

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YAKINÇAĞ TARİHİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

812 NUMARALI AYDIN AYNİYAT DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ

ÖMÜR YAZICI

DANIŞMAN
Doç. Dr. ERTAN GÖKMEN

MANİSA
2015

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı dışecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2015

ÖMÜR YAZICI

TEZ SAVUNMA TUTANAĞI

TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI

Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 26/02/2015 tarih ve 5 Ek1 sayılı toplantısında oluşturulan jürimiz tarafından Lisans Üstü Öğretim Yönetmeliği'nin 24. Maddesi gereğince Enstitümüz Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ömür YAZICI'nın '812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi'' konulu tezi incelenmiş ve aday 11/03/2015 tarihinde saat 10.30'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra 40 dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerinin sorduğu sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin,

BAŞARILI olduğuna OY BİRLİĞİ
DÜZELTME yapılmasına * OY ÇOKLUĞU
RED edilmesine ** ile karar verilmiştir.

* Bu halde adaya 3 ay süre verili
** Bu halde adayın kaydı silinir.

BAŞKAN
Doç. Dr. Ertan GÖKMEN (Danışman)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Cengiz ÇAKALOĞLU

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Viedan ÖZDİNGİŞ

Evet Hayır

*** Tez, burs, ödül veya Teşvik prog. (Tüba, Fullbright vb.) aday olabilir

Tez, mutlaka basılmalıdır

Tez, mevcut haliyle basılmalıdır

Tez, gözden geçirildikten sonra basılmalıdır.

Tez, basımı gereksizdir.

ÖZET

812 NUMARALI AYDIN AYNİYAT DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ

Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda vilayetlere, nezaretlere ve çeşitli dairelere gönderilmek üzere veya buralardan gelen yazılara cevap vermek için Sadaret tarafından kaleme alınan yazı suretlerinin kaydedildiği *Ayniyat Defterleri*, Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin Bab-1 Ali Evrak Odası fonunda bulunmaktadır. Söz konusu defterler idari, mülki, hukuki, askeri, mali pek çok konuyu içermektedir.

Bu çalışmada, Bab-1 Ali Evrak Odası fonunda bulunan 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nin (H. 1283-1294/M.1866-1877) transkripsiyonu yapılarak, deftere yansıyan olaylar mevcut literatür ile birlikte ele alınıp irdelenmiştir. Bu doğrultuda, 1866-77 yılları arasında Aydın Vilayeti'nde (Aydın, İzmir, Manisa, Denizli, Muğla) meydana gelen ve Şeriye mahkemelerinin yetki alanları dışında kalan pek çok davanın temyiz kayıtları ile eşkıyalık hareketleri, imar faaliyetleri, göreve tayin edilen ve görevden azledilen memurlar ve daha pek çok konu hakkında bilgi verilmiştir.

Yapılan bu çalışma ile, Aydın Vilayeti'nin 1866-77 yılları arasındaki idari, hukuki, sosyal ve iktisadi tarihine katkı, Batı Anadolu Tarihi araştırmacılarına ise başvuracakları bir kaynak sağlamak amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Ayniyat, Aydın Vilayeti, Aydın, İzmir, Manisa, Muğla, Denizli, Mahkeme, Hukuk, İdari, Sosyal

ABSTRACT

THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF AYDIN AYNİYAT REGISTER NUMBERED 812

In Ottoman Empire during XIX. century, *Ayniyat* Registers which were transcripts of documents that Grand Viziership penned those for giving a response to inscriptions that dispatched from provinces, ministries and some government departments or send instructions to them. *Ayniyat* Registers stands in Sublime Port Document Room of the Premierships Ottoman Archive.

In this study, *Ayniyat* Register of the Aydın Province which resides in Sublime Port Document Room, enumerated as 812, transcribed and examined by current literature based on the reflection of events mentioned in the documents. Accordingly to this, between years 1866 to 1877 in Aydın Province, documents gave information about the appeal case records which were apart from the jurisdiction of the Sharia courts, banditry movements, construction activities, datas about assigned or dismissed officers and about many more topics.

Thus, the aim of this research is to provide source for the Western Anatolia researchers and make contribution to the administrative, judicial, social and economical history of the Aydın Province between the years 1866-1877.

Key Words: Inventory, Aydın Province, Aydın, İzmir, Manisa, Muğla, Denizli, Court, Law, Administrative, Social

ÖNSÖZ

XIX. yüzyılda Osmanlı Tarihi araştırılırken kullanılacak kaynaklar arasında yer alan Ayniyat Defterleri, kişilerin kendi aralarında ve devletle olan anlaşmazlıklarında, ayrıca devletler arasında çıkan bazı problemlerde en önemli başvuru kaynaklarından birisidir. Bu defterler yalnızca Osmanlı müesseselerinin ve bürokrasisinin işleyişi hakkında ipuçları vermekle kalmayıp, aynı zamanda vilayetlerin idari, hukuki, sosyal ve iktisadi durumları hakkında da ayrıntılı bilgiler edinmemizi sağlamaktadır.

Nitekim transkripsiyonunu ve değerlendirmesini yaptığımız 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri, Aydın Vilayeti'nin (Aydın, İzmir, Manisa, Denizli, Muğla) 1866-77 yılları arasındaki 11 yıllık adli, idari, sosyal ve iktisadi tarihine ilişkin ayrıntılı bilgiler edinmemizi sağlamıştır.

Çalışmamız, “Giriş”, “812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nin İçeriği”, “812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nin Transkripsiyonu ve Belgelerin Konuları” olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, XIX. Yüzyılda Aydın Vilayeti'nin idari ve coğrafi durumu, ayniyat defterleri, incelediğimiz 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri ve defterde geçen Ceza Kanunnamesi maddelerine dair bilgiler verilmiştir.

İkinci bölüm, 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde yer alan belgelerin değerlendirmesinden oluşmaktadır. Deftere yansıyan konular; “Şahıslar Aleyhine İşlenen Suçlar”, “Devlet Aleyhine İşlenen Suçlar”, “Aydın Vilayeti'ndeki Kazalara Tayin Edilen Müdürler” ve “Farklı Konulara Dair Kayıtlar” başlıkları olmak üzere dört başlık altında değerlendirilmiştir.

“Şahıslar Aleyhine İşlenen Suçlar” başlığı altında, deftere yansıyan katl, yaralama, çocuk düşürme, zehirlenme, ırza geçme, hırsızlık, yalancı şahitlik gibi konular; “Devlet Aleyhine İşlenen Suçlar” başlığı altında ise rüşvet, zimmet, sahtekarlık, eşkıyalık hareketleri, topluluklar arası çatışma vb gibi konular o tarihte yürürlükte olan 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi göz önüne alınarak yorumlanmıştır. “Aydın Vilayeti'ndeki Kazalara Tayin Edilen Müdürler” başlığı altında ise, 1866-77 yılları arasında vilayete tayin edilen müdürlerin listesi verilerek, tayin edilme ve azledilme nedenleri, aldıkları maaşlar, mertebe ve görevlerine dair bilgi verilmiştir.

Deftere yansıyan belgelerde, şahıslar aleyhine ve devlet aleyhine işlenen suçlar ile Aydın Vilayeti'ndeki kazalara tayin edilen müdürlerin yanı sıra daha pek çok konu bulunmaktadır. 1866-77 yılları arasında Aydın Vilayeti'nin sosyal yapısı ve bayındırlık faaliyetleri hakkında bilgi edinmemizi sağlayan bu konular da, "Farklı Konulara Dair Kayıtlar" başlığı altında değerlendirilmiştir.

Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde, 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde yer alan belgelerin transkripsiyonu ve belgelerin konuları verilerek, Batı Anadolu Tarihi araştırmacılarının ve diğer araştırmacıların kullanmasına olanak sağlanmıştır.

Çalışmalarım sırasında sabrı, hoşgörüsü ve bilgi birikimiyle desteğini esirgemeyen, çalışmamın her satırını özenle inceleyerek gerekli düzeltmelerde bulunan, çalışkanlığıyla ve öğrencisi olmakla her daim gurur duyduğum Değerli Danışman Hocam Doç. Dr. Ertan GÖKMEN'e teşekkürü borç bilirim.

Her zaman yanımda olan, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme ve nişanlım İbrahim Deniz Özdemir'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım...

Manisa

2015

İÇİNDEKİLER

KAPAK	I
YEMİN METNİ	II
TEZ SAVUNMA TUTANAĞI	III
TEZ VERİ GİRİŞ FORMU	IV
ÖZET	V
ABSTRACT	VI
ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	X

I. BÖLÜM

GİRİŞ

A. XIX. Yüzyılda Aydın Vilayeti'nin Coğrafi ve İdari Durumu	1
B. Ayniyat Defterleri	13
C. 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri	18
D. Osmanlı Ceza Kanunnameleri ve 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde Zikredilen Ceza Kanunnamesi Maddeleri	23

II. BÖLÜM

812 NUMARALI AYDIN AYNİYAT DEFTERİNİN İÇERİĞİ.....

A. ŞAHISLAR ALEYHİNE İŞLENEN SUÇLAR	41
1- KATL	41
a-) Kasten Katl	42
b-) Kasıt Benzeri Katl	53
c-) Hataen Katl	61
d-) Tesebbüben Katl	62
2- YARALAMA (CERH)	63
3- ÇOCUK DÜŞÜRME (ISKAT-I CENİN)	66
4- ZEHİRLEME (TESMİM)	67
5- IRZA GEÇME (HETK-İ IRZ)	68

6- HIRSIZLIK (SİRKAT)	72
7- YALANCI ŞAHİTLİK (ŞAHİD-ZOR)	77
B. DEVLET ALEYHİNE İŞLENEN SUÇLAR	78
1- RÜŞVET	78
2- ZİMMET	82
3- SAHTEKARLIK	86
4- DEVLETİN İÇ GÜVENLİĞİNİ İHLAL EDEN HAREKETLER	89
a-) Eşkîyalık Hareketleri	89
b-) Rumlar ve Yahudiler Arasında Çıkan Çatışma	93
C. AYDIN VİLAYETİN'DEKİ KAZALARA TAYİN EDİLEN	
MÜDÜRLER	99
D. FARKLI KONULARA DAİR KAYITLAR	103
a-) Mekri Limanı'nın Bitişğinde Geçersiz Bir Arazi Satışı	103
b-) Alaca ve Kurşak Çiftlikleri Arasındaki Hudud Sorunu	105
c-) Foçateyn Kazası'ndaki Lamort İsimli Yerde Kazı Yapmak İçin Ruhsat Talebi	105
ç-) Dağıstan Muhacirlerinin İskanı	106
d-) Gediz Nehri ve Nif Çayı'nın Taşması	106
e-) Çeşme Kazası Ahalisinin Şura-yı Devlet'e gönderdiği layiha	107
f-) Karaburun ahâlisinin ihtiyaçlarının giderilmesine dair	107
g-) İzmir'de Ruhsatsız Kalafat Yerlerinin Kapatılması	107
ğ-) Aydın Vilayeti'nin Zaptiye Askerlerine Üç Nefer Piyadenin İlave Edilmesi	108
h-) Rüsumat Emaneti'nin Aydın Vilayeti'ne gönderdiği yazı	108
ı-) Ayvalık Kasabası Ahalisinin Talepleri	108
i-) İzmir'de İslahane Yapımı	109
j-) Urla Kasabası'nda Telgraf Merkezi İnşa Edilmesi	109
k-) İzmir'de Avrupa Tarzı Çarşı ve Pazar İnşası	110
l-) Meclis-i Umumi-i Vilayet'te Alınan Kararlar	111
m-) İzmir Rıhtım Şirketi ile Bir Şahıs Arasında Meydana Gelen Dava	112

III. BÖLÜM

812 NUMARALI AYDIN AYNİYAT DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE BELGELERİN KONULARI	113
---	------------

SONUÇ ve DEĞERLENDİRME	628
-------------------------------------	------------

BİBLİYOGRAFYA	631
----------------------------	------------

EKLER

EK 1: Aydın Vilayeti'nin Haritası.....	637
---	------------

EK 2: XIX. yüzyıl sonları ve XX. yüzyıl başlarında Aydın Vilayeti'ndeki hapishaneler ve kürek merkezi.....	638
---	------------

EK 3: 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nden Örnek Bir Sayfa.....	639
---	------------

DİZİN	640
--------------------	------------

TABLolar

Tablo 1: 1283-1284/1866-1867 Yılları Devlet Salnâmesi'ne Göre Aydın Vilâyeti'nin Sancak, Kaza ve Nahiyeleri	3
--	----------

Tablo 2: 1285/1868 Yılı Devlet Salnamesi'ne Göre Aydın Vilayeti'nin Sancak, Kaza ve Nahiyeleri	4
---	----------

Tablo 3: 1286/1869 Devlet Salnamesi'ne Göre Aydın Vilayeti'nin Sancak ve Kazaları	5
--	----------

Tablo 4: 1294/1877 tarihli Devlet Salnamesi'ne göre Aydın Vilayeti'nin Sancak ve Kazaları	6
--	----------

Tablo 5: 1866-1877 Yılları Arasında Aydın Vilayeti Valileri	6
--	----------

Tablo 6: 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde Geçen Köy İsimleri	7
---	----------

Tablo 7: 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde Geçen Aşiret İsimleri ve Aydın Vilayeti'nde ikamet ettikleri yerler	12
--	-----------

Tablo 8: 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defterine Yansıyan Kasten (Taammüden) Öldürme Vakaları	44
---	-----------

Tablo 9: 1866-1877 yılları arasında Aydın Vilayeti'nde çeşitli kazalara tayin edilen müdürler ile mertebe ve maaşları	100
--	------------

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
Bkz.	: Bakınız
H.	: Hicri
M.	: Miladi
C.	: Cilt
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfadan sayfaya
TDVİA	: Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
TTK	: Türk Tarih Kurumu
OTAM	: Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi
EÜHFD	: Ege Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
AÜEHFD	: Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi
SBE	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
BEO	: Bab-1 Ali Evrak Odası
BEO.AYN	: Bab-1 Ali Evrak Odası Ayniyat Defterleri
MVL	: Meclis-i Vela
İ.MVL	: İrade Meclis-i Vela
ŞD	: Şura-yı Devlet
DH.MKT	: Dahiliye Mektubi Kalemi
İ.DA	: İrade Dahiliye
MF.MKT	: Maarif Nezareti Mektubi Kalemi
A.MKT.MHM	: Sadaret Tasnifi Mühimme Kalemi Evrakı

ARAPÇA AYLAR VE KISALTMALARI

M	: Muharrem
S	: Safer
RA	: Rebiü'l-evvel
R	: Rebiü'l-âhir
CA	: Cemâziye'l-evvel
C	: Cemâziye'l-âhir
B	: Receb
Ş	: Şa'bân
N	: Ramazân
L	: Şevvâl
ZA	: Zi'l-ka'de
Z	: Zi'l-hicce

I. BÖLÜM

GİRİŞ

A. XIX. Yüzyılda Aydın Vilayeti'nin Coğrafi ve İdari Durumu

Osmanlı Devleti'nde XIV. yüzyılın ikinci yarısından XV. yüzyıla gelinceye kadar idâri teşkilat, Anadolu ve Rumeli eyâletleri ile bu eyâletlere bağlı sancaklardan oluşmaktaydı¹. Eyâletin yönetimi *Beylerbeyine*, Sancakların yönetimi ise *Sancak Beylerine* verilmişti. “Sancak” esaslı idâreden “eyâlet” esaslı idâreye geçişin XVII. yüzyılda tamamlandığı söylenebilir². Ancak Aydın'ın sancak pâyesinden eyâlet pâyesine yükselmesi için yaklaşık iki asır beklemesi gerekmiştir. XIX. yüzyılın ilk çeyreğine kadar Anadolu Eyâleti'ne bağlı bir sancak olan Aydın, 1826'dan sonra Aydın, Hamid, Sığla (İzmir), Saruhan ve Teke sancaklarının bağlanması ile eyâlet hâline gelmiştir³.

Tanzimat'tan sonra 1841 yılında yapılan düzenlemeyle Aydın Eyâleti; İzmir, Manisa, Aydın, Menteşe ve Denizli olmak üzere beş sancağa ayrılmıştı. Buna göre;

İzmir Sancağı: Nif, Karaburun, Kuşadası, Çeşme, Tire, Ödemiş, Urla, Foçateyn (merkezi Yeni Foça), Bayındır, Seferihisar, Bergama;

Manisa Sancağı: Turgutlu (merkezi Kasaba), Alaşehir, Kula, Akhisar, Salihli, Gördes, Demirci, Eşme, Kırkağaç, Soma;

Aydın Sancağı: Nazilli, Bozdoğan, Söke, Çine, Karacasu;

Menteşe Sancağı: (Merkezi Muğla), Milas, Mekri (Fethiye), Marmaris, Bodrum, Köyceğiz;

Denizli Sancağı: Tavas, Buldan, Sarayköy, Çal, Garbî Karaağaç kazâlarından oluşuyordu.

Kuzeyinde Hüdâvendigâr Eyâleti, doğusunda Konya Eyâleti, güneyinde Akdeniz, batısında da Ege Denizi bulunan Aydın Eyâleti'nin merkezi bu târihte İzmir idi⁴. Eyâletin merkezi zaman zaman İzmir (1841-1843/1846-1922), zaman zaman da

¹ Tuncer Baykara, **Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I, Anadolu'nun İdari Taksimatı**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları: 86, Seri: VII – Sayı A. 7, Ankara 1988, s. 83-112.

² Baykara, **a.g.e.**, s. 115.

³ Feridun Emecen, “Aydın”, **TDVİA**, C. 4, 1991, s. 235-237.

⁴ Necdet Sakaoğlu, **20. Yüzyıl Başında Osmanlı Coğrafyası**, Deniz Kültür Yayınları no: 21, İstanbul 2007, s. 145, 148.

Aydın (1827-1841/1843-1846)⁵ olmuştur. İncelediğimiz Aydın Vilâyeti'ne ait Ayniyat Defteri 1866-1877 yıllarını kapsamakta olup bu târihlerde vilâyetin merkezi İzmir'dir.

8 Kasım 1864'te çıkarılan İdâre-i Vilâyet Kanunu ile yeni bir düzenlemeye gidildi. İlk Ruscuk, Vidin ve Niş eyâletlerinin birleştirilmesiyle oluşturulan Tuna Vilâyeti'nde tecrübe edilen Vilâyet Umûmi Nizâmname'si ile ülkenin idâri taksimâtı; vilâyet, sancak, kazâ ve köy olarak düzenlenmiştir⁶. Bu düzenleme ile bazı kaza ve nahiyeler ortadan kaldırılmıştır. Yeni düzenlemenin etkileri en çok 1867'de görüldü⁷. Tuna'daki bu yeni vilâyet modelini bütün eyâletlerde uygulamak için 1867 yılında Vilâyet Nizâmname'si hazırlandı. Bu düzenleme doğrultusunda Aydın Vilâyeti 4 Haziran 1867'de eyâlet teşkilâtı yapısından vilâyet teşkilâtı yapısına dönüştürüldü ve merkez Aydın'dan İzmir'e taşındı⁸. 1867 târihli Devlet Salname'si'nde vilâyetin adının Aydın değil İzmir Eyâleti olarak anılmasında merkezinin İzmir olmasının etkisi olduğu düşünülebilir.

Vilâyetlerin idâri taksimâtını en iyi gösteren kaynaklardan biri vilâyet salname'leridir. İncelediğimiz defter, 1866-1877 yılları arasını kapsamakta olup, bu tarihler arasında Aydın Vilâyeti'ne âit salname bulunmamaktadır. Dolayısı ile vilâyetin idâri taksimâtını Aydın Vilâyeti salname'lerinden tespit etme imkânı yoktur. Aydın Vilâyeti'ne âit ilk salname 1879 târihlidir. 1866-1877 yılları arasındaki 11 yılın devlet salname'lerine bakıldığında ise, karşımıza Aydın Vilâyeti'ne ait dört farklı taksimât çıkmaktadır. Defterin başladığı yıl olan 1866 yılı ile 1867 yılında aynı olan taksimât, 1868'de, 1869'da ve 1877'de olmak üzere üç defa değişiklik göstermiştir. 1866-1867, 1868, 1869-1876 ve 1877 yıllarında Aydın Vilâyeti'nin taksimâtını gösteren tablolar aşağıda verilmiştir.

---

⁵ Musa Çadırcı, **Tanzimat Sürecinde Türkiye Anadolu Kentleri**, İmge Kitabevi, Ankara 2011, s. 100, 101.

⁶ Bilal Eryılmaz, **Tanzimat ve Yönetimde Modernleşme**, İşaret Yayınları, İstanbul 2010, s. 199

⁷ Baykara, **a.g.e.**, s. 130.

⁸ Mustafa Özdemir, "1306 (1888) Aydın Vilâyeti Salname'si'nin Tahlili", www.akademiktarih.com, (Erişim Tarihi: 21.09.2014), s. 215.

Tablo 1: 1283-1284/1866-1867 Yılları Devlet Salnâmesi'ne Göre Aydın Vilâyeti'nin Sancak, Kaza ve Nahiyeleri⁹

SANCAKLAR	SANCAKLARA BAĞLI NÂHİYE VE KAZÂLAR
İZMİR SANCAĞI	İzmir Nâhiyesi, Urla Nâhiyesi, Kuşadası, Çanlı, Karaburun, Çeşme, Seferihisar, Akçeşhir-i Aydın nam-ı diğer Söke, Mandıca, Balat, Kızıllıhisar nâm-ı diğer Torbalı, İne-âbâd, Alaçatı Nâhiyesi, Menemen
SARUHAN SANCAĞI	Manisa Nâhiyesi, Palamut, Turgutlu, Mendehora, Güzelhisar-ı Menemen, Foçateyn, Kayacık, Marmaracık, Ilıca-yı Saruhan nâm-ı diğer Urganlı, Gördek, Akhisar-ı Saruhan, Nif, Adala, Sart, Gördüs, Borlu, Dağ Marmarası, Kula, Demirci
DENİZLİ SANCAĞI	Harbendelü (Harmandalı) Aşireti, Denizli, Honaz, Ezine-i Lazkiye, diğer Sarayköy, İnay, Sirke, Eşme, Küre, Selendi, Gököyük, Çıharşenbe, Lazkiye nâm-ı diğer Buldan
AYDIN SANCAĞI	Güzelhisar-ı Aydın, Karapınar Nâhiyesi, Tire, Nazilli, Ödemiş, Yenipazar-ı Aydın, Köşk, Dallica, İnce, Alaşehir, Kuyucak, Yenişehir-i Aydın nâm-ı diğer Karacasu, Birgi, Subıca, Bayındır, Kucak, Bozdoğan, Kıran Nâhiyesi, Sultanhisarı, İnegöl, Keles (Kiraz), Arpaz, Balyanbolu, Köşkderesi, Talama nâm-ı diğer Karahayıt, Şahme nâm-ı diğer Cumalı, Çine, Amasya-yı Aydın, Mazun, Karpuzlu, Ayasulug
MENTEŞE SANCAĞI	Muğla, Köyceğiz, Milas, Bodrum, Mandalyat, Sıralos (Sarulus), Eskihisar, Mekri, Dadya (Datça), Taraca, Yerkesiği, Pınaz nâm-ı diğer Dalaman, Keren(?), Kara-âbâd, Tavas, Bozöyük, Girenis (Kıranıs), Ağrıdos, Üzümlü, Döğer, Eşen, Ula, Gök-âbâd, Mesevli
NOT: Bu Bilgiler Salnamede Verildiği Gibi Zikredilmiştir. Yani kaza, nahiye ayrımı yapılmamıştır.	

1866 ve 1867 yıllarına ait Devlet salnâmelerinden anlaşıldığına göre; bu târihlerde Aydın Vilâyeti; 5 sancak ve bu sancaklara bağlı toplam 100 kazâ ve nâhiyeden oluşmaktadır. 1867 yılı Vilâyet Nizâm-nâmesi'nin etkileri zamanla kendini gösterecek ve işlevlerini yitirmeye başlayan nâhiyelerin sayısında azalma olacaktır. Nitekim 1868 yılı salnâmesinde 67 nâhiye ismi bulunurken, 1869 yılı devlet salnâmesinde hiç nâhiye ismi zikredilmemiştir.

⁹ Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1283/1866, s. 162, 163.

Tablo 2: 1285/1868 Yılı Devlet Salnâmesi'ne Göre Aydın Vilâyeti'nin Sancak, Kazâ ve Nâhiyeleri;¹⁰

<i>SANCAKLAR</i>	<i>KAZÂLAR</i>	<i>NÂHİYELER</i>
İzmir Sancağı	İzmir	Birûn-âbâd, Seydiköy, Torbalı, Teryanda, Nif
	Urla	Seferihisar, Kilizman
	Menemen	Yamanlar, Karşıyaka
	Kuşadası	Çanlı, Ayasulug
	Çeşme	Alaçatı, Karaburun
	Tire	Bayındır
	Ödemiş	Birgi, Keles (Kiraz), Balyanbolu
	Aydın Sancağı	Aydın (Güzelhisar)
Nazilli		Dallica, Kuyucak, İnce, Karacasu
Çine		Şahme, Karpuzlu, Mazun, Subıca, Karahayıt
Bozdoğan		Amasya, Arpaz
Söke		Mandıca, Balat
Saruhan Sancağı	Turgutlu	İlica, Dağ Marmarası
	Alaşehir	İnegöl
	Kula	Mendehora, Selendi
	Adala	Sart
	Gördüs	Borlu, Kayacık
	Akhisar	Göl Marmarası, Palamut
	Eşme	İnay, Sirke(?), Küre(?)
	Demirci	
Menteşe Sancağı	Menteşe	Ula
	Denizli	Sarayköyü, Honaz, Buldan
	Dadya (Datça)	Tarahya
	Mekri	Eşen, Ağrıdos, Üzümlü, Döğer
	Bozöyük	Mesevli, Eskihsar
	Milas	Mandalyat, Germe
	Bodrum	Kara-âbâd, Sralos
	Tavas	_?, Girenis (Kıranıs)
	Köyceğiz	Pırmaz, Dalaman

¹⁰ Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1285/1868, s. 179, 180.

1868 yılında Aydın Vilâyeti'ne bağlı 4 sancak, 29 kazâ ve 67 nâhiye bulunmaktadır.

Tablo 3: 1286/1869 Devlet Salnâmesi'ne Göre Aydın Vilâyeti'nin Sancak ve Kazâları¹¹;

SANCAKLAR	KAZÂLAR
İzmir Sancağı	İzmir, Kuşadası, Çeşme, Tire, Ödemiş, Urla, Foçateyn, Menemen
Saruhan Sancağı	Manisa, Turgutlu (Kasaba), Kula, Adala, Gördüs, Akhisar, Eşme, Demirci, Alaşehir
Aydın Sancağı	Güzelhisar, Nazilli, Çine, Bozdoğan, Söke, Denizli
Menteşe Sancağı	Muğla, Bozöyük, Milas, Bodrum, Dadya (Datça), Mekri, Tavas, Köyceğiz

1868 yılında Aydın Vilâyeti'nin 29 kazâsı olduğu görülürken, 1869 yılında bu sayının 31'e çıktığı görülmektedir. 1869 yılı salnâmesinde, 1868 yılı salnâmesinden farklı olarak sancaklara bağlı kazâlar arasında Muğla ve Manisa'nın isimleri de bulunmaktadır. 1868 yılı salnâmesinde Mentеше Sancağı'nın diğer adının Muğla, Saruhan Sancağı'nın diğer adının Manisa olması nedeniyle adları ayrıca zikredilmeye gerek duyulmamış olabileceği gibi, sonraki yıl ilâve edilmiş olabileceği düşünülebilir. Ayrıca 1869 yılında İzmir Sancağı'na Foçateyn Kazâsı ilâve edilmiştir. Bu tablolardan yola çıkarak gözlenen bir diğer değişiklik, 1866 ve 1867 târihlerindeki Aydın Vilâyeti'ne bağlı bir sancak olan Denizli'nin, 1868 yılında Mentеше Sancağı'na, 1869 yılında ise Aydın Sancağı'na bağlı bir kazâ olduğudur. Nitekim 7 Ekim 1869 yılında Sadâret'ten Aydın Vilâyeti'ne gönderilen bir tahrîrâtda, önceden sancak merkezi olan Denizli'nin sonradan kazâ hâline gelerek bazı nâhiyelere ayrıldığı belirtilmiş, her ne kadar kazâ da olsa geniş bir yer olan Denizli'deki kaymakam ve naip maaşlarına zam yapılmasına karar verilmiştir¹². 1881 yılına kadar kazâ olarak kalacak olan Denizli, bu târihte tekrar sancak payesini kazanacak ve Buldan, Sarayköy ve Tavas kazâlarından oluşacaktır¹³.

¹¹ Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1286/1869, s. 199.

¹² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 42b. (Not: Sayfa numarasının yanında verilen a,b,c...harfleri, o sayfada bulunan belgenin sırasını ifade etmektedir.)

¹³ Baykara, *a.g.e.*, s. 131.

1869 yılındaki taksimâtın 1877 yılına kadar aynı şekilde devam ettiği Devlet Salnâmeleri'nden¹⁴ anlaşılmaktadır. İncelediğimiz 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nin son yılı olan 1294/1877 târihinde ise bu taksimat değişmiştir.

Tablo 4: 1294/1877 târihli Devlet Salnâmesi'ne göre Aydın Vilâyeti'nin Sancak ve Kazâları¹⁵;

SANCAKLAR	KAZÂLAR
İzmir Sancağı	Ödemiş, Urla, Çeşme, Menemen, Bayındır, Kuşadası
Aydın Sancağı	Buldan, Bozdoğan, Denizli, Muğla, Nazilli
Saruhan Sancağı	Adala, Akhisar, Eşme, Gördüs, Manisa
Menteşe Sancağı	Tavas, Köyceğiz, Marmaris

1877 yılında Aydın Vilâyeti'nin kazâ sayısında azalma olduğu görülmektedir. Bu taksîmâta göre Aydın Vilayeti; 4 sancak ve 19 kazâdan oluşmaktadır.

İncelediğimiz defterin kapsadığı 1866-1877 yılları arasında vilâyetler vâliler tarafından idâre edilmekteydi. 1866-1877 yılları arasında Aydın Vilayeti'nin şu valiler tarafından idare edildiği görülmektedir;

Tablo 5: 1866-1877 Yılları Arasında Aydın Vilâyeti Vâlileri

1866	Ahmet Necip Bey	1872	Müşir Hamdi Paşa
1867	Vezir Süreyya Paşa	1873	Süreyya Paşa
1868	Müşir İsmail Paşa	1874	Süreyya Paşa
1869	Vezir İsmail Paşa	1875	Ahmet Paşa
1870	Vezir Veliyyüddin Paşa	1876	Hurşit Paşa
1871	Vezir Sadık Paşa	1877	Sabri Paşa

¹⁴ Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1287/1870, s. 219; Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1288/1871, s. 245, 246; Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1289/1872, s. 249; Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1290/1873, s. 248, 249; Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1291/1874, s. 250, 251; Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1292/1875, s. 190; Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1293/1876, s. 251.

¹⁵ Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1294/1877, s. 462, 463.

Aydın Vilâyeti'nde 1866-1877 yılları arasında 1873 ve 1874 yılları istisna olmak üzere her yıl vâli değişikliği olmuştur. Yalnızca Süreyya Paşa hem 1873, hem de 1874 yılında olmak üzere art arda iki yıl vâlilik görevinde bulunmuştur.

Çalışmamıza kaynaklık eden 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri, yukarıda sözü edilen sancak ve kazâların ötesinde köyler hakkında da bilgi vermektedir. Defterde isimleri geçen köyler, bağlı oldukları sancak ve kazâlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6: 812 Numaralı Aydın Vilâyeti'ne âit Ayniyat Defteri'nde Geçen Köy İsimleri;

Köyün Adı	Bağlı Olduğu Sancak, Kazâ, Nâhiye	Günümüzdeki Konumu	Günümüzdeki Adı
Acısu	Aydın Kazâsı, Çine Nâhiyesi	Sarayköy - Denizli	
Adagidi	Ödemiş Kazâsı	Ödemiş – İzmir	Ovakent
Alangüllü	Aydın Sancağı, İne-âbâd Nâhiyesi	Germencik - Aydın	
Alibey	Saruhan Sancağı, Manisa Kasabası	Saruhanlı – Manisa	Alibeyli
Amasya	Aydın Sancağı, Bozdoğan Kazâsı	Bozdoğan - Aydın	
Bademiye	İzmir Sancağı, Ödemiş Kazâsı	Ödemiş – İzmir	Bademli
Bahçeburun	Menteşe Sancağı, Milas Kazâsı	Milas – Muğla	
Bağyüzü	Saruhan Sancağı, Bergama Kazâsı, Kozak Nâhiyesi	Ayvalık – Balıkesir	
Bakırköy	Saruhan Sancağı, Kırkağaç Kazâsı	Ödemiş – İzmir	
Başlamış	Saruhan Sancağı, Gördüs Kazâsı	Akhisar – Manisa	
Bekçiler	Menteşe Sancağı, Mekri Kazâsı	Fethiye – Muğla	
Belen	Manisa Kazâsı	Manisa	Küçükbelen (Manisa merkez), Büyükbelen (Saruhanlı, Manisa)
Bıyıklı	Aydın Kazâsı	Koçarlı – Aydın	
Bozburun	Menteşe Sancağı, Marmaris Kazâsı	Marmaris – Muğla	
Bozköy	Manisa Kazâsı	Demirci – Manisa	
Bozköy	Aydın Sancağı, Foçateyn Kazâsı, Güzelhisar-ı Menemen	Bergama – İzmir	
Buca	İzmir Sancağı	İzmir'e bağlı ilçe	
Burgaz	Saruhan Sancağı, Alaşehir Kazâsı	Alaşehir – Manisa	
Burgaz	İzmir Sancağı, Bayındır Kazâsı	Bayındır – İzmir	Pınarlı
Buruncu	Yanya Kazâsı		
Burunköy	Aydın Sancağı, Söke Kazâsı	Söke – Aydın	

Cincin	Aydın Sancağı, Subıca Nâhiyesi	Koçarlı – Aydın	
Çağırğan	Tavas Kazâsı	Tavas – Denizli	
Çakırlar	Menteşe Sancağı, Bozöyük Kazâsı	Yatağan – Muğla	
Çakmar	Aydın Sancağı, Subıca Nâhiyesi	Koçarlı – Aydın	
Çalışlı	Aydın Sancağı, Söke Kazâsı	Söke – Aydın	
Çamköy	Menteşe Sancağı, Milas Kazâsı	Fethiye – Muğla	
Çandır	Aydın Sancağı, Buldan Kazâsı, Günay Nâhiyesi	Çivril – Denizli	
Çapaklı	Saruhan Sancağı, Adala Kazâsı	Salihli – Manisa	
Çatak	Aydın Sancağı, Çine Nâhiyesi	Çine – Aydın	
Çavdar	Bozdoğan Kazâsı, Yenipazar Nâhiyesi	Yenipazar – Aydın	
Çiftlik	Aydın Sancağı	Köşk – Aydın	
Çile	İzmir Sancağı, Seydiköy Nâhiyesi	İzmir Merkez	
Çiniyeri	Tire Kazâsı	Tire – İzmir	
Çirkince	İzmir Sancağı, Kuşadası Kazâsı	Selçuk – İzmir	Şirince
Çögürlük	Aydın Sancağı, Çine Nâhiyesi	Çine – Aydın	
Çökelek	Saruhan Sancağı, Adala Kazâsı	Salihli – Manisa	
Çömlekçi	Ödemiş Kazâsı	Kiraz – İzmir	
Dereköy	Aydın Sancağı, Karacasu Kazâsı	Karacasu – Aydın	
Derince	Menteşe Sancağı, Mandalyat Kazâsı	Milas – Muğla	
Düğrek	Menteşe Sancağı	Muğla merkez	
Doğaköy	İzmir Sancağı, Menemen Kazâsı	Menemen – İzmir	
Doğan	Menteşe Sancağı, Tavas Kazâsı	Buldan – Denizli	
Domalan	Aydın Kazâsı	Aydın merkez	
Domatça	Aydın Sancağı, Söke Kazâsı	Söke – Aydın	Doğanbey
Demirciler	Urla Kazâsı	Milas – Muğla	
Demircili	Ödemiş Kazâsı	Ödemiş – İzmir	
Derebaşı	Tire Kazâsı, Bayındır Nâhiyesi	Tire – İzmir	
Evciler	Aydın Sancağı, Nazilli Kazâsı	Çine – Aydın	
Fırınlı	Bayındır Kazâsı	Bayındır – İzmir	
Futa	İzmir Sancağı, Tire Kazâsı	Tire – İzmir	
Gökbel (Mâhir)	Menteşe Sancağı, Bodrum Kazâsı	Bodrum – Muğla	
Gökçe	Saruhan Sancağı, Palamut Nahiyesi	Saruhanlı – Manisa	
Gülbahçe	Çeşme Kazâsı	Urla – İzmir	
Gümüş	İne-âbâd Kazâsı	Germencik – Aydın	
Hasanlar	Menemen Kazâsı	Menemen – İzmir	

Hasköy	Dalhıca Kazâsı	Nazilli – Aydın	
Hatunköy	Menemen Kazâsı	Menemen – İzmir	Hatundere
Hıdırbeyli	Aydın Sancağı, İne-âbâd Nâhiyesi	Germencik - Aydın	
Horoz	Manisa Kazâsı	Manisa merkez	
İnce	Nazilli Kazâsı	Çivril – Denizli	
İncesu	Karahisar-ı Sâhib	Dinar – Afyon	
Kabakum	Saruhan Sancağı, Bergama Kazâsı, Ayazmend Nâhiyesi	Bergama – İzmir	
Kadıköy	Aydın Sancağı, Sarayköy Nâhiyesi	Buldan – Denizli	
Kafaca	Menteşe Sancağı, Milas Kazâsı	Milas – Muğla	
Kahrat	İzmir Sancağı, Tire Kazâsı	Tire'nin mahallesi	
Kakkalan	Bozdoğan Kazâsı	Bozdoğan – Aydın	
Kaklıç	Menemen Kazâsı	Menemen – İzmir	
Kalem	Menteşe Sancağı, Kula Nâhiyesi	Milas – Muğla	
Kalınğıl	Milas Kazâsı	Milas – Muğla	
Kamışlar	Bozdoğan Kazâsı	Bozdoğan – Aydın	
Karacaali	Tire Kazâsı	Kımk – İzmir	
Karahisar	Menteşe Sancağı, Tavas Kazâsı	Tavas – Denizli	
Karaköy	Aydın Kazâsı	Aydın merkez	
Karaköy	Menteşe Sancağı, Marmaris Kazâsı, Dadya (Datça) Nâhiyesi	Datça – Muğla	
Karapınar	Aydın Sancağı, İne-âbâd Nâhiyesi	Kuyucak – Aydın	
Karaot		Torbalı – İzmir	
Kargı	Köyceğiz Kazâsı, Dalaman Nâhiyesi	Fethiye – Muğla	
Kargı	Aydın Sancağı, Çine Nâhiyesi	Çine – Aydın	
Kavacık	Aydın Kazâsı	Nazilli – Aydın	
Kavaklı	Sivas Sancağı		
Kayacık	Aydın Sancağı	Fethiye – Muğla	
Kayaköy	Menteşe Sancağı, Mekri Kazâsı	Fethiye – Muğla	
Kazıklı	Manisa Sancağı, Milas Kazâsı	Selendi – Manisa	
Keçili	Manisa Kazâsı	Manisa merkez	
Kemer	Saruhan Sancağı, Adala Kazâsı	Salihli – Manisa	
Kemerdere	İzmir Sancağı, Tire Kazâsı		
Kırıklar	Aydın Sancağı	Aydın merkez	
Kızılca	Urla Kazâsı	Urla – İzmir	
Kızılca	Menteşe Sancağı, Milas Kazâsı, Mandalyat Nâhiyesi	Bodrum – Muğla	

Kızılhisar	Hamid Sancağı, Karaağaç Kazâsı		
Kızılyaka	Menteşe Sancağı, Ula Nâhiyesi	Marmaris – Muğla	
Kireli	Aydın Sancağı, Tire Kazâsı	Tire – İzmir	
Kocaköy	Saruhan Sancağı, Manisa Kazâsı, Yuntdağı Nâhiyesi	Bergama – İzmir	
Kozaklı	Niğde Sancağı	Niğde	
Kozluca	Saruhan Sancağı, Alaşehir Kazâsı	Alaşehir – Manisa	
Köyceğiz	Menteşe Sancağı	Köyceğiz – Muğla	
Kürdüllü	Tire Kazâsı	Tire – İzmir	
Küre	Ödemiş Kazâsı, Balyanbolu Nâhiyesi	Ödemiş – İzmir	
Mahmutlar	Tire Kazâsı	Tire – İzmir	
Malgaç	Nazilli Kazâsı		
Mergenli		Köyceğiz – Muğla	
Mesken	Menteşe Sancağı, Mesevli Kazâsı	Yatağan – Muğla	
Musluca	Aydın Sancağı, Köşk Nâhiyesi	Umurlu – Aydın	
Nâipli	İne-âbâd Nâhiyesi	Germencik – Aydın	
Narlıdere	İzmir Kasabası	İzmir’e bağlı ilçe	
Ortakçı	Aydın Kazâsı	Kuyucak – Aydın	
Osmanbükü	Aydın Sancağı	İncirliova – Aydın	
Ovacık	Manisa Sancağı, Mekri Kazâsı	Fethiye – Muğla	
Oynak	Aydın Sancağı, Şahme Nahiyesi	Aydın	Bademli
Ömerler	Aydın Sancağı, Çine Nâhiyesi	Çine – Aydın	
Örenli	Saruhan Sancağı, Bergama Kazâsı	Bergama – İzmir	
Özbek	Urla Kazâsı	Urla – İzmir	
Pazarköy	Nazilli Kazâsı	Salihli – Manisa	
Pınarköy	İzmir Sancağı, Bayındır Kazâsı	Bergama – İzmir	
Pisi	Menteşe Sancağı, Muğla Kazâsı	Muğla merkez	Yeşilyurt
Recepli	Manisa Sancağı	Manisa merkez	
Reisdere	Çeşme Kazâsı	Çeşme – İzmir	
Salavath	Aydın Sancağı, Nazilli Kazası, Sultanhisar Nahiyesi	Sultanhisar - Aydın	
Salurçiftliği	Saruhan Sancağı, Gördüz Kazâsı	Gördes – Manisa	
Sandal	Saruhan Sancağı, Kula Kazâsı	Kula – Manisa	
Sarikemer	Söke Kazâsı, Balat Nâhiyesi	Söke’nin beldesi	
Saruhanlı	Manisa Kazâsı		
Seferler	Nazilli Kazâsı, Karacasu Nâhiyesi	Çine – Aydın	
Selçikli	Akhisar Kazâsı	Akhisar – Manisa	

Selendi	Saruhan Sancağı, Belen Nâhiyesi	Seferihisar – İzmir	
Serçe	Aydın Sancağı	Umurlu – Aydın	
Seydiköy	İzmir Eyâleti	İzmir’in ilçesi	Gaziemir
Seydioba	Saruhan Sancağı, Akhisar Kazâsı	Saruhanlı – Manisa	
Sığacık	Urla Kazâsı	Urla – İzmir	
Sımrtekeli	Aydın Kazâsı	Aydın merkez	
Sinekçiler	Aydın Sancağı, Nazilli Kazâsı	Nazilli – Aydın	
Solmaz	Menteşe Sancağı, Tavas Kazâsı	Tavas – Denizli	
Sultanhisar	Aydın Sancağı, Nazilli Kazâsı		
Süleymanlı	Akhisar Kazâsı	Akhisar – Manisa	
Tahtalı	Aydın Sancağı, Tire Nâhiyesi	Tire – İzmir	
Tatar	Aydın Sancağı, Subıca Nâhiyesi	Çine – Aydın	Tatarmemişler
Tavas	Menteşe Sancağı, Tavas Kazâsı	Denizli’nin ilçesi	
Tekkedere	Menteşe Sancağı, Milas Kazâsı, Mandalıyat Nâhiyesi	Bergama – İzmir	
Tırha	Aydın Sancağı, Söke Kazâsı	Söke – Aydın	Ağaçlı
Tırmanlar	Saruhan Sancağı, Bergama Kazâsı	Bergama – İzmir	
Turgut	Seferihisar Nâhiyesi	Seferihisar – İzmir	
Tuzburgazı	Aydın Sancağı, Söke Kazâsı	Söke – Aydın	
Türkelli	Menemen Kazâsı	Menemen – İzmir	
Ulupınar	İzmir Sancağı, Foçateyn Kazâsı	Foça – İzmir	
Umurlu	Aydın Sancağı	Aydın’ın beldesi	
Üzümlü	Ödemiş Kazâsı	Ödemiş – İzmir	
Yağmurlu	Saruhan Sancağı, Soma Kazâsı	Kırkağaç - Manisa	
Yaka	Manisa Kasabası	Gördes – Manisa	
Yanık	İzmir Sancağı, Menemen Kazâsı	Menemen – İzmir	
Yârengüme	Menteşe Sancağı, Tavas Kazâsı	Denizli’nin ilçesi	Tavas
Yayakırıldık	Saruhan Sancağı, Gördüs Kazâsı	Akhisar – Manisa	
Yenice	Ödemiş Kazâsı	Ödemiş – İzmir	
Yeniköy	Saruhan Sancağı, Alaşehir Kazâsı		
Yortan	Saruhan Sancağı, Gelenbe Nâhiyesi	Kırkağaç – Manisa	Bostancı
Yusuflar	İzmir Sancağı, Bayındır Kazâsı	Bergama – İzmir	

Yukarıda belirtilen köy isimlerinin yanı sıra, aşiretlerin iskân edildiği sancak ve kazâlar hakkında da 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri’nde bilgi bulunmaktadır. Defterde zikri geçen aşiret isimleri ve ikamet yerleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defterinde Geçen Aşiret İsimleri ve Aydın Vilayeti'nde ikamet ettikleri yerler;

Afşar	Saruhan Sancağı Eşme Kazâsı	Karakeçili	Saruhan Sancağı Adala ve Borlu Kazâları
Araplı	Saruhan Sancağı, Mendehora Kazâsı	Karamanlı	Aydın Sancağı Ödemiş Kazâsı Balyanbolu Nâhiyesi
Bulacalı	Tire Kazâsı	Kızılkafalı	Aydın Sancağı Buldan Kazâsı civârındaki Çiftlik isimli yer ile Aydın Sancağı'ndaki Osmanbükü Köyü civârında
Caber	İnegöl Nâhiyesi ve Kula Kazâsı	Köleler	Saruhan Sancağı Adala ve Borlu Kazâları
Çalık	Kula Kazâsı	Kundakçı	Tire Kazâsı
Çarıklar	Tire Kazâsı'na bağlı Mahmutlar Köyü	Küçüklü	Köyceğiz Kazâsı
Çapar	Aydın Sancağı	Kürt Aşireti	İzmir Sancağı Tire Kazâsı'na bağlı Karagöl isimli yer
Çakal	Aydın Sancağı	Kütüklü	Menteşe Sancağı, Tavas Kazası
Çapan	Manisa Sancağı	Manavlı	Saruhan Sancağı Kula Kazâsı'na bağlı Göldere
Çarık	Saruhan Sancağı Kula Kazâsı	Saçıkaralı	Hamid Sancağı
Çepni	Soma Kazâsı	Şeyhlü	Saruhan Sancağı Adala ve Borlu Kazâları
Derici	Manisa'ya bağlı Yuntdağı	Tahta	İzmir Kasabası dışındaki Arap Deresi
Harezmi	Tire Kazâsı	Tahtacı	İzmir, Saruhan Sancağı Alaşehir Kazâsı, Mentеше Sancağı Milas Kazâsı Gereme Nâhiyesi, Aydın Sancağı, Mentеше Sancağı Bozöyük Kazâsı Zeytin Köyü
Karayağcı	Saruhan Sancağı	Tekeli	İzmir Sancağı Cuma-âbâd Nâhiyesi
Karabağlı	Birgi Nâhiyesi civârında	Tırazlı	Aydın Sancağı Söke Kazâsı'na bağlı Kılıç Köyü civârı
Karabahçe	Saruhan Sancağı Manisa Kazâsı Alibey Köyü		

Tabloda belirtilen aşiretlerin yanı sıra 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde ismi geçen ancak ikamet ettikleri yerler belirtilmeyen aşiretler de mevcuttur. Bunlar *Anamashlı, Burhan, Cabbar, Cabbarlı, Cerid, Çınar, Karaevli, Karatekeli, Karesi, Perakendi ve Zeamet* aşiretleridir.

Yukarıdaki tablolarda da görüldüğü gibi, 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri, vilayet dahilindeki köylerin dahil olduğu sancak ve kazalar ile hangi aşiretin vilayet dahilinde nerede ikamet ettiğine dair bilgiler de sunmaktadır.

B. Ayniyat Defterleri

Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda vilâyet, nezâret ve çeşitli dâirelere gönderilmek üzere veya buralardan gelen yazılara cevap vermek için Sadâret tarafından kaleme alınan yazı sûretlerinin kaydedildiği defterlere *Ayniyat Defterleri* denilmektedir.

Bu defterleri Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin Bâb-ı Âli Evrak Odası'nda bulmak mümkündür¹⁶. Arşivde H. 1227-1313 / M. 1812-1895 yıllarını kapsayan 1719 tane Ayniyat Defteri bulunmaktadır¹⁷. Bu defterlerin her biri kendi içerisinde kronolojik olarak sıralandığı için aranan bir evrakın bulunmasında araştırmacılara kolaylık sağlamaktadır.

Pek çok yazışmayı 1812'lerden 1895'lere taşıyan Ayniyat Defterlerini zaman zaman meydana gelen bürokratik değişiklikler ve çıkan nizamnameler doğrultusunda dört tarih dilimine ayırmak mümkündür.

1866 yılına kadar olan defterlerde vilayetler müstakil olmadığı için Anadolu ve Rumeli olarak bölgelere göre yazılmışlar ve boş defterlere kaydedilmişlerdir.

1866 ve 1897 yılları arasında vilayetler müstakilleştiği için vilâyetlerin isimlerine hitaben yazılmışlar ve yine defterlere kaydedilmişlerdir.

1879-1893 yılları arasında yine vilayetlere hitap etmekle birlikte, defterlere değil tek tek sayfalara yazılmış ve müsveddelerinin ciltlenmesinden oluşmuşlardır.

---

¹⁶ Necati Aktaş, "Ayniyat Defteri", **TDVİA.**, C. 4, 1991, s. 277-278; Abdülmecit Mutaf, "Osmanlı Arşivindeki Ayniyat Defterleri", **OTAM**, S. 7, Ankara 1996, s. 385-391.

¹⁷ Abdülmecit Mutaf bu sayının 1812-1903 yılları arasında 1717 tane olduğunu ifade etmiştir. Bkz. Abdülmecit Mutaf, a.g.m., s. 386; Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin Rehberinde ise bu sayının 1812-1892 tarihleri arasında 1712 tane olduğu ifade edilmiştir. Bkz. **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, 2. Baskı, İstanbul 2000, s. 223.

1893 ve sonrasında ise Bâb-ı Âli Evrak Odası, nizamnamesi gereğince defter usûlünü terkederek dosyalama usûlüne geçtiği için 1892 yılında bitmesi gerektiği halde birkaç yıl daha aynı başlıklarla devam etmiştir.

Ayniyat defterleri ayrıca **yazıldığı makama göre** (Anadolu, Rumeli, Ankara, Aydın, Cezâir-i Bahr-i Sefid, Kıbrıs, Sisam, Halep, Hicaz Vilâyetleri'ne; Deâvi, Ticaret, Nafia, Hariciye, Adliye, Rûsumât, Seraskerlik, Maliye, Evkaf, Dâhiliye, Harbiye, Zaptiye Nezâretlerine; Şurâ-yı Devlet Dâiresi'ne vb gibi), **yazının mahrecine göre** (Müsteşarlık, Meclis-i Muvakkat, Sicil-i Ahval, Vergi Emaneti, Divan-ı Muhasebat Defterleri vb gibi), içerdiği **belgelerin türlerine göre** (Tezkire, Buyruldu, Tahrirat-ı Aliyye, Şukka, Emr-i Âli, Emirnâme, Talimatlar gibi) ve **konularına göre** (Cinayet, hırsızlık, gasp, ırza geçme, kürek cezası, eşkıyalık olayları, vergi kaçakçılığı, göreve tayin ve aziller, rüşvet vb gibi) gruplandırılabilirler¹⁸.

Ele aldığımız 812 numaralı Aydın Vilâyeti'nin Ayniyat defterinde (H. 1283-1294 / M. 1866-1877) belgeler Aydın Vilayeti'ne hitâben yazılmakla birlikte, vilâyetin merkezi İzmir olduğu için zaman zaman belgelerde Aydın yerine İzmir Eyâleti denildiğini de görülmektedir¹⁹.

Ayniyat defterlerinde zikri geçen belge türleri ise şunlardır;

Tezkire: Sözlükte “anmak” manasındaki zikr kökünden türeyen tezkire, Osmanlı Devleti'nde resmi dâireler ve kişiler tarafından kaleme alınan, konuyu özet halinde açıklayan belgeye denilmektedir. Sadrazamın resmi dâirelere ve genellikle de nezâretlere gönderdiği tezkirelere **tezkire-i yi sâmiye**; nezâretler veya şeyhülislam tarafından yazılan tezkirelere ise **tezkire-i aliyye** denilirdi. Tezkireyi tahrîrâtdan ayıran en önemli fark, tezkirenin mühür yerine imza ile bitirilmesidir²⁰.

Buyruldu: Osmanlı Devleti'nde sadrazam, vezir, defterdar, kazasker, kaptan paşa, beylerbeyi gibi yüksek rütbeli kişilerin kendilerinden aşağı mevkilerde bulunanlara gönderdikleri emirlerdir²¹. Türkçe “buyurmak” fiilinden gelen ve belgenin sonu çoğunlukla “...deyü” şeklinde bittiği için bu şekilde anılan buyrulduların

¹⁸ Abdülmecit Mutaf, **a.g.m.**, s. 385-191.

¹⁹ Örnekler için bkz. BOA, *BEO.AYN*, Aydın Vilâyeti Ayniyat Defteri, Gömlek no: 812, s. 1-25.

²⁰ Mübahat S. Kütükoğlu, “Tezkire”, **TDVİA.**, C. 41, 2012, s. 73-74; Mübahat S. Kütükoğlu, **Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)**, Kubbealtı Yayınları, İstanbul 1998, s. 245; Yılmaz Kurt, Muhammed Ceyhan, **Osmanlı Paleografyası ve Osmanlı Diplomatikası**, Akçağ Yayınları, Ankara 2012, s. 114.

²¹ Mübahat S. Kütükoğlu, **Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)**, s. 197; Mübahat S. Kütükoğlu, “Buyruldu”, **TDVİA.**, C. 6, 1992, s. 478-480.

Sadrızamlık tarafından gönderilenlerine *buyuruldu-yı sâmi*, diğerklerine ise *buyuruldu-yı âli* denilirdi²².

Tahrirât: Arapça yazmak, yazılmak anlamına gelen tahrîr'in çoğulu²³ olup sözlükteki anlamı ise "posta ile gönderilen mektup"tur. İstanbul'daki merkez dâireleriyle vilayetler, dış temsilcilikler ve bunların birbirleri arasındaki yazışmaları bu adla anılmıştır. Gerçek anlamda bir yazının tahrirat adını alabilmesi için küçükten büyüğe yazılmış olması gerekirdi. Ancak 19. yüzyıl başlarında kavramlar zamanla değişmiş merkezle taşra arasındaki yazışmalar alt-üst farkı gözetilmeksizin tahrirat adıyla anılmıştır. Tahrirat bu geniş manası ile kabul edildiğinde şöyle sınıflandırmak mümkündür:

Tahrirat-ı Sâmiye - Emirnâme-i Sami - Emr-i Sâmi: Sadâretten vilâyetlere yazılan yazılar olup, yukarıda da sözü edildiği üzere tezkireden tek farkları imza yerine mühür basılmasıdır. Tahriratın şeyhülislamlık makamından vilayet memurlarına yazılanları *Emirname-i Âli* veya *Emirname-i Meşihat-penâhî* adıyla, nezaretlerden vilayetlere yazılanları ise *tahrîrât-ı nezâret-penâhî* adıyla anılırdı. Bunlar şekil bakımından Emirnâme-i Sâmi'den farklı değillerdi. Vilayetlerden nezaret ve emanetlere veya birbirlerine yazılan yazılara *Tahrîrât-ı Vilâyet-penâhî* denilirdi. Bunlara hürmeten *tahrîrât-ı aliyye* veya *tahrîrât-ı sâmiye* denildiği de olurdu²⁴.

Şukka: Kelime olarak kağıt parçası anlamına gelmekte olup, Osmanlı diplomatiğinde devlet merkezi ile taşra arasındaki yazışmalar, ayrıca taşradaki iki yer arasındaki yazışmalara denilmiştir. Bir başka deyişle şukka, "üstten alta yazılan tahrirat"dır. Bir belgenin şukka olduğunu belgenin bitişindeki "...icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka" vb gibi ifâdelerden anlayabilmekteyiz. Ayrıca şukkalarda yazının sonuna tarih atılıp mühür basılırdı²⁵.

²² Yılmaz Kurt, Muhammed Ceyhan, **a.g.e.**, s. 228.

²³ Yılmaz Kurt, Muhammed Ceyhan, **a.g.e.**, s. 104.

²⁴ Mübahat S. Kütükoğlu, **a.g.e.**, s. 229, 230, 232.

²⁵ Mübahat Kütükoğlu, **a.g.e.**, s. 233-235; Yılmaz Kurt, Muhammed Ceyhan, **a.g.e.**, s. 100.

Defterde zikri geçen belgelerin çeşitlerine göre sayıları ve sayfa numaraları şu şekildedir;

Tahrîrât: [8-b], [44-b], [48-a], [49-a], [55-b], [68-b], [191-b]²⁶ (Toplam: 7 kayıt)

Tahrîrât-ı Aliyye: [40-a], [40-b], [40-c], [41-a], [41-b], [41-c], [42-a], [42-b], [43-a], [43-b], [43-c], [44-a], [45-a], [45-b], [46-a], [46-b], [47-b/48], [48-b], [49-b], [49-c], [50-a], [50-b], [50-c], [51-a], [51-b], [51-c], [52-a], [52-b/53], [53-a], [53-b], [54], [55-a], [56-a], [56-b], [56-c], [56-d], [57], [58-a], [58-b], [58-c], [59-a], [59-b], [60-a], [60-b], [61-a], [61-b], [61-c], [62-a], [62-b], [63-a], [63-b/64], [64-a], [64-b], [64-c], [65-a], [65-b], [66-a], [66-b], [67], [68-a], [69-a], [69-b], [70-a], [70-b], [70-c], [71-a], [71-b], [72-a], [72-b], [73-a], [73-b], [74-a], [74-b], [74-c], [75-a], [75-b], [75-c/76], [76-a], [77-a], [77-b/78], [78-a], [78-b/79], [79-a], [80-a], [80-b], [81], [222-b], [223-a], [223-b], [224], [225], [226], [233-a], [233-b], [234-a], [234-b], [235-a], [235-b], [236-a] (Toplam: 99 kayıt)

Tahrîrât-ı Sâmiye: [22-b], [40-c] (Toplam: 2 kayıt)

Şukka: [1-a], [1-b], [1-c], [2-a], [2-b], [2-c], [3-a], [3-b], [3-c], [4-a], [4-b], [4-c], [5-a], [5-b], [6-a], [6-b], [7-a], [7-b], [7-c], [8-c], [9-a], [9-b], [10-a], [10-b], [10-c/11], [11-a], [11-b], [12], [13-a], [13-b], [14-a], [14-b], [14-c], [15-a], [15-b/16], [16-a], [17-a], [17-b], [18], [20-a], [20-b], [20-c], [21-a], [21-b/22], [22-a], [22-b], [23-a], [23-b], [24], [25-a], [25-b], [25-c], [26-a], [26-b], [27-a], [27-b], [27-c], [28-a], [28-b], [28-c], [29-a], [29-b], [30/31], [31-a], [31-b], [32-a], [32-b], [33-a], [33-b/34], [34-a], [34-b], [35-a], [35-b], [35-c], [36-a], [36-b], [37-a], [37-b], [38-a], [38-b], [39-a], [82-b], [83-a], [83-b], [84-a], [84-b], [85-a], [85-b], [85-c], [86-a], [86-b], [87-a], [87-b], [91-a], [91-b], [92-a], [92-b], [93-a], [93-b], [94-a], [94-b], [95-a], [95-b], [95-c], [96-a], [96-b], [97-a], [97-b], [98-a], [98-b], [99-a], [99-b], [99-c], [100-a], [100-b], [100-c], [101-a], [101-b], [101-c/102], [102-a], [103-a], [103-b], [104-a], [104-b], [105-a], [105-b], [105-c], [106-a], [106-b], [106-c], [107-a], [107-b], [107-c], [108-a], [108-b/109], [109-a], [110-a], [110-b], [110-c], [111-a], [111-b], [112-a], [112-b], [112-c], [113-a], [113-b], [114-a], [114-b], [115-a], [115-b], [115-c], [116-a], [116-b], [116-c], [117-a], [117-b], [118], [119-a], [119-b], [120-a], [120-b], [121], [122-a], [122-b], [123-a], [123-b], [124-a], [124-b], [125-a], [125-b], [125-c], [126-a], [126-b/127], [127-a], [128-a], [128-b], [129-a], [129-b], [130], [131], [132-a], [132-b], [133-a], [133-b], [134-a], [134-b], [135-a], [135-b],

²⁶ Defterde türleri belirtilmeyen bu belgelerin, Sadâret'ten Aydın Vilâyeti'ne yazıldıkları göz önünde bulundurulurken tahrîrât oldukları düşünülmüştür.

[136-a], [136-b], [137], [138-a], [138-b], [139-a], [139-b], [140-a], [140-b], [141], [142], [143], [144], [145], [146-a], [146-b], [147], [148], [149-a], [149-b], [152-a], [152-b/153], [153-a], [154-a], [154-b], [155-a], [155-b], [156-a], [156-b], [157-a], [157-b], [158-a], [158-b], [159-a], [159-b], [160-a], [160-b], [160-c], [161-a], [161-b], [162-a], [162-b], [163-a], [163-b], [164-a], [164-b/165], [165-a], [166-a], [166-b], [167-a], [167-b/168], [168-a], [169], [170], [171-a], [171-b], [172], [173], [174], [175-a], [175-b], [176-a], [176-b], [177-a], [177-b], [178-a], [178-b], [179-a], [179-b], [180-a], [180-b], [181], [182-a], [182-b], [183-a], [183-b], [184-a], [184-b], [185-a], [185-b], [186], [187], [188-a], [188-b/189], [189-a], [189-b], [190], [191-a], [192-a], [192-b], [193-a], [193-b], [194-a], [194-b], [195], [196], [197], [198], [199-a], [199-b], [200-a], [200-b], [201-a], [201-b/202], [202-a], [202-b], [203-a], [203-b], [204-a], [204-b], [205-a], [205-b], [206], [207-a], [207-b], [208], [209], [210-a], [210-b], [211-a], [211-b], [212-a], [212-b], [213], [214-a], [214-b], [215], [216-a], [216-b/217], [217-a], [218-a], [218-b], [219-a], [219-b], [220], [221-a], [221-b], [222-a], [229-a], [229-b/230], [230-a], [231-a], [231-b], [232], [236-b], [237-a], [237-b], [238-a], [238-b], [239-a], [239-b], [240-a], [240-b], [241], [242], [243-a], [243-b], [244], [245], [246-a], [246-b], [247-a], [247-b], [248-a], [248-b/249], [249-a], [250-a], [250-b], [251-a], [251-b/252], [252-a], [253-a], [253-b], [254], [255-a], [255-b], [256-a], [256-b], [257-a], [257-b], [258-a], [258-b], [259-a], [259-b], [260-a], [260-b], [261-a], [262-b], [263], [264-a], [264-b], [265-a], [265-b], [266-a], [266-b], [267], [268], [269], [270], [271], [272], [273-a], [273-b], [274-a], [274-b], [275-a], [275-b], [276-a], [276-b], [277-a], [277-b], [278], [279-a], [279-b], [280-a], [280-b], [281-a], [281-b], [282-a], [282-b], [283-a], [283-b], [284]

(Toplam: 411 kayıt)

Tezkire-i Sâmiye: [1-a], [23-b], [38-a], [40-b] (Toplam: 4 kayıt)

Emirnâme-i Sâmi: [1-c], [4-c], [8-c], [29-b], [35-b], [35-c], [37-b], [47-a], [82-a]

(Toplam: 9 kayıt)

Buyruldu-yı Âli: [7-a], [17-b], [20-a], [20-b], [20-c], [22-a], [31-a], [34-b], [42-b]

(Toplam: 9 kayıt)

Buyruldu-yı Sâmi: [40-b]

C. 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri

Transkripsiyonunu ve değerlendirmesini yaptığımız 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri, Hicrî 1283-1294 / Milâdî 1866-1877 yıllarını kapsamakta olup, Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin Bâb-ı Âli Evrak Odası fonunda bulunan Aydın Vilâyeti'ne ait iki ayniyat defterinden ilkidir. İkinci defter ise Hicrî 1295-1296 / Milâdî 1878-1879 yıllarını kapsamaktadır. Bu defterler, Sadâret tarafından Aydın Vilâyeti'ne hitâben yazılmış belgelerin kaydedilmesiyle oluşturulmuşlardır.

Yazı tipi rika olan ve toplam 284 sayfadan oluşan 812 numaralı defterde **542** belge bulunmaktadır. Bu belgeler, adam öldürme, yaralama, kıyas, ırza geçme, hırsızlık, zehirlenme gibi şahıslar aleyhine işlenen suçlar ile rüşvet, zimmete para geçirme, müzâyedeye fesat karıştırma gibi devlet aleyhine işlenen suçları ve bu suçlara verilen cezâları içermektedir. Ayrıca defterde, miras, borç gibi şahıslar arası hukûkî sorunlar ile eşkıyâlık faaliyetleri, görevlilerin tâyin ve azledilmeleri, imar faaliyetleri gibi diğer pek çok konuda da belgeler bulunmaktadır.

Defterde kaydedilen konular Tanzimatla birlikte taşrada kurulan vilâyet ve sancak meclislerinde görüşüldükten sonra onay için Meclis-i Vâlâ'ya gönderiliyor, burada görüşüldükten sonra onay için Meclis-i Âli-i Umûmi'ye gönderiliyordu²⁷. Meclis-i Vâlâ, vilâyet ve sancak meclislerinin verdikleri kararlarda son karar mercii olarak temyiz mahkemesi görevi yapıyordu. Meclis-i Vâlâ'nın en yüksek rütbeli devlet adamlarından en küçük memurlara kadar bütün devlet memurlarının yaptıkları yolsuzluklar ve devlete karşı işlenen bütün suçlar üzerinde hüküm verme yetkisi vardı²⁸. Ayrıca mahalli mahkemelerin verdiği ölüm cezâları, bu meclisin elinden geçerek bizzat pâdişâhın onayını almadan uygulanamazdı²⁹. Meclis-i Vâlâ'da verilen cezâlar herkese ibret olsun diye dönemin resmî gazetesi Takvim-i Vekâyi'de yayınlanırdı³⁰.

Esâsında 1838 yılında kurulan Meclis-i Vâlâ'nın kuruluş amacı, Tanzimât-ı Hayriye'nin yürütülmesi için uğraşmaktı. Meclis, Tanzimat reformlarının yürütülmesi amacıyla kanun ve nizâmları hazırlamakla kalmıyor, ayrıca bu kanun ve nizâmnamelerin uygulanıp uygulanmadığını denetliyordu. İşlerin yoğunlaşması

²⁷ Mehmet Seyitdanlıoğlu, **Tanzimat Devrinde Meclis-i Vâlâ (1838-1868)**, TTK Yayınları, Ankara 1999, s. 119.

²⁸ Mehmet Seyitdanlıoğlu, **a.g.e.**, s. 46, 47.

²⁹ Bilal Eryılmaz, **Tanzimat ve Yönetimde Modernleşme**, İşaret Yayınları, İstanbul 2010, s. 182.

³⁰ Musa Çadırcı, **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı**, TTK Yayınları, Ankara 2013, s. 189, 190; Musa Çadırcı, **Tanzimat Sürecinde Türkiye Ülke Yönetimi**, İmge Kitabevi, Ankara 2007, s. 187.

nedeniyle 1854 yılında Meclis-i Vâlâ'nın kanun ve nizâmnâme hazırlama görevi Meclis-i Âli-i Tanzimat'a devredildi. Meclis-i Vâlâ ise bu görevi dışındaki yargılama görevini sürdürdü. Bu iki meclis 1861 yılına kadar yanyana çalışmış, sözkonusu tarihte Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye adıyla birleştirilmişlerdir. 1868'de ise Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye, Şurâ-yı Devlet ve Divân-ı Ahkâm-ı Adliye olarak iki ayrı bünyede şekillenmiştir. Buradaki amaç, yargı ile yasama ve yürütme görevlerinin birbirinden ayrılmasını sağlamaktır. Şurâ-yı Devlet kurulduktan sonra yasama görevini üstlenecek, Divân-ı Ahkâm-ı Adliye ise adli görevleri üstlenerek yüksek bir temyiz mahkemesi olarak çalışacaktı³¹.

1864 yılında Tuna Vilâyet Nizâmnâmesi doğrultusunda taşrada yapılan düzenlemeler Şurâ-yı Devlet'in kuruluşuyla ilgili bulunuyordu. Eski eyâletlerin yerine sancak, kazâ ve nâhiyelerden oluşan vilâyetlerin kurulması, bu vilâyetlerde vâlilelerin, sancaklarda mutasarrıfların ve kazâlarda kaymakamların başkanlığında meclislerin kurulmasını gerektiriyordu. Bu meclislerde yöneticilerin yanı sıra hem müslüman hem gayrimüslim halktan temsilciler bulunacak, yılda bir kere vilâyet merkezlerinde bütün kazâlardan gelecek temsilcilerin bulunduğu Meclis-i Umûmî toplanacaktı³². Böylece taşradaki meclisler ve mahkemeler yoluyla idâri işler adli işlerden ayrılmış, 1868'den sonra idâri konularla ilgili meseleler Şurâ-yı Devlet'e, adli konularla ilgili meseleler Divân-ı Ahkâm-ı Adliye'ye havâle edilmiştir.

İncelediğimiz defterde 1866'dan 1868 yılına kadar vilâyet ve sancak merkezlerinde görüşülen meseleler son karar mercii olan Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'ye gönderilmiş, 1868-1877 yılları arasındaki konulardan Şurâ-yı Devlet'le ilgili olanları (*Yargılanması gereken memurlar, hükümetle şahıslar arasında meydana gelen davalar, her yıl vilâyet merkezlerinde toplanacak umûmi meclisler tarafından gönderilen zabıtnâmeler, meclislerin gerekli gördükleri icraat ve ıslahatlar*³³ gibi) Şurâ-

---

³¹ Mehmet Seyitdanlıoğlu, **a.g.e.**, s. 37, 46-58; Mehmet Seyitdanlıoğlu, "Tanzimat Döneminde Yüksek Yargı ve Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye (1838-1876)", **Adalet Kitabı**, (Editörler: Bülent Arı, Selim Aslantaş), T.C. Adalet Bakanlığı, Ankara 2007, s. 207-221; Mehmet Seyitdanlıoğlu, "Divan-ı Hümayun'dan Meclis-i Mebusan'a Osmanlı İmparatorluğu'nda Yasama", **Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu**, (Editörler: Halil İnalcık, Mehmet Seyitdanlıoğlu), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2012, s. 380, 381; Musa Çadırcı, **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı**, s. 189; Çadırcı, **Tanzimat Sürecinde Türkiye Ülke Yönetimi**, s. 185-187; Ali Akyıldız, "Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye", **TDVİA.**, 2003, C. 28, s. 250, 251; Ayhan Ceylan, "Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'de Yargı", **Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. VIII, S. 1-2, 2004, s. 24, 25.

³² Mehmet Seyitdanlıoğlu, **a.g.e.**, s. 55.

³³ Bilal Eryılmaz, **a.g.e.**, 189.

yı Devlet’de; Divân-ı Ahkâm-ı Adliye ile ilgili olanları (*Hukûkî sorunlar, adam öldürme, yaralama, hırsızlık, ırza geçme, eşkıyâlık gibi*) Divân-ı Ahkâm-ı Adliye’de görüşülmüştür.

Söz konusu defterdeki konuların belgelere göre tasnifi şu şekildedir;³⁴

Katl: [1-c], [5-a], [5-b], [6-a], [6-b], [8-c], [14-a], [10-c/11], [14-b], [15-a], [15-b/16], [21-a], [25-a], [25-c], [26-b], [29-b], [31-b], [32-a], [35-c], [36-a], [36-b], [37-b], [39], [42-a], [44-b], [49-a], [55-a], [56-a], [56-d], [58-a], [58-b], [59-b], [60-a], [60-b], [64-b], [64-c], [65-a], [65-b], [66-b], [68-b], [70-b], [71-a], [72-a], [73-b], [74-a], [74-b], [74-c], [75-a], [75-b], [75-c/76], [76-a], [77-b/78], [78-a], [79-a], [82-a], [83-a], [84-a], [86-a], [93-a], [94-a], [95-b], [96-a], [99-c], [101-c/102], [102-a], [103-a], [103-b], [104-a], [105-c], [107-c], [112-b], [113-b], [114-a], [115-c], [116-c], [117-a], [120-a], [121], [122-a], [122-b], [124-a], [124-b], [126-a], [127-a], [128-b], [129-a], [131], [132-a], [133-b], [134-b/135], [140-a], [140-b], [141], [142], [143], [145], [146-b], [147], [148], [149-b], [150], [152-b/153], [154-b], [156-a], [157-a], [157-b], [158-a], [159-a], [159-b], [160-a], [160-b], [161-a], [161-b], [162-a], [163-a], [163-b], [164-a], [164-b/165], [167-a], [167-b/168], [168-a], [169], [170], [171-a], [172], [174], [176-a], [176-b], [177-a], [178-a], [178-b], [179-b], [180-a], [181], [182-a], [184-a], [188-a], [188-b/189], [189-a], [190], [192-a], [192-b], [193-a], [193-b], [194-a], [195], [197], [199-b], [200-a], [201-a], [201-b/202], [202-a], [202-b], [204-a], [206], [207-a], [208], [210-b], [211-b], [212-a], [212-b], [213], [214-a], [214-b], [216-a], [216-b/217], [217-a], [218-a], [219-a], [219-b], [220], [221-a], [222-a], [222-b], [223-b], [224], [225], [226], [229-a], [231-a], [233-a], [234-b], [238-a], [239-a], [240-b], [242], [244], [246-a], [250-a], [252-a], [255-a], [256-a], [257-a], [257-b], [258-a], [258-b], [259-b], [261-a], [261-b], [262-a], [262-b], [265-a], [266-a], [266-b], [268], [269], [270], [272], [273-a], [273-b], [274-a], [278], [279-a], [281-b], [282-b], [283-a] (Toplam: Kayıt 216)

³⁴ Şahıslar ve devlet aleyhine işlenen suçlara dair konular, 1858 tarihli Ceza Kanunu’nun maddelerine göre tasnif edilmiştir. Örneğin; belgelerde yaralama – katl, ırza geçme – yaralama, ırza geçme – katl, hırsızlık – yaralama, katl – hırsızlık suçları bir arada görülebilmektedir. Bu durumda suçlu, söz konusu suçlardan hangisine dair olan kanun maddesi gereğince cezalandırılmışsa, belge o suçun kategorisine eklenmiştir. Bu cümleden olarak iki veya üç ayrı suç aynı anda işleyen suçlunun, suçlardan hangisinin cezası en ağırıysa onunla cezalandırıldığını belirtelim. Ayrıca eşkıyalık hareketleri içerisinde hırsızlık ve gaspın yanı sıra, ırza geçme ve katl vakalarına da rastlanılmaktadır. Eşkıyalar bu suçlar için ayrı ayrı ceza veya en ağır cezayı almak suretiyle değil, 1858 tarihli Ceza Kanunu’nun eşkıyalar için olan 62. maddesi veya 62. maddenin ilavesi gereğince cezalandırılmıştır.

Yaralama: [1-b], [4-b], [4-c], [47-a], [51-b], [69-a], [77-a], [78-b/79], [87-b], [108-a], [110-a], [111-a], [119-a], [138-b], [149-a], [166-b], [185-a], [221-a], [232], [238-b], [240-b], [261-a], [267], [271], [282-b] (Toplam: 25 Kayıt)

Çocuk Düşürme: [130]

Zehirleme: [247-a]

Irza Geçme: [9-a], [32-b], [45-b], [48-a], [56-b], [58-c], [62-a], [62-b], [70-c], [71-b], [95-a], [97-b], [100-a], [100-c], [101-b], [106-b], [106-c], [110-b], [111-b], [112-c], [115-b], [119-b], [123-a], [125-c], [135-a], [136-a], [138-a], [139-b], [146-a], [153-a], [155-a], [173], [175-b], [187], [203-a], [204-b], [211-a], [233-b], [235-b], [236-a], [236-b], [245], [249-a], [250-b], [254], [261-b], [264-a], [274-b], [275-b], [277-b], [279-b], [280-b], [281-a], [282-b], [283-b] (Toplam: 55 Kayıt)

Hırsızlık: [1-a], [2-b], [26-a], [27-c], [35-a], [37-a], [41-b], [43-a], [45-a], [46-b], [49-c], [50-a], [50-b], [50-c], [51-a], [53-a], [54], [55-a], [56-c], [61-c], [63-a], [66-a], [68-a], [70-a], [85-a], [85-b], [85-c], [87-a], [92-a], [95-c], [96-b], [98-b], [99-a], [104-b], [105-a], [105-b], [107-a], [107-b], [108-b/109], [114-b], [116-b], [117-a], [117-b], [118], [123-b], [129-b], [133-a], [134-a], [137], [139-a], [144], [156-b], [165-a], [166-a], [177-b], [179-a], [182-b], [183-a], [183-b], [186], [194-b], [198], [199-a], [203-b], [221-b], [231-b], [237-a], [237-b], [243-a], [246-b], [247-b], [251-a], [253-b], [256-b], [282-a], [284] (Toplam: 76 Kayıt)

Yalancı Şahitlik: [24], [101-a], [160-c] (Toplam: 3 Kayıt)

Hakaret: [248-a]

Rüşvet: [12], [34-a], [80-b], [213], [229-b/230] (Toplam: 5 Kayıt)

Zimmet: [10-a], [38-a], [40-c], [30/31], [33-a], [33-b/34], [82-b], [106-a], [162-b], [171-b] (Toplam: 10 Kayıt)

Sahtekarlık: [11-a], [13-a], [13-c], [23-b], [28-a], [28-c], [184-b] (Toplam: 7 Kayıt)

Hapishaneden suçlu kaçırma: [55-a], [53-b] (Toplam: 2 Kayıt)

Görevini suistimal etme: [175-a]

Eşkıyalık Hareketleri: [3-b], [3-c], [8-a], [10-b], [11-b], [13-b], [25-b], [28-b], [29-a], [35-b], [48-a], [49-b], [57], [59-a], [61-b], [63-b/64], [67], [69-b], [72-b], [73-a], [80-a], [81], [83-b], [85-b], [86-b], [91-a], [92-b], [93-b], [94-b], [96-b], [99-b], [105-a], [110-c], [115-a], [125-b], [126-b/127], [128-a], [136-b], [152-a], [154-a], [155-b], [158-b], [189-b], [195], [196], [205-a], [205-b], [209], [210-a], [215], [234-a], [235-a], [241],

[251-b/252], [253-a], [255-b], [260-a], [260-b], [264-b], [265-b], [275-a], [276-a], [280-a] (Toplam: 63 Kayıt)

Rumlar ve Yahudiler Arasında Çıkan Çatışma: [185-b]

Müzâyedeye fesat karıştırma: [20-c]

Aydın Vilayetine Tayin Edilen Müdürler: [2-a], [7-a], [14-c], [17-a], [17-b], [18], [20-a], [22-a], [22-b], [31-a] (Toplam: 10 Kayıt)

Aydın Vilayetine Tayin Edilen Mümeyyizler: [64-a]

Bazı Memurların Biriken Maaşlarının Ödenmesine Dair: [109-a]

Eski Aydın Mutasarrıfı Mustafa Paşa'nın hakkındaki şikâyetlerden beraat etmesi: [191]

Yeni İdari Yapıların Oluşturulması ve Buralara Tayin Edilen Memurlar: [3-a], [42-b], [43-b], [52-a] (Toplam: 4 Kayıt)

Kanuna Aykırı Arazi Satışı: [38-b]

İzmir Hükümeti Aleyhinde Yalan Bir İddia: [116-a]

Çeşme Kazâsı ahâlisinin Şurâ-yı Devlet'e gönderdiği lâyiha: [84-b]

Karaburun ahâlisinin ihtiyaçlarının giderilmesine dair: [20-b]

Gediz Nehri ve Nif Çayı'nın Taşması: [52-b/53], [277-a] (Toplam: 2 Kayıt)

Aşiretlerin ve muhacirlerin iskanına dair: [2-c], [239-b] (Toplam: 2 Kayıt)

Aydın Vilâyeti'nden talep edilen kökboyası: [48-b]

Tahliye edilen mahkumlar: [100-b], [132-b] (Toplam: 2 Kayıt)

Divân-ı Ahkâm-ı Adliye'nin kitaplarının Aydın Vilâyeti'ne gönderilmesi: [41-c]

Foçateyn Kazâsı'ndaki eski eserlerin çıkarılması için talep edilen ruhsat: [200-b]

Kundakçılık: [112-a], [223-a] (Toplam: 2 Kayıt)

Hapishanede Müslümanlığı Kabul Eden Bir Gayrimüslimin sünnet olma isteği: [113-a]

İzmir'de gözaltına alınan ancak cezâları tâyin edilmeyen suçlular: [55-b]

İzmir'de ruhsatsız kalafat yerlerinin kapatılmasına dair: [4-a]

Aydın Vilâyeti'nin Zaptiye Askerlerine Üç nefer piyâdenin ilâve edilmesine dair: [259-a]

Sürgüne gönderilen iki kişinin affedilmesi: [8-b], [125-a] (Toplam: 2 Kayıt)

Rüsumat Emaneti'nin Aydın Vilâyeti'ne gönderdiği yazı: [207-b]

Mahkeme için İstanbul'a getirilen kişilerin durumu: [191-b]

İzmir'deki vapur değirmeninin biriken vergilerine dair: [120-b]

Ayvalık Kasabası ahâlisinin taleplerine verilen cevap: [151]

Geciken bir davanın neticelendirilmesi: [180-b]

Miras: [7-b], [7-c], [24] (Toplam: 3 Kayıt)

Alacak-Verecek / Borç: [16-a], [23-a], [27-b], [34-b], [91-b] (Toplam: 5 Kayıt)

Arazi ve Emlak Meseleleri: [230-a], [44-a], [46-a] (Toplam: 3 Kayıt)

İzmir Rıhtım Şirketi ile bir şahıs arasındaki dava: [248-b/249]

Meclis-i Umumi-i Vilayet'te alınan kararlara dair: [52-a], [51-c] (Toplam: 2 Kayıt)

İzmir'de Avrupa tarzı çarşı ve pazar inşası: [47-b/48]

Urla Kasabası'nda Telgraf Merkezi inşa edilmesi: [40-b], [41-a] (Toplam: 2 Kayıt)

İzmir'de ıslahane yapılmasına dair: [40-a]

D. Osmanlı Ceza Kanunnameleri ve 812 Numaralı Aydın Ayniyat

Defteri'nde Zikredilen Ceza Kanunnamesi Maddeleri

Şer'i ve örfî cezâ hukûkunun bütününden oluşan Osmanlı Cezâ Hukûku'nda *hadd suçları*; zina, zina iftirası, dinden dönme, şarap içme, sarhoşluk, isyan, yol kesme ve hırsızlık olmak üzere yedi taneydi. *Kıyas suçları* ise adam öldürme ve müessir fiil olmak üzere iki taneydi. Bu dokuz suçlara verilecek cezâlar şer'î hukûk tarafından tayin edilirdi. Bu dokuz suçun dışında kalan suçlara *ta'zir suçları* denilir, ta'zir suçlarına verilecek cezalar ise kanun koyucular tarafından tayin edilirdi.

Osmanlı Devleti'nde toplumu suçlulardan korumak amacıyla Tanzimat dönemine gelinceye kadar Fatih, Bayezid, I. Selim ve I. Süleyman dönemlerinde Cezâ Kânunnâmeleri çıkarılmış, Tanzimat'tan önce çıkarılan son Cezâ Kânunnâmesi ise 17. yüzyılın ortalarında meydana getirilmişti. Tanzimat'tan sonra ise üç tane Cezâ Kanunnâmesi kabul edilmiştir. Bunlar 1256/1840, 1267/1851 ve 1274/1858 târîhli ceza kânunnâmeleridir.

Ahmet Cevdet Paşa'nın gayretleriyle hazırlanan 1840 tarihli Cezâ Kânunnâmesi bir mukaddime, bir hatime ile 13 fasıl - 40 maddeden oluşmaktadır. Bu kânunnâmede yukarıda bahsettiğimiz dokuz suç dışında kalan ta'zir suçlarından bahsedilmiştir.

1840 târîhli cezâ kanunnâmesinin eksiklerini tamamlamak amacıyla 1851 yılında Kanun-ı Cedid çıkarılmıştır. 3 fasıl 43 maddeden oluşan Kânun-ı Cedid'te ta'zir suçlarının yanı sıra hadd ve kıyas suçlarına da yer verilmiştir.

1840 ve 1851 târihli cezâ kânunâmeleri milli niteliktedir. 1858’de çıkarılan Cezâ Kânunnâme-yi Hümâyunu ise Fransız Cezâ Kânunnâmesi’nin izlerini taşımaktadır. Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki sekiz kişilik bir heyet tarafından hazırlanan bu kânunnâme bir mukaddime, üç bab ve 264 maddeden oluşmaktadır. Ta‘zir suçlarına dair cezaları içerdiği için şer‘iden ziyâde bir örfî hukuk metnidir. Bununla birlikte şahısların kısas ve diyet taleplerine hâlel gelmeyeceği de ifâde edilmiştir. Bu kânun 1860 tarihinde bir takım değişikliklere uğramakla birlikte, 1926 yılında İtalyan Cezâ Kânunu iktibas edilinceye kadar yürürlükte kalmıştır³⁵.

İncelediğimiz 812 Numaralı Aydın Vilâyeti’nin Ayniyat Defteri, 1866-1877 yıllarını kapsamakta olup, defterde bahsedilen suçlar hem hadd ve kısas suçlarını yani şeri hukuka dair suçları; hem de bunların dışında kalan tazir suçlarını yani örfî hukuka dair suçları içermektedir. Bu suçlara 1858 yılında çıkan Cezâ Kânunnâme-yi Hümâyunu gereğince cezalar verildiği görülmektedir.

Defterde geçen cinâyet, yaralama, gasp ve hırsızlık, ırza geçme, zimmete para geçirme vb gibi suçlara verilen cezâların Cezâ Kânunnâme-yi Hümâyunu’ndaki ilgili maddeleri şunlardır;

Ale’l-umûm cürm ve cezâların merâtib ve derecâtıyla ba‘zı usûl-i umûmiye beyânındadır

9. madde: *İşbu cezâların hükm ve tertîb ve icrâsı erbâb-ı cinâyet ve cünha ve kabâyiğ ‘aleyhinde ashâb-ı da ‘vânın hukûk ve tazmînât-ı matlûbesine kat ‘â hâlel getirmez.*

Cinâyâta mahsûs olan cezâların tafsîlâtı beyânındadır

19. madde: *Kürek ayaklarında demir olduğu hâlde hidemât-ı şâkkada kullanılmaktır kürek cezâsına müstehak olan şahıs hakkında teşhîr usûlü dahi icrâ olunur şöyle ki cezâyâ hükm eden Divân mazbatasının bir hülâsâsı gâyet kalın hurûf ile yazılıb mücâzât olunacak şahıs bulunduğu şehirde meydâna veyâ memerr-i nâs olan bir mahalle götürülüb işbu hülâsâ göğsüne konularak iki sa‘at orada tevkîf ve halka irâe olunduktan sonra ayaklarına demir konularak mahall-i mücâzâtına gönderilür on sekiz yaşından aşağı olan ve yetmiş yaşından ziyâde bulunan ashâb-ı cinâyet işbu teşhîr kâ‘idesinden mu‘âf tutulur.*

³⁵ Mehmet Akman, “Osmanlı Ceza Hukuku Çalışmaları Üzerine Bir İcmal”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C. 3, S. 5, 2005, s. 489-512; Ekrem Buğra Ekinci, **Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk**, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul 2012, s. 552, 553.

Cünha ve kabâhate müte'allik olan cezâların tafsîlâtı beyânındadır

35. madde: Nefy-i muvakkat cezâsı bulunduğu yerden bir başka mahalle gönderilüb üç aydan üç seneye dek tagrîb olunmaktır.

Medâr-ı 'afv ve mes'ûliyet olup olmayan ve cezâyâ istihkâkı mûcib olan hâlât beyânındadır

40. madde: Hadd-i buluğa vâsıl olmayan mücrim işlediği cürme müterettib olan cezâyâ müstehak olmayub kuvve-i mümeyyize ashâbından dahi olmadığı sûretde kefâlet-i kaviyyeye rabtla peder ve vâlidesine veyâ akrabasına teslîm olunur peder ve vâlide ve akrabası tarafından kefâlet-i kaviyye gösterilmediği hâlde dahi polis ma'rifetiyle ıslâh-ı nefis zımnında müddet-i münâsebe ile haps olunur.

Ama evvel mücrim nâ-bâliğ mürâhik bulunduğu ya 'ni fi 'il ve 'amelinin netîcesi bir cürm olacağını fark ve temyîz ederek müte'ammiden ol cürmü işlemiş olduğu sûretde eğer cürmü i'dâm ya mü'ebbed kürek ya kal'a-bendlik ya nefy cezâlarını müstelzim olan cinâyât kabîlinden ise ıslâh-ı nefis için beş seneden on seneye kadar haps olunur ve eğer muvakkat kürek veyâ muvakkat kal'a-bendlik ya nefy-i muvakkat cezâlarını mûcib olan cerâimden ise kezalik ıslâh-ı nefis için cürmünün müstelzim olduğu cezâ müddetinin rub'undan sülüsü mikdârı müddete dek haps olunur ve bu iki sûretde dahi beş seneden on seneye dek Zaptiye Nezâreti altına alınabilür ve eğer cürmü hukûk-ı medeniyeden ıskât-ı cezâsını mûcib ise kezalik ıslâh için altı aydan üç seneye kadar haps olunur ve eğer cürmü zikr olunan cezâların mâ-dununda bir cezâyı mûcib ise ol cezânın sülüs müddetini tecâvüz etmemek üzere bir müddet-i mu'ayyene ile kezalik ıslâh için haps olunur.

41. madde: Mücrimîn bir cürmü hîn-i irtikâbında cinnet hâlinde bulunduğu sâbit olur ise mücâzât-ı kânûniyeden mu'âf tutulur.

45. madde: Bir cürmün müşterek fâilleri kânunun sarâhati olmayan mevâdda ol cürmün fâil-i müstakili gibi mücâzât olunur.

46. madde: Cürmde müşterek olanlar istirdâd-ı emvâl-i mesrûka ve tazmînât ve masârıf-ı sâire ifâsında kefil bi'l-mâl kâ'idesine tatbîkân yekdiğerin kefil i'tibâr olunarak birinin kudreti olmadığı hâlde kudreti olandan ahz ve tahsîl kılınur.

47. madde: İ'dâm cezâsının küreğe ve kürek cezâsının kal'a-bendliğe ve mü'ebbed kal'a-bendliğin nefy ile ve muvakkat kal'a-bendlik ile hapsin nefy-i muvakkata tebdîli mutlakâ irâde-i mahsûsa-yı pâdişâhîye menûtdır.

Devlet-i 'Aliyye'nin emniyet-i dâhiliyesini ihlâl eden cinâyet ve cünhalar

57. madde: Bâlâda muharrer elli beşinci ve elli altıncı maddelerde beyân olunan fesâdlardan birini bir takım eşkiyâ birlikde olarak icrâ eder veyâhud icrâsına tasaddî eylerler ise ol cem'iyet-i şekâvete dâhil bulunanlardan asıl re'is-i eşkiya ve muharrik-i mefsedet olanlar her nerede tutulur ise i'dâm olunub sâirlerinden dahi mevkî'-i cinâyetde ahz ve girift olanlar madde-i fesâdda tebeyyün edecek cinâyet ve medhallerinin derecâtına göre mü'ebbeden yâhut muvakkaten küreğe vaz' olunur.

62. madde: Her kim Devlet-i 'Aliyye'nin emlâk ve emvâl ve nukûdunu veyâ ahâlden bir cemm-i gafîrin emlâkını zabt ve yağma ve gâret etmek ve bu misillü cinâyât ashâbının 'aleyhinde hareket eden Asâkir-i Devlet-i 'Aliyye'ye karşı durmak zımnında teşekkül etmiş olan müsellaah eşkiyâ cem'iyetine baş olur veyâhud bu cem'iyet içinde bir kumanda sâhibi bulunur ise i'dâm olunur ve bu makûle eşkiyâ cem'iyetlerinde dâhil bulunanlardan ol cem'iyetlerde söz ve kumanda sâhibi olanlar mahall-i fesâdda tutuldukları hâlde muvakkaten küreğe konulur.

62. maddenin ilavesi: Dağlarda ve kırlarda müsellaah oldukları hâlde gezerek rast geldikleri yolcuları tutub soymak fazîhasını irtikâb eden eşhâs ki kuttâ'-i tarîk tesmiye olunurlar bu makûleler hâl-i vaz'iyetlerine ve derece-i şekâvetlerine göre muvakkat veyâhud mü'ebbed kürek cezâsıyla mücâzât olunur fakat içlerinde bu cinâyetde sâbıkalu ve şekâvet-i müstemirre ashâbından olanlar veyâhud tuttukları eşhâsa işkence ve gaddarâne sûretle eziyet edenler veyâ kat'-ı tarîk yolunda âdem öldürmüş bulunanların i'dâmlarına hükm olunur.

Rüşvet beyânındadır

68. madde: Mürteşi her kim olur ise olsun ve her kangı rütbe ve mansıb ve me'mûriyete bulunur ise bulunsun ibtidâ almış olduğu rüşvet râşinin cezâ-yı nakdîsi olmak üzere kendüsünden istirdâd ve bir misli dahi kendüye cezâ olmak üzere ol mürteşiden alındıktan sonra cünhayı eğer ilk def'a olarak işlemiş ise muvakkaten kal'a-bend kılınur ve altı sene müddetle tard cezâsına müstehak olur.

69. madde: Râşi her kim olur ise olsun ve her kangı rütbe ve mansıb ve me'mûriyette bulunur ise bulunsun verdiği rüşvet akçesi madde-i sâbıkada beyân olunduğu üzere kendüye cezâ-yı nakdî olmak üzere mürteşiden alındıktan sonra kendüsü 'aynıyla mürteşi gibi bu cünhayı eğer ilk def'a olarak işlemiş ise muvakkaten kal'a-bend kılınur ve altı sene müddetle tard cezâsına müstehak olur.

71. madde: Mürteşi ve râşi ve râiş-i erbâb ve rütbe ve me'mûriyetden olmadıkları hâlde dahi haklarında 'aynıyla ashâb-ı rütbe ve me'mûriyetden olanlar gibi mücâzât olunur.

76. madde: Rüşvet olarak henüz akçe ve eşyâ alınub verilmiş olmayub da fakat ol-bâbda sened veyâ tahvîl verilmiş veyâhut sened dahi alınmayarak rüşvet te'âtisi üzere yalnız bir mukâvele-i mahsûsa vukû' bulmuş olduğu ve bu mukâvelenin fi'ile çıkması râşi ve mürteşinin def'ine muktedir olmadıkları ba'zı mevânî'den neş'et eylediği bi'l-muhâkeme sâbit ve mütehakkık olur ise bu makûle mukâveleler bi-aynihi rüşvet alınub verilmiş nazarıyla bakılıb bunu mürtekib olanlar haklarında mürteşi ve râşi ve râiş cezâları icrâ olunur şu kadar ki bu hâlde cezâ-yı nakdî olmak üzere mukâvele olunmuş olan rüşvet mikdârı akçe râşiden ve bir misli dahi mürteşiden ahz ve tahsîl olunur.

Sirkat-i emvâl-i mîrîye ve irtikâb-ı sâire

82. madde: Her kim emvâl ve eşyâ-yı mîrîyeyi nakden ve 'aynen sirkat eder ise sirkat etmiş olduğu şey iki kat olarak kendüsünden ahz ve istirdâd ve hazîne-i devlete teslîm olunduktan sonra beş seneden ekall olmamak üzere kal'a-bend kılınub mü'ebbed rütbe ve me'mûriyetden mahrûmiyet cezâsı dahi berâber hükm olunur.

90. madde: Her ne sûretle olursa olsun zimmetine mâl-i mîri geçiren veyâhut âhere geçmesine müsâ'ade eden mülkiye ve mâliye me'mûrları me'mûriyetinden tard ile üç aydan iki seneye kadar haps veyâhut altı aydan üç seneye kadar nefy olunur.

Nüfûz-ı me'mûriyet ve mevkî'ini sû-i isti'mâl edenler ve vazîfe-i me'mûriyetini îfâ etmeyenler

99. madde: Büyük ve küçük me'mûrînden her kim olur ise olsun evâmîr-i devlet ve ahkâm-ı kavânîn ve nizâmâtın icrâsına ve her türlü emvâl-i mertebenin tahsîline muhâlefet için sarf-ı nüfûz ve kuvve-i mü'essire edecek ve etdirecek olur ise muvakkaten hapis cezâsıyla mücâzât olunur ve eğer me'mûrların bu vechle hareketi âmirlerinin emirleriyle zarûrî ve mecbûrî vukû' bulmuş ise bu cezâ bu makûlelerin hakkında câri olmayub ibtidâ emr kimden zuhûr etmiş ise ânın hakkında icrâ kılınur ve eğer bu misillü bir hareket daha ağır bir cinâyeti müeddi olur ise o ağır cinâyetin cezâsı hükm ve icrâ olunur.

Me'mûrîn-i hükûmet tarafından efrâd hakkında ta'addiyât ve sû-i mu'âmelât vukû'unda icrâ olacak mücâzât

103. madde: Mehâkim ve mecâlis erbâbından ve sâir me'mûrîn-i devletden biri müttehem olan eşhâsa cürmlerini söyletmek için eziyet ve işkence etmeği hükm veyâhut

icra eder ise muvakkaten kal'a-bendlik ve mü'ebbeden rütbe ve me'mûriyetden mahrûmiyet cezâlarıyla mücâzât olunur ve bunu ma'iyet me'mûrları mâ-fevkinde bulunan âmirlerinin emriyle yapmış ise bu cezâlar bu emri eden kimse hakkında icrâ kılınur ve işkence olunan şahıs bundan müte'essiren fevt olur yâhut eziyetden dolayı a'zâsından birine bir gûne zarar ve noksân isâbet eyler ise buna cür'et eden me'mûr hakkında kâtil yâhut cârih cezâsı dahi icrâ edilür.

109. madde: Kânûnen ta'yîn olunan mücâzât-ı nakdîyeden mâ'adâ cerîme olarak büyük ve küçük kâffe-i me'mûrîn cüz'i ve küllî akçe ve sâir şey olur veyâ kânûnen tahsiline me'mûr olduğu mücâzât-ı nakdîyenin mikdârından fazla olarak cüz'i ve küllî bir şey ahz eyler veyâhud ta'yîn olunacak cezâ-yı nakdîyi kable'l-muhâkeme alur ise aldığı şey iki kat olarak kendüsünden ahz ile biri ashâbına verilüb buna mütecâsir olan me'mûr rüşvet cezâsıyla mücâzât olunur.

Me'mûrîn-i Devlet-i 'Aliyye'ye muhâlif ve 'adem-i itâ'at ve hakâret edenlerin cezâsı

113. madde: Asâkir-i nizâmiyenin ve hükümet tarafından ale'l-ittlâk zâbitaya ve idâreye me'mûr bulunanların me'mûriyetlerini icrâda veyâhut icrâ ettikleri hükm-i me'mûriyetden dolayı kadr ve nâmuslarına nakîsa verecek sûretle haklarında mu'âmele-i hakârete ve itâle-i lisâna ve ihâfeye cür'et edenler olur ise bir mecdiye altunundan üç mecdiye altununa kadar cezâ-yı nakdî ahz olunur ve bu misillü hakâretler asâkir-i nizâmiye zâbitânı ve zabtiye sergerdeleri haklarında vukû' bulur ise bir haftadan bir aya kadar habs olunur ve eğer bu misillü hakâret ve ihâfenin icrâsında teşhîr-i silâh eden olur ise her hâlde altı aydan iki seneye kadar haps olunur.

Mahbûs kaçırmağa ve erbâb-ı cinâyeti ihfâya mütecâsir olan eşhâsa dâirdir

119. madde: Gerek mahbûsînin muhâfazasına me'mûr olan ve gerek sâir kimesnelerden bir âdem mahbûsînin zor ile firârları esbâbını tahsil için bunlara alât ve edevât ve eslihâ i'tâ eder ise muvakkaten kürek cezâsıyla mücâzât olunur.

Sahtekârlık beyânındadır

148. madde: Evâmir-i Devlet-i 'Aliyye'ye taklîd eden ve ettiren veyâhud evâmir-i 'aliyyeyi tagyîr eden ve ettiren ve me'mûrîn ve devletin sahh ve imzâsını taklîd eden ve ettiren Devlet-i 'Aliyye me'mûriyetlerine ve me'mûrlarına mahsûs bir mühre taklîden sahte mühür i'mâl eden ve böyle sahte mühürü isti'mâl eyleyen ve bi'l-cümle hazâin ve mal sandıklarının mütedâvil olan eshâm ve tahvîlât ve sirki ve sâir her gûne senedâtını taklîd veyâ sahtekârlıkla tagyîr eden böyle sahte kavâim ve senedler isti'mâl veyâhud

memâlik-i mahrûseye ithâl eyleyen kimseler on seneden aşağı olmamak üzere muvakkaten kürek ya kal 'a-bendlik cezâsıyla mücâzât olunurlar.

151. madde: Mevâdd-ı sâbıkada beyân olunan sahtekârlık ile müttehem kimselerden her kim ol cinâyetlerin tamâmı-i icrâsından ol veyâhud daha hükûmet tarafından emr-i taharrîyâta şürû' olunmazdan mukaddem keyfiyeti ve mütecâsir olanlar cânib-i hükûmete ihbâr eder ve emr-i taharrîyâta şürû' olunduktan sonra dahi sâir müttehemlerin ahz ve girift olunmalarına hizmet eyler ise mücâzâtdan mu'âf olub fakat muvakkaten Zaptiye Nezâreti altında tutulur.

152. madde: Me'mûrînden her kim olur ise olsun hîn-i icrâ-yı me'muriyetinde mukaddemâ yapılmış olan i'lâm ve mazbata ve sâir senedâtın veyâ defter ve cerîde ve sâir sicilâtın gerek sutûru arasına 'ilâve ve gerek hat ve hâtim veyâ imzâyı tagyîr ile veyâ bir şahsın ismi yerine diğerk bir şahsın ismini koymakla sahtekârlık eder ise on seneden aşağı olmamak üzere muvakkaten kürek yâhud kal 'a-bendlik cezâsıyla mücâzât olunur ve eğer bu sahtekârlığı eden kimse me'mûrînden değil ise yedi seneyi tecâvüz etmemek üzere muvakkat kürek veyâhud kal 'a-bendlik cezâsıyla mücâzât olunur.

157. madde: Yol emri ve mürûr tezkiresi ve pasaportayı sahte olarak yapan veyâhud sahîh olan böyle bir yol kâğıdını tagyîr ve tahrîf eden ve bu makûle sahte ve tagyîr ve tahrîf olunmuş evrâkı isti'mâl eyleyen eşhâs bir seneden üç seneye kadar haps olunur.

159. madde: Mer'î olan usûl ve nizâmı iktizâsınca kefâlete rabt etmeksizin mürûr tezkiresi veren me'mûrlar me'muriyetlerinden 'azl ve altı aydan bir seneye kadar haps ile mücâzât olunur bu misillü me'mûrîn verecekleri yol kâğıtlarını bilerek sahte isim yazar ise altı aydan iki seneye kadar haps olunur.

162. madde: Her ne türlü sahte ve taklîd şey olur ise olsun bilmeyerek isti'mâl edenler cezâdan mu'âf tutulur.

Kundakçı Mücâzâtı

163. madde: Şehir ve kasaba ve karye derûnunda meskûn ve gayr-i meskûn her nevî' ebniyeye ve hâricde insana mahsûs ve kâbil süknâ ve isti'mâl olunan binâlara ve sefînelere kendi malı olsun olmasın 'amden ateş verüb ihrâk eden şahıs cezâ-yı i'dâm ile mücâzât olunur.

Katl ve cerh ve darp ve ihâfeye dâir

170. madde: Bir kimsenin ta'ammüden kâtil olduğu kânûnen tahakkuk eyler ise kânûnen i'dâmına hükm olunur.

172. madde: Kısâs ya i'dâm cezâlarından 'afv olunan kâtil mü'ebbeden yâhud on beş seneden aklolmak üzere mü'ebbeden küreğe konulur.

174. madde: Bir kimse min gayr-i ta'ammüd bir şahıs itlâf etmiş ise on beş sene müddetle küreğe vaz' olunur fakat işbu telef-i nefis kazıyesi âher bir cinâyeti icrâ eder iken ya kable'l-icrâ veyâ ba'de'l-icrâ veyâhud bir cünheyi berâ-yı icrâ vukû'bulmuş ise itlâf-ı nefis eden şahıs kânûnen i'dâm cezâsıyla mücâzât olunur.

175. madde: Mu'în-i kâtil olan kimse muvakkaten küreğe konulur.

177. madde: Bir kimse bir şahsı cerh ya darp ile 'uzvunu kat' ya ta'til eder ise masârıf-ı cerrâhiyesi ve hükm olunacak diyeti istifâ olunmasıyla berâber üç sene müddetle küreğe konulur ve eğer bu cinâyeti evvelce tasavvur ve tasmîm ederek işlemiş olduğu tebeyyün eyler ise kürek cezâsı on seneye kadar temdîd olunur.

178. madde: Bir kimse bir şahsı yirmi günden ziyâde işinden kalmasını yâhud hastalanmasını mücib olacak sûretle cerh ya darp eyler ise iki aydan iki seneye kadar haps olunur ve masârıf-ı cerrâhiyesiyle mecrûh û mazrûbun hâl-i sıhhâtinde kesb edecek ticâret ve ücretinin misli kendüsünden alınub mecrûh û mazrûba verilür ve eğer bunu evvelce tasavvur ve tasmîm ederek yapmış olduğu tebeyyün eder ise hapis müddeti üç aydan üç seneye kadar temdîd olunur.

179. madde: Cerh ve darp eğer madde-i sâbıkada mezkûr olan dereceden hafif olur ise cârih ve dârip olan kimse bir haftadan bir seneye kadar haps olunur buna bedel bir mecdiye altunundan beş mecdiye altununa kadar akçe alınub mecrûh ve mazrûba verilür veyâhud bu sûretle ikisi birden icrâ olunur. Ve eğer bunu evvelce tasavvur ve tasmîm ederek yapmış olduğu tebeyyün eder ise mikdâr-ı mezkûr akçe alınub verildikten başka hapis müddeti dahi bir aydan iki seneye kadar temdîd olunur.

180. madde: Eğer cerh ve darp fi'ili zâten katl kasdıyla olub da cârih ve dâribin yed-i ihtiyârında olmayan esbâb-ı mâni'a haylûletiyile madde-i katl fi'ile çıkmamış idüğü tebeyyün eyler ise yara ve beresi ağır olsun ve gerek hafif olsun mevâd-ı sâlise-i sâbıkada beyân olunduğu vechle cerh ve darbin derecesine göre hükm olunacak diyet yâhud mikdârı ma'lûm meblağ ile masârıf-ı cerrâhiyesi istifâ olunduktan sonra cârih ve dârib olan kimse her hâlde muvakkaten küreğe konulur.

180. maddenin ilavesi: Mücerred katl kasdıyla silâh çeküb de yed-i ihtiyârında olmayan esbâb-ı mâni'â haylûletiyile madde-i katl fi'ile çıkmamış idüğü tahakkuk edenler kezalik muvakkaten küreğe konulur.

182. madde: Bir kimse bir şahsı hatâen itlâf eder yâhud bi-gayr-i kasdin telef-i nefesine sebep olur ise verese-i maktûlün hukûk-ı şer‘iyyesi bi’l-muhâkeme istifâ olunduktan sonra eğer bu katl keyfiyeti dikkatsizlikden ve nizâmâta ri‘âyetsizlikden ne’şet etmiş ise altı aydan iki seneye kadar haps ile mücâzât olunur.

183. madde: Bir kimse bir şahsı hatâen cerh ve darp eder yâhut bi-gayr-i kasdin yaralanmasına ya berelenmesine sebep olur ise masârîf-ı cerrâhiyesi ve bir ‘uzvun kat’ ve ta‘îlini mücib olduğu takdîrce diyet-i şer‘iyyesi istifâ olunduktan sonra eğer bu cerh ve darp keyfiyeti dikkatsizlikten ve nizâmâta ri‘âyetsizlikden ne’şet etmiş ise bir haftadan iki aya kadar haps dahi olunur.

184. madde: Bir kimse âmir-i mücbirin emriyle bir şahsı katl etse kâtil cezâsı âmiri hakkında icrâ olunur âmir-i mücbir me’mûru emrine muhâlefet ettiği takdîrce itilafa mukadder olan kimse demektir bundan mâ‘adâ sûretlerde olan kimse ma‘zûr olamayub katl cezâsı ânın hakkında icrâ kılınur ve bu misillü âmir-i gayr-i mücbir hakkındaki muvakkaten kürek cezâsı hükm olunur.

186. madde: Müdâfa‘â ve muhâfaza-yı nefis ve ‘ırz için vukû‘ bulan katl ve cerh fi‘illeri mu‘âfdır.

189. madde: Bi’l-mukâbele vukû‘ bulan katl ve cerh ve darp fi‘illerini irtikâb eden kimse kezalik mu‘âfdır fakat zâbita me’mûrları bu-bâbda müstesnâ olarak ânlar vazîfe-i me’mûriyetlerini icrâda nizâm-ı mahsûsunun gösterdiği mesâg üzere ikâ‘ edebilecekleri katl ve cerh ve darp fi‘illerinden mes’ûl olmazlar ve ânlara mukâbele edenler bir vechile ma‘zûr olamazlar.

190. madde: Ma‘dûriyeti mütehakkık olan kâtil ve cârih ve dârip üç aydan üç seneye kadar haps olunur ve bu makûleler icâbına göre beş seneden on seneye kadar Zaptiye Nezâreti altına dahi alınur.

191. madde: Bir şahsı kendüsüne yâhud ta‘yîn ettiği bir mahalle nakd-i akçe veyâ ba‘zı eşyâ göndermesini veyâ sâir metâlib ve tekâlifî hâvî bir kimseye mühürlü ya mühürsüz ve imzâlı ya imzâsız kâğıd irsâl ederek veyâhud âdem göndererek istediğini göndermez veyâ teklifi icrâ eylemez ise hakkında ba‘zı mazarrat vukû‘a getüreceği beyânıyla ihâfe ve tehdît eyler ve beyân ettiği mazarrat-ı fâ‘ili hakkında kânûnen i‘dâm ya mü‘ebbed kürek cezâsını mücib olub fakat fi‘ile çıkmamış bulunur ise bu nev‘î cinâyete mütecâsir olan şahıs muvakkaten küreğe konulur ve eğer icrâ edeceğini ihbâr eylediği mazarrat kânûnen bâlâda zikr olunan cezâları mücib olacak cinâyetlerinden olmayub da daha

hafif nev'lerden olur ve kezalik fi'ile çıkmamış bulunur ise şahıs-ı merkûm bir seneden üç seneye dek haps olunur ve kendüstünden üç mecdiye altunundan yirmi mecdiye altununa kadar cezâ-yı nakdî alınur.

İskât-ı cenîn ve karışık meşrûbât ve kefilsiz simyât fûruht edenlerin mücâzât-ı müterettibeleri

192. madde: *Bir kimse darp veyâhud sâir gûne bir fi'il ile bir hamile hâtunun ıskât-ı cenîn eylemesine sebep olur ise diyet-i şer'iiyesi istifâ olunduktan sonra eğer bu tasaddîsi 'an kasdin olmuş ise muvakkaten küreğe konulur.*

196. madde: *Sıhhat-i 'umûmiyeyi ihlâl edecek eczâ-yı muzırta ve karışık meşrûbât ve kefâletsiz simyât fûruht edenler bir haftadan iki seneye kadar haps olunur ve bir mecdiye altunundan yirmi beş mecdiye altununa kadar cezâ-yı nakdî alınur ve sattığı eşyâ her ne ise cânib-i hükûmetden zabt olunur.*

Hetk-i 'ırz edenlerin mücâzâtı beyânındadır

198 madde: *Bir âdem bir kimseye cebren fi'il-i şenî' icrâ eyler ise altı aydan ekall olmamak üzere muvakkaten hapis cezâsıyla mücâzât olunur.*

199. madde: *Cebren fi'il-i şenî' icrâsı buna dûçâr olanlar üzerlerine hükümleri câri olan mürebbiyeleri veyâhud velîleri veyâhud aylıklı hizmetkârları taraflarından vukû'bulur ise beş seneden ekall olmamak üzere kürek cezâsı hükm olunur.*

200. madde: *Eğer böyle cebren fi'il-i şenî' henüz bir ere tezevvüc olunmamış kız hakkında vukû'bulur ise buna mütecâsir olan kimse işbu kürek cezâsından başka tazmîn vermeğe dahi müstehak olur.*

201. madde: *Her kim zekûr ve inâsdan genç kimseleri ızlâl ve iğfâl ederek fuhşuyâta tahrik ve igrâ ve esbâb husûlünü teshîl etmeği i'tiyâd ederek âdab-ı 'umûmiyeye münâfi' harekete cesâret eyler ise bir mâhdan bir seneye kadar haps ile mücâzât olunur ve eğer bu sûretle ızlâl ve iğfâl kazıyesi baba ya ana veyâ vasî olan kimselerden zuhûr eyler ise altı mâhdan bir buçuk seneye kadar haps ile mücâzât kılınur.*

201. maddenin ilavesi: *Bir hâtun 'aleyhinde 'ırz da'vâsı mutlaka zevcine ve zevci olmadığı hâlde velîsine 'âid olub bu sûretle lede'd-da'vâ irtikâb-ı fi'il-i şenî' zinâ eylediği tahakkuk eden hâtun üç aydan akl ve iki seneden ziyâde olmamak üzere haps ile mücâzât olunur şu kadar ki zevc tekrâr zevcesini almağa râzı olarak bu cezânın hükmünü ıskât edebilür böyle fi'il-i şenî' ile mahkûme olan hâtunun bu fi'ilde şeriki olan şahıs dahi kezalik üç aydan iki seneye kadar haps ile cezâlanır ve bundan başka*

kendüsünden beş mecrediye altunundan yüz mecrediye altununa kadar cezâ-yı nakdî alınur ve bu şerîk töhmet 'aleyhinde kabûle şâyân olabilecek delâil fi'il-i mezkûru icrâ hâlinden veyâhud bir müslümanın herîminde bulunmaktan veyâhud kendü tarafından yazılmış olan mekâtib ve evrâkdan dahi istinbât olunabilür ve bu maddenin hükmü ancak bir hâtunun irtikâb-ı fi'il-i şenî' zinâ edüb de zevci veyâ velisi tarafından 'ırz da'vâsı vukû'una mu'allak olub Devlet-i 'Aliyye'nin bu misillü fuhşiyât hakkında el-yevm mer'î olan Zaptiye Nizâmâtı ahvâl-i 'âdiyede kemâ-gân câri olacağından ânâ kat'ân şümûlü bu kadar zevcesiyle birlikde sâkin olduğu hânedede diğêr hâtun ile zinâ-yı fi'il-i kabîhine me'luf olan ve zevcesinin şikâyet-i vâkı'ası üzerine fi'il-i mezkûru irtikâbı tahakkuk eden zevc beş mecrediye altunundan yüz mecrediye altununa kadar cezâ-yı nakdî ahzıyla mücâzât olunur.

Hilâf-ı usûl-i habs ve tevkîf-i eşhâs ve sabî ve mürâhik sirkati ve kız kaçırmak fezâhati

206. madde: Her kim sinn-i bulûğa varmamış bir çocuğu cebren veyâ hîle ile bir tarafa kaçıırır ise üç aydan bir seneye kadar haps olunur ve eğer bu sûretle kaçıırılan çocuk hadd-i bulûğa varmamış bir kız ise kaçıırın şahıs muvakkaten küreğe konulur ve eğer kaçıırılan kız hakkında fi'il-i şenî' icrâ olunmuş ise bunu mürtekb olanlar haklarında o fi'il için mu'ayyen olan cezânın müntehâ-yı derecesi icrâ olunur ve bir kız kaçıırıldığı hâlde nikâh vukû'bulmuş ise iktizâ-yı şer'iiyesi üzere hareket olunur.

206. maddenin ilavesi: Her kim bir bâliğayı cebren kaldıırub kaçıırır ise üç aydan üç seneye kadar haps olunur ve fakat kocası var ise kaçıırın kimse muvakkaten küreğe konulur her kim bir bâliğanın veyâhud bir gayr-i bâliğanın cebren kaldıırılıub kaçıırılması emrinde kaçıırın âdeme mu'âvenet eyler ise bir aydan altı aya kadar haps olunur.

Yalan şâhidliğı ve yalan yemîn eyleyenlerin cezâları

207. madde: Cinâyâta müte'allik mevâdd ile müttehem olmuş kimsenin gerek lehinde ve gerek 'aleyhinde yalan şâhidliğı eden şahıs ba'de't-teşhîr muvakkaten küreğe konulur 'azv-ı cinâyât ile müttehem olan kimse ânın şehâdet-i kâzibesiyile muvakkat kürek cezâsından eşit bir cezâ görmüş ise şâhid-i zor hakkında dahi 'aynıyla bu cezâ icrâ olunur.

209. madde: De'âvi-i 'âdiyede yalan şâhidliğini irtikab eden şahıs altı aydan bir seneye kadar haps olunur.

İftirâ ve şetm ve ifşâ ser-beyânındadır

210. madde: Yalan şahitliğini irtikâb eden şahıs bunun zımında para almış ise te'âti olunan akçenin bir misli dahi istifâ olunarak alan ve veren haklarında mürteşî ve râşi cezâları icrâ olunur.

213. madde: Bir âdemin sahîhan mürtekb olmuş olması lâzım gelse mücâzât-ı kânûniyeyi da'vet edecek cürmü ve halkın nefretini mûcib olacak şeyleri diğer bir şahıs kendüsüne bir cem'iyetde lisânen veyâhud el yazusu veyâ basma kâğıd ta'lik ve neşr ile isnâd eder ve me'mûrîn-i devlet hakkında müftereyâta tasaddî eder ve şahıs-ı merkûmun bu isnâdâtı iftirâ olduğu tebeyyün eyler ise 'azv olunsun maddenin fâ'ili hakkında kânûnen terettüb edecek cezâ-yı 'aynıyla müfteri hakkında icrâ kılınur fakat kânûnen ve nizâmen hükûmete ihbâr-ı vukû'ât etmek veyâhud da'vâ-yı hukûk eylemek bu kâ'ideden müstesnâdır.

Sirkat hakkındadır

216. madde: Zevc ve zevce birlikde oldukları veyâ birbirlerinden mufâratat eyledikleri hâlde yekdiğerine 'âid olan malı ve evlâd ve sâir fûrû'nun baba ve ana ve sâir usûlden olan akrabanın malını ve baba ve ana ve sâir usûlden olan akraba-yı evlâd ve sâir fûrû'nun malını âhiz ederler ise me'hûzât-ı vâkı'â istirdâd olunarak sâhibine verilür ve mâl-i me'hûz sarf ü istihlâk olunub ahz dahi tazmînine muktedir olmadığı ve kendüsü madde-i sirkati i'tiyâd etmiş bulunduğu hâlde hapis cezâsıyla mücâzât olunur ve bu yolda ahz olunan eşyâya hâricden yataklık eden veyâhud bunun cümlesini veyâhud bir mikdârını kendü menfa'atleri için isti'mâl eyleyen eşhas 'âdetâ sârik gibi mücâzât olunur.

217. madde: Zırde muharrer beş hâlin cümlesi berâber olarak icrâ olunan sirkatin cezâsı mü'ebbeden kürekdir işbu ahvâl-i hamsenin birincisi gece vakti olmaktır ikincisi iki yâhud daha ziyâde eşhâs birlikde bulunmaktır üçüncüsü bunlar veyâhud içlerinden velev birisi hafî yâ celî müsellah olmaktır dördüncüsü bir hâne veyâhud müştemilâtına veyâ bir odasına ve'l-hâsil içinde âdem oturur her nev' mahalle duvarını yıkarak veyâ duvarından nerdibân ile aşarak veyâhud kapusunu kırarak veyâ bir âlât ile kilidini açarak veyâ devlet me'mûru zi ve kıyâfetine girerek veyâ zâbita tarafından sahte emir göstererek girmektir beşincisi mu'âmele-i şiddet ve teşhîr-i silâh ile ihâfe eylemektir.

218. madde: Madde-i sâbıkada beyân olunan beş hâlin birincisi ve ikincisi ile berâber mu'âmele-i cebr-i şiddet icrâsıyla hırsızlık edenler muvakkaten küreğe konulurlar ve

eğer böyle hırsızlık icrâsında vukû'bulan mu'âmele-i şedîdeden eser-i cerh zuhûr etmiş ise bu hâlde böyle hırsızlığa mütecâsir olanlar mü'ebbeden küreğe vaz' olunurlar.

220. madde: Her ne kadar insân ikâmet eder mahal olmasa veyâhud meskûn mahalle müte'allik bulunmasa bile kapalı ve duvarlar ile mahdûd olan mahallerin duvarını delerek veyâ nerdibân ile aşarak veya âlet-i mahsûsa ile kapusını açarak hırsızlık edenler muvakkaten küreğe konulur.

221. madde: Hırsızlık mu'âmele-i şedîde icrâsıyla vukû'bulub fakat böyle mu'âmele-i şiddetden eser-i cerh zuhûr etmemiş ve başka bir hâl munzam olmamış ise veyâhud mu'âmele-i şiddet vukû'bulmayub fakat evvelâ gece olduğu ve sâniyen iki ve daha ziyâde eşhâs taraflarından cümlesi veyâhud içlerinden birisi müsellaah bulunduğu hâlde vukû'bulmuş ise mütecâsir olanlar kezalik muvakkaten küreğe konulur.

222. madde: Zîrde ta'dâd olunan ahvâlden biriyle irtikâb-ı sirkat eden şahıs üç sene müddetle haps olunur ahvâl-i mezkûrenin birincisi gece vakti olmak ve iki veyâhud daha ziyâde eşhâs birlikde bulunmak veyâ bu iki keyfiyetin yalnız birisi olub fakat âdem oturur bir mahalde veyâ me'âbidde olmakdır ikincisi madde-i sirkat gündüz veyâhud şahıs-ı vâhid tarafından vukû'bulsa ve mahal-i sirkat âdem oturur bir mahal olmasa bile sârik olan şahsın hafî yâ celî müsellaah bulunmasıdır üçüncüsü bir şahıs muvazzaf hidmetkâr olub da hizmet ettiği efendinin yâhud efendisinin hânesine gelmiş olan kimsenin veyâhud efendisiyle bi'r-refâkat gitmiş olduğu hâne sâhibinin malını sirkat eylemek veyâhud hırsızlık eden kimse 'amele ve esnâf şâkirdi olub ustasının hâne ve dükkân ve mağazasından yâhud bir şahıs müstemirren çalıştığı bir mahalde hırsızlık eylemekdir dördüncüsü hancı ve lokantacı ve arabacı ve kayıkçı ve emsâli esnâf yâhud bunların âdemleri kendülerine tevdi' olunan eşyânın hepsini veyâ bir mikdârını sirkat etmektedir.

225. madde: Her kim biçilmiş ve koparılmış mezrû'ât ve sâir intifâ' olunan mahsûlât-ı arâziyeden veyâhut hâsil olan hubûbât yığınlarından sirkat eyler ise sâhibinin hakkı îfâ ettirildikten sonra yirmi dört saatten üç mâha kadar hapse konulur eğer böyle mahsûlât hakkında olan hırsızlık gece vakti ve birkaç kişi taraflarından araba veya hayvanât vâsıtasıyla vâkî' olur ise bir seneye kadar haps ile mücâzât olunur.

230. madde: İşbu fasılda ta'yîn olunan sirkat maddelerinden başka ahzuyân gemicilik gibi sirkatlere mütecâsir olanlar üç mâhdan bir seneye kadar hapse konulur ve bu makûle eşhas zaptiyece kefâlet altına dahi alınur.

230. maddenin zeyli: *Fi ‘il-i sirkatin icrâsına tasaddî edüb de yed-i ihtiyârında olmayan esbâb-ı mâni ‘â haylûletiyile bir şey alamamış olan hırsızlar hakkında tasaddî eylediği fi ‘ilin derecesine göre sirkat cezâsı icrâ olunur kürek cezâsına müstehak olan sâriklere hâl ve vaz‘iyetlerini bilerek yataklık ve mu‘âvenet edenler muvakkaten küreğe konurlar ve hapis cezâsına müstehak olan sâriklere kezalik bilerek yataklık ve mu‘âvenet edenler yataklık eylediği sârikin müstehak olacağı cezânın nev‘iyle mücâzât olunurlar ancak sâriklere refik ve mu‘âvin ve yatak olanlardan her kangısı tahrîyâta şürû‘dan mukaddem gelüb de asıl sârikleri hükûmete haber verir veyâhud tahrîyâta şürû‘ olunduktan sonra dahi yine kendülüğünden olarak gelüb ve sârikleri haber verüb de ânların ahz ve girifti esbâbını teshîl eder ise bu makûleler yalnız sirkat cezâsından ‘afv olunurlar fakat bir seneyi tecâvüz etmemek üzere Zaptiye Nezâreti altında bulunurlar³⁶.*

Bu kanun maddeleri örfî cezâlara dâir olduğu için 1858 yılı Cezâ Kanunnâmesi’nin laik olduğu söylenilmişse de, kanunnâmenin girişinde *kıyas ve diyet taleplerine hâlel gelmeyeceği* yazılıdır³⁷. Nitekim 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri’nde işlenen suçlara, 1858 yılı Cezâ Kanunnâmesi’nin yukarıda verilen maddeleri gereğince cezâlar tayin edilmiştir. Dolayısıyla defterde daha ziyâde örfî suçlar ve bu suçlara verilen cezâlar bulunmaktadır. Bununla birlikte mahkemelerde maktûlün vârislerinin ve vekîllerinin kıyas ve diyet talepleri görüşülerek, bunlara da çözüm getirilmiştir.

³⁶ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **Düstur**, C. 1, Birinci Tertip, Matbaa-yı Amire, sene 1289, s. 537-597.

³⁷ Ekrem Buğra Ekinci, **Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk**, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2012, s. 553.

II. BÖLÜM

812 NUMARALI AYDIN AYNİYAT DEFTERİ'NİN İÇERİĞİ

Bu bölümde 812 Numaralı Aydın Vilayetine ait ayniyat defterinde mevcut olan belgelerin içeriği ayrıntılı olarak incelenecektir. I. bölümde bahsedildiği gibi defterde, şahıslar, devlet ve toplum aleyhine işlenen suçlar, Aydın Vilayeti'nde çeşitli görevlere tayin edilen memurlar ağırlıklı olmak üzere pek çok konuda bilgi bulunmakta olup, bunlar sırasıyla ele alınacaktır. Ancak şahıslar, toplum ve devlet aleyhine işlenen suçlara dair kayıtları değerlendirmeye geçmeden evvel, Osmanlı Adli Teşkilatı ve Ceza Hukuku hakkında bilgi vermek, deftere yansıyan davaların bürokratik işleyişi ile suç ve ceza türlerini anlayabilmek adına faydalı olacaktır.

Osmanlı Devleti'nin adli teşkilatını, beş yüz yıldan fazla süren klasik devir ve bir yüzyılı bile bulmayan Tanzimat Devri olarak ikiye ayırmak mümkündür. Klasik devir olarak adlandırdığımız ilk dönemde hukuki yapı, ufak tefek değişikliklere rağmen bir bütünlük arz ederken, Tanzimat devrinde hukuki yapı köklü değişimlere uğramıştır³⁸. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat devrine gelinceye kadar Şeriye Mahkemeleri, gayr-i müslimlerin davalarına bakan Cemaat Mahkemeleri ve yabancıların hukuki sorunlarına bakan Konsolosluk Mahkemeleri vardı³⁹. Şer'i ve örfi davalar, tek yetkili olan kadı tarafından Şer'iyeye Mahkemeleri'nde karara bağlanırdı. Kadılar, şer'i davaları fıkıh kitaplarına, örfi davaları ise kanunnamelere başvurarak çözerlerdi⁴⁰. Geleneksel yapısını ve işleyişini muhafaza eden Şeriye Mahkemeleri, yeni gelişmelere ayak uyduramayınca, Tanzimat sonrasında çıkarılan yeni kanunları uygulamak için Nizamiye Mahkemeleri kuruldu. Böylelikle Tanzimatla birlikte Osmanlı Devleti'nde beş tür mahkeme oluşmuş oldu: Şer'iyeye Mahkemeleri, Ticaret Mahkemeleri, Nizamiye Mahkemeleri, Konsolosluk Mahkemeleri ve Cemaat Mahkemeleri. Temeli Abdülmecit döneminde atılan, Abdülaziz döneminde teşkilatlandırılan ve Adliye Nezareti'ne bağlı olan Nizamiye Mahkemeleri, Şer'iyeye Mahkemeleri'nin görev alanını şahıs hukuku, aile hukuku ve miras hukuku olarak

³⁸ Mehmet Akif Aydın, "Osmanlıda Hukuk", **Osmanlı Devleti Tarihi**, C. 2, Editör: Ekmeleddin İhsanoğlu, Feza Gazetecilik Yayını, İstanbul 1999, s. 429, 430; Ekrem Buğra Ekinci, **Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk**, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2012, s. 541.

³⁹ Mehmet Akif Aydın, **a.g.m.**, s. 432.

⁴⁰ Mehmet Akif Aydın, "Ceza", **TDVİA**, C. 7, Yıl 1993, s. 478.

sınırlandırdı⁴¹. Diğer bir deyişle, dinsel kurallara göre çözülmesi gereken uyuşmazlıklarda Nizamiye Mahkemeleri'nin yargı yetkisi yoktu⁴².

Nizamiye Mahkemeleri, kazalarda Deavi Meclisi, sancak merkezlerinde Meclis-i Temyiz, eyalet merkezlerinde Divan-ı Temyiz olarak teşkilatlandırıldı. Bunun haricinde her nahiyeye ve köyde birer İhtiyar Meclisi; vilayet, sancak ve kaza merkezlerinde ise birer Ticaret Mahkemesi vardı. Kaza ve sancak meclisleri, kendi bölgelerinde Şeriye ve Ticaret Mahkemeleri'nin görevleri dışında kalan davalarla ilgilenir, önemli gördükleri veya çözemedikleri davaları eyalet merkezindeki Divan-ı Temyiz'e gönderirlerdi. Ticaret Mahkemesi'nin bulunmadığı kazalarda ticaretle ilgili davalara da Deavi Meclisi bakardı. Divan-ı Temyiz ise, hem kendi bölgesindeki suçlara dair davalarla, hem de küçük meclislerden kendisine gönderilen davalarla ilgilenir; kendi baktığı idam, kürek, pranga, kalabendlik gibi cezaları gerektiren katl, yaralama, hırsızlık, yol kesme gibi önemli suçlara ait dava ilamlarını ve soruşturma evrakını tekrar görüşülmesi için temyiz görevi yapan Divan-ı Ahkam-ı Adliye'ye gönderirdi⁴³. Ancak Şeriye Mahkemeleri ile Nizamiye Mahkemeleri'nin yan yana bulunması ikili bir yapının oluşmasına, dolayısıyla birtakım sıkıntılara neden oldu. Örneğin; Nizamiye Mahkemesi'nde beraat eden bir kimse, Şeriye Mahkemesi'nde idama mahkum edilebilir veya tam tersi bir durum söz konusu olabilirdi⁴⁴. Eskiyle yeninin bir arada varıldığı bu ikili yapı, Tanzimat devrinin en bariz vasfı olmuştu.

Adli teşkilata dair verdiğimiz bu bilgilerden sonra deftere yansıyan suçlara dair kayıtları daha iyi anlayabilmek adına suç türlerine değinmek yerinde olacaktır.

---

⁴¹ H. Tahsin Fendoğlu, "Tanzimat Sonrası Hukuki Düzenlemeler ve Hukuk Dualizmi", **Türkler**, C. 14, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s. 730, 731.

⁴² İbrahim Durhan, "Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilatındaki Gelişmeler", **EÜHFD**, C. XII, S. 3-4 (2008), s. 83.

⁴³ Ekrem Buğra Ekinci, **a.g.e.**, s. 578; Coşkun Üçok, **Türk Hukuk Tarihi Dersleri**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 297, Ankara 1972, s. 193. ; "Mehakim-i Nizamiye Nizamnamesi", **Düster**, C. 1, Birinci tertib, s. 352-356.

⁴⁴ Ekinci, **a.g.e.**, s. 579.

Fıkıh kitaplarına dayalı olarak oluşturulan şeri hukuk ile padişahların emir ve fermanlarıyla oluşturulup zaman içerisinde ihtiyaca göre şekillenen örfi hukukun bütününden oluşan Osmanlı Ceza Hukuku'nda suçlar hadd⁴⁵, kısas⁴⁶ ve tazir⁴⁷ olarak üçe ayrılmaktaydı⁴⁸.

Hadd ve kısas suçları, Kurân-ı Kerim ve Sünnet-i Nebevi'de suç olduğu bildirilen, cezâsı şâri yani Allah ve peygamberi tarafından belirlenmiş olan suçlardı. Hadd suçlarının kapsamına *hırsızlık, yol kesme, zina, zina iftirası (kazf), şarap içme-sarhoşluk, irtidat (dinden dönme) ve isyan (bağy)*; kısas suçlarının kapsamına *adam öldürme ve müessir fiiller* girmektedir. Bunların dışında kalan tazir suçları ise, cezâsı Allah ve peygamber tarafından belirlenmemiş, düzenlenmesi devlet başkanına veya hakime bırakılmış suçlardı.

Hadd ve kısas suçlarının sınırlı sayıda bulunmasına karşılık çok sayıda tazir suçu bulunmaktaydı. Bu nedenle Osmanlı Ceza Hukuku'nda suçların önemli bir bölümünü tazir suçları oluşturmaktaydı⁴⁹. Hadd ve kısas suçlarında sabit bir ceza verilebilirken, tazir suçlarında ceza, hakimin takdirine, mağdurun haline, suçun büyüklüğüne ve miktarına, farklı bölgelere ve çağların adetlerine göre değişebilir; farklı ceza seçenekleri arasında seçim yapılabilirdi⁵⁰. Nitekim incelediğimiz deftere yansıyan suçlara dair kayıtlarda, aynı suçu işleyen farklı kişilere farklı cezalar verilebildiğini göreceğiz. Ancak bu durum, tazir suçlarına keyfî cezalar verildiğini düşündürmemelidir. Osmanlı Devleti, çıkardığı kanunnamelerde tazir suç ve cezalarını ayrıntılı bir biçimde düzenlemiştir⁵¹.

Hadd suçları, Allah haklarını ihlal eden suçlar arasında sayılırken, kısas suçları şahıs haklarını ihlal eden suçlardı. Tazir suçlarında ise, her iki hakka yönelik ihlaller de söz konusu olabilirdi. Hadd suçları Allah hakkını ihlal eden suçlar arasında

---

⁴⁵ “Hadd kelimesi (çoğulu hudûd) sözlükte masdar olarak “engel olmak, iki şeyin arasını ayırmak”; isim olarak “iki şeyin birbirine karışmasını önleyen şey, bir nesnenin uç ve kenar kısmı, sınır, tanım” gibi anlamlara gelir. Bkz. Ali Bardakoğlu, “Had”, **TDVİA**, C. 14, Yıl 1996, s. 547.

⁴⁶ Sözlükte “ardından gitmek, iz sürmek, yaptığı işte birinin yolunu takip etmek; kesmek, eşitlemek ve misilleme yapmak” manalarında masdar olan kısas, isim olarak “mutlak eşitlik, bir şeyin iki tarafının birbirine denk olması; işlenen fiile olan denk bir fiille mukabele edilmesi” anlamlarına gelir. Bkz. Şamil Dağcı, “Kısas”, **TDVİA**, C. 25, Yıl 2002, s. 488.

⁴⁷ Tazir, sözlükte “engellemek, tedib etmek, desteklemek, saygı göstermek” manasındaki karşıt anlamlı kelimelerdendir. Bkz. Tuncay Başoğlu, “Tazir”, **TDVİA**, C. 40, Yıl 2011, s. 198.

⁴⁸ Mehmet Akif Aydın, **Türk Hukuk Tarihi**, Beta Yayınları, İstanbul 2013, s. 66, 67.

⁴⁹ Mehmet Akif Aydın, **a.g.e.**, s. 158, 159. Ayrıca bkz. Cevat Akşit, **İslam Ceza Hukuku ve İnsani Esasları**, Gaye Vakfı Yayınları, İstanbul 2004, s. 47, 49, 50, 58.

⁵⁰ Başoğlu, **a.g.m.**, s. 198.

⁵¹ Aydın, **a.g.e.**, s. 163.

sayıldığından bu suçların takibi şikayete bağlı değildi ve mağdurun veya hakimın suçluyu affetmesi cezayı ortadan kaldırmazdı. Yalnızca hırsızlık ve zina iftirası hadd suçlarından sayılmalarına rağmen, bu suçlarda şahıs haklarının ihlali de söz konusu olduğundan takipleri şikayete bağlıydı. Kısas suçları, şahıs haklarının ihlaline yönelik olduğundan takibi şikayete bağlıydı ve mağdurun veya mağdurun yakınlarının suçluyu affetmesi cezayı ortadan kaldırabilir, hafifletebilir veyahut da cezanın türünü değiştirebilirdi. Örneğin, kısas suçlarında mağdurun bütün yakınları haklarından vazgeçseler bile, devlet suçluya uygun bir tazir cezası verebilirdi. Her iki hakkın ihlaline de yönelik olabilen tazir suçlarında ise, mağdurun veya hakimın suçluyu affetmesi cezayı hafifletebilir veya ortadan kaldırabilirdi. Hadd ve kısas suçlarından farklı olarak, tazir suçlarında hafifletici sebepler dikkate alınırdı. Zaman aşımı kısas suçlarında geçersiz, hadd ve kısas suçlarında geçerliydi⁵². Osmanlılarda bir tazir suçu için 15 sene içinde dava açılmamışsa, bir daha açılmayacağı esası kabul olunmuştu⁵³.

Yararlandığımız 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde her üç gruptan da suçlar bulunmakta olup, bu suçlara o tarihte yürürlükte olan 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi gereğince cezalar verilmiştir. Daha ziyade tazir suçlarına verilecek cezaları içerdiği için örfi bir hukuk metni olan 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi, şeri hukuka göre çözümlenen kısas ve hadd suçlarını da ortadan kaldırmamış; bunlardan kısas cezaları aynen uygulanmaya devam edilmiş, hadd suçlarına ise şeri hükümlerden farklı olarak cezalar tayin edilmiştir. Rüşvet ve zimmet suçları konusunda 1855 tarihinde hazırlanan 30 maddelik Men-i İrtikab Kanunnamesi bazı ıslah ve düzeltmelerle aynen alınmıştır. Ayrıca 1840 ve 1851 tarihli ceza kanunları da, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin esas kaynakları arasında yer almıştır⁵⁴. Bu nedenle kısas cezalarından bahsederken 1840 ve 1851 tarihli ceza kanunlarına, rüşvet ve zimmet suçlarından bahsederken Men-i İrtikab kanunnamesine geri dönüşler yapılacak, hadd suçlarının kapsamına giren hırsızlık ve yol kesme suçlarına incelediğimiz belgelerde şeri hükümlerden farklı olarak ne tür cezalar verildiği değerlendirilecektir.

Söz konusu 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi tazir suçlarını, cezaları esas alarak cinayet, cünha ve kabahat olarak üçe ayırmıştır. **Cinayet**; öldürme, müebbeden veya

⁵² Aydın, a.g.e., s. 159, 160, 161. ; Ekinci, a.g.e., s. 328. ; Mehmet Akman, **Osmanlı Devletinde Ceza Yargılaması**, Eren Yayıncılık, İstanbul 2004, s. 24, 25.

⁵³ Ekinci, a.g.e., s. 344.

⁵⁴ Halil Cin – Ahmet Akgündüz, **Türk – İslam Hukuk Tarihi**, C. 1, Kamu Hukuku, Timaş Yayınları, İstanbul 1990, s. 345, 346.

geçici olarak küreğe koyma, müebbeden sürgün, müebbeden memurluktan çıkarma, medeni haklardan uzaklaştırma gibi ağır cezaları gerektiren suçlardı. **Cünha**; bir haftadan fazla hapis, geçici olarak sürgün, memurluktan uzaklaştırma ve para cezaları gibi orta ağırlıktaki cezaları gerektiren suçlardı. **Kabahat** ise; yirmi dört saatten bir haftaya kadar hapis ve yüz kuruşa kadar para cezası gibi hafif cezaları gerektiren suçlardı.

Cinayet suçları korkutmayı (terhibiye), cünha suçları terbiye etmeyi (tedibiye), kabahat suçları azarlamayı (tekdiriye) gerektirirdi⁵⁵.

Aydın Vilayetine ait 812 numaralı ayniyat defterinde kabahat suçları mevcut olmayıp, suçlara dair tüm kayıtlar cinayet ve cünhayı gerektiren eylemlerden oluşmaktadır. Bu bölümde elimizdeki belgelere yansıyan şahıslar, toplum ve devlet aleyhine işlenen suçlar hakkında bilgiler verilerek, bu suçlara verilen cezalar 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'ne göre sırasıyla değerlendirilecektir.

A. ŞAHISLAR ALEYHİNE İŞLENEN SUÇLAR

1- Katl

1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nde katl, gerek silah gerek zehirleme ve gerekse başka şekillerde bir şahsı öldürmek⁵⁶ şeklinde tanımlanmıştır. İslam hukunda can dokunulmazlığı olan bir şahsın bilerek veya haksız yere ölümüne neden olacak davranışta bulunmayı ifade eden katl⁵⁷, büyük ölçüde Hanefi mezhebinin içtihatlarından etkilenen Osmanlı Hukuku'nda kasten, kasıt benzeri, hataen, hata benzeri ve tesebbüben (sebeup olma yoluyla) olmak üzere beş grupta değerlendirilirdi⁵⁸.

Kasten katl, bir kimseyi bilerek ve isteyerek öldürmek anlamına gelirdi. Kasıt, kişinin iç dünyasıyla ilgili bir durum olduğu ve tespit edilmesi zor olduğu için kastın varolup olmadığı katilin kullandığı alete bakılarak tespit edilirdi⁵⁹. Bıçak, tabanca gibi öldürücü bir alet kullanan katilin, maktulü bilerek ve isteyerek öldürdüğüne hükmedilirdi.

Kasıt benzeri katl, katilin ölüm sonucunu istemediği ancak sinirle yaptığı hareketinin sonucunun ölüme sebep olduğu durumlarda oluşurdu. Kasıt benzeri katli,

⁵⁵ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **Düstur**, C. 1, Birinci Tertip, Matbaa-yı Amire, sene 1289, s. 537.

⁵⁶ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 574.

⁵⁷ Ali Bardakoğlu, “Katil”, **TDVİA**, C. 25, yıl 2002, s. 45.

⁵⁸ Aydın, **a.g.e.**, s. 197.

⁵⁹ Ali Şafak, “Kasıt”, **TDVİA**, C. 24, yıl 2004, s. 560.

kasten katlden ayırt etmek için katilin öldürücü bir alet kullanıp kullanmadığına bakılır, eğer katil öldürücü bir alet kullanmamışsa cinayeti istemeyerek işlediğine hükmedilirdi⁶⁰.

Hataen katl, bir kimsenin bir şahsı yanlışlıkla öldürmesi olup, katilin yanılması ve merminin yanılması⁶¹ şeklinde iki türlüydü. Bir düğün esnasında atılan kurşunun davetlilerden birine isabet etmesi veya bir şahsı öldürmek için attığı kurşunun bir başkasına isabet etmesi gibi.

Hata benzeri ile katl, katilin hiç kimseyi öldürmeye yönelik bir hareketinin olmadığı durumlarda ortaya çıkardı. Bir kişinin uyurken bir çocuğun üzerine düşüp ölümüne sebep olması gibi gayr-i ihtiyari olarak birinin ölümüne sebep olmaktı.

Sebep olma yoluyla (tesebbüben) katl ise, kazdığı kuyuya bir kimsenin düşüp ölmesi gibi, bir şahsın ölümüne sebep olmak demektir⁶².

Katl suçunun bu şekilde sınıflandırılmasındaki temel amaç, herkese suçuna denk bir ceza vermek suretiyle adaleti sağlamaktır.

812 Numaralı Aydın Vilayetine ait ayniyat defterindeki katl suçlarında, kasten, kasıt benzeri, hataen ve tesebbüben katl türlerine rastlanmakta, hata benzeri katle dair örnek bulunmamaktadır. Şimdi bunları sırasıyla değerlendireceğiz.

a-) Kasten Katl

Osmanlı Devleti'nde kasten öldürme suçunu işleyen kişiye, hukuken kısas cezası verilirdi. Yani katil, aldığı canın bedelini kendi canıyla öderdi. Kısasın uygulanabilmesi için katilin bilerek gerçekleşmesinin yanı sıra, katilin ergenliğe ulaşmış ve akli başında olması, ayrıca maktulün torunu, kölesi veya torunlarının kölesi olmaması gerekirdi. Kısas kararının verilebilmesi içinse, maktulün bütün varislerinin bu kararı istemesi gerekirdi. Varislerden yaşı küçük olanlara vekil tayin edilir ve onların da onayı alınırdı⁶³. Kısas cezaları sadrazamın bulunduğu yerlerde, sadrazamın görevlendirdiği

---

⁶⁰ Aydın, **a.g.e.**, s. 197, 199.

⁶¹ Ekinci, **ag.e.**, s. 356. ; Aydın, **a.g.e.**, s. 199.

⁶² Aydın, **a.g.e.**, s. 200.

⁶³ İbrahim Yılmazçelik – Özcan Tatar, “Osmanlı Hukuku’nda Kısas Uygulamaları Hakkında Adana Örneğinde Bazı Tespitler (1700-1750)”, **XV. Türk Tarih Kongresi**, Ankara, 11-15 Eylül 2006, C. 4, Kısım 2, Osmanlı Tarihi-B, TTK Yayınları, Ankara 2010, s. 1301, 1307.

kişiler tarafından; diğer bölgelerde ise bölgenin örfi görevlileri tarafından kılıçla infaz edilirdi⁶⁴.

812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan kasten öldürme vakalarında, maktulün varisleri katili kısastan affetmese bile, katilin kisasına hükm olunmamış, davanın ertelenmesi suretiyle varislerin intikam duygularının yatışarak katili affetmesi umulmuştur. Nitekim başlangıçta kısastan affedilmeyen katilin daha sonradan affedildiğine dair kayıtlar olduğu görüldüğünde, kısas hükmünün ertelenmesi akla yatkın gelmektedir.

Örneğin 21 Eylül 1867 (22/CA/1284) tarihli bir şukkadın anlaşıldığına göre, Manisa'nın Molla Şaban Mahallesi'nde yaşayan Aişe Hatun, eski kocası Zenci Mercan tarafından öldürülmüş, Aişe Hatun'un varislerinden hiç birisi katili kısastan affetmemiştir⁶⁵. Yaklaşık bir yıl sonra, 20 Mayıs 1868 (27/M/1285) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkada ise, Aişe Hatun'un varislerinin Zenci Said'i hem kısastan, hem de diyetten affettikleri görülmüştür⁶⁶.

Maktulün varislerinden birisi katili kısastan affederse veya varisler ile katil, belli bir diyet karşılığında uyuşurlarsa kısas yapılmazdı. Kasten öldürme vakalarında diyet, kısastan affedilen katilin, maktulün varislerine ödediği kan bedelini ifade ederdi⁶⁷. Yararlandığımız belgelerde kısastan affedilen katilin diyet ödediğine dair örnekler mevcut olduğu gibi, katilin hem kısastan hem de diyetten affedildiği de görülmektedir. Belgelerden diyet miktarının 10.000 dirhem olduğu anlaşılmaktadır. Eğer varislerden birisi veya bir kaç katili affederse, onların hissesi 10.000 dirhemden düşer, katil kalanı üç taksitle diğer varislere öderdi.

Bununla ilgili ilk örneğimiz, 20 Aralık 1866 (12/Ş/1283) tarihli şukkadır. İzmir Eyaleti Valiliğine gönderilen bu şukkadın anlaşıldığına göre; Tire Kazası Kayyım Mahallesi ahalisinden Mehmet, Ali Bey'in Oğlu Mehmet tarafından öldürülmüştür. Maktulün babası haricindeki diğer varisleri, katili kısastan affetmediği için, 10.000 dirhemden maktulün babasının hissesi düşülerek, geri kalanı katilin üç taksitle diğer varislere ödemesi uygun görülmüştür⁶⁸.

⁶⁴ Halil Cin – Ahmet Akgündüz, **Türk – İslam Hukuk Tarihi**, C. 1, Kamu Hukuku, s. 316.

⁶⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 26b.

⁶⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 35c.

⁶⁷ İlhan Akbulut, “İslam Hukukunda Suçlar ve Cezalar”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 52, S. 1, yıl 2003, s. 171.

⁶⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 10c/11.

Yine 28 Mart 1872 (18/M/1289) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkaya göre, Saruhan Sancağı Adala Kazası'na bağlı Kemer Köyü civarındaki Köleler aşiretinden Kara Hüseyin'in oğlu Deli Ahmet'i öldüren damadı Mehmet Beşe'yi, maktulün varislerinden yalnızca Elif Hatun affetmemiştir. 10.000 dirhemden affeden varislerin hisseleri çıkarılarak, kalanın Elif Hatun'a verilmesine karar verilmiştir⁶⁹.

Bu konudaki örneklerimizi çoğaltmak mümkündür. Mesela, 11 Haziran 1866 (27/M/1283) tarihli şukkada da, Manisa'ya bağlı Turgutlu Kasabası'nın Yenice Mahallesi'nde yaşayan ve Moralı İbrahim'in katili olan Manav oğlu Süleyman, maktulün babası Yusuf ile 12.000 kuruş karşılığında anlaşarak kısastan affedilmiştir⁷⁰.

Maktulün varisleri katili kısastan ve diyetten affetse bile devlet, katile uygun bir tazir cezası verirdi⁷¹. Aşağıda verdiğimiz tabloda görüleceği üzere, bu ceza 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 172. maddesi gereğince müebbeden veya 15 seneden az olmamak şartıyla kürek cezası olabildiği gibi, 170. maddesi gereğince idam da olabilmekteydi⁷².

Aşağıda, incelediğimiz deftere yansıyan kasten (taammüden) öldürme vakalarında katil, maktul, katli yeri ve verilen cezaları gösteren tablo verilmiştir.

Tablo 8: 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defterine Yansıyan Kasten (Taammüden) Öldürme Vakaları

Kâtil(ler)	Maktul(ler)	Maktel (katli yeri)	Verilen Ceza	Sayfa No ve Belge Sırası
Manav Oğlu Süleyman	Moralı İbrahim	Manisa'ya bağlı Turgutlu Kasabası'nda bulunan Yenice Mahallesi	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Midilli'de kürek cezası	[1-c]
Hasan	Arnavut Mahmut	İzmir Eyâleti'ndeki Yenikale	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Midilli'de kürek cezası	[5-a]
Kireli Köylü Hüseyin	İsmail	Aydın Sancağı, Tire Kazası	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[5-b]

⁶⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 103b.

⁷⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 1c.

⁷¹ Ekinci, *a.g.e.*, s. 358.

⁷² “**170. madde:** Bir kimsenin ta’ammüden kâtil olduğu kânûnen tahakkuk eyler ise kânûnen i’dâmına hükm olunur. **172. madde:** Kısâs ya i’dâm cezâlarından ‘afv olunan kâtil mü’ebbeden yâhud on beş seneden ekall olmamak üzere mü’ebbeden küreğe konulur.”Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, *a.g.e.*, s. 574.

Zabıta Neferi Hüseyin	Mihail	Kasabası'nda bulunan Cuma Mahallesi	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[6-a]
Ali Bey'in Oğlu Mehmet	Mehmet	Tire Kazası'ndaki Kayyım Mahallesi	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[10c/11]
Hatice Hatun'un Damadı Zenci Said	Hatice Hatun	Menteşe Sancağı'nda bulunan Muğla Kazâsı'na bağlı Pisi Köyü	Vefat ettiği için cezaya gerek kalmamıştır	[14-b], [25-a]
Armutçu Oğlu Hüseyin	Hacı Keloğlu Yusuf	Menteşe Sancağı Ula Kazası	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[15-a], [25-c]
Giritli Ömer ve Kuşadalı Mehmet	Hacı Mehmet Ağa ve annesi Sultan Hatun	Kuşadası civârındaki çiftlikler	170. kanun maddesi gereğince idam cezası	[15b/16]
Hacı Mercan Oğlu Ahmet	Halil Oğlu Yusuf (Hacı Mercan Oğlu Ahmet'in kardeşi)	Menteşe Sancağı'ndaki Köyceğiz Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[21-a]
Urlalı Armudcu Oğlu Hasan	Hacı Keloğlu Yusuf	Menteşe Sancağı Urla Kasabası	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[25-c]
Eski kocası Zenci Mercan	Ayşe Hâtun	Manisa'daki Molla Şaban Mahallesi	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[26-b], [35-c]
Nefer Ali	Lazkiyeli Mehmet	İzmir	Katil vefat ettiği için hakkında ceza verilmesine gerek kalmamış	[29-b]
Serrac Mehmet	Halil	Aydın Sancağı'na bağlı Tire Kazâsı'ndaki Molla Çelebi Mahallesi	Kısastan affedilmediği için henüz ceza tayin edilmemiş	[31-b]
Kiras Oğlu Hasan	Sığırtmac Oğlu Veliyyüddin	Saruhan Sancağı'na bağlı Palamut Nâhiyesi köylerinden Gökçe Köy	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[32-a], [37-b]
Aziz ve Hafız	Ahmet	İzmir Bardakçılar	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Rodos'ta kürek cezası	[36-a]
Arnavud Hayrullah	Mehmet	İzmir'e bağlı Torbalı Nâhiyesi	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Rodos'ta kürek cezası	[36-b]
Hakkı Efendi	Bakırcı Esnafından Keşanlı Vasil ve Hırsto	Saruhan Sancağı'na bağlı İnegöl Nâhiyesi'ne yarım saat mesafede bulunan Tarazlı Çiftliği	170. kanun maddesi gereğince idam cezası	[55-a]
Kura erlerinden Çanak Oğlu Ömer	Kura erlerinden Kır Oğlu Mustafa	Menteşe Sancağı Muğla Kasabası	Kısastan affedilmediği için henüz ceza tayin edilmemiş	[58-a]
Ankaralı Tevfik, işbirlikçisi Akhisarlı Mehmet	İzmir'de kahvecilik yapan Akhisarlı Ali Çavuş	İzmir	Kaçak olan Ankaralı Tevfik'in yakalanması gerekmektedir. Akhisarlı Mehmet'e ise Ceza Kanunu'nun 175. maddesi gereğince 7 sene Midilli'de kürek cezası	[60-b]

Mehmet ve Hüseyin	Tüccar Ali	Saruhan Sancağı'ndaki Belen Nâhiyesi'ne bağlı Selendi Köyü	Hüseyin vefat ettiği için ceza almamış, Mehmet ise 172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası almıştır	[71-a]
Kadıköylü Emir Oğlu Mehmet	Yoğurt Oğlu Hüseyin	Aydın Sancağı'ndaki Güzelhisar-ı Aydın Kasabası	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[77-b/78]
Mehmet (Fâtıma'nın kocası)	Merhum Ali Ağa'nın esir câriyesi Zenciye Fâtıma	Aydın Sancağı'ndaki Yüzdoksan Kazâsı'na bağlı Amasya Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[86-a]
Mustafa Oğlu Ahmet	Çakır Oğlu Mehmet	Aydın Sancağı'ndaki Çine Nâhiyesi'ne bağlı Çatak Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[93-a]
Kördek Mustafa ile Kemerdereli Mestan	Kocabaş Oğlu Ahmet	Menemen Kazâsı	Her ikisine de 172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[103-a]
Kara Hüseyin Oğlu Deli Ahmet'in Damadı Mehmet Beşe	Köleler aşiretinden Kara Hüseyin Oğlu Deli Ahmet	Saruhan Sancağı'ndaki Adala Kazâsı'na bağlı Kemer Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[103-b]
Aydınlı Necib Bey	Yanyalı Mörsi	Aydın Sancağı'ndaki Nazilli Kasabası'na bağlı Sultanhisarı Köyü	184. kanun maddesi gereğince üç sene bulunduğu yerde kürek cezası	[113-b]
İnegöl Nahiyesi'nde Caber aşiretinden İbrahim Oğlu Osman	Çarık aşiretinden Alabaş Oğlu Hacı Kadri'nin Oğlu Süleyman	Saruhan Sancağı'na bağlı Kula Kazâsı	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[115-c], [178-b]
Ali Efendi Oğlu Mehmet	Hüseyin Oğlu Mehmet Şakir	Aydın Kazâsı mahallelerinden Çıfşûret Mahallesi	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[120-a]
Giritli İbrahim'in kölesi Arap Said, sonradan ölen Bekir Oğlu Mehmet	Tahtacı aşiretinden Kanlı Oğlu Hüseyin	Aydın Sancağı'ndaki Söke Kazâsı'na bağlı ? Köyü	Said'e 172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[121]
Karahisarlı Ali Çavuş	Mustafa Efendi	Aydın Kasabası	Kısastan affedilmediği için henüz ceza tayin edilmemiş	[122-a]
Çanak Oğlu Ömer	Kura Askeri Kara Oğlu Mustafa	Menteşe Sancağı'ndaki Muğla Kasabası	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[128-b]
Halil	Raziye Hâtun	Dalhıca Kazâsı'na bağlı Has Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[129-a]
Burunören Çiftliği hademesinden Horta Hıralanbu, klavuz diğer Hıralanbu ve Hasan	Karabahçe aşiretinden Emir Oğlu Mehmet	Saruhan Sancağı'ndaki Manisa Kasabası'na bağlı Ali Bey Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[131]
Çıkrıkçı Oğlu Hüseyin	Hacı Ahmet	İzmir Sancağı'ndaki Bayındır Kasabası	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[157-b]
Ali Oğlu Hancı Mehmet	Sarı İmam Oğlu Mustafa	Manisa Kazâsı'ndaki Belen Köyü	Kısastan affedilmediği için ceza tayin edilmemiş	[160-a]

Bekir	Zaptiye Süvari Askeri çavuşlarından Arslan Bey	Manisa Merkez	Kısastan affedilmediği için henüz ceza tayin edilmemiş	[160-b]
Deştiban Sarı Mehmet	Solak Oğlu Mehmet	Aydın Kazâsı'ndaki Çine Nâhiyesi'ne bağlı Acısu Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası	[168-a]
Çarık aşiretinden Besim Ali, Kara Osman Oğlu Mehmet Ali	Sisamlı Luvize	Aydın Sancağı'ndaki Söke Kazâsı	172. kanun maddesi gereğince 15'er sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[170]
Kara Bıçak Oğlu Hüseyin ve Koca Mehmet Oğlu diğer Hüseyin	Çepni Oğlu Hüseyin'in on iki yaşındaki kızı Fâtıma	Ödemiş Kazası Demircili Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15'er sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[172]
Mehmet	Hacı İlyas (katilin babası)	İzmir Sancağı Bayındır Kasabası	170. kanun maddesi gereğince idam cezası	[176-a]
1283 senesi kura askeri kaçaklarından Pamuk Mehmet	Kemendere Köyü'nün Muhtarı Mehmet Ağa	İzmir Sancağı'ndaki Tire Kazâsı'na bağlı Kemerdere Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[176-b]
Yaylar Çiftliği Deştibanı Hasan	Mustafa	Saruhan Sancağı'ndaki Alaşehir Kazâsı'na bağlı Kozluca Köyü	172. kanun maddesi gereğince müebbeden Kıbrıs'ta kürek cezası	[177-a]
Mestan Oğlu Ahmet	Ahmet Efendi	Saruhan Sancağı'ndaki Eşme Kazâsı'na bağlı Elvanlar Köyü	191. kanun maddesi gereğince bulunduğu yerde üç sene kürek cezası	[179-b]
Debbağ Ahmet	Kara Osman	Aydın Kasabası'ndaki Çıfşûret Mahallesi	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[180-a]
Hasan (Maktul'un kağmı)	Hacı Hasan Oğlu Hasan'ın kızı Hanife	Bozdoğan Kazâsı'na bağlı Kamışlar Köyü	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[181]
Ali bin Mustafa	Hacı Süleyman Oğlu Musa'nın altı yaşındaki kızı Fâtıma	Menteşe Sancağı'ndaki Bodrum Kazâsı Mahir Köyü	40. kanun maddesi gereğince 10 sene müddetle hapis cezası. Süre bittikten sonra da beş sene müddetle Zaptiye Nezareti altına alınması	[188-a]
Ömer (Maktul'un Abisi)	Cerid aşiretinden ve fahişe tayfasından Karaca Nasuh'un kızı Rukiye Hatun	Ödemiş Kazâsı dâhilinde Ovacık Yaylağı	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[188-b/189]
Topal Kerim	Erzincanlı Ahmet	İzmir	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[194-a]
Vidinli Sais Hristo	Çeşme Kazâsı ahalisinden Balıkçı Panayot	İzmir'deki Cezâir Hanı Hapishanesi	172. kanun maddesi gereğince 15 sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[210-b]
Zaptiye askeri çavuşu Pehlivan Oğlu Halil	Cevcan Oğlu Osman	Muğla'da Şeyh Bedrettin Mahallesi	Kısastan affedilmediği için henüz ceza tayin edilmemiş	[214-a]

Çınar aşiretinden Yusuf Oğlu Ali	Zaptiye askeri Pehlivan Mehmet	İzmir Sancağı'ndaki Tire Kazası	Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilene kadar İzmir'de prangaya cezası	[217-a]
Derici aşiretinden Mustafa Efendi'nin on bir yaşındaki oğlu Hüseyin	Taranya(?) Oğlu Hüseyin	Manisa Sancağı Yuntdağı Nâhiyesi	Kısastan affedilmediği için henüz cezası tayin edilmemiş	[219-a]
İlyâ	Aydınlı Zeybek Koca Mustafa	Menteşe Sancağı Mekri Kazası	170. kanun maddesi gereğince idam cezası	[222-a]
Dumacı Oğlu Ömer	Mehmet Oğlu Kundakçı Mustafa	Denizli Kazası'na bağlı Sarayköy	Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de prangaya vurulması	[272]
Arapkirli Oğlu Hayrullah, Hayrullah'ın abisi Mehmet, İsa Oğlu İbrahim, Hacı Hasan Oğlu diğer Mehmet	Kerim Oğlu Mehmet	Bayındır Kasabası	172. kanun maddesi gereğince 15'er sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası	[278]
Arapkirli Mustafa Oğlu Ömer	Denizli Oğlu Ahmet'in hanımı Hatice Hâtun	Sancağı'ndaki Bergama Kazası'na bağlı Kozak Nahiyesi Bağyüzü Köyü	Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar İzmir'de kürek cezası	[283-a]

Tablodan da anlaşılacağı üzere; 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde 56 adet kasten öldürme vakasına rastlanmaktadır. Bunlar belli bir bölgede yoğunlaşmayıp, Aydın Vilayeti'nin herhangi bir sancak, nahiye, kaza ve köyünde karşımıza çıkabilmektedir.

812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan kasten öldürme vakalarında, katil bir kişi olabildiği gibi, iki veya üç kişinin cinayeti birlikte işlediği de görülmektedir. Katillerden bir tanesine Kıbrıs'ta müebbeden kürek cezası, otuz altı tanesine 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası, iki tanesine 15 sene Midilli'de kürek cezası, bir tanesine 7 sene Midilli'de kürek cezası, iki tanesine Rodos'ta 15 sene kürek cezası, iki tanesine buldukları yerde 3 sene kürek cezası, bir tanesine 10 sene müddetle hapis cezası, iki tanesine Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de pranga cezası, bir tanesine Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar İzmir'de kürek cezası, 4 tanesine idam cezası verilmiştir. İki katil sonradan vefat ettiği için kendilerine ceza verilmesine gerek kalmamıştır. Bir katil kaçak olduğu için henüz ceza verilememiştir. Kısastan affedilmeyen altı katile ne ceza verileceği ise kısastan affedilmeleri durumunda kararlaştırılabileceğinden cezaları belirsiz kalmıştır.

Bu rakamlardan da anlaşılacağı üzere, deftere yansıyan kasten öldürme vakalarının büyük çoğunluğunda katil, kürek cezasının en ağır olan 15 sene kürek

cezasıyla cezalandırılmıştır. Örnek verecek olursak, 23 Ağustos 1866'da (11/R/1283) İzmir Valiliğine gönderilen şukkaya göre, Aydın Sancağı Tire Kazası Kireli Köylü Hüseyin'i öldüren İsmail'e Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir⁷³. 11 Temmuz 1868 (20/RA/1285) tarihli bir diğer örneğe göre, İzmir'e bağlı Torbalı Nâhiyesi'nde oturan Mehmet'i öldüren Arnavut Hayrullah da, 172. madde gereğince 15 sene müddetle küreğe konulmak üzere Rodos'a gönderilmiştir⁷⁴.

Kasten öldürme vakalarında katilin tazir cezası olarak idam edilebildiğine dair örnekler de mevcuttur. Buna dair ilk örneğimiz, 11 Nisan 1867'de (6/Z/1283) İzmir Valiliğine gönderilen şukkadır. Bu örnek, ceset yakmaya örnek teşkil ettiği gibi, devletin kısas ve diyetten affolunan katillere de idam cezası verebileceğini göstermesi açısından dikkat çekicidir. Buna göre, Kuşadası civarındaki çiftliklerde yaşayan Hacı Mehmet Ağa ve annesi Sultan Hatun'un evinde akçe olduğunu sezen Giritli Ömer ve Kuşadalı Mehmet isimli kişiler, geceleyin eve girerek Hacı Mehmet Ağa ve Sultan Hatun'un ellerini bağlamışlar, akçe olmadığında ısrar ettiklerinde Giritli Ömer, Hacı Mehmet'i, Kuşadalı Mehmet ise Sultan Hatun'u bıçakla boğazlayarak öldürmüşler ve cesetleri meydanda yakmışlardır. Yapılan mahkemede, Hacı Mehmet Ağa'nın varisi olarak amcasının oğlu İbrahim bulunurken, Sultan Hatun'un varisi olmadığı için kendisine vekil olarak Beytülmal'dan bir memur tayin edilmiştir. Hacı Mehmet'in maktulün diyeti olan 10.000 dirhemi, maktulün varisi İbrahim'e; Kuşadalı Mehmet'in maktulün diyeti olan 5.000 dirhemi Beytülmal'a üç senede üç taksitle ödemesine karar verilmiştir. Giritli Ömer ve Kuşadalı Mehmet'e Ceza Kanunu'nun 170. maddesi gereğince ve padişahın izniyle idam cezası verilmiştir⁷⁵. Çünkü katil suçunda yalnızca şahıs hakkının değil, aynı zamanda Allah'ın ve toplumun haklarının da ihlali söz konusuydu. Burada dikkati çeken diğer bir husus da, varisi olmayan Sultan Hatun'a mahkemede Beytülmal'dan bir memurun vekil tayin edilmesidir. Zira bu durum, vekili olmayanın vekilinin devlet olduğunun bir göstergesidir. Ayrıca maktulün varislerine

⁷³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 5b.

⁷⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 36b.

⁷⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 15b/16. Ayrıca bkz. "Kuşadası'nda Hacı Mehmed ve annesi Sultan Hatun'un katilleri oldukları şer'an ve nizamen sabit olan Giridli Ömer ve Kuşadalı Mehmed'in tahdid-i mücazatına dair i'lamın, diyet hususunun katillere tenbihi ve i'lamın tanzimi hususları usulüne göre yeniden icra olunmak üzere iade olunduğu. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, *İ.MVL.*, 569/25566, (17/ZA/1283) ; "Kuşadası civarında sakin Hacı Mehmed Ağa ile validesi Sultan Hatun'un katillerinin idam edilmesi", BOA, *İ.MVL.*, 569/25575, (18/Za/1283).

ödenen diyet miktarı 10.000 dirhemken, vekil olarak devletin aldığı diyet miktarının 5.000 dirhem olduğu dikkat çekmektedir.

Kasten öldürme suçlarında devletin suçluya idam cezası vermesine dair diğer bir örnek, 20 Aralık 1870 (26/N/1287) tarihlidir. Bu tarihte Aydın Vilayetine gönderilen tahrirata göre, Hakkı Efendi, Saruhan Sancağı İnegöl Nahiyesi'ne yarım saat mesafede bulunan Tarazlı Çiftliği'nde kalmış olan Bakırcı esnafından Keşanlı Vasil ve Hristo'yu mallarına tamah ederek öldürmüştür. Bununla da kalmayarak hapisteyken suçluları kaçırmaya teşvik ederek çatışmaya sebep olmuştur. Kendisinin Ceza Kanunu'nun 170. maddesi gereğince uygun bir yerde idam edilmesine karar verilmiştir⁷⁶. Her iki örnekte de gördüğümüz üzere, katillerin cezasını şiddetlendiren, 15 sene kürek cezasının yerine idam cezası almalarına neden olan unsurlar, birkaç suçu bir arada işlemeleri veya ceset yakma gibi aykırı davranışlara kalkışmaları olmuştur.

İdam cezasının kürek cezasına dönüştürüldüğüne dair örnekler de mevcuttur. Bunda zaten bir süredir gözaltında bulunan suçlunun tutukluluk süresinin göz önünde bulundurulması veya delillerin yetersiz oluşu veyahut da katilin yaşının küçük olması etkili olabilmekteydi. İdam cezasının kürek cezasına dönüştürülmesi 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 47. maddesi gereğince mutlaka padişahın iznine bağlıydı⁷⁷.

Mesela, 23 Mart 1872 (13/M/1289) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkadın anlaşıldığına göre, Menemen Kazalı Kocabaş oğlu Ahmet'i öldüren Kördek Mustafa ve Kara Hüseyin Oğlu'nun hizmetkarı Kemerdereli Mestan isimli kişilerin idam edilmesi gerekmektedir de, dokuz yıldır hapiste olmaları göz önünde bulundurularak idam cezasının kürek cezasına dönüştürülmesine karar verilmiştir. Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 172. maddesi gereğince on beş sene süreyle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmişlerdir⁷⁸.

Yine 4 Haziran 1867'de (1/S/1284) İzmir Eyaleti Valiliğine gönderilen şukkada, Menteşe Sancağı Köyceğiz Köyü'nde yaşayan Halil'in oğlu Yusuf'u, hanımı Nazife ile evlenebilmek için sahurda yemek yerken tüfek kurşunuyla öldüren üvey kardeşi Hacı Mercan oğlu Ahmet'e idam cezası verilmesi düşünülmüştür. Ancak delillerin

⁷⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 55a. Ayrıca bkz. "Saruhan Sancağı'nın Tırazlı Çiftliği'nde Keşanlı Vasil ve Hristo'yu katleden eşhas", BOA, *İ.D.A.*, 9/17, (22/Ş/1287).

⁷⁷ Bkz. "47. madde: İ'dâm cezâsının küreğe ve kürek cezâsını kal'a-bendliğe ve mü'ebbed kal'a-bendliğin nefy ile ve muvakkat kal'a-bendlik ile hapsin nefy-i muvakkata tebdîli mutlakâ irâde-i mahsûsa-yı pâdişâhîye menûtdır." Bkz. "Ceza Kanunname-i Hümayunu", *a.g.e.*, s. 545, 546.

⁷⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 103a.

yetersizliği nedeniyle, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 47. maddesi gereğince idam cezasının kürek cezasına dönüştürülmesine karar verilmiştir. Bu cümleden olarak, Mercan oğlu Ahmet'e 19. madde gereğince teşhir ve 172. madde gereğince Kıbrıs'ta on beş sene kürek cezası verilmesi uygun görülmüştür⁷⁹.

Katillerin yaşının küçük olması nedeniyle idam cezasının kürek cezasına dönüştürülmesine örnek ise, 10 Haziran 1873 (13/R/1290) tarihlidir. Buna göre; Ödemiş Kazası Demircili Köyü ahalisinden Çepni Oğlu Hüseyin'in on iki yaşındaki kızı Fatıma'nın ırzına geçen, sonra da başındaki yemenisiyle boğarak öldüren Kara Bıçak Oğlu Hüseyin ve Koca Mehmet Oğlu diğer Hüseyin isimli kişilere idam cezası verilmesi gerekemekteyse de, Kara Bıçak Oğlu Hüseyin'in on yedi, Koca Mehmet Oğlu Hüseyin'in on dokuz yaşında olması nedeniyle idam cezasının küreğe dönüştürülmesi uygun görülmüştür. Bu nedenle Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince Karabıçak Oğlu Hüseyin'in on yedi yaşında olması nedeniyle teşhir edilmeden, Kara Mehmet Oğlu Hüseyin'in teşhir edildikten sonra Kıbrıs'ta küreğe konulmalarına karar verilmiştir⁸⁰.

İdamın yanı sıra, kasıtlı olarak bir kimseyi öldüren katillere, tazir cezası olarak müebbeden kürek cezası verildiğine dair bir kayıt da bulunmaktadır. Bu kayıt, 22 Mayıs 1873 (24/RA/1290) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. Buna göre, Aydın Sancağı Söke Kazası'nda yaşayan Sisamlı Luvize'nin katilleri olan Besim Ali ve Kara Osman Oğlu Mehmet Ali isimli kişiler Ceza Kanunnamesi'nin 172. maddesi gereğince müebbeden küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmişlerdir⁸¹.

Katli suçlarında katil, cinayeti birinin teşvik veya zorlamasıyla işlemişse yani ikrah edilmişse, cezadan tamamen sorumlu tutulmazdı. Birini zorlamanın ikrah sayılabilmesi için zorlayanın korkuttuğu şeyi yapabilecek kuvvette olması, zorlananın korkutulan şeyin muhakkak yapılacağını bilmesi, korkutulan şeyin ölüm veya bir uzvun kesilmesi veya üzücü bir şey olması ve zorlanan şeyin yapılmaması gereken bir şey olması lazımdı⁸².

1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 184. maddesi gereğince, suçta zorlayan şahsa (amir-i mücbir) katli kendisi işlemiş gibi ceza verilirdi. Bu ceza geçici kürek

⁷⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 21a. Ayrıca bkz. "Menteşe Sancağı'nda Köyceğiz Karyesi sakinlerinden Yusuf'un katili Ahmed'in onbeş sene müddetle küreğe konulması", BOA, *İ.MVL.*, 573/25715, (19/M/1284).

⁸⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 172.

⁸¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 170.

⁸² İkinci, *a.g.e.*, s. 406.

cezasıydı⁸³. İncelediğimiz deftere yansıyan kasten öldürme vakalarında katilin cinayete teşvik edildiğine dair bir tane örnek bulunmaktadır. 6 Temmuz 1872 (29/R/1289) tarihli bu örneğe göre, Aydın Sancağı Nazilli Kazası Sultanhisar Köyü civarındaki Çifte Kahveler kahvecisi Yanyalı Mörsi, kaçak olan Aydınlı Necip Bey tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemelerde, Necip Bey'in bu cinayeti, babası Hacı Ahmet'in emri üzerine işlediği anlaşılmıştır. Necip Bey'e on beş sene kürek cezası verilmiş ancak bu ceza kasıt benzeri öldürmede katile verilen 174. madde gereğince olmuştur. Kendisini teşik eden babasının ise 184. madde gereğince üç sene bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir⁸⁴.

Dikkati çeken diğer bir husus da, katli gerçekleştirenlerin hepsinin erkek olup, kadınların fail değil, daha ziyade fiilin sebebi oluşudur. Deftere yansıyan 56 adet kasten öldürme davasından yalnızca dokuzunda öldürme sebebi belirtilmiştir. Bunlardan ikisine insanların açgözlülüğü sebepken, diğerlerinde katle kadınlar sebep olmuştur. Yalnızca bir olayda kadının işbirliğine rastlanmaktadır. 16 Ekim 1872 (13/Ş/1289) tarihli şukkadan anlaşıldığına göre sözü edilen istisna, Aydın Sancağı Söke Kazası'nda yaşayan Fatıma'dır. Fatıma, Bekir Oğlu Ahmet ile evlenebilmek için işbirliği yaparak Giritli İbrahim'in kölesi Arap Sait'in de yardımıyla, Tahtacı aşiretinden olan kocası Kanlı oğlu Hüseyin'i öldürmüşlerdir. Hüseyin uykudayken Sait başına taş atmış, Mehmet de bıçakla yaralayarak ölümüne sebep olmuştur. Ancak Mehmet sonradan öldüğü için Fatıma emeline ulaşamayarak hapse girmiştir⁸⁵.

Cinayete kadınların sebebiyet verdiği dair bir diğer örnek, 14 Ağustos 1873 (19/C/1290) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. Buna göre, Caber aşiretinden İbrahim oğlu Osman, evleneceği kızın Saruhan Sancağı Kula Kazası'nda yaşayan Çarık aşiretinden Hacı Kadri Oğlu Süleyman'a varmasını hazmedemeyerek Süleyman'ı öldürmüştür⁸⁶. Benzer bir olay, yine Saruhan Sancağı'nda, Eşme Kazası Elvanlar Köyü'nde yaşanmıştır. Elvanlar Köylü Mestan Oğlu Ahmet, sevdiği kızla evlenmeye talip olan Ahmet Efendi'yi vazgeçirmek için öldürmüştür⁸⁷.

Katle kadınların sebebiyet vermesinin diğer bir şekli de, namus davalarıydı. Örneğin, Ödemiş Kazası Ovacık Yaylağı isimli yerde oturan Cerid aşiretinden Ömer ve

⁸³ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, a.g.e., s. 576, 577.

⁸⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 113b.

⁸⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 121.

⁸⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 178b.

⁸⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 179b.

Nasuh, kız kardeşleri Rukiye'yi fahişelik yapması namuslarına dokunduğundan "hamîyet-i cahiliye" (cahilce utanma) eseri olarak öldürmüşlerdir. Cinayeti işleyen Ömer'e Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 175. maddesi gereğince on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. Ömer'e yardım eden Nasuh'a ise 19. madde gereğince teşhir ve 175. madde gereğince üç sene müddetle bulunduğu yerde kürek cezası verilmiştir⁸⁸. Yine, İzmir Sancağı Cuma-abad Nahiyesi'nde yaşayan Tekeli aşiretinden Osman, Derviş Abdullah isimli kişiyi kızkardeşine gayr-i meşru muamele yaparken görmesinden dolayı katleden Osman'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür⁸⁹.

Özetlemek gerekirse; kasten öldürmede katile kısas cezasının verilmesi, maktulün varislerinin katil ile diyet karşılığında uzlaşma veya katili affetme hakkının oluşu, intikam duygularını yatıştırarak kan davalarının önüne geçmektedir. Devletin, kısastan, diyetten veya her ikisinden de affedilen katile, tazir cezası vermesi ise toplumun haklarını gözetmektedir.

b-) Kasıt Benzeri Katl

812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan öldürme türlerinden ikincisi olan kasıt benzeri öldürmenin, katilin ölüm sonucunu istemediği ancak sinirle yaptığı hareketinin ölüme neden olduğu durumlarda meydana geldiğini belirtmiştik. Kasıt benzeri öldürmede, kasten öldürmeden farklı olarak kısas gerekmezdi. Diyet ve tazir cezası verilirdi. Ancak söz konusu diyeti, kasten öldürmede olduğu gibi katil değil, katilin âkilesi öderdi. Âkile, katilin babası, oğlu, erkek kardeşi, erkek kardeşinin oğlu, amcası gibi erkek akrabalarına denirdi. Katilin diyet borcunu aralarında paylaşarak üç senede öderlerdi⁹⁰. Katilin diyet borcunu kendisinin yerine erkek akrabalarının (âkilesinin) ödemesi, cezanın şahsiliğini bozan istisnai durumlardan birisiydi.

İncelediğimiz 812 Numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan kasıt benzeri öldürme ile ilgili davaların çoğusunda, diyete dair bir bilgi mevcut değildir. Diyet hakkında bilgi verilen belgelerde ise diyeti, katilin âkilesinin yani erkek akrabalarının

⁸⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 188b/189.

⁸⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 99c.

⁹⁰ İkinci, *a.g.e.*, s. 356. ; Aydın, *a.g.e.*, s. 199.

değil, kendisinin ödediği göze çarpmaktadır. Söz konusu diyet miktarı, kasten öldürme vakalarında olduğu gibi 10.000 dirhemdir.

25 Mart 1867 (19/ZA/1283) tarihinde İzmir Eyaleti Valiliğine gönderilen şukkada, Saruhan Sancağı Mendehora Kazası Arablı aşiretinden Mustafa'yı öldüren zaptiye askeri mülazımlarından Mustafa'nın, maktulün diyeti olan on bin dirhemi üç senede üç taksitle maktulün babası Hüseyin ve annesi Zeliha'ya ödemesi uygun görülmüştür⁹¹.

Yine 11 Ocak 1872 (29/L/1288) tarihinde Aydın Valiliğine gönderilen bir diğer şukkada, İzmir Sancağı Bayındır Kasabalı Kahveci Yanako'yu sarhoşken istemeden öldüren Menteşe Sancağı Tavas Kazası Solmaz Köylü Uzun Oğlu Halil'in, maktulün varisine 10.000 dirhem diyet ödediği belirtilmiştir⁹².

Diyet miktarı, maktulün varislerinden birinin veya bir kaçının affetmesi durumunda düşebilir veya katil, maktulün varisleri tarafından diyetten tamamen affedilebilir veyahut da katil ile maktulün varisleri belli bir meblağ üzerinde anlaşabilirlerdi. Bu durumda diyet miktarı, 10.000 dirhemden fazla da olabilirdi.

Katil ile maktulün varislerinin belli bir miktar diyet üzerinde anlaşığına, 23 Haziran 1871 (4/R/1288) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen tahriratı örnek gösterebiliriz. Buna göre, İzmir'in merkezindeki Suluhan'da kahvecilik yapmakta iken öldürülen Tire Kasabalı Mehmet'in katili Hancı Hafız Halil Efendi'yi maktulün karısı Hanife ve büyük kızkardeşi Aişe 15.000 kuruş diyet karşılığında affetmişlerdir⁹³.

Ayrıca 26 Ekim 1872 (23/Ş/1289) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkaya göre de, İzmir Sancağı Kuşadası Kazası Çirkince Köyü'nde (*bugünkü adı Şirince*) oturan Sisamlı Oğlu Niyako'nun kızı Maria, eski kocası Koca Yanako Oğlu Nikola tarafından boğularak öldürülmüştür. Katil Nikola'nın, maktulün diyeti olan 5.000 dirhemi kocası Dimitrola'ya üç senede üç taksitle ödemesine karar verilmiş, Nikola maktulün mirasından mahrum bırakılmıştır⁹⁴. Bu örnek katilin maktulün varislerinden birisi olması durumunda, maktulün mirasından mahrum bırakıldığına örnek göstermesi bakımından da önemlidir.

---

⁹¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 14a. Ayrıca bkz. "Saruhan Sancağı'nın Mendehora Kazası'nda Arılı Aşireti'nden maktulen vefat eden Mustafa'nın katili Asakir-i Zaptiye Mülazımı Sayıs Mustafa'nın icra kılınan mürafaa ve muhakemesine dair mazbata", BOA, *MVL.*, 747/31.

⁹² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 96a.

⁹³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 74c.

⁹⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 122b.

Katilin diyetten affedildiğine dair ise, 16 Şubat 1871 (25/ZA/1287) yılında Aydın Vilayetine gönderilen tahrirata örnek verebiliriz. Buna göre, Aydın Sancağı Köşk Nahiyesi Musluca Köyü sakinlerinden olup, aynı köyden Mustafa isimli kişinin karısı Aişe'yi istemededen öldüren Hüseyin Oğlu Mehmet, maktulün varisleri tarafından diyetten affedilmiştir⁹⁵.

Bu örnekler, 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan kasıt benzeri öldürme vakalarında diyet ödeme hususunun kasten öldürme vakalarından farklı olmadığını göstermektedir.

Katlin kasıtlı olup olmadığını anlamak için, katilin öldürücü bir alet kullanıp kullanmadığına bakıldığından, eğer katil tabanca, bıçak vb gibi öldürücü bir alet kullanmışsa, maktulü bilerek öldürdüğüne karar verildiğinden bahsetmiştik. Bu durumun 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan kasıt benzeri öldürme vakalarında geçerli olmadığı görülmektedir. Deftere yansıyan kasıt benzeri öldürme vakalarında, katiller tabanca, sopa, kama, bıçak vb öldürücü bir alet kullanabilmelerine rağmen, maktulü istemededen (min-gayr-i taammüdin) öldürdükleri sonucuna varılabilmektedir. Öldürmenin kasıtlı olup olmadığına, katilin öldürücü bir alet kullanıp kullanmadığına bakılarak değil, yapılan tahkikatlar, mevcut deliller ve ihbarlar göz önünde bulundurularak karar verildiği görülmektedir. Çoğunlukla da, katiller kavgada veya bir tartışma esnasında sinirlenerek veyahut da sarhoşluk haliyle maktulün ölümüne sebep olmuşlardır. Örneğin, 11 Ekim 1866'da (29/C/1283) İzmir Eyaleti Valiliğine gönderilen şukkaya göre, Arnavut Hasan, İzmir Seydiköylü Aspero'yu tabanca kurşunuyla öldürmesine rağmen, ihbarlar ve yapılan incelemeler sonucunda istemededen öldürdüğüne karar verilmiştir. Yine 30 Haziran 1871'de Aydın Vilayetine gönderilen tahriratta, Yunan Devleti tebaasından ve dilenci tayfasından Anastasya Hırsto Felisi'nin katili olan İzmirli Kirkor'un, bu katli sarhoşluk haliyle istemededen gerçekleştirdiği belirtilmiştir⁹⁶.

Kasıt benzeri öldürmede devlet katile, tazir cezası da verirdi. Bir şahsı istemeyerek öldürenin cezası, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 174. maddesinin 1.

⁹⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 56d.

⁹⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 8c. Ayrıca bkz. "İzmir'e tabi Seydiköy ahalisinden İspiro'nun katili olup maktulün veresesiyle şer'an murafaasından hükme medar bir sonuç çıkmayan Yanyalı Arnavud Hasan'ın muhakeme-i nizamiyesi sonucuna göre onbeş yıllığına küreğe konulması" (2. Anadolu Katil Sirkat), BOA, *MVL*, 745/29, (21/R /1283)

fıkrası gereğince 15 sene kürek cezasıydı⁹⁷. Yukarıda verdiğimiz örneklerdeki katillerin hepsi, 15 sene kürek cezasıyla cezalandırılmışlardır. Buna dair daha pek çok örnek vermek mümkündür.

Mesela, 10 Eylül 1866'da (29/R/1283) İzmir Valiliğine gönderilen şukkaya göre, Konya Eyaleti Göçü Kazası Balasın Köylü olup İzmir'de hamallık yapan Ahmet'i fuhuşhanede aralarında gerçekleşen kavgaya üzerine kama ile kasıtsız olarak öldüren İzmirli Ethem'e teşhirin yanı sıra, 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 174. maddesi gereğince on beş sene süreyle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir⁹⁸.

Yine 5 Mart 1873'te (5/M/1290) Aydın Vilayetine gönderilen şukkaya göre, İzmir Sancağı Tire Kazası Kahrat Köyü ahalisinden Hüseyin Onbaşı'yı tartışma üzerine öldüren ve Cezair Hanı hadisesine karıştığı için Cezair-i Bahr-i Sefid Vilayetine gönderilmiş olan Tireli Bakkal Hacı Mehmet Ali Oğlu Mehmet'e Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 174. maddesi gereğince on beş sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir⁹⁹. Sözü edilen Cezair Hanı Hadisesine karışan ve bundan dolayı Cezair-i Bahr-i Sefid Vilayetine gönderilen çok sayıda suçlu bulunmaktadır. 24 Kasım 1874'te (14/L/1291) Aydın Vilayetine gönderilen şukkadandan, bu hadise hakkında bilgi edinebilmekteyiz. Buna göre, İzmir'deki Cezair Hanı Hapishanesi'nde bulunan suçlularla önceden anlaşarak çatışmaya sebep olan kişiler Cezair-i Bahr-i Sefid Vilayetine gönderilmiş, bu olay Cezair Hanı Hadisesi olarak belgelere yansımıştır¹⁰⁰.

Bununla birlikte katilin, katli istemeyerek değil de kasıtlı olarak işlediğinin anlaşılması durumunda, bahsi geçen 174. maddenin 2. fıkrası gereğince idam cezası verilirdi¹⁰¹.

20 Mart 1873 (20/M/1290) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkaya göre, Konya Sancağı Hatun Saray Nahiyesi Yunus Köyü ahalisinden Bozkır Kazalı Mehmet Oğlu Hasan ve Akkilise Köylü Tahir Oğlu İsa, Saruhan Sancağı Turgutlu Kasabası'nda tüccarlık yapan Mustafa'yı öldürmüştür. Yapılan incelemede katillerin Mustafa'nın

⁹⁷ “**174. madde:** Bir kimse min gayr-i ta‘ammüd bir şahıs itlâf etmiş ise on beş sene müddetle küreğe vaz’ olunur.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 574.

⁹⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 6b. Ayrıca bkz. “İzmir'de münazaa arasında Konya'nın Göçü Kazası'na tabi Plasin karyesi ahalisinden Hamal Ahmed b. İsmail'i katleden İzmirli Edhem'in Kıbrıs'ta on beş seneliğine küreğe konulması ve teferruatı. (2. Anadolu Katil Sirkat)”, BOA, *MVL*, 745/109, (24/R/1283).

⁹⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 149b.

¹⁰⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 210b.

¹⁰¹ “...fakat işbu telef-i nefis kaziyesi âher bir cinâyeti icrâ eder iken ya kable'l-icrâ veyâ ba'de'l-icrâ veyâhud bir cünhayı berâ-yı icrâ vukû' bulmuş ise itlâf-ı nefis eden şahıs kânûnen i'dâm cezâsıyla mücâzât olunur.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 574.

parasını almak için onu tarlaya götürdükleri, orada yaralayarak öldürdükleri anlaşılmıştır. Hasan ve İsa'nın Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin ikinci fıkrası gereğince idam edilmelerine, gasp ettikleri paranın kendilerinden alınarak Mustafa'nın varislerine verilmesine karar verilmiştir¹⁰².

174. maddenin 2. fıkrası gereğince idam cezasının verildiğine dair olan örnekleri çoğaltmak mümkündür. Mesela, 20 Aralık 1874'te (11/ZA/1291) Aydın Vilayetine gönderilen şukkadan anlaşıldığına göre, Sakız Adası ahalisinden Toska İsmail Kaptan ile tayfası Ali'nin katili olan Koyun Adalı İstefani Limon isimli kişinin Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin son fıkrası gereğince idam edilmesine karar verilmiştir¹⁰³.

Kürek ve idam cezalarının yanı sıra, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nde ölüm gerçekleşmese bile, suçluya ceza verildiği yani teşebbüsün de cezalandırıldığı görülür. 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 179. maddesi gereğince, öldürme amacı gütmeyen korkutmak için bir kimseye silah çeken şahsa, bir haftadan altı aya kadar hapis cezası verilebilirdi¹⁰⁴.

3 Mayıs 1872 (24/S/1289) tarihli şukkaya göre, Saruhan Sancağı Kula Kazası Sandal Köyü ahalisinden Şehirli Oğlu İsmail'i korkutmak amacıyla silah çeken Mehmet'in beş buçuk aya yakındır hapiste olması 179. maddenin ilavesi gereğince yeterli görülerek kefaleten salıverilmesine karar verilmiştir¹⁰⁵.

Eğer öldürme amacıyla silah çektiği anlaşılırsa, bu cezanın arttığı, 180. maddenin ilavesi gereğince geçici kürek cezasının verildiği görülür¹⁰⁶. 22 Haziran 1871'de (3/R/1288) Aydın Vilayetine gönderilen tahriratta görüleceği üzere, İzmir'in Pazaryeri Mahallesi ahalisinden İbrahim'i öldürme amacıyla iki defa kurşun sıkan ancak öldüremeyen Zenci Said'e teşhir ve Ceza Kanunu'nun 180. maddesinin ilavesi gereğince üç sene müddetle İzmir'de kürek cezası verilmiştir¹⁰⁷.

Gerek kasten, gerekse kasıt benzeri öldürme olaylarında katile yardım eden kişiye 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 175. maddesi gereğince geçici kürek cezası verilirdi¹⁰⁸.

¹⁰² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 159b.

¹⁰³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 212a.

¹⁰⁴ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 575.

¹⁰⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 107c.

¹⁰⁶ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 575, 576.

¹⁰⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 73b.

¹⁰⁸ "**175. madde:** Mu'în-i kâtil olan kimse muvakkatan küreğe konulur." Bkz. "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 574.

812 numaralı Aydın Ayniyat Defterine yansıyan davalarda, katile yardım eden kişiye verilen geçici kürek cezasının 3 ila 7 sene arasında değişebildiğini görmekteyiz. Örneğin, İzmir’de kahvecilik yapan Akhisarlı Ali Çavuş’u öldüren Ankaralı Tevfik’e yardım eden Akhisarlı Mehmet’e, söz konusu kanun maddesi gereğince yedi sene müddetle Midilli’de kürek cezası verilmiştir¹⁰⁹. Yine, Aydın Sancağı Kayacık Köyü ahalisinden Kalar Oğlu Mehmet’in kızı Fatma’nın öldürülmesine yardım eden Kedi Veli Oğlu Mehmet’e üç sene bulunduğu yerde kürek cezası verilmiştir¹¹⁰.

Katile yardım eden ancak ceza almayan bir kişiye dair istisnai bir örnek de mevcuttur. Bu örneğe göre, İzmir’de kahvecilik yapan İbrahim Oğlu Hüseyin’i öldüren Raşit’e, cesedin taşınmasında yardım eden Hamal Hüseyin’e cinayete karışmayıp, yalnızca cesedin taşınmasına yardım ettiği için ceza verilmemiştir¹¹¹. Bunun haricinde katile yardım eden kişinin, suçunun derecesine göre ceza aldığı da görülmektedir.

Kasten ve kasıt benzeri öldürme davalarında, katilin suçtan muaf tutulduğu da olurdu. Bu durum, meşru müdafaa ve mücadele sırasında öldürme vakalarında görülürdü. Ayrıca görevini yapmakta olan zaptiye memurları da öldürme, yaralama ve darp eylemlerinden sorumlu tutulmazlardı.

Bu cümleden olarak 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi’nin 186. maddesi gereğince, kendini veya ırzını korumak için birisini öldüren veya yaralayan kişinin cezadan muaf tutulduğu¹¹² belirtilmektedir.

İncelediğimiz deftere yansıyan meşru müdafaa vakalarından bazıları şunlardır:

9 Ocak 1872’de (27/L/1288) Aydın Vilayetine gönderilen şukkadın anlaşıldığına göre, Menemen Kazası Türkelli Köylü olup, aynı köyden Mehmet Oğlu Ali’yi kendini korumak amacıyla öldüren Kayalı Oğlu Şerif Ali’nin 186. madde gereğince tahliye edilmesi uygun görülmüştür¹¹³.

Bir diğer örnek, 18 Aralık 1872’de (17/L/1289) Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. Buna göre, İzmir Kasabası ahalisinden ve Balıkçı esnafından Lamro Oğlu Yakomi, İzmir Kazası Zaptiye Askeri çavuşlarından Kürt Halil’in Oğlu Mehmet tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemelerde Mehmet’in, babasını kurtarmak için bu

¹⁰⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 60b.

¹¹⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 159a.

¹¹¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 76a.

¹¹² “**186. madde:** Müdâfa‘â ve muhâfaza-yı nefis ve ‘ırz için vukû‘ bulan katil ve cerh fi‘illeri mu‘âfdir.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 577.

¹¹³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 95b.

cinayeti işlediği anlaşılmıştır. Bu nedenle Ceza Kanunu'nun 186. maddesi gereğince tahliye edilmesi uygun görülmüştür¹¹⁴. Ayrıca 20 Eylül 1874 (8/Ş/1291) tarihli şukada da, Saruhan Sancağı Bergama Kazası Ayazmend Nahiyesi ahalisinden Hacı Hüseyin Oğlu Halil'i meşru müdafaa için öldüren Bergamalı Mustafa Efendi Oğlu İbrahim'in tahliye edilmesi gerektiği ifade edilmiştir¹¹⁵.

Cezadan muaf tutulan ikinci grup, mücadele veya çatışma sırasında öldürme, yaralama ve darp eylemlerinden birisi yapanlar ile görevini yapmakta olan zabıta memurlarıydı. 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 189. maddesi gereğince bu kişiler cezadan muaf tutulurdu¹¹⁶. Örneğin, İzmir Kazası Kömürdili Köyü ahâlîsinden Mestan Oğlu Ali, aynı köylü Hacegân Oğlu Mehmet isimli eşkıyâyı çatışma esnasında öldürmüştür. Görevini icra eden Mestan Oğlu Ali'nin bu suçtan sorumlu tutulmamasına karar verilmiştir¹¹⁷.

Ayrıca görev sırasında öldürülen zaptiye memurlarının ailelerine maaş bağlanması gerektiği Şura-yı Devlet kararlarındandı. Denizli Kazası zaptiye askerlerinden ve Dağıstan muhacirlerinden olup Uşak Kazası'na memur olarak bir suçluyu götürürken eşkıya tarafından katledilen Osman'ın oğluya eşine maaş tahsis edilmesi uygun görülmüştür¹¹⁸.

Cezadan muaf tutulan üçüncü grup, akıl hastaları ile cinnet halinde suç işleyen kişilerdi. Ceza Hukuku'nda kastın varlığından söz edebilmek için, suçlunun hukuken suç sayılan hareketi önceden düşünmüş ve istemiş olması şartları arandığından akıl hastalarının ve cinnet haliyle suç işleyen kimselerin kasıtları geçersiz sayılırdı¹¹⁹.

Örneğin, İzmir'in merkezindeki Suluhan'da kahvecilik yapan Tire Kasabalı Mehmet'in, İzmirli Hancı Halil Efendi tarafından öldürüldüğü iddia edilmiştir. Ancak yapılan araştırmada Hancı Halil Efendi'nin cinayet zamanında şuurunun yerinde olmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle Ceza Kanunu'nun 41. maddesi gereğince

---

¹¹⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 126a.

¹¹⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 208.

¹¹⁶ “**189. madde:** Bi'l-mukâbele vukû' bulan katl ve cerh ve darp fi'illerini irtikâb eden kimse kezâlik mu'âfdir fakat zâbita me'mûrları bu-bâbda müstesnâ olarak ânlar vazife-i me'mûriyetlerini icrâda nizâm-ı mahsûsunun gösterdiği mesâğ üzere ikâ' edebilecekleri katl ve cerh ve darp fi'illerinden mes'ûl olmazlar ve ânlarla mukâbele edenler bir vechile ma'zûr olamazlar.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 577.

¹¹⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 66b.

¹¹⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 44b.

¹¹⁹ Ali Şafak, **a.g.m.**, s. 560.

iyileşinceye kadar hastahanedede tedavi edilmesine karar verilmiştir¹²⁰. Nitekim 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 41. maddesinde bir kişinin suç işlerken cinnet halinde olduğu kesin olarak bilirse, cezadan muaf tutulması gerektiği belirtilmiştir¹²¹.

Cezadan muaf tutulan dördüncü grup, 0-7 yaş arası çocuklardı. Bu dönemde idrak mevcut olmadığı için cezai sorumluluk yoktu. 7 yaşından ergenlik çağına kadarki dönem (7-17 yaş arası) ise zayıf idraklı dönemdir. Bu dönemdeki çocukların cezai sorumluluğu yoktur ancak tedibi sorumluluğu vardır. Üçüncüsü bulug ve rüşd devresidir. Bu devrede hem cezai, hem hukuki sorumluluk vardır¹²². Bu ayrımın suç için öngörülen cezayı doğrudan etkilediğini görmekteyiz. Mesela, Urla Kazası Sığacık Köylü Mehmet Ali'nin katili İsmail Çavuş Oğlu Hüseyin'in on beş yaşında olması nedeniyle Ceza Kanunu'nun 40. maddesi gereğince beş sene müddetle hapsedilmesine karar verilmiştir¹²³.

Cezanın verilmediği durumlardan birisi de, delillerin yetersiz oluşuydu. Deftere yansıyan belgelerden delillere çok önem verildiğini, kesin bir delil olmadan suçlu olduğu bilirse bile, hiç kimseye ceza verilmediğini görmekteyiz.

Örneğin, İzmir Kasabası Narlıdere Köyü ahalisinden Yani Oğlu Yorgi'nin öldürülmesine karışmış olabileceği düşünülerek gözaltına alınan Tahtacı aşiretinden Murat, suçlu olduğuna dair bir ipucu bulunamadığından tahliye edilmiştir¹²⁴. Yine, İzmir ahâlîsinden Anderiko ve Andori'nin kâtili olduğu iddia edilen Yunan Devleti tebaasından Meyhaneci Çerikoli Herakli'nin de hakkında yeterli delil bulunamaması üzerine tahliyesine karar verilmiştir¹²⁵.

Öldürme, yaralama ve darp eylemlerinde bulunan suçlunun kabahati kesin olarak bilirse, 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 190. maddesi gereğince üç aydan üç seneye kadar hapis cezası verilir, beş seneden on seneye kadar da Zaptiye Nezareti'nin gözetimi altına alınır¹²⁶.

Bu durum ile ilgili ilk örneğimiz, 5 Mayıs 1871 (14/S/1288) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen tahrirattır. Buna göre, İzmir Zabtîye Taburu askerlerinden olup

¹²⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 74c.

¹²¹ “**41. madde:** Mücrimîn bir cürmü hîn-i irtikâbında cinnet hâlinde bulunduğu sâbit olur ise mücâzât-ı kânûniyeden mu'âf tutulur.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 545.

¹²² İkinci, **a.g.e.**, s. 333.; Riyad Maydani, “İslam Ceza Hukukunun Genel Prensipleri”, Çeviren: Şamil Dağcı, **Law in The Middle East**, Washington 1955, s. 223.

¹²³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 164a.

¹²⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 124b.

¹²⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 42-a.

¹²⁶ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 577.

Tophane-i Amire İhtiyat Alayı dağ topu bölüğünün üçüncü çavuşu İzmirli Mehmet'in kâtili olan Arnavud Abdullah'ın bu katli bilerek isteyerek değil bir tartışma esnasında gerçekleştirdiği anlaşılmıştır. Ceza Kanunu'nun 189. maddesinde belirtildiği üzere mücadele sırasında katil ve yaralama eylemlerini yapan kimse mağdurdur ve 190. maddede belirtildiği üzere mağduriyeti kesin olarak bilinen ve katli, yaralamayı veya darpı gerçekleştiren kimse üç aydan üç seneye kadar haps edilir ve bu gibi kişiler beş seneden on seneye kadar Zaptiye Nezâreti gözetimine alınır. Bu nedenle Abdullah'ın üç seneyi aşkın bir süre hapsedilmesine, tahliye edildikten sonra da beş sene Zaptiye Nezâreti gözetiminde bulundurulmasına karar verilmiştir¹²⁷.

Konu ile ilgili bir diğer örnek, 6 Nisan 1873 (7/S/1290) tarihinde Kuşadası Kasabası Dağ Mahallesi ahalisinden olup helvacılık yapan Akşehirli Ahmet bin Salih, Sarı Manol'un meyhanesinde otururken aralarında çıkan tartışmadan dolayı Yalın Bıçak Oğlu Hasan ile birbirlerine bıçak çekmişlerdir. Bu kavgada Ahmet'i yaralayarak öldüren Hasan'a Ceza Kanunu'nun 189. ve 190. maddeleri gereğince üç sene hapis cezası verilmiş, beş sene müddetle de Zaptiye Nezareti tarafından gözaltında tutulmasına karar verilmiştir¹²⁸.

c-) Hataen Katil

Katil türlerinden bir diğeri de hataen öldürmeydi. Hataen öldürme katilin yanılması veya merminin yanılması nedeniyle olabilirdi. Birisini hataen öldüren şahsa Ceza Kanunu'nun 182. maddesinin ilavesi gereğince altı aydan iki seneye kadar hapis cezası verilirdi¹²⁹. Ancak 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan hataen öldürme vakalarına, kasıt benzeri öldürme vakalarında olduğu gibi 174. maddenin 1. fıkrası gereğince 15 sene kürek cezası verildiği görülmektedir.

Buna dair ilk örneğimiz, 15 Haziran 1871 (26/RA/1288) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen tahrirattır. Buna göre, Urla Kazası Özbek Köylü Hüseyin, amcası Mehmet'e düşmanlığı nedeniyle evinin penceresinden kurşun sıkışmış, ancak kurşunun amcasının eşi Fatıma'ya isabet ederek ölmesine neden olmuştur. Merminin yanıldığı bu olayda katile, söz konusu Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin 1. fıkrası gereğince 15

¹²⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 64b.

¹²⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 161a.

¹²⁹ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", *a.g.e.*, s. 576.

sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir¹³⁰. Buna benzer bir olay da, Ödemiş Kazası'nda yaşanmıştır. 11 Haziran 1874'te (1/CA/1291) Aydın Vilayetine gönderilen şukkaya göre, Koca Mustafa Oğlu Süleyman, Çakır Hasan Oğlu İsmail'i öldürmek üzere kurşun sıkış, kurşunun Ödemiş Kazası Yenice Köylü Hacı Şeyh Ali Oğlu Zeybek Ali'ye isabet etmesi nedeniyle Zeybek Ali'nin ölümüne neden olmuştur. Koca Mustafa Oğlu Süleyman'a, teşhir ve 174. maddenin birinci fıkrası gereğince 15 sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir¹³¹.

d-) Tesebbüben Katl

Katl türlerinden dördüncüsü olan tesebbüben (sebepl olma yoluyla) katl, gayri ihtiyari olarak birinin ölümüne sebepl olmak demektir. Birinin ölümüne sebepl olan şahsa, hataen öldürmede olduğu gibi, 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 182. ilave maddesi gereğince, altı aydan iki seneye kadar hapis cezası verilir¹³². Bununla ilgili örnek, 13 Mayıs 1875 (7/R/1292) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen tahrirattır. Buna göre; Yaka Köylü Hüseyin Çavuş, sarhoşken Ayn-i Ali Mahalleli Haffaf Deli Mehmet'in evindeki düğüne gidip ateş açmış, düğün halkına sarkıntılık etmiş, silahları alınıp teslim edilmek üzere civardaki Malta Karakolhanesi Onbaşı Mustafa'ya götürülmüşse de, Onbaşı Mustafa silahlarını almayıp ona geri vermiştir. Hüseyin Çavuş ise tekrar silahlarıyla birlikte düğüne giderek düğün halkından Manisa Kasabalı Semerci Mustafa'yı öldürmüştür. Silahlarını Hüseyin Çavuş'a vererek katle sebepl olması nedeniyle Mustafa Onbaşı'nın 182. madde gereğince iki sene müddetle hapsedilmesine karar verilmiştir¹³³.

Sonuç itibariyle, kasten, kasıt benzeri, hataen ve tesebbüben öldürme vakalarında katillere verilen tazir cezalarını değerlendirmek gerekirse, bu cezaların diyet, idam, müebbeden ve muvakkaten kürek, hapis veya pranga cezaları olabildiği görülmektedir.

¹³⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 72a.

¹³¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 204a.

¹³² "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 576.

¹³³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 224.

2- Yaralama (Cerh)

İslam Ceza Hukuku'nda kasten öldürme suçundan sonra kisası gerektiren diğer bir suç, yaralama (cerh) suçuydu. Bir şahsı döverek, kurşunla veya bir uzvunu kesmek suretiyle yaralayan kimse, eğer bu eylemi kasıtlı olarak yapmışsa, kisasla cezalandırılırdı. Yani mağdurun hangi uzvuna zarar verdiğiyse, kendisinin aynı uzvuna da kısasen zarar verilirdi. Ancak kısısta eşitlik esas olduğundan, suçluya verilecek cezanın mağdurun uğradığı bedensel zarardan daha ağır olmamasına dikkat edilirdi. Mağdur, kisas talep etmeyip diyete razı olabilirdi. Yaralama suçunda diyet, bazı organlara kasıtlı veya kasıtsız zarar verilmesi durumunda ödenen tazminatı ifade ederdi. Buna erş de denilirdi¹³⁴.

İslam Ceza Hukuku'ndan farklı olarak, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nde yaralama suçuna, kasıtlı olsun veya olmasın kisas cezası verilmemiştir. Bunun yerine suçluya, diyet, yaralının cerrah masrafı ve çalışmadığı günlerdeki maddi kaybı ödetilmiş; tazir cezası olarak da, teşhir edildikten sonra hapis veya kürek cezaları verilmiştir.

812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan yaralama (cerh) vakalarında yaralayana (cârih) 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 177. maddesi¹³⁵ gereğince yaralının diyetini, cerrah masrafını ve çalışmadığı günlerdeki maddi kaybını ödedikten ve ibret olsun diye teşhir edildikten sonra üç sene müddetle kürek cezası verilmiştir.

Yaralayan kişinin üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulduğuna dair ilk örnek, 6 Haziran 1866 (22/M/1283) tarihinde İzmir Valiliğine gönderilen şukkadır. Bu şukkadan anlaşıldığına göre, Menteşe Sancağı Mandalyat Kazası Derince Köyü halkından olan Mustafa, yine aynı köyden olan Veli'nin sağ gözünü bıçakla yaralamıştır. Mustafa'nın, Sarı Oğlu Veli'nin gözünün diyeti olan beş bin dirhem üçte birini ilk sene, kalanını sonraki sene olmak üzere iki taksitle kendisine ödemesine, ayrıca teşhir edilerek üç sene süreyle kürek cezasına çarptırılmasına karar verilmiştir¹³⁶.

¹³⁴ Bkz. Halil Cin – Akmet Akgündüz, **Türk – İslam Hukuk Tarihi**, C. 1, s. 330. ; Riyad Maydani, “İslam Ceza Hukukunun Genel Prensipleri”, s. 65, 66.; İlhan Akbulut, “İslam Hukukunda Suçlar ve Cezalar”, s. 171.; İlhan Akbulut, “Osmanlı Devletinde Adalet Düzeni”, **AÜEHFD**, C. IV, S. 1-2, Ankara 2000, s. 254; İbrahim Yılmazçelik – Özcan Tatar, “Osmanlı Hukukunda Kisas Uygulamaları Hakkında Adana Örneğinde Bazı Tespitler”, s. 1302.; Hasan Ali eş-Şâzeli, “Cirah”, **TDVİA**, C. 8, yıl 1993, s. 24.

¹³⁵ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 575.

¹³⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 1b. Ayrıca bkz. “Menteşe'nin Mandalyat Kazası'na tabi Dernaçe karyesinde Mustafa'nın sağ gözünü çıkaran Sarıoğlu Veli'den mezkur gözün diyet ve masarılı-ı cerrahiyesinin tahsilinden sonra adı geçenin üç seneliğine küreğe konulması. (2. Anadolu Katil Sirkat)”, BOA, *MVL*, 745/7, (15/M/1283).

Diğer bir örnek de, 13 Haziran 1872 (6/R/1289) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. Burada da görüleceği üzere, Saruhan Sancağı Manisa Kazası Yuntdağı Nahiyesi Kocaköy ahalisinden Ali Baş Oğlu Mehmet'in sol kolunu sakatlayan Karayağcı aşiretinden Cam Oğlu İbrahim'e yaralının cerrah masrafı olan 1.000 kuruşun yanı sıra iki taksitle 5.000 dirhem diyet ödetilmiş, Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 177. madde gereğince üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmuştur¹³⁷.

Suçlunun yaralamayı önceden planlayarak yaptığı anlaşılırsa, kürek cezası on yıla kadar uzatılabilirdi¹³⁸. 29 Ekim 1873 (7/R/1290) tarihli bir şukkaya göre, Menteşe Sancağı Tavas Kazası Kesre Köylü Dal Oğlu Mehmet; aynı köyden Sarı Oğlu Mehmet tarafından yaralanmıştır. Sarı Oğlu Mehmet, Dal Oğlu Mehmet değirmenden gelirken yolda önüne çıkmış, bıçakla darp ederek sağ kulağının bir kısmını kesmiş, bir dişinin çıkmasına ve vücudunun yara bere içinde kalmasına neden olmuştur. Sarı Oğlu Mehmet'e, Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 177. maddesinin son fıkrası gereğince beş sene müddetle bulunduğu yerde kürek cezası verilmiştir¹³⁹.

Bu örneklerden ve 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan diğer yaralama vakalarından, cerrah masrafının ve diyetin muayyen bir miktarının olmadığı, olaylara ve yaranın derecesine göre değişebildiği görülmektedir. Diyet miktarı 2.000 veya 5.000 dirhem arasında olabildiği gibi, 7.000 kuruş da olabilirdi. Cerrah masrafı da, 200 kuruş olabildiği gibi 50 gümüş mecdiye de olabilmekteydi.

Diyetin yanı sıra ceza da, yaranın derecesine göre değişebilmekteydi. Orta dereceli yaralama suçlarına, 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 178. maddesi gereğince daha hafif cezalar verilirdi. Buna göre; mağdurun 20 günden fazla çalışmamasına ya da hastalanmasına neden olacak şekilde gerçekleştirilen yaralama suçlarında, suçluya 2 aydan 2 seneye kadar hapis cezası verilirdi¹⁴⁰. 7 Temmuz 1871'de (18/R/1288) Aydın Vilayetine gönderilen tahrirata göre, İzmir ahalisinden olup Nevşehirli Mehmet'i yaralayan Estemat'ın, Ceza Kanunu'nun 178. maddesi gereğince iki sene hapsedilmesi,

¹³⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 111a.

¹³⁸ “**177 madde:** ... eğer bu cinâyeti evvelce tasavvur ve tasmi ederek işlemiş olduğu tebeyyün eyler ise kürek cezâsı on seneye kadar temdîd olunur.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 575.

¹³⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 185a.

¹⁴⁰ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 575.

yaralının cerrah masrafının ve sağlıklı halde kazanacağı paranın misliyle kendisinden tahsil edilmesi uygun görülmüştür¹⁴¹.

Yaralama, 178. kanun maddesinde belirtilenden daha hafif olursa, suçlu Ceza Kanunu'nun 179. maddesi gereğince bir haftadan bir seneye kadar hapsedilir veya bir mecrediye altınından beş mecrediye altınına kadar tazminat öderdi. Bazen bu yaptırımların her ikisi de uygulanırdı¹⁴². Mesela, 22 Ocak 1874 (3/Z/1290) tarihli şukkaya göre, Davul Oğlu Şerif Ahmet'i yaralayan Hüseyin'in 179. madde gereğince bir sene müddetle hapsedilmesine karar verilmiştir¹⁴³.

Yaralama suçu, asıl amacın öldürme olup da, suçlunun elinde olmayan bir takım sebeplerle katlin gerçekleşmediği durumlarda meydana gelebilirdi. Bu durumda suçluya, Ceza Kanunu'nun 180. ilave maddesi gereğince geçici kürek cezası verilir, yaralının cerrah masrafı ve diyeti de kendisinden alınırdı¹⁴⁴. Bu cümleden olarak, 23 Mayıs 1872 (15/RA/1289) tarihli şukkada görüleceği üzere, Veli Oğlu İbrahim, zabtiye asker çavuşlarından Halil Çavuş'a öldürme amacıyla ateş açmış, ancak yalnızca setrini veya pantolonunu delmiştir. Attığı kurşunun herhangi bir yaralama veyahut ölüme sebebiyet vermemesi nedeniyle Veli Oğlu İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 180. maddenin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle küreğe konulmasına, barışma bedeli olarak İbrahim'in babası Veli tarafından verilen beş liranın Halil Çavuş'a verilmesine karar verilmiştir¹⁴⁵.

Yaralama ve katil suçlarının birbirine karıştığına dair pek çok örnek de mevcuttur. Bu durumda suçlunun iki suçtan en ağıryla cezalandırıldığı görülmektedir. Örnek vermek gerekirse, 30 Mayıs 1876 (6/CA/1293) tarihli belgeye göre, İzmir'in Pazaryeri Mahallesi ahalisinden Hacı Mehmet Ağa'nın Oğlu Kutucu Mustafa'yı öldüren ve Kutucu Mustafa'nın ustası olan Hacı İstaveri'yi kavga esnasında sinirlenerek istemeden yaralayan, dikici esnafından Mühtedi Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilene kadar geçici olarak Aydın'da prangaya vurulmasına ve Hacı

¹⁴¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 77a.

¹⁴² "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 575.

¹⁴³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 134b/135.

¹⁴⁴ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 575, 576.

¹⁴⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 108a.

İstaveri'nin cerrah masrafiyla, çalışmadığı günlerdeki maddi kaybını ödemesine karar verilmiştir¹⁴⁶.

Yukarıdaki örneklerden yola çıkarak özetleyecek olursak, ele aldığımız 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan yaralama olaylarında, ağır dereceli yaralama suçlarına 3 sene kürek cezasının, orta dereceli yaralama suçlarına 2 aydan 2 seneye kadar hapis cezasının, hafif dereceli yaralama suçlarında ise, 1 haftadan 1 seneye kadar hapis cezasının verildiği görülmektedir. Her üç durumda da, suçun önceden planlanarak yapılmış olması, cezayı şiddetlendiren bir unsur olmuştur. Ayrıca cârih, yaralının diyetini mutlaka ödemekle yükümlü tutulmuştur.

3- Çocuk Düşürme (Iskat-ı Cenin)

Hamile kadını döverek veya korkutarak karnındaki çocuğu düşürmesine sebep olmak, kasten öldürme ve kasten yaralamadan sonra cinayetin üçüncü türü sayılırdı¹⁴⁷. Bu suçu işleyenlere verilecek ceza, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin ikinci babının, ikinci faslındaki 192. ve 193. kanun maddeleriyle tayin edilmişti. Buna göre, 192. madde gereğince kasıtlı olarak hamile bir kadının çocuğunu düşürmesine sebep olan şahıs, diyet ödedikten sonra (500 dirhem gümüş olan bu diyete gurre de denilirdi) geçici olarak küreğe konulurdu. 193. madde ise, hamile bir kadına ilaç içirerek çocuğunu düşürmesine sebep olanlar içindi. Bu suçu işleyen şahıs, altı aydan iki seneye kadar hapsedilirdi. Eğer buna sebep olan kişi, doktor, cerrah veya eczacıysa geçici olarak küreğe konulurdu¹⁴⁸.

İncelediğimiz defterde çocuk düşürme (ıskat-ı cenin) suçuna, 15 Ocak 1873 (16/ZA/1289) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkayı örnek gösterebiliriz. Bu kayıttan anlaşıldığına göre; Hacı Mehmet isimli kişi, Manisa Kasabası Dilşikar Mahalleli Tatarlı Mehmet'in hamile karısı Raziye Hatun'u darp ederek, çocuğunu düşürmesine neden olmuştur. Yapılan incelemelerde, Hacı Mehmet'in taş ile Raziye'nin sol böğrüne vurduğu, sonra da ayaklarının arasına alarak yumruğuyla arkasına vurup vahşiyane bir şekilde çocuğunu düşürmesine neden olduğu anlaşılmıştır. Hacı Mehmet, ibret olsun diye teşhir edildikten sonra, çocuğun diyeti olan 500 dirhemi ödemiş, yukarıda bahsi geçen kanunun 192. maddesi gereğince üç sene müddetle bulunduğu

¹⁴⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 261a.

¹⁴⁷ Hasan Ali eş-Şirâzî, "Cinayet", *TDVİA*, C. 8, yıl 1998, s. 14.

¹⁴⁸ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", *a.g.e.*, s. 578.

yerde kürek cezası almıştır¹⁴⁹. Hacı Mehmet'in bu suçu işleme nedeni belgeden anlaşılacakla birlikte, Hacı Mehmet'in oğullarının Raziye Hatun'un kocası Tatarlı Mehmet'i darp etmeleri göz önünde bulundurularak bu aileye karşı husumetleri olduğu düşünülebilir. Örneğin tek oluşu karşılaştırma yapmaya fırsat vermemekle birlikte, deftere yasayan kasten öldürme suçlarıyla kıyaslandığında dikkati çeken noktalar, doğmamış çocuğun ölümüne yol açan kişinin, kasıtlı öldürme suçlarına oranla daha düşük kürek cezası aldığı, yine ödediği diyet miktarının da daha düşük olduğudur. Ancak şunu da belirtmek gerekmektedir ki, çocuk sağ doğar ve sonra ölürse tam diyet gerekirdi¹⁵⁰.

4- Zehirleme (Tesmim)

Şahıslar aleyhine işlenen suçlardan birisi de ruhsatsız zehir satışıydı. Zira bu suç, toplumun sağlığını tehdit etmekte ve orta dereceli cezayı (cünha) gerektirmekteydi. Ruhsatsız zehir satanlar 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 196. maddesi gereğince bir haftadan iki seneye kadar hapsedilmekle kalmaz, aynı zamanda bir mecrediye altınından 25 mecrediye altınına kadar para cezası öderlerdi. Ve ruhsatsız sattığı şey her ne ise, hükümet tarafından el konulurdu¹⁵¹. Bu konu ile ilgili 812 numaralı Aydın Ayniyat defterindeki ilk ve tek örneğimiz, 31 Ocak 1876 (4/M/1293) tarihlidir. Buna göre, Söke Kasabası'nda yaşayan Zenci Barka'nın, karısı Hoş Kadem tarafından zehirlendiği iddia edilmiştir. Hoş Kadem verdiği ifadede, zehri Aktar Hacı Hüseyin'den fareleri zehirlemek için aldığı, fincana koyup hazırladığı halde unutup içine kahve koyarak kocasına verdiğini, hatta kendisi de birkaç yudum içerek kendisinden geçtiğini söylemiştir. Bu ifadeden kocasını yanlışlıkla zehirlediği anlaşılmış ve kendisine 174. madde gereğince kasıt benzeri öldürme suçunu işleyenlere verilen 15 sene kürek cezası verilmiştir. Nitekim sonradan 6 yıldır hapiste olması göz önüne alınarak tahliye edilecektir. Eğer suçu kazara değil, bilerek işlediğine hükmedilseydi, kendisine 172. madde gereğince 15 sene kürek cezası veya 170. madde gereğince idam cezası verilir. Bu durumda zehirleyerek öldürmenin de, kasıtlı öldürmenin kapsamına girdiği anlaşılmaktadır. Hoş Kadem'e zehir satan Aktar Hacı Hüseyin'e yukarıda bahsi geçen 196. madde gereğince üç ay hapis cezası verilmiş, para cezası olarak da kendisinden 1

¹⁴⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 130.

¹⁵⁰ Akgündüz ve diğeri, *Türk-İslam Hukuk Tarihi*, s. 330.

¹⁵¹ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", *a.g.e.*, s. 579.

adet Osmanlı altını alınmıştır¹⁵². Bu örnek bize, o dönemde bir aktarın ruhsatsız fare zehri bile satmaya yetkisinin olmadığını göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

5- Irza Geçme (Hetk-i Irz)

Cinsel suçların en ağırı olan ırza geçme, bir erkeğin zor kullanarak (cebren) başka bir insanla cinsel ilişkiye girmesi demek olup, insanın hem fiziksel hem de ruhsal bütünlüğüne karşı işlenen bir suçtur¹⁵³. Suçlu sadece erkek olmakla birlikte, aşağıdaki örneklerde de göreceğimiz üzere mağdur, erkek de kadın da olabilir.

Osmanlı Devleti'nde ırza geçme suçu, Tanzimat dönemine gelinceye kadar İslam Hukuku gereğince kimi zaman zina suçu kapsamına, kimi zaman da tazir suçları kapsamına alınarak cezalandırılmıştır. Irza geçme suçunu bir “başlık” olarak kapsamına alan ilk kanunname ise, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi olmuştur. Söz konusu kanunname, ırza geçme suçlarına verilecek cezaları, “Hetk-i Irz edenlerin mücazâtı beyanındadır” başlığı altında düzenlemiştir. Hetk-i irz, ırza geçme kavramının Arapça karşılığı olup, “namus perdesini yırtmak” anlamına gelirdi¹⁵⁴.

İncelediğimiz 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan ırza geçme vakalarının çoğunluğunda suçluya, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 198. maddesi gereğince geçici kürek cezası verilmiştir¹⁵⁵.

Kaç yıl müddetle kürek cezasının verileceği maddede belirtilmemiş olup, deftere yansıyan ırza geçme vakalarında 3 ila 7 sene müddetlerle kürek cezası verilebildiği göz önüne alınırsa, bu müddetin hakimın takdirine bırakıldığı anlaşılmaktadır.

Örneğin, Menteşe Sancağı Bodrum Kazası Çarıkan Köyü ahâlisinden Nasûh'un eşi Hanîfe'nin ırzına geçen Sisamlı Çoban Manol'a bulunduğu yerde üç sene¹⁵⁶; Ödemiş Kazâsı ahâlisinden Hâfız İsmail'e zorla tecavüz eden Kalaycı Osman ile Kasap Manol'a beşer sene¹⁵⁷; Girit ahâlisinden olup İzmir Sancağı Seydiköy Nahiyesi Çile Köylü merhum Osman Ağa'nın kızı Raziye'nin ırzına geçen Süleyman'a Kıbrıs'ta yedi sene kürek cezası¹⁵⁸ verilmiştir.

¹⁵² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 247a.

¹⁵³ Belkıs Konan, “Osmanlı Hukukunda Tecavüz Suçu”, *OTAM*, S. 29/Bahar 2011, s. 149.

¹⁵⁴ Belkıs Konan, *a.g.m.*, s. 152-154.

¹⁵⁵ “**198. madde:** Bir âdem bir kimseye cebren fi‘il-i şeni‘ icrâ eyler ise altı aydan ekall olmamak üzere muvakkatan hapis cezasıyla mücâzât olunur.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, *a.g.e.*, s. 579.

¹⁵⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 45b.

¹⁵⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 56b.

¹⁵⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 100a.

Ancak bazı durumlarda kürek cezasının “azami” sınırının tayin edildiği görülmektedir. Eğer ırza geçme suçu kadının veya kızın yakınları, velisi veya aylıklı hizmetkarları tarafından yapılırsa, bu durum ağırlaştırıcı bir sebep teşkil ederdi ve 199. madde gereğince kürek cezasının beş seneden az olmaması şartı konulmuştu¹⁵⁹. Mesela, Aydın Sancağı Subıca Nahiyesi Çakmak Köylü Ümmühan’ın ırzına geçen üvey babası İbrahim’in sekiz sene müddetle Kıbrıs’daki hapisanelerin ıslahatı tamamlanana kadar vilayet merkezinde prangaya vurulmasına¹⁶⁰; Menteşe Sancağı Bodrum Kasabası Çeşme Mahallesi’nde oturan Habibe’nin ırzına geçen üvey babası Kalafatçı Ahmet’in ise beş sene müddetle İzmir’de küreğe konulmasına¹⁶¹ karar verilmiştir.

Eğer ırza geçme suçu, henüz evlenmemiş bakire bir kız aleyhinde işlenmişse, buna cüret eden kişi Ceza Kanunu’nun 200. maddesi gereğince kürek cezasının yanı sıra tazminat da ödemek zorundaydı¹⁶². 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri’nde ödenen tazminat, “zamân-ı bıkır” yani bekaret garantisi olarak ifade edilmiştir. Bu tazminatın ne kadar olduğu, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi’nde belirtilmemiştir. 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri’ne yansıyan ırza geçme suçlarında, mahallince takdir edilen bekaret bedelinin 500 kuruş ile 2.500 kuruş arasında değişebildiği görülmektedir. Bekaret bedelinin belirtildiği belgelerde, en düşük bekaret bedelini 500 kuruş ile Menteşe Sancağı’ndaki Bozöyük Kazâsı’na bağlı Çakırlar Köyü ahalisinden olup, yine bu köylü Molla İsa Oğlu Mehmet’in kızı Gülsüm’ün zorla ırzına geçen Çakır Oğlu Mustafa’nın¹⁶³; en yüksek bekaret bedelini ise, 2.500 kuruş ile Girit ahalisinden olup İzmir Sancağı’ndaki Seydiköy Nâhiyesi’ne bağlı Çile Köylü merhum Osman Ağa’nın kızı Raziye’nin zorla ırzına geçen Süleyman’ın¹⁶⁴ ödediği görülmektedir. Mahallince takdir edilen bekaret bedelinin hangi ölçütlere göre tayin edildiğine dair bilgi bulunmamaktadır. Bununla birlikte suçlunun maddi durumuna bakılarak tespit edilmiş olabileceği muhtemel görünmektedir.

---

¹⁵⁹ “**199. madde:** Cebren fi’il-i şeni’ icrâsı buna dūcâr olanlar üzerlerine hükümleri cârî olan mürebbiyeleri veyâhud velileri veyâhud aylıklı hidmetkârları taraflarından vukû’ bulur ise beş seneden ekall olmamak üzere kürek cezâsı hükm olunur.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 579.

¹⁶⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 235b.

¹⁶¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 275b.

¹⁶² “**200. madde:** Eğer böyle cebren fi’il-i şeni’ henüz bir ere tezevvüc olunmamış kız hakkında vukû’ bulur ise buna mütecâsir olan kimse işbu kürek cezâsından başka tazmîn vermeğe dahi müstehak olur.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 579.

¹⁶³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 70c.

¹⁶⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 100a.

Asker olup da beş seneden az olmak suretiyle ceza verilen suçlular, prangaya vurulmak üzere mensup olduğu taburlarının subaylarına teslim edilirdi. İncelediğimiz defterde ırza geçme suçunu işleyen bir kişinin bu suretle prangaya vurulduğuna dair istisnai bir örnek bulunmaktadır. Seferihisar Nahiyesi civarında oturan Araplı aşiretinden ve asker kaçaklarından İbrahim Oğlu Mustafa isimli kişi, yine aynı aşiretten Kara Hasan'ın kızı ve aynı zamanda Mehmet isimli kişinin eşi olan Fatıma'nın ırzına geçmiştir. Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 206. maddesinin ilavesi gereğince üç sene müddetle prangaya vurulmak üzere mensup olduğu taburun zabıtlarına teslim edilmesine karar verilmiş, durum Seraskerlik makamına ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir¹⁶⁵. Ayrıca Marmaris Kasabalı Sarıca Oğlu Abdullah'ın zorla ırzına geçen kişilerden İsmail ve İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmaları uygun görülmüştür. Kuraları çıkıp da henüz askere alınmamış oldukları halde suçları ortaya çıkanların Asakir Kanunnamesi'nin 46. maddesi gereğince birer sene müddetle buldukları yerdeki hapisanelerde prangaya vurulmalarına ve ceza süreleri bittiğinde ordularına teslim edilmelerine karar verilmiştir. İçlerinden Hasan, Mehmet ve diğer Mehmet bu süreyi çoktan aştıklarından hemen salıverilerek ordularına gönderilmelerine, Abdullah'ın arkadaşı olup gözaltına alınan Abdullah Oğlu İbrahim'in suçlu olduğuna dair herhangi bir delil bulunmadığından kefalet altından çıkarılmasına karar verilmiştir¹⁶⁶.

Irza geçme suçlarında suçluya yardım eden kişilere de farklı farklı cezalar verildiği görülmektedir. Bu kişiler genellikle kızın kaçırılmasına yardım ettiklerinden, buna göre ceza alırlardı. 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 206. maddesi gereğince bir kızı kaçırıp şahsa 3 aydan 3 seneye kadar hapis cezası verilmesi uygun görülmüştü. Yine aynı kanun maddesi gereğince, kaçırıp şahsa yardım eden de, 1 aydan 6 aya kadar hapis cezası alırdı¹⁶⁷.

---

¹⁶⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 106b.

¹⁶⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 277b.

¹⁶⁷ “**206. madde:** Her kim sinn-i bulûğa varmamış bir çocuğu cebren veyâ hile ile bir tarafa kaçırır ise üç aydan bir seneye kadar haps olunur ve eğer bu sûretle kaçırılan çocuk hadd-i bulûğa varmamış bir kız ise kaçırıp şahıs muvakkatan küreğe konulur ve eğer kaçırılan kız hakkında fi‘il-i şeni‘ icrâ olunmuş ise bunu mürtekib olanlar haklarında o fi‘il için mu‘ayyen olan cezânın müntehâ-yı derecesi icrâ olunur ve bir kız kaçırıldığı hâlde nikâh vukû‘ bulmuş ise iktizâ-yı şer‘iyyesi üzere hareket olunur.” Bkz. “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 582.

Buna dair ilk örneğimize göre, Urla Kazâsı Hıristiyân halkından İspan, arkadaşı Yorgi ile beş liraya anlaşarak Seferihisarlı Moridi'nin Panayota isimli bakire kızını bağda çalışırken saçından tutarak bıçak arkasıyla döve döve zorla dağa götürmüş orada sözü edilen Yorgi'ye teslim etmiş, Yorgi'nin de kızın ırzına geçtiği İzmir Eyâleti Tahkîkât Meclisi ve Urla Kazâsı Meclisi'nin mazbataları ile soruşturma evrakından anlaşılmıştır. Daha önceden hapis cezâsı görmüş ancak ıslah olmamış arsızlardan olduğu bilinen İspan'un beş lira karşılığında Panayota'yı zorla kaçırarak Yorgi'ye götürmesi cezasını şiddetlendirmiştir. İspan'un Ceza Kanunu'nun 206. maddesinin ilavesi gereğince iki sene süreyle hapsedilmesine karar verilmiştir¹⁶⁸. İkinci örnekte, İzmir Sancağı Urla Kasabası ahalisinden olup zaptiyelere verilmek üzere iskeleye gönderilmekte olan üç tane fahişeyi ve Seferihisar Nahiyesi Turgut Köyü'nde oturan Recep Çavuş'un karısı Ümmühan Hatun'u kaçırarak Kara Bacak Oğlu Zenci Abdullah'a Ceza Kanunu'nun 206. madde ilavesinin ikinci fıkrası gereğince altı ay hapis cezası verilmiştir¹⁶⁹.

Tecavüz suçlarının darp, yaralama, rüşvet gibi suçlarla birleştiği de görülmektedir. Saruhan Sancağı Manisa Kasabası mahallelerinden Yunus Mahalleli Gömleksiz Oğlu İsmail'i darp ederek karısı Fatıma'nın zorla ırzına geçen Sivasslı hizmetkarı İbrahim, Hafırcı Oğlu hizmetkarı Ali, Deveci Hacı Hüseyin Oğlu Sadık, Şundalı hizmetkarı Zenci Ahmet ve Çatal Oğlu hizmetkarı Mustafâ isimli kişiler haklarında yapılan soruşturmaya dair Vilâyet Temyîz Divânı'nın mazbatası ve evrakı Divân-ı Ahkâm-ı Adliye'ye gönderilmiştir. Buna göre, sözü edilen kişiler geceleyin İsmail'in çardağını basmışlar içlerinden Ali, İsmail'i darp etmiş, İbrâhim ve Sâdık ise Fatıma'yı bıçak arkasıyla döverek birkaç tarla ötedeki bir çayıra götürmüş, sonra da Ali ile hayvanların yanında bırakılmış Mustafâ da dahil beşi birden kadının ırzına geçmişlerdir. Fâtıma bu olay netîcesinde çocuğunu düşürmüş çocuk dört gün sonra ölmüştür. Ancak suçu icra edenler çocuğun düşmesinden sorumlu tutulmamışlardır. Mustafâ dışındakilerin darp etme, yaralama ve ırza geçmekten, Mustafâ'nın ise sadece ırza geçme suçundan yargılanmasına karâr verilmiştir. Cezâ Kânûnu'nun 198. maddesi ve 19. kânûn maddesi gereğince hapis târihleri olan 27 Ağustos 1869'dan itibaren teşhir

¹⁶⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 9a. Ayrıca bkz. "Urlalı İspani'nin cebren Panayota adlı biki-balığı kaldırarak arkadaşı Nakşeli Yorgi'ye biki izale ettirmesi ile ilgili yapılan tahkikata dair evrak. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, *MVL*, 746/11, (14/RA/1283).

¹⁶⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 71b.

edilmelerine, bunlardan İbrâhim'in Fâtıma'ya bıçak arkasıyla vurması ve Ali'nin İsmail'i darp ederek şiddete sebep ve suça önyak olmaları nedeniyle onar sene; Sadık ve Ahmet'in de Fâtıma'ya bıçak arkasıyla vurmaları nedeniyle beşer sene müddetle Kıbrıs'a küreğe konulmalarına karâr verilmiştir. Yalnızca ırza geçme suçuna iştirak eden Mustafâ'nın ise üç sene süreyle bulunduğu yerde küreğe konulması uygun görülmüştür¹⁷⁰.

Defterde ırza geçme suçundan tahliye edilen kişilere dair de kayıtlar bulunmaktadır. Yorgancı Mehmet isimli kişi, Saruhan Sancağı Demirci Kasabalı Serdar Oğlu'nun Damadı Abalı İbrahim'in kızı Nazife'nin ırzına geçmiştir. Mehmet'in ırzına geçtiği Nazife zaten fuhuş yapmakta olan bir kadındır ve Mehmet böyle bir kadınla evlenmektense ceza almayı tercih etmiştir. Ancak sonradan hapisteyken Nazife ile evlenmiştir. Bundan dolayı serbest bırakılması gerekmeğe de Ceza Kanunu'nun 200. maddesinin ilavesi hükmünce tahliye edilmeyerek gözaltına alınmıştır. Mehmet'in gözaltında tutulması uygun olmadığından tahliye edilmesine karar verilmiştir¹⁷¹.

Bundan başka, Menemen Kazası Hatun Köylü Nasuh'un kızı Fatıma'nın ırzına geçtiği iddia edilen Menemen Kazası Çukur Köylü Uçak Oğlu Mustafa hakkında soruşturma yapılmıştır. Yapılan incelemelerde Fatıma'nın Mehmet ile beraber Menemen Hükümet Konağı'na aralarında anlaşmak üzere gittiğinde ırzına geçildiğine dair bir şey söylemediği ve hakim kendisine "Oğlanı ister misin?" diye sorduğunda "Şanınıza düşeni yapınız..." diye cevap verdiği ve bekaretinin olaydan iki ay önce bozulduğu anlaşılmıştır. Ancak iki ay sonra yapılan muayenede ise bekaretinin ne zaman bozulduğu kesin olarak bilinenememiştir. Mustafa'ya yardımcı oldukları söylenen iki kişinin o gün başka yerde oldukları köylüler tarafından ispatlanmış, bir adamın tek başına bir kızı evinden kaçırıp başka yere götürerek ırzına geçmesi mantıklı gelmediğinden Hasan'ın tahliye edilmesine karar verilmiştir¹⁷².

6- Hırsızlık (Sirkat)

İslam Ceza Hukuku'nda hadd suçları kapsamına giren hırsızlık suçu, başkasına ait koruma (hırz) altındaki para veya malı gizlice almak demektir. Kuran-ı Kerim'de bu suça verilen ceza el kesmeydi. Uygulamada, birincisi hırsızın sağ eli bilekten kesilir,

¹⁷⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 62a.

¹⁷¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 115b.

¹⁷² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 203a.

hırsızlık yapmakta diretirse ikincide sol ayağı topuktan kesilir, üçüncüde ise tövbe edinceye kadar hapsedilirdi. Ancak bu cezaların verilebilmesi için, suçun tüm unsurlarının oluşması gerekirdi. Buna göre; malın gizli olarak alınması, alınan malın menkul olması ve değerinin 10 dirhemden az olmaması şartları aranırdı. Hırsız çaldığı malı iade ederse veya çaldığına dair yeterli delil yoksa, el kesme cezasının yerine hakimın takdir ettiği bir tazir cezası verilirdi. Ceza infaz edildikten sonra hırsız, çaldığı mal veya para duruyorsa sahibine iade eder, durmuyorsa malın bedelini ödemekle yükümlü tutulurdu. Malı veya malın bedelini sahibine teslim eden hırsızın ayrıca tövbe etmesi de gerekirdi.

1858 tarihli Ceza Kanunu'nun hadd suçlarını şeri hükümlerden farklı hükümlerle cezalandırdığını belirtmiştik. Bu cümleden olarak hadd suçlarından olan ve takibi şikayete bağlı olan hırsızlık suçuna, el kesme gibi cezalar yerine hapis, müebbeden ve muvakkaten kürek cezaları verildiği görülmektedir.

Anılan kanunname, söz konusu hırsızlık suçlarına verilecek cezaları, 2. bab 7. fasılda “Sirkat hakkındadır” başlığı altında, 216.-233. maddeler arasında düzenlemiştir¹⁷³.

216. madde gereğince karı-koca birlikte veya ayrı olarak birbirlerine, çocuklarına, anne-babalarına veyahut da başka akrabalarına ait bir malı çalarlarsa, bu mal kendilerinden alınarak sahibine iade edilirdi. Eğer çaldıkları malı satmış veya harcamışlarsa ve bedelini ödemeye yetecek güçleri yoksa hapsedilerek cezalandırılırlardı. Kendilerine yataklık yapan veya çalıntı malın bir miktarını kendi menfaatleri için kullanan kişiler de aynı şekilde hapsedilirdi¹⁷⁴. Mesela, 14 Eylül 1867'de (15/CA/1284) Aydın Vilayetine gönderilen şukkadandan anlaşıldığına göre, hırsızın gören ancak yüz kuruş karşılığında hükûmete haber vermeyen Vasil'in, çalıntı eşyâdan hisse alması bir çeşit yataklık olarak görülerek kendisine 216. maddenin son fıkrası gereğince üç ay hapis cezasının verilmesine karar verilmiştir¹⁷⁵.

Hırsızlık suçuna hapis cezasının yanı sıra müebbeden kürek cezasının verildiği de görülmektedir. Bunun için beş koşulun oluşması gerekirdi. Birincisi, hırsızlık gece vakti olmalı, ikincisi iki ya da daha fazla kişi tarafından gerçekleştirilmeli, üçüncüsü bu kişiler silahlı olmalı, dördüncüsü içinde insan yaşayan herhangi bir yere duvarını

¹⁷³ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, a.g.e., s. 584-588.

¹⁷⁴ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, a.g.e., s. 584.

¹⁷⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 26a.

yıkarak, merdivenle, kapısını kırarak, kapısını bir aletle açarak veya memur kılığında sahte emir göstererek girmektir. Beşincisi ise, şiddet, ateş açma ve korkutmaydı¹⁷⁶. Örneğin, İnegöllü Mehmet, arkadaşları Kılıç Oğlu Mehmet, Zincirci Oğlu İbrahim ve Yörük Oğlu Mustafa ile Saruhan Sancağı Turgutlu Kasabalı Hacı Halil'in akçesini gasp etmek üzere geceleyin evinin duvarından aşarak içeriye girmişlerdir. Bunlardan İnegöllü Mehmet'in, Halil'in başını iki yerinden büyük bıçakla yaralaması üzerine çıkan gürültü nedeniyle bir şey almadan kaçtıkları Mehmet'in fes ve yemenisinin Hacı Halil'in evinden çıkması nedeniyle anlaşılmıştır. Mehmet, diğer Mehmet, İbrahim ve Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 217. ve 19. maddeleri gereğince müebbeden küreğe konulmaları için Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür. Bu örnekte hırsızlık gerçekleşmemesine rağmen hırsıza ceza verildiği göze çarpan bir durumdur¹⁷⁷.

Hırsızlık yukarıda bahsi geçen beş koşuldan yalnızca ikisiyle gerçekleşmişse, yani gece vakti birden fazla kişi zor kullanarak hırsızlık yapmışsa geçici kürek cezası verilirdi¹⁷⁸. Aydın Sancağı Kırıklar Köyü ahalisinden olan Topal Yusuf Oğlu Ali ve Kul Oğullar Köylü Molla Oğlu Mehmet isimli kişiler, Bozdoğan Kazası Kakkalan Köylü Halıcı Hasan İbrahim Oğlu Ali'ye geceleyin silahlı olarak şiddet uygulamışlar ve 800 kuruşunu gasp etmişlerdir. Sözü edilen kişilerin Ceza Kanunu'nun 218. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra dört sene müddetle küreğe konulmalarına, çaldıkları paranın kendilerinden alınarak sahibine verilmesine karar verilmiştir¹⁷⁹.

Eğer şiddet kullanan hırsız, yaralamaya neden olmuşsa, bu cezayı ağırlaştırır, müebbeden kürek cezası verilirdi¹⁸⁰. İzmir Sancağı'ndaki Birunabad Nahiyesi civarında oturan Avusturya tüccarlarından Mösyö Zib'in geceleyin silahlı olarak evinin kapısını demir aletle açarak içeriye girip, bazı mücevherleri ve eşyayı gasp eden kişilerden Petro, Hırsto, Marko ve Raşo'nun 218. kanun maddesinin ikinci fıkrası gereğince müebbeden küreğe konulmalarına karar verilmiştir¹⁸¹.

Eğer yukarıdaki bahsi geçen beş koşuldan yalnızca ilk üçü mevcutsa, yani hırsızlık, gece vakti, birden fazla kişi tarafından gerçekleşmişse ve içlerinden birisi

¹⁷⁶ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 584, 585.

¹⁷⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 99a.

¹⁷⁸ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 585.

¹⁷⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 179a.

¹⁸⁰ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 585.

¹⁸¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 102a.

silahlıysa 221. madde gereğince geçici küreğe konulurlardı¹⁸². Aydın Sancağı'na bağlı Sultân Hisarı Kazâsı halkından olan Demircioğlu Ali, kaçak olan arkadaşları Adalı İbrâhim, Ahmet, Mustafâ ve Ali ile birlikte Sarıkulak oğullarının evini basıp bir miktar eşyâsını çaldıklarını itiraf etmiştir. Demircioğlu Ali'nin Cezâ Kânûnu'nun 221. maddesi gereğince dört sene süreyle kürek cezâsına çarptırılmasına, kaçak olan arkadaşlarının ise yakalanmasına karar verilmiştir. Yine, Saruhan Sancağı Adala ve Borlu Kazaları'ndaki Karakeçili, Şeyhlü ve Köleler aşiretlerinden bazı kişilerin geceleyin silahlı olarak çadırlarını basarak gasba cüret eden Zenci Bilal, Ahışalı Hüseyin, Çepni Musa, Mehmet, Veli ve Mustafa isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince üçer sene süreyle buldukları yerde kürek cezâsına çarptırılmalarına karar verilmiştir¹⁸³.

Hırsızlık yapılan yerin insanların oturduğu bir yer olması şart değildi. Etrafı duvarlarla çevrili herhangi bir yere duvar delerek, merdivenle veya özel bir alet yardımıyla kapısını açarak girmek suretiyle hırsızlık yapan kişi, Ceza Kanunu'nun 220. maddesi gereğince geçici kürek cezası alırdı¹⁸⁴. İzmir Sancağı Ödemiş Kazâsı Bademiye Köyü halkından Hacı Soğancı Oğlu'nun eşi Fâtıma hâtunun geceleyin evinin kapısını özel bir aletle açarak hırsızlığa cüret eden İbrâhim'in Ceza Kânûnu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince üç sene müddetle küreğe konulmasına ve ortaya çıkarılan çalıntı eşyanın sahibine verilmesine karar verilmiştir¹⁸⁵.

Diğer yandan, mal ve eşyanın yanı sıra hububat çalan kimseler de, 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 225. maddesine göre, 24 saatten 3 güne kadar hapis cezası alırlardı. Eğer hırsızlığın gece vakti birkaç kişi tarafından araba veya hayvan vasıtasıyla gerçekleştirildiği anlaşılırsa, hapis cezası 1 seneye kadar çıkarılabılırdı¹⁸⁶. Örneğin, Foça'dan hareket ederek kazâyâ bağlı Ada Mahallesi'ne varan Foça Hıristiyan halkından Nikola, Yani, Menola, Lefter, Lorenci, Vasil ve Mihail isimli kişiler ve onlarla işbirliği yapan Çeşmeli Hasan ve Musa Reisler çaldıkları dört bin sekiz yüz kıyye tuzu kayığa yükleyip geceleyin kaçarken yakalanmışlar ve suçlarını itiraf ederek kabul etmişlerdir. Adı geçen kişilerin suçları sabit olduğundan tutukluluk süreleri de göz

¹⁸² "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 585.

¹⁸³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 27c.

¹⁸⁴ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 585.

¹⁸⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 49c.

¹⁸⁶ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 586.

önüne alınarak Ceza Kanunu'nun 225. maddesine göre ikişer ay süreyle hapsedilmelerine karar verilmiştir¹⁸⁷.

Teşebbüsü de cezalandıran 1858 tarihli Ceza Kanunu, hırsızın elinde olmayan bir sebeple hırsızlığın gerçekleşmemesi durumunda dahi hırsız, 230. maddenin ilavesi gereğince suçunun derecesine göre cezalandırıldı¹⁸⁸. Kaptan Astani'nin kayığıyla Foçateyn Kazası civarındaki Aliğa Çiftliği iskelesine çıkararak bir hububat anbarından hububat çalmak üzereyken yakalanan Dimitri, her ne kadar hırsızlığa teşebbüs eylemişse de hırsızlık yapmadan yakalandığı için kürek cezasına çarptırılması başlangıçta uygun görülmemiştir. Ancak elbisesi içinde anahtar ve elinde alet bulunması nedeniyle Ceza Kanunu'nun 230. maddesi ilavesi gereğince bir sene süreyle hapsedilmesine karar verilmiştir¹⁸⁹.

Özetle, 812 numaralı Aydın ayniyat defterine yansıyan hırsızlık vakalarında, 1858 tarihli Ceza Kanunu gereğince hırsıza, çaldığı malı veya parayı sahibine iade ettikten sonra, suçunun derecesine göre müebbeden kürek, muvakkaten kürek veya hapis cezaları verilmiştir.

Tüm bunların yanı sıra, hırsızlık suçunu örtbas etmek, delilleri yok etmek amacıyla **kundakçılık** yapıldığı da görülmektedir. Şehir, kasaba ve köylerin içinde veya dışında insana mahsus her türlü yapıları, binaları ve gemileri, kendi malı olsun veya olmasın bilerek ateşe vererek yakma suçu olan kundakçılığa¹⁹⁰ verilecek cezalar 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 1. bab, 16. faslında "Kundakçı Mücazati" başlığı altında düzenlenmiş, bu suçu işleyenlerin idam cezasıyla cezalandırılmaları uygun görülmüştü¹⁹¹.

812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan kundakçılık vakası, İzmir'de olmuştur. Sözü edilen vaka, bilinci yerinde olmayan, şuur bozukluğu olan bir kişi tarafından gerçekleştirilmiş, diğer yandan bu yangın ölüme neden olmamış, yalnızca maddi zarar vermiştir. Söz konusu olay 1 Temmuz 1866 (17/S/1283) tarihinde İzmir Valiliğine gönderilen şukka karşımıza çıkmaktadır. Buna göre, İzmir'in merkezinde bulunan Bülbül Hoca Sokağı'nda yaşayan Dellal Fatıma, eşi Hacı Ahmet'in teşvikiyle

¹⁸⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 1a.

¹⁸⁸ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 587, 588.

¹⁸⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 37a.

¹⁹⁰ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 573.

¹⁹¹ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 573.

komşusu Reşit isimli kişinin evine girip sandığını ve eşyasını çalmış ve sonrasında tutuşturduğu çırayı dolaba koyarak evi tamamen yakmıştır. Dellal Fatma'nın bu suçundan dolayı 163. madde gereğince idam edilmesi gerekmekteyse de aklından noksan olduğu için bunun yerine on beş sene süreyle kadınlara mahsus hapisanede haps edilmesi uygun görülmüştür. Eşi Hacı Ahmet ise çalınan eşyayı bildiği halde sakladığı için bir sene süreyle hapsedilmesine karar verilmiştir¹⁹². Daha sonra 17 Haziran 1872'de (10/R/1289) Aydın Vilayetine gönderilen şukkada, Dellal Fatıma'nın artık iyileşmiş olduğundan bahsedilerek cezasını tamamlamak üzere İzmir'e gönderilmesi gerektiği bildirilecektir¹⁹³.

7- Yalancı Şahitlik (Şahid-Zor)

Şahıslar aleyhine işlenen suçlardan birisi de, yalancı şahitlikti. Zira hukukta suçlunun ve haklının ispat edilmesine engel oluşturan yalancı şahitlere, 1858 tarihli Ceza Kanunu'nda özel bir kısım ayrılmış; söz konusu suça verilecek cezalar, 2. bab, 5. faslında "Yalan Şahitliği ve Yalan Yere Yemin Edenlerin Cezaları" başlığı altında düzenlenmişti¹⁹⁴. Yalancı şahidin cezası, şahitliğin niteliğine göre değişirdi. Cinayet suçlarında yalancı şahitlik edene, geçici kürek cezası; cünha ve kabahat suçlarında yalancı şahitlik edene bir aydan beş aya kadar hapis cezası verilirdi. Ayrıca yalancı şahitlik yalnızca aleyhte değil, lehte dahi olsa bu cezalar geçerliydi¹⁹⁵.

Deftere yansıyan yalancı şahitlik örnekleri, verilen cezalarla beraber şu şekildedir:

İzmir Sancağı Kuşadası'nda oturan ve Yunan Devleti tebaasından olan Pavlakenin'in sabunhanesinden Sisamlı Astemat, Luyzi, Manol ve Kostantin isimli kişilerin akçe çaldıklarına dair yalancı şahitlik eden Yani Kaçora'nın Cezâ Kanunu'nun 207. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir¹⁹⁶.

Vefat eden Söke Kazası Eski Müdürü İlyas-zade Mehmet Bey'in karısı Huşyar hanıma bıraktığı mallar üzerinde Hacı Mehmet Ağa hak iddia etmiştir. Hacı Mehmet

¹⁹² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 2b. Ayrıca bkz. "İzmir'de Reşid'in hanesini yakanlara ve Şehirköyü kazasındaki katl olaylarına dair", BOA, *İ.MVL*, 555/24903, (06/S/1283).

¹⁹³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 112a.

¹⁹⁴ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", *a.g.e.*, s. 582.

¹⁹⁵ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", *a.g.e.*, s. 582, 583.

¹⁹⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 160c.

Ağa mahkemede kendisinin ceddinin İlyas-zadelere dayandığını iddia etmiş, Kuşadalı Abaza-zade Mehmet ve Söke Hatibi diğer Mehmet Efendi de kendisine şahitlik etmiştir. Ancak mahkemede bu iddianın doğru olmadığı kırk dört kişinin şahitliğiyle ispatlanmıştır. Sonradan Söke Hatibi Mehmet Efendi de yalancı şahitlik yaptığını itiraf etmiştir. Hatip Mehmet Efendi'nin Ceza Kanunu'nun 209. maddesi gereğince altı ay müddetle hapsedilmesine, diğer yalancı şahit Abaza-zade Mehmet'in soruşturulmasına karar verilmiştir¹⁹⁷.

Saruhan Sancağı dahilindeki Emlak ve Belen Nahiyelerinde Üçüncü Ordu-yı Hümayun'un seksen beş senesi kurası için toplanan erlerden iki tanesinin muayenesi sırasında uygun olmadıklarına dair yalancı şahitlik eden Dede Köylü Hafız Mehmet Ali, Belen Nahiyesi'ne bağlı Yenice Köyü Ayanı Mehmet Ali Oğlu Mustafa ve Manisa Kasabalı Sultan isimli kişilerin iki buçuk yıldan fazladır hapiste olmaları yeterli görülerek tahliye edilmelerine karar verilmiştir¹⁹⁸.

Örneklerde görüldüğü üzere, 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan belgelerde yalancı şahitlik suçunu işleyenlere altı ay, iki buçuk ay, üç sene gibi sürelerle hapis cezaları verilmiştir.

B. DEVLET ALEYHİNE İŞLENEN SUÇLAR

1- Rüşvet

En genel biçimde, yetkisini, görevini ve nüfuzunu kötüye kullanarak elde edilen haksız menfaati¹⁹⁹ ifade eden rüşvet suçu, iki kişinin varlığını (rüşvet alan ve rüşvet veren) gerektirdiğinden toplu suçlar grubuna girmektedir. Doğrudan doğruya devlet görevlileri tarafından işlendiğinden diğer suçlardan çok daha zararlıydı. Çünkü rüşvet alan devlet memuru, diğer suçlulardan farklı olarak yalnızca hukuki ve sosyal hakları ihlal etmekle kalmaz, aynı zamanda vatandaşta memurluk ödevinin satın alınabileceği kanısını uyandırarak, devletin itibarını ve halkın menfaatini de zedelerdi. Rüşvet verenin cezalandırılmasındaki temel sebep ise, suça azmettirici durumda olmasıydı²⁰⁰.

Rüşvet suçunun sosyal düzenin bozulduğu zamanlarda artmakla birlikte, refah zamanlarında tamamen ortadan kalkmaması, onun asıl sebebinin sosyolojik değil

¹⁹⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 24.

¹⁹⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 101a.

¹⁹⁹ Ahmet Mumcu, **Osmanlı Devletinde Rüşvet**, İnkılap Yayınları, İstanbul 2005, s. 1.

²⁰⁰ Ahmet Mumcu, **a.g.e.**, s. 16, 17.

psikolojik olduğunu göstermektedir. Bu suçun temelinde kişinin menfaat hırsı, maddi eşitsizlik duygusu gibi sebepler yatmaktadır. Bu nedenle tamamen ortadan kalkması mümkün olmayıp, tıpkı zehirli bir ilaç gibi, çok olduğu takdirde toplumun bünyesine zarar vermektedir²⁰¹.

Rüşvet suçu, Kuranda cezasıyla birlikte tespit edilen suçlardan (hadd) değildir. Bununla birlikte, peygamberin “*Rüşvet verene de alana da, ikisi arasında vasıta olanlara da Allah lanet etsin.*”, yine “*Rüşvetten gelişen her cesede en layık şey ateştir.*” ve “*Rüşvet alan ve veren nârdadır (ateştedir)*” gibi hadisleri fıkıh kitaplarında rüşvetin yasaklandığına kanıt olarak gösterilmiştir. Hadd suçlarının kapsamına girmeyen rüşvet suçuna, tazir cezaları verilmiştir²⁰².

Tazir cezalarını düzenleyen ve konumuzun esas kaynağını teşkil eden 1858 tarihli Ceza Kanunu, rüşvet suçlarında 1855 tarihli Men-i İrtikap Kanunu’ndan yararlanmış, 1855 tarihli Men-i İrtikap Kanunu’nun bazı maddeleri ıslah ve düzeltmelerle 1858 Ceza Kanunu’na yerleştirilmiştir²⁰³. Rüşvet verip alma, devlet malını çalma ve zimmete para geçirme suçlarının genel kanunnamenin hazırlanması beklenmeksizin bu kanunnameye düzenlenmesi, memleketin güvenliğini tehdit eden bu suçlara çok önem verildiğini göstermektedir.

1858 Ceza Kanunu’nun rüşvet suçlarına verdiği cezaları Men’i İrtikap Kanunu’ndan aldığı bilgisini verdikten sonra yararlandığımız belgelerdeki rüşvet suçlarını 1858 Ceza Kanunnamesi çerçevesinde değerlendirmeye çalışacağız.

1858 tarihli Ceza Kanunu’nda toplum aleyhine işlenen suçların birinci babının üçüncü faslı rüşvet suçları için ayrılmıştır. Bu faslın ilk maddesinde, isteğini yerine getirmek amacıyla alınan ve verilen herşey rüşvet olarak tanımlanmıştır. Yine aynı maddede, her çeşit mal ve mülkün rüşvet vasıtası olarak tanındığı belirtilmiştir. Hem rüşvet alana (râşi), hem de rüşvet verene (mürteşi), hem de rüşvete aracılık edene (râiş) verilecek cezaları kapsayan 1858 Ceza Kanunu’na göre; rüşvet alan, rüşvet veren ve rüşvete aracılık eden her kim olursa olsun ve hangi makamda bulunursa bulunsun, öncelikle almış olduğu rüşvet kendisinden misliyle alındıktan sonra, eğer bu suçu ilk defa işlemişse geçici olarak kaleye kapatılır ve altı ay süreyle görevinden

²⁰¹ Ahmet Mumcu, **a.g.e.**, s. 18-20.

²⁰² Ahmet Mumcu, **a.g.e.**, s. 182-185

²⁰³ Ahmet Akgündüz, “1274/1858 Tarihli Osmanlı Ceza Kanunnamesi’nin Hukuki Kaynakları, Tatbik Şekli ve Men’i İrtikap Kanunnamesi (12 belge ile birlikte)”, **BELLETEREN**, C. LI, S. 199, TTK Yayınları, Ankara 2003, s. 153-193.

uzaklaştırılırdı²⁰⁴. Buna göre, rüşvet verene de, alana da, aracılık edene de aynı cezanın verildiği ve cezanın makam farkı gözetilmeksizin tüm devlet memurlarını kapsayıcı nitelikte olduğu görülmektedir.

İncelediğimiz deftere yansıyan beş rüşvet suçundan üçünde, hem rüşvet alanlara hem de rüşvet verenlere 3 sene kaleye kapatma (kal'a-bendlik) cezasının verildiğine dair örneklere rastlanmaktadır. Kaleye kapatılma cezasını alan râşi veya mürteşilerin Kütahya, Akka ve Rodos'a gönderilebildiği yine belgelerden anlaşılmaktadır.

13 Mart 1867'de (7/ZA/1283) İzmir Valiliğine gönderilen bir şukkada görüldüğü üzere, Reis Dimitri Kostantin, Hacı Cano mahallesinden satın aldığı yüz kıyye tuzun tezkiresini dört bin kıyye olarak değiştirmek için Gümrük Katibi İsmail Efendi'ye bir mecdi altın verdiğini, Bakkal Yuvan'ın da aracılık ettiğini söyleyerek yalan beyanda bulunmuştur. Kamu hizmetlisinin yetkisini kendi gayr-i meşru menfaati için kullanan Dimitri Kostantin'in 69. kanun maddesi gereğince hapis tarihinden itibaren üç sene müddetle Kütahya'da kaleye hapsedilmesine karar verilmiştir. Kemer-i Edremit İskelesi Gümrük memuru Süleyman Efendi bu tuz kendisine geldiğinde tezkirenin değiştirilmiş olduğundan şüphe ederek tezkire ile beraber Dimitri Reis'i Gümrük İdaresi'ne göndermiş, Gümrük İdaresi'nin tezkireyi kabul etmesi üzerine Süleyman Efendi tuzun satışına izin vermiştir. Açıkta kalan meblağın tezkirenin değiştirilmiş olduğunu anlamayan Gümrük Katibi Mustafa Efendi'nin maaşından tahsil edilmesine, ayrıca Mustafa Efendi'nin soruşturularak sonucun bildirilmesine karar verilmiştir. Bu örnekte rüşvet veren şahsa üç sene kaleye kapatılma cezası verilmiş, rüşvet alıp almadığı kesin olarak bilinemeyen Gümrük Katibi'nin cezası henüz tayin edilmemiştir²⁰⁵.

Rüşvet gizli işlenen bir suç olduğu için, suçun meydana çıkması, rüşvet alanın, rüşvet verenin veya aracılık edenin ihbarıyla mümkün olabilirdi. Rüşvet teklif ettiği yapılan ihbardan anlaşılan kişinin de, rüşvet verenle aynı cezayı aldığı görülmektedir. Buna göstereceğimiz örnek, 30 Mart 1868 (6/Z/1284) tarihinde İzmir Vilayetine gönderilen şukkadır. Buna göre, Osmanlı Devleti tebaasından Atnaş, Midilli Adası Rüsumat İdaresi'nden verilmiş olan dört kıta tezkireyle İzmir'e gitmiştir. Ancak 778

²⁰⁴ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 551.

²⁰⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 12. Ayrıca bkz. “Midilli'deki Petro İskelesi'ne sahte tezkire ile ecnebi tuzu getiren Dimitri Kostanti Reis'in tahdid-i cezası; kaçan Kostanti Yorgi Reis'in yakalanıp istintakı hususunda İzmir Valiliği'ne emirname tastiri ve Kemer-i Edremit İskelesi'ne çıkarılan tuz esmanın bu tuza dair sahte tezkireyi kabul eden memurlardan tazmini hususlarında irade ısdarı talebinin te'kîdi. (1. Cezayir)”, BOA, *MVL*, 799/15, (05/L/1283).

kıyye tütünden 203 kıyyesi tezkirelerde yazana uymayıp, bunu kabul ettirmek için İzmir Tütün Katibi Mehmet Efendi'ye rüşvet teklif etmiştir. Ancak Mehmet Efendi rüşveti kabul etmeyerek ihbarda bulunmuştur. Atnaş'ın Ceza Kanunu'nun 69. maddesi gereğince üç sene müddetle Akka'da kaleye kapatılmasına karar verilmiştir²⁰⁶.

Bazı durumlarda sürgün cezasının kaleye kapatmaya bedel olarak verildiği de görülmektedir. Bunda mürteşinin aldığı rüşvet miktarının az olması etkili olmuştur. Örneğin 31 Mart 1871 (9/M/1288) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen bir tahriratta, Çeşme Kazâsı Gülbahçe Köyü ahalisinden Celep Andon'un Çoban Anastas vasıtasıyla İzmir'den Çeşme'ye naklettirmekte olduğu sığırlardan Rüsümât Kolcusu Hafız Reşid'in 225 kuruş rüşvet aldığı belirtilmiştir. Kendisinin beş sene müddetle kaleye kapatılması gerekmeğe de, aldığı meblağ az olduğundan cezasının geçici sürgüne dönüştürülmesi kanunen uygun görülmüştür. Nitekim sonradan bir seneye yakın süredir hapiste olması 35. kanun maddesi gereğince yeterli görülecek ve tahliye edilecektir²⁰⁷.

Rüşvet verene aracılık eden kişiye ceza verildiğine dair bir kayda rastlanmamakta, ancak affedildiğine dair bir kayıt bulunmaktadır. Bu kayıt, 13 Eylül 1871'de (27/C/1288) Aydın Vilayetine gönderilen tahrirattır. Buna göre, Aydın Vilâyeti'ndeki İneâbâd Nâhiyesi Müdürü Hasan Ağa, Zaptiye Çavuşu Mehmet vasıtasıyla kura neferlerinden Bayram Oğlu için Ayan Molla Mehmet'ten 500 kuruş rüşvet almıştır. Müdür Hasan Ağa ile Zaptiye Çavuşu Mehmet'in alıp verdikleri rüşvet akçesi kendilerinden iki kat olarak tahsil edildikten sonra üçer sene müddetle kaleye hapsedilmek üzere Rodos'a gönderilmeleri ve altı sene müddetle devlet hizmetinden uzaklaştırılmaları uygun görülmüştür. Sözü edilen 500 kuruşu Ayan Molla Mehmet'in madur olan kayını Bayram'ı kurtarmak için verdiği anlaşıldığından, sonradan durumu ihbar etmesi de göz önünde bulundurularak affedilmesine karar verilmiştir²⁰⁸.

Kendisine rüşvet verilen kişi, rüşveti almadan önce veya aldıktan sonra duyulmadan iki ay içinde İstanbul'daki Vekâlet-i Kübra'ya veya taşrada ise bulunduğu yerin en büyük memuruna veyahut meclisine haber verirse ve aldığı akçeyi teslim

²⁰⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 34a.

²⁰⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 61a. Ayrıca bkz. "Çeşme Kazası'nın Gülbahçe Köyü ahalisinden Celeb Andon'un İzmir'den Çeşme'ye naklettiği sığırlardan, görevi olmadığı halde, vergi alıp ketmeden Rüsumat Kolcusu Hafız Reşid hakkında verilen hükmün, gereği yapılmak üzere, Aydın Vilayeti'ne bildirilmesi", BOA, *DH.MKT.*, 1314/40, (09/M/1288).

²⁰⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 80b.

ederse Ceza Kanunu'nun 79. maddesi gereğince hakkında ceza verilmezdi²⁰⁹. Mesela 25 Ocak 1875 (17/Z/1291) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkaya göre, Menteşe Sancağı Marmaris Kazâsı'na bağlı Bozburun Köylü Artık Oğlu İsmail ile abisi Mehmet'i zehirlemek amacıyla içtikleri sütlü çorbaya sıçanotu koyan İsmail'in karısı Âişe; İsmail ve Mehmet'i öldürmeyi başaramamıştır. Âişe'nin bunun için kazâ naibine rüşvet olarak seccade, para ve mendil vermiştir. Nitekim adaleti sağlayan görevlilere rüşvet verilmesi çok yaygın bir durumdu. Hediye veren teraziyi genellikle kendi tarafına çevirebilirdi. Ancak nâip, kendisine verilen seccade, para ve mendili teslim etmiş, bu nedenle hakkında cezaya gerek kalmamıştır²¹⁰.

Defterdeki rüşvet vakalarında, müdür, Rüsumat Kolcusu, Gümrük Katibi gibi devlet görevlilerinin rüşvet aldıklarına dair kayıtlara rastlanıldığı gibi, kendisine teklif edilen rüşveti almayan faziletli devlet memurlarına da rastlanmaktadır. Rüşvet suçlarına yaygın olarak kaleye kapatma ve görevden uzaklaştırma cezalarının verildiği, ancak tazir suçlarında hakim takdir yetkisi olduğunu göz önünde bulundurulursa, kaleye kapatma cezasının sürgüne dönüştürülebildiği, suçlunun cezası yeterli görülerek tahliye edilebildiği, hatta suçlunun durumu göz önünde bulundurularak affedilebildiği de dikkati çeken diğer hususlardır.

2- Zimmet

Yetkisini, görevini ve nüfuzunu kötüye kullanmak suretiyle devlet aleyhine işlenen suçlardan bir diğeri de zimmet suçuydu. Arapça kökenli bir kelime olan zimmet, 1- Üstlenilen ve yerine getirilmesi gereken şey, 2-Leh ve aleyhteki hakların geçerli olması ve gerçekleşmesi, 3- Borç, 4- Koruma anlamlarına gelmektedir. Sözlüklerde “ahd ü eman” olarak ifade edilen zimmet terimi, “söz vermek ve bir şeyin yapılmasını üzerine almak ve bir hakkın yerine getirilmesi için gerekenleri üzerine yapmak” anlamında da kullanılmıştır. Zimmete geçirme deyiimi ise; emanet olarak bırakılan eşyayı mal edinme anlamını taşımaktadır²¹¹.

İslam Ceza Hukuku'nda zimmet suçunu cezalandıran somut bir metin bulunmadığından, zimmet suçunun faileri şahıslara ve topluma zarar verdikleri için

²⁰⁹ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, a.g.e., s. 554.

²¹⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 213.

²¹¹ Taner Gülşen, *Zimmet Suçu*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi, SBE, 2011, s. 4.

taziren cezalandırılmakta idi. Bu bağlamda, İslam Ceza Hukuku'nun esasısını teşkil ettiği Osmanlı Ceza Hukuku'nda da zimmet suçuna tazir cezaları verilmiştir. Bununla birlikte padişahların düzenlediği kanunnamelerde de zimmet suçunu doğrudan düzenleyen bir kural bulunmamaktaydı. Tanzimat döneminde ise; ceza hükümlerinin düzenlendiği 1267 (1851) tarihli Kanun-ı Cedit'te zimmete ilişkin bir hüküm yok iken 1839 tarihli Gülhane Hatt-ı Hümayununa dayanılarak hazırlanan 1256 (1840) tarihli Ceza Kanunname-i Hümayununda zimmet suçu dolaylı olarak yer almıştır. 1840 tarihli Kanunun pek çok yönden yetersiz kalması nedeni ile kanunda köklü bir değişiklik yapmak yerine yeni bir kanunun hazırlanmasına karar verilmiş²¹² ve zimmet suçu 1274 (1858) tarihli Ceza Kanunname-i Hümayunun 1. babının dördüncü faslında "Sirkat-ı Emvali Miriye ve İrtikabat-ı Saire" başlığın altında 82-94. maddeler arasında düzenlenmiştir²¹³.

Ele aldığımız 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan 10 adet zimmet suçu bulunmaktadır. Bunlar söz konusu 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 82., 83. ve 90. maddeleri gereğince cezalandırılmışlardır.

1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 82. ve 83. maddeleri gereğince devlet malını çalan kimse, çaldığı şey iki kat olarak kendisinden alındıktan sonra beş seneden az olmamak üzere kaleye kapatılır ve müebbeden rütbe ve memuriyetten mahrum edilirdi²¹⁴.

812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde bununla ilgili ilk örneğimiz, 8 Mart 1868 (14/ZA/1284) tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. Buna göre, Osmanlı Devleti tebaasından Kaptan Rizo'nun 19.000 kıyye tuz için İzmir Rüsumat Nezâreti dahilindeki Beylik-i Kebir Mahallesi'nden alıp Selanik'e götürmüş olduğu tezkiresindeki on rakamının sonradan ilave edildiği, aslında tezkirenin koçanında 9.000 kıyye yazdığı anlaşılmış, bunun için Kaptan Rizo ve memurlar hakkında soruşturma başlatılmıştır. Tuzlanın kâtibi Şaban Efendi, tuzlanın memuru ve kantarcısı Petro'nun, 6.000 kuruş karşılığında Rizo Kaptan'la anlaşarak 10.000 kıyye tuzu sonradan ilave etmek üzere tezkireyi değiştirdikleri Şaban Efendi tarafından iddia edilmiştir. Buna göre; 6.000 kuruşun 2.500'ünü Tuzla Memuru, 2.500'ünü tuzla kâtibi, 1.000 kuruşunu da kantarcı almak üzere aralarında bölüşmüşlerdir. Ancak Kaptan Rizo bunu inkar

---

²¹² Gülşen, **a.g.e.**, s. 8.

²¹³ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 554-557.

²¹⁴ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 554, 555.

ederek 6.000 kuruş değil ilk gün 9.000 ertesi gün 10.000 olmak üzere toplam 19.000 kuruş verdiğini; 9.000 kıyye değil 19.000 kıyye tuz aldığını söyleyerek hakkındaki iddiayı inkar etmiştir. Kaptan Rizo'nun suçlu olduğunu gösterecek yeterli delil bulunamamıştır. Diğer yandan memurun haberi olmadan katibin sözü edilen tuzu ambardan çıkarması mümkün olmadığından, memur ve kantarcının da bu suçta iştiraki olduğu açıktır. 10.000 kıyye tuzun kırkar pareden iki katı olan 20.000 kuruşun memur, katip ve kantarcıdan, eğer içlerinden bu parayı ödemeye gücü yetmeyecek olan çıkarsa kefillerinden alınmasına karar verilmiştir. Ayrıca Ceza Kanunu'nun 82. maddesi gereğince mü'ebbeden memuriyetlerinden mahrum kalmak üzere beşer sene müddetle Akka'da kaleye kapatılmaları uygun görülmüştür²¹⁵.

İkinci örneğimiz, 11 Aralık 1867'de (14/Ş/1284) Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. Buna göre, Çandarlı Tuzları Memuru Nuri Efendi'nin Bergama'da oturan Tekfurdağlı Sureye ve Kayseriyeli Kiğork ile anlaşarak bir kıyyesi yirmi pareden olmak üzere tuz sattıkları arta kalanını da kendi zimmetlerine geçirdikleri Çandarlı Tuzlası'na bağlı Vakıf Tuzlası Memuru Ahmet Efendi'nin ihbarından anlaşılmıştır. Bergama'ya tezkiyesiz tuz aşırın Sureye, Kiğork, Ahmet Efendi ve Nuri Efendi'den Sureye'nin aldığı 44 bin 85 kıyye tuzun o zamanki değerinin iki kat fazlası olan 88.170 kuruşu ödemesine karar verilmiştir. Kiğork ile Ahmet ve Nuri Efendilerin ise Sureye ve Kiğork'un sattığı 40.600 kıyye tuzdan geriye kalan 3.530 kıyye tuzun o zamanki değerinin iki katı olan 7 bin 60 kuruş ile müsadere edilen 37 bin 70 kıyye tuzun değeri olan 37 bin 70 kuruşu ödemesine karar verilmiştir. Ahmet Efendi suçtan dolayı beş sene Kıbrıs'ta kaleye hapsedilmiş olduğundan kendisine başka ceza verilmesine gerek görülmemiştir. Nuri Efendi'nin Ceza Kanunu'nun 82. ve 83. maddeleri gereğince müebbeden memuriyetten uzaklaştırılma ve beş sene müddetle Kıbrıs'ta kaleye kapatılma cezası verilmiştir. Sureye ve Kiğork'un suçun ortaya çıkmasından beri gözaltında bulunmaları kendileri için yeterli görülerek tahliyelerine kararlaştırılmıştır²¹⁶.

1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 82. maddesi gereğince cezalandırılan zimmet suçlularına dair üçüncü örneğimiz, 27 Ekim 1860 (10/B/1285) yılında Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. Buna göre, İzmir Reftiye-i Berriye Eski Kâtibi olup buradan kara yoluyla Anadolu'ya nakledilecek olan eşyanın gümrük vergisinden 26.261 kuruş 17 pareyi yevmiye defterine eksik kaydederek zimmetine geçiren Hacı İzzet Efendi ile

²¹⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 33b/34.

²¹⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 30/31.

Sandık Emmini Antaş'ın Ceza Kanunu'nun 82. maddesi gereğince zimmetlerine geçirdikleri meblağ iki kat fazla olarak kendilerinden tahsil edildikten sonra, 29. kanun maddesi gereğince müebbeden memuriyetlerinden mahrum kalmalarına, beşer sene müddetle kaleye kapatılmak üzere Rodos'a gönderilmelerine Şura-yı Devlet tarafından karar verilmiştir²¹⁷.

Çaldıkları tuz az olduğu için beş sene kaleye kapatılma cezasının sürgüne dönüştürüldüğüne dair bir kayıt da mevcuttur. 1 Ekim 1871 (16/B/1288) tarihli bu kayıttan anlaşılacağı üzere, Karaburun sahillerinde bulunan Foça Tuzlası'na bağlı Ada Tuzlası'ndaki Vasil Reis Tuzlası'ndan tuz çalan Kolcu Osman ile ameleden Yorgi ve Lulunca Oğlu Memiko isimli kişiler Ceza Kanunu'nun 82. maddesi gereğince beşer sene müddetle kaleye kapatılmaları uygun görülmüşse de, çaldıkları tuzun 1.400 kıyyeden ibaret olması nedeniyle Cezâ Kanunu'nun 47. maddesi gereğince cezanın sürgüne dönüştürülmesine karar verilmiştir. Kolcu Osman, Yorgi ve Memiko'nun 15 Ağustos 1870'den beri bir seneden fazladır hapsedilmiş olmaları nedeniyle cezaları yeterli görülerek tahliyeleri, Dimitri Reis'in ise bir sene müddetle Rodos'a sürgün edilmesi, sözü edilen tuzun tutarı olan 1.400 kuruşun da kendisinden tahsil edilerek Rüsûmat Sandığı'na teslimi Şurâ-yı Devlet'den gelen mazbatada ifade edilmiştir²¹⁸.

1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 90. maddesi gereğinceyse, zimmetine mal geçiren veya başkasının geçirmesine müsaade eden mülkiye ve maliye memurları, memuriyetten uzaklaştırılırlardı. Bununla birlikte üç aydan iki seneye kadar hapis veyahut altı aydan üç seneye kadar sürgün cezası alırlardı²¹⁹.

Nitekim 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan belgelerden anlaşıldığına göre, Ayvalık'a bağlı Kemer-i Edremit Rüsumat Memuru Mehmet Efendi, vergilerden zimmetine geçirdiği 11.107 buçuk nedeniyle, sözü edilen madde gereğince bir sene hapsedilmesine²²⁰; Rüsumat Memuru Hasan'ın mührünü kullanarak 1287 senesi tütün vergilerinden 576 kuruş, 1288 senesi Mayıs ayı hasılatından da 617 kuruş zimmetine geçiren İneabad Rüsumat Katibi Salih Efendi'nin altı ay hapsedilmesine²²¹;

---

²¹⁷BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 38a. Ayrıca bkz. "Miri malı ihtilas eylemelerinden dolayı Rodos'da kalebind bulunan İzmir Reftiye-i Berriye Katibi sabık Hacı İzzet Efendi ile Sandık Emmini Antaş'a dair Divan-ı Ahkam-ı Adliye Hazain Dairesi'nin müzekkiresi. (Dersaadet 1)", BOA, *ŞD.*, 2394/12, (03/S/1288).

²¹⁸BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 82-b.

²¹⁹"Ceza Kanunname-i Hümayunu", *a.g.e.*, s. 556.

²²⁰BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 33a.

²²¹BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 162b.

tütün hâsîlatından on bin altı yüz otuz guruş beş pâreyi zimmetine geçiren Manisa Tütün İdâresi Eski Sandık Emîni Agop'un görevinden uzaklaştırılarak altı ay süreyle Midilli'ye sürgün edilmesine karar verilmiştir²²².

812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan zimmet suçlarına karışanların Rûsumat Memuru, Rûsumat Katibi ve Sandık Emîni görevlerinde buldukları dikkat çeker. Söz konusu kişilere hapis, sürgün ve kalabendlik cezaları verilmiştir. Bu bağlamda zimmetine para geçiren şahıslara 1 sene hapis, 6 ay hapis, 5 sene Kıbrıs'ta kalabendlik, 5 sene Akka'da kalabendlik, 5 sene Rodos'ta kalabendlik, 6 ay Midilli'ye sürgün, 1 sene Rodos'a sürgün cezalarının verildiği görülmektedir.

3- Sahtekarlık

Devlet aleyhine işlenen suçlardan birisi de, devletin resmi belgelerinde tahrifata²²³ gidilmesi yoluyla sahtekarlık yapmaktır. 812 numaralı Aydın Ayniyat Defterine yansıyan sahtekarlık suçlarında, resmi belgelerde tahrifat yapılma nedeninin tuz ve tütün kaçakçılığı olduğunu görmekteyiz.

Osmanlı Devleti'nde bir yerden başka bir yere tuz veya tütün nakledenlerden vergi alınır ve ellerine eda tezkiresi verilirdi²²⁴. Bu suretle vergisini ödeyen kişi başka bir iç gümrüğe gittiğinde kendisinden fazla vergi talep edilmesinin önüne geçilir²²⁵, ayrıca hazineye girecek vergi gelirleri de resmi olarak kontrol altına alınmış olurdu. Bu tezkirelerde değişiklik yaparak yasa dışı olarak daha fazla kar elde etme ve daha az vergi ödeme amacı güden tuz ve tütün kaçakçılara uygulanacak cezalar nizamnamelerde ayrıntılı olarak neşredilmişti. Gerek tuz, gerekse tütün kaçakçıları yakalandıkları surette, ellerindeki tuz ve tütünler müsadere edilerek para cezası uygulanırdı²²⁶. Bunun yanı sıra o tarihte yürürlükte olan 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 157. maddesi gereğince üç aydan üç seneye kadar hapsedilirdi²²⁷.

²²² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 10a.

²²³ Bozmalar, kalem karıştırmalar.

²²⁴ Bir vergi, resim veya iltizam bedelinin, bir borcun, bir kiranın ödendiğini belgelemek üzere verilen tezkirelere eda tezkiresi denilirdi. Bkz. Mübahat Kütükoğlu, **Osmanlı Belgelerinin Dili**, Kubbealtı Yayınları, İstanbul 1998, s. 257.

²²⁵ "Duhanın Suret-i İnhisarda İdaresi ve Memurlarının Vezaifine Dair Nizam", **Düştur**, C. 1, İkinci Tertib, s. 621.

²²⁶ "Ecnebi tuzu kaçıranlardan alınacak ceza-yı nakdiye dair nizamname", **Düştur**, C. 1, İkinci Tertib, s. 706.

²²⁷ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 572.

İncelediğimiz 812 numaralı Aydın Ayniyat defterine yansıyan tuz ve tütün kaçakçılıklarına dair kayıtlarda, devletin suçluya verdiği hapis cezasının 1 sene olduğunu görmekteyiz. Örneğin, 13 Kasım 1867 tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen bir şukkadan anlaşıldığına göre, Sömbeki Adalı Vasil Karanciko'nun gemisinde 240 kıyye ecnebi tuzuyla, 6 kıyye tezkiresiz yerli mahsulü tütün bulunmuştur. Tezkiresinin 300 kıyye tuz için verilmesine rağmen 3.000 kıyye olarak değiştirildiği anlaşılmıştır. Bu nedenle gemisindeki mallar müsadere edilmiş, para cezası olarak 240 kıyye tuzun üstünü sahte tezkirede ifade edilen 3.000 kıyyeye tamamlamak için ithal edip sattığı 2.760 kıyye tuzun o zamanki değeri olan 2.760 kuruş ile 6 kıyye tütünün vergisi olan 72 kuruş kendisinden tahsil edilmiştir. Bununla birlikte Ceza Kanunu'nun 157. maddesi gereğince bir sene müddetle hapsedilmesine karar verilmiştir²²⁸. Bu örnekten, bir kıyye tuzdan bir kuruş vergi alındığı; bir kıyye tütünden ise on iki kuruş vergi alındığı anlaşılmaktadır. Nitekim 20 Ocak 1868 (25 Ramazan 1284) tarihinde neşredilen "Ecnebi tuzu kaçırılardan alınacak ceza-yı nakdiye dair nizamname"de de, kaçırılan ecnebi tütünlerinden iskonto ile yedi buçuk kuruşa kadar kıymeti olanların kıyyesinden 12, yirmi kuruşa kadar kıymeti olanların kıyyesinden 40, yirmi kuruştan fazla kıymeti olanların kıyyesinden 48 kuruş nakit para cezası alınacağı ifade edilmiştir²²⁹. Bu bilgilerden hareketle, Vasil Karanciko'nun kaçırdığı ecnebi tütünün, en düşük değere sahip tütün olduğu anlaşılmaktadır.

Deftere yansıyan sahtekarlık suçlarına bir yıl hapis cezasının verildiğine dair diğer bir örnek, 17 Mart 1867 (11/ZA/1283) tarihlidir. Bu tarihte İzmir Eyaleti Valiliğine gönderilen şukkadan anlaşıldığına göre, Midillili Nikola kendisine Kırkağaç Kazası'nda verilen tezkirede yazan 25 kıyyelik tütünü, 120 kıyye olarak değiştirmiştir. Nikola'nın Ceza Kanunu'nun 157. maddesi gereğince bir sene süreyle hapis cezasına çarptırılmasına Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir²³⁰. Tezkirelerde kolayca tahrifat yapılabilmesinin nedeni matbu olarak hazırlanan tezkirelerin üzerine gerekli bilgilerin mavi mürekkeple doldurulması ve bu nedenle üzerinde rakam değişikliğine gidilebilmesine olanak vermesidir.

²²⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 28c.

²²⁹ "Ecnebi tuzu kaçırılardan alınacak ceza-yı nakdiye dair nizamname", **Düstur**, C. 1, İkinci Tertib, s. 707.

²³⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 13a.

Ayrıca sahte tezkirenin başka bir kişiye hazırlanması durumunda, hazırlayana da hazırlatana da, 1 yıl hapis cezasının verildiği görülmektedir. 1 Temmuz 1867'de (28/S/1284) Aydın Vilayetine gönderilen şukkaya göre, İnegöl Kazası ahalisinden Hacı Musa Oğlu Ali, Tütün İdaresinden beş kıyye için almış olduğu tezkiresini, Müteveffa Halil Efendi'nin Oğlu Tahir Efendi'ye yüz dirhem tütün hediye vererek 25 kıyyeye yükseltirmiştir. Tezkirede fazladan gösterilen yirmi kıyye tütünün vergisi olan 120 kuruşun bir mislinin Ali'den tahsil edilerek İdare Sandığı'na teslim edilmesine, ayrıca Ali ve Tahir'in Ceza Kanunu'nun 157. maddesi gereğince bir sene müddetle hapsedilmelerine karar verilmiştir²³¹. Bu belge bize, ecnebi tütünün kıyyesinden alınan verginin yerli tütünün kıyyesinden alınan vergiden iki kat fazla olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte dikkati çeken diğer bir nokta da, yerli tütün kaçırıcılardan ecnebi tütünü kaçırıcılara oranla iki kat daha fazla para cezasının alındığıdır. Yani ecnebi tütünü daha değerli olmakla birlikte, yerli tütün kaçırmanın maddi cezası daha yüksektir.

Özetle, 812 numaralı Aydın Ayniyat defterinde gerek kara yoluyla, gerekse deniz yoluyla tuz ve tütün kaçakçılığı yapmak amacıyla tezkirelerde sahtekarlık yapan, bu suretle de vergiden kaçmaya cesaret eden kişilere devlet, para cezasının yanı sıra bir yıl da hapis cezası vermiştir. Kaçakçılık suçlarında devletin böylesine sıkı tedbirler almasının nedenlerinin, devletin tuz ve tütünün iktisadi ve mali açıdan taşıdığı önemini bilmesi, bu ürünlerin devletin tekeli altında²³² bulunan stratejik ürünler olması ve hazineye girecek olan vergi gelirlerinin zarar görmesine engel olmak istemesi olduğu söylenebilir.

812 numaralı Aydın Ayniyat defterine yansıyan ve devlet aleyhinde işlenen diğer suçlar, **hapishaneden suçlu kaçırmaya teşebbüs** ve **görevi suistimal** etme suçlarıdır.

---

²³¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 23b.

²³² Osmanlı Devleti'nde 1862 yılına gelinceye kadar, tuz yatakları dört şekilde işletilirdi. Bunlar; mültezim işletmeleri, devlet işletmeleri, tuz yataklarını bulanların işletmesi, tekke, zaviye ve aşiret beylerinin işletmesiydi. Aynı şekilde tütün de emaneten, malikane ve iltizam yollarıyla işletilirdi. 1862 yılına gelindiğinde tuzlalar, tuz madenleri ve tuz kuyuları ile tütünün denetimi Rüşumat Emaneti'nin idaresi altına verildi. Böylelikle tuz ve tütün doğrudan doğruya devleti tekeline girerek, devletten başkasının tuz satması yasaklanmış oldu. Bkz. Süleyman Beyoğlu, "Osmanlı Devleti'nde Tuza Dair Bazı Problemler (1914-1923)", **Tuz Kitabı**, Editörler: Emine Gürsoy Naskali, Mesut Şen, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2012, s. 202; "Tuz Nizamnamesi Zeyli", **Düstur**, C. 1, İkinci Tertib, s. 683.

Bunlardan ilk olarak ele alacağımız hapisnedenen suçlu kaçırmaya teşebbüs suçu, 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 119. maddesi gereğince cezalandırılırdı. Bu cümleden olarak, hapisteki suçluların kaçmasını sağlamak için alet ve silah temin eden şahıslar, geçici kürek cezasıyla cezalandırılırdı. Mesela, 15 Kasım 1870 tarihinde Aydın Vilayetine gönderilen bir tahrirattan anlaşıldığına göre, Aydın Hapishanesi'nde bulunan dayısı Ömer Ağa Oğlu Ömer Beşe'ye gizlice dört adet tabanca ile barut ve kurşun vermiş olduğu anlaşılan Hacı Ahmet Oğlu Mehmet'e Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 119. maddesi gereğince üç sene müddetle bulunduğu yerde kürek cezası verilmiştir.

İkinci olarak ele alacağımız görevi suistimal etme suçu, Saruhan Sancağı'na bağlı Alaşehir'de yaşanmıştır. 2 Temmuz 1873 tarihli bu belgeye göre, Alaşehir Kazası zabıtarlarından olan Kazzaz Oğlu Süleyman Çavuş, Babaköylü Zincirci Osman, Said Oğlu Hüseyin ve Kel Mehmet, hırsızlıkla suçlanan iki kişiye işkence etmişlerdir. 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 103. maddesi gereğince, insanlara suçlarını itiraf ettirmek için eziyet ve işkence eden devlet memurlarına geçici olarak kaleye kapatma cezası verilirdi. Bu nedenle ismi geçen zabıtarların Ceza Kanunu'nun 103. maddesi gereğince üçer sene müddetle kaleye kapatılmak üzere Midilli Adası'na gönderilmelerine karar verilmiştir.

4- Devletin İç Güvenliğini İhlal Eden Suçlar

a-) Eşkivalık Hareketleri

Eşkivaların hareketleri hem toplum hem de devlet aleyhinde olabilmektedir. Ancak konumuzun esasını teşkil eden 1858 tarihli Ceza Kanunu'nda eşkıyalara verilecek cezalar “Devlet-i Aliyyenin Emniyet-i Dahiliyesini İhlal Eden Cinayet ve Cünhalar”²³³ başlıklı fasılda düzenlendiği için devlet aleyhine işlenen suçlar başlığı altında değerlendireceğiz.

Genelde silahla veya başka bir şekilde zor kullanmak suretiyle yol kesip baskın yaparak mala, cana tecavüz, kamu düzenini ve güvenliği ihlal eden **eşkıya**, bedbaht, talihsiz, günahkar, asi anlamına gelen Arapça şaki kelimesinin çoğuludur. Osmanlı

---

²³³ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, a.g.e., s. 547.

kaynaklarında *kat-ı tarik*, *kutta-i tarik*, *haydut* tabirleri de kullanılmıştır²³⁴. Eşkîya gruplarına Aydın ve çevresinde “çalıkakıcı” da denildiği de bilinmektedir²³⁵.

Eşkîyalığı tanımlamada kullanılan sözcüklerin yüklendikleri ortak nokta, içinde buldukları faaliyetlerin kanunsuz ve yerleşik düzeni bozan özelliklerinin olması ve sıradan halk için tehlike yaratmasıdır²³⁶. Eşkîyalığı isyandan ayıran fark, mevcut siyasi iktidara karşı başkaldırma niteliği taşımasıdır²³⁷.

Devletlerin çöküşü, adaletsizlik, özgürlüğün olmaması, uygarlıktan uzak olmak, sosyo-ekonomik yapıdaki çöküntüler, yoksulluk, toplumsal katmanlardaki dengesizlikler ve zulüm²³⁸ eşkîyalığın ortaya çıkmasının temel sebepleriydi.

Eşkîyalığın ortaya çıkışında yukarıda sosyo-ekonomik faktörlerle birlikte coğrafyanın ve iklimin de büyük bir etkisi bulunmaktadır. Eşkîyalar başta dağlar olmak üzere, ormanlık, bataklık ve nehir ağzı gibi ulaşılması güç ve erişilmez yerlerde yaşarlardı. Bahar ve yaz aylarında yoğunlaşan eşkîyalık hareketleri, geçitlerin kapandığı kış mevsiminde kesilirdi. İncelediğimiz Aydın Vilayeti, doğu-batı doğrultusunda uzanan dik dağlar nedeniyle eşkîyalık hareketlerine elverişliydi. Bölgede bulunan Bozdağlar, Babadağ, Karıncalıdağ ve Madran Dağı, gayet sarp ve dik olmaları nedeniyle eşkîya takiplerini zorlaştırmaktaydı²³⁹. Bu nedenle, 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri’ndeki eşkîyalık hareketlerine bakıldığında, eşkîyalık hareketlerinin en yoğun yaşandığı bölgelerin Aydın, Denizli, Tire ve Ödemiş olması tesadüf olmasa gerektir. Ayrıca Ege bölgesinin kışları ılık ve yağışlı, yazları sıcak ve kurak iklimi de, eşkîyalık hareketlerinin mart ayının ortasından kasım ayının ortalarına kadar devam etmesini mümkün kılmaktaydı.

Bir vilayette eşkîya türediği zaman, vali kendiliğinden takipte bulunamaz, ceza veremezdi. Mutlaka hükümetin ferman göndererek bölgedeki askeri otoriteye emir vermesi gerekirdi. Acil bir durumda valinin İstanbulla haberleşmesi ilkel posta yoluyla gerçekleşirdi. Devlet, insanların mal, can ve ırz güvenliğini tehdit ederek düzeni bozan

²³⁴ Süleyman Demirci – Hasan Aslan, “Eşkîyalar ve Osmanlı Devleti: Maraş Eyaleti Örneğinde Devlet Görevlilerinin Eşkîyalık Faaliyetleri ve Bunların Merkez-Taşra Yazışmalarındaki Yansımaları (1590-1750)”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Yıl: 2012/2, S. 16, s. 48.

²³⁵ Olcay Pullukçuoğlu Yapucu, **Aydın Sancağı 1845-1914 (Sosyal, Ekonomik, İdari, Kültürel Durum)**, Ege Üniversitesi, SBE, Doktora Tezi, İzmir 2006, s. 146.

²³⁶ Muzaffer Çetin, Nurkadın Esra Çetin, Necat Çetin, “Denizli Sergerdeliği’nden Eşkîyalığa: İncirpınarlı Zeybekbaşı Alo”, **Acta Turcica Dergisi**, Yıl VI, S. 2, Temmuz 2014, Kültürümüzde Efe, Editörler: Emine Gürsoy Naskali, Hilal Oytun Altun, s. 2; Olcay Pullukçuoğlu Yapucu, **a.g.e.**, s. 143.

²³⁷ Süleyman Demirci – Hasan Aslan, **a.g.m.**, s. 48.

²³⁸ Sabri Yetkin, **Egede Eşkîyalar**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları 35, İstanbul 2003, s. 8.

²³⁹ Yetkin, **a.g.e.**, 17, 40, 41.

ve asayişsizliğe neden olan eşkıyaları zaptiye askerleri vasıtasıyla ele geçirip cezalandırır²⁴⁰.

İslam Ceza Hukuku'nda silahlı olarak şehirlerarası yollarda yol kesme, müslüman ve zımmilere saldırma, gasp veya adam öldürmeye hırabe suçu denilmekte, idam cezasının asılarak tatbik edilmesi yalnızca bu suçu işleyenlere tatbik edilmekteydi²⁴¹.

Osmanlı Devleti'nde ise, Tanzimat dönemine gelinceye kadar eşkıyalara idam, kısas, sürgün, kalabend, cezirebend ve kürek cezaları verilirdi. Eşkıyalara yataklık edenlere de sürgün cezası verilir, daha ağır suç işlemeleri halinde küreğe konulurlardı. İslam hukukuna göre, eşkıyaların başlarının kesilerek teşhir edilmesi caiz değilken, Osmanlı Devleti'nde eşkıyalara demleri hederdir gözüyle bakılarak, sorgusuz sualsiz öldürülmeleri emredilmiş ve eşkıyalara siyaseten katl cezası uygulanarak öldürtüldükten sonra kafaları teşhir edilmiştir. Tanzimat dönemine gelindiğindeyse, eşkıyalara verilen cezalar hafifletilerek idam cezaları suçun derecesine göre hapis cezalarına çevrilmiştir. Ancak ölümlü sonuçlanan eşkıyalık olaylarında yine idam cezası uygulanmıştır²⁴².

İncelediğimiz 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan eşkıyalık hareketlerinin cezalandırılması, 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi gereğince gerçekleştirilmiştir. Eşkıyaları “kutta-i tarik” (yol kesenler) olarak nitelendiren 1858 tarihli Ceza Kanunnamesi'nin 62. maddesi ve 62. maddesinin ilavesi gereğince eşkıyalara idam, müebbed (kalıcı) veya muvakkat (geçici) kürek cezaları verilmiştir²⁴³.

Ele aldığımız deftere yansıyan eşkıyalık olaylarında, idam cezasının verildiğine dair yalnızca bir kayda rastlanmaktadır. Bu vakada idam cezasının verilme nedeni eşkıyaların ahaliden birini öldürmesidir. Meşhur eşkıyalardan Bayındır Kazası Burgaz Köylü Çakır Hüseyin Oğlu İbrahim ile yandaşları İncesu Köylü Mehmet Oğlu Türkmen Ali ve Cafer Oğlu Mustafa, kendilerini yakalamak üzere gönderilen zaptiye askerlerine ateş açtığı sırada, ahaliden Musa isimli bir kişinin ölümüne sebep olmuşlardır. Bu nedenle 62. maddenin ilavesi gereğince cezalandırılmaları uygun görülmemiş, 174. maddenin son fıkrası gereğince idam edilmelerine karar verilmiştir²⁴⁴.

²⁴⁰ Yetkin, **a.g.e.**, s. 41, 44.

²⁴¹ İkinci, **Osmanlı Hukuku**, s. 350, 351.

²⁴² Yetkin, **a.g.e.**, s. 44.

²⁴³ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **a.g.e.**, s. 549.

²⁴⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 72b.

Eşkîyalık hareketlerinde, eşkıyalara idam cezasının yanı sıra, müebbeden ve muvakkaten kürek cezalarının verildiği de görülmektedir. Kanunname maddesinde belirtilmeyen muvakkat kürek cezasının müddetinin, deftere yansıyan belgelerde 3 ila 15 sene arasında değişebildiği görülmektedir. Örneğin, Güzelhisar-ı Aydın'dan Denizli'ye çıkarılmış olan postayı gasp etmek amacıyla önüne çıkan ve tüfek atarak zaptiye askerlerinden Veli Çavuş'u öldürmüş olan Pavli Köylü Ali Bey Oğlu Mustafa Bey, Çoban Oğlu Hasan, Memiş Oğlu diğer Hasan ve Yörük tayfasından Aşık Oğlu Halil isimli kişilerin Cezâ Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince hapis tarihleri olan 11 Şubat 1871'den itibaren Mustafa Bey ile Halil'in onar, Hasanların beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür²⁴⁵.

Ayrıca meşhur eşkıyalardan Kayseriye Sancağı'ndaki Develi Kasabalı İsmail Oğlu Kürt Ali ile yoldaşları Sivas Sancağı'ndaki Kavaklı Köylü Eyüb Oğlu Mehmet, Arap Oğlu Şerif, Kürt İmam Oğlu Ramazan, Kırkağaçlı Manav Mehmet'in Oğlu Feyzullah, Nikola Oğlu İmrozlu Dimitri isimli kişiler Saruhan Sancağı'ndaki Alaşehir Kasabası'nda oturan Kurt Oğlu Yorgi'nin Buldan Kazası ahalisinden Deveci Yusuf'un beş tane devesine yüklediği eşya ve mallardan yol esnasında bir deve yükü eşyasını; Karesi Sancağı'ndaki İvrindi Kazası Nâibi Mustafa Şükrü Efendi'nin ise eşya ve akçesini gasp etmişlerdir. Akhisar Kazası'na bağlı Selçikli Köylü Hacı Süleyman Oğlu Hasan ise bunlara yataklık etmiştir. Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 63. maddesinin eki ve de 19. maddesi gereğince Kürt Ali'nin müebbeden, Kürt Hasan ile Şahbaz Oğlu Mustafa'nın yedişer sene, Mehmet, Şerif ve Ramazan'ın beşer sene müddetlerle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmeleri, Kürt Hasan'ın ise üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması uygun görülmüştür. Gerek deve üzerinden gerekse nâipten çaldıkları mal ve eşyaların 46. kanun maddesi gereğince içlerinden en kudretlisi kimse ondan tahsil edilmesi uygun görülmüştür²⁴⁶.

Eşkîyalara yataklık eden kişiler haklarında yeterli delil bulunmadığı takdirde tahliye edilmişlerdir. Yataklık yaptığı kesin olarak bilinen kişilere de suçlarının derecesine göre cezalar verildiği görülür. 22 Şubat 1871'de () Aydın Vilayetine gönderilen tahrirattan anlaşılacağı üzere, meşhur eşkıyalardan ve Yanya Kazası'na bağlı

²⁴⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 110c.

²⁴⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 126b/127.

Pervenço Köyü ahalisinden olup çatışmada öldürülmüş olan Yorgi Oğlu Asperu'nun yoldaşlarından kardeşi Vasil, Yanya Kazası'na bağlı Şurmide Köylü Kosti Oğlu Atnaş, Delvine Kazası'na bağlı Dirmaveş Köylü Yanako Oğlu Diretoz Dimitri ve bunlara yataklık ettikleri ihbar edilen Estemat Oğlu Giritli Manol, Manol'un kardeşi Yorgi, Aydın Kazası'na bağlı Bıyıklı Köyü'nde eskicilik yapmakta olan Niko Bey Köylü Hasan Oğlu Arap Abdullah, Sökeli Oğlu Yorgi, Kostantin Miço, Kosti Oğlu Taşo, Vasil Oğlu Yani, Kondere Oğlu Yani, Vankel Oğlu Tirveli, Kosti Oğlu Anderya, Kosta Oğlu Foçalı Andon Makron, Kosti Oğlu Mahiko, Seyyid Köylü Dimitri Oğlu Yani, Kiryako Oğlu Rodoslu Estimat, Vasil Oğlu Yanyalı Panayot Pandeli, Giritli Bahçıvan Yani Oğlu İstefan, Manol Oğlu Yakomi, Asperu'nun diğer kardeşi Dimitri Kara Oğlan haklarındaki soruşturmaya dair Divan-ı Ahkam-ı Adliye'ye mazbata gönderilmiştir. İçlerinden Yanako Oğlu Dimitri ve Vasil'in kendilerini yakalamak için gelen zaptiye askerlerine ateş açmalarından dolayı Ceza Kanunu'nun 162. maddes ilavesi ve 19. maddesi gereğince hapis tarihleri olan 15 Ocak 1869'dan itibaren Dimitri'nin beş Vasil'in yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür. Kosta Oğlu Atnaş'ın işbirliği veya yataklığı kesin olarak bilinemediğinden salıverilmesi, diğer isimleri geçen on sekiz kişinin ise eşkıyaya refakat ettikleri sabitse de bunu eşkıyanın zorlaması ve korkutmaları üzerine yaptıkları, bu güne kadar hiç sabıkaları bulunmadığı için ve de zaten bir buçuk seneyi aşkın bir süredir gözaltında bulunmaları nedeniyle bunların ve eşkıyanın diğer kardeşi Dimitri Kara Oğlanın salıverilmelerine karar verilmiştir²⁴⁷.

Sonuç olarak, dağ başında ve kırlarda silahlı olarak gezerek rast geldikleri kişileri soyan eşkıyalara, genellikle kürek cezası verilmiştir. Eşkıyaların adam öldürmesi cezalarını şiddetlendiren bir unsur olmuş, katl suçunu işleyen eşkıyalar idam cezası almışlardır. Eşkıyaya yataklık eden ve eşkıyayla işbirliği yapanlar suçlarının derecesine göre farklı cezalar almışlar, eşkıyayı yakalamakla görevli Zaptiye askerleri ise cerh, darp ve katl fiilerinden sorumlu tutulmamışlardır.

b-) Topluluklar Arası Çatışma

Osmanlı Devleti'nde toplulukları birbiri aleyhinde kışkırtıp silahlandırarak çatışmaya sebep olan kişiler, 1858 tarihli Ceza Kanunu'na göre devletin iç güvenliğini

---

²⁴⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 57.

ihlal etmiş sayılır ve idam cezasıyla cezalandırılırdı. Bu kişilere uyanlara ise suçlarının derecesine göre müebbeden (ebedi olarak) veya muvakkaten (geçici olarak) kürek cezası verilirdi²⁴⁸.

İncelediğimiz 812 numaralı Aydın Ayniyat defterindeki 10 Kasım 1873 (19/N/1290) tarihli şukkada, Rumlar ve Yahudiler arasında çatışma çıktığına dair bilgi mevcuttur. Söz konusu olay Paskalya zamanında gerçekleşmiş, bu olay yüzünden 40 kişi gözaltına alınmıştır. Buna göre, topluluğun içinden Giritli Terzi Aleksî isimli kişi, barış yapılmasına rağmen elinde istavroz ile “Ölmek var dönmek yok” diyerek bağırıp Amaliya isimli yahudi kadını yaralamıştır. Hamal Luka isimli kişi de Balıkçı İlyâ’yı yaralamıştır. Manifaturacı Dimitri’nin hiddetle bağırıp, topluluğu Yahudilere karşı kışkırttığı ve Yorgi’nin de bir yahudi topluluğuna önyak olarak Hıristiyanlara karşı kışkırttığı anlaşılmıştır. Ceza Kanunu’nun 57. maddesi gereğince Aleksî’nin on, Dimitri’nin yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmeleri; Yorgi’nin beş, Hamal Luka’nın üç sene müddetlerle buldukları yerde küreğe konulmaları uygun görülmüştür. Yaralı Amaliya’nın cerrah masrafı olan 700 kuruşun Aleksî’den, Balıkçı İlyâ’nın cerrah masrafı ve çalışmadığı günlerin ücreti olan 400 kuruşun ise Hamal Luka’dan alınmasına karar verilmiştir. Bu çatışmadan önce iki buçuk yaşındaki çocuğunu kaybetmesinden dolayı bağırıp çağırdığı ve çatışmayla ilgisinin olmadığı anlaşılan Yunanlı Andon Parakidi’nin gözaltından çıkarılması uygun görülmüştür. Evrakta isimleri geçen diğer 26 kişinin suçları kanıtlanamadığından serbest bırakılmaları ve yine ismi geçen diğer on kişinin de suçlarının derecesine göre cezalandırılmaları bildirilmiştir²⁴⁹.

Gerek şahıslar aleyhine işlenen suçlar, gerekse devlet aleyhine işlenen suçlarda suçlulara, 1858 tarihli Ceza Kanunu gereğince idam cezasının yanı sıra hapis, kürek ve sürgün gibi hürriyeti kısıtlayıcı cezalarının verildiği görülmektedir. Hapis cezaları için Aydın Vilayeti’ndeki hapisaneler kullanılmaktaydı. XIX. yüzyıl sonları ve XX. yüzyıl başlarında Aydın Vilayeti’nde 39 hapisane bulunmaktaydı. Söz konusu hapisanelerin bulunduğu yerler, Bergama, Soma, Kırkağaç, Akhisar, Gördes, Demirci, Karaburun, Çeşme, Urla, Menemen, İzmir, Manisa, Turgutlu, Kemalpaşa, Seferihisar, Bayındır, Salihli, Ödemiş, Kula, Eşme, Alaşehir, Denizli, Çal, Buldan, Sarayköy, Tavas, Aydın,

²⁴⁸ “Ceza Kanunname-i Hümayunu”, a.g.e., s. 548.

²⁴⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 185b.

Kuşadası, Söke, Nazilli, Karacasu, Bozdoğan, Çine, Milas, Muğla, Acıpayam, Bodrum, Marmaris ve Köyceğiz idi²⁵⁰.

Hürriyeti kısıtlayıcı cezaların içerisinde, özellikle kürek cezası çok yaygındı. Aydın Vilayeti dahilindeki Foça'da kürek merkezi vardı²⁵¹. Ancak incelediğimiz defterde kürek mahkumlarının Foça'ya gönderildiğine dair bir kayda rastlanmamaktadır. Kürek mahkumları, çoğunlukla Aydın Vilayeti'nin kürek merkezi²⁵² olduğu ifade edilen Kıbrıs'a gönderilmişlerdir. Kürek cezası alan bir mahkumun ayaklarına önce demir halkalar geçirilir, sonrasında bu halkaları birbirine bağlayan zincirler yani prangalar takılarak çevresine onurunu kaybetmiş bir insan manzarası çizilirdi²⁵³. Kıbrıs'tan sonra kürek cezasının tatbik edildiği diğer yerler, Rodos ve Midilli gibi adalardı.

Ancak 6 Kasım 1874 (26/N/1291) tarihli belge²⁵⁴den itibaren Kıbrıs hapishanelerindeki suçluların fazlalığından, hapishanelerin dolduğundan ve ıslahata ihtiyaç duyulduğundan bahsedilerek, bu tarihten defterin bitiş tarihi olan 20 Şubat 1877 (6/S/1294) tarihine kadar kürek cezası alan suçluların Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar vilayet merkezinde küreğe konulmaları veya prangaya vurulmaları uygun görülecek; bu suretle Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar mahkumlar geçici olarak vilayet merkezinde cezalandırılacaklardır.

Hürriyeti kısıtlayıcı cezalardan bir diğeri de kalabendlikti. Kalabendlik, suçluların bir kaleye kapatılması anlamına gelirdi²⁵⁵. 812 numaralı Aydın Ayniyat defterine yansıyan suç davalarında sahtekarlık suçuna karışan bir suçluya Kütahya'da kalabendlik cezasının verildiği²⁵⁶, zimmetine para geçiren bir suçluya Vidin'de kalabendlik cezasının verildiği²⁵⁷, rüşvete karışan üç kişiye ise Akka'da kalabendlik cezası verildiği²⁵⁸ görülmektedir. Bunun dışında kalabendlik cezasının Kıbrıs ve Rodos Adaları'nda da tatbik edilebildiği²⁵⁹ belgelerden anlaşılmaktadır.

---

²⁵⁰ Ufuk Adak, **XIX. Yüzyılın Sonları XX. Yüzyılın Başlarında Aydın Vilayeti'ndeki Hapishaneler**, Ege Üniversitesi, SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2006, s. 60.

²⁵¹ Ufuk Adak, **a.g.e.**, s. 60.

²⁵² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 194a.

²⁵³ Ömer Şen, **Osmanlıda Mahkum Olmak**, Kapı Yayınları, İstanbul 2007, s. 22.

²⁵⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 209.

²⁵⁵ Neşe Erim, "Osmanlı İmparatorluğunda Kalabendlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Üzerine Bir Deneme", **Osmanlı Araştırmaları IV**, İstanbul 1984, s. 81.

²⁵⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 12.

²⁵⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 171b.

²⁵⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 33b/34, 34a, 62b.

²⁵⁹ Örnekler için bkz. BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 30/31, 38a.

Devlet aleyhine işlenen suçlardan olan rüşvet, zimmet, sahtekarlık ve görevi suistimal suçlarında, kalabendlik, kürek ve hapis gibi hürriyeti kısıtlayıcı cezaların yanı sıra memuriyetten uzaklaştırma cezası da verilmiştir. Memuriyetten mahrum etme cezasının süresi, kayd-ı hayat şartıyla olabildiği gibi, belli bir süre de olabilirdi.

Bununla birlikte, şahıslar aleyhine ve devlet aleyhine işlenen suçlarda, suçları işleyenlerin hepsinin cinsiyetinin erkek oluşu dikkat çekmektedir. Kadınlar fail olmaktan ziyade, fiilin nedeni olmuş, suçlara doğrudan olmasa bile dolaylı yoldan karışmış; örneğin çeşitli suçlara yataklık ederek, katl suçlarında yardımcı olarak, ırza geçme vakalarında ırzına geçilen kızın kandırılmasında etkili olarak suçlara iştirak etmişlerdir. Veyahut da akıl sağlığı yerinde olmayan kadınlar, ev yakmak gibi hukuka aykırı davranışlarda bulunmuşlardır.

Gerek şahıslar aleyhine işlenen suçlarda, gerekse devlet aleyhine işlenen suçlarda suçlulara, bazı istisnalar dışında mutlaka teşhir usulü uygulanmıştır. 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 19. maddesi teşhir usulü hakkında olup; buna göre, cezaya hükmeden divan mazbatasının bir özeti, kalın harflerle yazılıp suçlunun göğsüne konulurdu. Daha sonra suçlu, bulunduğu şehirde bir meydana veya insanların gelip geçtiği bir yere götürülüp iki saat orada tutularak halka gösterildikten sonra ayaklarına demir konularak ceza yerine gönderilirdi. 18 yaşından küçüklerle, 70 yaşından büyükler teşhir usulünden muaf tutulurdu²⁶⁰. Nitekim İzmir Sancağı Bayındır Kasabası Yenice Mahallesi ahalisinden Kara Oğlan Nikola Oğlu Yanako'nun zorla ırzına geçen kişilerden Memiko ve Likor²⁶¹; Urla Kasabalı Kasap Çirkin Ali'nin evinden akçe çalan kişilerden Tütüncü Oğlu Hüseyin²⁶²; Tire Kazası'na bağlı Karaca Ali Köyü ahalisinden Şakir'i istemeden öldüren Anderya²⁶³; Ödemiş Kazası Demircili Köyü ahalisinden Çepni Oğlu Hüseyin'in on iki yaşındaki kızı Fatıma'nın ırzına geçen, sonra da başındaki yemenisiyle boğarak öldüren Kara Bıçak Oğlu Hüseyin ile Koca Mehmet Oğlu Hüseyin²⁶⁴ on sekiz yaşından küçük olmaları nedeniyle teşhir usulünden muaf tutulan kişilere örnektir. İzmir'de Murtakiye'deki iki evini sigortadan para almak için yakmaya teşebbüs eden Yunan tebaasından Tabib Panayot ise, 70 yaşında olması

²⁶⁰ "Ceza Kanunname-i Hümayunu", **a.g.e.**, s. 540.

²⁶¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 97b.

²⁶² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 116b.

²⁶³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 156a.

²⁶⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 172.

nedeniyle teşhir edilmemiştir²⁶⁵. Bununla birlikte, bir kişinin ilim adamı, bir kişinin öğrenci, bir kişinin aklından noksan olması, bir kişinin de özel durumu nedeniyle teşhir edilmediğine dair farklı örnekler de mevcuttur. Aydın Sancağı Kayacık Köyü ahalisinden Kalar Oğlu Mehmet'in kızı Fatıma'yı öldürenlerden İmam Ali Efendi, ilmiye sınıfına mensup olması nedeniyle teşhir edilmemiştir²⁶⁶. Saruhan Sancağı Akhisar Kasabası ahalisinden Şeyh Mehmet Efendizade Mehmet Efendi'nin öldürülmesine yardım eden Hüseyin ise, öğrenci olması nedeniyle, (burada öğrenciden kasıt yaşının 18'den küçük olması olabilir) teşhir edilmemiştir²⁶⁷. İzmir'in merkezinde bulunan Bülbül Hoca Sokağı'nda sakin olup, eşi Hacı Ahmet'in teşvikiyle komşusu Reşit isimli kişinin evine girip sandığını ve eşyasını çalan ve sonrasında tutuşturduğu çırayı dolaba koymak suretiyle evi tamamen yakan Dellal Fatıma ise aklından noksan olduğu gerekçesiyle teşhir usulünden muaf tutulmuştur²⁶⁸. Özel durumu nedeniyle teşhir edilmeyen kişi ise, Menteşe Sancağı Mekri Kazası Kaya Köyü'nde oturan Rahmetli Kana Vasil'in karısı Rine'nin eşya ve parasını çalan kişilere yataklık yapan Hıristofine'dir²⁶⁹. Kendisinin özel durumunun ne olduğu belgeden anlaşılmayıp, akıl sağlığının yerinde olmaması nedeniyle teşhirden muaf tutulmuş olması muhtemeldir.

Sürgüne gönderilen suçluların affedildiği de belgelerde gözlenen bir durumdur. Suçluların affedilmesi padişahın yetkilerinden biri olup, padişahın merhametinin göstergesi olarak da algılanırdı. Osmanlı'nın geleneksel uygulamaları arasında yer alan kılıç kuşanmak, veladet ve cülus gibi törenler de, mahkumiyetlerinin üçte birini tamamlamış olan mahkumların affedilmesine vesile olabilirdi²⁷⁰. İncelediğimiz 812 numaralı Aydın Ayniyat defterine yansıyan af ve tahliye ile ilgili belgelerde, mahkumların affedilmesinde mahkumun mahkumiyet süresinin üçte birini tamamlaması, mahkumun geride bıraktığı çocuklarının sefalet içinde kalması gibi nedenlerin etkili olduğu görülmektedir. Nitekim, kesin olarak işleyip işlemediği belli olmayan bir suç yüzünden süresiz olarak Sakız Adası'na sürgüne gönderilen Hacı Bekir, Hacı Mustafa Ağa ve Eşref Efendi, memleketlerindeki çocuklarının sefalet

²⁶⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 223a.

²⁶⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 159a.

²⁶⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 184a.

²⁶⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 2b.

²⁶⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 165a.

²⁷⁰ Şen, *a.g.e.*, s. 138.

içinde kalması²⁷¹; suçu nedeniyle Rodos Adası'na sürgün edilmiş olan İneabad Nahiyesi Müdürü Hasan Efendi'nin ise hapis müddeti olan üç senenin üçte birini tamamlamış olması²⁷² affedilmesinde etkili olmuştur.

Suç ve ceza bahsini kapamadan önce, son olarak şunu da belirtmek gerekmektedir ki, incelediğimiz deftere yansıyan davalar Vilayet Temyiz Divanı tarafından görüşülüp tekrar incelenmek üzere Meclis-i Vala'ya gönderilen davalardır. Meclis-i Vala, ibret olsun diye suçluları dönemin gazetesi Takvim-i Vekayi'de yayınlamaktaydı. İncelediğimiz defterin yılları olan 1866-77 yılları arasında Takvim-i Vekayi'nin sayılarını incelediğimizde, karşımıza deftere yansımayan vakalar da çıkmıştır²⁷³. Bu durum bize, 1866-77 yılları arasında Aydın Vilayeti'nde işlenen

²⁷¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 8b.

²⁷² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 125a.

²⁷³ **Örnekler için bkz.** “İzmir Eyâleti'ne tâbî' Mandıca Kazâsı'na muzâf Yağadası Karyesi'nde mutavattın Bayrakdâr Oğlu Menol firârî rüfekâsıyla leylek ve müsellehan hâne basarak mu'âmele-i cebriye irâesiyle hırsızlığa cür'et etmiş olduğundan iki yüz on sekizinci madde-i kânûniye mefhûmunca ba'de't-teşhîr beş sene müddetle vaz'-ı kürek olunmasına” **Takvim-i Vekayi**, 14 Rebiü'l-âhîr 1283, S. 858, s. 2; “Cebren fi'il-i şeni' icrâsıyla izâle-i bikr fazîhasına cür'et eden Aydın'da Karapınar Kazâsı'na tâbî' Teke Karyesi ahâlisinden Hüseyin'in iki yüzüncü madde-i kânûniye medlûlünce kendüsünden zamân-ı bikr istifâs olunduktansonra ba'de't-teşhîr üç sene müddetle vaz'-ı kürek olunmasına” **Takvim-i Vekayi**, 14 Rebiü'l-âhîr 1283, S. 858, s. 2; “Fazîha-yı ahz ve sirkate cür'et eylediği ikrâr ve i'tirâfiyla tahakkuk eden Kuşadası ahâlisinden ve Ayasulug zaptiye neferâtından Karayılan Oğlu Hasan nâm şahsın iki yüz yirminci madde-i kânûniye mefhûmunca ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulmasına” **Takvim-i Vekayi**, 22 Rebiü'l-âhîr 1283, S. 859, s. 3; “Sâbıkalu makûleden Zenci Ali nâm şahıs İzmir'de Karataş nâm mahalde vâkî' Dudu nâm hâtinun leylek hânesine neredibân ile aşarak fazihat-i sirkate ictisâr etmiş olduğundan iki yüz yirminci madde-i kânûniye iktizâsınca merkûmun ba'de't-teşhîr beş sene müddetle Sakız'da vaz'-ı kürek edilmesine” **Takvim-i Vekayi**, 22 Rebiü'l-âhîr 1283, S. 859, s. 3; “Aydın Sancağı'nda Subıca Kazâsı'na tâbî' Dere Karyesi ahâlisinden Hâfız Ahmed'i hatâen katleden Süleyman'ın kendüsünden diyet-i şer'iye alındıktan sonra Kânun-ı Cezâ'nın yüz seksen ikinci maddesi icâbınca bir sene müddetle habsine” **Takvim-i Vekayi**, 22 Cemâziye'l-evvel 1283, S. 862, s. 4; “Aydın'a tâbî' Sultanhisarı Kazâsı'nda kâin Kavaklı Karyesi ahâlisinden olub cebren icrâ-yı fi'l-i şeni' cinâyetine irtikâb ile izâle-i bikr eden Çolak Oğlu Ali nâm şahsın kânûn-ı cezânın iki yüzüncü maddesi icâbınca ba'de't-teşhîr üç sene müddetle Midillü'de küreğe konulmasına ve zamân-ı bikrin dahi cânî-i merkûmdan istifâsına” **Takvim-i Vekayi**, 22 Cemâziye'l-evvel 1283, S. 862, s. 4; “Aydın Sancağı dâhilinde Bayındır Kazâsı'nda mezkûr Boz Karyeli 'aşîretinden İsa'nın Oğlu Hüseyin'in hânesini basub bir takım eşyâsını gasb ve gâret etmiş olan Karaağaç Karyeli Meryem Oğlu Osman'ın iki yüz yirmi birinci madde-i kânûniye muktezâsınca üç sene müddetle Midillü'de küreğe vaz'ma” **Takvim-i Vekayi**, 4 Receb 1283, S. 866, s. 3; “Aydın Sancağı'nda kâin Tire Kazâsı'na tâbî' Somak Karyesi ahâlisinden Hasan Hüseyin'i Çalı Karyeli Mehmed nâm şahıs min-gayr-i ta'ammüdin katl etmiş ve Ali dahi merkûma mu'âvenet eylemiş olduğundan kânunun yüz yetmiş dördüncü ve yüz yetmiş beşinci maddeleri icâbınca ba'de't-teşhîr kâtil-i merkûm Mehmed'in on beş ve mu'în-i kâtil-i mezbûr Ali'nin dahi yedi sene müddetlerle Midillü'de küreğe konulmalarına” **Takvim-i Vekayi**, 19 Receb 1283, S. 867, s. 2; “Aydın'da Bayındır Kazâsı ahâlisinden Mehmed'i mücib-i şer'isi kısâs olan katl ile Bardakçı Oğlu diğer Mehmed öldürmüş ve verese-i maktûl kâtil-i merkûmu diyete bedel kısâsdan 'afv etmiş olduğundan kâtil-i mezbûrun kânûnun yüz yetmiş ikinci maddesi mücibince ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Midillü'de küreğe konulmasına ve diyet-i mahkûmenin usûl-i şer'iyyesine tevfiân istifâsına” **Takvim-i Vekayi**, 19 Rebiü'l-evvel 1284, S. 887, s. 3; “İzmir'de Karasu Kazâsı civârında müsellehan geşt û güzâr ve Kavaklı Dere'de bulunan bir yolcu kahvesini cebren basub emvâl ve eşyâ ve esliha ahz ve gasb ve bunları tutmağa giden zaptiyelere teşhîr-i silâh ile bir neferi katle ictisâr eden Emirli Oğlu Ali ve Ovacıklı diğer Ali'nin kânûnun altmış ikinci maddesi zeyli ve kırk yedinci maddesi müfâdınca ba'de't-teşhîr merkûmandan Ovacıklı Ali'nin

suçların deftere yansıyan vakalardan ibaret olmadığını göstermesi bakımından önemlidir.

C. AYDIN VİLAYETİNE TAYİN EDİLEN MÜDÜRLER

XIX. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Devleti'nde müdür, kazanın başında bulunan idareciydi. 8 Kasım 1864 tarihinde yürürlüğe giren Tuna Vilayeti Nizamnamesi ile ülkenin idari taksimatı vilayet, sancak, kaza ve köy olarak düzenlenmiş, her kaza bir müdürlük olarak değerlendirilerek, kazanın baş kasabası müdürün oturacağı yerleşim yeri olarak tayin edilmişti. Öncelikle birinci derecede amiri olan liva kaymakamına, sonrasında ise valiye ve hükümete karşı sorumlu olan müdürün görevi, kaza dahilindeki maliye, mülkiye ve zaptiye işleriyle ilgilenmekti. Kaza müdürünün mali görevi, devlet gelirlerinin toplanması ve liva merkezine gönderilmesiydi. Zaptiye askerlerinin sancak kaymakamından alacağı emre ve zaptiye nizamnamesindeki kurallara göre hizmet etmelerini sağlamak da müdürün görevleri arasındaydı. Ayrıca hakim, müftü, müslüman olmayanların ruhani reisleri, kaza katibi ve dört üyeden oluşan İdare Meclisi, kaza müdürünün başkanlığında oluşturulmuştu. Bununla birlikte Kazadaki hukuk işlerine bakmakla görevli olan Meclis-i Deavi'de alınan kararlar da müdüre bildirilir, müdür kendi yetkisine giren kararları uygulamaya koyarak, diğerlerini kaymakama bildirirdi. Böylelikle yargı işleri yönetimden ayrılmış, İdare Meclisi'nin başkanlığı müdüre, Meclis-i Deavi'ninki ise hakime bırakılmıştı. Tuna Vilayet Nizamnamesi'nin devletin genelinde uygulamaya konulmasından sonra kaza müdürünün görev ve sorumlulukları değişmeyecek, yalnızca kaza müdürüne kaymakam, sancak idarecisine ise mutasarrıf denilecek, daha sonra 1871 Vilayet Nizamnamesi ile idari bir birim olarak oluşturulan nahiye müdürlerinin denetimleri de kaymakama verilecektir²⁷⁴.

İncelediğimiz deftere göre, 1866-1877 yılları arasında Aydın Vilayeti dahilindeki Buldan, Kuyucak, Çine, Tavas, Tire, Nazilli, İnegöl, Akhisar, Sart, Milas, Mekri, Bozüyük, Köyceğiz, Menemen ve Cumaâbâd Kazalarına yeni müdürlerin tayin edildiği görülmektedir. Aşağıda sözü edilen kaza müdürlüklerine tayin edilen kişileri, mertebelerini ve maaşlarını gösteren tablo verilmiştir.

---

mü'ebbeden ve diğer Ali'nin on beş sene müddetle muvakkatan Midillü'de küreğe konulmalarına hükm olunmuştur." **Takvim-i Vekayi**, 9 Şa'bân Perşembe 1284, S. 909, s. 4.

²⁷⁴ Çadircı, **Tanzimat Sürecinde Türkiye Ülke Yönetimi**, s. 233-253.

Tablo 9: 1866-1877 yılları arasında Aydın Vilayeti'nde çeşitli kazalara tayin edilen müdürler, mertebe ve maaşları

Kaza	Tayin Edilen Müdür	Mertebesi	Maaş	Sayfa No ve Belge Sırası
Buldan Kazası	Kuyucak Kazası'nın eski müdürü Salih Ağa	-Belirtilmemiş-	750 kuruş	[2-a]
Kuyucak Kazası	Torul'un Eski müdürü Mehmet Ağa	3. Sınıftan	500 kuruş	[2-a]
Çine Kazası	Ebu Tahir Kazası'nın eski müdürü Ömer Arif Efendi	3. Sınıftan	800 kuruş	[7-a]
Tavas Kazası	Baf Kazası Eski Müdürü Sâdık Efendi	2. Sınıftan	1.500 kuruş	[14-c]
Çine Kazası	Mehmet Efendi	-Belirtilmemiş-	-Belirtilmemiş-	[17-a]
Tire Kazası	Silivri Kazası Eski Müdürü Ali Rıza Efendi	3. Sınıftan	-Belirtilmemiş-	[17-b]
Nazilli Kazası	Hüseyin Efendi	3. Sınıftan ve hâcegândan	750 kuruş	[18]
İnegöl Kazası	Musa Efendi	-Belirtilmemiş-	350 kuruş	[18]
Bayındır Kazası	Karaağaç Müdürü Sâdık Efendi	3. Sınıftan	750 kuruş	[18]
Akhisar Kazası	Sart Kazası Eski Müdürü Hüseyin Hüsnü Efendi	2. Sınıftan	700 kuruş	[18]
Milas Kazası	Milas Kazası Eski Müdürü Salih Ağa	Dergâh-ı 'Ali kapucibaşlarından	2.000 kuruş	[20-a]
Mekri Kazası	Üveys Naili Efendi	3. Sınıftan	800 kuruş	[22-a]
Milas Kazası	Tavas Müdürü Seyyid Ağa	-Belirtilmemiş-	2000 kuruş	[3-a]
Mekri Kazası	Hala müdürü bulunan Hüseyin Efendi	-Belirtilmemiş-	1.500 kuruş	[3-a]
Bozüyük Kazası	Hüsnü Bey	Divân-ı Hümâyün'dan	1.500 kuruş	[3-a]
Tavas Kazası	Mahmut Bey	Divân-ı Hümâyün'dan	1.500 kuruş	[3-a]
Köyceğiz Kazası	Tavas Kazası Eski Müdürü Mehmed Bey	-Belirtilmemiş-	1.500 kuruş	[3-a]
Menemen Kazası	Gülek Kazası Eski Müdürü Ömer Ağa	-Belirtilmemiş-	1.500 kuruş	[3-a]
Cumaabad Kazası	Ladik Kazası Eski Müdürü Hasan Efendi	-Belirtilmemiş-	1.500 kuruş	[3-a]

Tablodaki verilere göre, en yüksek maaşı 2.000 kuruş ile Milas Kazası Müdürlüğü'ne tayin edilen Salih Efendi'nin, en düşük maaşı ise 350 kuruş ile İnegöl Kazası'na tayin edilen Musa Efendi'nin aldığı göze çarpar. Bu durum aynı vazifeyi yapan müdürlerin neden farklı maaş aldığı sorusunu akla getirmektedir. Bunda müdürün başında bulunduğu kazanın büyüklüğünün etkisi olduğu 5 Temmuz 1866 (21/S/1283) tarihli bir şukkadın anlaşılmaktadır. Buna göre; Menemen Kazası'nın büyük bir kazâ olması nedeniyle müdür ve zaptiye maaşlarında yeni bir düzenlemeye gidilmesine karar

verilmiştir²⁷⁵. Yine 7 Ekim 1869 (1/B/1286) tarihinde Aydın Vilayeti'ne gönderilen tahriratta yer alan, "Denizli önceden sancak merkezi olduğu halde sonradan kaza haline gelerek bazı nahiyeleri ayrılmasına rağmen Denizli'nin büyük bir yer olması nedeniyle buradaki kaymakam ve naip maaşlarının düşük kaldığı düşünülerek zam yapılmasına"²⁷⁶ dair olan bilgi de bu kanımızı doğrulamaktadır.

Ayrıca tabloda dikkati çeken diğer bir husus da, Milas, Mekri ve Tavas Kazaları müdürlerinin 1866-1867 yılları içerisinde iki kere değişmiş olduğudur. Bu kazalara tayin edilen müdürlerin değişme sebebi, mevcut müdürlerinin istifa etmesidir. Milas Kazası'na 1866 yılında tayin edilen Seyyid Ağa'nın istifa etmesi nedeniyle 1867 tarihinde yerine, zaten Milas Kazası Müdürlüğü'nde bulunduğu için deneyimli olan Salih Ağa tayin edilmiştir²⁷⁷. 1866 yılında Mekri Kazası'na müdür olarak tayin edilen Hüseyin Efendi'nin istifa etmesiyle, boşalan göreve, 1867 yılında Üveys Naili Efendi²⁷⁸; yine 1866 yılında Tavas Kazası Müdürlüğü'nden istifa eden Mahmut Bey'in yerine 1867 yılında Sadık Efendi²⁷⁹ tayin edilmiştir. Bu müdürlerin neden istifa ettikleri belgelerde belirtilmemiştir.

Müdürlerin atanma sebepleri, bu örneklerde görüldüğü üzere, mevcut müdürün istifa etmesi olabildiği gibi, mevcut olan müdürün başka bir memuriyete tayin edilmesi nedeniyle yerinin boşalması da olabilmekteydi. Nitekim, Kuyucak Kazası Müdürü Salih'in Buldan Kazası'na tayin edilmesi nedeniyle, boş kalan Kuyucak Kazası Müdürlüğü Eski Torul Müdürü Mehmet Ağa'ya verilmiştir²⁸⁰.

Bununla birlikte gücü eline alan müdürlerin halka zulmettiklerine ve halktan haksız yere akçe topladıklarına dair kayıtlara da rastlanmaktadır. Buna dair ilk örneğimiz, 24 Nisan 1867 (19/Z/1283) tarihinde İzmir Valiliğine gönderilen şukkadır. Buna göre; İzmir Eyaleti'ndeki Çine Kazası Müdürü Halit Bey'in kötü idaresinden ve kocabaşların ahaliden bir takım akçeler almasından dolayı müdürün değiştirilmesi ve kocabaşlarla ilgili olan durumun hakikatinin anlaşılması için Hıristiyan ahali tarafından Bâb-ı Âli'ye bir mahzar gönderilmiştir. Sözü edilen müdür yerine Mehmet Efendi'nin tayin edilmesine, Mehmet Efendi ile Kıbrıs Eyaleti'nden bir memur aracılığıyla

²⁷⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 3a.

²⁷⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 42b.

²⁷⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 20a.

²⁷⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 22a.

²⁷⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 14c.

²⁸⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 2a.

kocabaşların durumunun incelenmesine, eğer bir yolsuzluk varsa bildirilmesine ve asayişin sağlanmasına Meclis-i Vâlâ tarafından karar verilmiştir²⁸¹. Gene 24 Nisan 1867 (19/Z/1283) tarihinde İzmir Valiliğine gönderilen şukkada, Tire Kazâsı Müdürü Refet Bey'in kötü idâresinden dolayı azledilmesine, yerine Silivri Kazası Eski Müdürü Ali Rıza Efendi'nin tayin edilmesine karar verilmiştir²⁸².

Kimi zaman da yeni idari yapıların oluşturulması, yeni idarecilere ihtiyaç duyulmasına neden olabilmekteydi. Örneğin İzmir Sancağı'nda bulunan Cuma-abad, Torbalı, Taryande Nâhiyeleri ile Manisa Sancağı'nda bulunan yirmi dört adet kazâ ve nâhiyelerin birleştirilmesine, Seydiköy'ün müdürlük merkezi yapılarak Cuma-abad Kazâsı adıyla yeni bir idâri yapının meydana getirilmesine karar verilmiştir. Buraya Ladik Kazâsı Eski Müdürü Hasan Efendi'nin tayin edilmesine uygun görülmüştür²⁸³.

Bir memur görevinden azledildikten sonra, yeni biri atanıncaya kadar boş kalan vazifeye vekaleten birisi görevlendirilir, daha sonra ya vekaleten görevlendirilen kişinin memuriyeti asaleten onaylanır, ya da yeni birisi tayin edilirdi. Aydın Sancağı dâhilinde olup müdürlükleri vekâletle idâre edilen yerlerden Nazilli Kazâsı'na 750 kuruş maaşla üçüncü sınıftan Hüseyin Efendi'nin, İnegöl Kazâsı'na 350 kuruş maaşla Musa Efendi'nin, Bayındır Kazâsı'na 750 kuruş maaşla üçüncü sınıftan Eski Karaağaç Müdürü Sâdık Efendi'nin ve Akhisar Kazası'na 700 kuruş maaşla ikinci sınıftan Sart Kazâsı Eski Müdürü Hüseyin Hüsni Efendi'nin tayin edilmeleri uygun görülmüştür²⁸⁴.

Belgelerden anlaşıldığına göre, memurların maaşları Maliye Nezareti'ne bildirilerek devlet hazinesi tarafından karşılanmaktaydı. Bu maaşların az mı, çok mu verildiğini anlamak için tespit edilen maaşların Maliye Nezareti'ndeki kayıtlarla karşılaştırıldığı görülmektedir. Aydın Vilayeti dahilindeki yerlere önceden tayin edilen kaymakam ve müdürlere verilecek maaşların, devlet tarafından gönderilip hazinenin elinde bulunan muhasebe defterinde yazan maaşlara uygun olduğu Maliye Nezareti ile yapılan yazışmadan anlaşılmıştır²⁸⁵.

Kazalara atanan müdürlerin mertebeleri değişebilmekle beraber, mertebesi belirtilen müdürler göz önüne alınırsa, müdürlük vazifesine çoğunlukla 3. sınıftan ve hatta tercihen Divan-ı Hümayun'nda görevli kişilerin seçildiği söylenebilir. Nitekim, 10

²⁸¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 17a.

²⁸² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 17b.

²⁸³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 3a.

²⁸⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 18.

²⁸⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 31a.

Eylül 1866 (29/R/1283) tarihinde İzmir Valiliği'ne gönderilen şukkadandan anlaşılacağı üzere, Aydın Sancağı'na bağlı Çine Kazâsı Müdürü Yusuf Ağa'nın başka bir memuriyete tayin edilmesi nedeniyle yerine öncelikle üçüncü sınıftan Bayındır Müdürü Nuri Efendi'nin ve Nuri Efendi'nin yerine de bir başkasının tayin edilmesi düşünülmüştür. Ancak bu tür müdürlüklere Divân-ı Hümâyün'dan birisinin atanması gerekli görüldüğünden, Nuri Efendi'nin tayin edilmesinden vazgeçilmiş Çine Kazâsı Müdürlüğü'ne sekiz yüz kuruş maaşla üçüncü sınıftan Ebu Tâhir Kazâsı Müdür-i Sâbıkı Ömer Arif Efendi tayin edilmiştir²⁸⁶.

812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ndeki kayıtlar, sadece şahıslar ve devlet aleyhine işlenen suçlar ile vilayet dahilindeki kazalara tayin edilen müdürlerden ibaret değildir. Bunun yanı sıra, bu üç başlığın kapsamına girmeyen ama önem arzeden pek çok konu bulunmaktadır. Söz konusu defterdeki *Mekri Limanı'nın Bitişğinde Geçersiz Bir Arazi Satışı, Alaca ve Kurşak Çiflikleri Arasındaki Hudud Sorunu, Foçateyn Kazâsı'ndaki Lamort isimli yerden eski eser çıkarılması için ruhsat talebi, Dağıstan muhacirlerinin iskanı, Akış mecrası genişleyerek çevreye zarar veren Gediz Nehri ve Nif Çayı, Çeşme Kazâsı ahalisinin Şurâ-yı Devlet'e gönderdiği lâyiha, Karaburun ahâlisinin ihtiyaçlarının giderilmesi, İzmir'de ruhsatsız kalafat yerlerinin kapatılması, Aydın Vilâyeti'nin Zaptiye Askerlerine Üç nefer piyâdenin ilâve edilmesi, Rûsumat Emaneti'nin Aydın Vilâyeti'ne gönderdiği yazı, Ayvalık Kasabası ahâlisinin talepleri, İzmir'de islahane yapımı, Urla Kasabası'nda Telgraf Merkezi inşa edilmesi, İzmir'de Avrupa tarzı çarşı ve pazar inşası, Meclis-i Umumi-i Vilayet'te alınan kararlar, İzmir Rıhtım Şirketi ile bir şahıs arasındaki dava* gibi konular “Farklı Konulara Dair Kayıtlar” başlığı altında değerlendirilecektir.

D. FARKLI KONULARA DAİR KAYITLAR

a-) Mekri Limanı'nın Bitişğinde Geçersiz Bir Arazi Satışı

Osmanlı Devleti'nde 1868 yılına gelinceye kadar yabancıların taşınmaz mal edime hakkı yoktu. Bunun nedenlerden birisi; İslam hukukuna göre eman olarak İslami bir yönetim olmayan ülkeden, İslam topraklarına gelen yabancıların geldikleri topraklardan taşınmaz edinmesinin yasak olması, diğeri ise, yabancı devletlerin kendi

²⁸⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 7a.

vatandaşlarının başka ülkelerde mülk sahibi olmalarına izin vermemeleri idi. Çünkü derebeylik sisteminin hüküm sürdüğü bu dönemde, yabancı topraklarda uzun süre kalan kişilerin tabiiyetlerini değiştirmiş sayıldıkları kabul ediliyordu. Buna rağmen Osmanlı Devleti'nde yabancıların taşınmaz mal edinmemesi sürekli ihlal edilen bir kuraldı. Yabancılar kimi zaman kendilerini Osmanlı vatandaşı gibi göstererek, kimi zaman da satın alınan taşınmaz malın mülkiyetini Osmanlı vatandaşı olan bir şahıs adına kaydettirerek taşınmaz mal sahibi olabilmekteydi. Yabancıların Osmanlı vatandaşı olan bir kadınla evlenerek taşınmaz mallarını eşlerinin adına kaydettirmesi de sık rastlanılan bir durumdu.

Osmanlı Devleti, 8 Haziran 1868 (7 Safer 1248) tarihli Tebaa-yı Ecnebiyenin Emlaki Mutasarrıf Olmaları Hakkındaki Kanun" (İstimlak Kanunu) ile yabancıların taşınmaz mal edinme hakkını düzenlemiştir. Osmanlı hükümeti yabancılarca verilen bu haktan yararlanmayı bazı şartlara bağlamıştır. Bu şartlardan en önemlisi kapitülasyonlar rejiminden hiçbir şekilde yararlanmaksızın, Osmanlı kanun ve nizamlarına tabi olunması idi. Bunun dışında yabancılar Osmanlı vatandaşlarının verdiği vergileri ödemek, taşınmazlarla ilgili her türlü hukuki meselelerin Osmanlı mahkemelerinde görüşülmesi şartıyla bu hakkı elde etmiş olacaktı²⁸⁷.

İncelediğimiz 812 Aydın Ayniyat Defteri'nde yabancı birisine toprak satıldığına dair bir belge karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu satış bahsi geçen kanunnamenin yürürlüğe girmesinden evvel gerçekleştiği için geçersiz sayılmıştır. Mekri Limanı'nın bitişiğinde bulunan 40 dönüm arazi önceden Mekri Kaymakamı Ömer Cemal Ağa'nın aracılığıyla bin kuruş karşılığında yabancı tebaadan bir konsolos memuruna satılmıştır. Ancak yabancılarca gayrimenkul satışı bu tarihte yürürlükte olmadığı için satış geçersiz sayılmış, araziye satın alan kişiye parasının Mal Sandığı'ndan alınarak geri verilmesine karar verilmiştir. Kanuna aykırı hareket eden Ömer Celal Ağa'nın soruşturularak sonucun bildirilmesi uygun görülmüştür. Durum Hariciye Nezareti'ne ve Aydın Vilayeti'ne bildirilmiştir²⁸⁸.

---

²⁸⁷ Selim Özcan, "Yabancıların Taşınmaz Mal Mülkiyeti Edinimleri: Amasya Örneği", **History Studies**, Volume 2/2, 2010, s. 281, 283, 284; Alper Çağrı Yılmaz, "6302 Sayılı Kanun Hükümleri Uyarınca Yabancı Gerçek Kişilerin Türkiye'de Taşınmaz Edinimi", **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XVII, Y.2013, S. 1-2, s. 1097-1099; Nedjib H. Chiha, "Osmanlı Devleti'nde Gayrimenkul Mülkiyeti Bakımından Yabancıların Hukuki Durumu", Çeviren: Halil Cin, **AÜHFD**, c.14, Ankara, 1967, s. 247, 248.

²⁸⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 38b.

b-) Alaca ve Kurşak Çiftlikleri Arasındaki Hudud Sorunu

Osmanlı devletinde yabancılara tanınan imtiyazlara dair değineceğimiz bir başka konu da maden işletmeciliğidir. 1867 yılında İstimlak Nizamnamesi'ni kabul eden yabancılara 18 Kasım 1868 tarihli Maden Nizamnamesi ile tek başına veya ortak olarak Osmanlı topraklarında bulunan madenleri çıkarma ve işletme hakkı tanınmıştı. İlk olarak Venediklilere ve Cenovalılara şap madenleri işletilmesi konusunda verilen bu imtiyazlar, Tanzimat Döneminde Maden Nizamnamesinin çıkarılmasından sonra artmış ve hemen hemen imparatorluğun tümünde özellikle de Batı Anadolu başta olmak üzere yabancı firmalar faaliyet göstermişlerdi²⁸⁹. Tire Kazası'nda bulunan Alaca ve Kurşak Çiftlikleri arazisinden zımpara madeni çıkarmak için ruhsat almış olan Madam Apot'un vekili ve arkadaşı Ernest ve Mösyö Emil Eşmit ve Almanya tebaasından Eşmit isimli tüccarın vekili Hüman ile Kurşak Çiftliği mutasarrıfları tarafından bir diğerinin hududuna geçmek meselesinden dolayı ortaya çıkan uyuşmazlık hakkındaki dilekçeler üzerine yapılan görüşmelere dair Şura-yı Devlet Tanzimat Dairesi tarafından işin gerçeğini araştırmak üzere bir mühendis gönderilmesi uygun görülmüş, gereğinin yapılması Maliye Nezareti'ne bildirilmiş, Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır²⁹⁰.

c-) Foçateyn Kazâsı'ndaki Lamort isimli yerde Kazı Yapmak için talep edilen ruhsat

Diğer bir imtiyaz da, eski eserlerin çıkarılması ile ilgilidir. Foçateyn Kazası'nın sahilinde Lamort isimli yerdeki eski eserleri çıkarmak için Manolaki Efendi ile İzmir'de oturan Yani Maver Vaidi tarafından ruhsat talep edilmiştir. Bunda bir mahsur görülmemiş, çıkarılacak eserlerin yarısının Osmanlı Devleti'ne ve yarısının yabancı devletlere ait olması, her ne çıkar ise üç gün zarfında devlete bildirilmesi, kazının devletin nezdinde yapılması şartlarıyla ruhsatın verilmesi Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüştür²⁹¹.

²⁸⁹ "Maden Nizamnamesi", **Düstur**, C. 2, Birinci Tertib, s. 321; Belkıs Konan, **Osmanlı Devleti'nde Yabancıların Kapitülasyonlar Kapsamında Hukuki Durumu**, Ankara Üniversitesi, SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2006, s. 83.

²⁹⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 230a.

²⁹¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, s. 200-b. Ayrıca bkz. "Aydın'ın Foçateyn kazasına bağlı Lamort diye bilinen yerde eski eser aramak isteyen Hariciye Kitabeti sabık Serkatibi Manolaki Efendi ile İzmirli Yani Mavroidi'ye gerekli şartlara uymak koşuluyla ruhsat verilmesi", BOA, *MF.MKT.*, 17/76, (14/M/1291); "Foçateyn kazası sahilinde Lamort denilen yerde eski eser aramak isteyen Manolaki Efendi ile Yani Mavroidi'ye gereken şartlara uymak koşuluyla ruhsat verilmesi", BOA, *MF.MKT.*, 17/99, (23/M/1291).

ç-) Dağıstan muhacirlerinin iskanı

Bergama Kazası dahilindeki Poyracık Çayırılığı 600 dönümden ibaret olup miri arazidir. Bir seneliği 4.000 ila 7.000 kuruş karşılığında kiraya verilmektedir. Ancak önceden buraya Dağıstan muhacirleri gönderilmiş, orada yerleşerek tarım yapmaları halinde ileride kiradan ziyade öşür vergisinin alınacağı, bu muhacirlerin yerleşmesine elverişli başka bir yer bulunmadığı, bu nedenle sözü edilen çayırılığın onlara bırakılması gerektiğine dair Aydın Vilayeti tarafından Maliye ve Zaptiye Nezaretlerine telgraflar gönderilmiştir. Maliye ve Zaptiye Nezâretleri arasındaki görüşmeleri içeren tezkireler ise Şura-yı Devlet'e gönderilmiştir. Bu yazılara cevaben Şura-yı Devlet tarafından gönderilen mazbatada sözü edilen muhacirlerin iki sene önce gönderilmelerine rağmen henüz orada iskan olunmadıkları ve bu durumun çayırılığın onlara bırakılmasına engel olduğu belirtilmiştir. Öncelikle orada iskan edilmeleri, sonrasında ise sözü edilen çayırılığın kira bedeli alınmaksızın kendilerine bırakılması ifade edilmiştir²⁹².

d-) Gediz Nehri ve Nif Çayı'nın Taşması

İncelediğimiz 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde akış mecrası genişleyerek çevreye zarar veren nehir ve çaylara dair kayıtlar da bulunmaktadır. Bunlar Gediz Nehri ve Nif Çayı'dır. İzmir Limanı'na akan Gediz Nehri'nin akış mecrasının genişlemesi, çevresindeki tuzlalara zarar vermesine neden olmuş, yeniden eski mecrasına döndürülmesi için aylık 1.500 kuruş maaşla yabancı bir mühendisin ve 500 kuruş aylıkla üç hizmetlinin gönderilmesi, ayrıca Turuk Müdürü Mösyö Riz veya Mojel Beyler'den birisinin harita düzenlemesi uygun görülmüştür. Bunların masraflarının Nafia Nezâreti'ne verilmek üzere bir deftere kaydedilmesi ve mahalli Mâl Sandığından 40.000 kuruşa kadar akçe tahsis edilmesi, haritanın da bir an evvel yapılması Şura-yı Devlet tarafından talep edilmiştir²⁹³.

Saruhan Sancağı Turgutlu Kasabası'nda akmakta olup, mecrasını aşmış olan ve birçok ekili araziye zarar veren Nif Çayı'nın ise kış mevsimi geçmeden mecrasına döndürülmesi için ahaliden üç yüz lira tahsil edilmesi uygun görülmüştür²⁹⁴.

²⁹² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 239b.

²⁹³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 52b/53.

²⁹⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 277a.

e-) Çeşme Kazâsı ahalisinin Şurâ-yı Devlet'e gönderdiği lâyiha

Çeşme Kazası'nda bulunan arazileri tasarruf eden ahaliyle arazinin sahipleri arasında gerçekleşen ihtilaf ve kavganın sona erdirilmesi için hükümet tarafından gönderilen ferman uygulanmamış, arazi sahipleri bağların yerlerini zapt edip ahaliye zulmederek bir milyon altı yük kuruş hasar vermiştir. Bu zararın giderilerek arazinin geri alınması, kaza dahilinde yollar, liman ve istihkam inşa edilerek Ziraat Bankası'nın açılmasına dair Çeşme Kazası ahalisi vekili Yani İlya'nın verdiği layiha Şura-yı Devlet'e gönderilmiştir. Şura-yı Devlet, sözü edilen bağlar hakkında önceleri yapılan müdahale ve zararın giderilerek gerekli tedbirlerin alınmasına karar vermiştir²⁹⁵.

f-) Karaburun ahâlisinin ihtiyaçlarının giderilmesine dair

Karaburun ahâlisinin ihtiyaçları nedeniyle yemeklik için gereken hububatın parasının harman vaktinde geri alınmak üzere kendilerine verilmesi, kimlere verildiğini gösteren defterin gönderilmesi Mâliye Nezâreti ile yapılan görüşmeler üzerine Meclis-i Vâlâ tarafından uygun görülmüş, hazinece gereğinin yapılması için durum Mâliye Nezâreti'ne havale edilmiştir. Bu hususta İzmir Eyaleti Vâliliğine de şukka yazılmıştır²⁹⁶.

g-) İzmir'de ruhsatsız kalafat yerlerinin kapatılması

İzmir'de Darağacı isimli yer eskiden kalafat²⁹⁷ yeri olup sonradan Gureba Hastahanesi'nin masraflarını karşılamak için satılmıştır. Başka yerlerde gemi ve kayık yapılması da hükümet tarafından yasaklanmıştır. Buna rağmen şehrin başka yerlerinde ruhsatsız kalafat yerleri türemiştir. Uygun olmayan yerlerde kalafat yerlerinin bulunması çevreye zarar vereceğinden eski kalafat yerinin yeniden açılması, diğer ruhsatsız olan kalafat yerlerinin ise kapatılması uygun görülmüştür²⁹⁸.

²⁹⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 84b.

²⁹⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 20b.

²⁹⁷ Gemilerde kaplama ve döşeme tahtalarını, aralıklarına ağaç bir tokmak ve bir keski yardımı ile üstüğü sıkıştırıldıktan sonra üstlerine sıcak zift dökmek suretiyle su geçirmez duruma getirmek. Bkz. İlhan Ayverdi, *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, Kubbealtı Yayınları, İstanbul 2011, s. 607.

²⁹⁸ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 4a.

ğ-) Aydın Vilâyeti'nin Zaptiye Askerlerine Üç nefer piyâdenin ilâve edilmesi

Vilayet Zaptiye askerlerinin sayısı güvenliği sağlamak için yeterli görülemediğinden, sonradan ilave edilmiş olan doksan üç nefer piyadenin Vilâyet Zaptiye Askeri komisyonundan gelecek karara kadar istihdam edilmesi Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüştür²⁹⁹.

h-) Rüsumat Emaneti'nin Aydın Vilâyeti'ne gönderdiği yazı

Demiryolu vasıtasıyla Anadolu'nun içerisinde İzmir'e gelen ticari eşyaların gümrük hamalları aracılığıyla mağazalara nakledilmesinden, hamallara verilecek vergilere kadar Rüsumat Emaneti tarafından Aydın Vilâyeti'ne yazı gönderilmiştir. Buna cevap olarak ticaret anlaşmalarında yazdığı üzere yabancı ülkelere gönderilmek üzere Anadolu'nun içlerinden gelen ticari malların iskeleye indirilmesi ve gemilere yüklenmesinden yüzde bir gümrük ihracat vergisi alınacağı, bunun dışında hiçbir şey alınmayacağı belirtilmiştir. Önceden demiryolu vasıtasıyla şehre gelen eşyanın ihracatı için senet ve depozito almak kuralı vardı. Bundan dolayı eşyanın istasyonlara nakledilmesinden dört beş seneden beri Gümrük İdaresi sorumluydu. Kara gümrüğünün ortadan kaldırılmasıyla bunlara gerek kalmamıştır. Ticari mallardan gümrük vergisi alındıktan sonra gümrük hamalları vasıtasıyla mağazalara nakledilirdi, ancak gümrük hamalları birtakım zayıflara ve uygunsuzluklara sebebiyet verebilmekteydi. Bu nedenle gelen malların gümrüğe uğramaksızın tüccarın eşyasını istediği şekilde nakledebilmesine karar verilmiştir. Gerekenin yapılması için Aydın Vilâyeti'ne şukka gönderilmiştir³⁰⁰.

ı-) Ayvalık Kasabası ahâlisinin talepleri

Ayazmend ve Armutabad Nahiyeleri topraklarında zeytin ağaçları bulunan Ayvalık Kasabası ahalisi, öşür vergilerini buldukları Ayvalık Kasabası'nda vermek istemektedirler. Ancak sözü edilen nahiyelerin toprakları ahalinin bağlarının ve sabunhanelerinin bulunduğu Ayazmend Kasabası'na uzakta bulunmaktadır. Bu nedenle ahali bu nahiyelerin Ayvalık'a dahil edilerek idare edilmesi talebinde bulunmuştur. Vergilerin Ayvalık'tan alınması toprak kanununa uygun bulunmamıştır, nahiyelerin

²⁹⁹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 259a.

³⁰⁰ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 207b.

Ayvalık'a dahil edilmesi de uygun görülmemiş, vergilerin toprak olarak nereye bağlı ise oraya ödenmesi hususunda Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır³⁰¹.

i-) İzmir'de ıslahane yapımı

İzmir'de açılmış olan İslahane İdaresi'nin şimdiye kadar biriken iki yük kuruş ile alacaklarını ödemesi mümkün olmayıp, ıslahanenin kiraya verilerek ileride iki yüz çocuğu barındıracak yeni bir ıslahane yapılması düşünülmüştür. Tire Kazâsı'nda miri emlaktan olup mutasarrıfı olan Şipunde Hanım'ın vefatıyla devlete kalmış çiftliğin yarısının açık artırmaya çıkarılarak satılması, buradan elde edilecek paranın ıslahanenin yapımına harcanması uygun görülmüştür. Ayrıca Hazine İdaresi'ndeki emlaktan olup İzmir'de bulunan ve ihale edilmiş olan mağazanın 12.000 kuruşluk kira bedelinin de ıslahaneye tahsis edilmesi Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüş, gereğinin yapılması Mâliye Nezâreti ile Hazine-yi Hâssa'ya bildirilmiş, Aydın Vilâyetine de tahrirat-ı aliyye yazılmıştır³⁰².

j-) Urla Kasabası'nda Telgraf Merkezi inşa edilmesi

İzmir'den Çeşme'ye uzanacak olan telgraf hattı orada bir telgraf merkezinin açılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle Urla Kasabası'nda bir yer tedarik edilerek telgraf merkezinin inşa edilmesi, bunun için ahâliden 200 Osmanlı lirasının toplanması uygun görülmüştür. Ancak bundan dolayı ahâlîye hizmet teklif edilmemesi gerektiği belirtilmiştir. Avrupa'dan getirilecek olan telgraf makinesi ve diğer gereken şeyler için 1.973 frank gerekmektedir. Ayrıca telgraf memurunun maaşının aylık 1.266 kuruş olacağı Nafia Nezâreti ile yapılan yazışmalardan anlaşılmaktadır. Sözü edilen masrafların telgraf hasılatından ödenmesi için durum Mâliye Nezâreti'ne havale edilmiştir. Bu konuya dair Mâliye Nezâreti'ne buyuruldu-yı sâmi, Nafia Nezâreti'ne tezkire-i sâmiye, Aydın Vilâyetine de tahrirat-ı aliyye yazılmıştır³⁰³.

³⁰¹ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 151.

³⁰² BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 40a.

³⁰³ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 40b. Ayrıca bkz. "Masrafi ahaliden toplanacak ianeden karşılanmak üzere, İzmir'den Çeşme'ye çekilecek telgraf hattının Urla'dan da geçirilmesi ve bir telgraf merkezi açılarak gerekli memurların tayin edilmesi teklifine dair Aydın Vilayeti tahriratının gönderildiği", BOA, *DH.MKT.*, 1309/5, (06/Za/1285).

k-) İzmir’de Avrupa tarzı çarşı ve pazar inşası

İzmir’in ortasında bulunan Eski Ok Kalesi ve içerisindeki evler yıkıldığı zaman yerine bir çarşı yapılması uygun görülmüştür. Kalenin Hisar Cami, Servili Han ve Halîm Ağa Çarşısı’ndan başlamak suretiyle sahile kadar bir resminin yapılması, sözü edilen evlerin de bu resimde gösterilmesi, bir defter oluşturulup bu evlerin değerlerinin oraya yazılması için Aydın Vilâyetine emirname-i sâmi gönderilmiştir. Buna cevap olarak gelen mazbatada evlerin sahiplerinin çok yüksek miktarda ücret istedikleri anlaşılmıştır. Evlerin değeri satıldıkları zamankinden yüzde yirmi beş artmış olmasına rağmen, o zamanki emlak satışları göz önüne alındığında istenilen miktarlar evlerin değerinden üçte bir fazladır. Bu evlere hükûmet 697.500 kuruş değer biçmiş, eğer ev sahipleri bu meblâğda anlaşmaya varmak istemezlerse memleketin ve toplumun refahı için anlaşıp anlaşmadıklarına bakılmayarak sözü edilen meblâğla evlerin satın alınması, yıkılan kalenin taşlarının Rıhtım Kumpanyası’na satılarak yıkım masrafının çıkarılması, evlerin enkazının da tâliplerine satılması uygun görülmüştür. Evlerin bedelinin de kalenin yerine inşa edilmesi düşünülen mağazalar ve Avrupa’da olduğu gibi tesis edilecek olan pazar yapıldığında buraların kiralarından ödenmesine karâr verilmiştir. Önceden yıkılan kalenin taş ve arsasından elde edilen gelirin ıslahaneye verilmesi düşünülmüşse de, gerek buraya yapılacak çarşı için gerekse şimendiferler, vapurlar ve gemilerin getirdiği erzak ve malların tâcirlere ve dolayısıyla ahâlîye satılmasına olanak sağlayacağı için bir pazar yapılması gerekeceğinden ve ıslahanenin de bunların hiç birisini inşa etmeye mâli gücü yetmeyeceğinden dolayı vazgeçilmiştir. Zâten bu gibi şeyler belediye dâ’irelerine ait olduğundan eğer İzmir Belediye Dairesi’nin bunları yapacak mâli gücü yoksa kalenin yerine yapılacak olan mağazalar ve pazarın kira hasılatından üçte birinin, yıkılması düşünülen kalenin arsasına karşılık olarak Belediye Dairesi’ne tahsis edilmesi veya uygun bir yerde belediyenin bir çarşı ve pazar inşa etmesi şıklarından hangisi tercih edilirse ona göre gereğinin yapılması ifade edilmiştir. Evler ile kale yıkıldığında satılacak enkazın ne kadar getirisinin olacağı, arsa üzerinde ne kadar bina yapılacağı ve kaç kuruş harcanması gerekeceğinin tespit edilerek bildirilmesi için Aydın Vilâyetine tahrirat-ı aliyye gönderilmiş, durum Mâliye Nezâreti’ne de ifade edilmiştir³⁰⁴.

³⁰⁴ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 47b/48.

1-) Meclis-i Umumi-i Vilâyet'te alınan kararlar

Vilâyet merkezinde toplanmış olan Meclis-i Umumi'deki görüşmeler sonucunda düzenlenen mazbatalardan içişleriyle ilgili olanlar hakkında Şura-yı Devlet'den gönderilen mazbatadan anlaşıldığı üzere Soma, Kırkağaç ve Gelembe Kazâları köylerinin arazisi birbirleriyle içiçe olduğu için ahâlî arasında tartışma çıkmaktadır. Bu nedenle sözü edilen köylerin sınırlarının düzeltilmesine karar verilmiştir. Ayrıca hayır ve servet sahipleri tarafından nasıl ki Muğla Kasabası'nda birer Kütüphane, Rüşdiye Mektebi ve Mevlevihane inşasına ve kütüphane civarındaki caminin tamiratına başlandıysa, aynı şekilde Alaşehir, Menemen ve Kula kasabalarında da Rüşdiye Mektebi ve bir hastahane inşa edilmesi konusunda ruhsat verilip, mekteplerin inşaatı tamamlandığında gerekli muallimlerin, katiplerin ve rîsâlelerin gönderilmesi uygun görülmüştür. Ayrıca mecliste görüşülen ve ön planda tutulması istenilen konulardan birisi de İzmir ve Saruhan taraflarındaki aşiretlerin iskan edilmesi hususudur. Bunların şimdiye kadar yerleşmesine mani olan şeylerin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınmasına, gerek ahâlîden oluşan bir komisyon vasıtasıyla gerekse vilâyet merkezince ayrıntılı olarak düşünülerek bir çözüm bulunmasına karar verilmiştir. Denizli Kazâsı'nın yeniden sancak haline getirilmesi talebi içinse, bundan doğacak masrafın görüşülmesinden sonra bir karara varılması uygun görülmüştür. Tüm bu karârlar Aydın Vilâyetine gönderilen tahrirat-ı aliyyede ifade edilmiştir³⁰⁵.

Yine toplanmış olan Meclis-i Umumi-i Vilâyet'de düzenlenen mazbataların Nâfia ile ilgili olanları hakkında Şura-yı Devlet Nâfia Dâ'iresi'nden verilen mazbatadan anlaşıldığı üzere vilâyetin bazı yerlerinde imâl edilen akmişe fiyatının düşürülmesi konusunda bir iplik fabrikasının açılması için imtiyaz talep edilmiştir. Şayet bu imtiyaz verilirse başkaları fabrika açamayacak ve rekabet de ortadan kalkacaktır. Bu yüzden fabrika imtiyazsız açılmalıdır. Değirmen Deresi'nin etrafına verdiği zararını önlemek için sedler yapılmalı ve bunlar genişletilmelidir. Yine dere üzerindeki köprülerin inşası için yapılacak keşif defterleri hükûmet merkezine gönderilmelidir. Bodrum ve Çeşme limanlarına fener yapılması, Aydın demiryolunun Denizli'ye uzatılması, Bodrum ve Menemen Kazâlarına telgraf çekilmesi hususu Nafia Nezâreti ile görüşülmektedir³⁰⁶.

³⁰⁵ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 52a.

³⁰⁶ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 51c.

m-) İzmir Rıhtım Şirketi ile bir şahıs arasında meydana gelen dava

İzmir’de Varilhane önünde bir yeri kumla doldurmak şartıyla alan Nikolaki Mavro Kordato’nun taahhüdünü yerine getirememesinden dolayı İzmir Rıhtım Şirketi bu yeri kumla doldurmuştur. Davacı kendisine haber verilmediğini iddia etse de, şirket bunu gazetelerle duyurduğunu belirtmiştir. Dava Şura-yı Devlet’e havale olunmuştur. Şura-yı Devlet, Nikolaki’nin denizden aldığı yeri üç sene içinde doldurmadığından tasarruf hakkının düştüğünü belirtmiş ve şirketin doldurduğu yerin kıymetini Nikolaki’ye ödemesine karar vermiştir³⁰⁷.

Yukarıda verilen örnekler ayniyat defterlerine kaydedilen yazıların sadece dava konusu olup, çözümü için Divan-ı Ahkam-ı Adliye’ye gönderilen konular olmadığını göstermektedir. Bu defterlere, vilayetleri ilgilendiren her türlü konu ile ilgili şukka, emirname vb türü belgenin yazıldığı görülmektedir. Defterler, vilayet dahilindeki sancak, kaza ve nahiyelerle ilgili her türlü konuyu kapsadığından yerel tarih araştırmacıları için kıymetli bilgiler sunmaktadır.

---

³⁰⁷ BOA, *BEO.AYN.*, Aydın Ayniyat Defteri, 595/812, s. 248b/249.

III. BÖLÜM

812 NUMARALI AYDIN AYNİYAT DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE BELGELERİN KONULARI

[1-a] Konusu: *Foça'dan hareket ederek kazaya bağlı Ada Mahallesi'ne varan Foça Hıristiyan halkından Nikola, Yani, Menola, Lefter, Lorenci, Vasil ve Mihail isimli kişiler ve onlarla işbirliği yapan Çeşmeli Hasan ve Musa Reisler çaldıkları dört bin sekiz yüz kıyye tuzu kayığa yükleyip geceleyin kaçarken yakalanmışlar ve suçlarını itiraf ederek kabul etmişlerdir. Adı geçen kişilerin suçları sabit olduğundan tutukluluk süreleri de göz önüne alınarak Ceza Kanunu'nun 225. maddesine göre ikişer ay süreyle hapsedilmelerine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş ve bu durum Rüsumat Emaneti'ne de bildirilmiştir. Ayrıca gereğinin yapılması için İzmir Valiliğine de şukka yazılmıştır. [28 Mayıs 1866]*

Evrak Numarası: 8

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İşbu târihte Rüsûmât Emânet-i celîlesine tezkire-i sâmiye yazılmışdır

Foça ahâlî-i Hıristiyanından Nikola ve Yani ve Menola ve Lefter ve Lorenci ve Vasil ve Mihâil nâm sekiz neferin Çeşmeli Hasan ve Mûsâ Re'îsler ile bi'l-ittifâk leylen Foça'dan hareket ve mülhakâtdan Ada Mahallesine azîmetle dört bin sekiz yüz kıyye tuz ahz ve sirkat ederek iki kayığa vaz' ve tahmîl ile firâr ederler iken ahz ü girift olundukları ikrârlarıyla tebeyyün etdiğinden esmânını iki misli cezâ-yı nakdî ahz ve istihsâl olunarak mezkûr tuz dahi muhbirlerine i'tâ olunmak üzere olduğundan bahisle bunların icrâ-yı mücâzât-ı kânûniyelerine dâ'ir Rüsûmât Emânet-i celîlesinin takrîriyle evrâk-ı müteferri'ası Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle egerçi emvâl ve eşyâ-yı mirîyeyi nakden ve 'aynen sirkat edenlerin kal'a-bend edilmeleri hakkında mevzû' olan seksen ikinci madde-i kânûniye hükmüne tevfikân bunlar için cezâ tahdîdi lâzım gelür ise de merkûmlar mezkûr tuzu açıkta bularak sirkat etmiş oldukları cihetle harekât-ı vâkı'aları kânûn-ı cezânın iki yüz yirmi beşinci maddesinde muharrer olduğu üzere hubûbât ta'yînlerinden şey sirkat etmiş derecesinde bulunmuş idüğüne mebnî merkûmûnun bu hükme kıyâsen esnâ-yı istintâk ve muhâkemede vukû' bulan müddet-i mahbûsiyetleri mahsûb olunmak üzere ikişer mâh müddetle habs edilmeleri lâzım geleceği Meclis-i

Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya da beyân ve hikâye kılınmış olmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurulmaları siyâkında şukka.

Fî 13 Muharrem Sene 12(83) [28 Mayıs 1866]

[1-b] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Mandalyat Kazası Derince Köyü halkından olan Mustafa, aynı köyün halkından olan Veli'nin sağ gözünü bıçakla yaralamıştır. Mustafa'nın, Sarı Oğlu Veli'nin gözünün diyeti olan beş bin dirhem üçte birini ilk sene, kalanını sonraki sene olmak üzere iki taksitle ödemesine, ayrıca hapis tarihinden itibaren teşhir edilerek üç sene süreyle kürek cezasına çarptırılmasına karar verilmiştir. Gereğinin yapılması için İzmir Valiliğine şukka gönderilmiştir. [6 Haziran 1866]³⁰⁸*

Evrak Numarası: 80

İzmir Vâliliğine

Menteşe Sancağı dâhilinde kâ'in Mandalyat Kazası'na muzâf Derince Karyesi ahâlîsinden Sarı Oğlu Velî nâm şahsı yine o karyeli Mustafâ'nın bıçak ile sağ gözünü cerh ve kal' ettiği şâhidân şehâdetleriyle ba'de's-sübût merkûm Mustafâ'nın gözünün diyeti olan beş bin dirhem şer'iyi sinîn-i selâsede tekâsît-i selâse ile merkûm Mustafâ'ya edâ eylemesinin mezbûr Velî'ye tenbîh olduğu beyânıyla merkûmun icrâ-yı mücâzâtı İzmir Meclis-i Tahkîki'nin tahrîrât-ı behiyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatasıyla i'lâm-ı şer'ide inhâ olunmuş ise de diyet-i aynı sinîn-i selâse ile te'cîl usûlüne muvâfık olmamasıyla cerh-i mezkûre bir(?) û tâm hâsıl olmuş ise diyet-i mezkûrdan sülûsânını sene-i evvelîde ve bâkisi dahi sene-i âhirede iki taksît ile merkûm Velî'nin edâ etmesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden beyân kılınmış olduğuna mebnî diyet husûsunun fetvâ-hâne işâretine ve masârif-ı cerrâhiyenin dahi Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesi hükmüne tevfikân tesviyesiyle berâber kendüsünün târih-i habsinden i'tibâren bâ-teşhîr üç sene müddetle küreğe konularak târih-i mahbûsiyetinin bu tarafa iş'ârı husûsunun savb-ı vâlâya bildirilmesi Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmağın ber-vech-i muharrer iktizâsının icrâsına himmet buyurulmak siyâkında şukka.

Fî 22 Muharrem Sene (12)83 [6 Haziran 1866]

[1-c] **Konusu:** *Manisa'ya bağlı Turgutlu Kasabası'nda bulunan Yenice Mahallesi'nde oturan ve Morali İbrahim'in katili olan Manav Oğlu Süleyman'ın kisasına hükm olduğu esnada maktulün babası Yusuf, katil ile on iki bin kuruş*

³⁰⁸ Ayrıca bkz. "Menteşe'nin Mandalyat Kazası'na tabi Dergiçe karyesinde Mustafa'nın sağ gözünü çıkararak Sarıoğlu Veli'den mezkur gözün diyet ve masarîf-ı cerrahiyesinin tahsilinden sonra adı geçenin üç seneliğine küreğe konulması. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 745/7, (15/M /1283).

karşılığında sulh yapmıştır. Manav Oğlu Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince hapis tarihi olan 27 Ocak 1865'ten itibaren on beş sene müddetle Midilli'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. Gereğinin yapılması için İzmir Valiliğine şukka gönderilmiştir. Küreğe konulmak üzere gönderildiği Cezair-i Bahr-i Sefid Valiliğine de emirname-i sami yazılmıştır. [11 Haziran 1866]³⁰⁹

Evrak Numarası: 98

İzmir Vâliliğine

İşbu târihte husûs-ı mezkûra dâ'ir Cezâir-i Bahr-i Sefid Vâliliğine dahi emir-nâme-i sâmi yazılmıştır.

Mağnisa'ya tâbi' Turgutlu Kasabası'nda vâki' Yenice Mahallesi sâkinlerinden olub maktûl Moralı İbrâhim'in kâtili olan Manav Oğlu Süleyman'ın icrâ-yı kısâsı hakkında tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı 'âlnin infâz-ı hükmüne ibtidâr olduğunun üzerine maktûl-i merkûmun hasren vârisi olan pederi Yusuf on iki bin gurus bedel-i makbûz mukâbili kâtil-i merkûm ile sulh olduğu Saruhan Meclisi'nin tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eden mazbatası ve i'lâm-ı şer'î me'âllerinden anlaşılmiş ve bu sûretde tarafeynden her biri fimâ-ba'd husûs-ı mezkûrdan dolayı âherden nesne da'vâsına kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden beyân kılınmasıyla şu hâlde maslahatın iktizâ-yı şer'îsine hükme götürür yeri kalmamış olduğundan kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen bir senesi Şa'bânı'nın selhinden [27 Ocak 1865] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Midillü'ye gönderilmesi Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmuş ve keyfiyet Cezâir-i Bahr-i Sefid Eyâleti Vâliliğine de bildirilmiş olmağın ber-minvâl-i muharrer îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Muharrem Sene (12)83 [11 Haziran 1866]

[2-a] Konusu: *Denizli Sancağı Buldan Kazası'nda Müdür olan İbrahim Ağa'nın azledilerek³¹⁰ yerine yedi yüz elli kuruş maaşla Kuyucak Kazası Müdürü Salih'in ve*

³⁰⁹ Ayrıca bkz. "Manisa'nın Turgutlu kasabası ahalisinden Moralı İbrahim'in katli olarak kısasına hükmolunmuşken maktulün babası Yusuf tarafından onikibin gurus bedel ile kısıstan afvolunan Manavoğlu Süleyman'ın Midilli'de onbeş seneliğine hapsi. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 745/6, (19/M/1283).

³¹⁰ Buldan Kazası Müdürlüğü'nden azledilen İbrahim Efendi'nin yeniden Buldan Kazası'na tayin edilmek için dilekçe verdiği dair bkz. "Denizli dahilinde Buldan Kazası eski Müdürü İbrahim Efendi'nin, yine kaza-i mezkur müdürlüğünde istihdamını müstedi arzuhalı. (11. İstida)", BOA, MVL, 525/20, (20/L/1283).

Salih'in yerine ise beşyüz kuruş maaşla üçüncü sınıftan Eski Torul Müdürü Mehmed Ağa'nın tayin edilmesine karar verilmiştir. Maaşlarının hazine tarafından ödenmesi için durum Maliye Nezareti'ne bildirilmiş ve gereğinin yapılması için de mes'ele bir şukka ile İzmir Eyaleti Valiliğine bildirilmiştir. [17 Haziran 1866]

Evrak Numarası: 124

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Denizli Sancağı dâhilinde kâ'in Buldan Kazâsı Müdîri İbrâhim Ağa'nın hasbe'l-îcâb 'azliyle yerine ta'yîn kılınan vekîlin icrâ-yı asâlet-i me'mûriyeti mahallinden inhâ olunmuş ise de mezkûr müdîrlüğe muhassas olan yediyüz elli guruş ma'âşla ve usûlü vecihiyle Kuyucak Kazâsı Müdîri Sâlih ve ânın yerine dahi beşyüz guruş ma'âşla üçüncü sınıftan Torul Müdîri müdîr-i sâbıkı Mehmed Ağaların ta'yîni Meclis-i Vâlâ'dan bâmazbata ifâde kılınmış ve hazînece tesviye-i îcâbı Mâliye Nezâret-i celîlesine havâle edilmiş olmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 S (Safer) Sene (12)83 [17 Haziran 1866]

[2-b] Konusu: *İzmir'in merkezinde bulunan Bülbül Hoca Sokağı'nda sakin olup eşi Hacı Ahmet'in teşvikiyle komşusu Reşit isimli kişinin evine girip sandığını ve eşyasını çalan ve sonrasında tutuşturduğu çırayı dolaba koymak suretiyle evi tamamen yakan Dellal Fatma'nın bu suçundan dolayı 163. madde gereğince idam edilmesi gerekmektedir de aklından noksan olduğu için bunun yerine on beş sene süreyle kadınlara mahsus hapisanede haps edilmesi uygun görülmüştür. Eşi Hacı Ahmet ise çalınan eşyayı bildiği halde sakladığı için bir sene süreyle hapis cezasına çarptırılmasına karar verilmiştir. [1 Temmuz 1866]³¹¹*

Evrak Numarası: 122

İzmir Vâliliğine

Nefs-i İzmir'de Bülbül Hoca Sokağı'nda sâkin olub zevci Hacı Ahmed'in teşvîkât vesâtatıyla komşusu Reşîd nâm kimesnenin hânesi duvarından aşarak derûnuna duhûl ile sandığı şikest ve eşyâ-yı mevcûdeyi ahz ve sirkatle zevc-i merkûmun i'tâ eylediği çırayı yakub dolaba vaz' ile mezkûr hâneyi bi'l-cümle eşyâsıyla ihrâk eylediği tâ'yî'aten ikrârıyla tebeyyün ve tahakkuk eden Dellâl Fâtıma nâm hâtunun icrâ-yı mücâzâtına dâ'ir İzmir Meclis-i Kebîr ve Tahkîki'nin tevârüd eyleyen mazbataları ve melfûf istintâk-nâme ve evrâk-ı sâ'ire Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a eğerçi

³¹¹ Ayrıca bkz. "İzmir'de Reşid'in hanesini yakanlara ve Şehirköyü kazasındaki katli olaylarına dair", BOA, *İ.MVL*, 555/24903, (06/S/1283).

merkûmenin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz altmış üçüncü maddesi hükmünce i'dâmı lâzım gelür ise de kendüsü nâkısâtü'l-'akl olan tâ'ife-i nisâdan olub şu kısâsının neyi müntic olacağı idrâk eder makûleden olmamasına mebnî merkûmenin i'dâmdan mübeddilen ve târih-i habsinden i'tibâren husûsiyet-i hâli cihetiyle bilâ-teşhîr mahallinde nisâyâ mahsûs mahbesde on beş sene müddetle habs edilmesi ve zevci merkûm Hacı Ahmed'in 'inde'l-istintâk eşyâ-yı mesrûkâyı ma'lûmâtı olduğu hâlde ketm etmiş ve madde-i ihrâkda dahi refâkati mazmûn bulunmasına göre bunun da te'dîbi lâzım geleceğinden taht-ı töhmet-i sirkatde fâil-i müşterek-i 'addiyle merkûmun dahi 'âdî sârik cezâsına bi't-tevfik bir sene müddetle habs olunması mezbûrenin târih-i habsinin bu tarafa iş'ârıyla berâber merkûm Reşîd'in hânesi ile muhterik ve zâyî' olan eşyâsı kıymet-i sahîhasının mezbûreden bi't-tahsîl sâhib-i merkûma i'tâ olunması husûsunun savb-ı vâlâyâ bildirilmesi bâ-mazbata ifâde kılınmış ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol merkezde müte'allik buyurulmuş olmağın ol-sûretle icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 S (Safer) Sene (12)83 [1 Temmuz 1866]

[2-c] Konusu: *Hamit Sancağı'ndaki Saçıkara Aşireti'nin Konya havalisinde uygun bir yere yerleştirilmesi için yanlarına yeterli miktarda zaptiye askeri ile işbilir bir memurun tayin edilmesi Meclis-i Vala tarafından Konya Vilayetine bildirilmiştir. Görevlendirilen bu memurun müraacatı halinde kendisine gerekli kolaylığın gösterilmesine dair İzmir Eyaleti Valiliğine şukka gönderilmiştir. [4 Temmuz 1866]*

Evrak Numarası: 177

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Hamîd Sancağı dâhilinde bulunan Saçıkara 'aşîretinin Konya havâlisinde münâsib mahallere icrâ-yı tavn ve iskânları zımında mâ'iyetine mikdâr-ı kâfi 'asâkir-i zâbtiye terfikiyle mahallince muktedir bir me'mûrun ta'yîn ve i'zâmı Meclis-i Vâlâ kararıyla Konya Eyâlet-i Vâliliğine tevcih ve iş'âr kılınmış ve 'aşîret-i merkûmenin ol havâlice îvâ ve iskânları derece-i vücûbda olarak ehemmiyet-i madde ta'rîfdan müstağnî bulunmuş olmağla münâsib mevki' cihetiyle me'mûr-ı mûmâ-ileyhin icrâ etmeye mürâca'atı vukû'unda taraf-ı vâlâlarından dahi teshîlât-ı muktezîye ve hakkında dahi mu'âvenet-i lâzîmenin hüsn-i îfâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 20 S (Safer) Sene (12)83 [4 Temmuz 1866]

[3-a] **Konusu:** İzmir Sancağı'nda bulunan Cumaabad, Torbalı, Taryande Nahiyeleri ile Manisa Sancağı'nda bulunan yirmi dört adet kaza ve nahiyeye şimdiye kadar farklı farklı memurlar tarafından idare edilmiş, bu durum halk açısından zorluk yaratmıştır. Bu nedenle sözü edilen nahiyelerin birleştirilerek ve Seydiköy'ün müdürlük merkezi yapılarak Cumaabad Kazası adıyla yeni bir idari yapının meydana getirilmesi uygun görülmüştür. Ayrıca Menemen Kazası'nın büyük bir kaza olması nedeniyle müdür ve zabtıye maaşlarında yeni bir düzenlemeye gidilmesine, Manisa Kazası'nın merkezinin bizzat kaymakam tarafından yönetilmesine, Milas Kazası Müdürlüğü'ne aylık iki bin kuruş maaşla Tavas Müdürü Seyyid Ağa'nın, Mekri Kazası'na bin beşyüz kuruş maaşla hala müdürü bulunan Hüseyin Efendi'nin, Bozüyük Kazası'na bin beşyüz kuruş maaşla Divan-ı Hümayun'dan Hüsnü Bey'in, Tavas Kazası'na bin beşyüz kuruş maaşla yine Divan-ı Hümayun'dan Mahmut Bey'in, Köyceğiz Kazası'na bin beşyüz kuruşla Tavas'ın Eski Müdürü Mehmed Bey'in müdür tayin edilmelerine ve bu kaza ve nahiyelerin müdür, zabtıye ve katip maaşlarının yeni esaslara göre düzenlenmesine karar verilmiştir. Menemen Kazası'na Gülek Kazası'nın Eski Müdürü Ömer Ağa'nın ve Cumaabad Kazası'na da Ladik Kazası'nın Eski Müdürü Hasan Efendi'nin yukarıda sözü edilenler gibi beşyüz kuruş maaşla tayin edilmesi uygun görülmüştür. Durum Maliye Nezareti'ne havale edilmiş olup, gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine şukka yazılmıştır. [5 Temmuz 1866]

Evrak Numarası: 160

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İzmir Sancağı dâhilinde kâ'in Cum'a-âbâd ve Torbalı ve Taryande Nâhiyeleri ile Manisa Sancağı'nın hâvî olduğu yirmi dört 'aded kazâ ve nâhiye şimdiye kadar başka başka küçük me'mûrlar ma'rifetiyle idâre olunmakta ise de bu tefrikanın maslahatca ve halkca müşkilâtı müsellemler olduğundan işbu nâhiyeler birleştirilerek ve Seydiköyü müdürlük merkezi ittihâz kılınarak Cum'a-âbâd Kazâsı nâmıyla bir idâre-i ferîd vücûda getirülmesi ve Menemen Kazâsı zâten büyücek bir kazâ olmasıyla bunun dahi yalnız müdür ve zabtıye ma'âşlarında ta'dîl ve tesviyesi ve nefsi-i Manisa Kazâsı'nın bi'z-zât kâim-makâmlık tarafından idâre ettirilüb ma'a mülhakât Milas Kazâsı Müdürlüğü'ne şehriye iki bin guruş ma'âşile Tavas Müdürü İzzetlü Seyyid Ağa'nın ve mülhakâtıyla Mekri Kazâsı'na bin beş yüz guruş ile hâlâ müdürü bulunan Hüseyin Efendi'nin ve kezâlik mülhakâtıyla Bozüyük Kazâsı'na bin beşyüz guruş aylıkla bu taraftan hâcegân-ı

Divân-ı Hümâyün'dan Hüsnü Beğ'in ve Tavas Kazâsı'na bin beş yüz guruş ma'âşla bu taraftan Mahmûd Beğ'in ve ma'a mülhakât Bozüyük Kazâsı'na bin beş yüz guruş aylık ve bu taraftan ve hâcegân-ı Divân-ı Hümâyün'dan Hüsnü Beğ'in ve Tavas Kazâsı'na bin beşyüz guruşla yine bu taraftan Mahmûd Beğ'in ve ma'a mülhakât Köyceğiz Kazâsı'na bin beşyüz guruşla Tavas Müdîr-i Sâbıkı Mehmed Beğ'in müdîr ta'yîn olunmaları ve bu kazâ ve nâhiyelerin müdîr ve zâbtiye ve kâtib ma'âşları tertîb-i cedîde esâs ittihâz ile Cum'a-âbâd ve Menemen müdîrliklerine diğerkleri misillü bin beşyüz guruş ma'âştahsîs edilerek Menemen Kazâsı'na Gülek Kazâsı Müdîr-i Sâbıkı Ömer Ağa'nın ve Cum'a-âbâd Kazâsı'na dahi Ladik Kazâsı Müdîr-i Sâbıkı Hasan Efendi'nin icrâ-yı me'mûriyetleri ve kâtib ve zâbtîyelerin dahi şu idâreye göre tahdîdi tensîb olunub muhassasât-ı cedîde kadîm muhassasâtın yekûnu içinde tesviye kılındığından bunların ol sûretle icrâ-yı mu'âmelâtı vârid olan muharrerât-ı devletleri üzerine Meclis-i Vâlâ'da tensîb olunmuş ve işbu ilhâkât ve tertîbâtı mübeyyin olan defterlerin irsâliyle muhassasât-ı merkûmenin ber-minvâl-i muharrer tesviyesi Mâliye Nezâret-i celîlesine havâle edilmiş olmağın oraca dahi icrâ-yı iktizâlarına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 S (Safer) Sene (12)83 [5 Temmuz 1866]

[3-b] Konusu: *Köyceğiz Kazası'ndaki Küçükklü Aşireti'nden ve eşkıyadan Çanakçı Oğlu Musa Oğlu Süleyman, Parmaksız Oğlu Osman'ı yolda katlederek üçyüz elli iki kuruşunu gasp ederek kaçmıştır. Çanakçı Oğlu Musa Oğlu Süleyman, kendisini yakalamak için gelen zaptiye askerleriyle çatışırken öldürülmüştür. Zaptiye memuru görevini yerine getirirken bu katli gerçekleştirdiği için Ceza Kanunu'nun 189. maddesi gereğince sorumlu tutulmamıştır. Bu durumu bildirmek üzere İzmir Eyaleti Valiliğine şukka gönderilmiştir. [5 Temmuz 1866]*

Evrak Numarası: 156

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Köyceğiz Kazâsı'nda meskûn Küçükklü 'aşîretinden ve eşkıyâ makûlesinden olub Parmaksız Oğlu Osman'ı esnâ-yı râhda katl ile üçyüz elli iki kuruşunu gasb eylediğini 'inde'l-istintâk ikrâr ve mu'ahharan firâr ederek ahz ü girifti hakkında üzerine giden me'mûrlara dahi teşhîr-i silâh eylemesi üzerine bi'l-mukâbele itlâf edilmiş olan Çanakçı Oğlu Mûsâ'nın Oğlu Süleyman'ın demi heder olub Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen dokuzuncu maddesi iktizâsınca mukâbeleği icrâ eden dahi gayr-i mes'ûl bulundukda

Menteşe Sancağı Meclisi'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmuş olmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 21 S (Safer) Sene (12)83 [5 Temmuz 1866]

[3-c] Konusu: *Eşkîya tayfasından olup Aydın Sancağı'nda çeşitli kötülöklere cesaret eden Cabbar Oğlu Sağır İsmâil ve Kızıl Kayalı Ali isimli kişiler kendilerini yakalamak için gönderilen zaptiye askerlerine ateş açmış bunun üzerine öldürölmüşlerdir. Zaptiye askerleri görevlerini yerine getirmek için bu şahısları öldürdüğünden Ceza Kanunu'nun 189. maddesi gereğince sorumlu tutulmamıştır. Yukarıda ismi geçen eşkıyalarla işbirliğı yapan ancak kaçak olan Donsuz İnceoğlan'ın yakalanmasına ve onunla birlikte bulunan Ümmü Gülsüm isimli fahişenin ise salıverilmesine karar verilmiş ve durum şukka ile İzmir Valiliğine bildirilmiştir. [5 Temmuz 1866]*

Evrak Numarası: 160

Vâli-i Müşârün-ileyh'e

Meşâhîr-i eşkiyâdan olup Aydın Sancağı'nda serseri geşt ü güzâr ile envâ'-ı habâsete ictisâr etmekte ve ba'zen eşkiyâ-yı meşhûreden Donsuz denilen İnceoğlan ile gezmekte olmasından dolayı ahz ü girifti için gönderilen 'asâkir-i zabtiyeye teşhîr-i silâh eylemesi üzerine bi'l-mukâbele itlâf edilen Cabbâr Oğlu Sağır İsmail ve refiki Kızıl Kayalı Ali nâm şahısların demleri heder olup mukâbeleyi icrâ edenler dahi yüz seksen dokuzuncu madde-i kânûniye îcâbınca gayr-i mes'ûl bulundukta ve hâl-i firârda olan merkûm Donsuz İnceoğlan'ın ahz ü giriftine i'tinâ kılınması merkûmân ile beraber bulunan Ümmü Gülsüm nâm fahişenin dahi salıverilmesi civâr-ı mezkûr kâim-makâmının bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen şukkası üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata üzere ifâde olunmuş olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 S (Safer) Sene (12)83 [5 Temmuz 1866]

[4-a] Konusu: *İzmir'de Darağacı isimli yer eskiden kalafat yeri olup sonradan Gureba Hastahanesi'nin masraflarını karşılamak için satılmıştır. Başka yerlerde gemi ve kayık yapılması da hükûmet tarafından yasaklanmıştır. Buna rağmen şehrin başka yerlerinde ruhsatsız kalafat yerleri türemiştir. Uygun olmayan yerlerde kalafat yerlerinin bulunması çevreye zarar vereceğinden eski kalafat yerinin yeniden açılması, diğere ruhsatsız olan kalafat yerlerinin ise kapatılması uygun görölmüştür. Gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [11 Temmuz 1866]*

Evrak Numarası: 10

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İzmir’de Darağacı nâm mahalde kâ’in kadîm kalafat yeri olub İslâma mahsûs olan Gurebâ Hasta-hânesi’nin tesviye-i masârifâtına karşılık olmak üzere bu def‘a mübâya‘a olunan mahallinden mâ‘adâ yerlerde gemi ve kayık kalafat olunması mukaddemâ bâ-emr-i ‘âlî taht-ı memnûniyete alınmış iken bir müddetten berü şehrin ekser mahallerinde yine birtakım kalafat yerleri hâsıl olmuş olduğundan nâşî mahall-i mezkûrun istîcârına tâlib bulunamayub mu‘attal hükmüne girmiş ve işbu kalafat ‘ameliyâtı ise ateş ile olması cihetle bunun derûn-ı memleketde icrâsı mehâzirden gayr-i sâlim olacağı gibi ta‘affünât-ı vâkî‘ası sebebiyle sıhhat-i ‘umûmiyece dahi mazarratı bulunmuş idüğünden bu san‘atın kemâ-fi’s-sâbık mahal-i mezkûra hasr ve tahsîsi hakkında İzmir Eyâleti Meclisi’nin tevârüd eyleyen mazbatası Meclis-i Vâlâ’ya lede’l-havâle vâkî‘â şehrin mevâkî‘-i mûte‘addide ve gayr-i münâsebesinde kalafat mahalleri bulunması mazarrat ve tehlikeyi mûcib olacağı misillü muhdes olan kalafat yerleri dahi bir gûne ruhsat ve müsâ‘ade-yi resmîye tahtında olmayub hilâf-ı usûl açılmış şeyler idüğü anlaşıldığından kalafat işi kemâ-fi’s-sâbık mahall-i kadîminde icrâ olunmak üzere ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî memnû‘iyet-i mezkûrenin ber-teraf halelden vikâyesiyle mezkûr muhdes kalafat yerlerinin men‘ ve ibtâli husûsları savb-ı devletlerine bildirilmesi tensîb edilmiş olmağın ol vechile îcâbının hüsn-i icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 S (Safer) Sene (12)83 [11 Temmuz 1866]

[4-b] Konusu: *Muğla Kasabası Müftüsü Saadettin Efendi’nin azad ettiği kölesi olan Zenci Selim bir kavga esnasında Mekri Kazası’nda oturan Yunan Devleti tebaasından Bahçivan İsterko’nun sol elininin bileğini büyük bıçak ile darp ederek üç parmağını kesmiştir. Zenci Selim’in Esterko’ya parmaklarının diyeti olan üç bin dirhemi ödemesine, bununla birlikte Ceza Kanunu’nun 177. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra üç sene süreyle bulunduğu yerde küreğe konulmasına Meclis-i Vala tarafından karâr verilmiştir. Gereğini yapmaları ve Zenci Selim’in hapis târihini sadarete bildirmeleri için İzmir Valiliğine şukka gönderilmiştir. [16 Temmuz 1866]³¹²*

Evrak Numarası: 186

³¹² Ayrıca bkz. “Muğla’da mukim Yunan tebaasından Bahçivan İsterko’nun parmağını kesen Muğla Kasabası Müftüsü Sadeddin Efendi’nin mutak gulamı Zenci Selim..” BOA. MVL., 745/43, (25/S/1283)

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Muğla Kasabası Müftüsü Sa'âdeddin Efendi'nin mu'tak gulâmı Zenci Selim beynlerinde tekevvün eden münâza'adan nâşî Mekri Kazâsı mütemekkinlerinden ve Yunan Devleti teba'asından Bağçıvan Esterko'nun sol eli bileğinden kebîr bıçak ile 'amden darb ve cerh ederek üç parmağı bi'l-küllüye sakat ve mu'attal kalmış idüğünü ikrâr eylediği Mentеше Sancağı Meclisi'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve 'ilâm-ı şer'î ve istintâk-nâme me'âllerinden anlaşılması ve merkûm Esterko'nun parmaklarından beherinin kazâdan diyeti olan biner dirhemden üç bin dirhem şer'iyi vech-i şer'î üzere merkûm Selim'in mezbûr Esterko'ya edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınmış olduğuna binâ'en diyet husûsunun ol vechile tesviyesi ve masârif-ı cerrâhiyesinin dahi ahzıyla berâber kendüsünün Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesine tatbîkan ve mahbûsiyeti târihinden i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmuş olmağın ol vechile îcâbının icrâ ve târih-i habsinin bu tarafa inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 RA (Rebîü'l-evvel) Sene (12)83 [16 Temmuz 1866]

[4-c] Konusu: *Aslen Moralı olup bir süredir İzmir'e gelerek öldürmek amacıyla bazı kişileri yaralamaya cüret eden Falyota Dimitri Yovani isimli kişinin akıl sağlığının yerinde olmadığı anlaşılması, tedavi olmak üzere gönderildiği hastahanedeki gözaltına alınması için İzmir Valiliğine şukka yazılmıştır. [16 Temmuz 1866]*

Evrak Numarası: 195

İzmir Vâliliğine

Bu maddenin tafsîli İzmir Vâliliğine yazılan emir-nâme-i sâmi defter-i mahsûsunda mukayyedir.

'An-aslin Mora ahâlîsinden olup bir müddetten berü İzmir'e gelerek katl ve i'dâm kasdıyla ba'zı kesânı cerhe cür'et eden Falyota Dimitri Yovani nâm şahsın şu'ûrunda hâlel emâresi görüldüğü ve merkûmdan bir vechile ümniyye câ'iz olmayub li-ecli't-tedâvi bîmarhânedeki tevkîf kılındığına dâ'ir şukka.

Fî 3 RA (Rebîü'l-evvel) Sene (12)83 [16 Temmuz 1866]

[5-a] Konusu: *Arnavut Mahmut, İzmir Eyaleti dahilindeki Yenikale isimli yerde Hasan isimli kişi tarafından öldürülmüştür. Hasan'a yardım eden ancak sonradan vefat eden Abdullah ve Mercan isimli kişilerin hakkında cezaya gerek kalmamıştır. Hasan'ın*

ise Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince hapis târihinden itibaren teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Midilli'ye gönderilmesi uygun görülmüştür. Durum Cezair-i Bahr-i Sefid Valiliğine bildirilmiş, gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [30 Temmuz 1866]³¹³

Evrak Numarası: 213

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İzmir Eyâleti dâhilinde kâ'in Yenikale nâm mahalde katlen fevt olan Arnavud Mahmûd'un hasren vârisi bulunan birâderi Halîl'in vekîli Yâkub Ağa'nın maktûl-i merkûmun kâtili denilen Hasan ile icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyelerine ve ol bâbda cereyân eden tedkîkât-ı nizâmiyyeye dâ'ir İzmir Meclis-i Tahkîki'nin tahrîrât-ı behiyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î ve istintâk-nâme Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle me'âllerinden müstebân olduğu üzere vekîl-i merkûm Yâkub Ağa müdde'â-'aleyh mezbûr Hasan'ın merkûm Mahmûd'un akçesini gasb etmek üzere katl-i mezkûre îkâ eylediğine dâ'ir tasaddî etdiği da'vâsını isbâtdan izhâr-ı 'aczedüb talebiyle müdde'â-'aleyh mezbûr bi'l-muvâcehe tahlîf olunarak bilâ-beyyine mu'ârazadan men' edildiği misillü müvekkil-i merkûm da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh mezbûr bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayacağı dahi cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınarak şu hâlde maslahâtın iktizâ-yı şer'îsi beyyineye mu'allak bulunmuş ve cereyân eden tedkîkâtın dahi kâtil-i mezkûr fî'l-i gasbı berâ-yı icrâ merkûm Hasan'dan îkâ eylediği sâbit olmuş ve kâtil-i merkûmun refikleri Abdullah ve Mercân dahi mu'ahharan fevt olmalarıyla yalnız mezbûr Hasan'ın kânûnen i'dâmı lâzım gelür ise de madde-i katlin îcâb-ı şer'îsi ber-vech-i meşrûh beyyineye mu'allak bulunmuş ve hükm-i kânûn-ı hukûk-ı şahsiyyeyi ıskât edememiş merkûmun cezâ-yı i'dâmdan kurtulmasını görülmüş olduğuna mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne tevfiikan ve târih-i habsinden i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle vaz'-ı kürek olunmak üzere Midillü'ye irsâliyle i'zâmıyla târih-i habsinin bu tarafa ve oraya iş'ârının ve gasb olunan emvâl-in bi'l-istirdâd verese-i maktûle i'tâsı husûsunun savb-ı vâlâlarına bildirilmesi bâ-mazbata ifâde kılınmış ve keyfiyet Cezâir-i

³¹³ Ayrıca bkz. "Aslen Morali olup İzmir'e ikamet üzere bulunan Kapota Dimitri Yuvani'nin öldürmek kasdıyla birkaç kişiyi yaralamasının mübtela olduğu melankoli hastalığından kaynaklandığı, kendisinin uygun bir gözetim altında bulundurulması gerektiği hakkında Mekteb-i Tıbbiye raporu", BOA, MVL, 43/102, (11/M/1283).

Bahr-i Sefîd Eyâleti Vâliliğine bildirilmiş olmağın ber-minvâl-i muharrer icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 RA (Rebû'l-evvel) Sene (12)83 [30 Temmuz 1866]

[5-b] Konusu: *Aydın Sancağı Tire Kazası Kireli Köyü sakinlerinden Hüseyin, İsmail isimli kişi tarafından öldürülmüştür. İsmail'in kisasına hükm olunmuştur. Katil maktulün annesi tarafından affedilmiş, babası tarafından ise affedilmemiştir. Bu nedenle katilin, diyeti üç senede üç taksitle maktulün babasına ödemesine karar verilmiştir. Bununla birlikte Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince hapis tarihi olan 24 Ekim 1865'ten itibaren on beş sene süreyle Kıbrıs'ta küreğe konulmasına Meclis-i Vala tarafından karâr verilmiş ve bu durum Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiştir. Ayrıca gereğinin yapılması için İzmir Valiliğine de şukka yazılmıştır. [23 Ağustos 1866]*³¹⁴

Evrak Numarası: 269

İzmir Vâliliğine

Aydın Sancağı'nda kâ'in Tire Kazâsı'na tâbi' Kireli Karyesi sâkinlerinden iken maktûlen vefât eden Hüseyin'in verese-i münhasırası olan peder ve mâderi ile kâtili bulunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Oğlu İsmail'in icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'îyyelerine dâ'ir livâ-i mezkûr meclisinin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve 'ilâm-ı şer'î Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle me'âllerine nazaran ve merkûm İsmail mezbûr Hüseyin'i mûcib-i şer'îsi kısâs olan katil ile öldürdüğü ber nehc-i şer'î sâbit olduktan sonra ümm-i merkûma bi'l-verâse rızâsıyla kâtil-i merkûmu kısâstan 'afv eylediği anlaşılmış ve şu halde tamâm-ı diyet kıbel-i merkûmdan ümm-i mezbûrenin sâkit olan sülüs hissesinden mâ'adâ eb-i merkûmun hisse-i şer'îyyesini sinîn-i selâsede tekâsît-i selâse ile kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım gelüb ümm-i merkûme dahi fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında kâtil-i merkûmdan nesne da'vâsına kâdire olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınmış olduğuna binâ'en cihet-i şer'îyyesinin bu sûretle tesviyesiyle merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesine tevfikân ve mahbûsiyeti târihi olan seksen iki senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin üçüncü gününden [24 Ekim 1865] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle vaz'-ı kürek olunmak üzere Kıbrıs'a irsâli bâ-mazbata ifâde edilmiş ve keyfiyet Kıbrıs

³¹⁴ Ayrıca bkz. "Aydın'ın Tire Kazası'na tabi Kireli karyesinde Hüseyin b. Mestan'ı öldürdüğü şer'an sabit olan Pamukoğlu İsmail'den, vereseden katili afveden Amine Hatun'un hissesi düşüldükten sonra pederinin hissesinin tahsili. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 745/91, (02/RA/1283).

Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın ol vechile icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 R (Rebû'l-âhir) Sene (12)83 [23 Ağustos 1866]

[6-a] Konusu: *Aydın Kasabası'nda bulunan Cuma Mahallesi halkından Mihail, zabıta neferlerinden Hüseyin tarafından öldürülmüştür. Maktulün kız kardeşi Katrine katili affetmiştir. Katil Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince hapis tarihi olan 24 Aralık 1865'ten itibaren teşhir edilerek on beş sene süreyle Kıbrıs'ta küreğe konulmasına Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş ve durum Kıbrıs Mutasarrıflığı'na ve İzmir Valiliğine bildirilmiştir. [29 Ağustos 1866]*

Evrak Numarası: 286

İzmir Vâliliğine

Aydın Kasabası'nda kâ'in Cum'a Mahalleli maktûl Mihâil'in hasren vârisi olan hemşiresi Katrine ile zâbıta neferâtından kâtili Hüseyin'in icrâ kılınan muhâkeme ve mürâfa'a-i şer'iyelerine dâ'ir Aydın Meclisi'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve i'lâm-ı şer'î Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle hulâsa-i me'âllerine nazaran mezbûre Katrine kâtıl-i merkûmu bi'l-verâse rızâsıyla kısâstan 'afv eylediğinden diyetden dahi hakkı sâkit olduğu anlaşılmiş ve bu sûretde kendüsünün fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında nesne da'vâsına kâdire olamayacağından cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınmış olduğundan merkûm Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne tevfiikan ve târih-i habsi bulunan seksen iki senesi Şa'bânı'nın beşinci gününden [24 Aralık 1865] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi bâ-mazbata ifâde olunarak keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 R (Rebû'l-âhir) Sene (12)83 [29 Ağustos 1866]

[6-b] Konusu: *Konya Eyaleti'nde bulunan Göçü Kazası'na bağlı Balasın Köyü sakinlerinden olup İzmir'de hamallık eden Ahmet, İzmirli Ethem tarafından öldürülmüştür. Maktulün abisi ve vekili İsmail, Ethem'in Ahmet'i kama ile yaralayıp öldürdüğünü iddia etmiş ancak bunu ispat edememiştir. Yapılan incelemede ise Ethem'in arkadaşı Halil ve Zeybek Mehmet ile Hamal Ahmet ve Hamal Ahmet'in arkadaşı Abdullah arasında fuhuşhanede gerçekleşen kavgadan dolayı kasıtsız olarak Hamal Ahmet'i yaraladığı ve öldürdüğü anlaşılmiştir. Ethem'in Ceza Kanunu'nun 174. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra hapis tarihinden itibaren on beş sene süreyle*

Kıbrıs'ta küreğe konulmasına, Abdullah'ı yaraladığı fahişeler tarafından ifade edilen Zeybek Mehmet'in ise Ceza Kanunu'nun 179. maddesi gereğince iki ay hapis cezasına çarptırılmasına Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş ve durum Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiştir. Gereğinin yapılması için de İzmir Valiliğine şukka yazılmıştır. [10 Eylül 1866]³¹⁵

Evrak Numarası: 319

İzmir Vâliliğine

Konya Eyâleti dâhilinde kâ'in Göçü Kazası'na tâbi Balasın Karyesi ahâlîsinden olub İzmir'de hammâllık etmekte iken katilen vefât eden Ahmed'in verese-i münhasırasından birâderi İsmail'in kendü tarafından bi'l-asâle ve verese-i sâ'ire cânibinden bi'l-vekâle maktûl-i merkûmun kâtili olan İzmirli Ethem ile icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyye ve muhâkeme-i nizâmiyyelerine dâ'ir İzmir Meclis-i Tahkîki'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î ve istintâk-nâme Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle me'âllerinden müstebân olduğu üzere merkûm İsmail mezbûr Ethem'in mûrisleri merkûm Ahmed'i kama ile cerh ve katl eylediğine dâ'ir tasaddî eylediği da'vâsını isbâtdan izhâr-ı 'aciz ile tahlîfe dahi tâlib olmadığından bu sûrette müdde'î-i merkûm da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh mezbûra bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden beyân kılınmış olub ancak tedkîkât-ı nizâmiyyede merkûm Ethem refîki Halîl ve Zeybek Mehmed ile bir fâhişe-hânesinde merkûm Hammâl Ahmed ve refîki Abdullah ile beynlerinde vukû' bulan münâza'alarından dolayı merkûm Ethem mezbûr Hammâl Ahmed'i cerh ve katl eylediği bi't-tedkîk tebeyyün ve katl-i mezkûrun münâza'a arasında min-gayr-i ta'ammüdin vukû' bulunduğu ta'ayyün etmiş olduğundan kâtîl-i merkûm Ethem'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i habsinden i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle vaz'-ı kürek olunmak üzere Kıbrıs'a irsâli ve târih-i habsinin bu tarafa ve oraya ihbârıyla berâber merkûm Abdullah'ı darb ve cerh eylediği mezbûr fâhişeler tarafından ifâde ve ihbâr olunan merkûm Zeybek Mehmed hakkında tahdîd ve icrâ kılınan iki mâh habs cezâsı Kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi hükmünce buralara gönderdiğine mebnî etmekte ol vechile icrâ-yı

³¹⁵ Ayrıca bkz. "İzmir'de münazaa arasında Konya'nın Göçü Kazası'na tabi Plasin karyesi ahalisinden Hamal Ahmed b. İsmail'i katleden İzmirli Edhem'in Kıbrıs'ta on beş seneliğine küreğe konulması ve teferruatı. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 745/109, (24/R/1283).

te'dîbi husûsunun savb-ı vâlâlarına bildirilmesi bâ-mazbata ifâde olunmuş ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın ber-minvâl-i muharrer îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 R (Rebîü'l-âhir) Sene 1283 [10 Eylül 1866]

[7-a] Konusu: *Aydın Sancağı Çine Kazası Müdürü Yusuf Ağa'nın başka bir memuriyete tayin edilmesi nedeniyle yerine üçüncü sınıftan Bayındır Müdürü Nuri Efendi'nin ve Nuri Efendi'nin yerine de bir başkasının tayin edilmesine karar verilmiştir. Ancak bu tür müdürlüklere Divan-ı Hümayun'dan uygun görülen kişilerin atanması gerekli görüldüğünden Çine Kazası Müdürlüğü'ne sekiz yüz kuruş maaşla üçüncü sınıftan Ebu Tahir Kazası'nın Eski Müdürü Ömer Arif Efendi'nin tâyin edilmesi Meclis-i Vala tarafından uygun görülmüştür. Maaşlarının ödenmesi için durum Maliye Nezareti'ne bildirilmiş ve konuyla ilgili İzmir Valiliğine de şukka yazılmıştır. [10 Eylül 1866]*

Evrak Numarası: 578

İzmir Vâliliğine

İşbu târihde Mâliye Nezâret-i Celîlesine buyuruldu-yı 'âlî yazılmıştır.

Aydın Sancağı dâhilinde kâ'in Çine Kazâsı Müdürü Yusuf Ağa'nın diğer me'mûriyete ta'yîn olunması cihetiyle yerine üçüncü sınıftan Bayındır Müdürü Nûri Efendi'nin ve Bayındır'a dahi diğerinin ta'yîni inhâ olunmuş ise de bu makûle müdürliklere bu taraftan münâsiblerinin ta'yîn ve i'zâmı usûl-i müttehize îcâbından olmak hasebiyle mûmâ-ileyh Nûri Efendi'nin oraya tahvîl-i me'mûriyetinden sarf-ı nazaran mezkûr Çine Kazâsı Müdürlüğü'ne muhassas olan sekiz yüz kuruş maaşla üçüncü sınıf ashâbından Ebu Tâhir Kazâsı Müdür-i Sâbıkı Ömer Ârif Efendi'nin ta'yîni Meclis-i Vâlâ'da tensîb bulunmuş ve hazînece tesviye-i îcâbı Mâliye Nezâret-i Celîlesine havâle ve iş'âr edilmiş olmağla oraca dahi îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî selh-i R (Rebilü'l-âhir) Sene (12)83 [10 Eylül 1866]

[7-b] Konusu: *Meclis-i Vala üyelerinden Mihran Bey'in karısı Maryanko Hanım'ın üzerinde bulunan değirmende Parik isimli kişinin hak iddia etmesinden dolayı iki tarafın vekillerinin mahkemede yüzleştirilmelerine karâr verilmiş, bu iş için Evkaf Nezareti'nden de bir memur tayin edilmiştir. Gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine şukka yazılmıştır. [16 Eylül 1866]*

Evrak Numarası: 80

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Evkâf-ı mazbûtadan cennet-mekân bezm-i ‘âlem Vâlide Sultân tâbe-serâhâ hazretlerinin vakf-ı celîliyle evkâf-ı mülhakadan teberdâr-ı merhûm Mahmûd Ağa ve Fâik Paşa ve evkaf-ı sâ’ire müstegıllat ve musakkafatından olub Meclis-i Vâlâ a’zâsından sa’âdetlü Mihran Beğ hazretlerinin zevcesi Maryonka Hanım ‘uhdesinde bulunan değirmene Parik tarafından vukû’-ı iddi’â olunan müdâhâleden dolayı tarafeyn vekîllerinin mahallinde icrâ-yı mürâfa’a-i şer’iyyeleriyle karârının bâ-mazbata ve i’lâm bu tarafa iş’ârı husûsuna dâ’ir Evkâf-ı Hümâyun Nezâret-i Celîlesi’nden tanzîm ve tesyîr ve Meclis-i Vâlâ’dan hükmü tasdîk ve tezyîl edilen takrîrin sûreti leffen irsâl ve bu iş için Hazîne-i Evkâf’dan bir me’mûr ta’yîn ve i’zâmı dahi nezâret-i müşârün-ileyhâya havâle ve iş’âr kılınmış olmağın sûret-i mersûmede gösterildiği vechile îcâbının muhikkâne ve bî-arafâne icrâsıyla karârının iş’âr ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 CA (Cemâziye’l-evvel) Sene (12)83 [16 Eylül 1866]

[7-c] Konusu: *Söke Kazası Eski Müdürü Rahmetli İlyaszade Mehmet Bey’in hanımına bıraktığı mallar ve eşyalar üzerinde hak iddia edilmiştir. Meclis-i Vala meselenin yerinde incelenmesi için Muğla Naibi Ethem Efendi’nin bu işle görevlendirilmesini uygun görmüştür. Durumu Şeyhülislamlığa bildirmek üzere bir emr-i ali düzenlenmiş, gereğinin yapılması için İzmir Valiliğine de şukka yazılmıştır. [20 Eylül 1866]*

Evrak Numarası: 626

İzmir Vâliliğine

Söke Kazası Müdür-i Sâbıkı Müteveffâ İlyas-zâde Mehmed Beğ’in zevcesine terk ve hîbe etmiş olduğu emvâl ve eşyâya vukû’ gelen müdâhalenin müvellâ ta’yîniyle men’i istid’â olunmaktan nâşî keyfiyet Meclis-i Vâlâ’ya havâle ve cânib-i cenâb-ı meşîhât-penâhî ile muhâbere olunarak şu da’vânın aslı hukûk-ı irsiyeye müte’allik bulunduğuna ve böyle şeylerin tedkîk ve tesviyesi vezâ’if-i şer’iyyeden olduğuna binâ’en husûs-ı mezkûrun mahallince tedkîkât ve mürâfa’at-ı şer’iyye icrâsıyla fasl ve hasmı zımnında Muğla Nâ’ibi Ethem Efendi’nin müvellâ ta’yîni tensîb ve keyfiyet meşîhat-i müşârün-ileyhâya bildirilerek iktizâ eden emr-i ‘âlî bâ-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağla iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 10 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)83 [20 Eylül 1866]

[8-a] Konusu: *Beş altı yoldaşıyla on seneden beri Denizli'de ahaliye ve gelip geçen yolculara zarar veren eşkıya Çakıcı Oğlu Mehmet'in yakalanması için üzerine zaptiye askeri gönderilmiştir. Gerçekleşen mücadelede Çakıcı Oğlu Mehmet ve iki yoldaşı zaptiye askerleri tarafından öldürülmüştür. Onları öldüren zabıtalardan Ceza Kanunu'nun 189. maddesi gereğince olaydan sorumlu tutulmaması gerektiğine, sözü edilen eşkıyanın yaralı olarak ele geçirilen bir yoldaşının soruşturularak sonucun mazbata ve soruşturma metniyle birlikte Meclis-i Vala'ya bildirilmesine karar verilmiştir. Gereğinin yapılması içinse İzmir Eyaleti Valiliğine şukka yazılmıştır. [20 Eylül 1866]*

Evrak Numarası: 363

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Beş altı nefer refikiyle on seneden berü Denizli havâlisinde geşt ü güzâr ve ahâlîye ve ebnâ-yı sebîle îsâl-i dest-i hasâr etmekde olduğu hâlde ahz ü giriftine gönderilen 'asâkir-i zâbtîyeye 'adem-i itâ'atle teşhîr-i silâha cür'et eylemelerinden dolayı bi'l-mukâbele itlâf eylediği Denizli Meclisi'nin tahrîrât-ı behiyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatasını me'âlinden anlaşılın Çakıcı Oğlu Mehmed nâm şakî ile iki nefer refikinin demleri heder olub mukâbeleyi icrâ eden zâbıtalardan dahi Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen dokuzuncu maddesi îcâbınca gayr-i mes'ûl olmak lâzım geldiği ve şakî-i merkûmun mecrûhen ele geçirilen bir nefer refikinin dahi icrâ-yı istintâkiyle netîce-i hâsılânın bâ-mazbata ve istintâk-nâme bu tarafa iş'âr edilmesi muktezâ-yı maslahatdan bulunduğu Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmağın ber-vech-i muharrer îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka

Fî 10 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene 83 [20 Eylül 1866]

[8-b] Konusu: *Sakız Adası Kaymakamlığı tarafından gönderilen yazıdan, İzmir Eyaleti'nde bulunan Kula Kazası halkından olup kesin olarak işleyip işlemediği belli olmayan bir suç yüzünden süresiz olarak Sakız Adası'na sürgüne gönderilmiş olan Hacı Bekir ve Hacı Mustafa Ağalar ile Eşref Efendi'nin kendi memleketlerinde bulunan çocuklarının sefalet içinde olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle kendilerinin affedilmesi Meclis-i Vala tarafından uygun görülmüş, durum Kula Kazası Kaymakamlığı'na ve İzmir Eyaleti Valiliğine bildirilmiştir. [8 Ekim 1866]*

Evrak Numarası: 699

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İzmir Eyâleti'nde kâ'in Kula Kazâsı ahâlîsinden olub töhmet-i vâkı'alarına mebnî bilâ-müddet Sakız Cezîresi'ne nefy olunmuş ve memleketlerinde bulunan ıyâl ü evlâdının dûçâr-ı sefâlet oldukları anlaşılmiş olan Hacı Bekir ve Hacı Mustafâ Ağalar ile Eşref Efendi'nin 'afv ve ıtlâkı Sakız Cezîresi Kâim-makâmılığı'ndan vukû' bulan iş'âr üzerine Meclis-i Vâlâ'da tensîb olunmuş ve keyfiyet kâim-makâm-ı mûmâ-ileyhe bildirilmiş olunmağla beyân husûsunun.

Fî 28 CA (Cemaziye'l-evvel) Sene (12)83 [8 Ekim 1866]

[8-c] Konusu: *İzmir Eyaleti'nde bulunan Seydiköy sakinlerinden iken yaralanarak vefat eden Asperu'nun annesi İstihatula ve eşi Burgula ile katili Arnavut Hasan arasında gerçekleşen davaya dair İzmir Tahkikat Meclisi'nin mazbatası, ilamı ve soruşturma evrakı Meclis-i Vala'ya gönderilmiştir. Buna göre; Asperu'nun annesi ve eşi, Hasan'ın Asperu'yu öldürdüğüne dair iddialarını ispat edememiştir. Ancak yapılan incelemede Hasan'ın Asperu'yu aralarında gerçekleşen tartışmadan dolayı tabanca kurşunuyla öldürdüğü anlaşılmıştır. Katil Hasan'ın Ceza Kanunu'nun 174. maddesi hükümünce teşhir edilerek on beş sene süreyle Kıbrıs'ta kürek cezasına çarptırılmasına ve hapis tarihinin Kıbrıs'a bildirilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Gerekenin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [11 Ekim 1866]³¹⁶*

Evrak Numarası: 415

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İşbu târihde Kıbrıs Mutasarrıflığı'na emir-nâme-i sâmi yazılmışdır.

İzmir Eyâleti dâhilinde kâ'in Seydî Karyesi sâkinlerinden iken mecrûhen vefât eden Asperu'nun vâlidesi İstihatula ve zevcesi Burgula'nın bi'l-asâle ve bi'l-vesâyeye maktûl-i merkûmun kâtil Arnavud Hasan ile icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyeye ve muhâkeme-i nizâmiyelerine dâ'ir İzmir Eyâleti Meclis-i Tahkîki'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î ve istintâk-nâme Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle me'âllerinden müstebân olduğu üzere müdde'iyân-ı asîl ve vasî-i merkûmân merkûm Hasan'ın mezbûr Asperu'yu itlâf eylediğine mütedâ'ir tasaddî

³¹⁶ Ayrıca bkz. "İzmir'e tabi Seydiköy ahalisinden İspiro'nun katili olup maktulün veresesiyle şer'an murafaasından hükme medar bir sonuç çıkmayan Yanyalı Arnavud Hasan'ın muhakeme-i nizamiyesi sonucuna göre onbeş yıllığına küreğe konulması" (2. Anadolu Katil Sirkat), BOA, MVL, 745/29, (21/R /1283)

eyledikleri da‘vâlarını isbâtdan izhâr-ı ‘aciz edüb talepleriyle müdde‘â-‘aleyh merkûm tahlîf olunarak bilâ-beyyine mu‘arâzadan men‘ olundukları misillü merkûmânın da‘vâ-yı mezkûreleriyle müdde‘â-‘aleyh merkûm bilâ-beyyine mu‘arâzaya kâdire olmayacakları dahi cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınmış ve şu halde maslahatın iktizâ-yı şer‘îsi ikâme-i beyyineye mu‘allak bulunmuş olup ancak tedkîkât-ı câriyede merkûm Hasan’ın beynlerinde vukû‘ bulan münâza‘adan dolayı mezbûr Asperu’yu tabanca kurşunuyla itlâf eylediği ihbârât-ı vâkı‘a ile tebeyyün etdiğine ve katl-i mezkûr münâza‘a arasında min-gayr-i ta‘ammüdin vukû‘ bulduğuna mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevfiikan ve târih-i habsinden i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle vaz‘-ı kürek olunmak üzere Kıbrıs’a irsâli ve târih-i habsinin bu tarafa ve oraya iş‘ârı husûsunun savb-ı vâlâlarına bildirilmesi bâ-mazbata ifâde olunmuş ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla ber-minvâl-i muharrer icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî gurre-i C (Cemâziye’l-âhir) Sene (12)83 [11 Ekim 1866]

[9-a] Konusu: *Urla Kazası Hıristiyan halkından İspan, arkadaşı Yorgi ile beş liraya anlaşarak Seferihisarlı Moridi’nin Panayota isimli bakire kızını bağda çalışırken saçından tutarak bıçak arkasıyla döve döve zorla dağa götürmüş orada sözü edilen Yorgi’ye teslim etmiş, Yorgi’nin de kızın ırzına geçtiği İzmir Eyaleti Tahkikat Meclisi ve Urla Kazası Meclisi’nin mazbataları ile soruşturma evrakından anlaşılmıştır. Daha önceden hapis cezası görmüş ancak ıslah olmamış arsızlardan olduğu bilinen İspan’un beş lira karşılığında Panayota’yı zorla kaçırarak Yorgi’ye götürmesi cezâsını şiddetlendirmiştir. İspan’un Ceza Kanunu’nun 206. maddesinin ilavesi gereğince 15 Eylül 1864’ten itibaren iki sene süreyle hapsedilmesine, Yorgi’nin ise Ceza Kanunu’nun 200. maddesi gereğince bekaret bedeli olmak üzere mahallince takdir olunacak akçe miktarını Panayota’ya ödeyerek 15 Eylül 1864’ten itibaren üç sene süreyle kürek cezasına çarptırılmasına Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Gerekenin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [30 Ekim 1866]³¹⁷*

Evrak Numarası: 487

İzmir Eyâleti Vâliliğine

³¹⁷ Ayrıca bkz. “Urlalı İpsoni’nin cebren Panayota adlı biki-i baliğayı kaldırarak arkadaşı Nakşeli Yorgi’ye bikiğini izale ettirmesi ile ilgili yapılan tahkikata dair evrak. (2. Anadolu Katil Sirkat)”, BOA, MVL, 746/11, (14/RA/1283).

Urla Kazâsı ahâlî-i Hıristiyânından İpon refiki Yorgi ile beş lira üzerine ‘akd eylemiş olduğu mukâveleye mebnî Seferihisarlı Moridi’nin Panayota nâm bâkir ve bâliğa kızını bağda işler iken saçından tutarak bıçak arkasıyla döğe döğe cebren dağa götürüb orada merkûm Yorgi’ye teslîm etmesiyle o dahi bokrini izâle eylemiş olduğu İzmir Eyâleti tahkîk ve kazâ-i mezbûr meclislerinin mukaddem ve mu’ahhar bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbataları ve melfûf istintâk-nâme ve evrâk-ı sâ’ire me’âllerinden ve mezbûr İspan’un bu âna değin mükerreren habs cezâsı görerek ıslâh-ı nefis edememiş arsız makûleden bulunduğu dahi beyân-ı iş’ârdan anlaşıldığı gibi bunun ol vechile beş lira mukâbilinde mezbûreyi cebren kaçırarak bokrini izâle etmek üzere merkûm Yorgi’ye teslîm edişi dahi cezâsının teşdîdini mûcib-i esbâbdan idüğüne binâ’en İspan’un Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz altıncı maddesi ilâvesi hükmüne tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan iki yüz seksen bir senesi Rebû’l-âhiri’nin üçüncü gününden [5 Eylül 1864] i’tibâren iki sene müddetle mahbese ve merkûm Yorgi’den kânûn-ı mezkûrun iki yüzüncü maddesi hükmüne tevkîfan mezbûrenin bedel-i bokrî olmak üzere mahallince takdîr olunacak mikdâr-ı akçenin bi’l-istîfâ mezbûreye i’tâsıyla kendüsünün târih-i mezkûrdan i’tibâren üç sene müddetle küreğe ilkâ olunmaları Meclis-i Vâlâ’dan bâ-mazbata ifâde kılınmağla icâbâtının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka

Fî 20 C (Cemâziye’l-âhir) Sene (12)83 [30 Ekim 1866]

[9-b] Konusu: *Batı Anadolu’daki demiryolu hatları üzerinde telgraf direkleri inşasına demiryolu şirketlerinin itiraz hakkının olmadığı belirtilerek, demiryolu güzergahı üzerinde telgraf direklerinin dikilmesine ve bu hatlardan tüccarın faydalanmasına karar verilmiş, İzmir’den Menemen’e kadar uzanan telgraf hattının tamir edilmesine dair İzmir Eyaleti Valiliğine şukka gönderilmiştir. [3 Aralık 1866]³¹⁸*

Evrak Numarası: 50

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İzmir’den Menemen’e kadar mümtedd olan telgraf hattı ta’mîre muhtaç olmasından ve Aydın’a kadar bir telgraf hattı yapılması mukarrer bulunmasından nâşî demiryolunun şartnâmelerine tevfikan Kasaba’ya kadar olan telgraf tellerinin demiryolu direklerine ta’lîki ve Aydın’dan İzmir’e kadar olan şimendifer hattından bir tel alınması kumpanyalarına ifâde ve teblîğ olunmuş ise de bu bâbda beyân-ı makderet olduğundan

³¹⁸ Ayrıca bkz. “İzmir’den Aydın’a kadar uzanacak telgraf hattı, inşa ve tamiri için hazırlanan mukavelenamenin, kumpanya memurlarıyla Nafia Nezareti’ne gönderildiği”, BOA, A.)MKT.MHM., 387/57, (17/RA/1284).

icrâ-yı îcâbı vârid olan tahrîrât-ı behiyelerinde inhâ kılınmış ve Aydın demiryolu telgrafının muharrerât-ı ticâriye teâ'tisinden men'î ve hasbe'l-mukâvele hukûk-ı saltanat-ı seniyyeden olduğu üzere Foçateyn direklerine tel geçirülmesi hakkında mu'ahharan keşîde olunan telgrafnâmeye cevâben gelen tahrîrât-ı telgrafiyyelerinde dahi muhâberât-ı ticâriye hâsılâtı demiryolu defterine îrâd kayd edilmekte olduğu cihetle men'î takdîrinde fâiz hesâbından dolayı zarârı yine hazîne-i celîleye 'âid olacağı kumpanya tarafından beyân edilmekte olduğundan başka kumpanya direklerinden devlet-i 'aliyye hesâbına olarak teller geçirülmezden evvel kumpanya telgrafının teâ'ti-i muhâberâtından men'î tâ'ife-i tüccârın şikâyatını dâhi olacağından îfâ-yı muktezâsı istîzân olunmuş olmasıyla keyfiyet Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle mârû'l-beyân demiryolları hakkında mer'îyyü'l-icrâ olan şartnâme-i 'umûmiyenin elli dokuzuncu maddesi hükmünce kumpanya direklerinden tel geçürmek saltanat-ı seniyyenin hukûk-ı sarîhâsından bulunduğu mebnî direklerin demirden yâhud meşe ağacından yapılması iktizâ ederken burasını kumpanyanın evvelce düşünüp yapmaması kayıtsızlık demek olarak bundan terettüb edecek mes'ûliyet kumpanyaya 'âid olacağı cihetle direklerin tevdîdi iktizâ etsün etmesün hukûk-ı mezkûreden sarf-ı nazâr edilmek münâsib olmayacağından ne sûretle olur ise olsun kumpanya direklerinden devlet-i 'aliyye hesâbına olarak teller imrâr-ı lâzımeden bulunmasıyla keyfiyetin Kasaba ve Aydın demiryollarının kumpanyalarının Der-sa'âdet'de kâ'in acentolarına resmen ve tahrîren teblîği husûsunun Ticâret Nezâret-i Celîlesine bildirilmesi ve tâ'ife-i tüccârın İzmir'den Aydın'a kadar Devlet-i 'Aliyye'nin cihâd-ı sâ'ireden dolaşan hudûd-ı telgrafiyyesinden birisiyle muhâbereleri mümkün ise kumpanya telgrafının muharrerât-ı ticâriye te'âtisinden men'î lâzım gelüb aksi takdîrinde kumpanya direklerinden geçürülecek tellerin hitâm-ı inşâsına değin çâresiz buna muvakkaten cevâz gösterilmek ve fakat vâridâtının mikdârına kesb-i ittilâ' ile demiryolu îrâd defterine idhâline dikkat edilmek lâzım geleceğinden şuralarının ve mezkûr Menemen hattının serî'an icrâ-yı ta'mîri maddesinin dahi savb-ı vâlâlarına bildirilmesi tensîb edilmiş ve ol vechile keyfiyet nezâret-i müşârün-ileyhâya bildirilerek telgraf idâresine de ma'lûmât verilmiş olunmağla ber-minvâl-i muharrer îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 25 Receb Sene (12)83 [3 Aralık 1866]

[10-a] Konusu: *Manisa Tütün İdaresi Eski Sandık Emîni Agop, tütün hasılatından on bin altı yüz otuz guruş beş pareyi zimmetine geçirmiştir. Agop'un kanunnamenin 90. maddesi hükmünce görevinden uzaklaştırmasına, altı ay süreyle Midilli'ye sürgün edilmesine ve sözü edilen meblağın tamamının kaçak olan kefilinden yakalandıktan sonra tahsil edilmesi ve eğer yakalanamazsa Agop'un eşyasının şer-i şerif ve meclis aracılığıyla satılarak tahsil edilmesi Rüsumat Emaneti'nin takriri üzerine Meclis-i Vala tarafından düzenlenen mazbatada ifade edilmiş ve bu durum Rüsumat Emaneti'ne bildirilmiştir. Gerekenin yapılması için Saruhan Kaymakamlığı'na da şukka yazılmıştır. [6 Aralık 1866]³¹⁹*

Evrak Numarası: 1014

Saruhan Kâim-makâmı'na

Mağnisa Duhân İdâresi Sandık Emîn-i sâbıkı olup duhân hâsılâtından on dokuz bin altı yüz otuz guruş beş pâre zimmeti olduğu mukarrer olan Agob'un doksanıncı madde-i kânûniye hükmünce vukû' bulan infisâliyle tard cezâsı hâsıl olmuş idüğüne binâ'en târih-i tevkîfinden i'tibâren altı mâh müddetle Midüllü'ye nefy olunması ve meblâğ-ı mezbûrun te'diyesine 'adem-i iktidârı cihetiyle firârda bulunan kefilinin hîn-i ahz ü giriftinde kâmilen kendüsünden tahsili ve tutulamadığı hâlde zimmet-i mezkûrenin tesviyesine kâfi emvâlinin şer'-i şerîf ve meclis ma'rifetiyle fûruht olunarak esmânından istîfâsı Rüsûmât Emânet-i celîlesinin takrîriyle melfûfâtı üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya beyân ve hikâye kılınmış ve lâzım gelen fermân-ı 'âlî bâ-tasdîr leffen gönderilmiş olmağın icâbının icrâsına himmet eylemeniz siyâkında şukka.

Fî 28 Receb Sene 83 [6 Aralık 1866]

[10-b] Konusu: *Eşkîyadan olup çeşitli kötülöklere cesâret eden Çulha Halil Oğlu Ahmet isimli kişinin yakalanması için ahaliden birkaç kişi gönderilmiştir. Ancak sözü edilen eşkıya teslim olmayarak ateş açmış, ahaliden Değirmenci Mehmet'in yaralanmasına ve ölmesine neden olmuş, kendisi de bu çatışmada yaralanarak vefat*

³¹⁹ Ayrıca bkz. "Sabık Manisa Duhan İdaresi Sandık Emîni Agob'un zimmetine miri mal geçirmesinden dolayı tertib-i mücazatına dair mazbata. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 746/90, (17/B/1283) ; "Manisa Duhan İdaresi sabık sandık emîni Agob'un zimmeti zuhur etmesi sebebiyle Midilli'ye sürülmesi. (5. Anadolu)", BOA, MVL, 734/74, (30/M/1284) ; "Manisa Duhan İdaresi Sandık Emîni Agob'un görülen zimmetinin tahsili. (6. Anadolu)", BOA, MVL, 738/13, (19/CA/1284).

etmiştir. Bu nedenle Çulha Halil Oğlu Ahmet hakkında cezaya gerek kalmamıştır. Çulha Halil Oğlu Ahmet'in üzerine gönderilen ahaliden bazı kişilerin Ceza Kanunu'nun 189. maddesi gereğince bu ölümden sorumlu tutulmamasına karar verilmiş, durumu bildirmek için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [20 Aralık 1866]

Evrak Numarası: 591

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Meşâhîr-i eşkiyâdan olub envâ'-ı şekâvet ve habâsete mütecâsir olan Çulha Halîl Oğlu Ahmed nâm şahsın ahz ü giriftine giden ahâliden çend nefer kimesneye şakî-i merkûm teslîm olmayub teşhîr-i silâh ile içlerinden Değirmenci Mehmed'i darb ve cerh eylemesi üzerine bi'l-mukâbele kendüsü katl ve telef edilmiş ve merkûm Mehmed dahi cerh-i mezkûrdan müte'essiren vefât etmiş olduğu Aydın Sancağı ve Nazilli Kazâsı Meclisleri'nin tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eyleyen mazbataları me'âllerinden anlaşılub şu hâlde şakî-i merkûmun demi heder ve mukâbeleyi icrâ edenlerin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen dokuzuncu maddesi îcâbınca gayr-i mes'ûl olduğu misillü şakî-i mezbûrun vukû'-ı vefâtı cihetiyle merkûm Mehmed'in demi ve diyetini aramağa dahi mahal kalmamış idüğü Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 12 Şa'bân Sene (12)83 [20 Aralık 1866]

[10-c/11] Konusu: *Tire Kazası Kayyım Mahallesi ahalisinden Mehmet, aralarında gerçekleşen kavgadan dolayı Ali Bey'in Oğlu Mehmet tarafından öldürülmüştür. Katilin kisasına hükm edilmiştir. Maktulün babası katili kısıstan affetmişse de maktulün diğer varisleri affetmemiştir. Bu nedenle katilin maktulün diyeti olan on bin dirhemi diğer varislere üç taksitle ödemesi uygun görülmüştür. Katil Mehmet'in ise Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince hapis tarihi olan 1 Mayıs 1865'ten itibaren teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. Durum Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş, gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine şukka gönderilmiştir. [20 Aralık 1866]*

Evrak Numarası: 589

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İşbu târihde Kıbrıs Cezâresi Mutasarrıflığı'na emir-nâme-i sâmi yazılmışdır.

Tire Kazâsı'nda kâ'in Kayyım Mahallesi ahâlîsinden maktûl Mehmed'in veresesi vekîliyle kâtili olan Ali Beğ Oğlu Mehmed'in icrâ olunan mürâfa'a-i şer'iyeye

ve muhâkeme-i nizâmiyyelerine dâ'ir Aydın Sancağı Meclisi'nin tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î ve istiktâk-nâme Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle me'âllerinden müstebân olduğu üzere merkûm beğın oğlu Mehmed'in beynlerinde tekevvün eden münâza'adan dolayı merkûm diğeri Mehmed'i mûcib-i şer'îsi kısâs olan katil ile öldürdüğüne mütedâ'ir vukû' bulan ikrârı şâhidân şehâdetleriyle sâbit olub ancak maktûlün pederi bi'l-verâse rızâsıyla kâtil-i merkûmu kısâstan 'afv etmesiyle verese-i sâ'irenin hakları diyete münkâlib olarak kazâdan tamâm-ı diyet-i racül bulunan on bin dirhem şer'îden eb-i merkûmun sâkit olan hissesinden mâ'adâ verese-i sâ'irenin hisselerini mukassaten i'tâyâ hükm-i şer'î lâhik olduğundan bu sûrette şâhidân-ı merkûmân fi'l-i katlin vukû' bulduğu mezbûr Kayyım Mahallesi ahâlîsinden olmayub da ikrâr-ı mezbûr tav'an olduğu sâbit olmuş ise de merkûmun fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûmdan nesne da'vâsına kâdir olmayub diyet-i mezkûre sâ'ir veresinin hisse-i şer'iyelerini sinîn-i selâsede tekâsît-i selâse ile kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden beyân kılınmış olduğuna mebnî diyet husûsunun ol vechile tesviyesiyle kâtil-i merkûmun [s.11] Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen bir senesi Zi'l-hiccesi'nin beşinci gününden [1 Mayıs 1865] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a irsâl olunması bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Cezâresi Mutasarrıflığı'na beyân ve hikâye edilmekle icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

12 Şa'bân Sene 83 [20 Aralık 1866]

[11-a] Konusu: *Karasu Tütün İdaresi'nden kendi ismine verilen tezkirede altı yüz seksen bir kıyye tütünün vergisi dört bin seksen altı kuruş olduğu halde bunu 100 kıyye tütün karşılığı 600 kuruş olarak değiştiren ve sonradan belgeyi arkadaşı vefat etmiş olan Nasuh Oğlu Mehmet Efendi ile tahrif ettiğini itiraf eden Kara Ali Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 157. maddesi gereğince hapis tarihinden itibâren bir sene süreyle hapsedilmesine Rûsumat Emaneti'nin yazısı üzerine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Durum Rûsumat Emaneti'ne de bildirilmiş ve İzmir Eyaleti Valiliğine şukka yazılmıştır. [25 Aralık 1866]³²⁰*

Evrak Numarası: 609

³²⁰ Ayrıca bkz. "Karasu Duhan Müdürlüğü'nden yedine verilen tezkireyi tahrif ve tağyir etmiş olan Kara Ali oğlu Ali'nin cezalandırılması ile ilgili mazbata. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 746/22, (11/Ş/1283).

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İşbu târihde Rüsûmât Emânet-i celîlesine tezkire-i sâmi yazılmışdır.

Karasu Duhân İdâresi'nden kendü ismine verilüb _ gelen tezkirede altı yüz seksen bir kıyye duhânın resmi olan dört bin seksen altı guruş murakkam olduğu halde koçan ve icmâlinde yüz kıyye duhân resmi olarak altı yüz guruş yazılmış ve ol vechile resmî istîfâ olunmuş iken mu'ahharan tezkire-i mezkûre refiki Nasûh Oğlu Müteveffâ Mehmed Efendi ile birlikte tahrîf ve tağyîr ile mezkûr duhânın mikdâr ve resmi ol dereceye iblâğ olunmuş olduğunu mukırr olan Kara Ali Oğlu Ali nâm kimesnenin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz elli yedinci maddesi hükmüne tatbîkan ve mahbûs ise habsi târihinden i'tibâren bir sene müddetle habs olunması Rüsûmât Emânet-i celîlesinin takrîri üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde kılınmış ve keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya da bildirilmiş olmağla ol vechile icâbının icrâsına himmet buyurulması lâzım geleceği ve mezkûr duhânın fazlası olan beşyüz seksen bir kıyyenin resmi bulunan üç bin dört yüz seksen altı guruşun sûret-i tazmîni hakkında gümrükçe mu'âmele-i icâbiyenin der-dest icrâ bulunduğu beyânıyla şukka.

Fî 17 Şa'bân Sene (12)83 [25 Aralık 1866]

[11-b] Konusu: *Uzun zamandır gelip geçen yolculara zarar vermekte olan eşkıyalar, kendilerini yakalamak için gönderilen zabtiyelere direnmeye ve silah atmaya cüret etmişlerdir. Çıkan mücadelede sözü edilen eşkıyalardan bir kısmı ölmüştür. Eşkıyaları öldürenlerin görevlerini yerine getirmelerinden dolayı Ceza Kanunu'nun 189. maddesi gereğince sorumlu tutulmamalarına karar verilmiştir. Eşkıyaların içinden Mustafa ve Topal İbrahim Oğlu Kara Halil kaçmış, ancak Mehmet Oğlu Süleyman yakalanmıştır. Onlarla birlikte yakalanıp alıkonulan Fatma ve Aişe isimli hâatunların eşkıya tarafından zorla tutuldukları anlaşıldığından salıverilmelerine karar verilmiştir. Kaçak olanların yakalanmasına özen gösterilmesine, Süleyman'ın ise soruşturma sonucunun bildirilmesine Meclis-i Vâlâ tarafından karar verilmiştir. Gerekenin yapılması içinse İzmir Eyaleti Valiliğine şukka yazılmıştır. [12 Şubat 1867]*

Evrak Numarası: 708

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Hayli vakitden berü ol havâlide geşt ü güzâr ve ebnâ-yı sebîle îsâl-i dest-i hasâr etmekde bulunan eşkıyânın mahallerince ahz ü giriftlerine gönderilen zâbtiyelere 'adem-i mütâva'at ve teşhîr-i silâha cür'et ile bi'l-mukâbele itlâf edilen ma'alûmü'l-

esâmî eşhâsın demleri heder olub mukâbeleyi icrâ edenler dahi Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen dokuzuncu maddesi hükmünce gayr-i mes'ûl oldukları ve içlerinden Mustafâ ve Topal İbrâhim Oğlu Kara Halîl firâr eyleyüb fakat Süleyman bin Mehmed ahz ü girift olunmuş ve bunlar ile birlikte buldukları hâlde tutulub tevkîf edilen Fâtıma ve Âişe nâm hâatunları eşhâs-ı merkûmenin sûret-i cebriyede kaldıkları tahakkuk ederek haklarında bir şey lâzım gelmemiş olduğundan bunların tahliye-i sebîlîleriyle firârda olanların ahz ü giriftine i'tinâ ve elde bulunan merkûm Süleyman'ın dahi icrâ-yı istintâkiyle netîce-i hâsılânın bâ-mazbata istintâk-nâme bu tarafa iş'âr ve inbâ olunması Aydın Sancağı ve Dadya ve Kuşadası ve İne-âbâd Kazâları meclislerinin tahrîrât-ı behiyeleriyle tevârüd eyleyen mazbataları ve melfûf istintâk-nâme üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde kılınmış olmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

7 Şevvâl Sene 83 [12 Şubat 1867]

[12] **Konusu:** *Reis Dimitri Kostantin, Hacı Cano Mahallesi'nden satın aldığı yüz kıyye tuzun tezkiresini dört bin kıyye olarak değiştirmiştir. Gemisindeki yüz kıyye tuzu da diğer gemilerden ecnebi tuzu olarak dört bin kıyyeye tamamlamıştır. Bunun üç bin yirmi kıyyesini Kemer-i Edremit İskelesi'ne götürerek satmış, tezkireyi de bir mecdi altın karşılığında Gümrük Katibi İsmail Efendi'ye hâzırlattığını, Bakkal Kara Yuvan'ın ise aracılık ettiğini söyleyerek yalan beyânda bulunmuştur. Dimitri Kostantin'in 69. kanun maddesi gereğince hapis tarihinden itibaren üç sene müddetle Kütahya'da kaleye hapsedilmesine karar verilmiştir. Sözü edilen üç bin yirmi kıyye tuzu satın alan tüccarın harcadığından kalan iki bin kıyye tuz ise kendisinden alınarak muhâfaza edilmiştir. Kemer-i Edremit İskelesi Gümrük memuru Süleyman Efendi bu tuz kendisine geldiğinde tezkirenin değiştirilmiş olduğundan şüphe ederek tezkire ile beraber Reis Dimitri'yi Gümrük İdaresi'ne göndermiş, Gümrük İdaresi'nin tezkireyi kabul etmesi üzerine Süleyman Efendi tuzun satışına izin vermiştir. Satış memurunun izin vermesi üzerine tuz sözü edilen tacire satıldığından tuzun tacirden alınarak muhâfaza edilmesi doğru bulunmayıp, tuzun yerinde satılması şartıyla tekrar tacire verilmesine karar verilmiştir. Açıkta kalan meblâğın tezkirenin değiştirilmiş olduğunu anlamayan Gümrük Katibi Mustafâ Efendi'nin maaşından tahsil edilmesine, ayrıca Mustafa Efendi'nin*

soruşturularak sonucun bildirilmesine karar verilmiş, gerekenin yapılması için İzmir Vâliliğine şukka yazılmıştır. [13 Mart 1867]³²¹

Evrak Numarası: 762

İzmir Vâliliğine

Hacı Cano Mahallesi'nden mübâya'a eylediği yüz kıyye tuzun tezkiresini hakk ile dört bin kıyyenin tezkire sûretine koyarak ve seffinesinde mevcûd tuzu diğer seffinelere ecnebî tuzu mübâya'asıyla dört bin kıyyeye iblâğ ederek bunun üç bin yirmi kıyyesini Kemer-i Edremid İskelesi'ne nakl ile orada sarf ve fûruht eylediğini ve tezkireyi bir mecîdî altunu i'tâsiyle bunu da Gümrük Kâtibi Çerkes İsmail Efendi'ye hakk ettirdim deyü efendi-yi mûmâ-ileyh ile vesâtatı olduğu beyân eylediği Bakkâl Kara Yuvan hakkında iftirâ eylediği inde't-tahkîk tebeyyün eyleyen Re'îs Dimitri Kostantin'in icrâ-yı mücâzâtına ve fiyât-ı mîrîsiyle mezkûr tuz esmânının dahi mezbûr tezkireyi mahkûk olduğunu bilmeyerek kabûl eden iskele-i mezkûr Gümrük İdâresi Kâtibi Mustafâ Efendi ile me'mûrûndan istihsâline dâ'ir Rûsûmât Emânet-i celîlesinin vârid olan takrîri melfûfâtıyla berâber Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a şu maddede bir şey beyân edememesinden dolayı rüşvet olarak verildiği beyân olunan liranın ahzına mahal olmadığından merkûm Dimitri Kostantin'in altmış dokuzuncu madde-i kânûniye hükmüne tevfiğin ve târih-i habsinden i'tibâren üç sene müddetle Kütahya'da kal'a-bend edilmesi ve mezkûr üç bin yirmi kıyye tuzu mübâya'a eden tâcir yedinde ez-gayr-i sarf zuhûr eden iki bin kıyye mikdârı tuz mahallince alınub taht-ı muhâfazaya konulmuş ise de mezkûr iskelenin Gümrük Me'mûru Süleyman Efendi bu tuzun vürûdunda tezkire-i merkûmedeki mahkûkâtı görüb şübhe ederek tezkire ile re'îs-i merkûmu zikr olunan Kemer-i Edremid Gümrüğü İdâresi'ne îsâl eylemiş ve oradan kabûl ve zahîriye olunarak i'âde edilmesiyle efendi-yi mûmâ-ileyh tarafından dahi fûruhtuna müsâ'ade gösterilmiş ve şu hâlde tâcir-i merkûmun bu tuzu iştira'(sı) me'mûrunun verdiği ruhsata müstenid bulunmuş olduğu hâlde nizâmen zabt etmek muvâfık-ı hakkâniyet olamayacağından taht-ı muhâfazaya alınmış olan mezkûr l-mikdâr tuzun yerinde fûruht olunması şartıyla tâcir-i merkûma red ve teslîmi ve mezkûr üç bin yirmi kıyye tuzun bâ-fiyât-ı mîrîye esmânının mezkûr tezkireyi kabûl eden me'mûrlara tazmîn

³²¹ Ayrıca bkz. "Midilli'deki Petro İskelesi'ne sahte tezkire ile ecnebi tuzu getiren Dimitri Kostanti Reis'in tahdid-i cezası; kaçan Kostanti Yorgi Reis'in yakalanıp istintakı hususunda İzmir Valiliği'ne emirname tastiri ve Kemer-i Edremid İskelesi'ne çıkarılan tuz esmanın bu tuza dair sahte tezkireyi kabul eden memurlardan tazmini hususlarında irade ısdarı talebinin te'kîdi. (1. Cezayir)", BOA, MVL, 799/15, (05/L/1283).

ettirilmesi lâzım gelüb fakat mûmâ-ileyh Süleyman Efendi tarafından edilen şübhe üzerine mezkûr tezkire evvel emirde kabûl olunmayub mahalline i'âde edilmiş ve oraca dahi lede'l-mu'âyene mâî mürekkeb yapılmış zannolunarak mahkûkât his olunamamış olduğundan kabûl ve zahîriye olunduğu idâre-i mezkûre kâtibi mûmâ-ileyh Mustafâ Efendi'nin tasdîk etmesi cihetiyle mûmâ-ileyh Süleyman Efendi bu-bâbda beriyyü'z-zimem görünerek bu tazmînâtın kâtib-i mûmâ-ileyh Mustafâ Efendi ile idâre-i mezkûre me'mûruna inhisârı lâzım gelür ise de me'mûrun istintâkına dâ'ir evrâk-ı melfûfâda sarâhat görülemediğinden ânın icrâ-yı istintâkiyla işin bu sûretle vukû'u o dahi tasdîk ve i'tirâf eder ise meblâğ-ı mezkûrun ma'âşları nisbetince kendülerine tazmîn ettirilmesi ve eğer kabûl etmez ise yalnız kâtib-i mûmâ-ileyhden tahsîl edilerek keyfiyetin bâ-mazbata ve istintâk-nâme bu tarafa iş'ârı ve yine mahall-i mezkûre ecnebî tuzu îsâl etmiş ve mu'ahharan firâr etmiş olan diğerkapudan Kostantin Yorgi'nin dahi tutulmasına i'tinâ olunması husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi bâ-mazbata ifâde kılınub lâzım gelen fermân-ı 'âlî bâ-tasdîr leffen tesyîr edilmiş ve keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya da bildirilmiş olmağın icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 7 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)83 [13 Mart 1867]

[13-a] Konusu: *Midillili Nikola'nın Ayvalık'a bağlı Küçük Köy'de oluşturduğu yüz yirmi kıyyelik tütün tezkiresinin hatalı görülmesinden ve bunun esasında Kırkağaç Kazası'nda yirmi beş kıyye tütün için verildiğinin anlaşılmasından dolayı Nikola'ya soruşturma açılmıştır. Nikola'nın Ceza Kanunu'nun 157. maddesi gereğince bir sene süreyle hapis cezasına çarptırılmasına Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Durum Rüsumat Emaneti'ne bildirilmiştir. Gerekenin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [17 Mart 1867]*

Evrak Numarası: 813

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Rüsûmât Emânet-i Celilesine de bildirilmiştir.

Midillülü Nikola'nın Ayvalığa tâbi Küçük Köy'de ibrâz eylediği yüz yirmi kıyyeyi hâvî duhân tezkiresinin bozuk görülmesinden ve bunun Kırkağaç Kazâsı'nda yirmi beş kıyye duhân için verilmiş olduğu tahkîk kılınmasından dolayı merkûm Nikola'nın icrâ kılınan istintâkında kendüsü kazâ-i mezkûrdan yirmi beş kıyye tütün bi'l-mübâyâ'a mezkûr Küçük Köy'e götürüb leylen gümrük mahalline indirildiği sırada orada bulunan me'mûra altı 'aded mecîdiye altunu i'tâsıyla bir kıt'a tezkire alarak yüz

kıyye duhân mübâya‘a ile elli kıyyesini kendü hayvanına ve diğ̈er elli kıyyesini Hırsto Dili nâm kimesnenin esterine tahmîlen getürüb ve gümrük mahallinde mahfûz bulunan evvelki yirmi beş kıyye üzerine koyub mu‘ahharan esnâfa fûruht etdiğini beyân eylemiş ise de merkûm Nikola’nın me‘mûr dediğı Kolcu Süleyman merkûmun ifâde-i vâkı‘asını tekzîb ile berâber mezkûr duhânı getürdüğü sırada irâ‘e eylediğı tezkiresinin bozukluğunu görmesinden ve tütünün ehven fiyât ile fûruht olunmasından şübhelenerek bunu karye-i mezkûre zâbıta me‘mûruna beyân etmiş ve zâbıta me‘mûru dahi merkûmu tasdik ile berâber Nikola’nın mezkûr karyeye öyle iki def‘a geldiğı görülmediğini söylemiş olmasına ve merkûmun mezkûr duhânı Kırkağaç Kazası’ndan getürdüğü sırada kendüsüne refâkât eden Hırsto dahi ibtidâ Ayvalığa gidilmek üzere kazâ-i mezkûrdan çıktıklarını ve mu‘ahharan esnâ-yı râhda bakalım satabilür miyüz diyerek oraya gidildiğini beyân eylemiş idüğüne nazaran merkûm Nikola’nın kolcu hakkında olan ifâdesi iftirâ olduğı anlaşıldığından ve eğerçi kendüsünün Türkçe yazamayacağı cihetle bunun âher muharriri olmak lâzım gelür ise de gitmede ısrâr eylediğinden bahisle kendüsünün iki yüz on üçüncü ve yüz elli yedinci mevâdd-ı kânûniye ahkâmınca icrâ-yı mücâzâtına dâ‘ir Rüsûmât Emânet-i celîlesinin vârid olan takrîri melfûfâtıyla berâber Meclis-i Vâlâ‘da lede‘l-mütâla‘a merkûm Nikola mezkûr altı lirayı verdiğini isbât edememiş kendüsünün müfterî olmasını hükm-i kâfi delâ‘ilden olamayacağından ve ‘ibâre-i kânûnda müfterînin cezâ görmesi iftirânın tahkîkiyle meşrût bulunduğundan şu hâlde bundan dolayı merkûma cezâ ta‘yîni münâsib olmayub fakat muharref tezkireyi isti‘mâline mebnî mezkûr yüz elli yedinci madde hükmüne tevfiikan ve târih-i habsinden i‘tibâren bir sene müddetle habs olunması bâ-mazbata ifâde kılınmış ve keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya bildirilmiş olmağın ber-minvâl-i muharrer icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 ZA (Zi‘l-ka‘de) Sene 83 [17 Mart 1867]

[13-b] Konusu: *Kocabaş Oğlu Süleyman, Karacasu Kazası’na bağılı Dereköy ahalisinden ve eşkıyadan olup telef edilen Deli Hüseyin ve Ali ile işbirliği yaparak Kadıköyü yolunda meydana gelen bir gasb olayına karıştığını itiraf etmiştir. Kocabaş Süleyman isimli kişinin Ceza Kanunu’nun 62. maddesinin eki hükmünce dört sene süreyle bulunduğu yerde küreğe konulması ve Süleyman ile ölen Ali ve Hüseyin’in*

evlerinde ortaya çıkan çalınmış eşyaların sahiplerine verilmesine dair İzmir Valiliğine gönderilen şukka. [20 Mart 1867]³²²

Evrak Numarası: 821

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Karacasu Kazâsı'na tâbi' Dere Karyesi ahâlîsinden ve şekâvet-i müstemirre ashâbından olub bi'l-mukâbele itlâf edilen Deli Hüseyin ve Ali'ye müsellah olduğu hâlde refâkât ettiği ve bu şakîler tarafından Kadıköyü yolunda vukû'a gelen bir gasb maddesinde kendüleriyle berâber bulunduğunu ikrâr eden Kocabaş Süleyman nâm şahsın Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi zeyli hükmüne tevfiikan ve târih-i habsi olan sâl-i hâl-i Şa'bân'ın yirmi beşinci gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr dört sene müddetle mahallinde vaz'-ı kürek olunması ve merkûm Süleyman ile fevt olan Ali ve Hüseyin'in hânelerinden zâhire çıkarılan eşyâ-yı mesrûkânın bi'l-isbât ashâbına i'tâ kılınması bâ-tahrîrât ve mazbata vukû' bulan iş'âr üzerine Meclis-i Vâlâ'dan ifâde olunmuş olmağla ber-minvâl-i muharrer icrâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 14 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)83 [20 Mart 1867]

[13-c] Konusu: Osmanlı tebaasından olup sahte tezkire kullandığı Rûsumat Emaneti'nin takririyle anlaşılan Ayvalıklı Yorgi Todori isimli kişinin Ceza Kanunu'nun 157. maddesi hükmünce bir sene süreyle hapsedilmesine dair İzmir Eyaleti Vâliliğine gönderilen şukka. [25 Mart 1867]

Evrak Numarası: 788

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den olub sahte tezkire isti'mâl eylediği Rûsumât Emânet-i celîlesinin takrîri me'âlinden anlaşılan Ayvalıklı Yorgi Todori nâm şahsın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz elli yedinci maddesi hükmüne tevfiikan ve târih-i habsinden i'tibâren bir sene müddetle habs olunması Meclis-i Vâlâ'dan ifâde olunub keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya dahi bildirilmiş olmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

19 ZA (Zi'l-l-ka'de) Sene 83 [25 Mart 1867]

³²² Ayrıca bkz. "Eşkiyadan Kocabaş Süleyman adlı şahsın cezasını uzatmak için Aydın Sancağı meclisinden vürûd eden mazbata. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 747/89, (10/L/1283).

[14-a] **Konusu:** *Saruhan Sancağı Mendehora Kazası'ndaki Arablı aşiretinden Mustafa isimli kişi, zaptiye askeri mülazımlarından Mustafa tarafından katledilmiştir. Mülazım Mustafa'nın, Mustafa'yı öldürdüğü kendi ifadesiyle sabit olup, katilin maktulün diyeti olan on bin dirhemi üç senede üç taksitle maktulün babası Hüseyin ve annesi Zeliha'ya ödemesi uygun görülmüş ve yapılan incelemede de katilin maktulü isteyerek öldürmediği anlaşılmıştır. Katilin Ceza Kanunu'nun 174. maddesi gereğince 15 sene süreyle Rodos'ta küreğe konulmasına Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş, durum Cezair-i Bahr-i Sefid Valiliğine bildirilmiş, gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [25 Mart 1867]*³²³

Evrak Numarası: 839

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Mendehora Kazâsı'nda meskûn Arablı 'aşîretinden maktûl Mustafâ'nın hasren vârisleri olan peder ve mâderiyle kâtili denilen 'asâkir-i zâbtiye mülâzımlarından Sâis Mustafâ'nın icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'îyye ve muhâkeme-i nizâmiyyelerine dâ'ir Saruhan Sancağı Meclisi'nin tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î ve istintâk-nâme Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a me'âllerinden müstebân olduğu üzere merkûm Mülâzım Mustafâ mezbûr Mustafâ'yı katl etdiğini tav'an ikrâr eylediği ber-nehc-i şer'î sâbit olduğundan bu sûretde katli-i mezkûrun vukû' bulduğu mahalden şâhidlerin sâkin oldukları mahale sûret-i istimâ' olunmaz ise maktûl-i merkûmun kazâdan diyet-i kâmile olan on bin dirhem şer'îyi sinîn-i selâse üç taksît ile kâtil-i merkûm Mülâzım Mustafâ'nın ebuân-ı merkûmân Hüseyin ve Zelihâ'ya edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınmış ve cereyân eden tedkîkât-ı nizâmiyyede dahi katli-i mezkûrun min gayr-i ta'ammüdin ifâ eylediği anlaşılmış olduğuna mebnî diyet husûsunun ol vechile tesviyesiyle kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tatbîkan ve târih-i habsinden i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Rodos'a irsâl ve târih-i habsinin bu tarafa ve oraya iş'ârı bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Cezâir-i Bahr-i Sefid Eyâleti Vâliliğine beyân ve hikâye olunmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

³²³ Ayrıca bkz. "Saruhan Sancağı'nın Mendehora Kazası'nda Arılı Aşireti'nden maktulen vefat eden Mustafa'nın katili Asakir-i Zabtiye Mülazımı Sayıs Mustafa'nın icra kılınan mürâfaa ve muhakemesine dair mazbata. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 747/31, (12/ZA/1283).

Fî 19 ZA (Zi'l-ka'de) Sene 83 [25 Mart 1867]

[14-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Muğla Kazası'na bağlı Pisi Köyü'nde oturan Hatice Hatun, damadı Zenci Said tarafından öldürülmüştür. Zenci Said, kayınvâlikesi Hatice Hatun'u aralarında gerçekleşen tartışmadan dolayı öldürdüğünü ifâde etmiştir. Ancak Hatice Hatun'un varisleri Zenci Sâid'i kısıstan affetmemiştir. Eğer birisi affeder ve barışirlarsa kısas duracak ve mesele diyete dönüşecektir. Böyle bir durumda gereğinin yapılmasına, katilin hapis tarihinin bildirilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [30 Mart 1867]*

Evrak Numarası: 759

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Menteşe Sancağı dâhilinde kâ'in Muğla Kazası'na tâbi' Pisi karyesi sâkinelerinden olub katiletan müteveffîye olan Hatîce hârunun verese-i münhasırasıyla kâtil denilen damadı Mu'tak Zenci Sa'id'in cereyân eden mürâfa'a-i şer'iyye ve muhâkeme-i nizâmiyyelerine dâ'ir livâ-i mezkûr meclisinin tahrîrât-ı devletleriyle tevârüd eyleyen mazbatası ve i'lâm-ı şer'î ve istintâk-nâme Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle me'âllerinde merkûm Zenci Sa'id'in kayınvâlikesi mezbûreyi beynlerinde tekevvün eden münâza'adan dolayı mûcib-i şer'îsi kısâs olan katil ile öldürdüğünü ikrâr ettiği beyyine-i mu'addile ile şer'an sâbit olduğundan ol bâbda cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılındığı vechile verese-i maktûle-i mezbûreden hiç birisi kısâsdan 'afv etmedikleri hâlde bi'z-zât huzûrlarında kâtil-i merkûm Sa'id'in icrâ-yı kısâsı ve eğer biri 'afv eder veya sulh olurlar ise ol hâlde kısâsı sâkıt ve mes'ele verese-i sâ'ire hakkında diyete mûnkâlib olacağından iktizâ-yı şer'îsinin icrâsıyla merkûmun ta'yîn-i cezâ-yı kânûniyesi zımnında târih-i habsi gösterilerek keyfiyetin bâ-i'lâm ve mazbata bu tarafa iş'ârı bâ-mazbata ifâde olunmak ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî dahi ol merkezde müte'allik buyurulmak lâzım gelen fermân-ı 'âlî bâ-tasdîr ma'an tesyîr kılınmış olmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 ZA (Zi'l-ka'de) Sene 83 [30 Mart 1867]

[14-c] Konusu: *Tavas Kazası Müdürü Mahmut Bey'in istifa etmesinden dolayı yerine 1.500 kuruş maaşla tayin edilen ikinci sınıftan Baf Kazası'nın Eski Müdürü Sadık Efendi'nin memurluğunun tasdik edilmesi Meclis-i Vala tarafından uygun görülmüş ve durum Maliye Nezareti'ne ve İzmir Eyaleti Valiliğine bildirilmiştir. [3 Nisan 1867]*

Evrak Numarası: 1577

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Tavas Kazâsı Müdîri Mahmûd Beğ'in vukû'-ı istî'fâsına mebnî bi'l-'azl yerine muhassas olan bin beş yüz guruş ma'âş ile ikinci sınıf ashâbından Baf Kazâsı Müdîr-i Sâbıkı Rıf'atlı Sâdık Efendi'nin icrâ-yı asâlet-i me'mûriyeti Meclis-i Vâlâ'da tensîb edilmiş ve hazînece îfâ-yı muktezâsı Mâliye Nezâret-i Celîlesine havâle ve iş'âr kılınmış olmağla oraca dahi îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 28 ZA (Zil'l-ka'de) Sene (12)83 [3 Nisan 1867]

[15-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Ula Kazası'na bağlı Armutçuk Mahallesi'nde oturan Hacı Keloğlu Yusuf, Armutçu Oğlu Hüseyin tarafından öldürülmüştür. Hüseyin, Yusuf'u tüfek ile yaralayıp öldürdüğünü itiraf etmiş olup, eğer Yusuf'un varislerinden biri katili affederse kısas kalkacak ve mesele diyete dönüşecektir. Katilin hapis tarihinin bildirilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Gerekenin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine şukka yazılmıştır. [11 Nisan 1867]³²⁴*

Evrak Numarası: 827

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Menteşe Sancağı dâhilinde kâ'in Ula Kazâsı'na tâbî' Armudcuk Mahallesi sâkinlerinden maktûl Hacı Keloğlu Yusuf'un veresesiyle kâtil olan Armudcu Oğlu Hüseyin'in icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iiyelerine dâ'ir livâ-i mezkûr meclisinin tahrîrât-ı behiyye-i cevâbiyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î bu husûsun evrâk-ı atîkasıyla Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a me'âllerine nazaran merkûm Hüseyin'in mezbûr Yusuf'u saçma ve kurşun memlû tüfenk ile darb ve katl eylediğini tav'an ikrârı sâbit olduğu anlaşıldığından cânib-i fetvâ-hânededen beyân kılındığı vechile verese-i maktûlün cümlesi veyâhûd içlerinden biri kâtil-i merkûmu kısâstan 'afv etmediği hâlde bi'z-zât huzûrlarında talebleriyle kâtil-i merkûmun icrâ-yı kısâsı ve eğer

³²⁴ Ayrıca bkz. "Menteşe'ye tabi Ula Kazası'nın Armudcuk Mahallesi sakinlerinden Yusuf'un veresesiyle katili denilen Hüseyin'in murafaalarına dair i'lamın, usulüne uygun olarak yeniden tanzîm ve irsal olunmak üzere iade olunduğu. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 745/44, (07/S/1283) ; "Menteşe Sancağı dahilinde Ula Kazası sakinlerinden maktulen vefat eden Yusuf'un katili Hüseyin'in idamına, eğer sulh ve ya affederlerse iş'arına dair mazbata. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 747/42, (12/Za/1283) ; "Menteşe'nin Ula kasabası Armutcuk Mahallesi sakinlerinden olup katlen vefat eden Hacı Güloğlu Yusuf bin Hasan'ın vereseleri ile katilin yüzleştirilmesi ve muhakemenin ikmalî. (3. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 749/21, (09/Ra/1284).

içlerinden biri ‘afv eder veyâ sulh olurlar ise o hâlde kısâsı sâkit ve mes’ele diyete münkalib olacağından îcâb-ı şer’îsinin icrâsıyla kâtil-i merkûmun icrâ-yı mücâzât-ı kânûniyesi için târih-i habsi gösterilerek keyfiyetin usûlü vechile bâ-i’lâm ve mazbata tekrâr bu tarafa iş’ârı bâ-mazbata ifâde kılınmış ve bi’l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol merkezde müte’allik buyurulub lâzım gelen fermân-ı ‘âlî bâ-tasdîr ma’an tesyîr edilmiş olmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Z (Zi’l-hicce) Sene (12)83 [11 Nisan 1867]

[15-b/16] Konusu: *Kuşadası civarındaki çiftliklerde oturan Hacı Mehmet Ağa ve annesi Sultan Hatun, Giritli Ömer ve Kuşadalı Mehmet tarafından öldürülmüş ve cesetleri yakılmıştır. Hacı Mehmet Ağa’nın varisi olarak amcaoğlu İbrahim bulunurken, Sultan Hatun’un hiç varisi bulunmamaktadır. Bu nedenle kendisine vekil olarak Beytülmal’dan bir memur tayin edilmiştir. Varisler ile katiller arasında gerçekleşen davaya dair evraklar Meclis-i Vala’ya gönderilmiştir. Hacı Mehmet’in diyeti olan 10.000 dirhemi Mehmet Ağa’nın varisi İbrahim’e, Kuşadalı Mehmet’in ise diyeti olan 5.000 dirhemi Beytülmal’a üç senede üç taksitle ödemesine karar verilmiştir. Katillerin bu katle, maktullerin evinde akçe olduğunu sezdikleri için niyetlendikleri ve akçeyi alıp onları öldürmek için aralarında anlaşarak geceleyin gidip ikisinin ellerini bağladıkları ancak maktuller akçe olmadığına ısrar edince Giritli Ömer, Hacı Mehmet’i; Kuşadalı Mehmet de, Sultan Hatun’u bıçak ile boğazlayarak öldürdükleri ve cesetlerini meydana yaktıkları anlaşılmıştır. Ceza Kanunu’nun 170. maddesi gereğince ve padişahın iradesiyle idam edilmelerine karar verilmiştir. Gerekenin yapılması için İzmir Valiliğine de şukka yazılmıştır. [11 Nisan 1867]³²⁵*

Evrak Numarası: 779

İzmir Vâliliğine

Kuşadası civârında kâ’in çiftliklerinde sâkin oldukları hâlde katl ve cesetleri ihrâk olunan Hacı Mehmed Ağa ile vâlidesi Sultân hâtundan Mehmed’in hasren vârisi olan ammizâdesi İbrâhim ve mezbûrenin zâhirde vâris-i ma’rûf ve ma’rûfesi olmamağla taraf-ı şer’-i şerîfden hısım ta’yîn kılınan Beytü’l-Mâl Me’mûru ile bunların kâtilleri

³²⁵ Ayrıca bkz. “Kuşadası’nda Hacı Mehmed ve annesi Sultan Hatun’un katilleri oldukları şer’an ve nizamın sabit olan Giridli Ömer ve Kuşadalı Mehmed’in tahdid-i mücazatına dair i’lamın, diyet hususunun katillere tenbihi ve i’lamın tanzîmi hususları usulüne göre yeniden icra olunmak üzere iade olduğu. (2. Anadolu Katil Sirkat)”, BOA, *İ.MVL*, 569/25566, (17/ZA/1283) ; “Kuşadası civarında sakin Hacı Mehmed Ağa ile vâlidesi Sultan Hatun’un katillerinin idam edilmesi”, BOA, *İ.MVL*, 569/25575, (18/ZA/1283).

olan Giridli Ömer ve Kuşadalı Mehmed'in icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyelerine dâ'ir tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eyleyen i'lâm-ı şer'î bu husûsun evrâk-ı atıfakasıyla berâber Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a kâtilân-ı merkûmân icrâ-yı mürâfa'a-i şer'iyede külliyyen inkâra tasaddî eylemeleriyle ikrârlarına ikâme olunan şâhidler âlet-i katli zikr etmeyüb katl-i mutlak ile öldürdüklerine dâ'ir olan ikrârlarını isbât etmelerinden ve katl-i mutlakın mûcib-i şer'îsi diyet olduğundan mûmâ-ileyh Hacı Mehmed'in fiddadan diyet-i kâmile olan on bin dirhem şer'îyi kâtilân-ı merkûmândan Ömer'in vâris-i merkûm İbrâhim ve maktûle-i mezbûrenin diyeti olan beş bin dirhem şer'î dahi Kuşadalı Mehmed'in cânib-i Beytü'l-Mâl'a sinîn-i selâsede üç taksît ile edâ eylemeleri lâzım geleceği taraf-ı fetvâ-hânedan beyân kılınmış ve tedkîkât-ı câriyede kâtilân-ı merkûmân maktûllerin hânesinde akçe sezdiklerinden akçeyi almak ve kendülerini itlâf etmek üzere bi'l-ittifâk leyleyen giderek ve ikisinin dahi ellerini bağlayarak akçeyi irâ'e için tazmîn eylediklerinde akçe olmadığı cevâbında ısrâr etmeleriyle Giritli Ömer Hacı Mehmed'i ve Kuşadalı Mehmed dahi Sultân hâtunu bıçak ile boğazlayarak cesetlerini meydanda ihrâk eyledikleri tebeyyün edüb şu fezâhat-ı ta'ammüdü ve gasb-ı emvâl için gaddarâne sûretle ikâ olunduğuna binâ'en maktûl-i mûmâ-ileyh Hacı Mehmed'in diyeti olan sâlifü'z-zikr on bin dirhem şer'î kazâ bedeli mesbûk olan ba'zı emsâli vechiyle vârisi İbrâhim cânib-i Beytü'l-Mâl'dan i'tâ ve maktûle ve Sultân Hâtun'un cânib-i Beytü'l-Mâl'a [s. 16] 'âid deyni olan marü'l-beyân beşbin dirhem şer'î fiddayı dahi terk ve fedâ ile 'ibreten sâ'ireye kâtilân-ı merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmişinci maddesi hükmüne tevfikân mahallinde i'dâm olunmaları bâ-mazbata ifâde kılınub bi'l-istizân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol merkezde müte'allik buyurulmuş ve lâzım gelen fermân-ı 'âlî bi't-tasdir leffen tesyîr edilmiş olmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)83 [11 Nisan 1867]

[16-a] **Konusu:** İzmir'de oturan Katrina musakkafat-ı evkafdan³²⁶ mutasarrıf olduğu bir evi Tireli Coşkun Oğlu Yuvanaki'ye 70.000 kuruş karşılığında satıp 43.890 kuruşunu almış ve tayin edilen zamana kadar hangi taraf vazgeçerse yüzer lira vermesine dair aralarında anlaşarak kontrat imzalamışlardır. Ancak sözü edilen süre geçmesine rağmen Katrina, kontrat gereği olan miktarı da, peşin aldığı meblağı da vermemekte diretmiştir. Bundan dolayı evin müzayedeye çıkarılarak 50.000 kuruş bedel

³²⁶ Çatısı olan gayr-i menkuller.

ile Madam Madihaye'ye bırakılmasına, sözü edilen 43.890 kuruşun ve kontrat gereği aranan yüz liranın Katrina'dan tahsil edilerek Yuvanaki'ye verilmesine karar verilmiştir. Durum Evkaf-ı Hümayun Nezareti'ne bildirilmiş, gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [22 Nisan 1867]

Evrak Numarası: 1620

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İzmir sâkinelerinden Katrina'nın musakkafât-ı evkâfdan İzmir'de mutasarrıfe olduğu bir bâb hânesini Tireli Coşkun Oğlu Yuvanaki'ye yetmiş bin guruş mukâbilinde satub 'ale'l-hesâb vechile kırk üç bin sekiz yüz doksan guruşunu ahz ve istîfâ etmiş ve ta'yîn ve tahdîd olunan vakte kadar kangı taraf rücû' ve nükûl eder ise yüzer lira vermesi için beynlerinde bir konturato dahi 'akd ve tanzîm kılınmış olduğu hâlde müddet-i mu'ayyene münkaziye olarak mezbûre Katrina ise gerek hâne-i mezkûrun takrîrini ve gerek peşîn aldığı mebâliği vermekde ta'annüd ve muhâlefet etmesine mebnî zikr olunan hâne mevki'-i müzâyedeye çıkarılarak elli bin guruş bedel ile Madam Madihaye üzerinde takarrür etmiş idüğünden bunun mezbûre Madihaye 'uhdesine kayd olunması mahkeme-i ticâretten bâ-i'lâm ifâde kılındığı beyânıyla icrâ-yı îcâbı taraf-ı devletlerinden bâ-tahrîrât iş'âr olunmaktan nâşî keyfiyet Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle sûret-i iş'âra nazaran sâlifü'z-zikr kırk üç bin bu kadar guruş ile konturato mûcibince aranan yüz liranın mezbûreden tahsiline İzmir Ticâret Mahkemesi'nden hükm olunmuş olduğundan esâsı maslahata mahkûm ise de bunun istihsâli mebhûsün-anh olan hânenin mezbûre Madihaye'ye ferâğını icrâ etmeğin mütevakkıf bulunduğu anlaşıldığına ve merkûme Katrina'nın muhâlefet-i vâkı'ası dahi usûlen kabûle gayr-i şâyân idüğüne mebnî kendüsünün takrîrine bakılmayarak hâne-i mezkûrun mezbûre Madihaye 'uhdesine kayd edilmesi ve mu'accele-i mebhûsede zikr olunan kırk üç bin sekiz yüz doksan guruş ile yüz lira mukâbilinden merkûm Yuvanaki'ye i'tâ ve üst tarafın dahi başkaca mezbûre Katrina'dan istîfâ kılınması husûsunun savb-ı devletlerine bildirilmesi tensîb edilmiş ve Evkâf-ı Hümayun nezâret-i celîlesine de i'tâ-yı ma'lûmât olunmuş olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)83 [22 Nisan 1867]

[17-a] Konusu: *İzmir Eyaleti'ndeki Çine Kazası Müdürü Halit Bey'in kötü idaresinden ve kocabaşların ahaliden bir takım akçeler almasından dolayı müdürün değiştirilmesi ve kocabaşlarla ilgili olan durumun hakikatinin anlaşılması için*

Hıristiyan ahali tarafından Bab-ı Ali'ye bir mahzar gönderilmiştir. Sözü edilen müdür yerine Mehmet Efendi'nin tayin edilmesine, Mehmet Efendi ile Kıbrıs Eyâleti'nden bir memur aracılığıyla kocabaşların durumunun incelenmesine, eğer bir yolsuzluk varsa bildirilmesine ve asayişin sağlanmasına Meclis-i Vala tarafından karâr verilmiştir. Müdür atanmasıyla ilgili durum Maliye Nezareti'ne bildirilmiş, gerekenin yapılması için İzmir Valiliğine de şukka yazılmıştır. [24 Nisan 1867]

Evrak Numarası: 1649

İzmir Eyâleti Vâililiğine

İzmir Eyâleti dâhilinde kâ'in Çine Kazâsı Müdîri Hâlid Beğ'in sû-i idâresinden ve kocabaşların bir takım nâm ve te'vîl ile akçeler tevzî' ve istihsâl eylemekte olduklarından bahisle müdîrliğin tebdîli ve kocabaşlarla olan muhâsebelerinin muhikkâne rü'yeti istid'âsına dâ'ir kazâ-i mezkûr Hıristiyân ahâlîsi tarafından mahsûs vekîller vesâtatıyla Bâb-ı 'Ali'ye bir mahzar gönderilmiş olup eğerçi şu muhâsebe işine müte'allik ma'lûmât-ı resmiye yoğ ise de tafsîlât-ı ifâdeye göre kocabaş denilen adamların gerek tevzî'ât-ı nâ-meşrû'a ve gerek ahvâl-i sâ'ireden dolayı ahâlî-i kazâyı kendülerinden tenfîr ve tebrîd ederek şimdi 'umûmen iddi'â-yı hakdan ile ıslâh-ı mu'âmelât olunması istid'â kılındığından ve her ne kadar bu makûle şikâyâtın kable't-tedkîk menşe ve hakâyıkı ta'yîn olunmak ve mahallince hükûm-i kat'î verilmek mümkinâtdan olmasıyla sâye-i ma'delet-vâye-i hazret-i şâhânedede hukûk-ı ahâlînin muhâfazasıyla esbâb-ı nizâ'ın meydâna çıkarılması ve idâre-i mahalliyeye ıslâhı muktezî olan şeylerin fi'le getirülmesi îcâb-ı maslahatdan olarak bu dahi evvel-be-evvel müdîr-i mûmâ-ileyhin tebdîliyle yerine arzû olunan husûsâtı icrâya muktedir birinin ta'yîni sûretine merhûn olduğundan kazâ-i mezkûr müdîrliğine muhassas olan ma'âş ile vekâleten ta'yîn kılındığı tahrîrât-ı telgrafilerinde inhâ olunan Mehmed Efendi'nin icrâ-yı asâlet-i me'mûriyeti ve fakat kazâ-i mezkûr idâresince en evvel yapılacak şey ahâlînin aradıkları muhâsebe maddesi idüğünden müdîr-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ve iktizâ eder ise de Kıbrıs Eyâleti'nden dahi bir me'mûr bulundurulmasıyla şu hâlde kazâ meclisinde bakılıb ve bir taraftan da kocabaşların ta'addîyâtı keyfiyeti tahkîk olunub alınacak tebligâ üzerine Meclis-i Kebîr-i Eyâlet'ce dahi tedkîk-i maslahat olunduktan sonra karârının müsâra'aten bildirilmesi ve şikâyet-i vâkı'anın bir cihetinde intihâb-ı a'zâ usûlünün yolsuzluğuna dâ'ir ise de der-dest olan ba'zı nizâmât-ı 'umûmiye sırasında bu madde bi't-tabi'î ıslâh olunacağına mebnî şimdilik idâre-i mahalliye

hüsn-i cereyânına müterettîb olan tedâbire i'tinâ ile asâyiş-i sekenenin istikmâl olunması husûslarının savb-ı devletlerine iş'âr ve tavsiyesi Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde ve müdürlik keyfiyeti Mâliye Nezâret-i Celîlesine bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)83 [24 Nisan 1867]

[17-b] Konusu: *Tire Kazası Müdürü Refet Bey'in kötü idaresinden dolayı azledilmesine, yerine tahsis edilen maaşla üçüncü sınıftan Silivri Kazası'nın Eski Müdürü Ali Rıza Efendi'nin tayin edilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Durum Maliye Nezareti'ne bildirilmiş, gerekenin yapılması için İzmir Valiliğine de şukka yazılmıştır. [24 Nisan 1867]*

Evrak Numarası: 1653

İzmir Vâliliğine

İşbu târihde Mâliye Nezâret-i Celîlesi'nden buyuruldu-yı 'âlî yazılmıştır.

Tire Kazâsı Müdürü Refet Beğ'in sû-i idâresinden dolayı bâ-'azl yerine muhassas olan ma'âşla mertebe-i sâlise ashâbından Silivri Kazâsı Müdür-i Sâbıkı Ali Rızâ Efendi'nin ta'yîni Meclis-i Vâlâ'da tensîb edilmiş ve hazînece ifâ-yı muktezâsı Mâliye Nezâret-i Celîlesine havâle ve iş'âr olunmuş olmağın oraca dahi icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Diğer tahrîrât-ı senâverîde beyân kılındığı vechile Tire Kazâsı'na müdür ta'yîn olunan mertebe-i sâlise ashâbından Silivri Kazâsı Müdür-i Sâbıkı Ali Rızâ Efendi bu kere ol tarafa azîmet etmiş olmağla efendi-yi mûmâ-ileyhin vusûlünde mahallince dahi me'mûriyetinin icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)83 [24 Nisan 1867]

[18] Konusu: *Aydın Sancağı dâhilinde olup müdürlükleri vekaletle idare edilen yerlerden Nazilli Kazası'na 750 kuruş maaşla üçüncü sınıftan ve hacedandan Hüseyin Efendi'nin, İnegöl Kazası'na 350 kuruş maaşla Musa Efendi'nin, Bayındır Kazası'na 750 kuruş maaşla üçüncü sınıftan Karaağaç Eski Müdürü Sadık Efendi'nin ve Akhisar'a 700 kuruş maaşla ikinci sınıftan Sart(?) Kazası'nın Eski Müdürü Hüseyin Hüsnü Efendi'nin tayin edilmeleri Meclis-i Vala tarafından uygun görülmüştür. Hazinece gereğinin yapılması için durum Maliye Nezareti'ne bildirilmiş, gerekenin yapılması için İzmir Valiliğine de şukka yazılmıştır. [26 Nisan 1867]*

Evrak Numarası: 1668

İzmir Vâililiğine

Aydın Sancağı dâhilinde olub müdürlikleri vekâletle idâre olunmakta olan mahallerden Nazilli Kazâsı'na muhassas olan yedi yüz elli guruş ma'âş ile vekâleten ta'yîn olunan üçüncü sınıf ashâbından ve hâcegândan Hüseyin Efendi'nin ve İnegöl Kazâsı'na dahi üç yüz elli guruş ma'âş-ı muhassasıyla Mûsâ Efendi'nin icrâ-yı asâlet-i me'mûriyetleri ve Bayındır Kazâsı'na dahi muhassas olan yedi yüz elli guruşla üçüncü sınıf ashâbından Karaağaç Müdür-i Esbakı Sâdık Efendi'nin ve Akhisar'a dahi yedi yüz guruş ma'âş-ı muhassasıyla ikinci sınıfdan Sart(?) Kazâsı Müdür-i Esbakı Hüseyin Hüsnü Efendi'nin bu taraftan ta'yîn olunmaları bâ-tahrîrât vukû' bulan iş'âr üzerine Meclis-i Vâlâ'da tensîb edilmiş ve hazînece îfâ-yı muktezâsı Mâliye Nezâret-i Celîlesine havâle kılınmış olmağın oraca dahi icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)83 [26 Nisan 1867]

[20-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Milas Kazası'nın Müdürü Seyyid Ağa'nın istifa etmesi nedeniyle, yerine 2.000 kuruş maaşla vekaleten Dergah-ı Âli kapucibaşlarından ve aynı zamanda Milas Kazası'nın Eski Müdürü olan Salih Ağa'nın tayin edilmesi Meclis-i Vala tarafından uygun görülmüştür. [7 Mayıs 1867]*

Evrak Numarası: 1696

İzmir Eyâleti Vâililiğine

İşbu târihde Mâliye Nezâret-i Celîlesine buyuruldu-yı 'âlî yazılmışdır.

Menteşe Sancağı dâhilinde kâ'in Milas Kazâsı Müdürü Seyyid Ağa'nın vukû'-ı isti'fâsına mebnî 'azliyle yerine muhassas olan iki bin guruş ma'âş ile vekâleten müdür ta'yîn kılınan Dergâh-ı 'âlî kapucibaşlarından kazâ-i mezkûr müdür-i sâbıkı Sâlih Ağa'nın icrâ-yı asâlet-i me'mûriyeti taraf-ı devletlerinden vukû' bulan iş'âr üzerine meclis(ce) tensîb olub hazînece îfâ-yı muktezâsı Mâliye Nezâret-i Celîlesine havâle ve iş'âr edilmiş olmağla oraca dahi îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 Muharrem Sene (12)84 [7 Mayıs 1867]

[20-b] Konusu: *Karaburun ahalisinin ihtiyaçları nedeniyle yemeklik için gereken hububatın parasının harman vaktinde geri alınmak üzere kendilerine verilmesi, kimlere verildiğini gösteren defterin gönderilmesi Maliye Nezareti ile yapılan görüşmeler üzerine Meclis-i Vala tarafından uygun görülmüş, hazinece gereğinin*

yapılması için durum Maliye Nezareti'ne havale edilmiştir. Bu hususta İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [8 Mayıs 1867]

Evrak Numarası: 1230

İzmir Eyâleti Vâliliğine

İşbu târihde Mâliye Nezâret-i Celîlesine buyuruldu-yı 'âlî yazılmışdır.

Karaburun ahâlisine şiddet-i ihtiyâclarına mebnî yemeklik için iktizâ eden zahîrenin bahâsı vakt-i harmanda istihsâl olunmak üzere emsâline tevfikân ve ta'vizân hemen bi'l-mübâyâ'a kefâlet-i müteselsile ile i'tâ ve mikdâr-ı esmâniyla kimlere verildiğini mübeyyin iktizâ eden defterinin isrâsı husûsunun savb-ı devletlerine iş'ârı taraf-ı vâlîlarından bâ-telgraf vukû' bulan inhâ ve ifâde ve Mâliye Nezâret-i celîlesiyle cereyân eden muhâbere üzerine Meclis-i Vâlâ'da tensîb olunmuş ve hazînece tesviye-i muktezâsı nezâret-i müşârün-ileyhâya havâle kılınmış olmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Muharrem Sene (12)83 [8 Mayıs 1867]

[20-c] Konusu: *Denizli Sancağı'nın öşür varidatının 1281 senesindeki müzayedesine fesat karıştırıldığı iddia edilmiştir. Bundan dolayı Eski Kaymakam Muhtar Bey ile Meclis-i Liva üyeleri mahkemede soruşturularak, soruşturma evraki Meclis-i Vala'ya gönderilmiştir. Meclis-i Vala tarafından alınan kararda; eski kaymakam ve üyelerin bu suçla ilgilerinin olduğuna dair delil bulunmadığı için haklarında kanunen hüküm verilmesinin uygun olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca sözü edilen aşarın daha sonra gerçekleşen müzayedesinin yirmi üç yük kuruş yükselti olarak taliplerine verilmesinin hazîneyi zarara uğratmayacağı anlaşılmış, bu husus hakkında Maliye Nezareti'ne buyuruldu-yı âlî yazılmış, İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka gönderilmiştir. [11 Mayıs 1867]*

Evrak Numarası: 958

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Husûs-ı mezkûr hakkında Mâliye Nezâret-i Celîlesine buyuruldu-yı 'âlî yazılmışdır.

Denizli Sancağı vâridât-ı öşriyesinin seksen bir senesine mahsûben mahallince icrâ kılınan müzâyedesine karıştırılmış olduğu rivâyet olunan fesaddan dolayı kâim-makâm-ı sâbık Muhtâr Beğ ile Meclis-i Livâ a'zâ-yı sâbıkasının ve sâ'ir lâzım gelenlerin icrâ kılınan istintâk ve muhâkemelerini mutezamın İzmir Meclisi'nin vârid

olan mazbatası ve melfûf istintâk-nâme üzerine Meclis-i Vâlâ'dan kaleme alınan mazbatanın sûreti ma'lûmât olmak üzere leffen gönderilüb sûret-i mebhûsede tahsîl ve beyân olunduğu vechile vâridât-ı mezkûrenin emr-i ihâlesi hakkında vukû' bulan yolsuz ve nizâmsızlığa pek de fesadsız denilemez ise de netîce-i tahkîkât bu bâbda mûmâ-ileyh Muhtâr Beğ ile a'zâ-yı sâbıkanın eser-i irtikâb ve ifsâdları olduğunu hükme usûlen ve kâ'ide-i derece-i kifâyede olmadığından kânûnen bir hüküm terettüb etmeyeceği gibi aşâr-ı mezkûrenin en sonra icrâ edilen müzâyedesinde yirmi üç yük guruş bi'l-iblâğ tâliblerine ilzâm olunması mülâsebesiyle hazînece asla zarâr ü ziyân terettüb eylemediği dahi anlaşılıb bunların şu husûsdan dolayı cümleten 'azl ve tebdîlleri de vukû' bulmuş idüğü ve nezâret-i müşârün-ileyhâya dahi i'tâ-yı ma'lûmât edildiği beyânıyla şukka.

Fî 7 Muharrem Sene (12)84 [11 Mayıs 1867]

[21-a] Konusu: *Menteşe Sancağı dahilindeki Köyceğiz Köyü'nde oturan Halil Oğlu Yusuf, kardeşi Hacı Mercan Oğlu Ahmet tarafından öldürülmüştür. Ahmet'in Yusuf'u, Yusuf'un hanımı Nazife'yle evlenmek amacıyla sahurda yemek yerken tüfek kurşunuyla öldürdüğü anlaşılmıştır. Cinayeti bilerek işleyen Ahmet'in idam edilmesi gerekirse de idam cezasının kürek cezasına dönüştürülerek Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince hapis tarihi olan 6 Mart 1863'ten itibaren teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi Meclis-i Vala tarafından uygun görülmüştür. Durum Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiştir. Gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka yazılmıştır. [4 Haziran 1867]³²⁷*

Evrak Numarası: 29

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Menteşe Sancağı dâhilinde kâ'in Köyceğiz Karyesi sâkinlerinden maktûl Yusuf bin Halîl'in kâtili olan er karındaşı Ahmed bin Hacı Mercân'ın icrâ-yı kısâsı hakkında tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı 'âlinin vusûlünden mukaddem maktûl-i merkûmun karındaşı Mustafâ mensûb olduğu tabur nezdine gitmiş bulunduğu ve icrâ-yı kısâs maddesi ise verese-i mezbûrenin cümleten mevcûd bulunmalarına mütevakıf idüğünden kâtil-i mezbûrun icrâ-yı kısâsı ah-i merkûm Mustafâ'nın huzûruna te'hîr olduğu hâlde maktûl-i merkûmun zevcesi Fâtıma ve Nazife ve ve-li-ebeveyn ammisi oğlu Ömer kâtil-i merkûmu rızâlarıyla kısâsdan 'afv eylemeleriyle kısâsı sâkıt ve mes'ele diyete münkalib olduğu vârid olan tahrîrât-ı devletleriyle livâ-i mezkûr

³²⁷ Ayrıca bkz. "Menteşe Sancağı'nda Köyceğiz Karyesi sâkinlerinden Yusuf'un katili Ahmed'in onbeş sene müddetle küreğe konulması", BOA, *İ.MVL.*, 573/25715, (19/M/1284).

meclisinin mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î me'âllerinden anlaşılmiş ve kâtil-i merkûm Ahmed maktûl-i mezbûr Yusuf'un mirâsından mahrûm olduğundan bu sûretde kâtil-i merkûmu 'afv eden merkûmûn Fâtıma ve Nazife ve Ömer'den herbiri fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında kâtil-i merkûm Ahmed'den nesne da'vâsına kâdir olmayub gâib-i mezbûr Mustafâ'nın diyet-i katilden hisse-i şer'iyyesini ahz ve tahsîl dahi kendüsünün huzûr ve talebine mütevakkıf görüldüğü cânib-i fetvâ-hâneden beyân kılınmış olub ancak livâ-i mezkûr meclisinin evvelen gelmiş olan mazbatasından münfaham olduğu üzere merkûm Ahmed karındaşı mezbûr Yusuf'un zevcesi mezbûre Nazife'yi tezevvüc etmek efkârıyla merkûm Yusuf sahurda ta'âm-ı ekl eder iken tüfenk endahıyla katl ve i'dâm eylediğini 'inde'l-istintâk ikrâr etmiş olmasına nazaran katl-i mezkûr kânûnen mu'teber olan ta'ammüd yolunda îkâ edilmiş olduğundan kendüsünün Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmişinci maddesi îcâbınca i'dâmı lâzım gelür ise de evrâk-ı mezkûrede usûle muvâfık istintâk-nâme mevcûd olmadığı cihetle tafsîlât-ı ikrârı muhavvel olarak şu hâlde i'dâmına kadar gidilmek münâsib olmadığına ve i'dâm cezâsının küreğe tahvîliyle kırk yedinci madde-i kânûniyede mü'câz bulunduğuna binâ'en iktizâ-yı şer'îsinin ol vechile tesviyesiyle kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i habsi olan yetmiş dokuz senesi Ramazân-ı Şerîfi'nin on beşinci gününden [6 Mart 1863] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmuş ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî dahi ol merkezde müte'allik buyurulub keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da bildirilmiş olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî gurre-i S (Safer) Sene (12)84 [4 Haziran 1867]

[21-b] Konusu: *İtalya Devleti tebaasından olup İzmir'de oturan Andon Yanako, İngiliz Frederik'in iltizam ettiği Bergama ve Çandarlı Kazaları aşar bedelinin ödenmesine kefil olmuştur. Ödenmeyen bu iltizam bedeli (on altı yük kuruş) kefil Yanako'nun gayrimenkulleri satılmak suretiyle tahsil edilecektir. Bu durum İzmir'de oturan İtalya Sefareti'ne tebliğ edilmiştir. Bu hususta Aydın Valiliğine de bilgi verilmiştir. [5 Haziran 1867]*

Evrak Numarası: 95

İzmir Eyâleti Vâliliğine

Balzakü'l-mapik(?) Kumpanyası'nın Alacacioğlu Kumpanyası'nda alacağı olan mebâliğe mukâbil kendülerine devren ciro olunan senedâtdan İtalya Devleti teba'asından İzmir'de mukîm Andon Yanâko kefâletiyle İngiltereli Frederik 'uhdesinde bulunan Bergama ve Çandarlı Kazâları a'şârı bedelinden gayr-i ez teslîm ma'a güzeşte matlûbları olan on altı yük guruşun tesviyesi zımnında merkûm Yanâko'nun _ familyası 'uhdesinde bulunan emlâkından değirmen ve iskele mahalli ile bir kıt'a çiftliği mahallince sigistro (sigorta) ettirilmiş ise de merkûmun familyası nâmına mukayyed olan bir bâb hâne merhûn bulunduğu ser-riştesiyle taht-ı münâza'ada kalmış idüğünden işbu hâne ile emlâk-ı merkûme hakkında [s.22] tahkîkât-ı lâzıme bi'l-icrâ bunlardan sahîhan kefil-i merkûmun mâlî olduğu veyâhûd teba'a-i âheri üzerine geçürüldüğü tebeyün eder ise karâr-ı sâbıkâ tevfiikan satdırılarak esmân-ı hâsılâsının bezirgân-ı mûmâ-ileyhe teslîm edilmesi ve bu makûle bedel-i iltizâm husûsunda mültezim olanlar müte'ahhidiyle satılmak kâ'idesine göre bezirgân-ı mûmâ-ileyh dahi kefilî vâsıtasıyla merkûm Frederik'e mürâca'at edebileceği ya'ni merkûmun bedel-i mezkûrdan zimmeti olduğu kefil-i merkûm tarafından meydâna konularak 'inde'l-muhâsebe tebeyün ettirildiği hâlde kendi hakkında icrâ kılınacak hükmün 'aynıyla merkûm Frederik hakkında dahi ifâsı îcâb edeceği cihetle ânın dahi bu kâ'ideye tevfiikan tesviyesi divân-ı muhâsebâtdan tanzîm ve Mâliye Nezâret-i celîlesinden tezyîl olunan mazbata üzerine Meclis-i Vâlâ'da tensîb kılınub hazînece tesviye-i îcâbı nezâret-i müşârûn-ileyhâya havâle ve iş'âr ve divân-ı mezkûrdan kaleme alınan mazbatanın bir kıt'a sûreti ma'lûmât olmak üzere leffen tisyâr olunmuş ve karâr-ı meşrûh dâ'iresinde tesviye-i maslahat olunmak üzere İzmir'de mukîm konsolasa icrâ-yı tenbîhât eylemesi makâm-ı nezâret-i celîle-i Hârîciye'den İtalya Sefâreti'ne teblîğ ve izbâr edilmiş olmağın ber-minvâl-i muharrer iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin iş'ârına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fi 2 S (Safer) Sene (12)84 [5 Haziran 1867]

[22-a] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Mekri Kazası'nın müdürü olan Hacı Hüseyin Efendi'nin istifa etmesi nedeniyle yerine 800 kuruş maaşla üçüncü sınıftan Üveys Naili Efendi'nin tayin edilmesi Meclis-i Vâlâ tarafından uygun görülmüştür. [5 Haziran 1867]*

Evrak Numarası: 208

Aydın Vilâyeti Vâliliği Makâmına

Mâliye Nezâret-i Celîlesine buyuruldu-yı ‘âlî yazılmışdır.

Menteşe Sancağı dâhilinde kâ’in Mekri Kazâsı Müdîri Hacı Hüseyin Efendi’nin vukû‘ bulan isti‘fâsına mebnî mezkûr müdürlîğe mahsûs olan sekiz yüz guruş ma‘âş ile üçüncü sınıf ashâbından Üveys Na’ili Efendi’nin ta‘yîni Meclis-i Vâlâ’da tensîb olunmuş ve hazînece îfâ-yı muktezâsı Mâliye Nezâret-i celîlesine havâle ve iş‘âr edilmiş olmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 2 S (Safer) Sene (12)84 [5 Haziran 1867]

[22-b] Konusu: *Mekri Kazası’na müdür olarak atanan üçüncü sınıftan Üveys Naili Efendi görev yerine vardığında gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine şukka gönderilmiştir. [13 Haziran 1867]*

Müdîrin yedine verilmek üzere tahrîrât-ı sâmiye

Diğer tahrîrât-ı senâverîde beyân kılındığı vechile Mekri Kazâsı’na müdür ta‘yîn olunan üçüncü sınıf ashâbından Üveys Nâili Efendi bu kere ol tarafa ‘azîmet etmiş olmağın vusûlünde oraca dahi me’mûriyetinin icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 10 S (Safer) Sene (12)84 [13 Haziran 1867]

[23-a] Konusu: *Horasancı Oğullarının Denizli Sancağı’nda mutasarrıf oldukları Şamlı Çiftliği’nin idarecisi olan Kirkor ile aralarında bir muhasebe sorunu çıkmıştır. Kirkor’un memuriyetinin başlangıcından sonuna değin masraflarına karşılık gelen miktar 72.000 kuruş olup, bunun 10.000 kuruşunun Müteveffa Abdülkerim Ağa’nın mirasından tahsil edilmesi, geriye kalan 62.000 kuruşun ise İzmir Mal Sandığı’ndan ödenmesi kararlaştırılmıştır. Ancak İzmir Mal Sandığı’ndaki sözü edilen meblağın Mısırlı Oğlu Bogos Beğ ile Tanef Oğlu Pizi Efendi tarafından müştereken sigorta ettirildiği anlaşılmıştır. Bunun üzerine 62.000 kuruşun mal sandığından alınarak Kirkor’a verilmesi suretiyle sigortanın feshedilmesi, Kirkor’un ise buna karşılık çiftliğin yeni hasılatını Pizi Efendi’ye göndermesi uygun görülmüştür. Kirkor bunu kabul etmiş, 50.000 kuruş göndereceğini belirtmiş ve kendisinden taahhüt senedi alınmıştır. Durum Deavi Nezareti’ne bildirilmiş, gereğinin yapılması için İzmir Eyaleti Valiliğine de şukka gönderilmiştir. [19 Haziran 1867]³²⁸*

³²⁸ Ayrıca bkz. “Horasancızadelerin Denizli’de mutasarrıf oldukları çiftliğin memuru Kirkor’a verilecek paraya dair Aydın valisinin cevabi tahrirâtı. (6. Anadolu)”, BOA, MVL, 739/75, (22/CA/1284) ; “Denizli’de senetlerle mutasarrıf oldukları çiftlik hakkında Horasancı ailesinin arzuhali. (8. İstida)”, BOA,

Evrak Numarası: 209

İzmir Vilâyeti Vâliliği Makâmına

Horasancı oğullarından Denizli Sancağı'nda vâki' mutasarrıf oldukları Şamlı Çiftliği'nin idâresine ta'yîn eyledikleri Kirkor ile beynlerinde tekevvün eden muhâsebe münâza'ası teşkîl olunan komisyonda bi't-tedkîk merkûm Kirkor'un çiftlik sâhiblerinden taleb ve iddi'â eylediği mebâliğin masârifâtını nâtik bulunan defterin birazı müdde'â-âleyh tarafından kabûl olunmuş ise de tedkîkâtı icrâ edilen mevâddan ba'zıları iğrâk ve tasdikleri altına girmiş ve bir takımı dahi senedâta mesned bulunmuş idüğünden maslahatın sûret-i sulhiyede tesviye olunmak üzere merkûm Kirkor'un bidâyet-i me'mûriyeti olan yetmiş dokuz senesi Mayısı'ndan seksen bir senesi gâyetine değin kâffe-i vâridât ve masârifâtı muhâsesinden dolayı yetmiş iki bin guruş matlûbu tebeyyün edüb fakat bunun on bin guruşu çiftlik-i mezkûrun hâsılâtından dolayı Müteveffâ Abdülkerîm Ağa zimmetinde bulunmasıyla veresesinden tahsîl olunmak üzere Kirkor'a havâle edilen mebâliğe mahsûben bi't-tenzîl kûsûr altmış iki bin guruşunun çiftlik-i mezkûrun seksen bir senesi hâsılâtı esmânı olub İzmir Mâl Sandığı'nda mevkûf olan akçeden tesviyesi karârlaştırılmış ise de mebâliğ-i mevkûfe-i mezkûre mukaddemâ Mısırlı Oğlu Sa'âdetlü Bogos Beğ hazretleri tarafından sigistro (sigorta) eylediği istihbâr kılınmasıyla icrâ-yı iktizâsı hakkında komisyon-ı mezkûrdan kaleme alınan mazbata Meclis-i Vâlâ'ya havâle mîr-i müşârün-ileyh celb ile sûret-i hâl beyân ve ifâde olundukda zikr olunan akçenin kendü hissesine düşen mikdârını tamâmen merkûm Kirkor'a terk edüb fakat meblâğ-ı mezbûr Tanef Oğlu Pizi Efendi ile müştereken sigistro edilmiş olduğu cihetiyle bunun hükmünün feshi mûmâ-ileyhin istihâl-i muvâfakatına mütevakkıf bulunduğunu söylemiş olduğundan mûmâ-ileyhin adamı dahi getürtülerek bu iddi'âda Kirkor'un haklı görünmesi hasebiyle mebâliğ-i mevkûfenin âna verilmesine karâr verildiği ifâde ve tefhîm edilmesinin üzerine çiftlik-i mezkûru merkûm Kirkor ile senelik isti'câr edeceğinden eğerçi sene-be-sene hâsılât-ı cedîdeyi Horasancıoğullarından olan alacağına mukâbil taraflarına gönderir ise sigistro hükmünün feshine muvâfakat edeceğine beyân eylemiş ve bu sûrete Kirkor dahi râzı olarak Eylül gâyetinde elli bin guruş göndereceğini beyân ederek bundan bir kıt'a ta'ahhüd senedi alınub hıfz edilmiş olduğuna binâ'en işin bu ciheti ber-mûcib-i ta'ahhüd

---

MVL, 505/95, (22/CA/1283) ; "Kirkor Toma'nın Denizli'de bulunan Horasancıoğulları'nın mutasarrıf oldukları çiftlikte yaptığı masraflarının karşılanmadığı. (14. İstida)", BOA, *MVL*, 540/120, (04/C/1284).

tesviye olunmak üzere zikr olunan altmış iki bin guruşun tamâmen merkûm Kirkor'a Mâl Sandığından i'tâsı ve ta'yîn eylediği vakitte ta'ahhüd ettiği akçenin tahsiliyle Pizi Efendi tarafına teslîmi tensîb olunmuş Deavî Nezâret-i behiyyesine dahi i'tâ-yı ma'lûmât kılınmış olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 S (Safer) Sene (12)84 [19 Haziran 1867]

[23-b] Konusu: *İnegöl Kazası ahâlisinden Hacı Musa Oğlu Ali tütün idaresinden beş kıyye için almış olduğu tezkiresini, Müteveffa Halil Efendi'nin Oğlu Tahir Efendi'ye yüz dirhem tütün hediye vererek 25 kıyyeye yükseltmiştir. Tezkirede fazladan gösterilen yirmi kıyye tütünün vergisi olan 120 kuruşun bir mislinin Ali'den tahsil edilerek İdare Sandığı'na teslim edilmesine, ayrıca Ali ve Tahir'in Ceza Kanunu'nun 157. maddesi gereğince bir sene müddetle hapsedilmelerine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Durumu bildirmek için Rüsumat Emaneti'ne tezkire-i samîye, Aydın Vilayeti Valiliğine de şukka gönderilmiştir. [1 Temmuz 1867]*

Evrak Numarası: 163

Aydın Vilâyeti Vâliliği Makâmına

Rüsûmât Emânet-i Celîlesine tezkire-i sâmiye yazılmışdır.

İnegöl Kazâsı ahâlîsinden Hacı Mûsâ Oğlu Ali kazâ-i mezkûr duhân idâresinden beş kıyye için almış olduğu bir kıt'a tezkireyi ellışer dirhemden yüz dirhem tütün hediye vererek Müteveffâ Halîl Efendi'nin Oğlu Tâhir Efendi'ye hakk ve tağyîr ile yirmi beş kıyyeye iblâğ ettirdiği tebeyyün edüb mezkûr tezkire ile bilâ-resm sarf ve istihlâk olunmuş olan yirmi kıyye tütünün resm-i mürûriyesi olmak lâzım gelen yüz yirmi guruşun bir misli cezâ-yı nakdîsiyle berâber merkûm Ali'den bi't-tahsîl İdâre Sandığı'na teslîm kılınmış olduğuna mebnî merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz elli yedinci maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i habslerinden i'tibâren birer sene müddetle habs edilmelerinin Emânet-i müşârün-ileyhânın takrîriyle ber-mûcib üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde kılınmış ve Emânet-i müşârün-ileyhâya da ma'lûmât verilmiş olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 28 S (Safer) Sene (12)84 [1 Temmuz 1867]

[24] Konusu: *Vefat eden Söke Kazası Eski Müdürü İlyaszade Mehmet Bey'in karısı Huşyar hanıma bıraktığı mallar üzerinde Hacı Mehmet Ağa hak iddia etmiştir. Hacı Mehmet Ağa mahkemede kendisinin ceddinin İlyaszadelere dayandığını iddia etmiş, Kuşadalı Abazazade Mehmet ve Söke Hatibi diğer Mehmet Efendi de kendisine*

şahitlik etmiştir. Ancak mahkemede bu iddianın doğru olmadığı kırk dört kişinin şahitliğiyle ispatlanmıştır. Sonradan Söke Hatibi Mehmet Efendi de yalancı şahitlik yaptığını itiraf etmiştir. Hatip Mehmet Efendi'nin Ceza Kanunu'nun 209. maddesi gereğince altı ay müddetle hapsedilmesine, diğer yalancı şahit Abazazade Mehmet'in soruşturulmasına, Hacı Mehmet Ağa'nın ise terekeye müdahaleden men edilmesine karar verilmiş, durum şeyhülislamlık makamına bildirilmiştir. Gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka gönderilmiştir. [27 Temmuz 1867]

Evrak Numarası: 237

Aydın Vilâyetine

Söke Kazâsı Müdür-i Sâbıkı müteveffâ İlyas-zâde Mehmed Beğ'in zevce-i metrûkesi Huşyâr Hanım'a terk eylediği emvâl ve eşyâya müdâhale olunmaktan nâşî ol bâbda tasdîr ve tesyîr kılınan fermân-ı 'âlî mûcibince müvellâ ta'yîn buyurulan Muğla Nâ'ibi Ethem Efendi ma'rifetiyle icrâ olunan tahkîkât ve tedkîkâta dâ'ir kazâ-i mezkûr meclisinin vârid olan mazbatası müvellâ-yı mûmâ-ileyh tarafından verilen ve cânib-i fetvâ-hânedan tasdîk edilen i'lâm-ı şer'î Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a me'âllerinden istinbât olunduğu üzere kazâ-i mezbûr mahkemesinde hey'et-i meclis ve Kuşadası Nâ'ibi Ali Nazîf Efendi ve müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin verâseti iddi'âsıyla terekesine müdâhale eden Hacı Mehmed Ağa bi'z-zât ve hânım-ı mûmâ-ileyhânın vekîl-i müsecceli Ömer Efendi bi'l-vekâle hâzır oldukları hâlde merkûm Hacı Mehmed Ağa meclis-i mezkûrda irâ'e ve ibrâz eylemiş olduğu hüccet-i şer'iyeye mantûkunca kendüsünün cediti Hüseyin müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin cediti Hasan ile li-ebeveyn karındaş olduklarının ve pederlerinin ismi İlyâs bulunduğu Kuşadalı Abaza-zâde Mehmed ve Söke hatîbi diğer Mehmed Efendi şehâdetleriyle isbât eylediğini bi'l-beyân bi-hakkın tereke-i müteveffâ-yı mûmâ-ileyhe müdâhale edeceğini ifâde eylemiş ise de keyfiyet tahkîk ve istiknâh olundukta merkûm Hacı Mehmed Ağa'nın cediti mezbûr Hüseyin pederi İneli(?) Mehmed olub müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin cediti merkûm Hasan'ın babası İçilili İlyâs olduğu kırk dört nefer kesân şehâdetleriyle Meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bi't-tevâtür sâbit olduğu gibi şâhidân-ı merkûmândan Söke Hatîbi Mehmed Efendi esâs maddeye ma'lûmâtı olmadığı hâlde mücerred diğer şâhid Abaza-zâde Mehmed'in iğfâline mebnî şehâdet-i kâzibiyeye cür'et eylediğini i'tirâf eylemiş olduğuna mebnî merkûm Hatîb Mehmed Efendi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz dokuzuncu maddesi hükmüne tatbîkan ve târih-i habsinden i'tibâren altı mâh müddetle

habs olunarak diğerk şâhid-i zôr olan Abaza-zâde Mehmed'in dahi usûlü üzere istintâkı icrâ kılınarak hâsıl olan nefîceye göre hakkında mu'âmele-i mukteziye icrâ olunmak üzere keyfiyetin bâ-mazbata ve istintâk-nâme bu tarafa iş'âr kılınması husûsunun savb-ı devletlerine bildirilmesi ve zikr olunan i'lâm mantûkunca merkûm Hacı Mehmed Ağa'nın ber-vech-i şer'î tereke-i müteveffâ-yı mûmâ-ileyhe vâki' olan müdâhalesinin men'î zımnında dahi fermân-ı 'âlî tasdîri tensîb olunmuş ve zikr olunan fermân-ı 'âlî bâ-tasdîr keyfiyet taraf-ı 'âlî-i meşîhat-penâhîye dahi bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 25 RA (Rebîü'l-evvel) Sene (12)84 [27 Temmuz 1867]

[25-a] Konusu: *Muğla Kazası'na bağılı Pisi Köyü'nde oturan ve öldürölen Hatice Hatun'un katili olan Damadı Zenci Said hapishanedeyken eceliyle vefat etmiştir. Bu nedenle kısasa gerek kalmadığı Meclis-i Vala tarafından ifade edilmiştir. [10 Ağustos 1867]*

Evrak Numarası: 298

Aydın Vilâyetine

Muğla Kazâsı'na tâbi' Pisi karyesi sâkinelerinden iken katîleten vefât eden Hatîce'nin kâtili olduğı tebeyyün eyleyen dâmâdı Zenci Sa'id'in icrâ-yı kısâsına dâ'ir tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı 'âlînin mahalline vusûlünden evvel kâtil-i merkûm Seyyid'in hapis-hânede ecel-i mev'ûduyla vefât etmiş idiğı iş'ârât-ı vâkı'adan anlaşılmiş merkûmun kısâsına mahal kalmamış olduğı Meclis-i Vâlâ'dan ifâde olunmağla beyân-ı keyfiyet siyâkında şukka.

Fî 9 R (Rebîü'l-âhir) Sene 84 [10 Ağustos 1867]

[25-b] Konusu: *Aydın Meclisi'nin mazbatasından anlaşıldığı üzere; meşhur eşkıya Abdölbaki'nin yoldaşlarından olan Bel Aldı Oğlı Mehmet isimli eşkıya Kuyucak Kazası'na bağılı Ortakçı Köyü'nde baskın yapılarak öldürölmüştür. Onu görevleri gereğı öldüren zaptiyelerin 189. kanun maddesince olaydan sorumlu tutulmamalarına ve Mehmet'in yoldaşlarının yakalanmasına özen gösterilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş, bu hususta Aydın Vilâyetine de şukka yazılmıştır. [29 Ağustos 1867]*

Evrak Numarası: 347

Aydın Vilâyetine

Eşkiyâ-yı meşhûreden Abdülbâki nâm şahsın rüfekâsından olub Kuyucak Kazâsı'nda Ortakçı Karyesi'nde basdırılarak bi'l-mukâbele itlâf edildiği Aydın Meclisi'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası me'âlinden anlaşılın Bel Aldı Oğlu Mehmed nâm şakînin demi heder olmasıyla berâber mukâbeleyi icrâ eden zabtiyeler dahi yüz seksen dokuzuncu madde-i kânûniye îcâbınca gayr-i mes'ûl bulunduklarından beyân-ı hâl ile merkûm Mehmed'in rüfekâsının tutulmasına i'tinâ edilmesi husûsunun taraf-ı vâlâlarına bildirilmesi Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmağla ol vechile iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 28 R (Rebû'l-âhir) Sene (12)84 [29 Ağustos 1867]

[25-c] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Meclisi'nin Meclis-i Vala'ya gönderdiği mazbata ve ilamdan anlaşıldığı üzere; Mentese Sancağı'ndaki Urla (Ula) Kasabası'nda oturan Hacı Keloğlu Yusuf'un katili olan Urlalı Armudcu Oğlu Hasan, maktûlün zevcesi Zeynep tarafından kısastan affedilmiştir. Bu durumda mesele diyete dönüştüğünden katilin kısastan diyeti olan meblağı Zeynep'e ve diğer varislere taksitle ödemesine, katilin ise Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince teşhir edilerek, 7 Ocak 1866 tarihinden itibaren 15 sene süreyle Kıbrıs'ta kürek cezasına çarptırılmasına Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Durum Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş, gerekenin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [5 Eylül 1867]*

Evrak Numarası: 352

Aydın Vilâyetine

Menteşe Sancağı dâhilinde vâki' Urla (Ula) Kasabası sâkinlerinden maktûl Hacı Keloğlu Yusuf'un kâtili olduğu şer'an sâbit ve kısâsına hükm-i şer'î lâhik olan yine Urlalı Armudcu Oğlu Hasan'ın icrâ-yı kısâsı hakkında tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı 'âlinin infâz-ı hükmü sırada vereseden maktûlün zevcesi Zeyneb'in kâtîl-i merkûmu kısâsdan 'afv eylediği Mentese Sancağı Meclisi'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î me'âllerinden anlaşılarak bu sûretde kazâdan tamâm-ı diyet kâtîl-i merkûmdan zevce-i mezbûre Zeyneb Hâtun'un sâkit olan hisse-i irsiyesinden mâ'adâ verese-i sâ'irenin hisse-i şer'iyelerini ber-mantûk-ı i'lâm mukassaten verese-i sâ'ireye kâtîl-i merkûm Hasan'ın edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınmış olduğuna mebnî diyet husûsunun ol vechile tesviyesiyle kâtîl-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i habsi olan seksen iki senesi Şa'bân-ı Şerîfi'nin on dokuzuncu

gününden [7 Ocak 1866] i'tibâren mahallinde ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a irsâli Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da beyân ve hikâye olunmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene 84 [5 Eylül 1867]

[26-a] Konusu: *Aydın Koltuk Hanı'nda hizmetçi olan Nikola'nın, sözü edilen handa kalan Sökeli Tacir Panayot'un odasından 7.000 kuruş çaldığı anlaşılmıştır. Nikola'nın Ceza Kanunu'nun 222. maddesi gereğince üç sene süreyle hapsedilmesine, çaldığı akçenin kendisinden tahsil edilerek Sökeli Tüccar Panayot'a verilmesine karar verilmiştir. Nikola'nın hırsızlık yaptığını bilmeden kendisini evinde barındıran ve kendisine yol tezkiresiyle başka şeyler almış olan Yahudi Nesim'in ise hırsızlıktan haberi olmadığı için tahliye edilmesine karar verilmiştir. Hırsızı gören ancak yüz kuruş karşılığında hükümete haber vermeyen Vasil'in ise çalıntı eşyadan hisse almasının bir çeşit yataklık olarak görülmesinden dolayı kendisine kanunnamenin 216. maddesinin son fıkrası gereğince üç ay hapis cezasının verilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Gerekenin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [14 Eylül 1867]*

Evrak Numarası: 425

Aydın Vilâyetine

Aydın'da kâ'in Koltuk Hanı'nda hidmetçi olub mezkûr handa ikâmet eden Sökeli Tâcir Panayot'un odasından yedi bin guruşu ahz ve sirkat etdiği mukırr olan Nikola nâm şahsın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi ikinci maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i habsi bulunan sâl-i hâl-i Muharremi'nin sekizinci gününden i'tibâren üç sene müddetle habs olunarak mezkûr akçenin dahi mikdâr-ı sahîhi tebeyyün ettirildikten sonra kendüsünden bi't-tahsîl tâcir-i merkûma verilmesi ve sârik-i mezbûrun eşyâsını bilmeyerek hânesinde alıkoymuş ve kendüsüne yol tezkiresi ile sâ'ir şeyler alıvermiş olan Yahûdi Nesim'in madde-i sirkate ma'lûmâtı olmadığı hâlde sârikin borsa işinde bulunması kendüsüne töhmet olmayacağından hakkında icrâ olunan habs cezâsı hilâf-ı kânûn görünmüş ise de sebîli tahliye olunmuş idüğüne mebnî ba'de-ezîn bu makûlelerin habs olunmaması ve sârik-i merkûmu görüb yüz guruş alarak hükümete haber vermeyen Vasil'in madde-i sirkate kesb-i ittilâ' edüb hükümete haber vermemesiyle berâber mâl-ı mesrûkunun dahi hisse almış bir nevî' yataklık demek olarak bu cihetle ânın dahi iki

yüz on altıncı madde-i kânûniyenin fikra-i âhiresine kıyâsen iki ay daha habsiyle müddet-i habsinin üç mâha iblâğı Aydın Meclisi'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf istintâk-nâme üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde kılınmağın ber-minvâl-i muharrer îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 15 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)84 [14 Eylül 1867]

[26-b] Konusu: *Manisa'daki Molla Şaban Mahallesi'nde oturan Aişe Hatun, eski kocası Zenci Mercan tarafından öldürülmüştür. Aişe'nin varislerinden hiç birisi katili kısıstan affetmemiştir. Eğer affederler ve barışlırsa kısas sona erip, mesele diyete dönüşecektir. Bunun olması durumunda gereğinin yapılmasına ve katilin hapis tarihinin belirlenerek bildirilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. [21 Eylül 1867]³²⁹*

Evrak Numarası: 340

Aydın Vilâyetine

Mağnisa'da kâ'in Molla Şa'bân Mahallesi sâkinelerinden maktûleten müteveffîye olan Âişe Hâtun'un veresiyle kâtili bulunan zevc-i sâbıkı Zenci Mercân'ın icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyeye ve muhâkeme-i nizâmiyyelerine dâ'ir Saruhan Meclisi'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf istintâk-nâme ve î'lâm-ı şer'î Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a me'âllerinden müstebân olduğu üzere merkûm Mercân'ın mezbûre Âişe'yi mûcib-i şer'îsi kısâs olan katil ile öldürdüğü tâyi'an ikrârıyla sâbit olmuş idüğünden ol bâbda cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılındığı vechile verese-i merkûmeden hiç birisi kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv etmediği hâlde bi'z-zât huzûrlarında talebleriyle kâtil-i merkûm Mercân'ın icrâ-yı kısâsı ve eğer içlerinden biri 'afv eder veyâ sulh olur ise ol hâlde kısâsı sâkit olacağından îcâb-ı şer'îsinin icrâsıyla kâtil-i merkûmun ta'yîn-i mücâzât-ı kânûniyesi için târih-i habsi gösterilerek keyfiyetin bâ-mazbata ve î'lâm bu tarafa iş'ârı tezekkür ve ifâde kılınmış ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol merkezde mütâ'allik buyurulub lâzım gelen fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr edilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene 84 [21 Eylül 1867]

³²⁹ Ayrıca bkz. "Manisa'da Molla Şaban mahallesi sakinlerinden Ayşe Hatun'un katiline ceza verilmesi", BOA, *İ.MVL.*, 576/25867, (02/CA/1284).

[27-a] **Konusu:** Askeri kassam³³⁰ mukayyitlerinden olup yetimlerin eşyalarından kendi zimmetine para geçiren Mahmut Efendi, bu suçu nedeniyle Manisa'ya sürgün edilmiştir. Ancak üç seneden fazladır sürgünde olan Mahmut Efendi'nin ailesi zor durumda kaldığı için, şeyhülislamlık makamı ile yapılan haberleşme üzerine kendisinin affedilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş, durum Aydın Vilayetine bir şukka ile bildirilmiştir. [24 Eylül 1867]

Evrak Numarası: 625

Aydın Vilâyetine

Kassam 'askerî mukayyidlerinden olup emvâl-i eytâmdan zimmetine akçe geçürmesinden dolayı Mağnisa'ya nefy edilmiş olan Mahmûd Efendi'nin müddet-i nefyi üç seneyi tecâvüz etmiş ve familyası dûçâr-ı zarûret ve ihtiyâç olmuş idüğüne binâ'en 'afv ve itlâkı vukû' bulan istid'â ve ifâde ve taraf-ı 'âlî-i meşihat-penâhî ile edilen muhâbere üzerine Meclis-i Vâlâ'da tensîb ve iktizâ eden fermân-ı 'âlî bâ-tasdîr leffen tesrîb olunmağla iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 25 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)84 [24 Eylül 1867]

[27-b] **Konusu:** Manisa ahalisinden ve talebeden Sıtkı Efendi'nin Bakkal Yorgi'ye olan borcu nedeniyle Sıtkı Efendi'nin abileri Mustafa ve Hacı Ahmet'in dükkanları kapatılmıştır. Dükkanlarının yeniden açılması için dilekçeyle talepte bulunmuşlardır. Ancak yapılan incelemede Mustafa ve Hacı Ahmet'in Rusya tebaasından Çakıroğlu Yanako'ya on bir bin kuruş borçlarının olmasına rağmen şimdiye kadar bir kuruş ödemedikleri anlaşılmıştır. Sözü edilen kişilerin Manisa'da ayakkabı ve kıl dokuma dükkanları bulunduğu bilinmektedir. Borçlarını ödemeye güçleri olduğu halde ödememekte diretmeleri yersiz bulunarak, sözü edilen dükkanların müzayedeye çıkarılmasına ve borçlarının bu dükkanların kira bedellerinden tahsil edilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Durum Evkaf Nezareti'ne bildirilmiş, gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka gönderilmiştir. [11 Ekim 1867]³³¹

³³⁰ Vefat etmiş olan bir kimsenin terekesinin varisleri arasında taksim eden şer'î memur. Osmanlı Devleti'nin Şer'îye teşkilatında miras taksimi, biri kazasker kassamları ve diğeri de bir mahallin kadılığında bulunan kassamlar olmak üzere iki sınıf kassam vardı. kazaskerlere mensup kassamlar askeri sınıfın terekesini varisleri arasında taksim ederlerdi. Bkz. Mehmet Ali Ünal, **Osmanlı Tarih Sözlüğü**, Paradigma Yayıncılık, İstanbul 2011, s 386.

³³¹ Ayrıca bkz. "Manisalı İbrahim Sıdkı Ağa'nın karındaşları olup mahbus bulunan Mustafa ve Hacı Ahmed'in tahliye olmaları ve borçlarının taksitle ödenmesi talebi. (8. İstida)", BOA, *MVL*, 504/112, (15/CA/1283) ; "Manisalı Sıdkı Efendi'nin, borcunun taksite bağlanması talebi. (10. İstida)", BOA, *MVL*,

Evrak Numarası: 712

Aydın Vilâyetine

Mağnisa ahâlîsinden ve talebe-i ‘ulûmdan Sıdkı Efendi’nin Bakkâl Yorgi nâm kimesneye olan deyninden dolayı birâderleri Hacı Mustafâ ve Hacı Ahmed’in tazyîk olunduklarından bahisle kapatdırılan dükkânların açtırılması hakkında vukû‘ bulan istid‘âların üzerine icrâ-yı tahkîkât olunması savb-ı devletlerine iş‘âr kılınmışidi âna cevâben gelen tahrîrât-ı behiyyelerinde merkûmânın kefâletden dolayı Rusya teba‘asından Çakıroğlu Yanako’ya on bir bin bu kadar gurus borçları olduğu ‘inde’l-muhâkeme tebeyyün ve kendülerinin ashâb-ı servetden bulunduğu tahakkuk ve ta‘ayün ederek mücerred muhâlefetlerinden nâşî şimdiye kadar tesviye-i deyn etmemiş olduklarından merkûmânın emvâl-i mevcûdesinden Manisa’da kâ’in iki bâb haffâf ve muytâb dükkânlarının mahallince bi’l-müzâyede fûruhtuyla esmânından tesviye-i deyn edilmesine karâr verilmiş olduğu Ticâret Mahkemesi’nden i‘lâm olduğu beyân kılınmış idüğüne ve merkûmânın cihet-i kefâletden merkûma mezkûrû’l-mikdâr deynleri olduğu ve te’diyeye iktidârları bulunduğu hâlde gösterdikleri tas‘îbât ve muhâlefet şâyân-ı kabûl olamayacağına binâ’en zikr olunan dükkânların icrâ-yı müzâyedesıyla takarrür edecek mu‘accesinden matlûbât-ı mebhûse istîfâ ve dâyine i‘tâ olunması ve bu bâbda merkûmânın ferâğ ve takrîrlerine bakılmaması Meclis-i Vâlâ’dan bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Evkâf-ı Hümâyun Nezâret-i celîlesine dahi beyân ve hikâye kılınmış olmağın ber-minvâl-i muharrer ifâ-yı muktezâ-yı hâle himmet buyurulması siyâkında şukka.

12 C (Cemâziye’l-âhir) Sene (12)84 [11 Ekim 1867]

[27-c] Konusu: *Aydın Sancağı Sultanhisar Kazası halkından olan Demircioğlu Ali, kaçak olan arkadaşları Adalı İbrahim, Ahmet, Mustafa ve Ali ile birlikte Sarıkulak oğullarının evini basıp bir miktar eşyasını çaldıklarını itiraf etmiştir. Demircioğlu Ali’nin Ceza Kanunu’nun 221. maddesi gereğince dört sene süreyle kürek cezasına çarptırılmasına, kaçak olan arkadaşlarının ise yakalanmasına gayret edilmesine*

518/71, (22/Ş/1283) ; “Talebe-i ulumdan Manisalı Sıdkı Efendi'nin Manisa Hapihanesi'ndeki biraderi için verdiği dilekçe. (12. İstida)”, BOA, *MVL*, 529/108, (15/Z/1283) ; “Sıdkı Efendi'nin, Manisalı Bakkal Yorgi ile zarar ve ziyan davası. (14. İstida)”, BOA, *MVL*, 538/129, (27/RA/1284) ; “Manisalı talebeden Sıdkı Efendi'nin bakkal Yorgi'ye olan borcuna dair Aydın valisinin şukkası. (6. Anadolu)”, BOA, *MVL*, 739/45, (05/C/1284).

*Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş, Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [16 Ekim 1867]*³³²

Evrak Numarası: 905

Aydın Vilâyetine

Aydın Sancağı dâhilinde kâ'in Sultân Hisârı Kazâsı ahâlîsinden olub firârda olan refikleri Adalı İbrâhim ve Ahmed ve Mustafâ ve Ali nâm şahıslar ile birlikde olarak Sarikulak oğulları hânesini basub ma'lûmü'l-mikdâr eşyâsını ahz ü gasb eylediklerini mukırr olan Timürcioğlu diğeri Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen iki senesi Teşrîn-i Sânisî'nin yedisinden [19 Kasım 1866] i'tibâren ba'de't-teşhîr dört sene müddetle küreğe konulması ve firârîlerin dahi ahz ü giriftine i'tinâ ve ehemmiyet olunması livâ-i mezkûr meclisinin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf istintâk-nâme üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde edilmiş olmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

17 C (Cemâziye'l-âhir) Sene (12)84 [16 Ekim 1867]

[28-a] Konusu: *Karesi Rûsumat İdâresi'nden Girit'e nakletmek üzere Osman Ağa dört ve Hacı Ahmet iki olmak üzere altı kıyye tütün tezkiresi almışlardır. Daha sonra bu tezkireyi birer kıyye daha ilave ederek sekiz kıyyeye yükselttiği anlaşılan Sâî Mehmet isimli kişinin bu suçundan dolayı Ceza Kanunu'nun 157. maddesi gereğince 13 Temmuz 1867'den itibaren bir yıl hapsedilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [3 Kasım 1867]*

Evrak Numarası: 592

Aydın Vilâyetine

Karesi Rûsumât İdâresi'nden sekiz kıyye duhân için alınub İzmir Gümrüğü'nde ibrâz olunan iki kıt'a tezkire Girit'e nakl kılınmak üzere Osman Ağa'nın dört ve Hacı Ahmet'in iki kıyye duhânlarına meccânen i'tâ olunduğu hâlde mu'ahharan hakk ve tağyîr ve birer kıyye 'ilâve ile sekiz kıyyeye bi'l-iblâğ mezkûr tezkireleri bilerek

---

³³² Ayrıca bkz. "Aydın'ın Sultanhisar kazasından olub arkadaşlarıyla geceleyin Sarikulakoğlu'nun hanesini basarak eşyasını gasbeden Demircioğlu Ali'nin cezasına dair arıza. (3. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 749/51, (16/RA/1284) ; "Aydın'da Sultanhisar kazasında Sarikulakoğlu'nun hanesinden eşya sirkat ve gasp eden Demirci oğlu Ali'nin cezalandırılmasına dair İzmir vali vekilinin tahrirati ve Aydın Meclisi mazbatası. (2. Muhakemat)", BOA, MVL, 1039/25, (10/CA/1284).

isti'mâl eylediği tebeyyün eden Sâî Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz elli yedinci maddesine tevfikân ve târih-i habsi olan seksen dört senesi Rebîü'l-evveli'nin on birinci gününden [13 Temmuz 1867] i'tibâren bir sene müddetle habs olunması Rüsûmât Emânet-i Celîlesi'nin takrîri ve melfûfâtı üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Receb Sene (12)84 [3 Kasım 1867]

[28-b] Konusu: *Siroz Köyü'nden ve eşkıyadan olan Hataboğlu³³³ Ali, kendisini yakalaması için gönderilen zaptiye askerlerine ateş açmış ve çıkan çatışmada öldürülmüştür. Hataboğlu Ali'yi görevleri gereği öldüren zaptiyelerin Ceza Kanunu'nun 189. maddesi gereğince bu katilden sorumlu tutulmamalarına Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Alınan kararı bildirmek için Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [7 Kasım 1867]*

Evrak Numarası: 588

Aydın Vilâyetine

Siroz Karyesi ahâlîsinden ve meşâhîr-i eşkıyâdan olub ahz ü girifti zımında sevk olunan 'asâkir-i zabtiyeye teslîm olmayarak teşhîr-i silâha ictisâr eylemesi üzerine bi'l-mukâbele itlâf edilen Hataboğlu Ali'nin demi heder olub Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen dokuzuncu maddesi hükmünce mukâbeleyi icrâ eden zabtiyelerin gayr-i mes'ûl olacakları Arpaz Kazâsı Meclisi'nin tahrîrât-ı behiyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatası ve Aydın Sancağı Mutasarrıflığı'nın melfûf şukkası üzerine Meclis-i Vâlâ'dan ifâde olunmağın beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 10 Receb Sene (12)84 [7 Kasım 1867]

[28-c] Konusu: *Sömbeki Adalı Vasil Karanciko'nun Kır Vasil isimli köyün kıyısında demirlediği gemisinde 240 kıyye ecnebi tuzuyla, 6 kıyye tezkiresiz yerli mahsulü tütün bulunmuştur. Tezkiresinin 300 kıyye tuz için verildiği halde 3.000 kıyye olarak değiştirildiği anlaşıldığından gemisindeki mallar müsadere edilmiştir. Müsadere edilen 240 kıyye tuzun üstünü sahte tezkirede ifade edilen 3.000 kıyyeye tamamlamak için ithal edilip satılan 2.760 kıyye tuzun o zamanki değeri olan 2.760 kuruş ile 6 kıyye tütünün vergisi olan 72 kuruşun Vasil Karanciko'dan tahsil edilmesine, Vasil Karancikon'un Ceza Kanunu'nun 151. maddesi gereğince bir sene müddetle hapsedilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Durum Rüsumat Emaneti'ne*

---

³³³ Hatab: Odun

de bildirilmiş, gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [13 Kasım 1867]

Evrak Numarası: 629

Aydın Vilâyetine

Sömbeki Cezîreli Vasil Karanciko'nun Kır Vasil nâm karye pîş-gâhında lenger-endâz olan sefinesinde iki yüz kırk kıyye ecnebî tuzuyla altı kıyye tezkiresiz yerli mahsûlü tütün bulunarak ibrâz eylediği tezkire ise zâten üç yüz kıyye tuz için verilmiş olduğu hâlde hâlde üç bin kıyyeye iblâğ edildiği ve bu hakk ve tağyîr fezâhatına merkûm cânibinden ihbâr olunduğu tebeyyün etmesi üzerine bunlar zabt ü müsâdere kılınmış olduğundan işbu zabt olunan iki yüz kırk kıyye tuzun üç bin kıyyeye varıncaya üst tarafı olub mezkûr mahkûk tezkire ile idhâl ve fûruht olunan iki bin yedi yüz altmış kıyye ecnebî tuzunun ol vakitki tuzun fiyât-ı mîrîsi olan kırkar pâreden esmânı bulunan iki bin yedi yüz altmış guruş ile yerli mahsûlü olan altı kıyye tütünün bir kat resm-i mürûriyesine mukâbil cezâ-yı nakdîsi olan yetmiş iki guruş ki cem'an iki bin sekiz yüz otuz iki guruşun merkûm Vasil Karanciko'dan tahsîliyle kendüsünün Kânûn-ı Cezâ'nın yüz elli birinci maddesine tatbîkan ve târih-i habsinden i'tibâren bir sene müddetle habs olunması Rüsûmât Emânet-i Celîlesi'nin takrîri üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Emânet-i müşârün-ileyhâya da beyân ve hikâye olunmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Receb Sene (12)84 [13 Kasım 1867]

[29-a] Konusu: *Ödemiş Kazası'nda yoldaşlarıyla dolaşarak eşkıyalık etmekte olan Bozdoğanlı İbrahim ve Kara Hasan Oğlu Mehmet isimli kişiler, kendilerini yakalaması için gönderilen zaptiye askerlerine ateş açmış ve buna karşılık öldürülmüşlerdir. Onları görevleri gereği öldüren zaptiyelerin bu suçtan sorumlu tutulmamalarına, eşkıyaların yoldaşlarından yaralı ve diri olarak ele geçirilen İsmail ve Cabbar Oğlu İbrahim'in soruşturularak suçlarının derecesinin bildirilmesine Aydın Sancağı Meclisi'nin mazbatası üzerine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş, Aydın Vilayetine bu hususta şukka yazılmıştır. [26 Kasım 1867]*

Evrak Numarası: 671

Aydın Vilâyetine

Ödemiş Kazâsı'nda ba'zı rüfekâsıyla dolaşarak icrâ-yı şekâvet etmekde iken ahz ü giriftleri zımnında sevk olunan 'asâkir-i zabtiyeye 'adem-i itâ'atle teşhîr-i silâha cür'et

etmelerinden dolayı bi'l-mukâbele itlâf edilmiş olan Yüz Doksanlı İbrâhim ile Kara Hasan Oğlu Mehmed nâm şahısların demleri heder olub mukâbeleyi icrâ eden zabtiyeler dahi kânûnen gayr-i mes'ûl bulduklarından bunların refiklerinden mecrûhen ve hayyen tutulan İsmail ve Cabbâr Oğlu İbrâhim'in ikmâl-ı istintâklarıyla derece-i cinâyetlerinin iş'ârı husûsunun savb-ı devletlerine bildirilmesi Aydın Sancağı Meclisi'nin tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eden mazbatası üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları şukka.

Fî 29 Receb Sene (12)84 [26 Kasım 1867]

[29-b] Konusu: *Hassa Ordu-yı Hümayun dördüncü sınıf piyade alayının İzmir'de bulunan ikinci taburunun beşinci bölüğü onbaşı Lazkiyeli Mehmet, asker Ali tarafından katledilmiştir. Taburundan İstanbul'a gönderilen Ali veya Ali'nin vekilinin, maktulün varisleriyle birlikte mahkemeye çıkması için Lazkiye'ye gönderileceği Halep Vilayetine, Ali'nin İstanbul'dan İzmir'e gönderilmesi gerektiği de Seraskeri'ye bildirilmiştir. Ancak Ali İzmir'e gönderildiği sırada hapishanede hastalanarak ölmüştür. Bu nedenle hakkında cezaya gerek kalmamıştır. Durum maktulün varislerine bildirilmek üzere Halep Vilayetine bildirilmiş, Aydın Vilayetine de şukka gönderilmiştir. [1 Aralık 1867]³³⁴*

Evrak numarası: 695

Aydın Vilâyetine

Husûs-ı mezkûra dâ'ir Halep Vilâyetine emirnâme-i sâmi yazılmışdır

Hâssa Ordu-yı Hümayunu dördüncü sınıf piyâde alayının İzmir'de bulunan ikinci taburunun beşinci bölüğü onbaşı iken maktûlen vefât eden Lazkiyeli Mehmed'in kâtili bulunan nefer Ali'nin verese-i maktûl ile mürâfa'a ve tekrâr icrâ-yı usûl-ı istintâkiyyesi zımında tastîr ve tesyîr olunan takrîrâta cevâben selef-i vâlâları Devletlü Paşa hazretlerinin vârid olan tahrîrâtında nefer-i merkûmun mukaddemce taburu cânibinden sehven Der-sa'âdet'e i'zâm kılındığı cihetle ânın Der-sa'âdet'den i'âdesi hâlinde verese-i maktûlün veyâhûd vekîlinin dahi Lazkiye'den celbiyle mürâfa'aları icrâ kılınacağı gösterilmiş olduğundan verese-i merkûme için Halep Vilâyetine icrâ-yı teblîgât olduğu misillü nefer-i merkûmun İzmir'e i'âdesi lâzım geleceği dahi taraf-ı vâlâ-yı hazret-i Ser'askerî'ye bildirildiği hâlde nefer-i merkûmun

³³⁴ Ayrıca bkz. "Hassa Ordusu 4. Piyade Alayı'nın İzmir'de bulunan ikinci taburunun beşinci bölüğü onbaşı Lazkiyeli Mehmed'in, Çavuş Hasan tarafından süngülenerek öldürülmesi ile ilgili yazı. (Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL., 747/94, (10/ZA/1283).

kaydının bi't-tedkik İzmir'e irsâli der-dest iken mahbesde hastalanarak ecel-i mev'ûduyla vefât eylediği bu kere ser'asker-i müşârün-ileyh cânibinden beyân buyurulmuş idüğünden şu hâlde katl-i mezkûrun îcâb-ı şer'î ve nizâmîsini icrâyâ mahal kalmadığı Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde kılınmış ve vukû'-ı hâlin verese-i maktûle teblîği dahi Haleb Vilâyetine bildirilmiş olmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 4 Şa'bân Sene (12)84 [1 Aralık 1867]

[30/31] Konusu: *Çandarlı Tuzlaları Memuru Nuri Efendi'nin Bergama'da oturan Tekfurdağlı Sureye ve Kayseriyeli Kiğork ile anlaşarak bir kıyyesi yirmi pareden olmak üzere tuz sattıkları arta kalanını da kendi zimmetlerine geçirdikleri Çandarlı Tuzlası'na bağlı Vakıf Tuzlası Memuru Ahmet Efendi'nin ihbârından anlaşılmıştır. Bunlardan Sureye suçunu kabul etmiş, Kiğork tuzun kıyyesini kırkar pareden aldıklarını söyleyerek yalan ifadede bulunmuş, Ahmet Efendi ihbâr ederek işten haberi olmadığını göstermek istemiş, Nuri Efendi de bu işle alakası olmadığını iddia etmiştir. Tuzun satılmasına dair yaptıkları anlaşma sırasında yanlarında bulunan Muhâcir İbrahim ile bu tuzların karşılığında alınıp verilen senetlerin ve paranın nakline aracılık eden Hancı Süleyman Ağa'nın beyânlarından ve Kiğork'dan alınmış olan 10.500 kuruşluk bir senedin Ahmet Efendi'de çıkmasından dolayı hepsinin suçta iştiraklerinin bulunduğu anlaşılmıştır. Yirmi pareye alınıp ahaliye satılan 44 bin 85 kıyye tuzdan 39.707 kıyyesi müşterilerin elinden alınmıştır. Müşteriler her ne kadar bunların çalıntı tuzla malı olduğunu bilerek almış olsalar da, tuzların ellerinden alınması hukuka uygun görülmeyle kendilerine iade edilmiştir. Bergama'ya tezkiresiz tuz aşırın Sureye, Kiğork, Ahmet Efendi ve Nuri Efendi'den Sureye'nin aldığı 44 bin 85 kıyye tuzun o zamanki değerinin iki kat fazlası olan 88.170 kuruşu ödemesine karar verilmiştir. Kiğork ile Ahmet ve Nuri Efendilerin ise Sureye ve Kiğork'un sattığı 40.600 kıyye tuzdan geriye kalan 3.530 kıyye tuzun o zamanki değerinin iki katı olan 7 bin 60 kuruş ile müsadere edilen 37 bin 70 kıyye tuzun değeri olan 37 bin 70 kuruşu ödemesine karar verilmiştir. Ahmet Efendi suçtan dolayı beş sene Kıbrıs'ta kaleye hapsedilmiş olduğundan kendisine başka ceza verilmesine gerek görülmemiştir. Nuri Efendi'nin Ceza Kânûnu'nun 182. ve 83. maddeleri gereğince mü'ebbeden memuriyetten alınarak beş sene müddetle Kıbrıs'ta kaleye kapatılmasına karar verilmiştir. Sureye ve Kiğork'un memur olmamalarına rağmen bu tuzları para karşılığında tüccara satmaları nedeniyle memurlar ile eş değer görülerek cezalandırılmaları uygun görülmüş, suçun*

ortaya çıkmasından beri gözaltında bulunmaları kendileri için yeterli görülerek saliverilmeleri kararlaştırılmıştır. Durum Rüsumat Emaneti'ne bildirilmiş, gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka gönderilmiştir. [11 Aralık 1867]

Evrak Numarası: 648

Aydın Vilâyetine

Çandarlı Memlahaları Me'mûru Nûri Efendi'nin Bergama'da mukîm Tekfurdağlı Sureye ve Kayseriyeli Kiğork ile uyuşarak beher kıyyesini yirmişer pâreye tuz fûruht edüb esmânını ketm ve ihtilâs eylediği bu tuzların bilâ-tezkire Bergama'da bulunduğu Çandarlı memlahasına merbût Vakıf Memlahası Me'mûru Ahmed Efendi cânibinden ihbâr olunmasına mebnî bundan dolayı îcâb edenlerin istintâkına lede'l-ibtidâr merkûm Sureye mezkûrû'l-mikdâr tuzun beher kıyyesini fî'l-hakîka yirmişer pâreye iştirâ eylediğini ve fakat bu hareketi evvelâ mûmâ-ileyhimâ Ahmed ve Nûri Efendiler cânibinden vukû' bulan teklîfe mebnî tuzun tenezzül-i fiyâtına zâhib olmasından neş'et etdiğini ve merkûm Kiğork dahi sâlifü'l-beyân tuzun kıyyesini kırkar pâreye aldığı beyân ile ihtilâs-ı ma'lûmâtlarını te'vîl etmek istedikleri gibi mûmâ-ileyh Ahmed Efendi dahi işin ol yanına vukûfu olmayub mu'ahharan haber alarak keyfiyeti ihbâr eylediğini der-miyân ederek kendüsünü muhbir sınıfında göstermek haddinde bulunmuş ve mûmâ-ileyh Nûri Efendi medhal ve ma'lûmâtı inkâr etmiş ise de merkûmân Kiğork ve Sureye'nin te'vîl ile olan ifâdeleri tuzların iştirâsına dâ'ir edilen mukâvele esnâsında mûmâ-ileyhimâ Ahmed ve Nûri Efendilerin birlikte bulduklarını mutazammın olmasına ve hîn-i mukâvelede yanlarında bulunmuş olan Deveci İbrâhim ile bu tuzların mukâbilinde te'âtî olunan senedât ve nukûdun nakline vesâtat eden Hancı Süleyman Ağa'nın beyân eyledikleri ma'lûmât dahi mukâvelede mûmâ-ileyhimânın berâber olduklarına dâ'ir Sureye ve Kiğork'un vâki' olan ifâdelerini musaddak bulunmasına ve merkûm Kiğork'dan alınmış olan on bin beşyüz guruşluk bir senedin mûmâ-ileyh Ahmed Efendi yedinde zuhûr etmesine ve merkûm Kiğork'un zikr olunan kırk bin altı yüz kıyye tuzu merkûmân Ahmed ve Nûri Efendiler ile ihtilâs yolunda uyuşub yirmişer pâre fiyât ile iştirâ eylediği me'mûrların kendüsünden nakden ve havâleten istifâ olunduğu beyân ettikleri dokuz bin dört yüz guruş ile meydanda olan senedin hâvî olduğu on bin dokuz yüz guruşun mezkûr tuzun yirmişer pâre hesâbıyla olan bahâsına mukâbil eylediği gibi tezkiresiz tuz idhâlinde mevrîd me'mûrları müdâhale edeceği ve bu cihetle esmânını verüb mübâya'a ettikleri tuz için tezkire

ahzına müşterilerin mecbûr bulunduğu âşikâr iken bunlar defâ'atle bilâ-tezkire Bergama'ya tuz aşırması olmalarına nazaran cümlesinin te'vîl ve inkârı vâhî olduğu anlaşılmiş ve merkûm Sureye'nin mûmâ-ileyhimâ Ahmed ve Nûri Efendiler ile uyuşub ve beher kıyyesini yirmişer pâreye olarak alub ahâlîce satdığı kırk dört bin seksen beş kıyye tuzdan otuz dokuz bin yediyüz yedi kıyyesi müşterilerde bulunarak mahallince müsâdere olunmuş ise de bu tuzları râic-i bahâ ile mübâya'a edenler mesrûk memlaha mâlî olduğunu bildikleri meydanda iken tuzlarının ellerinden ahzıyla mağdûr edilmeleri muvâfık-ı hakkâniyet görünememiş idüğünden mezkûr tuzlar müşterilere terk olunmak ve mûmâ-ileyhimâ Ahmed ve Nûri Efendiler ile Sureye ve Kığork'un yek-diğerlerine geçmişleri var ise hukûk-ı şahsiyye kabîlinden olarak birbirinden aramak üzere merkûm Sureye'nin aldığı kırk dört bin seksen beş kıyye tuzun ol vaktin fiyât-ı mîrîyesiyle iki kat esmânî olan seksen sekiz bin yüz yetmiş guruşun teslîsen mûmâ-ileyhimâ Ahmed ve Nûri Efendiler ile Sureye ve Kığork'un iştirâ eylediği kırk bin altı yüz kıyye tuzdan müstehlek olan üç bin beşyüz otuz kıyye tuzun o vakitki fiyât-ı mîrîsi üzere esmânînin iki katı olan yedi bin altmış guruş ile mevcûd olub zabt ve müsâdere edilen otuz yedi bin yetmiş kıyye tuzun bir kat bahâsı olan otuz yedi bin yetmiş guruş ki cem'an kırk dört bin yüz otuz guruşun kezâlik teslîsen merkûm Kığork ile mûmâ-ileyhimâ Ahmed ve Nûri Efendilerden tahsîli ve mukaddem vukû' bulan ihtilâsdan dolayı mahkûm olan mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'den mâ'adâsının icrâ-yı mücâzâtlarına dâ'ir Rûsûmât Emânet-i celîlesinden mevrûd takrîr ve muhâbereyi hâvî olan tezkire Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin ihtilâsından nâşî beş sene müddetle Kıbrıs'ta kal'a-bend edilmesi evvelce hükm olduğu cihetle ânın tekrâr cezâ görmesine mahal kalmamış olduğundan diğerleri hakkında terettüb ederse hükmün icrâsı lâzım geldiğine mebnî mûmâ-ileyh Nûri Efendi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen ikinci ve seksen üçüncü maddeleri ahkâmına tatbîkan ve târih-i habsinden i'tibâren mü'ebbeden me'mûriyetden mahrûm olmak üzere beş sene müddetle Kıbrıs'ta kal'a-bend edilmesi ve târih-i habsinin bu tarafa bildirilmesi ve fakat merkûmân Sureye ve Kığork'un zâten mâl-ı mîrî muhâfazasına me'mûr olmayub ahz ve i'tâ ile meşgûl oldukları ve husûsuyla tüccârın ehven fiyât ile eşyâ mübâya'asına tama' ve irtikâbları tabi'î bulunduğu gibi bu tuzları para ile iştirâ ettikleri hâlde kendülerinin mâl-ı mîrî sirkatında medhale cür'et eden me'mûrlar ile müşterek 'adedilerek haklarında cezâ ta'yîni muvâfık-ı kânûn ve 'adl ve hakkâniyet-i muzırdan olmayacağına mebnî (binâ'en)

bunların kendüye zarâr [s.31] taht-ı muhâkemedede kalarak ahz ü i'tâdan dür ve mecbûr olmalarının haklarında cezâ-yı kâfî 'addiyle tahliye-i sebîli ve mebâliğ-i mezkûrenin dahi münâsafaten mûmâ-ileyhimâ Ahmed ve Nûri Efendilerden ve birinin kudreti olduğu hâlde diğlerinden tahsîliyle müsâdere olunan tuzun müşterilerine i'tâ olunması bâ-mazbata ifâde kılınmış ve ol bâbda iktizâ eden fermân-ı 'âlî bâ-tasdîr leffen tesyîr ve keyfiyet Emânet-i müşârün-ileyhâya da tevcîh ve tezyîl olunmuş olmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 14 Şa'bân Sene (12)84 [11 Aralık 1867]

[31-a] Konusu: *Aydın Vilayeti dahilindeki yerlere önceden tayin edilen kaymakam ve müdürlere verilecek maaşların, devlet tarafından gönderilip hazinenin elinde bulunan teşkilat defterinde yazan maaşlara uygun olduğu Maliye Nezareti ile yapılan yazışmadan anlaşılmıştır. Hazinece gereğinin yapılması için defterin Meclis-i Vala kararıyla Maliye Nezareti'ne gönderilmesi uygun görülmüş, Aydın Vilayetine de durumu beyan etmek için şukka yazılmıştır. [10 Aralık 1867]*

Evrak Numarası: 949

Aydın Vilâyetine

Husûs-ı mezkûra dâ'ir Mâliye Nezâreti'ne buyuruldu-yı 'âlî yazılmışdır.

Aydın Vilâyeti dâhilinde bulunan mahallere mukaddem bu taraftan ta'yîn olunan ve mahallince müceddeden ve ibkâ intihâb ve nasb kılınan kâim-makâm ve müdürlerin esâmîsiyle mecmû' ma'âşlarını mutazammın tahrîrât-ı devletleriyle tesyîr olunan defter yolunda tanzîm olunduğu misillü mezkûr kâim-makâm ve müdürler için gösterilen ma'âşlar dahi mukaddemce taraf-ı devletlerinden vârid olub hazînece taht-ı idâre-i seniyyede bulunan teşkilât defterinde muharrer ma'âşlara muvâfık idüğü Mâliye Nezâret-i Celîlesi'yle edilen muhâberenin cevâbından anlaşılmış olduğundan bermûcib-i iş'âr hazînece mu'âmelât-ı muktezâsından icrâ olunmak üzere defter-i mezkûr Meclis-i Vâlâ karârı vechiyle nezâret-i müşârün-ileyhâya tisyâr kılınmış olmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 13 Şa'bân sene (12)84 [10 Aralık 1867]

[31-b] Konusu: *Aydın Sancağı Tire Kazası Molla Çelebi Mahallesi'nde oturan Halil, Serrac Mehmet tarafından katledilmiştir. Maktulün varisleri ile katili arasında gerçekleşen davaya dair ilam, mevcut evraklarla beraber Meclis-i Vala'ya gönderilmiştir. Buna göre; Halil'in varislerinden hiç birisi Mehmet'i kısıstan*

affetmemiştir. Eğer affederler ve barışlırlarsa kısas sona erip mesele diyete dönüşecektir. Bunun olması durumunda gereğinin yapılmasına ve katilin hapis tarihinin belirlenerek bildirilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Gerekenin yapılması için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [19 Aralık 1867]³³⁵

Evrak Numarası: 691

Aydın Vilâyetine

Aydın Sancağı dâhilinde kâ'in Tire Kazâsı'nda vâki' Molla Çelebi Mahallesi sâkinlerinden maktûl Halîl'in hasren vârisleri olan ebuânı ile kâtili olan Serrâc Mehmed'in icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyye ve muhâkeme-i nizâmiyyelerine dâ'ir tahrîrât-ı behiyeleriyle tevârüd eyleyen i'lâm-ı şer'î bu husûsun evrâk-ı 'atıkasıyla birleştirilerek Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a merkûm Mehmed'in mezbûr Halîl'i mûcib-i şer'îsi kısâs olan katl ile katl eylediği sâbit ve kısâsına hükm-i şer'î lâhik olmuş olduğundan cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılındığı üzere ebuân-ı mezbûrândan hiç birisi kâtil-i merkûm Mehmed'i kısâsdan 'afv etmediği veyâhûd sulh olmadıkları hâlde bi'z-zât huzûrlarında talebleriyle kâtil-i merkûm Mehmed'in ber-nehc-i şer'î icrâ-yı kısâsı ve eğer içlerinden birisi sulh olur veyâ 'afv eder ise ol hâlde kısâsı sâkit ve mes'ele diyete mûnkalib olacağından îcâb-ı şer'îsinin icrâsıyla kâtil-i merkûmun ta'yîn-i mücâzât-ı kânûnîyesi zımında târih-i habsi gösterilerek keyfiyetin bâ-i'lâm ve mazbata bu tarafa iş'ârı bâ-mazbata ifâde olunarak bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i şehinşâhî dahi ol merkezde mûte'allik buyurulub lâzım gelen fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 Şa'bân Sene (12)84 [19 Aralık 1867]

[32-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Palamut Nahiyesi köylerinden Gökçe Köy'de oturan Sığirtmac Oğlu Veliyyüddin, Kiras Oğlu Hasan tarafından katledilmiştir. Maktulün varisleri olan babası Mustafâ ve annesi İsmihan ile katili arasında gerçekleşen davaya dair ilam, olaya ait eski evraklarla birleştirilerek Meclis-i Vala'ya gönderilmiştir. Buna göre; Veliyyüddin'in varisleri katili kısastan affetmemişlerdir. Eğer affederlerse kısas ortadan kalkacağından gerekenin yapılmasına, katilin ise hapis*

³³⁵ Ayrıca bkz. "Aydın Sancağı'nın Tire Kazası'nda Palacı Mahallesi ahalisinden olup mecruhen vefat eden Halil'in katili Saraç Mehmed'in muhakemesi ve cezalandırılmasıyla ilgili tahrirat. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, *MVL*, 747/107, (04/M/1284) ; "Aydın Sancağı'nda Mollaçelebi Mahallesi sakinlerinden Halil'in katilinin cezalandırılması", BOA, *İ.MVL.*, 582/26111, (04/Ş/1284).

tarihinin belirlenerek bildirilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiş, bu hususta Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [30 Aralık 1867]³³⁶

Evrak Numarası: 719

Aydın Vilâyetine

Saruhan Sancağı'na merbût Palamud Nâhiyesi kurâsından Gökçe karyeli maktûl Sığırtmac Oğlu Velîyyüddin'in hasren vârisleri olan babası Mustafâ ve vâlidesi İsmihân ile kâtili bulunan karye-i mezbûre ahâlîsinden Kiras Oğlu Hasan nâm şahsın icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyyelerine dâ'ir tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eyleyen i'lâm-ı şer'î bu husûsun evrâk-ı 'atfakasıyla birleştirilerek Meclis-i Vâlâ'da lede'l-mütâla'a me'âllerinden müstebân olduğu üzere merkûm Hasan'ın mezbûr Velîyyüddin'i mûcib-i şer'îsi kısâs olan katil ile öldürdüğü şâhidân şehâdetleriyle sâbit ve kısâsına hükm-i şer'î lâhik olmuş olmakdan-nâşî ol-bâbda cânib-i fetvâ-hâneden beyân kılındığı vechile ebuân-ı mezbûrân kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv etmedikleri hâlde bi'z-zât huzûrlarında talepleriyle kâtil-i merkûmun icrâ-yı kısâsı ve eğer içlerinden biri 'afv eder veyâ sulh olurlar ise ol-hâlde kısâsı sâkit olacağından iktizâ-yı şer'îsi bi'l-icrâ kâtil-i merkûmun ta'yîn-i mücâzât-ı kânûniyesi zımında târih-i habsi gösterilerek keyfiyetin tekrâr bâ-i'lâm ve mazbata bu tarafa iş'ârı bâ-mazbata ifâde olunmuş ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol-merkezde müte'allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Ramazân Sene (12)84 [30 Aralık 1867]

[32-b] Konusu: *İzmir ve Kuşadası Meclisleri'nin Meclis-i Vala'ya gönderdiği mazbata ve evraklardan anlaşıldığı üzere; Tırha Köyü'nde oturan ve Sökeli Abazazade Mehmet Bey'in karısı olan Hatice Hanım'ın, -Mehmet Oğlu Durmuş, Molla Hüseyin Oğlu Halil ve Camuscu Hüseyin Oğlu İsa isimli kişiler tarafından- ırzına geçilmiştir. Sözü edilen kişilerin Ceza Kanunu'nun 198. maddesi gereğince hapis tarihlerinden itibaren üçer sene süreyle buldukları yerde küreğe konulmalarına ve hapis tarihlerinin bildirilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Konuyla ilgili olarak Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [23 Şubat 1868]*

³³⁶ Ayrıca bkz. "Saruhan Sancağı'nın Palamud Nahiyesi'ne tabi Gökçekara ahalisinden Veliyyüddin'in katili Hasan'ın ile maktulün veresesinin murafaasına dair i'lâmın usulüne uygun olarak yeniden hazırlanıp gönderilmesi. (3. Anadolu)", BOA, MVL, 748/12, (28/S/1284) ; "Saruhan Sancağına merbût Palamud Nahiyesi kurasından Gökçeköylü Sığırtmaçoğlu Veli'nin katiline ceza verilmesi", BOA, İ.MVL., 582/26159, (18/Ş/1284).

Evrak Numarası: 863

Aydın Vilâyetine

Tırha Karyesi sâkinlerinden olub Söke ahâlîsinden Abaza-zâde Mehmed Beğ'in zevcesi Hatîce hanıma cebren fi'l-i şenî' icrâ etdikleri tebeyyün eden Durmuş bin Mehmed ve Molla Hüseyin Oğlu Halîl ve Câmuscı Hüseyin Oğlu Îsâ nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i habslerinden i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde vaz'-ı kürek olunmak ve târih-i habslerinin bu tarafa iş'ârı İzmir ve Kuşadası Meclisleri'nin tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eden mazbatası ve melfûf evrâk-ı sâ'ire üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde kılınmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Şevvâl Sene (12)84 [23 Şubat 1868]

[33-a] Konusu: *Ayvalık Rûsumatı'nın Eski Müdürü Rıfat Efendi'nin mülhakatından olan Kemer-i Edremit'in Rûsumat Memuru Mehmet Efendi, vergilerden zimmetine geçirdiği 11.107 buçuk kuruştan 4.396 buçuk kuruşunu ödemiştir, ancak geriye kalan meblağı ödemeye ne kendisinin ne de kendisine kefil olan İsmail Efendi'nin gücü yetmemektedir. Bu nedenle İsmail Efendi kendisinin yerine Ayvalık Eski Rûsumat Müdürü Rıfat Efendi'nin kefil olmasını istemiştir. Kalan meblağın Rıfat Efendi'den tahsil edilmesine, Mehmet Efendi'nin ise Ceza Kanunu'nun 90. maddesi gereğince bir sene hapsedilmesine Meclis-i Vala tarafından karar verilmiştir. Gereğinin yapılması için Aydın Vilâyetine de şukka yazılmıştır. [6 Mart 1868]*

Evrak Numarası: [Belirtilmemiş]

Aydın Vilâyetine

Ayvalık Rûsumât Müdürü mülhakatından Kemer-i Edremit Rûsumât Me'mûru Mehmed Efendi'nin envâl-i rûsumiyeden zimmetine geçirdiği tebeyyün eden on bir bin yüz yedi buçuk guruşdan dört bin üç yüz doksan altı buçuk guruşu istîfâ kılınmış ise de kûsûrunun te'diyesine ne kendüsünün ve ne de kefil İsmail Efendi'nin kudreti olub ancak kefil-i merkûm İsmail Efendi mezkûr Ayvalık Rûsumât Müdür-i Sâbıkı Rıfat Efendi'nin mûmâ-ileyh Mehmed Efendi için kendüsünün kefâlet etmesi emrini ve bir gûne mugâyir-i nizâm ve hareket ve zimmeti vukû' bulmayacağı mutazammın varaka-i mahsûresini irâ'e eylemesi cihetiyle zimmet-i mütebâkiyye-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Rıfat Efendi'den tahsîli maddesinin Rûsumât Emânet-i Celîlesi'ne ve mûmâ-ileyh

Mehmed Efendi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın doksanıncı maddesi hükmüne tatbîkan ve târih-i tevkîfinden i'tibâren bir sene müddetle habs olunmasının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde ve ol-vechile keyfiyet Emânet-i müşârün-ileyhâya beyân ve hikâye edilmekle îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)84 [6 Mart 1868]

[33-b/34] Konusu: *Osmanlı Devleti tebaasından Kaptan Rizo'nun 19.000 kıyye tuz için İzmir Rûsumat Nezareti dahilindeki Beylik-i Kebir Mahallesi'nden alıp Selânik'e götürmüş olduğu tezkiresindeki on rakamının sonradan ilave edildiği, aslında tezkirenin koçanında 9.000 kıyye yazdığı anlaşılmış, bunun için Kaptan Rizo ve memurlar hakkında soruşturma başlatılmıştır. Tuzlanın katibi Şaban Efendi, tuzlanın memuru ve kantarcısı Petro'nun, 6.000 kuruş karşılığında Rizo Kaptan'la anlaşarak 10.000 kıyye tuzu sonradan ilave etmek üzere tezkireyi değiştirdikleri Şaban Efendi tarafından iddia edilmiştir. Buna göre; 6.000 kuruşun 2.500'ünü Tuzla Memuru, 2.500'ünü tuzla kâtibi, 1.000 kuruşunu da kantarcı almak üzere aralarında bölüşmüşlerdir. Ancak Kaptan Rizo bunu inkar ederek 6.000 kuruş değil ilk gün 9.000 ertesini gün 10.000 olmak üzere toplam 19.000 kuruş verdiğini; 9.000 kıyye değil 19.000 kıyye tuz aldığını söyleyerek hakkındaki iddiayı inkar etmiştir. Kaptan Rizo'nun suçlu olduğunu gösterecek yeterli delil bulunamamıştır. Diğer yandan memurun haberi olmadan katibin sözü edilen tuzu ambardan çıkarması mümkün olmadığından, memur ve kantarcının da bu suçta iştiraki olduğu açıktır. 10.000 kıyye tuzun kırkar pareden iki katı olan 20.000 kuruşun memur, katip ve kantarcıdan, eğer içlerinden bu parayı ödemeye gücü yetmeyecek olan çıkarsa kefillerinden alınmasına karar verilmiştir. Ayrıca Ceza Kanunu'nun 82. maddesi gereğince müebbeden memuriyetlerinden mahrum kalmak üzere beşer sene müddetle Akka'da kaleye kapatılmaları uygun görülmüştür. Durum Rûsumat Emaneti'ne bildirilmiş, gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [8 Mart 1868]*

Evrak Numarası: 847

Aydın Vilâyetine

Teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den Kapudân Rizo'nun on dokuz bin kıyye tuz için İzmir Rûsumât Nezâreti dâhilinde kâ'in Beğlik-i Kebîr Mahallesi'nden alub Selânik'e götürmüş olduğu tezkirenin metn ve balâsındaki on rakamıyla kelimesi sonradan 'ilâve olunmuş olması ve mezkûr tezkirenin koçanında dokuz bin kıyye muharrer olarak

hutûtun dahi bir elden çıkmış memlaha me'mûrlarının medhaline delâlet eylemesi cihetiyle kapudân-ı merkûm ve me'mûrlar hakkında cereyân eden tedkîkât-ı istintâkiyyede memlaha-i mezkûre kâtibi Şa'bân Efendi mezbûr memlahanın me'mûru efendi ve kantarcısı Petro ile ittifâk ederek kapudân-ı merkûm ile altı bin guruşa uyuşdukları on bin kıyye tuzu mu'ahharan 'ilâve etmek üzere me'mûr-ı mûmâ-ileyhin emr ve ta'lîmiyle mezkûr tezkirenin on rakam ve kelimesinin yerlerini açık bırakarak yazub me'mûr-ı mûmâ-ileyhe vermiş olduğunu ve ertesi günü tezkire-i mezkûreyi Selânik'e götürmek üzere açık bırakmış olduğu yerlere on rakam ve kelimesi bi'l-'ilâve on dokuz bin kıyyeye iblâğ ederek kapudân-ı merkûma i'tâ ve tuzu dahi bi'l-vezn teslîm ve ibkâ eylediklerini ve aldıkları altı bin guruşun iki bin beşyüz guruşu me'mûr-ı mûmâ-ileyh ve iki bin beşyüz guruşunu kendüsü ahz ile bin guruşunu dahi kantarcıya verdiklerini beyân ve ikrâr edüb fakat me'mûr-ı mûmâ-ileyh ile kantarcı Petro bu bâbda medhallerini sûret-i inkârda bulunmuş ve kapudân-ı merkûm dahi kâtibin ifâdesi gibi öyle uyuşma sûretiyle merkûmlara altı bin guruş vermeyüb bir gûne dokuz bin ve ertesi gün on bin ki cem'an on dokuz bin guruş i'tâ ve teslîm ederek me'mûr-ı mûmâ-ileyh orada bulunduğu ve kâtib dahi defter tutduğu hâlde kantarcı vezn edüb tamâmı on dokuz bin kıyye tuz aldıktan ve tezkireyi me'mûr-ı mûmâ-ileyhden ahz eyledikten sonra sefinesine râkiben Selânik'e 'azîmet eylediğini söylemiş ve 'ale't-tahmîn mezkûrû'l-mikdâr tuzun sûret-i 'alenyede taşındığını kayıkçı ve hammâllar dahi beyân ve ihbâr eylemiş olmalarına ve me'mûrun rey ve ma'lûmâtı munzamm olmadığı hâlde yalnız kâtibin mezkûrû'l-mikdâr tuzu ambarından veznen çıkarub vermesi haber-i imkânda görülememesine nazaran bu ihtilâsda me'mûr ve kantarcının dahi iştirâkı der-kâr olarak inkârları vâhi idüğü ve mezkûr tezkirenin öyle sonradan doldurulması sûretinde tanzîm olunması dahi kendülerinden me'mûl olunmamak ve sâhibi cânibinden yapılmış olduğu iddi'â kılınmak üzere tasnî' kılınmış bir desîse olduğu anlaşıldığından ve fakat kâtibin ifâdesine göre kapudân-ı merkûm dahi taht-ı şübhede kalur ise de kendüsü münkir olarak hakkında medâr-ı hükm olur ser-rişteye dest-res olunamadığı gibi yalnız kâtibin kavli-i mücerredi hükme kâfi olamadığından mezkûr on bin kıyye tuzun kırkar pâreden iki kat esmânı olan yirmi bin guruşun teslîsen me'mûr Ömer ve Kâtib [s.34] Şa'bân Efendiler ile Kantarcı Petro'dan ve içlerinden hisse-i musîbesini îfâyâ kudreti olmayanları olur ise ânın hissesi zî-kudret olanlardan veyâ küfelâsından tahsîl olunduktan sonra kendülerinin Kânûn-ı Cezâ'nın seksen ikinci maddesi hükmüne

tatbîkan ve mahbûs iseler mahbûsiyetleri târihinden i'tibâren mü'ebbeden rütbe ve me'mûriyetten mahrûm kalmak üzere beşer sene müddetle kal'a-bend edilmeleri için Akka'ya gönderilmeleri ve târih-i habslerinin bu tarafa ve oraya iş'ârı Rüsûmât Emânet-i Celîlesi'nin takrîriyle merbûtânı üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde edilmiş ve iktizâ eden fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınarak keyfiyet Emânet-i müşârün-ileyhâya da bildirilmiş olmağla iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 14 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)84 [8 Mart 1868]

[34-a] Konusu: *Osmanlı Devleti tebaasından Atnaş, Midilli Adası Rüsumat İdaresi'nden verilmiş olan dört kıta tezkireyle İzmir'e gitmiştir. Ancak 778 kıyye tütünden 203 kıyyesi tezkirelerde yazana uymayıp, bunu kabul ettirmek için İzmir Tütün Katibi Mehmet Efendi'ye rüşvet teklif etmiştir. Ancak Mehmet Efendi rüşveti kabul etmeyerek ihbarda bulunmuştur. Atnaş'ın Ceza Kanunu'nun 69. maddesi gereğince hapis tarihinden itibaren üç sene müddetle Akka'da kaleye kapatılmasına karar verilmiş, durum Rüsumat Emaneti'ne ve İzmir Vilayetine bildirilmiştir. [30 Mart 1868]*

Evrak Numarası: 961

İzmir Vilâyetine

Teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den Atnaş'ın Midillü Cezâresi Rüsûmât İdâresi'nden verilmiş olan dört kıta imrâriye tezkiresiyle İzmir'e nakl ve ihrâc etmiş olduğu ma'a türre(?) yedi yüz yetmiş sekiz kıyye duhândan iki yüz üç kıyyesi imrâriye tezkirelerinde muharrer cinse tevâfuk etmeyüb bu tezkirelerin kabûlü için verdiği rüşvet akçesi dahi İzmir Duhân Kâtibi Mehmed Efendi tarafından mevki'-i resme konulmuş ve ikrâr ve iğrâkıyla da sübût bulmuş olmasından nâşî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış dokuzuncu maddesi hükmüne tevfiikan ve ibtidâ-yı mahbûsiyetinden i'tibâren kendüsünün üç sene müddetle Akka'da kal'a-bend olunarak târih-i tevkîfinin bu tarafa iş'ârı ve kâtib-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'nin kendüsüne i'tâ olunan rüşvet akçesini kabûl etmeyerek meydâna koyub ihbâr-ı madde eylemesinden dolayı hakkında mu'âmele-yi _ ifâ kılınmak Rüsûmât Emânet-i Celîlesi'nin takrîriyle merbûtânı üzerine Meclis-i Vâlâ'dan bâ-mazbata ifâde ve ol-bâbda tasdîr olunan fermân-ı 'âlî leffen i'tâ kılınmış ve keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya da bildirilmiş olmağla icrâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Zi'l-hicce Sene (12)84 [30 Mart 1868]

İşbu emir-nâme-i sâminin vusûlünden bahisle Aydın Vilâyeti'nden cevâben gelen fî 9 Safer Sene (12)85 [1 Haziran 1868] târihli tahrîrâtın hülâsa-i me'âli zikr olunan on bir bin elli dokuz guruşun İzmir'de bulunan âdemi Davul Oğlu Toma'ya tamâmen teslîm kılındığı beyândan 'ibâret olmağla mezkûr tahrîrât battâl kılınmıştır.

[34-b] Konusu: *Menteşe Sancağı'nın öşür gelirini 1280 senesinde iltizam etmiş olan Anderya'nın mültezimlerinden Mentese Kazası Aşar Mültezimi Hatip-zade Osman Efendi'nin 50.000 kuruş alacağı bulunmaktadır. Bunun 11 bin 59 kuruşunun Mahalli Mal Sandığı'ndan tahsil edilmesine, geriye kalan 38.941 buçuk kuruşun ise tahsil edilmek üzere Deavi Nezareti'ne havale edilmesine Maliye Nezareti'nden gelen mazbata üzerine Şura-yı Devlet tarafından karar verilmiştir. Durumu bildirmek için Deavi Nezareti'ne buyuruldu-yı âli, Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [31 Mart 1868]*

Evrak Numarası: 736

Aydın Vilâyetine

Husûs-ı mezkûra dâ'ir De'âvî Nezâret-i Celîlesi'ne buyuruldu-yı 'âlî yazılmışdır. Mentese Sancağı'nın vâridât-ı öşriyesi(ni) seksen senesine mahsûben der'uhde ve iltizâm etmiş olan Anderya'nın mahallî mültezimlerinden Mentese Kazâsı A'şârî Mültezimi Hatîb-zâde Osman Efendi zimmetinde ma'a güzeşte mahkûmeye alacağı bulunan elli bin guruşdan Mahallî Mâl Sandığı'nda mevcûd on bir bin elli dokuz guruşun merkûm Anderya'ya i'tâsı husûsunun savb-ı vâlâlarına ve kûsûr otuz sekiz bin dokuz yüz kırk bir buçuk guruşun tahsîli maddesinin dahi De'âvî Nezâret-i behiyyesine havâlesi Divân-ı muhâsebâtdan tanzîm ve _ ve Mâliye Nezâret-i Celîlesi'nden tezyîl ve tasdîk olunan mazbata üzerine Şûrâ-yı Devlet'de tensîb kılınmış ve buna dâ'ir olan hülâsanın sûreti ma'lûmât olmak üzere leffen tisyâr ve keyfiyet nezâret-i müşârün-ileyhâya iş'âr olunmuş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 7 Zi'l-hicce Sene (12)84 [31 Mart 1868]

Vürûd etmiştir

Fî 7 Safer sene (12)84 [10 Haziran 1867] târihinde Aydın Vilâyetine olan müsvedde cevâbının Evrâk Odası hulefâsından Hamdi Efendi'ye iktizâsı verilmiştir

[35-a] Konusu: *İneabad Kazası dâhilinde bulunan Gümüş Köylü İbrahim Efendi'nin evinde bulunan bir hatunu kaldırmak düşüncesiyle geceleyin silahlı olarak eve saldıran ancak İbrahim Efendi'nin tehdidiyle kaçan ve kaçtıktan sonra da kaza*

civarında bir yahudinin zorla 50 kuruşunu çalan, daha sonra da Manastır'a girerek papanın kuşağıyla feracesini gasp eden Arap Oğlu Mehmet, Mercan Oğlu diğer Mehmet ve Halil Oğlu Karaca Habib isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 221. maddesi gereğince dörder sene süreyle buldukları yerde küreğe konulmalarına ve sözü edilen 50 kuruşun kendilerinden tahsil edilerek sahibine verilmesine İzmir Meclisi'nin mazbatası üzerine Divan-ı Ahkam-ı Adliye tarafından karar verilmiştir. Gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [4 Mayıs 1868]

Evrak Numarası: 57

Aydın Vilâyetine

İne-âbâd Kazâsı dâhilinde kâ'in Gümüş Karyeli İbrâhim Efendi'nin hânesinde bulunan bir hâtunu kaldırmak efkâr-ı fâsidesiyle leylen ve müsellahan mezkûr hâneye hüçûm etmiş iseler de efendi-yi merkûmun tehdîdi üzerine firâr etmiş oldukları ve kazâ-i mezkûr civârında bir yahûdinin cebren yüz elli gurusunu ve mu'ahharan dahi karye-i mezkûrede vâki' Manastır'a leylen girerek papasının resmî kuşağıyla ferâcesini ahz ü gasb ettikleri tebeyyün eylemiş olan Arap Oğlu Mehmed ile Mercân Oğlu diğer Mehmed ve Halil Oğlu Karaca Habîb nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın ikiyüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen dört senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin on altıncı gününden [15 Ekim 1867] i'tibâren ba'de't-teşhîr dörder sene müddetle orada vaz'-ı kürek olunmaları ve mezkûr yüz elli gurusun dahi kendülerinden bi't-tahsîl sâhibine i'tâsı mefsûh İzmir Meclisi'nin tevârüd eden mazbatası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'den ifâde kılınmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Muharrem Sene (12)85 [4 Mayıs 1868]

[35-b] Konusu: *Tire'de toplanarak deniz yoluyla Kuşadası'na geçen ve orada bazı evleri basan, Nif'te (Kemalpaşa) buldukları sırada da ahaliden bir kişiyi yaralayarak öldüren eşkıya postasını yakalamak üzere zaptiye askerleri gönderilmiştir. Çıkan çatışmada içlerinden yedi kişi ölü olarak ve Foçalı Kaptan Vasil, Bayındırlı Astelyo ve Nikola Bekabağ ise diri olarak ele geçirilmiştir. İçlerinden Vasil birinci derecede cani sayıldığından Ceza Kanunu'nun 62. maddesi ilavesi hükmünce uygun bir yerde asılarak idam edilmesine Aydın Vilayeti Meclis-i Kebir ve Meclis-i Tahkiki'nin mazbataları ve Divan-ı Ahkam-ı Adliye kararı üzerine padişahın da izniyle karar*

verilmiştir. Astelyo ve Nikola'nın ise hapis tarihlerinden itibaren 19. kanun maddesi gereğince teşhir edildikten sonra onbeşer sene süreyle Kıbrıs'ta küreğe konulmalarına, yedi kişiyi çatışma esnasında görevleri gereği öldüren zaptiyelerin bu suçtan kanunen sorumlu tutulmamalarına, geriye kalan eşkıyaların yakalanmasına gayret edilmesine, bu esnada şüphe üzerine gözaltına alınan Hacı Mustafa Efendi'nin suçsuz olduğu anlaşılacak kefalet altından çıkarılmasına karar verilmiştir. Durumu bildirmek için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [9 Mayıs 1868]

Evrak Numarası: 998

Aydın Vilâyetine

Husûs-ı mezkûrâ dâ'ir Kıbrıs Mutasarrıflığı'na emir-nâme-i sâmi yazılmıştır.

Şekâvet niyetiyle Tire'de bi't-tecemmü' bahren Kuşadası tarafına geçerek orada ba'zı hâne basmak misillü fezâhata ictisâr eden eşkıyâ postayı urmak üzere Nif havâlisinde buldukları hâlde ahâlîden birini cerh ve katl etmeleri üzerine bi'l-mukâbele içlerinden yedi neferi meyyiten ve Foçalı Kapudân Vasil ve Bayındırlı Astelyo ve Nikola Bekabaf nâm şahıslar dahi hayyen ele geçirülmüş olduğundan bunlardan birinci derecede cânî bulunan Vasil'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesi hükmünce bir münâsib mahalde salb ile i'dâm olunması husûsuna Aydın Vilâyeti Meclis-i Kebîr ve Tahkîki'nin bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbataları ve Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye kararı üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî mûte'allik buyurularak lâzım gelen fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmağla infâz-ı ahkâm-ı celîlesine ve merkûmân Astelyo ve Nikola'nın dahi târih-i mahbûsiyetlerinden i'tibâren ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân bi't-teşhîr on beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilerek târih-i tevkîflerinin bu tarafa ve oraya iş'ârına ve mârû'l-beyân itlâf edilen yedi neferin demleri heder ve mukâbeleyi icrâ eden zaptiyeler kânûnen gayr-i mes'ûl olduğundan eşkıyâ-yı merkûme kûsûrunun dahi bi't-tahkîk ahz ü giriftlerine i'tinâ buyurulması ve bu esnâda şübhe üzerine tekfil edilen Hacı Mustafâ Efendi'nin taht-ı kefâletten ihrâc kılınması lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 16 Muharrem Sene (12)85 [9 Mayıs 1868]

[35-c] **Konusu:** Saruhan Sancağı Manisa Kazası'nda oturan Aişe Hatun'u katleden eski eşi Mercan, Aişe Hatun'un varisleri tarafından diyetten affedilmiştir.

Mercan'ın Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene süreyle Kıbrıs'ta küreğe konulmasına karar verilmiştir. [20 Mayıs 1868]

Evrak Numarası: 127

Aydın Vilâyetine

Husûs-ı mezkûra dâ'ir Kıbrıs Mutasarrıflığı'na emir-nâme-i sâmi yazılmıştır.

Saruhan Sancağı dâhilinde kâ'in Mağnisa Kazâsı sâkinlerinden Maktûle Âişe Hâtun'un kâtili ve zevc-i sâbıkı olub icrâ-yı kısâsı hakkında tasdîr ve tesyîr kılınan fermân-ı 'âlînin infâz-ı hükmü sırada verese cânibinden meccânen dem ü diyetden 'afv olunan Mercân nâm şahsın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen üç senesi Zi'l-hiccesi'nin on dördüncü gününden [19 Nisan 1867] i'tibâren mahallinde ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle vaz'-ı kürek olunmak üzere Kıbrıs'a i'zâm olunması Saruhan Meclisi'nin mazbata-i vâridesiyle melfûfâtı üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'den bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da beyân ve hikâye olunmağla icrâ-yı iktizâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Muharrem Sene (12)85 [20 Mayıs 1868]

[36-a] Konusu: *İzmir'de Bardakçılar içinde öldürülmüş olarak bulunan Ahmet'in varisleri olan babası ve annesinin vekili Hafız Mehmet ile katilleri Aziz ve Hafız arasında gerçekleşen davaya dair Aydın Vilayeti'nden gelen mazbata Divan-ı Ahkam-ı Adliye'de görüşülmüştür. Yapılan incelemede cinayeti Aziz'in gerçekleştirdiği anlaşıldığından kendisinin Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince on beş sene süreyle Rodos'ta küreğe konulmasına, suçu ispat edilemeyen Hafız'ın ise kefalet altından çıkarılmasına karar verilmiştir. [28 Mayıs 1868]*

Evrak Numarası: 156

Aydın Vilâyetine

İzmir'de Bardakçılar içinde maktûlen bulunan Ahmed'in hasren vârisi olan peder ve mâderinin vekîli Hâfız Mehmed ile maktûl-i merkûmun kâtilleri olmak üzere tutulan Azîz ve birâderi Hâfız'ın icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyeye ve tedkîkât-ı nizâmiyyelerine dâ'ir Aydın Vilâyeti'nden gelen mazbata melfûfâtıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'de lede'l-mütâla'a melfûf i'lâm me'âline ve fetvâ-hâne işâretine göre merkûm Hâfız isbât-ı müdde'â edemediği ve öbürleri tahlîf olundukları cihetle kendüsü bunlara bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayub ancak tahkîkât-ı câriye-i nizâmiyyede fi'l-i

katlin merkûm ‘Aziz cânibinden sūdûru anlaşıldığına mebnî kendüsünün Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetinden i’tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Rodos’a irsâli ve merkûm Hâfız’ın katl-i mezkûrda medhali tebeyyün etmediği cihetle taht-ı kefâletden çıkarılması bâ-mazbata ifâde kılınmış ve keyfiyet Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyetine bildirilmiş olmağın icâbının icrâ ve merkûm Aziz’in târih-i mahbûsiyetleri bu tarafa ve oraya iş‘âr ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 S (Safer) Sene (12)85 [28 Mayıs 1868]

[36-b] Konusu: *İzmir Torbalı Nâhiyesi’nde oturan Mehmet, Arnavut Hayrullah tarafından katledilmiştir. Maktulün vârisi, kâtili kısas davasından 2.400 kuruş karşılığında affetmiştir. Katilin Ceza Kanunu’nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene süreyle Rodos’ta küreğe konulmasına karar verilmiştir. [11 Temmuz 1868]*

Evrak Numarası: 228

Aydın Vilâyetine

İzmir’e tâbi‘ Torbalı Nâhiyesi sâkinlerinden maktûl Mehmed’in kâtili olan Arnavud Hayrullah’ın verese-i maktûlü ‘afv etmedikleri hâlde icrâ-yı kısâsı hakkında tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı ‘âlfînin infâz-ı hükm-i celîli sırada vekîl verese-i maktûlü kısâs da‘vâsından kâtil-i merkûm ile bi’l-vekâle iki bin dört yüz gurusu bedel-i medfû‘ ve makbûza bi’t-terâhi sulh olduğu mazbata-i vârideye melfûf i’lâm-ı şer‘î me’âlinden anlaşıldığından kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede musarrah kâ‘ideye tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti bulunan bin iki yüz yetmiş dokuz senesi Muharremi’nin yirmi dördüncü gününden [22 Temmuz 1862] i’tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle vaz‘-ı kürek olunmak üzere Rodos’a i’zâm olunması bâ-mazbata ifâde kılınmış ve keyfiyet Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyetine bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 20 Rebû’l-evvel Sene (12)85 [11 Temmuz 1868]

[37-a] Konusu: *Kaptan Astani’nin kayığıyla Foçateyn Kazası civarındaki Aliğa Çiftliği iskelesine çıkararak bir hububat anbarından hububat çalmak üzereyken yakalanan Dimitri isimli kişi ile Kaptan Astani ve tayfalardan Sakrati hakkında gerçekleşen davaya dair Vilayet Temyiz Meclisi’nin mazbatası, soruşturma evrakıyla*

birlikte Divan-ı Ahkam-ı Adliye'ye gönderilmiştir. Divan-ı Ahkam-ı Adliye'de yapılan görüşmelerden sonra, Dimitri'nin her ne kadar hırsızlığa teşebbüs eylemişse de hırsızlık yapamadan yakalandığı için kürek cezasına çarptırılması uygun görülmemiştir. Ancak elbisesi içinde anahtar ve elinde alet bulunması nedeniyle Ceza Kanunu'nun 230. maddesi ve eki gereğince bir sene süreyle hapsedilmesine karar verilmiştir. Kaptan Astani, Dimitri'yle işbirliği yaptığına dair bir delil bulunamadığı için kefilli olarak salıverilmiştir. Sakrati ise önceden sâbıkalı olarak Midilli'de hapiste bulunduğu halde deprem nedeniyle kendisine ruhsat verildiğini söylemişse de elinde pusulası olmadığı için ifadesinin doğru olup olmadığının araştırılmasına karar verilmiştir. [29 Eylül 1868]

Evrak Numarası: 412

Aydın Vilâyetine

Kapudân Astani'nin kayığıyla Foçateyn Kazâsı civârında vâki' Aliğa Çiftliği iskelesine çıkarak bir zahîre anbarından zahîre sirkat etmek sırasında iken tutulmuş olan Dimitri nâm şahıs ile kapudân-ı merkûm ve tâ'ifelerden Sakrati hakkında icrâ kılınan mu'âmeleye dâ'ir Meclis-i Temyîz-i Vilâyet'in tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatası ve melfûf istintâk-nâme Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'de lede'l-mütâla'a sibâk-ı iş'âra nazaran merkûm Dimitri'nin ber-vech-i muharrer fazîha-i sirkate tasaddî eylediği hâlde esbâb-ı mâniâ' haylûletiyle fi'le gelmeksizin ahz ü girift olduğu muhakkak ise de zikr olunan anbarın ne ile ve nasıl açıldığı hakîkaten bilinmediği cihetle merkûmun küreğe konulmasına hükm kâbil olamayub bunun hareket-i vâkî'ası 'âdi sârik yolunda görünmüş ve elbisesi içinde anahtar ve yedinde âlet-i mahsûsa bulunması esbâb-ı müşeddideden ma'dûr bulunmuş idüğüne mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz otuzuncu maddesi ve zeyli ahkâmına tevfikân ve târih-i mahbûsiyetinden i'tibâren bir sene müddetle habs olunması bâ-mazbata ifâde olunmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları lâzım geleceği ve merkûmân kapudân Astani ile Sakrati'nin Dimitri'ye refâkatlerine dâ'ir inde't-tahkîk bir ser-rişte alınmadığı cihetle merkûm Astani'nin mükeffelen salıverilmiş ve Sakrati'nin sâbıkalı takımdan olarak Midillü Cezîresi'nde mahbûs bulunduğu hâlde hareket-i 'arz esnâsında kendüsüne ruhsat verildiğini söylemekte ise de yedinde pusulası olmadığından ifâdesi karîn-i sıhhat olub olmadığı mahallince bi't-tedkîk îcâbına bakılmak üzere tahte'l-hıfz Midillü'ye gönderilmiş oldukları yolunda görüldüğü beyânıyla şukka.

Fî 11 C (Cemâziye'l-âhir) Sene (12)85 [29 Eylül 1868]

[37-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Palamut Nahiyesi Gökçe Köyü'nde oturan Sığırtmac Oğlu Veliyyüddin, Kiras Ali Oğlu Hasan tarafından öldürülmüştür. Saruhan Sancağı Meclis-i Temyizi'nin mazbatası ve ilamından anlaşıldığına göre; maktulün varisi, katili Hasan'ı 10.000 kuruş karşılığında kısıstan affetmiştir. Buna göre; katilin sözü edilen bedeli maktulün varisine taksitle ödemesine, katilin ayrıca Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezasına çarptırılmasına karar verilmiştir. [23 Ekim 1868]*

Evrak Numarası: 477

Aydın Vilâyetine

Husûs-ı mezkûra dâ'ir Kıbrıs Mutasarrıflığı'na emir-nâme-i sâmi yazılmışdır.

Saruhan Sancağı'na tâbi Palamud Nâhiyesi'nde Gökçe Karyeli olup maktûl Sığırtmac Oğlu Veliyyüddin'in kâtili olan Kiras Ali Oğlu Hasan'ın icrâ-yı kısısı hakkında tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı 'âlinin infâz-ı hükmü sırada verese-i maktûlün merkûm Hasan'ı kısısdan 'afv ile bi'r-rızâ on bin gurus üzerine sulh oldukları livâ-i mezkûr meclis-i temyizinin tahrîrât-ı behiyyeleriyle vürûd eden mazbatası ve melfûf i'lâm-ı şer'î me'âllerinden anlaşılmış ve bu sûretde ber-mûcib-i i'lâm bedel-i sulh-i mezkûru mukassaten kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınmış olduğuna mebnî îcâb-ı şer'îsi bu vechile tesviye olunmak üzere merkûm Hasan'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen iki senesi Receb-i Şerîfi'nin yirminci gününden [9 Aralık 1865] i'tibâren on dokuzuncu madde-i kânûniye iktizâsınca ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'den bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na beyân ve hikâye olunmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Receb Sene (12)85 [23 Ekim 1868]

[38-a] Konusu: *İzmir Reftiye-i Berriye Eski Katibi olup buradan kara yoluyla Anadolu'ya nakledilecek olan eşyanın gümrük vergisinden 26.261 kuruş 17 pareyi yevmiye defterine eksik kaydederek zimmetine geçiren Hacı İzzet Efendi ile Sandık Emîni Antaş'ın Ceza Kanunu'nun 82. maddesi gereğince zimmetlerine geçirdikleri meblağ iki kat fazla olarak kendilerinden tahsil edildikten sonra, 29. kânûn maddesi gereğince müebbeden memuriyetlerinden mahrum kalmalarına, beşer sene müddetle*

kaleye kapatılmak üzere Rodos'a gönderilmelerine Şura-yı Devlet tarafından karar verilmiştir. Durum Cezair-i Bahr-i Sefid Vilayeti ile Rüsûmat Emaneti'ne bildirilmiştir. Sözü edilen kişiler para cezasını ödeyecek kudrete sahip değillerse suçta ortak olan cezada da ortak olur düşüncesiyle ödeyemeyenin hissesinin de diğerinden tahsil edilmesi gerekeceği beyanıyla Aydın Vilayetine şukka gönderilmiştir. [27 Ekim 1868]³³⁷

Evrak Numarası: 754

Aydın Vilâyetine

Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyetine emir-nâme-i sâmi ve Rüsûmât Emânet-i Celîlesine tezkire-i sâmiye yazılmıştır.

İzmir Reftiye-i Berriye Kâtib-i sâbıkı olup buradan berren Anadolu'ya nakl olunacak emti'a ve eşyânın gümrük rüsûmundan yirmi altı bin iki yüz altmış bir guruş on yedi pâreli yevmiye defterlerine noksan kayd ile ketm ve ihtilâs eyledikleri 'inde'l-istintâk ikrârlarıyla tebeyyün eden Hacı İzzet Efendi ile Sandık Emîni Antaş'dan Kânûn-ı Cezâ'nın seksen ikinci maddesine tevfikân meblâğ-ı mesrûk iki kat olarak ahz ü tahsîl olunduktan sonra kendülerinin yirmi dokuzuncu maddede muharrer usûl hükmünce rütbe ve me'mûriyetden mahrûm kalmak ve târih-i tevkîflerinden mu'teber olmak üzere beşer sene müddetle kal'a-bend edilmek için Rodos'a gönderilmesi Rüsûmât Emânet-i Celîlesi'nin takrîriyle melfûfâtı üzerine Şûrâ-yı Devlet'den bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyeti'yle emânet-i müşârün-ileyhâya beyân ve hikâye olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması lâzım geleceği ve şâyet bunlardan biri sirkat etmiş olduğu akçeyi iki kat olarak i'tâyâya muktedir değilse cürümde müşterek olanların tazmîn-i emvâlde dahi şerîk olması kâ'ide-i kânûniyesine tevfikân ânın hissesinin diğer refikinden tahsîli iktizâ edeceği beyânıyla şukka.

Fî 10 Receb Sene (12)85 [27 Ekim 1868]

[38-b] Konusu: *Mekri Limanı'nın bitişiğinde bulunan 40 dönüm arazi önceden Mekri Kaymakamı Ömer Cemal Ağa'nın aracılığıyla bin kuruş karşılığında yabancı tebaadan bir konsolos memuruna satılmıştır. Ancak yabancılara gayrimenkul satışı bu tarihte yürürlükte olmadığı için satış geçersiz sayılmış, araziyi satın alan kişiye parasının Mal Sandığı'ndan tahsil edilerek geri verilmesine karar verilmiştir. Kanuna aykırı hareket eden Ömer Celal Ağa'nın soruşturularak sonucun bildirilmesi uygun*

³³⁷ Ayrıca bkz. "Miri malı ihtilal eylemelerinden dolayı Rodos'da kalebend bulunan İzmir Reftiye-i Berriye Katibi sabık Hacı İzzet Efendi ile Sandık Emîni Anaştaş'a dair Divan-ı Ahkam-ı Adliye Hazain Dairesi'nin müzekkiresi. (Dersaadet 1)", BOA, ŞD., 2394/12, (03/S/1288).

görülmüştür. Durum Hariciye Nezareti'ne ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [28 Ekim 1868]

Evrak Numarası: 753

Aydın Vilâyetine

Mekri Limanı iktisâlinde kâ'in kırk dönüm mikdârın mahalde mevâdd-ı menfa'ına ictimâ' etmesinden ve konsolos me'mûrunun ikâmetgâhı oraya karîb olmasından nâşî noksânın izâlesi maksadıyla ve Mekri Kâim-makâmı Ömer Cemâl Ağa'nın muvâfakatıyla ba'de'l-müzâyede me'mûr-ı mûmâ-ileyh bunu bin guruş bedel mukâbilinde iştirâ etmiş olduğundan icrâ-yı îcâbına dâ'ir Mentеше Sancağı İdâre Meclisi'nin tahrîrât-ı behiyye-i cevâbiyeleriyle tevârüd eyleyen mazbatası Şûrâ-yı Devlet'de lede'l-mütâla'a revîş-i iş'âra göre mahall-i mezkûr Arâzî Kânûn-nâme-i Hümayunu'nun arâzî-i memlûke kısmında tetimme-i süknâ olmak üzere gösterildiği arâzî kabîlinden olduğundan tefvîz-i arâzîye me'zûn olan kâim-makâmın bedel-i misli ile bey' ü tefvîzine salâhiyeti olabilür ise de bu işte şâyân-ı dikkat cihet-i mahall-i mezkûrun teba'a-i ecnebiyeden olan konsolos me'mûruna satılması maddesi olub eğerçi bu hâl îcâbının şerâ'it-i ma'lûme ile tasarruf-ı emlâka me'zûniyetini ta'yîn eden nizâmın neşrinden sonra olsa ve me'mûr-ı mûmâ-ileyh dahi bu nizâma müte'allik olan karârı kabûl ve imzâ eden düvel-i ma'lûme teba'asından bulunsa mahal-i mezkûrun kendüsüne Bey' ü tefvîzi sahîh olur ise de bu maddenin vukû'u hem târih-i nizâmdan mukaddem olmuş ve hem de arsayı almış olan zâtın henüz karâr-ı mahbûsu tasdîk ve imzâ etmemiş olan Yunan Devleti teba'asından bulunması fesh-i Bey'i mûcib bulunduğundan esbâb-ı feshin kendüsüne teblîğiyle mahal-i mezkûrun bi'l-istirdâd bedel-i meb'îinin ve bir de bunun tathîr ve tanzîmine konsolos me'mûrunun mu'ahharan dört bin guruş mikdâr akçe sarf ettiği cümle-i iş'ârâtdan olduğundan mahallî meclisince ba'de'l-keşf ve't-tahkîk tebeyyün edecek masraf-ı sahîhin müzâyedeyi tasdîk eden me'mûra tazmîn etdirilmek üzere Mâl Sandığı'ndan mûmâ-ileyhe i'âde ve te'diyesi ve muhâlif-i nizâm-ı hareketden dolayı mûmâ-ileyh Ömer Cemâl Ağa'nın merkez-i vilâyetde icrâ-yı muhâkemesiyle netîce-i müstahsilenin bâ-mazbata iş'ârı tensîb olunmuş ve makâm nezâret-i celîle-yi Hâriciye'ye dahi ma'lûmât verilmiş olmağın îcâbının icrâ ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Receb Sene (12)85 [28 Ekim 1868]

[39] **Konusu:** *Kutucu esnafından olup İzmir Limanı'nda bulunan Zefiro isimli İtalya Beylik Gemisi askerinden Onbaşı rütbesindeki Deveci isimli kişi, Urlalı Ali Bekir'in Oğlu Mehmet tarafından öldürülmüştür. Yapılan soruşturmaya dair Vilâyet Temyiz Meclisi'nin mazbatası Divan-ı Ahkam-ı Adliye'ye gönderilmiştir. Buna göre; Mehmet'in Deveci'yi tanımadığı, sarhoşluk haliyle öldürdüğü anlaşılmıştır. Mehmet'in 17 yaşında olması nedeniyle teşhir edilmemesine, Ceza Kanunu'nun 174. maddesi gereğince 15 sene süreyle Rodos'ta kürek cezâsına çarptırılmasına Divan-ı Ahkam-ı Adliye tarafından karar verilmiştir. [21 Kasım 1868]*

Evrak Numarası: 576

Aydın Vilâyetine

Kutucu esnafından olup İzmir Limanı'nda bulunan Zefiro nâm İtalya Beğlik seffinesi 'askerinden onbaşı rütbesinde bulunan maktûl Deveci nâm kimesnenin cârih ve kâtili olan Urlalı Ali Bekir'in Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın Meclis-i Cinâyet-i Vilâyet'in tahrîrât-ı behiyyeleriyle tevârüd eden mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra göre merkûm Mehmed'in mezbûr Deveci'yi tanıdığı âdem olmadığı ve miyânelerinde bir gûne mu'âdâta mahal bulunamadığı hâlde ziyâde sarhoşluk ile her ne efkâra mebnî ise cerh ve katl etmiş olduğu anlaşılmış ve bunda ta'ammüde ihtimâl görülemediği olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevfikeyen ve târih-i mahbûsiyetinden i'tibâren on yedi yaşında bulunduğu cihetle bilâ-teşhîr on beş sene müddetle küreğe vaz' olunmak üzere Rodos'a gönderilmesi bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyetine beyân ve hikâye olunmağla îcâbının icrâ ve târih-i mahbûsiyetinin defter-i mahsûsuna kayd edilmek için bu tarafâ ve oraya inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Şa'bân Sene (12)85 [21 Kasım 1868]

[40-a] **Konusu:** *İzmir'de açılmış olan İslahane İdaresi'nin şimdiki kadar biriken iki yük kuruluş ile alacaklarını ödemesi mümkün olmayıp, islahanenin kiraya verilerek ileride iki yüz çocuğu barındıracak yeni bir islahane yapılması düşünülmüştür. Tire Kazası'nda miri emlaktan olup mutasarrıfı olan Şipunde Hanım'ın vefatıyla devlete kalmış çiftliğin yarısının açık artırmaya çıkarılarak satılması, buradan elde edilecek paranın islahanenin yapımına harcanması uygun görülmüştür. Ayrıca Hazine İdaresi'ndeki emlaktan olup İzmir'de bulunan ve ihale edilmiş olan mağazanın 12.000*

kuruşluk kira bedelinin de islahaneye tahsis edilmesi Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüş, gereğinin yapılması Maliye Nezareti ile Hazine-yi Hassa'ya bildirilmiş, Aydın Vilayetine de tahrirat-ı aliyye yazılmıştır. [12 Mayıs 1869]

Evrak Numarası: 22

***Makâm-ı Vâlâ-yı Nezâret-penâhî'den Aydın Vilâyet-i Celîlesine
tahrîrât-ı 'aliyye***

İzmir'de küşâd edilmiş olan Islah-hâne İdâresi'nin şimdîye kadar terâküm eden iki yük guruş ile hadd-i matlûba îsâli kâbil olamayacağına ve'l-hâletü hâzihi Islah-hâne ittihâz olunan mahal kirâsıyla tutulub ilerüde iki yüz çocuğun isti'âb ve idâresine kifâyet edecek sûretde müceddeden bir Islah-hâne yapılması tasavvur olunmakda bulunduğuna ve sâye-i mehâsin-vâye-i hazret-i şehriyârîde 'aceze-i etfal ve eytâmın himâyet ve vikâye ve ta'lîm ve terbiyeleri esbâbının husûlü lâzımeden idüğüne binâ'en Tire Kazâsı'nda kâ'in emlâk-ı mîrîyeden olub mutasarrıfesi bulunan Şipunde Hanım'ın vukû'-ı vefâtıyla mahlûl olan hadîka-yı kebîr denmekle ma'rûf nısf çiftliğın hazînece ba'de'l-müzâyede takarrür eyleyecek bedel ile ihâlesi icrâ olunarak mu'accesinin Islah-hâne yapılmak için terk ve i'tâsı ve Hazîne-i Hâssa-yı Şâhâne İdâresi'ndeki emlâk-ı hümayundan olarak İzmir'de senevî on iki bin guruş bedel-i îcâr ile ihâle olunan mağazanın dahi mezkûr Islah-hâneye tahsîsi husûsuna Meclis-i İdâre-i Vilâyet'den bâ-mazbata vukû' bulan iş'âr ve Şûrâ-yı Devlet'de verilen karâr üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı şehriyârî buyurulmuş ve îfâ-yı muktezâsı Mâliye Nezâret-i Celîlesi'yle Hazîne-yi Hâssa'ya bildirilmiş olmağla îcâbının icrâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî selh-i Muharrem Sene (12)86 [12 Mayıs 1869]

Müte'allik ve şeref-südûr

[40-b] Konusu: *İzmir'den Çeşme'ye uzanacak olan telgraf hattı orada bir telgraf merkezinin açılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle Urla Kasabası'nda bir yer tedarik edilerek telgraf merkezinin inşa edilmesi, bunun için ahalden 200 Osmanlı lirasının toplanması uygun görülmüştür. Ancak bundan dolayı ahaliye hizmet teklif edilmemesi gerektiği belirtilmiştir. Avrupa'dan getirilecek olan telgraf makinesi ve diğer gereken şeyler için 1.973 frank gerekmektedir. Ayrıca telgraf memurunun maaşının aylık 1.266 kuruş olacağı Nafia Nezareti ile yapılan yazışmalardan*

anlaşılmaktadır. Sözü edilen masrafların telgraf hasılatından ödenmesi için durum Maliye Nezareti'ne havale edilmiştir. Bu konuya dair Maliye Nezareti'ne buyuruldu-yı sami, Nafia Nezareti'ne tezkire-i samiye, Aydın Vilayetine de tahrirat-ı aliyye yazılmıştır. [19 Mayıs 1869]³³⁸

Evrak Numarası: 40

***Makâm-ı Vâlâ-yı Nezâret-penâhî'den Aydın Vilâyet-i Celîlesine
tahrîrât-ı 'aliyye***

Husûs-ı mezkûra dâ'ir Mâliye Nezâret-i Celîlesine buyuruldu-yı sâmi ve Nâfi'a Nezâret-i'ne dahi tezkire-i sâmiye yazılmışdır.

İzmir'den Çeşme'ye kadar temdîd olunacak telgraf hattının oralardan imrârıyla orada dahi bir telgraf merkezi küşâdına dâ'ir tevârüd eyleyen tahrîrât-ı 'aliyye-i düstûrîleri Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle Urla Kasabası'nda bir mahal tedârikiyle telgraf merkezi inşâ olunmak üzere taraf-ı ahâliden iki yüz Osmanlı lirası i'âne olunacağı sibâk-ı iş'âr-ı 'âlîlerinden ve bunun için Avrupa'dan celbi iktizâ eden makine vâridât-ı sâ'irenin bin dokuz yüz yetmiş üç franka ve me'mûriyet ma'âş-ı şehri bin iki yüz altmış altı guruşa bâliğ olacağı dahi Nâfi'a Nezâret-i Celîlesi'yle edilen muhâbereden anlaşıldığına edevât-ı lâzimenin iştirâsıyla hatt-ı mezkûrun inşâsı husûsunun nezâret-i müşârün-ileyhâya ve mezkûr-ı'l-mikdâr frank ile me'mûriyet ma'âşının telgraf hasılatından tesviyesi zımnında hazînece tesviye-i muktezâsının Mâliye Nezâret-i Celîlesine havâlesi tensîb olunarak bi'l-istîzân müte'allik ve şeref-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî mûcibince keyfiyet nezâret-i celîle-i müşârün-ileyhâya havâle buyurulmağla oraca dahi icâbının icrâ ve i'âne-i mebhûse mahallî erbâb-ı servetinden istifâ birle bundan dolayı efrâd-ı ahâlîye bir gûne masraf ve hizmet teklîf ve tahmîl olunmaması zımnında dahi tenbîhât-ı ekîde ifâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 7 Safer sene (12)86 [19 Mayıs 1869]

[40-c] Konusu: *İnebad Vergi Memuru Selim Efendi, tütün ve alkol gümrük vergisiyle sergici ve gezginci vergisi olarak tahsil ettiği 3.800 kuruştan 1.851 kuruşun 442 kuruşunu 1284 senesi Ağustos maaş ve masraflarına ekleyerek kalan 1.409*

³³⁸ Ayrıca bkz. "Masrafi ahaliden toplanacak ianeden karşılanmak üzere, İzmir'den Çeşme'ye çekilecek telgraf hattının Urla'dan da geçirilmesi ve bir telgraf merkezi açılarak gerekli memurların tayin edilmesi teklifine dair Aydın Vilayeti tahriratının gönderildiği", BOA, *DH.MKT.*, 1309/5, (06/Za/1285).

kuruşunu zimmetine geçirmiştir. Kendisinin Ceza Kanunu'nun 109. maddesi gereğince altı ay süreyle hapsedilerek, zimmetine geçirdiği paranın kendisinden tahsil edilmesine karar verilmiştir. Vergilerden tütün sahiplerinin zimmetinde kalıp sonradan Selim Efendi'den alınan 1.757 kuruşun ise tütün sahiplerinden tahsil edilerek Selim Efendi'ye verilmesi Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüştür. Buna dair Rüsûmat Emaneti'ne tezkire-i samiye, Aydın Vilayetine de tahrirat-ı aliyye yazılmıştır. [20 Mayıs 1869]

Evrak Numarası: 59

***Makâm-ı Vâlâ-yı Nezâret-penâhî'den Aydın Vilâyet-i Celîlesine
tahrîrât-ı 'aliyye***

Rüsûmât Emânet-i Celîlesine tezkire-i sâmiye yazılmışdır.

İne-âbâd Rüsûmât Me'mûru olub duhân ve müsîrât resm-i mürûriye ve Bey'iesiyle sergici ve gezginci resmi olarak tahsîl eylediği üç bin sekiz guruşdan bin sekiz yüz elli bir guruşun dört yüz kırk iki guruşunu seksen dört senesi Ağustos ma'âş ve masârifina i'tâ ederek bin dört yüz dokuz guruşunu zimmetine geçürdüğünü ve kûsûr bin yüz elli yedi guruşun dahi ashâb-ı zimmetlerinde bırakıldığını mukırr olan Selim Efendi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz dokuzuncu maddesi hükmüne tatbîkan ve târih-i tevkîfinden i'tibâren altı ay müddet habs olunması ve ber-minvâl-i muharrer zimmetine geçürdüğü akçe ile ahâlî zimmetinde kalan iki kalem iki bin beşyüz altmış altı guruş mahallince kendüsünden (tahsîl) edilmiş olduğundan rüsûm-ı mezbûreden tütün sâhibleri zimmetinde kalub mu'ahharan kendüsünden tahsîl edilen bin yedi yüz elli yedi guruşun dahi ashâb-ı zimemden bi'l-istifâ mûmâ-ileyhe red ve i'tâ kılınması Rüsûmât Emânet-i Celîlesi'nin takrîri üzerine Şûrâ-yı Devlet'den bâ-mazbata ifâde ve keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya tevcîh kılınmağın îcâbının icrâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 8 Safer Sene (12)86 [20 Mayıs 1869]

[41-a] Konusu: *İzmir'den Çeşme'ye kadar uzatılacak telgraf hattının Urla'dan geçirilmesi ve orada da bir telgraf merkezinin oluşturulmasına dair Şura-yı Devlet kararı ve padişah iradesi gereğince 19 Mayıs 1869 tarihinde sadarete gönderilen tahriratda memur maaşı 1.266 kuruş olması gerekirken 1.166 kuruş olarak yazılmıştır. Belirlenen 1.166 kuruşun 1.266 kuruş olarak değiştirilmesi istenmiştir. Gerekenin yapılması için Aydın Vilayetine de tahrirat-ı aliyye gönderilmiştir. [7 Haziran 1869]*

Evrak Numarası: [Belirtilmemiş]

***Makâm-ı Vâlâ-yı Nezâret-penâhî'den Aydın Vilâyet-i Celîlesine
tahrîrât-ı 'aliyye***

İzmir'den Çeşme'ye kadar temdîd olunacak telgraf hattının Urla'dan imrârıyla orada dahi bir telgraf merkezi küşâdına dâ'ir Şûrâ-yı Devlet kararı ve müte'allik buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî mûcibince Fî 7 Safer sene (1)286 [19 Mayıs 1869] târihinde savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine gönderilen tahrîrât-ı 'âcizîde muharrer senevî bin yüz altmış altı guruş me'mûriyet ma'âşının bin iki yüz altmış altı guruş olmak üzere tahsîsi lâzım geleceği mu'ahharan haber verilerek buna dâ'ir yazılan buyuruldu-yı 'âlî ile tezkire-i sâmiye âna göre tashîh edilmiş olmağla oraca dahi mu'âmele-i lâzîmenin icrâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrileri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 26 Safer Sene (1)286 [7 Haziran 1869]

[41-b] Konusu: *Manisa ahalisinden olup Nif Kazası'na bağlı Kızılca Köyü'de oturan ve Osmanlı tebaasından olan İstirani'nin evini ve Tahtacı aşiretinden Sarı Mehmet Oğlu Mestan ve biraderi Mahmut'un da çayır damlarını basarak eşya ve akçelerini gasp eden Çolak Hüseyin, Kahveci İbrahim, Muğlalı Ömer, Çoban Oğlu diğer İbrahim ve İran tebaasından Acem Oğlu Ali isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince beşer sene süreyle buldukları yerde küreğe konulmalarına verilmiştir. [14 Temmuz 1869]*

Evrak Numarası: 211

***Makâm-ı 'âlî-yi Nezâret-penâhî'den Aydın Vilâyet-i Celîlesine
tahrîrât-ı 'aliyye***

Mağnisa ahâlîsinden olup Nif Kazası'na tâbi' Kızılca Karyesi sâkinlerinden ve teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den İstirani'nin hânesini ve Tahtacı 'aşiretinden Sarı Mehmed Oğlu Mestan ve birâderi Mahmûd'un dahi çayır damlarını basarak eşyâ ve akçelerini ahz ü gasb eyledikleri tebeyyün eden Çolak Hüseyin ve Kahveci İbrâhim ve Muğlalı Ömer ve Çoban Oğlu diğer İbrâhim ve İran teba'asından Acem Oğlu Ali nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri bulunan seksen üç senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi dokuzuncu gününden [8 Kasım 1866] i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle mahallinde küreğe vaz' olunmaları Vilâyet Divân-ı Temyîz-i Cinâyeti'nin tahrîrât-ı behiyye-i düstûrîleriyle tevârüd eyleyen mazbata ve evrâk-ı

müteferri‘ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden Fî 26 Rebîü’l-evvel sene (12)86 ve Fî 24 Haziran sene (12)85 [6 Temmuz 1869] târihi ve iki yüz on bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icâbının icrâsına himmet-i ‘aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 4 Rebîü’l-âhir Sene (12)86 [14 Temmuz 1869]

[41-c] Konusu: *Her vilâyetin kaç kazası varsa o miktardan üç-dört tane fazla olarak Divan-ı Ahkam-ı Adliye’nin kitaplarının gönderilmesi uygun görülmüştür. Aydın Vilayeti’nin 31 tane kazası bulunduğu için buraya otuz beş tane gönderilmişse de yeterli gelmeyerek bu defa on beş tane daha gönderilmesi kararlaştırılmıştır. Torbanın içine konularak üzeri mühürlü bir şekilde Eyalet Kapu Kethüdalığı vasıtasıyla gönderilen kitaplar taliplerine beşer kuruştan satılmaktadır. Satın almak isteyenlerin vilayete başvurmaları bildirilmiş, buna dair Aydın Vilayetine tahrirat-ı aliyye gönderilmiştir. [9 Eylül 1869]*

Evrak Numarası: 370

Bu dahi

Ahkâm-ı ‘Adliye’nin kitâb-ı evvelinden lüzûmuna mebnî kırk elli ‘adedinin daha gönderilmesi ifâdesine dâ’ir vilâyet-i celîleleri makâmından vârid olan tahrîrât mütâla‘a olundu işbu kitâbdan her vilâyetin kaç kazâsı var ise ol-mikdârdan üç dört kıt‘a fazla olarak irsâl kılındığı misillü vilâyet-i celîlelerinin mülhakâtı otuz bir kazâdan ‘ibâret bulunduğundan oraya da dört nüsha fazla olarak otuz beş kıt‘a gönderilmiş ise de bunların mertebe-i kifâyede olmadığı me‘âl-i iş‘ârdan müstefâd olmağla bu kere dahi on beş kıt‘ası bir tobra derûnuna mevzû‘ ve üzeri mahtûm olduğu hâlde Eyâlet Kapukethüdâlığı vesâtatıyla irsâl kılındığı ve oraca dahi bu kitâba tâlib bulunduğu hâlde Takvîm-hâne-i ‘Âmire’de beşer guruş fiyâtla satılmakda olduğundan oraya mürâca‘at olunmasının kendülerine teblîği lâzım geleceği Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’den bâ-mazbata ifâde olmağın ifâ-yı muktezâsına himmet-i ‘aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 2 C (Cemâziye’l-âhir) Sene (1)286 [9 Eylül 1869]

[42-a] Konusu: *İzmir ahalisinden Anderiko ve Andori’nin katili olduğu iddia edilen Yunan Devleti tebaasından Meyhaneci Çerikoli Herakli isimli kişi hakkında gerçekleşen soruşturma ve davaya göre; her ne kadar katlin Herakli tarafından*

gerçekleştiği düşünülse de Anderiko ve Andori'nin millet arasında sevilmeyen kimseler olmaları ve bundan dolayı kimsenin bilgi vermemesi nedeniyle araştırma ve incelemeler ilerlememiştir. İnsanların dilinde katli Herakli'nin gerçekleştirdiği yaygın olsa da herhangi bir delil olmadan ceza tâyin edilemeyeceğinden Herakli'nin memleketine gönderilmesine Divan-ı Ahkam-ı Adliye'nin Muhakemat-ı Ceza'ıyye Da'iresi tarafından karar verilmiştir. [6 Ekim 1869]

Evrak Numarası: 466

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir ahâlîsinden Anderiko ve Andori'nin cârih ve kâtîli olduğu iddi'â kılınan Yunan Devleti teba'asından Meyhâneci Çerikoli Herakli nâm şahıs hakkında cereyân eden tedkîkât-ı istintâkiyye ve ol-bâbda icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyede dest-res olunan emârât hükmünce madde-i katlin Herakli'den sūdûru kaviyyen maznûn ise de merkûm Anderiko ve Andori'nin ba'zı cihetden dolayı milleti beyinde menfûr olması ve bundan dolayı kimesnenin beyân-ı ma'lûmât etmemesi hasebiyle tedkîkât ve tahkîkâtın bundan ilerüye îsâli kâbil olamayub ma'amâfih fi'l-i katlin merkûmdan sūdûru elsine-i nâsda mütevâtir bulunmuş ise de bu misillüler haklarında kâ'ide-i medâr-ı hükm olmadıkca ancak zannı dâ' olan bir şâyi'aya istinâd ile ta'yîn-i cezâ kâbil olmadığundan kendüsünün memleketi cânibine tard ve teb'îdi Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mukaddem ve mu'ahharan vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri'ası ve ol-bâbda Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden Fî 21 Cemâziye'l-âhire sene (12)86 ve Fî 15 Eylül sene (12)85 [28 Eylül 1869 ve 27 Eylül 1869] târihi ve dörtyüz altmış altı numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine tensîb olunmağın îcâbının icrâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 29 Cemâziye'l-âhire Sene (12)86 [6 Ekim 1869]

Fî Gurre-i Receb Sene (1)286 [7 Ekim 1869]

[42-b] Konusu: *Aydın Vilayeti'ndeki bazı nahiyelerin, kaymakamlık ve müdürlüğe dönüştürülmesi, buralara atanacak memurlara verilecek maaşların düzenlenmesi ve Çine Kaymakamlığı'nın müdürlüğe dönüştürülmesi uygun görülmüştür. Denizli ise önceden sancak merkezi olduğu halde sonradan kazâ haline gelerek bazı nâhiyeleri ayrılmıştır. Buna rağmen Denizli'nin büyük bir yer olması nedeniyle buradaki kaymakam ve naip maaşlarının düşük kaldığı düşünülerek zam*

yapılmasına karar verilmiş, gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine tahrirat-ı aliyye gönderilmiştir. [7 Ekim 1869]

Evrak Numarası: 162

Taraf-ı Vâlâ-yı Nezâret-penâhî'den Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mâliye Nezâret-i Celîlesine buyuruldu-yı 'âlî yazılmışdır.

Vilâyet-i Celîleleri dâhilinde kâ'in ma'lûmü'l-esâmi nâhiyelerin kâim-makâmlik ve müdürliğe tahvîliyle oralara ta'yîni îcâb eden me'mûrına verilecek ma'âşların sûret-i tertîbi ve Çine Kâim-makâmılığı'nın müdürlik ittihâzıyla bundan fazla kalacak akçenin cihet-i tahsîsi hakkında Meclis-i İdâre-i Vilâyet'den vârid olan ve ol-bâbda Şûrâ-yı Devlet'den kaleme alınan mazbatalar üzerine Mâliye Nezâret-i Celîlesi'yle ba'de'l-muhâbere Dâhiliye muhâsesinden tanzîm olunan müzekkere ve defterde gösterildiği vechile 'umûm vilâyetler muhassasât-ı kadîmesi geçende ta'dîl ve tesviye kılındığı sırada Aydın Sancağı Muhâsebe ve Tahrîrât ve Mecâlis ketebesinin ma'âşları dahi emsâli gibi hadd-ı lâyıkına iblâğ kılındığı cihetle bunlarda şâyân-ı tedkîk bir şey olmayub ve Çine Kâim-makâmılığı'nın müdürlik ittihâzından dolayı fazla kalacak mebâliğin tertîbât-ı âhire-i meşrûhâdan dolayı müceddeden verilmesi iktizâ eden mebâliğe karşılık ittihâzı münâsib görünüb fakat nefis-i Denizli teşkilâtından mukaddem makarr-ı livâ olduğu hâlde teşkilâtda kazâ ittihâzıyla bu kere dahi birtakım nâhiyeleri tefrîk edilmiş ise de yine orası cesîm bir mahal olmasıyla kâim-makâm ve nâ'ibine mahallince bu def'aki tertîbâtta tahsîsi gösterilen ma'âşlar ile bu gibi daha sâ'ir kazâ ve nevâhi me'mûrlarına verilmesi karârlaşdırılan ba'zı ma'âşların pek dûn olarak işbu ma'âşlar ile ta'yîn olunabilecek me'mûriyetden işce istîfâde edilemeyüb vukû' bulacak zamâim Beyhûde olacağından ma'âşât-ı mezkûre ibtidâ Hazînece ve mu'ahharan Dâhiliye Muhâsesince mümkün mertebe îcâb-ı mevki'e göre bi't-ta'dîl defteri mantûkunca işbu tertîbât-ı cedîdede ta'yîn olunacak me'mûriyet ve sâ'ire muhassasâtın yekûnu yirmi üç bin kırk guruşa bâliğ olub muhassasât-ı sâbıkalarıyla lede'l-muvâzene yedi bin üç yüz altmış guruşun zamm ve i'tâsı iktizâ edeceğinden meblâğ-ı mezbûrun ol-vechile tahsîsi husûsuna bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allik ve şeref-südûr buyurularak hazînece îfâ-yı mu'âmele-i muktezîsi nezâret-i celîle-i müşârün-ileyhâya havâle ve iş'âr ve mezkûr defterin bir sûreti leffen tisyâr olunmağla îfâ-yı muktezâsına himmet-i 'aliyye-i vezîrâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî Gurre-i Receb Sene (12)86 [7 Ekim 1869]

[43-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Adala ve Borlu Kazaları'ndaki Karakeçili, Şeyhlü ve Köleler aşiretlerinden bazı kişilerin geceleyin silahlı olarak çadırlarını basarak gasba cüret eden Zenci Bilal, Ahışhalılı Hüseyin, Çepni Musa, Mehmet, Veli ve Mustafa isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince üçer sene süreyle buldukları yerde kürek cezasına çarptırılmalarına karar verilmiştir. [21 Ekim 1869]*

Evrak Numarası: 492

Taraf-ı Vâlâ-yı Nezâret-penâhî'den Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'na tâbi' Adala ve Borlu kazâlarında sâkin Kara-keçilü ve Şeyhlü ve Köleler 'aşiretlerinden ma'lûmü'l-esâmi kesânın leylen ve müsellahan çadırlarını basub fazîha-i gasba cür'etleri tebeyyün eden Zenci Bilâl ve Ahışhalılı Hüseyin ve Çebni Mûsâ ve Mehmed ve Velî ve Mustafâ nâm kimesnelerin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i tevkîfleri olan seksen dört senesi Cemâziye's-sâniyesi'nin yirminci gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden Fî selh-i Cemâziye'l-âhir sene (12)86 ve Fî 24 Eylül sene (12)85 [6 Ekim 1869] târihi ve dört yüz doksan iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 15 Receb Sene (12)86 [21 Ekim 1869]

[43-b] Konusu: *Karesi Sancağı'na bağlı Kırkağaç ve Bergama kazaları, Karesi Sancağı'nın merkezi olan Balıkesir'e uzak, Manisa tarafına ise yakın olduğu gibi, sözü edilen kazâların Manisa ile ticari ilişkileri de bulunmaktadır. Bu sebeplerden ötürü Kırkağaç ve Bergama Kazaları'nın Karesi Sancağı'ndan ayrılarak Saruhan Sancağı'na bağlanmaları Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüştür. Durum Hüdavendigâr Vilayetine ve hazinece gereğinin yapılması için Maliye Nezareti'ne ve Aydın Vilâyetine bildirilmiştir. [27 Ekim 1869]³³⁹*

³³⁹ Ayrıca bkz. "Hüdavendigâr vilayeti dahilinde bulunan Kırkağaç Kazası'nın Saruhan Sancağına ilhakı. (1. Aydın)", BOA, MVL, 1049/29, (22/Z/1284).

Evrak Numarası: 278

Taraf-ı Vâlâ-yı Nezâret-penâhî'den Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Karesi Sancağı'na mülhak Kırkağaç ve Bergama kazâlarının livâ-i mezkûrun makarr-ı idâresi olan Balıkesiriye ba'îdiyeti ve bi'l-akis Mağnisa cihetine kurbiyeti olduğu gibi mu'âmele-i ticâriyece dahi oraya münâsebeti bulunduğu cihetle mezkûr kazâların livâ-i mezkûrdan fekk-i irtibâtıyla Saruhan Sancağı tevâbî'inden olmak üzere Aydın Vilâyetine ilhâkı bâ-mazbata vukû' bulan iş'âr ve ifâde ve edilen muhâbere üzerine Şûrâ-yı Devlet'de tensîb olunarak keyfiyet Hüdâvendigâr Vilâyet ve hazînece ifâ-yı muktezâsı Mâliye Nezâret-i Celîleleri'ne havâle ve iş'âr olunmağın vilâyet-i müşârün-ileyhâ ile bi'l-muhâbere icrâ-yı îcâbına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 21 Receb Sene (12)86 [27 Ekim 1869]

[43-c] Konusu: *Yaz mevsiminde Aydın Vilayetine bir takım aşiretler gelmiş ve çadırlarda kalarak hayvanlarını ahalinin tarlalarına salmak suretiyle mahsullere zarar vermişlerdir. İçlerinde hırsız tayfası da bulunmaktadır. Orada oturan ahalinin bunlardan gördükleri zarardan kurtulmaları için sözü edilen aşiretlerin geçişlerinin yasaklanması Konya Vilayeti Umumi Meclisi'nden gelen mazbatada ifade edilmiştir. Bu durumda bir aşiretin geçişinin yasaklanmasında aranılacak şey aşiretin buna mecbur olup olmadığıdır. Eğer iskan etmeleri için yeterli arazileri varsa derhal iskan ettirilmelidirler. Gereken arazinin tahsis edilmesinde Aydın Vilayetince bir zorluk görülürse, sözü edilen aşiretin Konya havalisinde bir araziye yerleştirilmesi Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüştür. [3 Kasım 1869]*

Evrak Numarası: 279

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Mevsim-i sayfda Aydın Vilâyeti'nde yaylamak kasdıyla bir takım 'aşâir gelerek ve çadırlarda ikâmetle hayvanlarını ahâlînin mevrû'âtına salıvererek mahsûlâta îrâs-ı zarâr eylemekte ve içlerinde uygunsuz ve sârik makûleleri dahi bulunmakta idüğünden ahâlî-i meskûnenin bunlardan gördükleri ta'addiyât ve mazarratdan kurtarılmaları için 'aşâir-i merkûmenin men'-i mürûru Konya Vilâyeti Meclis-i 'Umûmisi'nden bâ-mazbata inhâ olunmuş ve 'aşâir-i merkûmenin mazarratı husûsunda bu vechile vukû' bulan ihtâr yolunda ve münâsib olub şukadar ki bu misillü 'aşâir-i sâ'irenin men'-i seyr ve hareketleri emrinde evvelen aranılacak şey kendülerinin bu hâl-i ihtiyârda mecbûr ve

muztarr olub olmadıkları maddesi olduğundan ‘aşâir-i mezkûrenin dahi göçebelik hâliyle i’tilâf etmeleri kendülerinin iskânına ve hayvanlarının ra’yine kâfi def’-i ihtiyâclarıyla ândan sonra arâzî ve merâ’-yı kâfiyeleri bulunduğu takdîrde derhâl iskânları için lâzım gelen tedâbire teşebbüs olunması ve birinci mülâhaza ve ihtimâl tahakkuk edüb de iktizâ eden arâzînin ta’yîn ve irâ’esinde Aydın Vilâyeti’nce ‘usret görünür ise ‘aşâir-i merkûmeye Konya havâlisince arâzî-i hâliye ve kâfiye tahsisi kâbil olacağından ol-hâlde bu tedbîr mürâca‘at olunmak üzere keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi husûsunun savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine tebliği Şûrâ-yı Devlet’de tensîb kılınmış ve vilâyet-i müşârün-ileyhâya da beyân-ı hâl edilmiş olmağla îcâb-ı hâlin icrâ ve inhâsına himmet-i ‘aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 28 Receb Sene (12)86 [3 Kasım 1869]

[44-a] Konusu: *İzmir’de oturan Bohorlovi, Merkara Kamile isimli bir kadından emlak satın aldığı halde bu emlak üzerine geçirilmemiştir. Belgeler ve şahitlerin ifadesi doğrultusunda bu emlakın Bohorlovi’nin tasarrufuna bırakılması gerektiği kanaatine varılmıştır ve bu durum Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [15 Aralık 1869]*

Evrak Numarası: 672

Taraf-ı Vâlâ-yı Nezâret-penâhî’den Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir sâkinlerinden Bohorlovi’nin Merkara Kamile kadından iştirâ etmiş olduğu emlâk ve ‘akârın hîn-i Bey’inde şer’an Bey’i ifâde eder ba‘zı şerâ’itin vukû’una mebnî mu’ahharan mezbûre Merkara Kamile tarafından edilen da‘vânın ta’yîn olunan müvellâ ma‘rifetiyle fasl ve rü’yeti ve ol-bâbda lâhik olan hükm-i şer’î sırasında merkûm Bohorlovi’nin âherden mâlıyla temellük ve tefevvüz edüb ‘uhde-yi tasarrufuna geçmiş olan bir takım emlâk ve ‘akâr dahi hükm-i mezkûra karışdırılarak elinden alındığı merkûm Bohorlovi cânibinden mukaddemâ istid‘â olunmaktan nâşî keyfiyetin lâzım gelenler muvâcehesinde bi’t-tedkîk şer’-i şerîf ve nizâmına tevffikan rü’yet ve tesviyesiyle tebeyyün edecek hâlin bâ-i’lâm ve mazbata inhâsını şâmil tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı ‘âlîden bahisle icrâ olunan tahkîkât ve tedkîkâtın hâsıl olan netîcesini hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri‘ası ile bu maddeden dolayı Senyör ve Hâtun’un zevci İzmirli Simsar Morino tarafından verilen ‘arz-ı hâller üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Hukuk Dâ’iresi’nden Fî 21 Şa‘bân (1)286 ve Fî 13 Teşrîn-i Sâni sene (1)285 [26 Kasım 1869 ve 25 Kasım 1869] târihi ve

altı yüz yetmiş iki numerosu ile murakkaman tanzîm olunan tezkirenin sûreti leffen irsâl kılınmış olmağla sûret-i mebhûsede gösterildiği vechile bu da'vâ Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'de tekrâr rü'yet olunarak Bohorlovi'nin ibrâz eylediği senedâtın i'tibâr ve istinâda şâyân-ı mu'teber ve ma'mûlin-bih olduğu ve merkûmun iddi'â-yı vâkı'asına ikâme eylediği şahidlerin mevsûk ve mu'temed zevâtdan buldukları ve yedinde bulunan mezkûr senedât ile tahrîr-i emlâk kuyûdu muktezâlarınca iddi'â eylediği emlâk ve 'akârât-ı mezkûreye şimdi vaz'-ı yed edenler taraflarından emlâk ve 'akârât mebhûsün-anhâ için Merkara Kamile ismine olarak sened ibrâz olunmadığı hâlde usûl ve kâ'idesine tevffikan muhâkeme-i lâzîmenin ikmâliyle mezkûr senedât müciblerince emlâk ve 'akârât-ı mebhûsün-anhânın Bohorlovi'ye tasarruf etdirilmesi ve lâhik olacak hükmün bâ-mazbata bu tarafa dahi bildirilmesi lâzım geleceğinden âna göre iktizâsının icrâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 11 Ramazân Sene (1)286 [15 Aralık 1869]

Fî Gurre-i Şevvâl Sene (1)286 [4 Ocak 1870]

[44-b] Konusu: *Denizli Kazası zaptiye askerlerinden ve Dağıstan muhacirlerinden olup Uşak Kazası'na memur olarak bir suçluyu götürürken eşkiya tarafından katledilen Osman'ın oğluyla eşine maaş tahsis edilmesine dâ'ir Denizli Sancağı İdare Meclisi'nin mazbatası Divan-ı Ahkam-ı Adliye'ye gönderilmiştir. Katil henüz ortaya çıkarılamamış olup bu gibi cinayetlere cesaret edenlerin yakalanması konusunda gerekenin yapılması Divan-ı Ahkam-ı Adliye tarafından belirtilmiştir. Hizmet esnasında katledilen zaptiyelerin ailelerine maaş bağlanması gerektiği Şura-yı Devlet'e ait maddelerden olduğundan maaş hususunun oraya havale edilmesine karar verilmiştir. [21 Ocak 1870]³⁴⁰*

Evrak Numarası: 760

Bu dahi

Denizli Kazâsı 'asâkir-i zabtiyesinden ve Dağıstan muhâcirlerinden olup Uşak Kazâsı'na me'mûren habsi getirür iken eşkiyâ tarafından katl olunan Osman'ın bir nefer sagîr oğluyla zevcesine ma'âş tahsîsi ifâdesine dâ'ir Denizli Sancağı İdâre Meclisi'nin bâ-tahrîrât vârid olan mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran kâtilin henüz zâhire ihrâc olunamadığı anlaşılmiş ve bu misillü katl-i fazîha-i makdûhasına mütecâsir olanların der-dest

³⁴⁰ Ayrıca bkz. "Denizli zaptiye askerlerinden Dağıstan muhaciri Osman adlı neferin vefatına mebni familyasına maaş tahsisi. (3. Anadolu)", BOA, MVL, 720/85, (17/R/1283).

edilmesi emrinde tahrîrât ve tedkîkât-ı muktezîyenin îfâsından gerü durulmaması husûsunun savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine tavsiye ve iş'ârı divân-ı mezkûrun Tefrîk Cem'iyetinden fî 11 Şevvâl sene (1)286 ve fî 1 Kânûn-ı Sâni sene (12)85 [14 Ocak 1870 ve 13 Ocak 1870] târihi ve yedi yüz altmış numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde kılınmağın îcâbının icrâsına himmet buyurulması lâzım geleceği ve bu makûle îfâ-yı hizmet vaktinde katl ve i'dâm olunan neferât-ı zabtiyenin ıyâl ü evlâdına münâsib mikdâr ma'âş tahsîsi emsâl-i iktizâsından ve icrâ-yı îcâbı Şûrâ-yı Devlet'e 'âid mevâddan bulunduğundan işin bu ciheti oraya havâle kılındığına mebnî ol-bâbda verilecek karârın ba'dehû bildirileceği beyânıyla terkîm-i rakîme-i 'âcizi ibtidâr olunmağla bâki emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 18 Şevvâl Sene (12)86 [21 Ocak 1870]

[45-a] Konusu: Yunan Devleti tebaasından olup İzmir'de Katırcı Oğlu refâkatinde bulunan Osmanlı tebaasından Seferyadi Bezirgan'ın annesinin evinin kapısını anahtar ile açarak eşyasını çalan Aristidi Englizaki'nin Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince üç sene süreyle bulunduğu yerde kürek cezasına çarptırılmasına dairdir. [21 Şubat 1870]

Evrak Numarası: 865

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Yunan Devleti teba'asından olup İzmir'de Katırcı Oğlu refâkatinde bulunan teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den Seferyâdi bezirgânın vâlidesi hânesinin anahtar ile kapısını açarak ve eşyâsını sirkat eylediği tebeyün eden Aristidi Englizaki'nin Kânûn-ı Cezâ'nın ikiyüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyeye tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen üç senesi Rebû'l-âhiri'nin on sekizinci gününden [30 Ağustos 1866] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye İdâresi'nden fî 12 Zi'l-ka'de sene (12)86 ve fî 1 Şubat sene (12)86 [13 Şubat 1870 ve 13 Şubat 1871] târihi ve sekiz yüz altmış beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olmağın îcâbının icrâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 20 Zi'l-ka'de Sene (12)86 [21 Şubat 1870]

[45-b] Konusu: Menteşe Sancağı Bodrum Kazası'na bağlı Çarıkan Köyü ahalisinden Nasuh'un eşi Hanife'nin ırzına geçen Sisamlı Çoban Manol'un Ceza

Kanunu'nun 198 ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene süreyle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dairdir. [19 Mart 1870]

Evrak Numarası: 928

Bu dahi

Menteşe Sancağı dâhilinde kâ'in Bodrum Kazâsı'na tâbi' Çarıkan Karyesi ahâlîsinden Nasûh'un zevcesi Hanîfe'ye cebren fi'l-i şeni' icrâ eylediği tebeyyün eden Sisamlı Çoban Manol'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen beş senesi Muharremi'nin yirmi üçüncü gününden [16 Mayıs 1868] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyeti'n tevârüd eyleyen mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 3 Zi'l-hicce sene (1)286 ve fi 22 Şubat sene (12)85 [6 Mart 1870] târihi ve dokuz yüz yirmi sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde.

Fî 16 Zi'l-hicce Sene 286 [19 Mart 1870]

[46-a] *Konusu:* Bohorlovi'nin tasarrufuna geçmeyen emlaklarla ilgili olarak davasının İstanbul'da görüleceğine dair Aydın Vilayetine gönderilen tahrirat-ı aliyye. [3 Nisan 1870]

Evrak Numarası: 19

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Senyoro Hâtun'un zevci İzmirli Simsar Morino ile olan emlâk ve 'akâr münâza'asının te'hîr-i rü'yetiyle merkûm Morino Fransa himâyesine dehâlet eylemesi cihetiyle bu bâbda Fransa Konsolosu'nun müdâhalesine sebebiyet verilerek hakkında ne vechile mu'âmele-i tekdiriye ve tazyîkiye icrâ olunduğundan bahisle ifâde-i hâl eylemek üzere kendüsünün Der-sa'âdet'e celb edilmesi müsted'î İzmirli Bohorlovi cânibinden gelen 'arz-ı hâller Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm Bohorlovi'nin Merkara Kamile kadından mübâya'a edüb hükmen istirdâd olunan emlâk ve 'akârât sırasında âherden almış olduğu diğerk ba'zı emlâk ve 'akâr dahi yedinden alınmasıyla bunlar için Merkara Kamile ismine olarak sened ibrâz olunmadığı hâlde usûl ve kâ'idesine tevfiikan ikmâl-ı muhâkeme ile bunların Bohorlovi'ye tasarruf etdirilmesi lüzûmuna karâr verilerek fi 22 Şa'bân sene (12)86 [27 Kasım 1869] târihinde divân-ı

mezkûrun Hukuk Dâ'iresi'nden bir kıt'a müzekkere tanzîm ile mevki'-i icrâya verildiği anlaşılmasına ve hülâsa-i istid'â ise ber-vech-i meşrûh hasmının mazhar-ı sahâbet olmasıyla kendüsüne gadr eylediğinden ifâde-i hâl etmek üzere Der-sa'âdet'e celb olunması maddesinden 'ibâret bulunmasına mebnî şu hâlde garaz ile kendüsüne gadr eylediğini serd ile yâhud mu'âmele-i kânûniyeyi mûcib olan madde-i mahsûsa ta'yîniyle da'vâya kıyâm eder ise Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye yâhud mahal-i sâ'irede tedkîki icâb edüb ancak müzekkere-i mebhûse mûcibince ihkâk-ı hakk olunmasının te'kîd ve iş'âr olunması divân-ı mezkûrun Tefrîk Cem'iyetinden fî 5 Muharrem sene (12)87 ve fî 26 Mart sene (12)86 [7 Nisan 1870] târihi ve on dokuz numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde ve bi'l-etrâf ma'lûmât olmak üzere müzekkere-i mezkûrenin sûreti leffen itâre kılınmış ve sâlifü'z-zikr mevki'-i icrâya verildiği beyân olunan müzekkere mûcibince icrâ-yı icâbı hakkında fî 11 Ramazân sene (12)86 [15 Aralık 1869] târihinde Vilâyet-i Celîlelerine tahrîrât yazıldığı kayden tebeyyün etmiş olmağla sûret-i mersûle ile iş'âr-ı mesbûk ahkâmına tevfiikan iktizâ-yı hâlin icrâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 16 Muharrem Sene (12)87 [18 Nisan 1870]

[46-b] Konusu: *Aydın Demiryolu Posta Memurları tarafından Denizli'ye gönderilen bir yük eşya ile Deveci Osman'ın bir tane beygirini gasp ettiği anlaşılan Fakih Oğlu Mestan ve Yörük Oğlu Ali ile bunlara kılavuzluk eden Sarı Oğlu Yusuf ve Kahveci Ali isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üçer sene süreyle küreğe konulmalarına; onlarla işbirliği yapan Mayasız Oğlu Osman ile Kapualtı Oğlu Hasan'ın ise yakalanmalarına karar verilmiştir. [1 Mayıs 1870]*

Evrak Numarası: 143

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Demiryolu Posta Me'mûrları tarafından Denizli'ye gönderilmiş olan bir yük eşyâ ile Deveci Osman'ın bir re's bargirinin gâsıbları olduğu inde't-tedkîk ikrârlarıyla tebeyyün eden Fakîh Oğlu Mestan ve Yörük Oğlu Ali ile bunlara kılavuzluk eden Sarı Oğlu Yusuf ve Kahveci Ali nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen beş senesi şehr-i Zi'l-hiccesi'nin yirmi birinci gününden [4 Nisan 1869] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle küreğe vaz' ve ilkâ

ve fezâhât-ı mezkûrede refikler olub firârda bulunan Mayasız Oğlu Osman ile Kapualtı Oğlu Hasan'ın dahi der-dest olunmalarına bi'l-i'tinâ ele geçürdükleri hâlde istintâkları ba'de'l-icrâ hâsıl olacak netîceye göre îcâb-ı nizâmîsinin hükümlü mazbata ile iş'âr ve inhâ olunması Divân-ı Temyîz Vilâyeti'n bâ-tahrîrât tevârüd eyleyen mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 23 Muharrem sene (12)87 ve fî 13 Nisan sene (12)86 [25 Nisan 1870] târihi ve yüz kırk üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îfâ-yı muktezâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 29 Muharrem Sene (12)87 [1 Mayıs 1870]

[47-a] Konusu: *Bayındır Kazası'ndan kurayla askere alınan 33 er toplandığı esnada erlerden Kalburcu Mahallesi ahalisinden Kayseriyeli Oğlu Ahmet, İngiliz yasakçılarında Arnavut Süleyman tarafından kurşunla yaralanmıştır. Arnavut Süleyman'ın İstanbul'a gelerek soruşturulması sonucunda gerekenin yapılmasına ve durumun bildirilmesine 17 Aralık 1869'da karar verilmişse de cevap henüz gelmemiştir. Yaralının yaralanma derecesinin doktor tarafından verilen raporla belirtilmesine ve buna göre suçlu hakkında gereken muamelenin yapılmasına Divan-ı Ahkam-ı Adliye tarafından karar verilerek, gerekenin yapılması için Aydın Vilayetine emirname-i sami yazılmıştır. [3 Mayıs 1870]*

Evrak Numarası: 26

Aydın Vilâyetine emir-nâme-i sâmi

Seksen beş senesine mahsûben Bayındır Kazâsı'ndan bâ-kur'a-i şer'ıyye alınan otuz üç neferin tecemmü' eyledikleri esnâda İngiliz yasakçılarında Arnavud Süleyman'ın neferât-ı merkûmeden Kalburcu Mahalleli Kayseriyeli Oğlu Ahmed'i kurşun ile cerh etmesinden dolayı hakkında lâzım gelen mu'âmele-i kânûniyenin icrâsı zımnında cârih-i merkûmun usûlü vechile cânib-i hükûmete celbiyle istintâk ve muhâkemesi bi'l-icrâ tebeyyün edecek hâlde göre iktizâsının icrâsıyla netîce-i keyfiyetin serî'an bu tarafa iş'ârı fî 13 Ramazân sene (1)286 [17 Aralık 1869] târihinde bâ-tahrîrât savb-ı vâlâlarına bildirilmiş ise de bunun îfâ-yı muktezâsıyla cevâb-ı lâzımesinin henüz vürüd etmediği cihetle bu kere mahall-i redîf binbaşısı Ahmed Ağa'dan cevâben gelüb taraf-ı hazret-i Ser-'askerî'den bâ-tezkire gönderilen şukka ile mecrûh-ı merkûmun derece-i cerîhasını mübeyyin tabîb tarafından verilen rapot (rapor) tercümesinin

isrâsıyla cârih-i merkûm hakkında lâzım gelen mu‘âmelenin âna göre tahdîd ve icrâsı zımında keyfiyetin te’kîdi Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Tefrîk Cem‘iyeti’nden fî 23 Muharrem sene (12)87 ve fî 13 Nisan sene (12)86 [25 Nisan 1870] târihi ve yirmi altı numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde ve evrâk-ı merkûmenin ihrâc etdirilen sûretleri leffen itâre kılınmış olmağla mukaddemki iş‘âra tevfiikan ve sûret-i mebhûse me‘âllerine nazaran iktizâsının serî‘an icrâ ve inhâsına himmet buyurulması siyâkında şukka-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî Gurre-i Safer Sene (12)87 [3 Mayıs 1870]

[47-b/48] Konusu: *İzmir’in ortasında bulunan Eski Ok Kalesi ve içerisindeki evler yıkıldığı zaman yerine bir çarşı yapılması uygun görülmüştür. Kalenin Hisar Cami, Servilihane ve Halim Ağa Çarşısı’ndan başlamak suretiyle sahile kadar bir resminin yapılması, sözü edilen evlerin de bu resimde gösterilmesi, bir defter oluşturulup bu evlerin değerlerinin oraya yazılması için Aydın Vilayetine emirname-i sami gönderilmiştir. Buna cevap olarak gelen mazbatada evlerin sahiplerinin çok yüksek miktarda ücret istedikleri anlaşılmıştır. Evlerin değeri satıldıkları zamankinden yüzde yirmi beş artmış olmasına rağmen, o zamanki emlak satışları göz önüne alındığında istenilen miktarlar evlerin değerinden üçte bir fazladır. Bu evlere hükümet 697.500 kuruş değer biçmiş, eğer ev sahipleri bu meblâğda anlaşmaya varmak istemezlerse memleketin ve toplumun refahı için anlaşıp anlaşmadıklarına bakılmayarak sözü edilen meblâğla evlerin satın alınması, yıkılan kalenin taşlarının Rıhtım Kumpanyası’na satılarak yıkım masrafinin çıkarılması, evlerin enkazının da tâliplerine satılması uygun görülmüştür. Evlerin bedelinin de kalenin yerine inşa edilmesi düşünülen mağazalar ve Avrupa’da olduğu gibi tesis edilecek olan pazar yapıldığında buraların kiralarından ödenmesine karar verilmiştir. Önceden yıkılan kalenin taş ve ‘arsasından elde edilen gelirin ıslahaneye verilmesi düşünülmüşse de, gerek buraya yapılacak çarşı için gerekse şimendiferler, vapurlar ve gemilerin getirdiği erzak ve malların tacirlere ve dolayısıyla ahaliye satılmasına olanak sağlayacağı için bir pazar yapılması gerekeceğinden ve ıslahanenin de bunların hiç birisini inşa etmeye mâli gücü yetmeyeceğinden dolayı vazgeçilmiştir. Zaten bu gibi şeyler belediye dâ’irelerine ait olduğundan eğer İzmir Belediye Dairesi’nin bunları yapacak mâli gücü yoksa kalenin yerine yapılacak olan mağazalar ve pazarın kira hasılatından üçte birinin, yıkılması düşünülen kalenin arsasına karşılık olarak belediye dairesine tahsis*

edilmesi veya uygun bir yerde belediyenin bir çarşı ve pazar inşa etmesi şıklarından hangisi tercih edilirse ona göre gereğinin yapılması ifade edilmiştir. Evler ile kale yıkıldığında satılacak enkazın ne kadar getirisinin olacağı, arsa üzerinde ne kadar bina yapılacağı ve kaç kuruş harcanması gerekeceğinin tespit edilerek bildirilmesi için Aydın Vilayetine tahrirat-ı aliyye gönderilmiş, durum Maliye Nezareti'ne de ifade edilmiştir.
[12 Mayıs 1870]

Evrak Numarası: 51

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Fî 4 Zi'l-hicce sene (12)88 [14 Şubat 1872] târihli ve yüz elli numarolu vilâyet-i müşârün-ileyhânın tahrîrâtı bi'l-vürûd battâlda tevkîf olunmuşdur.

İzmir'in vasatında kâ'in 'Atik Ok Kal'ası'nın muhâtarât-ı melhûzâsına mebnî hedmi ve taş ve 'arsasının fûruhtu ile hâsıl olacak esmânından masârîfî bi't-tenzîl kalacak akçenin Islah-hâneye terki hakkında vilâyet-i celîlelerinden sebkat eden iş'âr üzerine mezkûr kal'anın hedmi ve derûnunda bulunan hânelerin mübâya'ası ile hey'et-i muntazamada bir çarşı teşkîl edilmek için kal'anın Hisâr Câmî'-i Şerîfî ve Servili Hâne ve Halîm Ağa Çarşusu baş gösterilerek sâhile kadar bir resm-i musattahı yapılub ve zikr olunan hânelerin dahi bu resimde irâ'esiyle berâber hâl-i hâzırları üzerine kıymet-i muhammenelerini mübeyyin erbâb-ı vukûf ve Meclis-i İdâre-i Vilâyet ma'rifetiyle bir de defter terkîm edilüb gönderilmesi bâ-emir-nâme-i sâmi vilâyet-i celîlelerine bildirilmiş idi âna cevâben meclis-i mezkûrdan vârid olan mazbatada mebhûsün-'anh olan hânelere sâhibleri taraflarından pek fâhiş bahâ istenilmiş olmasıyla bir şey demelerine mahal kalmamak için emlâk kuyûdu mûcibince mezkûr hânelerin kıymetleri olmak lâzım gelen mebâliğ üzerine 'ale's-seviye yüzde yirmi beş zamm olunduğu hâlde emlâkın şimdiki râicine tesbitle kendülerine hâneleri kıymetinin sülûsânı kadar fazla akçe verilmiş demek olacağından ve şu hâlde mecmû'unun kıymeti altı yük doksan yedi bin beşyüz guruş olmak îcâb eyleyeceğinden şu akçenin i'tâsıyla tesviye-i maslahat edilmesi yoluna gidilüb eğerçi işbu hâneler ashâbı bu sûrete muvâfakat etmemişler ise de böyle memleketin tezyîn ve ma'mûriyeti ve 'umûmunun menfa'ati için lüzûmu görünen emlâk ve arâzînin mübâya'a ve iştirâsı hakkında mevzû' ve câri olan nizâm hükmünce bunların muvâfakatlarına bakılmayarak kıymet-i lâyık belki zâ'ide 'add olunan mebhûsün-'anh olan mebâliğ ile mezkûr hânelerin iştirâ olunması ve işbu akçenin İzmir'de der-dest inşâ olan Rihtım Kumpanyası devâm ettiği

hâlde kal‘anın taşları oraya satılarak masârif-ı hedmiyesi çıktıktan ve alınacak hânelerin enkâzı talebine fûruht olunduktan sonra esmânından ve şâyet bunlardan hâsıl olacak akçe kifâyet etmeyüb de biraz şey kalur ise mezkûr kal‘a mahalline inşâsı tasavvur olunan mağazaların veyâhud Avrupa’da olduğu gibi te’sîs edilecek bazarın hâsılâtından i’tâ ve tesviye kılınmak ve eğer zikr olunan kumpanya devâm edemez ise zikr olunan kal‘anın enkâzı bedeli ancak masârif-ı hedmiyesi tekâbül ve vefâ edebilüb hâneler için karşuluk olamayacağından o halde sâlifü’z-zikr yapılacak mağazaların veyâhud bazarın icâr-ı hâsılâtı karşuluk tutularak ândan tedbîren iktizâ olunmak üzere iktizâ edecek mebâliğin sûret-i ta’vîzde İzmir Mâl Sandığı’ndan i’tâsı ve işbu kal‘a mahallinden hâsıl olacak şeyin Islah-hâne-i mezkûra terki mukaddemâ karârlaşdırılmış ise de zikr olunan hâneler alınub hedm edildikten sonra mevki‘ ve maslahatın îcâbına göre mağazalar yapılmak ve bâ-muntazam bir çarşu teşkîl veyâhud gerek şimendiferler ve gerek vapur ve sefineler ile vürûd etmekte olan erzâk ve eşyânın tâcir ve bâyi‘leri ma‘rifetiyle doğrudan doğruya ashâb-ı havâice satılmasına mürecca‘ olmak için bir Pazar güşâd ve te’sîs kılınmak lâzım geldiği takdîrce çünkü Islah-hâne’nin bunların hiç birisini inşâ edebilecek derecede kuvve-i mâliyesi olmamağla berâber zâten bu misillü şeyler devâ’ir-i belediyeye ‘âid olarak eğerçi İzmir Dâ’ire-i Belediyesi’nin dahi şimdiki hâlde bunları yapacak kadar kudret ve vüs‘ati yoğ ise de mezkûr kal‘a mahalline inşâ olunacak mağazaların veyâhud te’sîs ve küşâd edilecek bazarın icâr hâsılâtından bir sülüsünün hedmi mukarrer olan kal‘anın ‘arsasına mukâbil Islah-hâne’yi i’tâsı şartıyla kal‘a-i merkûme mahallinin dâ’ire-yi belediyeye terk ve tahsîs kılınması veyâhud [s.48] dâ’irenin münâsib bir mahalden lüzûmu kadar akçe istikrâz ederek zikr olunan mağaza veyâhud bazarı inşâ eylemesi şıklarından kangısı tercih olunur ise âna göre icrâ-yı iktizâsı gösterilmekden nâşî keyfiyet Şûrâ-yı Devlet’e lede’l-havâle zikr olunan hânelerin kıymet-i hâzıraları hîn-i tahrîrde vaz‘ edilen kıymetlerinden yüzde yirmi râddesinde dûn iken mücerred ashâbının ilerüde bir gûne diyecekleri kalmamak için tahrîr-i emlâk kuyûdu esâsı ittihâz olunarak mukayyed olan kıymetlerine yüzde yirmi beş zamm ile bunlara diğerklerinden ziyâde şey teklîf ve i’tâ kılınmış iken sâhiblerinin buna muvâfakat etmeyerek daha ziyâde akçe talebinde ısrâr etmeleri menâfi‘-i ‘umûmiye için emlâk iştirâsı hakkında mevzû‘ olan nizâm hükmünce şâyân-ı kabûl olmadığından işbu hânelerin ashâbının muvâfakat ve rızâları aranılmayarak esmân-ı muhammene ve mukadderesi olan altı yük doksan yedi bin beşyüz guruşun ta’vîzen

İzmir Mâl Sandığı'ndan i'tâsıyla mübâya'ası ve kal'a mahalline inşâsı istenilen ebniyenin ba'dehû îcâbına bakılmak üzere evvel emirde zikr olunan hâneler ile kal'anın hedm olunarak ve satılacak enkâzı neye bâliğ olacağı ve hâsıl olacak arsa üzerine ne mikdâr ebniye yapılacağı ve kaç gurus sarfi lâzım geleceği keşf ü tahmîn kılınarak netîcesinin iş'âr ve inhâ ve îcâb eden harîta ve resimlerinin isrâsı husûslarının savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine bildirilmesi tensîb olunarak ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî ol-merkezde müte'allik ve şeref-südûr buyurularak keyfiyet Mâliye Nezâret-i Celîlesine de bildirilmeğın icrâ-yı îcâbına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 10 Safer Sene (12)87 [12 Mayıs 1870]

[48-a] Konusu: *Hassa Ordu-yı Hümâyun Beşinci Piyade Alayı erlerinden ve Menteşe Sancağı Mesevli Kazası'na bağlı Mesken Köyü halkından olup kaçak olan ve silahlı olarak dağlarda gezen Yusuf'un eşya ve mâlları gasp ettiği bununla birlikte Azman isimli kişinin kızının ırzına geçtiği iddia edilmiştir. Bunun üzerine yapılan incelemede Yusuf'un eşya ve malları gasp ettiğine ve de kızın ırzına geçtiğine dair bir delil bulunamamıştır. Yusuf, hakkındaki iddiadan dolayı bulunduğu yerde 18 ay hapis yatmıştır. Ancak daha sonra her nasıl olduysa taburuyla Girit'e giderek orada yaralanıp aylık 150 kuruş maaşla emekliye ayrılmıştır ve ırzına geçtiği iddia edilen kadın ve kadının kocası da dahil olmak üzere kendisinden davacı olan hiç kimse bulunmamaktadır. Bu durumda kefilli olarak salıverildiği Seraskerlik Makamı tarafından gönderilen belgelerden anlaşılmıştır. Yusuf'un hapis müddeti, 201. kanun maddesi gereğince yeterli ceza olarak görüldüğünden salıverilmesi uygun görülmüştür. [16 Mayıs 1870]³⁴¹*

Evrak Numarası: 179

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Hâssa Ordu-yı Hümâyunu Beşinci Piyâde alayı neferâtından ve Menteşe Sancağı'na mülhak Mesevli Kazâsı'na tâbi Mesken Karyesi ahâlîsinden olup firâren ve müsellahan dağlarda geşt ü güzâr etmekte bulunan Yusuf'un gasb-ı emvâl ve fezâih-i

---

³⁴¹ Ayrıca bkz. "Hassa Ordusu Beşinci Piyade Alayı neferi ve Menteşe'nin Misuli kazasına tabi Mesken karyesi sakinlerinden olup taburundan firar ile silahlı olarak dağlarda gezen, akçe ve eşya gaspedip dağa kız kaldırdığı anlaşılan Yusuf'un cezalandırılmasına dair tezkire. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, *MVL*, 746/94, (01/Ş/1283).

sâ'ireye ictisâr ile berâber Azman nâm kimesnenin kızının cebren bikrini izâle eylediğine dâ'ir vukû' bulan iddi'â üzerine icrâ kılınan tedkîkâtta mezbûrenin izâle-i bikri maddesinde mu'âmele-i cebriye vukû'ı sâbit olmadığı gibi kat'-i tarîk ve gasb-ı emvâl etdiğine medâr-ı hükm olur bir maddeye zâfer-yâb olunamadığından bu iddi'âdan dolayı merkûmun mahallinde ve gerek burada on sekiz mâh kadar habs olunduktan sonra her nasılsa taburuyla Girit'e giderek orada mecrûh olub şehriye yüz elli gurus ma'âş ile tekâ'üdü icrâ ve mezbûre ile zevci şimdi bir gûne da'vâda bulunmayub âher gûne bir da'vâcısı dahi zuhûr etmediğinden mükeffelen sebîli ihlâ olduğu vilâyet-i celîlelerinden vârid olub makâm-ı 'âlfî-i hazret-i Ser-'askerî'den tesyîr olunan iki kıt'a tahrîrât ile evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olmağla merkûmun müddet-i habsi iki yüz birinci madde-i kânûniye hükmünce hakkında cezâ-yı kâfi görüldüğünden ol-vechile saliverilmesi yolunda idüğü Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 6 Safer sene (12)87 ve fî 25 Nisan sene (1)286 [8 Mayıs 1870 ve 7 Mayıs 1870] târihi ve yüz yetmiş dokuz numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde olunmağın beyân-ı hâle ibtidâr kılındı bâkî emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 14 Safer Sene (1)287 [16 Mayıs 1870]

[48-b] Konusu: *Aydın Vilayeti'nden Kastamonu Vilayetine bağlı olan sancaklar için elli üç kıyye kökboyası tohumunun gönderilmesi istenilmiştir. [19 Mayıs 1870]*

Evrak Numarası: 79

Bu dahi

Kastamonu Vilâyet-i Celîlesi'nin elviye-i mülhakası için celbine lüzûm görünüb vilâyet-i celîlelerinden istenilmiş olan elli üç kıyye kök boyası tohumunun bir an evvel vilâyet-i müşârün-ileyhâya gönderilmesi husûsunun savb-ı vâla-yı düstûrîlerine te'kid ve iş'âr kılınması vilâyet-i mezkûre meclis-i 'umûmisinden vukû' bulan iş'âr ve ifâde ve Şûrâ-yı Devlet'de cereyân eden müzâkere üzerine bi'l-istîzân şerefrîz-südûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı şehriyâri muktezâ-yı celîlinden bulunmağla ber-mûcib-i irâde-i seniyye icâbının icrâsına himmet-i 'aliyye-i müşîrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 17 Safer Sene (12)87 [19 Mayıs 1870]

[49-a] Konusu: *İtalya Devleti deniz askerlerinden olup İzmir'de yaralanarak vefat eden Deveci isimli kişinin kâtili olup 15 sene müddetle küreğe konulmak üzere*

Rodos'a gönderilmiş olan Kutucu Mehmet'in tahliye edilmesine padişahın da izniyle karar verilmiştir. [23 Mayıs 1870]

Evrak Numarası: 150

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İtalya Devleti 'asâkir-i bahriyesinden İzmir'de mecrûhen vefât eden Deveci nâm kimesnenin cârih ve kâtili olub on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Rodos'a gönderilmiş olan Urlalı Ali bin zâde Kutucu Mehmed'in tahliye-i sebîli vilâyet-i celîlelerinden bâ-tahrîrât vukû' bulan iş'âr ve ifâde ve Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 24 Muharrem sene (12)87 ve fî 14 Nisan sene (12)86 [26 Nisan 1870] târihi ve yüz elli numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân makrûn-ı müsâ'ade-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî buyurulmağın ve keyfiyet Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyet-i Celîlesine de bildirilmeğın beyân-ı hâle ibtidâr kılındı bâkî emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 21 Safer Sene (12)87 [23 Mayıs 1870]

[49-b] Konusu: *Edremit Kazası'na bağlı Kemerköy halkından olup Saruhan Sancağı Kula Kazalı Mustafa ve Biraderi Ahmet ile Karaca Mihail isimli kişilerin üç tane atı ve bazı eşyaları yol esnasındayken İmam Oğlu Mehmet Ali ve arkadaşı İnegöl Kazası Avcalı(?) Köylü Molla Ahmet Oğlu Mehmet tarafından gasp edilmiştir. Sözü edilen İmam Oğlu Mehmet Ali ve arkadaşı Molla Ahmet Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 62. maddesi gereğince üçer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmelerine karâr verilmiştir. Ayrıca asayişin devamlılığı için güvenliği ihlal eden kişilere şiddetli cezalar verilmesinin emsallerine örnek olacağından bahsedilerek, kürek cezasının en hafifiyle yetinilmemesi kararlaştırılmıştır. [15 Temmuz 1870]*

Evrak Numarası: 309

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Edremit Kazâsı'na tâbi' Kemer Karyesi ahâlîsinden olub Saruhan Sancağı dâhilinde kâ'in Kula Kazâlı Mustafâ ve Birâderi Ahmed ile Karaca Mihâil nâm kimesnelerin esnâ-yı râhda üç re's bargirleriyle ba'zı eşyâsını ahz ü gasb eyledikleri emâre-i kaviyye ile mübeyyin olan İmam Oğlu Mehmed Ali ve refiki İnegöl Kazâsı'na tâbi' Avcalı(?) Karyeli Molla Ahmed Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesinin ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen dört senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin on beşinci

gününden [4 Eylül 1867] i'tibâren haklarında usûl-i teşhîriye ba'de'l-icrâ üçer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri Divân-ı Temyîz-i Vilâyeti'n mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Mahkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 4 Rebîü'l-âhire sene (12)87 ve fî 21 Haziran sene (12)86 [4 Temmuz 1870 ve 3 Temmuz 1870] târihi ve üç yüz dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve keyfiyet Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyet-i Celîlesine de bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına ve bu misillü emniyet-i turuk ü enhâyı ihlâl eden kuttâ'-i tarîk haklarında mücâzât-ı şedîde icrâ olunarak emsâlini terhîb-i husûl ve devâm-ı asâyişin tedâbir-i müessiresinden olduğundan ve muvakkat kürek cezâsı on beş seneye kadar mahdûd bulunduğundan ba'de-ezîn kuttâ'-i tarîk haklarında muvakkat kürek cezâsının böyle en hafifiyle iktifâ olunmayub derece-i şekâvetlerine göre emsâlini terhîbe kâfi olacak mertebe ziyâdece ta'yînine i'tinâ olunmasının Divân-ı Temyîz'e tebliğ edilmesine himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 15 Rebîü'l-âhir Sene (12)87 [15 Temmuz 1870]

[49-c] Konusu: *İzmir Sancağı Ödemiş Kazası Bademiye Köyü halkından Hacı Soğancı Oğlu'nun eşi Fatıma hârunun geceleyin evinin kapısını özel bir aletle açarak hırsızlığa cüret eden İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince üç sene müddetle küreğe konulmasına ve ortaya çıkarılan çalıntı eşyanın sahibine verilmesine karar verilmiştir. [16 Ağustos 1870]*

Evrak Numarası: 429

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda Ödemiş Kazâsı'na tâbi' Bademiye Karyesi ahâlîsinden Hacı Soğancı Oğlu zevcesi Fâtıma nâm hârunun leylen hânesi kapısını âlet-i mahsûsa ile açarak fî'l-i sirkate ictisâr eylediği ikrârı ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eden İbrâhim'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Teşrîn-i evvelî'nin yirminci gününden [1 Kasım 1869] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve zâhire çıkarılan eşyâ-yı mesrûkanın sâhibine redd ü i'tâsı Divân-ı Temyîz Vilâyeti'n mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 11 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 26 Ağustos sene (12)86 [8 Eylül 1870 ve 7 Eylül

1870] târihi ve dört yüz yirmi dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet-i ‘aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 18 Cemâziye’l-evvel Sene (1)287 [16 Ağustos 1870]

[50-a] Konusu: *Yahudi milletinden İzmir’li Salamon’un dükkânından eşya çalan İstanbullu Şükrü ve İzmirli At Canbazı İsmail’e Ceza Kanunu’nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene süreyle kürek cezası verilmesine karar verilmiştir. Aynı suçtan alıkonulan Berber Mustafa ile çalınan eşyadan satılanlara çalıntı olduklarını bilmeden kefil olmuş olan İsmail’in abisi Kahveci Mehmet’in salıverilmeleri uygun görülmüştür. [16 Ağustos 1870]*

Evrak Numarası: 427

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

Yahûdi milletinden İzmirli Salamon’un dükkânından sirkat olunan ma‘lûmü’l-mikdâr eşyânın sârikleri olduğu sâbit olan Der-sa‘âdetli Şükrü ve İzmirli At Canbazı İsmail’in Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz yirminci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ’ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen altı senesi Şevvâli’nin on dördüncü gününden [17 Ocak 1870] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üçer sene müddetle küreğe konulmaları ve bu bâbda medhali maznûn olması cihetiyle taht-ı tevkîfe alınub berâ’eti tebeyyün eden Berber Mustafâ’nın ve eşyâ-yı mesrûfeden fûruht olunanlara sirkate ma‘lûmâtı olmadığı hâlde kefâlet eylemiş olan merkûm İsmail’in birâderi Kahveci Mehmed’in salıverilmiş olmaları yolunda olduğundan bunların taht-ı kefâletden dahi çıkarılmaları Divân-ı Temyîz Vilâyeti’n mazbata-i vâridesi üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 11 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 ve fî 26 Ağustos sene (12)86 [8 Eylül 1870 ve 7 Eylül 1870] târihi ve dört yüz yirmi yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet-i ‘aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 18 Cemâziye’l-evvel Sene (1)287 [16 Ağustos 1870]

[50-b] Konusu: *Yunan Devleti tebaasından olup Avusturya Devleti tebaasından Savron bezirganın İzmir’deki kız kardeşlerinin evlerinin kapısını anahtar ile açarak belirli miktarda para ve eşyayı çaldıkları bilinen Loron ile arkadaşı Akhisarlı Mihail*

isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince üçer sene süreyle kürek cezasına çarptırılmaları uygun görülmüştür. [27 Eylül 1870]

Evrak Numarası: 491

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Yunan Devleti teba'asından olub Avusturya Devleti teba'asından Savron bezirgânın İzmir'de kız karındaşlarının hânesi kapusını neharân anahtar ile açarak derûnundan ma'lûmü'l-mikdâr akçe ve eşyâlarını sirkat eyledikleri tebeyyün eden Loron ile refiki Akhisarlı Mihâil nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen beş senesi Rebû'l-âhiri'nin üçüncü gününden [24 Temmuz 1868] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fi 21 Cemâziye'l-âhir sene (12)86 ve fi 5 Eylül sene (12)86 [28 Eylül 1869 ve 17 Eylül 1870] târihi ve dört yüz doksan bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icbâbının icrâsına himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî gurre-i Receb Sene (12)87 [27 Eylül 1870]

[50-c] Konusu: *Birunabad (Bornova) Nâhiyesi halkından İstiliko Sokorin, yine bu nahiyede bulunan Andiko isimli kişinin evinin penceresini yumruk ile açarak eşyasını çalmıştır. İstiliko Sokorin'in Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri teşhir edilerek üç sene süreyle bulunduğu yerde küreğe konulmasına ve çalınan eşyaların da sahibine verilmesine karar verilerek, Aydın Vilayetine gereğinin yapılmasına dair tahrirat-ı aliyye yazılmıştır. [28 Eylül 1870]*

Evrak Numarası: 490

Bu dahi

Birûn-âbâd Nâhiyesi ahâlîsinden olub Andiko'nun nâhiye-i mezkûrede bulunan hânesi penceresini yumruk ile açarak derûnunda ma'lûmü'l-mikdâr eşyâsını sirkat eylediği ikrârı ve emâret-i mevcûde ile tebeyyün eden İstiliko Sokorin'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen altı senesi Zi'l-ka'desi'nin on sekizinci gününden [19 Şubat 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene

müddetle mahallinde küreğe konulması ve hükûmet-i mahalliye nezdinde tevkîf kılınmış olan eşyâ-yı mesrûkanın dahi sâhibi tarafına redd ü i'tâsı Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 21 Cemâziye'l-âhire sene (12)87 ve fî 5 Eylül sene (12)86 [18 Eylül 1870 ve 17 Eylül 1870] târihi ve dört yüz doksan numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 2 Receb Sene (1)287 [28 Eylül 1870]

[51-a] Konusu: *Menemen Kazası'nda oturan Yorgi'nin geceleyin kaldığı yerin dam duvarını delerek akçesini çalan Petro'nun Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene süreyle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dair Aydın Vilayetine gönderilen tahrirat-ı aliyye suretidir. [28 Eylül 1870]*

Evrak Numarası: 484

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Menemen Kazâsı mütemekkinlerinden Yorgi'nin mebîti olan dam duvarını delerek derûnundan ma'lûmü'l-mikdâr akçesini sirkat eylediği ikrârıyla tebeyyün eden Petro'nun Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Muharremi'nin on dokuzuncu gününden [12 Mayıs 1868] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 21 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 5 Eylül sene (12)86 [18 Eylül 1870 ve 17 Eylül 1870] târihi ve dört yüz seksen dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde.

Fî 2 Receb Sene (12)87 [28 Eylül 1870]

[51-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Muğla Gökabad Nahiyesi ahalisinden olup kaçak olan arkadaşı Süleyman ile beraber Koca Oğlu Yusuf'un evinden eşya ve akçe çalan ve sonra Küçük Mehmet Oğlu Molla Mehmet'i katletmek amacıyla kurşunla yaralayan Kaçar Oğlu Mehmet isimli kişinin Ceza Kanunu'nun 180. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek beş sene süreyle küreğe konulmasına karar verilmiştir. Ayrıca yaralanan kişinin affetmemesi nedeniyle 177. ve 19. maddeler gereğince yaralı için*

gereken akçenin Kaçar Oğlu Mehmet'ten tahsil edilmesine, firarda olan Süleyman'ın ise yakalandığı takdirde soruşturulmasına karar verilmiştir. [29 Eylül 1870]

Evrak Numarası: 488

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda kâ'in Muğla Gök-âbâd Nâhiyesi ahâlîsinden olup firârda bulunan refiki Süleyman ile berâber Koca Oğlu Yusuf'un hânesinden eşyâ ve akçe sirkat ve mu'ahharan Küçük Mehmed Oğlu Molla Mehmed'i katl kasdıyla tüfenk endaht ederek cerhe cür'et eylediği ikrârıyla tebeyyün eden Kaçar Oğlu Mehmed nâm şahsın a'zâm-ı töhmeti katl kasdıyla kurşun atmak fazîhası bulunduğu mebnî sirkat fi'li esbâb-ı müşeddiden 'add olunarak Kânûn-ı Cezâ'nın yüz sekseninci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan ve târihi mahbûsiyeti bulunan seksen altı senesi Şevvâli'nin on beşinci gününden [18 Ocak 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle mahallinde küreğе konulması ve cerhi mezkûr ta'tîl-i 'uzvu mûcib olmadığından yüz yetmiş yedinci madde hükmünce diyet ahzına lüzûm görünmemekle yüz yetmiş sekizinci veyâ yüz yetmiş dokuzuncu maddelere tevfiķan îcâb eden akçenin mecrûh için cârihden tahsîl edilmesi ve firâri-i merkûmun dahi ahz ü giriftine ikdâm olunarak ele geçirüldüğünde istintâk ve muhâkemesinin icrâsıyla hâsıl olacak netîcenin iş'âr olunması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı mütefferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fi 21 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fi 5 Eylül sene (12)86 [18 Eylül 1870 ve 17 Eylül 1870] târihi ve dört yüz seksen sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 3 Receb Sene (12)87 [29 Eylül 1870]

[51-c] Konusu: *Geçende toplanmış olan Meclis-i Umumi-i Vilayet'de düzenlenen mazbataların Nafia ile ilgili olanları hakkında Şura-yı Devlet Nafia Dairesi'nden verilen mazbatadan anlaşıldığı üzere vilayetin bazı yerlerinde imal edilen akmişe fiyatının düşürülmesi konusunda bir iplik fabrikasının açılması için imtiyaz talep edilmiştir. Şayet bu imtiyaz verilirse başkaları fabrika açamayacak ve rekabet de ortadan kalkacaktır. Bu yüzden fabrika imtiyazsız açılmalıdır. Değirmen Deresi'nin etrafına verdiği zararı önlemek için sedler yapılmalı ve bunlar genişletilmelidir. Yine*

dere üzerindeki köprülerin inşası için yapılacak keşif defterleri hükümet merkezine gönderilmelidir. Bodrum ve Çeşme limanlarına fener yapılması, Aydın demiryolunun Denizli'ye uzatılması, Bodrum ve Menemen Kazalarına telgraf çekilmesi hususu Nafia Nezareti ile görüşülmektedir. [17 Ekim 1870]

Evrak Numarası: 303

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Geçende ictimâ' etmiş olan Meclis-i 'Umûmî-i Vilâyet'den tanzîm ve irsâl olunan mazbataların umûr-ı Nâfi'a'ya müte'allik olanları hakkında Şûrâ-yı Devlet Nâfi'a Dâ'iresi'nden verilen mazbata me'âlinden müstebân olduğu üzere vilâyetin ba'zı mahallerinde nesc ve i'mâl olunan akmişenin tehvîn-i fiyâtı zımında bir iplik fabrikası küşâdı için imtiyâz i'tâsı cümle-i iş'ârdan olub eğerçi bu gibi fabrikalardan az çok fâ'ide melhûz ise de imtiyâz i'tâsı muhterî'ata mahsûs olarak buna imtiyâz verilür ise dâhil-i vilâyetde başkasının öyle bir fabrika açamayacağı cihetle sanâyi'-i dâhiliyenin medâr-ı terâkkisi olan rekâbet yolunu sedd ü bend eyleyeceğinden bunun bilâ-imtiyâz yapılması kâbil olur ise devâmını te'mîn eyleyecek esbâb ve vesâ'ili istihsâl olunduktan sonra îcâbına bakılması ve Mâ-i Dirân nehriyle Değirmen Deresi'nin etrâfında bulunan kazâ ve nâhiyelere mazarrat-ı kesîre îrâs etmesiyle ve bu yüzden senevî bir yük elli bin guruş kadar vâridât-ı hazînenin hebâ ve telef olmasıyla def'-i mazarrat için yapılması iktizâ eden bendlerin ve tevsî' ü inşâsı lâzım gelen köprülere gelince bu makûle cisrlerin âlet ve edevâtın ve sâ'ir levâzımâtın taraf-ı devletden i'tâsı ve 'ameliyâtında kurâ-i mütecâvire ahâlî-i mükellefesinden lüzûmu mikdârının istihdâmıyla icrâ-yı ta'mîrât ve inşââtı nizâmnâme-i mahsûsu iktizâsından bulunmuş olduğundan bunlar için ashâb-ı servetin mu'âvenetine muhtâc olunmak iktizâ etmeyeceği cihetle mezkûr köprülerin usûl ve nizâmına tevfikân keşifleri bi'l-icrâ defter ve resimlerinin serî'an irsâl buyurulmasının ve Bodrum ve Çeşme Kasabaları limanlarında fenerler îkâdı husûsu ile Aydın demiryolunun Denizli Kazâsı'na temdîdi ve Bodrum ve Menemen Kazâlarına dahi telgraf inşâsı hakkında olan mevâdd-ı bahriye ve Nâfi'a Nezâret-i Celîleleriyle derdest muhâbere olduğundan karârlarının peyderpey iş'âr olunacağına savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine teblîğ ve bir de geçen sene ictimâ' eden Meclis-i 'Umûmî müzâkerâtı üzerine karâr-gîr olan umûr-ı Nâfi'a'dan icrâ'âtı vilâyete havâle kılınan husûsâtın mevki'-i fi'le gelüb gelemediği bilinemediğinden bunların dahi ne sûret kesb eylediğinin isti'lâmı tensîb olunmuş ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı şehriyârî

dahi ol-merkezde müte‘allik ve şeref-südûr buyurulmuş olmağla irâde-i seniyye-i mantûk-ı ‘âlîsi üzere mukteziyât-ı maslahatın hüsn-i icrâ ve inhâsına himem-i ‘aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulması bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 21 Receb Sene (12)87 [17 Ekim 1870]

[52-a] Konusu: *Vilayet merkezinde toplanmış olan Meclis-i Umumi’deki görüşmeler sonucunda düzenlenen mazbatalardan içişleriyle ilgili olanlar hakkında Şura-yı Devlet’den gönderilen mazbatadan anlaşıldığı üzere Soma, Kırkağaç ve Gelembe Kazaları köylerinin arazisi birbirleriyle içiçe olduğu için ahali arasında tartışma çıkmaktadır. Bu nedenle sözü edilen köylerin sınırlarının düzeltilmesine karar verilmiştir. Ayrıca hayır ve servet sahipleri tarafından nasıl ki Muğla Kasabası’nda birer Kütüphane, Rüşdiye Mektebi ve Mevlevihane inşasına ve kütüphane civarındaki caminin tamiratına başlanıldıysa, aynı şekilde Alaşehir, Menemen ve Kula kasabalarında da Rüşdiye Mektebi ve bir hastahane inşa edilmesi konusunda ruhsat verilip, mekteplerin inşaatı tamamlandığında gerekli muallimlerin, katiplerin ve rîsâlelerin gönderilmesi uygun görülmüştür. Ayrıca mecliste görüşülen ve ön planda tutulması istenilen konulardan birisi de İzmir ve Saruhan taraflarındaki aşiretlerin iskan edilmesi hususudur. Bunların şimdiye kadar yerleşmesine mani olan şeylerin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınmasına, gerek ahaliden oluşan bir komisyon vasıtasıyla gerekse vilayet merkezince ayrıntılı olarak düşünülerek bir çözüm bulunmasına karâr verilmiştir. Denizli Kazası’nın yeniden sancak haline getirilmesi talebi içinse, bundan doğacak masrafın görüşülmesinden sonra bir karâra varılması uygun görülmüştür. Tüm bu karârlar Aydın Vilayetine gönderilen tahrirat-ı aliyyede ifade edilmiştir. [20 Ekim 1870]*

Evrak Numarası: 321

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

Bu def‘a merkez vilâyetde ictimâ‘ etmiş olan Meclis-i ‘Umûmî’de cereyân eden müzâkerâtı hâvî tanzîm ve tesyîr olunan mazbatalardan umûr-ı dâhiliyeye müte‘allik olanları hakkında Şûrâ-yı Devlet’den verilen mazbata me’âlinden müstebân olduğu üzere Soma ve Kırkağaç ve Gelembe Kazâları kurâsının arâzîsi yek-diğeriyle mahlût olmasından dolayı Beğne’l-ahâlî münâza‘a tekevvün etmekde olduğundan ve devâ’ir-i mülkiyyenin münâsebât-ı mevki‘iyye ve ihtiyâcât-ı mahalliyesine göre ta‘yîn-i merbûtiyetleri usûl-i vilâyetin tetimmât-ı makâsıdından bulunduğundan münâsebet-i

mevki'iyyesi der-dest tahkîk olan mahaller sırasında kurâ-i merkûmenin dahi tashîh-i merbûtiyeti hakkında vilâyetce tahkîkâta teşebbüs kılınmış olması muvâfık-ı maslahat görünmesiyle ol-bâbda istihsâl olunacak netîceye göre îcâbının icrâ ve inhâ olunması ve ashâb-ı hayr ve servet taraflarından Muğla Kasabası'nda birer bâb Kütüphâne ve Mekteb-i Rüşdiye ve Mevlevîhâne binâ ve işbu kütüphâne civârındaki Câmi'-i şerîfin ta'mîrâtına ibtidâ olunduğu misillü Alaş(ehir) ve Kula ve Menemen Kasabalarında dahi mekâtib-i Rüşdiye ve bir hasta-hâne inşâsı zımında ruhsat istid'â olunub te'sîsât-ı mezkûre âsâr-ı hayriyeden idüğünden mü'essislerinin himmet-i vâkı'aları tahsîne sezâ görünmesiyle mekâtib-i mezkûrenin hitâm-ı inşââtında mu'allimleri ve kütüb ve resâil-i mukteziyesi gönderilmek üzere keyfiyetin ve İzmir ve Saruhan cihetlerinde bulunan 'aşâirin iskânı hakkında vukû' bulan teşebbüsât merkez-i isâbetde olarak bunların şimdiye kadar mâni'-i tavattunu olan ahvâle sûret-i dâime ve kâfiyede mukâvemet edecek tedâbirin istihsâli için gerek ahâlîden mürekkeb olduğu beyân kılınan komisyon vâsıtasıyla ve gerek merkez-i vilâyetce ta'mîk-i efkâr ve ârâ ile netîce-i hâsılaya göre iktizâsının bu tarafa bildirilmesinin ve Denizli Kazâsı'nın livâ hey'etine vaz'ı hakkında olan iş'âra gelince bunun masârıf cihetini der-dest müzâkere olmasıyla ba'dehû iktizâsı icrâ ve iş'âr olunacağına savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine tebliği tensîb olunmuş ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol-merkezde müte'allik ve şeref-südûr buyurulmuş olmağla ber-mûcib-i irâde-i seniyye-i iktizâlarının icrâsına ve te'sîsât-ı mezkûre mü'essislerinin ol-sûretle vâki' olan himmetleri muhabbet-i vataniye âsâr bir güzîdesinden olmadığından nezd-i 'âlîde bâ'is-i mahzûziyet olduğunun kendülerine tebşîrine himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 24 Receb Sene (1)287 [20 Ekim 1870]

[52-b/53] **Konusu:** *İzmir Limanı'na bağlı Gediz Nehri, akış mecrasının genişlemesinden dolayı oradaki tuzlalara zarar vermeye başlamıştır. Yeniden eski mecrasına döndürülmesi gerekmektedir. Bunun için mahalli mühendisler yeterli görülmeyerek bir mühendis gönderilmesine, ayrıca bir haritanın düzenlenmesine karar verilmiştir. Harita için Turuk Müdürü Mösyö Riz veya Mojel Beyler'den birisinin gönderilmesi, aylık 1.500 kuruş maaşla geçici olarak bir mühendisin, 500 kuruş aylıkla da üç kişinin İzmir'e gönderilmesi uygun görülmüştür. Bunların masraflarının Nafia Nezareti'ne verilmek üzere bir deftere kaydedilmesi ve Mahalli Mal Sandığı'ndan*

40.000 kuruşa kadar akçe tahsis edilmesi, haritanın da bir an evvel yapılması Şura-yı Devlet tarafından ifade edilmiştir. Durum Maliye Nezareti'ne bildirilmiş, gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine tahrirat-ı aliyye gönderilmiştir. [20 Ekim 1870]

Evrak Numarası: 323

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

İzmir Limanı'na munsabb olan Gedüs Nehri'nin tebdîl-i mecrâ eylemesinden dolayı liman-ı mezkûre ve husûsuyla orada kâ'in memlahalara îrâs-ı hasâr etmekde olduğundan nehr-i mezkûrun mecrâ-yı kadîmine ircâ'ı zımnında 'ameliyât-ı fenniye'nin icrâsına şiddet-i lüzûm görüldüğü Rûsûmât Emânet-i Celîlesi'nden ve geçen sene Meclis-i 'Umûmî-i Vilâyet'den vukû' bulan iş'âr ve ihtârdan anlaşıldığına ve bu makûle 'ameliyât-ı cesîme keşfiyâtının mahallî mühendisler ma'rifetiyle olması kâbil olamayacağından mütefennin bir mühendise ihâlesi lâzımeden olmasıyla berâber keşfiyâtın mevkûf-ı 'âlîleri olan harîtanın tanzîmi iktizâ edeceğine binâ'en Turuk Müdüri Mösyö Rîz veyâhûd Mojel Beğ'den birisi ta'yîn-i 'ameliyât için mu'ahharan i'zâm olunmak üzere evvel-be-evvel harîta-i mezkûrenin tanzîmi zımnında sûret-i muvakkatede olarak şehriye bin beş yüz guruş ma'âşla bir nefer mühendis mu'âvenetinin ve beheri beşer yüz guruş aylıkla üç nefer _ İzmir'e i'zâmı husûsunun Nâfi'a Nezâret-i Celîlesine havâle ve bunların dolaşacakları mahallerde nizâmen vukû' bulacak masraflarını mübeyyin iktizâ eden defteri mu'ahharan nezâret-i müşârün-ileyhâ tarafından verilmek üzere iktizâ ettikce nihâyet kırk bin guruşa kadar Mahallî Mâl Sanduğı'ndan akçe i'tâsı ve mezkûr nehrin indifâ-ı mazarratı hakkında olan ehemmiyete nazaran yapılacak harîtanın biran evvel tanzîmi zımnında mahallince nezâret-i mütemâdiye icrâsı husûslarının savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine iş'âr ve tevcîh olunması nezâret-i müşârün-ileyhâ ile bi'l-muhâbere Şûrâ-yı Devlet'de tensîb olunmuş ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol-merkezde müte'allik ve şeref-südûr buyurulan îcâbı icrâ ve keyfiyet Mâliye Nezâret-i Celîlesiyle emânet-i müşârün-ileyhâya 'âcilen iş'âr ve inbâ [s.53] edilmiş ve nehr-i mezkûrun beyân olunan mahzûr ve mazarratına mebnî mecrâ-yı kadîmine sûret-i ircâ'ı hakkında olan lüzûm ve ehemmiyet müstağni-i tekrâr bulunmuş olmağla mahallince îcâbının icrâsıyla mezkûr harîtanın sür'at-i tanzîmine nezâret ve himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 24 Receb Sene (1)287 [20 Ekim 1870]

[53-a] **Konusu:** *Hırsızlık maksadıyla Yunan Devleti tebaasından Anderiko'nun dükkanına giren Atnaş'ın Ceza Kanunu'nun 220. maddesi gereğince üç sene süreyle küreğe konulması gerekmekteyse de, ihbarların yeterli bulunmaması ve on aydır hapiste olması göz önünde bulundurularak tahliye edilmesine karar verilmiştir. [7 Kasım 1870]*

Evrak Numarası: 577

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Yunan Devleti teba'asından Anderiko'nun nerdebân aşarak sirkat kasdıyla leylen dükkânına girmiş olan Atnaş'ın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne tevfikân üç sene müddetle küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesinde gösterilmiş ise de ihbârât-ı vâkı'a merkûm Atnaş'ın dükkân-ı mezkûra ne niyetle girdiğini hükme kâfi görülemediğinden ve müddet-i habsi on mâha bâliğ olduğundan tahliye-i sebîli Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 7 Şa'bân sene (1)287 ve fî 20 Teşrîn-i Evvel sene (12)86 [2 Kasım 1870 ve 1 Kasım 1870] târihi ve beşyüz yetmiş yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 12 Şa'bân Sene (12)87 [7 Kasım 1870]

[53-b] **Konusu:** *Aydın Hapishanesi'nde bulunan dayısı Ömer Ağa Oğlu Ömer Beşe'ye gizlice dört adet tabanca ile barut ve kurşun vermiş olduğu anlaşılan Hacı Ahmet Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 119. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dairdir. [15 Kasım 1870]*

Evrak Numarası: 596

Aydın Vilâyet-i Celilesine tahrîrât-ı 'aliyye

Aydın Hapis-hânesi'nde mahbûs bulunan mücrimînden dayısı Ömer Ağa Oğlu Ömer Beşe'ye hafiyen dört 'aded tabanca ile barut ve kurşun vermiş olduğu ikrârlarıyla tebeyyün eden Hacı Ahmed Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz on dokuzuncu maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen altı senesi Şevvâli'nin yirmi dokuzuncu [1 Şubat 1870] gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 9 Şa'bân

sene (12)87 ve fi 22 Teşrîn-i Evvel sene (12)86 [4 Kasım 1870 ve 3 Kasım 1870] târihi ve beşyüz doksan altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet-i ‘aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde.

Fî 20 Şa‘bân Sene (12)87 [15 Kasım 1870]

[54] **Konusu:** *Saruhan Sancağı’na bağlı Yayaköyü ahalisinden olup, İzmir Ticaret Mahkemesi Dairesi’nde bulunan sandıktan 9.700 kuruş nakit para çalan Hacı Yani Maderidi isimli kişi hakkında soruşturma yapılmıştır. Buna göre; Yani’nin özel bir alet yardımıyla kapıyı açtığı, sandığı kırarak hırsızlığı gerçekleştirdiği ve annesi Eltilelet’in çalıntı malı sakladığı anlaşılmıştır. Yani’nin Ceza Kanunu’nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. Annesi Eltilelet ise oğlunu cezadan kurtarmak amacıyla çalıntı malı gizlediği için gözaltında tutulma süresi yeterli görülerek salıverilmesine karar verilmiş, durum İzmir Mutasarrıflığı’na bildirilmiştir. [17 Kasım 1870]*

Evrak Numarası: 597

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Saruhan Sancağı’na tâbi‘ Yayaköyü Karyesi ahâlîsinden olarak berâ-yı ticâret İzmir’de bulunduğu hâlde Mahkeme-i Ticâret Dâ’iresi’nde bulunan sandıktan dokuz bin yedi yüz guruş nakd sirkat eyleyen Hacı Yani Mâderidi nâm şahıs hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesi ve evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle mufâd-ı iş‘âra göre merkûm Yani’nin âlet-i mahsûs ile kapu açarak ve sandık kırarak fi’l-i sirkati irtikâb etdiği ve vâlidesi Eltilelet’in mâl-ı mesrûku bilerek ihfâ eylediği tebeyyün eylediğine binâ’en merkûm Yani’nin Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz yirminci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Recebi’nin on üçüncü gününden [19 Ekim 1869] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve vâlidesinin mâl-ı mesrûku bilerek hıfz etmeğe bi-hasebi’l-ihkâk merkûmu mücâzâtдан vikâyete mecbûriyeti münkir olmadığından yüz yirmi birinci madde-i kânûniye hükmüne kıyâsen müddet-i habsinin cezâ-yı kâfi ‘addiyle salıverilmeğın İzmir Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olması yolunda ise de bu misillü müstehak-ı cezâ olmayanların müddet-i tevkîflerinin cezâ-yı kâfi ‘add ve i‘tibâr olması mugâyir-i usûl olduğundan ba‘demâ haklarında kânûnen cezâ tertîb etmeyenlerin müddet-i tevkîflerinin cezâ-yı kâfi ‘add olunmaması divân-ı mezkûrun

Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 9 Şa'bân sene (12)87 ve fi 22 Teşrîn-i Evvel sene (12)86 [4 Kasım 1870] târihi ve beşyüz doksan yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 22 Şa'bân Sene (12)87 [17 Kasım 1870]

[55-a] Konusu: *Saruhan Sancağı İnegöl Nahiyesi'ne yarım saat mesafede bulunan Tarazlı Çiftliği'nde misafir olarak kalmış olan Bakırcı esnafından Keşanlı Vasil ve Hırsto'yu katlederek mallarını gasp eden ve İzmir Hapishanesi'nde bulunan iki yüzden fazla suçluyu kaçmaya teşvik ederek çatışmaya sebep olan İnegöl Nahiyeli Hakkı Efendi ile onunla işbirliği yapan Osman ve Şaban kahyâlar haklarında soruşturma yapılmıştır. Hakkı Efendi'nin Ceza Kanunu'nun 170. maddesi gereğince uygun bir yerde idam edilmesine, Şaban ve Osman kahyâların ise Ceza Kanunu'nun 175. ve 19. maddeleri gereğince beşer sene süreyle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmelerine, cesetlerin gizlenmesine yardım eden Hakim Oğlu Mehmet'in üç seneden fazladır hapiste olması 176. kanun hükmü gereğince kendisi için yeterli görülerek kefaleten salıverilmesine karar verilmiştir. [20 Aralık 1870]³⁴²*

Evrak Numarası: 593

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Saruhan Sancağı'nda vâki' İnegöl Nâhiyesi'ne yarım sâ'at mesâfede kâ'in Tarazlı Çiftliği'nde müsâfireten kalmış olan Bakırcı esnâfından Keşanlı Vasil ve Hırsto'yu katl ile ma'lûmü'l-mikdâr mâllarını gasb eden ve İzmir Hapis-hânesi'nde mahbûs iki yüzden mütecâviz mücrimîni firâra teşvîk ile mukâbeleye sebep olan nâhiye-i mezkûre ahâlîsinden Hakkı Efendi ile fi'l-i katle mu'âvenet eyleyen Osman ve Şa'bân kahyâlar haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi ve evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm Hırsto'nun verâseti babası Dimitri ve Vasil'in verâseti dahi babası Hacı Dimitri'ye münhasır olmağla vâris-i merkûmların vekîli olan Yorgi tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb tâlib-i tahlîf dahi olmadığından verese-i kâtilân tahlîfe tâlib olmadıkları hâlde fîmâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Hakkı Efendi'ye bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânededen bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret olunduğuna ve

³⁴² Ayrıca bkz. "Saruhan Sancağı'nın Tırazlı Çiftliği'nde Keşanlı Vasil ve Hırsto'yu katleden eşhas", BOA, İ.D.A., 9/17, (22/Ş/1287).

tedkîkât-ı nizâmîyyeye gelince merkûm Hakkı Efendi'nin mâllarına tama'an merkûmân Vasil ve Hırsto'yu ta'ammüden katl eylediği gibi esnâ-yı habsinde dahi mahbûsîni tahrîk ile mazarrata ve mukâbeleye sebep olduğu ve fi'l-i katilde merkûm Osman Kahyâ'nın birinci ve Şa'bân Kahyâ'nın dahi ikinci derecede mu'âvenetde buldukları ve kâtil-i merkûmun birâderi Süleyman Beşe ile Hâkim Oğlu Mehmed'in fazîlha-i katl ve gasbda bi'l-fi'l medhalleri olmayub fakat merkûm Mehmed'in ihfâ-yı ecsâd ile mütteham olduğu tebeyyün eylediğine binâ'en Kâtil Hakkı Efendi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmişinci maddesine tevfikân münâsib bir mahalde i'dâm edilmesi ve kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş beşinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkân ve târih-i habslerinden i'tibâren merkûmân Osman Kahyâ'nın on ve Şa'bân Kahyâ'nın dahi beş sene müddetlerle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmeleri ve mezbûr Mehmed'in üç seneyi mütecâviz olan müddet-i habsi yüz yetmiş altıncı madde-i kânûniye hükmünce hakkında ma'a ziyâde cezâ-yı kâfi görüldüğünden ânınla merkûmân Süleyman ve muhbir sıfatında bulunan Deveci Hüseyin'in mükeffelen salıverilmiş olmaları yolunda görünmekle kayd-ı kefâletden dahi çıkarılmaları divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 9 Şa'bân sene (12)87 ve fi 22 Teşrîn-i Evvel sene (12)86 [4 Kasım 1870 ve 3 Kasım 1870] târihi ve beşyüz doksan üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol-merkezde müte'allik buyurularak iktizâ eden fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmış ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da bildirilmiş olmağın icâbının icrâ ve merkûmân Osman ile Şa'bân'ın kayıtlarına işâret olunmak üzere târih-i habslerinin bu tarafa ve Kıbrıs'a inhâsına himmet-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde.

Fî 26 Ramazân Sene (12)87 [20 Aralık 1870]

[55-b] Konusu: *İzmir'de gözaltına alınan bir takım suçluların nasıl cezalandırılacaklarına dair Divan-ı Ahkam-ı Adliye'ye gönderilen ancak henüz cevap gelmeyen mazbatalardan bir defter oluşturulmuş, Divan-ı Ahkam-ı Adliye'ye bir yazı gönderilerek cevap talep edilmiştir. Buna göre defterin içerdiği evrak, yetmiş takımdan oluşmaktadır. Bunlardan on dokuzu şahsi davalara dair olduğundan Şeyhülislam'lık'a gönderilmiş, henüz iade edilmemesinden dolayı hükümleri gecikmiştir. Yirmi altı takımı önceden görüşülmüş olup, içlerinden dört takımının mazbatası gereğinin yapılması için*

verilmiş ancak tahkikatları eksik kalmıştır. Tamamlanması gereken yirmi bir takımı içinse Aydın Vilayetine tahrirat yazılmakta olduğu anlaşılmıştır. [23 Ocak 1871]

Evrak Numarası: 678

Bu dahi

İzmir’de taht-ı tevkîfde bulunan birtakım ashâb-ı cürm ü cinâyetin tahdîd-i cezâlarına dâ’ir tevârih-i muhtelifle ile Bâb-ı ‘Âlî’ye irsâl olunan mazâbit ve evrâkdan henüz cevâbları vürûd etmeyenlerinin tanzîm etdirilen defterinin gönderildiği beyânıyla cevâblarının isti’câlini mutazammın vilâyet-i celîlelerinden tevârüd eden tahrîrât Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye bi’l-havâle kuyûda mürâca‘at olunarak terkîm olunan pusulada gösterildiği vechile defter-i mezkûrun hâvî olduğu evrâk yetmiş takımdan ‘ibâret olub bunun on dokuz takımı hukûk-ı şahsiyyelerine dâ’ir olan i‘lâmlar için cânib-i fetvâ-hâneden gönderilerek henüz işâretle i‘âde edilmemesinden nâşî hükm-i kânûnîleri te’hîr etmiş ve târih-i havâleleri mu’ahhar yani seksen yedi senesi Recebi’nin evâsıtından Şa‘bânı’nın yirminci gününe değin verilmiş olan yirmi altı takımı der-dest müzekkere olarak mâ‘adâsı mukaddemâ müzâkere olunmasıyla bunlardan dört takımının mazbataları mevki‘-i icrâya verilüb tahkîkâtı nâkıs olması cihetiyle istikmâline lüzûm görünen yirmi bir takımı için vilâyet-i celîlelerine bir taraftan tahrîrât yazılmakta bulunmuş olduğu divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 20 Şevvâl sene (12)87 ve fî 31 Kânûn-ı Evvel sene (12)86 [13 Ocak 1871 ve 12 Ocak 1871] târihi ve altı yüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde olunmuş ve mevki‘-i icrâya verildiği beyân olunan dört takım mazbata üzerine makâm-ı nezâretten yazılan muharrerâtın târihleri mezkûr pusulaya derc ve ‘ilâve edilerek bunun bir sûreti leffen tesyîr sûy-ı vâlâ-yı âsafâneleri kılınmış olmağla ol-bâbda emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî gurre-i Zi’l-ka‘de Sene (1)287 [23 Ocak 1871]

[56-a] Konusu: Yunan Devleti tebaasından ve Gemici tayfasından Atinalı Nikoli’nin katili olup kaçak olan Sakızlı Vasil’in yakalanmasına gayret gösterilmesine, Sakızlı Vasil ile işbirliği yapan kişilerinse haklarında yeterli delil olmadığından tahliye edilmelerine dairdir. [7 Şubat 1871]

Evrak Numarası: 714

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

Yunan Devleti teba‘asından ve Gemici tâ‘ifesinden Atinalı Nikoli’nin kâtili olub firârda bulunan Sakızlı Vasil’e fi‘l-i katilde mu‘în denilen Yunânî Nikola ile refikleri Sakızlı Yani ve Dimitri ve Vandereli Nikola nâm şahısların icrâ kılınan muhâkeme-i nizâmiyyelerini mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in vârid olan mazbatası evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede‘l-havâle medlûl iş‘âra nazaran katli mezbûrun Firârî Vasil’den sūdûru delâ‘il-i kaviyye ile sâbit ise de kendüsü firârda bulunduğundan ve Nikola’nın mu‘âveneti Yahûdi Morino’nun ifâde-i mücerredesine müstenid olarak hakkında medâr-ı hükm olamayacağından tahliye-i sebîliyle firârî-i merkûm Vasil’in tutulmasına ikdâm olunması lâzım geleceği ve merkûmûn Dimitri ve Yani ve Nikola’nın salıverilmeleri yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 12 Zi‘l-ka‘de sene (12)87 ve fi 21 Kânûn-ı Sâni sene (12)86 [3 Şubat 1871 ve 2 Şubat 1871] târihi ve yedi yüz on dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağla iktizâsının icrâsına himem-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 16 Zi‘l-ka‘de Sene (12)87 [7 Şubat 1871]

[56-b] Konusu: *Ödemiş Kazası ahalisinden Hâfız İsmail’e zorla tecavüz eden Kalaycı Osman ile Kasap Manol’a Ceza Kanunu’nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 198. maddesi gereğince beşer sene kürek cezaları verilmiştir. [7 Şubat 1871]*

Evrak Numarası: 700

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

İzmir sâkinlerinden olub Ödemiş Kazâsı ahâlîsinden Hâfız İsmail’e cebren fi‘l-i şenî‘ icrâ eyledikleri ikrârlarıyla sâbit olan Kalaycı Osman ile Kasab Manol’un Kânûn-ı Cezâ’nın yüz doksan sekizinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ‘ideye tevfikân ve târih-i habsleri olan seksen yedi senesi Muharremi’nin yirmi yedinci gününden [29 Nisan 1870] i‘tibâren beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de‘t-teşhîr Kıbrıs’a gönderilmeleri Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri‘ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 9 Zi‘l-ka‘de sene (12)87 ve fi 18 Kânûn-ı Sâni sene (12)86 [31 Ocak 1871 ve 30 Ocak 1871] târihi ve yedi yüz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı’na da bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbının himem-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü‘l-emrindir.

Fî 16 Zi'l-ka'de Sene (12)87 [7 Şubat 1871]

[56-c] Konusu: *Aydın Sancağı İneabad Nahiyesi Alangüllü Köyü ahalisinden Mehmet Dayı Oğlu Hasan ve Davut Oğlu diğer Hasan ile Zaptiye askerlerinden Ahmet, geceleyin silahlı olarak İneabad Nahiyesi'ndeki Balık Dere isimli yerdeki değirmene gidip buranın kiracısı olan Yorgi ile arkadaşı Hasan'ı darp ederek mallarını çalmışlardır. Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üçer sene süreyle buldukları yerde küreğe konulmalarına dair Aydın Vilayetine tahrirat-ı aliyye yazılmıştır. [16 Şubat 1871]*

Evrak Numarası: 724

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' İne-âbâd Nâhiyesi'ne muzâf Alangüllü Karyesi ahâlisinden olub leylem ve müsellahan nâhiye-i mezkûreye tâbi' Balık Dere nâm mahallde kâ'in değirmene gidüb bunun müste'ciri Yorgi ile refiki Hasan'ı darb ile ma'lûmü'l-mikdâr mâllarını ahz eyledikleri ikrârlarıyla tebeyyün eden Mehmed Dayı Oğlu Hasan ve Dâvud Oğlu diğer Hasan ile 'Asâkir-i Zaptiye neferâtından Ahmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tatbîkan ve târih-i habsleri olan seksen altı senesi Zi'l-ka'desi'nin yirmi ikinci gününden [23 Şubat 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fî 19 Zi'l-ka'de sene (12)87 ve fî 28 Kânûn-ı Sâni sene (12)86 [10 Şubat 1871 ve 9 Şubat 1871] târihi ve yedi yüz yirmi dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 25 Zi'l-ka'de Sene (12)87 [16 Şubat 1871]

[56-d] Konusu: *Aydın Sancağı Köşk Nahiyesi'ne bağlı Musluca Köyü sakinlerinden olup aynı köyden Mustafa isimli kişinin karısı Ayşe'yi istemeden öldüren Hüseyin Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilmesine ve on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmasına karar verilmiştir. [16 Şubat 1871]*

Evrak Numarası: 725

Bu dahi

Aydın Sancağı dâhilinde kâ'in Köşk Nâhiyesi'ne muzâf Musluca Karyesi sâkinlerinden olup yine bu karyeli Mustafâ nâm kimesnenin zevcesi Âişe'nin kâtili olan Hüseyin Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeye dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûle-i merkûmenin vâris-i münhasırları bulunan Mustafâ ve diğeri Mustafâ ve Rahîme Hâtun tasaddî eyledikleri da'vâdan rızâlarıyla meccânen ferâgatle husûs-ı mezkûre ve mûrisleri merkûmenin diyetine müte'allike âmme-i da'vâdan müdde'â-'aleyh Mehmed'in zimmetini ibrâ ve ıskât eylediklerinden bu sûrette verese-i merkûme fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Mehmed'den nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hâneden bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince fi'l-i katlin merkûm Mehmed'den feverân 'arzıyla min gayr-i ta'ammüd sūdûr eylediği ikrârıyla sâbit olduğuna mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dört senesi Zi'l-ka'desi'nin on üçüncü gününden [7 Mart 1868] i'tibâren on beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 19 Zi'l-ka'de sene (12)87 ve fi 28 Kânûn-ı Sâni sene (12)86 [10 Şubat 1871 ve 9 Şubat 1871] târihi ve yedi yüz yirmi beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 25 Zi'l-ka'de Sene (12)87 [16 Şubat 1871]

[57] Konusu: *Meşhur eşkıyalardan ve Yanya Kazası'na bağlı Pervenço Köyü ahalisinden olup çatışmada öldürülen Yorgi Oğlu Asperu'nun yoldaşlarıyla ilgili soruşturma yapılmıştır. İçlerinden Yanako Oğlu Dimitri ve Vasil'in kendilerini yakalamak için gelen zaptiye askerlerine ateş açmalarından dolayı Ceza Kanunu'nun 162. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince Dimitri'nin beş, Vasil'in yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür. Kosta Oğlu Atnaş'ın işbirliği veya yataklığı kesin olarak bilinemediğinden salıverilmesine, diğeri on sekiz kişinin işbirlikleri kesin olarak bilirse de, bunu eşkiyanın zorlaması ve korkutmaları üzerine yapmaları, hiç sabıklarının bulunmaması ve*

tutukluluk süreleri göz önünde bulundurularak tahliye edilmelerine karar verilmiştir.
[22 Şubat 1871]

Evrak Numarası: 746

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

Eşkîyâ-yı meşhûreden ve Yanya Kazâsı’na tâbi‘ Pervenço Karyesi ahâlîsinden olub isâ’et-i vâkı‘asına mebnî bi’l-mukâbele i‘dâm olunan Asperu veled-i Yorgi’nin rüfekâsından karındaşı Vasil ve Yanya Kazâsı’na tâbi‘ Şurmide Karyeli Atnaş veled-i Kostî ve Delvine Kazâsı’na muzâf Dirmaveş Karyeli Diretoz Dimitri veled-i Yanako ve bunlara yataklık ve câsusluk eyledikleri istihbâr olunan Giridli Manol veled-i Estemat ve karındaşı Yorgi ve Aydın Kazâsı’na tâbi‘ Bıyıklı Karyesi’nde bi’t-te’ehhül eskicilik etmekte olan Niko Beğ Karyeli Hasan Oğlu Arab Abdullah ve Sökeli Oğlu Yorgi ve Kostantin Miço ve Taşo veled-i Kostî ve Yani veled-i Vasil ve Yani veled-i Kondere ve Tirveli veled-i Vankel ve Anderya veled-i Kostî ve Poçalı Andon Makron veled-i Kosta ve Mahiko veled-i Kostî ve Seyyid Köylü Yani veled-i Dimitri ve Rodoslu Estimat veled-i Kiryako ve Yanyalı Panayot Pandeli veled-i Vasil ve Giridli Bağçivân İstefan veled-i Yani ve Yakomi veled-i Manol ve merkûm Aspero’nun diğerkarındaşı Dimitri Kara Oğlan nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran eşhâs-ı merkûmeden Dimitri veled-i Yanako ve Vasil’in şakî-i merkûme tarîk-i şekâvetde ve ahz ve istîsâblariyçün sevk olunan ‘asâkir-i zabtiyeye teşhîr-i silâhda refâkatleri sâbit olduğundan Kânûn-ı Cezâ’nın yüz altmış ikinci maddesinin ‘ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûnede muharrer usûle tevfiķan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen beş senesi Şevvâli’nin guresinden [15 Ocak 1869] i‘tibâren Dimitri’nin on beş ve Vasil’in yedi sene müddetle küreğekonulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs Cezîresi’ne gönderilmeleri ve merkûm Tanaş veled-i Kosta’nın refâkati rivâyet kabîlinden olarak kendüsünün elde bulunanlarla muvâcehesi bi’l-icrâ derece-i töhmeti kâ’ideten tahakkuk etmemiş olduğu cihetle hakkında oraca lâhik olan hükmün tasdîki kâbil olamayacağından bunun elde bulunan haydûdlarla muvâcehesi bi’l-icrâ refâkati veyâhûd yataklığı kâ’ideten tebeyyün etdiği sûretde cezâsının ta’yîn ve inhâ ve etmediği sûretde sebîlinin ihlâ olunması ve mesbûkü’l-esâmî sâ’ir on sekiz neferin eşkîyâ-yı merkûmeye me’kûlât vermek ve irâ’e-i tarîk etmek misillü işlerde buldukları tahakkuk etmiş ise de bu hareketleri eşkîyâ-yı

merkûmenin cebr ve ihâfeleri üzerine kerhen irtikâb olunmuş ve müddet-i tevkîfleri bir buçuk seneyi tevâcüz edüb bir gûne sâbıkları dahi bulunmamış idüğünden bunların ve şakî-i merkûmun diğerkarındaşı olduğı haber verilmesiyle mu'ahharan celb ve istintâk olunarak hakkında bir şey tebeyyün etmemiş olan mezbûr Dimitri Kara Oğlan'ın müddet-i mahbûsiyetleri haklarında cezâ-yı kâfi 'add olunarak mükeffelen salıverildikleri cümle-i iş'ârdan olub ancak eşhâs-ı merkûmenin müddet-i tevkîfleri haklarında cezâ-yı kâfi 'add edilmesi 'ibâresi ta'yîn-i cezâ ma'nâsına olub bu ise derece-i töhmetin sübûtuyla kânûn-ı tatbîke mevkûf bulunmuş idüğünden ba'de-ezîn bu misillü hatfâta dikkat ile berâber böyle kâ'ideten hükm tahtına alınamayanların beyhûde tevkîf edilmemiş ve bir de evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan istintâk-nâmeler mütâla'asından anlaşıldığı üzere sulh oldukları hâlde eşkıyâ-yı merkûmeye refâkatlerini ve basıldıkları gûne kadar berâber bulduklarını ve müddet-i refâkatlerinde ba'zı vukû'âtı ve haydûdların isim ve şöretlerini izâhen beyân etmiş olan Hüseyin bin Ahmed ile Kiryako veled-i Ligor'un hayât ü memâtı ve ta'yîn-i cezâları hakkında mazbata-i merkûmede bir gûne sarâhat görülememiş ve salıverilen eşhâs miyânında bulunan merkûm Arab Abdullah dahi eşkıyâ-yı merkûmeye ihtiyârıyla müsellağ olarak refâkat etdiğini ve yiyecek verdiğini ikrâr etmiş olduğı ve refâkati eşkıyâ tarafından haber verildiğı hâlde harekât-ı meşrûhası mecbûriyete binâ edilerek salıverildiğı yolsuz görünmüş olduğundan buralarının ikmâl ve islâhıyla mükemmel mazbatasının evrâk-ı istintâkıyyesiyle ma'an bu tarafa irsâl kılınması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 25 Zi'l-ka'de sene 87 ve fi 3 Şubat sene 86 [16 Şubat 1871 ve 15 Şubat 1871] târihi ve yedi yüz kırk altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmân Dimitri ve Vasil'in vusûllerinde ol-vechile küreğekonulmaları cezîre-i mezkûre mutasarrıflığına bildirilmiş olmağla ber-minvâl-i muharrer îfâ-yı muktezâsına himem-i 'aliyye-i dâverâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir

Fî gurre-i Zi'l-hicce Sene 87 [22 Şubat 1871]

[58-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Muğla Kasabası ahâlîsinden ve kura erlerinden olan Çanak Oğlu Ömer'in yine kura erlerinden Kır Oğlu Mustafâ'yı öldürmüş olduğu Vilayet Temyiz Divanı'nın mazbatası ve ilamından anlaşılmaktadır. Buna göre; vârislerden hiç birisi kâtili kısastan affetmemişler ve barışmaya*

yanaşmamışlardır. Eğer affederlerse kısasın duracağı ve meselenin diyete dönüşeceği ifade edilmiştir. [8 Mart 1871]

Evrak Numarası: 719

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

Menteşe Sancağı’nda vâki‘ Muğla Kasabası ahâlîsinden ve kur‘a neferâtından olub yine neferât-ı merkûmeden Kır Oğlu Mustafâ’nın kâtili olan Çanak Oğlu Ömer’in kısâsına hükm-i şer‘î lâhik olduğu Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesine melfûf i‘lâm-ı şer‘î me‘âlinden müstebân olduğundan ol-bâbda cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i‘lâm-ı mezkûre işâret olunduğu vechile vereseden hiç birisi kâtil-i merkûmu kısâsdan ‘afv veyâ sulhe rağbet etmediği hâlde bizâtihim huzûrlarında talebleriyle kâtil-i merkûmun ber-nehc-i şer‘î icrâ-yı kısâs ve eğer ‘afv veyâ sulhe rağbet eder ise kısâsî sâkit ve mes‘ele diyete münkâlib olacağından iktizâ-yı şer‘îsinin îfâsıyla îcâb-ı nizâmiyyesine bakılmak üzere târih-i habsi gösterilerek keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata bu tarafa iş‘ârı Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 19 Zî’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 28 Kânûn-ı Sâni sene (12)86 [10 Şubat 1871 ve 9 Şubat 1871] târihi ve yedi yüz on dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve bi‘l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı şehinşâhî dahi ol-merkezde der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 15 Zî’l-hicce Sene (12)87 [8 Mart 1871]

[58-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Muğla Kasabası ahâlîsinden Elekci Oğlu Mehmet’in katilleri olan Düğerek Köyü sakinlerinden Abdurrahman Oğlu Mehmet ve Hacı İmam Oğlu Osman ile onlarla işbirliği yapan Çakır Oğlu Mehmet, Bahçıvan Oğlu Sâlih, Odabaşı Oğlu Mustafâ ve Türkmen Oğlu Mehmet isimli kişilerin soruşturmalarına dair Vilayet Temyiz Divanı’nın mazbata ve evrakı Divân-ı Ahkâm-ı Adliye’ye gönderilmiştir. Buna göre; kâtilin sözü edilen yedi kişiden hangisinin darp ve yaralamasıyla gerçekleştiğini kesin olarak söylemek güçtür. Bu nedenle katli müşterek olarak gerçekleştirdiklerinin varsayılmasına karar verilmiştir. Şu kadar ki, başlangıçta maktul gelip bu kişilerin toplantı heyetine tüfek atarak hiç birisine isâbet ettirememiş ve bu kişiler de mücadele sırasında onu darp ederek yaralamışlardır. Abdurrahman Oğlu Mehmet, Hacı İmam Oğlu Osman, Çakır Oğlu Mehmet, Bahçıvan Oğlu Sâlih, Odabaşı Oğlu Mustafâ, Toynak Oğlu Mustafâ ve Türkmen Oğlu Mehmet’in Cezâ Kânûnu’nun 189 ve 190. maddeleri gereğince üçer sene süreyle hapsedilmelerine karâr verilmiştir.*

Birer sene müddetle hapsedilmelerine karar verilen Tokmak Oğlu Mehmet, Kel Ömer Oğlu Hüseyin, Kulak Oğlu Mehmet ve Küçük İmam Oğlu Hüseyin'in ise cinayette parmakları olduğuna dair bir ipucu bulunmaması ve başka bir suçlarının olmaması nedeniyle tahliye edilmelerine karar verilmiştir. [8 Mart 1871]

Evrak Numarası: 772

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Muğla Kasabası ahâlîsinden Elekci Oğlu Mehmed'in kâtilleri olan Düğerek Karyesi ahâlîsinden Abdurrahman Oğlu Mehmed ve Hacı İmam Oğlu Osman ile fi'l-i katle mu'âvenet eden Çakır Oğlu Mehmed ve Bağcıvân Oğlu Sâlih ve Odabaşı Oğlu Mustafâ ve Türkmen Oğlu Mehmed nâm şahısların icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyelerini mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in vârid olan mazbata ve evrâk-ı sâ'iresi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran eğerçi katl-i mezbûrun zıkr olunan yedikişiden kangısının eser-i darb ve cerhiyle vukû'a geldiğini tâ'yîn kâbil değil ise de cümlesi maktûle hücum ile darb ve cerh etmiş olduklarından fâ'il-i müşterek i'tibâr olunmaları emr-i zarûrî olub şu kadar ki ibtidâ maktûl gelüb bunların hey'et-i mecmû'âsi üzerine tüfenk atarak hiç birisine isâbet edirememiş ve bunlar dahi bi'l-mukâbele ânı darb ve cerh etdikleri anlaşılmış olduğuna mebnî merkûmûn Abdurrahman Oğlu Mehmed ve Hacı İmam Oğlu Osman ve Çakır Oğlu Mehmed ve Bağcıvân Oğlu Sâlih ve Odabaşı Oğlu Mehmed ve Toynak Oğlu Mustafâ ve Türkmen Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen dokuzuncu ve yüz doksanını maddeleri hükmüne tatbîkan ve târih-i habsleri olan seksen altı senesi Rebû'l-evveli'nin beşinci gününden [15 Haziran 1869] i'tibâren üçer sene müddetle habs olunmaları ve fi'l-i katilde medhallerine dâ'ir bir ser-rişte bulunmadığı ve mevâdd-ı kânûniyeden bir maddeye temâs eder diğer güne töhmetleri sâbit olamadığı hâlde birer sene müddetle habslerine hükm olunan Tokmak Oğlu Mehmed ve Kel Ömer Oğlu Hüseyin ve Kulak Oğlu Mehmed ve Küçük İmam Oğlu Hüseyin haklarında bu vechile tahdîd-i mücâzât olunması kâ'ide-i mer'iyeye mugâyir görünmüş olduğundan bunların sebîllerinin tahliyesiyle ba'de-ezîn bu misillü hilâf-ı usûl hükümden tebâ'üd olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 5 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fi 13 Şubat sene (12)86 [26 Şubat 1871 ve 25 Şubat 1871] târihi ve yedi yüz yetmiş iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın iktizâsının

icrâsına himem-i ‘aliyye dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 15 Zi’l-hicce Sene (12)87 [8 Mart 1871]

[58-c] Konusu: *Urla Kazası ahalisinden Kaput Yorgi’nin kızı Katula’yı zorla dağa götürerek ırzına geçen Yani Çiko ile ona yardım eden Kifoto Oğlu Vasil ve Kara Yani Oğlu Nekine haklarında gerçekleşen soruşturmaya dâ’ir Vilayet Temyiz Divanı’nun mazbatası ve evrakı Divan-ı Ahkam-ı Adliye’ye gönderilmiştir. Buna göre, sözü edilen Yani, Vasil ve Nekine yardımıyla Katula’yı zorla dağa götürerek ırzına geçmiş ve Katula ile annesi Arnebule ve kızkardeşi Peraskule’yi de yaralamıştır. Yani’nin Ceza Kanunu’nun 19., 198. ve 200. maddeleri gereğince beş sene müddetle kürek cezasına çarptırılmak üzere Kıbrıs Adası’na gönderilmesine ve mahallince takdir edilecek bekaret bedelinin ve yaralılar için gereken cerrâh masrafının Yani’dan tahsil edilmesine karâr verilmiştir. Vasil ve Nekine’nin cezaları (ne ceza verildiği belgede belirtilmemektedir) kânûna uygun olup şimdiye kadar ceza müddetlerini tamâmlamış olacaklarından kefalet altından çıkarılmalarına karar verilmiştir. [16 Mart 1871]*

Evrak Numarası: 788

Bu dahi

Urla Kazâsı ahâlîsinden Kaput Yorgi’nin kızı Katula nâm bikr-i bâliğanın cebren dağa götürüb fi’l-i şeni’ icrâsıyla bikrini izâle eden ahâlî-i merkûmeden Yani Çiko ile mu’inleri olan Kifoto Oğlu Vasil ve Kara Yani Oğlu Nekine haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri’asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle merkûm Yani Vasil Nekine mu’âvenetleriyle mezbûre Katula’yı cebren dağa götürerek fi’l-i şeni’ icrâsıyla bikrini izâle ve mezbûre ile vâlidesi Arnebule ve hemşiresi Peraskule’yi dahi cüz-i kabîha(?) cerh eylediği ihbârât-ı vâkı’a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmûndan Yani’nin Kânûn-ı Cezâ’nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen beş senesi Şevvâli’nin yirmi birinci gününden [4 Şubat 1869] i’tibâren beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba’de’t-teşhîr Kıbrıs Cezâresi’ne gönderilmesi ve mahallince takdîr olunacak zamân-ı bikr ile cerîhaları için lâzım gelen masârîf-ı cerrâhiyenin bi’t-tahsîl mecruhâlara verilmesi ve merkûmân Vasil ve Nekine’nin ta’yîn olunan cezâları kânûna muvâfık olub şimdiye kadar ikmâl-ı

müddet etmiş olacaklarından taht-ı kefâletden dahi çıkarılmaları husûslarının savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 15 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fi 23 Şubat sene (12)86 [8 Mart 1871 ve 7 Mart 1871] târihi ve yedi yüz seksen sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Yani’nin vusûlünde ol-vechile küreğe konulması cezîre-i mezkûre mutasarrıflığına bildirilmiş olmağla ber-minvâl-i muharrer îfâ-yı muktezâsına himem-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 23 Zi’l-hicce sene (12)87 [16 Mart 1871]

[59-a] Konusu: *Tepedelenli Halil ve Filatlı Osman, beş yoldaşıyla beraber eşkiyâ reisi olan Ali ve Atnaş’ın da işbirliğiyle Tire Kazası’nda oturan Kundakçı aşiretinden İbrâhim Bey’in çadırını basıp, burnunu ve kulağını keserek mallarını gasp etmişlerdir. Yine Dere Köylü Hacı Ahmet’in evini ve Menucak(?) derbendini de basmışlardır. Mustafa ile Küçük Ahmet isimli kişilerin de bunlarla işbirliği yaptıkları, Mukayyid Mehmet Efendi’nin ise bu kişilere geçiş tezkiresi verdiği bilinmektedir. Osman ile Halil’in Ceza Kanunu’nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince müebbeden küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmeleri, eşkiyâya refakat eden Mustafa’nın beş aya ulaşan hapsinin 230. kanun maddesi gereğince yeterli görülerek salıverilmesi, yine aynı sebepten on yedi kişinin de salıverilmesi uygun görülmüştür. Vaziyeti hükûmete ihbâr etmeyen Mukayyid Mehmet Efendi’nin bunu korkudan yaptığı anlaşılmış, kendisi 159. kanun maddesi gereğince altı ay hapsedilmiştir. [17 Mart 1871]*

Evrak Numarası: 785

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

İzmir ve Aydın Sancaklarında vâki‘ Tire ve Bayındır Kazâlarında geşt ü güzâr ve ebnâ-yı sebîle îsâl-i dest-i hasâr etmekde oldukları hâlde bi’l-mukâbele itlâf edilen ve mu’ahharan mahbesde vefât eyleyen Arnavud Ali ile sâ’ir ma’lûmü’l-esâmi eşkiyânın rüfekâsından ele geçirülen Tepedelenli Halil ve Filatlı Osman ile bunların refiki denilen Bayındırlı Kara Mehmed Oğlu Mustafâ ve Sirozlu Küçük Ahmed ve bunlara yataklık ve mu’âvenet eyleyen on yedi neferle imrârlarıyçün dört kıt‘a mürûr tezkiresi vermiş olan mezkûr Bayındır Kazâsı mukayyidi Mehmed Efendi haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesi evrâk-ı

müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle me'âllerine nazaran merkûmân Filatlı Osman ve Tepedelenli Halîl'in diğere beş nefer refîkleriyle berâber re'îs-i eşkıyâ olan Ali ve Atnaş refâkatleriyle mezkûr Tire Kazâsı sâkinlerinden ve Kundakçı 'aşîretinden İbrâhim Beğ'in çadırıyla Dere Karyeli Hacı Ahmed'in hânesini Menucak(?) derbendini basarak ve İbrâhim Beğ'in burnunu ve kulağını keserek gasb-ı emvâle cür'et eyledikleri ve Mustafâ ile Küçük Ahmed'in bunlara refâkat etdikleri ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'nin dahi tezkire verdiği ikrârlarıyla tebeyyün etmiş olduğuna binâ'en merkûmân Osman ile Halîl'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin zeyli hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân mü'ebbeden küreğere konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi ve hadâset-i sinnî cihetiyle eşkıyâ-yı merkûmeye bi'l-mecbûriye refâkat eden Mustafâ'nın beş mâha resîde olan müddet-i mahbûsiyetinin iki yüz otuzuncu madde-i kânûniyenin fıkra-i ahîresi îcâbınca cezâ-yı kâfi-i 'addiyle bunun ve bu-bâbda biri elzem görünen on yedi neferin salıverilmiş olmaları yolunda görünüb ancak evrâk-ı istintâkıyyeden münfaham olduğu üzere mukayyid Mehmed Efendi'nin kaziyeyi hükûmete ihbâr etmemesi hareket-i vâkı'asının havf ve haşyetden münba'is olduğu ihtimâline zaâf verildiğinden muhtellü's-şu'ûr bulunduğu hâlde havf ü haşyete teb'îyyetle bu misillü hareketde bulunmak tasdik olunur şey olmadığından yüz elli dokuzuncu madde-i kânûniye hükmüne tevkîfân ve târih-i habsinden i'tibâren altı mâh habs edilmiş ve merkûm Küçük Ahmed'in eşkıyâ-yı merkûmenin ahz ü girift olmaları hakkında ba'zı mertebe teshîlât icrâ eylemiş olduğu beyân edilmiş ise de merkûm eşkıyânın Uşak'da tutulduğu esnâda Menteşe'de bulunmağla şu hâlde nasıl teshîlât irâ'e ettiği bilinmemiş idüğünden çünkü keyfiyetin ber-tafsîl iş'ârı husûslarının savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 15 Zi'l-hicce sene 87 ve fî 23 Şubat sene 86 [8 Mart 1871 ve 7 Mart 1871] târihi ve yedi yüz seksen beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve ma'lûmât Uşak ve Halîl'in mü'ebbeden küreğere vaz'-ı keyfiyeti Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da bildirilmiş olmağın ber-minvâl-i meşrûh îfâ-yı muktezâsına himemm-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 24 Zi'l-hicce Sene 87 [17 Mart 1871]

[59-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Palamut Nahiyesi Yayaköyü ahâlîsinden olup aynı köyden Hacı Bekir Oğlu Süleyman'ın katili olan Yağcılı Oğlu Ramazan hakkında*

gerçekleşen mahkemeye dair Vilayet Temyiz Divanı'nın mazbatası ve evrakı Divan-ı Ahkâm-ı Adliye'ye gönderilmiştir. Buna göre, Ramazan'ın maktulün diyeti olan on bin dirhem şer'î fiddayı maktulün erkek kardeşi Mehmet Arif, annesi Hatice ve kız kardeşi Aişe'ye üç senede üç taksitle ödemesine karar verilmiştir. Yapılan incelemeye göre, Ramazan, Süleyman'ı bir zanparalık hadisesinden dolayı meyhanede aralarında çıkan tartışma nedeniyle demir çapa ile darp ederek istemeden öldürmüştür. Ramazan'ın 174. ve 19. kânûn maddeleri gereğince teşhir edilerek 15 sene süreyle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [17 Mart 1871]

Evrak Numarası: 779

Bu dahi

Saruhan Sancağı'na tâbi Palamud Nâhiyesi'nde vâki Yaya Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Hacı Bekir Oğlu Süleyman'ın kâtili olan Yağcılı Oğlu Ramazân hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in vârid olan mazbatası evrâk-ı melfûfasıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı merkûme miyânında bulunub cânib-i fetvâ-hânedan tasdîk olunan i'lâm-ı şer'î me'âlîne nazaran merkûm Ramazân'ın mezbûr Süleyman'ı mûcib-i diyet olan katl ile katl etdiğine dâ'ir sebk eden ikrârı beyyine-i mu'addile ile ba'de's-sübût mûcibince maktûl-i merkûmun diyeti olan on bin dirhem şer'î fiddadan vereseden li-ebeveyn er karındaşı olub gâ'ib-i 'ani'l-belde olan Mehmed Ârif'in hissesi huzûruna tevkîf ile mâ'adâsını vâlidesi Hatîce ve li-ebeveyn kız karındaşı Âişe'ye sinîn-i selâsede üç taksit ile kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceğine ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince kâtil-i merkûmun mezbûr Süleyman'ı temür çapa ile darb ve i'dâm eylediği ikrârıyla tahakkuk etdiğinden merkûm Ramazân'ın yüz yetmiş ikinci madde-i kânûniye hükmüne tevkîfân on beş sene müddetle küreğe konulması iş'âr olunmuş ise de merkûm Ramazân kısâs veyâ i'dâm ile mahkûm olub da 'afv edilmiş kâtil olmadığından hareket-i vâkî'ası madde-i mezkûreye temâs etmeyüb tedkîkât-ı câriyeye nazaran fi'l-i katlin bir zanparalık maddesinden dolayı miyânelerinde tahaddüs eden münâza'a arasında bi't-tehevvür min gayr-i ta'ammüdin îkâ' eylediği anlaşıldığına binâ'en yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniye hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen iki senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi sekizinci gününden [14 Mayıs 1866] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve cihet-i şer'iyesinin dahi ber-mûcib-i i'lâm icrâsı

husûslarının savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 15 Zi’l-hicce sene 87 ve 23 Şubat sene 86 [8 Mart 1871 ve 7 Mart 1871] târihi ve yedi yüz yetmiş dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı’na hikâye kılınmış olmağla ol-vechile icrâ-yı îcâbına himem-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında

Fî 24 Zi’l-hicce Sene 87 [17 Mart 1871]

[60-a] Konusu: *İzmir’de oturan ve fahişe takımından olan Bursalı Ziyneti Hatun’un katili olan Cumaabad Kazası’na bağlı Gölçekler Nahiyesi ahalisinden Deveci Yusuf hakkında gerçekleşen mahkemeye dair Vilayet Temyiz Divanı’nun mazbatası ve evrakı Divan-ı Ahkam-ı Adliye’ye gönderilmiştir. Ziyneti Hatun’un varisi olmadığı için mahkemede kendisine Beytûlmal’dan Süleyman Efendi vekil olarak tayin edilmiş olup, Süleyman Efendi davayı ispat edememiştir. Yapılan incelemede cinayeti Yusuf’un işlediği açık ise de, cinayetin aralarındaki tartışmadan dolayı gerçekleşmiş olması ihtimâl dahilinde olduğundan katlin bilerek ve isteyerek yapılmadığını göz önünde bulundurmamak gerekmektedir. Katilin Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince 15 sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesine karar verilmiştir. [26 Mart 1871]*

Evrak Numarası: 17

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

Cum‘a-âbâd Kazâsı’na tâbi‘ Gölçekler Nâhiyesi ahâlîsinden olub İzmir sâkinelerinden ve fâhişe gürûhundan Bursalı Ziyneti Hâtun’un kâtili olan Deveci Yusuf hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle maktûle-i merkûmenin vârisi olmadığı cihetle cânib-i Beytû’l-Mâl’dan ta’yîn olunan Süleyman Efendi tasaddî eylediği da‘vâyı isbât edemeyüb talebiyle müdde‘â-‘aleyh Yusuf tahlîf olduğundan bu sûretde müdde‘î-i mûmâ-ileyh fimâ-ba‘d husûs-ı mezkûr hakkında müdde‘â-‘aleyhe bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdir olamayacağı cânib-i fetvâ-hânedan bu-bâbda olan i‘lâm zahrına işâret olduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince emârât-ı vâkı‘a katl-i mezbûrun merkûm Yusuf’dan sūdûrunu hükme kâfi ise de esnâ-yı katilde bunların miyânelerinin münâza‘a tekevvünüyle fî’l-i katlin feverân-ı gazab hâlinde vukû‘ı muhtemelâtdan olmasıyla merkûmun kâtili gayr-i müteammidin i‘tibâr olunması lâzım geldiğine mebnî kâtil-i

merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Şa'bânı'nın on altıncı gününden [21 Kasım 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 26 Zi'l-hicce sene 87 ve fi 6 Mart sene 87 [19 Mart 1871 ve 18 Mart 1871] târihi ve on yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da hikâye olunmağın icbâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 4 Muharrem Sene 288 [26 Mart 1871]

[60-b] Konusu: *Ankaralı Tevfik isimli kişi, Akhisarlı Mehmet ile işbirliği yaparak İzmir'de kahvecilik yapmakta olan Akhisarlı Ali Çavuş'u öldürmüştür. Mahkeme devam ederken Tevfik hastalanarak tedavi için Gureba Hastahanesi'ne kaldırılmış ancak oradan kaçmıştır. Mehmet ise Cezâir Hanı Hadisesi'nden dolayı Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyetine gönderilmiştir. Tevfik'in yakalandıktan sonra soruşturularak hakkında gereken cezanın tayin edilmesi, Mehmet'in ise Cezâ Kânûnu'nun 175. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek yedi sene müddetle Midilli Adası'nda küreğe konulması uygun görülmüştür. [28 Mart 1871]*

Evrak Numarası: 11

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

İzmir'de kahvecilik ile me'lûf olan Akhisarlı Ali Çavuş'un kâtili denilen Ankaralı Tevfik ile buna fi'l-i katilde mu'âvenet eyleyen Akhisarlı Mehmed haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran fi'l-i katlin merkûm Tevfik'den sūdûr eylediği ve Mehmed dahi mu'âvenetde bulunduğu ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk edüb iktizâ eden mürâfa'a-i şer'iiyenin icrâsı der-dest iken Tevfik hastalanarak berâ-yı tedâvi Gurebâ Hastahânesi'ne kaldırılmış olduğu hâlde oradan firâr eylemiş ve Mehmed'in Cezâir Hanı hâdisesinde cem'iyet-i fesâdiyede bulunmasından dolayı Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyet-i Celîlesine gönderilmiş olduğu anlaşılmasıyla Tevfik hakkında olunacak mu'âmele ahz ü girift olunmasına ta'lik olunarak Mehmed'in tertîb-i cezâsı lâzım gelmiş olduğuna binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş beşinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan

seksen beş senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirminci gününden [8 Ekim 1868] i'tibâren ba'de't-teşhîr yedi sene müddetle Midillü Cezâresi'nde küreğe konulması husûsunun vilâyet-i müşârün-ileyhâya ve firârda bulunan Tevfik'in bi'l-ikdâm ahz ü giriftiyle usûlüne tevfikân müdde'îsiyle mürâfa'a-i şer'îyyesi icrâ olunarak netîcesinin bâ-mazbata bildirilmesi cihetinin dahi savb-ı vâlâ-yı dâverânelerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fi 26 Zil'l-hicce sene 87 ve fi 6 Mart sene 87 [19 Mart 1871 ve 18 Mart 1871] târihi ve on bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve ol-vechile keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâya bildirilmiş olmağla oraca dahi îcâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 6 Muharrem Sene 288 [28 Mart 1871]

[61-a] Konusu: *Çeşme Kazası'na bağlı Gülbahçe Köyü ahâlîsinden Celep Andon'un Çoban Anastas vasıtasıyla İzmir'den Çeşme'ye naklettirmekte olduğu sığırlardan Rüsumat Kolcusu Hâfız Reşîd memuriyet görevi haricinde olarak 225 kuruş almıştır. Kendisinin beş sene müddetle kaleye kapatılması gerekmektedirse de, aldığı meblağ az olduğundan cezasının geçici sürgüne dönüştürülmesi kânûnen uygun görülmüştür. Ancak bir seneye yakın süredir hapiste olması 35. kanun maddesi gereğince yeterli görülerek tahliye edilmesine, aldığı meblağın iki kat olarak kendisinden tahsil edilmesine karar verilmiştir. [31 Mart 1871]³⁴³*

Evrak Numarası: 14

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Çeşme Kazâsı'na tâbi' Gülbahçe Karyesi ahâlîsinden Celep Andon'un Çoban Anastas ma'rifetiyle İzmir'den kazâ-i mezkûra nakl etdirmekte olduğu sığırlardan Rüsûmât Kolcusu Hâfız Reşîd'in vazîfe-i me'mûriyeti hâricinde olarak iki yüz yirmi beş gurus resm ahz ve ketm eylediği tedkîkât-ı vâkı'a ile tahakkuk etdiğine mebnî kendüsünün beş sene müddetle kal'a-bend edilmesi lâzım gelür ise de ihtilâs eylediği meblâğ cüz'î olduğundan ta'dîl cezâsı lâzım gelmiş ve muvakkat kal'a-bendliğin irâde-i mahsûsa ile nefy-i muvakkata tebdîli kânûnen mü'câz bulunmuş olduğundan merkûmun otuz beşinci madde-i kânûniye hükmünce bir seneye karîb müddet-i habsi hakkında

³⁴³ Ayrıca bkz. "Çeşme Kazası'nın Gülbahçe Köyü ahalisinden Celep Andon'un İzmir'den Çeşme'ye naklettiği sığırlardan, görevi olmadığı halde, vergi alıp ketmeden Rüsumat Kolcusu Hafız Reşid hakkında verilen hükmün, gereği yapılmak üzere, Aydın Vilayeti'ne bildirilmesi", BOA, *DH.MKT.*, 1314/40, (09/M/1288).

cezâ-yı kâfi ‘add olunarak tahliye-i sebîli ve meblâğ-ı mezkûrun ber-mûcib-i kânûn iki kat olarak kendüsünden istihsâli lâzım geleceği Meclis-i İdâre-i Vilâyet’in vârid olan mazbatası üzerine Şûrâ-yı Devlet’de tensîb kılınmış ve bi’l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i şehriyâri dahi ol-merkezde müte‘allik buyurulmuş olmağın iktizâsının icrâsına himem-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 9 Muharrem Sene (1)288 [31 Mart 1871]

[61-b] Konusu: *Eşkîyâdan ve Elifi(?) Köyü ahâlîsinden olup Mentеше Sancağı’ndaki Muğla Kasabalı Kula Oğlu Hacı Mehmet’in 600 kurusuyla bir adet bıçağını gasp ettiği iddia edilen Eğri Boyun Oğlu İsmail hakkında soruşturma yapılmıştır. Buna göre, İsmail’in gasbı Hasan ve firar etmiş olan Memiş Oğlu Mehmet’in yardımıyla gerçekleştirdiği anlaşılmıştır. Hasan öldüğü için kendisine ceza verilmesine gerek kalmamıştır. İsmail’in Ceza Kanunu’nun 62. maddesi ve 19. kânûn maddesi gereğince teşhir edilerek beş müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesine ve kaçak olan Mehmet’in yakalanmasına dairdir. [2 Nisan 1871]*

Evrak Numarası: 34

Bu dahi

Eşkîyâdan ve Elifi(?) Karyesi ahâlîsinden olup Mentеше Sancağı’nda vâki‘ Muğla Kasabalı Kula Oğlu Hacı Mehmed’in altı yüz guruşla bir ‘aded bıçağını gasp eylediği iddi‘â olunan Eğri Boyun Oğlu İsmâîl hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle mufâd-ı iş‘âra nazaran merkûm İsmâîl’in mukâbeleten i‘dâm olunan Hasan ve firâr eden Memiş Oğlu Mehmed ile berâber kat‘-ı tarîk ve gasb-ı emvâl fazîhasını irtikâb eyledikleri ikrârıyla tebeyyün eylediğine binâ’en merkûm İsmâîl’in Kânûn-ı Cezâ’nın altmış ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Recebi’nin yirminci gününden [26 Ekim 1869] i‘tibâren beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâm ve isrâ ve mezbûr Hasan’ın demi heder olup firâri-i merkûm Mehmed’in dahi der-dest edilmesine dikkat ve i‘tinâ olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 7 Muharrem sene 88 ve fî 16 Mart sene 87 [29 Mart 1871 ve 28 Mart 1871] târihi ve otuz dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs

Mutasarrıflığı'na da hikâye olunmağla icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 11 Muharrem Sene 288 [2 Nisan 1871]

[61-c] Konusu: *Muhtar ve Rumelili Kosti Tüehari isimli kişiler, Portekiz Devleti tebaasından İstliyanaki isimli tacirin mağazasının kilidini hırsızlık amacıyla kırarak ve damını delerek içeri girecekleri sırada zabtiye askerleri tarafından yakalanmışlardır. Ayrıca Cezair Hanı Hadisesi'ne karıştıkları için Cezair-i Bahr-i Sefid Vilayetine gönderilen bu kişilerin Ceza Kanunu'nun 220. maddesi ve 230. maddenin ilavesi ve de 19. maddesi gereğince teşhir edilerek beşer sene müddetle Midilli'de küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [7 Nisan 1871]*

Evrak Numarası: 33

Bu dahi

Yanya ahâlîsinden olub Portekiz Devleti teba'asından İstliyanâki nâm tâcirin sirkat niyetiyle leylen mağazasının kilidini kırarak ve damını delerek derûnuna duhûl edecekleri sırada 'asâkir-i zabtiye tarafından ahz ü girift olunmalarıyla sirkatin fi'le çıkmadığı ikrârlarıyla tebeyyün ederek Cezâir Hânı hâdisesinde dâhil-i cem'iyet bulunmaları cihetiyle sâ'ir erbâb-ı mefsedetle berâber Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyet-i Celîlesine gönderildikleri Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesiyle evrâk-ı müteferri'asında inhâ olunan muhtâr ile Rumelili Kosti Tüehâri nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi ve iki yüz otuzuncu maddesinin 'ilâvesi ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûnede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri bulunan seksen altı senesi Zi'l-hiccesi'nin on yedinci gününden [20 Mart 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle Midillü'de küreğe konulmaları husûsunun vilâyet-i müşârün-ileyhâya ve bunlara refâkat eylediği cümleten ifâdelerinden olan Bekci Firhâd'e dâ'ir evrâk-ı mezkûrda bir gûne kayd ve işâret bulunamamış ve bunun istintâk olunub olunmadığı gösterilmemiş olduğundan burasının dahi izâhen beyân kılınmasına savb-ı vâlâ-yı düstûrânelerine iş'ârı Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 7 Muharrem sene 88 ve fi 16 Mart sene 87 [31 Mart 1871 ve 30 Mart 1871] târihi ve otuz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve ol-vechile keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâya beyân beyân ve hikâye kılınmağın icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 11 Muharrem Sene 288 [7 Nisan 1871]

[62-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Manisa Kasabası mahallelerinden Yunus Mahallesi ahalisinden Gömleksiz Oğlu İsmail'i darp ederek karısı Fâtıma'nın zorla ırzına geçen Sivaslı hizmetkarı İbrâhim, Hafırcı Oğlu hizmetkarı Ali, Deveci Hacı Hüseyin Oğlu Sâdık, Şundalı hizmetkarı Zenci Ahmet ve Çatal Oğlu hizmetkarı Mustafa isimli kişiler haklarında yapılan soruşturmaya dair Vilayet Temyiz Divanı'nın mazbatası ve evrakı Divan-ı Ahkam-ı Adliye'ye gönderilmiştir. Buna göre, sözü edilen kişiler geceleyin İsmail'in çardağını basmışlar içlerinden Ali, İsmail'i darp etmiş, İbrahim ve Sadık ise Fatıma'yı bıçak arkasıyla döverek birkaç tarla ötedeki bir çayıra götürmüş, sonra da Ali ile hayvanların yanında bırakılmış Mustafa da dahil beşi birden kadının ırzına geçmişlerdir. Fatıma bu olay neticesinde çocuğunu düşürmüş çocuk dört gün sonra ölmüştür. Ancak suçu icra edenler çocuğun düşmesinden sorumlu tutulmamışlardır. Mustafa dışındakilerin darp etme, yaralama ve ırza geçmekten, Mustafa'nın ise sadece ırza geçme suçundan yargılanmasına karar verilmiştir. Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilmelerine, bunlardan İbrahim'in Fatıma'ya bıçak arkasıyla vurması ve Ali'nin İsmail'i darp ederek şiddete sebep ve suça önyak olmaları nedeniyle onar sene; Sadık ve Ahmet'in de Fâtıma'ya bıçak arkasıyla vurmaları nedeniyle beşer sene müddetle Kıbrıs'a küreğe konulmalarına karar verilmiştir. Yalnızca ırza geçme suçuna iştirak eden Mustafa'nın ise üç sene süreyle bulunduğu yerde küreğe konulması uygun görülmüştür. [11 Nisan 1871]*

Evrak Numarası: 53

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Saruhan Sancağı'nda vâki' Mağnisa Kasabası mahallâtından Yunus Mahalleli Gömleksiz Oğlu İsmâîl'i darb ve cerh ile zevcesi Fâtıma'ya cebren fi'l-i şeni' icrâ eden Sivaslı hidmetkârı İbrâhim ve Hafırcı Oğlu hidmetkârı Ali ve Deveci Hacı Hüseyin Oğlu Sâdık ve Şundalı hidmetkârı Zenci Ahmed ve Çatal Oğlu hidmetkârı Mustafâ nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran eşhâs-ı merkûme leylen mezbûr İsmâîl'in çardağını basarak içlerinden Ali merkûmu darb ve cerh ile İbrâhim ve Sâdık mezbûre Fâtıma'yı kaldırub bıçak arkasıyla döğerek birkaç tarla aşuru bir çayıra götürüb mu'ahharan Ali ile hayvanların yanında bırakılmış olan Mustafâ dahi bi'l-vürûd beşinin birden

mezbûreye icrâ-yı fi'l-i şenî' eyledikleri ve mezbûre çocuk düşürerek çocuğun dört gün sonra fevt olduğu tebeyyün eylemiş ise de çocuğun düşmesi merkûmların eser-i fi'lî olduğuna medâr-ı hükm olmadığından hareket-i vâkı'aları mahallince tatbîk olunan doksan ikinci madde-i kânûniyeye tevâfuk etmeyüb Mustafâ'dan mâ'adâsının töhmetleri darb ve cerh ef'âliyle berâber mezbûreyi cebren kaldırub fi'l-i şenî' icrâsına ve mezbûr Mustafâ'nın töhmeti yalnız fi'l-i şenî'de iştirâka mahzar olduğuna ve Mustafâ'dan mâ'adâsının ağır cezâyı müstelzim olan töhmetleri dahi cebren fi'l-i şenî'a ictisârları kaziyesi bulunduğu binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsleri olan seksen altı senesi Cemâziye'l-evvelisi'nin on birinci gününden [27 Ağustos 1869] i'tibâren ba'de't-teşhîr bunlardan İbrâhim'in mezbûreye bıçak arkasıyla urması ve Ali'nin İsmâîl'i darb ve cerh eylemesi ve 'ale'l-husûs fezâhat-ı mezkûreyi önayak olmaları sebep-i şiddet 'add olunarak onar ve Sâdık ve Ahmed dahi mezbûreye bıçak arkasıyla urmaları kezâlik sebep-i şiddet i'tibâriyle beşer sene müddetle bi'l-irsâl Kıbrıs'ta ve yalnız fi'l-i şenî'a müşâreket eden Mustafâ'nın dahi üç sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 9 Muharrem sene 88 ve fi 18 Mart sene 87 [5 Nisan 1871 ve 4 Nisan 1871] târihi ve elli üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve merkûmûn İbrâhim ve Ali ve Sâdık ve Ahmed'in Hüseyin vusûllerinde ol-vechile küreğe vaz' edilmeleri Kıbrıs Mutasarrıflığı'na hikâye olunmağın ber-vech-i muharrer icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 16 Muharrem Sene 288 [11 Nisan 1871]

[62-b] Konusu: *Eretni isimli bir kişi, İzmir'de manîfaturacılık yapmakta olan Avusturyalı Artin Şahumyan İzmirî Hamparsumya'nın kızı Ruzine'yi gezdiği yerden kaçırmış, Yunanlı Kayıkçı Dimitri'nin kayığına götürerek zorla ırzına geçmiştir. Kayıkçı Dimitri de rüşvet kaşılığında onları kayığına kabul etmiştir. Eretni ise hem zorla ırza geçmekten, hem de rüşvet vermekten dolayı suçludur. Eretni'nin Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine, takdir olunan 100 lira bekaret bedelinin kendisinden tahsil edilerek Ruzine'ye verilmesine karar verilmiştir. Dimitri'nin rüşvet olarak aldığı elli liranın bir mislinin 76. ve 68. kanun maddeleri gereğince kendisinden*

alınarak kaleye kapatılmak üzere Akka'ya gönderilmesine karar verilmiştir. [20 Nisan 1871]

Evrak Numarası: 60

Bu dahi

İzmir'de manifaturacılıkla me'lûf olan Avusturyalı Artin Şahumyan İzmirî Hamparsumya'nın kızı Ruzine nâm bâliğayı gezindiği mahalden cebren kaldırıub Yunanlı Kayıkcı Dimitri'nin kayığına ırkâb ve teb'îd ve icrâ-yı fi'l-i şenî' ile bikrini izâle eylediği ve Kayıkcı Dimitri'nin dahi kendüsüne mev'ûd akçeye tama'an bunları kayığına kabûl ile fi'l-i mezbûrun icrâsına rızâ-dâde olduğu ikrârlarıyla tahakkuk ettiği ve Kayıkcı Dimitri'nin töhmeti irtişâdan 'ibâret ise de Eretni'nin hem cebren icrâ-yı fi'l-i şenî' ve hem de 'arz-ı rüşvet olarak müte'addid olduğuna mebnî 'arz-ı rüşvet töhmeti esbâb-ı müşeddide 'addiyle a'zam-ı cinâyâtı olan fi'l-i şenî'den dolayı tertîb-i mücâzâtı lâzım geldiğinden Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Cemâziye'l-evvelsi'nin on dokuzuncu gününden [27 Ağustos 1869] i'tibâren ba'de't-teşhîr yedi sene müddetle merkûm Eretni'nin küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a isrâ ve cezâ ta'addüd etmemek üzere mukâvele ettiği rüşvetin kendüsünden tahsîli lâzım gelmeyeceğinden takdîr olunan yüz 'aded lira zamân-ı bikrin merkûm Eretni'den bi't-tahsîl mezbûreye i'tâsı ve yetmiş altıncı ve altmış sekizinci madde-i kânûniye hükmüne Dimitri'nin dahi mev'ûd olan elli liranın bir misli cezâ-yı nakdî kendüsünden ahz edilerek dört sene müddetle kal'a-bend edilmek üzere Akka'ya gönderilmesi Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in vârid olan mazbata ve evrâk müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 14 Muharrem sene 88 ve fi 23 Mart sene 87 [13 Nisan 1871 ve 12 Nisan 1871] târihi ve altmış numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve merkûmânın ol-vechile vaz'-ı kürek ve kal'a-bend edilmeleri husûsu Kıbrıs ve Akka Mutasarrıflıkları'na dahi beyân ve hikâye kılınmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fi 20 Muharrem Sene 288 [20 Nisan 1871]

[63-a] Konusu: *Kiryako Reis'in Oğlu Nikola ile arkadaşları Foça anbarlarından 6.147 kıyye tuz çalmışlardır. Rûsumat Meclisi müzekkeresinde uygulanan kanun maddesi gereğince sözü edilen kişilerin hakettikleri ceza üç sene*

hapistir. Divân-ı Ahkâm-ı Adliye'nin Muhakemat-ı Cezaiyye Dairesi durumun ilgili mahkemede incelenmesine ve gereğinin yapılmasına karar vermiş, bu hususta Aydın Vilayetine tahrirat-ı aliyye yazılmıştır. [20 Nisan 1871]

Evrak Numarası: 72

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Çamaltı Memlahası'ndan Kiryako Re'îs'in Oğlu Nikola'nın kayığıyla Foça anbarlarına gönderilüb merkûm Nikola ile rüfekâsının sirkat etmiş oldukları altı bin yüz kırk yedi kıyye tuzdan dolayı mezbûr Nikola ile rüfekâsının icrâ-yı mücâzâtına dâ'ir Meclis-i İdâre-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi ve evrâk-ı istintâkiyye ve müteferri'a ile Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle eğerçi bu sârikler me'mûrînden olmayub ahâddan oldukları cihetle husûs-ı mezbûr mehâkim-i nizâmiyyeye dâ'ir olarak divâna 'âid olabilir ise de Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye mehâkim-i mezbûrenin hükümlerini rü'yet ve temyîz ile muvazzaf bulunduğu ve husûs-ı mezkûr hakkında ise mehâkim-i nizâmiyye-i mahalliyeden bu işi rü'yete me'mûr olan mahkemenin bir gûne hükümlü mazbatası olmadığına ve Rûsûmât Meclisi müzekkeresinde tatbîk edilen madde-i kânûniye hükmünce eşhâs-ı merkûmenin müstehak oldukları cezâ üç sene habs derecesinde olub bu dahi me'zûniyet-i mahalliye dâ'iresinde idüğüne binâ'en husûs-ı mezkûr nizâmına tatbîkan mehâkim-i nizâmiyyeden müte'allik olduğu mahkemede rü'yet etdirilerek kânûna tevfiakan lâhik olacak hükme göre icrâ-yı îcâbının savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden 22 Muharrem sene 88 ve fi 31 Mart sene 87 [13 Nisan 1871 ve 12 Nisan 1871] târihi ve yetmiş iki numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde ve evrâk-ı mezkûrun leffen i'âde ve sûret-i hâl emânet-i müşârün-ileyhâya da beyân ve hikâye olunmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 29 Muharrem Sene 288 [20 Nisan 1871]

[63-b/64] *Konusu:* *Taryende Nahiyesi'nde değirmenci bir hıristiyanın evini basarak gaspa cüret ettikleri sırada, ev sahibi tarafından atılan kurşunlardan kaçan kişilere verilen cezalara dairdir. [28 Nisan 1871]*

Evrak Numarası: 84

Bu dahi

Eşkiyâ-yı meşhûreden Bayındır Kazâlî Şerîf Ali'nin rüfekâsından Temürayak Mehmed ve Malatyalı Kürd Mehmed ve Limni Cezîreli Kumnâki Oğlu Atnaş ve

Bayındırlı Yorgi ve bunlara yataklık eyledikleri rivâyet olunan Sarı Mekri Karyesi Değirmencisi Zeybek Oğlu Yani ve Dimitri ve Bağçıvân Antaş ve Mûsâ Hâce ve Ödemişli Hüseyin nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle hülâsa-i me'âllerinde zikr olunan Mehmedler ile Atnaş ve Yorgi'nin Şerîf Ali'ye refâkatle gasb-ı emvâl için Taryande Nâhiyesi'nde değirmenci bir hıristiyanın hânesini basub fazîha-i gasba cür'et edecekleri sırada sâhib-i hâne tarafından endaht edilen silâh kurşunlarından Mehmed ile Yorgi'nin ve bunların firârıyla muktezî oldukları mahallere bi'l-mukâbele 'asâkir-i zabtiye cânibinden atılan kurşundan dahi Atnaş'ın mecrûh oldukları ve Değirmenci Dimitri'nin dahi bunlara yataklık eylediği merkûmûn Kürd Mehmed ve Yorgi ve Atnaş ve Dimitri'nin ikrâr ve ihbârlarıyla tahakkuk etmiş ve merkûmûn Yani ve Atnaş ve Hâce Mûsâ ve Hasan'ın yataklık etdiklerine medâr-ı hükm olur bir emâre bulunamayub sebîlleri tahliye kılınmış ve merkûm Dimitri dahi hapis-hâneden firâr ederek eşhâs-ı merkûmeden Atnaş eser-i cerhden müte'essiren Gurebâ Hasta-hânesi'nde vefât edüb Malatyalı Kürd Mehmed'in ise ayağı eser-i cerhden sakat kalarak işe güce 'ademü'l-iktidâr bulunduğu cihetle memleketi cânibine tard edilmiş olduğundan ve cerihâsı iltihâm-pezîr olan Bayındırlı Yorgi ile Temürayak Mehmed'in Cezâir Hanı hâdisesinde dahi dâhil-i cem'iyet buldukları cihetle eşkıyâ-yı sâ'ire ile berâber Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyet-i Celîlesine gönderilmiş olduklarından merkûmân Temürayak Mehmed ve Yorgi'nin altmış ikinci ve iki yüz otuzuncu madde-i kânûniye 'ilâveleri ahkâmına tevfikân ta'yîn-i cezâları gösterilmiş ve altmış ikinci madde 'ilâvesi dağlarda ve karalarda müsellahan gezerek rast geldikleri yolcuları tutub soymak fazîhasını irtikâb eden kuttâ'-i tarîk hakkında olub bunların hareket-i sâbitesi ise kat'-i tarîk nev'inden olmadığı cihetle 'ilâve-i mezkûreye tevfik olunamayub iki yüz on sekizinci madde-i kânûniyenin fıkra-i evvelisine mezkûr iki yüz otuzuncu madde zeyline muvâfık görünüb fıkra-i mezbûrda gece vakti iki veyâhûd daha ziyâde eşhâs mu'âmele-i cebr ve şiddet icrâsıyla hırsızlık ederler ise muvakkaten küreğe konulurlar ve iki yüz otuzuncu madde zeylinde dahi fi'l-i sirkatin icrâsına tasaddî edüb de bed-i ihtiyârında olmayan esbâb-ı mâni'a haylûletiyle bir şey alamamış olan hırsızlar hakkında tasaddî eyledikleri fi'lin derecesine göre cezâsı icrâ olunur deyü muharrer bulunmuş olduğundan Temürayak Mehmed'in târih-i habsi olan seksen altı senesi Şa'bânı'nın beşinci [10 Kasım 1869] ve Yorgi'nin seksen beş

senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi birinci [9 Eylül 1868] günlerinden i'tibâren emr-i teşhîrleri on dokuzuncu maddede münderic kâ'ideye ba'de't-tevfik onar sene müddetle Midillü'de küreğe konulmalarının vilâyet-i müşârün-ileyhâya ve merkûm Kürd Mehmed'in ba'dehû iktizâsına bakılmak üzere etibbâ ma'rifetiyle mu'âyene etdirilerek derece-i mecrûhiyetinin rapor ile iş'ârı ve Değirmenci Dimitri'nin der-dest edilmesi husûslarının savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine bildirilmesi Divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 28 Muharrem sene 288 ve fî 6 Nisan sene 87 [19 Nisan 1871 ve 18 Nisan 1871] [S.64] târihi ve seksen dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ve ol-vechile keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâya bildirilmeğın icâbının icrâ ve inhâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 7 Safer Sene 288 [28 Nisan 1871]

[64-a] Konusu: *Aydın Vilayeti Divan-ı Temyiz mümeyyizlerinden Osmanzade Hamit Efendi ile Kasap Oğlu Anesti ve Gabril Efendilerin memuriyet süreleri iki seneye ulaşmıştır. Yerlerine Halim Ağa'nın damadı Halil Efendi ile Karabet Şahinyan ve Canbaz Oğlu İlya Efendilerin atanması Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüştür. [5 Mayıs 1871]*

Evrak Numarası: 92

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Vilâyet-i Celîleleri Divân-ı Temyîzi mümeyyizlerinden Osman-zâde Fazîletlü Hamîd Efendi ile Kasab Oğlu Anesti ve Gabril Efendilerin müddet-i me'mûriyetleri iki seneye resîde olduğu cihetle yerlerine oraca usûlü vechile intihâbları icrâ olunan Halîm Ağa Damadı Halîl Efendi ile Karabet Şâhinyân ve Canbaz Oğlu İlya Efendilerin icrâ-yı me'mûriyetleri iş'âr-ı sâmi-i âsafâneleri üzerine Şûrâ-yı Devlet'de tensîb olunmuş ve Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye Nezâret-i Celîlesine ma'lûmât verilmiş olmağla ifâ-yı muktezâsına himem-i 'aliyye-i dâverâneleri masrûf buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 14 Safer Sene 288 [5 Mayıs 1871]

[64-b] Konusu: *İzmir Zaptiye Taburu askerlerinden olup Tophane-i Amire İhtiyat Alayı dağ topu bölüğünün üçüncü çavuşu İzmirli Mehmet'in kâtili olan Arnavut Abdullah'ın bu katli bilerek isteyerek değil bir tartışma esnasında gerçekleştirdiği anlaşılmıştır. Ceza Kanunu'nun 189. maddesinde belirtildiği üzere mücadele sırasında*

katli ve yaralama eylemlerini yapan kimse mağdurdur ve 190. maddede belirtildiği üzere mağduriyeti kesin olarak bilinen ve katli, yaralamayı veya darpı gerçekleştiren kimse üç aydan üç seneye kadar haps edilir ve bu gibi kişiler beş seneden on seneye kadar Zaptiye Nezareti altına alınır. Bu nedenle Abdullah'ın üç seneyi aşkın bir süre hapsedilmesine, tahliye edildikten sonra da beş sene Zaptiye Nezareti altında bulundurulmasına karar verilmiştir. [5 Mayıs 1871]

Evrak Numarası: 120

Bu dahi

İzmir 'Asâkir-i Zabtîye Taburu neferâtından olub Tophâne-i 'Amire İhtiyât Alayı dağ topu bölüğünün üçüncü çavuşu İzmirli Mehmed'in kâtili denilen Arnabud Abdullah'ın icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmîyyesini hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl-i merkûmun vâris-i münhasırları olan anası Hatîce ve babası Hasan tasaddî eyledikleri da'vâyı isbât edemeyüb tâlib-i tahlîf dahi olmadıklarından ba'demâ dahi tahlîfe tâlib olmadıkları hâlde husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-aleyh Abdullah bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayacakları cânib-i fetvâ-hâneden bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmîyyeye gelince fi'l-i katlin esnâ-yı münâza'ada min gayr-i ta'ammüdin merkûm Abdullah'dan sūdûr eylediği ihbârât-ı vâkı'a ile tebeyyün eylediğinden merkûm Abdullah'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tatbîkan tahdîd-i mücâzâtına oraca karâr verilmiş ise de ihbârât-ı vâkı'aya göre katli-i mezbûr mukâbele yolunda îkâ' olunub kânûn-ı mezkûrun yüz seksen dokuzuncu maddesinde bi'l-mukâbele vukû' bulan katli ve cerh ve darb fi'llerini irtikâb eden kimesne mağdûrdur ve yüz doksanıncı maddede dahi mağduriyeti mütahakkık olan kâtil ve cârih ve dârib üç aydan üç seneye kadar habs olunur ve bu makûleler icâbına göre beş seneden on seneye kadar Zabtîye Nezâreti altına alınur deyü muharrer olarak merkûm Abdullah'ın seksen dört senesi Şevvâli'nin dördüncü gününden berü [29 Ocak 1868] üç seneyi tecâvüz eden müddet-i tevkîfî bu maddeler ahkâmınca hakkında cezâ-yı kâfi görüldüğüne binâ'en hemen tahliye-i sebîliyle beş sene müddet Zabtîye Nezâreti altında bulundurulması lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fi 10 Safer sene 88 ve fi 18 Nisan sene 87 [1 Mayıs 1871 ve 30 Nisan 1871] târihi ve yüz yirmi numerosu ile murakkaman verilen

mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himem-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 14 Safer Sene (1)288 [5 Mayıs 1871]

[64-c] Konusu: *Midilli ahâlîsinden olup İzmir’in merkezine bağlı Birunabad Nahiyesi’nde oturan Su Yolcu Apostol’un kızı Mariko’yu sarhoşluk hâliyle bilmeden tabanca kurşunuyla katleden Aspero, Cezair Hanı Hadisesi’ne de karıştığı için Midilli’ye gönderilmiştir. Aspero’nun Cezâ Kânûnu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle Midilli’de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [7 Mayıs 1871]*

Evrak Numarası: 114

Bu dahi

Midillü ahâlîsinden olup nefsi-i İzmir’e muzâf Birûn-âbâd Nâhiyesi sâkinlerinden Su Yolcu Apostol’un kızı Mariko’yu sarhoşluk hâliyle bi’t-tehevür tabanca kurşunuyla katl ve itlâf eylediği ikrârı ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eden Aspero’nun Cezâir Hânı Hâdisesi’nde dâhil-i cem‘iyet-i fesâd olmasıyla eşhâs-ı sâ’ire ile berâber Midillü’ye gönderilmiş olduğundan ve bu işin cihet-i şer‘iyyesine dâ’ir olup fetvâ-hânedan i’tirâz ile i‘âde olunan i‘lâmı veren nâ’ib efendinin infisâli cihetiyle ıslâhı kâbil olamayub kâtil-i merkûmun Midillü’den celbiyle tekrîr-i mürâfa‘a lâzım gelür ise de bunun dahi mürûr-ı zaman cihetiyle bir netîce-i matlûbeye vusûlü gayr-i me’mûl bulunmuş idüğünden bahisle icrâ-yı icâbına dâ’ir vilâyet-i celîlelerinden mukaddem ve mu’ahhar vârid olan muharrerât ve mefsûh meclis-i tahkîkin melfûf mazbatası ve evrâk-ı müteferri‘a Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle merkûm Aspero’nun Kânûn-ı Cezâ’ının yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic kâ’ideye tevfikân ve târih-i habsi olan seksen üç senesi Muharremi’nin dokuzuncu gününden [24 Mayıs 1866] i’tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle Midüllü’de küreğe konulmasının Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyet-i Celîlesine ve verese-i maktûle iddi‘â eyledikleri hâlde hukûk-ı şahsiyye cihetinin evvel emirde rü’yet edilmesi husûsunun dahi savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 7 Safer sene 88 ve fî 15 Nisan sene 87 [28 Nisan 1871 ve 27 Nisan 1871] târihi ve yüz on dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâya da beyân ve hikâye olunmağın icrâ-yı icâbına

himem-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 16 Safer Sene 288 [7 Mayıs 1871]

[65-a] Konusu: *Aydın Kazası Sınırtekeli Köyü ahalisinden Ahmet, Mehmet isimli kişi tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemede, bir tavuk münakaşası nedeniyle Mehmet’in Ahmet’i istemeden öldürdüğü anlaşılmıştır. Ceza Kanunu’nun 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 174. maddesinin birinci fıkrası gereğince 15 sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesine dair Aydın Vilayetine tahrîrât-ı aliyye gönderilmiştir. [7 Mayıs 1871]*

Evrak Numarası: 119

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı ‘aliyye

Aydın Kazâsı’na tâbi‘ Sınırtekeli Karyesi ahâlîsinden Ahmed’in kâtili olan Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mukaddem ve mu’ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub fetvâ-hânedan musaddak i‘lâm-ı şer‘î me‘âli merkûm Mehmed’in mezbûr Ahmed’i mûcib-i şer‘îsi kısâs olan katl ile katl eylediği sâbit olduktan sonra vâris-i münhasırları olan vâlidesi Fâtıma ile li-ebeveyn kız karındaşlarından Dudu kendü tarafından bi’l-‘asâle ve hemşîresi sagîre Hamîde cânibinden bi’l-vekâle tasaddî eyledikleri da‘vâdan rızâlarıyla meccânen ferâgatle husûs-ı mezkûre ve mûrisleri maktûl-i merkûmun dem ü diyetine müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan kâtil-i merkûmun zimmetini ibrâ eylediklerini beyândan ‘ibâret olduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun bir tavuk münâza‘asından dolayı min gayr-i ta‘ammüdin merkûm Mehmed tarafından ikâ‘ olunduğu nizâmen ve mûcib-i kısâsı idüğü şer‘an sâbit olarak henüz kısâsla hükm altına alınmaksızın merkûm Mehmed verese tarafından mazhar-ı ‘afv olmuş olduğu hâlde merkûmun kısâsı ya i‘dâm cezâlarından ‘afv olunan kâtiler hakkında mevzû‘ olan yüz yetmiş ikinci madde hükmüne tevffikan ta‘yîn-i cezâsına mahallince hükm edilmiş olması yolsuz olarak kânûnun yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelîsinde bir kimse min gayr-i ta‘ammüdin bir şahsı itlâf etmiş ise on beş sene müddetle küreğe konulur deyü muharrer bulunduğu binâ’en merkûm Mehmed’in bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Şevvâli’nin yirmi dokuzuncu gününden [12 Şubat

1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 10 Safer sene 88 ve fî 18 Nisan sene 87 [1 Mayıs 1871 ve 30 Nisan 1871] târihi ve yüz on dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz' olunması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 16 Safer Sene 288 [7 Mayıs 1871]

[65-b] Konusu: *İzmir Gümrük kolcularından olup Midilli Adası'na bağlı Mevleve Köyü ahâlisinden Hüseyin'i istemeden öldüren Arnavut Yunus'un Cezâ Kânûnu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek 15 sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dair verilen karar Aydın Vilâyetine gönderilen tahrîrât-ı 'aliyyede ifade edilmiştir. [9 Mayıs 1871]*

Evrak Numarası: 106

Bu dahi

İzmir gümrük kolcularından olup Midillü Cezîresi'ne tâbi' Mevleve Karyesi ahâlisinden Hüseyin'in kâtili olan Arnavud Yunus hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeye dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm Hüseyin'in zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub velâyeti sultânü'l-müslimîne 'âid ve râcî' olmasıyla kıbel-i şer'-i şerîfden da'vâya me'zûn olan zabtiye onbaşlarından Sâlih Ağa tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh Yunus ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın bu sûretde müdde'î-i merkûm fîmâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyhe bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan bu bâbda olan i'lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince mezbûr Arnavud Yunus'un merkûm Hüseyin'i min gayr-i ta'ammüdin katl eylediği ihbârât-ı vâkı'a ile tahakkuk etmiş olduğuna mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi dokuzuncu gününden [12 Nisan 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 7 Safer sene 88 ve fî 15 Nisan sene 87 [28 Nisan 1871 ve 27 Nisan

1871] târihi ve yüz altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na beyân ve hikâye olunmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 18 Safer Sene 288 [9 Mayıs 1871]

[66-a] Konusu: *Medine ahâlîsinden Halil Efendi Manisa'da Kara Osmanzâde Mustafâ Efendi'nin evinde misafir bulunduğu sırada heybesi kaybolmuştur. Kaybolan heybeyi Akhisarlı Mehmet Çavuş isimli kişinin çaldığı iddia edilmektedir. Akhisarlı Mehmet Çavuş soruşturulmuş, heybeyi çaldığını inkar etmiş, hakkında bir delil de bulunmadığı için kefaleten saliverilmesine karar verilmiştir. Mehmet Çavuş'un iddia edilen hırsızlığı yaptığına dair bir delil bulunamadığı için kefâlet altından çıkarılmasına karar verilmiş, bu hususta Aydın Vilâyetine tahrîrât-ı 'aliyye yazılmıştır. [10 Mayıs 1871]*

Evrak Numarası: 115

Aydın Vilâyet-i Celîlesine tahrîrât-ı 'aliyye

Medine-i Münevvere ahâlîsinden Halil Efendi Mağnisa'da Kara Osman-zâde Mustafâ Efendi'nin hânesinde müsâfir bulunduğu hâlde mûmâ-ileyh Halil Efendi'nin zâyî' olan heybesinin sâriki olduğu iddi'â olunan Akhisarlı Mehmed Çavuş mukaddemâ bi't-tevkîf istintâk olundukda fazîha-i sirkate cür'etini inkâr ederek hakkında medâr-ı hükm olur ser-rişteye dahi dest-resi olunamamağla mükeffelen saliverilmiş ve mu'ahharan efendi-yi mûmâ-ileyh hâzır olduğu hâlde bi't-taleb şer'an dahi tahlîf edilmiş olduğu Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın bâ-tahrîrât cevâbına vârid olan mazbatasında gösterilmiş ve şu hâlde merkûm Mehmed Çavuş'un iddi'â olunan sirkatde medhaline medâr-ı hükm bulunamamış olduğundan kendüsünün taht-ı kefâletden dahi ihrâcî Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 7 Safer sene 88 ve fî 15 Nisan sene 87 [28 Nisan 1871 ve 27 Nisan 1871] târihi ve yüz on beş numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 19 Safer Sene 288 [10 Mayıs 1871]

[66-b] Konusu: *İzmir Kazası'na bağlı Kömürdili Köyü ahâlîsinden Mestan Oğlu Ali, aynı köylü Hâcegân Oğlu Mehmet isimli eşkiyâyı çatışma esnasında öldürmüştür. Mestan Oğlu Ali'nin sözü edilen eşkiyâyı yakalamak amacıyla Tabur Ağası İbrâhim*

Ağa tarafından verilen izin üzerine öldürdüğü anlaşılmıştır. 189. kânûn hükmünde mücadele sırasında gerçekleşen yaralama, darp ve öldürme eylemlerini yapan kimse mağdurdur, fakat zabıta memurları görevlerini icra etmekte olduklarından sözü edilen suçlardan sorumlu tutulmazlar diye yazmaktadır. Bu nedenle Mestan Oğlu Ali'nin suçtan sorumlu tutulmamasına karar verilmiştir. [12 Mayıs 1871]

Evrak Numarası: 128

Bu dahi

İzmir Kazâsı'na tâbi' Kömürdili Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Hâcegân Oğlu Mehmed nâm şakîyi Sarı Oğlu Hüseyin mu'âvenetiyle Mestan Oğlu Ali'nin esnâ-yı mukâbelede ne-vechile i'dâm eylediğine dâ'ir Meclis-i İdâre-i Vilâyet'in tahrîrât-ı behiyye-i âsafâneleriyle vârid olan mazbatası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran şakî-i mezbûrun taraf-ı hükûmetden ahz ü giriftine me'mûr olan Tabur Ağası İbrâhim Ağa tarafından verilen me'zûniyet üzerine esnâ-yı mukâbelede mezbûr Ali tarafından tüfenk kurşunuyla i'dâm olunduğu anlaşıldığına ve yüz seksen dokuzuncu madde-i kânûniyede bi'l-mukâbele vukû' bulan katl ve darb ve cerh fi'llerini irtikâb eden kimse mağdûrdur fakat zâbıta me'mûrları bu bâbda müstesnâ olunarak ânlar vazîfe-i mes'ûliyetlerini icrâda nizâm-ı mahsûsun gösterdiği mesâ'î üzerine ikâ' edebilecekleri katl ve darb ve cerh fi'llerinden mes'ûl olmazlar deyü muharrer olup bu misillü bir kimesnenin 'inde'l-muhâkeme cinâyeti sâbit olmayan bir şahsı mukâbeleten i'dâm etmiş kendüsünü zâbıta sıfatında bulunduramaz ise ağa-yı mûmâ-ileyhin bunlara bu me'zûniyeti vermiş olduğu taht-ı i'tirâfında olması ve ağa-yı mûmâ-ileyh taraf-ı hükûmetden şakî-i merkûmun taharrîsine me'mûr olarak bu hareketi vilâyetin tasdîki altında bulunması cihetiyle kâtil-i merkûmu Zâbıta Me'mûru tanımak lâzım geldiğine mebnî şakî-i merkûmun demi heder olarak şu kadar ki ba'de-ezîn bu misillü maddelerde ahâlîye me'zûniyet verileceği hâlde vilâyet veyâhûd mutasarrıfın taraflarından tahrîren verilmesi ve bu vechile verilen me'zûniyet emrinin 'aynen veyâ musaddak bir sûretinin tahkîkât-ı nizâmiyye evrâkına rabt edilmesi lâzım geleceğinin savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 14 Safer sene 288 ve fî 22 Nisan sene 87 [5 Mayıs 1871 ve 4 Mayıs 1871] târihi ve yüz yirmi sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ol-vechile icrâ-yı icâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 21 Safer Sene 288 [12 Mayıs 1871]

[67] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Milas Kazası Mandalyat Nâhiyesi'nin Tekkedere Köyü'nde oturan Çakır Oğlu Mustafa ile Hisarcık Köyü ahalisinden Himmet Oğlu Ali'yi öldüren Balat Nahiyesi'ne bağlı Boran Köyü ahalisinden Rif Oğlu Panayot, Pala Yorgi Oğlu Paminonda, Yani Oğlu Kolorbut Adası ahalisinden Kömürcü Metro, Aspero Karinis Oğlu Yanaki haklarında soruşturma yapılmıştır. Buna göre, Metro, Yanaki, Panayot, Paminonda kaçak olan Taşo ve Aspero ile beraber silahlı olarak gezdikleri esnada Mustafa'yı öldürmüşler ve eşyasını gasp etmişlerdir. Ali'nin cinayette suçu olduğuna dair bir delil bulunamamış, Metro ve Yanaki ecelleriyle hapisanede vefat ettiklerinden haklarında cezaya gerek kalmamıştır. Paminonda ve Panayot'un 62. maddenin ilavesi gereğince on beşer sene müddetle küreğe konulmaları uygun görülmüş, kaçak olanların yakalanmaları Sisam Eمارeti'ne bildirilmiştir. [17 Mayıs 1871]*

Evrak Numarası: 149

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Girid Mes'elesi hengâmında Mentese Sancağı havâlisinde geşt ü güzâr etmiş olan Kolorbut Adalı Nikola ve Tınış nâm şakîlerin refiklerinden olub livâ-i mezkûrede vâki' Milas Kazası'na tâbi' Mandalyat Nâhiyesi'ne muzâf Tekedere Karyeli Çakır Oğlu Mustafâ ile Hisârcık Karyeli Himmet Oğlu Ali'nin kâtillerinden olan Balat Nâhiyesi'ne muzâf Boran Karyeli Rif Oğlu Panayot ile Pala Yorgi Oğlu Paminonda ve mezbûr Kolorbut Adalı Kömürcü Metro veled-i Yani ve Yanâki veled-i Aspero Karinis nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyede merkûmûn Metro ve Yanaki ve Panayot ve Paminonda firârda bulunan mezkûr Kolorbut Adalı Taşo ve Aspero ile berâber müsellahan kat'-i tarîk yolunda geşt ü güzâr eyledikleri sırada merkûm Mustafâ'yı firârda bulunan Taşo ile mezbûr Metro müştereken cerh ve katl ederek eşyâsını gasb eyledikleri ikrârlarıyla tebeyyün edüb mezbûr Ali'nin katlinde medhallerine medâr-ı hükm olur emâre bulunamamış ve merkûmân Metro ve Yanaki hulûl-ı ecel-i mev'ûdlarıyla Hapis-hâne'de vefât ederek haklarında ta'yîn-i cezâyâ mahal kalmamış idüğünden ve maktûl Mustafâ'nın veresesi li-eclî'l-mürâfa'a da'vet edilmiş ise de bî-kudret oldukları cihetle gelmekden istinkâf eylemiş ve merkûmân Paminonda ve Panayot Cezâir Hânı Hâdisesi'nden dâhil-i cem'iyet bulunmalarıyla sâ'ir erbâb-ı mefsedetle berâber Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyet-i Celîlesine gönderilmiş

olduklarından bahisle merkûmân Paminonda ve Panayot'un altmış ikinci madde-i kânûniye 'ilâvesine tevfiķan on beşer sene müddetle küreĝe konulmaları istîzânına ve firârî-i merkûmların ahz ü giriftleri dahi Sisam Emâreti'ne bildirildiĝi ifâdesine dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Panayot'un eşhâs-ı merkûme ile tarîk-i şekâvetde müsellahan geşt ü güzâr eylediĝi ikrârlarıyla tebeyyün eylediĝine ve kat'-i tarîk yolunda Çakır Oĝlu Mustafâ'yı katl edenlerle berâber olduĝundan fi'l-i katilde dahi müşterek olması mütehammil ise de kendüsü iştirâkını külliyyen münkir olup medâr-ı hükm olur emâre dahi bulunamadığından merkûm Panayot'un yalnız ikrârıyla sâbit olan kat'-i tarîk töhmetinden dolayı mücâzât görmesi îcâb etdiĝine binâ'en madde-i mezkûrenin fıkra-i evvelisi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiķan ve târih-i habsi olan seksen dört senesi Recebi'nin yirmi dördüncü gününden [21 Kasım 1867] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreĝe konulması ve Paminonda'ya gelince merkûm dahi haydûdluk etmek ittifâkına dâhil ise de fi'liyâta başlanmazdan evvel sıvışdığı kendü ifâdesi ve rûfakâsının tasdiki ile nümâyân olup şu hâlde hakkında cezâyâ mahal olmadığından sebîlinin tahliye kılınması husûslarının vilâyet-i müşârün-ileyhâya iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 21 Safer sene 288 ve fi 29 Nisan sene 287 [12 Mayıs 1871 ve 11 Mayıs 1871] târihi ve yüz kırk dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve ol-vechile keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhaya bildirilmiş olmaĝla beyân-ı hâl siyâkında terkîm-i rakîme-i 'âcizâneye ibtidâr kılındı ol-bâbda emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 26 Safer Sene 288 [17 Mayıs 1871]

[68-a] Konusu: *Kandiye ahalisinden ve Pabuçcu esnafından olup Aydın Sancaĝı İneabad Nahiyesi'ne baĝlı Mürselli Köylü Koca Bezirgan Yorgi'nin geceleyin dükkânının kepengini açıp içeride bulunan sandığın kilidini kırarak 1.700 kuruşunu çalan Manol Oĝlu Yorgi'nin Cezâ Kânûnu'nun 220. ve 19. maddeleri gereĝince teşhir edilerek üç sene müddetle küreĝe konulmasına dairdir. [25 Mayıs 1871]*

Evrak Numarası: 150

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Kandiye ahâlîsinden ve Pabuçcu esnâfından olup Aydın Sancaĝı'nda vâki' İneâbâd Nâhiyesi'ne tâbi' Mürselli Karyeli Koca Bezirgân Yorgi'nin leylen dükkânının

kepengini açub derûnunda bulunan sanduğun kilidini şikest ile bin yedi yüz guruşunu sirkat eylediği ihbâr olunan ikrârıyla tebeyyün eden Manol Oğlu Yorgi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Şevvâli'nin otuzuncu gününden [22 Ocak 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 30 Safer sene 88 ve fî 8 Mayıs sene 87 [20 Mayıs 1871] târihi ve yüz elli numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 5 Rebû'l-evvel Sene 288 [25 Mayıs 1871]

[68-b] Konusu: *İzmir Sancağı Çeşme Kazası Alaçatı Nahiyesi ahâlîsinden Kara Yani Canıktan'ın Oğlu Estemat'ı istemeden öldüren kardeşi Kostantin'in Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası hükmünce 15 sene müddetle Midilli'de küreğe konulması Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [28 Mayıs 1871]*

Evrak Numarası: 152

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda vâki' Çeşme Kazâsı'na tâbi' Alaçatı Nâhiyesi ahâlîsinden Estemat veled-i Kara Yani Canıktan'ın kâtili olan karındaşı Kostanti hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyede vâki' olan ihbârât ve görülen emârâta nazaran fî'l-i katlin merkûm Kostanti'den ta'ammüden sūduru tebeyyün etmiş ve mürâfa'a-i şer'iiyelerinin icrâsı zımnında verese-i maktûlün irsâli bi'd-defe'ât mahallinde yazılmış ise de henüz zuhûr etmemiş olduğundan ve merkûm Kostantin'in Cezâir Hanı Hâdisesi'nde dâhil-i cem'iyet olduğu cihetle eşhâs-ı sâ'ire ile berâber Midillü'ye i'zâm kılınmış idüğünden veresenin zuhûruyla hukûk-ı şahsiyye iddi'â ederler ise icâbına bakılmak üzere yüz yetmiş yedinci madde-i kânûniye hükmünce icrâ-yı mücâzâtına dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm Kostantin'in madde-i mezkûre hükmüne tevfiikan icrâ-yı mücâzâtına oraca karâr verilmiş ise de mazbata-i mebhûsede mebsûd olan ihbârât ve emârât ile ta'ammüde hükm kâbil olmadığundan kâtil gayr-i müte'ammid i'tibâr olunması icâb eylediğine ve yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyenin fikra-i evvelisinde bir kimse min gayr-i ta'ammüdin bir şahsı itlâf eder ise

on beş sene müddetle küreğe konulur deyü muharrer bulunduğuna mebnî merkûm Kostantin'in bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Ramazânı'nın guresinden [16 Aralık 1868] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Midillü'de küreğe konulması husûsunun Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyet-i Celîlesine bildirilmesi divân-ı mezkûr Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 30 Safer sene 88 ve fi 8 Mayıs sene 87 [20 Mayıs 1871] târihi ve yüz elli iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve ol-vechile keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhaya beyân ve hikâye olunmağın beyân-ı hâl siyâkında terkîm-i rakîme-i 'âciziyye kılınan ol-bâbda emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 8 Rebû'l-evvel Sene 88 [28 Mayıs 1871]

[69-a] Konusu: *Bayındır Kasabası ahâlîsinden Kara Bacak Oğlu İbrahim'i yaralayan Canbaz Oğlu Sadettin'in yaralının diyeti olan 5.000 dirhemi taksitle ödemesine ve Ceza Kanunu'nun 19. kânûn maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 177. maddesi gereğince 3 sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması ve mahallince takdir olunan yaralama masrafının kendisinden tahsil edilerek İbrahim'e verilmesine karar verilmiştir. [3 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 175

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Bayındır Kasabası ahâlîsinden Kara Bacak Oğlu İbrâhim'in cârihi olan Canbaz Oğlu Sa'âdeddin hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle cânib-i fetvâ-hâneden musaddak i'lâm-ı şer'î me'âli merkûm İbrâhim tasaddî eylediği da'vâyı beyyine-i mu'addile ile ba'de'l-ısbât mûcibince nisf-ı diyet-i recul olan beş bin dirhem şer'î fiddayı mukassaten edâ eylemesi cârih-i merkûma tebeyyün olunduğu beyândan 'ibâret olduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince fi'l-i cerhin merkûm Sa'âdeddin'den sūdûr eylediği ihbâr olunan ikrâriyle tebeyyün ederek merkûm İbrâhim'in eser-i cerhden kavli mu'attal kaldığı anlaşıldığına binâ'en merkûm Sa'âdeddin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûnede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Şevvâli'nin beşinci gününden [8 Ocak 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve mahallince tasdîr olunacak masârif-ı cerrâhiyesiyle hüküm olunan diyet-i şer'iyenin merkûm Sa'âdeddin'den bi't-

tahsîl mecrûh-ı merkûma i'tâ edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 7 Rebîü'l-evvel sene 88 ve fî 15 Mayıs sene 87 [27 Mayıs 1871] târihi ve yüz yetmiş beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 14 Rebîü'l-evvel Sene 288 [3 Haziran 1871]

[69-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Yarengüme Köyü ahalisinden olup aynı köyden İsa Oğlu Bilâl'in ve Karacasu Köylü Bahçıvan Mehmet'in geceleyin evlerini basıp eşlerini ve kızlarını darp eden, Mehmet'in kulağını kesip eşyasını gasp eden Turna Oğlu Hüseyin ile işbirlikçileri Kızılca Bölük Köylü Deli Beşe Oğlu Çakmak Halil, Tavaslı Ördek Oğlu Hüseyin, Karakız Oğlu Ali, Kuryaka Köylü Arap Oğlu Yusuf, Sarıyar Köylü Kölemen Oğlu Hüseyin, Melahat Oğlu Sinekçi diğer Hüseyin isimli kişiler haklarında soruşturma yapılmıştır. İçlerinden Turna Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 62. maddesi ilavesinin birinci fıkrası gereğince, Arap Oğlu Yusuf ile Sinekçi Hüseyin'in ise 218. maddesi gereğince mü'ebbeden küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür. Kaçak olan Kara Mahmut Oğlu Hasan, Küçük Ahmet Oğlu diğer Hasan ve Hacı Ahmet'in yakalanmalarına gayret edilmesi, haklarında delil yeterli delil bulunamayanların tahliye edilmesi, çalınan eşyaların ise 46. kanun maddesi gereğince suçlulardan tahsil edilmesi kararlaştırılmıştır. [6 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 160

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Tavas Kazâsı'na tâbi' Yârengüme Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli İsa Oğlu Bilâl'in ve Karacasu Karyeli Bağçıvân Mehmed'in leylen hânelerini basub zevce ve kerîmelerini darb ve Mehmed'in kulağını kat' ve eşyasını gasb eyleyen Turna Oğlu Hüseyin ile rüfekâsından Kızılca Bölük Karyeli Deli Beşe Oğlu Çakmak Halil ve Tavaslı Ördek Oğlu Hüseyin ve Karakız Oğlu Ali ve Kuryaka Karyeli Arab Oğlu Yusuf ve Sarıyar Karyeli Kölemen Oğlu Hüseyin ve Melahat Oğlu Sinekçi diğer Hüseyin nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in vârid olan mazbatası evrâk-ı melfûfasıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûm Turna Oğlu Hüseyin'in silk-i 'askerîden firâr ile ötede berüde geşt ü güzâr ve kat'-ı tarîk ile gasb-ı

emvâl fazîhasına ictisâr etdiği ve bi'l-âhere üzerine sevk olunan 'asâkir-i zabtiyeye teşhîr-i silâh ederek tutulduğu ve merkûmlardan Yusuf ve Sinekçi Hüseyin'in dahi firârda olan Kara Mahmûd Oğlu Hasan ve Küçük Ahmed Oğlu diğer Hasan ile Hacı Ahmed nâm şahıslar refâkatleriyle Bağçivân Mehmed'in leylen hânesini basub emvâl ve eşyâsını gasb ettikleri ve mezbûr Mehmed'in kulağını bunlardan Yusuf'un kestiği ihbârât ve emârât-ı vâkı'a ile tahakkuk etmiş ve Karakız Oğlu Ali'nin medhaline medâr-ı hükm olur bir ser-rişte bulunamayub bir da'vâcı dahi zuhûr etmediğinden mükeffelen tahliye-i sebîli mahalline bildirilmiş ve Kölemen Oğlu Hüseyin mahbesde eceliyle fevt olarak hakkında ta'yîn-i cezâyâ mahal kalmamış ve Ördek Oğlu Hüseyin'in refâkatini hükme kâfi bir emâre bulunamayub fakat hakkında iddi'â olunan diğer maddeler için tedkikât-ı lâzime der-dest icrâ bulunmuş olmadığı anlaşıldığına mebnî bunlardan Turna Oğlu Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesinin fıkra-i evvelisi hükmüne ve Arab Oğlu Yusuf ile Sinekçi Hüseyin'in dahi iki yüz on sekizinci madde-i kânûniye mantûkunca emr-i teşhîrleri on dokuzuncu maddede muharrer kâ'ideye ba'de't-tevfik mü'ebbeden küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a irsâl olunmaları ve Çakmak Halîl'in mezbûr Turna Oğlu Hüseyin'in firârını teshîl etmesi tarîk-i şekâvetden âna refâkatine delîl ittihâz olunmuş ise de mahbûsiyetin yek-diğere mu'âvenetleri umûr-ı tabi'iyeden bulunduğu cihetle bununla şekâvete istidlâl câ'iz olamayacağı misillü bir şahsın mâten töhmeti sâbit olmadıkça hakkında tahdîd-i cezâyâ kâ'ideten dahi mahal olmadığından merkûmun muhâkemesi kâ'ide-i mer'iyeye tevfikkan bil'l-icrâ bir gûne töhmeti sâbit olur ise keyfiyetin nizâmına muvâfık hükümlü mazbata ile iş'ârı ve sâbit olmadığı hâlde sebîlinin tahliyesi ve firârda bulunan Kara Mahmûd Oğlu Hasan ve Küçük Ahmed Oğlu diğer Hasan ile Hacı Ahmed'in dahi der-dest edilmelerine ikdâm olunması ve istirdâd-i emvâl-i mesrûkâ maddesinin firârîlerin der-dest edilmesine ta'liki muvâfık-ı usûl olmadığı cihetle kırk altıncı madde-i kânûniye hükmüne tevfikkan emvâl-i mezkûrenin 'aynen ve bedelen elde bulunan gâsıblardan istîfâ olunması husûslarının savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 2 Rebû'l-evvel sene 88 ve fî 10 Mayıs sene 87 [22 Mayıs 1871] ve Vâlâ-yı Ser'askerî'ye iş'âr kılındığı misillü diğerleriyle berâber Kıbrıs'a vusûllerinde ol-vechile küreğe vaz' olunmaları maddesi dahi Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i düstûrîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 17 Rebû'l-evvel Sene 288 [6 Haziran 1871]

[70-a] Konusu: *Menemen Kasabası ahalisinden Bakkal Yorgi'nin dükkanının duvarını delerek içerisinden belli miktar akçe çaldığını itiraf eden Mimar Oğlu Fotin'in Ceza Kanunu'nun 220. maddesi ve 19. kanun maddesi gereğince teşhir edilerek 3 sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dair. [7 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 178

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Menemen Kasabası ahâlîsinden Bakkâl Yorgi'nin dükkânı duvarını delerek derûnundan ma'lûmü'l-mikdâr akçesini sirkat eylediği kendü ikrârı ve nükûd-ı mesrûkânın haber verdiği mahallerde zuhûru emâresi ile tebeyyün eden Mi'mâr Oğlu Fotin'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Ramazânı'nın on ikinci gününden [16 Aralık 1869] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 8 Rebîü'l-evvel sene 88 ve fî 15 Mayıs sene 87 [28 Mayıs 1871 ve 27 Mayıs 1871] târihi ve yüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 18 Rebîü'l-evvel Sene 88 [7 Haziran 1871]

[70-b] Konusu: *Zaptiye Askeri çavuşlarından Bayram Çavuş'un kâtili olup, kaçak olan Al Boyacı Oğlu Kostin ile işbirliği yaptığına dair kesin bir delil bulunamayan Atnaş'ın tahliye edilmesi uygun görülmüştür. [7 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 167

Bu dahi

'Asâkir-i zabtiye çavuşlarından Bayram Çavuş'un kâtili olup firârda bulunan Al Boyacı Oğlu Kostin'in refiklerinden denilen Atnaş hakkında tekrîr edilen tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in cevâben vârid olan mazbatası evrâk-ı melfûfasıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran merkûm Atnaş'ın kâtil-i mezbûra refâkati hakkında medâr-ı hükm olur bir ser-rişte alınmadığı gibi Cezâir Hanı Hâdisesi'nde dahi medhali sâbit olmadığından sebîlinin ihlâ eylediği anlaşıl原因 olarak yolunda görünmekle kayd-ı kefâletden dahi ihrâcı husûsunun savb-ı vâlâ-yı dâverîlerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye

Dâ'iresi'nden fî 5 Rebû'l-evvel sene 88 ve fî 13 Mayıs sene 87 [25 Mayıs 1871] târihi ve yüz altmış yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağla ol-sûretle icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 18 Rebû'l-evvel Sene 88 [7 Haziran 1871]

[70-c] Konusu: *Menteşe Sancağı Bozöyük Kazası Çakırlar Köyü ahalisinden olup, aynı köyden Molla İsa Oğlu Mehmet'in kızı Gülsüm'ün zorla ırzına geçen Çakır Oğlu Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 200. maddesi hükmünce mahallince takdir edilen 500 kuruş bekaret bedelini ödemesine ve 19. madde hükmünce teşhir edildikten sonra, 198. madde gereğince üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [13 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 194

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Bozöyük Kazası'na tâbi' Çakırlar Karyesi ahâlisinden olup yine bu karyeli Molla İsa Oğlu Mehmed'in kerîmesi Gülsüm nâm bikri-i baliğânın cebren bikrini izâle eylediği 'inde'l-istintâk ikrârıyla sâbit olan Çakır Oğlu Mustafâ'dan Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüzüncü maddesi hükmünce mezbûre için mahallinde takrîr olunan beşyüz guruş zamân-ı bikrin istîfâ ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede gösterildiği vechile hakkında usûl-i teşhîriye icrâ olunduktan sonra kendüsünün Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne tevfiakan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen altı senesi Şevvâli'nin on sekizinci gününden [21 Ocak 1870] i'tibâren üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 17 Rebû'l-evvel sene 88 ve fî 25 Mayıs sene 87 [6 Haziran 1871] târihi ve yüz doksan dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 24 Rebû'l-evvel sene 288 [13 Haziran 1871]

[71-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Belen Nahiyesi Selendi Köyü ahalisinden Tüccar Ali, Mehmet ve Hüseyin isimli kişiler tarafından öldürülmüştür. Hüseyin hapiste iken eceliyle vefat ettiği için hakkında ceza verilmesine gerek kalmamıştır. Mehmet'in ise Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek 15 sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmasına karar verilmiştir. [15 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 173

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı ‘Aliyye

Saruhan Sancağı’nda vâki‘ Belen Nâhiyesi’ne muzâf Selendi Karyesi ahâlîsinden Tüccâr Ali’nin kâtileri Mehmed ve Hüseyin’in icrâ-yı kısâsları hakkında tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı ‘âlinin infâz-ı hükmü sırada bunlardan Hüseyin kabl-i icrâü’l-kisâsı ecel-i mev‘ûduyla mahbesde vefât ederek merkûm Mehmed’i dahi vereseden maktûl-i merkûmun zevcesi Emîne ve kebîre kızı Âişe rızâlarıyla bi’l-verâse kısâsdan ‘afv ve maktûl-i merkûmun dem ü diyetine müte‘allik da‘vâdan zimmetini ibrâ eylemeleriyle emr-i kısâsı maktûl-i merkûmun sagîre kızı Zelîha hakkında diyete münkalib olduğu Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesi ve melfûf i‘lâm-ı şer‘î me’âllerinden müstebân olduğundan bu sûretde ‘âfiyetân-ı mezbûretân fimâ-ba’d husûs-ı mezkûr hakkında kâtil-i merkûmdan nesne da‘vâsına kâdir olmayub ber-mantûk-ı i‘lâm diyet-i recul olan on bin dirhem şer‘î fiddadan merkûm Mehmed’in hissesine isâbet eden beş bin dirhem şer‘îden ‘âfiyetân-ı merkûmetânın sâkıt olan hisselerinden mâ‘adâ sagîre-i mezbûrenin hissesini sinîn-i selâsede üç taksît ile sagîre-i mezbûrenin vasiyesi bulunan mezbûre Emîne’ye kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan i‘lâm-ı mezkûr zahrına işâret olunduğuna mebnî diyet-i şer‘iyyenin ol-vechile tesviyesiyle merkûm Mehmed’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan yetmiş sekiz senesi Saferi’nin yirmi ikinci gününden [29 Ağustos 1861] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 7 Rebîü’l-evvel sene 88 ve fi 15 Mayıs sene 87 [27 Mayıs 1871] târihi ve yüz yetmiş üç numerosu murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himem-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 26 Rebîü’l-evvel Sene 288 [15 Haziran 1871]

[71-b] Konusu: *İzmir Sancağı Urla Kasabası ahalisinden olup zaptiyelere verilmek üzere iskeleye gönderilmekte olan üç tane fahişeyi zorla alıp kaçan ve Seferihisar Nahiyesi Turgut Köyü’nde oturan Recep Çavuş’un karısı Ümmühan Hatun’u da zorla evinden kaçırarak ırzına geçen Köroğlu Ahmet ve Kara Bacak Oğlu Zenci Abdullah haklarında soruşturma yapılmıştır. Ahmet’in Ceza Kanunu’nun 198. ve*

19. maddeleri gereğince teşhir edilerek 5 sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine, Abdullah'ın ise 206. madde ilavesinin ikinci fıkrası gereğince altı ay hapsedilerek tahliye edilmesine karar verilmiştir. [15 Haziran 1871]

Evrak Numarası: 185

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda vâki' Urla Kasabası ahâlîsinden olub kasaba-i mezkûreden zabtiyelere terfikân iskeleye gönderilmekde olan üç nefer fâhişeyi cebren alub firâr etmiş ve Seferihisâr Nâhiyesi'ne tâbi' Turgut Karyesi sâkinlerinden Receb Çavuş'un zevcesi Ümmühan Hâtun'u dahi cebren hânesinden kaldırub fi'l-i şenî' icrâ eylemiş olan Köroğlu Ahmed ve Kara Bacak Oğlu Zenci Abdullah haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mukaddem ve mu'ahhar tevârüd eden mazbataları evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran mezbûr Ahmed'in zikr olunan fâhişeleri teşhîr-i silâh ederek zabtiyelerin ellerinden aldığı ve mezbûre Ümmühan Hâtunu dahi kaldırub bağ arasında fi'l-i şenî' icrâ eylediği ve merkûm Zenci Abdullah'ın dahi mezbûre Ümmühan'ın kaldırılmasında Ahmed'e mu'âvenet ettiği ihbâr olunan ikrârları ile tahakkuk edüb ve bu misillü erbâb-ı cürm ve cinayetin töhmet-i müte'addidelerinden ehaffenin sebep-i müşeddid 'add olunarak ağır cezâyı mûcib olan a'zâm-ı cinâyetleriyle ta'yîn-i cezâları kâ'ideten müttehaze iktizâsından olub merkûm Ahmed'in ise a'zâm-ı cinâyeti mezbûre Ümmühan'ı hânesinden kaldırub fi'l-i şenî' icrâ etmenin fazîhası bulunduğu mebnî merkûm Ahmed'in teşhîr-i silâh ile zabtiyelerin ellerinden cebren fâhişeleri alması sebep-i müşeddid 'add olunarak Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve on dokuzuncu maddeleri ahkâmına tevfikân ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin dokuzuncu gününden [17 Ağustos 1869] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi ve mezbûr Abdullah'ın dahi iki yüz altıncı madde 'ilâvesinin fıkra-i sâniyesi mûcibince altı mâh habs edilerek sebîlinin tahliye kılınmış olması yolunda bulunduğu divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 16 Rebû'l-evvel sene 88 ve fi 24 Mayıs sene 87 [5 Haziran 1871] târihi ve yüz seksen beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve merkûm Ahmed'in hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na hikâye olunmağın ifâ-yı muktezâsına himem-i

‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 26 Rebû’l-evvel Sene 288 [15 Haziran 1871]

[72-a] **Konusu:** *Urla Kazası Özbek Köyü ahalisinden olan Hüseyin, aynı köyden Beyaz Mehmet’in karısı Fâtıma’yı öldürmüştür. Hüseyin’in amcası Mehmet’e düşmanlığı nedeniyle onu vurmak için evinin penceresinden kurşun attığı, kurşunun yanlışlıkla Mehmet’in karısı Fâtıma’ya isâbet ettiği ihbârlardan ve delillerden anlaşılmıştır. Kurşunu Fâtıma’ya isâbet ettirmek maksadıyla atmadığı için bu katli bilerek ve isteyerek gerçekleştirmediğine hüküm verilen Hüseyin’in Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince 15 sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesine karar verilmiştir. [15 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 195

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı ‘Aliyye

Urla Kazâsı’na tâbi‘ Özbek Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Beyaz Mehmed’in zevcesi Fâtıma’nın kâtili olan Hüseyin hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mukaddem ve mu’ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle maktûle-i merkûmenin verâseti zevcesi Mehmed ve sulbi sagîr Oğlu Ali ve sulbiye-i sagîre kızı Hatîce’ye münhasır olmağla merkûm Mehmed kendü tarafından bi’l-asâle ve merkûm Ali tarafından bi’l-vesâye ve Mehmed bin Hasan dahi mezbûre Hatîce tarafından bi’l-vesâye tasaddî eyledikleri da’vâyı isbât edemeyüb bi’t-taleb müdde‘â-‘aleyh merkûm Hüseyin ma‘el-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î tahlîf olunmağın bu sûretde müdde‘iyân-ı merkûmân fimâ-ba’d husûs-ı mezkûr hakkında müdde‘â-‘aleyh merkûme bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdir olmayub ancak sagîrân-ı merkûmân haklarında kassâm husûsunun mahallinde ber-nehc-i şer‘î tedkîk ve fasl ve hasmı lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan bu-bâbda olan i‘lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Hüseyin’in ammîsi Mehmed’e husûmeti cihetiyle ânı urmak için hânesi penceresinden endâht eylediği tabanca kurşunu hatâ’en zevcesi Fâtıma’ya isâbetle müte’essireten vefât eylediği ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün ederek eğerçi bu silâhı atmakta ta‘ammüd der-kâr ise de müte‘ammid ‘aleyhine isâbet etmeyüb âhere isbât etmesine ve ta‘ammüdin nefsi-i maktûleye şümûlü olamamasına nazaran katli-i mezbûr min gayr-i ta‘ammüdin vukû‘a gelmiş idüğüne

mebnî merkûm Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiKAN ve târih-i habsi olan seksen dört senesi Recebi'nin guresinden [29 Ekim 1867] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi ve cihet-i şer'iiyesinin dahi fetvâ-hâne işâreti mücibince tesviyesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 17 Rebîü'l-evvel sene 88 ve fi 25 Mayıs sene 87 [6 Haziran 1871] târihi ve yüz doksan beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Hüseyin'in vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarırlığı'na bildirilmiş olmağın îcâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 26 Rebîü'l-evvel Sene (1)288 [15 Haziran 1871]

[72-b] Konusu: *Bayındır Kazası Burgaz Köyü ahalisinden ve meşhur eşkiyalardan olup, yine aynı köyün ahalisinden Musa isimli kişiyi çatışma sırasında öldüren Çakır Hüseyin Oğlu İbrâhim ile arkadaşlarından Karahisar-ı Şarki Sancağı İncesu Köylü Mehmet Oğlu Türkmen Ali ve Cafer Oğlu Mustafa haklarında soruşturma yapılmıştır. İbrahim'in 174. maddenin son fıkrası gereğince uygun bir yerde idam edilmesine, Ali ile Mustafa'nın da 174. maddenin son fıkrası gereğince beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmelerine karar verilmiştir.[17 Haziran 1871]³⁴⁴*

Evrak Numarası: 176

Bu dahi

Bayındır Kazâsı'na tâbi' Burgaz Karyesi ahâlîsinden ve eşkiyâ-yı meşhûreden olup yine ahâlî-i merkûmeden Mûsâ nâm kimesneyi katl eden Çakır Hüseyin Oğlu İbrâhim ile rûfekâsından Karahisar-i Şarkî Sancağı dâhilinde vâki' İncesu Karyeli Mehmed Oğlu Türkmen Ali ve Ca'fer Oğlu Mustafâ haklarında cereyân eden tedkîkât-ı istintâkıyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in vârid olan mazbatası evrâk-ı melfûfâsıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sûret-i iş'âra nazaran merkûm İbrâhim'in müstemirren tarîk-i şekâvetde geşt ü güzâr etmesiyle üzerine sevk olunan 'asâkir-i zabtiye ile ahâlîye teşhîr-i silâh eylediği sırada ahâlîden Mûsâ nâm kimesneyi atdığı tüfenk kurşunuyla katl eylediği ve merkûmân Ali ve Mustafâ'nın dahi buna refâkat etdikleri ikrârları ve ihbârât-ı vâkı'a ile tahakkuk eylediğinden İbrâhim'in yüz

³⁴⁴ Ayrıca bkz. "İzmir Sancağı'nda vaki Bayındır Kazasına tabi Burgaz köylü ve Karahisar Sancağı dahilinde İnce köylü bazı eşkiyanın cezaları", BOA, *İ.D.A.*, 9/253, (15/M/1288).

yetmişinci madde-i kânûniye ve altmış ikinci madde ‘ilâvesi ahkâmına ve refiklerinin dahi ‘ilâve-i mezbûre hükmüne tevfikân tahdîd-i mücâzâtı gösterilmiş ise de mezkûr yüz yetmişinci madde-i kânûniye ta‘ammüden îkâ‘ edenlere dâ’ir olub merkûm İbrâhim katl-i mezkûru ta‘ammüden icrâ etmeyüb ‘asâkir-i zabtiyeye ‘adem-i itâ‘at yolunda îkâ‘ eylemiş olduğu ve merkûmân Mustafâ ve Ali’nin dahi merkûm İbrâhim’e refâkatleri hâdis olarak fazîha-i gasbı fi‘le götürmeğe muvaffak olamamış oldukları cihetle bunların hareketleri zikr olunan madde ve ‘ilâve ahkâmına temâs etmediğine ve yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyede bir kimse min gayr-i ta‘ammüdin bir şahsı itlâf etmiş ise on beş sene müddetle küreğe vaz‘ olunur fakat işbu telef-i nefis kaziyesi âher bir cinâyeti icrâ eder iken ya kable’l-icrâ veyâ ba‘de’l-icrâ veyâhûd bir cünhayı berâ-yı icrâ vukû‘ bulmuş ise itlâf-ı nefis eden şahsı kânûnen i‘dâm olunur ve yüz yetmiş beşinci maddede dahi mu‘ayyen kâtil olan kimse muvakkaten küreğe konulur deyü muharrer bulunduğuna mebnî merkûm İbrâhim’in mezkûr yüz yetmiş dördüncü maddenin fıkra-i ahîresi mûcibince münâsib bir mahalde i‘dâm olunması ve merkûmân Ali ve Mustafâ’nın dahi madde-i ahîre hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsleri olan seksen yedi senesi Zi’l-hiccesi’nin yirmi sekizinci gününden [21 Mayıs 1871] i‘tibâren oraca karâr verilmediği vechile beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a irsal kılınmaları husûslarının savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 7 Rebîü’l-evvel sene 88 ve fi 15 Mayıs sene 87 [27 Mayıs 1871] târihi ve yüz yetmiş altı numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine lede’l-istîzân müte‘allik buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî muktezâ-yı münîfinden bulunmuş ve îcâb eden fermân-i ‘âlî bi’t-tasdîr leffen savb-ı vâlâ-yı düstûrîlerine tesyîr kılınmış olmağla ve merkûmân Mustafâ ve Ali’nin vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmeğın ber-mûcib-i irâde-i seniyye icrâ-yı îcâbına himem-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 28 Rebîü’l-evvel Sene 288 [17 Haziran 1871]

[73-a] Konusu: *Bayındırlı Şerif Ali, Hacı Ali Oğlu Ahmet, Tekerli Deli İsmail Oğlu Mehmet, Tekerli diğer Mehmet, Kürdelli Köylü Kara Mehmet Oğlu Mehmet ve Petreli Hasan Oğlu Ali isimli eşkıyalar dört beş Hıristiyan’ın dört adet tüfeğini gasp etmişler, Ödemiş’teki Davut Yaylası’nda üzerlerine gönderilen zaptiye askerlerine ateş açmışlardır. Cezâ Kânûnu’nun 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 62.*

maddesi ilavesinin ilk fıkrası gereğince on beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmelerine ve kaçak olan Mestan Oğlu Hasan'ın ise yakalanmasına karar verilmiştir. Tekerli ve diğer Mehmet denilen kişinin adı Meclis-i Liva mazbatasında Tekerli Mehmet Oğlu Musa diye belirtildiği halde Vilayet Temyiz Divanı'nın mazbatasında diğer Mehmet olarak yazılmış olmasından dolayı bunların ayrı kişiler mi yoksa aynı kişi mi olduğunun tespiti istenmiştir. [17 Haziran 1871]

Evrak Numarası: 196

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Bayındırlı Şerîf Ali ve Hacı Ali Oğlu Ahmed ve Tekerli Deli İsmâîl Oğlu Mehmed ve Tekerli diğer Mehmed Kürdelli Karyeli Kara Mehmed Oğlu Mehmed ve Petreli Hasan Oğlu Ali tarîk-i şekâvetde geşt ü güzâr ederek dört beş nefer Hıristiyânın yedlerinden dört 'aded çifte tüfenklerini müştereken gasb ile Ödemiş tarafına giderler iken Ödemişli diğer Ali'yi dahi birlikte alarak Dâvud Yaylası'na şitâb ile orada buldukları hâlde cümlesinin üzerlerine gönderilen 'asâkir-i zabtiyenin teşhîr-i silâh eyledikleri kendülerinin ikrârları ve gasb olunan eslihânın üzerlerinde bulunması emâreleriyle tebeyyün eylemiş idüğü Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesinin fıkrâ-i evvelisine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan haklarında usûl-i teşhîriyye icrâ olunduktan sonra târih-i mahbûsiyetleri olan seksen beş senesi Recebi'nin guresinden [18 Ekim 1868] i'tibâren merkûmlardan Şerîf Ali ve Ahmed ve İsmâîl Oğlu Mehmed ve Tekerli Mehmed ve Kürdelli Mehmed ve Petreli Ali nâm şakîlerin oraca karâr verildiği vechile on beşer ve merkûm Ödemişli Ali'nin sâbıkalu olduğuna dâ'ir bir sarâhat görülemedi ve fi'l-i gasbda bulunmaması sebep-i hiffet 'add olunarak beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri ve firârda bulunan Mestan Oğlu Hasan'ın dahi der-destine i'tinâ olunması ve bir de Tekerli ve diğer Mehmed denilen şahsı evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan Meclis-i livâ mazbatasında Tekerli Mehmed Oğlu Mûsâ deyü münderic olduğu hâlde Divân-ı temyîz mazbatasında diğer Mehmed yazılmış olduğundan bunun dahi kaydına şerh verilmek üzere sahîh isim ve kendüsünün iş'âr edilmesi husûslarının savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine bildirilmesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 17 Rebû'l-evvel sene 88 ve fi 25 Mayıs sene 87 [6 Haziran 1871] târihi ve yüz doksan altı numerosu ile murakkaman

verilen mazbatada ifâde olunmuş ve eşhâs-ı merkûmenin hîn-i vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 28 Rebû'l-evvel Sene (1)288 [17 Haziran 1871]

[73-b] Konusu: *İzmir'in merkezindeki Pazaryeri Mahallesi ahalisinden İbrahim'i öldürme amacıyla iki defa kurşun attığı ancak öldüremediği yapılan ihbârlardan ve incelemelerden anlaşılan Zenci Said'in Ceza Kanunu'nun 180. maddesinin ilâvesine ve 19. maddeye göre teşhir edilerek üç sene müddetle İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [22 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 199

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Nefs-i İzmir'de vâki' Pazaryeri Mahallesi ahâlîsinden İbrâhim katli kasdıyla iki def'a kurşun atub esbâb-ı mâni'a haylûletiyle katli fi'le getürememiş idüğü ihbârât-ı vâki'a ve tahkîkât-ı câriye ile tahakkuk eden Zenci Said'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz sekseninci maddesinin 'ilâvesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede musarrah usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi birinci gününden [19 Ağustos 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle İzmir'de küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fî 24 Rebû'l-evvel sene 88 ve fî 1 Haziran sene 87 [13 Haziran 1871] târihi ve yüz doksan dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 3 Rebû'l-âhir Sene (1)288 [22 Haziran 1871]

[74-a] Konusu: *Aydın Kazası Karaköy ahalisinden olup Aydın Kasabası mahallelerinden Yarbaşı Mahallesi'nde oturan Hacı Nikola Oğlu Yanako'yu sarhoşluk haliyle istemedi öldüren Değirmenci Çalık İsmail Oğlu Feyzullah'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [22 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 208

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Aydın Kazâsı'na tâbi' Karaköy Karyesi ahâlîsinden olub Aydın Kasabası mahallâtından Yarbaşı Mahallesi sâkinlerinden Hacı Nikola Oğlu Yanako'nun kâtili denilen Değirmenci Çalık İsmâîl Oğlu Feyzullah hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyeye dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl-i merkûmun verâseti min kibeli'l-ümm ceddesi Maryako ve li-ebeveyn kız karındaşı Arkadula'ya münhasır olmağla mezbûre Arkadula kendü tarafından bi'l-asâle ve mezbûre Maryako tarafından bi'l-vekâle tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh Feyzullah ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın bu sûretde müdde'iyân-ı vârisetân Arkadula ve Maryako fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh mu'âzaraya kâdir olamayacakları cânib-i fetvâ-hâneden bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Feyzullah'ın sarhoşluk hâliyle mezbûr Yanako'yu min gayr-i ta'ammüdin katl eylediği ihbârât-ı vâki'a ile tahakkuk eylediğine mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Şa'bânî'nin yirmi beşinci gününden [11 Aralık 1868] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 25 Rebû'l-evvel sene 88 ve fî 2 Haziran sene 87 [14 Haziran 1871] târihi ve iki yüz sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın îcâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 3 Rebû'l-âhir Sene (1)288 [22 Haziran 1871]

[74-b] Konusu: *İzmir'deki Cami-i Atik Mahallesi ahalisinden Derviş Ali Oğlu Hasan'ı kavga sırasında istemeden öldüren abisi Mehmet Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [22 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 207

Bu dahi

İzmir'de vâki' Câmi'-i Atîk Mahalleli Derviş Ali Oğlu Hasan'ın kâtili denilen birâderi Mehmed Ali hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in tevârüd eden mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı

Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle maktûl-i mezbûrun vâlidesi Fâtıma Hâtun’un îrâd eylediği kelimât ile merkûm Mehmed Ali’ye husûmet teveccüh etmediğinden bu sûretde müdde’î-i mezbûre fimâ-ba’d husûs-ı mezkûr hakkında kabl-i tashîhi’ d-da’vâ müdde’â-‘aleyh mu‘ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden bu-bâbda olan i’lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza‘ada min gayr-i ta‘ammüdin merkûm Mehmed Ali’den südür eylediği ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfkân ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen yedi senesi Saferi’nin on beşinci gününden [17 Mayıs 1870] i’tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâm olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 25 Rebû’l-evvel sene 88 ve fi 2 Haziran sene 87 [14 Haziran 1871] târihi ve iki yüz yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı’na da bildirilmeğın icrâsına himem-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü’l-emrindir.

Fî 3 Rebû’l-âhir Sene (1)288 [22 Haziran 1871]

[74-c] Konusu: *İzmir’in merkezindeki Suluhan’da kahvecilik etmekteyken öldürülen Tire Kasabalı Mehmet’in katili Hancı Hâfız Halil Efendi’yi maktulün karısı Hanîfe ve büyük kızkardeşi Âişe 15.000 kuruş diyet karşılığında affetmişlerdir. Mehmet’i bir kavga sırasında istemeden öldürdüğü anlaşılan Halil’e tazir cezası olarak Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs’ta kürek cezası verilmiştir. [23 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 205

Bu dahi

Nefs-i İzmir’de Suluhan’da kahvecilik etmekte iken maktûlen fevt olan Tire Kasabalı Mehmed’in kâtili denilen Hancı Hacı Hâfız Halil Efendi hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer’iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in tevârüd eden mazbatası evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle maktûl-i merkûm Mehmed’in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanîfe ile li-ebeveyn kebîre hemşîresi Âişe’ye münhasır olmağla mezbûretân Hanîfe ve Âişe Hâtunlar tasaddî eyledikleri da’vâdan on beş bin guruş bedel-i metfû‘ ve makbûza ba‘de ‘akde’l-müsâlahaten ve’l-kabûl husûs-ı mezkûre ve mûrisleri maktûl-i merkûmun dem ü

diyetine müte‘allik da‘vâdan müdde‘â-‘aleyh Halîl Efendi’nin zimmetini ibrâ eylediklerinden bu sûretde müdde‘iyân-ı merkûmetân fîmâ-ba‘d husûs-ı mezkûr hakkında müdde‘â-‘aleyh Halîl’den nesne da‘vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan bu bâbda olan i‘lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı mu‘ârazada min gayr-i ta‘ammüdin merkûm Halîl Efendi’den südür eylediği kendü ikrârıyla tebeyyün eylediğine ve yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyenin fıkra-i evvelîsinde bir kimse min gayr-i ta‘ammüdin bir şahsı itlâf etmiş ise on beş sene müddetle küreğe konulur deyü muharrer olub merkûmun hareketi dahi bu maddeye muvâfık olarak mahallince kısâsı bâ-i‘dâm cezâlarından ‘afv olunan kâtiler hakkında olan yüz yetmiş ikinci madde-i kânûniyeye tatbîk edilmiş olmasında isâbet görülemediğine binâ‘en merkûm Hacı Hâfız Halîl Efendi’nin fıkra-i mezkûre hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen altı senesi Cemâziye’l-evvelîsi’nin on üçüncü gününden [21 Ağustos 1869] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 25 Rebû’l-evvel sene 88 ve fi 2 Haziran sene 87 [14 Haziran 1871] târihi ve iki yüz beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın ve hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs mutasarrıflığı’na bildirilmeğın icâbının icrâsına himem-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 4 Rebû’l-âhir Sene (1)288 [23 Haziran 1871]

[75-a] Konusu: *Bakova ahalisinden Bekçi Çavuş Mehmet, İzmir’in merkezindeki Kemeraltı civarında bulunan kahvehanede Debreli Bekçi İsmail’i öldürmek amacıyla kurşun sıkmış, ancak İsmail’i öldürememiştir. Mehmet’in Ceza Kanunu’nun 180. maddesi ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması uygun görülmüştür. [30 Haziran 1871]*

Evrak Numarası: 214

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı ‘Aliyye

An-aslin Bakova ahâlisinden bekciler çavuşu Mehmed’in nefsi-i İzmir’de Kemeraltı civârında vâki‘ Kahvehâne’de Debreli Bekçi İsmâîl’e esnâ-yı münâza‘ada katl kasdıyla teşhîr-i silâh edüb İsmâîl’in meydân vermemesiyle madde-i katlin fi‘le çıkmadığı ihbârât-ı vâkı‘a ile tahakkuk etmiş idüğü Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri‘ası me’âllerinden anlaşıldığına mebnî merkûm

Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz sekseninci madde 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi yedinci gününden [24 Eylül 1870] i'tibâren emr-i teşhîri ba'de'l-icrâ üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 29 Rebû'l-evvel sene 88 ve fi 6 Haziran sene 87 [18 Haziran 1871] târihi ve iki yüz on dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îfâ-yı muktezâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 11 Rebû'l-âhir Sene (1)288 [30 Haziran 1871]

[75-b] Konusu: Yunan Devleti tebaasından ve dilenci tayfasından Anastasya Hırsto Felisi'yi sarhoşluk haliyle istemededen öldüren İzmirli Kırkor'un Ceza Kanunu'nun 19. maddesi ve 174. maddesinin birinci fıkrası gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. [30 Haziran 1871]

Evrak Numarası: 211

Bu dahi

İzmir ahâlîsinden olub Yunan Devleti teba'asından ve se'ele gürûhundan Anastasya Hırsto Felisi'nin kâtili olan Kırkor hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran fi'l-i katlin sarhoşluk hâliyle min gayr-i ta'ammüdin merkûm Kırkor'dan sūdûr eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylemiş ve maktûl-i merkûmun zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi bulunmadığı cihetle mürâfa'a-i şer'iyeye icrâ olunamamış olduğuna ve yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyenin fıkra-i evvelisinde bir kimse min gayr-i ta'ammüdin bir şahsı itlâf etmiş ise on beş sene müddetle küreğe konulur deyü muharrer olub merkûmun hareketi bu maddeye muvâfik olarak divân-ı mezkûrun kısâsı yâ i'dâm cezâlarından 'afv olunan kâtilere dâ'ir olan yüz yetmiş ikinci maddeye tatbîk etmiş olması sehiv-i kalem kâbilinden olduğu anlaşıldığına mebnî merkûm Kırkor'un fıkra-i mezbûre hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dört senesi Şevvâli'nin yirmi altıncı gününden [20 Şubat 1868] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı

Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 25 Rebû'l-evvel sene 88 ve fî 2 Haziran sene 87 [14 Haziran 1871] târihi ve iki yüz on bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla ifâ-yı muktezâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 11 Rebû'l-âhir Sene (1)288 [30 Haziran 1871]

[75-c/76] Konusu: *Menemen Kasabalı Koca Bıyık Oğlu Antaş'ı kavga sırasında öldüren Cuk Oğlu Yorgi'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. Olayı ihbâr edenlerden olan ancak sonradan hırsızlık suçuyla gözaltına alındığı sırada önceki ifadesinden farklı bir ifade vererek yalancı şahitlik yapan Kosti'nin ise soruşturulmasına, varılacak sonuca göre gereğinin yapılmasına karar verilmiştir. [4 Temmuz 1871]*

Evrak Numarası: 219

Bu dahi

Menemen Kasabası sâkinlerinden olup yine kasaba-i mezkûreli Koca Bıyık Oğlu Antaş'ın kâtili olan Cuk Oğlu Yorgi hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in tevârüd eden mazbatası ve evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli maktûl-i merkûmun vâris-i münhasırları olan vâlidesi Eleniyo ve pederi Braşkeve tasaddî eyledikleri da'vâyı isbât edemeyüb tahlîfe dahi tâlib olmamalarıyla mûcibince müdde'iyân-ı merkûmân da'vâ-yı mezkûreleriyle müdde'â-'aleyh Yorgi'ye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olundukları beyânından 'ibâret olarak sebk-i muvâfik-ı hakk-ı şer'î idüğü cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince fi'l-i katlin esnâ-yı münâza'ada feverân-ı gazabla merkûm Yorgi'den sūdûr eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Yorgi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen beş senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin sekizinci gününden [26 Eylül 1868] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi ve kasaba-i mezkûre ahâlîsinden deyü husûsu ihbâr edenlerden olup mu'ahharan sirkat töhmetiyle taht-ı tevkîfe alındığı sırada katli-i mezbûr hakkında tahvîl-i lisân ile evvelki emâresi verese-i maktûlün iğfâlâtına mebnî

hilâf idüğünü beyân eylemesinden dolayı hakkında terettüb eden şâhid-i zûr cezâsının ta'yîni mürtekeb olduğu sirkat maddesine dâ'ir mahallinden vukû' bulacak iş'âra ta'lik edilen Kosti'nin dahi istintâkı bi'l-icrâ tebeyyün edecek hâle ve lâhik olacak hükme göre [S.76] icâbının icrâsına husûslarının savb-ı vâlâ-yı düstûrilerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 29 Rebü'l-evvel sene 88 ve fi 6 Haziran sene 87 [18 Haziran 1871] târihi ve iki yüz on dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ve merkûm Yorgi'nin hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmeğın iktizâlarının icrâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 15 Rebü'l-âhir Sene (1)288 [4 Temmuz 1871]

[76-a] **Konusu:** *Karesi Sancağı Edremit Kazası Kerem Köyü ahalisinden olup İzmir'de kahvecilik yapan İbrahim Oğlu Hüseyin, Raşid isimli kişi tarafından öldürülmüş, Hamal Hüseyin isimli kişi ise cesedin taşınmasına yardım etmiştir. Raşid'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. Hamal Hüseyin'in ise yalnızca cesedi kar-hane kulesine götürmesi ve cesedin hükümetçe defnedilmesi göz önünde bulundurularak ceza verilmemesine karar verilmiştir. [7 Temmuz 1871]*

Evrak Numarası: 230

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Karesi Sancağı'nda vâki' Edremit Kazası'na tâbi' Kerem Karyesi ahâlîsinden olub İzmir'de kahvecilik etmekte bulunan Hüseyin bin İbrâhim'in kâtili olan Râşid ile maktûlün cesedini ihfâ eylemekte merkûm Râşid'e mu'âvenet eden Hammâl Hüseyin haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl-i merkûmun vârisi olan pederi İbrâhim tarafından vekâleten iddi'âda bulunan birâderi Hasan merkûm Râşid'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbâtıdan ızhâr-ı 'aciz edüb tâlib-i tahlîf dahi olmamağla da'vâ-yı mezkûresiyle bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğundan bu sûrette merkûm Hasan tahlîfe tâlib olmadığı hâlde fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Râşid'e bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden bu-bâbda olan i'lâm-ı şer'î zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min gayr-i ta'ammüdin merkûm Râşid'den sūdûr eylediği ihbârât-ı

vâkı‘a ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Râşid’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Rebû‘l-âhiri’nin on dokuzuncu gününden [19 Temmuz 1870] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de‘t-teşhîr Kıbrıs’a gönderilmesi ve fakat Hammâl Hüseyin’in yalnız maktûl-i merkûmu kable‘l-vefât merkûm Râşid ile berâber kâr-hâne kulesine îsâle-i mu‘âvenet ederek cesed-i maktûl hükûmetce ba‘de‘r-ru‘ye defn olunmuş olduğu evrâk-ı istintâkiyye mefâhiminden anlaşıldığı cihetle merkûma cezâ lâzım gelmeyeceğinden alınan cezâ-yı nakdînin reddiyle sebîlinin tahliye kılınması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ‘iresi’nden fî 9 Rebû‘l-âhir sene 88 ve fî 15 Haziran sene 87 [28 Haziran 1871 ve 27 Haziran 1871] târihi ve iki yüz otuz numbersu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûm Râşid’in hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla îcâbının icrâsına himem-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 18 Rebû‘l-âhir Sene (12)88 [7 Temmuz 1871]

[77-a] Konusu: *İzmir ahâlisinden olup Nevşehirli Mehmet’i yaralayan Estemat’ın Mehmet’i öldürme amacının olup olmadığı kesin olarak bilinmemektedir. Bu nedenle Ceza Kanunu’nun 178. maddesi gereğince iki sene hapsedilmesi, yaralının cerrâhi masrafının ve sağlıklı halde kazanacağı paranın misliyle kendisinden tahsil edilmesi uygun görülmüştür. Estemat’ın arkadaşı olup şüphe üzerine üç aydan fazladır hapiste tutulan Atnaş’ın da 179. madde gereğince tahliyesine karar verilmiştir. [7 Temmuz 1871]*

Evrak Numarası: 222

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı ‘Aliyye

İzmir ahâlîsinden olup Nevşehirli Mehmed’in cârihi olan Estemat hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’de mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede‘l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûm Estemat mezbûr Mehmed’i cerh eylediği ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile mütebeyyin ise de mazbata-i mebhûsede şerh ve beyân olunan ihbârât ve emârât cerh-i mezkûrun katl kasdıyla olduğu hükme medâr olamadığına ve yüz yetmiş sekizinci madde-i kânûniyenin fıkra-i evvelisinde bir kimse bir şahsı yirmi günden ziyâde işinden kalması veyâhûd hastalanmasını mûcib olacak sûretle cerh yâ

darb eyler ise iki aydan iki seneye kadar habsi olunur ve masârif-ı cerrâhiyesiyle mecrûh ve mazrûbun hâl-i sıhhatde kesb edeceği ticâret ve ecrinin misli kendüsünden alınub mecrûh ve mazrûba verilür deyü muharrer idüğüne binâ'en merkûm Estemat'ın fikra-i mezkûre hükmüne tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi ikinci gününden [29 Eylül 1869] i'tibâren iki sene müddet-i habsiyle berâber masârif-ı cerrâhiye ve mecrûhun hâl-i sıhhatde kesb edeceği ticâret veyâ ecrinin kendüsünden alıverilmesi lâzım geleceği ve merkûmun refiki olub üç mâhı mütecâviz olan müddet-i habsi yüz yetmiş dokuzuncu madde-i kânûniye mûcibince hakkında icrâ-yı kâfî 'add ile salıverilmiş olan Atnaş'ın gördüğü Cezâ-yı Kânûn'a muvâfık ve derece-i kifâyede görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 9 Rebîü'l-âhir sene 88 ve fî 15 Haziran sene 87 [28 Haziran 1871 ve 27 Haziran 1871] târihi ve iki yüz yirmi iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 18 Rebîü'l-âhir Sene (12)88 [7 Temmuz 1871]

[77-b/78] Konusu: *Aydın Sancağı Güzelhisar-ı Aydın Kasabası ahalisinden Kadıköylü Emir Oğlu Mehmet, Deştiban Mehmet'in yardımıyla Yoğurt Oğlu Hüseyin'i öldürmüştür. Deştiban Mehmet'in vefat etmesi nedeniyle hakkında cezaya gerek kalmamıştır. Emir Oğlu Mehmet'in ise Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine, vârislere verilecek diyetin kendisinden tahsil edilmesine karar verilmiştir. Kâtilin arkadaşlarından Bodur Oğlu Halil, Camcı Oğlu diğer Halil, Yörük Oğlu Ali ve Kahyâ Oğlu Hüseyin'in cinayete karıştıklarını gösteren bir ipucu bulunamadığından salıverilmeleri uygun görülmüştür. [7 Temmuz 1871]*

Evrak Numarası: 229

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Güzelhisâr Aydın Kasabası ahâlîsinden Yoğurd Oğlu Hüseyin'in kâtili denilen Kadı Karyeli Emir Oğlu Mehmed ile bu katle mu'âvenet eden Deştibân Mehmed haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeye dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mukaddem ve mu'ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm Emir Oğlu Mehmed'in mezbûr Yoğurd Oğlu Hüseyin'i mûcib-i kısâsı olan katl ile katl eylediği ba'de's-sübût verese-i kibâr rızâlarıyla bi'l-verâse kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv

eylediklerine binâ'en kısâsı sâkıt verese-i sığâr haklarında mes'ele diyete münkalib olduğundan bu sûrette verese-i kibâr fîmâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında kâtil-i merkûmdan bi'l-verâse nesne da'vâsına kâdir olmayub diyet-i recul olan on bin dirhem şer'î-i fiddadan verese-i kibârın hisselerinden mâ'adâ verese-i sığârın hisselerini sinîn-i selâsede üç taksît ile verese-i sığârın vasîsi bulunan Fâtıma Hâtun'a kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret olduğuna ve fi'l-i katlin esnâ-yı münâza'ada min gayr-i ta'ammüdin merkûm Emir Oğlu Mehmed'den sūdûr eylediği nizâmen ve mûcib-i kısâsı olduğu şer'an sâbit olarak verese-i kibârın merkûmu kısâsdan 'afv eylediklerine ve katl-i mezbûra mu'âvenet eden Deştibân Mehmed'in vefât etmesi mülâsebesiyle hakkında ta'yîn-i cezâyâ mahal kalmadığına mebnî merkûm Emir Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Zi'l-ka'desi'nin altıncı gününden [18 Şubat 1869] i'tibâren on beş sene müddetle [s.78] küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi verese-i sığârın diyet-i şer'iyyesinin dahi fetvâ-hâne işâreti mûcibince tesviyesi ve kâtil-i merkûmun refikleri Bodur Oğlu Halîl ve Camcı Oğlu diğerk Halîl ve Yörük Oğlu Ali ve Kahyâ Oğlu Hüseyin nâm kimesnelerin fi'l-i katilde medhallerine medâr-ı hükm olur ser-rişte bulunamadığından salıverilmiş olmaları yolunda bulunduğu divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 9 Rebû'l-âhir sene 88 ve fi 15 Haziran sene 87 [28 Haziran 1871 ve 27 Haziran 1871] târihi ve iki yüz yirmi dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Emir Oğlu Mehmed'in hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 18 Rebû'l-âhir Sene (1)288 [7 Temmuz 1871]

[78-a] **Konusu:** *İzmir Sancağı Urla Kazası Seferihisar Nahiyesi ahalisinden olup, yine bu nahiyeli Hacı İstiyaki Oğlu Yanako'yu öldüren Esterati Oğlu Nikola'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dairdir. [9 Temmuz 1871]*

Evrak Numarası: 223

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

İzmir Sancağı'nda vâki' Urla Kazâsı'na tâbi' Seferihisâr Nâhiyesi ahâlîsinden olub yine bu nâhiyeli Hacı İstiyâki Oğlu Yanâko'nun kâtili olan Nikola veled-i Esterâti nâm şahıs hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl-i merkûmun vâris-i münhasırları vâlidesi Sukula bint Estemat ve babası Hacı Estelyano tasaddî eyledikleri da'vâdan rızâlarıyla meccânen ferâgatle husûs-ı mezkûre ve mûrisleri merkûm Yanâko'nun dem ü diyetine müte'allik da'vâdan müdde'â-'aleyh Nikoli'nin zimmetini ibrâ eylediklerinden bu takdîrde müdde'iyân-ı ebuân-ı merkûmân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyhden nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince fi'l-i katlin esnâ-yı münâza'ada bi't-tehevür merkûm Nikoli'den sūdûr etdiği ihbârât-ı vâki'a ile sâbit olduğuna binâ'en merkûm Nikola'nın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi'kan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-evveli'nin on birinci gününden [9 Ağustos 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğе konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 9 Rebû'l-âhir sene 88 ve fi 15 Haziran sene 87 [28 Haziran 1871 ve 27 Haziran 1871] târihi ve iki yüz yirmi üç numerosu ile murakkaman verilen mazbata ifâde olunmuş ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğе vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın îcâbının icrâsına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 20 Rebû'l-âhir Sene (1)288 [9 Temmuz 1871]

[78-b/79] Konusu: *Aydın Kazası Domalan Köyü ahalisinden olup, bu köyün ayânı Bedeli Oğlu Ali'yi yaralayan Yusuf'un Ceza Kanunu'nun 177. ve 19. maddelerince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğе konulmasına ve yaralının cerrâh masrafının kendisinden tahsil edilmesine dair Aydın Vilayetine gönderilen tahrîrât-ı aliyyedir. [9 Temmuz 1871]*

Evrak Numarası: 221

Bu dahi

Aydın Kazâsı'na tâbi' Domalan Karyesi ahâlîsinden olup bu karye a'yânı Bedeli Oğlu Ali'nin cârihi olan Yusuf hakkında icrâ kılınan muhâkeme ve nizâmiyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-

ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle merkûm Yusuf’un mezbûr Ali’yi darb ve cerh eylediği beyyine-i mu‘addile ve mecrûh-ı merkûmun kavli ba‘de’l-ber’ bi’l-küllîye ‘amelden sâkit olduğu olunan mu‘âyene ile tahakkuk eylediğinden nisf-ı diyet-i recul olan beş bin dirhem şer‘î fiddayı iki senede iki taksît ile cârih-i merkûmun mezbûr Ali’ye edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan bu-bâbda olan i‘lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince bir velîme cem‘iyetinde mezbûr Ali hasbe’l-memnû‘iye tabanca atmamasını merkûm Yusuf’a tenbîh etmesi üzerine Yusuf hiddetlenerek merkûm Ali’yi omuzundan bıçak ile darb ve cerh edüb kolunun sakat kaldığı tebeyyün eylediğine binâ’en merkûm Yusuf’un Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş yedinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i [s.79] kânûniyede muharrer kâ‘ideye tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Rebû’l-âhiri’nin üçüncü gününden [13 Temmuz 1869] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve madde-i mezkûrda masârif-ı cerrâhiye ahzı mûnderic olduğu hâlde mazbata-i mezkûrda buna dâ’ir bir sarâhat görülemediğinden oraca tahkîk ve ta‘yîn olunacak masârif-ı cerrâhiyenin merkûm Yusuf’dan bi’t-tahsîl Ali’ye i‘tâ ve işin cihet-i şer‘iyyesinin dahi fetvâ-hâne işâreti mûcibince tesviye ve ifâ edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 9 Rebû’l-âhir sene 88 ve fi 15 Haziran sene 87 [28 Haziran 1871 ve 27 Haziran 1871] târihi ve iki yüz yirmi bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himem-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 20 Rebû’l-âhir Sene (12)88 [9 Temmuz 1871]

[79-a] **Konusu:** *İnebad Nahiyesi Naibli Köyü ahalisinden İbrahim, Kuşadası’nda oturan yahudi Salamon’la birlikte Naibli Nahiyesi’ne giderken aralarında çıkan kavga üzerine Salamon’u bıçakla boğaz ve kolundan yaralayarak öldürmüştür. İbrahim’in Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesi uygun görülmüştür. [9 Temmuz 1871]*

Evrak Numarası: 227

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı ‘Aliyye

İne-âbâd Nâhiyesi’ne tâbi‘ Nâ’ibli Karyesi ahâlîsinden olup Aydın Sancağı’nda vâki‘ Kuşadası mütemekkinlerinden ve Yahûdi milletinden Salamon’un kâtili olan Ateşli Oğlu İbrâhim’in icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyesini mutazammın

Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm İbrâhim'in mezbûr Salamon'u mûcib-i diyet olan katl ile katl eylediği tâyi'an vukû' bulan ikrârı ve beyyine-i mu'addile ile sâbit olduğundan diyet-i recul olan on bin dirhem şer'î fiddayı sinîn-i selâsede üç taksît ile maktûl-i merkûmun vâris-i münhasırları olan zevcesi Dîde ve sulbiye-i kebîre kızı Kılâd ve sulbî sagîr Oğlu Avram ve sulbiyye-i kebîre kızı Râhil ve sulbi kebîr oğulları Çelbi ve Mayra'ya kâtil-i merkûmun ber-nehc-i şer'î edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm İbrâhim'in mezbûr Salamon'u katl eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün edüb eğerçi sıfat-ı katle dâ'ir mazbata-i mezkûrede sarâhat görülememiş ve evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatasından merkûm İbrâhim katl-i mezkûru mezbûr Salamon'a olan borcundan halâs için ikâ' eylemiş olduğundan katl-i mezkûr ta'ammüd sûretinde gösterilmiş ise de verese-i maktûlün i'lâm-ı şer'îde muharrer iddi'aları ba'de's-sulh merkûm İbrâhim Salamon'la birlikte Nâili Nâhiyesi'ne giderler iken esnâ-yı râhda bedel-i sulh-i mezbûrdan dolayı miyânelerinde tahaddüs eden münâza'a üzerine Salamon'u bıçakla boğaz ve kolundan cerh ve katl eylediği ve ikâme olunan şâhidlerin şehâdetleri dahi bu merkezde dâ'ir bulunduğu münderic olduğu cihetle katl-i mezkûrun münâza'a arasında fevreân-ı gazabla min gayr-i ta'ammüdin vukû'a geldiği anlaşılmış ve yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyede bir kimse bir şahsı min gayr-i ta'ammüdin itlâf etmiş ise on beş sene müddetle küreğe vaz' olunur deyü muharrer bulunmuş olduğuna binâ'en merkûm İbrâhim'in bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Şa'bânı'nın yirmi dördüncü gününden [10 Aralık 1868] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi lâzım geleceği ve hukûk-ı şahsiyye cihetinin dahi i'lâm-ı şer'î mûcibince tesviyesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 9 Rebîü'l-âhir sene 88 ve fî 15 Haziran sene 87 [28 Haziran 1871 ve 27 Haziran 1871] târihi ve iki yüz yirmi yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 20 Rebîü'l-âhir Sene (1)288 [9 Temmuz 1871]

[80-a] **Konusu:** Meşhur eşkıyâlardan olup kaçak olan ve sonradan eceliyle hapisanede vefat eden Tabak Oğlu Sivri Mehmet ve kaçak olan İbrâhim ile beraber Saruhan Sancağı Bergama Kazası Posta Katırcısı'nı yakalayıp emaneten yanında bulunan 228.000 kuruşunu gasp eden ve Ermeni tâcir Uşâkî Kirkor'u öldüren Kocakulak Halil ile Kürt Osman, Kara Ahmet, Vezir Oğlu diğeri Halil ve Abdi isimli kişiler haklarında soruşturma yapılmıştır. İçlerinden hangisinin katli gerçekleştirdiği bilinemediği için Kocakulak Halil, Kürt Osman, Kara Ahmet, Vezir Oğlu diğeri Halil ve Abdi'nin Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 62. madde ilavesinin birinci fıkrası gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmelerine, kaçak olan İbrahim'in ise yakalanmasına karar verilmiştir. [18 Temmuz 1871]

Evrak Numarası: 216

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Meşâhîr-i eşkıyâdan olup firârda bulunan ve mu'ahharan hulûl-ı eceliyle mahbesde fevt olan Tabak Oğlu Sivri Mehmed ve firârda bulunan İbrâhim ile berâber Saruhan Sancağı'na tâbi Bergama Kazası Posta Katırcısı'nı ahz ü girift ile emâneten yanında bulunan yüz yirmi sekiz bin şu kadar gurusunu gasp ve bir Ermeni tâciri Uşâkî Kirkor'u itlâf eden Kocakulak Halil ile Kürd Osman ve Kara Ahmed ve Vezir Oğlu diğeri Halil ve Abdi nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi ve bunların taht-ı ikrârlarında bulunan yüz dört bin iki yüz yirmi yedi buçuk guruş bi'l-istirdâd sâhiblerine red ve i'tâ olunarak miyân iddi'â ve inkârda kalan kûsûr yirmi dört bin guruş için mürâfa'a-i şer'iyeleri icrâ olunmak üzere iken eşhâs-ı merkûmenin Cezâir Hanı Hâdisesi'nde dâhil-i cem'iyet-i fesâd buldukları anlaşılmasıyla mücrimîn-i sâ'ire ile berâber Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyet-i Celîlesine gönderildiklerinden icrâ-yı mucâzâtlarını mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl-i merkûmun vâlidesi İnman(?) tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh Vezir Oğlu Halil ber-vech-i şer'î tahlîf olunduğundan müdde'iyeye-i mezbûre fimâ-ba'd da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyhe bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdire olamayacağı cânib-i fetvâ-hânedede bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûmün Kocakulak Halil ve Kürd Osman ve Kara Ahmed ve Vezir Oğlu diğeri Halil ve Abdi'nin firârı İbrâhim ile berâber

fezâhat-i gasbî irtikâb eyledikleri ikrârlarıyla tahakkuk edüb Kirkor'u dahi bunlardan birinin katl etmiş olduğu zâhir ise de kangısı olduğu anlaşılacağına ve bunların şekâvet-i müstemirre ashâbından olduklarına dâ'ir sarâhat dahi görülemediğine mebnî merkûmûn Koca Kulak Halîl ve Kürd Osman ve Kara Ahmed ve Vezir Oğlu diğêr Halîl ve Abdi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesinin fikra-i evvelisine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen üç senesi Recebi'nin on birinci gününden [19 Kasım 1866]i'tibâren on beş sene müddetle küreğê konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmeleri husûsunun vilâyet-i müşârün-ileyhâya ve firârda bulunan merkûm İbrâhim'in der-destine i'tinâ edilmesinin savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 20 Rebû'l-âhir sene 88 ve fî 29 Haziran sene 87 [9 Temmuz 1871 ve 11 Temmuz 1871] târihi ve iki yüz on altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunarak keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâya iş'âr ve merkûmların hîn-i vusûllerinde ol-vechile küreğê konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı'na beyân ve izbâr kılınmış olmağın ifâ-yı muktezâsına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî selh-i Rebû'l-âhir Sene (1)288 [18 Temmuz 1871]

[80-b] Konusu: *İneabad Nahiyesi Müdürü Hasan Ağa'nın, Ayan Molla Mehmet'ten 500 kuruş rüşvet almasından ve İneabad Nahiyesi Naibi Hafız Mustafa, Katip Hilmi ve Sandık Emîni Hafız Mehmet Efendilerin de miri yıllıktan zimmetlerine para geçirmelerinden dolayı haklarında soruşturma başlatılmıştır. Naip, kâtip ve sandık emininin zimmetlerine geçirdikleri miktar kendilerinden ve kefillerinden tahsil edilmiş, altışar aydır sürgünde bulunmaları göz önünde bulundurularak tahliye edilmelerine karar verilmiştir. Müdür Hasan Ağa'nın aldığı rüşvet akçesinin iki misli kendisinden tahsil edildikten sonra üç sene müddetle kaleye hapsedilmek üzere Rodos'a gönderilmesine ve altı sene müddetle devlet hizmetinden uzaklaştırılmasına, madur olan kaynı Bayram'ı kurtarmak için rüşvet verdiği anlaşılan Ayan Molla Mehmet'in sonradan durumu ihbâr etmesi de göz önünde bulundurularak affedilmesine karar verilmiştir. [13 Eylül 1871]*

Evrak Numarası: 315

Bu dahi

Aydın Vilâyeti dâhilinde kâ'in İne-âbâd Nâhiyesi Müdüri Hasan Ağa'nın Zabtiye Çavuşu Mehmed vâsıtasıyla kur'a neferâtı mektûmâtından Bayram Oğlu için a'yân Molla Mehmed'den beşyüz guruş rüşvet ahz etmesinden ve nâhiye-i mezkûre nâ'ibi Hâfız Mustafâ ve Kâtib Hilmi ve Sandık Emîni Hâfız Mehmed Efendilerin dahi zimmetlerinin sâl-ı mîrî geçürmelerinden dolayı mahallince ve merkez-i vilâyetce icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Meclis-i İdâre-i Vilâyet'in vârid olan mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla berâber Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle müdür-i mûmâ-ileyhin mezkûr beş yüz guruş rüşvet olarak merkûm a'yân Molla Mehmed'den ahz etmiş olduğu Zabtiye Çavuşu Mehmed'in ikrârıyla sâbit olub bundan başka olarak müdür ve naib-i mûmâ-ileyhümâ ile Kâtib Hilmi ve Sandık Emîni Hâfız Mehmed Efendilerin zuhûr eden zimmetleri kendüleriyle kefillerinden ahz ve istihsâl kılınmağla ve ber-mûcib-i hükm-i kânûn nâ'ib ve kâtib ve sandık emîninin mahkûm oldukları altışar mâh nefy müddeti târih-i habs ve tevkîflerine nazaran münkaziye olmağla hemen tahliye-i sebîlleri bâ-telgrâf geçen de bildirilmiş olduğundan yalnız müdür-i mûmâ-ileyh Hasan Ağa ile Zabtiye Çavuşu Mehmed'in alub verdikleri rüşvet akçesi kendülerinden iki kat olarak ahz ve istirdâd olunduktan sonra hükm-i kânûna tevfiikan müdür-i mûmâ-ileyh Hasan Ağa'nın bidâyet-i habsi olduğu mahallî mazbatasında beyân olunan seksen yedi senesi Şevvâli'nin yirmi yedinci [20 Ocak 1871] ve Zabtiye Çavuşu Mehmed'in dahi sene-i merkûme Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi beşinci gününden [22 Eylül 1870] i'tibâren üçer sene müddetle kal'a-bend edilmek ve altı sene dahi hizmet-i devletden tard olunmak üzere Rodos'a gönderilmeleri ve merkûm Molla Mehmed'in sâlifü'z-zikr beşyüz guruş vermesi mücerred familyasından ma'dûd olan kayını Bayram'ı kurtarmak maksadına mebnî olarak mu'ahharan keyfiyeti ihbâr etmiş olduğu dahi cümle-i tahkîkât ve tedkîkâtdan bulunduğu binâ'en merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yetmiş birinci maddesi hükmünce râşi cezâsından 'afvı lâzım geleceği bâ-mazbata ifâde olunmuş ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol-merkezde müte'allik buyurularak iktizâ eden emr-i 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağın icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 27 Cemâziye'l-âhir Sene (1)288 [13 Eylül 1871]

[81] Konusu: *Selanik civarında postayı vurmuş olan eşkiyâdan olduğu düşünülerek İzmir'de soruşturma altında tutulan, aynı zamanda Cezair Hanı Hadisesi'nde hapisteki İranlı Allahverdi'yi yaraladığı iddia edilen Arnavut Marko*

Mustafa'nın suçu kanıtlanamadığından tahliye edilerek memleketi tarafına gönderilmesine dair Aydın Vilâyetine gönderilen tahrirat-ı aliyye. [14 Eylül 1871]

Evrak Numarası: 348

Aydın Vilâyet-i Celîlesine Tahrîrât-ı 'Aliyye

Selânik civârında postayı urmuş olan eşkıyâdan olmak zannıyla İzmir'de tahte'l-muhâkeme mahbûs iken Cezâir Hanı Hâdisesi'nde mahbûsünden İrânî Allahverdi'yi cerh eylediği iddi'â olunan Arnavud Marko Mustafâ'nın postayı urmakta medhali ve sâbıkası ve merkûm Allahverdi'yi darb ve cerh ettiği rütbe-i sübûta kendüleriyle getirülemediğine mebnî sebîlinin tahliyesiyle memleketi tarafına tard ve teb'îdi münâsib olacağı ol-bâbda mukaddem ve mu'ahhar icrâ edilen tedkîkâtı mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in vârid olan mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 22 Cemâziye'l-âhir sene 88 ve fî 26 Ağustos sene 87 [8 Eylül 1871 ve 7 Eylül 1871] târihi ve üç yüz kırk sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağla ol-sûretle icrâ-yı îcâbına himem-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 28 Cemâziye'l-âhir Sene (1)288 [14 Eylül 1871]

[82-a] Konusu: *Menemen Kazası Kaklıç Köyü civarındaki Yenişehirizade Çiftliği hizmetkarlarından Eskilili Emin'i istemeden öldüren Zenci Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. [26 Eylül 1871]*

Evrak Numarası: 352

Aydın Vilâyetine Emir-nâme-i Sâmi

Menemen Kazâsı'na tâbi' Kaklıç Karyesi civârında Yenişehirli-zâde'nin çiftliği hidmetkârlarından Eskilili Emîn'in kâtili olan Zenci Mehmed'in icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyesini mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl-i merkûmun vârisi Mehmed tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb bi't-taleb mezbûr Zenci Mehmed tahlîf olduğundan bu sûretde müdde'î-i merkûmun fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayacağı cânib-i fetvâ-hânedan bu-bâbda olan i'lâm zahrına işâret olduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Zenci Mehmed'in mezbûr Emîni min gayr-i ta'ammüdin katl eylediği

ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eylediğine binâ’en kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede musarrah usûle tevfiķan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Cemâziye’l-evvelîsi’nin on dokuzuncu gününden [7 Eylül 1868] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 24 Cemâziye’l-âhir sene 88 ve fi 28 Ağustos sene 87 [10 Eylül 1871 ve 9 Eylül 1871] târihi ve üç yüz elli iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Zenci Mehmed’in vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ ettirilmesi Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Receb Sene (1)288 [26 Eylül 1871]

[82-b] Konusu: *Karaburun sahillerinde bulunan Foça Tuzlası’na baēlı Ada Tuzlası’ndaki Vasil Reis Tuzlası’ndan tuz çalan Kolcu Osman ile ameleden Yorgi ve Lulunca Oēlu Memiko isimli kişilerin Ceza Kanunu’nun 82. maddesi gereēince beşer sene müddetle kaleye kapatılmaları uygun görülmüşse de, çaldıkları tuzun 1.400 kıyyeden ibaret olması nedeniyle Ceza Kanunu’nun 47. maddesi gereēince cezanın sürgüne dönüştürülmesi uygun görülmüştür. Sonradan Kolcu Osman, Yorgi ve Memiko’nun bir seneden fazladır hapiste olmaları göz önüne alınarak salıverilmelerine, Dimitri Reis’in ise bir sene müddetle Rodos’a sürgün edilmesine, sözü edilen tuzun tutarı olan 1.400 kuruşun da kendisinden tahsil edilerek Rûsumat Sandığı’na verilmesine karar verilmiştir. [1 Ekim 1871]*

Evrak Numarası: 359

Aydın Vilâyetine

Karaburun Sevâhili’nde vâkı‘ Foça Memlahası mülhakâtından Ada Memlahası’nda vâkı‘ Vasil Re’îs Tuzlası’ndan tuz sirkat eden Kolcu Osman ile ‘ameleden Yorgi ve Memiko veled-i Levenci nâm eşhâsın icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyelerini mutazammın Meclis-i İdâre-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesi ve melfûf istintâk-nâme üzerine Rûsûmât Emânet-i Celîlesi’yle muhâbereyi şâmil evrâk ve ol-bâbda Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’den verilen müzekkere Şûrâ-yı Devlet’e lede’l-havâle hülâsa-i me’âllerinde Yunda Adalı Nikola Oēlu Dimitri Re’îs’in Karaburun sevâhilinde tutulan kayığında bilâ-tezkire bulunub Foça Kazâsı’na götürülmüş olan bin dört yüz kıyye tuzun merkûm Osman ve Yorgi ve Memiko ve Lulunca(?) taraflarından sirkat

olunarak re'îs-i merkûm Dimitri'ye bi'l-i'tâ mukâbilinde iki yüz guruş ahzıyla beynlerinde taksîm eyledikleri ihbârât-ı vâkî'a ile sâbit olduğundan bunların Kânûn-ı Cezâ'nın seksen ikinci maddesine tevfikân beşer sene müddetle kal'a-bend edilmeleri gösterilmiş ise de merkûmların sirkat eyledikleri tuzun mikdârı ber-vech-i muharrer bin dört yüz kıyyeden 'ibâret olması cihetiyle ol-sûretle tahdîd-i mücâzâtı fi'l ile cezâ beyninde bir niyet-i 'adl hâsıl edemeyeceğine ve kânûn-ı mezkûrun kırk yedinci maddesi hükmünce kal'a-bendliğin nefy-i muvakkata tahvîli irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî mütevakkıf olduğu gibi nefy-i muvakkat müddetinin üç aydan üç seneye kadar idüğü yine kânûnun otuz beşinci maddesinde mûnderic bulunduğu binâ'en merkûmların müstehak oldukları kal'a-bendlik cezâsının nefy-i muvakkata tahvîliyle bunlardan Kolcu Osman ve Yorgi ve Memiko ve Lulunca'nın(?) seksen altı senesi Ağustos'un üçüncü gününden [15 Ağustos 1870] berü bir seneyi tecâvüz eden müddet-i habslerinin haklarında cezâ-yı kâfi 'addiyle tahliye-i sebîlleri ve Dimitri Re'îs'in bir sene müddetle Rodos'a nefy olunması ve mezkûr tuzun ma'a cezâ-yı nakdî esmânı olan bin dörtyüz guruşun dahi merkûmûndan bi't-tahsîl mahallî Rûsûmât Sandığı'na teslîmi Şûrâ-yı mezkûrdan verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî muktezâ-yı münîfinden olarak re'îs-i merkûmun Rodos'a nefyinden dolayı Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyetine ma'lûmât verilmiş ve sûret-i hâl emânet-i müşârün-ileyhâya da bildirilmiş olmağla ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Receb Sene (1)288 [1 Ekim 1871]

[83-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Alaşehir Kazası Yeniköy ahalisinden Aydınlı Oğlu Mustafa'yi istemeden öldüren Altıbaş Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. [14 Ekim 1871]*

Evrak Numarası: 417

Aydın Vilâyetine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Alaşehir Kazâsı'na tâbi' Yeniköy Karyesi ahâlîsinden Aydınlı Oğlu demekle ma'rûf Mustafâ'nın kâtili bulunan Altıbaş Oğlu Hüseyin hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânındaki i'lâm-ı şer'î me'âli merkûm

Hüseyin'in mezbûr Mustafâ'yı mûcib-i şer'îsi kısâs olan katl ile öldürdüğüne dâ'ir tâyi'ân sebk eden ikrârı Harzem 'aşîretinden İmam Oğlu Ahmed bin Mustafâ ve Dâvud Oğlu Dâvud şehâdetleriyle ba'de's-sübût mûcibince kâtil-i merkûmun ber-nehc-i şer'î kısâsına hükm olunduktan sonra maktûlün zevcesi Fâtıma ve vâlidesi diğeri Fâtıma Hâtunlar mûrislerinin dem ü diyetine müte'allik da'vâdan meccânen fâriğâ olarak husûs-ı mezkûr hakkında 'âmme-i da'vâdan kâtil-i merkûmun zimmetini ibrâ ve ıskât eylemeleriyle kısâs-ı sâkıt ve mes'ele verese-i sıgâr olan oğlu Osman ve kızı Hatıce haklarında diyete münkalib olduğundan mûcibince diyet-i recul olan on bin dirhem şer'î-yi kazâdan zevce ve ümm-i merkumetânın hisse-i sâkıtelerinden mâ'adâ sagîrân-ı merkûmânın hisselerini mukassaten edâ eylemesi kâtil-i merkûma tenbîh olduğuna beyândan 'ibâret olub ancak kâtil-i merkûmun bâliğ olduğuna ta'arruz olunmadığından başka mahall-i katl kimsenin mülkü olub olmadığı ve kimsenin mülkü değil ise şâhidân-ı mezkûrânın karye veyâ mahalleleri mahall-i katlden savt istimâ' olunur mesâfede bulunub bulunmadığı tasrîh kılınmadığına mebnî şâhidler min-'aliyyü'l-kasâme midir değil midir ma'lûm olmadığından şehâdetlerinin şâyet kabûl olub olmadığı meskûk olmağla husûs-ı mezkûrun kuyûd-ı lâzıme-yi hâvî sebki muvâfık-ı hakk-ı şer'î i'lâm ile inhâ olunması lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Hüseyin'in esnâ-yı münâza'ada min gayr-i ta'ammüdin mezbûr Mustafâ'yı katl eylediği ihbârât-ı vâkı'a ile sâbit olduğuna binâ'en kendüsünün Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve o dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen beş senesi Recebi'nin yirmi dokuzuncu gününden [15 Kasım 1868] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 19 Receb sene 88 ve fî 22 Eylûl sene 87 [4 Ekim 1871] târihi ve dört yüz on yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve cihet-i şer'iiyesininin fetvâ-hâne işâreti mûcibince tashîh ve ıslâhı için mezkûr i'lâm leffen i'âde kılınmış ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Receb Sene (1)288 [14 Ekim 1871]

[83-b] Konusu: *Soma Kazası'ndaki Erinseki ve Kör Oğlu Deresi isimli yerlerde Çepni aşîretinden Kara Nebi, abisi Mehmet ve arkadaşları Veli, Balıkesir*

Sancağı'ndaki Kelasin isimli yer civarındaki Kalar aşireti ahalisinden Hacı Molla Hasan Oğlu Hüseyin ile Hacı Mehmet Efendi Oğlu Ahmet'in yolda önlerine silahlı olarak çıkararak paralarını gasp etmişlerdir. Ceza Kanunu'nun 19. maddesi ve 62. maddesinin ilavesi hükmünce teşhir edildikten sonra beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri ve yakalanan ancak gasp olayında suçsuz olduğu anlaşılan Tâhir ve Veli Oğlu Hüseyin'in salıverilmelerine dair Aydın Vilâyetine şukka gönderilmiştir. [14 Ekim 1871]

Evrak Numarası: 415

Bu dahi

Soma Kazâsı'nda kâ'in Erinseki ve Kör Oğlu Deresi nâm mahallerde hayme-nişîn Çepni 'aşîreti halkından olub Balıkesiri Sancağı'nda vâki' Kelasin nâm mahal civârında meskûn Kalar 'aşîreti ahâlîsinden Hacı Molla Hasan Oğlu Hüseyin ile Hacı Mehmed Efendi Oğlu Ahmed'in esnâ-yı râhda müsellahan önlerine çıkararak nukûd-ı mevcûdelerini gasb eyledikleri emârât-ı mevcûde ile mübeyyin idüğü Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan Kara Nebî ve birâderi Mehmed ile refîkleri Velî'nin Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen yedi senesi Muharremi'nin on dokuzuncu gününden [21 Nisan 1870] i'tibâren beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs Cezîresi'ne gönderilmeleri ve merkûmûn ile ma'an der-dest olunarak medhallerine medâr-ı hükm olur emâre bulunamamış mülâsebesiyle tahliye-i sebîlleri iktizâ eden Tâhir ve Velî Oğlu Hüseyin'in sebîllerinin ihlâ olunduklarına dâ'ir tahrîrât-ı vâride bir sarâhat görülemediğinden henüz salıverilmemiş iseler tahliye-i sebîlleri Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 19 Receb sene 88 ve fî 22 Eylül sene 87 [4 Ekim 1871] târihi ve dört yüz on beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet cezîre-i mezkûre Mutasarrıflığı'na da beyân ve hikâye olunmağla îfâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Receb Sene (1)288 [14 Ekim 1871]

[84-a] Konusu: *İzmir Sancağı Bayındır Kazası Fırınlı Köyü ahalisinden olup Çallı Hallac Abdullah'ın kâtili olan Bayrakdar Oğlu Ahmet'in Ceza Kanunu'nun 174 ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dair Aydın Vilâyetine gönderilen şukka. [18 Ekim 1871]*

Aydın Vilâyetine

İzmir Sancağı'nda vâki' Bayındır Kazâsı'na tâbi' Fırınlu Karyesi ahâlîsinden olub Çallı Hallac Abdullah'ın kâtili olan Bayrakdar Oğlu Ahmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl-i merkûmun vârisi zuhûr etmemesi mülâsebesiyle Beytü'l-Mâl Müdîri Hacı Mehmed Efendi müdde'â-'aleyhin inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh Ahmed ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın bu sûretde müdde'î-i mûmâ-ileyh fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyhe bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayacağı cânib-i fetvâ-hâneden beyân olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince mezbûr Ahmed'in merkûm Abdullah'ı katl eylediği sâbit olub bu-bâbda ta'ammüde hükm kâbil olamadığı cihetle kâtil kâtil gayr-i müte'ammidin i'tibâr olunması emr-i sūdûru idüğüne mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen altı senesi Şevvâli'nin altıncı gününden [9 Ocak 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 24 Receb sene 88 ve fi 27 Eylül sene 87 [9 Ekim 1871] târihi ve dört yüz on dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da beyân ve hikâye kılınmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 Şa'bân Sene (1)288 [18 Ekim 1871]

[84-b] Konusu: *Çeşme Kazası'nda bulunan arazileri tasarruf eden ahaliyle arazinin sahipleri arasında gerçekleşen ihtilaf ve kavganın sona erdirilmesi için hükümet tarafından gönderilen ferman uygulanmamış, arazi sahipleri bağların yerlerini zapt edip ahaliye zulmederek bir milyon altı yük kuruş hasar vermiştir. Bu zararın giderilerek arazinin geri alınması, kaza dahilinde yollar, liman ve istihkam inşa edilerek Ziraat Bankası'nın açılmasına dair Çeşme Kazası ahalisi vekili Yani İlya'nın verdiği layiha Şura-yı Devlet'e gönderilmiştir. Sözü edilen bağlar hakkında önceleri yapılan müdahale ve zararın giderilerek gerekli tedbirlerin alınması ifade edilmiştir. [5 Kasım 1871]*

Evrak Numarası: 509

Aydın Vilâyetine

Çeşme Kazâsı'nda bulunan arâzînin mutasarrıflarıyla işbu arâzîde mağrûs kürûmun ashâbı beyninde tekevvün eden ihtilafât ve münâza'atın def' ve izâlesi için mukaddemâ tasdîr olunan fermân-ı 'âlî ahkâmı infâz edilmeyerek hükûmet-i mahalliye tarafından yazılan buyurulduklar üzerine ashâb-ı arâzî bağların kal'ıyla yerlerinin zabt olunması yolunda zulm ve ta'addîye mütesaddî ve bu dahi ahâlîce bir milyon altı yük şu kadar gurus hasârı mü'eddâ olduğundan vâki' olan zarâr ü ziyânın tazmîniyle arâzî-i mazbûtanın istirdâdı ve kazâ-i mezkûr dâhilinde yollar ve liman ve istihkâm inşâsıyla Zirâ'at Bankası küşâdı gibi sâ'ir i'mâra müte'allik ba'zı mevâddın icrâsına müsâ'ade kılınması hakkında kazâ-i mezkûr ahâlîsi Vekîli Yani İlya'nın verdiği lâyihâ Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle mezkûr bağlar hakkında mukaddemleri vukû'a getirilen müdâhalât ve ta'arruzâtın men'î vukû'una ve teferru'âtına dâ'ir tasdîr olunan fermân-ı 'âlinin hâvî olduğu tedâbir ve ta'dilât tedkîkât-ı 'amîkâ netîcesine müstenid olub bunun tagayyür ve eşkâlden muhâfazası ve vezâ'if-i hükûmetden bulunmuş olduğuna mebnî istid'â olunduğu vechile mezkûr fermân-ı 'âlîye mugâyir hâlât vukû'u sâbit ise men'îyle ahkâmının tamâm-ı icrâsı vilâyet-i mezkûrenin i'mârât-ı mahalliye mütefferi' münderâcâtı tadrîcen yapılacak ve îcâbâtı Meclis-i 'Umûmî-i Vilâyet'de bi'l-etrâf mütâlâ'a ve tezekkür olunarak 'ale'l-usûl cânib-i vilâyetden iş'âr olunacak şeyler olduğundan bunların Nizâm Dâ'iresi'nde rü'yet ve tesviyesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı bâ-müzekkere ifâde kılınmış olmağla ol-sûretle iktizâlarının îfâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 21 Şa'bân Sene (1)288 [5 Kasım 1871]

[85-a] Konusu: *Aydın Sancağı Söke Kazası Mandıca Nahiyesi Çalışlı Köyü ahalisinden olup asker kaçaklarından Pîr Hüseyin(?) Köylü Hacı Abdullah Oğlu Ali ile beraber Söke Kazası Balat Nahiyesi Sarıkemer Köyü ahalisinden Arnavut Oğlu Hacı Hasan Ağa'nın evinin duvarını delerek belirli miktarda eşyasını çalan Dudağı Yarık Mehmet Ali'nin ve diğer Ali'nin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beşer sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmaları, çalıntı eşyadan Ali'nin hissesi olan 1.600 kuruşluk eşyanın sahibine verilmesine dair Aydın Vilâyetine gönderilen şukka. [15 Kasım 1871]*

Evrak Numarası: 478

Aydın Vilâyetine

Aydın Sancağı'nda vâki' Söke Kazâsı'na tâbi' Mandıca Nâhiyesi'nde kâ'in Çalışlı Karyesi ahâlîsinden olup 'asker-i nizâmiyye firârîlerinden Pîr Hüseyin(?) Karyeli Hacı Abdullah Oğlu Ali ile berâber kazâ-i mezkûra tâbi' Balat Nâhiyesi'ne muzâf Sarıkemer Karyeli Arnavud Oğlu Hacı Hasan Ağa'nın hânesi duvarını delerek derûnundan ma'lûmü'l-mikdâr eşyâ sirkat eyledikleri tebeyyün eden Dudağı Yarık Mehmed Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede musarrah kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin on üçüncü [8 Ağustos 1870] ve diğeri Ali'nin dahi sene-i mezkûre Cemâziye'l-âhiresi'nin onuncu günlerinden i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları ve emvâl-ı mesrûkâdan olup Ali'nin hissesi olarak nezdinde kalmış olan bin altı yüz guruşluk eşyânın bi't-tahsîl sâhibine i'tâsı Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 22 Şa'bân sene 88 ve fî 25 Teşrîn-i Evvel sene 87 [6 Kasım 1871] târihi ve dört yüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve firârî-i merkûmun küreğe vaz'ından dolayı taraf-ı vâlâ-yı hazret-i ser'askerî'ye beyân-ı hâl edilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 2 Ramazân Sene (12)88 [15 Kasım 1871]

[85-b] Konusu: *Tavas Kazası Çağırğan Köyü ahalisinden olup kaçak olan arkadaşı Mustafa ile Tavas Kazası Yarengüme Köylü Molla Hüseyin'in yolda önüne çıkararak eşyasını gasp eden Kara Mustafa Oğlu İsa ve Hatib Oğlu Osman'ın Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra buldukları yerde üçer sene müddetle küreğe konulmalarına dair Aydın Vilâyetine şukka yazılmıştır. [8 Aralık 1871]*

Evrak Numarası: 505

Bu dahi

Tavas Kazâsı'na tâbi' Çağagan (Çağırğan) Karyesi ahâlîsinden olup firârda bulunan refikleri Mustafâ ile kazâ-i mezkûra muzâf Yârengüme Karyeli Molla Hüseyin'in esnâ-yı râhda önüne çıkararak eşyâsını gasb eyledikleri ikrârlarıyla tebeyyün eden Kara Mustafâ Oğlu İsa ve Hatib Oğlu Osman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci

maddesinin ‘ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ‘ideye tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen yedi senesi Şevvâli’nin dokuzuncu gününden [2 Ocak 1871] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri‘ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 13 Ramazân sene 88 ve fî 13 Teşrîn-i Sâni sene 87 [26 Kasım 1871 ve 25 Kasım 1871] târihi ve beş yüz beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâ ve firârî-i merkûmun dahi bi’l-ikdâm ele geçürülmeleri hakkında mu‘âmele-i lâzîmenin ifâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 25 Ramazân Sene (1)288 [8 Aralık 1871]

[85-c] Konusu: *İzmir’de ortaya çıkan hırsız çetesinde Yunan ve İtalya devletlerine mensup olanlara verilen cezaların Yunan ve İtalya konsoloslarına bildirilmesine dair. [21 Aralık 1871]*

Evrak Numarası: 540

Bu dahi

İzmir’de teşekkül eden Hırsız Kumpanyası efrâdından Yunan ve İtalya teba‘asından bulunanlar haklarında olan hüküm bilinmek üzere tanzîm kılınan mazbatanın birer nüshası konsoloto taraflarından istenilmekte olduğuna ve zikr olunan mazbatası Bâb-ı ‘Âli’ye gönderilüb henüz cevâb alınamadığına mebnî cevâb-ı lâzîmenin sür‘at-i irsâli hakkında vürûd eden telgrâf-nâme-i devletleri Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle eşhâs-ı mahbûse haklarında gelen evrâk ahkâmının tasdîkini muhtevî mazbatası der-dest tanzîm bulunmuş ve bu misillü erbâb-ı cürm ü cinâyet haklarında mehâkim-i nizâmiyyece karâr-gîr olan hükümlerin mahkûmîn taraflarına sûret-i tebliği 22 Cemâziye’l-evvel sene 88 [9 Ağustos 1871] târihinde ‘umûmen vilâyâta bâ-tahrîrât neşr ve i‘lân kılınmış olmasıyla tahrîrât-ı mezkûre ahkâmına tevfikân nüsha-i matlûbenin konsolotolara i‘tâsı lâzım geleceği bâ-müzekkere ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 8 Şevvâl Sene (1)288 [21 Aralık 1871]

[86-a] Konusu: *Aydın Sancağı Bozdoğan Kazası Amasya Köyü ahalisinden Merhum Ali Ağa’nın esir câriyesi Zenci Fatıma’yu, Hacı Hüseyin Oğlu Ali ile birlikte evde otururken gören ve şüphelenen kocası Zenci Mehmet, Nazilli Kazası’na gitmek üzere yola çıktıkları sırada Zenci Fatıma’yu öldürmüştür. Zenci Mehmet’in Ceza*

Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. [22 Aralık 1871]

Evrak Numarası: 537

Aydın Vilâyetine

Aydın Sancağı'nda vâki' Bozdoğan Kazâsı'na tâbi' Amasya Karyesi ahâlîsinden müteveffâ Ali Ağa'nın mu'tak câriyesi Zenciye Fâtıma'nın kâtili olan zevci Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm Mehmed'in zevcesi mezbûre Fâtıma'yı mûcib-i kısâsı olan katl ile katl eylediği tâyi'ân ikrârıyla sâbit olub ancak sûret-i def'ada îrâd eylediği kelâmı def'a sâlih-i cevâb-ı şer'î olmadığı kendüne ba'de't-tefhîm 'alâ mûcib-i ikrâra kâtil-i merkûmun ber-nehc-i şer'î kısâsına ba'de'l-hükm min ciheti'l-vilâye vârisi olan Ali Ağa'nın oğulları Mustafâ ve Ali da'vâlarından rızâlarıyla meccânen ferâgatle husûs-ı mezkûre ve mûrisleri maktûle-i mezbûrenin dem ü diyetine müte'allik da'vâdan kâtil-i merkûmun zimmetini ibrâ ve ıskât eyledikleri evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âlinden müstebân olub bu sûretde müdde'iyân-ı vârisân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında kâtil-i merkûmdan nesne da'vâsına kâdir olmayacakları misillü kâtil-i merkûm dahi zevcesi maktûle-i mezbûrenin mirâsından mahrûm olacağı cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye hükmünce merkûm Zenci Mehmed'in zevcesi mezbûre Fâtıma'yı Hacı Hüseyin Oğlu Ali ile berâber hânesinde otururken görmesiyle şübhelenerik Nazillü Kazâsı'na götürmek üzere alub yola çıktıkları sırada cerh ve katl eylediği ikrârıyla sâbit ve nizâmen kâtil-i müte'ammid olduğu misillü şer'an dahi kısâsına hükm-i lâhik olduktan sonra veresenin 'afvına mazhar olub bu hâlde oraca kâtil-i gayr-i müte'ammide dâ'ir olan yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyeye tatbîkan ta'yîn-i cezâ edilmiş olmasında min-vechin isâbet görülemediğine mebnî merkûm Zenci Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen altı senesi Ramazânı'nın yirmi dokuzuncu gününden [2 Ocak 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 21 Ramazân sene 88 ve fî 21 Teşrîn-i Sâni sene 87 [4 Aralık 1871 ve 3

Aralık 1871] târihi ve beş yüz otuz yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 9 Şevvâl Sene (1)288 [22 Aralık 1871]

[86-b] Konusu: *Ödemiş Kasabası ahalisinden olan Kıpti Köse Oğlu Memiş, isimleri bilinmeyen iki tane arkadaşıyla Aydın Kasabalı Artin Oğlu Pedros'un yolda silahlı olarak önüne çıkararak belli miktar akçe ve saatini gasp etmiştir. Kıpti Köse Oğlu Memiş'in Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. Ayrıca yakalandığı sırada zaptiye askerlerine ateş açan asker kaçaklarından Çakmak Oğlu İbrahim'in 113. madde gereğince altı ay süreyle bulunduğu yerde hapsedilmesine, çalıntı para ve saatin Memiş'den alınarak sahibine verilmesine, şüphe üzerine tutulan ancak suçsuz olduğu anlaşılan Küretler Köylü Kara Ali'nin kefaleten salıverilmesine karar verilmiştir. [24 Aralık 1871]*

Evrak Numarası: 527

Bu dahi

Ödemiş Kasabası ahâlîsinden olub meçhûl iki nefer refikiyle Aydın Kasabalı Artin Oğlu Pedros'un müsellahan esnâ-yı râhda önüne çıkub ma'lûmü'l-mikdâr akçe ve sa'âtini gasb eylediği tebeyyün etmiş olduğu Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan Kıbtî Köse Oğlu Memiş'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Şevvâli'nin dördüncü gününden [28 Aralık 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve bi'l-iştibâh ahz ü girift olduğu esnâda 'asâkir-i zabtiyeye 'adem-i itâ'atla teşhîr-i silâh etmiş olan kur'a firârîlerinden Çakmak Oğlu İbrâhim'in yüz on üçüncü madde-i kânûniyeye tatbîkân ve târih-i habsi olan sekiz senesi Muharremi'nin yirmi sekizinci gününden [19 Nisan 1871] i'tibâren altı mâh müddetle mahallinde habs edilerek hitâm-ı müddetinde ordusu cânibine i'zâmı ve sa'ât bahâsıyla emvâl-i magsûbenin merkûm Memiş'den bi't-tahsîl sâhibine i'tâsı ve şübhe üzerine tutulub medhaline hükm kâbil olamayan Küretler Karyeli Kara Ali'nin mükellefen salıverilmiş olması yolunda olduğundan kayd-ı kefâletden dahi çıkarılması Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye

Dâ'iresi'nden fî 21 Ramazân sene 288 ve fî 21 Teşrîn-i Sâni sene 87 [4 Aralık 1871 ve 3 Aralık 1871] târihi ve beş yüz yirmi yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Şevvâl Sene (12)88 [24 Aralık 1871]

[87-a] Konusu: *İzmir Kazası Buca Köylü Bakkal Mihalaki'nin dükkânının duvarından hırsızlık maksadıyla atlayarak ve kiremitlerini kaldırıp tahtaları kırarak içeri girmiş olduğu halde yakalanan Nikom'un Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle küreğe konulmasına ve Avusturya Devleti tebaasından Sivastopolo'nun evine girdikleri halde hizmetkarlarının bağırmasıyla yakalanan Buca Köylü Kasap Petro ve Rencber Vasil ile Todori haklarında delil bulunamaması nedeniyle serbest bırakılmalarına dairdir. [29 Aralık 1871]*

Evrak Numarası: 558

Aydın Vilâyetine

İzmir Kazâsı'na tâbi' Buca Karyeli Bakkâl Mihalaki'nin sirkat kasdıyla dükkânının duvarından aşarak ve kiremidlerini kaldırub tahtaları kırarak derûnuna girmiş olduğu hâlde der-dest olunduğu ikrârıyla tahakkuk eden Nikom'un Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne tevfiқан ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Muharremi'nin on sekizinci gününden [9 Nisan 1871] i'tibâren emr-i teşhîri on dokuzuncu madde-i kânûniyeye ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması lâzım geleceğinin ve Avusturya Devleti teba'asından Sivastopolo'nun hânesine girdikleri hâlde hidmetkârının feryâdına mebnî ele geçirüldüğü iddi'â olunan mezkûr Buca Karyeli Kasab Petro ve Rencber Vasil ve Todori haklarında medâr-ı hükm olur bir emâre bulunamaması cihetiyle sebîllerinin tahliye kılındığı yolunda görüldüğünün savb-ı vâlâlarına iş'ârı Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 7 Şevvâl sene 88 ve fî 7 Kânûn-ı Evvel sene 287 [20 Aralık 1871 ve 19 Aralık 1871] târihi ve beş yüz elli sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağla ber-minvâl-i muharrer îfâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Şevvâl Sene (12)88 [29 Aralık 1871]

[87-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Yarengüme Köylü Akhasan Oğlu Mehmet'i dizkapağı altından tabacayla yaralayan, aynı köylü Osman Oğlu Sulubaş*

Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 19. ve 179. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, yaralının cerrah masrafının kendisinden tahsil edilmesine dair Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. [29 Aralık 1871]

Evrak Numarası: 575

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Tavas Kazâsı'na tâbi' Yârengüme Karyeli Akhasan Oğlu Mehmed'in cârihi denilen karye-i mezkûreli Sulubaş Oğlu Hüseyin bin Osman hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Meclis-i Temyîz-i Livâ'dan tenmîk ve Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den tezyîl ve tasdîk edilen mazbata-i vâride evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mahbûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î Mehmed müdde'â-'aleyh Hüseyin'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâsını beyyine-i mu'addile ile ba'de'l-isbât cerh eylediği sol ayağın diyeti olan beş bin dirhem şer'iyi tekâsît-i selâse ile müdde'â-'aleyh Hüseyin'e edâ eylemesi tenbîh olduğuna beyândan 'ibâret olub ancak vukû'a gelen şehâdet icmâl-ı mahal ile mücrim olduğundan başka cerrâhat-i mezkûreye berr ü tâm hâsıl olduğuna ta'arrûz olunmadığı gibi mâdûn-ı nefsd e sülûsâna müntehâ oluncaya değin diyet iki taksît ile mü'eccele olmak lâzım iken üç senede üç taksît ile edâya tenbîh usûlünde olmamağla bu sûretde husûs-ı mezkûrun şer'-i şerîfe tatbîkan ba'de'r-ru'ye sebki muvâfi-ı hakk-i şer'î i'lâm ile intihâ olunması cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Hüseyin'in mezbûr Mehmed'i atdığı sacma ve kurşun ile memlû tabancasıyla cerh ederek eser-i cerhin sirâyetiyle ayağı diz kapağı altından sâkıt olduğu ihbârât-ı vâki'a ile sâbit olduğuna mebnî merkûm Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiân târihi mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Rebû'l-âhiri'nin yedinci gününden [7 Temmuz 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve masârif-ı cerrâhânın dahi merkûm Hüseyin'den bi't-tahsîl mecrûh-ı mezbûra i'tâ olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 9 Şevvâl sene 88 ve fî 9 Kânûn-ı Evvel sene 87 [22 Aralık 1871 ve 21 Aralık 1871] târihi ve beş yüz yetmiş beş numarası ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve i'lâm-ı mezkûr dahi

fetvâ-hâne işâreti mûcibince ıslâh ve tebdil etdirilmek üzere leffen ifâde kılınmış olmağla ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Şevvâl Sene (12)88 [29 Aralık 1871]

[91-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Gördüs Kazası Yayakırıldığı köyü ahalisinden Kemerli Bekir Oğlu Ali'nin yolda silahlı olarak önüne çıkararak akçesini ve cepkenini gasp eden Başlamış Köyü ahalisinden Kara Ali Oğlu Hasan Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 62. maddesi ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edilerek beş sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [31 Aralık 1871]*

Evrak Numarası: 591

Aydın Vilâyetine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Gördüs Kazâsı'na tâbi' Yayakırıldığı Karyeli Kemerli Bekir Oğlu Ali'nin esnâ-yı râhda müsellahan önüne çıkararak ma'lûmü'l-mikdâr akçesiyle cepkenini gasb eylediği ikrârıyla mütebeyyin olan Başlamış Karyeli Kara Ali Oğlu Hasan Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede musarrah usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Zi'l-ka'desi'nin on altıncı gününden [7 Şubat 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle mahallinde küreğe konulması zeyli Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak Meclis-i Temyîz-i Livâ ve Meclis-i De'âvi-i Kazâ mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 11 Şevvâl sene 88 ve fî 11 Kânûn-ı Evvel sene 87 [24 Aralık 1871 ve 23 Aralık 1871] târihi ve beşyüz doksan bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ol-vechile icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 18 Şevvâl Sene (12)88 [31 Aralık 1871]

[91-b] Konusu: *Tüccar Mehmet Ali Efendi'ye olan bin doksan lira borcundan kurtulmak için bir sürü hileler yaparak iflas etmiş olan Halil yardakçısı Şakir Ağa'ya ceza tayin edilmesi için meselenin yerinde araştırılması uygun görülmüştür. [1 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 601

Bu dahi

Tüccârdan Mehmed Ali Efendi'ye deyni olan bin doksan 'aded lırayı çürütmek(?) için hayli desâise saporak i'lân-ı iflâs etmiş olan Halil yardakçısı Şakir

Ağa'nın icrâ-yı mücâzâtı İzmir Mahkeme-i Ticâreti'nden bâ-i'lâm ifâde olunmuş ise de tahdîd-i mücâzât maddesi ağa-yı merkûmun derece-i töhmetinin bilinmesine ve bu da mahfûz olan defâtir ve istintâk-nâme ve evrâk-ı sâ'irenin görülmesine mütevakkıf idüğünden ve mahkeme-i mezkûre ise bu makûle hîleli müflislerce olunacak tahkîkât-ı muhâkemeye 'âid olub merkûm hakkında dahi nizâmen mahkemece lâzım gelen tahkîkât ifâ ve hükm i'tâ olunmuş olduğu cihetle evrâk-ı merkûmenin verilemeyeceği der-miyân olunmakda bulunduğundan bu-bâbda ne-vechile mu'âmele olunmak lâzım geleceği istifsârına dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi Divân-ı Ahkâm-ı Adliye'ye lede'l-havâle mahkeme-i mevcûdenin hükm ve i'lâm maslahatın hukûk cihetine 'âid olduğundan Divân-ı Temyîz'ce ihticâca sâlih olamayub merkûmun hîle ve fesâdından dolayı hakkında cezâ ta'yîni evrâk-ı merkûmenin divân-ı mezkûrca dahi bi't-tedkîk mütâla'a ile kâ'ide-i sübût-i töhmetine mütevakkıf bulunduğuna binâ'en icrâ-yı tahkîkât için esâsı ittihâz kılınmak ve yine mahalline i'âde olunmak üzere evrâk-ı mezkûrenin müfredâtını müş'ir sened alınarak tamâmen Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'e i'tâsı husûsunun muhâkeme-i ticârete tebliğ olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 11 Şevvâl sene 88 ve fî 11 Kânûn-ı Evvel sene 87 [24 Aralık 1871 ve 23 Aralık 1871] târihi ve altı yüz bir numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâ-yı 'âlîye himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 Şevvâl Sene (12)88 [1 Ocak 1872]

[92-a] Konusu: *Karahisar-ı Sahib Köyü Mümeyyizi Mustafa İzzet Efendi ile arkadaşları Kadıköylü Veli ve Hasan Ağaların yolda önlerine çıkıp mallarını gasp eden Musa Oğlu Musa Can, Turabanlı Kara Kulak Mehmet, Numan Oğlu Mustafa ve Tüysüz Oğlu Hasan haklarında soruşturma yapılmıştır. Sözü edilen kişilerden Karakulak Mehmet eceliyle öldüğü, Musa Can ise Cezair Hanı Hadisesi'nde öldürüldüğü için ceza verilmesine gerek kalmamıştır. Numan Oğlu Mustafa ve Tüysüz Oğlu Hasan gaspa karışmadıkları anlaşıldığından tahliye edilmelerine karar verilmiştir. Şüpheli üzerine tutulan Mehmet'in ise Karakulak Mehmet olmayıp üzerinde bulunan eşyanın kendisine ait olduğu anlaşılmıştır. Kaçak olan Bekmez Oğlu Hüseyin, Kara Ayak Oğlu Hasan ve Karakulağın adamı Mehmet yakalandıklarında kanunen gerekenin yapılması istenmiştir. [1 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 560

Aydın Vilâyetine

Karahisar-ı Sâhib Karye Mümeyyizi Mustafâ İzzet Efendi ile refikleri Kadı Karyeli Velî ve Hasan Ağaların esnâ-yı râhda önlerine çıkub mâllarını gasb eyleyen Mûsâ Oğlu Mûsâ Can ve Turabanlı Kara Kulak Mehmed ve Numan Oğlu Mustafâ ve Tüysüz Oğlu Hasan haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâ-tahrîrât cevâbiye tesyîr olunan mazbatası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mezbûr Mûsâ Can'ın firârda bulunan refikleri Bekmez Oğlu Hüseyin ve Avram Ovalı Kara Ayak Hasan ve Karakulağın adamı Mehmed ile zikr olunan fi'l-i gasba cür'et eyledikleri ve Kara kulak Mehmed'in dahi tarîk-i şekâvetde gezdiği tahakkuk edüb bunlardan Karakulak Mehmed eceliyle ve Mûsâ Can Cezâir Hanı Hâdisesi'nde bi'l-mukâbele maktûlen vefât eylediklerinden haklarında mu'âmele-i kânûniyeye mahal kalmadığı gibi Numan Oğlu Mustafâ ve Tüysüz Oğlu Hasan gasb-i mezbûrda bî-medhal olub bunların cinâyât-ı sâ'irelerinin sübûtu refiklerinin vücûduna mütevakkıf olduğundan ba'dehu alınacak ma'lûmâta göre mu'âmele olunmak üzere mükeffelen sebillerinin tahliye ve şübhe üzerine tutulub Bâb-ı Zabtiye'den gönderilen Mehmed'in Kara Kulak Mehmed olmayub üzerinde bulunan eşyâ dahi kendüsünün idüğü ve zâten Trabzon Vilâyeti'nde Kavlatana Kazâsı ahâlîsinden bulunduğu tebeyyün etmesiyle Bâb-ı Zabtiye'ye i'âde kılınmış olması yolunda görüldüğünden firârda bulunan Bekmez Oğlu Hüseyin ve Kara Ayak Hasan ve merkûm Karakulağın adamı Mehmed'in der-dest edilmelerine ikdâm ve i'tinâ olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 7 Şevvâl sene 88 ve fi 7 Kânûn-ı Evvel sene 87 [20 Aralık 1871 ve 19 Aralık 1871] târihi ve beşyüz altmış numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve hâl-i firârda bulunan bu makûle mücrimînin hafî ve celfî taharriyât-ı mukteziye icrâsıyla ele geçürülerek haklarında mu'âmele-i kânûniyenin icrâsı akdem vezâ'if-i hükûmetden bulunmuş olmağla firârî-i merkûmların bi-eyyi-hâlin tutulmaları zımnında lâzım gelenlere tenbîhât-ı mukteziye îfâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 Şevvâl Sene (1)288 [1 Ocak 1872]

[92-b] Konusu: *Aydın Sancağı Bozdoğan ve Tavas Kazaları'nda birkaç seneden beri haydutluk yaparak gelip geçenlere zarar veren ve Cezair Hanı Hadisesi'ne de karıştığı için Midilli'ye gönderilmiş olan Gerçekli Köyü ahalisinden Emin Oğlu Hasan, Pınar Köylü Timur Oğlu Mustafa, kardeşi diğer Hasan, Koyuncular Köyü ahalisinden*

Burdur Oğlu Ali, Koca İbrahim ve Yarengümeli Osman haklarındaki soruşturma yapılmıştır. Sözü edilen kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesi ilavesinin birinci fıkrası gereğince beşer sene müddetle Midilli'de küreğe konulmalarına karar verilmiştir. Kaçak olan Asmalı Oğlu Ali ile Kadioğulları denilen iki kişinin yakalanmasına, çalıntı eşyaların sahiplerine verilmesine karar verilmiştir. Bir de kaçak olan Timur Oğlu Hasan, soruşturma evrakında Timur Oğlu Hüseyin adıyla yazıldığı halde soruşturma evrakının altında yalnızca Hasan denilmiş olduğundan, Pınar Köyü ahalisinden Timur Oğlu Hüseyin ile kaçak olan Hüseyin'in ayrı kişiler mi, yoksa bu Hüseyinler'in soruşturma evrakının altında yazılı Hasan ile aynı kişi mi olduğunun tespit edilmesi istenmiştir. [2 Ocak 1872]

Evrak Numarası: 582

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Bozdoğan ve Tavas Kazâları havâlisinde çend seneden berü haydüdlük ile geşt ü güzâr ve birtakım ebnâ-yı sebîle itâle-i dest-i hasâr eylemiş ve Cezâir Hanı Hâdisesi esnâsında diğer mücrimîn ile berâber Midillü'ye gönderilmiş olan Gerçekli Karyeli Emir Oğlu Hasan Pınar Karyeli Timur Oğlu Mustafâ ve karındaşı diğer Hasan ve Koyuncular Karyeli Burdur Oğlu Ali ve Koca İbrâhim ve Yârengümeli Osman haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûmların firârda bulunan refikleriyle ötede berüde birtakım ebnâ-yı sebîlin önlerine çıkub emvâl ve eşyâ gasb eyledikleri ikrârları ve eşyâ-yı magsûbiyenin hânelerinde zuhûru delâletiyle tahakkuk eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesinin fikra-i evvelisine tatbîkan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen beş senesi Şa'bânı'nın beşinci gününden [21 Kasım 1868] i'tibâren beşer sene müddetle Midillü'de küreğe konulmaları husûsunun Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyetine ve bunların firârda bulunan refikleri Asmalı Oğlu Ali ile Kadioğulları denilen iki şahsın der-destine i'tinâ ve emvâl-i mesrûkadan eşhâs-ı merkûmenin hânelerinde zuhûr edüb müdde'iler tarafından isbât olunamadığı mahallî meclisinden iş'âr olunan eşyanın mahalline i'âdesiyle müdde'ilerin beyân edecekleri cins ve i'lâmât üzerine bâ-tefrîk sâhiblerine ve kûsûru miyânında eşhâs-ı merkûmenin familyasına mahsûs elbise ve eşyâ-yı sâ'ire var ise ânların dahi familyalarına i'tâsıyla mütebâki eşyanın bâ-defter-i müfredâtı mahallî zâbitasında emâneten hıfzı hakkında verilen karârın icrâ olunması ve

bir de firârda bulunanlardan Timur Oğlu Hasan deyü Divân-ı Temyîz mazbatasında muharrer olan şahıs evrâk-ı istintâkıyyede Timur Oğlu Hüseyin nâmıyla muharrer olduğu hâlde zîr-i istintâkda yalnız Hasan denilmiş ve evrâk-ı vâridenin ekserisinde diğer Hasan münderic bulunmuş olduğundan evrâk-ı istintâkıyyede muharrer olan Pınar Karyeli Timur Oğlu Hüseyin başka ve firârda bulunan Hüseyin başka mıdır yohsa bu Hüseyinler ile zîr-i istintâkda Hasan yazılan şahıs bir midir buralarının dahi bi't-tahkik kaydına şerh verilmesinin üzerine iş'âr kılınması cihetlerinin dahi savb-ı devletlerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 9 Şevvâl sene 88 ve fi 9 Kânûn-ı Evvel sene 87 [22 Aralık 1871 ve 21 Aralık 1871] târihi ve beşyüz seksen iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve eşhâs-ı merkûmenin ol-vechile küreğe konulmaları vilâyet-i müşârün-ileyhâya bildirilmiş olmağla oraca dahi iktizâlarının icrâ ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 20 Şevvâl Sene (1)288 [2 Ocak 1872]

[93-a] Konusu: *Aydın Sancağı Çine Nahiyesi Çatak Köyü ahalisinden Çakır Oğlu Mehmet'in kâtili olan Mustafa Oğlu Ahmet'in Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dair Aydın Vilayetine yazılan şukka. [3 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 563

Aydın Vilâyetine

Aydın Sancağı'nda vâki' Çine Nâhiyesi'ne tâbi' Çatak Karyesi ahâlîsinden Çakır Oğlu Mehmed'in kâtili olan Mustafâ Oğlu Ahmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub cânib-i fetvâ-hânededen tasdik olunan i'lâm-ı şer'î me'âli mezbûr Ahmed'in merkûm Mehmed'i mûcib-i kısâs olan katil ile katl eylediği tâyi'an ikrârıyla ba'de's-sübût mûcibince kâtil-i merkûmun ber-nehc-i şer'î kısâsına hükm olunduktan sonra vereseden maktûl-i mezbûrun zevcesi Rukiye ve ceddesi Hatîce ile kebîre kız karındaşları Ümmü Gülsüm ve Fâtıma taraflarından vekil bulunan Halil İbrâhim rızâlarıyla meccânen fâriğ olub husûs-ı mezkûra ve mûrisleri maktûl-i merkûmun dem ü diyetine müte'allik da'vâdan kâtil-i merkûmun kabulünü hâvî zimmetini ibrâ ve ıskât eylediklerine dâ'ir tarafeynin takrîr ve tasadduklarını beyândan 'ibâret olduğuna mebnî merkûm Ahmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş

ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu maddesinde muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Zi'l-ka'desi'nin on yedinci gününden [8 Şubat 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 8 Şevvâl sene 88 ve fî 8 Kânûn-ı Evvel sene 87 [21 Aralık 1871 ve 20 Aralık 1871] târihi ve beşyüz altmış üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmeğin icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Şevvâl Sene (1)288 [3 Ocak 1872]

[93-b] Konusu: *İzmir ahalisinden Corci, geceleyin Manisa Kasabalı Tütüncü Karakuş'un evinin kapısını aletle açıp içeri girmiş ancak içeri girdiğinin duyulması nedeniyle bir şey çalamadan kaçmak zorunda kalmıştır. Yakalanan Corci'ye tazir cezası olarak Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 62. maddesinin ilavesi gereğince üç sene bulunduğu yerde kürek cezası verilmiştir. [5 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 631

Aydın Vilâyetine

İzmir ahâlîsinden olub Mağnisa Kasabalı Tütüncü Karakuş nâm kimesnenin sirkat kasdıyla leylene hânesinin kapısını demir âlât ile açub derûnuna girdiği duyulmasından dolayı fî'l-i sirkati icrâya meydân bulamaksızın firâr eylediği hâlde tutulmuş olan Corci'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi ve iki yüz otuzuncu maddesinin 'ilâvesi ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Saferi'nin beşinci gününden [26 Nisan 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 14 Şevvâl sene 88 ve fî 14 Kânûn-ı Evvel sene 87 [27 Aralık 1871 ve 26 Aralık 1871] târihi ve altı yüz otuz bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îfâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 23 Şevvâl Sene (12)88 [5 Ocak 1872]

[94-a] Konusu: *Aydın Sancağı Nazilli Kazası Dallica Nahiyesi'ne bağlı Sinekçiler Köyü ahalisinden olup, aynı köylü Hacı Efendi Oğlu İsmail'in kâtili olan Efe Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on*

beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dairdir. [5 Ocak 1872]

Evrak Numarası: 626

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Nazilli Kazâsı'na tâbi' Dalılıca Nâhiyesi'ne muzâf Sinekciler Karyesi ahâlîsinden olub karye-i merkûmeli Hacı Efendi Oğlu İsmâîl'in kâtili olan Efe Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl-i merkûmun verâseti zevcesi Emîne ile sulbî kebîr Oğlu Ömer ve sulbiye kebîre kızları Meryem ve Şerîfe ve sulbiye sagîre kızları Hatîce ve Âişe'ye münhasıra olmağla merkûm Ömer kendü tarafından bi'l-asâle ve hemşîreleri mezbûretân taraflarından bi'l-vekâle ve vâlidesi mezbûre Emîne dahi kendü cânibinden bi'l-asâle ve sagîretân-ı mezbûretân taraflarından bi'l-vesâyeye müdde'â-'aleyh Mehmed'in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâdan bâ-tavassut-ı muslihîn müdde'â-'aleyh Mehmed ile bi'l-rızâ iki bin gurus bedel-i medfû' ve makbûz üzerine ba'de 'akde'l-musâlaha ve'l-kabûl husûs-ı mezkûra ve mûrisleri maktûl-i merkûmun dem ü diyetine müte'allik da'vâdan müdde'â-'aleyh Mehmed'in zimmeti ancak bi'l-verâse ve bi'l-vekâle ibrâ ve ıskât eyledikleri evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'ide muharrer olduğundan bu sûrette vereseden kebîrân-ı merkûman fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Mehmed'den nesne da'vâsına kâdir olmayacakları ihbârât-ı vâkî'a ile sâbit olduğuna mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen altı senesi Şa'bânî'nin üçüncü gününden [8 Kasım 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 14 Şevvâl sene 88 ve fî 14 Kânûn-ı Evvel sene 87 [27 Aralık 1871 ve 26 Aralık 1871] târihi ve altı yüz yirmi altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 23 Şevvâl Sene (1)288 [5 Ocak 1872]

[94-b] Konusu: *Aydınlı Hafız Mehmet Efendi, Hacı Bayram Oğlu Ali Ağa, Deveci Kara İbrahim Oğlu Hacı Hafız Hasan, Yahudi Buhurmanyas ve daha pek çok*

kişinin yolda önüne çıkıp mallarını gasp eden Subıca Nahiyesi Cincin Köyü ahalisinden Türkmen Oğlu İsmail, Osman Oğlu Mehmet ve Venedik Oğlu Hüseyin isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince yedişer sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmelerine ve gaspedilmiş eşyanın 46. madde gereğince kendilerinden alınarak sahiplerine verilmesine dairdir. [8 Ocak 1872]

Evrak Numarası: 636

Bu dahi

Aydınlı Hâfız Mehmed Efendi ve Hacı Bayram Oğlu Ali Ağa ve Deveci Kara İbrâhim Oğlu Hacı Hâfız Hasan ile Yahûdi Buhurmanyas'ın ve daha sâ'ir ebnâ-yı sebîlin esnâ-yı râhda önlerine çıkub mâllarını gasb eyledikleri ikrârları ve ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eyleyen Subıca Nâhiyesi'ne tâbi' Cincin Karyeli Türkmen Oğlu İsmâîl ve Osman Oğlu Mehmed ve Venedik Oğlu Hüseyin nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesinin fıkra-i evvelîsi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen yedi senesi Şevvâlî'nin altıncı gününden [30 Aralık 1870] i'tibâren yedişer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmeleri ve emvâl-i magsûbe dahi kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince bunlardan istirdâd edilmesi Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 20 Şevvâl sene 88 ve fî 20 Kânûn-ı Evvel sene 87 [2 Ocak 1872 ve 1 Ocak 1872] târihi ve altı yüz otuz altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da beyân ve hikâye edilmiş olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 26 Şevvâl Sene (12)88 [8 Ocak 1872]

[95-a] Konusu: *Aydın Kazası Kavacık Köyü ahalisinden olup, aynı köyden Hacı Hasan'ın kızı Rabia'nın zorla ırzına geçen Delice Oğlu Beytullah'ın Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, bekaret bedelinin kendisinden tahsil edilmesine karar verilmiştir. [8 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 650

Aydın Vilâyetine

Aydın Kazâsı'na tâbi' Kavacık Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Hacı Hasan'ın kerîmesi Râbia'nın cebren bokrini izâle eylediği ikrârı ve emârât-ı kaviyye ile tahakkuk eden Delice Oğlu Beytullah'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Muharremi'nin yirmi dokuzuncu gününden [20 Nisan 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve zamân-ı bokrın mu'âmele-i redd ve kabûlünün miyânelerinde icrâsı mezbûrenin re'yine muhavvel olmak üzere ber-mûcib-i kânûn-ı merkûmdan bi't-tahsîl mezbûreye i'tâsı Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-i Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 20 Şevvâl sene 88 ve fi 20 Kânûn-ı Evvel sene 87 [2 Ocak 1872 ve 1 Ocak 1872] târihi ve altı yüz elli numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 26 Şevvâl Sene (1)288 [8 Ocak 1872]

[95-b] Konusu: *Menemen Kazası Türkelli Köyü ahalisinden olup, aynı köyden Mehmet Oğlu Ali'yi kendini korumak amacıyla öldüren Kayalı Oğlu Şerif Ali'nin 186. madde gereğince tahliye edilmesine dair Aydın Vilayetine gönderilen şukka. [9 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 661

Bu dahi

Menemen Kazâsı'na tâbi' Türkelli Karyeli olup yine bu karyeli Ali bin Mehmed'i muhâfaza-i ırz yolunda cerh ve katl eylediği lede'l-istintâk ikrârı ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eden Kayalı Oğlu Şerîf Ali'nin yüz seksen altıncı madde-i kânûniye hükmüne tevfikân mu'âf bulunması cihetiyle sebîlinin tahliye kılınması lâzım geleceği Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in vârid olan mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 23 L (Şevvâl) sene 88 ve fi 23 Kânûn-ı Evvel sene 87 [5 Ocak 1872 ve 4 Ocak 1872] târihi ve altı yüz altmış bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağla ol-sûretle icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Şevvâl Sene (1)288 [9 Ocak 1872]

[95-c] Konusu: *İzmir'de bir çete birkaç yıldan beri geceleyin evlere ve mağazalara girerek soygunculuk yapmaktadır. Bunlardan ele geçirilen Yunanlı*

Makaroneci Yakomeni'nin Ceza Kanunu'nun 217., 218. ve 221. maddeleri gereğince on beş sene, Kuyumcu Yanako Pilase'nin on sene, Makaroneci Fotin'in ve diğer Fotin'in sekizer sene, Galoslu Yani ve Yanako Kalopedi'nin altışar sene, İtalyalı Petrigo'nun beş, Antonaki Destoblos'un 230. madde ilavesi ve 220. kanun maddesi gereğince on sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür. Paçacı Şişman Todori'nin ve Paçacı Vasil'in 220. madde gereğince üçer, Doktor Panatoblos, Hamal Kostantin, Kahveci Kiryako, Tütüncü Dimitri Askalaved ve Kuyumcu Corci'nin 220. madde ve 230. maddenin ilavesi gereğince üçer sene buldukları yerde teşhir edildikten sonra buldukları yerde küreğe konulmaları uygun görülmüştür. Sâici Mihalaki ile Makaroneci Anderya'nın birer sene müddetle Zaptiye Nezareti altında tutulmaları, suçlu olduklarına dair delil bulunamayan kişilerin tahliye edilmesi istenmiştir. [10 Ocak 1872]

Evrak Numarası: 608

Bu dahi

Birkaç senedenberü İzmir'de kumpanya teşkil ederek leylen ve neharân hâne ve mağaza soymakla me'lûf olan sâriklerle bunlara yataklık eden ve bilerek mâl-ı mesrûfu alan eşhâsdan ele geçirülen ma'lûmü'l-esâmî kesânın icrâ kılınan tedkikât-ı istintâkiyyelerini mutazammın Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine kesân-ı merkûmenin derece-i töhmetlerine göre haklarında tahdîd olunan mücâzât-ı kânûniyeyi mutazammın Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 11 L (Şevvâl) sene 88 ve fi 11 Kânûn-ı Evvel sene 87 [24 Aralık 1871 ve 23 Aralık 1871] târihi ve altı yüz sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatanın sûret-i sahîhası fihrist-i ma'lûmât ve mu'âmelât olmak üzere leffen irsâl kılındı sûret-i mebhûsede gösterildiği vechile eşhâs-ı merkûmeden mahkûm olunanlardan Yunanî Makaroneci Yakomeni'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz on yedinci ve iki yüz on sekizinci maddeleri ahkâmına tevfiikan mü'ebbeden ve Yorgi Beruce'nin iki yüz yirmi birinci madde-i kânûniye hükmüne tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Muharremi'nin üçüncü gününden [5 Nisan 1870] İbtidâ'en on beş ve Kuyumcu Yanako Pilase'nin sene-i merkûme Şevvâli'nin yirmi altıncı gününden [19 Ocak 1871] i'tibâren on ve Makaroneci Fotin'in sene-i merkûme Şa'bânı'nın yirmi beşinci [20 Kasım 1870] ve Makaroneci Fotin'in sene-i merkûme Zi'l-ka'desi'nin üçüncü [25 Ocak 1871]

günlerinden İbtidâ'en sekizer ve Galoslu Yâni'nin sene-i merkûme Şevvâli'nin yirmi altıncı [19 Ocak 1871] ve Yanako Kalopedi'nin sene-i merkûme Şa'bânî'nin yirmi beşinci [20 Kasım 1870] günlerinden İbtidâ'en altışar ve İtalyalı Petrito'nun sene-i mezbûre Zi'l-hiccesi'nin on üçüncü gününden [6 Mart 1871] i'tibâren beş ve Antonaki Destoblos'un dahi iki yüz otuzuncu madde-i kânûniye 'ilâvesiyle iki yüz yirminci madde-i kânûniye ahkâmına tevfiikan ve sene-i merkûme Zi'l-ka'desi'nin dördüncü gününden [26 Ocak 1871] i'tibâren on sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmeleri ve Paçacı Şişman Todori'nin sene-i merkûme Şevvâli'nin yirmi dördüncü [17 Ocak 1871] ve Paçacı Vasil'in sene-i merkûme Şa'bânî'nin on birinci [6 Kasım 1870] günlerinden i'tibâren ve zikr olunan iki yüz yirminci maddeye tatbîkan üçer ve kezâlik iki yüz yirminci madde ile iki yüz otuzuncu madde 'ilâvesi hükümlerine tevfiikan Perikli tabîb Panatoblos'un sene-i merkûme Zi'l-ka'desi'nin yirmi yedinci [18 Şubat 1871] gününden i'tibâren ve Hammâl Kostantin'in sene-i mezkûre Şevvâli'nin yirmi altıncı [21 Kasım 1870] ve Nikola Beruce'nin sene-i merkûme Şevvâli'nin on beşinci ve Kahveci Kiryako ve Duhâncı Dimitri Askalaved ve Kuyumcu Corci'nin sene-i mezbûre Şa'bânî'nin yirmi altıncı günlerinden i'tibâren üçer sene müddetle mahallerinde ba'de't-teşhîr küreğe konulmaları ve 'ilâve-i mezkûrenin fıkra-i sâniyesine tevfiikan ve Sâici Mihalâki ile Makaroneci Anderya'nın birer sene müddetle Zabtiye Nezâreti altında bulundurulmaları ve madde-i sirkatde medhallerine hükm kâbil olmayan ma'lûmü'l-esâmi kesânın tahte'l-kefâle salıverildikleri yolunda olduğundan bunların sâ'ir güne töhmetleri olmadığı hâlde kayd-ı kefâletden dahi ihrâc edilmeleri lâzım geleceği ve Kıbrıs'a gönderilecek eşhâs-ı ma'lûmenin hîn-i vusûllerinde küreğe konulmaları husûsu dahi Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da bildirildiği beyânıyla şukka.

Fî 28 Şevvâl Sene (1)288 [10 Ocak 1872]

[96-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Solmaz Köyü ahalisinden olup, İzmir Sancağı Bayındır Kasabalı Kahveci Yanako'yu sarhoşken istemeden öldüren Uzun Oğlu Halil'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir.*
[11 Ocak 1872]

Evrak Numarası: 666

Aydın Vilâyetine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Tavas Kazâsı'na tâbi' Solmaz Karyesi ahâlîsinden olub İzmir Sancağı'nda vâki' Bayındır Kasabalı Kahveci Yanako'nun kâtili olan Uzun Oğlu Halil hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm Halil'in maktûl-i merkûm Yanako'yu mûcib-i diyet olan katl ile katl eylediği tâyi'an ikrârı beyyine-i mu'addile ile sâbit olduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'ide muharrer olduğundan bu sûrette kâtil-i merkûm Hirobaliğ ve şâhidler maktûlün baba ve dedesi ismini hîn-i şehâdetde beyân etmişler ise ber-mantûk-i i'lâm maktûlün diyeti olan on bin dirhem şer'î fiddayı sînîn-i selâsede üç taksît ile kâtil-i merkûmun verese-i maktûlün vasîsi ve maktûl-i merkûmun zevcesi Estelyanca'ya edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden beyân kılındığına mebnî diyet mes'elesinin bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun sarhoşluk hâliyle min gayr-i ta'ammüdin mezbûr Halil'den sūdûr eylediği kendüsünün ihbâr olunan ikrârı ve ihbârât-ı vâkî'a ile tahakkuk eylediğine binâ'en kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi sekizinci [25 Eylül 1870] gününden i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 23 Şevvâl sene 88 ve fi 23 Kânûn-ı Evvel sene 87 [5 Ocak 1872 ve 4 Ocak 1872] târihi ve altı yüz altmış altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Halil'in hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Şevvâl Sene (1)288 [11 Ocak 1872]

[96-b] Konusu: *Midilli Adası ahalisinden olup İzmir Kasabası'nda Çancı Hüseyin'in Telküllük(?) tarafındaki Kamerler sokağındaki evinin duvarından atlayarak içeri giren, dolap ve sandıkları kırarak eşya çalacağı sırada yakalanan İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 220. maddesi ve 230. maddenin ilavesi gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dair Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. [17 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 707

Aydın Vilâyetine

Midillü Cezâresi ahâlîsinden olub İzmir Kasabası'nda Çancı Hüseyin'in Telküllük(?) cânibinde Kamerler sokağında vâki' hânesinin neharan duvarından aşarak derûnuna bi'd-duhûl dolab ve sandıkları şikest ile eşyâ sirkat edeceği esnâda haber alınarak der-dest olunmasından dolayı madde-i sirkati fi'le getiremediği ihbârât-ı vâkî'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eden İbrâhim'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi ve iki yüz otuzuncu maddesinin 'ilâvesi ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-âhiresinin yedinci [4 Eylül 1870] gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 4 ZA (Zi'l-ka'de) sene 88 ve fî 2 Kânûn-ı Sâni sene 87 [15 Ocak 1872 ve 14 Ocak 1872] târihi ve yedi yüz yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Zi'l-ka'de Sene (1)288 [17 Ocak 1872]

[97-a] Konusu: *Meşhur eşkıyalardan ve Yanya Kazası Buruncu Köyü ahalisinden olup, işlediği cinayetlerden dolayı idam edilen Aspero ile işbirliği yaptığı kesin olarak bilinen Arap Abdullah'ın Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. Kaçak olan Ahmet Oğlu Hasan ile Kiryako'nun yakalanmaları, memleketi tarafına gönderilmesi karar verilen Tanaş Kosta'nın hakkında bir daha kötülüğe bulaşamayacağı şekilde gerekenin yapılması uygun görülmüştür. [18 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 676

Aydın Vilâyetine

Eşkıyâ-yı meşhûreden ve Yanya Kazâsı'na tâbî' Buruncu Karyesi ahâlîsinden olub cinâyât-ı vâkî'asına mebnî mukaddemâ i'dâm olunan Aspero'ya refâkat eyledikleri ve harekât-ı sâ'ireleri mecbûriyete mebnî idüğü inhâ olunan eşhâsdan Aydın Kazâsı'na tâbî' Bıyıklı Karyesi'nde bi't-te'ehhül eskicilik etmekte olan Leskobek (Leskobin?) Karyeli Hasan Oğlu Arab Abdullah ile eşkıyâ-yı merkûmeye refâkati rivâyet kabîlinden olduğu cihetle tasdîk olunamayan Yanya Kazâsı'na tâbî' Şudmire(?) Karyeli Tanaş Kosta haklarında tekrîr edilen tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in cevâben vârid olan mazbatası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin

Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 27 L (Şevvâl) sene 88 ve fi 27 Kânûn-ı Evvel sene 87 [9 Ocak 1872 ve 8 Ocak 1872] târihi ve altı yüz yetmiş altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatanın sûret-i sahîhâsı leffen irsâl kılındı mütâla'asından anlaşıldığı vechile merkûm Arab Abdullah'ın şakî-i merkûma refâkati ikrârı ve ihbârât-ı vâki'a ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Zi'l-hiccesi'nin onuncu [3 Mart 1871] gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr mukaddemâ habs olduğu bir buçuk sene müddet ba'de'l-mahsûb üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve firârda bulunan Hasan bin Ahmed ile Kiryako'nun der-destlerine i'tinâ olunması lâzım geleceği ve eşkiyâ-yı merkûmeye refâkati kâ'ide-i derece-i sübûta îsâl edilememiş ve etvâr ve meşvârı ise hakkında eşkiyâ takımından olduğu sûy-ı zannı da'vet etmesinden nâşî memleketi olan Rumeli tarafına teb'îd edilmesine oraca karâr verilmiş olan merkûm Tanaş Kosta'nın ol-sûretle memleketine tard ve def'i mehâkim-i nizâmiyye vezâ'ifine ta'alluk eder şey olmadığı cihetle Divânca bu bâbda rey verilmemiş olduğundan merkûmun îkâ'-ı şer ve mefsedete meydân bulamayacak sûrette hakkında mu'âmele-i mukteziyenin icrâsı hükûmet-i merkeziyenin arâ-yı 'inâyesine muhavvel olduğu beyânıyla şukka.

Fî 7 Zi'l-ka'de Sene (1)288 [18 Ocak 1872]

[97-b] Konusu: *İzmir Sancağı Bayındır Kasabası Yenice Mahallesi ahalisinden Kara Oğlan Nikola Oğlu Yanako'nun zorla ırzına geçen yine aynı kasabalı Kosti, Memiko, Likor ve Hiristo isimli kişiler haklarında soruşturma açılmıştır. Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince Hiristo'nun teşhir edilerek, Memiko ve Likor'un on sekiz yaşından küçük olmaları nedeniyle teşhir edilmeden üçer sene müddetle küreğe konulmalarına ve Kosti'nin on dört on beş yaşlarında olması nedeniyle 40. maddenin ikinci fıkrası gereğince bir sene müddetle haps olunmasına dair Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [25 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 718

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda vâki' Bayındır Kasabası mahallâtından Yenice Mahalleli Kara Oğlan Nikola Oğlu Yanako'ya cebren fi'l-i şenî' icrâ eyleyen kasaba-i mezkûreli Kosti ve Memiko ve Likor ve Hiristo nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı

istintâkıyyeyi mutazammın mefsûh Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmûn Kosti ve Memiko ve Lifor ve Hırsto'nun firârda bulunan Astano ile berâber mezbûr Yanako'ya cebren fi'l-i şeni' icrâ ettikleri ikrârları ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsleri olan seksen yedi senesi Zi'l-hiccesi'nin on beşinci gününden [8 Mart 1871] i'tibâren merkûmûndan Hırsto'nun bi't-teşhîr ve Memiko ve Lifor'un seneleri on sekiz yaşından aşağı olması cihetiyle bilâ-teşhîr üçer sene müddetle küreğe konulmaları ve fakat merkûm Kosti'nin on dört on beş bulunduğu evrâk-ı mezkûreden münfaham olub on beş yaşını mütecâviz olmadığı cihetiyle usûl-i müttehaze îcâbınca mürâhik-i mümeyyiz sıfatında bulunduğundan merkûm Kosti'nin kırkıncı madde-i kânûniyenin fıkra-i sâniyesine tevfiikan ve târih-i mezkûrdan i'tibâren bir sene müddetle habs olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 8 Zi'l-hicce sene 88 ve fi 6 Kânûn-ı Sâni sene 87 [19 Ocak 1872 ve 18 Ocak 1872] târihi ve yedi yüz on sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına ve firârî-i merkûm Astano'nun ahz ü giriftine i'tinâ edilmesine himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 14 Zi'l-ka'de Sene (1)288 [25 Ocak 1872]

[98-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Turgutlu Kasabası Ilıca Nahiyesi Kol Vekili Mehmet Çavuş'un hizmetkârı olup, Ilıca Nahiyesi Ahmetli Köyü ahalisinden Bakkal Hırsto'nun dükkanının duvarını delerek bir miktar parasını ve eşyasını çaldıkları kendi ifadeleri, mevcut ihbarlar ve delillerden anlaşılın Rençber Süleyman ve arkadaşı Cafer Oğlu Çoban Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince üçer sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına dairdir. [27 Ocak 1872]*

Evrak Numarası: 715

Aydın Vilâyetine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Turgutlu Kasabası'na tâbi' Ilıca Nâhiyesi Kol Vekîli Mehmed Çavuş'un hidmetkârı olub nâhiye-i mezkûreye muzâf Ahmedlü Karyeli Bakkâl Hırsto'nun dükkanının duvarını delerek ma'lûmü'l-mikdâr nakid ve eşyâ ahz ve sirkat eyledikleri vukû' bulan ikrârları ve ihbârât-ı vâkî'a ile tebeyyün eden Rençber Süleyman ve refiki Cafer Oğlu Çoban Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci

maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi kan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen yedi senesi Muharremi'nin üçüncü gününden [5 Nisan 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâridesi ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 8 Zi'l-ka'de sene 88 ve fî 6 Kânûn-ı Sâni sene 87 [19 Ocak 1872 ve 18 Ocak 1872] târihi ve yedi yüz on beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Zi'l-ka'de Sene (1)288 [27 Ocak 1872]

[98-b] Konusu: *Yunan Devleti tebaasından Basmacı Anderiko veled-i Yanako, İzmirli Balıkçı Yorgi Yuvanaciyadi, Sakızlı Oğlu Manav Kokoli veled-i Mihâl ve Sakızlı Marangoz Yakomi'nin ortak olarak İzmir tüccarından Caker Oğlu Artin'in koynunda bulunan saatini gasp ettikleri ve bunlardan Yakomi'nin, Sivaslızade Tekfur Efendi'nin saat kordonunu ve Kokoli'nin de Konyalı Sabuncu Ali'nin parasını gasp ettikleri ihbarlardan ve mevcut delillerden anlaşılmıştır. Anderiko, Yorgi, Yakomi ve Kokoli'nin Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üçer sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. Bunlarla birlikte soruşturma altına alınan ve gaspa iştirak ettikleri anlaşılan Kunduracı Eneki(?) Çilo, Yafalı Terzi Yorgi Rota veled-i Yani, Kıbrıslı Hamal Nikoli, Ayvalıklı Ekmekçi Yorgi veled-i Petro isimli dört kişinin memleketlerine uzaklaştırılmalarına dair Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [4 Şubat 1872]*

Evrak Numarası: 751

Bu dahi

Yunan Devleti teba'asından Basmacı Anderiko veled-i Yanako ve İzmirli Balıkçı Yorgi Yuvanâciyâdi ve Sakızlı Oğlu Manav Kokoli veled-i Mihâl ve Sakızlı Marangoz Yakomi'nin müştereken İzmir tüccârından Câker Oğlu Artin'in koynunda bulunan sâ'atini ve bunlardan merkûm Yakomi'nin münferiden Sivaslı-zâde Tekfur Efendi'nin sâ'at kordonunu ve mezbûr Kokoli'nin dahi yalnız olarak Konyalı Sabuncu Ali'nin parasını gasb eyledikleri ihbârât-ı vâkî'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylemiş olduğu Divân-ı Temyîz-i Livâ'nın mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden anlaşıldığına mebnî merkûmûn Anderiko ve Yorgi ve Yakomi ve Kokoli'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu

madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i habsleri olan seksen altı senesi Zi'l-ka'desi'nin yirmi ikinci gününden [23 Şubat 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 21 Zi'l-ka'de sene 88 ve fî 19 Kânûn-ı Sâni sene 87 [1 Şubat 1872 ve 31 Ocak 1872] târihi ve yedi yüz elli bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış olmağla ol-vechile icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması lâzım geleceği ve bunlarla berâber taht-ı istintâkiyye alınub işbu fi'l-i gasbda iştirâkla Kunduracı Eneki(?) Çilo ve Yafalı Terzi Yorgi Rota veled-i Yani ve Kıbrıslı Hammâl Nikoli ve Ayvalıklı Ekmekci diğeri Yorgi veled-i Petro nâm dört nefer eşhâsın ol-vechile tardları hükûmet-i icrâiyyeye 'âid umûrdan olmasıyla mahallince iktizâsının îfâ-yı îcâb-ı maslahatdan bulunduğu beyânıyla şukka.

Fî 24 Zi'l-ka'de Sene (1)288 [4 Şubat 1872]

[99-a] Konusu: *İnegöllü Mehmet, arkadaşları Kılıç Oğlu Mehmet, Zincirci Oğlu İbrahim ve Yörük Oğlu Mustafa ile Saruhan Sancağı Turgutlu Kasabası ahalisinden Hacı Halil'in akçesini gasp etmek üzere geceleyin evinin duvarından aşarak içeriye girmişlerdir. Bunlardan İnegöllü Mehmet'in, Halil'in başını iki yerinden büyük bıçakla yaralaması üzerine çıkan gürültü nedeniyle bir şey almadan kaçtıkları Mehmet'in fes ve yemenisinin Hacı Halil'in evinden çıkması nedeniyle anlaşılmıştır. Mehmet, diğeri Mehmet, İbrahim ve Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 217. ve 19. maddeleri gereğince müebbeden küreğe konulmaları için Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür. [7 Şubat 1872]*

Evrak Numarası: 766

Aydın Vilâyetine

İnegöllü Mehmed ve refikleri Kılıç Oğlu Mehmed ve Zincirci Oğlu İbrâhim ve Yörük Oğlu Mustafâ'nın Saruhan Sancağı'nda vâki' Turgutlu Kasabalı Hacı Halil'in akçesini gasb etmek üzere leyle hânesi duvarından aşarak derûnuna bi'd-duhûl bunlardan İnegöllü Mehmed merkûm Halil'in başını iki mahallinden kebîr bıçakla cerh eylemesi üzerine hâsıl olan gürültüye mebnî bir şey almaksızın firâr etdikleri ihbâr olunan ikrârları ve Mehmed'in mukavvâlı fes ile yemenisinin Hacı Halil'in hânesinden zuhûr etmesi emâresi ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmûn Mehmed ve diğeri Mehmed ve İbrâhim ve Mustafâ'nın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz on yedinci maddesi hükümüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan mü'ebbeden

küreğe konulmaları için Kıbrıs'a gönderilmeleri Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 22 Zi'l-ka'de sene 88 ve fî 20 Kânûn-ı Sâni sene 87 [2 Şubat 1872 ve 1 Şubat 1872] târihi ve yedi yüz altmış altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na beyân ve hikâye olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Zi'l-ka'de Sene (1)288 [7 Şubat 1872]

[99-b] Konusu: *Meşhur eşkıyalardan olup, uzun zamandan beri her türlü kötülük ve gaspa cesaret eden Habib'in ölü olarak yakalanması nedeniyle ahalinin güvenliğinin sağlandığı Divan-ı Ahkam-ı Adliye tarafından gönderilen müzekkerede ifade edilmiştir. Eşkıyanın öldüğü her ne kadar Divan-ı Ahkam-ı Adliye tarafından onaylansa da, usul gereği mahallince incelemenin yapılması, Vilayet Temyiz Divanınca düzenlenecek mazbata ve soruşturma evrakının gönderilmesi için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [12 Şubat 1872]*

Evrak Numarası: 796

Aydın Vilâyetine

Meşâhîr-i eşkıyâdan olup hayli müddetden berü kat'-i tarîke müteferri' her nev'î fezâiyih-i katliye ve gasbiyeye ictisâr eylemekde bulunan Habib nâm şakînin meyyiten der-destiyle asâyîş-i emniyet-i ahâlînin i'âde kılındığına dâ'ir cânib-i vilâyetden tevârüd eden tahrîrât üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 28 Zi'l-ka'de sene 88 ve fî 26 Kânûn-ı Sâni sene 87 [8 Şubat 1872 ve 7 Şubat 1872] târihi ve yedi yüz doksan altı numerosu ile murakkaman verilen müzekkere me'âline nazaran şakî-i merkûmun deminin nizâmen heder olduğunun tasdîki ciheti Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye 'âid ise de bu da bu bâbda hasbe'l-usûl icrâ olunacak tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî mahallince ve Divân-ı Temyîzce tanzîm olunacak mazbata ve evrâk-ı istintâkiyyenin vürûduna mütevakkıf bulunduğu anlaşılması olmağla âna göre iktizâsının icrâ ve inhâsına himmet buyurulması lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 2 Zi'l-hicce Sene (1)288 [12 Şubat 1872]

[99-c] Konusu: *İzmir Sancağı Cumaabad Nahiyesi'nde oturan Tekeli aşiretinden Osman, Derviş Abdullah isimli kişiyi öldürmüştür. Yapılan incelemelerden anlaşıldığı üzere; Derviş Abdullah'ı kızkardeşine gayr-i meşru muamele yaparken görmesinden dolayı evinden uzaklaştırıp yola çıkararak, ardından takip ederek katleden*

Osman'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. [14 Şubat 1872]

Evrak Numarası: 800

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda vâki' Cum'a-âbâd Nâhiyesi'nde sâkin Tekeli 'aşîretinden olub seyyâhînden Dervîş Abdullah nâm kimesneyi katl etmiş olan Osman hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl Dervîş Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi Beytü'l-Mâl'a 'âid olmasıyla livâ-i mezkûr muhâsebecisi olub kıbel-i şer' den husûmete me'zûn olan İbrâhim Efendi'nin vekîli Süleyman Efendi müdde'â-'aleyh Osman'ın inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâsını isbât edemeyüb talebiyle müdde'â-'aleyh Osman tahlîf olunduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olduğundan bu sûretde vekîl-i mezbûr Süleyman Efendi fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Osman'a bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayacağı cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Osman'ın mezbûr Dervîş Abdullah'ın hemşîresine mu'âmele-i gayr-i meşrû'ayı icrâ eder iken görmesinden nâşî feverân 'arzıyla hânesinden tard ile yola çıkarması üzerine bi't-ta'kîb katl eylediği ihbâr olunan ikrârıyla tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Osman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen iki senesi Şevvâli'nin ibtidâsından [1866 yılı Şubat Ayı'nın başlangıcından] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî gurre-i Zi'l-hicce sene 88 ve fî 30 Kânûn-ı Sâni sene 87 [11 Şubat 1872] târihi ve sekiz yüz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da beyân ve hikâye olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Zi'l-hicce Sene (1)288 [14 Şubat 1872]

[100-a] Konusu: *Girit ahalisinden olup İzmir Sancağı Seydiköy Nahiyesi Çile Köyü ahalisinden merhum Osman Ağa'nın kızı Raziye'nin ırzına geçen Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince yedi sene müddetle küreğe konulmak*

üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmesi ve mahallince takdir olunan 2.500 kuruş bekaret bedelinin kendisinden tahsil edilerek Raziye'ye verilmesi uygun görülmüştür.

[18 Şubat 1872]

Evrak Numarası: 821

Aydın Vilâyetine

Girid ahâlisinden olup İzmir Sancağı'nda vâki' Seydiköy Nâhiyesi'ne tâbi' Çile Karyeli müteveffâ Osman Ağa'nın kerîmesi Râziye'nin cebren bokrini izâle ettiği ihbâr olunan ikrârı ve ihbârât-ı sâ'ire ile tahakkuk eden Süleyman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan dokuzuncu maddesi mûcibince yedi sene müddetle küreğe konulması Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı fezlekelü mazbata-i vâridesinde gösterilmiş ise de madde-i mezkûre cebren fi'l-i şenî' icrâsı buna dûçâr olanların üzerlerine hükümleri câri olan mürebbiyeleri veyâhûd velîleri veyâhûd aylıklı hizmetkârları taraflarından vukû' bulmakla meşrû' olup Süleyman ise mezbûre Râziye'nin teba'asından olmayub birâderi Mehmed Ağa'nın hizmetkârı bulunduğu cihetiyle bunun hareketi madde-i mezkûreye temâs etmeyüb bir kimesneye fi'l-i şenî' icrâ edenlerin muvakkaten küreğe konulmasına dâ'ir olan yüz doksan sekizinci böyle fi'l-i şenî' henüz bir ere tezevvüc olunmamış kız hakkında vukû' bulur ise buna mütecâsir olan kimesnenin işbu kürek cezâsından başka tazmîn vermeğe dahi müstehak olmasına dâ'ir bulunan iki yüzüncü mevâdd-ı kânûniyeye mutâbık bulunduğu binâ'en merkûm Süleyman'ın maddeteyn-i mezkûreteyn ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Rebû'l-evveli'nin selhinden [19 Haziran 1871] i'tibâren yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve mahallince takdîr olunan iki bin beş yüz guruş zamân-ı bokrini dahi merkûmdan bi't-tahsîl mezbûreye i'tâsı Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 3 Zi'l-hicce sene 88 ve fi 31 Kânûn-ı Sâni sene 87 [13 Şubat 1872 ve 12 Şubat 1872] târihi ve sekiz yüz yirmi bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na beyân ve hikâye olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 8 Zi'l-hicce Sene (1)288 [18 Şubat 1872]

[100-b] Konusu: *Redif askerlerinden ve İzmir ahalisinden olup, suçu nedeniyle 29 Nisan 1870'den itibaren beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a*

gönderilmiş olan Kalaycı Osman'ın iki seneye ulaşan cezası kendisi için yeterli görülerek tahliye edilmesine karar verilmiştir. [6 Mart 1872]

Evrak Numarası: 847

Aydın Vilâyetine

Asâkir-i redîfe-i Şahâne'den ve İzmir ahâlîsinden olub töhmet-i vâkı'asına mebnî seksen yedi senesi Muharremi'nin yirmi yedinci gününden [29 Nisan 1870] i'tibâren beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmiş olan Kalaycı Osman'ın iki seneye takarrüb eden müddet-i cezâ'iyyesinin hakkında cezâ-yı kâfi 'addıyla tahliye-i sebîli cânib-i vilâyetde bâ-tahrîrât-ı cevâbiye vukû' bulan iş'âr ve ifâde ve Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden verilen müzekkere üzerine tensîb olunmuş ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 25 Zi'l-hicce Sene (1)288 [6 Mart 1872]

[100-c] Konusu: *Saruhan Kazası Alaybey Mahallesi ahalisinden olup Rahime Hatun'un Oğlu Mehmet'in ırzına geçen Hacı Osman Oğlu Halil ve Kaygı Oğlu Ali isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmalarına dair. [7 Mart 1872]*

Evrak Numarası: 864

Bu dahi

Saruhan Kazâsı mahallâtından Alaybeği Mahallesi ahâlîsinden olub Rahîme Hâtun'un Oğlu Mehmed'e cebren fi'l-i şenî' eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eyleyen Hacı Osman Oğlu Halîl ve Kaygı Oğlu Ali nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin on üçüncü gününden [21 Temmuz 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 88 ve fi 21 Şubat sene 87 [5 Mart 1872 ve 4 Mart 1872] târihi ve sekiz yüz altmış dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 26 Zi'l-hicce Sene (1)288 [7 Mart 1872]

[101-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Emlak ve Belen Nahiyelerinde Üçüncü Ordu-yı Hümayun'un seksen beş senesi kurası için toplanan erlerden iki tanesinin muayenesi sırasında, askerlik için uygun olmadıklarına dair yalancı şahitlik eden Dede Köyü ahalisinden Hafız Mehmet Ali, Belen Nahiyesi Yenice Köyü Ayanı Mehmet Ali Oğlu Mustafa ve Manisa Kasabalı Sultan Hatun isimli kişilerin Kura Kanunnamesi ilavesinin üçüncü bendi gereğince üçer sene sürgüne gönderilmeleri gerekteyse de iki buçuk yıldan fazladır hapiste olmaları yeterli görülerek tahliye edilmelerine karar verilmiştir.*
[11 Mart 1872]

Evrak Numarası: 879

Aydın Vilâyetine

Saruhan Sancağı dâhilinde vâki' Emlak ve Belen Nâhiyeleri'nde üçüncü Ordu-yı Hümayun'un seksen beş senesi kur'a-i şer'iyyesi keşide olunmak üzere esnâ-yı 'askeriyede bulunanlar esnâ-yı mu'âyenelerinde iki neferin mu'ayyensizliği hakkında hilâf-ı vâki'-i şehâdetleri vukû' bulan Dede Karyeli Hâfız Mehmed Ali ve Belen Nâhiyesi'ne tâbi' Yenice Karyesi A'yânı Mehmed Ali Oğlu Mustafâ ile Mağnisa Kasabalı Sultân nâm hâtun haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mukaddem ve mu'ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra ve ahîren vârid olan istintâk-nâme me'âline nazaran merkûmân Hâfız Mehmed Ali ve Mustafâ ile Sultân Hâtun'un kur'a meclisinde hilâf-ı vâki' şehâdet eyledikleri anlaşılmasıyla kur'a kânûn-nâmesi zeylinin üçüncü bendine tevfiikan üçer sene müddetle nefy cezâsıyla mücâzât olunmaları lâzım gelür ise de merkûmların müddet-i mahbûsiyetleri iki buçuk seneyi tecâvüz edüb bu müddetin hükm olunan nefy cezâları müddetine tekâbül edeceğine nazaran kûsûr-ı müddetlerinin ikmâli zımnında menfa'atlarına irsâli ma'delet-i seniyyeye muvâfik görülemediğinden merkûmân ile mezbûrenin tahliye-i sebilleri divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 25 Zi'l-hicce sene 88 ve fi 22 Şubat sene 87 [6 Mart 1872 ve 5 Mart 1872] târihi ve sekiz yüz yetmiş dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet makâm-ı vâlâ-yı hazret-i ser-'askerîye dahi beyân ve hikâye olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî Gurre-i Muharrem Sene (1)289 [11 Mart 1872]

[101-b] Konusu: *Manisa Kasabalı Tabib Lifoendi Oğlu Yanako'nun ırzına geçtikleri mevcut delillerle sabit olan Kara Yunus Mahallesi'ndeki Velioglu'nun Dış Medresesi'ndeki öğrencilerden Mehmet Ali ve Raşid Efendiler ile Eskici Oğlu Şerif'in Ceza Kanunu'nun 198. maddesi gereğince üçer sene müddetle küreğe konulmalarına dairdir. [13 Mart 1872]*

Evrak Numarası: 920

Bu dahi

Mağnisa Kasabalı Tabîb Lifoendi nâm kimesnenin Oğlu Yanako'ya cebren fi'l-i şenî' icrâ eyledikleri emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eden kasaba-i mezkûrede Kara Yunus Mahallesi'nde kâ'in Velîoglu'nun Dış Medresesi'nde mukîm talebeden Mehmed Ali ve Râşid Efendiler ile Eskici Oğlu Şerîf'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Recebi'nin on dördüncü [29 Eylül 1871] gününden i'tibâren üçer sene müddetle küreğe konulmaları lâzım geleceğinin ve merkûmûn tarafından bu hükmün 'aleyhinde olarak çend bendi hâvî verilmiş olan i'tirâz-nâme hükm-i mezkûrun nikâtını îcâb eder esbâb görülemediğinin savb-ı vâlâlarına iş'ârı Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak vârid olan mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî gurre-i Muharrem sene 89 ve fî 28 Şubat sene 87 [11 Mart 1872] târihi ve dokuz yüz yirmi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağla ol-vechile icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 Muharrem Sene (1)289 [13 Mart 1872]

[101-c/102] Konusu: *Menteşe Sancağı Milas Kazası Nefce(?) Köyü ahalisinden olup, aynı köylü Bıçakçı Oğlu Mehmet'i bir kavga sırasında istemeyerek öldüren Hamza Oğlu Molla Mehmet'in 174. ve 19. maddeler gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dair Aydın Vilayetine gönderilen şukka. [19 Mart 1872]*

Evrak Numarası: 924

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Milas Kazası'na tâbi' Nefce Karyesi ahâlîsinden olub karye-i mezkûreli Bıçakçı Oğlu Mehmed'in kâtili olan Hamza Oğlu Molla Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i

Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle kâtil Molla Mehmed'in maktûl Mehmed'i mûcib-i kısâsı olan katl ile katl eylediğini beyyine-i mua'ddile ile sâbit olmuş ise de verese-i katil diyete râzı olmalarıyla mûcibince diyet-i recul olan on bin dirhem şer'î fiddayı mukassaten edâ eylemesi kâtil-i merkûma tenbîh olduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olub ancak mahall-i katl karye-i merkûme derûnunda vâki' tarla olduğu tasrîh olduğundan mezkûr tarla mülk olmayub da arâzî-i emiriyye veyâ mevkûfeden olduğu sûretde husûs-ı mezkûra şehâdet eden şâhidler min-'aliyyü'l-kasâmeden olacakları cihetle şehâdetleri şer'ân makbûl olmadığından başka mûcib-i kısâs olan katlin şer'ân sübûtu takdîrinde i'tâ-yı istîfâ-yı diyet kâtil-i merkûmun rızâsına mütevakkıf olduğundan sebk-i i'lâm usûlünde olmamağla bu sûretde husûs-ı mezkûr şer'-i şerîfe tatbîkan ba'de'r-reddiye sebki muvâfık-ı hakk şer'î i'lâm ile inhâ edilmesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden mezkûr i'lâm zahrına işâret olunub tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Hamza Oğlu Mehmed'den sūdûr eylediği ihbârât-ı vâkî'a ile nizâmen [s.102] ber-mûcib-i şer'îsi kısâs idüğü şer'an sâbit oldukdan sonra verese diyete râzı olduklarından nâşî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesine tatbîkan küreğe konulmasına oraca karâr verilmiş ise de merkûm Mehmed icrâ-yı kısâsına ba'de'l-hükm mazhar-ı 'afv olmuş kâtil olmayub esnâ-yı münâza'ada bıçakla îfâ-yı katl etdiği cihetle hareketi madde-i mezkûreye temâs etmeyüb yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniye hükmüne mutâbık olarak oraca olunan hükümde isâbet görülemediğine mebnî merkûm Molla Mehmed'in bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Muharremi'nin yirmi dokuzuncu gününden [1 Mayıs 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a irsâli divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi gurre-i Muharrem sene 89 ve fi 28 Şubat sene 87 [11 Mart 1872] târihi ve dokuz yüz yirmi dört numerusu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da beyân ve hikâye edilmiş ve cihet-i şer'îsi fetvâ-hâne işâreti mûcibince ıslâh edilmek üzere mezkûr i'lâm leffen i'âde kılınmış olmağın îcâbının icrâ ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 9 Muharrem Sene (12)89 [19 Mart 1872]

[102-a] **Konusu:** Karadağlı Nikoli'nin tahrik ve teşvikiyle kardeşi İtalya ve Avusturya Devleti tebaasından Petro, Karadağlı Hristo, Save, Marko, Raşo ve Estefani isimli kişiler İzmir Sancağı'ndaki Birunabad Nahiyesi civarında oturan Avusturya tüccarlarından Mösyö Zib'in geceleyin silahlı olarak evinin kapısını demir aletle açarak içeriye girmişler, bazı mücevherleri ve eşyayı gasp etmişlerdir. İçlerinden Save, sözü edilen tacirin oğlunu tüfekle katletmiş, Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin son fıkrası gereğince uygun bir yerde idam edilmesine karar verilmiştir. Petro, Hristo, Marko ve Raşo'nun 218. kanun maddesinin ikinci fıkrası gereğince müebbeden, Nikola'nın 230. kanun maddesinin ilavesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür. Suçlu olduğu halde sonradan ihbarda bulunanların arasına girdiği anlaşılan Estefani'nin 230. kanunun ilave maddesinin son fıkrası gereğince bir sene müddetle Zaptiye Nezareti altında tutulmasına karar verilmiştir. [21 Mart 1872]

Evrak Numarası: 852

Aydın Vilâyetine

Karadağlı Nikoli'nin tahrik ve teşvikiyle karındaşı İtalya ve Avusturya Devleti teba'asından denilen Petro ve Karadağlı Hristo ve Save ve Marko ve Raşo ve Estefani nâm şahıslar İzmir Sancağı'nda vâki' Birûn-âbâd Nâhiyesi civârında mukîm Avusturya tüccârından Mösyö Zib'in leylen ve müsellahan hânesi kapusını demir külünk ile açarak derûnuna bi'd-duhûl harb ve cerh ve ba'zı mücevherât ve eşyâyı gasb ve sirkate ictisâr eyledikleri ve bu sırada bunlardan merkûm Save'nin tâcir-i mümâ-leyhin oğlu misli tüfenk endâhtıyla katl eylediği vâki' olan ikrârları ve ihbârât ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Sâde'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesini fıkra-i âhiresi hükmüne tevfikân münâsib mahallede i'dâm edilmesi husûsuna Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı fezlekeli mazbata mûcibince bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî müt'e'allik buyurulmuş İliya ve Petro ve Marko ve Hristo ve Raşo'nun dahi iki yüz on sekizinci madde-i kânûniyenin fıkra-i sâniyesine tatbîkân mü'ebbeden ve müşevvik-i merkûm Nikoli'nin fi'l-i ihtilâle teşvîk ve tahrik edenler hakkında olan yüz seksen birinci madde-i kânûniye mûcibince icrâ-yı mücâzâtı mazbata-i vâridede gösterilmiş ise de cinâyet-i mebsûtanın o makûle ef'âl-i ihtilâliyyeden ma'dûd olmadığı gibi merkûm Nikoli'nin eşhâs-ı merkûmeyi fi'l-i gasba teşvîk ve igrâ ederek kendüsü hîn-i icrâda

bulunmuş olmasından-nâşî hareketi ‘âdetâ yatak ve mu‘âvenet derecesinde kaldığına binâ’en iki yüz otuzuncu madde-i kânûniye ‘ilâvesi hükmüne tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Şevvâli’nin yirmi üçüncü [5 Ocak 1872] gününden i’tibâren on beş sene müddetle muvakkaten küreğe konulmak üzere Kıbrıs Cezîresi’ne i’zâm kılınmâları ve şu işde mu’ahharan muhbirlik safına girmiş olan merkûm Estefali’nin ‘ilâve-i mezkûrenin fıkra-i âhiresi hükmünce bir sene müddetle Zabtiye Nezâreti altında bulundurulmuş husûsları dahi cümle karârdan bulunmuş ve lâzım gelen fermân-ı ‘âlî bi’t-tasdîr leffen tesyîr ve merkûmdan Nikola ve İliya ve Petro ve Marko ve Hırsto Mervaşa’nın vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı’na beyân ve takrîr kılınmış olmağın iktizâlarının icrâ olunması ve merkûm Estefali’nin İzmir’den tardı mazbata-i mebhûse mündericâtından olup işin bu ciheti hükûmet-i merkeziyenin icrâ’atına ‘âid mevâddan olmasıyla bu-bâbda îcâb-ı mevki’ ve maslahata göre mu‘âmele edilmesi lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 11 Muharrem Sene (1)289 [21 Mart 1872]

[103-a] Konusu: *Tire Kasabası mahallelerinden Molla Hekim Mahallesi ahalisinden olan Kördek Mustafa ile Kara Hüseyin Oğlu’nun hizmetkârı Kemerdereli Mestan, Menemen Kazalı Kocabaş Oğlu Ahmet’i öldürmüştür. Yapılan incelemelerde, Mustafa ve Mestan’ın bu cinayeti hırsızlık amacıyla gerçekleştirdiği, çalınan eşyaların ortaya çıkmasından anlaşılmıştır. Sözü edilen kişilerin Ceza Kanunu’nun 174. maddesi gereğince idam edilmeleri gerekmektedir de 9 yıldan beri hapiste olmalarından dolayı, idam cezasının kürek cezasına dönüştürülmesine karar verilmiş, Ceza Kanunu’nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs’a gönderilmeleri uygun görülmüştür. [23 Mart 1872]*

Evrak Numarası: 910

Aydın Vilâyetine

Tire Kasabası mahallâtından Molla Hekîm Mahallesi ahâlîsinden olup Menemen Kazalı Kocabaş Oğlu Ahmed’in kâtilleri olan Kördek Mustafâ ile refiki Kara Hüseyin Oğlu’nun hidmetkârı Kemerdereli Mestan haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mukaddem ve mu’ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri’asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle vereseden müteveffâ-yı merkûmun Oğlu kısâs ve diyet da’vâsından meccânen fâriğ olup verese-i sâ’ire tarafından müvekkile olan müteveffânın zevcesi Âişe dahi diyet için

mürâfa'aya tâlib olmadığından verese-i sâ'ire ile mürâfa'a-i şer'iyeye icrâsı ânların zuhûruna ta'lik kılındığı sibâk-ı iş'ârdan anlaşılmasıyla ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûmân Mustafâ ve Mestan'ın sirkat kasdıyla katl-i mezkûru îfâ eyledikleri ihbâr olunan ikrârları ve eşyâ-yı magsûbeden ba'zısının zuhûru delâletiyle tahakkuk etmesiyle merkûmânın yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniye hükmünce i'dâmları lâzım gelür ise de bunların mürâfa'a-i şer'iyeye icrâsı için müvekkile-i mezbûrenin vürûduna intizâran dokuz senedenberü mahbûs bulduklarına ve i'dâm cezâsının bâ-irâde-i mahsûsa küreğe tahvîli kırk yedinci madde-i kânûniye hükmünce mü'câz bulunmasına nazaran merkûmânın mü'ebbeden küreğe konulmaları hakkında divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi selh-i Zi'l-hicce sene 88 ve fi 27 Şubat sene 87 [10 Mart 1872] târihi ve dokuz yüz on numerosu ile murakkaman verilen mazbatada lede'l-'arz merkûmânın cezâ-yı i'dâmdan 'afvıyla Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetlerinden i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunmaları husûsuna irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî müte'allik buyurulmuş ve merkûmânın vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın îcâbının icrâ ve târih-i tevkîflerinin bu tarafa ve oraya iş'âr ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 13 Muharrem Sene (1)289 [23 Mart 1872]

[103-b] **Konusu:** *Saruhan Sancağı Adala Kazası Kemer Köyü civarındaki Köleler aşiretinden Kara Hüseyin Oğlu Deli Ahmet'i öldüren damadı Mehmet Beşe'nin Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmesine dairdir. [28 Mart 1872]*

Evrak Numarası: 35

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Adala Kazâsı'na tâbi' Kemer Karyesi civârında sâkin Köleler 'aşiretinden Kara Hüseyin Oğlu Deli Ahmed'in kâtili olan 'aşiret-i merkûmeden dâmâdı Hacı Mehmed Oğlu Mehmed Beşe hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle kâtil Mehmed Beşe'nin maktûl Deli Ahmed'i mûcib-i şer'îsi kısâs olan katl ile katl eylediği tâyi'an ikrârıyla ba'de's-sübût vereseden Hüseyin ve Mehmed ile Elif ve Cennet hâtuunlar bi'l-asâle kâtil-

i merkûmu meccânen kısısdan ‘afv ve mûrisleri kâtil-i merkûmun dem ü diyetine müte‘allik da‘vâdan zimmetini ibrâ ve ıskât eylemeleriyle kısıs vâris-i sagîr Mustafâ hakkında diyete münkalib olduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘ide muharrer olmasıyla bu sûretde ‘âfûn-ı(?) merkûmdan fimâ-ba‘d husûs-ı mezkûr hakkında kâtil-i merkûmdan nesne da‘vâsına kâdir olmayub ber-mantûk-ı i‘lâm diyet-i recul olan on bin dirhem şer‘î fiddadan ‘âfûn-ı(?) merkûmların sâkıt olan hisselerinden mâ‘adâ sagîr-i mezbûrun hissesini sinîn-i selâsede üç taksît ile ve vasîsi bulunan Elif Hâtuna kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i‘lâm-ı mezkûra işâret olunduğuna mebnî iktizâ-yı şer‘îsinin bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun münâza‘a üzerine min-gayr-i ta‘ammüdin mezbûr Mehmed Beşe‘den sūdûr eylediği ikrârı ve ihbârât-ı vâkı‘a ile nizâmen ve mûcib-i kısısı olduğu dahi şer‘an sâbit oldukdan sonra merkûm Mehmed Beşe verese-i kibâr tarafından mazhar-ı ‘afv olduğundan merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Cemâziye’l-evvelîsi’nin yirmi dördüncü gününden [22 Ağustos 1870] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâm olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 11 Muharrem sene 89 ve fi 9 Mart sene 88 [21 Mart 1872] târihi ve otuz beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 18 Muharrem Sene (1)289 [28 Mart 1872]

[104-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Manisa Kasabası Serabad Mahallesi ahalisinden olan Taşçı Oğlu İbrahim, Recayi Mahallesi ahalisinden Çizmecî Ali Oğlu Halil’in Oğlu Şerîf Mehmet’i kavgada istemedi öldürmüştür. İbrahim’in Ceza Kanunu’nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs’a gönderilmesine dair Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [30 Mart 1872]*

Evrak Numarası: 31

Aydın Vilâyetine

Saruhan Sancağı’nda vâki‘ Mağnisa Kasabası mahallâtından Ser-âbâd Mahallesi ahâlîsinden olub Recâyî Mahalleli Çizmecî Hacı Ali Oğlu Halil’in üvey Oğlu Şerîf

Mehmed'in kâtili olan Taşcı Oğlu İbrâhim hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle merkûm Şerîf Mehmed'in verâseti vâlidesi Âtike ve kızkarındaşı Hatîce ve li-ebeveyn kebîr er karındaşı Mustafâ'ya münhasır olub merkûm Mustafâ kendi tarafından asâleten ve mezbûretân Hatîce ve Âtike câniblerinden vekâleten müdde'â-'aleyh merkûm İbrâhim'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâsını li-ecli'l-isbât ikâme eylediği şâhidlerden Eskici Mustafâ vech-i şer'î üzerine edâ-yı şehâdet etmiş ise de Zenci Selim vech-i şer'î üzere edâ-yı şehâdet edemeyüb ve müdde'â-i merkûm ise diğer şâhid ikâmesinden ızhâr-ı 'aciz edüb tahlîfe tâlib olmadığı evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu sûretde kâtil-i merkûm hür ve mükellef ise verese ba'demâ dahi tahlîfe tâlib olmadıkları hâlde husûs-ı mezkûr hakkında vech-i şer'î üzere beyyine ikâme etmedikce müdde'â-'aleyh merkûma mu'ârazaya kâdir olamayacakları cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret olduğuna ve tedkikât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm İbrâhim'in mezbûr Mustafâ'yı bi'l-münâza'a min-gayr-i ta'ammüdin cerh ve katl etmiş olduğu ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelîsi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen iki senesi Muharremi'nin on altıncı gününden [11 Haziran 1865] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 11 Muharrem sene 89 ve fi 9 Mart sene 88 [21 Mart 1872] târihi ve otuz bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 20 Muharrem Sene (1)289 [30 Mart 1872]

[104-b] Konusu: *İzmir Kasabası'ndaki Kuzu Oğlu Hancı Hasan Ağa'nın mağazasının penceresinden içeri girip çekmecesini kırarak bir miktar akçesini ve eşyasını çaldığı, çalıntı para ve eşyanın üzerinde çıkmasından anlaşılan Hasan Ağa'nın kölesi Said'in Ceza Kanunu'nun 220. maddesi gereğince, ona yataklık eden diğer Zenci Said'in ise 230. maddenin ilavesi gereğince üçer sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına dairdir. [6 Nisan 1872]*

Evrak Numarası: 84

Bu dahi

İzmir Kasabası'nda vâki' Kuzu Oğlu Hancı Hasan Ağa'nın mağazası penceresinden derûnuna girüb çekmecesini şikest ile ma'lûmü'l-mikdâr akçe ve eşyâsını sirkat eylediği ikrârı ve mebâliğ ve eşyâ-yı mesrûkanın yedinde zuhûr etmesi delâleti ile tebeyyün eden kölesi Hüseyin Said'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne tevffikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi yedinci [20 Mart 1871] ve merkûma yataklık eylediği sâbit olan Zenci diğeri Said'in dahi kânûn-ı mezkûrun iki yüz otuzuncu maddesi 'ilâvesinin fıkra-i sâniyesi hükmüne tatbîkan ve ibtidâ-yı habsi olan seksen sekiz senesi Muharremi'nin beşinci [27 Mart 1871] günlerinden i'tibâren emr-i teşhîrleri on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye ba'de't-tatbîk üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fî 20 Muharrem sene 89 ve fî 18 Mart sene 88 [30 Mart 1872] târihi ve seksen dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Muharrem Sene (1)289 [6 Nisan 1872]

[105-a] Konusu: *Niğde Sancağı Kozaklı Köyü ahalisinden Deveci Mustafa Keçe'nin Oğlu Ömer'in yolda önüne çıkıp parasını ve eşyasını gasp eden Çepni aşiretinden Sarı Fatıma Oğlu İbrahim ile Zampara Hüseyin isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edilerek beşer sene müddetle küreğe konulmalarına dairdir. [8 Nisan 1872]*

Evrak Numarası: 110

Aydın Vilâyetine

Niğde Sancağı'nda vâki' Kozaklı Karyesi ahâlîsinden Deveci Mustafâ Keçe'nin Oğlu Ömer'in esnâ-yı râhda önüne çıkub ma'lûmü'l-mikdâr akçe ve eşyâsını gasb eyledikleri ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eden Çepni 'aşiretinden Sarı Fâtıma Oğlu İbrâhim ile Zampara Hüseyin nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i habsleri olan seksen yedi Zi'l-hiccesi'nin onuncu gününden [3 Mart 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle küreğe konulmaları Meclis-i

Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 22 Muharrem sene 89 ve fî 20 Mart sene 88 [1 Nisan 1872] târihi ve yüz on numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka

Fî 29 Muharrem Sene (1)289 [8 Nisan 1872]

[105-b] Konusu: *İzmir'de oturan Fransalı Kasdori isimli bezirganın malını tahsildar Üveztekiz isimli kişinin elinden şiddet kullanarak gasp eden İzmirli Nikoli Potinçe ile Yunanlı Yorgi Polada'nın Ceza Kanunu'nun 221. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edilerek beşer sene müddetle küreğe konulmalarına, gaspettikleri malın kendilerinden alınarak sahibine verilmesine, bununla birlikte gözaltına alınmış olan İzmirli Yamanro(?), Andon, Aspero, Andoro ve Giritli Mihâl isimli kişiler haklarında delil olmaması nedeniyle salıverilmelerine dair Aydın Vilayetine yazılan şukkadır. [11 Nisan 1872]*

Evrak Numarası: 101

Aydın Vilâyetine

İzmir'de mukîm Fransalı Kasdori nâm bezirgânın mâlî olarak tahsildâr Üveztekiz(?) nâm kimesne yedinden gasb olunan akçenin gâsıbları olan İzmirli Nikoli Potinçe ile Yunânî Yorgi Polada haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı fezlekelü mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmân Nikoli Potinçe ve Yorgi Polada'nın leylen ma'lûmü'l-mikdâr akçeyi tahsildâr-ı merkûmun yedinden mu'âmele-i şedîde icrâsıyla gasb eyledikleri ihbârât-ı vâkı'a ile tebeyyün eylediğine binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesinin fıkra-i evvelîsi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tatbîkan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen yedi senesi Muharremi'nin dokuzuncu [11 Nisan 1870] gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle küreğe konulmalarıyla berâber mebâliğ-i magsûbenin tahsîli ve bunlarla berâber bi'l-iştibâh tevkîf olunan İzmirli Yamanro(?) Andon ve Aspero ve Andoro ve Giridli Mihâl nâm şahıslar haklarında medâr-ı hükm olur bir ser-rişte alınamaması cihetiyle salıverilmiş olmaları yolunda gönderdiği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 22 Muharrem sene 89 ve fî 20 Mart sene 88 [1 Nisan 1872] târihi ve

yüz bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 2 Safer Sene (1)289 [11 Nisan 1872]

[105-c] Konusu: *İzmir Sancağı Foçateyn Kazası Ulupınar Köyü ahalisinden Yusuf'u sinirli bir anında istemedi öldüren Şerif Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [21 Nisan 1872]*

Evrak Numarası: 149

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda vâki' Foçateyn Kazâsı'na tâbi' Ulupınar Karyesi ahâlîsinden Yusuf'un kâtili olan karındaşı Şerîf Ali hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezkûrun fevârân-ı hiddetle min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Şerîf Ali'den sūdûr eylediği ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine ve verese-i maktûlün merkûm Şerîf Ali'den mâ'adâ mu'înleri bulunmaması cihetiyle iddi'âda bulunmadıklarına mebnî merkûm Şerîf Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi beşinci gününden [22 Eylül 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması Divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 7 Safer sene 89 ve fî 4 Nisan sene 88 [16 Nisan 1872] târihi ve yüz kırk dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 Safer Sene (1)289 [21 Nisan 1872]

[106-a] Konusu: *Samako Rüsumat Memuru Osman Efendi'nin zimmetine 19.460 kuruş geçirmesinden dolayı, kendisinin abisiyle Kırkağaç'ta müştereken tasarruf ettiği 10.000 kuruş değerli evinin, 500 kuruş değerindeki arsasının ve üç evlik bağının hemen sattırılarak bu meblağın Rüsumat Emaneti'ne verilmesi uygun bulunmuştur. [26 Nisan 1872]*

Evrak Numarası: 3

Aydın Vilâyetine

Samako Rûsûmât Me'mûru Sâbık Osman Efendi'nin tebeyyün eden on dokuz bin dört yüz altmış guruş zimmet-i mîrîyesine mahsûb olunmak üzere Kırkağaç Kazâsı'nda birâderiyle müştereken mutasarrıf olduğu tahmînen on bin guruş değerli bir bâb hâne ve beş yüz guruş kıymetli bir 'arsa ile üç evlik kadar bağının hemen sattırılarak esmânının Rûsûmât Emânet-i behiyyesine irsâli mahallinden vukû' bulan iş'âr üzerine Şûrâ-yı Devlet'de tensîb kılınmış ve bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol-merkezde müte'allik buyurularak sûret-i hâl emânet-i müşârün-ileyhâya da bildirilmiş olmağla icrâ-yı iktizâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 Safer Sene (1)289 [26 Nisan 1872]

[106-b] Konusu: *Seferihisar Nahiyesi civarında oturan Araplı aşiretinden ve asker kaçaklarından İbrahim Oğlu Mustafa isimli kişi, yine aynı aşiretten Kara Hasan'ın kızı ve aynı zamanda Mehmet isimli kişinin eşi olan Fatıma'nın ırzına geçmiştir. Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 206. maddesinin ilavesi gereğince üç sene müddetle prangaya vurulmak üzere mensup olduğu taburun zabitlerine teslim edilmesine karar verilmiş, durum Seraskerlik makamına ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [29 Nisan 1872]*

Evrak Numarası: 175

Bu dahi

Seferihisâr Nâhiyesi civârında sâkin 'Arablı 'aşîretinden ve 'asâkir-i şâhâne firârîlerinden Mustafâ bin İbrâhim nâm şahsın 'aşîret-i merkûmeden Kara Hasan'ın kerîmesi ve Mehmed nâm kimesnenin dahi menkûhası Fâtıma'yı cebren kaldırdığı bi't-te'vîl vâki' olan ikrârı ve ihbârât-ı vâkı'a ile tebeyyün eylemiş olduğuna ve efrâd-ı 'askeriyeden beş seneden aşağı kürek cezâsına müstahak olan cinâyet ashâbının alayı nezdinde pranga-bend edilmek üzere mensûb olduğu taburuna teslîmi usûl-i müttehaze îcâbından bulunduğu mebnî merkûm Mustafâ'nın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz altıncı maddesinin 'ilâvesi hükmüne tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Zi'l-hiccesi'nin ikinci gününden [23 Şubat 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle pranga-bend edilmek üzere mensûb olduğu taburu zâbitânına teslîm edilmesi husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 12 Safer sene 89 ve fî 8 Nisan sene 88 [21 Nisan 1872 ve 20

Nisan 1872] târihi ve yüz yetmiş beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve taraf-ı vâlâ-yı hazret-i ser-‘askerî’ye dahi beyân-ı hâl edilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 20 Safer Sene (1)289 [29 Nisan 1872]

[106-c] Konusu: *Aydın Sancağı Çine Nahiyesi Ömerler Köyü ahalisinden Hacı Süleyman Kızı Hatice'nin ırzına geçen Yusuf'un Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle küreğe konulmasına ve mahallince takdir edilecek bekaret bedelinin kendisinden alınarak Hatice'ye verilmesine dair Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. [30 Nisan 1872]*

Evrak Numarası: 192

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Çine Nâhiyesi'ne tâbi' Ömerler Karyesi ahâlîsinden Hacı Süleyman kızı Hafice'nin cebren fi'l-i şenî' icrâsıyla bikrini izâle eylediği ikrârıyla tahakkuk eylemiş idüğü Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan Yusuf'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede musarrah usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Muharremi'nin yirmi altıncı [17 Nisan 1871] gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması ve mezbûrenin eğerçi zamân-ı bikr iddi'âsından ferâgat eylediği mazbata-i mezkûrede gösterilmiş ise de tazmîn-i bikr maddesi hükm-i kânûn iktizâsından bulunduğu cihetle mezbûrenin mahallince tasdîr olunacak zamân-ı bikrinin hükûmet ma'rifetiyle merkûm Yusuf'dan bi't-tahsîl mezbûreye i'tâ olunarak bu hâlde meblâğ-ı mezbûru yine mezbûre kabûl etmediği sûretde kendü tarafından red olunması mezbûreye tefhîm edilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 17 Safer sene 89 ve fî 14 Nisan sene 88 [26 Nisan 1872] târihi ve yüz doksan üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Safer Sene (1)289 [30 Nisan 1872]

[107-a] Konusu: *Aydın Sancağı İneabad Nahiyesi Hıdırbeyli Köyü ahalisinden Salih Oğlu Mehmet'in mağazasından buğday çalarken yakalanan Arap Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 230. maddesinin ilavesi ve 220. maddesi gereğince teşhir edilerek üç*

sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dair Aydın Vilayetine gönderilen şukka suretidir. [1 Mayıs 1872]

Evrak Numarası: 203

Aydın Vilâyetine

Aydın Sancağı'nda vâki' İne-âbâd Nâhiyesi'ne tâbi' Hıdırbeğli Karyesi ahâlîsinden Sâlih Oğlu Mehmed'in zahîre mağazasının kapusını anahtar ile açub hinta sirkat ederken der-dest olunduğu mâni'asıyla sirkat-ı mutasavvereyi fi'le getiremediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eden karye-i mezbûreli Arab Oğlu Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz otuzuncu maddesinin 'ilâvesi ve iki yüz yirminci maddesi ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi ikinci gününden [8 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 19 Safer sene 89 ve fi 15 Nisan sene 88 [28 Nisan 1872 ve 27 Nisan 1872] târihi ve iki yüz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 Safer Sene (1)289 [1 Mayıs 1872]

[107-b] Konusu: *Osmanlı Devleti tebaasından Bağcı Andonaki'nin İzmir'de Balık Pazarı'nda bulunan mağazasının penceresinden girerek bir miktar parasını ve eşyasını çalan Sisamlı Terzi Yorgi'nin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, gözaltına alınmış olan oda arkadaşları Sisamlı Manol ve Yunanlı Timo'nun olayda suçlu olup olmadıkları anlaşılamadığından kefaleten serbest bırakılmaları hususunda Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [2 Mayıs 1872]*

Evrak Numarası: 206

Bu dahi

Teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den Bağcı Andonâki'nin İzmir'de Balık Pazarı'nda vâki' mağazasının penceresini açarak bi'd-duhûl ma'lûmü'l-mikdâr akçe ve eşyâsını sirkat eylediği Divân-ı Temyîz-i Livâ'nın bâlâsı fezlekelü mazbatasıyla evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan Sisamlı Terzi Yorgi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer

usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Şevvâli'nin yirmi üçüncü gününden [5 Ocak 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve bi'l-iştibâh tevkîf olunan merkûmun oda refikleri Sisamlı Manol ve Yunanlı Timo'nun bu bâbda medhalleri anlaşılamadığından mükeffelen salıverilmiş olmaları yolunda olduğundan kayd-ı kefâletden dahi çıkarılmaları Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 19 Safer sene 89 ve fi 15 Nisan sene 88 [28 Nisan 1872 ve 27 Nisan 1872] târihi ve iki yüz altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 23 Safer Sene (12)89 [2 Mayıs 1872]

[107-c] Konusu: *Saruhan Sancağı Kula Kazası Sandal Köyü ahalisinden Şehirli Oğlu İsmail, aynı köylü Kaçar Halil Oğlu Süleyman ile abisi Mehmet tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemede cinayetin bir tartışma üzerine Süleyman tarafından işlendiği, Mehmet'in ise korkutmak amacıyla İsmail'e ateş açtığı anlaşılmıştır. Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine, beş buçuk aya yakın hapiste olan Mehmet'in cezası 179. maddenin ilavesi gereğince yeterli görülerek kefaleten salıverilmesine karar verilmiştir. [3 Mayıs 1872]*

Evrak Numarası: 196

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Kula Kazâsı'na tâbi' Sandal Karyesi ahâlîsinden Şehirli Oğlu İsmâîl'in kâtili olan karye-i mezbûreli Kaçar Halîl Oğlu Süleyman ile birâderi Mehmed haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl İsmail'in verâseti zevce-i menkûhası Belkıs ve vâlidesi Âişe ve sulbiye sagîre kızları Âişe ve diğer Âişe ve li-ebeveyn er karındaşları Ahmed ve Ali'ye münhasır olarak merkûm Ahmed kendü cânibinden asâleten verese-i merkûm-ı sâ'ire taraflarından vekâleten müdde'â-'aleyh Süleyman'ın inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbâtdan ızhâr-ı 'aciz edüb talebiyle müdde'â-'aleyh Süleyman bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf bulunduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu sûretde mahall-i katlden civârında bulunan karyelere savt istimâ' olunmadığı hâlde

verese-i katil fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Süleyman'a bilâ-beyyine mu'ârazaya ve bir kimesneden kasâme da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkikât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezbûrun münâza'a üzerine min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Süleyman'dan sūdûr ettiği ve birâderi Mehmed'in dahi ihâfe kasdıyla merkûm Ahmed üzerine teşhîr-i silâh eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Süleyman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Şevvâli'nin on altıncı gününden [9 Ocak 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve merkûm Mehmed'in beş buçuk mâha resîde olan müddet-i habsi yüz yetmiş dokuzuncu madde-i kânûniyenin 'ilâvesi hükmünce cezâ-yı kâfi 'add olunarak mükeffelen salıverilmiş olması yolunda olduğundan kayd-ı kefâletden dahi çıkarılması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 17 Safer sene 89 ve fî 13 Nisan sene 88 [26 Nisan 1872 ve 25 Nisan 1872] târihi ve yüz doksan altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24(?) Safer Sene (1)289 [3 Mayıs 1872]

[108-a] Konusu: *Veli Oğlu İbrahim, zabtiye asker çavuşlarından Halil Çavuş'a öldürme amacıyla ateş açmış, ancak yalnızca setrini veya pantolonunu delmiştir. Attığı kurşunun herhangi bir yaralama veyahut ölüme sebebiyet vermemesi nedeniyle Veli Oğlu İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 180. maddenin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle küreğe konulmasına, barışma bedeli olarak İbrahim'in babası Veli tarafından verilen beş liranın Halil Çavuş'a verilmesine karar verilmiştir.*
[23 Mayıs 1872]

Evrak Numarası: 235

Aydın Vilâyetine

İzmir civârında meskûn Tahtacı 'aşîretinden Abdulganî'nin velîme cemi'yetinde Velî Oğlu İbrâhim'in 'asâkir-i zabtiye çavuşlarından Halil Çavuş'un üzerine katil kasdıyla endâht eylediği tabancadan hurûc eden kurşun merkûmun setri veyâ pantolonunu deldiği vâki' olan ikrârı ve ihbârât-ı sâ'ire ile tahakkuk ettiği binâ'en

yüz sekseninci madde-i kânûniyeye tevfiikan icrâ-yı mücâzâtına karâr verildiği Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel mazbata-i vâridesinde gösterilmiş ise de merkûmun endâht etmiş olduğu tabanca kurşunundan eser-i cerh zuhûr etmemiş olduğu cihetle hareketi madde-i mezkûreye temâs etmediğinden oraca edilen tatbîkde isâbet görülememiş olduğuna mebnî merkûm İbrâhim'in madde-i mezkûrenin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede murakkam usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin on beşinci gününden [2 Ağustos 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması ve kable'l-mürâfa'a bedel-i sulh sûretinde merkûm İbrâhim'in pederi Velî cânibinden verilmiş olan beş liranın mükafâten merkûm çavuşa i'tâsına Meclis-i Temyîz-i Livâ'da re'y edilmiş ise de bu sûret usûl ve kânûnları hâricinde bir mu'âmele olmasıyla sâhibine redd ve teslîmi hakkında Divân-ı Temyîz'den vâki' olan karârı mûcib û becâ görüldüğünden ol-vechile icâbının icrâ edilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 7 Rebîü'l-evvel sene 89 ve fî 4 Mayıs sene 88 [15 Mayıs 1872 ve 16 Mayıs 1872] târihi ve iki yüz otuz beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ber-minvâl-i muharrer iktizâlarının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 15 Rebîü'l-evvel Sene (1)289 [23 Mayıs 1872]

[108-b/109] Konusu: *Aydın Sancağı Buldan Kazası Günay Nahiyesi Çandır Köyü ahalisinden Hacı Ahmet Oğlu Ahmet ile hapishaneden kaçan abisi Mustafa Çavuş, Çandır Oğlu Ali, Çapar aşiretinden Bayram Oğlu diğer Ali ve Çoban Oğlu İsmail isimli kişiler, Çakal aşiretinden Çakal Oğlu Mustafa'nın geceleyin silahlı olarak çadırını basıp bazı silahlarıyla eşyasını gasp etmişlerdir. Ahmet, Mustafa ve Ali'lerin Ceza Kanunu'nun 218. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek dörder sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına, İsmail'in suçu ispatlanamadığından kefilli olarak salıverilmesine karar verilmiştir. [23 Mayıs 1872]*

Evrak Numarası: 227

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Buldan Kazâsı'na tâbi' Günay Nâhiyesi'ne muzâf Çandır Karyeli Hacı Ahmed Oğlu Ahmed ve hapis-hânedan firâr eden birâderi Mustafâ Çavuş ve Candır Oğlu Ali ve Çapar 'aşiretinden Bayram Oğlu diğer Ali ve Çoban Oğlu

İsmail nâm şahısların Çakal ‘aşiretinden Çakal Oğlu Mustafâ’nın leylen ve müsellahan haymesini basub ba‘zı eslihâ ve eşyâsını gasb eyledikleri iddi‘â kılınması üzerine icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkiyyeyi mutazammın Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak vârid olan mazbatası evrâk-ı müteferri‘asıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûmûn Ahmed ve Bayram Oğlu ve Candır Oğlu Alilerin ba‘de’l-hükm hapis-hâneden firâr eylemiş ve henüz ele geçürülememiş olan merkûm Mustafâ Çavuş ile birlikde leylen ve müsellahan mezbûr Mustafâ’nın çadırını basub mu‘âmele-i cebr û şiddet icrâsıyla fazîha-i gasba ictisâr eyledikleri ikrârları ve eşyâ-yı magsûbenin mezbûr Mustafâ’nın hânesinde zuhûru delâleti ile tebeyyün eylediğinden oraca merkûmların iki yüz yirmi birinci madde-i kânûniye hükmünce icrâ-yı mucâzâtına karâr verilmiş ise de madde-i mezkûrenin bunların hâline temâs edebilecek olan fikra-i sâniyesi mu‘âmele-i şiddet vukû‘ bulmamak ile meşrût olub hâlbuki merkûmûnun dördü birlikde müsellahan ve leylen mu‘âmele-i cebr û şiddet icrâsıyla fi‘l-i sirkate ictisâr etmiş oldukları cihetle hareketleri madde-i mezkûreye temâs etmediğinden [s.109] oraca edilen tatbîkde isâbet görülemediği idüğüne mebnî merkûmûn Ahmed ve Alilerin Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz on sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i tevkîfleri olan seksen sekiz senesi Muharremi’nin yedinci gününden [29 Mart 1871] ve Mustafâ Çavuş’un dahi der-dest olunacağı gündün i‘tibâren emri-i teşhîrleri ba‘de’l-icrâ dörder sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları ve merkûm İsmail’in bu bâbda medhali sâbit olmadığından mükeffelen salıverilmiş olması yolunda görünmesiyle kayd-ı kefâletden dahi çıkarılması ve mücrimîn haklarında ta‘yîn olunacak karârının harekât-ı vâkı‘aları nisbet ve derecâtına tevfi‘ edilmesi lâzımeden ve bu makûle haklarında esbâb-ı müşeddide mevcûd olan eşhâsın muvakkat kürek cezâsının pek hafif derecesiyle mucâzât edilmeleri muvâfik-ı ma‘delet olamayacağından ba‘de-ezîn şu dakîkaya dahi dikkat ve i‘tinâ edilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 5 Rebû’l-evvel sene 89 ve fi 1 Mayıs sene 88 [13 Mayıs 1872] târihi ve iki yüz yirmi yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 15 Rebû’l-evvel Sene (1)289 [23 Mayıs 1872]

[109-a] **Konusu:** Muhacirin Komisyonu Reisi Velîyyüddin Paşa hazretlerinin Aydın Valiliği zamanında Liva Temyiz Meclisi'ne tayin olunan tercüman Yanako ile diğer arkadaşlarının biriken maaşlarının ödenmesi istenmiştir. Öyle ki Yanako, Şerif, Kiğork, Mehmet Esad ve Hakkı Efendiler 1870 yılında memuriyete atandıklarından beri kendilerine maaş verilmemiş, toplam 42.360 kuruş alacak maaşları birikmiştir. Yanako'nun birikmiş maaşı olan 7 bin 35 kuruşun Velîyyüddin Paşa'dan alınarak Divan-ı Ahkam-ı Adliye İcra Cemiyeti'ne gönderilmesine karar verilmiştir. Yanako'nun diğer arkadaşları Aydın Vilayeti'nde başka memuriyetlere kaydırılmış ve şimdiye kadar kendilerinden maaşlarının verilmesine dair bir dilekçe gelmemiştir. Sonradan bir iddiada bulunurlarsa gereğinin yapılmasına dair Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [30 Mayıs 1872]³⁴⁵

Evrak Numarası: 290

Aydın Vilâyetine

Muhâcirîn Komisyonu Re'îsi devletlü Velîyyüddin Paşa hazretlerinin Aydın Vâliliği'nde Meclis-i Temyîz-i Livâ'ya ta'yîn olunan tercümân Yanako ile diğer refîklerinin ma'âşât-ı müterâkimesi hakkında sebkat eden istid'â üzerine gönderilen tahrîrâta cevâben Meclis-i İdâre-i Vilâyet'den gelen mazbata evrâk-ı müteferri'asıyla Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle hülâsa-i me'âlinde müşârün-ileyhin vâliliği zamânında merkûm Yanko ile berâber Şerîf ve Kiğork Efendilerin tahsîlât me'mûriyet ve kitâbetine ve Mehmed Esad ve Hakkı Efendilerin dahi müstantıklığa ta'yîn olundukları ve bunların seksen altı senesi Temmuz ibtidâsından [13 Temmuz 1870] i'tibâren icrâ-yı me'mûriyetleri hakkında Meclis-i Livâ'dan yapılan mazbata Meclis-i İdâre-i Vilâyet'e verilmiş ise de usûlü üzere Bâb-ı 'Âlî'den istîzân vukû'una dâ'ir kayd bulunamadığı ve me'zûniyet olmamak cihetiyle mûmâ-ileyhe ma'âş verilmediği tahakkuk eylediğinden bunların müddet-i istihdâmlarının cem'an kırk iki bin üç yüz altmış guruş ma'âş istihkâkları olduğu beyân ve müşârün-ileyh ile olunan muhâbere cevâbında mûmâ-ileyhin halefi devletlü Sâdık Paşa hazretlerinin zamân-ı me'mûriyetlerinde dahi birkaç mâh me'mûriyetlerinde istihdâm ve îfâ eyledikleri ve vaktiyle ta'yîn ve istihdâmları mahallî meclisinden gösterilen lüzûm ve ehemmiyete müstenid bulunduğu beyânıyla 'adem-i istîzân mes'elesince vukû' bulan te'hîr ve kûsûrun Meclis-i Livâ ile Meclis-i

³⁴⁵ Ayrıca bkz. "Muhacir Komisyon Reisi Veliyyüddin Paşa'nın Aydın Vilayeti memuriyeti esnasında Meclis-i Temyiz Liva Tercümanı Yanko Efendi'nin iddia ettiği maaşına dair müzekkire. (Dersaadet 1)", BOA, ŞD., 2395/35, (11/N/1288).

İdâre-i Vilâyet'e 'âid olacağı der-miyân olunub ancak tedkîkât-ı vâki'aya ve müşârün-ileyh Sâdık Paşa ile dahi vukû' bulan muhâbere cevâbına nazaran mûmâ-ileyhimânın ta'yîn ve istihdâmları müşârün-ileyh Velîyyüddin Paşa zamânında vukû' bulduğu anlaşıldığına ve vilâyet bütçesi hâricinde bi'l-istîzân akçe sarf olunmaması ve 'aksi hâlinde o yolda olan sarfiyâtın âmirinden tazmîni usûl-i iktizâsından bulunduğu binâ'en merkûm Yanako'nun lüzûm-ı istihdâmına dâ'ir Livâ İdâre Meclisi'nden verilen mazbata müşârün-ileyhe terettüb edecek tazmîn mes'ûliyetini def' edemeyeceğinden merkûmun ma'âş-ı müterâkimesi olan yedi bin otuz beş gurusun müşârün-ileyh Velîyyüddin Paşa'dan tahsîli husûsunun Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye İcrâ Cem'iyeti'ne havâlesi ve merkûmun diğer refikleri mu'ahharan vilâyet-i behiyyelerince âher me'mûriyetlerle kayırıldıkları rivâyet olunduğu gibi şimdiye kadar destres olamadıkları ma'âşlarının i'tâsına dâ'ir istid'âları vukû' bulmadığından ba'demâ ânlar tarafından bu bâbda iddi'â vâki' olur ise şâyân-ı istimâ' olamayacağına dahi savb-ı vâlâlarına bildirilmesi ekseriyetle tezekkür ve tensîb olunmuş ve keyfiyet Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye Nezâret-i Celîlesine de bildirilmiş olmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 22 Rebîü'l-evvel Sene (1)289 [30 Mayıs 1872]

[110-a] Konusu: *Yanya Sancağı Filat Kazası Koska Köyü ahalisinden ve Kasaba Demiryolu memurlarından olup, Saruhan Sancağı Turgutlu Kasabası Zeytincik Mahallesi'nde oturan Berber Apostol'u öldürmek amacıyla yaralayan Ömer Oğlu Arnavut Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 180. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek beş sene müddetle İzmir'de küreğe konulmasına; Apostol'un cerrah masrafını ve çalışmadığı günlerdeki maddi kaybını gidermek üzere bin kuruş ödemesine karar verilmiştir. [4 Haziran 1872]*

Evrak Numarası: 272

Aydın Vilâyetine

Yanya Sancağı'nda vâki' Filat Kazâsı'na muzâf Koska Karyesi ahâlîsinden ve Kasaba Demiryolu me'mûrlarından olup Saruhan Sancağı'nda vâki' Turgutlu Kasabası mahallâtından Zeytuncük Mahallesi sâkinlerinden Bursalı Elekci Dimitri'nin Oğlu Berber Apostol nâm şâbb-ı emredi katl kasdıyla cerh eylediği ihbâr olunan ikrârı ve tahkîkât-ı câriye ile tahakkuk eden Ömer Oğlu Arnabud (Arnavud) Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz sekseninci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Saferi'nin

yedinci gününden [28 Nisan 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle İzmir'de küreğe vaz' ü ilkâ ve masârif-ı cerrâhiyye ücret-i eyyâm-ı mu'attala olmak üzere takdîr olunan bin guruşun dahi cârih-i merkûmdan bi't-tahsîl mezbûr Apostol'a i'tâ olunması Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel bâlâsı istintâklî mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 21 Rebû'l-evvel sene 89 ve fi 17 Mayıs sene 88 [29 Mayıs 1872] târihi ve iki yüz yetmiş iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Rebû'l-evvel Sene (12)89 [4 Haziran 1872]

[110-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Milas Kazası Asakir-i Zaptiyesi onbaşılarından olup, yine Milas Kazası Kalınağıl Köyü ahalisinden Süleyman Oğlu Süleyman'ın kızı Latife'nin ırzına geçen Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması, bekarat bedeli olan 750 kuruşun kendisinden alınarak Latife'ye verilmesi uygun görülmüştür. Ayrıca Hüseyin'in hapis günününün Cumartesi değil Salı günü olduğu ve bunun düzeltilmesi gerektiği ifade edilerek Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [4 Haziran 1872]*

Evrak Numarası: 252

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Milas Kazası 'asâkir-i zabtiyesi onbaşılarından olup kazâ-i mezkûra tâbi' Kalın Ağıl Karyeli Süleyman Oğlu Süleyman'ın kızı Latife'nin cebren fi'l-i şenî' icrâsıyla bıkırını izâle eylediği ihbârât-ı vâki'a ve kâbile mu'âyenesiyle tebeyyün etmiş olduğu Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede mûnderic usûle tevfiikan ve târih-i habsinden i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve zamân-ı bıkır olarak takdîr olunan yedi yüz elli guruşun kendüsünden istihsâliyle mezbûre Latife'ye i'tâ olunması ve merkûm Hüseyin'in târih-i habsi seksen sekiz senesi Recebi'nin dokuzuncu günü [24 Eylül 1871] olduğu ve fazîha-i mezkûreye ictisârı ise mâh-ı mezkûrun on birinci Cum'a-ertesi günü bulunduğu evrâk-ı merkûmede gösterilmiş ise de işbu târihler yek-diğerine muvâfık görülmemiş yani merkûm

Hüseyin'in habsi fazîha-i mezkûreye ictisârından evvel olduğu ve mâh-ı mezbûrun on birinci günü Cum'a-ertesi olmayub Salı idüğü anlaşılmış olduğundan bu münâfâtın bi't-tashîh iş'ârı husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fi 17 Rebû'l-evvel sene 89 ve fi 13 Mayıs sene 88 [25 Mayıs 1872] târihi ve ikiyüz elli iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâ ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Rebû'l-evvel Sene (1)289 [4 Haziran 1872]

[110-c] Konusu: *Güzelhisar-ı Aydın'dan Denizli'ye çıkarılmış olan postayı gasp etmek amacıyla önüne çıkan ve tüfek atarak zabtiye askerlerinden Veli Çavuş'u öldürmüş olan Pavli Köylü Ali Bey Oğlu Mustafa Bey, Çoban Oğlu Hasan, Memiş Oğlu diğer Hasan ve Yörük tayfasından Aşık Oğlu Halil isimli kişiler haklarında soruşturma yapılmıştır. Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince Mustafa Bey ile Halil'in onar, Hasanların beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmeleri uygun görülmüştür. Olayda suçsuz olduğu anlaşılan Mustafa Bey Oğlu Hüseyin Bey, Nasuh Bey, Şerif Oğlu Emin, Koca Ali Oğlu Hüseyin'in salıverilmelerine, hırsızları evlerinde saklamaları nedeniyle birer ay müddetle hapsedilerek kefaleten salıverilmiş olan Nasuh ve Hasan Beylerin kefalet altından çıkarılmalarına, suçlularla işbirliği yapan ancak kaçak olan Kosan Ayanî Oğlu Mehmet'in yakalanıp soruşturulmasına karar verilmiştir. [12 Haziran 1872]*

Evrak Numarası: 282

Bu dahi

Güzelhisar-ı Aydın'dan Denizli'ye çıkarılmış olan postanın önüne çıkub nâkilleri bulunan 'asâkir-i zabtiyeden Velî Çavuş'u katl etmiş olan Pavli Karyeli Ali Beğ Oğlu Mustafâ Beğ ve Çoban Oğlu Hasan ve Memiş Oğlu diğer Hasan ve Yörük tâ'ifesinden Âşık Oğlu Halîl nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkikât-ı nizâmiyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mukaddem ve mu'ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûmûn Mustafâ Beğ ve Halîl Çoban ve Memiş Oğulları Hasanların gasb etmek üzere esnâ-yı râhda mezkûr postanın önüne çıkub tüfenk endâhtıyla merkûm Velî Çavuş'u cerh ve katl eyledikleri Halîl'in maa'et-te'vîl vâki' olan ikrârı ve ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eylediğine ve merkûmân Hasanların îkâ'-ı

katilde bulunmaları esbâb-ı müşeddideden olduğu hâlde bu ikisi hakkında oraca kürek cezasının en ehaffı olan üç sene müddet tahdîd edilmiş olması mugâyir-i hakkâniyet bulunduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen yedi senesi Zi'l-ka'desi'nin yirminci gününden [11 Şubat 1871] i'tibâren Mustafâ Beğ ile Halîl'in onar ve Hasanların dahi beşer sene müddetlerle küreğe konulmak üzere haklarında usûl-i teşhîriye ba'de'l-icrâ Kıbrıs Cezîresi'ne i'zâm olunmaları ve bu bâbda medhalleri tahakkuk etmeyen Harmende 'aşîretinden Mustafâ Beğ Oğlu Hüseyin ve Nâsuh Beğler ve Şerîf Oğlu Emîn ve Koca Ali Oğlu Hüseyin'in salıverilmiş olmaları yolunda olub ancak merkeb sârikini hânelerinde ihfâ eyledikleri ikrârlarıyla tahakkuk eylediği cihetle birer mâh müddetle habs olunarak mükeffelen salıverilmiş olan merkûmân Nâsuh ve Hasan Beğlerin hareketleri oraca tevfiik edilen yüz on sekizinci madde-i kânûniyeye temâs etmeyüb yüz yirmi birinci madde-i kânûniyeye muvâfîk olduğundan ba'de-ezîn bu misillüler haklarında tatbîk-i kânûnda dikkat ve i'tinâ olunmasıyla berâber merkûmânın kayd-ı kefâletden dahi ihrâcları ve şu fezâhatda merkûmânın refîkleri olub firârda bulunan Kosan A'yânî Oğlu Mehmed'in tahribât-ı mütemâdiye icrâsıyla ahz ü girift olunarak bi'l-istintâk cinâyet-i mütebeyyinesine göre tertîb-i cezâsıyla hükümlü mazbatasının irsâli husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 24 RA (Rebû'îl-evvel) sene 89 ve fî 20 Mayıs sene 88 [1 Haziran 1872] târihi ve iki yüz seksen iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve keyfiyet Kıbrıs Mutasarrıflığı'na da bildirilmiş olmağla ber-vech-i muharrer iktizâlarının icrâ ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Rebû'îl-âhir Sene (12)89 [12 Haziran 1872]

[111-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Manisa Kazası Yuntdağı Nahiyesi Kocaköy ahalisinden Ali Baş Oğlu Mehmet'in sol kolu, Karayağcı aşîretinden Cam Oğlu İbrahim tarafından sakatlanmıştır. Mehmet'in, yaralının cerrah masrafı olan 1.000 kuruşun yanı sıra ayak diyeti olan beş bin dirhemi iki sene taksitle ödemesi uygun görülmüştür. İbrahim'e ayrıca tazir cezası olarak Ceza Kanunu'nun 177. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve üç sene müddetle bulunduğu yerde kürek cezası verilmiştir. [13 Haziran 1872]*

Evrak Numarası: 287

Aydın Vilâyetine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Mağnisa Kazâsı'na tâbi' Yund Dağı Nâhiyesi'ne muzâf Koca Köy Karyesi ahâlîsinden Ali Baş Oğlu Mehmed'in cârihi olan Kara Yağcı 'aşîretinden Cam Oğlu İbrâhim hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâklî mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle müdde'î Mehmed müdde'â-'aleyh İbrâhim'in inkârına mukârin tasaddî eylediği müdde'âsını beyyine-i mu'addile ile ba'de'l-ısbât mûcibince lâzım gelen fidda-yı hâlisâdan nısf-ı diyet-i recul olan beş bin dirhem şer'îyi müdde'î-i merkûm Mehmed'e mukassaten edâ eylemesi cârih-i merkûm İbrâhim'e tenbîh olunduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olduğundan bu sûrette nısf-ı diyet-i mahkûm bahâ-yı mezkûrenin sülûsânı olan üç bin üç yüz otuz üç dirhem ve sülûs dirhem sîm-i hâlisâ târih-i i'lâmdan i'tibâren sene-i evvelîde ve bâkiyesi olan bin altı yüz altmış altı dirhem sîm-i hâlisâ sene-i sâvide müdde'î-i merkûm Mehmed'e müdde'â-'aleyh İbrâhim'in ber-nehc-i şer'î edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına mebnî diyet maddesinin bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce fi'l-i cerhin merkûm İbrâhim'den sūdûr etdiği ve merkûm Mehmed'in eser-i cerhden sol kolu sakat kalmış idüğü ihbârât-ı vâkî'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğinden merkûm İbrâhim'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Muharremi'nin yirmi beşinci gününden [16 Nisan 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve masârif-ı cerrâhiye olmak üzere takdîr olunan bin guruşun kendüsünden bi't-tahsîl mecrûh-ı merkûma i'tâ olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fi 28 RA (Rebû'l-evvel) sene 89 ve fi 24 Mayıs sene 88 [5 Haziran 1872] târihi ve iki yüz seksen yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Rebû'l-âhir Sene (1)289 [13 Haziran 1872]

[111-b] Konusu: *Aydın Sancağı Subıca Nahiyesi Birici(?) Köyü ahalisinden Osman Oğlu Hüseyin, aynı köyden Mehmet'in kızı Raziye'yi darp ederek ırzına geçmiştir. Osman Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 198., 178. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek dört sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması ve her ne kadar Raziye bekaret bedelini almayı kabul etmese de 220. madde gereğince*

mahallince takdir olunacak bedelin Hüseyin'den alınarak kendisine verilmesi uygun görülmüştür. [14 Haziran 1872]

Evrak Numarası: 291

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Subıca Nâhiyesi'ne tâbi' Birici(?) Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Müsâvili Mehmed'in kızı Râziye'nin darb ve cerh ederek cebren bıkırını izâle eylediği ikrârı ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylemiş olduğu Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan Osman Oğlu Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve yüz yetmiş sekizinci maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi'kan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Receb-i şerîfi'nin yirmi birinci gününden [6 Ekim 1871] i'tibâren hakkında usûl-i teşhîriye icrâ ve ücret-i eyyâm-ı mu'attala olan iki yüz kırk guruşun kendüsünden bi't-tahsîl mezbûreye i'tâ olunduktan sonra cerh maddesi sebeb-i şiddet 'add olunarak izâle-i bikre cür'etinden nâşî dört sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve her ne kadar mezbûrenin zamân-ı bıkır talebinde bulunmadığı ifâde-i muharreresinden anlaşılmiş ise de iki yüzüncü madde-i kânûniye hükmünce henüz bir ere tezevvüc olunmamış kız hakkında cebren fi'l-i şenî' icrâsına mütecâsir olan kimesne kürek cezâsından başka tazmîn vermeğe dahi müstahak olduğundan mezbûre istediği sûrette kendü eliyle tekrâr i'âde etmek üzere mahallince takdîr olunacak zamân-ı bıkırın dahi fâil-i merkûmdan tahsîli husûsunun savb-ı vâlâlarına bildirilmesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 28 RA (Rebû'l-evvel) sene 89 ve fî 24 Mayıs sene 88 [5 Haziran 1872] târihi ve iki yüz doksan bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 7 Rebû'l-âhir Sene (1)289 [14 Haziran 1872]

[112-a] Konusu: *İzmir'in Namazgah Mahallesi'nde oturan Fatıma Hatun, İzmir'in merkezinde oturan komşusu Reşid isimli kişinin evini ateş koyarak yakmıştır. Fatıma Hatun, idama bedel olan on beş sene müddetle İzmir'de kadınlara mahsus hapisyanede hapsedilmişken delirmiş, tedavi için İstanbul'a gönderilmiştir. Burada bulunduğu sırada Haseki Hapishanesi'nde kalmıştır. Fatıma Hatun artık iyileşmiş olduğundan hapis cezasını tamamlamak üzere İzmir'e geri gönderilmesine karar*

verilmiş, durum Zaptiye Nezaretine ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [17 Haziran 1872]³⁴⁶

Evrak Numarası: 295

Aydın Vilâyetine

İzmir mahallâtından Namazgâh Mahallesi sâkinelerinden Fâtıma Hâtun'un nefsi-i İzmir'de komşusu bulunan Reşîd nâm kimesnenin hânesine ateş ilkâ ederek ihrâk eylemesine mebnî mefsûh Meclis-i Vâlâ karârı üzerine müte'allik buyurulan irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî mûcibince seksen üç senesi Saferi'nin yirmi üçüncü gününden [7 Temmuz 1866] i'tibâren i'dâma bedel on beş sene müddetle İzmir'de nisâyâ mahsûs mahbesde habs olunmuş iken 'aklına hiffet gelerek li-ecli't-tedâvi Der-sa'âdete gönderilüb kesb-i sıhhat etmesiyle ikmâl-ı müddet-i mahkûmesi zımnında Haseki Hapis-hânesi'nde mevkûf bulunduğu bu kere icrâ kılınan tedkîkât-ı kuyûdiyeden anlaşıldığına ve mezbûrenin Der-sa'âdet'e gönderilmesi tedâvi için olub şimdi kendüsü kesb-i sıhhat etmiş ve asıl mevki-i cezâsı dahi İzmir bulunmuş olduğuna binâ'en mezbûrenin ikmâl-ı müddet ettirilmesi zımnında mahalline i'âdesi lâzım geleceği Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 29 RA (Rebîü'l-evvel) sene 89 ve fî 25 Mayıs sene 88 [6 Haziran 1872] târihi ve iki yüz doksan beş numerosu ile murakkaman verilen müzekkerede ifâde kılınmış ve keyfiyet Zaptiye Nezâret-i Celîlesine bildirilmiş olmağla vürûdunda îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 10 Rebîü'l-âhir Sene (1)289 [17 Haziran 1872]

[112-b] **Konusu:** *Nazilli Kazası Pazar Köyü ahalisinden Kostanti'yi tartışma sırasında büyük bir bıçak ile yaralayarak öldüren Hacı Mustafa Oğlu Ahmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [23 Haziran 1872]*

Evrak Numarası: 219

Bu dahi

Nazilli Kazâsı'na tâbî Pazar Karyesi ahâlîsinden Kostanti'yi münâza'a esnâsında sagîr bıçak ile cerh ve katl eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile

³⁴⁶ Ayrıca bkz. "Cinayet sebebiyle 15 sene hapsedilmesine hükmedilmiş olan Fatma Hatun'un kalacağı nisa hapishanesine dair İzmir valisine yazı. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 746/115, (24/B/1283).

sâbit olan Akşehirli Helvacı Mustafâ Oğlu Ahmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen altı senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi üçüncü gününden [31 Ağustos 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 9 Rebû'l-âhir sene 89 ve fî 3 Haziran sene 88 [16 Haziran 1872 ve 15 Haziran 1872] târihi ve üç yüz on dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Rebû'l-âhir Sene (12)89 [23 Haziran 1872]

[112-c] Konusu: *Aydın Sancağı İneabad Nahiyesi Karapınar Köyü ahalisinden ve Osmanlı Ordusu askerlerinden olup Yemen tarafında bulunan İnce Oğlu Hüseyin'in karısı Aişe isimli hatunun, Hacı Süleyman Oğlu Hasan, Kara Osman Oğlu Ali ve Ahmet Oğlu diğer Ali tarafından urzına geçilmiştir. Yapılan ihbarlar ve suçluların ifadelerinden anlaşıldığına göre; Aişe'yi tarladan kaldırıp dağa götürerek silahla korkutmuşlar ve zorla urzına geçmişlerdir. Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beşer sene müddetle küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [24 Haziran 1872]*

Evrak Numarası: 211

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' İne-âbâd Nâhiyesi'ne tâbi' Karapınar Karyesi ahâlîsinden ve 'asâkir-i şâhâne efrâdından olup Yemen cânibinde bulunan İnce Oğlu Hüseyin'in zevcesi Âişe nâm hâtuna cebren fî'l-i şenî' icrâ eden karye-i mezkûreli Hacı Süleyman Oğlu Hasan ve Kara Osman Oğlu Ali ve Ahmed Oğlu diğer Ali haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûmân Alilerle Hasan müsellahan ve cebren mezbûre Âişe'yi tarladan kaldırub dağa götürerek ve teşhîr-i silâh ile ihâfe ederek cebren fî'l-i şenî' icrâ eyledikleri ikrârları ve Molla Oğlu Ömer'in ihbârı ile sâbit olduğuna mebnî mezbûreyi saçlarını yolarak ve sürükleyerek kaldırub teşhîr-i silâhla

ihâfe etmiş olmaları esbâb-ı şedîdeden bulunduğu cihetle Divân-ı Temyîz'in re'y ve kararı vechile merkûmların Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Rebû'l-evveli'nin on sekizinci gününden [7 Haziran 1871] i'tibâren emr-i teşhîrleri ba'de'l-icrâ beşer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 9 Rebû'l-âhir sene 89 ve fi 3 Haziran sene 88 [16 Haziran 1872 ve 15 Haziran 1872] târihi ve üç yüz on bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 Rebû'l-âhir Sene (1)289 [24 Haziran 1872]

[113-a] Konusu: *Suçundan dolayı üç sene hapsedilmesine karar verilmiş olan İzmirli Corci, hapishanedeyken Müslümanlığı kabul etmiş ve Alaeddin ismini almıştır. Bundan dolayı sünnet olmakta ısrar etmektedir. Gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine şukka gönderilmiştir. [2 Temmuz 1872]*

Evrak Numarası: 280

Aydın Vilâyetine

Töhmet-i vâkı'asından dolayı seksen sekiz senesi Saferi'nin beşinci gününden [26 Nisan 1871] i'tibâren üç sene müddetle habsine hükm olunan İzmirli Corci taht-ı tevkîfde bulunduğu hâlde şeref-i islâm ile müşerref olarak ismi Alâeddin tesmiye olunmuş ve icrâ-yı hitânı istid'âsında dahi ısrâr etmekde bulunmuş olduğu beyânıyla emr-i mesnûn hitânının icrâsı Vilâyet-i celîlelerinden bâ-tahrîrât istîzân olduğuna ve müddet-i mahbûsiyetinde emr-i hitânının icrâsında be'is olmadığına mebnî icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 25 Rebiül-âhir Sene (1)289 [2 Temmuz 1872]

[113-b] Konusu: *Aydın Sancağı Nazilli Kazası Sultanhisarı Köyü civarındaki Çifte Kahveler Kahvecisi Yanyalı Mörsi, kaçak olan Aydınli Necib Bey tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemelerde Necib Bey'in bu cinayeti babası Hacı Ahmet'in emri üzerine işlediği anlaşılmıştır. Ahmet Bey'in Ceza Kanunu'nun 184. ve 19. maddeleri gereğince üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, Necib Bey'in ise yakalandıktan sonra 104. kanun maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmasına karar verilmiştir. [6 Temmuz 1872]*

Evrak Numarası: 241

Aydın Vilâyetine

Aydın Sancağı'nda vâki' Nazillü Kazâsı'na tâbi' Sultânhisarı Karyesi civârında kâ'in Çifte Kahveler Kahvecisi Yanyalı Mörsi'nin kâtili olup firârda bulunan Aydınlı Necib Beğ'in îfâ-yı fi'l-i katilde âmir-i gayr-i mücbiri olan pederi Hacı Ahmed'in hakkında icrâ edilen tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mukaddem ve mu'ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katli mezbûrun merkûm Ahmed Beğ'in emri üzerine firârda bulunan Oğlu Necib Beğ'den südür eylediği ihbârât-ı vâkî'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûm Ahmed Beğ'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi'kan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Rebû'l-âhiri'nin yirmi altıncı gününden [26 Temmuz 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' olunması ve kâtil Necib Beğ'in hîn-i der-destinde tedkîkât-ı mukteziye bi'l-icrâ tebeyyün edecek harekâtı yüz dördüncü madde-i kânûniye hükmüne muvâfık olduğu sûretde hükm-i mezbûra tevfi'kan on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere hükümlü mazbatasının irsâl olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 20 Rebû'l-âhir sene 289 ve fi 14 Haziran sene 288 [27 Haziran 1872 ve 26 Haziran 1872] târihi ve üçyüz kırk bir numerosuyla murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları şiyâkında şukka.

Fî selh-i Rebû'l-âhir Sene (12)89 [6 Temmuz 1872]

[114-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Demirci Kazası Mescid³⁴⁷ Köylü Mahmut Oğlu Ali'yi öldüren Akhisar Kazası Süleymanlı Köyü ahalisinden Hatip Oğlu Hüseyin'e tazir cezası olarak Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [10 Temmuz 1872]*

Evrak Numarası: 350

Aydın Vilâyetine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Demirci Kazâsı'na tâbi' Mescid Karyeli Mahmûd Oğlu Ali'nin kâtili olan Akhisar Kazâsı'na muzâf Süleymanlı Karyesi ahâlîsinden Hatîb Oğlu Hüseyin hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi mutazammın

³⁴⁷ Temettuat Kayıtlarında Demirci Kazası'na ait böyle bir köy bulunmamaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Ertan Gökmen, *Tanzîmat'tan II. Meşrutîye'ye Demirci Kazası*, Demirci Belediyesi Kültür Yayınları I, İzmir 2007. Sözü edilen köy günümüzde Manisa'nın Selendi İlçesine bağlıdır.

Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûl Ali'nin verâseti vâlidesi Âişe ile li-ebeveyn er karındaşı kebîr Hüseyin ve Nurullah ve sagîr Ahmed'e ve mu'ahharan fevt olan Nurullah'ın verâseti dahi zevcesi Dudu ve vâlidesi mezbûre Âişe ve sulbi Oğlu Mehmed Ali ve sulbiye sagîre kızı Fâtıma'ya münhasıra olub mezbûre Âişe nıfsından bi'l-asâle ve verese-i sâ'ire taraflarından bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle müdde'â-'aleyh Hüseyin'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbâtdan ızhâr-ı 'aciz edüb talebiyle müdde'â-'aleyh bi'l-muvâcehe tahlîf olunduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu sûretde katil-i merkûmun verâseti verese-i merkûmeye münhasıra olduğu sâbit olarak müdde'â-'aleyh müdde'â-'aleyhül-kasâme takımından değil ise verese-i katil ba'demâ husûs-ı mezkûrda müdde'â-'aleyhe bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları misillü sığâr-ı merkûme hakkında da kasâme da'vâsının müdde'â-'aleyhül-kasâme üzerine icrâ etdirilmesi lâzım geleceği ve müdde'â-'aleyh dahi müdde'â-'aleyhül-kasâme takımından ise cümle veresenin kasâme da'vâsına kâdir olacakları cânib-i fetvâ-hâneden mezkûr i'lâm zahrına işâret olunduğuna mebnî cihet-i şer'îsinin bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce katil-i mezkûrun feverân 'arzıyla merkûm Hüseyin'den südür ettiği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûm Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi'kan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen beş senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi beşinci gününden [13 Eylül 1868] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 25 Rebî'ül-âhir sene 89 ve fî 19 Haziran sene 88 [2 Temmuz 1872 ve 1 Temmuz 1872] târihi ve üç yüz elli numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Cemâziye'l-evvel Sene (1)289 [10 Temmuz 1872]

[114-b] Konusu: *Manisa Kazası Keçili Köyü ahalisinden olup, aslen Rumelili olduğu halde ticaret için Soma'da oturmakta olan Serando isimli kişinin akçesi, Çoban Abdurrahman tarafından çalınmıştır. Serando'nun akçesini şiddet kullanarak çalan Çoban Abdurrahman'ın Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince teşhir*

edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, çaldığı akçenin kendisinden alınarak sahibine verilmesine karar verilmiştir. [23 Temmuz 1872]

Evrak Numarası: 404

Bu dahi

Mağnisa Kazâsı'na muzâf Keçili Karyesi ahâlîsinden olup 'an-aslin Rumeli'li olduğu hâlde berâ-yı ticâret Soma Kazâsı'nda ikâmet etmekte bulunan Serando nâm kimesnenin akçesini sirkat eyleyen Çoban Abdurrahman nâm şahıs hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâklî mazbata-i vâridesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran merkûm Abdurrahman'ın münferiden mu'âmele-i şedîde icrâsıyla mezbûr Serando'nun akçesini sirkat eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eylediği hâlde merkûmun iki yüz on sekizinci madde-i kânûniye hükmünce tahdîd-i mücâzâtına oraca karâr verilmiş ise de sârik-i merkûmun bu fi'le refîki olmadığı cihetle hareketi madde-i mezkûreye temâs etmediğinden edilen tatbîkde isâbet görülememiş idüğüne binâ'en merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiķan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Recebi'nin on ikinci gününden [27 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve merkûm Serando'nun fi'l-i sirkatin vukû' bulduğu gece üzerinde her kaç gurusu bulunmuş ise bi't-tahkîk tebeyyün edecek mikdârın sârik-i merkûmdan bi't-tahsîl merkûma i'tâ olunması lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 4 Cemâziye'l-evvel sene 89 ve fi 28 Haziran sene 88 [10 Temmuz 1872] târihi ve dört yüz dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 Cemâziye'l-evvel Sene (1)289 [23 Temmuz 1872]

[115-a] Konusu: *Hamid Sancağı Karaağaç Kazası Kızılhisar Köyü ahalisinden olan Şirret Oğlu Hüseyin, sonradan idam edilen arkadaşı Ali ile beraber Menteşe Sancağı Tavas Kazası Kızılca Bölük nam-ı diğeri Yarengüme Köylü Şakird Oğlu İsmail'in yolda silahlı olarak önüne çıkararak, bir miktar parasını gasp etmiştir. Şirret Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [23 Temmuz 1872]*

Evrak Numarası: 410

Aydın Vilâyetine

Hamîd Sancağı'nda Karaağaç Kazâsı'nda kâ'in Kızılhisar Karyesi ahâlîsinden olub Menteşe Sancağı'nda vâki' Tavas Kazâsı'na tâbi' Kızılca Bölük ve nâm-ı diğere Yârengüme Karyeli Şâkird Oğlu İsmâîl'in esnâ-yı râhda müsellahan önüne çıkararak mu'ahharan bi'l-mukâbele i'dâm olunan refiki Ali ile berâber ma'lûmü'l-mikdâr nukûdunu gasb ettikleri ikrârı ve mebâliğ-i menhûbeden hissesi olan bin guruşun reddi delâleti ile tebeyyün eden Şirret Oğlu Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Şa'bânı'nın on ikinci gününden [27 Ekim 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 7 Cemâziye'l-evvel sene 89 ve fî 31 Haziran sene 88 [13 Temmuz 1872] târihi ve dört yüz on numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 Cemâziye'l-evvel Sene (1)289 [23 Temmuz 1872]

[115-b] Konusu: *Yorgancı Mehmet isimli kişi, Saruhan Sancağı Demirci Kasabası ahalisinden Serdar Oğlu'nun Damadı Abalı İbrahim'in kızı Nazife'nin ırzına geçmiştir. Mehmet'in ırzına geçtiği Nazife zaten fuhuş yapmakta olan bir kadındır ve Mehmet böyle bir kadınla evlenmektense ceza almayı tercih etmiştir. Ancak sonradan hapisteyken Nazife ile evlenmiştir. Bundan dolayı serbest bırakılması gerekteyise de Ceza Kanunu'nun 200. maddesinin ilavesi hükmünce tahliye edilmeyerek gözaltına alınmıştır. Mehmet'in gözaltında tutulması uygun olmadığından tahliye edilmesine karar verilmiştir. [28 Temmuz 1872]*

Evrak Numarası: 425

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Demirci Kasabalı Serdâr Oğlu Damadı Abalı İbrâhim'in bîkr-i baliğâ kerîmesi Nazife'nin bîkrini izâle eylediği iddi'â olunan Bozguncu Mehmed hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mukaddem ve mu'ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran merkûm Mehmed'in

zâten tarîk-i fuhşiyâtta gezmekte olan mezbûre Nazife'ye iğfâlen fi'l-i şeni' icrâ eylediği tebeyyün edüb ancak merkûmun böyle bir hâtuna tezevvüden istinkâf eylemesi cihetiyle mukaddemâ hakkında tertîb-i cezâ kılınmış ve bu kere mahbesde bulunduğu hâlde tezevvüc eylemiş olduğundan salıverilerek ba'dehû beyân-ı keyfiyet edilmek lâzım gelür iken Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüzüncü maddesinin 'ilâvesi hükmüne tevfikân sebîli tahliye kılınmayub mahbesde bi't-tevkîf keyfiyetin iş'âr edilmiş olması yolsuz görüldüğünden merkûm Mehmed'in hemen salıverilmesi husûsunun savb-ı vâlâlarına bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 16 Cemâziye'l-evvel sene 89 ve fi 10 Temmuz sene 88 [22 Temmuz 1872] târihi ve dört yüz yirmi beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 Cemâziye'l-evvel Sene (1)289 [28 Temmuz 1872]

[115-c] Konusu: *Saruhan Sancağı Kula Kazası Çarık aşiretinden Alabaş Oğlu Hacı Kadri'nin Oğlu Süleyman, İnegöl Nahiyesi'ndeki Caber aşiretinden İbrahim Oğlu Osman isimli kişi tarafından öldürülmüştür. Süleyman'ın varislerinden hiç birisi Osman'ı kısıstan affetmemiştir. Affederlerse kısas duracak mesele diyete dönüşeceğinden gereğinin yapılması, kâtilin cezasının tayin edilerek bildirilmesi için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [30 Temmuz 1872]³⁴⁸*

Evrak Numarası: 262

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Kula Kazâsı'nda sâkin Çarık 'aşiretinden Alabaş Oğlu Hacı Kadri'nin Oğlu Süleyman'ın kâtili olan İnegöl Nâhiyesi'nde Ca'ber 'aşiretinden İbrâhim Oğlu Osman nâm şahsın icrâ-yı kısâsına hükm-i şer'î lâhik olduğu Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâk-nâmelü mazbata-i vâridesine melfûf i'lâm-ı şer'î me'âlinden anlaşılmasıyla cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına olunan işâret mûcibince verese-i katilden hiç birisi kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv veyâ sulha rağbet etmediği hâlde bizâtihim huzûrlarında talepleriyle kâtil-i merkûmun kısâsının icrâ ve eğer vereseden birisi 'afv veya sulhe rağbet eyler ise ol-hâlde kısâsı sâkit ve mes'ele diyete mûnkaliib olacağından îcâb-ı şer'îsinin îfâsıyla kâtil-i merkûmun mücâzât-ı kânûniyesi tahdîd olunarak keyfiyetin bâ-i'lâm ve mazbata inhâ edilmesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye

³⁴⁸ Ayrıca bkz. "Saruhan'da Süleyman'ın katili Osman'ın ve Bursa'da Usturakinin katili Aleko'nun cezaları", BOA, İ.D.A., 10/329, (06/CA/1289).

Dâ'iresi'nden fî 20 Rebîû'l-evvel sene 89 ve fî 16 Mayıs sene 288 [28 Mayıs 1872] târihi ve iki yüz altmış iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunarak bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol-merkezde müte'allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr olunmağın infâz-ı hükm-i celîline himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 Cemâziye'l-evvel Sene (1)289 [30 Temmuz 1872]

[116-a] Konusu: *Tireli Hacı Ağa, İzmir Hükümeti'nin haksız yere kendisinden 35.000 kûsûr kuruş tahsil ettiğine dair iddiada bulunmuştur. Ancak yapılan araştırmada Tireli Hacı Ağa'nın zimmeti olduğunu söylediği meblağın aşar vergisi olarak kendisinden tahsil edildiği, kendisinin ahaliye rahatsızlık veren güvenilir bir kişi olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [7 Ağustos 1872]*

Evrak Numarası: 467

Aydın Vilâyetine

Tireli Hacı Ağa'nın İzmir hükümetince kendüsünden bi-gayr-i hakkın otuz beşbin kûsûr gurus tahsîl olduğuna dâ'ir vukû' bulan iddi'âsı üzerine gönderilen isti'lâm-nâmeye cevâben vilâyet-i celîlelerinden gelen tahrîrât ve mazbata Mâliye Nezâret-i Celîlesi'yle muhâbereyi şâmil tezkire ile berâber Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle meblâğ-ı mezbûrun a'şâr-ı şer'iyeye müte'allik cihetden ağa-yı mûmâ-ileyhin zimmeti olduğu bi't-tedkîk tebeyyün ederek kendüsünden istihsâl ve istîfâ edilmiş olduğundan ifâdât-ı vâkı'asının mukârin sıhhat olmadığı ve mûmâ-ileyh efkâr ve etvâr gayr-i selîme ashâbından olub ızrâr ve iz'âc-ı ahâlî yolunda ba'zı harekâtı vukû'u mervî idüğünden ahvâlinin tahkîk ve iş'âr kılınacağı tahrîrât ve mazbata-i mezkûrede gösterilmiş olduğundan bu tarafda tekrâr istid'âsı vukû'unda cevâb i'tâsı ve harekât-ı merviyyesinin bi't-tahkîk iş'âr-ı husûsunun dahi savb-ı vâlâlarına bildirilmesi bâ-tezkire ifâde olunmağla icâbının icrâsına ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 2 Cemâziye'l-âhir Sene 89 [7 Ağustos 1872]

[116-b] Konusu: *Söylemez Oğlu Hasan ve arkadaşı Tütüncü Oğlu Hüseyin, Urla Kasabalı Kasap Çirkin Ali'nin evinden akçe çalmışlardır. Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince Hasan'ın teşhir edilerek, Tütüncü Oğlu Hüseyin onsekiz yaşından küçük olması nedeniyle teşhir edilmeden buldukları yerde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [15 Eylül 1872]*

Evrak Numarası: 531

Aydın Vilâyetine

Söylemez Oğlu Hasan ve refiki Tütüncü Oğlu Hüseyin Urla Kasabalı Kasab Çirkin Ali'nin hânesi duvarından aşarak derûnundan akçesini sirkat etdikleri ikrârları ve nukûd-ı mevcûdeden bir mikdârının üzerlerinde zuhûr etmesi delâleti ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Rebû'l-âhiri'nin on beşinci gününden [4 Temmuz 1871] i'tibâren merkûm Söylemez Oğlu Hasan'ın on dokuzuncu madde-i kânûniye mücibince bi't-teşhîr ve refik-i mezbûr Tütüncü Oğlu Hüseyin'in on sekiz yaşından aşağı bulunduğu cihetle bilâ-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî selh-i Cemâziye'l-âhir sene 89 ve fî 22 Ağustos sene 88 [3 Eylül 1872] târihi ve beşyüz otuz bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 Receb Sene (1)289 [15 Eylül 1872]

[116-c] Konusu: *Bozdoğan Kazası Yenipazar Nahiyesi Cavdar Köyü ahalisinden Küreli İbrahim Oğlu Ali'yi öldüren aynı köylü Memiş Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [24 Eylül 1872]³⁴⁹*

Evrak Numarası: 556

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Bozdoğan Kazâsı'na tâbi' Yenipazar Nâhiyesi'ne muzâf Cavdar Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyede sâkin Küreli İbrâhim Oğlu Ali'nin kâtili olan Memiş Oğlu Hüseyin hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmîyyeyi mutazammın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle kâtil Hüseyin'in maktûl Ali'ye mücib-i diyet olan katli mutlak ile katl eylediğini tâyi'an ikrârı beyyine-i mu'addile ile sübût bulduğu evrâk-ı

³⁴⁹ Ayrıca bkz. "Aydın'ın Yenipazar Kazası'na tabi Çavdar karyesinde Keseroğlu Ali'nin veresesiyle katili denilen Çemenoğlu Hüseyin'in murafaasına dair ilâmın noksan ve hatalardan arındırılıp usulüne göre yeniden tanzim ve irsali. (2. Anadolu Katil Sirkat)", BOA, MVL, 745/63, (04/RA/1284).

mebhûse miyânında olan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu sûretde verese-i katil 'amd-i müdde'îlerini isbâta kâdir değiller ise de ber-mantûk-ı i'lâm diyet-i recul olan on bin dirhem şer'î fiddayı sinîn-i selâsede üç taksît ile asâleten ve velâyeten müdde'î bulunan Mehmed ve Mustafâ ve Âişe ve diğeri Âişe ve Hâfız ve diğeri Âişe ve Ahmed'e kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığından diyet mes'elesinin bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katil-i mezkûrun merkûm Memiş Oğlu Hüseyin'den sūdûru ihbâr olunan ikrârı ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eylemesiyle merkûmun yüz yetmiş ikinci madde-i kânûniye icâbınca icrâ-yı mücâzâtına oraca karar verilmiş ise de merkûm Hüseyin ba'de'l-hükm kısâsdan 'afv olunmuş kâtil hakkında olmadığı cihetle hareketi madde-i mezkûra temâs etmeyüb evrâk-ı mezkûre mündericâtında dahi ta'ammüde medâr hükm olur bir gûne tahkîkât ve emâre görülemediğine ve sebkât eden ikrârı ise katil-i mezkûrun münâza'a arasında min-gayr-i ta'ammüdin vukû'unu müeyyed olduğuna binâ'en merkûm Memiş Oğlu Hüseyin'in kâtil-i gayr-i müte'ammid i'tibârı lâzım gelmiş olduğundan Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelisine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târihi mahbûsiyeti olan seksen bir senesi Ramazânı'nın yedinci gününden [3 Şubat 1865] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 8 Receb sene 89 ve fi 30 Ağustos sene 88 [11 Eylül 1872] târihi ve beşyüz elli altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Receb Sene (1)289 [24 Eylül 1872]

[117-a] Konusu: *Uzun Ali isimli kişi kaçak olan yoldaşları Küçük Mehmet ve Mustafa ile birlikte Sasalı Köyü'nde bulunan bir bakkâl dükkanını basarak üç Hristiyan bakkalı öldürmüşlerdir. Ayrıca Uzun Ali, isimleri bilinmeyen başka yoldaşlarıyla da bir kahvehaneyi basmış ve Kiğork isimli kişi ile beraber kahveciyi sıkıştırarak parasını gasp etmişlerdir. Uzun Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin son fıkrası gereğince uygun bir yerde asılarak idam edilmesine padişahın da iradesi*

alınarak karar verilmiştir. Kaçak olanların yakalanarak soruşturulmaları uygun görülmüş, bu hususta Aydın Vilayetine şukka gönderilmiştir. [24 Eylül 1872]³⁵⁰

Evrak Numarası: 513

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe'den İzmir'e gelmekte olan Kiğork ve yazıcısı Bursalı Kirkor ve refikleri Zabita İsmâîl ile sâ'ir yolcuların Aydın Sancağı'nda Çine Kazası civârında Hukuk(?) kapulu derbendi'nde vâki' kahve-hânedeyi yatarlar iken leylen kahve-hâneyi ve Sasalı Karyesi'nde kâ'in bakkâl dükkânını basub gasb ve gâret ve katl-i nüfûsa cür'et eden Uzun Ali ile refiklerine der-dest olunmayub istintâkı ba'de'l-icrâ keyifsizlenerek Gurebâ Hastahânesi'ne gönderildiği hâlde firâr eden Mustafâ haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Uzun Ali firârda bulunan refikleri Küçük Mehmed ve Mustafâ nâm şahıslar ile berâber Sasalı Karyesi'nde bakkâl dükkânını leylen basub üç nefer Hıristiyân bakkâllarını katl ederek ve diğerk meçhûl'l-isim refikleriyle dahi Hukuk(?) kapulu kahvesini basub Kiğork ile kahveciyi sıkıştırarak fazîha-i gasba ictisâr eyledikleri ihbârât-ı vâkı'â ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkum Uzun Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i âhiresi hükmüne tatbîkan münâsib bir mahalde salb ile i'dâm olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 22 Cemâziye'l-âhire sene 89 ve fi 1 Ağustos sene 88 târihi ve beş yüz on üç numerosuyla murakkaman verilen mazbatada ifâde olunarak bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol merkezde müte'allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağla infâz-ı hükm-i celîlesine ve merkûmân Mustafâ ve Küçük Mehmed'in bi't-taharrî der-destlerine Mustafâ'nın cezâsı ta'yîn ve Küçük Mehmed'in istintâk ve muhâkemesi icrâ olunarak hükümlü mazbatasının istintâk-nâmesiyle berâber _ ve Mustafâ'nın firârına sebep olanların dahi şimdiye kadar müzâkerâtı olmadığından bu cihetin derhâl ol-vechile icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Receb Sene (1)289 [24 Eylül 1872]

[117-b] Konusu: *Midilli Adası ahalisinden olup Birunabad Nahiyeli Yorgi'nin evinin duvarını yiyecek çalmak niyetiyle kazma ile delen ancak içeri gireceği sırada*

³⁵⁰ Ayrıca bkz. "Menteşe ve İzmir taraflarında şakilik yapan Uzun Ali'nin cezası", BOA, *İ.DA.*, 10/338, (05/B/1289).

yakalanan Nikola isimli kişinin Ceza Kanunu'nun 230. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dair Aydın Vilayetine yazılan şukkadır. [28 Eylül 1872]

Evrak Numarası: 572

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Midillü Cezîresi ahâlisinden olub Birûn-âbâd Nâhiyeli Yorgi'nin hânesi duvarını zahîre sirkat etmek niyetiyle ve kazma ile delerek duhûl edeceği esnâda esbâb-ı mâni'â haylûletiyile şu işi fi'le getiremediği ikrârıyla tebeyyün eden Nikola nâm şahsın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi ve iki yüz otuzuncu maddesinin 'ilâvesi ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi üçüncü gününden [10 Ağustos 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması Divân-ı Temyîz-i Livâ'nın mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 13 Receb sene 287 ve fi 4 Eylül sene 288 [9 Ekim 1870] târihi ve beşyüz yetmiş iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 25 Receb Sene (1)289 [28 Eylül 1872]

[118] Konusu: *Ödemiş Kazası Çömlekçi Köyü ahalisinden Süleyman Dayı Oğlu Mustafa ve Pehlivan Oğlu Ali isimli kişiler, Çeşme Kazası Gülbahçe Köyü ahalisinden Celeb Mustafa ile Çobanî Kostantin'in paralarını şiddet kullanarak gasp etmişlerdir. Ceza Kanunu'nun 218. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilmelerinden sonra Süleyman Dayı Oğlu Mustafa'nın yedi sene müddetle Kıbrıs'ta, Pehlivan Oğlu Ali'nin ise beş sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, otuz lira ile yedi adet rub mecîdiye ve on yedi kuruşun kendilerinden alınarak sahiplerine verilmesine karar verilmiştir. [3 Ekim 1872]*

Evrak Numarası: 595

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Ödemiş Kazâsı'na muzâf Çömlekçi Karyesi ahâlisinden olub Çeşme Kazâsı'na tâbi' Gülbahçe Karyeli Celeb Mustafâ ile Çobanî Kostantin'in nukûd-ı mevcûdesini gasb eden Süleyman Dayı Oğlu Mustafâ ve Pehlivân Oğlu Ali haklarında icrâ kılınan tahkîkât-ı nizâmiyyeye dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Livâ'nın mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran

merkûmân Süleyman Dayı Oğlu Mustafâ ve Pehlivân Oğlu Ali'nin leylen mu'âmele-i şedîde icrâsıyla Celeb Mustafâ ve Çobanî(?) Kostantin'in akçelerini gasb eyledikleri Mustafâ'nın ikrârı ve sirkatin hîn-i vukû'unda merkûmânın müsâfir oldukları ol-hânenin sâhibi Kasab Oğlu Ali'nin hizmetkârı Üzüm Ovalı Ali'nin 'an-müşâhedetin vâki' olan ihbârı ve meblâğ-ı mezbûrun Süleyman Dayı Oğlu Mustafâ'nın yedinde zuhûr etmesi delâleti ile tebeyyün olduğundan bunların oraca iki yüz yirmi birinci madde-i kânûniye hükmüne tevfikân icrâ-yı mücâzâtlarına karâr verilmiş ise de evrâk-ı merkûme mefâhiminden münfaham olduğu üzere bunlar iki kişi oldukları hâlde leylen mu'âmele-i şedîde icrâsıyla hırsızlık etmiş oldukları cihetle hareketleri madde-i mezkûreye temâs etmeyüb iki yüz on sekizinci maddeye muvâfık bulunmuş olduğuna mebnî bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri bulunan seksen altı senesi Şevvâli'nin guresinden [4 Ocak 1870] i'tibâren merkûmândan Süleyman Dayı Oğlu Mustafâ'nın yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a irsâl olunması ve mezbûr Pehlivân Oğlu Ali'nin dahi kezâlik hakkında usûl-i teşhîriye ba'de'l-icrâ beş sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve merkûmân Celeb Mustafâ ve Kostanti eğerçi otuz lira ile yedi 'aded rub' mecîdiye ve on yedi guruş ufaklığını isbât edememişler ise de esnâ-yı gasbda üzerlerinde doksan iki 'aded lira bulunduğunu tahkîkât-ı nizâmiyye ile tebeyyün ettirdikleri hâlde otuz lira ile yedi 'aded rub' mecîdiye ve on yedi guruşun dahi merkûmândan tahsîliyle kendülerine verilmesi lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 28 Receb sene 89 ve fi 19 Eylül sene 88 [1 Ekim 1872] târihi ve beşyüz doksan beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Süleyman Dayı Oğlu Mustafâ'nın vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî selh-i Receb Sene (1)289 [3 Ekim 1872]

[119-a] Konusu: *Çeşme Kazası Alaçatı Nahiyesi ahalisinden olan Yani Kara Atnaş, yine aynı nahiyeli Todori Paşa Raki'yi yaralayan Yani Kara Atnaş'ın Ceza Kanunu'nun 177. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, yaralının cerrah masrafı olan dokuz yüz elli kuruşun kendisinden tahsil edilmesine dair verilen karar Aydın Vilayetine bildirilmiştir.*
[9 Ekim 1872]

Evrak Numarası: 616

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Çeşme Kazâsı'na tâbi' Alaçatı Nâhiyesi ahâlisinden olup yine bu nâhiyeli Todori Paşa Raki'yi cerh ile bir kolunu sakat eyleyen Yani Kara Atnaş hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mecrûh Todori Paşa Raki cârih Yani Kara Atnaş'dan tasaddî eylediği sulhden rücû' da'vâsı iltifâta şâyân olmadığı kendüsüne takdîm olunduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu sûretde müdde'î-i merkûm Todori da'vâ-yı vâkı'asıyla merkûm Yani'ye ber-vech-i şer'î mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Yani Kara Atnaş'ın bıçak ile Todori Paşa Raki'yi cerh eylemesi cihetiyle sol kolu sakat kalmadığı ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün edüb ancak evrâk-ı mezkûre mefâhimine göre cerh-i mezkûrun bi't-tasavvur îfâ olunmuş olması lâzım gelür ise de bu-bâbda ihbâr-ı keyfiyet edenlerin meb'den vak'ayı göremedikleri gibi esnâ-yı vukû'-ı darbda münâza'a-ı sâbıkadan dolayı miyânelerinde yeniden münâza'a tahaddüs ederek cerh-i mezkûrun vukû'a gelmiş olması dahi muhtemel bulunmuş olduğuna binâ'en merkûm Yani Kara Atnaş'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Rebû'l-âhiri'nin on dördüncü gününden [14 Temmuz 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve mecrûh-ı merkûmun masârîf-ı cerrâhiyesiyle ücret-i eyyâm mu'attalası olan dokuz (yüz) elli guruşun dahi kendüsünden bi'l-istihsâl mecrûh-ı merkûma i'tâ kılınması divân-ı mezkûrun Muhâkemt-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 27 Receb sene 289 ve fî 18 Eylül sene 288 [30 Eylül 1872] târihi ve altıyüz on altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Şa'bân Sene (1)289 [9 Ekim 1872]

[119-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Muğla Kasabası ahalisinden olup, yine aynı kasabadan Hacı Avcızade Halil'in Oğlu Abdulfettah'ın urzına geçen Nuri Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle küreğe konulmasına karar verilmiştir. [13 Ekim 1872]*

Evrak Numarası: 621

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Muğla Kasabası ahâlîsinden olup yine bu kasabalı Hacı Avcı-zâde Halîl'in Oğlu Abdulfettah'a cebren fi'l-i şenî' icrâ eylediği ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eden Nûri Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Zi'l-ka'desi'nin on birinci gününden [22 Ocak 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâk-nâmeli mazbata-i vâridesi üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 27 Receb sene 89 ve fi 18 Eylül sene 88 [30 Eylül 1872] târihi ve altıyüz yirmi bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 10 Şa'bân Sene (1)289 [13 Ekim 1872]

[120-a] Konusu: *Aydın Kazası Çıfsuret Mahallesi ahalisinden olup yine aynı mahalleden Hüseyin Oğlu Mehmet Şakir'in kâtili olan Ali Efendi Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmasına karar verilmiştir. [15 Ekim 1872]*

Evrak Numarası: 630

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Kazâsı mahallâtından Çıfsûret Mahallesi ahâlîsinden olup yine mahalle-i merkûmeli Mehmed Şakir bin Hüseyin'in kâtili olan Ali Efendi Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâm-nâme-yi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli kâtil Mehmed'in maktûl Mehmed Şakir'i mûcib-i kısâs olan katl ile katl eylediği beyyine-i mu'addile ile sâbit oldukdan-sonra müdde'î bulunan Hatîce ve Emîre ve Âişe ve Hâfize Emetullah hârunların kâtil-i merkûmu rızâlarıyla kısâsdan 'afv eylediklerini beyândan 'ibâret olup bu sûretde kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv etmiş olan mezbûreler fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında kâtil-i merkûmdan nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezkûrâ işâret olunduğuna ve katl-i mezkûrun ta'ammüden merkûm Mehmed'den sūdûru ihbârât-ı vâki'a ile nizâmen

ve mûcib-i kısâs idüğü şer'an sâbit olduktan-sonra mezbûr Mehmed kısâsdan 'afv olunmuş bulunduğuna binâ'en merkûm Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede mûnderic usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen üç senesi Zi'l-ka'desi'nin yirmi yedinci gününden [2 Nisan 1867] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 2 Şa'bân sene 89 ve fi 24 Eylül sene 88 [5 Ekim 1872 ve 6 Ekim 1872] târihi ve altı yüz otuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 Şa'bân Sene (1)289 [15 Ekim 1872]

[120-b] Konusu: *İzmir'deki vapur değirmeninin vergilerinde 111.000 kuruş eksik çıkmış ve bunun Trabzon Valisi Emin Muhlis Paşa'ya ödetilmesi düşünülmüştür. Ancak bu değirmenin hissesi sadece paşa hazretlerine ait olmayıp pek çok kişinin şirket aracılığıyla bu değirmende hissesi bulunmaktadır. Ayrıca bu değirmen, avarızdan dolayı senelerden beri harap ve boş halde kalmıştır. Bu nedenlerle hükümet aracılığıyla bu değirmenin satılması veya kiralanmasına, buradan elde edilecek parayla vergi borcunun ödenmesine karar verilmiştir. Bu değirmen bundan birkaç sene önce bir kısmı hükümet tekelinde olmak suretiyle 12.000 franga İzmir Rıhtım Şirketi'ne kiralanmış ve kiranın bir kısmına el konulduğundan sözü geçen kişiden para talebine lüzûm kalmamıştır. [15 Ekim 1872]*

Evrak Numarası: 53

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Trabzon Vâlisi Esbak Devletlü Emîn Muhlis Paşa hazretlerine İzmir'de kâ'in Vapur Değirmeni'nin sinîn-i ma'lûme vergü ve sâ'iresinden terâküm edüb hazînece zimmet gösterilen yüz on bir bin bu kadar guruşun istifâsı lüzûmuna dâ'ir Mâliye Nezâret-i Celîlesi'nden vukû' bulan iş'âr üzerine paşa-yı müşârün-ileyh ile cereyân eden muhâbereyi şâmil evrâk Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye havâle olunmuş idi müzâkerât-ı vâkî'ayı hâvî kaleme alınan mazbata me'âlinden müstebân olduğu vechile müşârün-ileyh tarafından verilen cevâbda işbu değirmenin vergü ve sâ'iresi nâmıyla aranılan akçe doğrudan doğruya zâtına 'âid olmayub mezkûr değirmen kumpanya vechiyle bir çok hisselerden 'ibâret bulunduğu gibi esbâb ve 'avâız-ı ma'lûmeden

dolayı sinîn-i vâfiredenberü harâb ve mu‘attal kalmış olduğundan hükûmetin re’y ve ma‘rifetiyle ya tâliblerine satılması veyâhûd îcâr olunarak ândan tesviye-i deyn edilmesi evvel ve âhir istid‘â olunduğu ve bundan çend sene mukaddem on iki bin franga İzmir Rıhtım Kumpanyası’na îcâr edilerek icârenin bir kısmına dahi hükûmet-i mahalliye tarafından vaz‘-ı yed edildiğinden bu yolda kendüsünden akçe mütâlebesine mahal kalmamasına mebnî yine hükûmet ma‘rifetiyle îcâbının icrâsı lâzım geleceği gösterilmiş ve şu hâllere yani değirmenin bir çok hisseden mürekkebeş olub ashâb-ı ‘alâkanın mâlları bulunmasına ve bedel-i îcârına dahi hükûmet-i mahalliye cânibinden vaz‘-ı yed edilmiş olmasına nazaran şimdi bunun vergü ve sâ’iresinden dolayı olan ilişığının müşârün-ileyhden aranılması câ’iz olamayarak değirmenin işletilmesi hakkında hükûmet-i mahalliyece icrâ-yı teshîlât ve teşvîkât ile hâsılâtından meblâğ-ı mezbûrun tevkîf ve tesviyesi tensîb edilmiş ve karâr-ı vâki‘ muvâfık-ı hâl ve maslahat görünerek keyfiyet nezâret-i müşârün-ileyhâya da bildirilmiş olmağın bu-vechile mu‘âmele-i muktezâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 Şa‘bân Sene (1)289 [15 Ekim 1872]

[121] Konusu: *Aydın Sancağı Söke Kazası Kömünüş(?) Köyü ahalisinden ve Tahtacı aşiretinden Kanlı Oğlu Hüseyin isimli kişi, Giridli İbrahim’in kölesi Arap Said, Bekir Oğlu Mehmet ve maktulün karısı Fatıma tarafından öldürülmüştür. Cinayetin sebebi Mehmet’in, maktulün karısı Fatıma ile evlenmek istemesidir. Mehmet sonradan vefat ettiği için hakkında cezaya gerek kalmamıştır. Said’in Ceza Kanunu’nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs’a gönderilmesi, Fatıma’nın ise 175. madde gereğince teşhir edilmeksizin kadınlara mahsus olan hapsedilmesinde beş sene müddetle hapsedilmesine karar verilmiştir. [16 Ekim 1872]*

Evrak Numarası: 591

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı’nda vâki‘ Söke Kazâsı’na tâbi‘ Kömünüş(?) Karyesi ahâlîsinden ve Tahtacı ‘aşîretinden Kanlı Oğlu Hüseyin’i mu’ahharan fevt olan Bekir Oğlu Mehmed ile berâber katl eden karye-i mezkûrede mutavattın Giridli İbrâhim’in mu‘takı Arab Said ve mu‘înesi maktûl-i merkûmun zevcesi Fâtıma haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı

‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î me‘âli merkûm Hüseyin’in vâlidesi Dudu nefsiden asâleten ve Hüseyin’in sagîr Oğlu Mustafâ tarafından vesâyeten zevcesi Fâtıma dahi asâleten mezbûr Said’in ancak te’sîr hakkında inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da‘vâlarını isbâtından ızhâr-ı ‘aciz edüb talepleriyle mezbûr Said bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î tahlîf olunmağın mûcibince mezbûretân Dudu ve Fâtıma da‘vâ-yı vâkı‘alarıyla mezbûr Said’e bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olunduklarını beyândan ‘ibâret olub ancak sibâk-ı iş‘âra nazaran merkûm Said merkûm Hüseyin’in başına taş ile darbı ikrâr etmekle eğerçi fi‘l-i darbı nefesine ihâfe ederek tav‘an ikrâr etmiş ise te’sîr sâbit olmasıyla kendüsünün takrîri lâzım gelür iken müdde‘iyân-ı mezbûretânın mutlaka mu‘ârazadan men‘ olunmaları usûlünde olmadığından başka cerhi dahi ikrâr edüb etmediği ve etdiği sûrette cerh-i mezkûrun mütehasın olub olmadığı tavnîh ve tasrîh olunmamağla sebk-i i‘lâm müşevveş ve nâkıs olduğundan husûs-ı mezkûrun şer‘le bi’r-reddiye sebk-i muvâfık-ı hakk-ı şer‘î i‘lâm ile inhâsı lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i‘lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce merkûm Said’in müteveffâ-yı merkûm Mehmed’in hâl-i hayâtında ânınla berâber mezbûr Hüseyin’i ta‘ammüden katl eylemiş olmalarıyla bu katl-i ta‘ammüde müteveffâ Mehmed’e müşâreket ve mezbûre Fâtıma’nın dahi bu bâbda mu‘âvenet eylediği ikrârları ve emârât-ı vâkı‘a ile tebeyyün eylemiş ise de mezbûr Mehmed Hüseyin’i itlâf ile kendüsünü tezevvüc etmek üzere zevcesi Fâtıma ile mukâvele etmiş olmasıyla merkûm Said’in işin evveliyâtından ve îkâ‘-yı katlden evvel vukû‘ bulan tasmîm ve ittifâkdan ma‘lûmâtı olmadığına dâ’ir bir ser-rişte alınamaması cihetle oraca yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniye mûcibince icrâ-yı mücâzâtına karâr verilmiş ise de merkûm Said’in on kıyye mikdârı sıklet ve cesâmetde bir taş uykuda bulunan mezbûr Hüseyin’in başına atmış ve Mehmed’in dahi bıçak ile cerh etmiş olmaları katl-i mezkûrun ta‘ammüden bi’l-müşâreke merkûmânda sūdûr eylemiş olmasına delîl-i kâfi bulunduğuna ve Mehmed’in vefâtı cihetiyle hakkında ta‘yîn-i cezâyâ mahal kalmadığına binâ’en hayâtda bulunan merkûm Said’in yüz yetmişinci ve kırk beşinci mevâd-ı kânûniye ahkâmına tevfikân i‘dâmı lâzım gelür ise de merkûm Hüseyin’i bıçak ile cerh eden Mehmed’in vefât etmesine ve mezkûr taşın maktûl-i mezbûrun vefâtını mûcib olacak te’sîri olub olmadığı bilinmemesine mebnî merkûm Said’in i‘dâmına gidilememiş ve i‘dâm cezâsının bâ-irâde-i mahsûsa küreğe tebdîli kânûnen mü‘câz bulunmuş olduğundan merkûm Said’in i‘dâmdan ‘afvıyla Kânûn-ı

Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede murakkam kâ'ideye tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi dördüncü gününden [7 Nisan 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi husûsuna divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 16 Receb sene 89 ve fi 7 Eylül sene 88 [19 Eylül 1872] târihi ve beşyüz doksan bir numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî müte'allik buyurulmuş mu'îne-i mezbûre Fâtîma'nın dahi kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş beşinci madde-i kânûniye icâbınca husûsiyet-i hâline ri'âyeten bilâ-teşhîr nisâyâ mahsûs olan mahbesde beş sene müddetle habs edilmesi cümle-i müzâkerâtdan olarak merkûm Said'in vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş ve mezkûr i'lâm fetvâ-hâneden esâreti mûcibince ıslâh ve tebdîl etdirilmek üzere leffen i'âde kılınmış olmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 13 Şa'bân Sene (1)289 [16 Ekim 1872]

[122-a] **Konusu:** *Aydın Kasabası ahalisinden Mustafa Efendi'nin katili olan Karahisarlı Ali Çavuş'u, Mustafa Efendi'nin varislerinden hiç birisi affetmemiştir. Eğer affederlerse kısas duracak, mesele diyete dönüşecektir. Bu durumda gereğinin yapılması ve sonucun bildirilmesi için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [22 Ekim 1872]*

Evrak Numarası: 628

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Kasabası ahâlîsinden Mustafâ Efendi'nin kâtili olan Karahisarlı Ali Çavuş'un icrâ-yı kısâsına hükm-i şer'î lâhik olduğu Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâridesine melfûf i'lâm-ı şer'î me'âlinden müstebân olmasıyla cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret olunduğu vechile verese-i kibârdan hiç birisi kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv veyâ sulhe rağbet etmedikleri hâlde bi'z-zât huzûrlarında talebleriyle kâtil-i merkûmun kısâsı icrâ ve eğer 'afv veyâ sulhe rağbet ederler ise ol-hâlde kısâsı sâkit olacağından icâb-ı şer'îsinin icrâsıyla kâtil-i merkûm hakkında terettüb eden cezâ-yı kânûnî hükm ve tahdîd edilerek keyfiyetin bâ-mazbata ve i'lâm inhâ kılınması husûsuna Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 2 Şa'bân sene 89 ve fi 24 Eylül sene 88 [5 Ekim 1872 ve 6 Ekim 1872] târihi ve altı yüz yirmi sekiz numerosu ile murakkaman

verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî mûte'allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağla infâz-ı hükm-i celîline himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 Şa'bân Sene (1)289 [22 Ekim 1872]

[122-b] **Konusu:** *İzmir Sancağı Kuşadası Kazası Çirkince Köyü'nde oturan Sisamlı Oğlu Niyako'nun kızı Maria, kocası Koca Yanako Oğlu Nikola tarafından öldürülmüştür. Katil Nikola'nın maktulün diyeti olan 5.000 dirhemi üç senede üç taksitle ödemesine ve Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmasına karar verilmiştir. [26 Ekim 1872]*

Evrak Numarası: 642

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Kuşadası Kazâsı'na tâbi' Çirkince Karyesi'nde mutavattın Sisamî Oğlu Niyako'nun kızı Marya'yı ihâfe eden zevci Nikola hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mukaddem ve mu'ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âlî kâtil Koca Yanako Oğlu Nikola zevcesi ve Sisamlı kahyâ Yanako kerîmesi olan maktûle Marya'ya diyet-i mucîb-i şer'îsi ve sarmân(?) irs olan katl ile katl eylemiş olduğu tâyi'an ikrârıyla ba'de's-sübût mûcibince diyet-i turre(?) olan beş bin dirhem şer'î fiddayı mukassaten edâ etmesi kâtil-i merkûma tenbîh olunduğu beyândan 'ibâret olub bu sûretde diyet-i mezkûreyi sinîn-i selâsede üç taksît ile vereseden müdde'iyeye-i asîle zevci Dimitrola'ya kâtil-i mezbûrun edâ etmesi lâzım geleceği misillü kâtil-i merkûm dahi zevcesi maktûle-i mezbûrenin mirâsından mahrûm olacağı cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına mebnî diyet mes'elesinin bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmına gelince merkûm Nikoli'nin zevcesi mezbûre Marya'yı bi'l-ihnâk na'sımı sepede vaz' ile ihfâ eylediği bi't-te'vîl vâki' olan ikrârı ve delâ'il ve emârât-ı vâkî'a ile tebeyyün edüb katl-i mezkûrun vukû'una gelince merkûmun zevcesi ile miyânelerinde nizâ' mûnkati' olmamış ve fi'l-i ihnâkın vukû'unu dahi görüb haber veren bulunmamasıyla miyânelerinde yine nizâ' vukû'uyla fi'l-i mezkûrun ikâ' olunduğu muhtemel bulunması cihetiyle merkûmun _ gayr-i mûte'ammidin i'tibârî lâzım geldiğine binâ'en merkûm Nikola'nın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve

târih-i habsi olan seksen altı senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi üçüncü gününden [31 Ağustos 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 7 Şa'bân sene 89 ve fi 28 Eylül sene 88 [10 Ekim 1872] târihi ve altı yüz kırk iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 23 Şa'bân Sene (1)289 [26 Ekim 1872]

[123-a] Konusu: *Kızılyaka Köyü ahalisinden Koca İbrahim Oğlu Halil İbrahim, Menteşe Sancağı Urla Nahiyesi Ahi Köyü ahalisinden Topal Oğlu Ömer'in kızı Fatıma'yı, kaçak olan Tıfil Oğlu Mehmet ve Kara Halil isimindeki iki arkadaşının yardımıyla geceleyin silahlı olarak evinden kaçırıp dağa götürerek urzına geçmiştir. Halil İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 200. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, mahallince takdir olunan 1.000 kuruş bekaret bedelinin kendisinden alınarak Fatıma'ya verilmesine, kaçak olan Mehmet ile Kara Halil'in ise yakalanmasına karar verilmiştir. [6 Kasım 1872]*

Evrak Numarası: 697

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Urla Nâhiyesi'ne tâbi' Ahi Karyeli Topal Oğlu Ömer'in kerîmesi Fâtıma'yı Tıfil Oğlu Mehmed ve Kara Halîl nâmında iki nefer firârî refikiyle berâber leylen ve müsellahan hânesinden alub dağa götürerek cebren fi'l-i şenî' icrâsıyla mezbûrenin bokrini izâle eylediği ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eden Kızılyaka Karyeli Koca İbrâhim Oğlu Halîl İbrâhim'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddesi ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen dokuz senesi Saferi'nin yirmi sekizinci gününden [7 Mayıs 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve takdîr olunan bin guruş zamân-ı bikrin merkûmdan bi't-tahsîl mezbûreye i'tâ olunması ve firârî-i merkûmânın dahi sür'at-i ahz ü giriflerine i'tinâ kılınması Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâklı mazbatası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 26 Şa'bân sene 89 ve fi 17 Teşrin-i Evvel sene 88 [29 Ekim

1872] târihi ve altı yüz doksan yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Ramazân Sene (12)89 [6 Kasım 1872]

[123-b] **Konusu:** Yunan Devleti tebaasından Panayot Oğlu Kosti, Hacı İlya Oğlu Yanako ile beraber Fransa Devleti tebaasından olup İzmir'de oturan Çaliko'nun evine geceleyin girerek hırsızlık yapmışlardır. Ceza Kanunu'nun 222. maddesi gereğince üçer sene müddetle hapsedilmeleri, onları teşvik eden ancak kaçak Çerkot Yorgi'nin ise bulunup soruşturulması uygun görülmüştür. [6 Kasım 1872]

Evrak Numarası: 693

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Yunan Devleti teba'asından olup Fransa Devleti teba'asından İzmir'de mutavattın Togor Çaliko'nun leylen hânesinden Kosti veled-i Panayot ile berâber fazîha-i sirkata mücâseret eyleyen Yanako veled-i Hacı İlya hakkında verilen karâra Yunan Sefâret-hânesi'nden vukû' bulan i'tirâz üzerine merkûmun tahte'l-kefâle ihlâ-yı sebîliyle evrâkının li-ecli't-temyîz irsâli hakkında sebk eden iş'âra cevâben Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmân Kosti ve Yanako'nun leylen sirkat-i mezkûreye mütecâseretleri ihbârât-ı vâki'a ile mütehakkık olup ancak bunların derûn-ı hâneye ne sûretle girdikleri tahkîkine dâ'ir evrâk-ı merkûmede sarâhat-i kâfiye görülememiş olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın ikiyüz yirmi ikinci maddesi hükmüne tevfikân merkûmân Kosti'nin mebden târih-i tevkîfinden mukteber olmak ve Yanako'nun müddet-i mahbûsiyeti mahsûb kılınmak üzere üçer sene müddetle habs olunmaları ve merkûmânı şu fezâhata teşvîk edüb hâl-i firârda bulunan Çerkot Yorgi'nin buldurulub istintâk ve muhâkemesinin icrâsıyla tebeyyün edecek derece-i cürmüne göre cezâsının tertîb ve tahdîd kılınması husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 26 Şa'bân sene 89 ve fî 17 Teşrin-i Evvel sene 88 [29 Ekim 1872] târihi ve altı yüz doksan üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve sûret-i hâl cânib-i nezâret-i celîle-i Hâriciye'den sefâret-i mezkûreye der-dest teblîğ bulunmuş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Ramazân Sene (12)89 [6 Kasım 1872]

[124-a] **Konusu:** *İzmir Sancağı Menemen Kazası Doğa Köyü ahalisinden Hacı Mehmet'in 12 yaşındaki Oğlu Halil; Hacı Mehmet'in hizmetkârı Zenci Abdullah tarafından öldürülmüştür. Zenci Abdullah sonradan eceliyle vefat etmiş, bu nedenle hakkında ceza verilmesine gerek kalmamıştır. [9 Kasım 1872]*

Evrak Numarası: 294

Aydın Vilâyet-i Celilesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Menemen Kazâsı'na tâbi' Doğa Karyesi ahâlîsinden Hacı Mehmed'in on iki yaşında bulunan Oğlu Halîl nâm çocuğun kâtili olan hizmetkârı Zenci Abdullah hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î bulunan maktûl-i merkûmun babası Hacı Mehmed ve anası Şerîfe müdde'â-'aleyh Abdullah'ın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri müdde'âlarından meccânen ferâgatle husûs-ı mezkûre ve mûrisleri maktûl-i merkûm Halîl'in dem ü diyetine müte'allik da'vâdan müdde'â-'aleyh merkûmun tasdîk ve kabûlü hâvî zimmeti ibrâ ve ıskât eyledikleri beyândan 'ibâret olmağla bu sûretde müdde'iyân-ı merkûmân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Abdullah'dan nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce merkûm Zenci Abdullah'ın min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Halîl'i ihnâk eylediği Hâfız Hüseyin ve Menemen Kazâsı Sandık Emîni Ahmed Efendi taraflarında maa'l-halef ihbâr olunan ikrârıyla nizâmen tebeyyün etmesiyle on beş sene müddetle küreğe konulması lâzım gelür ise de merkûm Abdullah'ın hulûl-ı ecel-i mev'ûduyla vefât eylediği mu'ahharan vukû' bulan iş'ârâtdan anlaşılmiş ve şu hâlde husûs-ı mezkûr hakkında şer'an ve kânûnen hükm götürür mahal kalmayub keyfiyetin kayd-ı bâlâsına şerh verilmiş olduğu divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 26 Şa'bân sene 289 ve fî 17 Teşrin-i Evvel sene 288 [29 Ekim 1872] târihi ve altı yüz doksan dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 8 Ramazân Sene (1)289 [9 Kasım 1872]

[124-b] **Konusu:** *İzmir Kasabası Narlıdere Köyü ahalisinden Yani Oğlu Yorgi'yi öldüren Tahtacı aşiretinden Veli Ali Oğlu Veliyyüddin'e tazir cezası olarak Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince teşhir ve*

Kıbrıs'ta on beş sene kürek cezası verilmiştir. Gözaltına alınan ancak suçlu olduğuna dair bir ipucu bulunmayıp kefilli olarak salınan Tahtacı aşiretinden Murat'ın ise gözaltından çıkarılmasına karar verilmiştir. [17 Kasım 1872]

Evrak Numarası: 716

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Kazâsı'na tâbi Narlıdere Karyesi ahâlîsinden Yorgi veled-i Yani'nin kâtili olan Tahtacı 'aşiretli Velî Ali Oğlu Velîyyüddin hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyeye dâ'ir Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbatasını evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î bulunan Kostzi ve Kaliob ve Kıryako ve Mariko müdde'â-'aleyh bulunan Velîyyüddin'in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri müdde'âlarını isbât edemeyüb ve verese-i kibâr tahlîfe tâlib olmayub ancak vasî bulunan bi'l-vasiyân ba'de'l-istihlâf müdde'â-'aleyh Velîyyüddin bi'l-muvâcehe bernehc-i şer'î tahlîf olunmağın mücibince müdde'î-i merkûmlar da'vâ-yı vâkı'alarıyla müdde'â-'aleyh Velîyyüddin'e bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduklarını beyândan 'ibâret olmasıyla bu sûrette verâset-i mezkûre münhasır hâsm-ı câhid-i şer'îde sâbit olmuş ise müdde'î-i merkûmlar husûs-ı mezkûrda müdde'â-'aleyh Velîyyüddin'e bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayub ancak mahall-i katle savt-ı istimâ' olunur kurâ ve mahallât veyâ sâ'ir mahalleler olduğu takdîrce verese-i sığârdan Lamirini ve Bulkesine haklarında akreb-i ahâlîsi üzerine kasâme ve diyet da'vâsının ikâme ettirilmesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret olunduğuna mebnî işin cihet-i şer'îyyesinin bu-vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce katl-i mezkûrun merkûm Velîyyüddin'den südüru ihbârât-ı vâkı'a ve emâre-i mevcûde ile tahakkuk edüb fakat mârû'z-zikr katlin ta'ammüdünü hükme kâfi emârât bulunamadığı cihetle merkûm Velîyyüddin'in kâtili gayr-i müte'ammid i'tibâr olunması lâzım geldiğinden Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelisine ve on dokuzunu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Rebû'l-âhiri'nin yirmi altıncı gününden [26 Temmuz 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve bi'l-iştibâh taht-ı tevkîfe alınarak inde't-tedkîk medhaline dâ'ir bir ser-rişte alınamayub mükeffelen salıverilmiş olan 'aşiret-i merkûmeli Murad'ın kayd-ı kefâletden dahi ihrâcî divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fi 5 Ramazân sene 289 ve fi 25 Teşrin-i Evvel

sene 288 [6 Kasım 1872] târihi ve yedi yüz on altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Velîyyüddin'in vürûdunda ol-vechile küreğe konulması husûsu Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Ramazân Sene (12)89 [17 Kasım 1872]

[125-a] Konusu: *Suçtu nedeniyile Rodos Adası'na sürgün edilmiş ve hapis müddeti olan üç senenin üçte birini tamamlamış olan İneabad Nahiyesi Müdürü Hasan Efendi'nin affedilerek tahliye edilmesine karar verilmiştir. [21 Kasım 1872]*

Evrak Numarası: 716

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Cünha-i vâkı'asına mebnî Rodos Cezîresi'ne nefy olunmuş ve müddet-i mahkûmesi bulunan üç senenin sülûsânını ikmâl eylemiş olan İne-âbâd Nâhiyesi Müdîri Hasan Efendi'nin 'afv-ı müddet-i bâkiyyesiyle tahliye-i sebîli vukû' bulan istid'â ve ifâde ve Şûrâ-yı Devlet'den verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân makrûn-ı müsâ'ade-yi seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî buyurulub iktizâ eden emr-i 'âlnin tasdîr ve tesyîr ile berâber keyfiyet Cezâire-i Bahr-i Sefîd Vidin Celîlesine bildirilmiş olmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 20 N (Ramazân) Sene (12)89 [21 Kasım 1872]

[125-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Manisa Kasabası'nda oturan Yahudi İsak Oğlu Mercan'ın yolda önüne çıkarak bir miktar parasını ve eşyasını gasp eden Çepni aşiretinden Kökdan Oğlu Osman ve Sarı Fatıma Oğlu Hasan isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek beş sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [30 Kasım 1872]*

Evrak Numarası: 735

Bu dahi

Çepni 'aşireti halkından olub Saruhan Sancağı'nda vâkı' Mağnisa Kasabası'nda mütemekkin Yahûdi milletinden Mercân veled-i İsâk'ın esnâ-yı râhda önüne çıkub ma'lûmü'l-mikdâr akçe ve eşyâsını gasb eyledikleri ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile nizâmen tebeyyün etmiş olan Kökdân Oğlu Süleyman ve Sarı Fâtıma Oğlu Hasan nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Recebi'nin onuncu gününden [25 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-

teşhîr beş sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 20 Ramazân sene 89 ve fî 9 Teşrin-i Sâni sene 88 [21 Kasım 1872] târihi ve yedi yüz otuz beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Ramazân Sene (1)289 [30 Kasım 1872]

[125-c] Konusu: *Kuşadası Kazası İne Köyü ahalisinden Çoban Oğlu Mehmet, aynı köyden Halil'in karısı Hanîfe Hatun'un ırzına geçmiştir. Çoban Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra bulunduğu yerde üç sene müddetle küreğe konulmasına, ona yardım eden Çakır Oğlu Hasan'ın ise 206. maddenin ilavesi gereğince beş ay hapsedilmesine karar verilmiştir. [18 Aralık 1872]*

Evrak Numarası: 757

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Kuşadası Kazâsı'na tâbi' İne Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Halil'in zevcesi Hanîfe Hâtun'a cebren fî'l-i şenî' icrâ ettiği tahkîkât-ı vâkı'a ile tebeyyün idüğü De'âvi-i Kazâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâklı mazbata-i vâridesi me'âlinden anlaşılan Çoban Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede murakkam usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Recebi'nin altıncı gününden [21 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulmasının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi ve merkûma mu'âvenet eden Çakır Hasan Oğlu Ahmed'in dahi ikiyüz altıncı madde-i kânûniye 'ilâvesi mûcibince beş mâh müddetle habs edilmiş olması muvâfik-ı kânûn idüğü Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 11 Şevvâl sene 89 ve fî 30 Teşrin-i Sâni sene 88 [12 Aralık 1872] târihi ve yedi yüz elli yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağla icâbının ifâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 17 Şevvâl Sene (12)89 [18 Aralık 1872]

[126-a] Konusu: *İzmir Kasabası ahalisinden ve Balıkçı esnafından Lamro Oğlu Yakomi, İzmir Kazası Zaptiye Askeri çavuşlarından Kürt Halil'in Oğlu Mehmet tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemelerde Mehmet'in, babasını kurtarmak için bu cinayeti işlediği anlaşılmıştır. Bu nedenle Ceza Kanunu'nun 186. maddesi gereğince tahliye edilmesi uygun görülmüştür. [18 Aralık 1872]*

Evrak Numarası: 761

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Kasabası ahâlîsinden ve balıkcı esnafından Yakomi veled-i Lamro nâm kimesnenin _ İzmir Kazâsı ‘Asâkir-i Zabtiyesi çavuşlarından Kürt Halîl’in Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak vârid olan mazbata-i cevâbiyesi evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î me’âli katil Yakomi’nin vârisleri bulunan babası Lamro veled-i Nikola ile anası Kalice bint-i Manola nâm kimesneler müdde‘â-‘aleyh Mehmed’in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da‘vâlarını isbât edemeyüb tâlib-i tahlîf dahi olmamalarıyla da‘vâ-yı vâkı‘alarıyla bilâ-beyyine mu‘âraza men‘ olunduklarını beyândan ‘ibâret olub bu-sûretde ebuân-ı merkûmân tâlib-i tahlîf olmadıkları hâlde da‘vâ-yı mezkûreleriyle fimâ-ba’d müdde‘â-‘aleyh Mehmed’e bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i‘lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Mehmed’in pederini kurtarmak için muhâfaza-i nefis yolunda îkâ-yı katil etmiş olduğu mukaddem ve mu’ahhar cereyân eden tahkîkât ile tebeyyün edüb merkûmun yüz seksen altıncı madde-i kânûniye hükmünce salıverilmiş olması yolunda görüldüğüne mebnî taht-ı kefâletden dahi ihrâcî divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 11 Şevvâl sene 89 ve fî 30 Teşrin-i Sâni sene 88 [12 Aralık 1872] târihi ve yedi yüz altmış bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağla îcâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka-ı senâveri terkîm kılındı efendim.

Fî 17 Şevvâl Sene (12)89 [18 Aralık 1872]

[126-b/127] **Konusu:** *Buldan Kazası ahâlîsinden Deveci Yusuf’un bir deve yükü eşyasını; Karesi Sancağı İvrindi Kazası Naibi Mustafa Şükrü Efendi’nin ise eşya ve akçesini gasp eden meşhur eşkıyalardan Kayseriye Sancağı Dereli Kasabalı İsmail Oğlu Kürt Ali ile yoldaşlarına verilen cezalara dairdir. [19 Aralık 1872]*

Evrak Numarası: [Belirtilmemiş]

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı’nda vâkı‘ Alaşehir Kasabası’nda mütemekkin tüccârdan Kurt Oğlu Yorgi’nin Buldan kazâsı ahâlîsinden Deveci Yusuf’un beş res devesine tahmîl eylediği emti‘a ve eşyâdan esnâ-yı râhda bir deve yükü eşyasını ve Karesi Sancağı’nda

vâki‘ İvrindi Kazâsı Nâ’ibi Mustafâ Şükrü Efendi’nin dahi eşyâ ve akçesini gasb eyleyen meşâhîr-i eşkıyâdan Kayseriye Sancağı’nda vâki‘ Develi Kasabalı Kürd Ali bin İsmail ile refikleri Sivas Sancağı’nda vâki‘ Kavaklı Karyeli Eyüb Oğlu Mehmed ve Arab Oğlu Şerîf ve Kürd İmâm Oğlu Ramazân ve Kırkağaçlı Manav Mehmed’in Oğlu Feyzullah ve İmrozlu Dimitri veled-i Nikola ve bunlara yataklık eden Akhisar Kazâsı’na tâbi‘ Selçikler (Selçikli) Karyeli Hacı Süleyman Oğlu Hasan nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi şâmil Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran mezbûr Kürd Ali nâm şakînin merkûmûn Kürd Hasan ve Şahbaz Oğlu Mustafâ ve Mehmed ve Şerîf ve Ramazân ile berâber sulh oldukları hâlde esnâ-yı râhda merkûm Deveci Yusuf’un önüne çıkub bir deve yükü eşyâyı ahz ü gasb eyledikleri ikrârları ve eşyâ-yı magsûbeden birer mikdârının Ali’den mâ‘adâsının üzerlerinde bulunması delâleti ve emârât-ı sâ’ire ile ve Feyzullah’ın dahi Kürd Ali’nin riyâseti altında olarak Kürd Hasan ve sâ’irleri ile berâber mûmâ-ileyh Şükrü Efendi’nin kezâlik esnâ-yı râhda önüne çıkub akçe ve eşyâsını aldıkları dahi ikrârı ve ihbârât-ı vâkî‘a ve emârât-ı mevcûde ile ve Selçikler (Selçikli) Karyeli Hasan’ın dahi şakî-i merkûm Ali ile refâkatine yataklık ettiği maa’t-te’vîl vâki‘ olan ikrârı ve emârât ile mütehakkık olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ’nın altmış ikinci maddesinin ‘ilâvesi ve altmış üçüncü maddesinin zeyli ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan şakî-i mezbûr Kürd Ali’nin mü’ebbeden ve Kürd Hasan ile Şahbaz Oğlu Mustafâ’nın târih-i mahbûsiyetleri olan [s.127] seksen sekiz senesi Şevvâli’nin yedinci gününden i’tibâren yedişer ve merkûmûn Mehmed ve Şerîf ve Ramazân’ın sene-i merkûme Şa‘bânî’nin on yedinci ve Feyzullah’ın otuzuncu günlerinden i’tibâren beşer sene müddetlerle muvakkaten küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a gönderilmeleri ve yatak Hasan’ın dahi mezkûr seksen sekiz senesi Şa‘bânî’nin on yedinci gününden [20 Aralık 1871] i’tibâren üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve gerek deve üzerinden ve gerek nâ’ib-i mûmâ-ileyhden gasb olunub henüz istirdâd olunamayan emvâl ve mebâliğ-ı magsûbenin dahi kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince en kudretlisinden tahsîl ve tazmîniyle ashâbına i’tâ kılınması ve evrâk-ı istintâkıyye mefâhimine nazaran İmrozlu Dimitri fezâhat-i gasbda medhalini münkir olub ancak Karesi Mutasarrıflığı’nda icrâ kılınan istintâkında rüfekâsını beyân ile zikr olunan yolcuları soymakda medhalini ikrâr

etmiş olduğu anlaşılmış ise de evrâk-ı istintâkıyyesi gönderilmemiş olmağla ba‘dehû icâbına bakılmak üzere merkûm Dimitri’nin sebk eden ikrârını hâvî evrâk-ı istintâkıyyenin irsâl ve kendüsünün zamân-ı gasb-ı mezkûrda nerelerde bulunduğu dahi tahkîk ve iş‘âr olunması ve merkûm Dimitri’nin ber-vech-i muharrer Karesi’de vukû‘ bulan ifâdesi üzerine habs eylediği beyân kılınan ve Hacı İsmâîl Oğlu Ali’nin dahi bi’l-istintâk eşkıyâ-yı merkûmeye refâkat veyâ mu‘âveneti tahakkuk eylediği hâlde kânûnen terettüb edecek hükmün i‘tâsıyla mazbatasının evrâk-ı istintâkıyye ile berâber isrâ bir gûne töhmeti tebeyyün etmediği sûrette sebîlinin ihlâ edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 11 Şevvâl sene 89 ve fî 30 Teşrin-i Sâni sene 88 [12 Aralık 1872] târihi ve yedi yüz altmış numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmün Kürd Ali ve Kürd Hasan ve Şahbaz Oğlu Mustafâ ve Mehmed ve Şerîf ve Ramazân ve Feyzullah’ın vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları dahi Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icâbının ifâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 18 Şevvâl sene 289 [19 Aralık 1872]

[127-a] Konusu: *Yanya Kazası Yaya Köyü ahalisinden olup, Ödemiş Kazası’nda börekçi tablekarlığı yapmakta olan Dimisto Kali, yine aynı kasabadan ve kaliçe esnafından İlaf Oğlu Mustafa tarafından bir kavga sırasında öldürülmüştür. Mustafa’nın Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesine dair verilen karar Aydın Vilâyetine bir şukka ile bildirilmiştir. [22 Aralık 1872]*

Evrak Numarası: 764

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Yanya Kazâsı’na tâbi‘ Yaya Karyesi ahâlîsinden olup Ödemiş Kazâsı’nda Börekçi tablekârlığı etmekte olan Dimisto Kali’nin kâtili denilen kasaba-i mezkûre ahâlîsinden ve kaliçe esnafından İlaf Oğlu Mustafâ hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in bâlâsı fezlekelü mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mezkûre miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î me’âli müdde‘î bulunan Yorgi müdde‘â-‘aleyh Mustafâ’nın inkârına mukârin tasaddî eylediği da‘vâsından bi’r-rızâ meccânen ferâgat ve husûs-ı mezkûra ve mûris-i maktûl Dimisto Kali’nin dem ü diyetine müte‘allik da‘vâdan müdde‘â-‘aleyh Mustafâ’nın tasdîk ve kabûlünü hâvî zimmetini ibrâ ve iskât

eylediğini beyândan ‘ibâret olub bu sûretde ancak müdde‘î-i merkûm fimâ-ba‘d husûs-ı mezkûr hakkında müdde‘â-‘aleyh Mustafâ’dan nesne da‘vâsına kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i‘lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun münâza‘a arasında min-gayr-i ta‘ammüdün mezbûr Mustafâ’dan sūdûr eylediği ihbâr olunan ikrârı ve Mavili Oğlu Mustafâ’nın ‘an-müşâhadetin vukû‘ bulan ihbârı ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine ve müdde‘î bulunan Yorgi meccânen da‘vâdan ferâgat etmekle maslahatın cihet-i şer‘iyyesince hükm götürür mahalli kalmamış idüğüne mebnî kâtil-i merkûm Mustafâ’nın Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Zi‘l-hiccesi’nin üçüncü gününden [24 Şubat 1871] i‘tibâren ba‘de‘t-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a i‘zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 11 Şevvâl sene 89 ve fî 30 Teşrin-i Sâni sene 88 [12 Aralık 1872] târihi ve yedi yüz altmış dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Şevvâl Sene (1)289 [22 Aralık 1872]

[128-a] Konusu: *Denizli Sancağı Günay Nahiyesi’ne bağlı Orta Mahalle’de oturan Hasan Oğlu Ali’yi gasp eden ve zaptiye askerlerine ateş açan suçlulara Ceza Kanunu’nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir ve beşer sene kürek cezası verildiğine dairdir. [23 Aralık 1872]*

Evrak Numarası: 785

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı’nda vâki‘ Kula Kazâsı’na muzâf Göldere’de hayme-nişîn Manavlı ‘aşîreti halkından olub Konyalı Ahmed Oğlu Abdullah ve Karahisar-ı Sâhib Kazâsı’na tâbi‘ Kuruca Oda Karyeli Mahmûd ve Hasan Oğlu Boşnak ve Latif ve teba‘a-i İrânîden olduğu hâlde Denizli’de Sancağı’nda vâki‘ Günay Nâhiyesi mahallâtından Orta Mahalle’de mutavattın Hasan Oğlu Ali’nin esnâ-yı râhda önlerine çıkararak fazîha-i gasba ve der-destleri zımında sevk olunan ‘asâkir-i zabtiyeye teşhîr-i silâha cür’et eyledikleri ikrârları ve üzerlerinde eşyâ-yı menhûbe-i makar-ı bahânın zuhûr eylemesi delâleti ile tahakkuk etmiş olduğu Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak bâlâsı istintâklu mazbata-i vâridesi me’âlinden müstebân olan

Kara Bıyık Oğlu Mehmed ve ‘amm-zâdesi Osman ve Koca Ömer Oğlu Halil nâm şahısların ‘asâkir-i zabtiyeye teşhîr-i silâha cür’et eylemeleri sebab-i müşeddid ‘add olunarak Kânûn-ı Cezâ’nın altmış ikinci maddesinin ‘ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve mahbûsiyetleri târihi olan seksen sekiz senesi Rebîü’l-evveli’nin ikinci gününden [22 Mayıs 1871] i’tibâren ba‘de’t-teşhîr beşer sene müddetle küreğe konulmaları husûsunun ve eşyâ ve nukûd-ı mesrûkadan meydâna çıkarılanların ashâbına i’tâsıyla miyân-ı iddi‘â ve inkârda kalan kûsûr emvâl eğerçi şer‘ân isbât olunamamış ise de bunların nezdlerinde o misillü emvâl bulunduğu ‘inde’t-tedkîk ve’l-istintâk tebeyyün etdirildiği hâlde ânların-dahi tazammun etdirilmesi lâzım geleceğinin savb-ı vâlâlarına bildirilmesi Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 16 Şevvâl sene 89 ve fî 5 Kânûn-ı Evvel sene 88 [17 Aralık 1872] târihi ve yedi yüz seksen beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 Şevvâl Sene (1)289 [23 Aralık 1872]

[128-b] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Muğla Kasabası ahalisinden ve kura askerlerinden Kara Oğlu Mustafa’yı öldüren Çanak Oğlu Ömer’e tazir cezası olarak Ceza Kanunu’nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs’ta kürek cezası verilmiştir. [23 Aralık 1872]*

Evrak Numarası: 781

Bu dahi

Menteşe Sancağı’nda vâki‘ Muğla Kasabası ahâlîsinden ve kur’a neferâtından Kara Oğlu Mustafâ’nın kâtili olan neferât-ı merkûmeden Çanak Oğlu Ömer’in icrâ-yı kısâsı hakkında tasdîr ve tesyîr olunan Karaman Ali’nin infâz-ı hükmü sırada Mehmed ve Memiş ve Hüseyin ve Aynî ve Nazife ve Âişe ve Fâtıma ve Âdile nâm verese-i kibâr bi’l-verâse kâtil-i mezbûru kısâs ve sâ’ir hukûk-ı şer‘iyyeden rızâlarıyla ‘afv eyledikleri Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbata-i vâridesine melfûf i’lâm-ı şer‘ide muharrer olmasıyla bu sûretde zikr olunan verese-i kibâr fimâ-ba’d husûs-ı mezkûr hakkında kâtil-i merkûmdan nesne da’vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i’lâma işâret olunduğuna binâ’en merkûm Ömer’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Recebi’nin yirmi beşinci gününden [31 Ekim 1869] i’tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a i’zâm olunması Divân-ı

Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 16 Şevvâl sene 89 ve fî 5 Kânûn-ı Evvel sene 88 [17 Aralık 1872] târihi ve yedi yüz seksen bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı’na iş’âr ve keyfiyet taraf-ı vâlâ-yı hazret-i ser-‘askerîye dahi beyân ve izbâr kılınmış olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 Şevvâl Sene (1)289 [23 Aralık 1872]

[129-a] **Konusu:** *Dallica Kazası Hasköy ahalisinden Raziye Hatun’u öldüren Halil’in Ceza Kanunu’nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesine dairdir. [30 Aralık 1872]*

Evrak Numarası: 823

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Dallica Kazâsı’na tâbi‘ Has Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Râziye Hâtun’un kâtili olan kerîmesi Oğlu Halil hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer’iyye ve nizâmiyyeyi hâvî Divân-ı Temyîz-i Livâ’nın mukaddem ve mu’ahhar vârid olan mazbataları evrâk-ı müteferri‘asıyla Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer’î me’âli kâtil Halil’in maktûle Râziye Hâtun’u mûcib-i kısâs olan katl ile katl eylediğini tâyi‘an ikrârı beyyine-i mu‘addile ile ba‘de’s-sübût verese-i maktûl kâtil-i merkûmu kısâsdan ‘afv eylediklerini beyândan ‘ibâret olarak sebki muvâfık-ı hakk-ı şer’î idüğü cânib-i fetvâ-hânedan i‘lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına mebnî merkûm Halil’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi‘kan ve târih-i habsi olan seksen üç senesi Ramazânî’nin yedinci gününden [13 Ocak 1867] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 24 Şevvâl sene 89 ve fî 13 Kânûn-ı Evvel sene 88 [25 Aralık 1872] târihi ve sekiz yüz yirmi üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Şevvâl Sene (1)289 [30 Aralık 1872]

[129-b] **Konusu:** *Saruhan Sancağı Akhisar Kazası Palamut Nahiyesi Yaya Köyü’nde Pamuk Hanı Odabaşısı olup, handa kalan Manisalı Yahudi Çerçi Aslan isimli*

kişinin 4.500 kuruşunu çalan Kara Kutu Oğlu Panayot ile Şarköylü Polidi'nin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [4 Ocak 1873]

Evrak Numarası: 830

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Akhisar Kazâsı'na tâbi' Palamud Nâhiyesi muzâfâtından Yaya Köyü'nde Pamuk Hanı Odabaşısı olub han-ı mezkûrda sâkin Mağnisalı Yahûdi Çerçi Aslan nâm kimesnenin dört bin beşyüz guruş akçesini sirkat eden Kara Kutu Oğlu Panayot ile Şarköylü Polidi nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tahkîkât-ı nizâmîyyeye dâ'ir Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâridesi evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmân Panayot ve Polidi'nin zikr olunan odanın kapusına anahtar uydurarak mezbûr Çerçi Aslan'ın akçesini ahz ve sirkat eyledikleri ikrâr ve i'tirâzları ve meblâğ-ı mezkûrun yedlerinde zuhûr eylemiş delâleti ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic usûle tevfiķan ve târih-i mahbûsiyetleri bulunan seksen sekiz senesi Saferi'nin on birinci gününden [2 Mayıs 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 27 Şevvâl sene 89 ve fi 16 Kânûn-ı Evvel sene 88 [28 Aralık 1872] târihi ve sekiz yüz otuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve evrâk-ı vâridede madde-i katle dâ'ir olub sehven evrâk-ı mezkûre miyânına vaz' ile gönderilmiş olan Saruhan Mutasarrıflığı şukkası leffen i'âde kılınmış olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Zi'l-ka'de Sene (12)89 [4 Ocak 1873]

[130] Konusu: *Hacı Mehmet isimli kişi, Manisa Kasabası Dilşikar Mahallesi ahalisinden Tatarlı Mehmet'in karısı Raziye Hatun'u darp ederek çocuğunu düşürmesine sebep olmuştur. Yapılan incelemede, Hacı Mehmet ve oğullarının Tatarlı Mehmet'i darp ettikleri sırada Hacı Mehmet'in taş ile Raziye Hatun'un sol böğrüne vurduğu, sonra da ayaklarının arasına alarak yumruğuyla arkasına vurup çocuğunun düşmesine neden olduğu anlaşılmıştır. Hacı Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 192. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, Hacı Mehmet'in oğullarının ise Tatarlı Mehmet'i darp etmelerinden*

dolayı iki ay müddetle haps edildikten sonra tahliye edilmelerine karar verilmiştir. [15 Ocak 1873]

Evrak Numarası: 852

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mağnisa Kasabası mahallâtından Dilşikâr Mahalleli Tatarlı Mehmed'in zevcesi Râziye Hâtun'a darb ederek ıskât-ı cenîn etmesine sebep olan komşusu Demirci Hacı Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyeyi mutazammın Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î bulunan Mehmed ve Râziye Hâtun müdde'â-'aleyh el-Hac Mehmed'in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri müdde'âlarını beyyine-i mu'addile ile ba'de'l-ısbât mücibince 'arz ve diyet-i cenîn olan beşyüz dirhem şer'î fiddayı edâ eylemesi dârib-i merkûma tenbîh olduğunu beyândan 'ibâret olub ancak şâhidlerin mazrûbe-i merkûme Râziye Hâtun'un zâtını 'ârifân olduklarına ve etdikleri şehâdetin usûlü vechiyle tafsiline ve gurre-i mezkûreyi bir senede edâ eylemesi tenbîh _ olunmamağla sebk-i i'lâm-ı _ olduğundan bu-sûretde husûs-ı mezkûrun sebk-i muvâfık-ı hakk-ı şer'î i'lâm ile inhâ olunması cânib-i fetvâ-hâneden i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret olduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Hacı Mehmed ve oğullarının mezbûr Tatarlı Mehmed'i darb eyledikleri sırada zevcesi Râziye Hâtun'un dahi merkûm Hacı Mehmed'in taş ile sol böğrüne ve sonra dahi ayağı arasına alarak yumruğuyla arkasına urub ıskât-ı cenîn etmesine sebebiyet vermiş olduğu ihbârât-ı vâki'a ile tahakkuk eylediğine mebnî merkûm Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Muharremi'nin ikinci gününden [24 Mart 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve merkûm Hacı Mehmed'in oğulları Mustafâ ve İsmâîl'in merkûm Tatarlı Mehmed'i hafifen darb etmiş olmalarından dolayı iki mâh müddetle habs edilerek salıverilmiş olmaları yolunda idüğü divân-ı mezkûrun Muhâkeme-i Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 11 ZA (Zi'l-ka'de) sene 89 ve fi 30 Kânûn-ı Evvel sene 88 [10 Ocak 1873 ve 11 Ocak 1873] târihi ve sekiz yüz elli iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezkûr i'lâm fetvâ-hâne işâreti mücibince ıslâh etdirilmek üzere leffen i'âde kılınmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Zi'l-ka'de Sene (12)89 [15 Ocak 1873]

[131] **Konusu:** *Saruhan Sancağı Manisa Kasabası Alibeyli Köyü civarında oturan Karayağcı aşiretinden Emir Oğlu Mehmet; Burunören(?) Çiftliği hademesinden Horta Hıralanbu, kılavuz diğer Hıralanbu ve Hasan isimli kişiler tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemede katlin bir tartışma sırasında gerçekleştiği anlaşılmış olup, sözü edilen kişilere Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beşer sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [15 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 854

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Mağnisa Kasabası'na tâbi' Ali Beğli Karyesi civârında meskûn Karayağcı 'aşîretinden Emir Oğlu Mehmed'in kâtilleri olan Burunören(?) Çiftliği hademesinden Horta Hıralanbu ve kılavuz diğer Hıralanbu ve Deştibân Hasan nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak vârid olan mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli kâtil bulunan Hasan ve Hıralanbu ve diğer Hıralanbu herbirinin maktûl-i merkûmun mûcib-i kısâs olan katl ile katl eyledikleri beyyine-i mu'addile ile sâbit ve mûcibince kâtil-i merkûmların kısâslarına ba'de'l-hükm vereseden müdde'î bulunan Ümmü Gülsüm ve Hacı Mustafâ tasaddî eyledikleri da'vâlarından rızâlarıyla fariğ olup mûrisleri katil-i mezbûrun dem ü diyetine müte'allik da'vâdan kâtil-i merkûmların kabûllerini hâvî zimmetlerini ibrâ ve ıskât eylediklerine binâ'en kısâsı sâkit ve maktûlün zevcesi Âişe'nin hakkı diyete mûnkalib olmağla ve diyet-i recul olan on bin dirhem şer'î fiddadan 'âfiyân-ı merkûmânın sâkit olan hisselerinden mâ'adâ zevce-i merkûme Âişe'nin hissesini târih-i i'lâmdan i'tibâren bir sene hitâmına değin zevce-i mezbûreye edâ eylemeleri kâtil-i merkûmlardan herbirine tenbîh olduğu beyândan 'ibâret olup ancak vâris ve vekâlete şehâdet eden şâhidler müvekkilenin dedesi ismi zikr ederek edâ-yı şehâdet etmiş olduklarına ve merkûmânın sırran ve 'alenen tezkiyelerinde müzekkîlerinin isim ve şöretleriyle kimler idüğüne ve fi'l-i katle şehâdet eden şühûd-ı merkûmûnun maktûl-i merkûm Mehmed'in baba ve dedesi isimlerini zikr ve beyân ederek edâ-yı şehâdet etmiş olduklarına ta'arruz olunmadığından başka zevce-i mezbûrenin hissesinin her birisini beher sene hitâmına değin üç senede edâya tenbîh

lâzım iken bir senede edâya tenbîh usûlünde olmamağla bu sûretde husûs-ı mezkûrun tekrâr muhâkemesi bi'l-icrâ sebki muvâfık-ı hakk-ı şer'î i'lâm ile inhâsı lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada merkûmûn _Hıralanbular ile Deştibân Hasan'dan sūdûr eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile nizâmen ve mûcib-i kısâs idüğü şer'an sâbit olarak bunların kısâslarına hükm-i şer'î lâhik olduğu hâlde vereseden ba'zısının mu'ahharan meccânen da'vâdan ferâgat etmeleri cihetiyle ba'de'l-hükm kısâsdan kurtulmuş olduklarına ve bu hâlde merkûmların hareketleri Meclis-i Temyîz-i Livâ'da verilen karâr vechiyle yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyeye temâs etmeyüb Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in re'yi vechiyle Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesine tevâfuk etmiş olduğuna binâ'en merkûmûnun bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Zi'l-ka'desi'nin yirmi beşinci gününden [5 Şubat 1872] i'tibâren on beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunmaları ve mechûlü'l-isim bulunan firârînin dahi ahz ü giriftine sa'y ve ihtimâm kılınması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 11 Zi'l-ka'de sene 89 ve fî 30 Kânûn-ı Evvel sene 88 [10 Ocak 1873 ve 11 Ocak 1873] târihi ve sekiz yüz elli dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezkûr i'lâm fetvâ-hâne işâreti mûcibince ıslâh etdirilmek üzere leffen i'âde kılınmış ve merkûmların hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulmaları dahi Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Zi'l-ka'de Sene (12)89 [15 Ocak 1873]

[132-a] Konusu: *Ödemiş Kazası Adagidi Köyü ahalisinden Yanako, Tire Kazası Kurşak Köyü ahalisinden Abdi Oğlu Mestan'ın hizmetkârı Kara Hasan Oğlu Ali tarafından öldürülmüştür. Kara Hasan Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [17 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 847

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Ödemiş Kazâsı'na muzâf Adagidi (Ovakent) Karyeli Yanako'nun kâtili olan Tire Kazâsı'na tâbi' Kurşak Karyeli Abdi Oğlu Mestan'ın hidmetkârı Kara Hasan Oğlu Ali hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî Meclis-i Temyîz-i

Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata-i vâride ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mezkûre miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli asâleten ve vekâleten müdde'î bulunan Panayot müdde'â- 'aleyh Ali'nin inkârına mukârin tasaddî eylediği müdde'âyı isbâtdan ızhâr-ı 'aciz edüb tâlib-i tahlîf dahi olmamağla bu sûrette verese-i merkûme tâlib-i tahlîf oldukları hâlde fimâ-ba'd husûs-ı mezkûre müdde'â-'aleyh mezbûre bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Kara Hasan Oğlu Ali'nin merkûm Yanako'yu cerh ve katl eylediği merkûm Mestan ile ahâlî-i karyeden şehri Mehmed'in maa'l-kasem ihbâr olunan ikrârı ve emârât-ı mevcûde ile nizâmen tebeyyün etmiş vukû'u katli gören olmadığı gibi tahkîkine dahi destres olunamadığı cihetle katli-i mezkûrun müte'ammiden sūdûruna hükm kâbil olamayub bu hâlde merkûm Ali'nin kâtil-i gayr-i müte'ammid i'tibârı emr-i zarûri görünmüş olduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelîsine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i tevkîfi olan seksen yedi senesi Muharremi'nin yirmi üçüncü gününden [25 Nisan 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a irsali divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 11 ZA (Zi'l-ka'de) sene 89 ve fi 30 Kânûn-ı Evvel sene 88 [10 Ocak 1873 ve 11 Ocak 1873] târihi ve sekiz yüz kırk yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na iş'âr edilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 18 Zi'l-ka'de Sene (12)89 [17 Ocak 1873]

[132-b] Konusu: *Manisa'da oturan ve suçlarından dolayı üçer sene müddetle hapsedilmiş olan Ahmet Raşit, Mehmet Ali ve Şerif Mehmet isimli kişiler hapis sürelerinin yarısından fazlasını doldurmuşlardır. Perişan halde olmalarından dolayı kalan cezalarının merhameten affedilerek tahliye edilmelerine karar verilmiştir. [20 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 871

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mağnisa sâkinlerinden olup taht-ı vâkî'alarına mebnî üçer sene müddetle habs olunmuş ve müddet-i cezâ'iyelerinin nısfî(nı) geçürerek zâten dahi dûcâr-ı kemâl-ı zarûret ve perişân olmuş olan Ahmed Râşid ve Mehmed Ali ile Şerîf Mehmed'in

müddet-i mütebâkiyyelerinin merhameten ‘afvıyla ihlâ-yı sebîlleri vukû’ bulan istid‘â ve ol-bâbda Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden tanzîm olunan mazbata üzerine bi’l-istîzân makrûn-ı müsâ‘ade-yi seniyye-i cenâb-ı şehinşâhî olmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Zi’l-ka‘de Sene (12)89 [20 Ocak 1873]

[133-a] Konusu: *Yunan Devleti tebaasından olup İzmirli Şah Vekil Oğlu Hirabet’in geceleyin evinden eşya çaldığı anlaşılan Anton Kaloboroz’un Ceza Kanunu’nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle İzmir’de küreğe konulmasına, gözaltına alınıp suçsuz olduğu anlaşılan Uşak Paraşko’nun ise serbest bırakılmasına karar verilmiştir. [21 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 1004

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Yunan Devleti teba‘asından olup İzmirli Şah Vekil Oğlu Hirabet’in leylen hânesinden eşyâ sirkat ettiği ihbârât-ı vâkı‘a ve eşyâ-yı mesrûkanın üzerinde zuhûr etmesi emâresiyle tahakkuk etmiş olduğu vilâyet-i celîlelerinden 2 Cemâziye’l-âhire sene 89 [7 Ağustos 1872] târihli ve yüz altmış üç numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâet’in melfûf mazbata ve evrâk-ı istintâkiyyesi me’âllerinden müstebân olan Anton Kaloboroz’un Kânûn-ı Cezâ’nın ikiyüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Muharremi’nin ikinci gününden [12 Mart 1872] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr beş sene müddetle İzmir’de küreğe konulması ve bi’l-iştibâh tevkîf olunub fi‘l-i sirkatde medhali olmadığı tebeyyün eden Uşak Paraşko’nun dahi salıverilmesine karâr verilmiş olması yolunda görüldüğü Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 26 Zi’l-hicce sene 89 ve fi 12 Şubat sene 88 [24 Şubat 1873] târihi ve bin dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 2 Z (Zi’l-hicce) Sene (12)90 [21 Ocak 1874]

[133-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Bergama Kazası Tırmanlar Köyü ahalisinden Molla Ömer’i tüfek kurşunuyla öldüren Muslihiddin’e Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs’ta kürek cezası verilmiştir. [21 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 993

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Bergama Kazâsı'na tâbi' Tırmanlar Karyeli Molla Ömer'in kâtili olan Muslihiddin nâm şahıs hakkında cereyân eden muhâkemeyi mutazammın fî 3 Muharrem sene 89 [13 Mart 1872] târihi ve dokuz numerosu ile murakkaman makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden gelen tahrîrât evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mezkûre miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âline nazaran müdde'î-i maktûl Ömer'in pederi Mustafâ müdde'â-'aleyh Muslihiddin'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâsını min-'aleyhi'l-kasâme olan ahâlî-i karye-i merkumeden gayri bilür kimesne olmadığından bahisle isbâtıdan ızhâr-ı 'acz edüb talebiyle müdde'â-'aleyh merkum bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın mûcibince müdde'î-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh mezbûre bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu ve müdde'î-i mezbûr ahâlî-i karye-i mezbûreden asla da'va ve mütâlebesi olmadığını ikrâr eylediği anlaşılmiş olmasıyla bu sûretde müdde'î-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh mezbûre bilâ-beyyine mu'ârazaya ve kabûllerini hâvî ibrâ etmiş ise ahâlî-i karye-i mezbûreden nesne mütâlebesine kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan beyân kılınmış olduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Muslihiddin'in mezbûr Molla Ömer'i tüfenk kurşunuyla cerh ve katl eylediği ihbârât-ı vâkî'a ile tahakkuk edüb bunda kânûnen mu'teber olan ta'ammüd sûreti görülür ise de tekrâr münâza'a vukû' bulub bulmadığına dâ'ir iş'ârât-ı vâkî'ada bir gûne sarâhat görülemediğine mebnî ta'ammüde hükm kâbil olamadığından merkûm Muslihiddin'in kâtil-i gayr-i müte'ammid i'tibâr olunması lâzım geldiğine binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve mahbûsiyeti târihi olduğu gösterilen seksen beş senesi Zi'l-hicce'sinin on dördüncü gününden [28 Mart 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs Cezîresi'ne gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz doksan üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada beyân olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması cezîre-i mezkûre Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 2 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [21 Ocak 1874]

[134-a] **Konusu:** Yunan Devleti tebaasından Nikola Manos isimli kişinin İzmir Kasabası Maltız Çarşısı Caddesi'ndeki dükkanından eşya ve akçe çalan Petro ile yardımcısına Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve üçer sene müddetle İzmir'de kürek cezası verilmiştir. Şüphesiz üzerine gözaltına alınan Yunanlı Hırsto Maçika ve Covanni Arnako isimli kişilerden Covanni'nin suçsuz olduğu anlaşılmışsa da, sabıkalı olmasından dolayı İzmir'de olması uygun görülmemiş ve memleketine gönderilmesine, Hırsto Maçika'nın ise aklını yitirip yitirmediğinin anlaşılması için Manisa'daki Dariüşşifa'ya gönderilmesine karar verilmiştir. [22 Ocak 1873]

Evrak Numarası: 986

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Kasabası'nda Maltız Çarşısı Caddesi'nde kâ'in teba'a-i Yunânîyeden Nikola Manos nâm kimesnenin leylan dükânı duvarını delerek eşyâ ve akçesini sirkat eyledikleri emârât-ı vâkı'a ile tahakkuk eylemiş olduğu vilâyet-i celîlelerinden 12 Cemâziye'l-âhire sene 89 [17 Ağustos 1872] târihli ve yüz yetmiş altı numerosu ile vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbatası me'âllerinden müstebân olan Petro'nun Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Şa'bân-ı'nın on birinci [26 Ekim 1871] ve merkûmun bu fezâhatinde şerîki bulunan Yunânî Yorgi Maçika'nın dahi mâh-ı mezkûrun on ikinci gününden [27 Ekim 1871] i'tibâren haklarında usûl-i teşhîriyye ba'de'l-icrâ üçer sene müddetle İzmir'de küreğe konulmaları husûsunun savb-ı vâlâlarına bildirilmesi ve şübhe üzerine tevkîf olunan Yunânî Hırsto Maçika ve Covanni Armako nâm şahıslardan Covanni Armako'nun sirkat-i mezkûrede medhaline dâ'ir bir gûne emâre alınamamış ise de sâbıkâlu takımdan bulunması cihetiyle İzmir'de olması câ'iz olamayacağından memleketi cânibine tard edilmiş ve Hırsto Maçika'nın dahi aklına hiffet getürdüğü tabîb tarafından raport ile beyân olunmadığından li-ecli't-tedâvi Mağnisa'da kâ'in Dârü's-şifâ'ya gönderilmiş olmaları yolunda görüldüğü Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz seksen altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [22 Ocak 1874]

[134-b/135] **Konusu:** *Tire Kazası Arap Pınarı'ndaki değirmende Tireli Mehmet'i öldüren Alacabaş Oğlu Bayram'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beşe sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine, Davul Oğlu Şerif Ahmet'i yaralayan Hüseyin'in ise 179. madde gereğince bir sene müddetle hapsedilmesine karar verilmiştir. [22 Ocak 1874]*

Evrak Numarası: 984

Bu dahi

Tire Kazâsı'na tâbi' Arab Pınarı nâm mahalde kâ'in değirmende vefât eden Tireli Mehmed'in kâtili olan Alacabaş Oğlu Bayram Davul Oğlu Şerîf Ahmed'in cârihi Oğlaklı Hüseyin haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 8 Safer sene 89 [17 Nisan 1872] târihli ve elli yedi numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli asâleten ve vekâleten müdde'î bulunan Hasan ve Ahmed müdde'â-'aleyh merkûm Bayram'ın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâlarından meccânen fâriğ olub maktûl-i merkûm Mehmed'in dem ü diyetine müte'allik da'vâdan kabûlünü hâvî zimmeti ibrâ ve ıskât eyledikleri hakkında tarafeynin takrîr ve tasdiklerini beyândan 'ibâret olmağla müdde'iyân-ı merkûmândan asîl ve vekîl-i merkûm müdde'â-'aleyh merkûmun zimmetini müvekkilesine dahi izâfe ederek ibrâ etmiş ise verese-i merkûmenin fîmâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûmdan nesne da'vâsına kâdirler olamayacakları cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tahkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-i gayr-i ta'ammüdin merkûm Bayram'dan südür eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediği gibi Hüseyin'in dahi Şerîf Ahmed'i bıçakla cerh ettiği ikrârıyla tahakkuk eylediğine binâ'en kâtil-i merkûm Bayram'ın [s.135] Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi yedinci gününden [14 Ağustos 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmıyla cârih-i merkûm Hüseyin'in dahi yüz yetmiş dokuzuncu madde-i kânûniye hükmünce bir sene müddetle habs edilmesinin savb-ı devletlerine iş'ârı ve makteletinde bulunub haklarında

hükme medâr bir gûne emâre alınamayan Şerîf Ahmed ve Kalender nâm kimesnelerin salıverilmiş olmaları yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz seksen dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Bayram'ın vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [22 Ocak 1874]

[135-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Akhisar Kazası Seydi Oba Köyü ahalisinden Hacı Osman'ın kızı Hatice'nin ırzına geçen Deli İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle küreğe konulmasına ve bekaret bedeli olan 2.000 kuruşun kendisinden alınarak Hatice'ye verilmesine, İbrahim'e yardım eden Hüseyin'in ise dört buçuk aya yakın süredir hapiste olması 206. kanun maddesi gereğince yeterli görülerek serbest bırakılmasına karar verilmiştir. [22 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 1002

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Akhisar Kazâsı'nda kâ'in Seydi Oba Karyesi ahâlîsinden Hacı Osman'ın kerîmesi Hatice'ye cebren fi'l-i şenî' icrâsıyla bokrini izâle eden Deli İbrâhim ile mezbûrenin kaldırılmasında merkûm İbrâhim'e refâkat eyleyen Hüseyin haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden 28 Rebû'l-evvel sene 89 [5 Haziran 1872] târihi ve yüz altı numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâk-nâmeli melfûf mazbatası evrâk-ı sâ'iresiyle Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran merkûm İbrâhim'in mezbûr Hüseyin'e mu'âvenet ve refâkatiyle mezbûre Hatice'yi cebren kaldırub bokrini izâle eylediği inde't-tedkîk ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk etmiş olduğuna mebnî merkûm İbrâhim'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve ikiyüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Rebû'l-âhiri'nin yirmi ikinci gününden [11 Temmuz 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması ve zamân-ı bokr olarak mahallince takdîr olunan iki bin guruşun kendüsünden bi't-tahsîl mezbûreye verilmesi ve mu'în-i mezbûr Hüseyin'in dört buçuk mâha resîde olan müddet-i tevkîfi

iki yüz altı madde-i kânûniye ‘ilâvesi hükmünce hakkında cezâ-yı kâfi görüldüğünden salıverilmesine karâr verilmiş olması yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 26 Zi’l-hicce sene 89 ve fî 12 Şubat sene 88 [24 Şubat 1873] târihi ve bin iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 Z (Zi’l-hicce) Sene (12)90 [22 Ocak 1874]

[136-a] Konusu: *İzmir Sancağı Ödemiş Kazası Merke(?) Köyü ahalisinden Bahçivan Yorgi’nin Oğlu Sidbera’nın ırzına geçen Deli Hasan’ın Ceza Kanunu’nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dair Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. [22 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 978

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı’nda vâki‘ Ödemiş Kazâsı muzâfâtından Merke(?) Karyesi ahâlîsinden Bağçivân Yorgi’nin Oğlu Sidbera’ya fî l-i şeni‘ icrâ eylediği inde’t-tedkîk ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eden Deli Hasan’ın Kânûn-ı Cezâ’nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ’ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Muharremi’nin yirmi dördüncü gününden [3 Nisan 1872] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması vilâyet-i celîlelerinin 21 Cemâziye’l-âhir sene 89 [26 Ağustos 1872] târihli ve yüz doksan dört numarolu tahrîrâtıyla vârid olan bâlâsı fezlekelü Divân-ı Temyîz-i Vilâyet mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 24 Zi’l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 Z (Zi’l-hicce) Sene (12)90 [22 Ocak 1874]

[136-b] Konusu: *Meşhur eşkıyalardan olup öldürülen Oruç Oğlu Hasan’ın işbirlikçilerinden Süleyman’ın Ceza Kanunu’nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs’a gönderilmesine dair Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 949

Bu dahi

Eşkiyâ-yı meşhûreden olduğu hâlde telef edilen Oruç Oğlu Hasan'ın rüfekâsından olduğu inde't-tedkîk ihbârât-ı vâki'a ile tahakkuk eden Süleyman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Zi'l-hiccesi'nin sekizinci gününden [22 Mart 1869] i'tibâren yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi vilâyet-i celîlelerinden fî 23 Cemâziye'l-âhire sene 89 [28 Ağustos 1872] târihli ve yüz seksen beş numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz altmış dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[137] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Milas Kazası Kazıklı Köyü ahalisinden Ali Hâce Oğlu İbrahim ve Tekeli aşiretinden Ali Dayı Oğlu Hasan isimli kişiler, Bozöyük Kazası bağlı Sazak isimli yerde Keten Muhtarı Ali ile Çapan aşiretinden Hacı Süleyman Oğlu Hasan'ın eşya ve parasını çalmışlardır. İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle İzmir'de küreğe konulmasına, Ali Dayı Oğlu Hasan'ın ise suçlu olup olmadığı kesin olarak bilinemediğinden kefaleten serbest bırakılmasına karar verilmiştir. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 996

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Milas Kazâsı dâhilinde Kazıklı Karyesi ahâlîsinden olub Bozöyük Kazâsı'na tâbi' Sazak nâm mahalde Keten Muhtârı Ali ile Çapan 'aşiretinden Hacı Süleyman Oğlu Hasan'ın eşyâ ve akçelerini sirkat eden Ali Hâce Oğlu İbrâhim ve Tekeli 'aşiretinden Ali Dayı Oğlu Hasan nâm şahıslar haklarında icrâ edilen tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 3 Şa'bân sene 89 [6 Ekim 1872] târihi ve iki yüz otuz üç numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmân İbrâhim müsellağ ve Hasan silahsız oldukları hâlde çeşme yanında olan Süleyman Oğlu

Hasan'ın kuşağıyla akçesini ve mu'ahharan Muhtâr Ali'nin abdestliği ahz ve sirkat eyledikleri bi't-te'vîl vâki' olan ikrârları ve ihbârât ve emârâtla tahakkuk eylediğine binâ'en merkûm İbrâhim'in altmış ikinci madde-i kânûniye 'ilâvesi hükmünce küreğe konulmasına oraca karâr verilmiş ise de İbrâhim'in dağlarda ve karyelerde gezer makûleden olduğuna dâ'ir evrâk-ı mevcûdede bir gûne sarâhat olmadığından hareketi 'ilâve-i mezkûreye temâs etmeyüb ikiyüz yirmi birinci maddeye tevâfuk edeceğinden merkûm İbrâhim'in bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Rebî'ul-âhiri'nin üçüncü gününden [10 Haziran 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle İzmir'de küreğe konulması ve sâriklerin eslihâdan mâ'adâ kendülerinin olduğu isbât olunan eşyâlarının dahi usûl ve emsâline tevfikân ashâbına verilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi ve merkûm Hasan çocuk olub müsellah olmadığı ve fazîha-i gasba cür'eti dahi İbrâhim'in ihbârıyla vukû' bulduğu anlaşıldığından bunun mükeffelen salıverilmesinin mahalline bildirilmiş olması yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 12 Şubat sene 88 [24 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz doksan altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[138-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Adala Kazası Çapaklı Köyü ahalisinden olup, aynı köyden Hacı Hafız'ın Oğlu Mehmet'in ırzına geçen Zeynep Oğlu Mustafa ve Karaca Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına dair Aydın Vilâyetine gönderilen şukkadır. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 967

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı dâhilinde kâ'in Adala Kazâsı'nda Çapaklı Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Hacı Hâfız'ın mahdûmu Mehmed'e cebren fi'l-i şeni' icrâ eylediği inde't-tedkîk ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eden Zeyneb'in Oğlu Mustafâ ve Karaca Süleyman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Recebi'nin on dördüncü gününden [29 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları vilâyet-i

celilelerinden 12 Rebû'l-âhir sene 89 [19 Haziran 1872] târihli ve yüz yirmi numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı sâ'iresi üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz altmış yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[138-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Gelenbe Nahiyesi Yortan Köyü (Bostancı) ahalisinden ve zaptiye askerlerinden Serrac Oğlu Ahmet'in bıçakla sol elinin beş parmağını yaralayan Dana Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 177. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, yaralının cerrah masrafının kendisine ödetilmesine karar verilmiştir. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 981

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda Gelenbe Nâhiyesi'ne tâbi' Yortan (Bostancı) Karyesi ahâlîsinden ve 'asâkir-i zabtiye neferâtından Serrâc Oğlu Ahmed'in cârihi Dana Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celilelerinden 18 Muharrem sene 89 târihli ve yirmi beş numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz'in Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâklü melfûf mazbatası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Mehmed'in mezbûr Ahmed'i kendüsünü sirkat fi'line tasaddîsinden dolayı der-dest içün ta'kîb eylemesinden nâşî yedinde bulunan bıçak ile cerh ederek sol elinin baş parmağını kat' edüb diğêr üç parmaklarını dahi cerh eylediği tahakkuk etmiş olduğuna ve cereyân eden mürâfa'a-i şer'iyeyde yedi bin guruş üzerine tarafeynin sulh oldukları anlaşıldığına mebnî merkûm Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin on sekizinci gününden [28 Temmuz 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulub masârif-ı cerrâhiyenin dahi istîfâsı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz seksen bir

numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağla icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[139-a] Konusu: *Gönü Köyü ahalisinden Kör Oğlu Mehmet'in yolda önüne çıkıp parasını isteyen Karaok Köyü ahalisinden Şemsi İmam Oğlu Mehmet'in iki senedir hapiste olması göz önüne alınarak tahliye edilmesine karar verilmiştir. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 974

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Gönü Karyesi ahâlîsinden Kör Oğlu Mehmed'in esnâ-yı râhda önüne çıkub teşhîr-i silâha ve harbe mütecâseretle akçe taleb eylediği inde't-tedkîk Zâbita Mehmed'in haberi ve emâre ile tahakkuk etmiş olan Karaok Karyeli Şemsi İmam Oğlu Mehmed'in altmış ikinci madde-i kânûniye 'ilâvesine tevfikân üç sene müddetle küreğe konulmasına karâr verildiği vilâyet-i celîlelerinden 19 Muharrem sene 89 [29 Mart 1872] târihli ve kırk dört numarolu vârid olan tahrîrâta melfûf Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatasında gösterilmiş ise de merkûm Mehmed'in dâ'imâ müsellahan şurada burada geşt ü güzâr ve ebnâ-yı sebîle îsâl-i dest-i hasâr eder makûleden olduğuna dâ'ir sarâhat görülemediği cihetiyle hareket-i vâkı'ası 'ilâve-i mezkûre ile mücâzâtını mûcib olmayacağı misillü kendüsüne 'azv olunan madde dahi fi'le çıkmış bir şey olmayub akçe talebinden 'ibâret bir hâl olduğundan ve seksen sekiz senesi Muharremi'nin yirmi birinci gününden [12 Nisan 1871] berü güzerân eden müddet-i mahbûsiyeti iki seneye takarrüb eylediğinden hemen salıverilmesi lâzım geleceği Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkeme-i Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz yetmiş dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[139-b] Konusu: *Menemen Kazası Hasanlar Köyü ahalisinden Hallac Oğlu Hüseyin, arkadaşları Şerif Ali ve Osman Oğlu Kara Mehmet ile Hacı Mehmet'in kızı İsmihan'ın zorla ırzına geçmiştir. Şerif Ali ve Osman Oğlu Kara Mehmet zaptiye askeri olduklarından sevk memuru vasıtasıyla ordularına gönderilmişlerdir. Hallac Oğlu Hüseyin'in ise Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten*

sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması, bekaret bedeli olarak mahallince takdir edilen 500 kuruşun kendisinden tahsil edilerek İsmihan'a verilmesi uygun görülmüştür. [23 Ocak 1873]

Evrak Numarası: 972

Bu dahi

Menemen Kazâsı'na tâbi' Hasanlar Karyesi ahâlîsinden Hallac Oğlu Hüseyin'in refikleri bu karyeli Şerîf Ali ve Osman Oğlu Kara Mehmed nâm şahıslar ile karye-i mezkûreyi Hacı Ahmed'in kerîmesi İsmihan'ı kaldırub cebren fi'l-i şeni' icrâsıyla izâle-i bikrine mücâseret eylediği ba'de't-te'vîl vâki' olan ikrârı ve ihbârât-ı vâkı'a ve emâre ile tahakkuk eylemiş ve refikleri merkûmân 'asâkir-i zabtiyeden buldukları cihetiyle sevk me'mûru ma'rifetiyle ordularına gönderilmiş olduğundan merkûm Hüseyin'in iki yüzüncü madde-i kânûniye hükmünce icrâ-yı mücâzâtı vilâyet-i celîlelerinden 5 Muharrem sene 89 [15 Mart 1872] târihli ve elli iki numarolu vürûd eden tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı fezlekeli melfûf mazbatasında gösterilmiş olup ancak mezkûr ikiyüzüncü madde-i kânûniye cezâyâ dâ'ir olmayub cebren fi'l-i şeni' icrâ edenlerin muvakkaten küreğe konulması hükmünü mutazammın olan yüz doksan sekizinci madde-i kânûniye müteferri'asından olduğu cihetiyle bu maddenin mazbata-i mezkûrede tasrîh edilmemiş olması yolsuz idüğüne binâ'en merkûm Hüseyin'in mezkûr yüz doksan sekizinci madde hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi'kan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Rebû'l-âhiri'nin yirmi beşinci gününden [25 Temmuz 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve mezkûr iki yüzüncü madde hükmünce zamân-ı bîkr olarak takdîr olunan beşyüz kuruşun merkûmdan bi't-tahsîl mezbûreye i'tâ olunması lâzım geleceği Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz yetmiş iki numerosu ile murakkaman verilen mabatada ifâde olunmağın icâbının icrâ buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[140-a] Konusu: *Nazilli Kazası ahalisinden olup Ödemiş Kazası Adagidi Köyü civarındaki Kavaklıkuyu içinde cesedi bulunmuş olan Şemsettin Efendi'nin katili Bakkal Hacı Mehmet Oğlu Ali'dir. Bu Hacı Hüseyin isimli kişinin ihbarından ve Şemsettin Efendi'nin üzeri yazılı bıçağının Ali'nin üzerinde çıkmasından anlaşılmıştır. Hacı*

Mehmet Oğlu Ali'ye Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [23 Ocak 1873]

Evrak Numarası: 966

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Nazilli Kazâsı ahâlîsinden olup Ödemiş Kazâsı'na tâbî' Adagidi Karyesi civârında vâki' Kavaklıkuyu derûnunda na'sı bulunmuş olan Şemseddin Efendi'nin kâtili olan Bakkâl Hacı Mehmed Oğlu Ali nâm şahıs hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeye dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden 18 Muharrem sene 89 [28 Mart 1872] târihli ve otuz bir numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Ali'nin mezbûr Şemseddin Efendi'yi katl ve telef eylediği Hacı Hüseyin'in vâki' olan darb maddesini haber vermesi ve Şemseddin Efendi'nin üzeri yazılı bıçağı Ali'nin üzerinde zuhûr etmesi emârâtıyla muhakkak olduğuna ve verese-i maktûlün dem ü diyetine müte'allik 'âmme-i da'vâdan ferâgat eyledikleri anlaşıldığına ve ihbârât ve emârât-ı mevcûdede medâr-ı hükm olup ta'ammüde dâ'ir bir gûne ser-rişte görülemediğinden merkûmun kâtil-i gayr-i müte'ammid i'tibâr olunması emr-i zarûrî göründüğüne binâ'en merkûm Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûl tevfiķan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Rebû'l-evveli'nin ikinci gününden [22 Mayıs 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle vaz'-ı kürek olunmak üzere Kıbrıs Cezâresi'ne i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 şubat sene 88 [22 şubat 1873] târihi ve dokuz yüz altmış altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmış olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[140-b] Konusu: *Ödemiş Kazası Turgutlu Mahallesi sakinlerinden olup, yine aynı mahalleden Aişe Hatun'u sinirliiyken istemeden öldüren Serrac Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 989

Bu dahi

Ödemiş Kazâsı mahallâtından ve Turgutlu Mahallesi sâkinlerinden olup yine bu mahalleli Âişe Hâtun'un kâtili denilen Serrâc Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden gelen 10 Safer sene 89 [19 Nisan 1872] târihli ve seksen altı numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-i şer'î me'âli müdde'î-i asîl ve vekîl Ali müdde'â-'aleyh merkûm Serrâc Mehmed'in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâsından meccânen fâriğ olup maktûle-i merkûme Âişe'nin dem ü diyetine müte'allik da'vâdan müdde'â-'aleyh mezbûrun kabûlünü şâmil zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve ıskât eylediğini beyândan 'ibâret olup bu sûretde vekîl-i merkûm müdde'â-'aleyh merkûmun zimmetini müvekkilelerine dahi izâfet ederek ibrâ etmiş ise verese-i katîl fimâ-ba'd husûs-ı mezbûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûmdan nesne da'vâsına kâdirler olmayacakları cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun fevân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Serrâc Mehmed'den sūdûr eylediği inde't-tedkîk ihbârât-ı vâkî'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk etmiş olduğuna mebnî merkûm Serrâc Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiқан ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Şa'bân-ı'nın beşinci gününden [31 Ekim 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz seksen dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[141] **Konusu:** *Çeşme Kazası ahalisinden Vasil'in Oğlu Anton'u bir kavgada bıçak ve sopalarla öldüren ve Vasil'i de yaralayan kişilere verilen cezalara dairdir. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 963

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Çeşme Kazâsı ahâlîsinden Anton veled-i Vasil'in kâtillerinden der-dest edilen Yani Lefteraki ile mu'în-ı kâtil olan Yorgi Levendi nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i nizâmiyyeye dâ'ir vilâyet-i celilelerinden 29 Safer sene 89 [8 Mayıs 1872] târihli ve yetmiş dokuz numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Yani Nakraki ile firârî Yani ve Hacı Yakomi Oğlu Yorgi münâza'a esnâsında mezbûr Anton'u bıçak ve sopalar ile katl ve telef eyledikleri ve pederi Vasil dahi bıçakla merkûm Yorgi cerh eylediği ve merkûm Yorgi Levendi sopa ile katl-i mezkûrda merkûmlara mu'âvenet etdiği ihbârât-ı vâkı'a ile tahakkuk eylediğine binâ'en merkûmûndan Yani Lefteraki'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelîsine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan târih-i habsinden mu'teber olmak ve on beş sene müddetle vaz'-ı kürek olunmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve mu'în-i kâtil denilen Yorgi Levendi'nin yüz yetmiş beşinci madde hükmünce mukaddemâ güzerân eden müddet-i habsi ba'de'l-mahsûb târih-i tevkîfinden i'tibâren ba'de't-teşhîr mahallinde üç sene müddetle küreğe konularak târih-i habslerinin bildirilmesi ve firârî-i merkûmân Yani Levendi ve Hacı Yakomi Oğlu Yorgi'nin dahi kırk beşinci madde hükmünce tahdîd-i cezâları gösterilmiş ise de merkûmân tutulub muhâkemeleri icrâ olunmadıkça gıyâben haklarında ta'yîn-i cezâ usûlüne tevâfuk etmeyeceğinden bunların bi-eyyi-hâlin buldurulub icrâ-yı istintâk ve muhâkemeleriyle hâsıl olacak netîceye göre hükümlü mazbatasının gönderilmesi ve bir de tafsîlât-ı iş'ârâta nazaran hîn-i vâkı'ada merkûm Yorgi Kaçoni'nin hânesi damından maktûlün başına taş atdıkları haber verilen Kaçoni familyası hakkında ne mu'âmele edildiğine dâ'ir sarâhat olmadığından burasının dahi beyân ve inbâ edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz altmış üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve kâtil-i merkûm Yani Lefteraki'nin vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına ve merkûmânın târih-i habslerinin bu tarafa ve merkûm Yani Lefteraki'nin ibtidâ-yı tevkîfinin mezkûr mutasarrıflığa dahi iş'ârına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[142] **Konusu:** *Urla Kazası Demirciler Köyü ahalisinden Kıryako Aşmat Askimanka'yu tüfek kurşunuyla öldüren aynı köylü Atnaş'a Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 982

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Urla Kazâsı'na tâbi' Demirciler Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Kıryako Aşmat Askimanka nâm kimesnenin kâtil-i olan Atnaş hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 16 Zi'l-hicce sene 88 [26 Şubat 1872] târihli ve yüz yetmiş dört numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli maktûl-i merkûm Kıryako'nun hasren vârisi olan teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den babası Aşmat müdde'â-'aleyh Atnaş'ın inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâsından meccânen fâriğ ve husûs-ı mezkûre ve kâtil-i merkûmun dem ü diyetine müte'allik da'vâdan müdde'â-'aleyh mezbûrenin zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ ve ıskât eylediği hakkında tarafeynin ikrâr ve tasdîklerini beyândan 'ibâret olmağla bu sûretde müdde'î-i merkûm fîmâ-ba'd husûs-ı mezkûrdan dolayı müdde'â-'aleyh merkûmdan nesne talebine kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Atnaş'ın mezbûr Kıryako'yu tüfenk kurşunuyla katl ve telef eylediği tahkîkât-ı vâkı'a ile mütehakkık olduğuna ve katl-i mezkûrun Atnaş'dan südüru ta'ammüd renginde görünür ise de merkûm Atnaş mezbûr Kıryako ile refiklerine kendü tarlası civârında kül yakmamalarını tenbîh ederek gidüb geldiğinde bunlar yine orada ânın men' etdiği işle iştigâllerini gördüğünden hâsıl olan tehevür üzerine vukû' bulduğu anlaşıldığına mebnî merkûm Atnaş'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen beş senesi Rebîü'l-evveli'nin on birinci gününden [2 Temmuz 1868] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz seksen iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve

merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[143] **Konusu:** *Tire Kazası Kürdüllü Köyü ahalisinden Mandeli Oğlu İbrahim'i yaralayan, Çalgıcı Kıpti Süleyman'ı ise tüfek kurşunuyla istemeden öldüren Hasan'a Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [23 Ocak 1873]*

Evrak Numarası: 992

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Tire Kazâsı'na tâbi' Kürdüllü Karyesi ahâlisinden olup yine bu karyeli Mandeli Oğlu İbrâhim'in cârihi ve Çalgıcı Kıptî Süleyman'ın kâtili olan Hasan hakkında icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'iyeye ve muhâkeme-i nizâmîyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden 26 Zi'l-hicce sene 88 [7 Mart 1872] târihli ve yüz yetmiş altı numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli maktûl-i merkûmun verâseti zevceleri Rahîme ve Hatîce ile kız karındaşları Gevher ve İsmihân'ı münhasır olup müdde'iyân-ı mezbûrân Rahîme ve Hatîce ve Gevher ve İsmihân'ı müdde'â-'aleyh merkûm Hasan'ın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâlarını isbâtından ızhâr-ı 'aciz edüb müdde'â-'aleyh mezbûru tahlîfe dahi tâlibeler olmamalarıyla mûcibince da'vâ-yı vâkı'alarıyla müdde'â-'aleyh mezbûra bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduklarını beyândan 'ibâret olmağla bu sûretde müdde'iyân-ı mezbûrân tahlîfe tâlibeler olmadıkları hâlde fimâ-ba'd husûs-ı mezkûrda müdde'â-'aleyh merkûm bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdireler olmayacakları cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılınmış olduğuna ve sibâk-ı iş'âra nazaran merkûm Hasan'ın tüfenk kurşunuyla min-gayr-i ta'ammüdin mezbûr Kıptî Süleyman'ı katl ve İbrâhim'i cerh eylediği ihbârât ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eylediğine mebnî merkûm Hasan'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen altı senesi Ramazân'ı guresinden [5 Aralık 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve mecrûh İbrâhim'in masârif-ı cerrâhiyye ve ücret-i eyyâm-ı mu'attalasını olan bin yirmi beş guruşun tahsîl edilmesinin mahalline bildirilmiş olması

yolunda idüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz doksan iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ve ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [23 Ocak 1874]

[144] **Konusu:** *İzmir Sancağı Tire Kazası'nda oturan Gireğizli aşiretinden Himmet Oğlu Çoban Mehmet'in çadırını basıp darp etmeye ve yaralamaya cüret eden Cerid Aşiretinden Nebi Oğlu Hüseyin, Dayı Oğlu Ahmet ve Burhan aşiretinden Çakıcı Oğlu Abdi isimli kişilerden Abdi'ye Ceza Kanunu'nun 218. maddesinin birinci fıkrası gereğince on beş, diğerlerine ise yedişer sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [4 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1001

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Tire Kazası dâhilinde meskûn Gireğizli 'aşiretinden Himmet Oğlu Çoban Mehmed'in haymesini basub gasb ve darb ve cerhe mütecâseretleri tahakkuk eden Cerid 'aşiretinden Nebi Oğlu Hüseyin Oğlu Dayı Oğlu Ahmed ve Burhan 'aşiretinden Çakıcı Oğlu Abdi nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden fî 29 Receb sene 89 [2 Ekim 1872] târihli ve ikiyüz yirmi yedi numerolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı istintâkıyyesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle revîş-i iş'âra nazaran merkûmdan Abdi ve Hüseyin ve Ahmed'in leylen ve müsellahan mezbûr Çoban Mehmed'in haymesini basub bunlardan Abdi merkûmu darb ederek ve tüfenklerini endâht ile men' ve def'leri çâresine teşebbüs edenleri tahvîf eyleyerek ma'lûmü'l-mikdâr akçe ve eşyâsını ahz ü gasb eyledikleri inde't-tedkîk ihbârât-ı vâkî'a ve emâre-i mevcûde ile tahakkuk etmiş olduğuna ve mecrûhun parası müddet-i kalîle tarafından kesbü't-tâm(?) etmiş cüz'i bir şey olarak cerîmeden ma'dûd olamayacağı cihetiyle merkûmların hareketleri iki yüz on sekizinci madde-i kânûniyeye muvâfık olduğu hâlde mazbata-i mezkûrede iki yüz sekizinci yazılmış olması sehv kabîlinden gönderildiğine binâ'en mezkûr iki yüz on sekizinci maddenin fıkrâ-i evvelîsine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Ramazânı'nın sekizinci gününden [21 Kasım

1871] i'tibâren merkûmlardan Abdi'nin cerhe tasaddîsi cihetiyle on beş ve diğçerlerinin yedişer sene müddetlerle küreğçe konulmak üzere haklarında usûl-i teşhîriyye ba'de'l-icrâ Kıbrıs'a i'zâmları ve akçe ve emvâl-i magsûbenin dahi nizâmen bi't-tedkîk zâhire ihrâcıyla sâhib-i merkûma i'tâ kılınması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve bin bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmların vusûllerinde ol-vechile küreğçe konulmaları Kıbrıs Mıtasarrıflığı'na bildirilmiş olmağçla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Muharrem Sene (12)90 [4 Mart 1873]

[145] Konusu: *Urla Kazası ahâlisinden Cafer Oğlu Hasan'ı kavga sırasında öldüren abisi Hüseyin ve abisinin kayınpederi Kara Mehmet isimli kişilerden Hüseyin'e beş sene, Kara Mehmet'e ise on beş sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [5 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1005

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir tevâbi'âtından Urla Kazâsı ahâlîsinden olup yine bu kazâlı Cafer Oğlu Hasan'ın kâtili olan Kara Mehmed ile mu'îni Damadı ve maktûlün birâderi Hüseyin haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden fî 10 Safer sene 89 [19 Nisan 1872] târihli ve altmış beş numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î ve vekîl Hüseyin müdde'â-'aleyh Kara Mehmed'in inkârına mukârin bundan akdem tasaddî etmiş olduğı da'vâsından bi'l-vekâle fâriğç olub husûs-ı mezkûre ve maktûl-i merkûm Hasan'ın dem ü diyetine müte'allik da'vâdan müdde'â-'aleyh merkûmun zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğini beyândan 'ibâretç olub bu-sûretde vekîl-i mezbûr müdde'â-'aleyh mezbûrun zimmetini müvekkilelerine izâfetç ederek ibrâ etmişç ise verese-i katîl fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûmdan nesne da'vâsına kâdirç olamayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâretç kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun sebkç eden münâza'a esnâsında merkûm Kara Mehmed'den südür edüb ve merkûm Hüseyin'in dahi mu'âvenetç eylediğı ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkukç etmişç olduğına mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmişç dördüncü ve yüz yetmişç beşinci maddeleri

ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen yedi senesi Rebû'l-âhiri'nin yirmi ikinci gününden [22 Temmuz 1870] i'tibâren merkûm Kara Mehmed'in on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması ve mu'îni Hüseyin'in dahi kendü birâderi hakkında böyle bir mu'âmeleye mütecâsereti esbâb-ı müşeddideden bulunduğu cihetle beş sene müddetle küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 26 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 12 Şubat sene 88 [24 Şubat 1873] târihi ve bin beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve kâtil-i merkûm Kara Mehmed'in vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Muharrem Sene (12)90 [5 Mart 1873]

[146-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Köyceğiz Kazası ahâlisinden Bodur Oğlu Ahmet'in karısı Aişe'nin ırzına geçen Çullu Oğlu Mehmet ve Selim Oğlu Mehmet isimli kişilere evli ve iffetli bir kadına tecavüz etmeleri nedeniyle Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve beş sene buldukları yerde kürek cezası verilmiştir. [5 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1013

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Köyceğiz Kazâsı ahâlîsinden Bodur Oğlu Ahmed'in zevcesi Âişe'ye cebren fi'l-i şenî' icrâ eyledikleri inde't-tedkîk vukû' bulan ikrârlarıyla tahakkuk eylemiş olduğu vilâyet-i celîlelerinden fî 29 Rebû'l-âhir sene 89 [6 Temmuz 1872] târihli ve yüz sekiz numarolu vârid olan tahrîrât Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak ve melfûf mazbatası me'âllerinden müstebân olan Çullu Oğlu Mehmed ve Selîm Oğlu Mehmed'in müte'ehhil ve ehl-i 'iffetden olan öyle bir hâtuna cebren fi'l-i şenî' icrâ eylemiş olmaları esbâb-ı müşeddideden 'add olunarak Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Recebi'nin altıncı gününden [21 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle küreğe konulmaları husûsunun savb-ı vâlâlarına bildirilmiş ve bi'l-iştibâh taht-ı tevkîfe alınub inde't-tedkîk bu bâbda medhali tebeyyün etmeyen Kerîm Oğlu Mehmed'in salıverilmiş olması yolunda görüldüğü Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 29 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 15 Şubat sene 88

[27 Şubat 1873] târihi ve bin on üç numerosu ile murakkaman verilen mazbtada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Muharrem Sene (12)90 [5 Mart 1873]

[146-b] Konusu: *Nazilli Kazası İnce Köyü ahalisinden Yamandi Oğlu Yani'yi istemeden öldüren Sisamlı Yani Oğlu Çeyni Kasap Manol'un Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [5 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1015

Bu dahi

Nazilli Kazâsı'na muzâf İnce Karyesi ahâlisinden Yamandi Oğlu Yani'yi feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin cerh ve itlâf eylediği inde't-tedkîk ihbârât-ı vâkı'a ile tahakkuk eden Sisamlı Yani Oğlu Ceyn'i Kasab Manol'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü madde hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Şevvâli'nin ikinci gününden [16 Ocak 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs Cezâresi'ne i'zâm olunması vilâyet-i celîlelerinden fî 29 RA (Rebû'l-evvel) 89 târihli ve dört yüz otuz üç numarolu vârid olan tahrîrât-ı cevâbiye ile Meclis-i Temyîz-i Livân'ın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak ve melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 29 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 15 Şubat sene 88 [27 Şubat 1873] târihi ve bin on beş numerosu ile murakkaman verilen mazbtada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması cezâre-i mezkûre mutasarrıflığına bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Muharrem Sene (12)90 [5 Mart 1873]

[147] Konusu: *Saruhan Sancağı Kırkağaç Kazası Bakırköy ahalisinden Semerci İbrahim Oğlu Ahmet'i tüfek kurşunuyla öldüren İran Devleti tebaasından Mehmet Ali'ye Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve Kıbrıs'ta on beş sene kürek cezası verilmiştir. [5 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 975

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İran Devleti teba'asından olup Saruhan Sancağı'nda vâkı' Kırkağaç Kazâsı'na tâbi' Bakır Karyeli Semerci İbrâhim Oğlu Ahmed'in kâtili olan Mehmed Ali hakkında

icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celilelerinden 18 Muharrem sene 89 [28 Mart 1872] târihli ve otuz numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâklü melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli asâleten ve vekâleten müdde'î bulunan Mehmed müdde'â-'aleyh merkûm Mehmed Ali'nin inkârına mukârin tasaddî eylediği müdde'âsını isbât edemeyüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh merkûm bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın mûcibince müdde'î-i merkûm da'vâ-yı vâkı'asıyla müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu beyândan 'ibâret olub bu-sûretde vekâleten şehâdet eden şâhidânın sezâ ve 'alenen tezkiyeleri icrâ olunmuş ise müdde'î-i asîl ve vekîl-i merkûm da'vâ-yı mezbûresiyle müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olub ancak mahall-i katle savt-ı istimâ' olunur kurâ ve mahallât var ise vereseden sagîre Fâtîma'ya kîbel-i şer'den âher dahi akreb-i ahâlîsi üzerine kasâme ve diyet da'vâsının ikâme etdirilmesi cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığından hukûk-ı şahsiyye cihetinden bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm İrânî Mehmed Ali'nin mezbûr Ahmed'î esnâ-yı râhda önüne çıkub tüfenk kurşunuyla darb ve katl eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylemesiyle merkûm Mehmed Ali'ni yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyyeye tevfiikan küreğe konulmasına oraca karâr verilmiş ve katil-i mezkûr Ahmed'in parasını almak için îkâ' olunmuş renkde ise de refiki Mustafâ'nın firârı cihetiyle paranın alındığına dâ'ir bir ifâde ve ihbârı olmadığı misillü beyyinelerinden münâza'a vukû' bulub bulmadığının tahkîkine mütedâ'ir bir gûne delâ'ile dahi destres olunamamasına nazaran karâr-ı mezkûr yolunda görünmüş idüğüne binâ'en merkûm Mehmed Ali'nin madde-i mezkûre hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Ramazânı'nın yirmi ikinci gününden [16 Aralık 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs Cezîresi'ne i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz yetmiş beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûmun vürûdunda ol-vechile küreğe vaz'ı cezîre-i mezkûre mutasarrıflığına bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Muharrem Sene (12)90 [5 Mart 1873]

[148] **Konusu:** *İzmir'deki Servili Mescid Mahallesi Muhtarı Hacı İbrahim'in katilleri olan İzmirli Zenci Ali ve kura askerlerinden Semerci Hasan isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri Kıbrıs Mutasarrıflığı'na ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [5 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 965

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de vâki' Servili Mescid Mahallesi Muhtârı Hacı İbrâhim'in kâtilleri olan İzmirli Zenci Ali ve kur'a neferâtından Semerci Hasan nâm şahısların icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyelerine ve merkûmânın Cezâir Hanı Hâdisesi'nden dolayı Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyet-i Celîlesine i'zâm kılındıkları ifâdesine dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden fî 15 Zi'l-hicce sene 89 [13 Şubat 1873] târihli ve yüz altmış bir numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î Hacı Mehmed Ali müdde'â- 'aleyhimâ Hasan ve Zenci Ali'den tasaddî eylediği da'vâsından rızâsıyla meccânen fâriğ olub husûs-ı mezkûre müteveffâ-yı mezbûrun dem ü diyetine müte'allik da'vâdan müdde'â- 'aleyhimâ mezbûrânın zimmetlerini kabûllerini hâvî ibrâ ve ıskât eylediği tarafeynin takrîr ve tasdîklerini beyândan 'ibâret olmağla bu-sûretde vereseden ancak müdde'î-i mezbûr Hacı Mehmed Ali ba'demâ husûs-ı mezbûrdan dolayı müdde'â- 'aleyhimâ mezbûrândan nesne da'vâsına kâdir olamayacağı cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûmân Hasan ve Zenci Ali'nin mezbûr Muhtâr Hacı İbrâhim'i bıçakla cerh ve katl eyledikleri ihbârât-ı vâkî'a ile tahakkuk edüb fakat esnâ-yı katilde münâza'a vukû' bulub bulmadığına dâ'ir bir gûne sarâhat olmadığından ta'ammüde hükm kâbil olamayacağına binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve merkûmândan Hasan'ın târih-i habsi olan seksen dört senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin dördüncü [3 Eylül 1867] ve Ali'nin dahi sene-i mezbûre Rebû'l-âhiri'nin yirmi sekizinci [29 Ağustos 1867] günlerinden i'tibâren on beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmeleri divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce

sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz altmış beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunarak keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâya ve merkûmânın hîn-i vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olduğu beyânıyla şukka.

Fî 5 Muharrem Sene (12)90 [5 Mart 1873]

[149-a] Konusu: *Alaçatı Nahiyesi'nde oturan Dimitri'yi sol kolundan tabanca kurşunuyla yaralayarak kolunun kesilmesine neden olan Kara Dayı Oğlu Mustafa'ya Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir, 177. maddesi gereğince üç sene müddetle bulunduğu yerde kürek cezası verilmiş, ayrıca Dimitri'nin cerrah masrafı ve çalışmadığı günlerdeki maddi kaybı ödetilmiştir. Ona yardım eden Ali ise kura erlerinden olduğu için ordusuna gönderilmek üzere İzmir Kışlası'na teslim edilmiştir. [5 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1032

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Alaçatı Nâhiyesi sâkilerinden Dimitri'nin cârihi Kara Dayı Oğlu Mustafâ ile refiki Ali haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden 3 Muharrem sene 89 [13 Mart 1872] târihli ve sekiz numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbatası ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Mustafâ'nın merkûm Dimitri'yi tabanca saçmasıyla sol kolundan darb ve cerh eyleyerek eser-i cerhden kolunun kat' olunduğu tahakkuk eylediğine ve merkûm Ali'nin seksen bir senesi kur'a neferâtından bulunması mülâsebesiyle ordusu cânibine gönderilmek üzere İzmir Kışla-yı Hümâyunu'na irsâl kılınmış olmasına mebnî merkûm Mustafâ'nın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Rebû'l-âhiri'nin dokuzuncu gününden [28 Haziran 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe vaz' ü ilkâ ve masârîf-ı cerrâhiye ile mecrûhun ücret-i eyyâm-ı mu'attalasının merkûm Mustafâ'dan bi't-tahsîl mecrûh-ı merkûma i'tâ olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 29 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 15 Şubat sene 88 [27 Şubat 1873] târihi ve bin otuz iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve Ödemiş Kazâsı'nda vâki' Birgi Nâhiyesi ahâlîsinden maktûlen fevt olan Mehmed'in kâtili hakkında icrâ

olunan tedkîkâta dâ'ir olub sehven evrâk-ı mezkûre ile gönderilmiş olan bâlâsı fezlekeli Divân-ı Temyîz mazbatası leffen i'âde kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Muharrem Sene (12)90 [5 Mart 1873]

[149-b] Konusu: *İzmir Sancağı Tire Kazası Kahrat Köyü ahalisinden Hüseyin Onbaşı'yı tartışma üzerine öldüren Tireli Bakkal Hacı Mehmet Ali Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 174. maddesi gereğince on beş sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmesine dair. [5 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 988

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda vâki' Tire Kazâsı'na tâbi' Kahrat Karyesi ahâlîsinden Hüseyin Onbaşı'yı münâza'a üzerine bi't-tehevvür katl ve itlâf eylediği ihbârât ve emârât ile tahakkuk eden Tireli Bakkâl Hacı Mehmed Ali Oğlu Mehmed'in Cezâir Hânî Hâdisesi'nden dolayı Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyet-i Celîlesine gönderilmiş olduğu misillü verese-i maktûlün 'adem-i taleblerine mebnî mürâfa'a-i şer'iyeye icrâ kılınmadığı vilâyet-i celîlelerinden fî 16 Safer sene 89 [25 Nisan 1872] târihli ve yüz otuz üç numarolu vârid olan tahrîrât-ı cevâbiye ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli mazbatasında inhâ kılındığına mebnî merkûm Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen iki senesi Zi'l-hiccesi'nin beşinci gününden [21 Nisan 1866] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve refki olub şübhe üzerine tevkîf olunan Ahmed'in bu bâbda medhali olmadığı anlaşılmasından nâşî salıverilmesine karâr verilmiş olması yolunda görüldüğü Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz seksen sekiz numarası ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâya ve merkûm Mehmed'in vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olduğu beyânıyla şukka.

Fî 5 (Muharrem) Sene (12)90 [5 Mart 1873]

[150] Konusu: *İzmir'in Karşıyaka Mahallesi ahalisinden Muhtab Nikoli'yi yaralayarak öldürdüğü iddia edilen Şükrü Oğlu Hakkı, Giritli Hüseyin, Mağripli Oğlu diğer Hüseyin ve Raşid isimli kişilerden Hüseyinler ile Raşid'in suçsuz oldukları*

anlaşılmuştur. Bu nedenle salıverilmelerine karar verilmiştir. Hakkı ile ilgili yeterli delil bulunmadığından onun da kefilli olarak salıverilmesi uygun görülmüştür. Nikoli'nin katilinin ortaya çıkarılmasına dair Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [6 Mart 1873]

Evrak Numarası: 977

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de Karşuyaka Mahallesi ahâlîsinden Muhtab Nikoli'nin cârihi ve kâtili denilen Şükrü Oğlu Hakkı hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve tekrîr edilen tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden 16 Şa'bân sene 89 [19 Ekim 1872] târihli ve beş yüz seksen üç numarolu vârid olan tahrîrât-ı cevâbiye ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âlî cânib-i fetvâ-hânededen tasdik olunmayub ikâmesi lâzım gelen ve diyet ve kasâme da'vâsının sûret-i tesviyesi zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce maktûlen vefât eden Mutıab Nikolali'nin kâtilleri denilerek tutulub taht-ı tevkîfe alınan merkûm Hakkı ile Giridli Hüseyin ve Mağribli Oğlu diğêr Hüseyin ile Râşid nâm şahıslardan Hüseyinler ile Râşid'in medhalleri tebeyyün etmediğinden bâ-kefâlet-i kaviyye salıverildikleri misillü merkûm Hakkı hakkında olan ihbârât dahi hükme gayr-i kâfi idüğünden ânın dahi şerâ'it ve kefâlet-i kaviyye ile salıverilmiş olması yolunda görüldüğüne ve bu sûretde merkûm Nikoli'nin elbette bir kâtili olacağına mebnî bi't-taharrî ânın zâhire ihrâcına i'tinâ olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 24 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz yetmiş yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve cihet-i şer'îsi fetvâ-hâne işâreti vechiyle tesviye etdirilmek üzere mezkûr i'lâm leffen i'âde kılınmış olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurumâları siyâkında şukka.

Fî 6 (Muharrem) Sene (12)90 [6 Mart 1873]

[151] Konusu: *Ayazmend ve Armudabad Nahiyeleri topraklarında zeytin ağaçları bulunan Ayvalık Kasabası ahalisi, öşür vergilerini buldukları Ayvalık Kasabası'nda vermek istemektedirler. Ancak sözü edilen nahiyelerin toprakları ahalinin bağlarının ve sabunhanelerinin bulunduğu Ayazmend Kasabası'na uzakta bulunmaktadır. Bu nedenle ahali bu nahiyelerin Ayvalık'a dahil edilerek idare edilmesi talebinde bulunmuştur. Vergilerin Ayvalık'tan alınması toprak kanununa uygun bulunmamıştır, nahiyelerin Ayvalık'a dahil edilmesi de uygun görülmemiş, vergilerin*

toprak olarak nereye bağlı ise oraya ödenmesi hususunda Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [6 Mart 1873]

Evrak Numarası: 1061

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Ayvalık Kasabası ahâlîsinden Ayazmend ve Armud-âbâd Nâhiyeleri toprağında bulunan zeytun eşcârı âşârından kasaba-i mezkûrede istifâsı istid'â olunması üzerine sebk eden isti'lâma cevâben ve te'kîden Hüdâvendigâr Vilâyeti İdâre Meclisi'nden vârid olan üç kıt'â mazbata ol-bâbda makâm-ı Nezâret-i Celîle-i Mâliye ile cereyân eden muhâbereyi şâmil tezkire Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle vilâyetin hülâsa-i iş'ârâtı 'öşr-i mezbûrun Ayazmend tarafından alınması cânib-i hazîneden bildirilmiş ise de ahâlî-i merkûmenin bağı ve sabunhâneleri Ayvalık'da bulunduğu cihetle bu sûret ahâlîce su'ûbet ve müşkilâtı müeddî olmakla berâber tedennî-i vâridâtı mûcib olacağı ve bu yüzden mahallince ihtilâfât vukû' bulduğu beyândan 'ibâret bulunmuş ve nezâret-i mezkûrenin tezkiresinde dahi mezkûr Ayazmend Bergama Kazâsı'na tâbî' bir nâhiye olub Ayvalık ahâlîsi Ayazmend cihetinde ve Urmiye'de(?) tâbî' Armud-âbâd'da külliyyetlü emlâk ve arâzî ve eşcâr edinerek bunun vergü ve a'sârını Ayvalık dâhilindeki emlâk ve arâzîleri vergü ve a'sârı misillü Ayvalık'da vermek iddi'âsında hatta bunun teshîl-i mu'âmelâtı için mezkûr nâhiyelerin Ayvalık'a ilhâken idâre edilmesi talebinde bulunagelmışler ise de 'öşr ve vergünün toprak i'tibârıyla alınması nizâm-ı kadîm iktizâsından bulunmasına ve ahâlînin bağı ve sabun-hânelerinin Ayvalık'da bulunması her tarafca mer'ıyyü'l-icrâ olan nizâm ve kâ'idenin icrâsına mâni' olamayacağı gibi Ayazmend'deki mahsûlât-ı 'öşriyenin Ayazmend'e verilmesinde öyle su'ûbet ve müşkilât dahi olmayub bu bâbda vukû' bulan şikâyât ve tasaddî'yât ilerüde bu nâhiyelerin Ayvalık'a ilhâkına yol bulmak için şimdiden bu sûretle oralarca 'alâka-i idâre peydâ etmek esbâbına hizmet olarak bu yüzden tedennî-i vâridât vukû'u teslîm ve tasdîk olamaz ise de şâyed vukû'ı fırsat olunsa bile ahkâm-ı nizâmiyyenin muhâfazasıyla bu bâbda hâtıra gelen ba'zı mahâzirin def'i için devletce biraz fedâkarlık ihtiyârı îcâb eyleyeceğine binâ'en Ayazmend toprağında kangı mahall ahâlîsinin mahsûlü bulunur ise bulunsun 'öşrünün ber-mûcib-i nizâm toprak i'tibârıyla Ayazmend'de istihsâl veyâhûd Ayvalık ahâlîsinin üzerlerine müsâ'ade olunması şıklarından birinin ihtiyârı gösterilmiş olub ancak zikr olunan Ayazmend ve Armud-âbâd Nâhiyelerinin Ayvalık'a ilhâkı mukaddemâ Ayvalık ahâlîsi tarafından istid'â

olunmuş ve keyfiyet bi'l-etrâf tedkîk olunarak tervîc-i istid'â oraca mahâziri müstelzim görülmüş idüğünden sâhibîn-i mezkûra tebeyyün-i mülhak oldukları mahallerde ibkâsı mukaddemce karârlaştırılarak îcâbı icrâ kılınmışıdi müsted'iyât ve iş'ârât-ı âhire yine bu maksadın istihsâline mebnî olduğu kırâet-i hâliye ile müstedel olub halbûki nezâret-i mezkûrenin mütâla'at-ı meşrûhası vechiyle her mahall a'sârının toprak i'tibârıyla tâbî olduğu merkezden istifâsı kâ'ide-i 'umûmiye iktizâsından olduğu hâlde mezkûr mahallerin bundan istifâsı münâsib ve câ'iz olmadığı gibi mahallince der-miyân olmağla esbâb dahi tagayyür-i idâreyi îcâb eder kuvvet ve derecede görülemediğine binâ'en 'öşr-i mezkûrun toprak i'tibârıyla nizâmı dâ'iresinde Ayazmend'de alınması zımında hükûmetce lâzım gelen tedâbirin icrâsı husûsunun savb-ı devletlerine bildirilmesi tezekkür ve tensîb olunmuş ve keyfiyet vilâyet ve hazînece icrâ-yı îcâbı nezâret-i müşârün-ileyhâya bildirilmiş olmağın oraca da îcâbının hîn-i icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 (Muharrem) Sene (12)90 [6 Mart 1873]

[152-a] Konusu: *Ödemiş Kazası Üzümlü Köyü ahalisinden Recep Oğlu Ali ve Hüseyin isimli kişilerin mallarını gasp eden Hasan Oğlu İbrahim ve arkadaşı Kazanlı Köyü ahalisinden Deli Hasan Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 62. maddenin ilavesi gereğince dörder sene müddetle küreğe konulmalarına, gaspedilmiş malların miktarının kendilerinden alınarak sahiplerine verilmesine karar verilmiştir. [6 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 973

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Ödemiş Kazâsı muzâfâtından Üzümlü Karyeli Receb Oğlu Ali ve Hüseyin nâm kimesnelerin esnâ-yı râhda müsellahan önlerine çıkarak fazîha-i ahz ü gasba mücâseret eyledikleri inde't-tedkîk ihbârât-ı vâkı'a ile tahakkuk eden Hasan Oğlu İbrâhim ve refîki Kazanlı Karyeli Deli Hasan Oğlu Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin on sekizinci gününden [15 Eylül 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr dörder sene müddetle küreğe konulmaları ve emvâl-i magsûbenin dahi bi't-tedkîk tahakkuk edecek mikdârının 'aynen ve bedelen bi'l-istirdâd sâhiblerine verilmesi vilâyet-i celîlelerinden 18 Muharrem sene 89 târihli ve yirmi dokuz numarolu vârid olan tahrîrât ile melfûfâtı üzerine Divân-ı

Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 24 Zi’l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihli ve dokuz yüz yetmiş üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 (Muharrem) Sene (12)90 [6 Mart 1873]

[152-b/153] Konusu: *Nazilli Kazası Malgaç Köyü ahalisinden Ahmet Kızı Aişe, İbrahim isimli kişi tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemede İbrahim’in Aişe’ye dağa gitmeyi teklif ettiği, kabul etmeyince hiddetlenerek bıçak ile yaralayarak öldürdüğü anlaşılmıştır. Bu durumda Aişe’nin İbrahim’i suça teşvik ettiği varsayılarak, İbrahim’in bu cinayeti istemeden işlediğine karar verilmiştir. İbrahim’in Ceza Kanunu’nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesine karar verilmiştir. [9 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1033

Bu dahi

Nazilli Kazâsı muzâfâtından Malgaç Karyeli Ahmed kızı Âişe’nin kâtili olan İbrâhim hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer’iyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 24 Muharrem sene 89 [3 Nisan 1872] târihli ve on dokuz numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri’ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i’lâm-ı şer’î me’âli müdde’â-‘aleyh İbrâhim’in inkârına mukârin tasaddî eylediği da’vâsından meccânen fâriğ olub husûs-ı mezkûra ve katîle-i mezbûre Âişe’nin dem ü diyetine müte’allik da’vâdan müdde’â-‘aleyh mezbûrun zimmeti kabûlünü hâvî ibrâ ve ıskât eylediği hakkında tarafeynin takrîr ve tasdîklerini beyândan ‘ibâret olunmağla bu-sûretde müdde’î-i merkûm fimâ-ba’d husûs-ı mezkûrdan dolayı müdde’â-‘aleyh mezbûrdan nesne talebine kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i’lâm-ı mezkûra işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince mezbûr İbrâhim’in mezbûre Âişe’yi sebk eden va’di üzerine dağa gitmesini teklîf edüb ‘adem-i kabûlünü mebnî hiddetlenerek bıçak ile kasığında cerh ederek itlâf eylediği inde’t-tedkîk vâki’ olan ikrârı ihbârât-ı sâ’ire ile tahakkuk etmiş olduğundan merkûmun yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyenin fıkra-i âhiresine tevffikan i’dâmına oraca karâr verilmiş ve bu karârda katl-i mezkûrun bir cinâyeti berâ-yı icrâ

vukû' bulmuş olmasına zehâb edilmesinden neş'et etmiş olup ancak mezbûre hakkında tasavvur olunan cinâyetin zâten mezbûrenin rızâsı tahtında bulunmasından dolayı cinâyet-i kânûniye renginde olmadıktan başka katli ile icrâya mahal kalmamış olmasına nazaran katl-i mezkûrun bi't-tehevvür min-gayr-i ta'ammüdin îkâ' eylediği anlaşıldığına binâ'en merkûm İbrâhim'in madde-i mezkûrenin fikra-i evvelîsine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsinden i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr [s.153] Kıbrıs'a gönderilmesi lâzım geleceği ve târih-i habsinin defter-i mahsûsuna li-ecli'l-kayd bâ-mazbata bu cânibe ve Kıbrıs Mutasarrıflığı'na iş'ârî divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 29 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 15 Şubat sene 88 [27 Şubat 1873] târihi ve bin otuz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 9 (Muharrem) Sene (12)90 [9 Mart 1873]

[153-a] **Konusu:** *Ödemiş Kazası Balyanbolu Nahiyesi Küre Köyü ahalisinden İbrahim'in kızı Aişe'nin ırzına geçen aynı köylü Ahmet Ağa'ya Ceza Kanunu'nun 198. ve 200. maddeleri gereğince teşhir ve üç sene müddetle kürek cezası verilmiş, bekaret bedeli olarak mahallince takdir edilen 1000 kuruşun kendisinden alınarak Aişe'ye verilmesine karar verilmiştir. [9 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1022

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Ödemiş Kazâsı muzâfâtından Balyanbolu Nâhiyesi'ne tâbî' Küre Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli İbrâhim'in kerîmesi Âişe'ye cebren fi'l-i şeni' icrâsıyla izâle-i bikrine mücâseret eylediği 'inde't-tedkîk ihbâr olunan ikrârı ve emâre-i mevcûde ile tahakkuk eylemiş olduğu vilâyet-i celîlelerinden 15 R (Rebû'l-âhir) sene 89 [22 Haziran 1872] târihli ve yüz yirmi yedi numarolu gelen tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbatası me'âllerinden müstebân olan Ahmed Ağa'nın Oğlu Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Şevvâli'nin onuncu gününden [23 Aralık 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe vaz' ü ilkâ ve zamân-ı bîkr olarak takdîr olunan bin guruşun merkûmdan bi't-tahsîl mezbûreye i'tâ olunması ve merkûme şu fezâhatde mu'âvenetleri haber verilüb hâl-i

firârda oldukları anlaşılan Mülâzim Oğlu Mustafâ ve İbrâhim'in der-destine bi'l-i'tinâ ele geçürüldüklerinde tedkîkât-ı lâzîmenin icrâsıyla tebeyyün edecek cürm ü cinâyetlerine göre cezâlarının tahdîdiyle hükümlü mazbatasının evrâk-ı istintâkıyyesiyle berâber irsâl olunması Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 29 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 15 Şubat sene 88 [27 Şubat 1873] târihi ve bin yirmi iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 9 (Muharrem) Sene (12)90 [9 Mart 1873]

[154-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Muğla Kasabası ahalisinden Katırcı Memiş'in yolda önüne çıkıp akçe ve eşyasını gasp eden Tavas Kazası _ Köylü Kadı Oğlu Osman, Numan Oğlu Değirmenci Küte Kabak Mehmet ve Arap Aişe Oğlu Ali isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına, onlarla işbirliği yapan kaçak Memiş'in yakalanarak soruşturulmasına karar verilmiştir. [9 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1020

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Muğla Kasabası ahâlîsinden Katırcı Memiş'in esnâ-yı râhda önüne çıkub akçe ve eşyâsını ahz ü gasb eyledikleri içlerinden birinin ikrârı ve ihbârât-ı vâkı'a ve emâre-i mevcûde ile tahakkuk eden Tavas Kazâsı'na muzâf _ Karyeli Kadı Oğlu Osman ve Numan Oğlu değirmenci Küte Kabak Mehmed ve Arab Âişe Oğlu Ali nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelîsî'nin guresinden [19 Temmuz 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları ve bunların refki olub hâl-i firârda bulunan diğer Memiş'in ahz ü giriftine i'tinâ kılınarak der-destinde tedkîkât-ı lâzîmenin icrâsıyla derece-i cürm ü cinâyetine göre hakkında lâzım gelen cezânın tahdîdiyle hükümlü mazbata ve evrâk-ı istintâkıyyesinin irsâl olunması vilâyet-i celîlelerinden 2 Muharrem sene 89 [12 Mart 1872] târihli ve otuz üç numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbatası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 29 Zi'l-hicce sene 89 ve fî 15 Şubat sene 88 [27 Şubat 1873] târihi ve

bin yirmi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 9 (Muharrem) Sene (12)90 [9 Mart 1873]

[154-b] Konusu: *Tire Kazası Çiniyeri Köyü ahâlisinden Paşalı Oğlu Mehmet’i kavgada tüfek kurşunuyla öldüren aynı köyden Cennet Oğlu Hüseyin bin Mehmet’e Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve Kıbrıs’ta on beş sene kürek cezası verilmiştir. [9 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1025

Bu dahi

Tire Kazâsı’na tâbi‘ Çiniyeri Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Cennet Oğlu Hüseyin bin Mehmed’in kâtili olan Paşalı Oğlu Mehmed hakkında icrâ edilen mürâfa‘a-i şer‘iyye ve muhâkeme-i nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 6 Receb sene 89 [9 Eylül 1872] târihli ve iki yüz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede‘l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘i me‘âli müdde‘iyân-ı asîl Develi Mehmed ve Fâtıma müdde‘â-‘aleyh merkûm Mehmed’in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri müdde‘âlarını li-ecli‘l-isbât ihzâr eyledikleri şâhid min-‘aliyyi‘l-kasâmeden olduklarından şehâdetleri makbûl olmayub diğerk şâhid ikâmesinden dahi ızhâr-ı ‘aciz etmeleriyle bi’t-taleb müdde‘â-‘aleyh merkûm Mehmed’e bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olunduklarını ve icrâ-yı kasâmenin mahalline havâle kılındığı beyândan ‘ibâret olup bu sûretde müdde‘iyân-ı merkûmân fimâ-ba‘d husûs-ı mezkûr hakkında müdde‘â-‘aleyh merkûme bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdirler olmayub ancak min-‘aliyyi‘l-kasâmeden karye-i mezkûre ahâlîsi üzerlerine kasâme ve diyet da‘vâsından veli-i merkûm imtinâ‘ etdiği sûretde sagîr için âher vasî nasbıyla min-‘aliyyi‘l-kasâmeden kasâme ve diyet da‘vâsına kıyâm etdirilmesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i‘lâm-ı mezkûra işâret kılınmış olduğundan hukûk-ı şahsiyye cihetinin bu vechile tesviyesi ve mufâd-ı iş‘âra nazaran merkûm Mehmed’in mezbûr Cennet’i münâza‘a esnâsında tüfenk kurşunuyla katl eylediği sebk eden ikrârı ve ihbârât-ı vâkı‘a ile sâbit olduğuna mebnî merkûm Mehmed’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ‘ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen dört senesi Saferi’nin onuncu gününden [13 Haziran 1867] i‘tibâren ba‘de‘t-teşhîr on beş sene müddetle küreğe

konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 29 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 15 Şubat sene 88 [27 Şubat 1873] târihi ve bin yirmi beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 9 (Muharrem) Sene (12)90 [9 Mart 1873]

[155-a] Konusu: *Ödemiş Kazası Birgi Nahiyesi civarındaki Karabağlı aşiretinden Davut'un kızı Zeliha'yı darp ederek zorla ırzına geçen Perakendi aşiretinden Hacı Müftü Oğlu Hasan ve Çirid aşiretinden Tatlı Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, darp etmeleri cezalarını şiddetlendirerek dörder sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [10 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1014

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Perâkendi 'aşiretinden olub Ödemiş Kazâsı muzâfâtından Birgi Nâhiyesi civârında meskûn Karabağlı 'aşiretinden Dâvud kerîmesi Zelihâ Hâtun'u darb ederek cebren fi'l-i şenî' icrâ eyledikleri 'inde't-tedkîk ihbârât ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eden Hacı Müftü Oğlu Hasan ile Çirid 'aşiretinden Tatlı Oğlu Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Zi'l-ka'desi'nin on dokuzuncu gününden [30 Ocak 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr darba mücâseretleri haklarında sebep-i şiddet 'add olunarak dörder sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları vilâyet-i celîlelerinden 6 Cemâziye'l-âhire sene 89 [11 Ağustos 1872] târihli ve yüz altmış numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 29 Zi'l-hicce sene 89 ve fi 15 Şubat sene 88 [27 Şubat 1873] târihi ve bin on dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 10 (Muharrem) Sene (12)90 [10 Mart 1873]

[155-b] Konusu: *Tire Kazası ahalisinden Debbağ Mustafa, Tahir, Hafiz ve İbrahim Efendi'nin geceleyin silahlı olarak önlerine çıkarak eşya ve mallarını gasp*

eden kişilere Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 62. maddesi gereğince üç sene kürek cezası verilmiştir. [12 Mart 1873]

Evrak Numarası: 1066

Bu dahi

Tire Kazâsı ahâlîsinden Debbağ Mustafâ ve Tâhir ve Hâfız ve İbrâhim Efendi nâm kimesnelerin akçe ve eşyâsının gâsıbı oldukları iddi'â olunan Cabbâr 'aşîretinden Hacı Mehmed ve Îsâ haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlerinden 10 Şa'bân sene 89 [13 Ekim 1872] târihli ve iki yüz kırk bir numarolu tevârüd eden tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbatası ve evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran merkûm Hacı Mehmed'in merkûm İbrâhim Efendi'nin leylen ve müsellahan iki nefer firârî refikleriyle önüne çıkub ma'lûmü'l-mikdâr akçesini ahz ü gasb eylediği 'inde't-tedkîk ihbârât-ı vâkı'a ile tahakkuk etmiş olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Zi'l-hiccesi'nin on dördüncü gününden [24 Şubat 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması ve emvâl-i magsûbenin henüz istihsâl olunmamış ise nizâmen bi't-tedkîk sâbit olacak mikdârının bi'l-istirdâd müdde'î-i mezbûr İbrâhim Efendi'ye verilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi ve mezbûr Îsâ'nın bu fazîhada medhaline dâ'ir bir gûne ser-rişte bulunamamış olduğundan tahliye-i sebîliyle Hacı Mehmed'in refiklerinin der-dest edilmesinin mahalline bildirilmiş olması yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 9 Muharrem sene 90 ve fî 24 Şubat sene 88 [9 Mart 1873 ve 8 Mart 1873] târihi ve bin altmış altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 (Muharrem) Sene (12)90 [12 Mart 1873]

[156-a] Konusu: *Yunan Devleti tebaasından olup Tire Kazası'na bağlı Karaca Ali Köyü ahalisinden Şakir'i istemedi on altı yaşındaki Anderya'nın Ceza Kanunu'nun 174. maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilmeden Kıbrıs'a gönderilmesine dairdir. [12 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1054

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Yunan Devleti teba'asından olup Tire Kazâsı'na tâbi' Karaca Ali Karyeli Şâkir'in kâtili olan ve on altı yaşında bulunan Anderya hakkında icrâ edilen muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeye dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden 28 Cemâziye'l-âhir sene 89 [2 Eylül 1872] târihli ve yüz doksan üç numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle müdde'î bulunan Âişe ve Mustafâ'dan herbiri müdde'â-'aleyh merkûm Anderya'nın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâlarını isbât edemeyüb talebleriyle merkûm Anderya bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın bu sûretde müdde'iyân-ı merkûmân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûme bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayacakları evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î zahrına cânib-i fetvâ-hâneden işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'a min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Anderya'dan südür eylediği bi't-te'vîl vâki' olan ikrârı ve ihbârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Anderya'nın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevfikkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Saferi'nin yirmi sekizinci gününden [19 Mayıs 1871] i'tibâren hadâset-i sinnine ri'âyeten on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere bilâ-teşhîr Kıbrıs Cezîresi'ne gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 7 Muharrem sene 90 ve fi 22 Şubat sene 88 [7 Mart 1873 ve 6 Mart 1873] târihi ve bin elli dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmasına ve merkûm Anderya'nın vusûlünde ol-vechile küreğe konulması cezîre-i mezkûre mutasarrıflığına bildirilmiş olmağla icbâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 (Muharrem) Sene (12)90 [12 Mart 1873]

[156-b] Konusu: *Aydın Sancağı Nazilli Kazası İnce Nahiyesi'nde yaşayan Helvacı İbrahim'in dükkanından akçesini çalan Kuyumcu Agop ve Artin isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene müddetle İzmir'de küreğe konulmalarına, çaldıkları akçenin kendilerinden alınarak sahibine verilmesine, şüphe üzerine gözaltına alınan Kuyumcu Avram ile Zenci Said'in suçsuz oldukları anlaşıldığından kefaleten serbest bırakılmalarına dair Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [13 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1065

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Nazilli Kazâsı'na tâbi' İnce Nâhiyesi'nde kâ'in Helvacı İbrâhîm'in neharân dükkânı kapusını açarak derûnuna bi'd-duhûl yukarıdaki sandığının içinden akçesini sirket eyledikleri delâ'il ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün etmiş olduğu vilâyet-i celîlelerinden 28 Cemâziye'l-âhire sene 89 [2 Eylül 1872] târihli ve yüz doksan iki numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan Kuyumcu Agob ve Artin'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Rebiü'l-ahiri'nin on birinci gününden [30 Haziran 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle İzmir'de küreğe konulmaları ve mesrûk akçeden istirdâd olunandan mâ'adâsının nizâmen bi't-tedkîk tebeyyün edecek mikdârın dahi merkûmândan tahsîl kılınması husûslarının savb-ı devletlerine bildirilmesi ve bi'l-iştibâh tevkîf olunan Kuyumcu Avram ile Zenci Said'in fi'l-i sirkatde medhalleri olduğuna dâ'ir medâr-ı hükm olur ser-rişte alınmadığından mükeffelen salıverilmiş olmaları yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 9 Muharrem sene 90 ve fi 24 Şubat sene 88 [9 Mart 1873 ve 8 Mart 1873] târihi ve bin altmış beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 13 (Muharrem) Sene (12)90 [13 Mart 1873]

[157-a] Konusu: *Tire Kazası Mahmutlar Köyü'nde çadırlarda yaşayan Çarıklar aşireti halkından Tırashan(?) Oğlu Ali Oğlu Mehmet, Zenci Ali tarafından tüfek kurşunuyla öldürülmüştür. Zenci Ali'nin bu katli isteyerek mi istemeyerek mi gerçekleştirdiği bilinemediğinden istemeden yaptığı kabul edilmiş, Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [13 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1049

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Tire Kazâsı'na tâbi' Mahmûdlar Karyesi'nde Hayme-nişîn Çarıklar 'aşireti halkından Tırashân(?) Oğlu Ali'nin Oğlu Mehmed'in kâtili olan Zenci Ali hakkında icrâ edilen muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyede görülen nevâkısın ikmâli ve i'lâm-ı şer'iyenin ıslâhı zımında sebk eden iş'âra cevâben vilâyet-i celîlelerinden 2 C (Cemâziye'l-âhir) sene 89 [7 Ağustos 1872] târihli ve üç yüz kırk sekiz numarolu vârid

olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'n bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûm Zenci Ali'nin mezbûr Mehmed'i tüfenk kurşunuyla katl ve telef eylediği ihbârât-ı mevcûde ile tahakkuk etdiğine ve verese-i maktûl kâtil-i merkûmu mukaddemâ kısâsdan 'afv edüb tekrîr-i mürâfa'aları için istnildikde bu bâbda bir gûne da'vâları olmadığı mahallinden bâ-mazbata beyân kılınmış olduğuna mebnî merkûmun yüz yetmiş ikinci madde-i kânûniye hükmüne tevfiikan ta'yîn-i cezâsına oraca karâr verilmiş ise de evrâk-ı mezkûre miyânında i'lâm-ı cedîd zuhûr etmeyüb veresenin bir gûne da'vâda bulunmadıkları cihetiyle merkûma kısâsdan 'afv olunmuş kâtil nazarıyla bakılamayub şu hâlde Zenci Ali'nin cezâsının madde-i mezkûre tatbikinde isâbet görülememiş olduğu gibi hîn-i ikâ'-yı katlinde dahi münâza'a vukû' bulunub bulmadığının tahkîkine dâ'ir evrâk-ı mevcûdede sarâhat bulunamamış idüğünden merkûm Zenci Ali'nin kâtil gayr-i müte'ammid i'tibâr edilmesi lâzım geldiğine binâ'en merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü ve on dokuzuncu maddeleri ahkâmına tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen beş senesi Cemâziye'l-evvelsi'nin guresinden [20 Ağustos 1868] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 7 Muharrem sene 90 ve fi 22 Şubat sene 88 [7 Mart 1873 ve 6 Mart 1873] târihi ve bin kırk dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 13 Muharrem Sene (1)290 [13 Mart 1873]

[157-b] **Konusu:** *İzmir Sancağı Bayındır Kasabası ahalisinden Can Ali ile Ahmet Çavuş'u yaralayan, Hacı Ahmet'i de öldüren Çıkrıkçı Oğlu Hüseyin'e, Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir ve 172. maddesi gereğince on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiş, yaralının cerrah masrafiyle çalışmadığı günlerin bedeli kendisinden tahsil edilmiştir. [14 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1064

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda vâki' Bayındır Kasabası ahâlîsinden Can Ali ile Ahmed Çavuş'un cârihi ve Hacı Ahmed'in kâtili olan Çıkrıkçı Oğlu Hüseyin hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden fi 29 Safer

sene 89 [8 Mayıs 1872] târihli ve yüz altmış bir numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli kâtil-i merkûm Hüseyin'in maktûl-i mezbûr Hacı Ahmed'i mûcib-i kısâs olan katl ile katl eylediği beyyine-i mu'addile ile ba'de's-sübût müdde'î-i vekîl ve vasî Hacı Mustafâ ancak müvekkilelerine izâfetle bi'l-vekâle kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv ve maktûl-i mezbûrun dem ü diyetine müte'allika da'vâdan kabûlünü hâvî zimmetini ibrâ eylediğine binâ'en kısâsı sâkit ve vârisân-ı sagîrân haklarında diyete mûnkâlib olmağla diyet-i recûl olan on bin dirhem şer'î fiddadan 'âfiyetân-ı müvekkiletân Hatîce ve diğere Hatîce'nin sâkit olan hisselerinden mâ'adâ sagîrân-ı merkûmânın hisselerini mukassaten edâ eylemesi kâtil-i merkûmdan nesne da'vâsına kâdire olmayacakları misillü bakiyye-i diyet mahkûmbihâ-i mezkûreyi târih-i i'lâmdan i'tibâren sinîn-i selâsede üç taksît ile sagîrân-ı mezbûrân için kâtil-i merkûmun müdde'î vasî-yi mezbûra edâ eylemesi lâzım gelceği cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına mebnî cihet-i şer'îyyesinin bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Çıkrıkçı Oğlu Hüseyin'in mezbûr Ahmed Çavuş ile Can Ali'yi münâza'a esnâsında min-gayr-i ta'ammüdin bıçakla cerh eylediği gibi Hacı Ahmed'i dahi tüfenk kurşunuyla katl eylediği ihbârât-ı vâkı'a ile tahakkuk eylediğine binâ'en merkûmun yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyyeye tevfiikan icrâ-yı mücâzâtına oraca karâr verilmiş ise de evrâk-ı mezkûre mefâhiminden münfaham olduğu vechile kâtil-i merkûm ba'de'l-hükm kısâsdan 'afv olunmuş ve bu makûlelerin yüz yetmiş ikinci madde-i kânûniyyeye tevfiikan haklarında ta'yîn-i cezâ edilmekde bulunmuş olduğundan kâtil-i merkûmun dahi bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyyede muharrer usûle tevfiikân ve târih-i habsi olan seksen üç senesi Zi'l-ka'desi'nin on dokuzuncu gününden [25 Mart 1867] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması ve cerh maddesinden dolayı masârif-ı cerrâhiye ve ücret-i eyyâm-ı mu'attala alınmamış ise ânın dahi yüz yetmiş sekizinci madde hükmünce istihsâl olunması husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 9 Muharrem sene 90 ve fî 24 Şubat sene 88 [9 Mart 1873 ve 8 Mart 1873] târihi ve bin altmış dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Hüseyin'in vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs

Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 14 Muharrem Sene (1)290 [14 Mart 1873]

[158-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Alaşehir Kazası'nda yaşayan Tahtacı aşireti halkından Ali, Topal Oğlu Halil tarafından öldürülmüş, Ali'nin kız kardeşi Döndü ise Bursalı Oğlu Ali tarafından kaçırılmıştır. Topal Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek, on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine; Döndü'nün zorla kaçırılmayıp kendi rızasıyla gittiği anlaşıldığından Bursalı Oğlu Ali'nin ise serbest bırakılmasına karar verilmiştir.*
[16 Mart 1873]

Evrak Numarası: 1047

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı dâhilinde kâ'in Alaşehir Kazâsı'nda meskûn Tahtacı 'aşireti halkından Ali'nin kâtili denilen Topal Oğlu Halil ile bunun kızkarındaşı Döndü nâm hâtunu kaldıran Bursalı Oğlu Ali hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden fî 10 Rebû'l-âhir sene 89 [17 Haziran 1872] târihli ve yüz yirmi numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâk-nâmeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran katli mezkûrun merkûm Halil'den sūdûru ihbârât-ı vâkı'a ile tahakkuk etmiş olduğuna ve merkûmun sulh olarak maktûlün çadırına gelmiş olmasına bakılınca katli mezkûrda ta'ammüd rengi görünür ise de o aralık münâza'a edüb etmediğinin ve tasavvuru ne idüğünün tahakkukuna dâ'ir bir gûne sarâhat ve ma'lûmâta zafer bulunamamış olduğundan kâtil-i gayr-i müte'ammid i'tibâr olunması lâzım geldiğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Şevvâli'nin yirmi ikinci gününden [15 Ocak 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması husûsunun savb-ı devletlerine ve mezbûre Döndü'nün kaldırılmayıp rızâsıyla gitmiş olması cihetiyle mezbûr Bursalı Ali hakkında kânûnen bir şey denilemeyeceğinden tahliye-i sebîli ve verese-i sığârın hukûk-ı şahsiyelerine tesviyesinin mahalline bildirilmiş olması yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 7 Muharrem sene 90 ve fî 22 Şubat

sene 88 [7 Mart 1873 ve 6 Mart 1873] târihi ve bin kırk yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun ol-vechile küreğe vaz' edilmesi Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Muharrem Sene (1)290 [16 Mart 1873]

[158-b] Konusu: *İnsanların mallarını gasp etmek, iki kişinin kulağını kesmek, ev yakmak gibi suçlara cüret eden eşkıyadan Yörük Oğlu Mustafa, abisi Mehmet, Camus Oğlu Ali ve Tavaslı Hasan yakalanmışlardır. İçlerinden Camus Oğlu Ali, kura erlerinden olduğu için ordusuna teslim edilmiştir. Mustafa'ya 15 sene, abisi Mehmet, Camus Oğlu Mustafa ve Tavaslı Hasan'a ise onar sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir.[16 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1073

Bu dahi

Şekâvet-i müstemirre ashâbından olarak ahz ü girift olunan Yörük Oğlu Mustafâ ile birâderi Mehmed ve Câmus Oğlu Ali ve Tavaslı Hasan haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden fî 26 Z (Zi'l-hicce) sene 88 [7 Mart 1872] târihli ve yüz yetmiş üç numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın ve Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbataları ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûmlar tarîh-i şekâvetde gezerek şunun bunun mâlını almak ve iki kimesnenin kulaklarını kesmek ve hâne yakmak gibi ef'âle mücâseretleri 'inde't-tedkîk ikrârlarıyla sâbit olduğuna ve eğerçi bunlardan Câmus Oğlu Ali'nin kur'a neferâtından bulunduğundan ordusu cânibine irsâli ve diğerlerinin da'vâcıları olmadığından mükeffelen salıverilmeleri zikr olunan Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın mazbatasında gösterilmiş ise de merkûmûnun serd ve beyân olunan ef'âl-i şenî'â ve ahvâlleri kabîhası cihetiyle salıverilür silk-i Celîl-i 'Asâkirî'ye idhâl edilür adamlar olmadıklarına binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci ve on dokuzuncu maddeleri ahkâmına tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeleri olan seksen beş senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yedinci gününden [25 Eylül 1868] i'tibâren bunların re'îsleri olan mezbûr Mustafâ'nın on beş ve birâderi Mehmed ve Câmus Oğlu Ali ve Tavaslı Hasan'ın dahi onar sene müddetlerle küreğe konulmak üzere haklarında usûl-i teşhîriyye ba'de'l-icrâ Kıbrıs'a gönderilmeleri divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 9 Muharrem sene 90 ve fî 24 Şubat sene 88 [9 Mart 1873 ve

8 Mart 1873] târihi ve bin yetmiş üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûmların vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 16 Muharrem Sene (1)290 [16 Mart 1873]

[159-a] **Konusu:** *Aydın Sancağı Kayacık Köyü ahalisinden Kalar Oğlu Mehmet'in kızı Fatıma; Kocabaş Oğlu İmam Ali Efendi, Ayan Ali Çavuş ve Kedi Veli Oğlu Mehmet tarafından öldürülmüştür. Bunlardan İmam Ali Efendi'nin Ceza Kanunu'nun 174. maddesi gereğince ilim adamı olması nedeniyle teşhir edilmeden on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine, Mehmet'in 175. ve 19. maddeler gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına, suçsuz olduğu anlaşılıp kefaleten serbest bırakılmış olan Ayan Çavuş'un kefalet altından çıkarılmasına karar verilmiştir. [19 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 1079

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Kayacık Karyesi ahâlîsinden Kalar Oğlu Mehmed'in kerîmesi Fâtıma'nın kâtilleri oldukları iddi'â olunan Kocabaş Oğlu İmam Ali Efendi ile A'yân Ali Çavuş ve Kedi Velî Oğlu Mehmed haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 15 R (Rebû'l-âhir) sene 89 [22 Haziran 1872] târihli ve yüz yirmi altı numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli mezbûre Fâtıma'nın hasren vârisleri olan Ebû Nebi Mehmed ve Hamîde müdde'â-'aleyhim merkûmûn İmam Ali Efendi ve Ali Çavuş ve Mehmed'in inkârlarına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâlarından muslihîn tavassutuyla bedel-i medfû' ve makbûza bi'r-rızâ ba'de 'akdü'l-musâlahata ve'l-kabûl murisleri maktûle-i merkûme Fâtıma dem ü diyetine müte'allik 'âmme da'vâsının müdde'â-'aleyhim merkûmûnun tasdik ve kabûllerini hâvî zimmetlerini ibrâ ve ıskât eylediklerini beyândan 'ibâret olub bu-sûretde müdde'iyân-ı ebûân-ı merkûmân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyhim merkûmûnun nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm İmam Ali Efendi'nin esnâ-yı münâza'ada mezbûre

Fâtıma'yı taş ile cerh ve katl eylediği ve Kedi Velî Oğlu dahi merkûma mu'âvenet ettiği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk ettiğine mebnî merkûm İmam Ali Efendi'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Şa'bânı'nın on sekizinci gününden [13 Kasım 1870] i'tibâren sıfat-ı ilmiyesi cihetiyle bilâ-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı ve merkûm Mehmed'in dahi kânûn-ı mezkûrun yetmiş beşinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i mezkûrdan i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve katl-i mezkûrda bî-medhal olduğu tebeyyün ederek mükeffelen salıverilmiş olan A'yân Çavuş'un taht-ı kefaletden dahi çıkarılması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâiyye Dâ'iresi'nden fî 12 Muharrem sene 90 ve fî 27 Şubat sene 88 [12 Mart 1873 ve 11 Mart 1873] târihi ve bin yetmiş dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm İmam Ali Efendi'nin vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmanın icbâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 Muharrem Sene (1)290 [19 Mart 1873]

[159-b] Konusu: *Konya Sancağı Hatun Saray Nahiyesi Yunus Köyü ahalisinden Bozkır Kazalı Mehmet Oğlu Hasan ve Akkilise Köyü ahalisinden Tahir Oğlu İsa, Saruhan Sancağı Turgutlu Kasabası'nda tüccarlık yapan Mustafa'yı öldürmüştür. Yapılan incelemede katillerin Mustafa'nın parasını almak için onu tarlaya götürdükleri, orada yaralayarak öldürdükleri anlaşılmıştır. Hasan ve İsa'nın Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin ikinci fıkrası gereğince idam edilmelerine, gasp ettikleri paranın kendilerinden alınarak Mustafa'nın varislerine verilmesine karar verilmiştir. [20 Mart 1873]*

Evrak Numarası: 983

Bu dahi

Konya Sancağı'nda vâkı' Hâtun Saray Nâhiyesi'ne tâbi' Yunus Karyesi ahâlisinden olup Saruhan Sancağı'nda vâkı' Turgutlu Kasabası'nda ticâret etmekte bulunan Mustafâ'nın kâtilleri olan Bozkır Kazâlî Mehmed Oğlu Hasan ve Akkilise Karyeli Tâhir Oğlu İsâ haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden fî 2 Muharrem sene 89 [12 Mart 1872] târihli ve bir numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den

musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mezkûre miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î me‘âli maktûl Mustafâ’nın veresei vekîli olan müdde‘î Hasan Efendi müdde‘â-‘aleyhimâ Hasan ve Îsâ’nın inkârlarına mukârin tasaddî eylediği müdde‘âsını isbât edemeyüb bi’t-taleb müdde‘â-‘aleyhimâ merkûmân bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î tahlîf olunmağın mûcibince müdde‘î-i merkûm da‘vâ-yı mezkûresiyle müdde‘î-i ‘aleyhimâ merkûmâna bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olunduğunu beyândan ‘ibâret olub bu-sûretde müdde‘î vekîl-i merkûm ve müvekkili ba‘demâ husûs-ı mezkûrda müdde‘â-‘aleyhimâ merkûmâna bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdirler olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i‘lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tahkîkât-ı nizâmiyye hükmünce merkûmân Hasan ve Îsâ mezbûr Mustafâ’nın akçesini almak için bi’l-iğfâl getirüb tarla içinde cerh ve katl eyledikleri ikrârlarıyla tahakkuk etdiğine ve katl-i mezkûr gasb ve girift-i cinâyetini berâ-yı icrâ vukû‘ bulduğuna mebnî merkûmân Hasan ve Îsâ’nın Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i sâniyesine tevfiķan i‘dâm olunmaları husûsuna divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 24 Zi’l-hicce sene 89 ve fi 10 Şubat sene 88 [22 Şubat 1873] târihi ve dokuz yüz seksen üç numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi’l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte‘allik buyurularak iktizâ eden fermân-ı ‘âlî bi’t-tasdîr leffen tesyîr kılınmış ve kâtilân-ı merkûmânın üzerlerinde bulunan paranın gasb etdikleri akçeye mahsûben vereseye i‘tâsıyla kûsûrunun dahi aliverilmesi karâr-ı vâki‘ iktizâsından bulunmuş olmağla ol-vechile iktizâsının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 20 Muharrem Sene (1)290 [20 Mart 1873]

[160-a] Konusu: *Manisa Kazası Belen Köyü ahalisinden Sarı İmam Oğlu Mustafa’yı öldüren Ali Oğlu Hancı Mehmet’i, Mustafa’nın varislerinden hiç birisi affetmemiştir. Eğer affederlerse kısas ortadan kalkacaktır. Böyle olması durumunda suçluya verilecek cezanın tayin edilerek, hapis tarihinin bildirilmesine karar verilmiştir.*
[20 Mart 1873]

Evrak Numarası: 968

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mağnisa Kazâsı’nda vâki‘ Belen Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Sarı İmam Oğlu Mustafâ’nın kâtili olan Ali Oğlu Hacı Mehmed’in icrâ-yı kısâsına hükm-i şer‘î lâhik olduğuna dâ’ir vilâyet-i celîlelerinden 21 Muharrem sene 89 [31 Mart 1872]

târihli ve dört numarolu vârid olan tahrîrâta melfûf evrâk miyânında bulunan i'âm-ı şer'î zahrına cânib-i fetvâ-hâneden işâret olunduğu vechiyle verese-i katilden hiç birisi lede't-teklîf kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv veyâ sulhe rağbet etmedikleri hâlde talebleriyle bi'z-zât huzûrlarında kâtil-i merkûmun kısâsı icrâ ve vereseden birisi merkûmu 'afv veya sulha rağbet eyledikleri hâlde kısâsı sâkıt olacağı cihetle kâtil-i merkûmun kânûnen lâzım gelecek cezâsının tahdîdiyle târih-i habsi gösterilerek hükümlü mazbatasının isrâ kılınması üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmağın infâz-ı hükm-i celîline himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 20 Muharrem Sene (1)290 [20 Mart 1873]

[160-b] Konusu: *Manisa'nın merkezinde öldürülen Zaptiye Süvari Askeri çavuşlarından Arslan Bey'in katili olan Bekir isimli kişiyi, maktulün varislerinden hiç birisi affetmemiştir. Eğer affederlerse kısas ortadan kalkacak ve katil, maktulün varislerine diyet ödeyecektir. Bu durumda gerekenin yapılması ve durumun bildirilmesi için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [27 Mart 1873]³⁵¹*

Evrak Numarası: 1012

Bu dahi

Nefs-i Mağnisa'da katlen vefât eden muhâcirîn-i çerâkiseden 'Asâkir-i Zabtiye Süvâri çavuşlarından Arslan Beğ'in kâtili olan Bekir'in icrâ-yı kısâsına hükm-i şer'î lâhik olduğuna dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden birisi 3 sene 89 [12 Nisan 1872] târihli ve on numarolu ve diğeri dahi selh-i Safer sene 89 [8 Mayıs 1872] târihli ve kırk dokuz numarolu vârid olan tahrîrâtlara melfûf evrâk miyânında bulunan i'âm-ı şer'î zahrına cânib-i fetvâ-hâneden işâret olunduğu vechiyle müdde'iyân-ı asîl ve vasî Nefise ve Ali Beğ'den hiç birisi kâtil-i mezbûru kısâsdan 'afv veyâ sulhe rağbet etmedikleri hâlde talebleriyle bi-zâtihimâ huzûrlarında kâtil-i merkûmun vech-i şer'î üzere kısâsı icrâ ve eğer 'afv veyâ sulhe rağbet ederler ise ol-hâlde kısâsı sâkıt ve mes'ele diyete münkalib olacağından iktizâ-yı nizâmîsi tertîb ve tahdîd kılınarak keyfiyetin bâ-i'lâm ve mazbata bu tarafa inhâ kılınması husûsuna Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 29 Z (Zi'l-hicce) sene 89 ve fî 15 Şubat sene 88 [27 Şubat 1873] târihi ve bin on iki numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân irâde-i

³⁵¹ Ayrıca bkz. "Muhacirin-i Çerakise'den Arslan Bey'in katili Manisalı Bekir'in cezası", BOA, *İ.D.A.*, 11/390, (16/M/1290).

seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte‘allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı ‘âlî bi’t-tasdîr leffen tesyîr olunmağın infâz-ı hükm-i celîline himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 27 Muharrem Sene (1)290 [27 Mart 1873]

[160-c] Konusu: Yunan Devleti tebaasından olan Pavlakenin’in sabunhanesinden Sisamlı Astemat, Luyzi, Manol ve Kostantin isimli kişilerin akçe çaldıklarına dair yalancı şahitlik eden Kuşadalı Yani Kaçora’ya Ceza Kanunu’nun 207. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve üç sene müddetle bulunduğu yerde kürek cezası verilmiş; sabunhaneden akçe çalan kişilerin tespit edilerek haklarında gereken cezanın verilmesine, suçsuz olan Astemat, Luyzi, Manol ve Kostantin’in ise tahliye edilmelerine karar verilmiştir. [5 Nisan 1873]

Evrak Numarası: 21

Bu dahi

İzmir Sancağı’nda vâki‘ Kuşadası’nda mukîm teba‘a-i Yunâniye’den Pavlakenin’in sabun-hânesinden Sisamlı Estemat ve Luyzi ve karındaşı Manol ve Kostantin’in akçe sirkat eylediklerine dâ’ir yalan şehâdeti eyleyen Yani Kaçora nâm şahıs hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 23 Cemâziye’l-âhire sene 89 [28 Ağustos 1872] târihli ve yüz seksen altı numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûm Yani Kaçora’nın merkûmun ‘aleyhinde şehadet-i kâzibeye ictisâr ettiği ikrârıyla tahakkuk etmiş olduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz yedinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Zi’l-ka‘desi’nin on birinci gününden [2 Şubat 1871] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve mezkûr sabun-hâne odalarında bulunan kasadan sirkat olunduğu iddi‘â kılınan akçe sâriklerinin taharrîsine i‘tinâ olunarak ele geçirüldüğü hâlde muhâkemeleri bi’l-icrâ hükümlü mazbatasının gönderilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi ve merkûmün Estimat ve Luyzi ve Manol ve Kostantin’in sârik olduklarına dâ’ir hükm edilemediğinden salıverilmiş olmaları yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 2 Safer sene 90 ve fî 19 Mart sene 88 [1 Nisan 1873 ve 31 Mart 1872] târihi ve yirmi bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 Safer Sene (1)290 [5 Nisan 1873]

[161-a] Konusu: Kuşadası Kasabası Dağ Mahallesi ahalisinden olup helvacılık yapan Akşehirli Ahmet bin Salih, Sarı Manol'un meyhanesinde otururken aralarında çıkan tartışmadan dolayı Yalın Bıçak Oğlu Hasan ile birbirlerine bıçak çekmişlerdir. Bu kavgada Ahmet'i yaralayarak öldüren Hasan'a Ceza Kanunu'nun 189. ve 190. maddeleri gereğince üç sene hapis cezası verilmiş, beş sene müddetle de Zaptiye Nezareti tarafından gözaltında tutulmasına karar verilmiştir. [6 Nisan 1873]

Evrak Numarası: 27

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Kuşadası Kasabası mahallâtından Dağ Mahallesi ahâlîsinden olup kasaba-i mezkûrede helvacılık etmekte olan Akşehirli Ahmed bin Sâlih'in kâtili denilen Yalın Bıçak Oğlu Hasan hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 4 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 88 târihli ve yüz iki numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran katli mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Hasan'dan sūdûr eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğinden merkûmun yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniye hükmüne tevfiikan ta'yîn-i cezâsına oraca karâr verilmiş ise de evrâk-ı mezkûre mefâhiminden münfaham olduğu üzere bunların Sarı Manol'un meyhânesinde otururlar iken beynlerinde tahaddüs eden münâza'a üzerine yek-diğerine bıçak çekerek merkûm Hasan mezbûr Ahmed'i cerh ve katl etmiş olmasıyla merkûm Hasan'ın bi'l-mukâbele kâtil olduğunu tebeyyün eylediği cihetle hareketi madde-i mezkûreye temâs etmeyüb yüz seksen dokuzuncu ve yüz doksanıncı mevâdd-ı kânûniye ahkâmına mutâbık bulunduğu binâ'en merkûm Hasan'ın maddeteyn-i mezkûreteyn ahkâmına tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Zi'l-hiccesi'nin dördüncü [7 Mart 1870] gününden i'tibâren üç sene müddetle habs olunması ve beş sene dahi Zaptiye Nezâreti altına alınması verese-i maktûl tarafından hukûk-ı şahsiyyeden dolayı mürâfa'a-i şer'iyye talep olunur ise mürâfa'a-i şer'iyyelerinin dahi icrâ etdirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 2 Safer sene 90 ve fî 19 Mart sene 89 [1 Nisan 1873 ve 31 Mart 1873] târihi ve yirmi yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 7 Safer Sene (1)290 [6 Nisan 1873]

[161-b] **Konusu:** *İzmir Kazası Cumaabad Nahiyesi Göldölü(?) Köylü Hacı Ali, Burhan aşiretinden ve meşhur eşkiyalardan olan Hâcegan Oğlu'nun yandaşlarından Dellal Oğlu Hasan tarafından öldürülmüştür. Hasan'ın Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine dair alınan karar Kıbrıs Mutasarrıflığı'na ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [9 Nisan 1873]*

Evrak Numarası: 51

Bu dahi

İzmir Kazâsı'na tâbi' Cum'â-âbâd Nâhiyesi'ne muzâf Göldölü(?) Karyeli Hacı Ali'nin kâtili olan Burhan 'aşiretinden ve eşkiyâ-yı meşhûreden müteveffâ Hâcegân Oğlu rüfekâsından Dellâl Oğlu Hasan hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 10 Şa'bân sene 89 [13 Ekim 1872] târihli ve iki yüz otuz dokuz numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'înin sebki noksan olub halelden hâlî olmadığından cânib-i fetvâ-haneden tasdîk olunmadığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Hasan'ın mezbûr Hacı Ali'yi bi't-tehevür katl ve i'dâm eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk etmiş olduğundan merkûmun yüz yetmiş ikinci madde-i kânûniye mûcibince icrâ-yı mücâzâtına oraca karâr verilmiş ise de i'lâm-ı mezkûrun cânib-i fetvâ-hâneden tasdîk ve kabûl olunmadığı cihetle kâtil-i merkûma kısâsdan ma'füvv nazarıyla bakılamayacağından madde-i mezkûre mûcibince ta'yîn-i cezâsı uyamayub evrâk-ı mezkûre mefâhiminden anlaşıldığı vechiyle katli mezkûr feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin sūdûr eylemesiyle merkûm Hasan'ın hareketi yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyenin fıkra-i evvelisine mutâbık bulunduğu mebnî bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevffikan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Zi'l-hiccesi'nin üçüncü gününden [24 Şubat 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 5 Safer sene 90 ve fî 22 Mart sene 89 [4 Nisan 1873 ve 3 Nisan 1873] târihi ve elli bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezkûr i'lâm-ı şer'î zahrında muharrer fetvâ-hâne işâreti vechile tebdîl ve ıslâh etdirilmek üzere leffen i'âde olunmuş

ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 10 Safer Sene (1)290 [9 Nisan 1873]

[162-a] Konusu: *İzmir Sancağı Tire Kazası'ndaki Boğalı isimli yerde değirmencilik yapan Halil İbrahim'i kavgada istemedi den öldüren Mergenli Köyü ahalisinden Musa'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine dairdir. [10 Nisan 1873]*

Evrak Numarası: 52

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Tire Kazâsı'nda Boğalı nâm mahalde değirmencilik eden Halil İbrâhim'i Mergenli Karyeli Mûsâ nâm şahsın münâza'a üzerine min-gayri ta'ammüdin katl eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eylediği verese-i maktûlün hukûk-ı şahsiyye da'vâsına rağbet etmemeleri cihetiyle mürâfa'a-i şer'iyye icrâ olunamadığı vilâyet-i celîlelerinden 10 Şa'bân sene 89 [13 Ekim 1872] târihli ve iki yüz kırk dört numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbatası me'âllerinden müstebân olduğuna mebnî merkûm Mûsâ'nın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi kan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin ikinci gününden [19 Ağustos 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 5 Safer sene 90 ve fî 22 Mart sene 89 [4 Nisan 1873 ve 3 Nisan 1873] târihi ve elli iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Safer Sene (1)290 [10 Nisan 1873]

[162-b] Konusu: *İneabad Rûsumat Katibi Salih Efendi, Rûsumat Memuru Hasan'ın mührünü kullanarak 1287 senesi tütün vergilerinden 576 kuruşu, 1288 senesi Mayıs ayı hasulatından da 617 kuruşu zimmetine geçirmiştir. Salih Efendi'nin zimmetine geçirdiği 576 kuruşun iki kat fazlasının, 617 kuruşun ise bir kat fazlasının kendisinden*

alınarak, Ceza Kanunu'nun 90. maddesi gereğince 6 ay hapsedilmesine karar verilmiştir. [10 Nisan 1873]

Evrak Numarası: 15

Bu dahi

İne-âbâd Rûsûmât Me'mûru Hasan ve Kâtibi Sâlih Efendi'lerin zimmet ve ihtilâsları hakkında Rûsûmât Emânet-i Celîlesi'nin tezkiresiyle melfûfâtı Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle seksen yedi senesi mahsûlünden olub iki kıt'a imrâriye tezkiresi verilmiş olan kırk üç kıyye iki yüz dirhem duhânın resmi bulunan üç yüz otuz altı ve sene-i merkûmede duhâncı esnâfindan ma'lûmü'l-esâmi kesândan bey'iyeye resmi olub tahsîl olunub ruhsat tezkireleri verilmiş olan iki yüz kırk guruş ki iki kalem cem'an beş yüz yetmiş altı guruşun kâtib-i mûmâ-ileyhin yed-i ketminde ve seksen sekiz senesi Mayıs hâsılâtından noksan görünen altı yüz on yedi guruşun dahi zimmetinde kaldığı ikrârıyla tebeyyün eylediğinden ve mârû'z-zikr duhân için verilen mührü kâtib tarafından alınub tezkireye basılmış olduğunu ifâde ederek eğerçi şu ifâdesi şâyân-ı istimâ' olamaz ise de zi-medhali olduğuna medâr-ı hükm olur ser-rişte alınamadıktan başka kâtib-i mûmâ-ileyh dahi 'inde'l-muvâcehe bunun şirketini isbât edememiş olduğundan kâtib-i mûmâ-ileyhin yed-i ketminde kalan mebâliğin iki kat ve ikrârı töhmetinde olan altı yüz kûsûr guruşun bir kat olarak tahsîliyle kendüsünün doksanınıcı madde-i kânûniye hükmüne tevfiakan altı mâh müddetle habsine karâr verildiği Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in tezkire-i mezkûreye melfûf evrâk miyânında olan mazbatası sûretinde beyân emânet-i müşârün-ileyhin netîce-i iş'ârında ise me'mûr-i mûmâ-ileyhin hareket-i vâkı'asına sirkat-i emvâl-i mîrîye nazarıyla bakılarak âna göre icrâ-yı mücâzât-ı kânûniyesi der-miyân olunub ancak bu misillü mu'âmelât-ı cezâ'iyede bir mahkemededen sūdûr eden hükmün noksanı kâ'ideten fâ'il-i töhmet olan şahsın töhmeti ile me'haz-ı hükm ittihâz olunan madde-i kânûniye arasında esâsen ve zâhiren mübâyenet tahakkuk eylesine mütevakkıf olarak mûmâ-ileyhimâdan Sâlih Efendi'nin mebâliğ-i mezkûreye vaz'-ı yed eylesine ise zimmetine mâl-ı mîrî geçürmekden başka bir şeye haml olunamayacağı ya'ni kendüsü mâl-ı mîrî sâriki 'add edilemeyeceği cihetiyle hakkında mezkûr doksanınıcı madde-i kânûniye hâricinde tertîb-i cezâyâ mahal görünmemesine binâ'en mûmâ-ileyhin altı mâh müddetle mahbûsiyeti töhmet-i vâkı'ası derecesiyle münâsib görüldüğü gibi Hasan Efendi'nin tezkirede olan mührü dahi kendü ifâdesi gibi ber-takrîb kâtib tarafından alınub temhîr edilmiş olmak

muhtemelâtdan bulunması ve muvâcehe ve muhâkeme-i vâki'ada sübût-ı şirkete medâr olacak delâ'il ve ahvâlin tebeyyün etmemesi cihetleriyle ânın hakkında bir hüküm tertîb etmeyeceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 5 Safer sene 90 ve fî 22 Mart sene 89 [4 Nisan 1873 ve 3 Nisan 1873] târihi ve on beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve emânet-i müşârün-ileyhâya da beyân-ı hâl edilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Safer Sene (1)290 [10 Nisan 1873]

[163-a] Konusu: *İzmir Sancağı Bayındır Kazası Pınar Köyü ahalisinden Çolak Oğlu Hasan'ın katili olan Kara Osman Oğlu Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine dair verilen karar Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş, bu hususta Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [21 Nisan 1873]*

Evrak Numarası: 92

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Bayındır Kazâsı'na tâbi' Pınar Karyesi ahâlîsinden Çolak Oğlu Hasan'ın kâtili olan Kara Osman Oğlu Mustafâ hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden fî 10 Şa'bân sene 89 [13 Ekim 1872] târihli ve beşyüz dokuz numarolu vârid olan tahrîrât-ı cevâbiye ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle asâleten ve vekâleten müdde'î bulunan İbrâhim ve Fâtıma müdde'â-'aleyh Mustafâ'nın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâlarını isbâtdan ızhâr-ı 'aciz edüb talepleriyle müdde'â-'aleyh bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın mûcibince da'vâ-yı mezkûreleriyle müdde'â-'aleyh Mustafâ'ya bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduklarını evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu sûretde derece-i katîl fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyhe bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince mezbûr Mustafâ'nın merkûm Hasan'ı katli ta'ammüd sûretinde ise de vakı'anın neş'eti bir sigara kâğıdı üzerine Mustafâ'nın îrâd eylediği su'âle ne vazîfeleri ta'bîriyle cevâben söylenen lafzdan 'ibâret olarak şu lafz-ı tehevür ve gasbı mûcib-i infâz-ı şenî'adan veyâhûd hiddet ve şiddeti dâî' olacak mu'âmelâtdan olmadığı cihetiyle buna mukâbeleten merkûm Mustafâ'nın piştov çekmesi ve atması mutlaka katl kasdı üzerine

olmak ihtimâlini tasdîke revîş-i hâl mâni' olub gâyesi Mustafâ'nın şu sûretle silâhını nâ-becâ isti'mâl etmiş olmasından katl netîcesi zuhûra gelmiş idüğünden madde-i katlin vukû'undan ise dokuz sene kadar zamân geçmiş olduğundan vukû'u min-gayr-i ta'ammüdin hükmünde tutulması iktizâ eylediğine mebnî merkûm Mustafâ'nın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen bir senesi Zi'l-hiccesi'nin on altıncı gününden [12 Mayıs 1865] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması husûsunun savb-ı devletlerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 16 Safer sene 90 ve fî 2 Nisan sene 89 [15 Nisan 1873 ve 14 Nisan 1873] târihi ve doksan iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 Safer Sene (12)90 [21 Nisan 1873]

[163-b] Konusu: *İzmir Sancağı Çeşme Kazası Alaçatı Nahiyesi ahalisinden Yorgi Ferez'i istemeden öldüren Yorgi Dragani'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhîr edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [25 Nisan 1873]*

Evrak Numarası: 103

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Çeşme Kazâsı'na tâbi' Alaçatı Nâhiyesi ahâlîsinden olub yine bu nâhiyeli Yorgi Ferez'in kâtili olan Yorgi Dragani hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden 12 Receb sene 89 [15 Eylül 1872] târihli ve iki yüz beş numarolu vârid olan tahrîrât ile bâlâsı fezlekelü Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle maktûlün babası Kostandi ve anası Bulumi kâtil Yorgi Dragani'nin inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâlarından meccânen fâriğ olub maktûl-i mezbûrun dem ü diyetine müte'allik da'vâdan kâtil-i merkûmun zimmetini ibrâ ve ıskât eyledikleri evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'ide muharrer olmasıyla bu sûretde müdde'â-'aleyh hür ve 'âkil ve bâliğ ve merkûmân Kostandi ve Bulumi dahi da'vâlarından bi't-tav' ve'r-rızâ fâriğ olmuşlar ise ebuân-ı merkûmân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında mezbûr Yorgi Dragani'den nesne

da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-âneden i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun münâza'a arasında bi't-tehevür merkûm Yorgi Dragani'den sūdûr eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk etmiş olduğuna mebnî kâtil-i merkûm Dragani'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Şevvâli'nin on yedinci gününden [10 Ocak 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 24 Safer sene 90 ve fî 10 Nisan sene 89 [23 Nisan 1873 ve 22 Nisan 1873] târihi ve yüz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 26 Safer Sene (12)90 [25 Nisan 1873]

[164-a] Konusu: *Urla Kazası Sığacık Köyü ahalisinden Mehmet Ali'nin katili İsmail Çavuş Oğlu Hüseyin'in on beş yaşında olması nedeniyle Ceza Kanunu'nun 40. maddesi gereğince beş sene müddetle hapsedilmesine dairdir. [25 Nisan 1873]*

Evrak Numarası: 102

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Urla Kazâsı'na tâbi' Sığacık Karyeli Mehmed Ali'nin kâtili denilen İsmâîl Çavuş Oğlu Hüseyin hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden fî 3 Şa'bân sene 89 [6 Ekim 1872] târihli ve iki yüz otuz beş numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den bâlâsı fezlekelü melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mezkûre miyânında bulunan i'lâmın sebki usûlünde olmadığından cânib-i fetvâ-hâneden tasdîk olunmadığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin mezbûr Hüseyin'den sūdûr eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emâre-i mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevfikân ta'yîn-i cezâsı lâzım gelür ise de evrâk-ı mezbûre mefâhiminden anlaşıldığı üzere merkûm Hüseyin'in esnâ-yı vukû'-ı katilde on beş yaşında bulunub bu makûlelerin ise mürâhik i'tibâr olunması usûl-i müttehaze îcâbından bulunduğuna binâ'en merkûmun kırkıncı madde-i kânûniye hükmüne tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen yedi senesi Şevvâli'nin yirmi ikinci gününden [15 Ocak 1871]

i'tibâren mezkûr yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniye mûcibince müstehak olduğu on beş sene müddetin sülûsü olan beş sene müddetle habs olunması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 24 Safer sene 90 ve fî 10 Nisan sene 89 [23 Nisan 1873 ve 22 Nisan 1873] târihli ve yüz iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezkûr i'lâm zahrında muharrer fetvâ-hâne işâreti mûcibince tebdîl ve ıslâh ile bu cânibe gönderilmek üzere leffen i'âde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 26 Safer Sene (12)90 [25 Nisan 1873]

[164-b/165] Konusu: *Tire Kazası Bulacalı aşiretinden Pehlivan Oğlu Hasan'ın katili olan Ağnam Rûsumu kolcularından Aşçı Oğlu Halil'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine; katilin arkadaşı olup gittiği yer bilinmediği için yakalanamayan Koca Hüseyin'in ise soruşturma evrakının gönderilmesine karar verilmiştir. [1 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 117

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Tire Kazâsı'nda sâkin Bulacalı 'aşiretinden Pehlivân Oğlu Hasan'ın kâtili olan kazâ-i mezkûra tâbi' Şeyhli 'aşiretinden ve Ağnam Rûsumu kolcularından Aşçı Oğlu Halil hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden 6 Receb sene 89 [9 Eylül 1872] târihli iki yüz bir numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli asâleten müdde'î bulunan Abdurrahman ve Fâtıma müdde'â-'aleyh Halil'in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâlarından meccânen fâriğ olub mûrisleri müteveffâ Hasan'ın dem ü diyetine müte'allik da'vâdan merkûm Halil'in kabûlünü hâvî zimmetini ibrâ ve ıskât eyledikleri hakkında tarafeynin takrîr ve tasdiklerini beyândan 'ibâret olub bu sûrette müdde'ilerin fimâ-ba'd husûs-ı mezkûre hakkında müdde'â-'aleyh Halil'den nesne da'vâsına kâdir olamayacakları cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun münâza'a üzerine bi't-tehevvür merkûm Halil'den südü eylediği ihbârât-ı vâkı'a ile tahkîk eylediğine mebnî merkûm Halil'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesine tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen bir senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin

üçüncü gününden [3 Kasım 1864] i'tibâren ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve kâtil-i merkûmun refiki olub mukaddemce mahall-i âhere nakl etmesinden [s.165] ve gittiği mahal bilinmemesinden dolayı der-dest olunamadığı cümle-i iş'ârâtdan olan Koca Hüseyin'in dahi taharrîsinden geri durulub tutuldukları tedkîkât-ı lâzîmenin îfâsıyla hükümlü mazbatasının ve evrâk-ı istintâkiyyesiyle bu cânibe gönderilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 28 Safer sene 90 ve fi Nisan sene 89 [27 Nisan 1873] târihi ve yüz on yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 RA (Rebû'l-evvel) Sene (12)90 [1 Mayıs 1873]

[165-a] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Mekri Kazası Kaya Köyü'nde oturan Rahmetli Kana Vasil'in karısı Rine'nin eşya ve parasını çalan aynı köyden Telli Oğlu Atnaş, Apostovi Oğlu Nikola ve Taş Mihal isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beşer sene müddetle İzmir'de küreğe konulmaları ve onlara yataklık eden Hristofine'nin ise 230. maddenin ilavesi gereğince özel durumu nedeniyle teşhir edilmeden kadınlara mahsus hapishanede üç sene müddetle hapsedilmesine, çalınan eşya ve paranın miktarının Rine'nin çocuklarının vasisi olan büyükannelerine verilmesine karar verilmiştir. [2 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 112

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Mekri Kazâsı'na tâbi' Kaya Karyesi sâkinlerinden müteveffâ Kana Vasil'in zevcesi Rine nâm hâtunun eşyâ ve nukûdunu sirkat eden karye-i mezkûreli Telli Oğlu Atnaş ve Heci Apostovi Oğlu Nikola ve Taş Mihal nâm şahıslar ile bunlara yataklık eden Hristofine nâm hâtun haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 2 Zi'l-hicce sene 89 [31 Ocak 1873] târihli ve iki yüz doksan üç numarolu vârid olan tahrîrât ile Meclis-i De'âvi-i Kazâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâk-nâmeli mazbataları Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmûn Atnaş ve Nikola ve Mihal bi'l-ittifâk leylen ve müsellahan mezbûre Rine Hâtun'un hânesine girüb akçe ve eşyâ sirkat eyledikleri ve Hristofine'nin bunlara yataklık ettiği merkûmların ihbâr olunan

ikrârları ve emarât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmûn Atnaş ve Nikola ve Mihal'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesine tevfikân icrâ-yı mücâzâtlarına oraca karâr verilmiş ise de evrâk-ı mezkûre mefâhiminden istinbât olduğu üzere merkûmların hareketleri madde-i mezkûreye temâs etmeyüb kânûn-ı mezkûrun iki yüz yirminci maddesine mutâbık olarak bu hırsızlığa leylan ve müsellahan ictisârları esbâb-ı müşeddideden bulunduğu binâ'en merkûmûn Atnaş ve Nikola ve Mihal'in bu hükme tevfikân ve târih-i habsleri olan seksen yedi senesi Zi'l-hiccesi'nin beşinci gününden [26 Şubat 1871] i'tibâren ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tatbîkân ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle İzmir'de küreğe konulmaları ve mezbûre Hristofine'nin dahi iki yüz otuzuncu madde 'ilâvesine tevfikân ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Recebi'nin guresinden [16 Eylül 1871] i'tibâren ve husûsiyet-i hâline ri'âyeten bilâ-teşhîr nisâyâ mahsûs mahbesde üç sene müddetle habs edilmesi ve miyân-ı iddi'â ve inkârda kalan akçe ve eşyâ için dahi Rine'nin çocuklarının vasiyyesi olan büyük vâlidelerinin bi'l-muhâkeme nizâmen isbât edeceği mikdâr-ı eşyânın 'aynen veyâ bedelen kırk altıncı madde mûcibince kudretli olanlardan istihsâli lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 28 Safer sene 90 ve fî 14 Nisan sene 89 [27 Nisan 1873 ve 26 Nisan 1873] târihi ve yüz on iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 RA (Rebû'ü'l-evvel) Sene (12)90 [2 Mayıs 1873]

[166-a] Konusu: *İzmir Kasabası Bozyaka Mahallesi ahalisinden Bahçıvan Asliyano'nun Kavaklıpınar isimli yerdeki bahçesinden bir tane hayvanını; Hacı Yani'nin ve Pavli'nin ise paralarını ve eşyalarını çalan Yunan tebaasından Yorgi Askova'nın Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [2 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 114

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Kasabası mahallâtından Bozyaka Mahalleli Bağçıvân Asliyano'nun Kavaklıpınar nâm mahalde vâki' bahçesinden bir re's hayvânıyla Hacı Yani'nin duvarını delerek ve Pavli'nin kalesinin kapusını açık bularak derûnuna bi'd-duhûl nakd ve eşyâsını sirkat eylediği ikrârıyla tahakkuk eylemiş olduğu vilâyet-i celîlelerinden fî 21 Cemâziye'l-âhire sene 89 [26 Ağustos 1872] târihli ve yüz seksen üç numarolu vârid

olan tahrîrât ile bâlâsı fezlekelü Divân-ı Temyîz-i Vilâyet mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye me'âllerinden müstebân olan Yunan teba'asından Yorgi Askovaço'nun Kânûn-ı Cezâ'nın ikiyüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Şevvâli'nin yirmi üçüncü gününden [5 Ocak 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle İzmir'de küreğe konulması Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 28 safer sene 90 ve fî 14 Nisan sene 89 [27 Nisan 1873 ve 26 Nisan 1873] târihi ve yüz on dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Rebû'l-evvel Sene (1)290 [2 Mayıs 1873]

[166-b] **Konusu:** *Sarhoşluk haliyle İzmirli Çoban Oğlu Hüseyin'i diz kapağından yaralayarak ayağının sakat kalmasına neden olan Tekeli Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 177. maddesi gereğince yaralının cerrah masrafını ödemesine, teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [4 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 120

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmirli Çoban Oğlu Hüseyin'in cârihi olan Tekeli Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden fî 10 Şa'bân sene 89 [13 Ekim 1872] târihli ve iki yüz kırk numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse arasında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î Hüseyin müdde'â-'aleyh Mehmed'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb tâlib-i tahlîf dahi olmamağla da'vâsıyla müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğunu beyândan 'ibâret olub bu sûretde müdde'î-i merkûm fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûmdan bilâ-beyyine nesne da'vâsına kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince mezbûr Mehmed'in merkûm Hüseyin'i sarhoşluk hâliyle dizkapağında cerh ederek ayağını sakat eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk edüb mecrûhun şer'an isbât-ı müdde'â edememesinden dolayı diyet ahzına mahal kalmadığından yalnız masârıf-ı cerrâhiyesi olarak takdîr olunan yedi yüz guruşun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedi maddesine tevfiikan

merkûm Mehmed'den tahsîl olunduktan ve emr-i teşhîri on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûl vechiyle icrâ kılındıktan sonra kendüsünün târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Saferi'nin yirmi yedinci gününden [18 Mayıs 1871] i'tibâren üç sene müddetle küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 28 Safer sene 90 ve fî 14 Nisan sene 89 [27 Nisan 1873 ve 26 Nisan 1873] târihi ve yüz yirmi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 RA (Rebû'l-evvel) Sene (12)90 [4 Mayıs 1873]

[167-a] Konusu: *İzmir Kasabası haricindeki Arap Deresi isimli yerde oturan Tahta aşiretinden Cafer Oğlu Ali'nin katili olan Mehmet Oğlu Veli'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesi kararı Kıbrıs Mutasarrıflığına ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [5 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 128

Aydın Vilâyet-i Celilesine

İzmir Kasabası hâricinde vâki' Arab Deresi nâm mahalde sâkin Tahta 'aşiretinden Cafer Oğlu Ali'nin kâtili olan Osman merkûmeden Mehmed Oğlu Veli hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celilelerinden 4 Şa'bân sene 89 [7 Ekim 1872] târihli ve iki yüz otuz dört numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli maktûl-i mezbûrun zevcesi Elif Hâtun ile kebîr ve kebîre mahdûm ve kerîmesi Cafer ve Gülşah müdde'â-'aleyh Veli'nin inkârına mukârin tasaddî eyledikleri müdde'âlarını isbâtdan ızhâr-ı 'aciz edüb tahlîfe dahi tâlib olmamalarıyla mûcibince da'vâ-yı mezkûreden müdde'â-'aleyh Veli'ye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduklarını beyândan 'ibâret olub mezbûretânın zâtları tasdîk olunmuş ise med'uvûn-ı mezbûrdan tahlîfe tâlib olmadıkları hâlde fîmâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Veli'den bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince fî'l-i katlin mezbûr Veli'den ta'ammüden südüru istidlâl olunur ise de evrâk-ı mezkûreden istifâde olunduğuna göre kâtilin maktûle 'adâveti Oğlu Cafer'in ifâde-i mücerredesinde kalub ihbârât-ı sâ'ire bunların yek-diğlerine hîn-i tesâdüflerinde miyânelerinde münâza'a

hudûsunu külliyyen cerh eder derecede olmadığından esnâ-yı katilde beynehümâda münâza‘a tahaddüsü taht-ı zanda kalmasıyla Velî'nin kâtili gayr-i müte‘ammid i‘tibâr olunması lâzım geldiğine mebnî merkûm Velî'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelisi'nin on altıncı gününden [3 Ağustos 1871] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de‘t-teşhîr Kıbrıs‘a i‘zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ‘iyye Dâ‘iresi’nden fî gurre-i RA (Rebû‘l-evvel) sene 90 ve fî 16 Nisan sene 89 [29 Nisan 1873 ve 28 Nisan 1873] târihi ve yüz yirmi sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 7 RA (Rebû‘l-evvel) Sene (12)90 [5 Mayıs 1873]

[167-b/168] Konusu: *İzmir Sancağı Tire Kasabası Debbağ Sinan Mahallesi ahalisinden Topal Oğlu Mehmet’in katili olan Sargılı Mehmet Paşa Mahalleli Akbaş Oğlu Mehmet’in on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs’a gönderilmesine, ona yardım eden Şakir’in ise teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [18 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 165

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı’nda vâki‘ Tire Kasabası mahallâtından Debbağ Sinân Mahallesi ahâlisinden Topal Oğlu Mehmed’in kâtili olan Sargılı Mehmed Paşa Mahalleli Akbaş Oğlu Mehmed ve mu‘îni Muhtâr Oğlu Şâkir haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 29 Receb sene 89 [2 Ekim 1872] târihli ve iki yüz yirmi sekiz numerolu gelen tahrîrât ile Divân-ı Temyîz’in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbatası evrâk-ı müteferri‘asıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede‘l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î me‘âli mezbûr Mehmed’in pederi Halîl ve vâlidesi Hacı Âişe’den her biri müdde‘â-‘aleyh Mehmed’in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da‘vâya ikâme eyledikleri şâhidler erbâb-ı kasâmeden olmağla şehâdetleri makbûl olmayub diğerk şâhid ikâme edemedikleri ve tahlîf ve kasâmeye dahi tâlib olmadıkları muharrer olmasıyla bu sûretde müdde‘iyân-ı ebûân-ı merkûmân tahlîfe ve kasâmeye tâlib olmadıkları hâlde fimâ-ba‘d husûs-ı mezkûr hakkında müdde‘â-‘aleyh Ahmed’e bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdir

olmayacakları cânib-i fetvâ-hânededen mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına [s.168] ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin Ahmed'den sūdûr eylediği ve Şâkir'in dahi mu'âvenet ettiği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü ve yüz yetmiş beşinci maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Zi'l-hiccesi'nin on beşinci gününden [25 Şubat 1872] i'tibâren merkûm Ahmed'in on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a irsâli ve Şâkir'in dahi kezâlik bi't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz'ı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 11 Rebû'l-evvel sene 90 ve fi 26 Nisan sene 89 [19 Mayıs 1873 ve 18 Mayıs 1873] târihi ve yüz altmış beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve mezbûr Ahmed'in vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 20 Rebû'l-evvel Sene (1)290 [18 Mayıs 1873]

[168-a] Konusu: *Aydın Kazası Çine Nahiyesi Acısu Köyü ahalisinden olan Deştiban Sarı Mehmet, Zaptiye İbrahim ile beraber aynı köyden Solak Oğlu Mehmet'i öldürmüştür. Solak Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edilerek Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. Zaptiye İbrahim'in ise yardım ettiğine dair bir delil bulunmayıp, bıçak arkasıyla Solak Oğlu Mehmet'i darp ettiği bilinmektedir. Bu nedenle 179. kanun maddesi gereğince gördüğü ceza kendisi için yeterli görülerek tahliye edilmesine karar verilmiştir. [19 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 141

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Kazâsı'na tâbi' Çine Nâhiyesi'ne muzâf Acısu Karyesi ahâlisinden olup yine bu karyeli Solak Oğlu Mehmed'in kâtili olan Deştibânî Sarı Mehmed ile mu'în-i kâtıl denilen Zaptiye İbrâhim haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 22 Zi'l-ka'de sene 89 [21 Ocak 1873] târihli ve iki yüz seksen beş numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mezkûre miyânında bulunan i'lâm-ı

şer‘înin sebki noksân olub halelden hâli olmadığından cânib-i fetvâ-hâneden tasdik olunmadığına ve tahkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun merkûm Mehmed’den sūdûru ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile nizâmen ve mûcib-i kısas idüğü şer‘an sâbit olarak kâtil-i merkûm kısâsdan ‘afv olunmuş idüğüne binâ’en merkûm Sarı Mehmed’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Rebû’l-evveli’nin dördüncü gününden [24 Mayıs 1871] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâmı ve Zabtiye İbrâhim’in mu‘âvenetini hükme medâr bir emâre görülemeyüb bıçak arkasıyla Solak Oğlu Mehmed’i darb etdiği ihbârât-ı vâkı‘a ile tebeyyün eylediğine binâ’en hareketi yüz yetmiş dokuzuncu maddeye muvâfık olduğu cihetle merkûmun madde-i mezkûre hükmünce ma‘a ziyâde cezâ görmüş olduğundan tahliye-i sebîli lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 7 Rebû’l-evvel sene 90 ve fî 22 Nisan sene 89 [5 Mayıs 1873 ve 4 Mayıs 1873] târihi ve yüz kırk bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezkûr i‘lâm zahrında muharrer fetvâ-hâne işâreti mûcibince ıslâh etdirilmek üzere leffen i‘âde kılınmış ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 21 Rebû’l-evvel Sene (1)290 [19 Mayıs 1873]

[169] **Konusu:** *Ödemiş Kasabası Türkmenli Mahallesi ahalisinden Fatıma’yı öldüren İbrahim’e Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs’ta kürek cezası verilmiştir. [21 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 160

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Ödemiş Kasabası mahallâtından Türkmenli Mahalleli Fâtıma’nın kâtili olan üvey pederi İbrâhim hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden 19 Receb sene 89 [22 Eylül 1872] târihli ve iki yüz yirmi altı numarolu olarak vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran katl-i mezkûrun merkûm İbrâhim’den sūdûru emârât-ı vâkı‘a ile tebeyyün edüb ancak haber verildiği vechile mezbûrenin maslûbeten vukû’-ı vefâtı kâ’ideten sâbit olsa kâtil-i merkûmun kânûnen i‘dâmı lâzım gelür ise de delâ’il-i mevcûde mezbûrenin

bir sâile etmek i'tâ etmesinden dolayı darb ile bi't-te'essür vefât ederek şu fi'lin kendüsünden sūdûrunu setr ile âhere 'azv etmek mülâhazasıyla mu'ahharan salb etmiş olması kırâet-i hâliye ile karîbü'l-ihimâl olmağla bu zann ve ihtimâl mevcûd iken ta'ammüde hükm kâbil olamadığından merkûmun kâtil-i gayr-i müte'ammid i'tibâr olunması emr-i sūdûru görüldüğüne mebnî mürâfa'a-i şer'iyeleri iddi'â vukû'una mu'allik olmak üzere merkûm İbrâhim'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiķan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Recebi'nin yirminci gününden [16 Ekim 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğе konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 11 Rebîü'l-evvel sene 90 ve fi 26 Nisan sene 89 [9 Mayıs 1873 ve 8 Mayıs 1873] târihi ve yüz altmış numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğе vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 23 RA (Rebîü'l-evvel) Sene (12)90 [21 Mayıs 1873]

[170] Konusu: *Aydın Sancağı Söke Kazası'nda oturan Sisamlı Luvize isimli kişi, Çarık aşiretinden Besim Ali, Kara Osman Oğlu Mehmet Ali ve arkadaşları tarafından öldürülmüştür. Besim Ali ve Kara Osman Oğlu Mehmet Ali'nin Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince müebbeden küreğе konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmelerine; arkadaşları Yusuf'un ise yardım edip etmediğinin anlaşılammaması, silahının olmaması ve on altı yaşında olması nedeniyle serbest bırakılmasına karar verilmiştir. [22 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 178

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Söke Kazası'nda mukîm Sisamlı Luvize nâm kimesnenin kâtilleri olan Çarık 'aşiretinden Besim Ali ve Kara Osman Oğlu Mehmed Ali ve refikleri haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 5 Receb sene 89 [8 Eylül 1872] târihli ve yüz doksan dokuz numarolu olarak vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'i me'âli merkûmûn Mehmed Ali ve Besim Ali'nin Luvize'yi mûcib-i kısâs olan katl ile katl

eylediklerine dâ'ir tâyi'an sebk-i ikrârları şehâdet-ı şâhidîn ile ba'de's-sübût mûcibince kâtilân-ı merkûmânın kısâslarına hükm olunmak lâzım gelür iken vekâleten müdde'î bulunan Urmaki müvekkili Dimitri izâfetle kâtilân-ı merkûmânı rızâlarıyla kısâsdan 'afv eylediği cihetle diyet dahi sâkit olduğu beyândan 'ibâret olub bu sûretde müvekkil-i merkûm Dimitri fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyhden nesne da'vâsına kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tahkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun fi'l-i gasbı berâ-yı icrâ merkûmân Besim Ali ve Mehmed Ali'den sūdûr eylediği ikrârlarıyla nizâmen ve mûcib-i kısâs idüğü şer'an sâbit olarak merkûmân kısâsdan 'afv olunmuş idüğüne binâ'en kâtilân-ı merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan mü'ebbeden küreĝe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmları ve refikleri denilen Yusuf bi'r-refâka gitmiş ise de bu bâbda mu'âveneti sebk etmediği ve silâhı olmadığı ve on altı yaşında olduğu anlaşıldığından salıverildiği yolunda olduğu gibi taht-ı kefâletden dahi ihrâcı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 16 Rebîü'l-evvel sene 90 ve fi 1 Mayıs sene 89 [14 Mayıs 1873 ve 13 Mayıs 1873] târihi ve yüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmânın vusûllerinde ol-vechile küreĝe vaz' olunmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 RA (Rebîü'l-evvel) Sene (12)90 [22 Mayıs 1873]

[171-a] Konusu: *İzmir'de oturan Vasil'i bıçakla yaralayarak öldüren Hüseyin'e Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [23 Mayıs 1873]*

Evrak Numarası: 189

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir sâkinlerinden mecrûhen vefât eden Vasil nâm kimesnenin cârih ve kâtili olan Kavara Hüseyin hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyye ve muhâkeme-i şer'ıyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden 19 Zi'l-hicce sene 89 [17 Şubat 1873] târihli ve yüz altmış iki numarolu gelen tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbata ve evrâk-ı sâ'iresi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î Asterati ve Hacı Mihâl'den herbiri müdde'â-'aleyh merkûm Hüseyin'in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri

da'vâdan bi'r-rızâ meccânen fâriğ olub husûs-ı mezkûre ve mûrisleri maktûl-i merkûm Vasil'in dem ü diyetine mûte'allik da'vâdan müdde'â-'aleyh merkûmun kabûlünü hâvî zimmetini ibrâ ve ıskât eyledikleri hakkında tarafeynin takdîr ve tasdîklerini beyândan 'ibâret olmağla bu sûretde merkûmân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûmdan nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Kavara Hüseyin'in mezbûr Vasil'i bıçakla cerh eylediği Vasil'in kable'l-vefât vâki' olan ifâdesi ve ihbârât-ı sâ'ire ile tahakkuk edüb ancak Vasil'in vefâtı te'sîr-i cerhden olduğuna hükm olunamamış olduğundan merkûm Hüseyin'in katl kasdıyla cârih 'add olunarak yüz sekseninci madde-i kânûniyeye tevfikân beş sene müddetle küreğe konulmasına oraca karâr verilmiş ise de merkûm Vasil'in eser-i cerhden vukû'-ı vefâtı İtalya tabîbi tarafından raport ile beyân olunmuş olduğundan Tıbbiye Nezâreti behiyyesiyle cereyân eden muhâbere cevâbında mezbûr Vasil'in vefâtı cerh-i mezkûrun te'sîriyle takyih-i demden neş'et eylediği raport-i mezbûr me'âlinden anlaşıldığı ve tabîb-i merkûmun diplomalı ettibâdan bulunduğu cihetle raportde zikr eylediği sebep-i mevt ya'ni takyih-i dem cem'iyet-i tabîbce şâyân-ı kabûl olduğu iş'âr olunmasına nazaran oraca merkûm Hüseyin'in cârih 'add edilmiş olmasında isâbet görülemeyüb merkûmun kâtil-i gayr-i mûte'ammid olduğu anlaşıldığına mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin on sekizinci gününden [15 Eylül 1870] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 16 Rebîü'l-evvel sene 90 ve fî 1 Mayıs sene 89 [14 Mayıs 1873 ve 13 Mayıs 1873] târihi ve yüz seksen dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 25 Rebîü'l-evvel Sene (1)290 [23 Mayıs 1873]

[171-b] Konusu: *Samako Rüşumat Memuru olup hırsızlık yapmasından dolayı beş sene müddetle Vidin'de kaleye kapatılan Osman Efendi'nin zimmetine geçirdiği miktar 19.460 kuruş 13 paredir. Bunun 2.722 kuruş 32 paresini zimmetine geçirmiş, 1000 kuruşunu Molla Şakir isimli kişiden rüşvet olarak almış, buna karşılık Molla Şakir'in Samako'ya vergisiz tütün ihraç etmesine izin vermiştir. Geriye kalan miktar ise*

Hacı Köyü'nün 1282, 1283 ve 1284 senelerine ait alkol vergilerinden zimmetine geçirdiği akçelerdir. Bu meblağın kendisinin Kırkağaç Kazası'ndaki malları ve emlaklarının bedelinden tahsil edilmesi düşünülmüştür. Abisiyle müşterek olarak sözü edilen kazada tasarruf ettikleri emlak, altı bin kuruş değerinde bir menzil ve bin kuruş değerinde bir arsa ve de iki yüz kuruş değerinde bir bağdan oluşmaktadır. Ancak emlakın kendisine ait olan kısmının borcu için satılması kanunen uygun görülmemiştir. Bu nedenle bu meblağın iki bin küsür kuruşunun kefilî Necip Efendi'den, geriye kalan 16.737 kuruş 21 parenin ise çalıştığı takdirde kendisinden tahsil edilmesi gerektiği Tuna Vilayetine, Rüsûmat Emaneti'ne ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [31 Mayıs 1873]

Evrak Numarası: 27

Bu dahi

Samako Rüsûmât Me'mûru olup mukaddemâ tebeyyün eden ihtilâsâtından dolayı beş sene müddetle Vidin'de kal'a-bend edilmesine hükm olunan Osman Efendi'nin zimmet-i mahkûmesi bulunan on dokuz bin dört yüz altmış guruş on üç pârenin mûmâ-ileyhin Kırkağaç Kazası'nda vâki' olan emvâl ve emlâkı bedelinden istîfâsı zımında bunların tahkîk kıymetlerine dâ'ir sebk eden iş'âra cevâben vilâyet-i celîlelerinden vârid olan tahrîrâtta mûmâ-ileyhin birâderiyle müştereken kazâ-i mezkûrda mutasarrıf oldukları emlâk altı bin guruş kıymetlü bir bâb menzil ve bin guruş değerli bir 'arsa ile iki yüz guruş kıymetinde bir bağdan 'ibâret olduğu beyân olunmakdan-nâşî keyfiyet Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle me'âl-i cevâba nazaran emlâk-ı mezkûrenin mûmâ-ileyhe 'âid olan kısmı nizâmen deyn için fûruhtu câ'iz olmayan emlâk-ı gayr-i menkûleden bulunduğu kefilinden istîfâ-yı matlûb olunması lâzımeden ise de mûmâ-ileyhin mahkûm olduğu mebâliğden zimmetine geçürmüş olduğu mikdâr iki bin yedi yüz yirmi iki guruş otuz iki pâreden 'ibâret olup küsûru Molla Şâkir nâm kimesneden bin guruş rüşvet ahzıyla bilâ-resm Samako Kasabası'na idhâline müsâ'ade eylediği duhândan ve bir de beyâneten Hacı Karyesi'nde seksen iki ve üç ve dört senelerinde sebt ve defter olunan müskirât rüsûmundan dâhil-i icmâl etmediği akçeden dolayı hükm olunan tazmînât idüğü evrâk-ı 'atîkası me'âllerinden anlaşılmiş olduğuna ve me'mûrînin bu misillü irtikâb ve ihtilâslarından dolayı kânûnen haklarında terettüb edecek mes'ûlüyet-i tazmîniyenin kefillerine şümûlü olamayacağına binâ'en mûmâ-ileyh Şâkir Efendi'nin dahi te'diyesine mahkûm olduğu mebâliğden yalnız mezkûr iki bin şu kadar guruşun kefilî bulunan Necib

Efendi'den tahsîli ve kûsûr kalacak on altı bin yedi yüz otuz yedi guruş yirmi bir pârenin sa'yi hâlinde kendüsünden istifâsı lâzım geleceğinden Tuna Vilâyet-i Celîlesine bildirilmesi tensîb olunmuş ve keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâ ile Rûsûmât Emânet-i Celîlesine bildirilmiş olduğu beyânıyla şukka.

Fî 3 Rebîü'l-âhir Sene (1)290 [31 Mayıs 1873]

[172] **Konusu:** *Ödemiş Kazası Demircili Köyü ahalisinden Çepni Oğlu Hüseyin'in on iki yaşındaki kızı Fatıma'nın ırzına geçen, sonra da başındaki yemenisiyle boğarak öldüren Kara Bıçak Oğlu Hüseyin ve Koca Mehmet Oğlu diğer Hüseyin isimli kişiler haklarında soruşturma yapılmıştır. Kendilerine idam cezası verilmesi gerekteyse de Kara Bıçak Oğlu Hüseyin'in on yedi, Koca Mehmet Oğlu Hüseyin'in on dokuz yaşında olması nedeniyle idam cezasının küreğe dönüştürülmesi uygun görülmüştür. Bu nedenle Ceza Kanunu'nun 172. maddesi gereğince Karabıçak Oğlu Hüseyin'in on yedi yaşında olması nedeniyle teşhir edilmeden, Kara Mehmet Oğlu Hüseyin'in teşhir edildikten sonra Kıbrıs'ta küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [10 Haziran 1873]*

Evrak Numarası: 214

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Ödemiş Kazâsı'na tâbi' Demircili Karyesi ahâlîsinden Çepni Oğlu Hüseyin'in on iki yaşında kerîmesi Fâtıma'nın kâtili olan Kara Bıçak Oğlu Hüseyin ve Koca Mehmed Oğlu diğer Hüseyin haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vürûd eden selh-i Receb sene 89 [3 Ekim 1872] târihli ve iki yüz otuz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekelü melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûmân Hüseyinlerin mezbûre Fâtıma'nın cebren 'ırzına geçerek bıkırını izâle eyledikleri sırada başında olan yemenisiyle hunuk(?) ve i'dâm eyledikleri kendü ikrârları ve edille-i sâ'ire ile tahakkuk edüb maktûle-i mezbûrenin veresi çend def'a da'vet olunmuş ise de vürûd etmediğinden bi'z-zarûr mürâfa'a-i şer'iyye icrâ kılınmadığı anlaşıldığına ve Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinde bir kimesne min-gayr-i ta'ammüdin bir şahsı itlâf etmiş ise on beş sene müddetle küreğe konulur fakat işbu telef-i nefis kazıyesi âher bir cinâyeti icrâ eder iken yâ kable'l-icrâ veyâ ba'de'l-icrâ veyâhûd bir cünhayı berâ-yı icrâ vukû'bulmuş ise itlâf-ı nefis eden şahsı kânûnen i'dâm olunur deyü muharrer olub merkûmların madde

hükmünce i‘dâm olunmaları hükm-i kânûn-ı iktizâsından ve bunlardan Kara Bıçak Oğlu Hüseyin henüz on yedi ve diğeri dahi on dokuz yaşlarında bulunub i‘dâm cezâsının küreğe tahvîli irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî menût idüğü kırk yedinci ve kısâsı yâ i‘dâm cezâlarından ‘afv olunan kâtillerin mü‘ebbeden veyâhûd on beş seneden ekall olmamak üzere muvakkaten küreğe konulmaları dahi yüz yetmiş ikinci mevâd-ı kânûniye mündericâtından olduğuna binâ’en merkûmların mârû’z-zikr yüz yetmiş ikinci ve on dokuzuncu madde-i kânûniyeye tevfikân ve mahbûsiyetleri târihi olan seksen yedi senesi Şevvâli’nin yirmi sekizinci gününden [21 Ocak 1871] i‘tibâren bunlardan Kara Bıçak Oğlu Hüseyin’in bilâ-teşhîr ve Kara Mehmed Oğlu Hüseyin’in ba‘de’t-teşhîr on beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmeleri husûsuna divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 22 Rebîü’l-evvel sene 90 ve fi 7 Mayıs sene 89 [20 Mayıs 1873 ve 19 Mayıs 1873] târihi ve iki yüz on dört numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi’l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte‘allik buyurulub vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 13 R (Rebîü’l-âhir) Sene (12)90 [10 Haziran 1873]

[173] **Konusu:** *İzmir Sancağı Tire Kazası Bayındır Nahiyesi Derebaşı Köyü ahalisinden Topal Oğlu Hüseyin, Zeamet aşiretinden Gök Musa ve Zenci Osman’ın da yardımıyla Deli İbrahim’in kızı Aişe’nin ırzına geçmiştir. Bunun üzerine Deli İbrahim, Osman’ı yaralayarak öldürmüştür. Ayrıca yukarıda sözü edilen Gök Musa hapishaneden kaçarak ev soymaya da cüret etmiştir. Topal Oğlu Hüseyin’in Ceza Kanunu’nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması, mahallince takdir olunan bekaret bedelinin kendisinden alınarak Aişe’ye verilmesi uygun görülmüştür. Musa’nın ise 220. madde gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle küreğe konulmasına, Deli İbrahim için ise bir rapor veya ahaliden birinin şهادetnamesinin gönderilmesine karar verilmiştir. [11 Haziran 1873]*

Evrak Numarası: 234

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı’nda vâki‘ Tire Kazâsı’na tâbi‘ Bayındır Nâhiyesi’ne muzâf Derebaşı Karyeli Topal Oğlu Hüseyin Ze‘âmet ‘aşiretinden Gök Mûsâ ve Zenci Osman

mu'âvenetleriyle ahâlî-i karyeden Deli İbrâhim'in kızı Âişe'nin cebren bikrini izâle eylediği ve merkûm Deli İbrâhim'in dahi mezbûr Osman'ı cerh ve katl eylediği haber alınması üzerine bunlar haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 23 Zi'l-ka'de sene 88 [3 Şubat 1872] târihli ve yüz otuz altı numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î bulunan Hacı Hasan tasaddî eylediği da'vâdan rızâsıyla meccânen fâriğ olub husûs-ı mezkûre ve Katil Osman'ın dem ü diyetine müte'allik 'âmme-i de'âviden kâtili İbrâhim'in zimmetini kabûlünü havî ibrâ ve ıskât eylediği hakkında tarafeynin takrîr ve tasdiklerini beyândan 'ibâret olub bu sûretde mezbûr Hacı Hasan fimâ-ba'd husûs-ı mezkûrda merkûm İbrâhim'den nesne da'vâsına kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce merkûm Topal Oğlu Hüseyin'in merkûmân Mûsâ ve Zenci Osman'ın mu'âvenetleriyle sûret-i cebriyesi mezbûre Âişe'yi kaldırub bikrini izâle eylediği maa't-te'vîl vâki' olan ikrârı ve ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün etmiş ve merkûm Mûsâ'nın dahi bu fi'le mu'âvenetinden başka hapis-hânedan firâr ederek müteveffâ Bakdır Oğlu Hüseyin ile birlikde hâne derûnundan fazîha-i sirkate ictisârı kezâlik ikrârı ve emârât ile tahakkuk edüb bu misillü töhmetleri ta'addüd eden erbâb-ı cinâyetin ağır cezâyı mücib olan töhmetleriyle ta'yîn-i cezâ olunub hafîf cezâyı müstelzim olan töhmetlerinin esbâb-ı müşeddideden 'add olunması usûl-i müttehaze iktizâsından ve merkûm Mûsâ'nın a'zâm-ı cinâyeti kapu açarak sirkati irtikâb kaziyesi bulunmuş idüğüne mebnî merkûm Topal Oğlu Hüseyin'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dört senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi beşinci gününden [29 Mart 1868] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle mahallinde küreğe vaz'ıyla berâber mahallince takdîr olunacak zamân-ı bikrin dahi kendüsünden bi't-tahsîl mezbûreye i'tâ olunması ve mezbûr Mûsâ'nın ahvâl-i sâ'iresi sebeb-i müşeddid 'add ile iki yüz yirminci madde-i kânûniye hükmüne tatbîkan ve târih-i mezkûrdan i'tibâren kezâlik ba'de't-teşhîr beş sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve merkûm Deli İbrâhim bu bâbda eğerçi beşeriyet ve cem'iyet iktizâsınca asâr-ı gazabı ne derecelerde isti'mâl etse ma'yûb olmak insâfa makrûn olamaz ise de Kânûn-ı Cezâ'da 'ırz mes'elesinden

dolayı îkâ' olunan katl ve cerhde mu'âf tutulmak bir şahsın mahâriminden birisiyle icrâyı fî'l-i şenî' eder iken görmekle meşrût ve mukayyed olub bunda ise bu şart ve kayd mevcûd olamadığından hakk-ı sâfiyet-i bi-hasebü's-şeyhûhâ hâl-i 'ateh ve bî-şu'ûruna ihtimâl etmek lâzım geldiği hâlde merkûmun esnâ-yı hâdisede o hâlde bulunduğuna dâ'ir kâ'ideten etibbâ raporti veyâhûd hiç olmaz ise ahâlî-i karyenin bir şehâdet-nâmesi gönderilmemiş olduğundan ol-vechile lâzım gelen raport veyâhûd şehâdet-nâmenin irsâli husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî gurre-i R (Rebû'l-âhir) sene 90 ve fî 15 Mayıs sene 89 [29 Mayıs 1873 ve 27 Mayıs 1873] târihi ve iki yüz otuz dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın iktizâlarının icrâ ve inhâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 14 Rebû'l-âhir Sene (1)290 [11 Haziran 1873]

[174] **Konusu:** *Saruhan Sancağı Manisa Kasabası'nda oturan Fatıma kızı Zahide, Arap Hasan isimli kişi tarafından öldürülmüştür. Yapılan incelemede Zenci Hasan'ın Zahide'yi evinden kaçırmak üzere gittiği, kolundan tutup evden çıkaracağı esnada Zahide'nin kurtulup kaçmasından dolayı yakalayıp yaralayarak öldürdüğü anlaşılmıştır. Zenci Hasan'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [24 Haziran 1873]*

Evrak Numarası: 344

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Mağnisa Kasabası sâkinelerinden Fâtıma kızı Zâhide'nin kâtili olan Arab Hasan hakkında mukaddem ve mu'ahhar icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan birisi fî 27 Receb sene 87 [23 Ekim 1870] târihli ve yüz altmış bir numarolu ve diğeri dahi fî 18 Muharrem sene 89 [28 Mart 1872] târihli ve yirmi sekiz numarolu iki kıt'â tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Vilâyet'den musaddak bâlâsı istintâk-nâmeli mazbatası ve î'lâm-ı şer'î Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle asâleten ve vekâleten müdde'î bulunan Fâtıma ve Said müdde'â-'aleyh Hasan'ın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâyı isbât edemeyüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh Hasan bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olduğu mezkûr î'lâmda muharrer olmasıyla bu sûretde müdde'iyân-ı merkûmân da'vâ-yı vâkî'alarıyla fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh Hasan bilâ-

beyyine mu‘ârazaya kâdir olamayacakları cânib-i fetvâ-hânedan i‘lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkikât-ı nizâmiyye hükmünce merkûm Zenci Hasan’ın mezbûre Zâhide’yi hânesinden kaldırmak üzere giderek kolunda tutub çıkaracağı esnâda mezbûrenin kurtulub kaçmasından dolayı bi’t-tehevür mezbûreyi cerh ve katl eylediği ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eylediğine binâ’en merkûm Zenci Hasan’ın Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Rebû’l-evveli’nin yirmi altıncı gününden [6 Temmuz 1869] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs Cezîresi’ne gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 17 Rebû’l-âhir sene 290 ve fi 31 Mayıs sene 289 [14 Haziran 1873 ve 12 Haziran 1873] târihi ve üçyüz kırk dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı cezîre-i mezkûre Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 27 Rebû’l-âhir Sene (12)90 [24 Haziran 1873]

[175-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Alaşehirli Marino Oğlu Vasil’in çalınan eşyasından sorumlu tutulan Kara Tekeli aşiretinden Hacı Tatar Oğlu Abdullah ile Çobanı Alagözlü Oğlu Hüseyin bin Hasan isimli kişiler, Alaşehir Kazası zabıtabarından Kazaz Oğlu Süleyman Çavuş, Yayaköylü Zincirci Osman, Said Oğlu Hüseyin ve Kel Mehmet tarafından işkence görmüşlerdir. Bu zabıtabar olayın aslını öğrenmek amacıyla İstanbul’a gönderilmişlerdir. Sözü edilen zabıtabarın suçları sabit olduğundan Ceza Kanunu’nun 103. maddesi gereğince üçer sene müddetle kaleye kapatılmak üzere Midilli Adası’na gönderilmeleri ve bunlarla ilgisi olmasa da uygunsuz davranışlarından dolayı zaptiyede görevlendirilmesi doğru olmayan Necip Efendi’nin ise müebbeden zaptiye görevinden uzaklaştırılması uygun görülmüştür. [2 Temmuz 1873]*

Evrak Numarası: 44

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı mülhakâtından Alaşehir’de vukû‘ bulan bir işkence maddesine dâ’ir Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den tezyîl ve vilâyet-i celîlelerinden bâ-tahrîrât tesyîr olunan mazbatasıyla ol-bâbda Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden verilen müzekkere üzerine divân-ı mezkûrun Muhâkemât Dâ’iresi’nden tanzîm olunan mazbatanın bir kıt‘a sûret-i sahîhası fihrist-i

ma'lûmât olmak üzere leffen irsâl kılındı mütâla'asından müstebân olacağı vechile tüccârdan Alaşehirli Marino Oğlu Vasil'in sirkat olunan eşyâsından dolayı Kara Tekeli 'aşîretinden Hacı Tatar Oğlu Abdullah ile Çobanı Alagözlü Oğlu Hüseyin bin Hasan nâm sebînin Alaşehir'de mahbûsiyetleri esnâda bunlara Alaşehir Kazâsı zâbıtalardan olub istiknâh-ı madde zımında Der-sa'âdet'e celb olunmuş olan Kazkaz Oğlu Süleyman Çavuş ve Yayaköylü Zincirci Osman ve Said Oğlu Hüseyin ve Kel Mehmed taraflarından işkence olunduğu sâbit olduğundan neferât-ı merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz üçüncü maddesine tatbîkan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Zi'l-ka'desi'nin yirmi ikinci gününden [2 Şubat 1872] i'tibâren üçer sene müddetle kal'a-bend edilmek üzere Midillü Cezîresi'ne gönderilmek ve bunlarla berâber olamamış ise de kendüsünün mazbata-i mahalliyede mebsût olan ba'zı uygunsuz hâlleri hidemât-ı zabtiyede istihdâmına mâni' olmağla mü'ebbeden silk-i zabtiyeden tard edilmesi Zabtiye Nezâret-i behiyyesine ve neferât-ı merkûmânın vusûllerinde ol-vechile kal'a-bend edilmek Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyetine bildirilmiş ve ol-vakit kazâ-i mezkûrda kâim-makâm bulunan Necib Efendi'nin medhal ve vukû'unu kâ'ideten zâhir olmadığı hâlde bu maddeden dolayı kâim-makâmlıktan ve İzmir'den buraya celb olunması üzerine dahi mu'ahharan ta'yîn olunmuş olduğu a'sâr-ı me'mûriyetinden infisâl etmiş olduğundan kendüsünün mes'ûl tutulmasına mahal görünmemiş olmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 6 Cemâziye'l-evvel Sene (1)290 [2 Temmuz 1873]

[175-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Marmaris Kazası Dadya (Datça) Nahiyesi Karaköyü ahalisinden Muslih Oğlu Hüseyin'in on dört yaşındaki kızı Huriye'ye Batı Köylü Abdurrahman Oğlu Yahya, Karaköylü Ali Beşe Oğlu Kara Osman ve Kaval Oğlu Ahmet tarafından tecavüz edilmiştir. Ceza Kanunu'nun 200. maddesi gereğince mahallince takdir olunan bin kuruş bekaret bedelinin Yahya'dan alınarak Huriye'ye verilmesine; Yahya, Osman ve Ahmet'in teşhir edildikten sonra beşer sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [2 Temmuz 1873]*

Evrak Numarası: 361

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Marmaris Kazâsı'na tâbi' Dadya Nâhiyesi'ne muzâf Kara Karyesi ahâlîsinden Muslih Oğlu Hüseyin'in kerîmesi Huriye'ye cebren fi'l-i şeni' icrâ eyleyen karye-i mezkûrede sâkin Batı Karyeli Abdurrahman Oğlu Yahya ve

mezkûr Kara Karyeli Ali Beşe Oğlu Kara Osman ve Kaval Oğlu Ahmed haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 17 Rebîü'l-evvel sene 90 [15 Mayıs 1873] târihli ve otuz yedi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran eşhâs-ı merkûmeden Yahya'nın cebren fi'l-i şeni' icrâsıyla mezbûre Huriye'nin bikrini izâle ederek Osman ile Ahmed'in dahi fi'l-i şeni' icrâ etdikleri ikrârları ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûmûnun üçer sene müddetle küreğe konulmalarına oraca karâr verilmiş ise de halkın böyle muhadderâtından olan on dört yaşında kerîmesini cebren kaldırub bikrinin izâlesi ile ale'l-infîrâd fi'l-i şeni' icrâ olunması cinâyât-ı 'azîmesinden ve esbâb-ı müşeddideden olmasıyla merkûmlara oraca ta'yîn olunan müddet-i cezâ derece-i kifâyede görülemediğine mebnî mahallince takdîr olunan bin guruş zamân-ı bikrin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüzüncü maddesi hükmünce mezbûr Yahya'dan ahz ve tahsîl olunarak mezbûreye i'tâsıyla berâber merkûm Yahya ile Osman ve Ahmed'in kânûn-ı mezkûrun yüz doksan senesi Zi'l-hiccesi'nin on altıncı gününden [4 Şubat 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr 'ale's-seviye beşer sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 23 R (Rebîü'l-âhir) sene 90 ve fi 6 Haziran sene 89 [20 Haziran 1873 ve 18 Haziran 1873] târihi ve üçyüz altmış bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 6 Cemâziye'l-evvel Sene (1)290 [2 Temmuz 1873]

[176-a] **Konusu:** Babası Hacı İlyas'ı tüfek kurşunuyla yaralayarak öldüren İzmir Sancağı Bayındır Kasabası ahalisinden Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 170. maddesi gereğince idam edilmesine karar verilmiş, gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [6 Temmuz 1873]

Evrak Numarası: 308

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Bayındır Kasabası ahâlîsinden Hacı İlyas nâm kimesnenin kâtili olan Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 23 Muharrem sene 89 [2 Nisan 1872] târihli ve otuz sekiz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf

mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle asâleten ve vesâyeten Mehmed’in ikârına mukârin tasaddî eylediği da‘vâyı isbât edemeyüb talebiyle müdde‘â-‘aleyh mezbûr bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î tahlîf olunduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘îde muharrer olmasıyla bu sûretde müddeiye-i asîle ve vasî-i mezbûre da‘vâ-yı vâkı‘asıyla müdde‘â-‘aleyh merkûma bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i‘lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce merkûm Mehmed’in pederi Hacı İlyas’ı tüfenk kurşunuyla katl ve cerh eylediği ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ’en merkûm Mehmed’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmişinci maddesi hükmüne tevfiikan i‘dâmı husûsuna divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 12 R (Rebû’l-âhir) sene 90 ve fî 26 Mayıs sene 89 [9 Haziran 1873 ve 7 Haziran 1873] târihi ve üç yüz sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi’l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî mütê‘allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı ‘âlî bi’t-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağla infâz-ı hükm-i celîline himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 10 Cemâziye’l-evvel Sene (1)290 [6 Temmuz 1873]

[176-b] Konusu: *İzmir Sancağı Tire Kazası Kemerdere Köyü ahalisinden ve 1283 senesi kura askeri kaçaklarından olan Pamuk Mehmet, Kemerdere Köyü’nün Muhtarı Mehmet Ağa’yi tüfek kurşunuyla öldürmüş, abisi Ali ile diğer Ali ve Mehmet isimli kişileri yaralamıştır. Pamuk Mehmet’in Ceza Kanunu’nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs’a gönderilmesine karar verilmiştir. [7 Temmuz 1873]*

Evrak Numarası: 288

Bu dahi

İzmir Sancağı’nda vâkı‘ Tire Kazası’na tâbi‘ Kemerdere Karyesi ahâlîsinden ve seksen üç senesi kur’a firârîlerinden olub karye-i mezkûre Muhtârı Mehmed Ağa’nın kâtili ve birâderi Ali ile diğer Ali ve Mehmed’in cârihi olan Pamuk Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 17 Receb sene 89 [20 Eylül 1872] târihli ve iki yüz on bir numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in bâlâsı fezlekeli melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘înin sebki noksân olub halelden hâli olmamasıyla husûs-ı mezkûrun şer‘-i şerîfe tevfiikan

tekrâr bi'r-ru'ye sebki muvâfık-ı hakk-ı şer'î ve noksân ve halelden 'âri i'lâm ile inhâ olunması cânib-i fetvâ-hâneden zahrına işâret kılındığına ve mufâd-ı iş'âra nazaran merkûm Pamuk Mehmed mezbûr Mehmed Ağa'yı çifte tüfenk kurşunuyla cerh ve itlâf eylediği ihbârât-ı vâki'a ve emâre-i mevcûde ile nizâmen ve katl-i mezkûrun mûcib-i kısâs idüğü şer'an derece-i sübûta vardıklarından sonra kâtil-i merkûm mazhar-ı 'afv olunmuş idüğüne binâ'en merkûm Pamuk Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Recebi'nin on dokuzuncu gününden [4 Ekim 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden 27 R (Rebî'ül-âhir) sene 90 ve 10 Haziran sene 89 [24 Haziran 1873 ve 22 Haziran 1873] târihi ve üçyüz seksen sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezkûr i'lâm zahrında muharrer fetvâ-hâne işâreti mûcibince islâh etdirilmek üzere leffen i'âde kılınmış ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla iktizâsının icrâ ve inhâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 11 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)90 [7 Temmuz 1873]

[177-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Alaşehir Kazası Kozluca Köyü ahalisinden Mustafa'yı öldüren Yaylar Çiftliği Deştibânı Hasan'ın Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince müebbeden küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [17 Temmuz 1873]*

Evrak Numarası: 434

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Alaşehir Kazası'na tâbi' Kozluca Karyeli Mustafâ'nın kâtili olan Yaylar Çiftliği Deştibânı Hasan hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 10 Şa'bân sene 89 [13 Ekim 1872] târihli ve iki yüz kırk üç numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'inin sebki noksân olub halelden hâli olmadığından sebki muvâfık-ı hakk-ı şer'-i i'lâm ile inhâ olunması lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezbûrun ta'ammüden merkûm Hasan'dan sūdûr etdiği ihbârât ve emârât-ı mevcûde ile nizâmen tebeyyün ederek

merkûmun i‘dâmı hükm-i kânûn-ı iktizâsından bulunmuş ise de katl-i mezbûrun mûcib-i şer‘îsi kısâs idüğü şer‘an dahi sâbit olarak merkûm Hasan’ın kısâsına hükm-i şer‘î lâhik olduktan sonra vereseden maktûl-i mezbûrun babası Mûsâ tarafından kâtil-i merkûm mazhar-ı ‘afv olduğuna binâ’en merkûm Hasan’ın Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan mü’ebbeden küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 11 Cemâziye’l-evvel sene 90 ve fî 24 Haziran sene 89 [7 Temmuz 1873 ve 6 Temmuz 1873] târihi dört yüz otuz dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve zahrında muharrer işâret vechiyle ıslâh etdirilmek üzere mezkûr i‘lâm leffen i‘âde kılınmış ve merkûmun hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Cemâziye’l-evvel Sene (1)290 [17 Temmuz 1873]

[177-b] Konusu: *Aydın Sancağı Umurlu Köyü ahalisinden Sulu Mestan Oğlu Mestan, Karahisar-ı Sahib Sancağı Bey Kazası Hacı Beşir Köylü Halil Oğlu Ali’nin akçe ve eşyasını gasp etmiştir. Mestan’ın kaçak olan arkadaşı Kabakçı Arap Oğlu Zenci Ali ile beraber bu gaspı gerçekleştirdiği kendi ifadeleri ve çalıntı eşyanın üzerlerinde çıkmasından anlaşılmıştır. Zaten dağlarda gezerek adam soymayı huy edinmiş olan Mestan’a Ceza Kanunu’nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve üç sene müddetle bulunduğu yerde kürek cezası verilmiş, gasp ettiği akçenin kendisinden alınarak sahibine verilmesine, kaçak olan Kabakçı Arap Oğlu Zenci Ali’nin yakalanıp soruşturularak, soruşturma evrakının gönderilmesine karar verilmiştir. [20 Temmuz 1873]*

Evrak Numarası: 457

Bu dahi

Aydın Sancağı’nda vâki‘ Umurlu Karyesi ahâlîsinden olub Karahisar-ı Sâhib Sancağı’nda vâki‘ Beğ Kazâsı’na tâbi‘ Hacı Beşir Karyeli Halil Oğlu Ali’nin akçe ve eşyasını gasb eyleyen Sulu Mestan Oğlu Mestan hakkında icrâ kılınan tedkikât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 17 Rebîü’l-evvel sene 90 [15 Mayıs 1873] târihli ve otuz altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûm Mestan’ın firârda bulunan refîki

Kabakçı Arab Oğlu Zenci Ali ile berâber mu'âmele-i cebr ve şiddet icrâsıyla fazîha-i mezkûreye mücâseret etdikleri ikrârı ve eşyâ-yı mesrûkanın üzerinde bulunması delâletiyle tebeyyün edüb merkûmun bu yolda sâbıkası bilinemediği müsellahan dağlarda kırlarda gezerek adam soymağı i'tiyâd etmiş kat'-i tarîk makûlesinden dahi olmadığı sûret-i iş'ârdan münfaham olarak vâki'a ise sâ'at on ikiyi çar-yek geçerek vukû' bulub bu zamân geçmeden ma'dûd olmadığına mebnî merkûm Mestan'ın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i habsi seksen dokuz senesi Ramazânı'nın yirmi yedinci gününden [28 Kasım 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve merkûm Mestan'ın taht-ı ikrârında bulunan küsûr-ı akçenin kendüsüne bi't-tahsîl sâhibine i'tâ kılınması ve firârî Ali'nin dahi bi'l-akdem ahz ü giriftiyle istintâk ve muhâkemesi icrâ ve mücâzât-ı kânûniyesi tahdîd olunarak hükümlü mazbatasının evrâk-ı istintâkiyye ile berâber irsâl olunması husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 16 Cemâziye'l-evvel sene 90 ve fi 26 Haziran sene 89 [12 Temmuz 1873 ve 8 Temmuz 1873] târihi ve dört yüz elli yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)90 [20 Temmuz 1873]

[178-a] Konusu: *İzmir Sancağı Bayındır Nahiyesi Hacı İbrahim Mahallesi'nde oturan Kör Ali'nin kızı Hatice'yi istemeden öldüren eski kocası Alaiyeli Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [13 Ağustos 1873]*

Evrak Numarası: 543

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Bayındır Nâhiyesi mahallâtından Hacı İbrâhim Mahallesi sâkinlerinden Kör Ali kızı Hatice'nin kâtili olan zevc-i sâbıkı Alâiyeli Mustafâ hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden cevâben vârid olan 23 C (Cemâziye'l-âhir) sene 89 [28 Ağustos 1872] târihli ve dört yüz bir numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î ve vasî bulunan Sâlih Ağa merkûm

Mustafâ'nın inkârına mukârin tasaddî eylediği müdde'âyı isbât-ı beyyineden ızhâr-ı 'aciz edüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh mezbûr Mustafâ'ya vech-i şer'î üzere yemîn verilmeğin mûcibince müdde'î ve vasî-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğunu beyândan 'ibâret olub bu sûrette inhisâr-ı verâset münhasır-ı hısım-câhda usûlü vechile ber-nehc-i şer'î sâbit olmuş ve müdde'â-'aleyh mezbûre bi'l-muvâcehe yemîn verilmiş ise müdde'î ve vasî-i mezbûr fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûma bi'l-vesâye bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmîyyeye göre fi'l-i katlin fevân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Mustafâ'dan südüru vâsıl-ı rütbe-i sübût olduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen iki senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin ikinci gününden [23 Ekim 1865] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fi 4 C (Cemâziye'l-âhir) sene 90 ve fi 16 Temmuz sene 89 [30 Temmuz 1873 ve 28 Temmuz 1873] târihi ve beşyüz kırk üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 18 Cemâziye'l-âhir Sene (1)290 [13 Ağustos 1873]

[178-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Kula Kazası'nda yaşayan Çarık aşiretinden Hacı Kadri Oğlu Süleyman'ın katili Caber aşiretinden İbrahim Oğlu Osman'dır. Evleneceği kızın Süleyman'a varmasını hazmedemeyen Osman, Süleyman'ı bilerek öldürmüştür. Osman'ın Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [14 Ağustos 1873]*

Evrak Numarası: 556

Bu dahi

Ca'ber 'aşiretinden olub Saruhan Sancağı'nda vâki' Kula Kazâsı'nda meskûn Çarık 'aşiretinden Hacı Kadri Oğlu Süleyman'm kâtili olan İbrâhim Oğlu Osman'ın icrâ-yı kısâsı hakkında tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı 'âlinin infâz-ı hükmü sırada verese taraflarından kâtil-i merkûmun mazhar-ı 'afv olduğu vilâyet-i celîlelerinden vârid

olan Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye havâle olunan 16 Şevvâl sene 89 [17 Aralık 1872] târihli ve iki yüz yetmiş iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak melfûf mazbatası ve evrâk-ı sâ’ire me’âllerinden anlaşıldığı cihetle merkûm hakkında olunacak mu’amele hükm-i kânûna inhisâr ettiğiinden bu husûsunun evrâk-ı ‘atîkasına lede’l-mürâca‘â merkûm Osman’ın namzedi olan kızın mezbûr Süleyman’a varmış olmasından dolayı Osman hâsil olan gayz üzerine ta‘ammüden Süleyman’ı katl eylemiş olduğundan merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmişinci maddesi maddesi hükmünce i‘dâmı iktizâ eder ise de ber-minvâl-i muharrer kısısdan ‘afv olunmuş olduğuna ve kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş ikinci maddesinden kısısı yâ i‘dâm cezâlarından ‘afv olunan kâtilin mü’ebbeden veyâhûd on beş seneden ekall olmak üzere muvakkaten küreğe konulması muharrer bulunduğuna binâ’en merkûmun bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dört senesi Rebû’l-evveli guresinden [3 Temmuz 1867] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 9 C (Cemâziye’l-âhir) sene 90 ve fi 10 Temmuz sene 89 [4 Ağustos 1873 ve 22 Temmuz 1873] târihi ve beşyüz elli altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz’ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 19 Cemâziye’l-âhir Sene (1)290 [14 Ağustos 1873]

[179-a] Konusu: *Aydın Sancağı Kırklar Köyü ahalisinden olan Topal Yusuf Oğlu Ali ve Kul Oğullar Köyü ahalisinden Molla Oğlu Mehmet isimli kişiler, Bozdoğan Kazası Kakkalan Köylü Halıcı Hasan İbrahim Oğlu Ali’ye geceleyin silahlı olarak şiddet uygulamışlar ve 800 kuruşunu gasp etmişlerdir. Sözü edilen kişilerin Ceza Kanunu’nun 218. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra dört sene müddetle küreğe konulmalarına, çaldıkları paranın kendilerinden alınarak sahibine verilmesine karar verilmiştir. [25 Ağustos 1873]*

Evrak Numarası: 596

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı’na tâbi‘ Kırklar Karyesi ahâlîsinden olup livâ-i mezkûrda vâki‘ Bozdoğan Kazâsı muzâfâtından Kakkalan Karyeli Halıcı Hasan İbrâhim Oğlu Ali’nin leylene ve müsellahan Bornuc Karyesi altında vâki‘ Köşk Gemisi başında mu’amele-i

şedîde icrâsıyla sekiz yüz gurusunu gasb eyledikleri ihbârât-ı vâkı‘a ile tebeyyün eden Topal Yusuf Oğlu Ali ve Kul Oğullar Karyeli Molla Oğlu Mehmed nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz on sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsleri olan seksen dokuz senesi Şa‘bânı’nın on üçüncü gününden [16 Ekim 1872] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr dört sene müddetle küreğe konulmaları ve meblâğ-ı mezbûrun dahi münâsafaten kendülerinden bi’t-tahsîl merkûm Ali’ye i‘tâsı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 9 Zi’l-ka‘de sene 90 târihli ve on dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 16 C (Cemâziye’l-âhir) sene 90 ve fî 4 Ağustos sene 89 [1 Ağustos 1873 ve 16 Ağustos 1873] târihi ve beşyüz doksan altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî gurre-i Receb Sene (12)90 [25 Ağustos 1873]

[179-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Eşme Kazası Elvanlar Köyü ahalisinden Mestan Oğlu Ahmet, aynı köyden Ahmet Efendi’yi evlenmeye aday olduğu Mustafa Efendi’nin kızından vazgeçirmek için öldürmüştür. Mestan Oğlu Ahmet’in Ceza Kanunu’nun 191. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [5 Eylül 1873]*

Evrak Numarası: 656

Bu dahi

Saruhan Sancağı’nda vâkı‘ Eşme Kazâsı’na tâbi‘ Elvanlar Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Ahmed Efendi namzed olduğu karye-i mezkûreli Mustafâ’nın kızını terk etdirmek üzere mûmâ-ileyh Ahmed Efendi’yi i‘dâm ile ihâfe ve tehdîd eylediği ikrârıyla tahakkuk eden Mestan Oğlu Ahmed’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz doksan birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Saferi’nin on beşinci gününden [6 Mayıs 1871] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 14 Cemâziye’l-evvel sene 90 [10 Temmuz 1873] târihli ve altmış numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 2 Receb sene 90 ve fî 16 Ağustos

sene 89 [26 Ağustos 1873 ve 28 Ağustos 1873] târihi ve altı yüz elli altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 Receb Sene (12)90 [5 Eylül 1873]

[180-a] Konusu: *Aydın Kasabası Çıfsuret Mahallesi ahalisinden Kara Osman'ı kavgada sinirlenerek öldüren Debbâğ Ahmet'in maktulün varislerine 10.000 dirhem diyet ödemesi uygun görülmüş; Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmiştir. [12 Eylül 1873]*

Evrak Numarası: 679

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Kasabası'nda vâki' Çıfsûret Mahallesi ahâlîsinden olup yine bu mahalleli Kara Osman'ın kâtili olan Debbâğ Ahmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 17 Safer sene 90 [16 Nisan 1873] târihli ve on yedi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli kâtil Ahmed'in maktûl Kara Osman'ı mûcib-i şer'îsi kısâs olan katl ile öldürdüğü Mustafâ ve Ali şehâdetleriyle ba'de's-sübût vereseden Hasan ve Fâtıma kâtil-i merkûmu kısâsdan 'afv eylediklerine binâ'en kısâsı sâkıt ve vereseden zevce Hatîce ile sığârın hakları diyete münkalib olmağla diyet-i recul olan on bin dirhem şer'î fiddadan 'âfiyetân-ı mezbûretân hisselerinden mâ'adâ zevce-i mezkûre ile verese-i sığârın hisselerini müdde'î-i asîle ve vasî-i mezbûre Hatîce Hâtun'a mukaddemâ edâ etmesi kâtil-i merkûma tenbîh olduğunu beyândan 'ibâret olup bu takdîrde 'âfiyân-ı mezbûrân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyhden nesne da'vâsına kâdir olmayub ancak diyet-i mezkûreden zevce-i mezbûre ile sığârın hisselerini târih-i i'lâmdan i'tibâren sinîn-i selâsede üç taksît ile müdde'î-i asîle ve vasî-i mezbûre Hatîce Hâtun'a kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceği zahr-ı i'lâm-ı mezkûra cânib-i fetvâ-hâneden işâret kılındığına binâ'en diyet mes'elesinin bu vechile tesviye etdirilmesi ve tahkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun münâza'a arasında feverân 'arzıyla min-gayr-ı ta'ammüdin merkûm Ahmed cânibinden sūdûr ettiği ihbârât-ı vâkî'a ve emârât-ı mevcûde ile sâbit ve icrâ-yı kısâsına hükm-i şer'î lâhik oldukdan-sonra verese

tarafından mazhar-ı ‘afv olduğuna mebnî merkûm Ahmed’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer münderic usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Rebû’l-âhiri’nin on dördüncü gününden [21 Haziran 1872] i’tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 11 Receb sene 90 ve fî 22 Ağustos sene 89 [4 Eylül 1873 ve 3 Eylül 1873] târihi ve altı yüz yetmiş dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 19 Receb Sene (1)290 [12 Eylül 1873]

[180-b] Konusu: *Aydın ahalisinden bazı kişilerin davaları incelenmek üzere Vilayet Temyiz Divanı’na gönderilmiştir. Ancak buradaki gecikmeden dolayı dava İstanbul’a Divan-ı Ahkam-ı Adliye’ye gönderilmiştir. Divan-ı Ahkam-ı Adliye davanın başlangıcı ile ilgili bilgisi olmadığından davaya bakmamış, davanın Vilayet Temyiz Mahkemesi’nce görüşülerek kararın bildirilmesini istemiştir. [17 Eylül 1873]*

Evrak Numarası: 70

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın ahâlîsinden ba‘zı kesânın ‘aleyhinde ikâme eyledikleri de‘âvinin Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’de tedkîk ve muhâkemesi cânib-i vilâyete iş‘âr olduğu hâlde divân-ı mezkûrca te’hîrât vukû‘a götürülmekte bulunduğu beyânıyla muhâkemesinin Der-sa‘âdet’e nakli Aydın Sancağı Mutasarrıfı Sâbık Sa‘âdetlü Mustafâ Beğ hazretleri tarafına bâ-tahrîrât istid‘â olunmakdan nâşî keyfiyet Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle tahrîrât-ı mezkûrede muharrer olan delâ’il ve i’tirâzât mevâd-ı müdde‘â hakkında divân-ı mezkûrca verilecek karârları bir nevî istinâf demek ise de muhâkeme-i ibtidâiyenin hitâmından evvel i’tirâzât-ı mezkûrenin istimâ‘ olunması nizâmen kâbil olamayub bunların ‘inde’l-istinâf tedkîk ve temyîzi lâzım geleceğine ve bu cümle ile berâber paşa-yı müşârün-ileyh muhâkeme-i vâkı‘ânın usûl ve sûret ve cereyânında mahal etmeyüb mûcib-i hâlâtdan şâkî olub kâ‘ide-i mültezeme-i ‘adliye iktizâsınca bu misillü muhâkemâtda esbâb ve mu‘âmelât-ı te’mîniyenin gözetilmesi ise ehemmiyet olduğuna binâ’en buralara i’tinâ olunmasının divân-ı mezkûra tebeyyün ve te’kîdiyle berâber muhâkeme-i mebhûsenin sür‘at-i ikmâliyle netîcesini ve hükmü mutazammın mazbatalarının irsâli husûsunun savb-ı devletlerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun

Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden bâ-müzekkere beyân olunmuş ve bu maddeye dâ'ir evvel ve âhir vukû' bulan iş'ârât ve teblîgât dâ'iresinde îfâsı mu'âmelât ile netîce-i karâr ve maslahatın musarahaten bildirilmesi lâzımeden bulunmuş olmağın ol-vechile îcâbının îfâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 24 Receb Sene (12)90 [17 Eylül 1873]

[181] Konusu: *Bozdoğan Kazası Kamışlar Köyü ahalisinden Hacı Hasan Oğlu Hasan'ın kızı Hanîfe'yi öldüren kayınbiraderi Hasan, Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmiştir. [16 Eylül 1873]*

Evrak Numarası: 693

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Bozdoğan Kazâsı'na tâbî' Kamışlar Karyesi ahâlîsinden Hacı Hasan Oğlu Hasan'ın kerîmesi Hanîfe'nin kâtili olan zevci Mehmed'in birâderi Hasan hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 20 Safer sene 90 [19 Nisan 1873] târihli ve yirmi üç numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli merkûm Hasan'ın mezbûr Hanîfe'yi mûcib-i kısâs olan katl ile katl eylediği tâyi'an ikrârıyla ba'de's-sübût asâleten ve vekâleten müdde'î bulunan Mehmed rızâsıyla kâtil-i merkûmu bi'l-asâle kısâsdan 'afv etmekle oğlu sagîr Mehmed'in hakkı diyete mûnkalib olmağla diyet-i mer'e olan beş bin dirhem şer'î fiddadan 'âfi-yi mezbûrun sâkit olan rub' hissesinden mâ'adâ sagîr-i mezbûrun hissesini babası müdde'î ve velî-i mezbûr Mehmed'e mukassaten edâ eylemesi kâtil-i merkûme tenbîh olunduğu beyândan 'ibâret olub bu sûretde kâtil-i mezbûr fi'l-i katli nefesine izâfet ederek ikrâr etmiş ise 'âfi-yi mezbûr Mehmed fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh mezbûrdan nesne da'vâsına kâdir olmayub ancak diyet-i mezkûreden sagîr-i mezbûrun hissesini târih-i i'lâmdan i'tibâren üç senede üç taksît ile babası müdde'î ve velî-i mezbûr Mehmed'e kâtil-i merkûmun edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığından diyet maddesinin bu vechile tesviyesi ve medlûl iş'âra nazaran merkûm Hasan'ın birâderi Mehmed'in zevcesi Hanîfe'yi katl eylediği ihbâr olunan ikrârı ve tedkîkât-ı câriye ile nizâmen ve katli mezkûrun mûcib-i şer'îsi kısâs idüğü şer'an sâbit oldukdan-sonra ber-vech-i

muharrer kısısdan ‘afv olunmuş olduğuna binâ’ en merkûm Hasan’ın Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic usûle tevfiķan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Rebû’l-âhiri’nin guresinden [20 Haziran 1871] i’tibâren on beş sene müddetle küreĝe konulmak üzere ba’de’t-teşhîr Kıbrıs’a i’zâmı ve henüz taht-ı kefâletde olduğu evrâk-ı merkûme mefâhiminden anlaşılan mezbûre Hanîfe’nin birâderi Mehmed’in kayd-ı kefâletden çıkarılması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 14 Receb sene 90 ve fî 25 Ağustos sene 89 [7 Eylül 1873 ve 6 Eylül 1873] târihi ve altı yüz doksan üç numerosu ile murakkaman mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreĝe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmaĝla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 23 Receb Sene (1)290 [16 Eylül 1873]

[182-a] Konusu: *Menteşe Sancaĝı Milas Kazası Gereme Yeniköy ahalisinden Tıkır Oĝlu Mehmet’i kavgada istemedi den öldüren aynı köylü Terzi Ömer Oĝlu Hüseyin’in Ceza Kanunu’nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereĝince on beş sene müddetle küreĝe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs’a gönderilmesine karar verilmiştir. [28 Eylül 1873]*

Evrak Numarası: 737

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancaĝı dâhilinde vâki‘ Milas Kazâsı’na tâbi‘ Gereme Yeni Köyü ahâlisinden olub yine bu mahall mütemekkinlerinden Tıkır Oĝlu Mehmed’i beynerinde vukû‘ bulan münâza‘a üzerine min-gayr-i ta‘ammüdin katl eylediĝi ihbârât-ı vâki‘a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk eden Terzi Ömer Oĝlu Hüseyin’in Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkrâ-i evvelisine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ‘ideye tevfiķan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Şevvâli’nin dördüncü gününden [5 Aralık 1872] i’tibâren on beş sene müddetle küreĝe konulmak üzere ba’de’t-teşhîr Kıbrıs’a i’zâmı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 4 Rebû’l-evvel sene 89 [12 Mayıs 1872] târihli ve yirmi dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak bâlâsı istintâk-nâmeli melfûf mazbatası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 24 Receb sene 90 ve fî 4 Eylül sene 89 [17 Eylül 1873 ve 16 Eylül 1873] târihi ve yedi yüz otuz yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve

merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 5 Şa'bân Sene (1)290 [28 Eylül 1873]

[182-b] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Milas Kazası Gereme (Bağdamları) Nahiyesi'ne bağlı Girit Köyü civarındaki Tahtacı aşireti perakendesinden Tahtacı İbrahim'in evini basıp, parasını ve eşyasını gasp eden Çineli Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına dairdir. [10 Ekim 1873]*

Evrak Numarası: 779

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı dâhilinde kâ'in Milas Kazâsı'nda Gereme Nâhiyesi'nde Girid Karyesi civârında meskûn Tahtacı 'aşireti perâkendesinden Tahtacı İbrâhim'in hânesini firârda bulunan meçhûlü'l-isim üç nefer refikiyle birlikde basub mezbûr İbrâhim'i darb ederek ma'lûmü'l-mikdâr nukûd ve eşyâsını gasba ictisârları ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylemiş olduğu vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 27 Rebîü'l-evvel sene 90 [25 Mayıs 1873] târihli ve kırk bir numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye me'âllerinden müstebân olan Çineli Mehmed nâm şahsın Kânûn-ı Cezâ'nın ikiyüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Recebi'nin onuncu gününden [13 Eylül 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması ve refikleri olan eşhâsın dahi taharrîsine ikdâm ile ele geçürüldükleri hâlde haklarında mu'âmele-i istintâkıyyenin icrâsıyla hâsıl olacak netîce ve kararın hükümlü mazbata ile bu tarafa bildirilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî gurre-i Şa'bân sene 90 ve fî 11 Eylül sene 89 [24 Eylül 1873 ve 23 Eylül 1873] târihi ve yedi yüz yetmiş dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın ber-vech-i muharrer icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 Şa'bân Sene (1)290 [10 Ekim 1873]

[183-a] **Konusu:** *Bozdoğan Kazası Osman Ağa Çiftliği ahalisinden Nevce(?) Razi Oğlu Osman, Heratlı Köyü ahalisinden Doğanlı Oğlu İsmail, Yörük Hasan, Karahisarlı Tütüncü Salih isimli kişiler Aydın Sancağı Çine Nahiyeli Hacı İbrahim*

isimli kişinin para ve eşyasını çalmışlardır. Ceza Kanunu'nun 218. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, dörder sene müddetle buldukları yerde küreğe konulmalarına, çalıntı malların 46. kanun maddesi gereğince kendilerinden alınmasına, suçsuz oldukları anlaşılan Mehmet Çavuş ve Ahmet Oğlu Mehmet haklarında ne yapıldığının bildirilmesine karar verilmiştir. [17 Ekim 1873]

Evrak Numarası: 757

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Çine Nâhiyeli Hacı İbrâhim nâm kimesnenin nukûd ve eşyasını sirkat eden Bozdoğan Kazâsı'nda kâ'in Osman Ağa Çiftliği ahâlîsinden Nevce(?) Râzı Oğlu Osman ve Heratlı Karyeli Doğancı Oğlu İsmâîl ve Yörük Hasan ve Karahisarlı Tütüncü Sâlih ile bu-bâbda zî-medhal denilen nâhiye-i mezbûreli Mehmed Çavuş ve Uzun Ahmed Oğlu Mehmed nâm şahıslar haklarında icrâ edilen tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 18 Safer sene 90 [17 Nisan 1873] târihli ve on sekiz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın biri Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf iki kıt'a mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmûn Râzı Oğlu Osman Doğancı Oğlu İsmâîl ve Yörük Hasan ve Tütüncü Sâlih'in leylen ve müsellahan mu'âmele-i cebr ve şiddet icrâsıyla fezâhat-i gasba irtikâb etdikleri ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmûnun Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz on sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Recebi'nin birinci gününden [16 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr dörder sene müddetle mahallinde küreğe konulmaları ve emvâl-i mesrûka hakkında tedkîkât-ı nizâmiyye icrâsıyla tebeyyün edecek mikdârının kırk altıncı madde-i kânûniyeye tevfiikan merkûmlardan istihsâl kılınması ve Mehmed Çavuş ile Ahmed Oğlu Mehmed hakkında ne-vechile mu'âmele edildiğine dâ'ir evrâk-ı merkûmede sarâhat olmadığından ânın dahi inhâ olunması husûslarının savb-ı devletlerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 26 Receb sene 90 ve fî 6 Eylül sene 89 [19 Eylül 1873 ve 18 Eylül 1873] târihi ve yedi yüz elli yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 Şa'bân Sene (1)290 [17 Ekim 1873]

[183-b] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Doğan Köyü ahalisinden Gök İsmail Oğlu Hasan ile arkadaşları Camus Oğlu Süleyman ve Cafer Ahmet Oğlu İsmail isimli kişiler; aynı köyden Hatip Oğlu Muhtar Mehmet'i darp ederek parasını ve eşyasını çalmışlardır. Bunlardan Hasan'ın Ceza Kanunu'nun 218. ve 19. maddeleri gereğince yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine, çalınan para ve eşyaların 46. kanun maddesi gereğince kendisinden alınmasına, kaçak olan Süleyman ve İsmail'in haklarında delil bulunamadığı için serbest bırakılmalarına karar verilmiştir. [17 Ekim 1873]*

Evrak Numarası: 848

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Tavas Kazâsı'na tâbi' Doğan Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Hatib Oğlu Muhtâr Mehmed'in nukûd ve eşyâsını gasb etmiş olan kesândan ahz ü girift olunan Gök İsmâîl Oğlu Hasan ile refikleri denilen Câmus Oğlu Süleyman ve Ca'fer Ahmed Oğlu İsmâîl haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 24 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 90 [20 Temmuz 1873] târihli ve altmış yedi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak bâlâsı fezlekelü melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Hasan'ın firârda bulunan çend nefer rûfekâsıyla merkûm Muhtâr Mehmed'in leylen ve müsellahan hânesini basub kendüsünü darb ve nukûd ve eşyâsını gasb eylediği ikrârıyla tebeyyün etmiş ve bu sirkat gece vakti iki yâhud daha ziyâde eşhâs birlikde olduğu hâlde mu'âmele-i cebr ve şiddet icrâsıyla vukû'â getürülüb iki yüz on sekizinci madde-i kânûniyede bu vechile icrâ olunan sirkat fâ'illerinin muvakkaten küreğe konulmaları musarrah olmasıyla merkûm hakkında oraca tahdîd olunan beş sene kürek cezâsı hafif görünmüş idüğünden merkûm Hasan'ın bu hükme ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfi olan seksen sekiz senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi birinci gününden [2 Mart 1872] i'tibâren yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması ve nukûd ve eşyâ-yı magsûbe esmânının dahi kırk altıncı madde-i kânûniye hükmünce kendüsünden bi't-tahsîl müdde'îye i'tâsı ve firârda bulunan eşhâsın ahz ü giriftlerine sa'y ve ikdâm edilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi ve inde't-tedkîk bu-bâbda haklarında medâr-ı hükm olur emâre alınamayan Süleyman ve İsmâîl'in salıverilmiş olmaları yolunda

görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 14 Şa'bân sene 90 ve fî 24 Eylül sene 89 [7 Ekim 1873 ve 6 Ekim 1873] târihi ve sekiz yüz kırk sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûm Hasan'ın vürûdunda ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmanın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 24 Şa'bân Sene (1)290 [17 Ekim 1873]

[184-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Akhisar Kasabası ahalisinden Şeyh Mehmet Efendizade Mehmet Efendi'yi bıçakla yaralamak suretiyle öldüren Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine, kendisine yardım eden Ahmet'in ise 175. madde gereğince öğrenci olması nedeniyle teşhir edilmeden üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [22 Ekim 1873]*

Evrak Numarası: 867

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Akhisar Kasabası ahâlîsinden Şeyh Mehmed Efendizâde Mehmed Efendi'nin kâtili olan Süleyman Oğlu Hüseyin ve mu'îni bulunan Eskici İsmâîl Oğlu talebeden Ahmed haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 20 Safer sene 90 [19 Nisan 1873] târihli ve yirmi dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli Maktûl Mehmed Efendi'nin pederi Mehmed Efendi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle meccânen fâriğ ve Oğlu müteveffâ-yı mezbûrun dem ü diyetine müte'allik 'âmme-i da'vâdan müdde'â-'aleyh mezbûrun kabûlünü hâvî zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğine tarafeynin takrîr ve tasdik eylediklerini beyândan 'ibâret olub bu-sûretde verâsete şehâdet eden şâhidler ile müzekkîlerinin isim ve şöhetleri ve vekâlete şehâdet eden şâhidlerin usûlü vechile müzekkîlerinin kimler oldukları bilinerek sırran ve 'alenen tezkiye olunmuş ve vekîl-i mezbûr ibrâ-yı mezkûrunu müvekkilesine izâfet ederek ibrâ eylemiş ise vârisân-ı ebûân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh mezbûrdan nesne da'vâsına kâdir olamayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâma tahrîr ve işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Hüseyin'in beynlerinde tekevvün eden

münâza‘a esnâsında Mehmed Efendi‘yi min-gayr-i ta‘ammüdin bıçakla cerh ve katl eylediği ve mezbûr Ahmed‘in dahi katl-i mezbûra mu‘âvenet eylediği ihbârât-ı vâkı‘a ile tebeyyün etmiş olduğuna binâ‘en merkûm Hüseyin‘in Kânûn-ı Cezâ‘nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelisine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Rebû‘l-evveli‘nin yirmi dördüncü gününden [1 Haziran 1872] i‘tibâren on beş sene müddetle vaz‘-ı kürek olunmak üzere ba‘de‘t-teşhîr Kıbrıs‘a i‘zâmı ve merkûm mu‘în Ahmed‘in dahi yüz yetmiş beşinci madde-i kânûniye hükmünce târih-i mezkûrdan i‘tibâren sıfat-ı ‘ilmiyyesi cihetiyle bilâ-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ‘iyye Dâ‘iresi‘nden fî 20 Şa‘bân sene 90 ve fî 30 Eylül sene 89 [13 Ekim 1873 ve 12 Ekim 1873] târihi ve sekiz yüz altmış yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve ol-vechile merkûmun vürûdunda vaz‘-ı kürek ettirilmesi Kıbrıs Mutasarrıflığı‘na iş‘âr kılınmış olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Şa‘bân Sene (1)290 [22 Ekim 1873]

[184-b] Konusu: *Üçüncü Ordu-yı Hümâyun Redif Altıncı Alayı‘nın birinci taburunun birinci bölüğü Başçavuşu İbrahim, binbaşısının mührünü taklit edilerek kim oldukları bilinmeyen bazı kişilere üç kıta tezkire vermiştir. Bu konu hakkında gerekenin yapılması için Divan-ı Ahkam-ı Adliye tarafından Aydın Vilayetine mazbata gönderilmişse de, henüz bir cevap alınamamıştır. Bu nedenle gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine şukka yazılmış, bu gibi işlerin sürüncemeye bırakılmaksızın hızlı bir şekilde yapılması gerektiği ifade edilmiştir. [28 Ekim 1873]*

Evrak Numarası: 884

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Üçüncü Ordu-yı Hümâyun Redif Altıncı Alayı‘nın birinci taburunun birinci bölüğü Başçavuş İbrâhim‘in binbaşısının mührüne taklîden hakk etdirdiği mühürle bi‘t-tahtîm nüfûs-ı mektûmeye üç kıt‘a tezkire vermesinden dolayı silk-i ‘askerîden kaydı terkîn etdirilmiş ve Mülkiye kânûnuna tevfikân hakkında lâzım gelen mu‘âmelenin icrâsı zımında mahallinden vürûd eden evrâk Bâb-ı ‘Âlî‘ye gönderilmiş ve merkûmun hükûmet-i mahalliyeye teslîmi icrâ-yı mücâzâtına dâ‘ir iş‘âr vukû‘una mütevakkıf bulunmuş olduğu ordu-yı mezkûr müşîrîn-i celîlesinden bâ-tahrîrât inhâ olduğundan bahisle icrâ-yı îcâbına dâ‘ir taraf-ı vâlâ-yı hazret-i ser-‘askerîden meb‘ûs tezkire Divân-ı

Ahkâm-ı ‘Adliye’ye havâle ve kuyûda mürâca‘at olundukda bu husûsa dâ’ir mukaddemâ vâki‘ olan iş‘âr-ı ser-‘askeriyyeye mebnî evrâk-ı vâridenin irsâliyle bu bâbda muhâkeme-i nizâmiyyece lâzım gelen tedkîkâtın icrâsı 30 Şevvâl sene 89 [30 Aralık 1872] târihinde vilâyet-i celîlelerine iş‘âr olunmuş ise de henüz cevâbı gelmediği anlaşıldığından cevâb vürûdunda lâzım gelen mu‘âmelenin icrâ kılınacağı divân-ı mezkûrdan bâ-müzekkere ifâde olunmuş ve bu misillü muhâkeme işlerinin sürüncemeye dûçâr edilmeksizin tedkîkât-ı mükemmele ile berâber sür‘at-i icrâsı lâzımeden bulunmuş olmağla iş‘âr-ı sâbık hükmüne tevfiikan iktizâsının serî‘an icrâ ve inhâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 6 Ramazân Sene (1)290 [28 Ekim 1873]

[185-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Kesre Köyü ahalisinden Dal Oğlu Mehmet; aynı köyden Sarı Oğlu Mehmet tarafından yaralanmıştır. Sarı Oğlu Mehmet, Dal Oğlu Mehmet değirmenden gelirken yolda önüne çıkmış, bıçakla darp ederek sağ kulağının bir kısmını kesmiş, bir dişinin çıkmasına ve vücudunun yara bere içinde kalmasına neden olmuştur. Sarı Oğlu Mehmet’e, Ceza Kanunu’nun 177. maddesinin son fıkrası ve 19. maddesi gereğince teşhir ve beş sene müddetle bulunduğu yerde kürek cezası verilmiştir. [29 Ekim 1873]*

Evrak Numarası: 871

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı’nda vâki‘ Tavas Kazâsı’na tâbi‘ Kesre Karyeli Dal Oğlu Mehmed’in cârihi olan karye-i mezkûreli Sarı Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 8 C (Cemâziye’l-âhir) sene 90 [3 Ağustos 1873] târihli ve yetmiş altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den musaddak bâlâsı istintâklü mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûm Sarı Oğlu Mehmed eser-i gayz olarak Dal Oğlu Mehmed’in değirmenden gelür iken esnâ-yı râhda önüne çıkub bıçakla darb ve sağ kulağının bir mikdârını kat‘ ederek kakub yere düşürmekle bir dişinin dahi çıkmasına ve vücûdunun yara bere olmasına sebep olduğu ikrârıyla sübût bulduğuna ve merkûm Sarı Oğlu Mehmed bu cerhi eser-i gayz olarak tasavvur ve tasmîm ile yapmış olduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş yedinci maddesinin fikra-i âhiresine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksân senesi Rebû’l-evveli’nin dördüncü

gününden [2 Mayıs 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle mahallinde küreğe konulması husûsunun savb-ı vâlâlarına bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 21 Şa'bân sene 90 ve fi 1 Teşrîn-i Evvel sene 89 [14 Ekim 1873 ve 13 Ekim 1873] târihi ve sekiz yüz yetmiş bir numerosu ile murakkaman verilen mazbata ifâde olunmuş ve mezkûr mazbatanın bir sûreti leffen irsâl kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 7 Ramazân Sene (1)290 [29 Ekim 1873]

[185-b] Konusu: Geçen Paskalya zamanında İzmir'deki Rumlar ile Yahudiler arasında çıkan çatışma nedeniyle kırk kişi gözaltına alınmıştır. Giritli Terzi Aleksî, barış yapılmasına rağmen elinde istavroz ile "Ölmek var dönmek yok" diyerek bağırıp Amaliya isimli yahudi kadını yaralamıştır. Hamal Luka isimli kişi de Balıkçı İlya'yı yaralamıştır. Manifaturacı Dimitri'nin hiddetle bağırıp, topluluğu Yahudilere karşı kışkırttığı ve Yorgi'nin de bir yahudi topluluğuna önyak olarak Hıristiyanlara karşı kışkırttığı anlaşılmıştır. Ceza Kanunu'nun 57. maddesi gereğince Aleksî'nin on, Dimitri'nin yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri; Yorgi'nin beş, Hamal Luka'nın üç sene müddetlerle buldukları yerde küreğe konulmaları uygun görülmüştür. Yaralı Amaliya'nın cerrah masrafı olan 700 kuruşun Aleksî'den, Balıkçı İlya'nın cerrah masrafı ve çalışmadığı günlerin ücreti olan 400 kuruşun ise Hamal Luka'dan alınmasına karar verilmiştir. Bu çatışmadan önce iki buçuk yaşındaki çocuğunu kaybetmesinden dolayı bağırıp çağırdığı anlaşılan Yunanlı Andon Parakidi'nin kefalet altından çıkarılması uygun görülmüştür. Evrakta isimleri geçen diğer 26 kişinin suçları kanıtlanamadığından serbest bırakılmaları ve yine ismi geçen diğer on kişinin de suçlarının derecesine göre cezalandırılmaları bildirilmiştir. [10 Kasım 1873]

Evrak Numarası: 892

Bu dahi

Geçen Paskalya esnâsında İzmir'de bulunan Rumlar ile Yahûdiler beyninde vukû'â gelen mudârebe ve mukâteleden dolayı taht-ı tevkîfe alınan kırk nefer eşhâs haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyeye dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 22 Safer sene 90 [21 Nisan 1873] târihli ve yirmi beş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran eşhâs-ı mevkûfeden Giridli Terzi Aleksî'nin sulh

olduğu hâlde eline istavroz alub ölmek var dönmek yok diyerek bağırub Amâliya nâm yahûdi karısını ve Hammâl Luka'nın dahi Balıkçı İlya'yı cerh eyledikleri ve Manifaturacı Dimitri'nin hiddet ve şiddetle bağırub cem'iyeti Yahûdiler cihetine teşvîk ve tertîb etdiği ve Yorgi'nin dahi elinde panaya tahtası olduğu hâlde bir cem'iyete ön ayak olarak geliniz hıristiyânlar deyü bağırdığı ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en Kânûn-ı Cezâ'nın elli yedinci maddesi hükmüne tevfiikan Aleksî ile Yorgi'nin târih-i habsleri olan seksen dokuz senesi Rebû'l-evveli'nin üçüncü [11 Mayıs 1872] ve Dimitri'nin altıncı [14 Mayıs 1872] ve Hammâl Luka'nın dördüncü [12 Mayıs 1872] günlerinden i'tibâren Aleksî'nin on ve Dimitri'nin yedi sene müddetlerle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri ve Yorgi'nin beş ve Hammâl Luka'nın üç sene müddetlerle mahallinde küreğe konulmaları ve mecrûh Amâliya'nın masârîf-ı cerrâhiyesi olan yedi yüz guruşun merkûm Aleksî'den ve Balıkçı İlya'nın masârîf-ı cerrâhiye ve ücret-i eyyâm-ı mu'attalası olan dört yüz guruşun dahi mezbûr Hammâl Luka'dan tahsîl olunması ve bu cem'iyet-i fesâdiyenin vukû'undan evvelce iki buçuk yaşında veled ma'nevîsinin gaybûbetinden dolayı bağırub çağırılmış olan Yunanlı Andon Parakidi'nin kayd-ı kefâletden çıkarılması husûslarının savb-ı devletlerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 28 Şa'bân sene 90 ve fî 8 Teşrîn-i Evvel sene 89 [21 Ekim 1873 ve 20 Ekim 1873] târihi ve sekiz yüz doksan iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmân Aleksî ve Dimitri'nin vusûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş ve evrâk-ı mezkûre miyânında bulunan fezlekelerde isimleri muharrer yirmi altı neferin töhmetleri usûlen tebeyyün edememesi cihetiyle sebîllerinin ihlâ ve kezâlik isimleri mestûr olan on neferin dahi töhmetleri cünhe derecesinde bulunduğundan tebeyyün eden derece-i cünhalarına göre haklarında kânûnen lâzım gelen habs cezâsının mahallince ta'yîn ve icrâ olunduğu siyâk-ı inhâdan anlaşılmiş olmağın iktizâsının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 19 Ramazân Sene (1)290 [10 Kasım 1873]

[186] Konusu: *Urla Kazası Mal Sandığı'ndan akçe çalan Urla Kazası Hükümet Dairesi Odacısı İstanbullu Mehmet Kasım'ın Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle küreğe konulmasına karar verilmiştir. [12 Kasım 1873]*

Evrak Numarası: 901

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Urla Kazâsı Mâl Sandığı'dan akçe sirkat eden kazâ-i mezbûr Hükûmet Dâ'iresi Odacısı Âsitâneli Mehmed Kasım hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 17 Cemâziye'l-evvel sene 90 [13 Temmuz 1873] târihli ve altmış bir numarolu tahrîrât ile Meclisi-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Mehmed Kasm'ın zikr olunan sandığı âlet-i mahsûsa ile açarak bir hayli mebâliğ sirkat eylediği ikrârıyla tebeyyün etmiş olduğundan Kânûn-ı Cezâ'nın seksen ikinci ve seksen dördüncü maddelerine tevfiikan icrâ-yı mücâzâtına ve istirdâd olunan akçenin mecmû'u on bir bin yedi yüz altmış iki buçuk guruşa bâliğ olmasıyla bunun ve müstehlek olan iki bin guruşun taksîtan tahsîline ve 'inde'l-muvâzene mezkûr Mâl Sandığının on iki bin altı yüz yetmiş iki buçuk guruş daha noksânı bulunduğundan bu akçe için dahi Sandık Emîni taleb eylediği hâlde li-ecli't-terâfu' muhâkeme-i şer'ıyyeye irsâllerine karâr verildiği anlaşılıb ancak bu fi'l bir me'mûrun yed-i hıfz ve idâresinde bulunan mâlına hıyânet etmesi kabîlinden olmadığı cihetle mevâdd-ı mezbûreye kâbil-i tatbîk olmadığından merkûmun kânûn-ı mezkûrun iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Ramazân'ın yirminci gününden [3 Aralık 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle küreğe konulması ve nukûd-ı mesrûka nefsi(?) fi'lden olmasıyla tedkîkât ve muhâkemât-ı nizâmiyyeyi icrâ ile zâhire ihrâcı esâs-ı kaziyeye kesb-ı vukûf eden meclise 'âid tutulması daha enseb ü eshel idüğünden ve ihkâk-ı hak kaziyesi mültezem bulunduğundan bakiyye-yi emvâlin istihsâli cihetinin şer'-i şerîfe su'âl edilmeyerek cezâyı hükm eden meclisde tedkîkât-ı mümkün icrâsıyla tedâbir-i istîfâ'iyesine ikdâm olunması ve bi'l-âhere mümkün olunamaz ise bâb-ı şerî'at meftûh olduğunun dahi müdde'îye bildirilmesi ittihâz olunan usûle muvâfık görünmekle bu sûretle ifâsına bakılması lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 6 N (Ramazân) sene 90 ve fi 15 Teşrîn-i Evvel sene 89 [28 Ekim 1873 ve 27 Ekim 1873] târihi ve dokuz yüz bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve mazbatanın bir sûreti leffen irsâl kılınmış olmağla ol-vechile icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Ramazân Sene (12)90 [12 Kasım 1873]

[187] **Konusu:** *Kara Mehmet Oğlu Hasan, Alaşehirli Ali, sonradan hapishanede eceliyle vefat eden Yusuf Dereli Mustafa bin Hüseyin ve Aydınli Mehmet isimli kişiler İzmir Sancağı Tire Kazası'na bağlı Karagöl isimli yerde yaşıyan Kürt aşiretinden Bayram Ali'nin geceleyin silahlı olarak çadırını basıp, kendisini yaralamış ve karısı Emine'yi kaçıırıp dağa götürmüşlerdir. Ceza Kanunu'nun 206. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince yedişer sene müddetle küreğe konulmak üzere, teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmeleri, yaralının cerrah masrafının kendilerinden alınması, içlerinden kaçak olanların yakalanması uygun görülmüştür. [13 Kasım 1873]*

Evrak Numarası: 902

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Tire Kazâsı'na tâbi' Karagöl nâm mahalde sâkin Kürd 'aşiretinden Bayram Ali'nin leyle ve müsellahan çadırını basub kendisini cerh etmiş ve zevcesi Emîne'yi kaldırıub dağa götürmüş olan Kara Mehmed Oğlu Hasan ve Alaşehirli Ali ile mu'ahharan hapis-hânedede hulûl-i ecel-i mev'ûdlarıyla vefât eden Yusuf Dereli Mustafâ bin Hüseyin ve Aydınli Mehmed haklarında icrâ kılınan tedkikâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 11 Rebû'l-evvel sene 90 [9 Mayıs 1873] târîhli ve yirmi iki numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmân Kara Mehmed Oğlu Hasan ve Alaşehirli Ali'nin firârda bulunan refikleri Ödemişli Ali ve Kızanlı Mehmed Kübliceli Mustafâ ile leyle ve müsellahan merkûm Bayram Ali'nin çadırını basarak ve kendisini cerh ederek zevcesi Emîne'yi kaldırıub kaçırdıkları i'tirâflarıyla tebeyyün etmiş olduğuna ve böyle töhmeti ta'addüd edenlerin hafif cezâyı îcâb eden töhmetleri sebab-i şiddet 'add olunarak ağır cezâyı müstelzim olan töhmetlerinden dolayı tahdîd-i cezâları usûl-i müttehazeden olarak merkûmânın ağır cezâyı mûcib olan töhmetleri dahi zâten zevc(?) olan mezbûre Emîne'yi kaçırmaları kazıyesi idüğüne mebnî merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz altıncı maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târîh-i habsleri olan seksen dört senesi Rebû'l-âhire'nin yirmi sekizinci gününden [29 Ağustos 1867] i'tibâren merkûm Bayram Ali'yi cerhe cür'etleri sebab-i şiddet 'add olunarak yedişer sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmeleri ve mecrûh-ı merkûma i'tâ olunmak üzere lâzım gelen masârif-ı cerrâhiyenin merkûmândan istifâsıyla berâber firârî-i merkûmânın dahi ahz ü girift

olunmalarına ikdâm edilmesi ve mezbûreye vukû‘-ı beyân olunan fi‘l-i şeni‘ kazıyesi mükevven ‘anh kalub bunun sûret-i sübûtuna dâ‘ir evrâk-ı mezkûrede sarâhat olmadığı cihetle bu-bâbda dahi tahkîkât-ı mukteziye icrâ olunarak mütecâsirleri kimler ise istintâk ve muhâkemesi icrâ kılınarak netîcesinin iş‘âr edilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ‘iyye Dâ‘iresi’nden fi 6 N (Ramazân) sene 90 ve fi 15 Teşrîn-i Evvel sene 89 [28 Ekim 1873 ve 27 Ekim 1873] târihi ve dokuz yüz iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmânın duhûllerinde ol-vechile küreğe konulmaları Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla iktizâlarının icrâ ve inhâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 Ramazân Sene (12)90 [13 Kasım 1873]

[188-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Bodrum Kazası ahalisinden Hacı Süleyman Oğlu Musa’nın altı yaşındaki kızı Fatıma’ya ırzına geçme maksadıyla musallat olan, Fatıma direnince de taşla yaralayarak öldüren Bodrum Kazası Mahir Köylü Ali bin Mustafa’ya on dört yaşında olması nedeniyle Ceza Kanunu’nun 40. maddesi gereğince on sene hapis, bu süre bitince beş sene Zaptiye Nezareti altında tutulma cezaları verilmiştir. [12 Kasım 1873]*

Evrak Numarası: 935

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı’nda vâki‘ Bodrum Kazâsı ahâlîsinden Hacı Süleyman Oğlu Mûsâ’nın altı yaşında bulunan kızı Fâtıma’nın kâtili olan kazâ-i mezkûra tâbi‘ Mâhir nâm-ı diğêr Gökbel Karyeli Ali bin Mustafâ’nın icrâ-yı mücâzâtı hakkında vilâyet-i celîlelerinden vârid olan tahrîrât ile evrâk-ı müteferri‘ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ‘iyye Dâ‘iresi’nden verilen mazbatanın sûreti leffen irsâl kılındı mütâla‘asından müstebân olacağı vechiyle mezbûre Fâtıma’nın vâlidesi Hatîce Hâtun’un dem ü diyetine müte‘allik da‘vâdan rızâsıyla ferâgati cihetiyle merkûm Ali’den nesne mütâlebesine kâdire olmayacağı evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î zahrına cânib-i fetvâ-hâneden işâret kılındığına ve cihet-i nizâmiyyeye gelince merkûm Ali’nin mezbûre Fâtıma’ya icrâ-yı fi‘l-i şeni‘ kasdıyla tasallut edüb ‘adem-i muvâfakatine mebnî mezbûreyi taş ile darb ve katl eylediği ikrârıyla tebeyyün etdiğinden merkûmun hareketi yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyenin fıkra-i âhiresine muvâfık ise de merkûm bu fi‘li icrâ etdiği esnâda on dört yaşında bulunub on beş yaşını tecâvüz etmeyen mücrimînin mürâhik ‘add olunarak âna göre tahdîd-i

cezâları kâ'ide-i mer'iyeden bulunduğuna binâ'en merkûm Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın kırkinci maddesine tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Muharremi'nin yirmi sekizinci gününden [7 Nisan 1872] i'tibâren nihâyet-i müddet olan on sene müddetle habs edilerek hitâm-ı müddetinde beş sene dahi Zabtiye Nezâreti altına alınması karâr-ı vâki' iktizâsından olmağla ol-vechile icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 N (Ramazân) Sene (12)90 [12 Kasım 1873]

[188-b/189] Konusu: *Ödemiş Kazası Ovacık Yaylağı isimli yerde oturan Cerid aşîretinden ve fahişe tayfasından Karaca Nasuh'un kızı Rukiye Hatun, abisi Ömer tarafından öldürülmüştür. Bu katli, kız kardeşinin fahişelik yapmasının namusuna dokunmasından dolayı işleyen Ömer'e, Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. Ömer'e yardım ettiği açık olan Rukiye'nin diğer kardeşi Nasuh'un ise 175. madde gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması, gözaltına alınmış olup suçsuz olduğu anlaşılan Karaca Ali'nin ise serbest bırakılması uygun görülmüştür. [18 Aralık 1873]³⁵²*

Evrak Numarası: 962

Bu dahi

Ödemiş Kazâsı dâhilinde Ovacık Yaylağı nâm mahalde sâkin Cerîd 'aşîretinden ve fâhişe gürûhundan Karaca Nasûh kerîmesi Rukiye Hâtun'un kâtili olan birâderi Ömer ve bu-bâbda medhali bulunan diğer karındaşı Nasûh haklarında icrâ kılınan tedkikât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan gurre-i Cemâziye'l-âhire sene 90 [27 Temmuz 1873] târihli ve yetmiş iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran mezbûrenin sûy-ı hâli nâmusa dokunmaktan nâşi mezbûreyi Nâsuh'dan alub katl ettiği Ömer'in ikrârı altında olup ihbârât-ı vâki'a dahi bu hâli mü'eyyed bulunmuş olduğu ya'ni Ömer'in kâtil-i müte'ammid idüğü zâhir olarak yüz yetmişinci madde-i kânûniye hükmünce i'dâmı lâzım gelür ise de maktûle-i mezbûrenin fuhuşiyât ile me'lûfe olmasından dolayı bu katli hamîyet-i câhiliye eseri olmak üzere îfâ eylemiş olduğuna ve i'dâm cezâsının küreğe tahvîli irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhîye menût idüğü kırk

³⁵² Ayrıca bkz. "Aydın vilayeti dahilinde Ödemiş kazasında Rukiye Hatun'un katili biraderi Ömer'in cezası", BOA, İ.D.A., 12/460, (19/L/1290).

yedinci ve kısası ya i'dâm cezâlarından 'afv olunan kâtillerin mü'ebbeden veyâhûd beşer seneden ekall olunmak üzere muvakkaten küreğe konulmaları dahi yüz yetmiş ikinci mevâdd-ı kânûniyede mûnderic bulunduğuna binâ'en merkûm Ömer'in mezkûr yüz yetmiş ikinci madde ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Ramazânı'nın dokuzuncu gününden [10 Kasım 1872] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması husûsuna divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 13 Şevvâl sene 90 ve fi 21 Teşrîn-i Sâni sene 89 [4 Aralık 1873 ve 3 Aralık 1873] târihi ve dokuz yüz altmış iki numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı şehinşâhî müte'allik buyurulub merkûm Ömer'in hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş ve Nâsuh'un kâtil-i mezkûre [s.189] mu'âvenet eylediği bedihî bulunduğundan merkûmun dahi yüz yetmiş beşinci madde-i kânûniyeye tevfikân ve târih-i tevkîfî olan mâh-ı mezkûrun yirmi sekizinci gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe ilkâ olunması ve şübhe üzerine taht-ı istintâkiyye alınub katl-i mezkûra medhali sâbit olmayan Karaca Ali'nin salıverilmiş olması becâ bulunduğu cihetle taht-ı kefâletde ise ihrâc edilmesi mazbata-i mezkûre mûndericâtından bulunmuş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 27 L (Şevvâl) Sene (12)90 [18 Aralık 1873]

[189-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Milas Kazası Mandalyat Nahiyesi Kızılca Köyü'nde oturan Rumelili Nikola'yı sarhoşluk haliyle istemeden öldüren aynı köylü Mihalaki'ye, Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. Katilin lehinde yalancı şahitlik eden Aydınli Oğlu İsmail'in ise 207. madde gereğince teşhir edilerek üç sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [1 Ocak 1874]*

Evrak Numarası: 982

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Fi'l-asl Rumelili olup Mentese Sancağı'nda kâ'in Milas Kazâsı'na tâbi' Mandalyat Nâhiyesi'nde Kızılca Karye'de iskân eden Nikola'nın kâtili olan karye-i mezkûreli Mihalaki ile kâtil-i mezbûrun lehinde yalan şahitliği eden Aydınli Oğlu İsmâil haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i

celilelerinden vârid olan 7 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 90 [3 Temmuz 1873] târihli ve elli altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli cânib-i fetvâ-hâneden tasdîk olunmayub husûs-ı mezbûrun tekrâr şer'î şerîfe tevfikkan bi'r-ru'ye sebki muvâfık-ı hakk-ı şer'î i'lâm ile inhâ olunması zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye göre katl-i mezkûrun sarhoşluk hâliyle min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Mihalaki'den sūdûr etdiği ihbârât ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikkan ve târih-i habsi olan seksen altı senesi Saferi'nin yirmi yedinci gününden [8 Haziran 1869] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve yalan şâhidlik etdiği ikrârıyla sâbit olan merkûm İsmâil'in dahi kânûn-ı mezkûrun iki yüz yedinci maddesi hükmüne tevfikkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Zi'l-ka'desi'nin yedinci gününden [28 Ocak 1872] i'tibâren emr-i teşhîri ba'de'l-icrâ üç sene müddetle mahallinde küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 21 L (Şevvâl) sene 90 ve fî 29 Teşrîn-i Sâni sene 89 [12 Aralık 1873 ve 11 Aralık 1873] târihi ve dokuz yüz seksen iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve kâtil-i merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilüb mezkûr i'lâm-ı şer'î dahi işâret-i mezkûre mûcibince ıslâh edilmek üzere leffen i'âde kılınmış olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 Zi'l-ka'de Sene (1)290 [1 Ocak 1874]

[189-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Akhisar Kazası Marmaracık Nahiyesi Gölü civarında bulunan Balıkçı Baba Köyü ahalisinden Nikola Oğlu Anton'un geceleyin önüne çıkarak 610 kuruşuyla bir adet yağmurluğunu gaspeden Alanyalı Abdurrahman Oğlu Hüseyin, Hasan Oğlu Abdullah, Hüseyin Oğlu Ali, Osman Oğlu Mehmet ve Aksekili Oğlu Mustafa isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene müddetle sancak merkezinde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [17 Ocak 1874]*

Evrak Numarası: 1086

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Akhisar Kazâsı'na tâbi' Marmaracık Nâhiyesi Gölü civârında Balıkçı Baba Köylü Anton veled-i Nikola'nın müsellahan önüne çıkararak akçesiyle bir 'aded yağmurluğunu gasb etmiş olan Alanya'lı Abdurrahman Oğlu Hüseyin ve Hasan Oğlu Abdullah ve Hüseyin Oğlu Ali ve Osman Oğlu Mehmed ve Aksekili Oğlu Mustafâ nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı istintâkıyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan selh-i Receb sene 90 [23 Eylül 1873] târihli ve doksan dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûmûn Hüseyin ve Abdullah ve Ali ve Mehmed ve Mustafâ Anton'un müsellahan önüne çıkararak altı yüz on guruşuyla bir 'aded yağmurluğunu gasb ettikleri Meclis-i De'âvi-yi Kazâ'da sebk eden ikrârlarıyla tebeyyün eylediğine mebnî merkûmûnun Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen dokuz senesi Ramazânı'nın on üçüncü gününden [14 Kasım 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle re's-i livâda küreğe konulmaları husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârî divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 14 ZA sene 90 ve fî 23 Kânûn-ı Evvel sene 89 [3 Ocak 1874 ve 4 Ocak 1874] târihli ve bin seksen altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış olmağla ol-vechile icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 28 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)90 [17 Ocak 1874]

[190] Konusu: *İzmir Frenk Mahallesi'nin Maltız Sokağı'ndaki Kunduracı Nikolaki ile Yunani İskılanos isimli kişilerin katili olan İngiltere tebaasından Maltalı Santo Recipernar Oğlu Kaniço'nun Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra, Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [24 Ocak 1874]*

Evrak Numarası: 1132

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de Frenk Mahallesi'nde vâki' Maltız Sokağı'nda Kunduracı Nikolâki ile Yunânî İskılanos nâm kimesnelerin kâtili olan İngiltere Devleti teba'asından Maltalı Santo Recipernâr Oğlu Kaniço hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 22 Cemâziye'l-evvel sene 90 [18 Temmuz 1873] târihli ve altmış dört numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz'in melfûf mazbatası ve evrâk-ı

istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle sibâk-ı iş‘âra nazaran merkûm Kaniço’nun mezbûrân Nikolâki ve Yani’yi bi’t-tehevür bıçak ile cerh ve itlâf ettiği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine ve maktûl Yani’nin vârisi olmayub konsolanos (konsolos) cânibinden dahi hukûk-ı şahsiyye iddi‘â olunmadığı ve maktûl Nikolaki’nin veresesinin dahi ‘adem-i rağbetleri hasebiyle mahkeme-i şer‘iyye icrâ olunmadığı anlaşıldığına binâ’en merkûm Kaniço’nun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelîsi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyyede muharrer kâ‘ideye tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Şa‘bânı’nın dördüncü gününden [7 Ekim 1872] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere hakkında usûl-i teşhiriyye ba‘de’l-icrâ tahte’l-hıfz Kıbrıs’a i‘zâmı husûsunun savb-ı vâlâlarına iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 26 ZA (Zi’l-ka‘de) sene 90 ve fî 2 Kânûn-ı Sâni sene 89 [15 Ocak 1874 ve 14 Ocak 1874] târihi ve bin yüz otuz iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icrâ-yı iktizâsına himmet himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 Z (Zil-hicce) Sene (12)90 [24 Ocak 1874]

[191] Konusu: *Eski Aydın Mutasarrıfı Mustafa Paşa hakkındaki şikayetlerin asılsız olduğu, şikayetçilerin delil sunamadıkları ve Mustafa Paşa’nın davadan beraat ettiğine dair. [26 Ocak 1874]*

Evrak Numarası: 91

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Mutasarrıf-ı Sâbıkı Sa‘âdetlü Mustafâ Paşa hazretlerinin infisâlinden evvel hakkında mervî olan mevâddan dolayı Divân-ı Temyîz’de bidâyeten icrâ-yı muhâkemesi mukarrer olduğu hâlde Mustafâ Paşa tarafından gelen muharrerâtda divân-ı mezkûr hey’etinden ‘adem-i emniyet beyân olunmasıyla kendüsüyle şâkilerden Müderris Ali Rızâ Efendi ve vücûhundan diğer iki zât bu tarafa getirülerek ve istiknâh hakikat-i hâl zımında Divân-ı Temyîz-i Vilâyet Re’îsi Sa‘âdetlü Pertev Efendi dahi celb olunarak icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden verilen mazbata ile Mustafâ Paşa hakkında dermiyân olunan de‘âvinin müfredâtını ve ahâlî vekîllerinin hülâsa-i ifâdât ve ihbârâtını ve mu’ahharan dâ’ire-i mezkûrede cereyân eden tedkîkâtın netâ’icini mutazammın olmak üzere kaleme alınan hülâsanın birer kıt’a sûretleri leffen irsâl kılındı mütâla‘alarından

müstebân olacağı vechile bu işde mûmâ-ileyh Pertev Efendi'nin muhâkemesini mûcib bir hâl olmadığı tahakkuk eylediğinden bu sûret re'îs-i mûmâ-ileyhe teblîğ olunmuş ve sûret-i mebhûsede mebsût olan ahvâlleri iktizâsınca husûsât-ı merviyiyeden dolayı müşârün-ileyh _ görüldüğü gibi el-hâletü hâzihi bu tarafda bulunan müderrisinden Ali Rızâ Efendi ile vücûhdan diğer iki zâtdan hiç birisi müdde'î veyâhûd mesâil-i müştakâbihânın sıhhatini ve isbâtını tekeffül edecek sûretde münceer olmayub kendülerinin teşebbüsâtı hasbe'l-vekâle cânib-i ahâlîden verilen mahzarın i'tâsına delâletden 'ibâret iken hilal-i muhâkemedede hudûs eden müşkîlât hakikat-i hâlin lâyıkıyla anlaşılmasına hâ'iz olarak mûmâ-ileyhin müdde'î hakkında zann olunmuş evvelce merkez-i vilâyete ve mu'ahharan bu tarafa celb ve ihzârlarını intâc eylemiş olduğuna nazaran haklarında müfteri cezâsını mûcib bir hâl görülemediğine binâ'en mûmâ-ileyhin memleketlerine 'avdete me'zûn olduklarını mübeyyin yedlerine muharrerât i'tâ ve berâat-i zimmeti husûsu müşârün-ileyh Mustafâ Paşa'ya teblîğ ve inbâ kılınmış olmağla husûsât-ı muharrere haklarında oraca dahi ma'lûmât hâsıl edilmek ve sûret-i hülâsa-i mezkûrenin otuz sekizinci maddesinde mestûr olduğu vechile yedinde kâ'in _ Medresesi'nin tanzîm ve tesviye-i turuk zımında olunan mahallerinin Belediye tarafından ta'miriyle berâber mahv olan odaların dahi medresenin münâsib mahalline müceddeden inşâsı zımında mahallince mu'âmelât-ı lâzimesi îfâ olunmak üzere işbu şukka hasbe'l-îcâb bu tarafa celb olunan müderrisinden Ali Rızâ Efendi ile Aydın vücûhdan diğer iki zâtın yedlerine verilmek üzere Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Fî 7 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [26 Ocak 1874]

[191-b] Konusu: *Eski Aydın Mutasarrıfı Mustafa Paşa ile olan mahkemeleri için İstanbul'a getirilmiş olan müderrislerden Ali Rıza Efendi ile diğer iki kişinin haklarında bir şey düzenlenmeyip, memleketlerine geri dönmelerine izin verilmiştir. [26 Ocak 1874]*

Evrak Numarası: 91

Diğer tahrîrât-ı senâverîde tafsîlen beyân olduğu vechile Aydın Mutasarrıf-ı Sâbıkı Sa'âdetlü Mustafâ Paşa hazretleriyle berâ-yı muhâkeme Der-sa'âdet'e celb edilmiş olan müderrisinden Ali Rızâ Efendi ile vücûhdan diğer iki zât haklarında dahi bir şey tertîb etmeyüb mûmâ-ileyhin memleketlerine 'avdetlerine me'zûniyet verilmiş olduğu beyânıyla terkîm-i rakîme-i senâveriye ibtidâr kılındı efendim

Fî 7 Z (Zi'l-hicce) Sene (12)90 [26 Ocak 1874]

[192-a] **Konusu:** İzmir Sancağı Menemen Kazası Yanık Köyü ahalisinden Serban Hacı Mehmet Oğlu Hüseyin'i istemeden öldüren aynı köyden Kara Köse Oğlu Hacı Ali'nin çobanı Mustafa Çavuş'un Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [15 Şubat 1874]

Evrak Numarası: 1185

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Menemen Kazâsı'na tâbi' Yanık Karyesi ahâlîsinden Serbân Hacı Mehmed Oğlu Hüseyin'in kâtili olan yine o karyeli Kara Köse Oğlu Hacı Ali'nin çobanı Mustafâ Çavuş hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 19 Receb sene 90 [12 Eylül 1873] târihli ve doksan altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'iyân-ı ebûân Ümmühan'ı ve Serbân Hacı Mehmed müdde'â-'aleyh mezbûr Mustafâ Çavuş'un inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâdan meccânen fâriğ olup oğulları müteveffâ-yı mezbûrun zimmetini ibrâ ve ıskât eyledikleri hakkında tarafeynin takrîr ve tasdîklerini beyândan 'ibâret olmağla bu sûretde ebûân-ı mezbûrân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh mezbûrdan nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katli mezkûrun münâza'a arasında min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Mustafâ Çavuş'dan südür eylediği ihbârât ve emârât ile tebeyyün etdiğine mebnî kâtil-i merkûm Mustafâ Çavuş'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelîsine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Rebû'l-âhiri'nin onuncu gününden [29 Haziran 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 16 Z (Zi'l-hicce) sene 90 ve fî 22 Kânûn-ı Sâni sene 89 [4 Şubat 1874 ve 3 Şubat 1874] târihi ve bin yüz seksen beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Zi'l-hicce Sene (1)290 [15 Şubat 1874]

[192-b] **Konusu:** *Urla Kazası Kızılca Köyü'nde oturan kayınvalidesi Ümmü Gülsüm'ü sinirli anında istemeden öldüren Urlalı Muhzır Oğlu Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince teşhir edilerek on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dairdir. [16 Şubat 1874]*

Evrak Numarası: 1150

Bu dahi

Urla Kazâsı'na tâbi' Kızılca Karyesi sâkinlerinden Ümmü Gülsüm Hâtun'un kâtili olan dâmâdı Urlalı Muhzır Yusuf Oğlu Mustafâ hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'îyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 21 Receb sene 90 [14 Eylül 1873] târihli ve doksan dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âlî cânib-i fetvâ-hânedan tasdîk olunmayub husûs-ı mezbûrun kuyûd-ı lâzimeyi hâvî i'lâm ile inhâ olunması lâzım geleceği zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Mustafâ'nın feverân 'arziyla min-gayr-i ta'ammüdin kayınvâlidesi Ümmü Gülsüm'ü katl eylediği kendi ikrârları ve tahkîkât-ı sâ'ire ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelisi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Rebî'ül-âhiri'nin altıncı gününden [25 Haziran 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a irsâli divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 6 Z (Zi'l-hicce) sene 90 ve fî 12 Kânûn-ı Sâni sene 89 [25 Ocak 1874 ve 24 Ocak 1874] târihi ve bin yüz elli numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezkûr i'lâm-ı şer'î işâret-i mezkûre mûcibince tebdîl ve ıslâh etdirilmek üzere leffen i'âde kılınmış ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 28 Zi'l-hicce Sene (1)290 [16 Şubat 1874]

[193-a] **Konusu:** *Manisa Alaybeyi Mahallesi ahalisinden Deli Efe Oğlu Hacı Mustafa'nın çiftliğinin hizmetkarlarından Zenci Said'i öldüren Soğan Kadı Oğlu hizmetkarlarından Arap Selim'e Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası; katilin*

yardımcısı Süleyman'a ise dört sene müddetle sancak merkezinde kürek cezası verilmiştir. Onlarla birlikte cinayet mahallinde bulunan ve suçlu oldukları anlaşılan İzmirli Hüseyin ve Karcı Köse Oğlu Mehmet Ali'nin 179. madde gereğince elliser ay hapis yatmaları yeterli görülerek serbest bırakılmalarına karar verilmiştir.[28 Şubat 1874]

Evrak Numarası: 1206

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mağnisa'da Alaybeği Mahalleli Deli Efe Oğlu Hacı Mustafâ'nın çiftliği hidmetkârlarından Zenci Said'in kâtili olan Soğan Kadı Oğlu hidmetkârlarından Arab Selim ve mu'îni Yabancı Süleyman haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi müstemil vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 22 Cemâziye'l-âhire sene 90 [17 Ağustos 1873] târihli ve seksen numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î Hacı Mustafâ müdde'â-'aleyhimâ Selim ve Süleyman'ın inkârlarına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb mezbûrânı tahlîfe dahi tâlib olmamağla mûcibince müdde'î-i merkûm da'vâ-yı mezkûre ile müdde'â-'aleyhimâyâ bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğunu beyândan 'ibâret olmasıyla bu takdîrde müdde'î tâlib-i tahlîf olmadığı hâlde fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyhimâ bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin Arab Selim'den südür ettiği ve Yabancı Süleyman'ın dahi âna mu'âvenet eylediği mu'âyene-i tıbbiye ve ihbârât-ı vâkı'a ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelisine ve yüz yetmiş beşinci ve on dokuzuncu mevâd-ı kânûniyyeye tevffikan ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi ikinci gününden [8 Eylül 1871] i'tibâren haklarında usûl-i teşhîriye ba'de'l-icrâ merkûmlardan Arab Selim'in mahallî kararı vechiyle on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı ve Süleyman'ın dahi dört sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârları ve merkûmân ile berâber maktelde bulunan İzmirli Hüseyin ve Karcı Köse Oğlu Mehmed Ali nâm şahısların fi'l-i katilde 'adem-i medhalleri anlaşılmış ise de sene 6 yüz yetmiş dokuzuncu madde-i kânûniye 'ilâvesi

hükmüne tatbikan ellişer mâh müddetle tevkîfleri haklarında cezâ-yı kâfi ‘add ile salıverilmiş olmaları yolunda ve muvâfık-ı kânûn olduğu divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 21 Z (Zi’l-hicce) sene 90 ve fî 28 Kânûn-ı Sâni sene 89 [9 Şubat 1874] târihi ve bin iki yüz altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve kâtil-i merkûm Arab Selim’in vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Muharrem Sene (1)291 [28 Şubat 1874]

Sene 6 müsellahan mezkûr çiftliğe gitmiş ve ihâfe kasdıyla teşhîr-i silâh eylemiş olduklarından

[193-b] Konusu: *İzmir’de hamallık yapan Malatyalı Mehmet’i öldüren Demirci Kazalı Berber Ahmet’in Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs’a gönderilmesine karar verilmiştir. [8 Mart 1874]*

Evrak Numarası: 1265

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mâlâtya Kazâsı ahâlîsinden olub İzmir’de hammâllık etmekte bulunan Mehmed’in kâtili olan Demirci Kazâlî Berber Ahmed hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 13 Şevvâl sene 90 [4 Aralık 1873] târihli yüz yirmi numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran katl-i mezkûrun min-gayr-i ta‘ammüdin mezbûr Ahmed’den sūdûru ihbârât-ı vâkı‘a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dört senesi Saferi’nin dördüncü gününden [7 Haziran 1867] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 7 Muharrem sene 91 ve fî 12 Şubat sene 89 [24 Şubat 1874] târihi ve bin iki yüz altmış beş numerosu ile murakkaman verilen mazbata ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla ve maktûl-i mezbûrun veresesi hukûk-ı şahsiyye iddi‘âsında bulunur ise gelüb veyâ vekîl gönderüb mürâfa‘a-i şer‘iyyeleri icrâ olunmak üzere keyfiyetin Diyarbekir Vilâyetine bildirildiği dahi

mezâyâ-yı iş'ârdan anlaşılmağla ol-vechile icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 M (Muharrem) Sene (12)91 [8 Mart 1874]

[194-a] Konusu: *İzmir Gureba Hastahanesi'nin hizmetçilerinden Erzincanlı Ahmet'i öldüren Topal Kerim'in Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulması uygun görülmüştür. Maktulün varisi olmadığı için katilden alınan diyet Beytülmal'a ait olacağından Maliye Nezareti'ne bilgi verilmiştir. [9 Mart 1874]*

Evrak Numarası: 1200

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Gurebâ Hasta-hânesi hizmetçilerinden Erzincanlı Ahmed'in kâtili olan Kayıkçı Topal Kerîm hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 17 Şevvâl sene 89 [18 Aralık 1872] târihli ve iki yüz yetmiş üç numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub cânib-i fetvâ-hâneden tasdîk olunan i'lâm-ı şer'î me'âli merkûm Abdülkerîm zâhirde verese-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayan Ahmed'i mûcib-i kısâsı olan katl ile katl eylediği şehâdet-i şâhidîn ile ber-nehc-i şer'î şâyet olub mûcibince merkûm Abdülkerîm'in kâtil olduğuna hükm olunmağla kâtil-i merkûmun icrâ-yı kısâsı veyâhûd Beytü'l-Mâl için fiddadan on bir dirhem şer'î diyet ahzıyla ıtlâkı emr ü irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhîye menût idüğü ifâdesinden 'ibâret olduğuna ve katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Kerîm'den südüru ihbârât-ı vâkî'a ile nizâmen ve mûcib-i kısâs idüğü şer'an sâbit olduğuna mebnî cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra vâki' olan işâret mûcibince merkûm Kerîm'in kısâsının icrâ olunması veyâhûd Beytü'l-Mâl için diyet ahz olunarak Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Zi'l-hiccesi'nin dokuzuncu gününden [19 Şubat 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulması husûsuna irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî mûte'allik buyurulub kâtil-i merkûmdan cânib-i Beytü'l-Mâl için istîfâ olunacak diyet maddesinden dolayı Mâliye Nezâret-i Celîlesine ma'lûmât verilmiş ve oranın kürek merkezi Kıbrıs Cezîresi bulunmuş olmağla iktizâ eden diyetin

tesviyesiyle merkûmun tahte'l-hıfz cezîre-yi mezkûreye gönderilmesi lâzım geleceği vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirildiği beyânıyla şukka.

Fî 20 Muharrem Sene (1)291 [9 Mart 1874]

[194-b] Konusu: *İzmir Manisalı Hanı'nda oturan Sıvacı esnafından Midillili Ahmet Oğlu Mehmet ile arkadaşı Recep'in odasının kilidini kırıp, içeriye girerek akçelerini çalan Midillili Panayot Oğlu Pandeli Melame'nin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra altı sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dair verilen karar Kıbrıs Mutasarrıflığı'na ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [11 Mart 1874]*

Evrak Numarası: 1312

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de Mağnisalı Hanı'nda sâkin Sıvacı esnâfından Midillülü Mehmed bin Ahmed ile refîki Receb'in odasının kilidini kırub duhûl ile akçelerini sirkat eyleyen Midillülü Pandeli Melame veled-i Panayot hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 28 Şevvâl sene 90 [19 Aralık 1873] târihli ve yüz otuz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası evrâk-ı istintâkiyyeyi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Pandeli'nin kilid kırarak zikr olunan odaya girüb fazîha-i sirkate ictisâr eylediği ihbârât-ı vâkı'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi dokuzuncu gününden [25 Temmuz 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr mahallî kararı üzerine altı sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâm olunması ve tahkîkât-ı nizâmiyye ve şer'iyeye icrâsıyla sâbit olacak mebâliğ-i mesrûkanın dahi kendüsünden bi'l-istihsâl ashâbına i'tâ kılınması husûslarının savb-ı devletlerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 12 M (Muharrem) sene 91 ve fî 17 Şubat sene 89 [1 Mart 1874] târihi ve bin üçyüz on iki numerosu ile murakkaman verilen mazbata ifâde olunmağın ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 22 M (Muharrem) Sene (12)91 [11 Mart 1874]

[195] **Konusu:** Denizli Kazası Sarayköy Nahiyesi'nde oturan Tacir Asperaki afyon satmak için arkadaşlarıyla beraber Günay Nahiyesi'ne giderken 30.000 kuruşlarını çalan kişilere verilen cezalara dairdir. [10 Mart 1874]

Evrak Numarası: 1281

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Denizli Kazâsı'na tâbi Sarayköy Nâhiyesi mütemekkinlerinden Tâcir Asperâki afyon mübâya'ası için Karabet ve Dimitri ve Estefan ve diğer Karabet ve hidmetkârı Arnavud Ali ve Kiracı Gömül Oğlu Hacı ile bi'r-refâka Günay Nâhiyesi'ne giderken esnâ-yı râhda müsellahan önlerine çıkub otuz bin bu kadar guruslarını gasb ve mezbûr Arnavud Ali'yi katl etmiş olan Günay Nâhiyesi ahâlîsinden Arab Ali ve Seyyid Arab Oğlu İbrâhim ve Kaygusuz Ahmed ve Punc Oğlu Kel Memiş ve Gökoğlu denilen Nâsuh ve Kürd Ali ve Deli Halil ile bu bâbda medhalleri olan Kızıl Uşaklı 'aşîretli Mehmed Ali Beğ ve Bayram Ali haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeye dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 9 Şa'bân sene 90 [2 Ekim 1873] târihli ve yüz iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı müteferri'asıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli maktûl-i mezbûr Arnavud Ali'nin zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmadığı cihetiyle terekesi Beytü'l-Mâl'a ve vilâyet-i taraf-ı zî-şeref-i cenâb-ı hilâfet-penâhîye râcî' olduğundan kıbel-i şer'-i şerîfden husûmet-i da'vâya me'zûn olan Denizli Muhâsebecisi Tefîk Efendi'nin vekîli bulunan Abdullah Dede müdde'â-'aleyh Kel Mü'min'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbâtdan ızhâr-ı 'acz etmekleri ber-nehc-i şer'î müdde'â-'aleyh Kel Mü'min'e yemîn verilmeğin mücibince mezbûr Abdullah Dede'nin bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğunu beyândan 'ibâret olduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce eşhâs-ı merkûmeden Mehmed Ali'nin ve Bayram Ali'den mâ'adâsının gasb-ı emvâl ile berâber Arnavud Ali'yi katl eyledikleri ve mezbûr Mehmed Ali Beğ'in dahi işbu eşkiyâ cem'iyetini tertîb ve teşkîl ettiği ve Bayram Ali'nin merkûm tâcirleri yola-çıkacağını bi't-tahkîk bunlara haber verdiği içlerinden Arab Ali'nin ikrârı ve ihbârât-ı vâkı'a ile tebeyyün etmiş ve eğerçi i'lâm-ı şer'î cânib-i fetvâ-hâneye gitmemiş ise hükümsüz bulunmuş olduğuna ve eşhâs-ı merkûmenin esnâ-yı gasbda mezbûr Arnavud Ali'yi dahi katl etmiş oldukları cihetle bunlardan fâ'il-i katlin altmış ikinci madde-i kânûniye 'ilâvesinin fıkra-i âhiresi hükmünce i'dâmı lâzım

gelür ise de bu katlin merkûm Kel Mü'mîn'den südüru yalnız Arab Ali'nin ifâde-i mücerredesine müstenid olarak diğerlere münkir buldukları mülâsesiyle katlin kangısından sâdır olduğu bilinemediğinden cümlesi hakkında sûret-i münâvebede mu'âmele olunması emr-i südüru görüldüğüne mebnî eşhâs-ı merkûmenin mürtekib oldukları gasb esnâsında telef-i nefis vukû'a getürmek esbâb-ı müşeddideden 'add olunarak merkûmûn Kaygusuz Ahmed değil Mü'min ve Kürd Ali ve Gök Oğlu denilen Nâsuh ve Arab Ali'nin 'ilâve-i mezkûre hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ba'de't-teşhîr mü'ebbeden küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâm olunmaları ve merkûm Arab Oğlu İbrâhim'in hulûl-i ecel-i mev'ûduyla mücrîmîn hastahânesinde vefât etmiş olduğu cihetle hakkında ta'yîn-i cezâyâ mahal kalmadığından ve merkûmûna refâkati maznûn olarak taht-ı tevkîfe alınub inde't-tahkîk medhaline dâ'ir medâr-ı hükm olur emâre bulunamayan merkûm Deli Halîl'in tahliye-i sebîline karâr verildiği anlaşıldığına mebnî merkûmân Mehmed Ali Beğ ve Bayram Ali'nin dahi altmış üçüncü madde-i kânûniye hükmüne tatbîkan ve târih-i habsleri olan seksen dokuz senesi Rebû'l-evveli'nin yirmi yedinci gününden [4 Haziran 1872] i'tibâren kezâlik emr-i teşhîrleri ba'de'l-icrâ Mehmed Ali Beğ'in beş ve Bayram Ali'nin üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve emvâl-i magsûbe için tedkîkât-ı nizâmiyye ve tedbîr-i mukteziye icrâsıyla zâhire ihrâc olundukda kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince bunlardan tahsîl ve tazmîn etdirilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârî divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fi 8 Muharrem sene 91 ve fi 13 Şubat sene 89 [25 Şubat 1874] târihi ve bin iki yüz seksen bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve eşhâs-ı merkûme vürûdlarında ol-vechile küreğe konulmaları ciheti Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 21 Muharrem Sene (1)291 [10 Mart 1874]

[196] **Konusu:** Bazı gasp ve hırsızlık olaylarına karıştıkları rivayet edilen Yarengüme Köylü Kerim Oğlu Kör Mehmet, Muğlalı Hacı Mustafa, Dişlek Oğlu Mustafa Ali, Ördek Oğlu Hüseyin, Tahir ve Çolak Oğlu Ali isimli kişilere verilen cezalara dairdir. [14 Mart 1874]

Evrak Numarası: 1274

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Ba'zı gasb ve sirket fi'lerinde medhalleri rivâyet olunan Yârengüme Karyeli Kerîm Oğlu K r Mehmed ve Muğlalı Hacı Mustafâ Dişlek Oğlu Mustafâ Ali ve  rdek Oğlu Hüseyin ve T hir ve K r Mehmed'in karındaşı Abdulker m ve Hacı Ahmed Oğlu Süleyman ve Osman avuş ve olak Oğlu Ali haklarında icrâ kılınan tedk kât-ı nizâmiyyeyi h v  vilâyet-i cel lelerinden v rid olan 9 şa'b n sene 90 [2 Ekim 1873] t rihli ve yüz   numerolu tahr r t ile Meclis-i Temy z-i Liv 'nın Div n-ı Temy z-i Vil yet'den müzeyyel melf f mazbatası ve evr k-ı istint kiyye Div n-ı Ahk m-ı 'Adliye'ye lede'l-hav le medl l iş' ra nazaran eşh s-ı merk meden K r Mehmed bir deri Abdulker m ve s 'ir mech l olan refikleriyle Kir ci³⁵³ İbr him'in esn -yı r hda önüne çıkub T cir Kiryako'nun m lı olan afyondan bir mikd rını gasb eyledikleri ve merk m K r Mehmed ve T hir ve Hacı Mustaf  ve Mustaf  Ali ve Hüseyin ile birlikte dahi Yanık Hacı Mehmed ve Ağa Bidus n m t cirlerin h nelerinden sirket-i emv l için bi'l-ittif k gece müsellahan gitmiş oldukları h lde esb b-ı m ni'a hayl letiyile icr -yı m fi'z-zam re zafer bulamadıkları ve mezb r T hir'in Akkaş Oğlu Yusuf'un dört re's hayv nını dahi sirket eylediği 'inde'l-muh keme ikr rları ve ihb r t ile tahakkuk etmiş olduğuna mebn  merk m ndan K r Mehmed ile ber ber Abdulker m'in K n n-ı Cez 'nın altmış ikinci maddesinin 'il vesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i k n niyede muharrer k 'ideye tevfiķan emr-i teşh rleri ba'de'l-icr  K r Mehmed'in h ne soymağa tasadd de eşh s-ı s 'ire-i merk meye ref kati sebep-i şiddet 'add olunarak t rih-i habsi olan seksen dokuz senesi şa'b nı guresinden [4 Ekim 1872] i'tib ren sekiz sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'z m olunması ve bir deri Abdulker m'in t rih-i tevk fi olan sene-i merk me Cem ziye'l-evvelsi'nin üçüncü gününden [9 Temmuz 1872] i'tib ren üç sene müddetle re's-i liv da küreğe konulması ve T hir ve Hacı Mustaf  ve Mustaf  Ali ve Hüseyin'e gelince bunlar K r Mehmed'le ber ber h ne soymak niyetiyle gidüb esb b-ı m ni'a hayl letiyile h nelere duh l edememiş ve sirkati fi'le getirememiş olduklarına ve bu misillü sirkate tasadd  ed bde yed-i ihtiy rında olmayan esb b-ı m ni'a hayl letiyile fi'le getirememiş olan h rsızlar haklarında tasadd  eyledikleri fi'lin derecesine göre sirket cez sı icr  olunması l zım idüğüne ve bunlar ise h nelere girememiş ve fi'l-i sirkati icr ya zafer bulamamış oldukları cihetle duvar delmek vey  nerdiban ile açmak vey h d  let-i mahs sa ile kapu açmak ve ba'de'd-duh l mu' mele-i cebr ve şiddet ik ' etmek misillü k n nun sirket

³⁵³ Hayvanlarıyla mal taşıyan kişi.

faslında madde-be-madde gösterilen ahvâlden kangısını ihtiyâr edecekleri bilinemeyüb yalnız leylem âdem oturur mahalden fî'l-i sirkate tasaddî ettikleri müsbet bulunmuş idüğüne mebnî bunların da iki yüz otuzuncu maddenin 'ilâvesiyle iki yüz yirmi ikinci madde-i kânûniye ahkâmına tevfiikan üçer sene müddetle habs olunmaları ve gasb olunan afyonun bâyi'yle nakl eden kirâcının ma'lûmâtına ve Kiryako'nun kasa defterlerine mürâca'at ve daha sâ'ir cihetlerle eşyâ-yı magsûbe bakiyyesinin nizâmen rütbe-i sübûta getirülerek gâsıblarına tazmîn etdirilmesi kâbil iken oraca hasren mürâfa'a-i şer'iyeye teklîf edilmiş olması yolsuz olduğundan bu bâbda tedkîkât-ı nizâmiyye icrâsıyla sâbit olacak mikdârının gâsıblara tazmîn etdirilmesi ve olmadığı hâlde müdde'â talep eder ise mürâfa'a-i şer'iyelerinin buldukları mahalde icrâ olunması ve mezbûr Süleyman hasta olduğundan ve Osman Çavuş dahi masrû' bulunduğundan küfelâya rabt ile sebîlleri tahliye kılınmış ve Çolak Oğlu Ali dahi firâr etmiş olup ancak taht-ı muhâkemedede bulunan ashâb-ı cinâyetin 'adem-i takayyüd ve mübâlât ile mahbesden firâr etdirilmesi ve içlerinden hasta olanların mahbûsîn hasta-hânesinde müdâvât olunmayub da mükeffelen sebîllerinin tahliye kılınması hukûk-ı 'ibâd ve hükûm-i kânûnu izâ'aya bâ'is olarak bir vechile tecvîz olunmayacağı ve mezbûr Süleyman'ın mevkûf iken tahlîsi _ etmek efkâr-ı hâmmıyla Tavas Kazâsı Kâim-makâmı Mustafâ Efendi rüşvet nâmıyla vermiş olduğu akçe hakkında lâzım gelen mu'âmele ba'de bildirileceği cihetle eşhâs-ı merkûmeden firârda bulunanların ahz ü giriftlerine ikdâm-ı tâmm edilmesi ve hasta oldukları cihetle kefâlete rabt ile sebîlleri tahliye kılınmış olan mezbûr Süleyman ile Osman Çavuş'un celbleriyle istintâk ve muhâkemeleri bi'l-icrâ hâsıl olacak netîcesinin bâ-mazbata iş'âr ve inhâ olunması ve ba'de-ezîn bu misillü mugâyir-i nizâm-ı hâl ve hareket vukû'â getirülmemek üzere ıslâh-ı ahvâle müsâra'ât kılınması husûslarının savb-ı vâlâlarına teblîği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 7 Muharrem sene 91 ve fî 12 Şubat sene 89 [24 Şubat 1874] târihli ve bin iki yüz yetmiş dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûm Kôr Mehmed'in vusûlünde ol-vechile küreğe vaz' olunması ciheti Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icrâ-yı muktezâsına ve ba'demâ bu misillü nizâm mevzû'unda mugâyir-i hâlât vukû'a getirülmemesine dikkat ve i'tinâ olunması zımnında tenbîhât-ı mü'ekkiye îfâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 25 Muharrem Sene (12)91 [14 Mart 1874]

[197] **Konusu:** *Aydın Sancağı Foçateyn Kazası Güzelhisar-ı Menemen'in Bozköy ahalisinden Zeybek İbrahim Oğlu Mustafa'yı öldüren aynı köyden Yakışıklı Oğlu Mehmet Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. maddesinin birinci fıkrası ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine dairdir. [16 Mart 1874]*

Evrak Numarası: 1324

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Foçateyn Kazâsı'na tâbi' Güzelhisâr Menemen kurâsından Boz Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Zeybek İbrâhim Oğlu Mustafâ'nın kâtili denilen Yakışıklı Oğlu Mehmed Ali nâm şahıs hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 16 Şevvâl sene 90 [7 Aralık 1873] târihli ve yüz yirmi dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î eb-i İbrâhim müdde'â-'aleyh Mehmed Ali'nin inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbâtıdan ızhâr-ı 'aciz edüb talebiyle müdde'â-'aleyh mezbûre bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemîn verilmeğın mûcibince müdde'î eb-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh mezbûre bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğunu beyândan 'ibâret olup bu sûretde müdde'î eb-i mezbûr fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh mezbûre bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan zahr-ı i'lâm-ı mezbûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Mehmed Ali'nin mezbûr Mustafâ'nın kâtili olduğu mazbata-i mezkûrede şerh olunan emârât-ı kaviyye ile sâbit olarak tahkîkât-ı câriyeye göre bu katlin ta'ammüden ikâ' olunmuş olması melhûz olmasıyla merkûmun kâtil-i gayr-i müte'ammidin i'tibâr olunması zarûret idüğüne binâ'en kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelîsi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiқан ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi sekizinci gününden [21 Mart 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 13 Muharrem sene 91 ve fi 18 Şubat sene 89 [2 Mart 1874] târihi ve bin üçyüz yirmi dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûmun vürûdunda

ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 27 Muharrem Sene (12)91 [16 Mart 1874]

[198] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Mekri Kazası Ovacık Köyü ahalisinden Bağlı Kara Oğlu Osman'ın karısı Aişe Hatun'un evinden parasını ve eşyasını çalan Keçiler Köyü ahalisinden Molla Ahmet Oğlu Halil, Uncuda(?) Köyü ahalisinden Mehmet Usta Oğlu Mustafa, Ovacık Köyü ahalisinden Çınar Oğlu Mehmet ve Durmuş Oğlu Ömer isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 221. maddesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene müddetle sancak merkezinde küreğe konulmaları, içlerinden kaçak olan Ömer'in yakalanması, Ömer'in hapisten kaçmasına yardım eden gardiyan Hüseyin'in bunu ne sebeple yaptığının ortaya çıkarılması uygun görülmüştür. [18 Mart 1874]*

Evrak Numarası: 1376

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe³⁵⁴ Sancağı'nda vâki' Mekri Kazâsı'na tâbi' Ovacık Karyesi ahâlîsinden Bağlı Kara Oğlu Osman'ın zevcesi Âişe Hâtun'un hânesinde nukûd ve eşyasını sirkat eyleyen kazâ-i mezbûre tâbi' Keçiler Karyeli Molla Ahmed Oğlu Halil ve Uncuda(?) Karyeli Mehmed Usta Oğlu Mustafâ ve Ovacık Karyeli Çınar Oğlu Mehmed ve Durmuş Oğlu Ömer nâm şahıslar haklarında icrâ olunan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi müştemil vilâyet-i celîlelerinden meb'ûs 18 Rebî'ü'l-evvel sene 90 [16 Mayıs 1873] târihli ve otuz sekiz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası evrâk-ı istintâkiyye ile berâber Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmûn Mustafâ ve Halil ve Mehmed'in mu'ahharan firâr eden Ömer ile berâber içlerinden ba'zısı sulh olduğu hâlde leyllen mezbûre Âişe'nin hânesine bi'd-duhûl nukûd ve eşyasını sirkat eyledikleri Mustafâ ve Halil'in ihbâr olunan ikrârları ve eşyâ-yı mesrûkanın kendülerinden zuhûru ile sâbit olduğuna binâ'en merkûmların Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi altıncı gününden [13 Ağustos 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle re's-i livâda küreğe konulmaları ve merkûm Ömer'in dahi bi'l-ikdâm ahz ü girift olunarak ikmâl-ı muhâkemesiyle hükümlü mazbatasının

³⁵⁴ Belgenin orijinalinde Mentese yerine yanlışlıkla Mağnisa yazılmıştır.

bi't-tanzîm bu tarafa gönderilmesi ve merkûm Ömer'in Gardiyan Hüseyin mu'âvenetiyle mahbesden firâr ettiği Meclis-i De'âvi-i Kazâ'dan bâ-mazbata inhâ olunmuş ise de merkûm Gardiyan Hüseyin'in merkûm Ömer'in mahbesden firâra zafer bulması her ne sebebden ise ânın zâhire ihrâcıyla ahvâl-i âtiyenin te'mîn edilmesi husûslarının savb-ı devletlerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 23 Muharrem sene 91 ve fi 28 Şubat sene 89 [12 Mart 1874] târihi ve bin üç yüz yetmiş altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı iktizâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 M (Muharrem) Sene (12)91 [18 Mart 1874]

[199-a] Konusu: *İzmir Kömürcüler Çarşısı'ndaki Ekmekçi esnafından Hacı Mustafa Ağa'nın firinundan akçe çalan, sonra da odaya ateş koyan ancak yakamayan firunun hizmetkar yamağı Rumelili Andon Tarayko, bu suçu kaçak olan arkadaşı Dimitri ile birlikte işlemiştir. Andon Tarayko'nun Ceza Kanunu'nun 180. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine, arkadaşı Dimitri'nin ise yakalanmasına dair Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. [27 Mart 1874]*

Evrak Numarası: 33

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de Kömürcüler Çarşusu'nda kâ'in Ekmekçi esnâfından Hacı Mustafâ Ağa'nın firununda vâki' odası derûnunda bulunan sanduğunu şikest ederek akçe sirkatiyle odaya ateş vaz' eylemiş olan mezkûr firunun hidmetkâr yamağı Rumilili Andon Tarayko hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fi 9 Şevvâl sene 90 [30 Kasım 1873] târihli ve yüz yirmi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Anton Tarayko firârî refiki Dimitri ile berâber Mustafâ Ağa'nın firununda vâki' odasında bulunan sanduğunu şikest ederek akçesini ba'de'l-ahz bu işin meydâna çıkmaması için ateş vaz' eyledikleri hâlde fi'le getüremedikleri ihbârât-ı vâki'a ve emârât ile tahakkuk eylediğine ve fi'l-i sirkati irtikâb etmesi sebab-i şiddet 'add olduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz sekseninci maddesinin 'ilâvesi hükmüne kıyâsen ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Saferi'nin on

dokuzuncu gününden [28 Nisan 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâm olunması ve refîki Dimitri'nin dahi eline götürülmesine i'tinâ kılınması husûslarının savb-ı devletlerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden 27 Muharrem sene 90 ve fi 4 Mart sene 90 [16 Mart 1874] târihi ve otuz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 8 Safer Sene (1)291 [27 Mart 1874]

[199-b] Konusu: *İzmir Foçateyn Kazası Ali Ağa Çiftliği ahalisinden Nikoli Karluvi Oğlu Atnaş'ın katili olan Bekar Oğlu Estelyani, Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmiştir. [29 Mart 1874]*

Evrak Numarası: 56

Bu dahi

İzmir'e tâbi' Foçateyn Kazâsı'na merbût Ali Ağa Çiftliği ahâlisinden Nikoli Karluvi Oğlu Atnaş'ın kâtili olan Bekâr Oğlu Estelyani hakkında icrâ olunan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den mezeyyil melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katli mezkûrun esnâ-yı münâza'ada feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Estelyani'den sūdûr etdiği sebk eden ikrârı ve ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Estelyani'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Şa'bânı'nın yirminci gününden [23 Ekim 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâm olunması husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi gurre-i Safer sene 91 ve fi 7 Mart sene 90 [20 Mart 1874 ve 19 Mart 1874] târihi ve elli altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve verese-i maktûlün mürâfa'a-i şer'iyeye talebinde buldukları sibâk-ı iş'ârdan anlaşılması ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 10 Safer Sene (1)291 [29 Mart 1874]

[200-a] **Konusu:** *İzmir Sancağı Ödemiş Kazası Birgi Nahiyesi _ Köyü ahalisinden Mehmet'i istemeden öldüren Ali'nin on dört-on beş yaşlarında olması ve tutukluluk süresi göz önünde bulundurularak tahliye edilmesi uygun görülmüştür. [2 Nisan 1874]*

Evrak Numarası: 50

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki 'Ödemiş Kazâsı'na tâbi 'Birgi Nâhiyesi'nde _ Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Mehmed'in kâtili olan Ali hakkında kânûnen icrâsı lâzım gelen mu'âmeleye dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden vârid olan tahrîrât ile evrâk-ı melfûfa ve mu'ahharan telgrâf ile bi'l-isti'lâm alınan cevâb-nâme üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden verilen mazbatanın sûreti leffen irsâl kılındı mütâla'asından müstebân olacağı vechile merkûm Ali'nin mezbûr Mehmed ve sâ'ir ba'zı kesân ile birlikte karyelerine gelürken esnâ-yı râhda ayrılmak istediği hâlde Mehmed tarafından 'adem-i muvâfakatle salıverilmesinden dolayı tehevür ederek min-gayr-i ta'ammüdin katl-i mezkûru ikâ' eylediği ihbârât ve emârât-ı vâki'a ile tebeyyün eylediğinden ve kâtil-i merkûm hîn-i katilde on dört on beş yaşında bulunduğu cevab-nâme me'âlinden anlaşıldığından merkûm seksen beş senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin ikinci gününden [21 Ağustos 1868] berü vukû' bulan müddet-i mahbûsiyetinin kâ'ide-i müttehazesine ve kırkinci madde-i kânûniye hükmüne tevfiқан cezâ-yı kâfi-i 'addiyle tahliye-i sebîline karâr verilmiş olmağla âna göre icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 14 Safer Sene (12)91 [2 Nisan 1874]

[200-b] **Konusu:** *Foçateyn Kazası'nın sahilinde Lamort isimli yerdeki eski eserleri çıkarmak için Manolaki Efendi ile İzmir'de oturan Yani Maver Vaidi tarafından ruhsat talep edilmiştir. Bunda bir mahsur görülmemiş, çıkarılacak eserlerin yarısının Osmanlı Devleti'ne ve yarısının yabancı devletlere ait olması, her ne çıkar ise üç gün zarfında devlete bildirilmesi, kazının devletin nezdinde yapılması şartlarıyla ruhsatın verilmesi Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüştür. [9 Nisan 1874]³⁵⁵*

Evrak Numarası: 41

³⁵⁵ Ayrıca bkz. "Aydın'ın Foçateyn kazasına bağlı Lamort diye bilinen yerde eski eser aramak isteyen Hariciye Kitâbeti sabık Serkatibi Manolaki Efendi ile İzmirli Yani Mavroidi'ye gerekli şartlara uymak koşuluyla ruhsat verilmesi", BOA, *MF.MKT.*, 17/76, (14/M/1291) ; "Foçateyn kazası sahilinde Lamort denilen yerde eski eser aramak isteyen Manolaki Efendi ile Yani Mavroidi'ye gereken şartlara uymak koşuluyla ruhsat verilmesi", BOA, *MF.MKT.*, 17/99, (23/M/1291).

Bu dahi

Aydın Vilâyeti dâhilinde kâ'in Foçateyn Kazâsı'nın sâhilinde vâki' Lamort nâm mahalde âsâr-ı 'atîka taharrîsine ruhsat i'tâsı Manolâki Efendi ile İzmir'de mukîm Yani Mâver Vaidi tarafından istid'â olunduğundan mahall-i mezkûr arâzî-i hâliyeden olub da hafrında mahallince bir gûne mahzûr olmadığı veyâhûd efrâd 'uhdesinde ise ashâbını irzâ ve şerâ'it-i âtiyâyâ tamâmıyla ifâ edeceklerine dâ'ir teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den mu'teber kefil irâ'e ve i'tâ etdikleri hâlde bulacakları antikaların nısfı devlete ve nısf-ı diğeri memâlik-i ecnebiyeye nakl olunmak şartıyla kendülerine 'âid olmak ve ebniye ve ma'bed gibi âsâr bulunduğu sûretde kal' ü kasl etmemek ve her ne çıkar ise nihâyet üç gün zarfında hükûmet-i mahalliyyeye ihbâr ve hafr olunacak yerler hey'et-i sâbıkası üzerine tesviye edilüb hafriyât-ı vâki'a hükûmet-i mahalliyyenin nezâret-i mütemâdiyesi tahtında bulunmak ve mevcûd olan âsâr-ı 'atîka nizâm-nâmesi ahkâmıyla usûl-i müttehazeye tâbi' ve râzı olmak şerâ'itiyle bir sene müddetle ruhsat i'tâsı Ma'aaârif Nezâret-i Celîlesi'nden mevrûd tezkire üzerine Şûrâ-yı Devlet'e tensîb olunmuş olmağın ol-vechile icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Safer Sene (12)91 [9 Nisan 1874]

[201-a] Konusu: *Urla Kazası ahalisinden Estimatala isimli kadın, eski kocası Estimatal tarafından öldürülmüştür. Boşandığı karısı Estimatala'yı sonradan başka birisiyle evlenmesinden dolayı bıçak yüzüyle döverek ve yaralayarak öldüren Estimatal'a Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [9 Mayıs 1874]*

Evrak Numarası: 248

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Urla Kazâsı ahâlîsinden Estimatala nâm Hâtun'un kâtili olan zevc-i sâbıkı Estimatal hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 23 Zi'l-ka'de sene 90 [12 Ocak 1874] târihli ve yüz otuz yedi numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran kâtil-i merkûmun zevce-i mutallaka Estimatala mu'ahharan âheriyle izdivâc eylesmesinden nâşî bu hâl merkûma gümrân gelerek mezbûreyi bulub bıçak arkasıyla döğerken bi'l-âhere bıçağın yüzüyle dahi cerh ve itlâf eylediği ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün edüb bu fi'ilde ta'ammüd-i maznûn olduğu gibi esnâ-yı darbda feverân 'arzıyla

min-gayr-i ta‘ammüdin bu katli îkâ‘ etmiş olması dahi muhtemelâtdan olarak binâ-berîn ta‘ammüde hükm kâbil olamamış olduğuna mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan senesi Rebû’l-âhiri’nin on beşinci gününden [12 Haziran 1873] i‘tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a gönderilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 15 RA (Rebû’l-evvel) sene 91 ve fî 20 Nisan sene 90 [2 Mayıs 1874] târihi ve iki yüz kırk sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun duhûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı’na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 23 RA (Rebû’l-evvel) Sene (12)91 [10 Mayıs 1874]

[201-b/202] Konusu: *Aydın Sancağı Söke Kazası Tuz Burgazı Köyü ahalisinden Sisamlı Hırsto Derli’yi kavgada istemedden öldüren Kılıç Köyü ahalisinden Sisamlı Pandeli Oğlu Yani’nin Ceza Kanunu’nun 19. maddesi gereğince teşhir edilerek, 174. maddesinin birinci fıkrası gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs’a gönderilmesine karar verilmiştir. [11 Mayıs 1874]*

Evrak Numarası: 231

Bu dahi

Aydın Sancağı’nda vâki‘ Söke Kazası’na tâbi‘ Tuz Burgaz Karyeli Sisamlı Hırsto Derli’nin kâtili olan Kılıç Karyeli Sisamlı Pandeli Oğlu Yani hakkında mukaddem ve mu’ahhar icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden res’en ve cevâben vârid olan birisi 2 Zi’l-ka‘de sene 88 [13 Ocak 1872] târihli ve yüz yirmi bir numarolu ve diğeri fî 19 Zi’l-ka‘de sene 90 [8 Ocak 1874] târihli ve doksan sekiz numarolu iki kıt’a tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ ve Meclis-i De‘âvi-i Kazâ mazbataları ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle i‘lâm-ı mezkûre miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î me’âli müdde‘î bulunan Yorgi bi’l-asâle ve bi’l-vekâle müdde‘â-‘aleyh Yani’nin inkârına mukârin tasaddî eylediği da‘vâdan bi’r-rızâ meccânen fâriğ olub husûs-ı mezkûre ve mûrisleri merkûm Hırsto Derli’nin dem ü diyetine müte‘allik da‘vâdan müdde‘â-‘aleyhin zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğini beyândan ‘ibâret olub müdde‘î-i asîl ve vekîl-i merkûm müdde‘â-‘aleyh müvekkillerini dahi izâfe ederek ibrâ etmiş ise verese-i katîl fimâ-ba‘d husûs-ı mezkûr hakkında müdde‘â-‘aleyhden nesne da‘vâsına

kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin Pandeli Oğlu Yani'den südür eylediği ihbârât-ı vâkı'a ile tebeyyün etdiğinden merkûmun yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniyyeye hükmüne tevfiikan ta'yîn-i mücâzâtına mukaddemâ oraca karâr verilmiş olduğu hâlde ikmâl-ı nevâkısı hakkında sebk eden iş'âr üzerine icrâ olunan tedkîkâtda derecât ile beyân-ı ma'lûmât edenlerin ihbârâtı ihbârât-ı sâbıka dâ'iresini tevsi' edemediğinden merkûm Yani'nin mükeffelen sebîli tahliye kılındığı evrâk-ı cevâbiyyede inhâ olunmuş ise de evvelki evrâkın i'âdesinden medâr-ı fî'l-i katlin fâ'ili Sisamlı Yani olduğunu cerh için olmayub kâ'ide-i noksân görünen ba'zı tahkîkâtın dahi icrâsıyla hükmün bir netîce-i sahîhaya binâsı husûsundan 'ibâret olarak tahkîkât-ı âhire ile nevâkıs-ı mezkûrenin ikmâliyle iki muhbirin ihbârâtını te'yîde dâ'ir olmağla bu maksad husûle gelmiş olduğu hâlde tahrîrât-ı mersûlenin sûy-ı istifhâm ile bu kadar emârât mevcûd iken hükm-i sâbık tagayyür olunub merkûmun mükeffelen salıverilmiş olması yolsuz olduğundan kâtil-i merkûm Yani'nin madde-i mezkûrenin fıkra-i evvelîsi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyyede muharrer usûle tevfiikan o târih-i habsi olan seksen sekiz senesi [s.202] Zi'l-hiccesi'nin dördüncü gününden [14 Şubat 1872] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a gönderilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 15 RA (Rebû'l-evvel) sene 91 ve fî 20 Nisan sene 90 [2 Mayıs 1874] küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 RA (Rebû'l-evvel) Sene (12)91 [11 Mayıs 1874]

[202-a] Konusu: *İzmir Çarşısı'nda bekçilik eden Debrelî Tahir'i öldürmeye teşebbüs eden Sakızlı Yorgi'nin tahliye edilmesi uygun görülmüştür. [11 Mayıs 1874]*

Evrak Numarası: 254

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Çarşusu'nda bekçilik eden Debrelî Tâhir'i katle tasaddî eden Sakızlı Yorgi hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden 25 ZA (Zi'l-ka'de) sene 90 [14 Ocak 1874] târihli ve yüz otuz sekiz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sûret-i iş'âra nazaran merkûm

Yorgi'nin katli kasdıyla teşhîr-i silâh edenlere dâ'ir olan yüz sekseninci madde-i kânûniye 'ilâvesine tevfiikan küreğe konulmasına karâr verilmiş ise de merkûmun kâ'ideten tahakkuk eden töhmeti Tâhir'in bıçağını elinden almış olsa fi'l-i katle tasaddî etmek tasavvurunda bulunduğunu tefevvülden ibâret olarak bu sözle teşhîr-i silâh etmiş 'add olunması hak ve 'adle muvâfık görülememiş olduğundan tahliye-i sebîli husûsunun savb-ı devletlerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 19 RA (Rebû'l-evvel) sene 91 ve fi 24 Nisan sene 90 [6 Mayıs 1874] târihli ve iki yüz elli dört numarolu verilen mazbatada ifâde olunmuş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 24 Rebû'l-evvel Sene (1)291 [11 Mayıs 1874]

[202-b] **Konusu:** *İzmir Sancağı Ödemiş Kazası Bezdengüme(?) Köylü Hacı Kara Mehmet Oğlu Mustafa'yı istemeden öldüren aynı köyden Tiryaki Oğlu Hasan'a, Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [16 Mayıs 1874]*

Evrak Numarası: 251

Bu dahi

İzmir Sancağı'nda vâki' Ödemiş Kazası'na tâbi' Bezdengüme(?) Karyeli Hacı Kara Mehmed Oğlu Mustafâ'nın kâtili olan karye-i mezkûreli Tiryâki Oğlu Hasan hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan selh-i Z (Zi'l-hicce) sene 90 [17 Şubat 1874] târihli ve yüz elli iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle katli-i mezkûrun feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Hasan'dan sūdûr eylediği ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Recebi'nin yirmi ikinci gününden [7 Ekim 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 19 RA (Rebû'l-evvel) sene 91 ve fi 24 Nisan sene 90 [6 Mayıs 1874] târihi ve iki yüz elli bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması ve evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub

leffen i'âde olunan i'lâm-ı şer'î zahrına cânib-i fetvâ-hânedan vâki' olan işâret mûcibince îfâsı lâzım gelen kasâme ve diyet maddesi hukûk-ı şahsiyyeden olmasıyla verese bu bâbda iddi'âya kıyâm ve tasaddî eder ise ol-vakt îcâb-ı şer'iyyesine bakılmak lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 29 Rebîü'l-evvel Sene (1)291 [16 Mayıs 1874]

[203-a] Konusu: *Menemen Kazası Hatun Köyü ahalisinden Nasuh'un kızı Fatıma'nın ırzına geçtiği iddia edilen Menemen Kazası Çukur Köyü ahalisinden Uçak Oğlu Mustafa hakkında soruşturma yapılmıştır. Yapılan incelemelerde Fatıma'nın Mehmet ile beraber Menemen Hükümet Konağı'na aralarında anlaşmak üzere gittiğinde ırzına geçildiğine dair bir şey söylemediği ve hakim kendisine "Oğlanı ister misin?" diye sorduğunda "Şanınıza düşeni yapınız..." diye cevap verdiği anlaşılmış ve iki ay sonra yapılan muayenede ise bekaretinin ne zaman bozulduğu kesin olarak bilinenememiştir. Mustafa'ya yardımcı oldukları söylenen iki kişinin o gün başka yerde oldukları köylüler tarafından ispatlanmış, bir adamın tek başına bir kızı evinden kaçırıp başka yere götürerek ırzına geçmesi mantıklı gelmediğinden Hasan'ın tahliye edilmesine karar verilmiştir. [24 Mayıs 1874]*

Evrak Numarası: 306

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menemen Kazâsı'na tâbi' Hâtun Karyeli Nâsuh'un üvey kızı Fâtıma'nın cebren bokrini izâle eylediği iddi'â olunan kazâ-i mezkûra tâbi' Çukur Karyeli Uçak Oğlu Mustafâ ile mu'înleri denilen Helvacı Karyeli Koca Elsiz(?) Oğlu Şerîf ve Saka Oğlu Hüseyin haklarında icrâ kılınan tedkikât-ı nizâmıyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden meb'ûs 3 Z (Zi'l-hicce) sene 90 [22 Ocak 1874] târihli ve yüz otuz dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûm Mustafâ'nın cebren mezbûre Fâtıma'nın bokrini izâle eylediği mahallince sebk eden ikrârıyla tebeyyün eylediğinden üç sene müddetle küreğe konulmasına hükm olunmuş ise de mezbûrenin fâ'il denilen Mustafâ ile birlikte Menemen Hükümet Konağı'na 'akd için icâzet almak üzere geldiklerinde kendü hakkında bu misillü mu'âmele-i cebriyye ile fi'l-i şeni' icrâ olduğuna dâ'ir bir söz söylememiş ve hâkime efendi-yi mezbûreye hitâben bu oğlanı ister misin dediğinde şânınıza düşeni icrâ ediniz cevâbını i'tâ eylemiş olmasına ve bokrinin hâdiseden iki ay

evvel izâle olunmuş olduğu kâbile tarafından haber verilmesine ve iki mâh sonra olunan mu‘âyenede bikrin ne vakit izâle olunduğu bilinemediğine ve mu‘în denilen iki şahsın o gün köyde olduklarını köylünün şehâdet-nâmesiyle isbât etmelerine ve mu‘însiz yalnız bir şahsın bir kızı cebren hânesinden kaldırub mahall-i âhere getürerek bikrini izâle ettiğine hükm kâbil olmamağla tahliye-i sebîli divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 3 R (Rebû’l-âhir) sene 91 ve fi 7 Mayıs sene 90 [20 Mayıs 1874 ve 19 Mayıs 1874] târihi ve üçyüz altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 7 Rebû’l-âhir Sene (1)291 [24 Mayıs 1874]

[203-b] Konusu: *Karahisar-i Sahib Sancağı Bey Kazası Hacı Beşir Köyü ahalisinden Halil Oğlu Ali’nin akçe ve eşyasını çalan Subıca’ya bağlı Bıyıklı Köyü ahalisinden Kabakçı Oğlu Bayram Ali’ye Ceza Kanunu’nun 221. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve üç sene bulunduğu yerde kürek cezası verilmiştir. [11 Haziran 1874]*

Evrak Numarası: 382

Bu dahi

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı’nda vâki‘ Beğ Kazâsı’na tâbi‘ Hacı Beşir Karyeli Halil Oğlu Ali’nin akçe ve eşyâsını sirkat eden eşhâsdan olub bu def‘a ahz ü girift olmuş olan Subıca’ya tâbi‘ Bıyıklı Karyeli Kabakçı Oğlu Bayram Ali nâm şahıs hakkında icrâ kılınan tedkikât-ı nizâmıyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 15 Safer sene 91 [3 Nisan 1874] târihli ve on iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûm Bayram Ali’nin şu fezâhatde refiki olub mukaddemâ kânûnen cezâsı ta’yîn kılınmış olan Mestan ile berâber mu‘âmele-yi cebr ve şiddet icrâsıyla fazîha-i gasba mücâseret ettikleri ikrârı ve eşyâ-yı mesrûkadan fermenenin hânesinde bulunması delâleti ile tebeyyün edüb bu yolda sâbıkası bilinemediği gibi müsellahan dağlarda ve kırlarda gezerek adam soymağa i‘tiyâd etmiş kat‘-i tarîk makûlesinden dahi olmadığı sûret-i iş‘ârdan münfaham olarak vâki‘a ise sâ‘at on ikiyi çeyrek geçerek vukû‘ bulub bu zamân geçmeden ma‘dûr olmadığına binâ’en merkûm Bayram Ali’nin Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Zi’l-hiccesi’nin on

beşinci gününden [13 Şubat 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle mahallinde küreğe vaz'ıyla berâber taht-ı ikrârında olan meblâğın kendüsünden bi't-tahsîl sâhibine i'tâ kılınması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 16 R (Rebû'l-âhir) sene 91 ve fi 20 Mayıs sene 90 [2 Haziran 1874 ve 1 Haziran 1874] târihi ve üçyüz seksen iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 25 Rebû'l-âhir Sene (1)291 [11 Haziran 1874]

[204-a] Konusu: *Ödemiş Kazası Yenice Köyü ahalisinden Hacı Şeyh Ali Oğlu Zeybek Ali'yi hataen öldüren Koca Mustafa Oğlu Süleyman'a Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve on beş sene müddetle Kıbrıs'ta kürek cezası verilmiştir. [11 Haziran 1874]*

Evrak Numarası: 410

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Ödemiş Kazâsı'na tâbi' Yenice Karyeli Hacı Şeyh Ali'nin Oğlu Zeybek Ali'nin kâtili yine karye-i merkûmeli Koca Mustafâ Oğlu Süleyman hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi mutazammın Vilâyet-i Celîlelerinden vârid olan 28 Safer sene 91 [16 Nisan 1874] târihli ve yirmi iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Çakır Hasan Oğlu İsmâil ile mezbûr Süleyman beynlerinde mesbûk olan münâza'anın tehyîc etdiği gazab eseri olmak üzere Süleyman'ın İsmâil'i urmak için atdığı tüfenkin kurşunu hatâ'en Zeybek Ali'ye isâbetle helâkını mûcib olmuş ve katl-i nefsi için der-kâr olan kasd-ı iktizâsınca kurşunun şahs-ı âhere isâbeti ile hükm-i kânûna tagayyür etmek emr-i tabi'î bulunmuş olduğundan Süleyman kâtil-i gayr-i müte'ammid sıfatından biri olamamasıyla yüz yetmiş dördüncü madde-i kânûniye hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin onuncu gününden [16 Temmuz 1872] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve verese-i maktûlün hukûk-ı şahsiyye iddi'â etdikleri hâlde mürâfa'a-i şer'iyyelerinin icrâsı husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 23 R (Rebû'l-âhir) sene 91 ve fi 27 Mayıs sene 90 [9 Haziran 1874 ve 8 Haziran 1874] târihi ve dört yüz on numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve

merkûmun vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî gurre-i CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (1)291 [16 Haziran 1874]

[204-b] Konusu: *Söke Kazası Domatça Köyü (Doğanbey) ahalisinden Beyli Oğlu Nikola'nın eşi Hacı Mariya'nın kızı Vasiliko'yu zorla kaçırıp urzına geçen Yanaki Oğlu Pordan'a ve kızın kaçırmasına yardım edenlere verilen cezalara dairdir. [18 Haziran 1874]*

Evrak Numarası: 404

Bu dahi

Söke Kazâsı'na tâbi' Domatça Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Beğli Oğlu Nikola zevcesi Hacı Mariya'nın bîkr-i baliğa kızı Vasiliko'yu gece hânesinden cebren kaldırub bîkrini izâle eden Pordan veled-i Yanâki ve mezbûrenin kaçırılmasına müşâreket eyleyen Dimetokalı veled Nektet ve Manol veled-i Mihâl ve Kostî veled-i Kara Kaço ve Zeybek Manol haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 15 Safer sene 91 [3 Nisan 1874] târihli ve sekiz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ ve Meclis-i De'âvî-i Kazâ mazbataları ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Pordan mezbûrun Dimetokalı ve Manol ve Kostî ve Zeybek Manol'un mu'âvenetleriyle gece Mariya'nın hânesine bi'd-duhûl oda kapusını kırarak kızı Vasiliko'yu kaldırub Manol'un hânesine götürerek bîkrini izâle ettiği içlerinden Pordan ve Dimetokalı taraflarından bi't-te'vîl ikrâr olunmuş idüğüne ve mu'ahharan ihbâr edilmiş olduğu vechiyle kızın Pordan'a meyl û muhabbeti olsa her zamân suhûletle mülâkâta imkân bulabileceği ve böyle beş kişinin gece hâneye cebren duhûl ile fi'l-i darb ve cerh îkâ' ederek kaldırub götürmelerine hâcet olmayacağı âşikâr olarak Divân-ı Temyîz'in zehâbı vechile bu fi'lin cebren icrâ olunduğu ve mezbûrenin bu bâbda rızâsı hakkında mu'ahharan ihbâr-ı ma'lûmât edenler Pordan'ı kürek cezâsından tahlîs için bu lisânı kullandıkları anlaşıldığına mebnî merkûm Pordan'ın kız kaçırması sebeb-i şiddet 'add olunarak cebren fi'l-i şeni' icrâ eylemesinden dolayı Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i habsî olan seksen dokuz senesi Rebû'l-âhiri'nin on üçüncü gününden [20 Haziran 1872] i'tibâren hakkında usûl-i teşhîriyye icrâ kılındıktan ve zamân-ı bîkr olarak mahallince takdîr

olunan yüz ‘aded lira-yı Osmânî kendüsünden bi’t-tahsîl mezbûreye verildikten sonra beş sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması ve diğerlerinin oraca mu’în i’tibârıyla haklarında âna göre cezâ ta’yîn olunmuş ise de bunların medhalleri mu’âvenet derecesinde olmayub kızı cümlesi berâber alub götürmüş olduklarından vefât eden Manol veled-i Mihâl’den mâ’adâ Zeybek Manol ve Dimetokalı ve Kosti’nin kânûn-ı mezkûrun kırk beşinci maddesi ahkâmına tatbîkan müddet-i mahkûme-i mütebâkiyyeleri mahsûb edilmek üzere birer sene müddetle habs olunması husûslarının savb-ı vâlâlarına iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 23 R (Rebû’l-âhir) sene 91 ve fî 27 Mayıs sene 90 [9 Haziran 1874 ve 8 Haziran 1874] târihi ve dört yüz dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 3 CA (Cemâziye’l-evvel) Sene (1)291 [18 Haziran 1874]

[205-a] Konusu: *Kerkütlü Hakkak³⁵⁶ Ali Rıza ile abisi Mehmet’in yolda önlerine çıkararak eşyalarını gasp eden Tire Kazası Futa Köylü Harezmi aşiretinden İbrahim Oğlu Bekir ile Karesi aşiretinden İmam Oğlu Mustafa Oğlu Halil’in Ceza Kanunu’nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince üçer sene müddetle sancak merkezinde küreğe konulmaları uygun görülmüştür. Ayrıca bu gibi suçlara verilen cezaların ağırlaştırılması gerektiği belirtilmiştir. [25 Haziran 1874]*

Evrak Numarası: 435

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Kerkütlü Hakkâk Ali Rızâ ile birâderi Mehmed’in esnâ-yı râhda eşyâsını gasb eyleyen Tire Kazâsı’na tâbi‘ Futa Karyeli Harezmi aşiretinden Bekir bin İbrâhim ile Karesi aşiretinden İmam Oğlu Halîl bin Mustafâ haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 19 Safer sene 91 [7 Nisan 1874] târihli ve on bin numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûmânın esnâ-yı râhda müsellahan Ali Rızâ ile Mehmed’in önlerine çıkub fazîha-i gasba ictisâr ettikleri emârât-ı vâkı‘a ile tebeyyün eylediğinden Kânûn-ı Cezâ’nın altmış ikinci maddesinin ‘ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede mûnderic kâ‘ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri i’tibârıyla Bekir’in seksen dokuz senesi Ramazânı’nın yirmi

³⁵⁶ Hakk eden. Mühür ve sair kazıyan.

dokuzuncu [30 Kasım 1872] ve Halîl'in sene-i merkûme Şevvâli'nin on dördüncü [15 Aralık 1872] günlerinden i'tibâren üçer sene müddetle ve mahallî hükmüne tevfiikan merkez-i livâda küreğe konulmaları ve bi'l-iştibâh taht-ı tevkîfe alınub fi'l-i gasbde medhali sâbit olmayan Beşrev(?) Karyeli Osman'ın salıverilmiş olması yolunda olmağla kayd-ı kefâletden dahi çıkarılması ve tahkîkât-ı nizâmiyye icrâsıyla sâbit olacak emvâl-i magsûbenin 'aynen veyâ bedelen bi'l-istirdâd ashâbına i'tâ kılınması ve bu makûle kuttâ'-ı tarîkin tahfif cezâları kâ'ideten 'ibret ü intibâha mâni' olacağından ba'de-ezîn emsâli haklarında bu vechile hafif cezâ tahdîd olunması husûslarının savb-ı devletlerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 3 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 91 ve fî 5 Haziran sene 90 [18 Haziran 1874 ve 17 Haziran 1874] târihi ve dört yüz otuz beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 10 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (1)291 [25 Haziran 1874]

[205-b] Konusu: *İzmirli Çilingir Hacı Mehmet, Ödemişli Deveci Hasan ve Osmanlı tebaasından Yani'nin yolda önlerine çıkıp darp ederek mallarını gasp eden Keles (Kiraz) Ovalı Hacı Ahmet Oğlu Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince yakalanacağı esnada zaptiye askerlerine ateş açması nedeniyle yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [5 Temmuz 1874]*

Evrak Numarası: 460

Bu dahi

İzmirli Çilingir Hacı Mehmed ve Ödemişli Deveci Hasan ve Sâlih ve teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den Yani'nin esnâ-yı râhda önlerine çıkub darb ederek mâllarını gasb eylediği mevcûd olan delâ'il ve emârât ile tebeyyün etmiş olduğu vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 8 Rebû'l-evvel sene 91 [25 Nisan 1874] târihli ve yirmi dokuz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan Keles (Kiraz) Ovalı Hacı Ahmed Oğlu Süleyman nâm şahsın Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Saferi'nin ikinci [11 Nisan 1872] i'tibâren Divân-ı Temyîz zeylinde gösterildiği vechiyle hîn-i gasbde mu'âmele-i şedîde icrâ etmesi ve girift olunacağı esnâda 'asâkir-i zabtiyeye silâh teşhîr ve endâht eylemesi sebab-i şiddet 'add

olunarak yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 13 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 91 ve fi 15 Haziran sene 90 [28 Haziran 1874 ve 27 Haziran 1874] târihi ve dört yüz altmış numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve hîn-i vusûlünde ol-vechile küreğe konulması Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı iktizâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 20 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (1)291 [5 Temmuz 1874]

[206] Konusu: *Menteşe Sancağı Milas Kazası Kafaca Köyü ahalisinden Samet Oğlu Mestan'ın katilleri olan Bahçeburun Köyü ahalisinden Cüce Oğlu Molla Veli ve Hacı Osman Oğlu Molla Mustafa isimli kişilerden Molla Veli'nin on beş sene Kıbrıs'ta; Molla Mustafa'nın üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [8 Temmuz 1874]*

Evrak Numarası: 454

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Milas Kazâsı'na tâbi' Kafaca Karyeli Samet Oğlu Mestan'ın kâtilleri denilen Bahçeburun Karyeli Cüce Oğlu Molla Velî ve Hacı Osman Oğlu Molla Mustafâ haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 15 Safer sene 91 [3 Nisan 1874] târihli ve dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli cânib-i fetvâ-hânededen tasdîk olunmayub husûs-ı mezbûrun sebki muvâfık-ı hakk-ı şer'î ve kuyûd-ı lâzımevi hâvî i'lâm ile inhâ olunması lâzım geleceği zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Molla Velî'nin Molla Mustafâ mu'âvenetiyle Mestan'ı min-gayr-i ta'ammüdin katl eylediği ihbârât ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelîsine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin on sekizinci gününden [5 Ağustos 1871] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâmı ve mezbûr Molla Mustafâ'nın dahi yüz yetmiş beşinci madde mûcibince târih-i mezbûrdan i'tibâren kezâlik ba'de't-teşhîr üç sene müddetle re's-i livâda küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye

Dâ'iresi'nden fî 13 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 91 ve fî 15 Haziran sene 90 [28 Haziran 1874 ve 27 Haziran 1874] ve dört yüz elli dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezbûr i'lâm-ı şer'î işâret-i mezkûre mûcibince ıslâh etdirilmek üzere leffen i'âde kılınmış ve merkûmun vürûdunda ol-vechile küreğe vaz'ı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 23 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)91 [8 Temmuz 1874]

[207-a] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Kara Hisar Köyü ahalisinden Kadı Oğlu Hüseyin'in katili İye Ali Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere teşhir edildikten sonra Kıbrıs'a gönderilmesine karar verilmiştir. [15 Temmuz 1874]*

Evrak Numarası: 527

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Tavas Kazâsı'na tâbi' Kara Hisâr Karyeli Kadı Oğlu Hüseyin'in kâtili olan İye Ali Oğlu Mehmed ile Sarı Osman haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 23 C (Cemâziye'l-âhir) sene 90 [18 Ağustos 1873] târihli ve seksen dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livân'ın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Mehmed'in esnâ-yı münâza'ada mezbûr Hüseyin'i taş ile darb ve katl eylediği ihbârât-ı vâki'a ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi dokuzuncu gününden [4 Ağustos 1872] i'tibâren on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba'de't-teşhîr Kıbrıs'a i'zâm olunması husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı ve ibtidâ-yı münâza'ada merkûm Hüseyin'i sûret-i hafifede darb eylediği muhakkak olan merkûm Osman'ın sekiz mâha resîde olan müddet-i habsi yüz yetmiş dokuzuncu madde-i kânûniye hükmünce hakkında cezâ-yı kâfi 'add ile salıverilmiş olması yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 25 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 91 ve fî 27 Haziran sene 90 [10 Temmuz 1874 ve 9 Temmuz 1874] târihi ve beşyüz yirmi yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve merkûm Mehmed'in vusûlünde ol-vechile küreğe vaz'ı

Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmanın icâbının ifâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî selh-i CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (1)291 [15 Temmuz 1874]

[207-b] Konusu: *Demiryolu vasıtasıyla Anadolu'nun içerisinde İzmir'e gelen ticari eşyaların gümrük hamalları aracılığıyla mağazalara nakledilmesinden, hamallara verilecek vergilere kadar değişik konularda Rüşumat Emaneti tarafından Aydın Vilayetine yazı gönderilmiştir. Buna cevap olarak ticaret anlaşmalarında yazdığı üzere, yabancı ülkelere gönderilmek üzere Anadolu'nun içlerinden gelen ticari malların iskeleye indirilmesi ve gemilere yüklenmesinden yüzde bir gümrük ihracat vergisi alınacağı, bunun dışında hiçbir şey alınmayacağı belirtilmiştir. Önceden demiryolu vasıtasıyla şehre gelen eşyanın ihracatı için senet ve depozito almak kuralı vardı. Bundan dolayı eşyanın istasyonlara nakledilmesinden dört beş seneden beri Gümrük İdaresi sorumluydu. Kara gümrüğünün ortadan kaldırılmasıyla bunlara gerek kalmamıştır. Ticari mallardan gümrük vergisi alındıktan sonra gümrük hamalları vasıtasıyla mağazalara nakledilirdi, ancak gümrük hamalları birtakım zayıflara ve uygunsuzluklara sebebiyet verebilmekteydi. Bu nedenle gelen malların gümrüğe uğramaksızın, tüccarın eşyasını istediği şekilde nakledebilmesine karar verilmiştir. [2 Eylül 1874]*

Evrak Numarası: 237

Bu dahi

Demiryolu vâsıtasıyla Anadolu'nun içerüsünden İzmir'e gelen eşyâ-yı ticâriyenin mevkıfdan gümrük hammâlları ma'rifetiyle mağazalara naklinden kemâkân hammâliye rüşûmunun istifâsına dâ'ir Rüşûmât Emânet-i Behiyyesi'nin iş'ârı üzerine yazılan muharrerâta cevâben vilâyet-i celîlelerinden gelen tahrîrâtta diyâr-ı ecnebiyeye gitmek üzere içerülerden gelen eşyâ-yı ticâriyenin iskeleye tenzîli ile seffineye hîn-i tahmîlinde yüzde bir ihrâcât resm-i gümrüğü alınub bundan başka hiçbir şey alınamayacağı ticâret 'ahid-nâmelerinde musarrah olduğuna ve mukaddemâ kara gümrüğü olmak hasebiyle içerülerden demiryol ile mevkıfa gelen eşyânın şehre idhâlinden evvel _ erba'a nizâm-nâmesi ahkâmına tevfikân ihrâcât mâlları için sened ve depozito alınmak gibi kâ'ide-i te'mîniyyenin cereyân etmesinden dolayı eşyâ-yı mezbûrenin istasyondan içerüye nakli dahi dört beş senedenberü Gümrük İdâresi nezâret ve ma'rifetiyle icrâ olunmuş ise de kara gümrüğünün lağvı münâsebetiyle zikr

olunan kâ'ide-i te'mîniyenin hükmü kalmadığına ve eğerçi idhâlât eşyâsının resm-i gümrüğü alındıktan-sonra gümrüklerden tüccâr mağazalarına nakli gümrük hammâlları vâsıtasıyla câri ise de bu sûret muhtelif ve mechûlü'l-ahvâl hammâllar gümrük idâresine girüb zâyi'ât ve uygunsuzluk vukû'â gelememek maksadına müstenid olub gümrüğe uğramaksızın karadan tüccâr mağazalarına gelen eşyâ âna mikyâs olamayacağına nazaran eşyâ-yı mezkûrenin istasyondan mağazalara nakli husûsundan gümrük idâresinin tavassut ve müdâhale etmesine hiç sebep ve salâhiyet olamayub tüccâr bu bâbda 'ahden ve kâ'ideten icbâr olunamayacağı gösterilmiş olmakdan-nâşî keyfiyet Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle Kara gümrüklerinin lağvı cihetiyle tüccârın gümrüğe uğramaksızın karadan mağazalarına gelen eşyânın emr-i naklinde gümrük idâresinin tavassut ve müdâhalesine mahal kalmayub tüccâr eşyâsını istediği vesâ'itle nakilde muhtâr olacaklarından mezkûr hammâliyyenin ahzından sarf-ı nazar olunması lâzım geleceği bâ-mazbata ifâde olunarak keyfiyet emânet-i müşârün-ileyhâya bildirilmiş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 20 Receb Sene (1)291 [2 Eylül 1874]

[208] Konusu: *Saruhan Sancağı Bergama Kazası Ayazmend Nahiyesi ahalisinden Hacı Hüseyin Oğlu Halil'i meşru müdafaa için öldüren Bergamalı Mustafa Efendi Oğlu İbrahim'in tahliye edilmesi uygun görülmüştür. [20 Eylül 1874]*

Evrak Numarası: 726

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı dâhilinde kâ'in Bergama Kazâsı'na tâbi' Ayazmend Nâhiyesi ahâlîsinden Hacı Hüseyin'in Oğlu Halîl'in kâtîli denilen Bergamalı Mustafâ Efendi Oğlu İbrâhim hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 9 ZA (Zi'l-ka'de) sene 90 [29 Aralık 1873] târihli ve yüz otuz dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran katil-i mezbûr muhâfaza-i 'ırz için ifâ edilmiş olarak fâ'ili kânûnen mu'af olacağı cihetle kâtîli merkûmun hemen tahliye-i sebîli bâ-telgraf-nâme bildirilmiş olduğundan ve bu misillü erbâb-ı cinâyâtın te'dîblerinde terâhî olunmamak muhâkeme-i nizâmiyye ve hükûmet-i mahalliyyenin vezâ'if-i mahsûsasından bulunduğundan mezbûreyi cebren hânesinden kaçırın Dericili Mehmed Oğlu Nûri ve Hâfız Sofu Oğlu Ahmed ve Çakır Mehmed Oğlu Hüseyin ile isimleri bilinmeyenler

dahi kimler ise bi't-taharrî bulundurulub cümlesinin istintâk ve muhâkemeleriyle tebeyyün edecek hâle göre lâzım gelen mu'âmele-i kânûn ta'yîn olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve istintâk-nâme iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 29 Receb sene 91 ve fî 29 Ağustos sene 90 [11 Eylül 1874 ve 10 Eylül 1874] târihi ve yedi yüz yirmi altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 8 Şa'bân Sene (1)291 [20 Eylül 1874]

[209] Konusu: *Rodos Adası ahalisinden Hacı Save, Nikola, Dimitri ve Estemat yolda önlerine çıkan Tavas Kazası Soğulmaz Köyü ahalisinden Hüseyin ve Ömer tarafından soyulmuştur. Bu gibi suçları işleyenlerin yedişer sene müddetle küreğe konulmaları gerekirse de, Ömer'in kurası çıkmış olduğundan kaymakamla yapılan yazışmaların cevabında bu gibi kurası çıkararak henüz askere gitmeyenlerin ve geçici kürek cezasına mahkum olanların bulunduğu yerdeki hapisanede bir seneden beş seneye kadar prangaya vurulmaları ve müddetlerini tamamladıklarında ordularına gönderilmeleri Askeri Kanunname'nin 46. maddesinde belirtilmektedir. Bu nedenle Ömer'in yedi sene müddet küreğe bedel olan iki sene dört ay süreyle hapisanede prangaya konulması ve bu süre bittikten sonra ordusuna gönderilmesi, Hüseyin'in ise Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi hükmünce ve 19. madde gereğince teşhir edildikten sonra yedi sene müddetle İzmir'de prangaya vurulması uygun görülmüştür. [16 Kasım 1874]*

Evrak Numarası: 879

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Rodos Cezîresi ahâlîsinden Hacı Save ve Nikola ve Dimitri ve Estemat'ın esnâ-yı râhda önlerine çıkub akçe ve eşyâsını gasb edüb Tavas Kazâsı'na tâbî' Soğulmaz (Solmaz) Karyeli Hüseyin ve Ömer haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden gelen fî 14 Şevvâl sene 290 [5 Aralık 1873] târihli ve yüz yirmi üç numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle me'âl-i iş'âra göre merkûmân Hüseyin ve Ömer'in refikleri firârî İsmâîl müsellahan merkûmûnun tarifini kat' ederek mâllarını gasb eyledikleri elde olmayan İsmâîl'den mâ'adâsının ikrârlarıyla tahakkuk etmiş olduğundan bu misillü kutta'-ı tarîke oraca hükm edilen üçer sene kürek cezâsı hafif olarak bunların emsâline

tevfikan yedişer sene küreğe konulmaları lâzım gelür ise de mezbûr Ömer'in kur'ası çıkmış olmasıyla bu bâbda taraf-ı kâim-makâmı ile cereyân eden muhâbere cevâbında bu misillü kur'ası çıkararak henüz dâhil-i silk-i 'askerî olmayanlardan muvakkat kürek cezâsını mûcib cinâyetleri vukû' bulanların mahalleri hapis-hânelerinden bir seneden beş sene kadar pranga-bend ile hitâm-ı müddetlerinde mensûb oldukları ordulara irsâl edilmeleri 'askerî kânûn-nâmesinin kırk altıncı maddesi icâbından olduğundan merkûmun dahi yedi sene müddetle küreğe bedel iki sene dört mâh mahallî hapis-hânesinde pranga-bend edilerek müddet-i mahkûme-i cezâ'yyesi hitâm bulduktan sonra ordusu cânibine i'zâmı lâzım gelerek icâbı üçüncü Ordu-yı Hümâyun müşîriyyetine bildirildiği iş'âr olunmuş olmağla merkûm Ömer'in târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Şevvâli'nin on altıncı gününden [17 Aralık 1872] i'tibâren ba'de ikmâlü'l-müddet ber-mûcib iş'âr Ordu-yı mezkûra irsâl kılınması ve Hüseyin'in dahi Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mezbûrdan i'tibâren ba'de't-teşhîr yedi sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelüb ancak Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyacı cihetiyle hitâm-ı ıslâhata kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri kararlaştırılmış olmağla merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de pranga-bend edilmesi ve beyaz kese içinde olarak firârî İsmâîl'de kaldığı beyân olunan altunların kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince merkûmândan tahsîl kılınması husûslarının savb-ı devletlerine iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fî 14 Ramazân sene 91 ve fî 12 Teşrîn-i Evvel sene 90 [25 Ekim 1874 ve 24 Ekim 1874] târihi ve sekiz yüz yetmiş dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ol-vechile icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 26 Ramazân Sene (12)91 [6 Kasım 1874]

[210-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Akhisar Kazalı Tacir Yani'nin akçesini gasp eden Anamaslı aşiretinden Tatar Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [24 Kasım 1874]*

Evrak Numarası: 907

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı dâhilinde vâki‘ Akhisar Saruhan Kazâlı Tâcir Yani’nin esnâ-yı râhda gasb olunan akçesinin gâsıbı olan Anamaslı ‘aşîretinden Tatar Oğlu Ali hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 19 C (Cemâziye’l-âhir) sene 91 [3 Ağustos 1874] târihli ve seksen bir numerosu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûm Ali’nin esnâ-yı râhda Yani’yi cerh ederek soyduğu kendüsünün ikrârı ve mâl-ı magsûbdan bir mikdârının kendüsünde zuhûru delâletiyle tebeyyün etdiğinden Kânûn-ı Cezâ’nın altmış ikinci maddesinin ‘ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Ramazânı’nın ikinci gününden [3 Kasım 1872] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr Divân-ı Temyîz-i Vilâyet kararı üzere beş sene müddetle merkez-i livâda küreğe vaz‘ ü ilkâ ve cerhâ-yı mezbûre bi’l-âhere ta‘tîl-i ‘uzva ve telef-i nefse netîce verir ise âna göre cârih-i merkûmun cezâsı teşdîd olunmak üzere keyfiyetin usûlü vechiyle inhâ olunması husûslarının savb-ı vâlâlarına iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 6 Şevvâl sene 91 ve fî 3 Teşrîn-i Sâni sene 90 [16 Kasım 1874 ve 15 Kasım 1874] târihi ve dokuz yüz yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 14 Şevvâl Sene (1)291 [24 Kasım 1874]

[210-b] Konusu: *İzmir Cezair Hanı Hapishanesi’ndeki suçlularla önceden anlaşarak zabıta kuvvetlerine karşı ayaklanmaları nedeniyle Cezair-i Bahr-i Sefid Vilayetine gönderilen kişilerden Vidinli Sais Hristo, aynı zamanda Çeşme Kazası ahalisinden Balıkçı Panayot’un katilidir. Panayot’un varisleri tarafından affedilmiş olan Hristo’ya Ceza Kanunu’nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve Kıbrıs’taki hapishaneler ıslah edilene kadar on beş sene müddetle Midilli’de pranga cezası verilmiştir. Daha sonra da İzmir’e gönderilmesine karar verilmiştir. [24 Kasım 1874]*³⁵⁷

Evrak Numarası: 906

Bu dahi

³⁵⁷ Ayrıca bkz. “İzmir Sancağı dâhilinde kâin Çeşme Kazâsı ahâlisinden Balıkçı Panayot’u Sâis Hristo nâm şahıs mücib-i şer’îsi kısâs olan katl ile öldürdüğünden verese-i maktûl ‘afv ettiği hâlde merkûmun icrâ-yı kısâsına hükm edilmiştir.” **Takvim-i Vekayi**, 14 Zi’l-ka’de 1284 Pazartesi, S. 944, s. 4.

İzmir’de kâ’in Cezâir Hanı Hapis-hânesi’nden mukaddemâ mücrimînin bi’l-ittifâk kuvve-i zâbıta ‘aleyhine kıyâm eylemeleri cihetiyle istikmâl-ı esbâb-ı muhâfaza için Cezâir-i Bahr-i Sefîd’in ba’zı mahallerine gönderilen eşhâsdan Vidinli Sâis Hırsto hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 4 ZA (Zi’l-ka’de) sene 90 [24 Aralık 1873] târihli ve yüz otuz iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i De’âvî-i Kazâ ve Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’in melfûf mazbataları Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle merkûm Hırsto Çeşme Kazâsı ahâlîsinden Balıkçı Panayot’un kâtili olub icrâ-yı kısâsına hükm-i şer’î lâhik olarak ol-bâbda tasdîr ve tesyîr olunan fermân-ı ‘âlînin infâz-ı hükmü sırada merkûmun verese cânibinden ‘afv olduğu mufâd-ı iş’ârdan istinbât olunmuş olduğuna mebnî merkûm Hırsto’nun Kânûn-ı Cezâ’ın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Rebû’l-âhiri’nin on dokuzuncu gününden [8 Temmuz 1871] i’tibâren ba’de’t-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs’ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mücrimînin tekessürü ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhata kadar bu misillü mücrimînin mensûb oldukları vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmek kararı verilmiş olmağla ve merkûm ise zâten Midillü’de bulunmağla tekrâr İzmir’e i’âdesinden sarf-ı nazarla Midillü’de pranga-bend edilmesi husûsunun Cezâir-i Bahr-i Sefîd Vilâyet-i Celîlesine iş’ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 6 Şevvâl sene 91 ve fî 3 Teşrîn-i Sâni sene 90 [16 Kasım 1874 ve 15 Kasım 1874] târihi ve dokuz yüz altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunarak ol-vechile keyfiyet vilâyet-i müşârün-ileyhâya bildirilmiş olmağın beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 14 Şevvâl Sene (1)291 [24 Kasım 1874]

[211-a] Konusu: *Bakırcı Hacı İbrahim’in emriyle Hokkabaz Oğlu Ahmet, Hacı İbrahim’in çırağı Mehmet ve Yorgancı Vasil isimli kişiler Aydın Cuma Mahallesi ahalisinden Canbaz Kör Osman Oğlu Mehmet’in ırzına geçmişlerdir. Ahmet, Mehmet ve Vasil’in Ceza Kanunu’nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmaları ve onları teşvik eden Hacı İbrahim’in ise 185. madde gereğince bir sene müddetle haps edilmesi uygun görülmüştür. [7 Aralık 1874]*

Evrak Numarası: 933

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın'da Cum'a Mahalleli Canbaz Kör Osman Oğlu Mehmed'e fi'l-i şenî' edilmesinden dolayı icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fi 20 Cemâziye'l-âhire sene 91 [4 Ağustos 1874] târihli ve seksen numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Bakırcı Hacı İbrâhim'in emriyle Hokkabaz Oğlu Ahmed ve Hacı İbrâhim'in çırağı Mehmed ve Yorgancı Vasil'in mezbûr Kör Osman Oğlu Mehmed'e cebren fi'l-i şenî' icrâ eyledikleri tahkîkât-ı vâkı'a ile tebeyyün etdiğine mebnî merkûmûn Ahmed ve Mehmed ve Vasil'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsleri olan seksen dokuz senesi Şa'bânı guresinden [4 Ekim 1872] i'tibâren emr-i teşhîrleri bi'l-icrâ üçer sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve mezbûr Hacı İbrâhim'in yüz seksen beşinci madde-i kânûniye mücibince bir sene müddetle habs edilmesi husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı ve mevki'-i cinâyetde bulunub medhali tebeyyün etmeyen Mustafâ'nın salıverilmiş olması yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fi 6 Şevvâl sene 91 ve fi 13 Teşrîn-i Sâni sene 90 [16 Kasım 1874 ve 15 Kasım 1874] târihi ve dokuz yüz otuz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 Şevvâl Sene (12)91 [7 Aralık 1874]

[211-b] Konusu: *Burhan aşiretinden Mustafa'nın katili olan Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar on beş sene müddetle vilayet merkezinde prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [9 Aralık 1874]*

Evrak Numarası: 957

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Burhan 'aşiretinden Mustafâ'nın kâtili olan Ali hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fi 15 Safer sene 91 târihli ve on numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı istintâkıyye Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezkûrun mezbûr Ali'den südüru ihbârât ve emârât ile tahakkuk edüb eğerçi katl-i mezkûrda şâibe-i ta'ammüd mahsûs ise de emârât-ı

mevcûde ta‘ammüdü hükme medâr olur derecede görülemediğinden merkûmun kâtil-i gayr-i müte‘ammid i‘tibâr olunması emr-i südüru göründüğüne mebnî merkûm Ali’nin Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen sekiz senesi Zi’l-hiccesi’nin yirmi üçüncü gününden [4 Mart 1872] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs’ta küreğe konulması küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mahbûsiyetinin kesreti ve hapis-hânenenin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyâtın mahalleri vilâyet merkezlerinde pranga-bend edilmeleri muvakkaten karârlaştırılmış olmağla merkûm Ali’nin ol-vechile merkez vilâyetde pranga-bend olunmas divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 19 Şevvâl sene 91 ve fi 16 Teşrîn-i Sâni sene 90 [29 Kasım 1874 ve 28 Kasım 1874] târihi ve dokuz yüz elli yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Şevvâl Sene (12)91 [9 Aralık 1874]

[212-a] Konusu: *Sakız Adası ahalisinden Toska İsmail Kaptan ile tayfası Ali’nin katili olan Koyun Adalı Estefani Limon isimli kişinin Ceza Kanunu’nun 174. maddesinin son fıkrası gereğince idam edilmesine karar verilmiştir. [20 Aralık 1874]*

Evrak Numarası: 962

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Sakız Cezîresi ahâlîsinden Toska İsmâîl Kapudân ile tâ’ifesi Ali’nin kâtili olan Koyun Adalı Estefani Limon nâm şahıs hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 14 CA (Cemâziye’l-evvel) sene 91 târihli ve altmış yedi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel mazbata-i melfûfe ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran zikr olunan katillerin İsmâîl Kapudân’ın akçesine tam‘an merkûm Estefani’den südür ettiği bi’t-te’vîl vâki‘ olan ikrârı ve emârât-ı mevcûde ile vâsıl rütbe-i sübût olduğuna mebnî merkûm Estefani’nin Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkrâ-i âhiresi hükmüne tevfiikan memerr-i nâsda i‘dâm olunması husûsuna divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 19 L (Şevvâl) sene 91 ve fi 16 Teşrîn-i Sâni sene 90 [29 Kasım 1874 ve 28 Kasım 1874] târihi ve dokuz yüz altmış iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatası üzerine bi’l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî

müte'allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı 'âli bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağla infâz-i hükm-i celîle himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 11 Zi'l-ka'de Sene (1)291 [20 Aralık 1874]

[212-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Eşme Kazası Elvanlar Köyü ahalisinden Tekeli Oğlu Mehmet isimli kişi, Elvanlar Köylü Maçık Oğlu Mustafa, Vasil Oğlu Süleyman ve Karaman Oğlu İbrahim ile İbrahim'in abisi Hüseyin tarafından öldürülmüştür. Ceza Kanunu'nun 175. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra yedişer sene müddetle vilayet merkezlerinde prangaya vurulmalarına karar verilmiştir. [12 Ocak 1875]*

Evrak Numarası: 1049

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Eşme Kazâsı'na tâbi' Elvanlar Karyeli Tekeli Oğlu Mehmed'i katl eyledikleri iddi'â kılınan karye-i merkûmeli Maçık Oğlu Mustafâ ve Vasil Oğlu Süleyman ve Karaman Oğlu İbrâhim ve birâderi Hüseyin haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 15 Receb sene 91 [28 Ağustos 1874] târihli ve seksen dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli cânib-i fetvâ-hânededen tasdik olunmayub husûs-ı mezkûrun bi't-te'diye sebki muvâfık-ı hakk-i şer'î ve kuyûd-ı lâzimeyi hâvî i'lâm ile inhâ olunması zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûmûn Mustafâ ve Süleyman ve Hüseyin ve İbrâhim'in Mustafâ'nın birâderi Firârî Mehmed ile merkûm Tekeli Oğlu Mehmed'i bi'l-ittifâk darb ederek eser-i darbından müte'essiren vefât etdiği tahkîkât-ı vâki'a ile tebeyyün eylediği cihetle bu katle müşterek olmaları lâzım gelür ise de içlerinden kangısının darbi sebeb-i vefât olduğu anlaşıl原因ıyla yek-diğere mu'în i'tibâr olunması hak ve 'adâlete makrûn göründüğüne mebnî merkûmûnun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş beşinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsleri olan seksen sekiz senesi Recebi'nin yirmi dokuzuncu gününden [14 Ekim 1871] i'tibâren emr-i teşhîrleri bi'l-icrâ yedişer sene müddetle küreğe konulmaları tezekkür olunub şu kadar ki oranın kürek merkezi olan Kıbrıs Cezîresi Hapis-hâneleri'nden mücrimînin tekessürü cihetiyle ıslâhâta der-dest-i icrâ idüğünden hitâm-ı ıslâhâta kadar oraya gönderilecek erbâb-ı

cinâyâtın mahalleri vilâyet merkezlerinde pranga-bend edilmeleri karâr-gir olmağla merkûmûnun dahi muvakkaten İzmir’de pranga-bend edilmeleri ve firârî-i merkûm Mehmed’in bi’l-akdem ele götürülmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 26 ZA (Zi’l-ka’de) sene 91 ve fi 23 Kânûn-ı Evvel sene 90 [4 Ocak 1875] târihi ve bin kırk dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezkûr i’lâm zahrında muharrer fetvâ-hâne işâreti mûcibince tebdîl etdirilmek üzere leffen i’âde kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Zi’l-hicce Sene (1)291 [12 Ocak 1875]

[213] Konusu: *Menteşe Sancağı Marmaris Kazası Bozburunlu (Bozburun) Köylü Artık Oğlu İsmail ile abisi Mehmet’i zehirlemek amacıyla içtikleri sütlü çorbaya sıçanotu koyan İsmail’in karısı Aişe; İsmail ve Mehmet’i öldürmeyi başaramamıştır. Aişe bunun için kaza naibine rüşvet dahi vermiştir. Aişe’nin Ceza Kanunu’nun 180. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra dört sene müddetle kadınlara mahsus hapisanede hapsedilmesi uygun görülmüştür. Gözaltına alınmış olup suçlu olduklarına dair herhangi bir delile rastlanmayan Koca Baş Oğlu Mehmet ile Hatip Kızı Aişe’nin ise 201. madde gereğince birer buçuk ay müddetle haps edilmeleri uygun görülmüştür. Kaza naibi rüşvet olarak aldığı seccade, lira ve mendili teslim ettiği için kendisine ceza verilmesine gerek kalmamış, Ceza Kanunu’nun 79. maddesi gereğince bu eşyalar Aişe’ye iade edilmiştir. [25 Ocak 1875]*

Evrak Numarası: 1113

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı’nda kâ’in Marmaris Kazâsı’na tâbî‘ Bozburunlu (Bozburun) Karyeli Artık Oğlu İsmâîl ile birâderi Mehmed’i tesmîm etmek fi’l-i fâsidiyle içecekleri sütlü şorba derûnuna sıçanotu koymuş olan mezbûr İsmâîl’in zevcesi Âişe bint Osman hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fi 25 Ramazân sene 91 [5 Kasım 1874] târihli ve yüz on sekiz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran mezbûrenin şorba derûnuna semmü’l-fâr katarak mezbûrân İsmâîl ve birâderi Mehmed’i katle tasaddî etmiş olduğu hâlde madde-i katli fi’le getürememiş idüğü ve mezbûr İsmâîl’den ayrılmak için kazâ-i mezkûr nâ’ibi efendiye rüşvet ‘arz eylediği ikrârıyla tahakkuk etmiş olduğuna ve bu gibi cinâyeti ta‘addüd eden erbâb-ı cürmün hafif cezâyı

mûcib olan töhmetleri sebab-i şiddet ‘add olunarak ağır cezâyı müstelzim olan cinâyâtları i‘tibârıyla tertîb-i cezâları dahi usûl-i müttehazeden olarak mezbûrenin bi’n-nisbe ağır cezâyı îcâb eden hareketi ise katl kasdıyla tesmîme tasaddîsi kazıyesi bulunduğuna mebnî mezbûre Âişe’nin Kânûn-ı Cezâ’nın yüz sekseninci maddesi hükmüne tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Muharremi’nin altıncı gününden [23 Şubat 1874] i‘tibâren bilâ-teşhîr dört sene müddetle nisâyâ mahsûs hapis-hânede habs edilmesi husûsunun savb-ı devletlerine iş‘ârı ve fi‘l-i mezbûru icrâda medhalleri maznûn olarak taht-ı istintâkı alınub inde’t-tedkîk madde-i tesmîmde medhallerine dâ’ir medâr-ı hükm olur emâre bulunamamış ve yalnız mezbûre Âişe’yi zevci İsmâîl’den tefrîke tasaddîleri ba‘zı ihbârâtla tebeyyün etmiş olan Koca Baş Oğlu Mehmed ile Hatîb Kızı Âişe’nin iki yüz birinci madde-i kânûniyeye tevfiikan birer buçuk mâh müddetle habs olunmaları ve ‘ale-tarikü’r-rüşvet nâ’ib-i merkûma verilüb ‘adem-i kabûl ile meydâna koymuş olduğu seccâde ile lira ve bir mendil dahi yetmiş dokuzuncu madde-i kânûniyeye tatbîkan mezbûre Osman kızı Âişe’nin cezâ-yı nizâmisi olmak üzere ve defter-i mahsûsuna ibrâ ve kayd olunması yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 5 Zi’l-hicce sene 91 ve fi 31 Kânûn-ı Evvel sene 90 [13 Ocak 1875 ve 12 Ocak 1875] târihi ve bin yüz on üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 17 Zi’l-hicce Sene (12)91 [25 Ocak 1875]

[214-a] Konusu: *Muğla Şeyh Bedrettin Mahallesi ahalisinden Cevcan Oğlu Osman isimli kişinin katili olan zaptiye askeri çavuşlarından Pehlivan Oğlu Halil’i maktulün varislerinden hiç birisi affetmemiştir, eğer affederlerse kısas duracak ve katil maktulün varislerine diyet ödeyecektir. Ortaya çıkacak duruma göre gerekenin yapılmasına karar verilmiştir. [9 Şubat 1875]*

Evrak Numarası: 1051

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Muğla’da Şeyh Bedreddin Mahallesi ahâlîsinden Cevcân Oğlu Osman nâm kimesnenin kâtili olan ‘asâkir-i zabtiye onbaşlarından Pehlivân Oğlu Halîl’in icrâ-yı kısâsına hükm-i şer‘î lâhik olduğuna dâ’ir vilâyet-i celîlelerinden vârid olub Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye havâle olunan fi 23 Cemâziye’l-âhire sene 91 [7 Ağustos 1874] târihli ve kırk sekiz numarolu tahrîrâta melfûf evrâk miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î

zahrına cânib-i fetvâ-hânedan işâret olunduğu vechile şehâdet-i vâki‘a bi‘l-muvâcehe olmuş ise verese-i katıldan hiç birisi kâtil-i merkûmu kısâsdan ‘afv veyâ sulhe rağbet etmediği hâlde talepleriyle huzûrlarında kâtil-i merkûmun icrâ-yı kısâsı ve eğer verese-i maktûl ‘afv eder veyâ sulh olurlar ise ol-hâlde kısâsı sâkıt olacağından iktizâ-yı şer‘îsi bi‘l-îfâ kâtil-i merkûmun cezâsı tahdîd olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve i‘lâm bu tarafa iş‘âr kılınması husûsuna divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 26 Zi‘l-ka‘de sene 91 ve fî 23 Kânûn-i Evvel sene 90 [4 Ocak 1875] târihi ve bin elli bir numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi‘l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte‘allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı ‘âlî bi‘t-tasdîr leffen tesyîr kılınmağın infâz-ı hükmi celîline ve şübhe üzerine taht-ı istintâka alınub medhalleri anlaşılamayan Ayvaz Oğlu Sâlih ve Pirinççi Oğlu Mehmed’in taht-ı kefâletde iseler fesh-i kefâletlerine himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 3 Muharrem Sene (12)92 [9 Şubat 1875]

[214-b] Konusu: *Aydın Sancağı Urla Nahiyesi Kızılyaka Köyü ahalisinden Cingöz Oğlu Mehmet’in Oğlu Hasan’ı öldüren aynı köylü Kavas Hasan’ın Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs’taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir’de prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [9 Şubat 1875]*

Evrak Numarası: 1159

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı’nda vâki‘ Urla Nâhiyesi’ne tâbi‘ Kızılyaka Karyesi ahâlîsinden olub yine bu karyeli Cingöz Oğlu Mehmed’in Oğlu Hasan’ın kâtili olan Kavas Hasan hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 13 Ramazân sene 91 [24 Ekim 1874] târihli ve yüz on numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede‘l-havâle medlûl iş‘âra nazaran fi‘l-i katlin esnâ-yı münâza‘ada merkûm Kavas Hasan’dan sūdûru ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Hasan’ın Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ‘ideye tevfiikan ve mü‘ebbeden habsi olan doksan senesi Rebû‘l-evveli’nin yirmi altıncı gününden [24 Mayıs 1873] i‘tibâren ba‘de‘t-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs’ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyacı

cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyâtın mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmek karârlaştırılmış olmağla merkûmun ol-vechile İzmir’de muvakkaten pranga-bend edilmesi ve iddi’â vukû’unda mürâfa’a-i şer’iyyenin dahi icrâ ettirilmesi husûsunun savb-ı vâlâlarına iş’ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 27 Zi’l-hicce sene 91 ve fî 23 Kânûn-ı Sâni sene 90 [4 Şubat 1875] târihi ve bin yüz elli dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 3 Muharrem Sene (12)92 [9 Şubat 1875]

[215] Konusu: *Menteşe Sancağı Mekri Kazası’nda faaliyet gösteren ve Bölük Ağası Çerkes Mehmet Efendi nezaretinde Muğla’ya gönderilen zaptiye askerleri tarafından yakalanan eşkıyalara verilen cezalara dair Aydın Vilayetine gönderilen şukka suretidir. [10 Şubat 1875]*

Evrak Numarası: 1125

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı’nda vâki’ Mekri Kazâsı cihetinde zuhûr edüb Bölük Ağası Çerkes Mehmed Efendi Muğla’ya sevk olunan ‘asâkir-i zabtiye ma’rifetiyle ahz ü girift edilen eşkıyâdan Murtaza Karyeli Kara Hüseyin Oğlu Kör Ahmed ve _ Karyeli İkiz Oğlu Ahmed ve Gariba Karyeli Binbaşı Oğlu Ali ve kur’a firârîlerinden Çoban Oğlu Osman ve Çoban Karyeli Molla Hasan Oğlu Çemen Süleyman ve Papas Karyeli Arnavud Ahmed Ali ve Kara Çulha Karyeli Kara Nâsuh Oğlu Hin Ali ve yine kur’a firârîlerinden Arab Ali ve Aldirek(?) Karyeli Baba Koca Hin Oğlu Mehmed ve Dodurga Karyeli üvey Oğlu Kara Bıçak Abdurrahman ve Evliyâ Oğlu diğeri Abdurrahman haklarında icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 6 Safer sene 91 [25 Mart 1874] târihli ve beş numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbatası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş’âra nazaran eşkıyâ-yı merkûme kutta’-yı tarîk makûlesinden olarak hayli kesânı soydukları bunlardan bir takımının sebk eden ikrârları ve ihbârât ve emârât ile tebeyyün etdiğinden gâsıb-ı merkûmların Çoban Osman’dan mâ’adâsı haklarında oraca tahdîd edilmiş olan cezâ emsâline nisbetle hafif görüldüğüne binâ’en Kânûn-ı Cezâ’nın altmış ikinci maddesinin ‘ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan emr-i teşhîrleri ba’de’l-icrâ târih-i habsleri i’tibârıyla bunlardan Osman’ın seksen dokuz senesi Rebû’l-evveli’nin onuncu

gününden [18 Mayıs 1872] İbtidâ'en sekiz ve İkiz Oğlu Ahmed'in şehir-i mezkûrun on ikinci ve Kör Ahmed'in on sekizinci ve Molla Hasan Oğlu Çemen Süleyman ve Baba Koca Hüseyin Oğlu Mehmed'in sene-i mezkûre Rebû'l-âhiri'nin dördüncü [11 Haziran 1872] ve Evliyâ Oğlu Abdurrahman'ın beşinci [12 Haziran 1872] ve Kara Bıçak Oğlu Abdurrahman'ın on ikinci [19 Haziran 1872] ve Arab Oğlu Ali'nin on dördüncü [21 Haziran 1872] ve Hin Ali'nin on yedinci [24 Haziran 1872] ve Arnavud Ahmed Ali'nin on dokuzuncu [26 Haziran 1872] günlerinden i'tibâren yedişer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâm olunmaları lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmların dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de pranga-bend edilmeleri ve Binbaşı Oğlu Ali'nin dahi zikr olunan Rebû'l-evvel'in on altıncı gününden [24 Mayıs 1872] mu'teber olmak üzere kezâlik teşhîri bi'l-icrâ üç sene müddetle re's-i livâda küreğe konulmaları ve eşkıyâ-yı merkûmenin yedlerinde bulunub ba'de'l-isbât ashâbına verilmiş olan emvâl-i magsûbeden mâ'adâsının dahi kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince gâsıblardan bi't-tahsîl ashâbına verilmesi ve eşkıyâ-yı merkûmeye yataklık eyledikleri zannıyla taht-ı tevkîfe alınmış olan kesândan Elmâlî Kasabalı Mekkili Sarrâf Oğlu Yani'nin çiftliğinde kahyâ olan Kırkor'un eşhâs-ı merkûmeyi çiftliğe kabûlde muzattar olub husûsuyla eşkıyâ-yı merkûme bir iki def'a kendü nezdine gelmiş ve bir aralık emânet olarak kendüsüne bir re's tay ve bir re's esb ve bir re's buzağıyla kara sığır burakmış iseler de zikr olunan esbden mâ'adâsını Ali tarîkü'l-mübâdele Hacı Süleyman Efendi Oğlu Molla Mustafâ'dan aldıklarını bi'l-istimâ' hayvanât-ı mezkûreyi kable't-taharrî merkûm celb ederek hükûmet ma'rifetiyle sâhibine i'tâ etmesi ve eşkıyâ-yı merkûmenin tutulmaları husûsuna irâ'e-i teshîlât eylemesi cihetiyle cezâ görmesi tecvîz edilemeyeceğine ve Türbedâr Mağribî Şeyh Ahmed Efendi dahi a'şâr hizmetinde müstahdem Heybeli nâm şakîyi tekkesine kabûl etmesinden ve ba'zılarına kefâlet eylemesinden dolayı kendüsünü mes'ûl tutmak muvâfık-ı 'adl ve hakkâniyet olamayacağına ve Çaldır Göz Oğlu Kâsım'ın Seyyidler Karyeli Ahmed'in kızının kaçırılmasında medhali rivâyet olunmuş ise de merkûm inkâr edüb bi-hakkın mertebe-i sübûta dahi götürülemediğine ve müddet-i tevkîfi dahi iki yüz altıncı madde hükmünce cezâ-yı kâfi görüldüğüne binâ'en salıverilmiş olmaları yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 26 Z

(Zi'l-hicce) sene 91 ve fi 21 Kânûn-ı Sâni sene 90 [3 Şubat 1875 ve 2 Şubat 1875] târihi ve bin yüz yirmi beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Muharrem Sene (1)292 [10 Şubat 1875]

[216-a] Konusu: *Köyceğiz Kazası Dalaman Nahiyesi Kargı Köyü ahalisinden Kara Hüseyin Oğlu Ebu Leyla Mehmet, kendisine yardım eden Süllü ile birlikte Kara İsa'nın karısı Aişe'yi öldürmüştür. Ebu Leyla Mehmet sonradan humma hastalığından ölmüştür. Süllü'ye ise Ceza Kanunu'nun 175. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve İzmir'de pranga cezası verilmiştir. [10 Şubat 1875]*

Evrak Numarası: 1154

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Köyceğiz Kazâsı'nda vâki' Dalaman Nâhiyesi'ne tâbi' Kargı Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Kara İsa'nın zevcesi Aişe'nin kâtili olan Kara Hüseyin Oğlu Ebu Leyla Mehmed ile mu'îni Süllü haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 25 Ramazân sene 91 [5 Kasım 1874] târihli ve yüz on altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezbûrun mezbûr Süllü mu'âvenetiyle mu'ahharan humma hastalığından vefât eden Ebu Leyla Mehmed'den sūdûr eylediği ihbâr olunan ikrârları ve emârât ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûm Süllü'nün Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş beşinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti bulunan seksen dokuz senesi Rebîü'l-âhiri'nin yirminci gününden [27 Haziran 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de pranga-bend edilmesi ve katl-i mezkûrda re'yi munzamm olduğu haber verilen Avcı Kızı Emîne hakkında icrâ olunacak tahkîkât netîcesinin bu tarafa iş'âr olunması ve mürâfa'a-i şer'iyyenin verese-i gâ'ibenin vürûduna ta'lîk olduğu cümle-i iş'ârâtdan olmasıyla bunların bi'l-vürûd taleb eyledikleri takrîrde mürâfa'a-i şer'iyyenin dahi icrâ etdirilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı ve şübhe üzerine taht-ı istintâka alınub

inde't-tedkîk berâet-i zimmetleri tahakkuk eden merkûm Kara İsâ'nın diğerk zevceleri Fâtîma ve Emîne ile Mustafâ ve Ali Kahyâ nâm kimesnenin kayd-ı kefâletden ihrâc edilmiş olmaları muvâfık-ı usûl görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 27 Z (Zi'l-hicce) sene 91 ve fî 22 Kânûn-ı Sâni sene 90 [4 Şubat 1875 ve 3 Şubat 1875] târihi ve bin yüz elli dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 Muharrem Sene (1)292 [10 Şubat 1875]

[216-b/217] Konusu: *İzmir Sancağı Nif Nahiyeli Estimat Oğlu Kara Yorgi'nin katillerinin Kostanti ile Pandeli Oğlu Dimitri isimli kişiler oldukları iddia edilmiştir. Maktulü muayene eden kişiye yaralayanın kim olduğu sorulduğunda, yalnızca Kostanti olduğunu söylemiş, ancak sonradan mahkeme huzurunda sorulduğunda bu sefer de Kostanti'nin maktulün sol memesini, Dimitri'nin ise maktulün kasığını yaraladığını söylemiştir. İki ifadesinin birbirinden farklı olması nedeniyle şüpheye düşülmüştür. Kostanti'nin bu cinayette parmağı olduğunu ihbar edenlerin Dimitri'nin akrabaları olduğu anlaşıldığından, suçu Kostanti'ye yüklemek için yalan ifade verebileceklerinden şüphelenilmiştir. Tüm bu sebeplerden dolayı hem Kostanti'nin hem de Dimitri'nin tahliye edilmesi uygun görülmüştür. [12 Şubat 1875]*

Evrak Numarası: 1124

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Nif Nâhiyeli Kara Yorgi veled-i Estimat'ın kâtilleri denilen Kostanti ile Pandeli Oğlu Dimitri haklarında icrâ kılınan mürâfa'a-i şer'ıyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan birisi 11 Cemâziye'l-âhir sene 91 [26 Temmuz 1874] târihli ve kırk üç numarolu ve diğeri 11 Şa'bân sene 91 [23 Eylül 1874] târihli ve altmış beş numarolu iki kıt'a tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet mazbataları evrâk-ı müteferri'asıyla Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î bulunan Mariya ve Luka ve Zeharula ve Hırsula ve Eleni ve Panola müdde'â-'aleyhimâ Dimitri ve Kostanti'nin inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâdan rızâlarıyla meccânen ferâğ edüb husûs-ı mezkûre ve mûrisleri müteveffâ-yı merkûmun dem ü diyetine müte'allik da'vâdan merkûmânın zimmetlerini bi'l-verâse ibrâ ve ıskât eylediklerini beyândan 'ibâret olub bu sûretde müdde'î-i merkûmlar fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında merkûmân Dimitri ve Konstantin'den nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı

mezbûr zahrına işâret kılındığına ve katl-i mezkûr hakkında nizâmen cereyân eden tedkîkâtın hâsıl olan emârât hasebiyle merkûm Konstantin'in mu'ayyen i'tibârıyla [s.217] hareketi yüz yetmiş beşinci madde-i kânûniyeye tevfiik olunmuş ise de maktûl-i merkûmun keşfini mutazammın olan i'lâmda 'akîb-i hâdisede mecrûh-ı merkûmun hânesine gidilerek cerîhaları ba'de'l-mu'âyene cârihi su'âl olundukda yalnız Konstanti idüğünü söylemiş iken ferdâsı a'zâ-yı meclisden Emrullah Efendi ile Andon huzûrunda tekrâr soruldukda kama ile Konstanti sol memesi üzerinden ve Dimitri dahi kasığından cerh eylediklerini takrîr eylediği munderic olub şu hâlde ifâdesinde ihtilâf görüldüğü gibi esnâ-yı cerhde kendüsünün sarhoş olduğu ve vak'a dahi gece sâ'at bir buçukda vukû' bulduğu cümle-i tahkîkâtın olmasına ve Konstanti'nin bu katilde medhaline dâ'ir sebki ikrârını haber verenler Dimitri'nin akraba ve müte'allikâtından olarak Dimitri'yi tahlîs için bu fi'li Konstanti'ye tahmîl etmiş olmaları ihtimâline mebnî bu ihbârâta za'af gelüb maktûlün ifâdesini te'yîd eder bir madde dahi bulunamamış olduğundan gerek Konstanti ve gerek Dimitri kâtil veyâ mu'in demek kâbil olamayacağı cihetiyle Dimitri'nin evvelce sebki tahliye olduğu gibi Konstanti'nin dahi tahliye-i sebki lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 26 Zi'l-hicce sene 91 ve fî 21 Kânûn-ı Sâni sene 90 [3 Şubat 1875 ve 2 Şubat 1875] târihi ve bin yüz yirmi dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 6 Muharrem Sene (1)292 [12 Şubat 1875]

[217-a] Konusu: *İzmir Sancağı Tire Kazası Zaptiye askerlerinden Pehlivan Mehmet'in katili olan Çınar aşiretinden Yusuf Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Aydın Vilayeti'nin kürek merkezi olan Kıbrıs Adası hapishaneleri ıslah edilinceye kadar on beş sene müddetle İzmir'de prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [26 Şubat 1875]*

Evrak Numarası: 1193

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Tire Kazası 'asâkir-i zabtiyesinden Pehlivân Mehmed'in kâtili olan Çınar 'aşîretinden Yusuf Oğlu Ali hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmîyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî gurre-i Şa'bân sene 91 [13 Eylül 1874] târihli ve altmış bir numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı

‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î me‘âli merkûm Ali’nin mezbûr Mehmed’i mûcib-i kısâs olan katl ile katl eylediği şehâdet-i şâhidân ile ba‘de’s-sübût katl-i mezbûrun mûcib-i kısâs olduğu hâlde vereseden Kibâr Fâtıma ve diğer Fâtıma Hâtunlar kâtili kısâsdan ‘afv ettiklerine binâ’en mes’ele vârise-i sagîr hakkında diyete mûnkalib olmağla fiddadan diyet-i recul olan on bin dirhem şer‘îden ‘âfiyetânın sâkit olan hisse-i ırsıyelerinden mâ‘adâsını mukassaten vasî Fâtıma’ya edâ eylemesi kâtile tenbîh olunduğunu beyândan ‘ibâret olmağla bu sûretde şehâdetle da‘va beyninde olan ihtilâf zamân-ı sehve mebnî ise ‘âfiyân Fâtımâlar fimâ-ba‘d husûs-ı mezkûrdan dolayı kâtil Ali’den nesne da‘vâsına kâdir olmayub ber-mantûk-ı i‘lâm diyet-i mezbûreden sâkit olan hisse-i erşiyyelerinden mâ‘adâsının her sülüsünü beher sene hitâmına değin sinîn-i selâsede üç taksît ile vasî Fâtıma’ya kâtil Ali’nin edâ eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan i‘lâm-ı mezbûr zahrına işâret olunduğuna ve katl-i mezbûrun merkûm Ali’den sūdûr eylediği şer‘an ve nizâmen sâbit ve merkûmun kısâsına hükm-i şer‘î lâhik oldukdan-sonra verese-i kibâr câniblerinden mazhar-ı ‘afv olmuş olduğuna mebnî diyet mes’elesinin ol-vechile tesviyesiyle kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen üç senesi Rebû’l-âhiri’nin yirmi ikinci gününden [3 Eylül 1866] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle vilâyet-i mezbûrenin kürek merkezi olan Kıbrıs Cezîresi hapis-hâneleri tanzîm ve ıslâh olununcaya kadar İzmir’de pranga-bend edilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 10 Muharrem sene 92 ve fi 5 Şubat sene 90 [16 Şubat 1875 ve 17 Şubat 1875] târihi ve bin yüz doksan üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında.

Fî 20 Muharrem Sene (12)92 [26 Şubat 1875]

[218-a] Konusu: *İzmir’in merkezindeki Suluhan’da kahvecilik yapan Tire Kasabalı Mehmet’in, İzmirli Hancı Halil Efendi tarafından öldürüldüğü iddia edilmiştir. Ancak yapılan araştırmada Hancı Halil Efendi’nin cinayet zamanında şuurunun yerinde olmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle Ceza Kanunu’nun 41. maddesi gereğince iyileşinceye kadar hastahane tedavî edilmesine karar verilmiş, durum Zaptiye Nezareti’ne ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [26 Şubat 1875]*

Evrak Numarası: 1210

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Nefs-i İzmir'de Sulu Hani'nda kahvecilik etmekte olan Tire Kasabalı Mehmed'in kâtili olduğunu tebeyyün ederek mukaddemâ vukû' bulan iş'âr üzerine on beş sene müddetle küreğe konulması mahkûm olduğu hâlde bu katli muhtellü'ş-şu'ûr olarak îkâ' eylediği haber verilmesi üzerine Der-sa'âdet'e getürtülen İzmirli Hancı Halîl Efendi hakkında mu'ahharan mahallinde vürûd eden evrâk ve icrâ olunan mu'âyeneye dâ'ir Mekteb-i Fünûn-ı Tıbbiye-yi Şâhâne Nezâret-i Behiyyesi'nden cevâben vârid olan tezkire ve raport evrâk-ı 'atîkasıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle tedkîkât-ı câriyeye nazaran merkûm Halîl Efendi'nin katli-i mezkûru icrâ eylediği târihde hâl-i sehvede olmadığı ve hâlâ kesb-i ikâmet edemediği anlaşılıb Meclis-i Nizâmiyye-i Mahalliyesi'nin mukaddemâ merkûmun hâlini 'adem-i tedkîk ile hakkında 'ale'l-âde cezâ hükm eylemeleri i'tinâsızlıktan münba'is idüğü bu def'a zâhir olduğuna binâ'en merkûmun kırk birinci madde-i kânûniye hükmünce kesb-i ikâmet edinceye değin bîmâr-hânedede emr-i tedâvisinin icrâsı husûsunun Zabtiye Nezâret-i Celîlesine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 10 Muharrem sene 92 ve fî 5 Şubat sene 90 [16 Şubat 1875 ve 17 Şubat 1875] târihi ve bin ikiyüz on numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve ol-vechile keyfiyet nezâret-i müşârün-ileyhâya bildirilmiş ve Zabtiye Nezâreti'ne de ma'lûmât verilmiş olmağla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

Fî 20 Muharrem Sene (12)92 [26 Şubat 1875]

[218-b] Konusu: *Sisam Adası ahalisinden olup on beş-yirmi seneden beri Söke ve civarına gelerek yerleşmiş olanlardan askerlik bedeli talep edildiğinde vergilerinin Sisam Beyliği tarafından tahsil edildiğini ve istenilen vergiden muaf olduklarını söylemişlerdir. Ancak muafiyet durumu adada yaşayanlar için geçerli olup kendilerini kapsamamaktadır ve herkes mükellef olduğu vergiyi ödemeye mecburdur. Kendilerinden biriken askerlik bedelinin alınması ve bundan sonra da bu vergiyi ödemeleri uygun görülmüştür. [27 Şubat 1875]*

Evrak Numarası: 503

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Sisam Cezîresi ahâlîsinden olup on beş yirmi seneden berü Söke ve civârına gelerek tavattun etmiş olanlardan bedellât-ı 'askeriye talep olundukca vergülerinin cânib-i emâretten tahsîl kılınmakta olduğunu ve istenilen vergüden mu'âfiyetlerini der-

miyân etmekde iseler de bu makûlelerin cezârenin mu‘âfiyetinden istifâdeye hakları olmadığına nazaran zimmetlerinde müterâkim-i mebâliğin tahsîl olunub olunmaması istifsârını mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan tahrîrât Şûrâ-yı Devlet’e lede’l-havâle ol-bâbda hâliye Nezâret-i Celîlesi’yle cereyân eden muhâbere cevâbında tahrîr kâ’idesince herkes mükellef bulunduğu virgüyü tavattun eylediği mahalde vermeğe mecbûr olduğu ve cezâre-i merkûme ahâlîsinin mu‘âfiyeti yalnız cezârede mutavattın olanlara münhasır olarak mahall-i âhere nakl edenlerin bu mu‘âfiyetden müstefid olmaları iktizâ etmeyeceği gösterildiğinden ve bu sûret muvâfık-ı hâl ve maslahat görüldüğünden ahâlî-i merkûmeden Söke ve civârında mutavattın bulunanlardan bedellât-ı ‘askeriyenin ve bundan dolayı zimmetlerinde terâkim eden mebâliğin tamâmen ahz ve istihsâli husûsunun savb-ı devletlerine bildirilmesi tensîb olunmuş ve o misillülerden Sisam İdâresi’nce bu nâm ile virgü alınmaması iktizâ edeceği Sisam Beğliği’ne bildirilmiş olmağın ol-vechile icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 21 Muharrem Sene (12)92 [27 Şubat 1875]

[219-a] Konusu: *Manisa’ya bağlı Yunt Dağı Nahiyesi’nde yaşayan Derici aşiretinden Mustafa Efendi’nin on bir yaşındaki oğlu Hüseyin’i öldüren Taranya(?) Oğlu Hüseyin’i, maktulün varislerinden hiç birisi affetmemiştir. Eğer affederlerse kısas ortadan kalkacak, katil maktulün varislerine diyet ödeyecektir. Katile yardım eden Ballı Oğlu Ali’nin ise Ceza Kanunu’nun 175. ve 19. maddeleri gereğince yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Rodos’a gönderilmesi uygun görülmüştür. [5 Mart 1875]³⁵⁸*

Evrak Numarası: 1182

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mağnisa’ya tâbi‘ Yunt Dağı Nâhiyesi’nde sâkin Derici ‘aşiretinden Mustafâ Efendi’nin on bir yaşında Oğlu Hüseyin’in kâtili olan Taranya(?) Oğlu diğer Hüseyin’in icrâ-yı kısâsına hükm-i şer‘î lâhik olduğuna dâ’ir vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 13 Ramazân sene 91 [24 Ekim 1874] târihli ve yüz on bir numarolu tahrîrâta melfûf evrâk miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î zahrına cânib-i fetvâ-hânedan işâret olunduğu vechile vârisân-ı ebûândan hiç birisi kâtil-i mezbûru kısâsdan ‘afv veyâ sulhe rağbet etmedikleri hâlde talebleriyle huzûrlarında kâtil-i mezbûrun icrâ-yı kısâsı ve eğer vârisân-ı

³⁵⁸ Ayrıca bkz. “Manisa’da Derici Aşireti’nden Mustafa’nın oğlu Hüseyin’in katili Hüseyin”, BOA, İ.D.A., 15/630, (16/M/1292).

merkûmân taraflarından mazhar-ı ‘afv olur veyâhûd sulhe rağbet olunur ise kısâsı sâkıt olacağından iktizâ-yı şer‘îsinin icrâsıyla terettüb eden hükm-i nizâmı kendüsüne bi’t-teblîğ hükmü hâvî mazbatasının irsâli husûsuna Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 8 Muharrem sene 92 ve fî 3 Şubat sene 90 [14 Şubat 1875 ve 15 Şubat 1875] târihi ve bin yüz seksen üç numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi’l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte‘allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı ‘âlî bi’t-tasdîr leffen tesyîr olunmağın infâz-ı hükm-i celîline ve şu fezâhatde kâtil-i merkûma mu‘în olduğu tebeyyün eden Ballı Oğlu Ali’nin Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş beşinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan doksân bir senesi Saferî’nin on birinci gününden [30 Mart 1874] i’tibâren ba‘de’t-teşhîr mahallince hükm olunan üç sene kürek cezâsı hareket-i gaddarânesine göre haffif görüldüğüne binâ’en yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere hapis-hâne-i ‘umûmiye şu‘be ittihâz olunan Rodos’a i‘zâmı karâr-ı vâki‘ iktizâsından olmasıyla keyfiyet Zabtiye Nezâret ve merkûm Ali’nin vusûlünde ol-vechile küreğe vaz‘ı Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyet-i Celîlesine bildirilmiş olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 27 Muharrem Sene (1)292 [5 Mart 1875]

[219-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Gördüs Kazası Salur Çiftliği Köyü ahalisinden Hacı İsmail Oğlu Ramazan’ı öldüren aynı köyden Kıpti Bayram’ın Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, on beş sene müddetle Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar vilayet merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [7 Mart 1875]*

Evrak Numarası: 1221

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı’nda vâki‘ Gördüs Kazâsı’na tâbi‘ Salur Çiftliği Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Hacı İsmâîl Oğlu Ramazân’ın kâtili olan Kıptî Bayram hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden fî 7 ZA (Zi’l-ka‘de) sene 91 [16 Aralık 1874] târihli ve yüz otuz bir numarolu vârid olan tahrîrât ile Divân-ı Temyîz’den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası evrâk-ı müteferri‘asıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza‘ada min-gayr-i ta‘ammüdin merkûm Bayram’dan südüru ikrârı ve ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine binâ’en Kânûn-ı

Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesine tatbîkan ve mahbûsiyeti târihi olan doksan senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi dördüncü gününden [20 Temmuz 1873] i'tibâren emr-i teşhîri on dokuzuncu madde-i kânûniye mûcibince ba'de'l-icrâ on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de orada mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmun dahi orada küreğe konulması ve iddi'â vukû'unda muhâkeme-i şer'iyenin de icrâ etdirilmesi husûslarının savb-ı devletlerine bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 23 Muharrem sene 92 ve fî 18 Şubat sene 90 [1 Mart 1875 ve 2 Mart 1875] târihi ve bin iki yüz yirmi bir numerosuyla murakkaman verilen mazbatada beyân kılınmış olmağın ol-vechile icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Muharrem Sene (12)92 [7 Mart 1875]

[220] Konusu: *Manisa'ya bağlı Kafir Bozköyü ahalisinden Dimitri Oğlu Vasil'i sarhoşluk haliyle istemededen öldüren Çullu Köylü Dimitri Oğlu Nikola'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de prangaya vurulması uygun görülmüştür. [9 Mart 1875]*

Evrak Numarası: 1216

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mağnisa'ya tâbi' Kâfir Boz Karyesi ahâlîsinden Dimitri'nin Oğlu Vasil'in kâtili olan Çullu Karyeli Dimitri'nin Oğlu Nikola hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmîyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 25 Ramazân sene 91 [5 Kasım 1874] târihli ve yüz on yedi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'iyân Erhondi ve Dimitri müdde'â-'aleyh Nikola'nın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâyı isbât edemeyüb tahlîfe dahi tâlib olmamalarıyla mûcibince müdde'iyân-ı merkûmânın da'vâ-yı mezkûreleriyle müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduklarını beyândan 'ibâret olmağla müdde'iyân-ı merkûmân teba'adan iseler fimâ-ba'd da'vâ-yı mezkûreleriyle müdde'â-'aleyh merkûma teklîf-i tahlîfden başka mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan

i'lâm-ı mezbûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katli mezkûrun sarhoşluk hâliyle min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Nikoli'den sūdûr eylediği ihbârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Nikoli'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan doksan senesi Muharremi'nin dokuzuncu gününden [9 Mart 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a irsâl olunması lâzım gelür ise de Kıbrıs Cezâresi'nde mahbûsînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinden pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmun ol-vechile muvakkaten İzmir'de pranga-bend edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 23 Muharrem sene 92 ve fî 18 Şubat sene 90 [1 Mart 1875 ve 2 Mart 1875] târihi ve bin ikiyüz on altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî gurre-i Safer Sene (12)92 [9 Mart 1875]

[221-a] Konusu: *Saruhan Sancağı'ndaki Kasaba'da oturan Zador'un ölümünden ve abisi Minyas'ın yaralanmasından sorumlu olan Serrac Ahmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilinceye kadar İzmir'de prangaya vurulması; Minyas'ın cerrah masrafı ve çalışamadığı günlerdeki maddi kaybı olan 1.500 kuruşun kendisinden alınarak Minyas'a verilmesi uygun görülmüştür. [18 Mart 1875]*

Evrak Numarası: 1263

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Kasaba sâkinlerinden Zador'un kâtili ve birâderi Minyas'ın cerh olunmalarından dolayı kasaba-i merkûmeli Serrâc Ahmed ve Çolak Ahmed ve kapudânı Oğlu Hüseyin ve Donsuz Halîl ve Ârif nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 8 Şevvâl sene 91 [18 Kasım 1874] târihli ve yüz yirmi numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran cerh ve katli mezbûrun esnâ-yı münâza'ada mi-gayr-i ta'ammüdin merkûm Serrâc Ahmed'den sūdûru ihbârât ve emârât ile sâbit olduğuna binâ'en merkûm Serrâc Ahmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz

yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen yedi senesi Rebû'l-âhiri'ni yirmi altıncı gününden [26 Temmuz 1870] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs Cezâresi'nde küreğe konulması lâzım gelür ise de cezâre-i mezbûrede mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmun dahi muvakkaten İzmir'de pranga-bend edilmesi ve mecrûh Mınyas'ın masârif-ı cerrâhiye ve ücret-i eyyâm-ı mu'attalası olan cem'an bin beşyüz guruşun yüz yetmiş sekizinci maddeye tevfi'kan merkûmdan bi't-tahsîl mezbûr Mınyas'a i'tâ olunması ve iddi'â vukû'unda mürâfa'a-i şer'iyyelerinin dahi icrâ etdirilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı ve merkûmân Ârif ve Halîl'in darbda medhalleri olmadığı tebeyyün eylesmesinden ve dârib oldukları sâbit olan merkûmân Çolak Ahmed ve Hüseyin'in dokuz mâha resîde olan müddet-i tevkîfleri yüz yetmiş dokuzuncu madde hükmünce cezâ-yı kâfi görünmesinden nâşî salıverilmiş olmaları yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fi 2 Safer sene 92 ve fi 26 Şubat sene 90 [10 Mart 1875] târihi ve bin iki yüz altmış üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 10 Safer Sene (1)292 [18 Mart 1875]

[221-b] Konusu: *Aydın Sancağı Denizli Kazası ahalisinden Koza Oğlu Mustafa'nın hanımı Emire Aişe'nin evinden parasını ve eşyasını çalan komşusu Hacı Mercan Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına dair Aydın Vilayetine gönderilen şukkadır. [17 Nisan 1875]*

Evrak Numarası: 70

Bu dahi

Aydın Sancağı'na tâbi' Denizli Kazâsı ahâlîsinden Koza Oğlu Mustafâ'nın zevcesi Emîre Âişe'nin hânesinden nukûd ve eşyâsını sirkat eden komşusu Hacı Mercân Oğlu Ali hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 27 Zi'l-hicce sene 91 [4 Şubat 1875] târihli ve yüz elli altı numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Ali mezkûr hânenin

duvarından aşarak fi'l-i sirkate cür'et eylediği ikrârıyla tebeyyün eylediğine mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i tevkîfi olan doksan bir senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi ikinci gününden i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle re's-i livâda küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden gelen 6 RA (Rebîü'l-evvel) sene (12)92 ve 31 Mart sene (12)91 [12 Nisan 1875] târihi ve yetmiş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 11 RA (Rebîü'l-evvel) Sene (1)292 [17 Nisan 1875]

[222-a] Konusu: *Aydınlı Zeybek Koca Mustafa'nın katili olan İlya'nın Ceza Kanunu'nun 170. maddesi gereğince idam edilmesine padişahın da iradesi alınarak karar verilmiştir. [19 Nisan 1875]³⁵⁹*

Evrak Numarası: 51

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydınlı Zeybek Koca Mustafâ'nın Menteşe Sancağı'nda vâki' Mekri Kazâsı'na tâbi' Bekçiler Karyesi'nde maktûlen vefât etmesinden dolayı icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden gelen fi 16 Cemâziye'l-âhire sene (12)91 [31 Temmuz 1874] târihli ve kırk dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katli mezbûrun ta'ammüden karye-i mezkûreli İlya'dan sūdûru kendi ikrârı ve ihbârât-ı vâki'a ve emâre-i mevcûde ile tebeyyün etmiş olduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmişinci maddesi hükmüne tatbîkan i'dâmı husûsuna divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fi 29 Safer sene (12)92 ve fi 25 Mart sene (12)91 [6 Nisan 1875] târihi ve elli bir numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allik buyurulub iktizâ eden fermân-ı 'âlî bi't-tasdîr leffen tesyîr kılınmış olmağla infâz-ı hükm-i celîline himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 13 (RA) Sene (12)92 [19 Nisan 1875]

[222-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Soma Kasabalı Berber İsmail Oğlu Süleyman'ın katili Ahmet Mülazım Oğlu Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19.*

³⁵⁹ Ayrıca bkz. "Aydınlı Zeybek Koca Mustafa'nın katili Ebliya'nın idamı", BOA, *İ.D.A.*, 15/649, (04/RA/1292).

maddeleri gereğince on beş sene müddetle Kıbrıs hapishaneleri ıslah edilinceye kadar, geçici olarak İzmir’de prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [28 Nisan 1875]

Evrak Numarası: 95

Bu dahi

Saruhan Sancağı’nda vâki‘ Soma Kasabalı Berber İsmâil Oğlu Süleyman’ın kâtili olan Ahmed Mülâzım Oğlu Mustafâ nâm şahıs hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi hâvî makâm-ı vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 13 Ramazân sene 91 [24 Ekim 1874] târihli ve yüz on iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle kâtil beyyine veyâ kimesnenin ikrârıyla sâbit olmayub şer‘an kasâme ve diyet-i mahalliyeti ahâlîsine tevcih eden maktûl Süleyman’ın hasren vârisleri Mehmed ve Hafize ve Fâtıma ve Âtike’nin maktûlün dem ü diyetine müte‘allik ‘âmme-i de‘âvîden meclis-i ahâlîsinden zimmetlerini ibrâ ve ıskât eyledikleri evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘îde muharrer olmasıyla bu sûrette inhisâr-ı verâset ber-nehc-i şer‘î sâbit ve mahalliyet-i ahâlîsi kavm-i mahsûr³⁶⁰ ise fimâ-ba’d ‘âfvûn Mehmed ve Hafize ve Fâtıma ve Âtike husûs-ı mezkûr hakkında mahalliyet-i ahâlîsinden nesne da‘vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hâneden mezkûr i‘lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce katl-i mezbûrun esnâ-yı münâza‘ada min-gayri ta‘ammüdin merkûm Mülâzım Oğlu Mustafâ’dan sūdûr ettiği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine binâ’en Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ‘ideye tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen beş senesi Cemâziye’l-evvelîsi’nin on altıncı gününden [4 Eylül 1868] i‘tibâren merkûm Mustafâ’nın on beş sene müddetle Kıbrıs’ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmun ol-vechile muvakkaten İzmir’de pranga-bend edilmesi husûsunun savb-ı vâlâ-yı âsafânelerine iş‘ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 16 RA (Rebîü’l-evvel) sene 93 [22 Nisan 1875] ve fî 11 Şubat sene 91 [23 Şubat 1876] târihi ve doksan beş numerosu ile

³⁶⁰ Kavm-i Mahsûr: Nüfusu yüz kişiden az olan köy halkı.

murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himemm-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında

Fî 22 Rebû’l-evvel Sene (1)292 [28 Nisan 1875]

[223-a] **Konusu:** *İzmir’de Frenk Murtakiye’deki iki evini sigortadan para almak için yakmaya teşebbüs eden Yunan tebaasından Tabib Panayot’un Ceza Kanunu’nun 180. maddesinin ilavesi gereğince, yetmiş yaşında olması nedeniyle teşhir edilmeden üç sene müddetle İzmir’de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [29 Nisan 1875]*

Evrak Numarası: 74

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Yunan teba‘asından olub İzmir’de Frenk Murtakiyesi’nde sigortaya koymuş olduğu yek-diğere muttasıl iki bâb hânesi kendüsü ihrâka tasaddî eden Tabîb Panayot Mihaluyi ile bu husûsu evvelce ihbâr eylemiş olan Kahveci Hacı Estelyo haklarında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 10 Receb sene 91 [23 Ağustos 1874] târihli ve elli beş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz’in melfûf mazbataları ve evrâk-ı istintâkiyye Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûm Panayot’un kendü hânelerinin sigortaca mukadder olan kıymet-i gayr-i sahîhalarını kumpanyadan ahz ile istifâde etmek için bunları ihrâka tasaddî eylediği hâlde fi‘le getüremediği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmun yüz sekseninci madde-i kânûniye ‘ilâvesi hükmüne kıyâsen ve târih-i tevkîfi olan doksan senesi Saferi’nin selhinden [28 Nisan 1873] i‘tibâren yetmiş yaşında bulunduğu cihetle bilâ-teşhîr ba‘zı emsâli misillü ayaklarına pranga olmaksızın üç sene müddetle İzmir’de küreğe konulması ve merkûm Panayot’un mu‘ahharan vukû‘ bulub pek de merkez sübûta vâsıl olamayan ba‘zı ifâdâtına nazaran mezbûr Hacı Estelyo’nun mugfil olması lâzım gelüb ancak hakkında îcâb edecek mücâzât muhbirlik sıfatı kazanacağından dolayı sâkit olacağından Hacı Estelyo’nun mahbesde ise ihlâ-yı sebîli ve taht-ı kefâletde ise o kayıddan dahi ihrâcî divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 15 RA (Rebû’l-evvel) sene 92 ve fî 9 Nisan sene 91 [21 Nisan 1875] târihi ve yetmiş dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himemm-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 23 Rebû’l-evvel Sene (1)292 [29 Nisan 1875]

[223-b] **Konusu:** *Aydın Sancağı Kuyucak Nahiyesi ahalisinden Boza Ahmet Oğlu Mehmet'i karanlıkta tanımayarak tüfek kurşunuyla öldüren Berber Mehmet Oğlu Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, Kıbrıs'ta suçluların fazlalığı ve hapishanelerin ıslahata muhtaç olması nedeniyle geçici olarak İzmir'de prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [3 Mayıs 1875]*

Evrak Numarası: 107

Bu dahi

Aydın Sancağı'na tâbi' Kuyucak Nâhiyesi ahâlîsinden Boza Ahmed Oğlu Mehmed'in kâtili olan Berber Mehmed Oğlu Süleyman hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın makâm-ı vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 27 Z (Zi'l-hicce) sene 91 [4 Şubat 1875] târihli ve yüz elli beş numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Süleyman yalnız gezerken maktûl ile refikinin bağteten zuhûr etmeleriyle karanlıkta bunları teşhîs edemeyüb vehme ittibâ' ile tüfenk atarak merkûm Mehmed'i katl eylediği anlaşılıb bunda şâ'ibe-i ta'ammüd olmadığı gibi insan üzerine kasden tüfenk atmış olmasıyla katli mezbûr min-gayr-i ta'ammüdin îkâ' olunub hatâyâda ta'alluku görülememiş olduğundan merkûm Süleyman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan bir senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin on beşinci gününden [30 Temmuz 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de pranga-bend edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 18 RA (Rebû'l-evvel) sene 92 ve fî 12 Nisan sene 91 [24 Nisan 1875] târihi ve yüz yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himemm-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 27 Rebû'l-evvel Sene (1)292 [3 Mayıs 1875]

[224] **Konusu:** *Yaka Köylü Hüseyin Çavuş, sarhoşken Ayn-i Ali Mahallesi ahalisinden Haffaf Deli Mehmet'in evindeki düğüne gidip ateş açmış, düğün halkına*

sarkıntılık etmiş, silahları alınıp teslim edilmek üzere civardaki Malta Karakolhanesi Onbaşı Mustafa'ya götürülmüşse de, Onbaşı Mustafa silahlarını almayıp ona geri vermiştir. Hüseyin Çavuş ise tekrar silahlarıyla birlikte düğüne giderek düğün halkından Manisa Kasabalı Semerci Mustafa'yı öldürmüştür. Hüseyin Çavuş'un Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince İzmir'de prangaya vurulmasına; Mustafa Onbaşı'nın ise silahları Hüseyin Çavuş'a vererek katle sebep olması nedeniyle 182. madde gereğince iki sene müddetle hapsedilmesine karar verilmiştir. [13 Mayıs 1875]

Evrak Numarası: 144

Aydın Vilâyet-i Celîlesi Cânib-i 'âlîsine

Mağnisa Kasabalı Semerci Mustafâ'nın kâtili olan Yaka Karyeli Hüseyin Çavuş hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîle-i âsafâneleri makâmından gelen 18 Ramazân sene 91 [29 Ekim 1874] târihli ve yüz on beş numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'î-i asîl ve vekîl Şeyh Mehmed mezbûr Hüseyin Çavuş'un inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâdan meccânen fâriğ olub maktûl-i mezbûrun dem ü diyetine müte'allik 'âmme-i de'âvîden müdde'â-'aleyh merkûmun zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğini beyândan 'ibâret olub bu sûretde fimâ-ba'd müdde'î vekîl-i mezbûrun müvekkili Âişe ve Hasan ve Ahmed ve Rukiye'nin müdde'â-'aleyh merkûmdan nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezbûra işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Hüseyin Çavuş sarhoş olduğu hâlde Ayn-i Ali Mahalleli Haffâf Deli Mehmed'in hânesinde olan cem'iyete gidüb ve teşhîr-i silâh edüb ve düğün halkına sarkıntılık ederek silâhları alınıb kendüsüyle berâber civârda kâ'in Mâlta Karakol-hânesi Onbaşı Mustafâ'ya teslimen gönderilmiş ise de mezbûr Onbaşı merkûmu tevkîf ve silâhları hıfz etmemiş olduğu cihetle yine silâhları alarak düğün halkının 'avdetlerinde önlerine çıkub bu katli ikâ' etmiş ve kâtil-i merkûm Semerci Mustafâ'ya gayz ve 'adâvet üzerine katli mezbûru ikâ' etmeyüb bed-mestlikden dolayı bu hareketde bulunmuş olması ta'ammüdü hükme mâni' görünmüş olduğundan kâtil-i gayr-i müte'ammid i'tibârıyla merkûm Hüseyin Çavuş'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiқан ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Zi'l-ka'desi'nin on beşinci gününden [14 Ocak 1873] i'tibâren

on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere ba‘de’t-teşhîr Kıbrıs’a i‘zâmı lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle bu misillü erbâb-ı cinâyetin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde pranga-bend olunmaları karârlaştırılmış olmağla merkûmun dahi muvakkaten İzmir’de pranga-bend olunması ve mezbûr Mustafâ Onbaşı katl-i mezkûra sebep-i müstakil olduğundan bunun dahi kânûn-ı mezkûrun yüz seksen ikinci maddesi hükmüne tatbîkan iki sene müddetle habsi lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 2 R (Rebîü’l-âhir) sene 92 ve fî 26 Nisan sene 91 [8 Mayıs 1875] târihi ve yüz kırk dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı muktezâsına himemm-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 7 Rebîü’l-âhir Sene (1)292 [13 Mayıs 1875]

[225] Konusu: *Saruhan Sancağı Bergama Kazası Ayazmend Nahiyesi ahalisinden Said Oğlu Arap Mehmet’i sarhoşluk haliyle istemededen öldüren Osman’ın Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, Kıbrıs hapisaneleri ıslah edilinceye kadar İzmir’de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [20 Mayıs 1875]*

Evrak Numarası: 165

Aydın Vilâyet-i Celîlesi Cânib-i ‘âlisine

Saruhan Sancağı’nda vâki‘ Bergama Kazâsı’na tâbi‘ Ayazmend Nâhiyesi ahâlîsinden olup yine bu nâhiye mütemekkinlerinden Arab Mehmed bin Said’in kâtili olan Foyam(?) Oğlu Osman hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın makâm-ı vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 14 C (Cemâziye’l-âhir) sene 91 [29 Temmuz 1874] târihli ve yetmiş dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub cânib-i fetvâ-hânededen tasdîk olunan i‘lâm me’âlinden müstebân olduğu üzere iddi‘âda bulunan Said dem ü diyet da‘vâsından ferâgatle merkûm Osman’ın zimmetini ibrâ eylediği cihetiyle ba‘demâ mezbûr Osman’dan nesne da‘vâsına kâdir olmayacağına ve tedkîkât-ı nizâmiyye hükmünce katl-i mezkûrun sarhoşluk hâliyle min-gayr-i ta‘ammüdin merkûm Osman’dan sūdûru ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî kâtîl-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü ve on dokuzuncu maddeleri ahkâmına tevfiakan ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan bir senesi

Muharremi'nin on beşinci gününden [4 Mart 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta bulunan mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı lâzime husûlüne kadar bu makûle mücrimînin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan merkûmun dahi muvakkaten İzmir'de küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 5 R (Rebû'l-âhir) sene 92 ve fî 29 Nisan sene 91 [11 Mayıs 1875] târihi ve yüz altmış beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himemm-i 'aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 14 Rebû'l-âhir Sene (1)292 [20 Mayıs 1875]

[226] **Konusu:** *Manisa Sancağı Recepli Köyü ahalisinden Kuru Ahmet Oğlu Hasan'ı istemededen öldüren Bacinas(?) Karakaş Oğlu Ahmet'in Ceza Kanunu'nun 19 maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 174. maddesi gereğince İzmir'de prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [1 Haziran 1875]*

Evrak Numarası: 192

Aydın Vilâyet-i Celîlesi Cânib-i 'âlsine

Mağnisa Sancağı'na tâbi' Recebli Karyesi ahâlîsinden Kuru Ahmed Oğlu Hasan'ın kâtili olan Bacinas(?) Karakaş Oğlu Ahmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî makâm-ı vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan fî 4 Muharrem sene 92 [10 Şubat 1875] târihli ve yüz altmış numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli müdde'iyân Ahmed ve Ümmühan Karakaş Oğlu Ahmed'in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâdan meccânen fâriğ ile husûs-ı mezkûre ve mûrisleri Hüseyin'in dem ü diyetine müte'allik 'âmme-i de'âvîden müdde'â-'aleyh merkûmun zimmetini ibrâ ve ıskât eylediklerini beyândan 'ibâret olub bu sûretde müdde'iyân-ı mezbûrân fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh merkûmdan nesne da'vâsına kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Ahmed'den südürü ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Ahmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer

usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin sekizinci gününden [23 Temmuz 1874] i'tibâren ba'de't-teshîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmun dahi muvakkaten İzmir'de pranga-bend edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 11 R (Rebîü'l-âhir) sene 92 ve fî 5 Mayıs sene 91 [17 Mayıs 1875] târihi ve yüz doksan iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağla icrâ-yı icâbına himemm-i 'aliyye-i dâverâneleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i menlehü'l-emrindir.

Fî 26 R (Rebîü'l-âhir) Sene (12)92 [1 Haziran 1875]

[229-a] **Konusu:** *Çeşme Kazası Reis Dere Köyü'nde oturan Angeliko kızı Kürena'yı öldüren Çeşmeli Yorgi'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, önceden hapis yattığı yedi seneyi on seneye tamamlamak üzere İzmir'de prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [30 Temmuz 1875]*

Evrak Numarası: 435

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Çeşme Kazâsı'na tâbi' Re'îs Dere Karyesi sâkinelerinden Kürena bint Angeliko'nun kâtili olan zevci Çeşmeli Yorgi Cezâir Hanı Hâdisesi'nden dolayı Midillü'ye gönderilmiş olan eşhâs miyânında bulunduğu hâlde her nasılsa firâr ederek mu'ahharan Çeşme Kazâsı'nda tutulmuş olduğundan merkûm hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 5 Şa'bân sene 91 [17 Eylül 1874] târihli ve altmış iki numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle sûret-i iş'âra nazaran merkûm Yorgi'nin mezbûre Kürena Hâtun'u feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin katl eylediği ikrârıyla sâbit olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan evvelce habs olunduğu yedi sene müddetin mahsûbuyla mu'ahharan ele geçürüldüğü târihi olan doksan bir senesi Saferi'nin on yedinci gününden [5 Nisan 1874] i'tibâren ba'de't-teshîr sekiz sene daha küreğe vaz' ile on beş seneye iblâğ olunmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve

hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle Kıbrıs'a gönderilecek mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde pranga-bend edilmeleri mukaddemce karârlaştırılmış olmağla merkûmun dahi ıslâhât-ı mezkûre hitâmına kadar İzmir'de muvakkaten pranga-bend edilmesi lâzım geleceği divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 22 C (Cemâziye'l-âhir) sene 92 ve fî 13 Temmuz sene 91 [26 Temmuz 1875 ve 25 Temmuz 1875] târihi ve dörtyüz otuz beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 26 C (Cemâziye'l-âhir) Sene (12)92 [30 Temmuz 1875]

[229-b/230] Konusu: *Üçüncü Ordu-yı Hümayun Altıncı Alayı'nın birinci Aydın Taburu'nun birinci bölüğü Baş Çavuşu İbrahim ile Ali Çavuş'un yolsuzluklarından dolayı haklarında soruşturma yapılmıştır. İbrahim Çavuş üç tane tezkire ele geçirip Tabur Binbaşısı'nın mührünü taklit etmiştir. Bu suretle İneabad Nahiyesi ahalisinden Kara Veli ve Samson Mustafa'ya rüşvet karşılığında Ali Çavuş vasıtasıyla depo vermiştir. 1.800 kuruş rüşvetten 800 kuruşunu İbrahim Çavuş, kalanını Ali Çavuş almıştır. İbrahim Çavuş'a aldığı rüşvetin iki kat fazlasının ödetilmesine, kalanının da Ali Çavuş'a ödetilmesine karar verilmiştir. İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 148. ve 152. maddeleri gereğince on sene müddetle müebbeden Rodos Adası'nda kaleye kapatılmasına, Ali Çavuş'un ise Ceza Kanunu'nun 70. maddesi gereğince üç sene müddetle kaleye kapatılmasına ve altı sene müddetle görevinden uzaklaştırılmasına karar verilmiştir. Askeri Ceza Kanunnamesi'ne göre silah altında olan kişiler suç işlediğinde askeri kanunnameye göre cezalandırılır, silah altında bulunmayan kişiler ise Mülki Ceza Kanunnamesi gereğince cezalandırılırlar. İbrahim Çavuş'un cezasının ordu kayıtlarına geçmesi doğal görülmüş, ancak Ali Çavuş'un cezasının ordu kayıtlarına geçirilmesine gerek görülmemiştir. Ali Çavuş'un aldığı ceza yeterli görülerek tahliye edilmesine karar verilmiştir. Durum Üçüncü Ordu-yı Hümayun'a ve Seraskerlik makamına bildirilmiş, bu hususta Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [30 Temmuz 1875]*

Evrak Numarası: 63

Bu dahi

Üçüncü Ordu-yı Hümayun Altıncı Alayı'nın birinci Aydın Taburu'nun birinci bölüğü Baş Çavuş İbrâhim ile Ali Çavuş'un isâet-i merviyelerinden dolayı cereyân eden tahkîkâta dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden vârid olan tahrîrât ile melfûf mazbata ve evrâk-ı

sâ'ire Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle me'âllerine nazaran merkûm İbrâhim'in sınıf-ı müstahfaza nakle müstahak efrâda verilen tezâkirden üç kıt'asını ele geçürerek ve mezbûr Tabur Binbaşısı'nın mührüne takliden bir de mühür hak ettirüb tahtîm ederek İne-âbâd Nâhiyesi ahâlîsinden ve nüfûs-ı mektûmeden Kara Velî ve Samson Mustafâ'dan almış olduğu rüşvet üzerine merkûm Ali Çavuş vesâtatıyla merkûmâna i'tâ ettiği depo mukâbelede merkûmân rüşvet olarak bin sekiz yüz guruş virüb bundan sekiz yüz guruşunu İbrâhim Çavuş irtişâ edüb kûsûrunun Ali Çavuş'da kaldığı ikrârıyla sâbit olmasına mebnî İbrâhim Çavuş'un ahz ettiği mebâliğin iki kat olarak kendüsünden ve kûsûrunun dahi Ali Çavuş'dan tahsiline ve merkûmân Kara Velî ve Samson Mustafâ'nın hizmet-i nizâmiyelerini îfâ etmek için üçüncü Ordu-yı Hümâyun'a sevk ve i'zâm kılınmış oldukları gibi İbrâhim Çavuş'un vâkı'asından dolayı Kânûn-ı Cezâ'nın yüz kırk sekizinci ve yüz elli ikinci maddelerine tatbîkan ve mü'ebbeden habs olan 14 Safer sene 89 [23 Nisan 1872] târihinden i'tibâren on sene müddetle Rodos Cezâresi'nde kal'a-bend edilmesine ve Ali Çavuş'un dahi kânûn-ı mezkûrun yetmişinci maddesine tevfikân ve kezâlik târih-i mezkûrdan i'tibâren üç sene müddetle kal'a-bend ve altı sene tard edilmesine hükm olunduğu anlaşılmış [s.230] ve ol-bâbda makâm-ı ser-'askerî ile cereyân eden muhâberât cevâblarında dahi 'Askerî Cezâ Kânûn-nâmesi hükmünce silâh altında bulunmayan efrâdın Mülkiye Cezâ Kânûn-nâmesi hükmünde bulunacaklarına binâ'en merkûmân haklarında gösterilen mücâzât merci'inde ta'yîn olunmuş demek olduğu ve İbrâhim Çavuş'un istibdâli der-dest iken isâet-i mezkûreye cür'et ederek hakkında müretteb olan hükm-i kânûnîye nazaran sınıf-ı redîfde bulunamayacağından kaydının terkîni tabî'î olub fakat Ali Çavuş hakkında tahdîd edilen mücâzât ile târih-i tevkîfine göre müddet-i cezâ'ıyyesi hadd-i inkızâda bulunmuş idüğüne mebnî bunun Redif defterinde kaydının terkînine lüzûm görülemediğinden merkûmânın keyfiyet-i cünhalarıyla cezâları keyfiyeti orduca kayıdları bâlâsına şerh verildikten sonra icrâ-yı îcâbı husûsunun ve Bâb-ı Ser-'askerîce dahi ma'lûmât-ı kuyûdiyenin îfâsı zımnında merkûm Ali Çavuş'un künyesini mübeyyin pusulasının isbâli maddesinin Üçüncü Ordu-yı Hümâyun Müşîrîn-i Celîlesine lüzûm-ı iş'ârı beyân olunmuş ve cereyân eden tahkîkât ile verilen hükm ve karâr makâm-ı Ser-'askerî'nin vâki' olan iş'âr hükm-i kânûn ve kâ'ideye ve îcâb-ı maslahata muvâfık bulunmuş olduğundan ol-vechile îfâ-yı muktezâlarının ve Ali Çavuş'un ber-minvâl-i muharrer mücâzât-ı kânûniyesi hadd-i inkızâda olmak mülâsebesiyle ihlâ-yı sebîlinin

makâm-ı ser-‘askerî ile savb-ı devletlerine ve Cezâir-i Bahr-i Sefid Vilâyet-i Celîlesine ve müşîrîn-i müşârün-ileyhe bildirilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 16 C (Cemâziye’l-âhir) sene 92 ve fi 7 Temmuz sene 91 [20 Temmuz 1875 ve 19 Temmuz 1875] târihi ve altmış üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve ol-sûretle keyfiyet Ser-‘asker ve Müşîrîn-i müşârün-ileyhimâya bildirilmiş olmağla ber-minvâl-i muharrer icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 26 C (Cemâziye’l-âhir) Sene (1)292 [30 Temmuz 1875]

[230-a] Konusu: *Tire Kazası’nda bulunan Alaca ve Kurşak Çiftlikleri arazisinde ortaya çıkan hudut sorunlarının çözüme bağlanması için Şura-yı Devlet Tanzimat Dairesi tarafından bir mühendis gönderilmesi uygun görülmüştür. [2 Ağustos 1875]*

Evrak Numarası: 211

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Tire Kazâsı’nda bulunan Alaca ve Kurşak Çiftlikleri arâzisinde zımpara ma‘deni taharrîsine ruhsat istihsâl eylemiş olan Madam Apot’un vekîli ve şerîki Ernest ve Mösyö Emil Aşmit ve Almanya Devleti teba‘asından Aşmit nâm tâcirin vekîli Hüman ile Kurşak Çiftliği Mutasarrıfları tarafından yek-diğeri hudûduna tecâvüz olunmak mes‘elesinden dolayı tahaddüs eden ihtilâf ve niza‘ın halli hakkında verilen istid‘â-nâmeler üzerine cereyân eden müzâkerâtı hâvî Şûrâ-yı Devlet Tanzîmât Dâ’iresi’nden i‘tâ olunub bir sûreti leff olunan müzekkerede gösterildiği vechile hakikat-i hâlin zâhire ihrâcı mahalline bir mühendis irsâline mütevakkıf olduğundan ol-vechile icrâ-yı îcâbı Mâliye Nezâret-i Celîlesine havâle ve iş‘âr olunmağın ta‘yîn olunacak mühendisin oraya vusûlünde icrâ edeceği tahkîkâta hükûmet-i mahalliyeenin inzimâm-ı dikkat ve mu‘âveneti muktezî bulunmağla sûret-i mebhûse mündericâtına göre bu-bâbda hükûmet-i mahalliyeeye müterettib olan vezâ’ifin dahi kemâ-yen bagî icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 29 C (Cemâziye’l-âhir) Sene (12)92 [2 Ağustos 1875]

[231-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Gördes Kazası ahalisinden Bağcı Likor Oğlu Aspero’nun katili Yorgi’nin Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs hapisanelerinin ıslahının tamamlanmasına kadar on beş sene müddetle vilayet merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [13 Ağustos 1875]*

Evrak Numarası: 467

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Gördüs Kazâsı ahâlîsinden Bağcı Likor Oğlu Aspero'nun kâtili Yorgi hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 20 RA (Rebû'l-evvel) sene 92 [26 Nisan 1875] târihli ve on altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde müdde'iyân-ı ebûân Likor'u ve Hırsula müdde'â-aleyh Yorgi'nin inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâyı isbât edemeyüb tahlîfe dahi tâlib olmadıkları muharrer olmasıyla bu sûretde müdde'iyân-ı merkûmân teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'den iseler fimâba'd da'vâ-yı mezkûreleriyle müdde'â-aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezbûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun hâl-i tehevürde merkûm Yorgi'den südür etdiği ma'a-et-te'vîl sebk eden ikrârı ve ihbârât-ı vâki'a ile tebeyyün etdiğine mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin yirmi ikinci gününden [7 Temmuz 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr oranın kürek merkezi olan Kıbrıs Cezîresi hapis-hânelerinin der-dest-i icrâ olan ıslâhâtı hitâmına değin on beş sene müddetle merkez vilâyetde küreğe vaz'ı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 3 Receb sene 92 ve fî 23 Temmuz sene 91 [5 Ağustos 1875 ve 4 Ağustos 1875] târihi ve dörtyüz altmış yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 11 Receb Sene (1)292 [13 Ağustos 1875]

[231-b] Konusu: *İzmir Ali Paşa Meydanı'ndaki Nikola'nın kahvehanesinden akçe ve eşya çalan Gemici Ahmet Çavuş'un Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına ve çalınan eşyanın ortaya çıkarılmasına karar verilmiştir. [20 Ağustos 1875]*

Evrak Numarası: 496

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Gemici Ahmed Çavuş'un İzmir'de Ali Paşa Meydanı'nda vâki' Nikola'nın kahvehânesi penceresini açarak derûnuna bi'd-duhûl nukûd ve eşyâsını sirkat eylediği

ihbârât ile mütebeyyin idüğü makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 13 R (Rebû'l-âhir) sene 92 [19 Mayıs 1875] târihli ve yirmi altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olduğuna ve pencere açmak ise duvar delmek kabîlinden bulunduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın ikiyüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Ramazân-ı'nın dokuzuncu gününden [20 Ekim 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması ve eşyâ-yı mesrûka bakiyyesinin mürâfa'a-i şer'îyyeye hasr edilmeyerek tedkîkât-ı nizâmîyye icrâsıyla dahi zâhire ihrâcına i'tinâ olunması husûslarının savb-ı devletlerine iş'ârı Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 11 Receb sene 92 ve fî 31 Temmuz sene 91 [13 Ağustos 1875 ve 12 Ağustos 1875] târihi ve dörtyüz doksan dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka

Fî 18 Receb Sene (12)92 [20 Ağustos 1875]

[232] Konusu: *İzmir Zaptiye Askeri çavuşlarından olup Murtakiye mevkinde çalışan Hüseyin Çavuş'u görevindeyken öldürmek amacıyla yaralayan Yunan Devleti tebaasından Çerikot Panayoti'nin Ceza Kanunu'nun 180. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on sene müddetle vilayet merkezinde konulmasına, yaralının cerrah masrafı olan elli adet gümüş mecîdiye ile çalışamadığı günlerdeki maddi kaybı olan 164 kuruşu ödemesine karar verilmiştir. [8 Eylül 1875]*

Evrak Numarası: 587

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir 'Asâkir-i Zabtiyesi çavuşlarından olup Murtakiyesi mevki'inde müstahdem olan Hüseyin Çavuş'un cârihi olan Yunan Devleti teba'asından Çerikot Panayoti hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîleleri makâmından vârid olan fî 24 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 92 [28 Haziran 1875] târihli ve kırk beş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Panayot'un Hüseyin Çavuş'u icrâ-yı me'mûriyet hâlinde iken katl kasdıyla cerh etmiş olduğu ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine ve cârih-i merkûmun konsolatos (konsolos) ma'rifetiyle vermiş olduğu varaka-i

i'tirâziyesinde hükm-i mezkûru noksân eder bir şey görülememiş idüğüne mebnî merkûm Panayot'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz sekseninci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin on üçüncü gününden [28 Temmuz 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr on sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelürse de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmek karâr-ı vâki' iktizâsından bulunmuş olmağla merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten merkez vilâyetde pranga-bend edilmesi ve oraca takdîr olunan elli 'aded sim mecîdî masârif-ı cerrâhiye ile ücret-i eyyâm-ı mu'attalası bulunan yüz altmış dört guruşun cârih-i merkûmdan bi't-tahsîl mecrûh-ı merkûma i'tâsı husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî gurre-i Şa'bân sene 92 ve fî 20 Ağustos sene 91 [2 Eylül 1875 ve 1 Eylül 1875] târihi ve beşyüz seksen yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 7 Şa'bân Sene (12)92 [8 Eylül 1875]

[233-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Adala Kazası Sart Nahiyesi civarında bulunan Tekeli Çiftliği demiryolunda çalışan amelelerden Şahin, yine ameleden olan Bekir tarafından öldürülmüştür. Bekir'in bu cinayeti bir tartışma esnasında istemeyerek işlediği anlaşılmıştır. Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilene kadar vilayet merkezinde geçici olarak prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [28 Eylül 1875]*

Evrak Numarası: 644

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Adala Kazâsı'na tâbi' Sart Nâhiyesi civârında bulunan Tekeli Çiftliği demiryolunda işlemekte olan 'ameleden Şâhin'in kâtili olan yine 'ameleden Bekir hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 16 C (Cemâziye'l-âhir) sene 92 [20 Temmuz 1875] târihli ve elli beş numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran katl-i mezbûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i

ta‘ammüdin merkûm Bekir’den südür eylediği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Saferi’nin dördüncü gününden [23 Mart 1874] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs’ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyâtın mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karâr-ı vâki‘ iktizâsından bulunmuş olduğundan merkûmun dahi ol-vechile merkez vilâyetde pranga-bend edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden 22 Ş (Şa‘bân) sene 92 ve fî 10 Eylül sene 91 [23 Eylül 1875 ve 22 Eylül 1875] târihi ve altı yüz kırk dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 27 Şa‘bân Sene (1)292 [28 Eylül 1875]

[233-b] Konusu: *Aydın Sancağı Karahayıt Nahiyesi Burnuc(?) Köyü ahalisinden Hasan Dayı Oğlu Ali’nin karısı Sultan Hatun; Ahmet Dayı Oğlu Sığırtmac Ali tarafından tecavüze uğramıştır. Sakallı Oğlu Hasan’ın kızı Naime’nin ise Sultan’ı kira götürerek ırzına geçilmesine sebep olduğu bilinmektedir. Sultan’ın kocası olmasından, ırzına geçen Ali’nin ise akrabası olmasından dolayı Ali’ye şiddetli bir ceza verilmesi uygun görülmüş, Ceza Kanunu’nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına, Naime’nin ise 201. madde gereğince dört ay hapis yatmış olması yeterli görülerek serbest bırakılmasına karar verilmiştir. [29 Eylül 1875]*

Evrak Numarası: 660

Bu dahi

Aydın Sancağı’nda vâki‘ Karahayıt Nâhiyesi’ne tâbi‘ Burnuc(?) Karyesi ahâlîsinden Hasan Dayı Oğlu Ali’nin zevcesi Sultân Hâtun’a fî’l-i şeni‘ icrâ olunmasından dolayı cereyân eden tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 14 Receb sene 92 [16 Ağustos 1875] târihli ve yetmiş bir numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle sûret-i iş‘âra nazaran Ahmed Dayı Oğlu Sığırtmac Ali’nin mezbûre Sultân’a cebren fî’l-i şeni‘ icrâ eylediği ve Sakallı Oğlu Hasan’ın kızı Naime’nin dahi mezbûre

Sultân'ı iğfâl ile kıra götürüb bu fezâhatin esbâb-ı husûlünü teshîl ettiği merkûm Ali'nin tâyi'an ve Naîme'nin mü'evvelen vâki' olan ikrârları ve emâre ile tebeyyün ettiğine ve mezbûre Sultân Hâtun'un sâhib-i zevc olub merkûm Ali'nin dahi akrabasından olması ve mezbûrenin affife idüğü cümle-i tahkîkâtdan bulunması teşdîd-i cezâyı mûcib ahvâlden bulunmuş idüğüne mebnî merkûm Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi sekizinci gününden [5 Şubat 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle merkez-i livâda küreğe vaz' olunmasının savb-ı vâlâ-yı dâverîlerine iş'ârı ve mezbûre Naîme'nin iki yüz birinci madde-i kânûniye mûcibince hakkında oraca ta'yîn olunan dört mâh habs cezâsı görmüş olduğu cihetiyle salıverilmiş olması yolunda görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden 22 Ş (Şa'bân) sene 92 ve fi 10 Eylül sene 91 [23 Eylül 1875 ve 22 Eylül 1875] târihi ve altı yüz altmış numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himemm-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 28 Şa'bân Sene (1)292 [29 Eylül 1875]

[234-a] Konusu: *Meşhur eşkıyalardan Kayseriye Sancağı Develi Kasabalı İsmail Oğlu Kürt Ali ile yandaşlarına katılarak yol kesmeye cüret eden İmroz Adalı Dimitri'nin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. madde gereğince teşhir edildikten sonra, beş sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına dairdir. [30 Eylül 1875]*

Evrak Numarası: 650

Aydın Vilâyet-i Celîlesi Cânib-i 'âlîsine

Meşâhîr-i eşkıyâdan Kayseriye Sancağı'nda vâki' Develi Kasabalı Kürd Ali bin İsmâîl ile yandaşlarına bi'r-rızâ refâkatle kat'-i tarîk fezâhatine cür'et eylediği mütebeyyin olan İmroz Adalı Dimitri'nin Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi beşinci gününden [11 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden verilüb bir sûreti lef olunan mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himemm-i 'aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî selh-i Şa‘bân Sene (1)292 [30 Eylül 1875]

[234-b] Konusu: *Manisa Kazası Saruhanlı Köyü’nde oturan Moralı Hacı Hafız’ın çobanı Kosti, Hurşid Oğlu Hasan’ı tüfek kurşunuyla öldürmüş; Hasan’ın abisi Hüseyin ise hiddetlenerek Çoban Kosti’yi bıçakla yaralayarak öldürmüştür. Hüseyin’in Ceza Kanunu’nun 174 ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, on beş sene müddetle Kıbrıs’taki hapisaneler ıslah edilene kadar vilayet merkezinde prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [5 Ekim 1875]*

Evrak Numarası: 664

Bu dahi

Mağnisa Kazâsı’na tâbi‘ Saruhanlı Karyesi sâkinlerinden Moralı Hacı Hâfız’ın çobanı Kosti ile refiki Hurşid Oğlu Hasan’ın katl olunmalarından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın makâm-ı vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 18 RA (Rebûü’l-evvel) sene 92 [24 Nisan 1875] târihli ve on dört numarolu tahrîrât-ı melfûf Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası evrâk-ı müteferri‘asıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle sûret-i iş‘âra nazaran Çoban Kosti’nin Hurşid Oğlu Hasan’ı tüfenk kurşunuyla katl eylediğini mezbûr Hasan’ın birâderi Hüseyin haber alub feverân ‘arzıyla min-gayr-i ta‘ammüdin mezbûr Çoban Kosti’yi bıçakla cerh ve katl eylediği ihbârât ve emârât ile tebeyyün etdiğine binâ’en merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Cemâziye’l-evvelîsi’nin on beşinci gününden [30 Haziran 1874] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs’ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta bulunan mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar oraya gönderilecek mücrimînin muvakkaten vilâyet merkezlerinde pranga-bend edilmeleri karâr-ı vâki‘ iktizâsından olduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten merkez vilâyetde pranga-bend edilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 26 Ş (Şa‘bân) sene 92 ve fî 14 Eylül sene 91 [27 Eylül 1875 ve 26 Eylül 1875] târihi ve altı yüz altmış dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himemm-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 5 Ramazân Sene (1)292 [5 Ekim 1875]

[235-a] **Konusu:** Keles (Kiraz) Nahiyesi'nde yaşayan Cerid aşiretinden Cafer Oğlu Mehmet yandaşlarıyla beraber geceleyin silahlı olarak Aydın Sancağı Söke Kazası Kelpec(?) Köyü civarında oturan Tırazlı aşiretinden Yıldız Oğlu Hacı Mehmet'in çadırını basarak parasını ve eşyasını gasp etmişlerdir. Cafer Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 221. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, dört sene müddetle liva merkezinde küreğe konulması ve iki tüfek, bir tabanca ile on yedi adet gümüş mecîdiyenin 62. maddesi gereğince kendisinden alınarak sahibine verilmesine, şüphe üzerine gözaltına alınan ancak suçsuz oldukları anlaşılan kişilerin gözaltından çıkarılmasına, kaçak olanların ise yakalanmasına karar verilmiştir. [27 Ekim 1875]

Evrak Numarası: 685

Aydın Vilâyet-i Celîlesi Cânib-i 'âlisine

Aydın Sancağı'nda vâki' Söke Kazâsı'na tâbi' Kelpec(?) Karyesi civârında sâkin Tırazlı 'aşiretinden Yıldız Oğlu Hacı Mehmed'in nukûd ve eşyası gasb olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 14 Receb sene 92 [16 Ağustos 1875] târihli ve altmış sekiz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Keles (Kiraz) Nâhiyesi'nde sâkin Cerîd 'aşiretinden Ca'fer Oğlu Mehmed firârda bulunan refikleri Kırkağaçlı Hüseyin ve isimlerini bilmediği diğer üç şahıs ile berâber leylan ve müsellahan mezbûr Yıldız Oğlu Hacı Mehmed'in çadırını basub nukûd ve eşyasını gasb ettiği ikrârıyla sâbit olduğundan merkûm Ca'fer Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmi birinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi'kan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin on sekizinci gününden [3 Temmuz 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr dört sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması ve taht-ı ikrârında olan iki tüfenk ve bir tabanca ve on yedi 'aded sim beyâz mecîdiyenin kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince kendüsünden istihsâliyle sâhibine verilmesi ve şübhe üzerine taht-ı istintâka alınub inde't-tedkîk medhallerini hükme medâr olur emâre bulunamayan gâsıb-ı merkûmun zevcesi Zeyneb Hâtun ve kaynı Hüseyin ile Gök Oğlu Mustafâ ve Abdülgani nâm-ı diğer Abdullah ve Kilise Köylü Mûsâ'nın kayd-ı kefâletden çıkarılmalarıyla berâber firârîlerin ele geçirilmelerine i'tinâ olunarak hîn-i giriftlerinde tedkîkât-ı istintâkiyyeleri bi'l-icrâ hükümlü mazbatasının evrâk-ı istintâkiyyesiyle birlikde bu tarafa gönderilmesi divân-ı

mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 2 N (Ramazân) sene 92 ve fî 20 Eylül sene 91 [2 Ekim 1875] târihi ve altı yüz seksen beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ol-bâbda.

Fî 27 Ramazân Sene (1)292 [27 Ekim 1875]

[235-b] Konusu: *Aydın Sancağı Subıca Nahiyesi Çakmak Köyü ahalisinden Ümmühan'ın ırzına geçen üvey babası İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 199., 200. ve 19. maddeleri gereğince, Ümmühan'ın üvey babası olması suçunu şiddetlendiren bir sebep kabul edilerek, sekiz sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'taki hapishanelerin ıslahatı tamamlanana kadar vilayet merkezinde prangaya vurulmasına, bekarret bedeli olan beş adet Osmanlı lirasının kendisinden alınarak Ümmühan'a verilmesine karar verilmiştir. [13 Kasm 1875]*

Evrak Numarası: 723

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Subıca Nâhiyesi'ne tâbi' Çakmak Karyeli bîkr-i baliğâ Ümmühan'ın cebren bîkrini izâle eden üvey babası İbrâhim hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden vârid olan 29 Receb sene 92 [31 Ağustos 1875] târihli ve seksen beş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı mütefferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûm İbrâhim'in mezbûre Ümmühan'ın cebren bîkrini izâle etdiği kendü ikrârı ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan dokuzuncu ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan iki senesi Saferi'nin altıncı gününden [14 Mart 1875] i'tibâren mezbûre Ümmühan'ın üvey babası bulunması sebebi şiddet 'add olunarak sekiz sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta bulunan mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar bu makûle mücrimînin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten merkez vilâyetde pranga-bend edilmesi ve zamân-ı bîkr olarak takdîr olunan yirmi beş 'aded lira-yı Osmânînin bi't-tahsîl mezbûreye verilmesi divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 28 N (Ramazân) sene 92 ve fî 16 Teşrîn-i Evvel sene 91 [28 Ekim 1875] târihi ve yedi yüz yirmi üç numerosu ile

murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himemm-i ‘aliyye-i âsafâneleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 14 Şevvâl Sene (1)292 [13 Kasım 1875]

[236-a] Konusu: *Tire Kazası Bayındır Nahiyesi Derebaşı Köyünden Deli İbrahim’in kızı Aişe’nin urzına geçen Topal Oğlu Hüseyin’i ve Zeamet aşiretinden Gök Musa’yı yaralayan, Zenci Osman’ı ise öldüren Deli İbrahim’in olay esnasında şuurunu kaybetmiş olması nedeniyle Ceza Kanunu’nun 41. maddesi gereğince cezadan muaf tutulmasına karar verilmiştir. [14 Kasım 1875]*

Evrak Numarası: 722

Aydın Vilâyet-i Celîlesi Cânib-i ‘âlisine

Tire Kazâsı’na tâbi‘ Bayındır Nâhiyesi’ne muzâf Derebaşı Karyeli Deli İbrâhim’in kızı Âişe’nin cebren birkini izâle eylemesinden nâşî hakkında kânûnen müstahak olduğu kürek cezâsı ta’yîn kılınmış olan karye-i merkûmeli Topal Oğlu Hüseyin ile mu’înleri Ze’âmet ‘aşiretinden Gök Mûsâ’yı bu hâdisenin vukû‘undan sonra cerh ve diğeri mu’îni Zenci Osman’ı katl etmiş olan merkûm Deli İbrâhim’in esnâ-yı hâdisede muhtellü’ş-şu’ûr olduğu hasbe’ş-şeyhûhâ ve ‘ateh dahi getürmüş bulunduğu anlaşıldığına binâ’en Kânûn-ı Cezâ’nın kırk birinci maddesi hükmünce mu’âf tutulması vilâyet-i celîle-i âsafânelerinden bâ-tahrîrât-ı cevâbiye vukû‘ bulan iş‘âr üzerine Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden verilüb bir sûreti leff edilen mazbatada ifâde olunmağla îcâbının icrâsına himemm-i ‘aliyye-i dâverîleri der-kâr buyurulmak bâbında.

Fî 15 Şevvâl Sene (1)292 [14 Kasım 1875]

[236-b] Konusu: *İzmir Rıhtım Şirketi’nin rıhtım üzerine döşemek istediği demir hatların tramvay için değil, demiryolu için olduğu anlaşılıp, Rıhtım Şartnamesi’nin 12. maddesi gereğince demiryolu yapmaya hakları olmadığı belirtilerek buna engel olunması için Aydın Vilayetine şukka gönderilmiştir. [1 Aralık 1875]*

Evrak Numarası: 449

Bu dahi

İzmir Rıhtım Kumpanyası’nın rıhtım üzerine ferş etmekde olduğu demir hatlar rıhtım şart-nâmesinin on ikinci maddesi îcâbınca te’sîs salâhiyeti dâhilinde bulunan tramvay için olmayub ‘âdetâ demiryol idüğü inşâ’atın revîşinden anlaşılıp kumpanyanın ise demiryol yapmağa hakkı olmadığına mebnî bu i‘mâlâta bir gûne

me'zûniyeti var ise meydâna koyması ve koyamadığı hâlde i'mâlât-ı mezbûreden sarf-ı nazar eylemesi hakkında kumpanyaya yazılan tahrîrâtın sûretiyle bu-bâbda kumpanyayı mes'ûl tutmak Nâfi'a Nezâreti'ne 'âid olub buna vilâyetin salâhiyeti olamayacağına dâ'ir kumpanya direktöründen alınan Fransızca cevâb-nâmenin irsâl kılındığı ve derûn-ı şehirde lokomotif işletilmesi mahâzir ve mukarrerât-ı müstelzem olacağı beyânıyla ifâ-yı muktezâsı ifâdesini şâmil vilâyet-i celîlelerinden tevârüd eden tahrîrât Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle Aydın demiryoluna rabt edilmek üzere mezkûr rıhtım üzerine tramvay yerine demiryol inşâsı nezâret-i müşârün-ileyhâ tarafından verilen me'zûniyete müstenid idüğü kumpanyanın melfûf cevâb-nâmesinde gösterilmiş idüğünden kumpanya ile bu-bâbda bir mukâvele sebk edüb etmediği nezâret-i müşârün-ileyhâdan bi'l-istifsâr alınan cevâbda rıhtım üstünde tramvay yerine demiryol inşâsına dâ'ir nezâretten kumpanyaya bir gûne me'zûniyet verilmeyüb kumpanyanın bu-bâbda vâki' olan ifâdesi mukaddemce kendüsüne yazılan tahrîrât hükmüne mugâyir bulunduğundan şart-nâmenin mârû'z-zikr on ikinci maddesi ahkâmına tamâmıyla tevkîf hareket olunması lüzûmu bâ-tahrîrât kumpanyaya tebliğ edildiği ve şu hâlde kumpanyanın ifâdât-ı meşrûhası hilâf-ı vâki' idüğü anlaşılmış olduğuna binâ'en kumpanya ber-vech-i muharrer hilâf-ı mukâvele-nâme bir gûne me'zûniyete müstenid olmaksızın rıhtım üzerine vukû' bulan teşebbüsât-ı i'mâliyesi serî'an men' edilmesinin savb-ı vâlâlarına iş'ârı bâ-mazbata ifâde olunmuş ve nezâret-i müşârün-ileyhâdan kumpanyaya yazılan tahrîrâtın sûreti leffen ib'âs-ı sûy-ı vâlâları kılınmış olmağın ol-vechile îcâbâtının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 3 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)92 [1 Aralık 1875]

[237-a] Konusu: *İzmir'deki Yeşil Direk Mahallesi'ndeki bir hamama merdivenle girerek hırsızlık yapan Zenci Nasip'in Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [3 Aralık 1875]*

Evrak Numarası: 772

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de kâ'in Yeşil Direk Mahallesi'nden vukû' bulan sirkat hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 15 Şa'bân sene 92 [16 Eylül 1875] târihli ve yüz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı

Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran Der-sa‘âdet sâkinlerinden Cemil Beğ’in gulâm-ı mu‘takı olub mukaddemce İzmir’e gitmiş olan Zenci Nasîb’in duvardan nerdibân ile mezkûr hamama aşarak fi‘l-i sirkate ictisârı ikrârıyla tahakkuk etmiş olduğuna mebnî merkûm Nasîb’in Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede murakkam kâ‘ideye tevfiikan ve târih-i tevkîfi olan doksan bir senesi Zi’l-ka‘desi’nin yirmi ikinci gününden [31 Aralık 1874] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üç sene müddetle re’s-i livâda küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 26 Şevvâl sene 92 ve fi 13 Teşrîn-i Sâni sene 91 [25 Kasım 1875] târihi ve yedi yüz yetmiş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 5 ZA (Zi’l-ka‘de) Sene (12)92 [3 Aralık 1875]

[237-b] Konusu: *Aydın’daki Ramazan Paşa Hamamı’nda kiracı olan Aydın Zımmiyan Mahalleli Hristo’nun parasını ve eşyasını çalan Kunduracı Giritli Yanako’nun Ceza Kanunu’nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs’taki hapisaneler ıslah edilene kadar yedi sene müddetle vilayet merkezinde prangaya vurulmasına; Yanako’ya yataklık eden Kantarcı İbrahim’in ise 230. maddenin ilavesi gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [5 Aralık 1875]*

Evrak Numarası: 778

Bu dahi

Aydın Mahallâtından Zımmiyân Mahalleli Hristo’nun taht-ı istîcârında bulunan Aydın’da vâki‘ Ramazân Paşa Hamamı’ndan nukûd ve eşyâsını sirkat eden Kunduracı Giritli Yanako ile merkûma yataklık eden Kantarcı İbrâhim haklarında icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fi 11 Şa‘bân sene 92 [12 Eylül 1875] târihli ve doksan beş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası evrâk-ı müteferri‘asıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı ‘Adliye’ye lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran merkûm Yanako’nun zikr olunan hamamın kapusu kilidiyle dolab ve sanduk şikest ederek fi‘l-i sirkate cür’et ettiği ve Kantarcı İbrâhim’in dahi sârik-i merkûma yataklık eylediği ihbârât-ı vâkî‘a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine binâ’en merkûmândan Yanako’nun Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Rebû’l-evveli’nin onuncu

gününden [27 Nisan 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr yedi sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta bulunan mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar üzerine gönderilecek mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde pranga-bend edilmeleri karâr-ı vâki' iktizâsından bulunduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten merkez vilâyetde pranga-bend edilmesi ve Kantarcı İbrâhim'in dahi iki yüz otuzuncu madde-i kânûniyenin 'ilâvesi hükmüne tevfiikan ve mâh-ı mezkûrun sekizinci gününden [25 Nisan 1874] i'tibâren kezâlik ba'de't-teşhîr üç sene müddetle re's-i livâda küreğe konulması divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî selh-i Şevvâl sene 92 ve fî 17 Teşrîn-i Sâni sene 91 [28 Kasım 1875 ve 29 Kasım 1875] târihi ve yedi yüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ol-vechile icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 7 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)92 [5 Aralık 1875]

[238-a] Konusu: *Aydın Sancağı Buldan Kazası civarındaki Çiftlik isimli yerde oturan Kızıl Işıklı aşiretinden Hacı Musa'yı tartışma esnasında sinirlenerek istemeden öldüren Kıçık Kırık Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilene kadar vilâyet merkezinde prangaya konulmasına karar verilmiştir. [6 Aralık 1875]*

Evrak Numarası: 780

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı dâhilinde vâki' Buldan Kazâsı civârında kâ'in yine Çiftlik nâm mahalde sâkin Kızıl Işıklı 'aşîretinden Hacı Mûsâ'yı esnâ-yı münâza'ada feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin katl eylediği ihbârât-ı vâki'a ile tebeyyün eden Kıçık Kırık Oğlu Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Rebû'l-evveli'nin dokuzuncu gününden [17 Mayıs 1872] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde pranga-bend edilmeleri karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan merkûmun dahi ol-vechile merkez vilâyetde ol-vechile pranga-bend edilmesi vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 13 Şa'bân sene 92 [14 Eylül 1875] târihli ve yüz iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i

Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî selh-i Şevvâl sene 92 ve fî 17 Teşrîn-i Sâni sene 91 [28 Kasım 1875 ve 29 Kasım 1875] târihi ve yedi yüz seksen numerosu ile murakkaman verilen mazbata ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 8 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)92 [6 Aralık 1875]

[238-b] Konusu: *Aydın Kasabalı Bosacızade Hacı Mustafa Ağa'nın azat edilmiş kölesi olan Zenci Abdullah'ın parmaklarını kesen zaptiye askerlerinden Kürt Ali'nin Ceza Kanunu'nun 177. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına, yaralının cerrah masrafiyla çalışmadığı günlerdeki maddi kaybını ödemesine karar verilmiştir. [8 Aralık 1875]*

Evrak Numarası: 789

Bu dahi

Aydın Kasabalı Bosacı-zâde Hacı Mustafâ Ağa'nın gulâm-ı mu'takı Zenci Abdullah'ın cârihi olan 'asâkir-i zabtiyeden Kürd Ali hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîleleri makâmından vârid olan fî 29 Receb sene 92 [31 Ağustos 1875] târihli ve seksen dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle evrâk-ı mezbûre miyânında bulunan i'lâm-ı şer'î me'âli cânib-i fetvâ-hâneden tasdîk olunmayub lâzım gelen suver-i ıslâhiye zahrına işâret kılınmıştır tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Ali'nin feverân-ı gazab hâlinde kasatura ile mezbûr Abdullah'ın parmaklarını cerh ve ta'tîl eylediği ihbârât-ı vâkı'a ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin on üçüncü gününden [28 Temmuz 1874] i'tbâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle re's-i livâda küreğe konulması ve masârif-ı cerrâhiye ve ücret-i eyyâm-ı mu'attala olmak üzere üç yüz guruşun dahi cârih-i merkûmdan bi't-tahsîl mecrûh-ı merkûma i'tâsı divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 2 ZA (Zi'l-ka'de) sene 92 ve fî 19 Teşrîn-i Sâni sene 91 [30 Kasım 1875 ve 1 Aralık 1875] târihi ve yediyüz seksen dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve mezbûr i'lâm zahrına muharrer

işâret mûcibince ıslâh etdirilmek üzere leffen i'âde kılınmış olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 10 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)92 [8 Aralık 1875]

[239-a] Konusu: *Aydın Sancağı Bozdoğan Kazası Arpaz Nahiyesi civarındaki Kuru Ovası'nda misafir olarak kalmakta olan Kıpti tayfasından Usta Oğlu Abdullah, yine Kıpti tayfasından Kel Mehmet Oğlu Arap Ali tarafından öldürülmüştür. Arap Ali'nin Ceza Kanunu'nun 189. ve 190. maddeleri gereğince üç sene müddetle liva merkezinde hapsedilmesine karar verilmiştir. [10 Aralık 1875]*

Evrak Numarası: 494

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı mülhakâtından Bozdoğan Kazâsı'na muzâf Arpaz Nâhiyesi civârında Kuru Ovası'nda müsâfireten ikâmet etmekte olan hayme-nişîn Kıptî tâ'ifesinden Usta Oğlu Abdullah'ı katl eden tâ'ife-i mezbûreden Kel Mehmed Oğlu Arab Ali nâm şahıs hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîleleri makâmından vârid olan fî 6 Şa'bân sene 92 [7 Eylül 1875] târihli ve doksan bir numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla berâber Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezbûrun bi'l-mukâbele merkûm Arab Ali'den sūduru ihbârât-ı vâkı'a ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz seksen dokuzuncu ve yüz doksanuncu maddeleri ahkâmına tevfikkan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Şa'bânı'nın yirmi altıncı gününden [8 Ekim 1874] i'tibâren üç sene müddetle merkez-i livâda habs olunması husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı ve merkûm Arab Ali'nin bu tühmet-i katli 'atf ettiği Mehmed'in fi'l-i katilde berâat-i zimmeti sâbit olduğundan salıverilmiş olması mûcib ü becâ görüldüğü divân-ı mezkûrun Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden fî 2 ZA (Zi'l-ka'de) sene 92 ve fî 19 Teşrîn-i Sâni sene 91 [30 Kasım 1875 ve 1 Aralık 1875] târihi ve yedi yüz doksan dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ol-vechile icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 12 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)92 [10 Aralık 1875]

[239-b] Konusu: *Bergama Kazası dahilindeki Poyracık Çayırılığı 600 dönümden ibaret olup miri arazidir. Bir seneliği 4.000 ila 7.000 kuruş karşılığında kiraya verilmektedir. Ancak önceden buraya Dağistan muhacirleri gönderilmiş, orada*

yerleşerek tarım yapmaları halinde ileride kiradan ziyade öşür vergisinin alınacağı, bu muhacirlerin yerleşmesine elverişli başka bir yer bulunmadığı, bu nedenle sözü edilen çayırılığın onlara bırakılması gerektiği üzerine Aydın Vilayeti tarafından Maliye ve Zaptiye Nezaretlerine telgraflar gönderilmiştir. Maliye ve Zaptiye Nezâretleri arasındaki görüşmeleri içeren tezkireler ise Şura-yı Devlet'e gönderilmiştir. Buna cevâben Şura-yı Devlet tarafından gönderilen mazbatada sözü edilen muhacirlerin iki sene önce gönderilmelerine rağmen henüz orada iskan olunmadıkları ve bu durumun çayırılığın onlara bırakılmasına engel olduğu belirtilmiştir. Öncelikle orada iskan edilmeleri, sonrasında ise sözü edilen çayırılığın kira bedeli alınmaksızın kendilerine bırakılması ifade edilmiştir. [8 Aralık 1875]

Evrak Numarası: 467

Bu dahi

Bergama Kazâsı dâhilinde kâ'in Poyracık Çayırılığı altı yüz dönümden 'ibâret ve emlâk-ı mîrîden olarak bir seneliği dört bin guruşdan yedi bin guruşa kadar îcâr kılınmakta ise de mukaddemâ li-ecli'l-iskân gönderilmiş olan Dağıstan muhâcirlerinden orada iskânları hâlinde zirâ'at olunarak ilerüde îcârdan ziyâde 'öşür olacağı ve bunların îvâsına elverişli başka mahall bulunmadığı beyânıyla mezkûr çayırılığın ânlarla terk ve tahsîsine dâ'ir vilâyet-i celîlelerinden çekilen telgrâf-nâmeler üzerine Mâliye Nezâret-i Celîlesi ve Zaptiye Defter-i Hâkânî nezâretleriyle cereyân eden muhâberâtı şâmil olan tezâkir Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle muhâcirîn-i merkûmenin ol tarafa sevki iki sene mukaddem olduğu hâlde münâsib arâzî bulunamamasından nâşî emr-i iskânları henüz icrâ olunamayub hâl-i müsâferetde kaldıkları ve mebhûsün-'anh olan çayırın bunlara terk ve tahsîsi âtiyen daha ziyâde menâfî'i müstelzem olacağı anlaşıldığından sâye-i mekârim-vâye-i hazret-i mülûkânede muhâcirîn-i merkûmenin esbâb-ı sa'âdet-i hâlleri istihsâl olunmak üzere ta'lîmât-ı mahsûsası ahkâmına tevfikân orada tavattun ve iskânlarıyla mezbûr çayırın ânlarla terk ve tahsîs ve bedel-i îcârının terkîn-i kaydı husûsunun savb-ı vâlâlarına ve nezâret-i müşârün-ileyhâya iş'ârı bâ-mazbata ifâde olunarak îcâbı icrâ ve keyfiyet nezâret-i müşârün-ileyhâya beyân ve inbâ kılınmış olmanın mahallince dahi iktizâsının sür'at-ı icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 10 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (1)292 [8 Aralık 1875]

[240-a] **Konusu:** İşlediği suçtan dolayı yedi seneden beri Kıbrıs'ta küreğe konulmuş olan Artin isimli kişinin verem hastalığına yakalanmasından ve hastalığının şiddetlenmesinden dolayı ceza müddetini tamamlamak üzere İzmir'e gönderilmesi uygun görülmüştür. [17 Aralık 1875]

Evrak Numarası: 805

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Töhmety-i vâkı'asına mebnî yedi sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmuş olan Artin nâm şahıs verem 'illetine mübtelâ olarak kendüsünün Kıbrıs'ta bulunması 'illetinin teşdîdini mûcib olacağı Kıbrıs Mutasarrıflığı'ndan cevâben gelen tahrîrât ile melfûf raport me'âllerinden anlaşıldığı cihetle merkûmun bakiyye-i müddet-i mahkûmesinin İzmir'de ikmâl etdirilmesi Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden verilen müzekkere üzerine tensîb olunarak merkûmun mahfûzen İzmir'e i'zâmı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na bildirilmiş olmağla vusûlünde müddetinin orada ikmâl ettirilmesi siyâkında şukka.

Fî 19 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)92 [17 Aralık 1875]

[240-b] **Konusu:** Manisa Kazası Horoz Köyü'nde Uurlalı Yani'nin ölümünden ve Midilli'li Panayot'un yaralanmasından sorumlu olan Ayvalıklı Andon'un Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, on beş sene müddetle Kıbrıs'ta hapishaneler ıslah edilene kadar geçici olarak İzmir'de prangaya vurulmasına, 178. madde gereğince yaralının 500 kuruş cerrah masrafının ve çalışmadığı günlerin bedelinin kendisinden tahsil edilerek Panayot'a verilmesine karar verilmiştir. [26 Aralık 1875]

Evrak Numarası: 809

Bu dahi

Mağnisa Kazâsı'na tâbi' Horos Karyesi'nde Uurlalı Yani'nin katl ve Midillü'lü Panayot'un cerh olunmalarından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 22 Şa'bân sene 92 [23 Eylül 1875] târihli ve yüz yedi numarolu tahrîrât ile Saruhan Sancağı Meclis-i Temyîzi'nin Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası Divân-ı Ahkâm-ı 'Adliye'ye lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran fi'l-i katl (ve) cerhin Ayvalıklı Andon'dan sūduru ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûm Andon'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i

kânûniyede murakkam kâ'ideye tevfiikan ve târih-i tevkîfi olan seksen dokuz senesi Zi'l-ka'desi'nin on altıncı gününden [15 Ocak 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de pranga-bend edilmesi ve yüz yetmiş sekizinci madde mûcibince beşyüz gurusş masârıf-ı cerrâhiye ve ücret-i eyyâm-ı mu'attalanın kendisinden bi't-tahsîl mezbûr Panayot'a i'tâsıyla maktûl-i merkûmun vereseşi zuhûrunda taleb ve istid'âları üzerine mürâfa'a-i şer'iyyesinin dahi icrâsı murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 28 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)92 [26 Aralık 1875]

[241] Konusu: *Manisalı Eskici Mehmet, Zenci Ali Çavuş ve Kara Ali Oğlu Mehmet isimli kişiler Manisa'ya bir saat mesafede kimsenin kalmadığı Ak Pınar Kahvehanesi'nde Manisa Küçük Cirane³⁶¹ Mahallesi'nde oturan ve müderrislerden olan İbrahim Efendi'nin ellerini bağlayıp akçe ve eşyasını çalmışlardır. Sözü edilen kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra altışar sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilene kadar İzmir'de prangaya vurulmalarına, çalıntı eşyalardan ortaya çıkarılmayan saatin parasının Ceza Kanunu'nun 46. maddesi gereğince sahibine verilmesine karar verilmiştir. [2 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 821

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mağnisa'da Küçük Cirâne Mahallesi sâkinlerinden ve müderrisinden İbrâhim Efendi'nin akçe ve eşyası gasb olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 26 Şa'bân sene 92 [27 Eylül 1875] târihli ve yüz on altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Mağnisalı Eskici Mehmed ve Zenci Ali Çavuş ve Kara Ali Oğlu Mehmed'in efendi-yi mûmâ-ileyhin Mağnisa'ya bir sâ'at mesâfede derûnunda kimse ikâmet etmeyen Ak Pınar Kahvehânesi derûnuna alub ve

³⁶¹ Bu mahallenin Çaprâstlar-ı Sagîr olması muhtemeldir.

ellerini bağlayub darb ile gasb-ı mâla cür'et ettikleri ikrârları ve emârât ile tebeyyün edüb efendi-yi mûmâ-ileyh hakkında îkâ' olunan mu'âmele-i cebriyeye esbâb-ı müşeddideden bulunduğu mebnî merkûmûn Eskici Mehmed ve Arab Ali Çavuş ve Kara Ali Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i tevkîfleri olan doksan iki senesi Rebû'l-evveli'nin dördüncü gününden [10 Nisan 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr altışar sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmaları lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olduğundan eşhâs-ı merkûmenin dahi müddet-i mezkûre ile İzmir'de pranga-bend edilmeleri ve eşyâ-yı magsûbiyeden zâhire çıkarılamayan sâ'atin tahakkuk edemeyen fiyat-ı hakîkiyesinin dahi kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince bi'l-istihsâl sâhibine i'tâsı nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 26 ZA (Zi'l-ka'de) sene 92 ve fî 13 Kânûn-ı Evvel sene 91 [24 Aralık 1875 ve 25 Aralık 1875] târihi ve sekiz yüz yirmi bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 5 Zi'l-hicce Sene (12)92 [2 Ocak 1876]

[242] Konusu: *Saruhan Sancağı Bergama Kazası Küçükbeyli Köyü ahalisinden Hacı Mehmet'in Oğlu İbrahim'i kavga sırasında öldüren aynı köyden Aşçı Oğlu Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilene kadar vilayet merkezinde prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [3 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 830

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Bergama Kazâsı'na tâbi' Küçükbeğli Karyeli Hacı Mehmed Oğlu İbrâhim'in kâtili olan yine o karyeli Aşçı Oğlu Mustafâ hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 15 C (Cemâziye'l-âhir) sene 92 [19 Temmuz 1875] târihli ve elli dört numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde müdde'î-i asîl ve velî ve vekîl el-Hac Mehmed

müdde‘â-‘aleyh Mustafâ’nın inkârına mukârin tasaddî eylediği da‘vâyı isbât edemeyüb talebiyle müdde‘â-‘aleyh merkûma ber-nehc-i şer‘î yemîn verildiği muharrer olmasıyla bu-sûretde müdde‘î-i mezbûr da‘vâ-yı mezkûresiyle müdde‘â-‘aleyh merkûma bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdir olmayub ancak mûcib-i katli münferiden müdde‘â-‘aleyh merkûmdan da‘vâ karye-i mezkûre ahâlîsinden olduğu cihetle ehl-i karyeden kasâme ve diyeti sâkıt olmamağla tâlib oldukları hâlde cümle verese için verese-i kibâr tâlib olmazlar ise yalnız verese-i sığâr için bir vasî nasbıyla ehl-i karye üzerine kasâme ve diyet da‘vâsının icrâsı lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hânedan i‘lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Mustafâ’nın esnâ-yı münâza‘ada feverân-ı gazabıyla min-gayr-i ta‘ammüdin mezbûr İbrâhim’i cerh ve katl eylediği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Mustafâ’nın Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan doksan senesi Ramazânı’nın ikinci gününden [24 Ekim 1873] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs’ta küreğe vaz‘ı lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karârlaştırılmış olmağla merkûm Mustafâ’nın dahi ol-vechile muvakkaten merkez vilâyetde pranga-bend edilmesi nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fi 29 Zi’l-ka‘de sene 92 ve fi 16 Kânûn-ı Evvel sene 91 [27 Aralık 1875 ve 28 Aralık 1875] târihi ve sekiz yüz otuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması ve bu makûle kasâme maddelerinin Meclis-i Ahkâm-ı ‘Adliye’nin der-dest-i tertîb olan kitâbü’l-muhâkemesi tanzîm oluncaya kadar te’hîri Mecelle Cem‘iyeti kararı iktizâsından olmağla zikr olunan kasâme mes‘elesinin dahi tasdîki lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 6 Zi’l-hicce Sene (12)92 [3 Ocak 1876]

[243-a] Konusu: *İzmir’in Dağ Mahallesi’nde oturan Hatice Hatun’un geceleyin evinin duvarından atlayıp kapısının ve sandığının kilitlerini kırarak hırsızlık yapan Urlalı Mehmet Ali’nin Ceza Kanunu’nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle küreğe konulmasına, çalıntı eşyanın fiyatının kendisinden alınarak Hatice’ye verilmesine karar verilmiştir. [14 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 850

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir’de kâ’in Dağ Mahallesi sâkinelerinden Hatîce Hâtun’un gece hânesi duvarından aşarak kapu ve sandık kilidlerini kırub fazîha-i sirkate ictisârı vâki‘ olan ikrârı ile tebeyyün eden Uralı Mehmed Ali’nin Kânûn-ı Cezâ’nın ikiyüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ‘ideye tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Cemâziye’l-âhiresi’nin guresinden [16 Temmuz 1874] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması ve eşyâ-yı mesrûka ele geçirülememesiyle tebeyyün edecek fiyât-ı hakîkasının merkûmdan bi’t-tahsîl mezbûre Hatîce Hâtun’a i‘tâ olunması vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 7 Ramazân sene 92 [7 Ekim 1875] târihli ve yüz otuz yedi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası üzerine ‘Adliye Nezâret-i Celîlesi’nin Muhâkemât-ı Cezâ’iyye Dâ’iresi’nden fî 4 Z (Zi’l-hicce) sene 92 ve fî 20 Kânûn-ı Evvel sene 91 [1 Ocak 1876] târihi ve sekiz yüz elli numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 17 Zi’l-hicce Sene (12)92 [14 Ocak 1876]

[243-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Karaağaç Kasabalı Bulgurcu Oğlu Arif’i öldürmek amacıyla yaralayan abisi Mustafa’nın Ceza Kanunu’nun 180. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına, yaralının cerrah masrafı olan 800 kuruşun kendisinden tahsil edilmesine karar verilmiştir. [26 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 873

Bu dahi

Saruhan Sancağı’nda vâki‘ Karaağaç Kasabalı Bulgurcu Oğlu Ârif’in cerh edilmesinden dolayı icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 11 Ş (Şa‘bân) sene 92 [12 Eylül 1875] târihli ve doksan iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbatası ve evrâk-ı müteferri‘ası ‘Adliye Nezâret-i Celîlesine lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘î me’âli cânib-i fetvâ-hânedan tasdîk olunmayub lâzım gelen suver-i ıslâhiye zahrına işâret olunduğuna ve medlûl iş‘âra nazaran cerh-i mezkûrun esnâ-yı münâza‘ada i‘dâm kasdıyla merkûmun birâderi Mustafâ cânibinden sūdûr etdiği bi’t-te’vîl vâki‘ olan ikrârı ve ihbârât ile mütebeyyin

olduğuna mebnî cârih-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz sekseninci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Ramazânı'nın sekizinci gününden [19 Ekim 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması ve darb ve cerhin derecesine göre hükm olunacak diyet veyâhûd mikdâr-ı ma'lûm-ı meblâğın ve masârif-ı cerrâhiye olarak takdîr olunan sekiz yüz guruşun dahi kendüsünden istihsâl kılınması nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ'ıyye Dâ'iresi'nden 19 Z (Zi'l-hicce) sene 92 ve fî 4 Kânûn-ı Sâni sene 91 [16 Ocak 1876] târihi ve sekiz yüz yetmiş üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş ve mezbûr i'lâm-ı şer'î zahrına muharrer işâret mûcibince ıslâh ve tebdîl etdirilmek üzere leffen i'âde kılınmış olmağla icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Zi'l-hicce Sene (1)292 [26 Ocak 1876]

[244] Konusu: *Aydın'ın merkezindeki Kutb-ı Ala Mahallesi'nde oturan Deştiban İsmail'i istemededen öldüren Eski Çiftlik Köyü ahalisinden Gemici Kara Mehmet Oğlu Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 177. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilinceye kadar vilayet merkezinde prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [26 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 867

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Nefs-i Aydın'da kâ'in Kutb-ı A'lâ Mahallesi sâkinlerinden Deştibân İsmâîl'in katl olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 21 Ramazân sene 92 [21 Ekim 1875] târihli ve yüz elli iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran livâ-i mezkûra tâbi' Eski Çiftlik Karyesi ahâlîsinden Gemici Kara Mehmed Oğlu Süleyman'ın katl kasdıyla olmaksızın mezbûr İsmâîl'i darb ederek mazrûb-ı merkûmun darb-ı mezkûrdan müte'essiren vefât eylediği merkûm Süleyman'ın mu'arrız ikrârda ve Berber Mustafâ'nın zevcesi Şerîfe'nin maa'l-kasem merkez-i ihbârda vukû' bulan ifâdeleri ve vâki' olan delâ'il ve emârât ile tebeyyün etmiş olduğuna mebnî merkûm Süleyman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Saferi'nin yirmi ikinci gününden [1 Mayıs 1872]

i'tibâren ba'de't-teşhîr Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten merkez vilâyetde pranga-bend edilmesi nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ'îyye Dâ'iresi'nden fî 18 Z (Zi'l-hicce) sene 92 ve fî 4 Kânûn-ı Sâni sene 91 [15 Ocak 1876 ve 16 Ocak 1876] târihi ve sekiz yüz altmış yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 Zi'l-hicce Sene (1)292 [26 Ocak 1876]

[245] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Ula Nahiyesi Kızılyaka Köyü ahalisinden Molla Hüseyin Oğlu Hüseyin'i darp ederek kızı Hatice'yi zorla kaçıran ve ırzına geçen aynı köylü Koca Ömer Oğulları Ali Çavuş, Murat, Mustafa, Koca Hasan Oğlu Mustafa, Yetim Hamza Oğlu Mehmet Ali ve İbrahim Oğlu Alim isimli kişilerden Koca Ömer Oğlu Mustafa eceliyle vefat ettiğinden hakkında cezaya gerek kalmamıştır. Ali Çavuş'un Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra kızın babasını dövmesi şiddet sebebi sayılarak beş sene müddetle liva merkezinde küreğe konulması, bekaret bedeli olan 750 kuruşun kendisinden alınarak Hatice'ye verilmesi uygun görülmüştür. Yukarıda sözü edilen ve kızın kaçırılmasına yardım eden diğer kişilerin ise 206. madde ilavesinin birinci fıkrası gereğince Murat'ın uygunsuz kişilerden olması nedeniyle iki yıl, diğerlerinin birer yıl haps edilmelerine karar verilmiştir. [30 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 895

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Ula Nâhiyesi'ne tâbi' Kızıl Yaka Karyeli Molla Hüseyin Oğlu Hüseyin'in gece hânesinden bikri-i baliğâ kızı Hatice'nin cebren kaldırılıb bikri izâle edilmesinden dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celileleri makâmından vârid olan 29 Ş (Şa'bân) sene 92 [30 Eylül 1875] târihli ve yüz on dokuz numarolu tahrîrât ile bâlâsı istintâklü Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın melfûf mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla berâber 'Adliye Nezâret-i Celilesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran karye-i mezkûreli Koca Ömer Oğulları Ali Çavuş ve Murad ve Mustafâ ve Koca Hasan Oğlu Mustafâ ve Yetim

Hamza Oğlu Mehmed Ali ve İbrâhim Oğlu Âlim nâm şahıslar birlikde olarak leylen ve müsellahan hâne-i mezbûru basub Hüseyin'i darb ile Hafıce'yi cebren kaldırub dağa getürerek bunlardan Ali Çavuş mezbûrenin bikrini izâle etdiği ve diğerlerinin de mu'âvenetde bulundukları içlerinden Hüseyin Oğlu Mustafâ ve Mehmed Ali'nin ikrârları ve merkûm Ali Çavuş'un bi't-te'vîl vâki' olan i'tirâfı ve ihbârât ve emâre ile tahakkuk etmiş ve merkûm Koca Ömer Oğlu Mustafâ'nın ecel-i mev'ûduyla vefât eylemiş olmasıyla hakkında ta'yîn-i cezâya mahal kalmadığına mebnî merkûmûndan Ali Çavuş'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan bir senesi Zi'l-ka'desi'nin on üçüncü gününden [22 Aralık 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr mezbûrenin pederini döğmesi sebab-i şiddet 'add olunarak beş sene müddet(le) merkez-i livâda küreğe vaz'ıyla berâber zamân-ı bikr olmak üzere mahallince takdîr olunan yedi yüz elli guruşun dahi kendüsünden bi't-tahsîl mezbûreye verilmesi ve eşhâs-ı sâ'ire-i merkûmenin kız kaçırılmada müşterek bulduklarından nâşî iki yüz altıncı madde-i kânûniye 'ilâvesinin fikra-i evvelisi hükmüne tatbîkan mukaddemâ tevkiif edildikleri müddet mahsûb olunmak üzere Murad'ın uygunsuz eşhâsdan bulunduğu cihetle iki yıl ve Âlim ve Mehmed Ali ve Mustafâ'nın dahi şimdiye kadar bu misillü ef'âl-i fecî'aya cür'et etmiş oldukları tahakkuk etmesiyle birer sene müddetle habs olunmaları husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 23 Z (Zi'l-hicce) sene 92 ve fî 8 Kânûn-ı Sâni sene 91 [20 Ocak 1876] târihi ve sekiz yüz doksan beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ber-vech-i muharrer ifâ-yı muktezâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 3 Muharrem Sene (1)293 [30 Ocak 1876]

[246-a] Konusu: *Aydın Sancağı Söke Kasabası'ndaki Konak Mahallesi'nde yaşıyan Halil Oğlu Mehmet'i istemedenden öldüren Deştiban Cabbar Oğlu Osman'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilene kadar vilayet merkezinde prangaya vurulmasına karar verilmiştir. [30 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 885

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Aydın Sancağı mülhakâtından Söke Kasabası'nda Konak Mahallesi ahâlîsinden olub yine bu mahalleli Halîl Ođlu Mehmed'in kâtili olan Deřtibân Cabbâr Ođlu Osman hakkında icrâ kılınan tedkikâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden tevârüd eden 4 N (Ramazân) sene 92 [4 Ekim 1875] târihli ve yüz yirmi yedi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katli mezbûrun esnâ-yı münâza'ada feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Osman'dan sūdûr eylediği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Osman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan iki senesi Rebû'l-âhiri'nin yirminci gününden [26 Mayıs 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beř sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta bulunan mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar oraya gönderilecek mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde pranga-bend edilmeleri karâr-ı vâki' iktizâsından bulunduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten merkez vilâyetde pranga-bend edilmesi nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî 20 Z (Zi'l-hicce) sene 92 ve fî 5 Kânûn-ı Sâni sene 91 [17 Ocak 1876] târihi ve sekiz yüz seksen beř numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 3 Muharrem Sene (1)293 [30 Ocak 1876]

[246-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Yarengüme Kasabası ahalisinden Karsana Oğlu Osman ve Yusuf Kethüda Oğlu Süleyman isimli kişiler, yine bu kasabalı Katırcı Oğlu Topal Süleyman'ın dükkanının asma kilidine anahtar uydurarak dükkanına girmişler ve eşyasını çalmışlardır. Bu nedenle sözü edilen kişilerin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edilerek üçer sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmalarına, şüphe üzerine gözaltına alınıp suçlu olduğuna dair delil bulunamayan Osman'ın kardeşi Kara Ahmet'in kefalet altından çıkarılmasına karar verilmiştir. [31 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 898

Bu dahi

Menteşe Sancağı'na tâbi' Tavas Kazâsı'nda vâki' Yârengüme Kasabası ahâlîsinden olup yine bu kasabalı Katırcı Oğlu Topal Süleyman'ın dükkânından eşyâsını sirkat eden Karsana Oğlu Osman ve Yusuf Kethüdâ Oğlu Süleyman haklarında icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlesinden vârid olan 29 Ş (Şa'bân) sene 92 [30 Eylül 1875] târihli ve yüz yirmi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle sûret-i iş'âra nazaran merkûmân Osman ve Süleyman'ın zikr olunan dükkânın asma kilidine anahtar uydurarak irtikâb-ı sirkat eyledikleri ikrârları ve emârât ile tebeyyün etdiğine mebnî merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın ikiyüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfleri olan doksan bir senesi Şevvâli'nin yirmi sekizinci gününden [8 Aralık 1874] i'tibâren üçer sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve şübhe üzerine taht-ı istintâka alınub bu fezâhatde medhali sâbit olmayan mezbûr Osman'ın karındaşı Kara Ahmed'in kayd-ı kefâletden çıkarılması becâ idüğü nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden fî 23 Z (Zi'l-hicce) sene 92 ve fî 8 Kânûn-ı Sâni sene 91 [20 Ocak 1876] târihi ve sekiz yüz doksan dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-ı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 Muharrem Sene (1)293 [31 Ocak 1876]

[247-a] Konusu: *Söke Kasabası'nda oturan Zenci Barka isimli kişinin zehirlenmesinden sorumlu tutulan Zenci Barka'nın karısı Hoş Kadem'in Ceza Kanunu'nun 174. maddesi gereğince on beş sene müddetle küreğe konulmasına Vilayet Temyiz Divanı tarafından karar verilmiştir. Ancak Hoş Kadem verdiği ifadede, zehri Aktar Hacı Hüseyin'den fareleri zehirlemek için aldığını, fincana koyup hazırladığı halde unutup içine kahve koyarak kocasına verdiğini, hatta kendisi de birkaç yudum içerek kendinden geçtiğini söylemiştir. Bu durumdan kocasını kazara zehirlediği anlaşılan Hoş Kadem'in hapiste olması Ceza Kanunu'nun 182. maddesi gereğince yeterli görülerek serbest bırakılması uygun görülmüştür. Kendisine kefilsiz zehir satan aktara ise Ceza Kanunu'nun 196. maddesi gereğince üç ay hapis cezası verilmiş, nakit cezası olarak da bir adet Osmanlı altını alınmıştır. [31 Ocak 1876]*

Evrak Numarası: 874

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Söke Kasabası'nda sâkin Zenci Barka nâm kimesnenin tesmîm edilmesinden dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 24 Receb sene 92 [26 Ağustos 1875] târihli ve yetmiş dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Barka'yı zevcesi Hoş Kadem'in tesmîm eylediği ihbârât ile tebeyyün eylediğinden Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesine tevfi'kan on beş sene müddetle küreğe konulmasına oraca hükm olunmuş ise de mezbûrenin vukû'u haber verilen ikrârî fareleri itlâf için Attâr Hacı Hüseyin'den almış olduğu semmü'l-fârı fincana koyub hâzırlamış olduğu hâlde unutup içine kahve vaz'ıyla zevci merkûma verdiğini ve bir iki yudum kendüsü dahi içerek gaşeyân etdiğini ifâdeden 'ibâret olub emârât-ı sâ'ire dahi bir gûne sûy-i kasdı mutazammın olduğundan şu hâlde emr-i tesmîmin hatâ'en vukû'u anlaşıldığına ve mezbûre Hoş Kadem'in seksen yedi senesi Zi'l-hiccesi'nin on yedinci gününden berü [10 Mart 1871] güzerân eden müddet-i habsi yüz seksen ikinci madde-i kânûniye mûcibince ma'a ziyâde hakkında cezâ-yı kâfi olduğuna binâ'en hemen salıverilmesinin savb-ı vâlâlarına iş'ârı ve merkûm Attâr'ın keflisiz semmü'l-fâr fûruht etmiş olmasından dolayı yüz doksan altıncı madde-i kânûniyeye tevfi'kan üç mâh müddetle habs edilerek cezâ-yı nakdî olmak üzere kendüsünden bir 'aded Osmanlı altını alınmış olması yolunda idüğü nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden 20 Z (Zi'l-hicce) sene 92 ve fî 5 Kânûn-ı Sâni sene 91 [17 Ocak 1876] târihi ve sekiz yüz yetmiş dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın sür'at-i icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 Muharrem Sene (1)293 [31 Ocak 1876]

[247-b] Konusu: *Aydınlı Meyhaneci Dünya Oğlu Yorgi'nin mağazasının kapısını gece vakti anahtarla açarak bir tulum zeytinyağı çalan Aydınlı Manol Oğlu Baron Panayot, Manyaslı Estemat Oğlu Pabuçcu Nikola ve Dimetokalı Yani Oğlu Hiristo'nun Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmalarına, sözü edilen yağ çalıntı olduğunu bilmeden emanet olarak mağazasında tutmayı kabul eden Meyhaneci çırağı Çerikot Panayot'un kefalet altından çıkarılmasına karar verilmiştir. [1 Şubat 1876]*

Evrak Numarası: 909

Bu dahi

Aydınlı Meyhâneci Dünyâ Oğlu Yorgi'nin mağazası kapusına gece vakti anahtar uydurarak derûnundan bir tulum revgân-ı zeyt sirkat eyledikleri ikrârları ve emârât ile tebeyyün eyleyen Aydınlı Manol Oğlu Baron Panayot ve Manyaslı Estemat Oğlu Pabuççu Nikola ve Dimetokalı Yani Oğlu Hırsto'nun Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsleri olan doksân iki senesi Rebîü'l-evveli'nin yedinci gününden [13 Nisan 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları mezkûr yağı mesrûk olduğunu bilmeyerek emâneten mağazasında kabûl eylemiş idüğü sâbit olduğu cihetle mükeffelen salıverilen Meyhâneci Çırağı Çerikod Panayot'un kayd-ı kefâletden dahi çıkarılması vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 14 Receb sene 92 [16 Ağustos 1875] târihli ve altmış dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Muhâkemât-ı Cezâ'iyye Dâ'iresi'nden 23 Z (Zi'l-hicce) sene 92 ve fî 8 Kânûn-ı Sâni sene 91 [20 Ocak 1876] târihi ve dokuz yüz dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 5 Muharrem Sene (1)293 [1 Şubat 1876]

[248-a] Konusu: *İzmir'in Ali Efendi Mahallesi'nde oturan ve hakaret suçundan yakalanarak Zaptiye Nezaretine gönderilmiş olan Tokatlı Oğlu Ahmet isimli kişinin kaleye kapatılmak üzere Kıbrıs'a gönderilmesi uygun görülmüştür. [12 Şubat 1876]*

Evrak Numarası: 422

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de Ali Efendi Mahallesi sâkinlerinden olub fezâhat-i lisâniyeye cür'et etmesinden nâşî tahte'l-hıfz bâb-ı zaptiyeye gönderilmiş olan Tokadlı Oğlu Ahmed nâm şahsın ber-mûcib-i emsâl kal'a-bend edilmek üzere Kıbrıs'a i'zâmı tensîb olunarak keyfiyet Zabtiye ve sûret-i hâl 'Adliye Nezâret-i Celîlelerine iş'âr ve vusûlünde icrâ-yı icâbı Kıbrıs Mutasarrıflığı'na izbâr edilmiş olduğu beyânıyla şukka.

Fî 16 Muharrem Sene (1)293 [12 Şubat 1876]

[248-b/249] Konusu: *İzmir'de Varilhane önünde bir yeri kumla doldurmak şartıyla alan Nikolaki Mavro Kordato'nun taahhüdünü yerine getirememesinden dolayı İzmir Rıhtım Şirketi bu yeri kumla doldurmuştur. Davacı kendisine haber verilmediğini iddia etse de, şirket bunu gazetelerle duyurduğunu belirtmiştir. Dava Şura-yı Devlet'e*

havale olunmuştur. Şura-yı Devlet, Nikolaki'nin denizden aldığı yeri üç sene içinde doldurmadığından tasarruf hakkının düştüğünü belirtmiş ve şirketin doldurduğu yerin kıymetini Nikolaki'ye ödemesine karar vermiştir. [23 Şubat 1876]

Evrak Numarası: 651

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de Varilhâne pîşkâhında kâ'in mağazalarının önünde olub mukaddemâ bâ-sened der'uhde ve duvâr inşâsıyla imlâsını tasmîm eylediği deryâ mahallinin İzmir Rıhtım Kumpanyası tarafından zabt ve duvârının hedmiyle imlâsına kıyâm olduğu binâ-berîn kumpanyayı protesto etmiş ise de kumpanya cânibinden vaktiyle kendüsüne ihbâr-ı keyfiyet edildiğine dâ'ir ba'zı vâhi cevâblar verildiği ve kumpanyanın ihbâr-ı keyfiyet etdim dediği târihte Der-sa'âdet'de bulunduğunu isbât edeceği beyânıyla mâlının teslîmi veyâhûd kıymet-i sahîhasıyla bu bâbda ve dûçâr olduğu zarâr ü ziyânın istîfâsı Kadıköy sâkinelerinden Papaniya nâm kadının zevci Nikolâki Mavro Kordato tarafından istid'â olunması üzerine vilâyet-i celîlelerinden vârid olan tahrîrâtta mevzû-'ı bahs olan deryâ mahallini mezbûra yetmiş târihinde teferruğ etmesiyle bu misillü deryâdan mahall teferruğ edenler aldıkları mahalli üç sene kadar imlâ edemedikleri hâlde hakk-ı tasarruflarını iskât etmiş olacakları nizâm-ı mahsûsunda musarrah olub binâ'en-'aleyh merkûmenin iddi'â ettiği mahalde nizâmen hakkı kalmamak îcâb edeceği Rıhtım Kumpanyası Direktörlüğü'nden cevâben iş'âr olunub sûret-i iş'âr her ne kadar muvâfık-ı hükm-i nizâm ise de saltanat-ı seniyye ile mezkûr kumpanya beyninde mün'akid olan şart-nâmenin yedinci maddesinde efrâd-ı nâsın 'uhde-i tasarruflarında bulunan deniz kıt'alarını ashâbı iştirâ edeli üç seneyi tecâvüz edüb de henüz imlâ olunmamış bulunur ise imtiyâz fermân-ı 'âlîsi târihinden i'tibâren va'de-i kat'iyeye olmak üzere bir sene ve eğer bundan az müddet mürûr eylemiş ise târih-i iştirâlarından i'tibâren üç sene zarfında mutasarrıf oldukları deniz kıt'alarını kendüleri doldurmağa mecbûr olacakları ve hilâf-ı takdîrinde bunlar için taraflarından verilmiş olan meblâğı te'dîye ile bu kıt'aları kumpanyanın imlâyâ salâhiyeti bulunduğu husûs-ı müsted'â hakkında sâlifü'z-zikr hükm-i nizâma veyâhûd şart-nâme-i mezkûrun yedinci maddesi mündericâtına tevfiik olunacağı mu'âmelede tereddüd hâsıl olduğundan bahisle istifsâr-ı mu'âmele [s.249] edilmiş olmakdan-nâşî keyfiyet Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle arâzî kânûn-nâmesinin yüz otuz ikinci maddesinde her kim izn-i sultânî ile ol mahalli imlâ ile temellük edebilür ve eğer bir kimesne bilâ-izin deryâdan bir mahalli doldurur ise orası

Beytü'l-Mâl'in olub cânib-i mîrîden bedel-i misl ile ol kimesneye ve istinkâf ettiği sûrette bi'l-müzâyede tâlibine satılır deyü muharrer ve şart-nâmenin sâlûfû'z-zikr yedinci maddesi ahkâmı dahi kânûn-nâme-i mezkûru mü'eyyed görüldüğüne mebnî müsted'î-i mûmâ-ileyhe mahall-i mezkûru yetmiş târihinde tasarruf ile ol-vakitden berü mu'attal ve hâliyle bırakmış olmasından dolayı nizâmen hakk-ı tasarrufunu iskât etmiş olacağı ve bu misillü şerâ'it ve nizâmât gazetelerle neşr olunduğundan velâ-siyyemâ bu sâhile zi's-seyr(?) bulunanların şart-nâme-i mezbûr ahkâmına 'adem-i ittılal'arı kâbil-i tasdik olmadığından bilâd-ı sâ'irede bulunmaları hükm-i nizâmdan istisnâya medâr olamayacağına binâ'en Rıhtım Kumpanyası'na mahsûs ve muahhar olan şart-nâme hükmünce mu'âmeleye kumpanyanın hakkı görünmekle müsted'î-i mûmâ-ileyh cevâb-ı redd verilerek mahal-i mezbûr için müsted'î-i mûmâ-ileyhin vermiş olduğu kıymet bi't-tahkîk kumpanya tarafından te'diye etdirülüb icrâsının icrâsı husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı tensîb olunmağın ol-vechile ifâ-yı muktezâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 27 Muharrem Sene (1)293 [23 Şubat 1876]

[249-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Kula Nahiyesi Kalem Köyü'nde yaşayan Mestan Oğlu Ahmet'in karısı Aişe'nin zorla ırzına geçen aynı köyden Akça Mustafa Oğlu Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra, üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına, bekarat bedeli olan 700 kuruşun kendisinden tahsil edilerek Aişe'ye verilmesine karar verilmiştir. [5 Mart 1876]*

Evrak Numarası: 971

Bu dahi

Menteşe Sancağı dâhilinde vâki' Kula Nâhiyesi'ne tâbi' Kalem Karyesi sâkinlerinden olub yine bu karyeli Mestan Oğlu Ahmed'in zevce-i menkûha-i gayr-i medhûletün-bihâsı Âişe'ye sûret-i cebriyede fi'l-i şenî' icrâsıyla bokrini izâle eyleyen Akça Mustafâ Oğlu Hüseyin hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 28 Şa'bân sene 92 [29 Eylül 1875] târihli ve yüz on beş numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle me'âl-i iş'âra göre mezbûr Hüseyin'in cebren fi'l-i şenî' icrâsıyla mezbûre Âişe'nin bokrini izâle eylediği dayısının zevcesi Turçin Hâtun'un ihtiyârî ve Âişe'nin henüz bekâreti zâil olduğunun kâbile tarafından beyân olunması delâleti ile tahakkuk

etmiş olduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târihi mahbûsiyeti olan doksan bir senesi Ramazânî'nın onuncu gününden [21 Ekim 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması ve zamân-ı bîkr olarak takdîr olunan yedi yüz guruşun dahi merkûmdan tahsîliyle mezbûreye verilmesi nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî gurre-i Safer sene 93 ve fî 14 Şubat sene 91 [27 Şubat 1876 ve 26 Şubat 1876] târihi ve dokuz yüz yetmiş bir numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış olmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 8 Safer Sene (12)93 [5 Mart 1876]

[250-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Manisa Kazası Palamut Nahiyesi dahilindeki Seyitoba Köyünde oturan Deli Ahmet'i öldüren aynı köylü Deli Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs'ta hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [5 Mart 1876]*

Evrak Numarası: 968

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Mağnisa'ya tâbi' Palamud Nâhiyesi'ne muzâf Seyyid Oba Karyeli Deli Ahmed'in kâtili olan karye-i mezbûreli Deli Hüseyin Oğlu Mustafâ hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 11 Şa'bân sene 92 [12 Eylül 1875] târihli ve doksan altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle müdde'iyân-ı asîl ve vasî bulunan Hatîce ve Mehmed müdde'â-'aleyh Mustafâ'nın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâyı isbât edemeyüb bi't-tâlib müdde'â-'aleyh ber-nehc-i şer'î yemîn verildiği evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu takdîrde müdde'iyân-ı mezbûrân fimâ-ba'd da'vâyı mezkûreleriyle müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun merkûm Mustafâ tarafından îkâ' eylediği ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tahakkuk edüb fakat fî'l-i katlin ta'ammüden vukû'â geldiği kâ'ideten rûtbe-i sübûta gelemediğinden merkûmun gayr-i müte'ammid i'tibârı

emr-i tabi'î olduğuna mebnî kâtil-i merkûm Mustafâ'nın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i tevkîfi olan doksan iki senesi Saferi'nin altıncı gününden [14 Mart 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr oraca ikrâr verildiği vechiyle on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe konulmaları karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan merkûmun dahi ol-vechile İzmir'de küreğe konulması nezâret-i müşârün-ileyhânın Muhâkemât-ı Cezâ'iyeye Dâ'iresi'nden fî gur-re-i Safer sene 93 ve fî 14 Şubat sene 91 [27 Şubat 1876 ve 26 Şubat 1876] târihi ve dokuz yüz altmış sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 8 Safer Sene (12)93 [5 Mart 1876]

[250-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Bergama Kazası Örenli Köyü ahalisinden Teke Oğlu Mehmet'in kızı Hatice'nin zorla ırzına geçen kişilerden Ali Oğlu Balcı Oğlu Hasan'ın Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra dört sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulması, bekaret bedeli olarak takdir edilen 4.000 kuruşun kendisinden alınarak Hatice'ye verilmesi uygun görülmüştür. Ona yardım eden Süleyman Oğlu Hasan ile Anbar Oğlu Osman'ın ise 206. madde gereğince bir sene hapsedilmeleri uygun görülmüştür. [6 Mart 1876]*

Evrak Numarası: 972

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Bergama Kazâsı'na tâbi' Örenli Karyeli Teke Oğlu Mehmed'in kerîmesi Hatîce'nin cebren bikri izâle olunmasından dolayı icrâ edilen tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 2 Ramazân sene 92 [2 Ekim 1875] târihli ve yüz otuz iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran karye-i mezbûreli Balcı Oğlu Hasan bin Ali ve Kızıl Köy Karyeli Kavur İmam nâm-ı diğeri Anbar Oğlu Osman bin Halîl ve Süleyman Oğlu diğeri Hasan ve hâl-i firârda bulunan Kara Osman nâm şahıslar bi'l-iştirâk cebren mezbûre Hatîce'yi ormana kaçırub içlerinden Balcı Oğlu Hasan mezbûrenin bikrini izâle ettiği Süleyman Oğlu Hasan ile Anbar Oğlu Osman'ın maa'et-

te'vîl vâki' olan ikrârları ve emârât ile tebeyyün etmiş olduğuna mebnî merkûmlardan Balcı Oğlu Hasan'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan bir senesi Şevvâli'nin yirmi altıncı gününden [6 Aralık 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr mezbûrenin vâlidesi İsmihân ile halîlesi Fâtıma'nın darb olunmuş olması esbâb-ı müşeddiden olmağla oraca karâr verildiği vechile dört sene müddetle mahallinde küreğe vaz' ü ilkâ ve zamân-ı bîkr olmak üzere takdîr olunan dört bin guruşun kendüsünden bi't-tahsîl mezbûreye i'tâ edilmesi ve merkûmân Süleyman Oğlu Hasan ile Anbar Oğlu Osman'ın hareket-i vâkı'aları mu'âvenet derecesinde bulunduğuna zehâb ile iki yüz altıncı madde-i kânûniye 'ilâvesi mûcibince beşer mâh müddetle habs olunmalarına oraca karâr verilmiş ise de bunların hareketleri 'âdetâ kız kaçırmakda müşterek olduğundan 'ilâve-i mezbûre hükmüne tevfikân ve târih-i tevkîfleri olan doksan iki senesi Muharremi'nin on dördüncü gününden [20 Şubat 1875] i'tibâren müddet-i mahbûsiyetlerinin birer seneye iblâğ edilmesi ve merkûmûnu fazîha-i mezbûreyi icrâya tahrîk ve teşvîk etdikleri zann olunub taht-ı tevkîfe alınmış ve inde't-tedkîk haklarında bir gûne emâreye destres olunamamış olan Alaca Mustafâ ve Molla Halîl ve Hüseyin'in salıverilmiş olmaları yolunda görüldüğünden kayd-ı kefâletden dahi çıkarılmaları ve firârî-i merkûm Kara Osman'ın ele geçirüldüğünde istintâk ve muhâkemesinin icrâsıyla hâsıl olacak netîceye göre mu'âmele-i mukteziyenin îfâ kılınması husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârî nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî gurre-i Safer sene 93 ve fî 14 Şubat sene 91 [27 Şubat 1876 ve 26 Şubat 1876] târihi ve dokuz yüz yetmiş üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın îfâ-yı muktezâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 9 Safer Sene (12)93 [6 Mart 1876]

[251-a] **Konusu:** *İzmir Sancağı Bayındır Kazası Yusufklar Köyü ahalisinden Cafer Oğlu Mehmet ile Çoban Ahmet'i darp ederek mallarını gasp eden Burgaz Köyü ahalisinden Ahmet Oğlu Osman, Eyüb Oğlu Mustafa ve Süleyman Oğlu İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra dörder sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [21 Mart 1876]*

Evrak Numarası: 12

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki' Bayındır Kazâsı'na tâbi' Yusufkar Karyeli Ca'fer Oğlu Mehmed ile oban Ahmed'in mâlları gasb olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 21 Şa'bân sene 92 [22 Eylül 1875] târihli ve yüz sekiz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel ve musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Burgaz Karyeli Osman bin Ahmed ve Mustafâ bin Eyüb ve Bedel İbrâhim bin Süleyman merkûmân Mehmed ile oban Ahmed'i darb ederek mâllarını gasb eyledikleri İbrâhim ve Mustafâ'nın sebk eden ikrârları ihbârât ve eşyâ-yı magsûbenin defn eyledikleri mahalde bulunması delâleti ile tebeyyün edüb ancak merkûmlar dağlarda ve kırlarda müsellahan gezerek rast geldiklerini soyar eşkiyâ makûlesinden olmadıkları cihetle hareket-i vâki'alarının oraca kuttâ'-i tarîk cezâlarına dâ'ir olan altmış ikinci madde-i kânûniye 'ilâvesine tevaffuk edilmiş olmasının isâbet görülememiş idüğüne mebnî merkûmân Osman ve Mustafâ ve İbrâhim'in Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirmici maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede munderic kâ'ideye tevfikân ve târih-i tevkîfleri olan doksân bir senesi Rebî'ü'l-evveli'nin on sekizinci gününden [5 Mayıs 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr darba cür'etleri sebep-i şiddet 'add olunarak dörder sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz-i Cezâ'yye Dâ'iresi'nden fî 18 Safer sene 93 ve fî 2 Mart sene 92 [15 Mart 1876 ve 14 Mart 1877] târihi ve on iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 Safer Sene (12)93 [21 Mart 1876]

[251-b/252] Konusu: *Aydın Sancağı Nazilli Kazası Subıca Nahiyesi Kızılkaya Köylü Hafız Mustafa ve talebeden Hafız Mehmet, Halil Oğlu İbrahim, Evciler Köylü Hacı Şeyh Oğlu Halil İbrahim, Mehmet Oğlu Hasan, Kıbrıslı Mihal ve Canbaz Oğlu Mustafa isimli yedi kişinin soyulmasından sorumlu olan kişilere Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir ve yedişer sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar vilayet merkezinde kürek cezası verilmiştir. Ayrıca Ceza Kanunu'nun 46. maddesi gereğince gasp edilen malların değerinin suçlulardan tahsil edilerek sahiplerine verilmesi uygun görülmüştür. [21 Mart 1876]*

Evrak Numarası: 11

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Nazilli Kazâsı'na tâbi' Subıca Nâhiyesi'ne muzâf Kızıl Kaya Karyeli Hâfız Mustafâ ve talebeden Hâfız Mehmed ve Halîl Oğlu İbrâhim ve Evciler Karyeli Hacı Şeyh Oğlu Halîl İbrâhim ve Mehmed Oğlu Hasan ve Kıbrıslı Mihâl ve Canbaz Oğlu Mustafâ nâm yedi nefer yolcunun soyulmalarından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 22 Şa'bân sene 92 [23 Eylül 1875] târihli ve yüz altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle tahkîkât-ı vâki'aya nazaran Karacasu Nâhiyesi'ne tâbi' Pınar Karyesi civârında hayme-nişîn ifrâz Çakalı 'aşîretinden Mü'min Oğlu Süleyman ve İbrâhim Oğlu Halîl ve Mehmed Oğlu Sarı Mehmed ve diğeri Mü'min Oğlu Çalık Mehmed nâm şahıslar firârda bulunan Mandıca 'aşîretinden Harputlu Ömer ve Çakal 'aşîretinden Hacı Oğlu Mahmûd ile berâber sulh oldukları hâlde Mandıca bazârından gelmekte olan yolcuların esnâ-yı râhda önlerine çıkub nukûd ve eşyâsını gasb eyledikleri ikrârları ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün etdiğine mebnî merkûmûnun Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i habsleri olan doksan bir senesi Saferi'nin on üçüncü gününden [1 Nisan 1874] i'tibâren emr-i teşhîrleri bi'l-icrâ oraca verilen karâr vechiyle yedişer sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmaları lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe konulmaları karâr-ı vâki' îcâbından olduğuna binâ'en merkûmların dahi ol-vechile İzmir'de küreğe konulmaları ve firârda bulunan merkûmân Mahmûd ve Ömer'in ahz ü giriftlerine [s.252] i'tinâ olunarak ele geçürüldüklerinde 'ale'l-usûl istintâk ve muhâkemelerinin icrâsıyla hâsıl olacak netîcenin bâ-mazbata ve istintâk-nâme iş'ârı ve eşyâ-yı magsûbe bakiyyesi hakkında tedkîkât-ı şer'iyeye ve nizâmiyye icrâsıyla kırk altıncı madde-i kânûniye hükmüne tevfikân eşhâs-ı merkûmeden tahsîl edilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 24 S (Safer) Sene (12)93 [21 Mart 1876]

[252-a] **Konusu:** *Arap Mehmet Oğlu Süleyman'ı bir tartışma esnasında sinirlenerek öldüren Manisa Kasabalı Göğüş Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah*

edilinceye kadar vilayet merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [24 Mart 1876]

Evrak Numarası: 18

Bu dahi

Nefs-i Mağnisa Kasabası ahâlisinden olup yine bu kasabalı Arab Mehmed Oğlu Süleyman'ın kâtili olan Göğüş Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 25 RA (Rebîü'l-evvel) sene 92 [1 Mayıs 1875] târihli ve on yedi numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel ve musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'ide müdde'î-i vekîl Hâfız İsmâîl müdde'â-'aleyh merkûm Mehmed'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb tahlîfe dahi tâlib olmadığı muharrer olmasıyla bu sûretde müdde'î-i vekîl ve müvekkilli Mehmed ve Emîne'ye izâfetle da'vâyı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan i'lâm-ı mezbûr zahrına işâret olunduğuna ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince fi'l-i katlin esnâ-yı münâza'ada feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin mezbûr Mehmed'den sūdûru vâki' olan ihbârât ve emârât ile tahakkuk etmiş olunduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan senesi Recebi'nin on üçüncü (gününden) [6 Eylül 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar oraya gönderilecek mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe konulmaları karâr-ı vâki' îcâbından bulunduğundan merkûmun merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten merkez-i vilâyetde küreğe konulması nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 22 S (Safer) sene 93 ve fî 6 Mart sene 92 [19 Mart 1876 ve 18 Mart 1876] târihi ve on sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 27 S (Safer) Sene (12)93 [24 Mart 1876]

[253-a] Konusu: *Aydın Sancağı Nazilli Kazası ahalisinden Çukacı Hacı Lefter isimli kişiyi gasp eden kişilerden Cincin Köylü Ali Bey Oğlu Mustafa'ya teşhir ve beş*

sene kürek cezası; Zeybek Oğlu Hüseyin'e on sekiz yaşında olması nedeniyle teşhir edilmeden üç sene kürek cezası; Debrecikli Ahmet Oğlu diğer Hüseyin'e ise teşhir ve üç sene kürek cezası verilmiştir. [24 Mart 1876]

Evrak Numarası: 15

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Nazillü Kazâsı ahâlisinden Çukacı Hacı Lefter nâm kimesnenin esnâ-yı râhda soyulmuş olmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 23 Şa'bân sene 92 [24 Eylül 1875] târihli ve yüz on iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel ve musaddak melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Cincin Karyeli Ali Beğ Oğlu Mustafâ ve Zeybek Oğlu Hüseyin ve Debrecikli Ahmed Oğlu diğer Hüseyin'in esnâ-yı râhda müsellahan mezbûr Lefter'in önüne çıkub gasb-ı mâla mücâseret eyledikleri ihbârât-ı vâki'a ve emârât-ı mevcûde ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede münderic usûle tevfi'kan ve târih-i tevkîfleri olan doksan bir senesi Rebî'ü'l-evveli'nin ikinci gününden [19 Nisan 1874] i'tibâren Mustafâ ile Ahmed Oğlu Hüseyin'in bi't-teşhîr ve Zeybek Oğlu Hüseyin'in on sekiz yaşında olması cihetiyle bilâ-teşhîr Mustafâ'nın ön ayak olması sebab-i şiddet 'add olunarak beş ve Hüseyinlerin dahi üçer sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 22 S (Safer) sene 93 ve fî 6 Mart sene 92 [19 Mart 1876 ve 18 Mart 1876] târihi ve on beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 27 S (Safer) Sene (12)93 [24 Mart 1876]

[253-b] Konusu: *Aydın Sancağı Şahme Nahiyesi Oynak Köyü (bugünkü Bademli) ahalisinden Hacı Molla Hüseyin Oğlu Mehmet'in evinin kapısının kilidini kırarak parasını ve eşyasını çalan Aydınlı Ayan Oğlu Nebi'nin Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra altı sene müddetle küreğe konulması ve çalıntı altınların kendisinden alınarak sahibine verilmesi uygun görülmüştür. Şüphesiz üzerine gözaltına alınan ancak suçsuz olduğu anlaşılan Ali Çavuş Oğlu Durmuş'un ise serbest bırakılmasına karar verilmiştir. [26 Mart 1876]*

Evrak Numarası: 20

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki' Şahme Nâhiyesi'ne tâbi' Oynak (Bugünkü Bademli) Karyeli Hacı Molla Hüseyin Oğlu Mehmed'in hânesi kapusunun kilidini kırarak nukûd ve eşyâsını sirkat eylediği tebeyyün eden Aydınlı A'yân Oğlu Nebî'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Cemâziye'l-evvelîsi'nin gurrasinden [16 Haziran 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr altı sene müddetle küreğe konulması ve mesrûk altunlar ne-mikdâr ise ol-mikdâr şeyin merkûmdan bi't-tahsîl sâhibine i'tâsı ve şübhe üzerine tevkîf olunub inde't-tedkîk bu bâbda bî-medhal olduğu anlaşılın karye-i merkûmeli Ali Çavuş Oğlu Durmuş'un saliverilmiş olması yolunda olub taht-ı kefâletden ise ihrâc edilmesi vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 25 Receb sene 92 [27 Ağustos 1875] târihli ve yetmiş sekiz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 22 S (Safer) sene 93 ve fî 6 Mart sene 92 [19 Mart 1876 ve 18 Mart 1876] târihi ve yirmi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 29 S (Safer) Sene (12)93 [26 Mart 1876]

[254] **Konusu:** *Saruhan Sancağı Soma Kazası Yağmurlu Köyü'nde oturan Dönme Oğlu Mustafa'nın karısı Afife'nin ırzına geçen kişilerden Abdülaziz ve Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beşer sene müddetle vilayet merkezinde küreğe konulmalarına; Afife'nin kendisiyle anlaşlığını söyleyerek iftira atan Çolak Oğlu Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 201. maddesinin ilavesi ve 213. maddesi gereğince on aydır gözaltında tutulması yeterli görülerek kefalet altından çıkarılmasına; kaçak olan Debbağ İsmail'in ise yakalanmasına karar verilmiştir. [16 Nisan 1876]*

Evrak Numarası: 43

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda mülhak Soma Kazâsı'na tâbi' Yağmurlu Karyesi sâkinlerinden Dönme Oğlu Mustafâ'nın zevcesi Afife'ye fi'l-i şenî' icrâ edilmesinden dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan birisi 24 Muharrem sene 92 [2 Mart 1875] târihli ve yüz yetmiş bir numarolu ve diğeri 16

Ramazân sene 92 [16 Ekim 1875] târihli ve yüz kırk iki numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Kırkağaç Kazâsı ahâlîsinden nefer Çavuş Oğlu Abdülaziz ve Pehlivân Oğlu Mehmed mu'ahharan hastahânedede eceliyle vefât eden Kara Oğlan Oğlu İsmâîl ile berâber mezbûre Afife'yi ormana götürüb cebren fi'l-i şenî' icrâ eyledikleri Abdülaziz'in ikrârı ve ihbârât ile tebeyyün etmiş olduğuna ve bunlar hakkında oraca ta'yîn olunan yedişer sene kürek cezâsı ağırca görüldüğüne mebnî merkûmân Abdülaziz ve Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan doksan senesi Recebi'nin sekizinci gününden [1 Eylül 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle merkez vilâyetde küreğe konulmaları ve Çolak Oğlu Süleyman nâm şahıs mezbûrenin kendüsüyle irtikâb-ı fi'l-i şenî' zinâ eylediğini söyleyüb mezbûrenin ehl-i 'ırz gürûhundan olduğu haber verilerek merkûmun bu hâlde mezbûre hakkında iftirâ etmiş olduğu anlaşıldığından merkûmun zâten zevci bulunan bir hâtun 'aleyhinde bu sûretle iftirâ etmesinden dolayı kânûn-ı mezkûrun iki yüz birinci maddesinin 'ilâvesi ve iki yüz on üçüncü maddesi ahkâmınca icrâ-yı mücâzâtı lâzım gelerek on mâha resîde olan müddet-i tevkîfi hakkında cezâ-yı kâfi görünmesiyle salıverilmiş olması yolunda olduğundan kayd-ı kefâletden dahi ihrâcı ve İsmâîl'in vefâtı cihetiyle tahdîd-i mücâzâtına mahal olmadığı ve bunların şu fezâhatde refiki olup firârda bulunan Debbâğ İsmâîl'in ahz ü giriftine i'tinâ olunarak ele geçirüldükde istintâk ve muhâkemesinin icrâsıyla hâsıl olacak netîcenin bâ-mazbata iş'ârı husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 13 RA (Rebû'l-evvel) sene 93 ve fi 27 Mart sene 92 [8 Nisan 1876] târihi ve kırk üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 21 Rebû'l-evvel Sene (12)93 [16 Nisan 1876]

[255-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Adala Kazası Çökelek Köyü'nde yaşayan İran Devleti tebaasından olup, yine bu tebaadan Veliyyüddin Oğlu Baba isimli kişinin katili olan Ali'nin, bu katli tarla kavgasından dolayı istemeden gerçekleştirdiği anlaşılmıştır. Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'taki hapishaneler*

ıslah edilinceye kadar vilayet merkezinde küreğe konulması uygun görülmüştür. Bu cinayetin Bağırğan Çiftliği Kethüdası Nikola'nın emriyle işlendiği iddia edilmişse de yeterli delil bulunamadığından Nikola'nın salıverilmesine karar verilmiştir. Ali'nin başını yaralayan Arap Zebur'un hakkında da gereğinin yapılmasına karar verilmiş, durum İran Sefareti'ne bilgi verilmek üzere Hariciye Nezareti'ne bildirilmiş, gereğinin yapılması için Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [20 Nisan 1876]

Evrak Numarası: 44

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Adala Kazâsı'na tâbi' Çökelek Karyesi'nde mütemekkin İrân Devleti teba'asından olub yine bu teba'adan Baba bin Velîyyüddin nâm kimesnenin kâtili olan Ali Asfar hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 23 Şa'bân sene 92 [24 Eylül 1875] târihli ve yüz on numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran fi'l-i katlin tarla münâza'asından dolayı min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Ali Asfar'dan hudûsu ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğinden kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfi olan doksan senesi Rebû'l-âhiri'nin beşinci gününden [2 Haziran 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a i'zâmı lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapıs-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziyenin husûlüne kadar oraya gönderilecek mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe konulmaları karârlaştırılmış olduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten merkez-i vilâyetde küreğe konulması ve bu katli-i fezâhatin îkâ'ı Bağırğân Çiftliği Kethüdâsı Nikola'nın emrine müstenid olduğunu kâtil-i merkûm beyân eylemiş ise de inde't-tedkîk vukû'u emrine dâ'ir bir gûne emâre bulunamamış olduğu cihetle merkûm Nikola'nın salıverilmiş olması yolunda olmağla taht-ı kefâletden dahi çıkarılması ve kâtil-i merkûm Ali Asfar'ın başını cerh etmiş olan Arab Zebur hakkında îcâb eden mu'âmele-i kânûniyenin Meclis-i Temyîz-i Livâ'ca ta'yîn ve icrâ kılınması nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 17 Rebû'l-evvel sene 93 ve fi 31 Mart sene 92 [12 Nisan 1876] târihi ve kırk dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmış ve İran Sefâreti'ne ma'lûmât verilmek üzere Hâriciye Nezâret-

i Celâlesine beyân-ı hâl edilmiş olmağın ber-vech-i muharrer îcâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 25 Rebû'l-evvel Sene (12)93 [20 Nisan 1876]

[255-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Tavas Köylü Molla Hasan Oğlu Mustafa, Uçak Oğlu Hafız Mustafa, Ovacık Köylü Ali Usta isimli kişilerin mallarını gaspetmek için yol esnasında önlerine çıkararak ateş açan kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra yedişer sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilene kadar İzmir'de küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [23 Nisan 1876]*

Evrak Numarası: 59

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Tavas Kazâsı'na tâbi' Tavas Karyeli Molla Hasan Oğlu Mustafâ ve Uçak Oğlu Hâfız Mustafâ ile Ovacık Karyeli Ali Usta nâm kimesnelerin gasb-ı mâl için esnâ-yı râhda önlerine çıkub isti'mâl-i silâh dahi atmış oldukları ihbârât-ı vâki'a ve içlerinden ikisinin ikrârlarıyla tebeyyün ettiği vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 21 Cemâziye'l-âhire sene 92 [25 Temmuz 1875] târihli ve elli sekiz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olan kazâ-i mezbûra tâbi' Yârengüme Karyeli Yağız Oğlu Süleyman ve Hayragöz'ün Oğlu İbrâhim ve Sarı Ali Oğlu Mehmed ve Balcı Oğlu Halîl ve Kötekli 'aşîretinden Çolak Mustafâ nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan doksan bir senesi Rebû'l-âhiri'nin yirmi beşinci gününden [11 Haziran 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr yedişer sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmaları lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten küreğe konulmaları karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan merkûmların dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de küreğe konulmaları husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârî 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 23 RA (Rebû'l-evvel) sene 92 [29 Nisan 1876] târihi ve doksan beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 28 RA (Rebû'l-evvel) Sene (12)93 [23 Nisan 1876]

[256-a] **Konusu:** *Bergama'da yaralanarak vefat eden Limbeli(?) Yanako Oğlu Kostantin'in katili olan Kasap Oskorko'nun Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilinceye kadar vilayet merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [26 Nisan 1876]*

Evrak Numarası: 58

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Bergama'da mecrûhen vefât eden Limbeli(?) Yanako Ođlu Kostantin'in kâtili olan Kasab Oskorko hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 3 Ramazân sene 92 [3 Ekim 1875] târihli ve yüz otuz üç numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katli-i mezbûru min-gayr-i ta'ammüdün merkûm Oskorko'dan sūdûr etdiği ihbâr olunan ikrârı ve ihbârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan ve târih-i habsi olan doksan senesi Zi'l-ka'desi'nin on dördüncü gününden [3 Ocak 1874] i'tibâren ba'de't-teşhir on beř sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcî cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe vaz' edilmesi karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile merkez-i vilâyetde küreğe konulması ve verese-i maktûl hukûk-ı şahsiyye talebinde buldukları hâlde mürâfa'a-i řer'iyyelerinin icrâsı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 23 RA (Rebû'l-evvel) sene 93 ve fî 6 Nisan sene 92 [18 Nisan 1876] târihi ve elli sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmuş olmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî gurre-i Rebû'l-âhir Sene (1)293 [26 Nisan 1876]

[256-b] **Konusu:** *İzmir Kiras Hanı'nda oturan Prizrenli Merkepci Esterati'nin odasında kilitli bulunan sandığı açarak eşyasını ve parasını çalan sabıkalı takımından İzmirli Yanako Yorgi'nin Ceza Kanunu'nun 220. maddesi gereğince on yedi yaşında olması nedeniyle teşhir edilmeden dört sene müddetle bulunduğu yerde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [9 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 65

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir’de Kiras Hânı’nda mukîm Prizrenli Merkebcî Esteratî’nin odasında kilidli bulunan sanduğu açılarak eşyâ ve nukûdu sirkat olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 6 Ramazân sene 293 [25 Eylül 1876] târihli ve yüz yirmi sekiz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz’den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası ve evrâk-ı müteferri‘ası ‘Adliye Nezâret-i Celîlesine lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran sâbıkalı takımından İzmirli Yanako Yorgi’nin zikr olunan odanın kapusını anahtar ile açarak derûnunda bulunan sanduğu dahi demir âlet ile küşâd ederek sirkat-i mezkûreye ictisârı ihbârât ve emârât ile tebeyyün etdiğine binâ’en merkûm Yanako Yorgi’nin Kânûn-ı Cezâ’nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne tevfikân ve târih-i habsî olan doksan iki senesi Rebû’l-evvelî’nin dokuzuncu gününden [15 Nisan 1875] i‘tibâren on yedi yaşında bulunduğu cihetiyle bilâ-teşhîr sâbıkası sebab-i şiddet ‘add olunarak dört sene müddetle mahallinde küreğе konulması lâzım geleceğî nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ’iresi’nden fî 29 Rebû’l-evvel sene 293 ve fî 12 Nisan sene 292 [24 Nisan 1876] târihi ve altmış beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 14 Rebû’l-âhir Sene (1)293 [9 Mayıs 1876]

[257-a] Konusu: *Aydın Sancağî Nazilli Kazası Atça Nahiyesi ahalisinden Şeyh Mehmet Efendi’nin Oğlu Hafız Ali Efendi’yi öldüren Ahmet Oğlu Hüseyin Necip ile Çirkin Ahmet Oğlu Mehmet isimli kişilerin Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beşer sene müddetle Kıbrıs’taki hapishaneler ıslah edilene kadar vilayet merkezinde küreğе konulmalarına karar verilmiştir. [9 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 68

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağî’na mülhak Nazillü Kazası’na tâbî‘ Atça Nâhiyesi ahâlîsinden Şeyh Mehmed Efendi’nin mahdûmu Hâfız Ali Efendi’yi katl ve itlâf eden Ahmed Oğlu Hüseyin Necîb ile Çirkin Ahmed Oğlu Mehmed nâm şahıslar hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer‘iyye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 7 Cemâziye’l-âhire sene 92 [11 Temmuz 1875] târihli ve kırk yedi numarolu tahrîrât ile

Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbatası evrâk-ı müteferri'asıyla berâber 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûmân Hüseyin Necîb ve Mehmed'in maktûl-i mezbûru esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin müştereken katl eyledikleri ihbârât ve emârât ile tebeyyün etmiş olduğuna mebnî kâtilân-ı merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan doksan senesi Recebi'nin yirmi üçüncü gününden [16 Eylül 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beşer sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmaları lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten küreğe konulmaları karâr-ı vâki' iktizâsından bulunmuş olmağla merkûmânın dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de küreğe vaz' olunmaları lâzım geleceği nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 29 RA (Rebû'l-evvel) sene 93 ve fî 12 Nisan sene 92 [24 Nisan 1876] târihi ve altmış sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâ ve mahkûma olan diyet-i şer'iyenin evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub leffen i'âde olunan i'lâm-ı şer'î zahrına muharrer fetvâ-hâne işâreti mûcibince tahsîliyle müdde'îye i'tâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 14 Rebû'l-âhir Sene (1)293 [9 Mayıs 1876]

[257-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Akhisar Kazası Palamut Nahiyesi Yaya köyü ahalisinden Yortanlı Süleyman Oğlu Ahmet'i kavga esnasında istemeden öldüren Hacı Halife Oğlu Ahmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [10 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 67

Bu dahi

Saruhan Sancağı'nda vâki' Akhisar Kazası'na tâbi' Palamud Nâhiyesi'ne muzâf Yaya Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli Yortanlı Süleyman Oğlu Ahmed'in kâtili olan Hacı Halife Oğlu diğer Ahmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 2 Muharrem sene 92 [8 Şubat 1875] târihli ve yüz altmış bir numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye

Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle müdde'î Süleyman müdde'â-'aleyh Ahmed'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh mezbûra bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemîn verildiği evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu sûretde müdde'î-i mezbûr fimâ-ba'd husûs-ı mezkûr hakkında müdde'â-'aleyh mezbûra bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince fi'l-i katlin esnâ-yı münâza'ada feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Hacı Halîfe Oğlu Ahmed'den sūduru ihbârât ve emârât ile tahakkuk etmiş olduğuna mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi tevkîfi olan seksen sekiz senesi Şevvâli'nin on altıncı gününden [29 Aralık 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten küreğe konulmaları mu'teber bulunmuş olmağla merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de küreğe konulması husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 29 RA (Rebîü'l-evvel) sene 93 ve fi 12 Nisan sene 92 [24 Nisan 1876] târihi ve altmış yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 15 R (Rebîü'l-âhir) Sene (12)93 [10 Mayıs 1876]

[258-a] Konusu: *Aydın Sancağı Nazilli Kazası Sultan Hisarı Nahiyesi Salavatlı Köyünden Hacı Halil Oğlu Mehmet'in katili olan aynı köylü Binbaşısı Ali'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [14 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 63

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı dâhilinde vâki' Nazilli Kazâsı'na tâbi' Sultân Hisarı Nâhiyesi muzâfâtından Salavatlı Karyeli Hacı Halîl Oğlu Mehmed'in kâtili olan karye-i mezbûre Binbaşısı Ali hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 27 Receb sene 92 [29 Ağustos 1875] târihli ve yetmiş beş

numerolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezbûrun esnâ-yı münâza'ada feverân 'arziyla mingayr-i ta'ammüdin merkûm Ali'den sūdûru maa'et-te'vîl vukû'u ihbâr olunan ikrârıyla tebeyyün eylediğine mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan senesi Rebî'ü'l-evveli'nin yedinci gününden [5 Mayıs 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten küreğe vaz' edilmeleri mukarrer bulunduğundan merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten İzmir'de küreğe konulması husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 29 Rebî'ü'l-evvel sene 93 ve fî 12 Nisan sene 92 [24 Nisan 1876] târihi ve altmış üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 19 R (Rebî'ü'l-âhir) Sene (1)293 [14 Mayıs 1876]

[258-b] Konusu: *Aydın Sancağı Osman Bükü Köyü civarında yaşayan Kızılkafalı aşiretinden Abdullah Oğlu Çoban Osman'ın katili olan Bodur Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [14 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 69

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı mülhakâtından Osman Bükü Karyesi civârında meskûn Kızılgafalı 'aşiretinden Abdullah Oğlu Çoban Osman'ın kâtili olan karye-i merkûmeli Bodur Oğlu Mehmed hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 19 Şa'bân sene 92 [20 Eylül 1875] târihli ve yüz dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle müdde'î-i vekîl Mahmûd müdde'â-'aleyh Mehmed'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbât edemeyüb bi't-taleb müdde'â-'aleyh merkûma ber-nehc-i şer'î yemîn verilmeğın mûcibince müdde'î-i mezbûrun müvekkili Servet

Efendi izâfetle müdde‘â-‘aleyh merkûma bilâ-beyyine mu‘ârazadan men‘ olunduğu evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘ide muharrer olmasıyla bu sûrette müdde‘î-i mezbûr fimâ-ba‘d da‘vâ-yı mezkûresiyle müdde‘â-‘aleyh merkûma bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hânedan i‘lâm-ı mezkûr zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza‘ada min-gayr-i ta‘ammüdin merkûm Mehmed‘den südür eylediği ihbârât-ı vâkı‘a ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmun Kânûn-ı Cezâ‘nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan doksân bir senesi Recebi‘nin yirmi dördüncü gününden [6 Eylül 1874] i‘tibâren ba‘de‘t-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs‘ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs‘ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten küreğe konulmaları mukarrer bulunduğundan merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten İzmir‘de küreğe konulması husûsunun savb-ı vâlâlarına iş‘ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ‘iresi‘nden fi 29 Rebîü‘l-evvel sene 93 ve fi 12 Nisan sene 92 [24 Nisan 1876] târihi ve altmış dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 R (Rebîü‘l-âhir) Sene (1)293 [14 Mayıs 1876]

[259-a] Konusu: *Vilâyet Zaptiye askerilerinin sayısı güvenliği sağlamak için yeterli görülemediğinden, sonradan ilave edilmiş olan doksân üç nefer piyadenin Vilâyet Zaptiye Askeri komisyonundan gelecek karara kadar istihdam edilmesi Şura-yı Devlet tarafından uygun görülmüştür. [23 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 177

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Vilâyet-i Celîleleri ‘Asâkir-i Zabtîyesi hîn-i müşkilâtta lüzûmu derecesinden dûn bir hâlde tertîb ve mu‘ahharan birkaç kere tenkîh edilmiş olduğundan ‘asâkir-i mevcûde ile zabt ü rabt-ı memleket ve muhâfazâ-i asâyiş ü emniyet memkûn olamayacağı anlaşılmış olduğundan mu‘ahharan tenkîh edilmiş olan doksân üç nefer piyâde ‘asâkir-i zabtîyenin ‘Umûm-ı Vilâyât ‘Asâkir-i Zabtîyesi‘nin sûret-i tertîb ve ıslâhata me‘mûr komisyon-ı mahsûsunun husûl-i netîce-i karârına değin muvakkaten istihdâmı vilâyet-i celîlelerinden bâ-tahrîrât vukû‘ bulan iş‘âr ve ifâde ve Zabtîye Nezâret-i Celîlesi‘yle edilen muhâbere üzerine Şûrâ-yı Devlet‘de tensîb olunmuş ve

keyfiyet Mâliye Nezâret-i Celîlesi'yle nezâret-i müşârün-ileyhâya bildirilmiş olmağla icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 28 R (Rebû'l-âhir) Sene (12)93 [23 Mayıs 1876]

[259-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Alaşehir Kasabası ahalisinden Kütahyalı Oğlu Ahmet, kavga sırasında Ekmekçi Mustafa ile Kahveci Kel Mehmet tarafından öldürülmüştür. Sözü edilen kişilerin Ceza Kanunu'nun 174., 45. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beşer sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak vilayet merkezinde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [28 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 119

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'na tâbi' Alaşehir Kasabası ahâlîsinden Kütahyalı Oğlu Ahmed'in kâtili olan Ekmekçi Mustafâ ile Kahveci Kel Mehmed haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 13 Ramazân sene 92 [13 Ekim 1875] târihli ve yüz kırk sekiz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle müdde'î-i vekîl Mehmed müdde'â-'aleyhimâ Mustafâ ve Mehmed'in inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbâtından ızhâr-ı 'aciz etmekle bi't-taleb müdde'â-'aleyhimâ mezbûrâna ber-nehc-i şer'î yemîn verilmeğın mûcibince müdde'î-i mezbûrun da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyhimâ mezbûrâna bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu evrâk-ı mebhûse olan i'lâm-ı şer'îde muharrer olmasıyla bu sûretde fimâ-ba'd müvekkiletân Âlime ve Âişe hâatunlar husûs-ı mezkûr hakkında müdde'î(yân)-i 'aleyhimâ mezbûrâna bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hâneden mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve me'âl-i iş'âra göre merkûmân Ekmekçi Mustafâ ve Kel Mehmed'in esnâ-yı münâza'ada müştereken mezbûr Ahmed'i katl eyledikleri ihbârât ve emârât ile rütbe-i tahkîke vâsıl olmuş olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü ve kırk beşinci maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfleri olan doksan bir senesi Muharremi'nin on altıncı gününden [5 Mart 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beşer sene müddetle küreğe konulmak üzere Kıbrıs'a gönderilmeleri lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar oraya gönderilecek

mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe vaz' olunmaları mukarrer bulunmuş olduğundan merkûmânın dahi müddet-i mezkûresiyle muvakkaten merkez vilâyetde küreğe konulmaları nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 24 Rebîü'l-âhir sene 93 ve fî 6 Mayıs sene 92 [19 Mayıs 1876 ve 18 Mayıs 1876] târihi ve yüz on dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)93 [28 Mayıs 1876]

[260-a] Konusu: *Aydın Sancağı Tire Nahiyesi Tahtalı Köyü ahalisinden Mustafa Oğlu Mehmet'in malının çalınması ve Derici aşiretinden İlyas Oğlu İsmail'in gece çadırının basılması suçlarına karışmış olan Yanyalı Çoban Kör Hasan'ın Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [28 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 103

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı dâhilinde vâki' Tire Nâhiyesi'ne tâbi' Tahtalı Karyeli ahâlîsinden Mustafâ Oğlu Mehmed'in mâlî gasb olunmasından ve Derici 'aşiretinden İlyas Oğlu İsmâîl'in eşkıyâ tarafından gece çadırı basılmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 20 Ramazân sene 92 [20 Ekim 1875] târihli ve yüz kırk bir numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı mütefferi'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Yanyalı Çoban Kör Hasan'ın 'Asâkir-i Zabtiye cânibinden bi'l-mukâbele itlâf edilen dört nefer eşkıyâ ile birlikte kat'-i tarîk ve gasb-ı emvâl ile me'lûf olduğu delâ'il ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Kör Hasan'ın Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûna muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olsan doksan bir senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin guresinden [16 Temmuz 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması ve 'Asâkir-i merkûmun yüz seksen dokuzuncu madde hükmünce Kör Hasan'ın rüfekâsını bi'l-mukâbele i'dâmdan mes'ûl olmadıkları nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 23 Rebîü'l-âhir sene 93 ve fî 5 Mayıs sene 92 [18 Mayıs 1876 ve 17 Mayıs 1876]

târîhi ve yüz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)93 [28 Mayıs 1876]

[260-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Eşme Kazası'na bağlı Afşar aşiretli olup devecilik yapan Osman Oğlu Hasan Sarban ile Molla Ali Oğlu Bekir ve Ömer'i yol esnasında yaralayarak eşyalarını çalan Kütahyalı Göde Oğlu Mehmet, Mustafa Oğlu diğer Mehmet, kaçak olan Molla Mehmet, İbrahim, Küçük Ali, Osman Oğlu Hasan Sarban ve Ovadlı(?) Ahmet isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmalarına ve kaçak olanların yakalanmalarına karar verilmiştir. [30 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 101

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Eşme Kazâsı'na tâbi' Afşar 'aşîretli olub devecilik etmekte bulunan Hasan Sarbân bin Osman ve Bekir bin Molla Ali ve Ömer'in esnâ-yı râhda darb ve cerh ile eşyâsı gasb olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 5 Ramazân sene 92 [5 Ekim 1875] târihli ve yüz yirmi altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Kütahyalı Göde Oğlu Mehmed ve Mustafâ Oğlu diğer Mehmed'in firârda bulunan Molla Mehmed ve İbrâhim ve Küçük Ali ve Samancı Oğlu Osman ve Ovadlı(?) Ahmed nâm şahıslarla berâber merkûmûn Hasan Sarbân ve Bekir ve Ömer'in önlerine çıkub darb ve cerh ederek mâllarını gasb eyledikleri merkûmân Mehmedlerin ikrârlarıyla tahakkuk eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesi 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan doksan senesi Şa'bânı'nın on beşinci gününden [8 Ekim 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmaları lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten küreğe vaz' olunmaları mukarrer bulunduğundan merkûmânın ol-vechile muvakkaten İzmir'de küreğe konulmaları ve firârîlerin ele geçürölmelerine i'tinâ olunarak ele geçüröldüklerinde

istintâk ve muhâkemeleri icrâ edilerek tebeyyün edecek hâle göre hükmü hâvî mazbatasının evrâk-ı istintâkıyyesiyle berâber bu tarafa irsâli husûslarının savb-ı vâlâlarına iş‘ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ’iresi’nden fî 23 Rebû’l-âhir sene 93 ve fî 5 Mayıs sene 92 [18 Mayıs 1876 ve 17 Mayıs 1876] târihi ve yüz dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 CA (Cemâziye’l-evvel) Sene (12)93 [30 Mayıs 1876]

[261-a] Konusu: *İzmir’in Pazaryeri Mahallesi ahalisinden Hacı Mehmet Ağa’nın Oğlu Kutucu Mustafa’yı öldüren ve Kutucu Mustafa’nın ustası olan Hacı Estaveri’yi kavga esnasında sinirlenerek istemeden yaralayan, dikici esnafından Mühtedî Mustafa’nın Ceza Kanunu’nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs’taki hapishaneler ıslah edilene kadar geçici olarak Aydın’da prangaya vurulmasına ve Hacı İstaveri’nin cerrah masrafiyla, çalışmadığı günlerdeki maddi kaybını ödemesine karar verilmiştir. [30 Mayıs 1876]*

Evrak Numarası: 102

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir’de kâ’in Pazaryeri Mahallesi ahâlîsinden Hacı Mehmed Ağa’nın Oğlu Kutucu Mustafâ’nın kâtili ve ustası Hacı Estaveri’nin cârihi olan dikici esnâfından Mühtedî Mustafâ hakkında icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 9 Ramazân sene 92 [9 Ekim 1875] târihli ve yüz kırk numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası ‘Adliye Nezâret-i Celîlesine lede’l-havâle sibâk-ı iş‘âra nazaran zikr olunan katl ve cerhin esnâ-yı münâza‘ada feverân ‘arzıyla min-gayrı ta‘ammüdin merkûm Muhtevi Mustafâ’dan südüru ihbâr olunan ikrârı ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûmûn Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târihi mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Zi’l-ka‘desi’nin yirmi beşinci gününden [24 Ocak 1873] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs’ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten pranga-bend edilmeleri mukarrer bulunduğundan merkûmun dahi bu vechile muvakkaten Aydın’da pranga-bend edilmesi ve mecrûh Hacı Estaveri’nin

masârif-ı cerrâhiyesiyle ücret-i eyyâm-ı mu‘attalasının yüz sekseninci madde mûcibince merkûmdan bi’t-tahsîl mecrûh-ı merkûma i’tâsı husûslarının savb-ı vâlâlarına iş‘ârî nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ’iresi’nden fi 23 Rebû’l-âhir sene 93 ve fi 5 Mayıs sene 92 [18 Mayıs 1876 ve 17 Mayıs 1876] târihi ve yüz iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 6 CA (Cemâziye’l-evvel) Sene (12)93 [30 Mayıs 1876]

[261-b] Konusu: *Adana’da köprü arkasındaki Yeni Mahalle’de oturan Hindili Şeyh Mehmet Efendi, yine bu mahallede oturan Osmanlı Devleti tebaasından Acem Serkiz’in ölümünden ve kızı Mediha’nın ırzına geçilmesinden sorumlu tutulmuştur. Ancak hakkında delil bulunamadığından tahliye edilmesine karar verilmiştir. [6 Haziran 1876]*

Evrak Numarası: 129

Adana Vilâyet-i Celîlesine

Sehven kayd olunmuştur³⁶²

Adana’da köprü arkasında kâ’in Yeni Mahalle sâkinlerinden olup yine mahalle-i merkûme mütemekkinlerinden ve teba‘a-i Devlet-i ‘Aliyye’den Acem Serkiz’in vefâtından ve kızı Mediha’nın zevâl-i bikrinden dolayı taht-ı istintâka alınan Hindili Şeyh Mehmed Efendi’nin gerek mezbûre Mediha’nın izâleten bikri ve gerek Serkiz’in vefâtı maddelerinde zann ve medhali sâbit olamamış olduğundan mûmâ-ileyhin kayd-ı kefâletden ihrâcî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 6 RA (Rebû’l-evvel) sene 92 [12 Nisan 1875] târihli ve dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf iki kıt‘a mazbatası ve evrâk-ı müteferri‘ası üzerine ‘Adliye Nezâret-i Celîlesi’nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ’iresi’nden fi 2 Cemâziye’l-evvel sene 93 ve fi 13 Mayıs sene 92 [26 Mayıs 1876 ve 25 Mayıs 1876] târihi ve yüz yirmi dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 13 CA (Cemâziye’l-evvel) Sene (12)93 [6 Haziran 1876]

[262-a] Konusu: *Saruhan Sancağı Adala Kazası’nda tekkede yaşayan İbrahim, Dişli Ahmet ve Sarı Musa isimli kişilerin yardımıyla Fecr aşiretinden Kebeş Oğlu Hüseyin Ağa’yı öldürmüştür. Ceza Kanunu’nun 175. ve 19. maddeleri gereğince teşhir*

³⁶² Bu Belge Adana Vilayetine gönderilmiş olup, 812 numaralı Aydın Ayniyat Defterine yanlışlıkla kaydedilmiştir.

edildikten sonra Musa'nın dört, Ahmet'in üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [6 Haziran 1876]

Evrak Numarası: 123

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Adala Kazâsı'nda Tekke-nişîn İbrâhim'in kazâ-i mezkûrede sâkin Fecr 'aşîretinden Kebeş Oğlu Hüseyin Ağa'yı Dişli Ahmed ve Kepekli 'aşîretinden Sarı Mûsâ mu'âvenetleriyle ta'ammüden katl etdiği ihbâr olunan ikrârı ve ihbârât-ı sâ'ire ile tahakkuk eylemiş ve merkûm İbrâhim'in mu'ahharan vukû'-ı vefâtı cihetiyle cezâ mu'în-i merkûma inhisâr etmiş olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş beşinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan târih-i habsleri olan doksan senesi Recebi'nin yirmi birinci gününden [14 Eylül 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr Mûsâ'nın dört ve Ahmed'in dahi üç sene müddetlerle merkez-i livâda küreğe konulmaları vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 21 Cemâziye'l-âhire sene 92 [25 Temmuz 1875] târihli ve elli altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 28 R (Rebîü'l-âhir) sene 93 ve fî 10 Mayıs sene 92 [23 Mayıs 1876 ve 22 Mayıs 1876] târihi ve yüz yirmi üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması ve evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub ıslâh ettirilmesi lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 13 CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (12)93 [6 Haziran 1876]

[262-b] Konusu: *Saruhan Sancağı Bergama Kazası Ayazmend Nahiyesi Kabakum Köyü ahalisinden Koyun Çobanı Hırstodi'nin Oğlu Estaveri'nin katili olan Midilli Adası ahalisinden Nikola Oğlu Todori'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilene kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [15 Haziran 1876]*

Evrak Numarası: 140

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı dâhilinde Bergama Kazâsı'nda vâki' Ayazmend Nâhiyesi'ne tâbi' Kabakum Karyeli Koyun Çobanı İstaveri veled-i Hırstodi'nin kâtili olan Midillü Cezîresi ahâlîsinden Todori veled-i Nikola nâm şahıs hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i

şer‘iyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlesinden vârid olan biri 20 Muharrem sene 92 [26 Şubat 1875] târihli ve yüz altmış dokuz numarolu ve diğêr selh-i Zi’l-ka‘de sene 92 [28 Aralık 1875] târihli ve on dokuz numarolu iki kıt‘a tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası ‘Adliye Nezâret-i Celîlesine lede’l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i‘lâm-ı şer‘îde müdde‘î-i asîl ve vekîl Esterâni müdde‘â-‘aleyh merkûm Todori’nin inkârına mukârin tasaddî eylediğî da‘vâyı isbât edemeyüb talebiyle müdde‘â-‘aleyh merkûma bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î yemîn verildiğî muharrer olmasıyla bu sûretde müdde‘î vekîl-i merkûm ile müvekkilleri fimâ-ba‘d da‘vâ-yı mezkûre ile müdde‘â-‘aleyh merkûma bilâ-beyyine mu‘ârazaya kâdir olamayacakları cânib-i fetvâ-hâneden mezkûr i‘lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza‘ada feverân ‘arziyla min-gayr-i ta‘ammüdin merkûm Todori’den südürü ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine binâ‘en kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi şehr-i Şa‘bânı’nın on sekizinci gününden [21 Ekim 1872] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr on beş sene müddetle küreğê konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs’ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten küreğê vaz‘ olunmaları karâr-ı vâki‘ iktizâsından olduğundan merkûmun dahi ol-vechile muvakkaten İzmir’de küreğê konulması lâzım geleceğî nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ’iresi’nden fî 16 Cemâziye’l-evvel sene 93 ve fî 27 Mayıs sene 92 [9 Haziran 1876 ve 8 Haziran 1876] târihi ve yüz kırk numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 22 CA (Cemâziye’l-evvel) Sene (12)93 [15 Haziran 1876]

[263] Konusu: *Sultan Kazası ahalisinden Yörük Kara Mehmet, Molla Mehmet ve Avcı İmam Osman’ın evlerine girerek mallarını çalanlara ve Aydın Sancağı Çine Nahiyesi Çöğürlük Köyü Kahvehanesi’nin kiracısı Rumelili Bakkal Hristo’yu katlederek akçesini gasp eden kişilere verilen cezalara dairdir. [23 Haziran 1876]*

Evrak Numarası: 148

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Çine Nâhiyesi'ne muzâf Çöğürlük Karyesi Kahve-hânesi müste'ciri Rumilili Bakkâl Hırsto katl ile akçesi gasb ve Sultân Kazâsı ahâlisinden Yörük Kara Mehmed ve Molla Mehmed ve Avcı İmam Osman'ın gece hânelerinden mâlları sirkat olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 22 Ramazân sene 92 [22 Ekim 1875] târihli ve yüz elli dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde müdde'î ve vekîli Mehmed müdde'â-'aleyh Mehmed'in inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâyı isbât edemeyüb talebiyle müdde'â-'aleyh merkûm ber-nehc-i şer'î yemîn verildiği muharrer olub bu sûretde müdde'î-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacağı cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâma işâret kılındığında ve tedkîkât-ı nizâmîyeye gelince Burhan 'aşîretinden Mehmed Oğlu İbrâhim ve Surnacı Oğlu Mehmed ve Kara Evli 'aşîretinden Durmuş Oğlu Mustafâ Ali 'Asâkir-i Zabtiye neferâtından bi'l-mukâbele itlâf olunan Kuşçu Oğlu Hüseyin ve Bozdoğan Kazâsı dâhilinde maktûlen mu'îni bulunan Ahmed ile gece müsellahan zikr olunan kesânın hânelerinden mâl sirkat edüb mu'ahharan Mustafâ Ali'den mâ'adâsı mezbûr Hırsto'nun dükkânını basarak kendüsünü katl ile nukûd ve eşyâsını gasb eyledikleri ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğinden ve bir cünha ve cinâyeti icrâ için katl-i nefis vukû'a getürenlerin kânûnen i'dâmı lâzım gelür ise de Hırsto'nun kâtili bir kolda Kuşçu Oğlu Maktûl Hüseyin ve kol-ı diğerde Surnacı Oğlu Mehmed olub bu fi'lin kangısından sūdûr etdiği tahkîkât-ı vâkı'a ile tahakkuk edememiş ve merkûm Bakkâl Hırsto'nun katliyle îkâ' olunan gasbde katl-i nefis vukû'a gelerek Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz on sekizinci maddesinde mûnderic olan cerh maddesi derece-i ulviyette kalmış olduğuna binâ'en bunlardan İbrâhim ve Surnacı Oğlu Mehmed'in madde-i mezkûre hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle merkez vilâyetde ve merkûm Mustafâ Ali'nin dahi iki yüz yirmi birinci maddesi hükmüne tatbîkan kezâlik teşhîri ba'de'l-icrâ beş sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve merkûmlara şu fezâhatde refâkat eylediği hâlde mu'ahharan ismine kur'a isâbet edüb 'asâkir-i nizâmîyeye silkine dâhil olan Mahmûd'un dahi mensûb olduğu Ordu-yı Hümâyun cânibinden celbiyle istintâk ve muhâkemesi bi'l-icrâ hakkında lâhik olacak hükmün bâ-mazbata iş'ârı ve

merkûmûn Mehmed ve Mustafâ Ali ve İbrâhim'in buraca olan kayıdları bâlâlarına işâret etdirilmek üzere târih-i tevkîflerinin izbârı ve gasb ve sirkat olunan emvâlden 'inde'l-mürâfa'a sâbit olanların kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince gâsıb ve sâriklerinin emvâl-i mevcûde ve terekelerinden istihsâliyle ashâbına i'tâsı husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 21 Cemâziye'l-evvel sene 93 ve fi 1 Haziran sene 92 [14 Haziran 1876 ve 13 Haziran 1876] târihi ve yüz kırk sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî selh-i CA (Cemâziye'l-evvel) Sene (1)293 [23 Haziran 1876]

[264-a] Konusu: *Aydın Sancağı Köşk Nahiyesi Kanbaş Köyü ahalisinden Hacı Kani Oğlu Veli'nin karısı Sultan'ın ırzına geçen yine aynı köyün civarındaki karakolda zaptiye askerliği yapan Süleyman ile Tabacı Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra altışar sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmaları uygun görülmüştür. Zaptiye askerlerinden olup şüphe üzerine gözaltına alınan ancak kaçak olan Durmuş isimli kişi hakkında ise soruşturma yapılmasına karar verilmiştir. [27 Haziran 1876]*

Evrak Numarası: 150

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Köşk Nâhiyesi'ne tâbi' Kanbaş Karyesi ahâlîsinden Hacı Kâni Oğlu Veli'nin zevcesi Sultân nâm Hâtun'a cebren fi'l-i şeni' icrâ olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 12 Ramazân sene 92 [12 Ekim 1875] târihli ve yüz kırk beş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran karye-i merkûme civârında vâki' Karakolhâne'de mukîm 'asâkir-i zabtiye neferâtından Süleyman ve Tabacı Oğlu Mehmed mezbûr Sultân'ı gece vakti cebren hânesinden kaldırub dağa götürerek cebren fi'l-i şeni' icrâ eyledikleri ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfleri olan doksan bir senesi Ramazân'ın dokuzuncu gününden [20 Ekim 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr altışar sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulmaları lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti

ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe vaz‘ olunmaları mukarrer bulunmuş olmağla merkûmânın dahi ol-vechile muvakkaten İzmir’de küreğe konulmaları ve ‘asâkir-i merkûme neferâtından olup bunlarla berâber taht-ı istintâka alındığı hâlde mu’ahharan firâr etmiş olan Durmuş’un hareketi kız kaldırmakda merkûmâna müşâreketden ‘ibâret bulunmuş olduğundan bi’l-ikdâm ele geçirülerek istintâk ve muhâkemesinin icrâsıyla hükmü hâvî mazbatasının irsâli husûslarının savb-ı devletlerine bildirilmesi neferât-ı müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ’iresi’nden fî 21 Cemâziye’l-evvel sene 93 ve fî 1 Haziran sene 92 [14 Haziran 1876 ve 13 Haziran 1876] târihi ve yüz elli numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 4 Cemâziye’l-âhire Sene (1)293 [27 Haziran 1876]

[264-b] Konusu: *Aydın Sancağı Sarayköy Nahiyesi Kadıköy ahalisinden Hacı Abdullah, Kalyoncu Oğlu Hafız Mehmet Emin, Sarhoş Oğlu Ali Ağa isimli tacirlerin yol esnasında silahlı olarak önlerine çıkıp mallarını gasp eden Keskici İsmail’in Ceza Kanunu’nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra dört sene müddetle vilayet merkezinde küreğe konulması, çalınan malların 46. madde gereğince kendisinden alınarak sahiplerine verilmesi uygun görülmüştür. Çalıntı eşya evinde bulunan ve kaçak olan Ahmet’in yakalanması, suçunu inkar etmiş olan Deli İsmail ile yataklık ettikleri kesin olarak bilinemeyen dört kişinin salıverilmesine karar verilmiştir. [2 Temmuz 1876]*

Evrak Numarası: 165

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı’nda vâki‘ Sarayköy Nâhiyesi’ne muzâf Kadı Karyesi tüccârından Hacı Abdullah ve Kalyoncu Oğlu Hâfız Mehmed Emîn ve Sarhoş Oğlu Ali Ağa’nın esnâ-yı râhda mâlları gasb edilmesinden dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı müştemil vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 27 Şa’bân sene 92 [28 Eylül 1875] târihli ve yüz on üç numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ’nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet’den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri’ası ‘Adliye Nezâret-i Celîlesine lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran Kezekci İsmâil Tırkaz Karyesi ahâlîsinden olup bu fezâhatın icrâsında refâkat etdiğini ikrâr etmiş olduğu hâlde füc’eten vefât etmiş olan _ ile müsellahan tâcir-i merkûmların önlerine çıkub mâllarını gasb etdikleri ikrârları ve

emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Kezekci İsmâîl'in Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiķan ve târih-i mahbûsiyeti olan seksen dokuz senesi Zi'l-hiccesi'nin dördüncü gününden [2 Şubat 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr Divân-ı Temyîz-i Vilâyet karârı vechiyle dört sene müddetle merkez vilâyetde küreģe konulması ve emvâl-i magsûbe bakiyyesinin kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince merkûm ile müteveffâ _'nin emvâl-i mesrûkasından bi't-tahsîl ashâbına verilmesi ve hânesi lede't-taharrî eşyâ-yı magsûbe bulunmasından nâşî hâl-i firârda bulunan Ahmed'in dahi bi'l-ikdâm ele geçürülerek istintâk ve muhâkemesinin icrâsıyla hükümlü mazbatasının evrâk-ı istintâkiyyesiyle berâber irsâli ve bu cinâyeti icrâda refâkati maznûn olub kazıyede medhalini inkâr etmiş olan Deli İsmâîl ile yataklıkları sâbit olamayub tahte'l-kefâle salıverilmiş olduğu cümle-i iş'ârâtdan olan dört nefer kesânın kayd-ı kefâletden dahi ihrâcları husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 29 CA (Cemâziye'l-evvel) sene 93 ve fî 9 Haziran sene 92 [22 Haziran 1876 ve 21 Haziran 1876] târihi ve yüz altmış beş numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 9 C (Cemâziye'l-âhîr) Sene (1)293 [2 Temmuz 1876]

[265-a] Konusu: *Manisa İmâd Mahallesi ahalisinden Sürmeli Aişe, Yeni Cami Mahallesi'nde oturan Taka Oğlu Mustafa tarafından öldürülmüştür. Aişe'yi sinirlenerek istemeden öldüren Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 174. maddesi gereğince on altı yaşında olması nedeniyle teşhir edilmeden ve Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilene kadar geçici olarak İzmir'de küreģe konulması uygun görülmüştür. Mustafa bu cinayeti işlediği sırada Küçük Mehmet isimli kişiyi de darp etmiştir. Küçük Mehmet'in Gureba Hastanesi'nde tedavi olması nedeniyle Mustafa'nın cerrah masrafını ödemesine gerek kalmamış, yalnızca yaralının üç ay çalışamadığı günlerde kazanacağı paranın misli olan 900 kuruşu ödemesine karar verilmiştir. [9 Temmuz 1876]*

Evrak Numarası: 172

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Mağnisa mahallâtından İmâd Mahalleli Sürmeli Âişe'nin kâtili olan Yeni Cami Mahallesi mütemekkinlerinden Taka Oğlu Mustafâ hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iiyye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan selh-i Şa'bân sene 92

[30 Eylül 1875] târihli ve yüz yirmi iki numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde müdde'î-i vekîl Hasan müdde'â-'aleyh Mustafâ'nın inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbât için ikâme eylediği şühûdun şehâdetleri makbûl olmadığından cümlesi redd olunub diğer şahid ikâmesinden dahi ızhâr-ı 'aciz etmekle bi't-taleb müdde'â-'aleyh merkûma bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemîn verildiği muharrer olmasıyla bu sûrette müdde'î-i vekîl-i mezbûr da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayacağı cânib-i fetvâ-hâneden mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkikât-ı nizâmiyyeye gelince fi'l-i katlin feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Mustafâ'dan sūdûru mezbûre Âişe'nin kıbelü'l-vefât vukû' bulan ifâdesi ve ihbârât-ı vâkî'a ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Mustafâ'nın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevffikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Şa'bânı'nın on sekizinci gününden [21 Ekim 1872] i'tibâren on altı yaşında olduğu cihetiyle bilâ-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar oraya gönderilecek mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe konulmaları karâr-ı vâkî' iktizâsından olduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten İzmir'de küreğe konulması ve kâtil-i merkûm şu katli ikâ' eylediği sırada Küçük Mehmed nâm kimesneyi dahi cerh ederek mecrûh-ı merkûm Mehmed'in cerîmesine Gurebâ Hastahânesi'nde tedâvi olunduğu cihetle masârıf-ı cerrâhiyeye hâcet kalmadığından yalnız üç aylık ücret-i eyyâm-ı mu'attalası olan dokuz yüz guruşun dahi kâtil-i merkûmdan başkaca bi't-tahsil mecrûh-ı merkûma i'tâsı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 4 Cemâziye'l-ahire sene 93 ve fi 14 Haziran sene 92 [27 Haziran 1876 ve 26 Haziran 1876] târihi ve yüz yetmiş iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 16 C (Cemâziye'l-âhir) Sene (1)293 [9 Temmuz 1876]

[265-b] **Konusu:** *Menteşe Sancağı Milas Kazalı Abdulfettah, Murat Oğlu Dimitri ve adı geçen diğer kişilerin yol esnasında parasını ve eşyasını çalan Doydu Oğlu Mehmet Ali ve Kulaksız Hüseyin'in Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve*

19. maddesi gereğince teşhir edilmelerinden sonra beşer sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmaları ve çalınan eşyaların bedelinin Ceza Kanunu'nun 46. maddesi gereğince kendilerinden tahsil edilerek Dimitri'ye verilmesi uygun görülmüştür. [16 Temmuz 1876]

Evrak Numarası: 173

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı dâhilinde vâki‘ Milas Kazâlı Abdulfettâh ve Murâd Oğlu Dimitri ve sâ’ir kesânın esnâ-yı râhda nukûd ve eşyâsı gasb olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmîyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 7 Şevvâl sene 92 [6 Kasım 1875] târihli ve yüz altmış numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası ‘Adliye Nezâret-i Celîlesine lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran Doydu Oğlu Mehmed Ali ile Kulaksız Hüseyin’in fazîha-i gasba mücâseretleri ikrârları ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin ‘ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi kan haklarında usûl-i teşhîriye ba‘de’l-icrâ mezbûr Ali’nin târih-i habsi olan doksan senesi Zi’l-hiccesi’nin yirmi ikinci [10 Şubat 1874] ve Hüseyin’in yirmi dördüncü [12 Şubat 1874] günlerinden i‘tibâren beşer sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve emvâl-i magsûbe bedelinin kırk altıncı madde-i kânûniye hükmünce merkûmân Mehmed Ali ve Hüseyin’den bi’t-tahsîl merkûm Dimitri’ye i‘tâ kılınması ve merkûmâna bu fezâhatde refik olub firârda bulunan Yörük Hasan’ın bi’l-ikdâm ele geçirülerek tahkîkât-ı lâzıme icrâsıyla hakkında tertîb eden mu‘âmele-i kânûniyenin bâ-mazbata inhâ olunması husûslarının savb-ı vâlâlarına iş‘ârı ve bunlara yataklık ve mu‘âvenet etdikleri rivâyet olunan Hacı Ali ve Mehmed Ağa ve Rif ve Nikola ve Kıptî Hacı Hasan Süleyman nâm kimesnelerin bu fi‘de medhallerine medâr-ı hükm olur emâre bulunamadığından ve haymesinde emvâl-i magsûbeden eşyâ zuhûr eden Kıptî Halîl’in eşyâ-yı mezkûrenin haymesi içinde medfûn olduğuna ma‘lûmâtı olmadığı anlaşıldığından kayd-ı kefâletden ihrâc edilmiş olmaları yolunda idüğü nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ’iresi’nden fi 4 Cemâziye’l-âhire sene 93 ve fi 14 Haziran sene 92 [27 Haziran 1876 ve 26 Haziran 1876] târihi ve yüz yetmiş üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 23 C (Cemâziye’l-âhir) Sene (1)293 [16 Temmuz 1876]

[266-a] Konusu: *Aydın Sancağı Subıca Nahiyesi Tatar Köyü ahalisinden Derviş Oğlu Hüseyin'in katili olan İbiş Oğlu Halil'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilene kadar vilayet merkezinde geçici olarak küreğe konulması uygun görülmüştür. Şüpheli üzerine gözaltına alınan Halil'in hizmetkârı Mehmet'in ise cinayette suçu olup olmadığı anlaşılamadığından salıverilmesine karar verilmiştir. [21 Temmuz 1876]*

Evrak Numarası: 213

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'nda vâki' Subıca Nâhiyesi'ne tâbi' Tatar Karyeli Derviş Oğlu Hüseyin'in katlinden dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 10 Ramazân sene 92 [10 Ekim 1875] 14 Rebû'l-âhir sene 93 [9 Mayıs 1876] târihleri ve yüz kırk dört ve yirmi dört numerolar ile gelen iki kıt'a tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran katli mezkûrun esnâ-yı münâza'ada feverân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin karye-i merkûmeli İbiş Oğlu Halil'den sūduru ihbârât ve emârât ile tebeyyün ettiğine mebnî merkûm Halil'in târih-i tevkîfi olan doksan bir senesi Saferi'nin yirmi birinci gününden [9 Nisan 1874] i'tibâren Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelir ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde muvakkaten küreğe konulmaları mukarrer bulunmuş olduğundan merkûmun dahi ol-vechile İzmir'de küreğe vaz' edilmesi ve şübhe üzerine taht-ı tevkîfe alınub inde't-tedkîk fi'l-i katilde medhali sâbit olmadığı cihetiyle mükeffelen sebîli ihlâ kılınmış olan merkum Halil'in hizmetkârı Mehmed'in salıverilmesi yolunda olduğundan kayd-ı kefâletden dahi çıkarılması husûslarının savb-ı vâlâlarına bildirilmesi nezâret-i müşârûn-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden 18 C (Cemâziye'l-âhir) sene 93 ve fi 28 Haziran sene 92 [11 Temmuz 1876 ve 10 Temmuz 1876] târihi ve iki yüz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 28 C (Cemâziye'l-âhir) Sene (1)293 [21 Temmuz 1876]

[266-b] **Konusu:** *Menteşe Sancağı'nın merkezi olan Muğla Kasabası ahalisinden ve zabtiye askerlerinden Arap Hasan Oğlu Mehmet'i kavga esnasında istemeden öldüren Ali Beşe'nin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [23 Temmuz 1876]*

Evrak Numarası: 198

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nın merkezi olan Muğla Kasabası ahâlîsinden ve 'asâkir-i zabtiye neferâtından Arab Hasan Oğlu Mehmed'in kâtili olan Ali Beşe nâm şahıs hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmîyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 2 Ramazân sene 92 [2 Ekim 1875] târihli ve yüz otuz bir numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Ali Beşe'den sūdûru ihbârât ve emârât ile sâbit olduğuna mebnî merkûm Ali Beşe'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan doksan senesi Zi'l-hiccesi'nin yirmi sekizinci gününden [16 Şubat 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapishânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar oraya gönderilecek mücrimînin muvakkaten vilâyet merkezlerinde küreğe vaz' edilmeleri karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten İzmir'de küreğe konulması nezâret-i müşârûn-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 18 C (Cemâziye'l-âhir) sene 93 ve fî 28 Haziran sene 92 [11 Temmuz 1876 ve 10 Temmuz 1876] târihi ve yüz doksan sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın îcâbının icrâsına himmet buyurulması ve evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub hükmü tasdîk olunmadığı cihetle leffen i'âde üzerine i'lâmın zahrına muharrer fetvâ-hâne işâreti mûcibince ıslâh ettirilmesi lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî gurre-i Receb Sene (12)93 [23 Temmuz 1876]

[267] **Konusu:** *Menemen Kazası Süleymanlı Köyü ahalisinden Aydınlı Oğlu Mahmut, aynı köylü Mehmet Oğlu İbrahim'in sol gözünü yaralamıştır. Yapılan incelemede Mustafa'nın kendisine bıçak arkasıyla vuran İbrahim'i tabanca kurşunuyla*

yaraladığı ve bu hareketinden onu öldürmek istediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle Mustafa'nın Ceza Kanunu'nun 177. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına, 200 kuruş cerrah masrafının kendisinden alınarak İbrahim'e verilmesine; Mustafa'ya bıçak arkasıyla vuran İbrahim'in ise 179. madde gereğince bir hafta hapsedilmesine karar verilmiştir. [4 Ağustos 1876]

Evrak Numarası: 229

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menemen Kazâsı'na tâbi Süleymanlı Karyesi ahâlîsinden olup yine bu karyeli İbrâhim bin Mehmed'in sol gözünü cerh eden Aydınlı Oğlu Mahmûd hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fi 4 Zi'l-hicce sene 92 [1 Ocak 1876] târihli ve yüz seksen üç numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'ide merkûm Mehmed mezbûr İbrâhim'in gözünü mûcib-i diyet olan cerh ile kal' eylediği şâhidân şehâdetleriyle sübût bulmuş idüğü muharrer olup bu sûretde diyet-i 'ayn olan beş bin dirhem şer'î fiddayı seneteyn kâmilîyetinde müdde'î-i merkûma cârih-i merkûmun te'diye eylemesi lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden zahr-ı i'lâm-ı mezkûra işâret kılındığına mebnî diyet-i şer'iyyesinin bu vechile tesviyesi ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm İbrâhim'in gözünü cerh eylediği ihbârât-ı vâkî'a ile sâbit olup şu hâle göre eğerçi cerh-i mezkûr mukâbele renginde görünür ise de İbrâhim'in bıçak arkasıyla urmasına bakılınca bu darbda katl kasdı olmadığı ve merkûm Mahmûd'un tabanca kurşunuyla cerh etmesi katl kasdına makrûn görüldüğü cihetle bu cerhe bi'l-mukâbele îkâ' edilmiş denilemeyeceğine binâ'en merkûm Mahmûd'un Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş yedinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tatbîkan ve târih-i tevkîfî olan doksan senesi Rebû'l-evveli'nin dokuzuncu gününden [7 Mayıs 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe vaz'ıyla berâber ikiyüz guruş masârif-ı cerrâhiyenin bi't-tahsîl mecrûha i'tâsı husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı ve İbrâhim'in Mahmûd'u cüz'ice darb etmesinden nâşî yüz yetmiş dokuzuncu madde-i kânûniye hükmünce bir hafta habs edilmiş olması yolunda idüğü nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 4 Receb sene 93 ve fi 13 Temmuz sene 92 [26 Temmuz

1876 ve 25 Temmuz 1876] târihi ve ikiyüz yirmi dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 13 Receb Sene (12)93 [4 Ağustos 1876]

[268] Konusu: *Çeşme Kazası Telgraf Muhabere Memuru Hasan Efendi'yi bir kavga esnasında istemeyerek öldüren Küçük Oğlu Mustafa isimli kişinin Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [25 Ağustos 1876]*

Evrak Numarası: 273

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Çeşme Kazâsı Telgrâf Muhâbere Me'mûru Hasan Efendi'nin katli hakkında icrâ kılınan tedkikâtı havî makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 7 Ramazân sene 92 [7 Ekim 1875] târihli ve yüz otuz beş numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezkûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin Küçük Halîl Oğlu Mustafâ'dan sūdûr etdiği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Recebi'nin üçüncü gününden [18 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması lâzım gelür ise de Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle ıslâhât-ı mukteziye husûlüne kadar oraya gönderilecek mücrimînin muvakkaten mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe konulmaları mukarrer bulunduğundan merkûmun dahi müddet-i mezkûre ile muvakkaten İzmir'de küreğe konulması nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 26 Receb sene 93 ve fî 4 Ağustos sene 92 [17 Ağustos 1876 ve 16 Ağustos 1876] târihi ve ikiyüz yetmiş üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 4 Şa'bân Sene (12)93 [25 Ağustos 1876]

[269] Konusu: *Saruhan Sancağı Alaşehir Kazası İnegöl Nahiyesi Burgaz Köyü ahalisinden İmam Oğlu Mustafa'yı istemeden öldüren Kansız Oğlu Mustafa'nın Ceza*

Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hâpishaneler ıslah edilmeye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiş, bu hususta Aydın Vilayetine de şukka yazılmıştır. [5 Ekim 1876]

Evrak Numarası: 337

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki Alaşehir Kazâsı'na tâbi İnegöl Nâhiyesi'ne muzâf Burgaz Karyesi ahâlîsinden Kansız Oğlu Hüseyin'in kâtili olan karye-i mezkûreli İmam Oğlu Mustafâ hakkında icrâ kılınan tedkîkâtı hâvî makâm-ı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 28 Şa'bân sene 292 [29 Eylül 1875] târihli ve yüz on sekiz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-ı Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'îde müdde'îye Fâtîma müdde'â-'aleyh Mustafâ'nın inkârına mukârin tasaddî eylediği da'vâyı isbâtdan ızhâr-ı 'aciz edüb müdde'â-'aleyh merkûm ber-nehc-i şer'î yemîn verildiği muharrer olmasıyla bu sûretde fimâ-ba'd müddeiye-i mezbûre da'vâ-yı mezkûresiyle müdde'â-'aleyh merkûma bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olamayacağı cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince fi'l-i katlin esnâ-yı münâza'ada feverân 'arziyla mingayr-i ta'ammüdin Mustafâ'dan südüru sebk etmiş olduğuna binâ'en merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede murakkam kâ'ideye tatbîkan ve târih-i tevkîfi olan doksan bir senesi Rebû'l-evveli'nin ikinci gününden [19 Nisan 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr vilâyet-i mezbûrenin kürek merkezi olup müşrif-i harâb olan Kıbrıs hâpishânelerinin husûli ıslâhâta kadar merkez vilâyet olan İzmir'de on beş sene müddetle küreğe konulması husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 27 Şa'bân sene 293 ve fi 4 Eylül sene 292 [17 Eylül 1876 ve 16 Eylül 1876] târihi ve üçyüz otuz yedi numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 16 Ramazân Sene (12)93 [5 Ekim 1876]

[270] Konusu: *Aydın Sancağı Serçe Köyü ahalisinden Sarı Ahmet Oğlu Hasan ve Umurlu Köylü Şişman Hasan Oğlu Süleyman'ın öldürülmesinden sorumlu tutulan İzmirli Oğlu Mustafa Ali ile Dalhıca Oğlu Ali isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 174. ve*

19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmalarına karar verilmiştir. [29 Ekim 1876]

Evrak Numarası: 269

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Aydın Sancağı'na tâbi' Serçe Karyeli Sarı Ahmed Oğlu Hasan ve Umurlu Köylü Şişman Hasan Oğlu Süleyman'ın katl olunmalarından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 10 Şevvâl sene 92 [9 Kasım 1875] târihli ve yüz altmış bir numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle me'âl-i iş'âra nazaran ef'âl-i katliyenin esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin İzmirli Oğlu Mustafâ Ali ile Dalıcalı Oğlu Ali'den sūdûru ihbârât ile tahakkuk etmiş olduğuna mebnî merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi Rebû'l-evveli'nin birinci gününden [21 Mayıs 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle vilâyetin kürek merkezi olup müşrif-i harâb olan Kıbrıs hapis-hânelerinin husûl-i ıslâhâtına kadar İzmir'de küreğe konulmaları husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 29 Ramazân sene 93 ve fî 5 Teşrîn-i Evvel sene 92 [18 Ekim 1876 ve 17 Ekim 1876] târihi ve üç yüz altmış dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub zahrlarına muharrer fetvâ-hâne işâreti vechiyle ıslâh ve tebdîli lâzım gelen iki kıt'a i'lâm-ı şer'î leffen i'âde kılınmış olmağla îfâ-yı muktezâsına himmet buyurulması siyâkında şukka

Fî 10 Şevvâl Sene (12)93 [29 Ekim 1876]

[271] **Konusu:** İzmir'de fırıncılık yapan Aspero, İzmir'de Bekçibaşı Ahmet Ağa'nın yamağını bıçağıyla yaralamıştır. Aspero'nun Ceza Kanunu'nun 177. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene liva merkezinde küreğe konulması uygun görülmüştür. Bakkal Estelyo'nun abisi Aspero'nun gözaltında bulunduğu sırada fırını açık kaldığından, hapisten kurtulmak için Yüzbaşı Hasan Ağa'ya rüşvet vermiş ancak Yüzbaşı Hasan Ağa bunu hemen hükümete ihbâr ettiğiinden hakkında cezaya gerek kalmayarak tahliye edilmesine karar verilmiştir. [29 Ekim 1876]

Evrak Numarası: 366

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir’de Bekçibaşı Ahmed Ağa’nın yamağı cerh olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 17 Şevvâl sene 92 [16 Kasım 1875] târihli ve yüz altmış dört numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz’den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri‘ası ‘Adliye Nezâret-i Celîlesine lede’l-havâle medlûl iş‘âra nazaran İzmir’de Fırıncı Aspero’nun esnâ-yı münâza‘ada bekçibaşı-i mûmâ-ileyh Ahmed Ağa’nın bıçağıyla parmağı cerh ederek ‘amelden ta‘tîl eylediği ihbârât ile sâbit olduğuna binâ’en merkûm Aspero’nun Kânûn-ı Cezâ’nın yüz yetmiş yedinci maddesi hükmünce ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfi olan doksan bir senesi Zi’l-ka‘desi’nin yirmi dördüncü gününden [2 Ocak 1875] i‘tibâren ba‘de’t-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe vaz‘ı ve Bakkâl Estelyo’nun birâderi merkûm Aspero’nun taht-ı tevkîfde bulunduğu cihetle fırını açık kalmış olmasından nâşî kendüsünü hapisten kurtarmak üzere nefsi menfa‘at-ı meşrûhâsını muhâfaza yolunda Yüzbaşı Hasan Ağa’ya vermiş olduğu üç lirayı mûmâ-ileyh Hasan Ağa derhâl hükûmete ‘arz ederek tebriye-i zimmet eylemiş olmağla mu‘tî-i merkûm hakkında ta‘yîn-i cezâyâ mahal görülemediğinden mûmâ-ileyh Yüzbaşı Hasan Ağa hakkında mu‘âmele-i tahliyenin icrâ-yı husûslarının savb-ı vâlâlarına iş‘ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ’iresi’nden fi 29 Ramazân sene 293 ve fi 5 Teşrîn-i Evvel sene 292 [18 Ekim 1876 ve 17 Ekim 1876] târihi ve üçyüz altmış altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 10 Şevvâl Sene (12)93 [29 Ekim 1876]

[272] **Konusu:** *Denizli Kazası Sarayköy ahalisinden Mestan nam-ı diğer Mehmet Oğlu Kundakçı Mustafa’nın katili Dumancı Oğlu Ömer’dir. Ömer, Delibaş Oğlu Mustafa’nın karısı Aişe’yi kaçırmak için evine girdiği sırada, Delibaş Oğlu Mustafa’nın komşusu Mestan’ın kalkması üzerine onu öldürdüğü anlaşılmıştır. Ömer’in Ceza Kanunu’nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs’taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir’de prangaya vurulmasına karar verilmiştir. Aişe’nin kaçırılmasına yardım eden Kıpti Oğlu Mehmet’in üç senedir hapiste olması, 206. maddenin ilavesi gereğince kendisi için yeterli görülerek tahliye edilmesi uygun görülmüştür. [21 Kasım 1876]*

Evrak Numarası: 278

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Denizli Kazâsı'na tâbi Sarayköy ahâlîsinden Mestan nâm-ı diğerkundakıcı Mustafâ bin Mehmed'in kâtili olan karye-i merkûmeli Dumancı Oğlu Ömer ile sâ'ir kesân haklarında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 4 Şevvâl sene 92 [3 Kasım 1875] târihli ve yüz elli yedi numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran merkûm Ömer karye-i mezkûreli Deli Baş Oğlu Mustafâ'nın zevcesi Âişe'yi kaldırmak üzere gece hânesine girüb men'e kıyâm eden komşusu merkûm Mestan nâm ve diğerk Mustafâ'yı katl eylediği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğinden Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i evvelisi hükmünce on beş sene müddetle küreğeye konulması iş'âr kılınmış ise de merkûmun katl-i mezkûru mezbûre Âişe'yi kaldırmak üzere îkâ' eylediği anlaşıldığına binâ'en madde-i mezkûrenin fıkra-i sâniyesi hükmünce i'dâmı lâzım gelür ise de komşusu henüz yirmi yaşında olduğuna ve i'dâm cezâsının bâ-irâde-i mahsûsa küreğeye tahvîli kânûnen mü'câz idüğüne mebnî merkûm Ömer'in cezâ-yı i'dâmdan 'afvıyla kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi sekizinci gününden [14 Eylül 1871] i'tibâren ba'de't-teşhîr mezbûrenin kürek merkezi olup müşrif-i harâb olan Kıbrıs hapis-hânelerinin husûl-i ıslâhâtına kadar merkez-i vilâyet olan İzmir'de on sene müddetle küreğeye konulması husûsuna nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 3 Şa'bân sene 93 ve fi 11 Ağustos sene 92 [24 Ağustos 1876 ve 23 Ağustos 1873] târihi ve iki yüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allik buyurulmuş ve mezbûrenin kaldırılmasına tasaddî olunduğu sırada merkûm Ömer'e refâkat eden Kıptî Oğlu Mehmed'in târih-i mezkûrden berü güzerân eden üç sene müddet-i mahbûsiyeti iki yüz altıncı madde 'ilâvesi mûcibince cezâ-yı kâfi olarak tahliye-i sebîli yolunda olduğundan kayd-ı kefâletden dahi ihrâcı ve hâricde gözcülük ederek hâneye duhûl etmemiş olan Hacı Ömer Oğlu Mehmed'in kız kaldırmağa sebk-i mu'âvenetinden dolayı mezkûr iki yüz altıncı maddenin 'ilâve-i sâniyesi mûcibince cezâ görmesi lâzım gelür iken oraca sükût olunmuş olması yolsuz olub bu derecede olan cezâlar vilâyetin

dâ'ire-i me'zûniyeti dâhilinde bulunduğundan merkûmun dahi muhâkemesinin icrâsıyla hakkında lâzım gelen mu'âmele-i kânûniyenin îfâsı karâr-ı vâki' iktizâsından bulunmuş olmağla iktizâlarının icrâsına himmet buyurulması ve evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub hükmü tasdîk olunduğu cihetiyle leffen i'âde kılınan i'lâmın zahrına muharrer fetvâ-hâne işâreti mûcibince tebdîl ve ıslâh ettirilmesi lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 4 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)93 [21 Kasım 1876]

[273-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Tavas Kazası Grenis (Kiranis) Nahiyesi ahalisinden İsmail Oğlu Deli Osman Oğlu Ali'yi istemeyerek öldüren Hasan Oğlu Osman'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilene kadar on beş sene müddetle vilâyet merkezi olan İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [27 Kasım 1876]*

Evrak Numarası: 429

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Tavas Kazâsı'na tâbi' Grenis (Kiranis) Nâhiyesi ahâlîsinden Deli Osman Oğlu Ali bin İsmâil'in kâtili olan Osman bin Hasan hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi havî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 23 ZA (Zi'l-ka'de) sene 92 [21 Aralık 1875] târihli ve yüz yetmiş altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında bulunan i'lâm-ı şer'înin sebki noksân ve halelden hâli olmadığından sebki muvâfik-ı hakk-ı şer'-i i'lâm ile inhâ olunması lâzım geleceği cânib-i fetvâ-hâneden zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince merkûm Osman'ın fevân 'arzıyla min-gayr-i ta'ammüdin mezbûr Ali'yi katl eylediği ihbâr olunan ikrârı ve tahkîkât-ı sâ'ire ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Osman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan seksen dokuz senesi Zi'l-hiccesi'nin on ikinci gününden [10 Şubat 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr vilâyet-i mezbûrenin kürek merkezi olub harâb olan Kıbrıs hapis-hânelerinin husûl-i ıslâhâtına kadar on beş sene müddetle merkez vilâyet olan İzmir'de küreğe konulması nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 28 L (Şevvâl) sene 93 ve fî 3 Teşrîn-i Sâni sene 92 [16 Kasım 1876 ve 15 Kasım 1876] târihi ve dörtyüz yirmi dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde ve i'lâm-ı mezbûr zahrında muharrer fetvâ-hâne

işâreti mûcibince tebdîl ve ıslâh etdirilmek üzere leffen i‘âde kılınmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 10 Zi'l-ka'de Sene (1)293 [27 Kasım 1876]

[273-b] **Konusu:** *Manisa Büyük Çaprazlar Mahallesi ahalisinden Kazgancı Oğlu Yemişçi Şakir'in katili olan Tulumcu Osman'ın Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs'taki hapishaneler ıslah edilene kadar on beş sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına dairdir. [5 Aralık 1876]*

Evrak Numarası: 436

Bu dahi

Mağnisa'da Büyük Çaprazlar Mahalleli Kazgancı Oğlu Yemişçi Şâkir'in kâtili olan sâ'ir mahalleli Tulumcu Osman hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 3 Ramazân sene 92 [3 Ekim 1875] târihli ve yüz otuz dört numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle evrâk-ı mebhûse miyânında olan i'lâm-ı şer'ide müdde'iyân-ı asîl ve vasî Fâtıma ve Atike ve Emetullah müdde'â-'aleyh Osman'ın inkârına mukârin tasaddî eyledikleri da'vâyı isbât edemeyüb talebleriyle müdde'â-'aleyh mezbûre ber-nehc-i şer'î yemîn verildiği muharrer olmasıyla bu sûretde müdde'iyân-ı mezbûrân da'vâ-yı mezkûreleriyle müdde'â-'aleyh mezbûre bilâ-beyyine mu'ârazaya kâdir olmayacakları cânib-i fetvâ-hânedan mezkûr i'lâm zahrına işâret kılındığına ve tedkîkât-ı nizâmiyyeye gelince katl-i mezbûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Osman'dan sūdûr ettiği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Osman'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan bir senesi Zi'l-hiccesi'nin on beşinci gününden [23 Ocak 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr vilâyet-i celîlelerinden kürek merkezi olup müşrif-i harâb olan Kıbrıs hapis-hânelerinin husûl-i ıslâhâtına kadar on beş sene müddetle merkez-i vilâyet olan İzmir'de küreğe konulması ve şübhe üzerine taht-ı istintâka alınub inde't-tedkîk medhallerine hükm kâbil olamadığı cihetiyle mükeffelen salıverilen merkûmun refiki Ali ile fâhişe Âişe'nin kayd-ı kefâletden dahi ihrâc olunmaları nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 4 ZA (Zi'l-ka'de) sene 93 ve fî 8

Teşrîn-i Sâni sene 92 [21 Kasım 1876 ve 20 Kasım 1876] târihi ve dört yüz otuz altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 18 Zi'l-ka'de Sene (1)293 [5 Aralık 1876]

[274-a] Konusu: *İzmirli Arap Yusuf'u kavga esnasında öldüren Mikail'in Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar vilayet merkezi olan İzmir'de küreğe konulmasına; ona yardım eden Ahmet'in ise Ceza Kanunu'nun 179. maddesinin eki ve 113. maddesi gereğince on dört ay hapsedilmesine karar verilmiştir. [7 Aralık 1876]*

Evrak Numarası: 441

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmirli Arab Yusuf'un katl olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 23 Zi'l-hicce sene 92 [20 Ocak 1876] târihli ve yüz seksen sekiz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezbûrun esnâ-yı münâza'ada min-gayr-i ta'ammüdin Kütahyalı Topuz Mikâil veled-i Anton'dan sūdûru ve refîki Hancı Ahmed bin Ali'nin fi'l-i katle sebebiyetiyle berâber kendüsünü tutan neferât-ı zabtiyeden Cemâl teşhîr-i silâh etmiş olduğu ihbârât ve emârât ile tebeyyün etdiğine binâ'en merkûm Mikâil'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede munderic kâ'ideye tatbîkan ve târih-i tevkîfi olan doksan bir senesi Ramazânı'nın yirmi ikinci gününden [2 Kasım 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr vilâyet-i celîlelerinden kürek merkezi olub müşrif-i harâb olan Kıbrıs hapis-hânelerinin husûl-i ıslâhâtına kadar on beş sene müddetle merkez-i vilâyet olan İzmir'de küreğe konulması ve merkûm Ahmed'in dahi Kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş dokuzuncu maddesinin zeyli ve yüz on üçüncü maddesi ahkâmınca on dört mâh müddetle habsi olunarak tahliye-i sebîli becâ olmağla merkûmun kayd-ı kefâletden dahi ihrâcı husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 6 ZA (Zi'l-ka'de) sene 93 ve fî 11 Teşrîn-i Sâni sene 92 [23 Kasım 1876] târihi ve dört yüz kırk numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 20 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)93 [7 Aralık 1876]

[274-b] Konusu: *Nazilli Kazası Karacasu Nahiyesi Seferler Köyü ahalisinden Suhte Oğlu Mehmet, aynı köyden Çullu Oğlu Ali'nin sekiz dokuz yaşlarındaki kızı Aişe'nin ırzına geçmiştir. Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 206. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına karar verilmiştir. [16 Aralık 1876]*

Evrak Numarası: 462

Bu dahi

Nazillü Kazâsı'nda Karacasu Nâhiyesi'ne tâbi' Seferler Karyeli olup yine bu karyeli Çullu Oğlu Ali'nin sekiz dokuz yaşlarında kızı Âişe'yi cebren kaldırıub şurada burada gezdirdiği ikrârıyla tahakkuk eden Suhte Oğlu Ahmed nâm kimesnenin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz altıncı maddesi hükmü ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfi'kan ve târih-i habsi olan doksan iki senesi Ramazânı'nın on beşinci gününden [15 Ekim 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulması vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 2 Safer sene 93 [28 Şubat 1876] târihli ve iki yüz on sekiz numarolu tahrîrâta melfûf Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 17 Zi'l-ka'de sene 93 ve fî 22 Teşrîn-i Sâni sene 92 [4 Aralık 1876] târihi ve dörtyüz altmış iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 29 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)93 [16 Aralık 1876]

[275-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Tavas Kasabalı Kasap İbrahim Oğlu Mustafa ile Irmak Köylü Kel İbrahim'in önlerine çıkıp paralarını ve mallarını gasp eden Darlı Köylü Ali Kadı Oğlu Kör Osman ve Mehmet isimli kişilerin Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmaları uygun görülmüştür. Ayrıca çalıntı eşyaların bedeliyle, yedi adet Osmanlı lirasının bedeli olan 930 kuruşun Mehmet'ten alınarak sahibine verilmesine karar verilmiştir. [16 Aralık 1876]*

Evrak Numarası: 461

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'na tâbi' Tavas Kasabalı Kasab İbrâhim Oğlu Mustafâ ile Irmak Karyeli Kel İbrâhim'in önlerine çıkub nakd ve mâllarını gasb etdikleri ikrârlarıyla

mütebeyyin idüğü vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 28 Muharrem sene 93 [24 Şubat 1876] târihli ve iki yüz on beş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müsteban olan Darlı Karyeli Ali Kadı Oğlu Kôr Osman ve Mehmed nâm şahısların Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne on dokuzuncu madde-i kânûniye muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfleri olan doksan iki senesi Rebû'l-evveli ibtidâsından [1875 yılı Nisanı'nın başlarından] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve eşyâ-yı magsûbe bakiyyesiyle yedi 'aded Osmanlı lirasının bedeli olan dokuz yüz otuz guruşun ikrârı vechiyle merkûm Mehmed'den bi't-tahsîl sâhibine verilmesi ve merkûm Mehmed'in ticâretle Köyceğiz Kazâsı'nda bulunan İbrâhim'in ilerüde iddi'âya kıyâm eylediği hâlde istihsâl olunmasına dâ'ir oraca verilen karâr yolsuz olduğundan meblâğ-ı mezbûrun şimdiden merkûm Mehmed'den tahsîliyle bi'l-irsâl sâhibine teslim etdirilmesi husûslarının savb-ı vâlâlarına 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 17 Zi'l-ka'de sene 93 ve fi 22 Teşrîn-i Sâni sene 92 [4 Aralık 1876] târihi ve dörtyüz altmış numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 29 ZA (Zi'l-ka'de) Sene (12)93 [16 Aralık 1876]

[275-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Bodrum Kasabası Çeşme Mahallesi'nde oturan Habibe'nin uykudayken ırzına geçen üvey babası Kalafatçı Ahmet'in Ceza Kanunu'nun 198., 199., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra İzmir'de küreğe konulmasına ve bekaret bedeli olan 750 kuruşun kendisinden tahsil edilmesine karar verilmiştir. [20 Aralık 1876]*

Evrak Numarası: 478

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Bodrum Kasabası'nda Çeşme Mahallesi sâkinelerinden Habîbe nâm hâl-i nevmde iken cebren bokrini izâle eylediği ikrârı ve kâbile mu'âyenesi ile tahakkuk eden üvey pederi Kalafatçı Ahmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve yüz doksan dokuzuncu ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfi olan doksan iki senesi Şevvâli'nin yirmi beşinci gününden [24 Kasım 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle İzmir'de küreğe vaz' ü ilkâ ve zamân-ı bokr olarak

takdir olunan yedi yüz elli gurusun kendüsünden bi't-tahsil mezbûreye i'tâ olunması vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 28 Muharrem sene 93 [24 Şubat 1876] târihli ve iki yüz on dört numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 21 ZA (Zi'l-ka'de) sene 93 ve fi 26 Teşrîn-i Sâni sene 92 [8 Aralık 1876] târihi ve dört yüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 3 Zi'l-hicce Sene (1)293 [20 Aralık 1876]

[276-a] Konusu: *Balyanbolulu Ali Oğlu Ali ve Zenci Abdullah isimli kişiler kaçak olan arkadaşlarıyla beraber İzmir Kasabası Seyyid (Seydiköy) Nahiyeli Yorgi Yora'nın yolda önüne çıkıp akçesini gasp etmişlerdir. Ali ve Abdullah'ın Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra beşer sene müddetle küreğe konulmalarına, gasp etmiş oldukları 500 kuruşun Ceza Kanunu'nun 46. maddesi gereğince kendilerinden alınmasına dair verilen karar Aydın Vilayetine bildirilmiştir.. [24 Aralık 1876]*

Evrak Numarası: 483

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Kasabası mülhakâtından Seyyid (Seydiköy) Nâhiyeli Yorgi Yora'nın esnâ-yı râhda soyulmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkât-ı nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 11 Safer sene 93 [8 Mart 1876] târihli ve iki yüz yirmi dokuz numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle tahkîkât-ı vâkı'aya nazaran Balyanbolulu Ali Oğlu Ali ve Zenci Abdullah'ın firârî bir nefer refikleriyle berâber merkûm Yorgi Yora'nın önüne çıkub akçesini gasb etdikleri ihbârât-ı vâkı'a ile sâbit olduğuna mebnî merkûmân Ali ve Abdullah'ın üçer sene müddetle küreğe konulmalarına oraca karâr verilmiş ise de bu misillü kuttâ'-i tarîke üçer sene kürek cezâsı hafîf görüldüğünden merkûmânın Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyetleri olan doksan senesi Zi'l-ka'desi'nin yirmi beşinci gününden [14 Ocak 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr beşer sene müddetle küreğe konulmaları ve gasb etmiş oldukları beş yüz gurusun kırk altıncı madde-i kânûniye mûcibince kendülerine tazmîn etdirilmesi nezâret-i müşârün-ileyhânın

Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 21 ZA (Zi'l-ka'de) sene 93 ve fî 26 Teşrîn-i Sâni sene 92 [8 Aralık 1876] târihi ve dörtyüz seksen üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 7 Zi'l-hicce Sene (12)93 [24 Aralık 1876]

[276-b] Konusu: *İzmir'de Kantarcılar civarındaki Ütücü Bohor'un dükkanından mal çalan kişilerden Yunanlı Dövmeci Frankoli Davitci Yanako'nun Ceza Kanunu'nun 220. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle vilayet merkezinde küreğe konulmasına, on beş yaşında olan Manol'un ise dokuz ay hapsedilmesi gerekmektedir de, şimdiye kadar bu müddeti tamamlamış olması nedeniyle serbest bırakılmasına karar verilmiştir. [24 Aralık 1876]*

Evrak Numarası: 503

Bu dahi

Yunanlı Dövmeci Frankoli Davitci Yanako ile çırağı Manol'un leylen İzmir'de kantarcılar civârında kâ'in Ütücü Bohor'un dükkânına anahtar uydurub açarak fazîha-i sirkate mücâseretleri merkûmûndan Manol'un ikrârı ve mâl-ı mesrûkun sakladıkları mahalde zuhûr etmesi emâresi ve ihbârât ile sâbit olduğuna binâ'en merkûmân Yanako ile Frankoli'nin Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüz yirminci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Zi'l-hiccesi'nin on dokuzuncu gününden [27 Ocak 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle merkez-i vilâyetde küreğe konulmaları ve mezbûr Manol'un on beş yaşında ve mürâhik-i mümeyyiz derecesinde olduğundan kırkıncı maddeye tatbîkan ve mü'ebbeden habs olan doksan iki senesi Zi'l-ka'desi'nin yirmi üçüncü gününden [21 Aralık 1875] i'tibâren dokuz mâh müddetle habs olunması lâzım gelüb şimdiye kadar ikmâl-ı müddet etmiş olacağından henüz salıverilmemiş ise hemen tahliye-i sebîli husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 7 Muharrem sene 93 [3 Şubat 1876] târihli ve yüz doksan beş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden 27 ZA (Zi'l-ka'de) sene 93 ve fî 2 Kânûn-ı Evvel sene 92 [14 Aralık 1876] târihi ve beşyüz üç numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın îcâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 7 Zi'l-hicce Sene (1)293 [24 Aralık 1876]

[277-a] **Konusu:** *Saruhan Sancağı Turgutlu Kasabası'nda akmakta olup, mecrasını aşmış olan ve bir çok ekili araziye zarar veren Nif Çayı'nın kış mevsimi geçmeden mecrasına döndürülmesi için ahaliden üç yüz lira tahsil edilmesi uygun görülmüştür. Durum Nafia Nezaretine ve Aydın Vilayetine bildirilmiştir. [9 Ocak 1877]*

Evrak Numarası: 559

Aydın Vilâyet-i Celilesine

Saruhan Sancağı dâhilinde vâki' Turgutlu Kasabası'nda cereyân etmekte olup tagyîr-i mecrâ etmiş ve bir hayli arâzî-i mevrû'aya hasâr etmekte bulunmuş olan Nif Çayı'nın vukû' bulacak masârifi taraf-ı ahâlîden tesviye olunmak üzere mecrâ-yı asliyesine ircâ'-ı mahallinden inhâ olunmasına ve üç yüz lira sarfiyla maksad hâsıl olacağı lede'l-keşf anlaşıldığına mebnî mevsim-i şitâ hulûl etmeksizin arkası alınmak ve masârif-ı keşfiesini tecâvüz etmemek üzere 'ameliyâta mübâşeret olunmasının livâ-i mezkûr mutasarrıflığına bildirildiği vârid olan tahrîrât-ı devletlerinde beyân olunmakdan-nâşî keyfiyet Şûrâ-yı Devlet'e lede'l-havâle sibâk-ı iş'âra nazaran mezkûr çayın mecrâ-yı kadîmine ircâ'ı gösterilen lüzûm ve arzuya mütebeyyini olduğu gibi masârif-ı keşfiesi bulunan üçyüz liranın dahi taraf-ı ahâlîden tesviyesi mukarrer olduğuna ve kable'l-istîzân 'ameliyât-ı lâzimeye mübâşeret etdirilmiş ise mevsim-i şitânın hulûlü münâsebetiyle birân evvel işin arkası alınarak mezârî' ve arâzînin hasârdan vikâyesi maksadına müstenid bulunduğuna binâ'en icrâ'at-ı vâkî'anın becâ olduğu Şûrâ-yı mezkûrun Nâfi'a Dâ'iresi'nden bâ-mazbata ifâde olunarak bu yolda ahâlî-i mûmâ-ileyhin vâki' olan hizmetleri takdîr ve hamiyete sezâ görünmüş ve keyfiyet Nâfi'a Nezâret-i Celilesine bildirilmiş olmanın iktizâsının hîn-i icrâsına ve Bâb-ı 'Âlî nâmına ahâlî-i mûmâ-ileyhim teblîğ-i memnûniyete himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 23 Zi'l-hicce Sene (1)293 [9 Ocak 1877]

[277-b] **Konusu:** *Marmaris Kasabalı Sarıca Oğlu Abdullah'ın zorla ırzına geçen kişilerden İsmail ve İbrahim'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üçer sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmaları uygun görülmüştür. Kuraları çıkıp da henüz askere alınmamış oldukları halde suçları ortaya çıkanların Asakir Kanunnamesi'nin 46. maddesi gereğince birer sene müddetle buldukları yerdeki hapisanelerde prangaya vurulmalarına ve ceza süreleri bittiğinde ordularına teslim edilmelerine karar verilmiştir. İçlerinden Hasan,*

Mehmet ve diğeri Mehmet bu süreyi çoktan aştıklarından hemen salıverilerek ordularına gönderilmelerine, Abdullah'ın arkadaşı olup gözaltına alınan Abdullah Oğlu İbrahim'in suçlu olduğuna dair herhangi bir delil bulunamadığından kefalet altından çıkarılmasına karar verilmiştir. [13 Ocak 1877]

Evrak Numarası: 564

Bu dahi

Menteşe Sancağı'nda vâki' Marmarisli Fırıncı İsmâil Varan Oğlu İbrâhim ile kur'a neferât-ı mevkûfesinden Keles Oğlu Hasan ve Koca Mehmed Oğlu Mehmed ve Berber Oğlu diğeri Mehmed'in Marmaris Kasabalı Sarıca Oğlu Abdullah cebren icrâ-yı fi'l-i şeni' eyledikleri ikrârları ve ihbârât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası me'âllerinden müstebân olduğuna mebnî bunlardan İsmâil ve İbrâhim'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tatbîkan ve târih-i tevkîfleri olan doksan bir senesi Recebi'nin on dokuzuncu gününden [1 Eylül 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr üçer sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve kur'aları çıkub da henüz 'askere alınmamış oldukları hâlde töhmetleri zuhûra gelenlerden üç sene kürek cezâsı görecekleri 'Asâkir Kânûn-nâmesi'nin kırk altıncı maddesi icâbınca birer sene müddetle mahallî hapis-hânelerinde pranga-bend olunub hitâm-ı müddetlerinde orduları cânibine gönderilmeleri lâzım geleceği makâm-ı vâlâ-yı Ser-'askerî'den cevâben iş'âr kılınmış ve merkûmûn Hasan Mehmed ve diğeri Mehmed'in târih-i mezkûrdan beri güzerân eden müddet-i tevkîfleri bu müddeti tecâvüz etmiş olduğundan hemen tahliye-i sebîlleri orduları cânibine i'zâm ve merkûm Abdullah'ın refîki olup bi'l-iştibâh taht-ı tevkîfe alınan ve tahrîk ve tavassutuna ve merkûm Abdullah icrâ-yı fi'l-i şeni' eylediğine dâ'ir emâre bulunamadığı cihetiyle mükeffelen salıverilmiş olan Abdullah Oğlu İbrâhim'in kayd-ı kefâletden dahi ihrâc olunmaları 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden 18 Z (Zi'l-hicce) sene 93 ve fi 23 Kânûn-ı Evvel sene 92 [4 Ocak 1877] târihi ve beşyüz altmış dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 27 Zi'l-hicce Sene (1)293 [13 Ocak 1877]

[278] Konusu: *Bayındır Kasabalı Kerim Oğlu Mehmet'in katillerinin Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra, 172. maddesi gereğince on*

beşer sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar geçici olarak İzmir'de küreğe konulmalarına karar verilmiştir. Onlara yardım eden Helvacı Oğlu Mehmet ve Eskici Oğlu Hasan'ın ise Ceza Kanunu'nun 175. maddesi gereğince üçer sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmaları uygun görülmüş, altışar ay gözaltında tutuldukları süre bu müddetten düşülmüştür. Soruşturmadan sonra kurası çıkarak askere giden Helvacı Oğlu Mustafa'ya cezasının ordusu vasıtasıyla bildirilerek gereğinin yapılmasına karar verilmiştir. [29 Ocak 1877]

Evrak Numarası: 471

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Bayındır Kasabalı Kerîm Oğlu Mehmed'in katli hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 21 Rebû'l-âhir sene 92 [27 Mayıs 1875] târihli ve yirmi altı numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'in mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezbûrun müştereken Arabgirli Oğlu Hayrullah ve birâderi Mehmed ve Îsâ Oğlu İbrâhim ve Hacı Hasan Oğlu diğeri Mehmed'den sūdûr etdiği ve Helvacı Oğulları Mustafâ ve âher Mehmed ve Eskici Oğlu Hasan'ın dahi merkûmlara mu'âvenet etdikleri içlerinden Hayrullah'ın haber verilen ikrârı ve sâ'ir ihbârât ve emârât ile tebeyyün etmiş ve katl-i mezbûr cebren karı kaldırmak için olub bu fazîha ise cinâyâtdan bulunmuş olduğuna binâ'en merkûmûndan Hayrullah ve birâderi Mehmed ve İbrâhim ve Hacı Hasan Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevfiikan i'dâmları lâzım gelür ise de bu katl emri 'alışândan dolayı yek-diğere rekâbetden münba'is münâza'a esnâsında vukû' bulmuş olub maktûl bir ve kâtil dört olduğuna ve i'dâm cezâsının bâ-irâde-i mahsûs küreğe tahvîli kânûnen mü'câz idüğüne mebnî merkûmûnun i'dâmdan 'afvıyla kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfleri i'tibâriyle bunlardan İbrâhim'in seksen yedi senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin yirmi üçüncü [20 Eylül 1870] ve Hayrullah'ın yirmi altıncı [23 Eylül 1870] ve birâderi Mehmed'in sene-i merkûme Recebi'nin ikinci [28 Eylül 1870] ve Hacı Hasan Oğlu Mehmed'in dahi doksan bir senesi Saferi'nin yirminci [8 Nisan 1874] günlerinden i'tibâren haklarında usûl-i teşhîriye bi'l-icrâ vilâyet-i celîlelerinin kürek merkezi olub müşrif-i harâb olan Kıbrıs hapis-hânelerinin husûl-i islâhâtına kadar on beşer sene müddetle merkez-i vilâyet olan İzmir'de küreğe konulmaları husûsuna

nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 20 Zi'l-ka'de sene 93 ve fi 25 Teşrîn-i Sâni sene 92 [7 Aralık 1876] târihi ve dört yüz yetmiş bir numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allik buyurulmuş olmağla ol-vechile îcâbının icrâsına ve Helvacı Oğlu Mehmed ve Eskici Oğlu Hasan'ın dahi kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş beşinci maddesi hükmüne tevfikân güzerân eden altışar mâh müddet-i tevkîfleri mahsûb edilmek üzere ba'de't-teşhîr bu kere ki târih-i habsleri olan doksan bir senesi Saferi'nin yirminci gününden [8 Nisan 1874] i'tibâren üçer sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve ba'de'l-istintâk kur'ası çıkararak silk-i 'askere iltihâk eden Helvacı Oğlu Mustafâ'nın dahi karâr-ı mahallî mûcibince hakkında lâhik olan hükm-i mazbatasının bir sûreti mensûb olduğu Ordu-yı Hümâyun müşîriye-i celîlesi ma'rifetiyle kendüsüne tebliğ etdirilerek bu bâbda şâyân-ı kabûl bir gûne i'tirâz vukû' bulduğu hâlde ba'dehû başkaca tedkîk kılınması karâr-ı vâki' iktizâsından bulunmağla işin bu cihetinin dahi îfâ-yı muktezâtına himmet buyurulması ve kasâme maddelerinin Mecelle-i Ahkâm-ı 'Adliyenin der-dest tertîb olan kitâbü'l-muhâkemesi tanzîm olununcaya kadar te'hîri mukarrer olduğundan evrâk-ı mebhûse miyânında bulunub leffen i'âde olmağla i'dâm-ı şer'î zahrına muharrer fetvâ-hâne işâretinde icrâsı gösterilen kasâme mes'elesinin dahi ta'dîlini lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 2 Muharrem Sene (1)293 [29 Ocak 1876]

[279-a] Konusu: *İzmirli Eşkelaki Oğlu Nikolaki isimli kişiyi öldürmek amacıyla beş defa kurşun sıkan ancak öldürmeyi başaramayan Andon Kolas'a Ceza Kanunu'nun 180. ve 19. maddeleri gereğince teşhir ve üç sene müddetle vilayet merkezinde kürek cezası verilmiştir. [20 Ocak 1877]*

Evrak Numarası: 578

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmirli Nikolâki veled-i Eşkelâki nâm kimesneye katl kasdıyla tabanca atılmasından dolayı icrâ kılınan tedkîkâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 8 R (Rebîü'l-âhir) sene 93 [3 Mayıs 1876] târihli ve kırk bir numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Andon Kolas nâm şahsın refîki firârî Pavli ile birlikde mezbûr Nikolâki'ye olan gayz üzerine katl kasdıyla beş el kurşun atmış iseler de 'adem-i isâbetle madde-i katli fi'le

getüremedikleri ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûm Andon Kolas'ın Kânûn-ı Cezâ'nın yüz sekseninci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Rebû'l-âhiri'nin dördüncü gününden [21 Mayıs 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i vilâyetde küreğe konulması nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fi 25 Z (Zi'l-hicce) sene 93 ve fi 30 Kânûn-ı Evvel sene 92 [11 Ocak 1877] târihi ve beşyüz yetmiş sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 5 Muharrem Sene (1)294 [20 Ocak 1877]

[279-b] Konusu: *Aydın Sancağı Çine Nahiyesi Kargı Köyü'nde oturan Kara Mehmet Oğlu Alim'in kızı Aişe'nin ırzına geçen Zenci Abdullah Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra 198., ve 200. maddeleri gereğince üç sene müddetle küreğe konulmasına, bekaret bedeli olan 25 adet Osmanlı lirasının kendisinden tahsil edilerek Aişe'ye verilmesine karar verilmiştir. [23 Ocak 1877]*

Evrak Numarası: 26

Bu dahi

Aydın Sancağı'nda vâki Çine Nâhiyesi'ne tâbi Kargı Karyesi sâkinlerinden Kara Ahmed Oğlu Âlim'in kerîmesi Âişe'ye cebren fi'l-i şenî icrâsıyla bikrini izâle eylediği ihbârât ve emârât ile tebeyyün eden karye-i merkûmeli Zenci Abdullah Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddelerine ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i tevkîfi olan doksan iki senesi Rebû'l-evveli'nin on üçüncü gününden [19 Nisan 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması ve zamân-ı bikr olarak takdîr olunan yirmi beş 'aded Osmanlı lirasının bi't-tahsîl mezbûreye verilmesi vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 8 R (Rebû'l-âhir) sene 93 [3 Mayıs 1876] târihli ve kırk numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden 5 Muharrem sene 94 ve fi 8 Kânûn-ı Sâni sene 92 [20 Ocak 1877] târihi ve yirmi altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın ifâ-yı muktezâsına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 8 Muharrem Sene (1)294 [23 Ocak 1877]

[280-a] **Konusu:** İzmirli Hacı Agop, Bezzaz Hacı Farsabar(?), Kırkağaçlı Katırcı Karabet ve Giresunlu Demirci Ahmet'in yolda önlerine çıkararak paralarını ve eşyalarını gasp eden Cabbarlı aşiretinden ve sâbıkali takımından Deli Hüseyin Oğlu Veli ile Nebi Oğlu Süleyman'ın Ceza Kanunu'nun 62. maddesinin ilavesi ve 19. maddesi gereğince teşhir edildikten sonra Veli'nin beş, Süleyman'ın dört sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmalarına dairdir. [23 Ocak 1877]

Evrak Numarası: 576

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Fî 28 Safer sene 94 [14 Mart 1877] târihinde Hüdâvendigâr Vilâyet-i Celîlesine olarak tebdil olunmuştur.

İzmirli Hacı Agob ve Bezzâz Hacı Farsabar(?) ve Kırkağaçlı Katırcı Karabet ile Giresunlu Demirci Ahmed'in nukûd ve eşyâsı gasb olunmasından dolayı icrâ kılınan tedkikâtı mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 15 Zi'l-ka'de sene 292 [13 Aralık 1875] târihli ve üçyüz üç numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran Cabbârlı 'aşiretinden ve sâbıkali takımından Deli Hüseyin Oğlu Velî ile refiki Gök Nebî Oğlu Süleyman'ın müsellağ olarak zikr olunan kesânın esnâ-yı râhda önlerine çıkub fazîha-i gasbî irtikâb etdikleri merkûmândan Süleyman'ın sebk eden ikrârı ve magsûbün-'anh olan kesânın merkûmânı teşhîsi ve irâ'e eylemeleri emâresi ile tebeyyün edüb bunlar hakkında oraca ta'yîn olunan üçer sene kürek cezâsı bu misillü kuttâ'-i tarîke hafîf görüldüğüne ve 'ale'l-husûs bunlardan Velî sâbıkali olduğuna mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın altmış ikinci maddesinin 'ilâvesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i mahbûsiyetleri olan doksan senesi Şa'bânî'nin on beşinci gününden [8 Ekim 1873] i'tibâren emr-i teşhîrleri ba'de'l-icrâ Velî'nin beş ve Süleyman'ın dört sene müddetle merkez-i livâda küreğe konulmaları ve Süleyman'ın mukarrer olduğu emvâlin evvel-be-evvel kendüsünden istirdâdı ve mâ'adâ müdde'ilerin şer'an ve nizâmen isbât edebilecekleri nukûd ve eşyânın dahi kırk altıncı madde-i kânûniye hükmüne tevfikân merkûmândan istihsâli husûslarının savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 24 Zi'l-hicce sene 93 ve fî 29 Kânûn-ı Evvel sene 92 [10 Ocak 1877] târihi ve beş yüz yetmiş altı numerosu ile

murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 8 Muharrem Sene (12)94 [23 Ocak 1877]

[280-b] Konusu: *Aydın Sancağı Söke Kazası Mandıca Nahiyesi Burun Köyü ahalisinden Reyhan Oğlu Arap Mehmet isimli kişi, Halil Ağa'nın kölesi Bilal'in yardımıyla Çolak Osman'ın kızı Meryem'in ırzına geçmiştir. Arap Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 198. ve 200. maddeleri gereğince on yedi yaşında olması nedeniyle teşhir edilmeden üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına, bekaret bedeli olan 25 adet Osmanlı lirasının kendisinden alınarak Meryem'e verilmesine dair Aydın Vilayetine şukka yazılmıştır. [3 Şubat 1877]*

Evrak Numarası: 36

Bu dahi

Aydın Sancağı'ndan vâki' Söke Kazâsı'na tâbi' Mandıca Nâhiyesi'ne muzâf Burun Karyeli Reyhân Oğlu Arab Mehmed'in Halil Ağa'nın kölesi Bilâl mu'âvenetiyle bu karye sâkinlerinden Çolak Osman'ın kızı Meryem'in bokrini cebren izâle eylediği ikrârları ve ihbârât-ı vâki'a ve emâre ile tebeyyün eylediğine binâ'en merkûm Arab Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına tevfiikan ve târih-i tevkîfi olan doksan senesi Saferi'nin ikinci gününden [1 Nisan 1873] i'tibâren on yedi yaşında bulunduğu cihetiyle bilâ-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe vaz'ıyla berâber zamân-ı bokr olarak oraca takdîr olunan yirmi beş 'aded Osmanlı lirasının kendüsünden bi't-tahsîl mezbûreye verilmesi husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı ve mezbûr Bilâl'in iki yüz altıncı madde-i kânûniye zeyline tevfiikan beş mâh müddetle habs edilüb salıverilmiş olması yolunda görüldüğü vilâyet-i celîlelerinden vürûd eden 14 Receb sene 92 [16 Ağustos 1875] târihli ve yetmiş numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden 10 Muharrem sene 94 ve fî 13 Kânûn-ı Sâni sene 92 [25 Ocak 1877] târihi ve otuz altı numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 19 Muharrem Sene (1)294 [3 Şubat 1877]

[281-a] Konusu: *Menteşe Sancağı Muğla Kazası Düğerek Köyü ahalisinden olup, arkadaşı Bacı Oğlu Osman ile beraber aynı köyden Hüseyin Ağa Kızı Aişe'nin*

ırzına geçen Fiyaka Oğlu Ali'nin Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulması, bekaret bedeli olan 800 kuruşun kendisinden alınarak Aişe'ye verimesi uygun görölmüştür. Ali'ye yardım eden Osman'ın ise Ceza Kanunu'nun 206. maddesinin ilavesi gereğince bir sene müddetle hapsedilmesine karar verilmiştir. [3 şubat 1877]

Evrak Numarası: 29

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Menteşe Sancağı'nda vâki' Muğla Kazâsı'na tâbi' Düğerek Karyesi ahâlîsinden olub refîki Bacı Oğlu Osman ile berâber yine bu karyeli Hüseyin Ağa kızı Âişe'yi cebren kaldırub bokrini izâle eylediği ihbârât ve emârât ile sâbit olan Fiyaka Oğlu Ali'nin Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i tevkîfi olan doksan iki senesi şevvâli'nin selhinden [28 Kasım 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe vaz' ü ilkâ ve zamân-ı bokr olarak oraca takdîr olunan sekiz yüz guruşun kendüsünden bi't-tahsîl mezbûreye i'tâ olunması ve merkûm Osman'ın mezbûrenin cebren kaldırılıub kaçırılması emrinde merkûm Ali'ye iştirâkı der-kâr olduğundan kânûn-ı mezkûrun ikiyüz altıncı maddesinin 'ilâvesine tevfikân ve târih-i mezkûrdan i'tibâren bir sene müddetle habs edilmesi vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 26 Muharrem sene 93 [22 şubat 1876] târihli ve iki yüz on üç numarolu tahfîrât ile Divân-ı Temyîz'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbatası ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden 8 Muharrem sene 94 ve fi 10 Kânûn-ı Sâni sene 92 [23 Ocak 1877 ve 22 Ocak 1877] târihi ve yirmi dokuz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 19 Muharrem Sene (1)294 [3 şubat 1877]

[281-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Milas Kazası Çam Köyü ahalisinden Ali Amca-Oğlu Molla Hüseyin'in katili olan Tokacı Oğlu Yunus'un Ceza Kanunu'nun 174. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra Kıbrıs'taki hapisaneler islah edilinceye kadar İzmir'de on beş sene müddetle küreğe konulmasına karar verilmiştir. [6 şubat 1877]*

Evrak Numarası: 43

Bu dahi

Menteşe Sancağı'na tâbi ' Milas Kazâsı'nda vâki ' Çam Karyesi ahâlisinden Ali Amuca-Oğlu Molla Hüseyin'in kâtili olan karye-i mezbûreli Tokacı Oğlu Yunus hakkında icrâ kılınan tedkikâtı hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 2 Rebû'l-âhir sene 93 [27 Nisan 1876] târihli ve otuz sekiz numarolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran merkûm Yunus'un esnâ-yı münâza'ada feverân 'arziyla min-gayr-i ta'ammüdin merkûm Molla Hüseyin'i katl etdiği ihbârât ve katlin vukû'u 'akabinde firâr etmesi emâresi ile tebeyyün eylediğine mebnî Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfikân ve târih-i tevkîfî olan doksan iki senesi Rebû'l-âhiri'nin yirmi üçüncü gününden [29 Mayıs 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr oranın kürek merkezi olub müşrif olan Kıbrıs hapis-hânelerinin ıslâhâtına kadar merkez vilâyet olan İzmir'de on beş sene müddetle küreğe konulması husûsunun savb-ı vâlâlarına iş'ârı nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 12 Muharrem sene 94 ve fî 15 Kânûn-ı Sâni sene 92 [27 Ocak 1877] târihi ve kırk üç numarası ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icâbının icrâsına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 22 Muharrem Sene (1)294 [6 Şubat 1877]

[282-a] Konusu: *Evine bir fiçı içinde on bir kıyye barut ve dokuz kıyye kıyılmış tütün gizleyen İzmir Sancağı Seydiköy Nahiyesi'ne bağlı Rum Gümürdül (Gümüldür?) Köyü ahalisinden Hacı Vasil Oğlu Nikoli'ye teşhir ve üç sene müddetle kürek cezası verilmiştir. [8 Şubat 1877]*

Evrak Numarası: 58

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir Sancağı'nda vâki ' Seyyid Köyü Nâhiyesi'ne tâbi ' Rum Gümürdül(?) Karyesi ahâlisinden Hacı Vasil Oğlu Nikoli'nin satmak üzere hânesine bir fiçı derûnunda on bir kıyye barut ve dokuz kıyye kıyılmış tütün iddihâr ve ihfâ eylediği ikrârıyla sâbit olduğuna mebnî zikr olunan barutun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz altmış altıncı maddesi 'ilâvesinin fıkra-i evvelîsine ve duhânın dahi inhisâr-ı duhân nizâm-nâmesine tatbîkân zabtıyla merkûmun on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer kâ'ideye tevfikân ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan iki senesi Zi'l-hiccesi'nin altıncı gününden [3 Ocak 1876] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle küreğe konulması vilâyet-i

celîlelerinden 15 RA (Rebû'l-evvel) sene 93 [2 Aralık 1876] târihli ve elli üç numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden 16 Muharrem sene 94 ve fî 19 Kânûn-ı Sâni sene 92 [31 Ocak 1877] târihi ve elli sekiz numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 Muharrem Sene (1)294 [8 Şubat 1877]

[282-b] Konusu: *Menteşe Sancağı Bozüyük Kazası Zeytin Köyü'nde yaşayan Tahtacı aşiretinden Sivri Mehmet'i öldüren, oğulları Hasan ve Veli ile karısı Huriye'yi yaralayan, kızı Elif'in de zorla ırzına geçen Kızıl Ali Oğulları Bektaş, Kör Mehmet, Hamza, Veli, Katrancı Köylü Hacı Aşir(?) Oğlu Mustafa ve Kozagaç Köylü İbrahim Oğlu Ömer isimli kişiler haklarında soruşturma yapılmıştır. Kendi ifadelerinden, yapılan ihbarlardan ve delillerden hareketle, içlerinden Elif'i kaçıranın Kör Mehmet olduğu, Elif'in ırzına geçenin Bektaş olduğu, yaralama ve darp etme hadiselerinin de bu ikisi tarafından müştereken yapıldığı, Hamza, Mustafa, Ömer ve Veli'nin yalnızca kızın kaçırılmasına yardım ettikleri anlaşılmıştır. Kör Mehmet'in on beş sene müddetle küreğe, Bektaş'ın ise Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra beş sene müddetle vilayet merkezinde küreğe konulmasına ve bekaret bedeli olan 700 kuruşun kendisinden alınarak Elif'e verilmesine karar verilmiştir. Huriye'nin cerrah masrafı olan 700 kuruşun ise Bektaş ile Kör Mehmet'ten müşterek olarak alınması kararlaştırılmıştır. Hamza, Mustafa, Veli ve Ömer'in Ceza Kanunu'nun 206. maddesinin ilavesi gereğince üçer sene müddetle hapsedilmelerine, kaçak olan İsa isimli kişinin ise ele geçirilerek soruşturulmasına karar verilmiştir. [8 Şubat 1877]*

Evrak Numarası: 220

Bu dahi

Menteşe Sancağı'na tâbi' Bozüyük Kazâsı'nda vâki' Zeytin Karyesi'nde meskûn Tahtacı 'aşiretinden Sivri Mehmed'i katl ve oğulları Hasan ve Velî ile zevcesi Huriye'yi darb ve cerh ile kızı Elif'in cebren bikrini izâle eden kazâ-i mezbûra tâbi' Kayırlı Karyesi civârında 'aşiret-i merkûmeden Kızıl Ali Oğulları Bektaş ve Kör Mehmed ve Hamza ve Velî ve Katrancı Karyeli Hacı Aşir(?) Oğlu Mustafâ ve Kozagaç Karyeli İbrâhim Oğlu Ömer nâm şahıslar haklarında icrâ kılınan tedkikât-ı nizâmiyyeyi hâvî vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 5 Ramazân sene 92 [5 Ekim 1875] târihli ve yüz

yirmi beş numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle medlûl iş'âra nazaran katl-i mezkûrun mezbûre Elif'in cebren kaldırılıb kaçırılmasıçün merkûm Kôr Mehmed'den ve izâle-i bikrin dahi mezbûr Bektaş'dan ve darb ve cerh maddelerinin müştereken bu ikisinden sudûr eylediği ve merkûmîn Hamza ve Mustafâ ve Ömer ve Velî'nin hareketleri yalnız kız kaçırılmada merkûmâna iştirâk ve mu'âvenetden 'ibâret bulunduğu maa'et-te'vîl vukû' bulan ikrârları ve ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine mebnî merkûm Kôr Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesi hükmüne tevfiikan münâsib bir mahalde salb ile i'dâmı hakkında nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden gurre-i Receb sene 93 – 10 Temmuz sene 92 [23 Temmuz 1876 – 22 Temmuz 1876] târihi ve iki yüz yirmi numerosu ile murakkaman verilen mazbata lede'l-havâle merkûmun cezâ-yı i'dâmdan 'afvıyla on beş sene müddetle küreğe konulması husûsuna irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allik buyurulmuş olmağla merkûmun oranın kürek merkezi olan Kıbrıs hapis-hânelerinin husûl-i ıslâhâtına kadar merkez-i vilâyetde küreğe konularak târih-i habsinin bu tarafa iş'ârına ve merkûm Bektaş'ın kânûn-ı mezkûrun yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i habsi olan doksan bir senesi Saferi'nin yirmi beşinci gününden [13 Nisan 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr beş sene müddetle kezâlik merkez-i vilâyetde küreğe vaz'ıyla zamân-ı bikr olarak takdîr olunan yedi yüz guruşun kendüsünden ve mezbûre Huriye'nin masârif-ı cerrâhiyesi olan yedi yüz guruşun merkûm ile Kôr Mehmed'den müştereken bi't-tahsîl zamân-ı bikrin mezbûre Elif'e ve masârif-ı cerrâhiyenin mezbûre Huriye'ye i'tâsı ve Hamza ve Mustafâ ve Velî ve Ömer'in iki yüz altıncı madde-i kânûniye 'ilâvesi hükmüne tatbîkan üçer sene müddetle habs olunmaları ve merkûmîn ile şu fezâhatde berâber bulunub hâl-i firârda bulunan Beşikdam Karyeli Kerpek Oğlu Îsâ'nın bi'l-akdem ele geçürülerek istintâk ve muhâkemesinin icrâsıyla netîcesinin inhâsı karâr-ı vâki' iktizâsından bulunmağla işin bu cihetinin dahi icrâ-yı iktizâlarına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî 24 Muharrem Sene (1)294 [8 Şubat 1877]

[283-a] **Konusu:** *Saruhan Sancağı Bergama Kazası Kozak Nahiyesi Bağyüzü Köyü ahalisinden Denizli Oğlu Ahmet'in hanımı Hatice Hatun, aynı köyden Arapgirli*

Mustafa Oğlu Ömer tarafından öldürölmüştür. Ömer'in bu cinayeti işleme sebebi Hatice'nin kızı Fethiye'nin ırzına geçmek istemesidir. Fethiye'nin hamile olduğu anlaşölmüş, bekaresinin bu hadise sırasında Ömer tarafından bozulduğu düşünölmüş ancak bunun için yeterli delile rastlanmamıştır. Eğer bekaresi Ömer tarafından bozulmuş ise Ömer'den bekaresinin alınılarak Fethiye'ye verilmesi uygun görölmüştür. Hatice'yi öldüren Ömer'in Ceza Kanunu'nun 172. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra on beş sene müddetle Kıbrıs'taki hapisaneler ıslah edilinceye kadar İzmir'de küreğe konulmasına karar verilmiştir. [10 Şubat 1877]

Evrak Numarası: 214

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

Saruhan Sancağı'nda vâki' Bergama Kazâsı'na tâbi' Kozak Nâhiyesi'ne muzâf Bağyüzü Karyeli Denizli Oğlu Ahmed'in zevcesi Hatîce Hâtun'un kâtili olan karye-i merkûmeli Arabgırlı Mustafâ Oğlu Ömer hakkında icrâ kılınan muhâkeme-i şer'iyeye ve nizâmiyyeyi mutazammın vilâyet-i celîlelerinden vârid olan 28 Şa'bân sene 92 [29 Eylül 1875] târihli ve yüz on numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası 'Adliye Nezâret-i Celîlesine lede'l-havâle mufâd-ı iş'âra nazaran fi'l-i katlin maktûle-i mezbûrenin kızı Fethiye'nin 'ırzına geçmek için merkûm Ömer'den südüru ihbârât ve emârât ile tebeyyün eylediğine binâ'en kâtil-i merkûmun Kânûn-ı Cezâ'nın yüz yetmiş dördüncü maddesinin fıkra-i sâniyesi hükmünce i'dâmı lâzım gelür ise de merkûmun yirmi yaşında olduğuna ve i'dâm cezâsının bâ-irâde-i mahsûs küreğe tahvîli kânûnen mü'câz idüğüne mebnî cezâ-yı i'dâmdan 'afvıyla kânûn-ı mezkûrun yüz yetmiş ikinci maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiikan ve târih-i mahbûsiyeti olan doksan senesi Recebi'nin on beşinci gününden [8 Eylül 1873] i'tibâren ba'de't-teşhîr on beş sene müddetle Kıbrıs'ta küreğe konulması iktizâ edüb ancak Kıbrıs'ta mücrimînin kesreti ve hapis-hânelerin ıslâha ihtiyâcı cihetiyle hitâm-ı ıslâhâta kadar bu misillü erbâb-ı cinâyetin mahalleri vilâyet merkezlerinde küreğe konulmaları mukarrer bulunmuş olduğundan merkûmun dahi ol-vechile İzmir'de küreğe konulması husûsuna nezâret-i müşârün-ileyhânın Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden 19 C (Cemâziye'l-âhir) sene 93 – 29 Haziran sene 92 [12 Temmuz 1876 – 11 Temmuz 1876] târihi ve iki yüz on dört numerosu ile murakkaman verilen mazbata üzerine bi'l-istizân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allik buyurulmuş olmağla

icâbının icrâsına ve mezbûre Fethiye'nin hâmile olduğu evrâk-ı vârideden istinbât olunmuş ise de bikrinin bu hâdisi esnâsında merkûm Ömer tarafından izâle olunarak ândan hâmil olduğuna dâ'ir evrâk-ı mezbûrede tahkîkât-ı kâfiye görülemediğinden bu bâbda dahi tedkîkât-ı lâzime icrâsıyla bikri ânın tarafından izâle olunmuş olduğu tahakkuk ettiği takdîr olunacak zamân-ı bikrin kendüsünden tahsîli karâr-ı vâki' iktizâsından olduğundan bu cihetin dahi ifâ-yı muktezâsına himmet buyurulması ve kasâme maddelerinin Mecelle-i Ahkâm-ı 'Adliyenin der-dest tertîb olan kitâbü'l-muhâkemesi tanzîm olununcaya kadar te'hîri Mecelle Komisyonu kararı iktizâsından bulunduğu evrâk-ı mebhûse miyânında olub leffen i'âde kılınan i'lâm-ı şer'î zahrına muharrer fetvâ-hâne işâretinde icrâsı gösterilen kasâme mes'elesinin dahi te'hîri lâzım geleceği beyânıyla şukka.

Fî 26 Muharrem Sene (1)294 [10 Şubat 1877]

[283-b] Konusu: *Aydın Sancağı Ödemiş Kazası Balyanbolu Nahiyesi civarında oturan Karamanlı aşiretinden Hasan'ın kızı Aişe'ye tecavüz eden Tahtacı aşiretinden Ahmet Oğlu Mehmet'in Ceza Kanunu'nun 198., 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle liva merkezinde küreğe konulmasına, bekarî bedeli olan 10 adet Osmanlı lirasının kendisinden alınarak Aişe'ye verilmesine karar verilmiştir. [14 Şubat 1877]*

Evrak Numarası: 74

Aydın Vilâyet-i Celîle'sine

Aydın Sancağı'nda vâki' Ödemiş Kazası'na tâbi' Balyanbolu Nâhiyesi civârında sâkin Karamanlı 'aşiretinden Hasan'ın bikri baliğâ kızı Âişe'yi cebren dağa getirerek bikrini izâle eylediği kendü ikrârı ve Kör Süleyman'ın gelini Dudu'nun ihbârı ve kâbile mu'âyenesiyle sâbit olan 'aşiret-i merkûmeden Ahmed Oğlu Mehmed'in Kânûn-ı Cezâ'nın yüz doksan sekizinci ve iki yüzüncü maddeleri ahkâmına ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevfiқан ve târih-i tevkîfi olan doksan bir senesi Recebi'nin dördüncü gününden [17 Ağustos 1874] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i livâda küreğe vaz'ıyla zamân-ı bikri olarak takdîr olunan on 'aded Osmanlı lirasının dahi kendüsünden bi't-tahsîl mezbûreye i'tâsı vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 19 Safer sene 92 [27 Mart 1875] târihli bir numerolu tahrîrât ile Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den müzeyyel Meclis-i Temyîz-i Livâ mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ

Dâ'iresi'nden fî 21 Muharrem sene 94 ve fî 24 Kânûn-ı Sâni sene 92 [5 Şubat 1877] târihi ve yetmiş dört numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde olunmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurmaları siyâkında şukka.

Fî selh-i M (Muharrem) Sene (12)94 [14 Şubat 1877]

[284] Konusu: *İzmir'in Karşıyaka Mahallesi'nde oturan Zenci Abdullah'ın evinin penceresini kazıkla açıp içeriye girerek sandığından akçe çalan Konyalı Hasan'ın Ceza Kanunu'nun 200. ve 19. maddeleri gereğince teşhir edildikten sonra üç sene müddetle vilayet merkezinde küreğe konulması, çalınan eşyanın da sahibine verilmesi uygun görülmüştür. [20 Şubat 1877]*

Evrak Numarası: 92

Aydın Vilâyet-i Celîlesine

İzmir'de Karşıyaka Mahallesi sâkinlerinden Zenci Abdullah'ın hânesinin sokak tarafında olan penceresini kazıkla açub duhûl ile sanduğundan akçe sirkat eylediği ihbâr edilen ikrârı ve nukûd-ı mezbûreden bir mikdârının kendüsünde zuhûru emâresi ile tebeyyün eden Konyalı Hasan'ın Kânûn-ı Cezâ'nın iki yüzüncü maddesi hükmüne ve on dokuzuncu madde-i kânûniyede muharrer usûle tevffikan ve târih-i habsi olan doksan iki senesi Cemâziye'l-evvelisi'nin dokuzuncu gününden [13 Haziran 1875] i'tibâren ba'de't-teşhîr üç sene müddetle merkez-i vilâyetde küreğe konulması ve kûsûr-ı eşyânın iddi'â vukû'uyla şer'an ve nizâmen sâbit olduğu hâlde sârik-i merkûmdan alıverilmesi ve mahalle-i mezbûre sâkinlerinden İbrâhim'in iddi'â eylediği fi'l-i sirkatde merkûmun medhalini medâr-ı hükm olur bir gûne emâre bulunamadığı cihetle ânın eşyâsı sârikinin dahi bi't-taharrî zâhire ihrâcına ikdâm edilmesi vilâyet-i celîlelerinden vârid olan fî 28 Rebû'l-âhir sene 94 târihli ve altmış altı numarolu tahrîrât ile Meclis-i Temyîz-i Livâ'nın Divân-ı Temyîz-i Vilâyet'den melfûf mazbata ve evrâk-ı müteferri'ası üzerine 'Adliye Nezâret-i Celîlesi'nin Mahkeme-i Temyîz Cezâ Dâ'iresi'nden fî 24 Muharrem sene 94 ve fî 27 Kânûn-ı Sâni sene 92 [8 Şubat 1877] târihi ve doksan iki numerosu ile murakkaman verilen mazbatada ifâde kılınmağın icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında şukka.

Fî 6 S (Safer) Sene (12)94 [20 Şubat 1877]

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Transkripsiyonunu ve değerlendirmesini yaptığımız Aydın Ayniyat Defteri (H. 1283-1294 / M. 1866-1877), adli, idari, sosyal ve iktisadi pek çok konuda bilgi edinmemizi sağlamıştır.

Adli alanda; incelediğimiz 812 numaralı Aydın Ayniyat defterine yansıyan 542 belgeden 469'u yani tamamına yakını şahıslar ve devlet aleyhine işlenen suç vakalarından oluşmaktadır. Bunlardan 378'i şahıslar aleyhine işlenen suçlar olup, 216 katl, 76 hırsızlık, 55 ırza geçme, 25 yaralama, 3 yalancı şahitlik, 1 zehirlenme, 1 çocuk düşürme, 1 hakaret vakasına rastlanmaktadır. Devlet aleyhine işlenen suçlara dair ise 90 kayıt bulunmaktadır. Bunlardan 63'ü eşkıyalık hareketi, 10'u zimmet suçu, 7'si sahtekarlık, 5'i rüşvet, 1'i görevi suistimal, 1'i topluluklar arası çatışma, 1'i hapisshaneden suçlu kaçırma, 1'i müzayedeye fesat karıştırmadır.

Gerek şahıslar aleyhine işlenen suçlar, gerekse devlet aleyhine işlenen suçlarda suçlulara, 1858 tarihli Ceza Kanunu gereğince idam cezasının yanı sıra hapis, kürek ve sürgün gibi hürriyeti kısıtlayıcı cezalarının verildiği görülmektedir. Bu anlamda deftere yansıyan adli olaylar, 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun Aydın Vilayeti'ndeki işlerliğini göstermesi açısından önemlidir. 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun öngördüğü hapis cezaları Aydın Vilayeti dahilindeki hapisshanelerde; kürek cezaları Aydın Vilayeti'nin yanı sıra Kıbrıs, Midilli ve Rodos Adaları'nda; sürgün ve kalabendlik cezaları ise Kıbrıs, Rodos, Akka ve Kütahya'da tatbik edilmiştir.

Söz konusu cezaların içerisinde en yaygın olarak kürek cezasının verilmiş ve kürek mahkumları çoğunlukla Aydın Vilayeti'nin kürek merkezi olduğu ifade edilen Kıbrıs'a gönderilmiştir. Kürek cezasının 3 ila 15 sene müddetle verildiği görülmektedir. Bu cümleden olarak, kürek cezasının en hafifi olan üç yıl kürek cezasında suçlu, bulunduğu yerde küreğe konulmuş; kürek cezasının en ağırı olan 15 yıl kürek cezalarında ise Kıbrıs'a gönderilmiştir. Ancak sonradan Kıbrıs'taki hapisshanelerin dolmasından dolayı, buradaki hapisshaneler ıslah edilinceye kadar mahkumlar geçici olarak o dönemde vilayetin merkezi olan İzmir'de prangaya vurulmak veya küreğe konulmak suretiyle cezalandırılmışlardır. Sürgüne gönderilen mahkumlardan, ceza süresinin üçte birini tamamlayanların veya geride bıraktığı çocukları sefalet içinde kalanların af ve tahliye edilebildikleri de görülmektedir.

Hem şahıslar aleyhine işlenen suçlarda, hem de devlet aleyhine işlenen suçlarda suçlulara, bazı istisnalar dışında mutlaka teşhir usulü uygulanmıştır. 1858 tarihli Ceza Kanunu'nun 19. maddesi teşhir usulü hakkında olup; buna göre, cezaya hükmeden divan mazbatasının bir özeti, kalın harflerle yazılıp suçlunun göğsüne konulurdu. Daha sonra suçlu, bulunduğu şehirde bir meydana veya insanların gelip geçtiği bir yere götürülüp iki saat orada tutularak halka gösterildikten sonra ayaklarına demir konularak ceza yerine gönderilirdi. 18 yaşından küçüklerle, 70 yaşından büyükler teşhir usulünden muaf tutulurdu. Bununla birlikte, ele aldığımız 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'ne yansıyan vakalarda, 18 yaşından küçüklerle 70 yaşından büyüklerin yanı sıra bir kişinin ilim adamı, bir kişinin öğrenci, bir kişinin aklından noksan olması, bir kişinin de özel durumu nedeniyle teşhir edilmediğine dair farklı örnekler de bulunmaktadır.

Şunu da belirtmek gerekmektedir ki, incelediğimiz deftere yansıyan davalar Vilayet Temyiz Divanı tarafından görüşülüp tekrar incelenmek üzere Meclis-i Vala'ya gönderilen davalardır. Meclis-i Vala, ibret olsun diye suçluları dönemin gazetesi Takvim-i Vekayi'de yayınlamaktaydı. İncelediğimiz defterin yılları olan 1866-77 yılları arasında Takvim-i Vekayi'nin sayılarını incelediğimizde, karşımıza deftere yansımayan vakalar çıkmıştır. Bu durum bize 1866-77 yılları arasında Aydın Vilayeti'nde işlenen suçların deftere yansıyanlardan ibaret olmadığını göstermektedir. Sulhen çözülebilen, Şer'iyye Mahkemeleri'nde çözülen veya mahkemeye hiç yansımayan suçlar da göz önüne alınırsa, incelediğimiz defter 1866-77 yılları arasında Aydın Vilayeti'nde işlenen suçlar konusunda genelleme yapmayı mümkün kılmamaktadır. Ayrıca incelediğimiz defterde 542 belgeden 467'sinin suçlara dair olması, Aydın Vilayeti'nin suç oranı çok yüksek olduğu bir vilayet olduğunu akla getirmemelidir. İncelediğimiz defterin 1866-77 arasında 11 yıllık geniş bir zamanı kapsadığı, Aydın Vilayeti'ne ait 813 numaralı ikinci ayniyat defterinde suça dair kayıtlara hemen hemen hiç rastlamayışı ve Aydın Vilayeti'nin çok geniş bir vilayet olduğu göz önünde bulundurulursa, söz konusu sayının normal olduğunu söylemek mümkündür.

İdari alanda; 1866-77 yılları arasında Aydın Vilayeti'ndeki çeşitli kazalara tayin edilen müdürlerin isimleri, maaşları ve mertebeleri hakkında bilgi edinilmiştir. Bu tarihler arasında Aydın Vilayeti dahilindeki Buldan, Kuyucak, Çine, Tavas, Tire, Nazilli, İnegöl, Akhisar, Sart, Milas, Mekri, Bozüyük, Köyceğiz, Menemen ve Cumaâbâd Kazalarına yeni müdürler tayin edilmiştir. Söz konusu tarihler arasında

İzmir Sancağı'na bağlı Cumaâbâd, Torbalı, Taryende Nahiyeleri ile Manisa Sancağı'ndaki 24 adet kaza ve nahiyenin birleştirilerek Cumaâbâd Kazası'nın teşkil edilmesi; Karesi Sancağı'na bağlı Bergama ve Kırkağaç Kazaları'nın Saruhan Sancağı'na bağlanması; Çine Kaymakamlığı'nın müdürlüğe dönüştürülmesi gibi yeni idari yapıların oluşturulduğunu da görmekteyiz.

Gerek adli, gerekse idari alanda edinilen bilgiler, yalnızca XIX. yüzyılda Osmanlı idari teşkilatının taşradaki örgütlenmesi ve işleyişine dair değil, kazalarda Deavi Meclisi, sancak merkezlerinde Meclis-i Temyiz, eyalet merkezlerinde Divan-ı Temyiz olarak olarak örgütlenen Nizamiye Mahkemeleri'nin yapısı ve işleyişine dair de bilgi edinmemizi sağlamıştır.

Adli ve idari vakalar haricinde 812 numaralı Aydın Ayniyat Defteri'nde, arazi ve vergi problemlerinden aşiretlere, vilayet dahilinde inşa edilen yapılardan yabancılara tanınan imtiyazlara, demiryolu ve telgraf merkezi inşasından İzmir Rıhtım Şirketi'nin faaliyetlerine kadar çok çeşitli konular bulunmaktadır. Bu konular 1866-77 yılları arasında Aydın Vilayeti'nin sosyal ve iktisadi alanda geçirdiği dönüşümler hakkında geniş bir bilgi yelpazesi sunmuştur.

Deftere yansıyan konuların her biri başlı başına araştırma konusu olabilecek nitelikte olduğu için, zaman zaman genel değerlendirmelerde bulunmak zorunda kalınmıştır. Bununla birlikte çalışmamın Batı Anadolu Tarihi araştırmacılarına başvuru kaynağı olmasını ve gelecekte yapılacak araştırmalara, özellikle de Ayniyat Defteri çalışacak olan araştırmacılara fikir vermesini temenni ederim...

BİBLİYOGRAFYA

Arşiv Kaynakları

BOA, *BEO.AYN*, 595/812, 595/813.

BOA, *MVL.*, 745/7, 745/6, 525/20, 745/43, 43/102, 745/91, 745/109, 745/29, 746/11, 746/90, 734/74, 738/13, 746/22, 799/15, 747/89, 747/31, 745/44, 747/42, 749/21, 739/75, 505/95, 540/120, 504/112, 518/71, 529/108, 538/129, 739/45, 749/51, 1039/25, 747/94, 747/107, 748/12, 1049/29, 720/85, 746/94, 745/63, 746/115, 746/94, 720/85, 1049/29, 748/12, 747/107, 747/94.

BOA, *A.MKT.MHM.*, 387/57.

BOA, *İ.MVL.*, 555/24903, 569/25566, 569/25575, 573/25715, 576/25867, 582/26111, 582/26159, 582/26159.

BOA, *ŞD.*, 2394/12, 2395/35.

BOA, *DH.MKT.*, 1309/5.

BOA, *İ.DA.*, 9/17, 15/649, 15/630, 10/338, 10/329, 9/253.

“Ceza Kanunname-i Hümayunu”, **Düstur**, C. 1, Birinci Tertib, Matbaa-yı Amire, sene 1289, ss. 537-597.

“Duhanın Suret-i İnhisarda İdaresi ve Memurlarının Vezâifine Dair Nizam”, **Düstur**, C. 1, İkinci Tertib, ss. 621-629.

“Ecnebi tuzu kaçıranlardan alınacak ceza-yı nakdiye dair nizamname”, **Düstur**, C. 1, İkinci Tertib, ss. 706-709.

“Tuz Nizamnamesi Zeyli”, **Düstur**, C. 1, İkinci Tertib, ss. 683-706.

“Maden Nizamnamesi”, **Düstur**, C. 2, Birinci Tertib, ss. 318-338.

“Mehakim-i Nizamiye Nizamnamesi”, **Düstur**, C. 1, Birinci Tertib, ss. 352-356.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, 1283/1866, 1285/1868, 1286/1869, 1287/1870, 1288/1871, 1289/1872, 1290/1873, 1291/1874, 1292/1875, 1293/1876, 1294/1877.

Takvim-i Vekayi, 14 Rebiü'l-âhir 1283, S. 858; 22 Rebiü'l-âhir 1283, S. 859; 22 Cemâziye'l-evvel 1283, S. 862; 4 Receb 1283, S. 866; 19 Receb 1283, S. 867; 19 Rebiü'l-evvel 1284, S. 887; 9 Şa'bân Perşembe 1284, S. 909; 14 Zi'l-ka'de 1284 Pazartesi, S. 944.

Kitap, Makale ve Tezler

ADAK, Ufuk, **XIX. Yüzyılın Sonları XX. Yüzyılın Başlarında Aydın Vilayeti'ndeki Hapishaneler**, Ege Üniversitesi, SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2006.

AKBULUT, İlhan, "İslam Hukukunda Suçlar ve Cezalar", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 52, S. 1, yıl 2003, ss. 167-181.

AKBULUT, İlhan, "Osmanlı Devletinde Adalet Düzeni", **AÜEHFD**, C. IV, S. 1-2, Ankara 2000, ss. 219-256.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, "1274/1858 Tarihli Osmanlı Ceza Kanunnamesi'nin Hukuki Kaynakları, Tatbik Şekli ve Men'i İrtikab Kanunnamesi (12 belge ile birlikte)", **BELLE TEN**, C. LI, S. 199, TTK Yayınları, Ankara 2003, ss. 153-193.

AKMAN, Mehmet, **Osmanlı Devletinde Ceza Yargılaması**, Eren Yayıncılık, İstanbul 2004.

AKMAN, Mehmet, "Osmanlı Ceza Hukuku Çalışmaları Üzerine Bir İcmal", **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C. 3, S. 5, 2005, ss. 489-512.

AKŞİT, Cevat, **İslam Ceza Hukuku ve İnsani Esasları**, Gaye Vakfı Yayınları, İstanbul 2004.

AKTAŞ, Necati, "Ayniyat Defteri", **TDVİA.**, C. 4, 1991, s. 277-278.

AKYILDIZ, Ali, "Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye", **T.D.V.İ.A.**, 2003, C. 28, ss. 250-251.

AYDIN, Mehmet Akif, "Ceza", **TDVİA**, C. 7, Yıl 1993, ss. 478-482.

AYDIN, Mehmet Akif, **Türk Hukuk Tarihi**, Beta Yayınları, İstanbul 2013.

AYVERDİ, İlhan, **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, Kubbealtı Yayınları, İstanbul 2011.

BARDAKOĞLU, Ali, "Katil", **TDVİA**, C. 25, yıl 2002, ss. 45-48.

BARDAKOĞLU, Ali, "Had", **TDVİA**, C. 14, Yıl 1996, ss. 547-551.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, 2. Baskı, İstanbul 2000.

BAŞOĞLU, Tuncay, "Tazir", **TDVİA**, C. 40, Yıl 2011, ss. 198-202.

BAYKARA, Tuncer, **Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I, Anadolu'nun İdâri Taksimatı**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları: 86, Seri: VII – Sayı A. 7, Ankara 1988.

BEYOĞLU, Süleyman, “Osmanlı Devleti’nde Tuza Dair Bazı Problemler (1914-1923)”, **Tuz Kitabı**, (Editörler: Emine Gürsoy Naskali, Mesut Şen), Kitabevi Yayınları, İstanbul 2012, ss. 201-208.

CAVİD, İbrahim, **Aydın Vilayet Salnamesi R. 1307 / H. 1308**, TTK Yayınları, Ankara 2010.

CEYLAN, Ayhan, “Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye’de Yargı”, **Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. VIII, S. 1-2, 2004, s. 24, 25, ss. 23-48.

CHİHA, Nedjib H., “Osmanlı Devleti’nde Gayrimenkul Mülkiyeti Bakımından Yabancıların Hukuki Durumu”, Çeviren: Halil Cin, **AÜHFD**, c.14, Ankara, 1967, ss. 247-274.

CİN, Halil – AKGÜNDÜZ, Ahmet, **Türk – İslam Hukuk Tarihi**, C. 1, Kamu Hukuku, Timaş Yayınları, İstanbul 1990.

ÇADIRCI, Musa, **Tanzimat Sürecinde Türkiye Anadolu Kentleri**, İmge Kitabevi, Ankara 2011.

ÇADIRCI, Musa, **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı**, TTK Yayınları, Ankara 2013.

ÇADIRCI, Musa, **Tanzimat Sürecinde Türkiye Ülke Yönetimi**, İmge Kitabevi, Ankara 2007.

ÇETİN Muzaffer Çetin ve diğerleri, Denizli Sergerdeliği’nden Eşkıyalığa: İncirpınarlı Zeybekbaşı Alo, **Acta Turcica Dergisi**, Yıl VI, S. 2, Temmuz 2014, Kültürümüzde Efe, (Editörler: Emine Gürsoy Naskali, Hilal Oytun Altun).

DAĞCI, Şamil, “Kıyas”, **TDVİA**, C. 25, Yıl 2002, ss. 488-495.

DEMİRCİ, Süleyman – ASLAN, Eşkıyalar ve Osmanlı Devleti: Maraş Eyaleti Örneğinde Devlet Görevlilerinin Eşkıyalık Faaliyetleri ve Bunların Merkez-Taşra Yazışmalarındaki Yansımaları (1590-1750), **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Yıl: 2012/2, S. 16, ss. 47-76.

DEVELLİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat**, Aydın Kitabevi, Ankara 2008.

DURHAN, İbrahim, “Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilatındaki Gelişmeler”, **EÜHFD**, C. XII, S. 3-4 (2008), ss. 55-111.

EKİNCİ, Ekrem Buğra, **Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk**, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2002.

EMECEN, Feridun, “Aydın”, **TDVİA**, C. 4, 1991, ss. 235-237.

ERİM, Neşe, “Osmanlı İmparatorluğunda Kalabendlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Üzerine Bir Deneme”, **Osmanlı Araştırmaları IV**, İstanbul 1984, ss. 79-88.

ERYILMAZ, Bilal, **Tanzimat ve Yönetimde Modernleşme**, İşaret Yayınları, İstanbul 2010.

FENDOĞULU, H. Tahsin, “Tanzimat Sonrası Hukuki Düzenlemeler ve Hukuk Dualizmi”, **Türkler Ansiklopedisi**, C. 14, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, ss. 727-738.

GÖKMEN, Ertan, **Tanzîmat’tan II. Meşrutîye’ye Demirci Kazası**, Demirci Belediyesi Kültür Yayınları I, İzmir 2007.

GÜLŞEN, Taner, **Zimmet Suçu**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi, SBE, 2011.

Hasan Ali eş-Şâzelî, “Cirah”, **TDVİA**, C. 8, yıl 1993, ss. 24-25.

Hasan Ali eş-Şirâzî, “Cinayet”, **TDVİA**, C. 8, yıl 1998, ss. 14-15.

KELEŞ, Erdoğan, “Menteşe Sancağında Muhtarlık Teşkilatının Kurulması”, **Çağdaş Yerel Yönetimler**, C. 22, S. 1, Ocak 2013, ss. 59-79.

KONAN, Belkıs, “Osmanlı Hukukunda Tecavüz Suçu”, **OTAM**, S. 29/Bahar 2011, ss. 149-172.

KONAN, Belkıs, **Osmanlı Devleti’nde Yabancıların Kapitülasyonlar Kapsamında Hukuki Durumu**, Ankara Üniversitesi, SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2006.

KÖYLERİMİZ 1 Mart 1968 gününe kadar, İç İşleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Ankara Başbakanlık Basımevi D.S.İ., 1968.

KURT, Yılmaz – CEYHAN, Muhammed, **Osmanlı Paleografyası ve Osmanlı Diplomatikası**, Akçağ Yayınları, Ankara 2012.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Buyruldu”, **TDVİA**, C. 6, 1992, ss. 478-480.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Tezkire”, **TDVİA**, C. 41, 2012, s. 73-74.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, **Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)**, Kubbealtı Yayınları, İstanbul 1998.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “1830 Nüfus Sayımına Göre Mentеше Sancağı’nda Hane Nüfusu”, **Osmanlı Araştırmaları**, XXIII, İstanbul 2003, ss. 75-92.

MAYDANI, Riyad, “İslam Ceza Hukukunun Genel Prensipleri”, Çeviren: Şamil Dağcı, **Law in The Middle East**, Washington 1955, ss. 222-235.

MUMCU, Ahmet, **Osmanlı Devletinde Rüşvet**, İnkılap Yayınları, İstanbul 2005.

MUTAF, Abdülmecit, “Osmanlı Arşivindeki Ayniyat Defterleri”, **OTAM**, S. 7, Ankara 1996, ss. 385-391.

Osmanlı Devleti Tarihi, (Editör: Ekmeleddin İhsanoğlu), Feza Gazetecilik Yayını, İstanbul 1999.

ÖZCAN, Selim, “Yabancıların Taşınmaz Mal Mülkiyeti Edinimleri: Amasya Örneği”, **History Studies**, Volume 2/2, 2010, ss. 281-292.

ÖZDEMİR, Mustafa, “1306 (1888) Aydın Vilâyeti Salnâmesi'nin Tahlili”, www.akademiktarih.com, (Erişim Tarihi: 21.09.2014).

SAKAOĞLU, Necdet, **20. Yüzyıl Başında Osmanlı Coğrafyası**, Deniz Kültür Yayınları no: 21, İstanbul 2007.

SEYİTDANLIOĞLU, Mehmet, **Tanzimat Devrinde Meclis-i Vâlâ (1838-1868)**, TTK Yayınları, Ankara 1999.

SEYİTDANLIOĞLU, Mehmet, “Tanzimat Döneminde Yüksek Yargı ve Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye (1838-1876)”, **Adalet Kitabı**, (Editörler: Bülent Arı, Selim Aslantaş), T.C. Adalet Bakanlığı, Ankara 2007, ss. 207-221.

SEYİTDANLIOĞLU, Mehmet, “Divan-ı Hümayun'dan Meclis-i Mebusan'a Osmanlı İmparatorluğu'nda Yasama”, **Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu**, (Editörler: Halil İnalçık, Mehmet Seyitdanlıoğlu), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2012, s. 380, 381, ss. 371-387.

SOYLUER, Serdar, “XX. Yüzyıl Başlarında Mentеше Sancağı'nın İdari ve Nüfus Yapısı”, **Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi**, C. V, S. 13, Güz 2006, ss. 109-135.

SÜRGEVİL, Sabri, “19. Yüzyılda Aydın Vilayeti'nde Çiftlikler”, **XV. Türk Tarih Kongresi**, Ankara: 11-15 Eylül 2006, C. 4, 3. Kısım – Osmanlı Tarihi – C, TTK Yayınları, Ankara 2010, ss. 1755-1763.

ŞAFAK, Ali, “Kasıt”, **TDVİA**, C. 24, yıl 2004, ss. 559-561.

Şemseddin Sami, **Kâmûs-ı Türkî**, Kapı Yayınları, İstanbul 2011.

ŞEN, Ömer, **Osmanlıda Mahkum Olmak**, Kapı Yayınları, İstanbul 2007.

TÜRKAY, Cevdet, **Başbakanlık Arşiv Belgelerine Göre Oymak, Aşiret ve Cemaatlar**, Tercüman Kaynak Eserler Serisi: 1, Birinci Basım, İstanbul 1979.

ÜÇOK, Coşkun, **Türk Hukuk Tarihi Dersleri**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 297, Ankara 1972.

ÜNAL, Mehmet Ali, **Osmanlı Tarih Sözlüğü**, Paradigma Yayıncılık, İstanbul 2011.

YAPUCU, Olcay Pullukçuoğlu, **Aydın Sancağı 1845-1914 (Sosyal, Ekonomik, İdari, Kültürel Durum)**, Ege Üniversitesi, SBE, Doktora Tezi, İzmir 2006.

YETKİN, Sabri, **Egede Eşkiyalar**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları 35, İstanbul 2003.

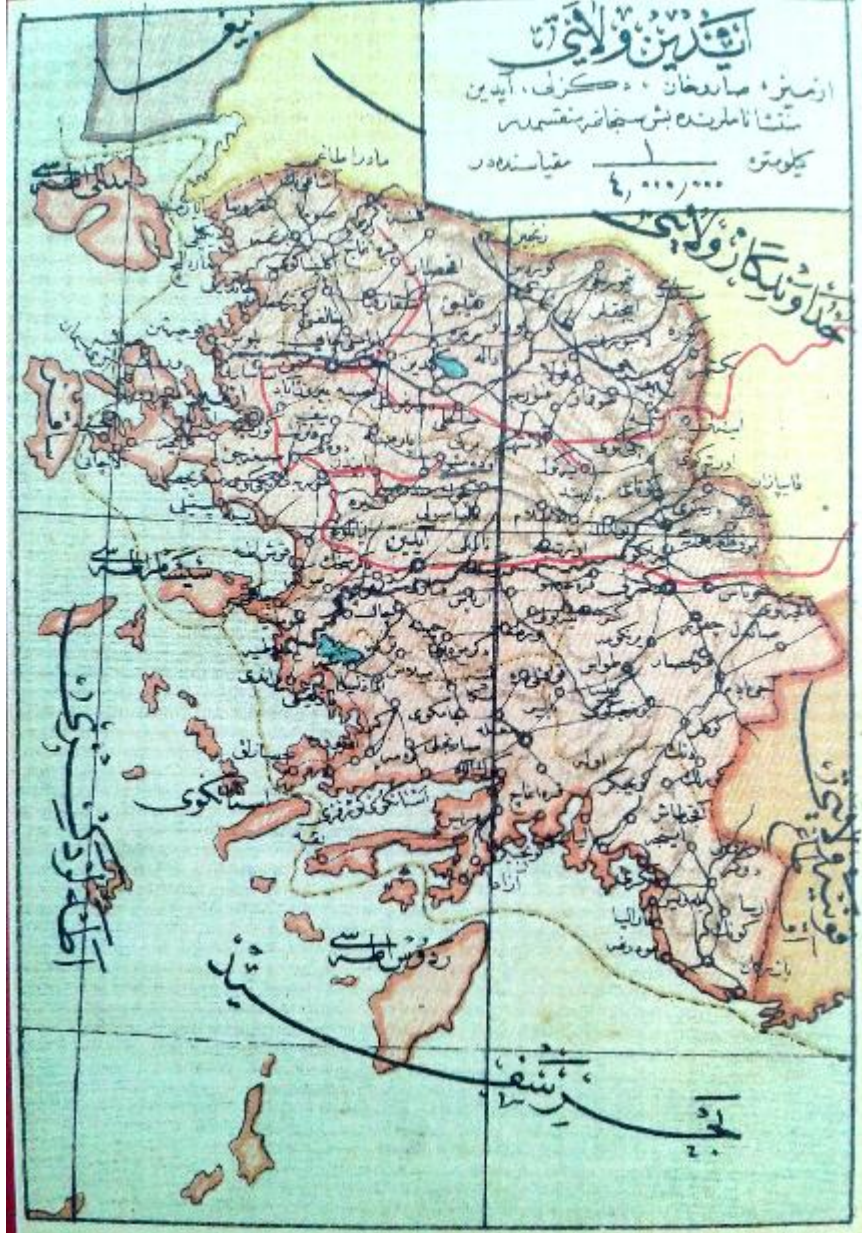
YILMAZ, Alper Çağrı, “6302 Sayılı Kanun Hükümleri Uyarınca Yabancı Gerçek Kişilerin Türkiye’de Taşınmaz Edinimi”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. XVII, Y.2013, S. 1-2, ss. 1095-1226.

YILMAZÇELİK, İbrahim – TATAR, Özcan, “Osmanlı Hukuku’nda Kısas Uygulamaları Hakkında Adana Örneğinde Bazı Tespitler (1700-1750)”, **XV. Türk Tarih Kongresi**, Ankara, 11-15 Eylül 2006, C. 4, Kısım 2, Osmanlı Tarihi-B, TTK Yayınları, Ankara 2010, ss. 1289-1327.

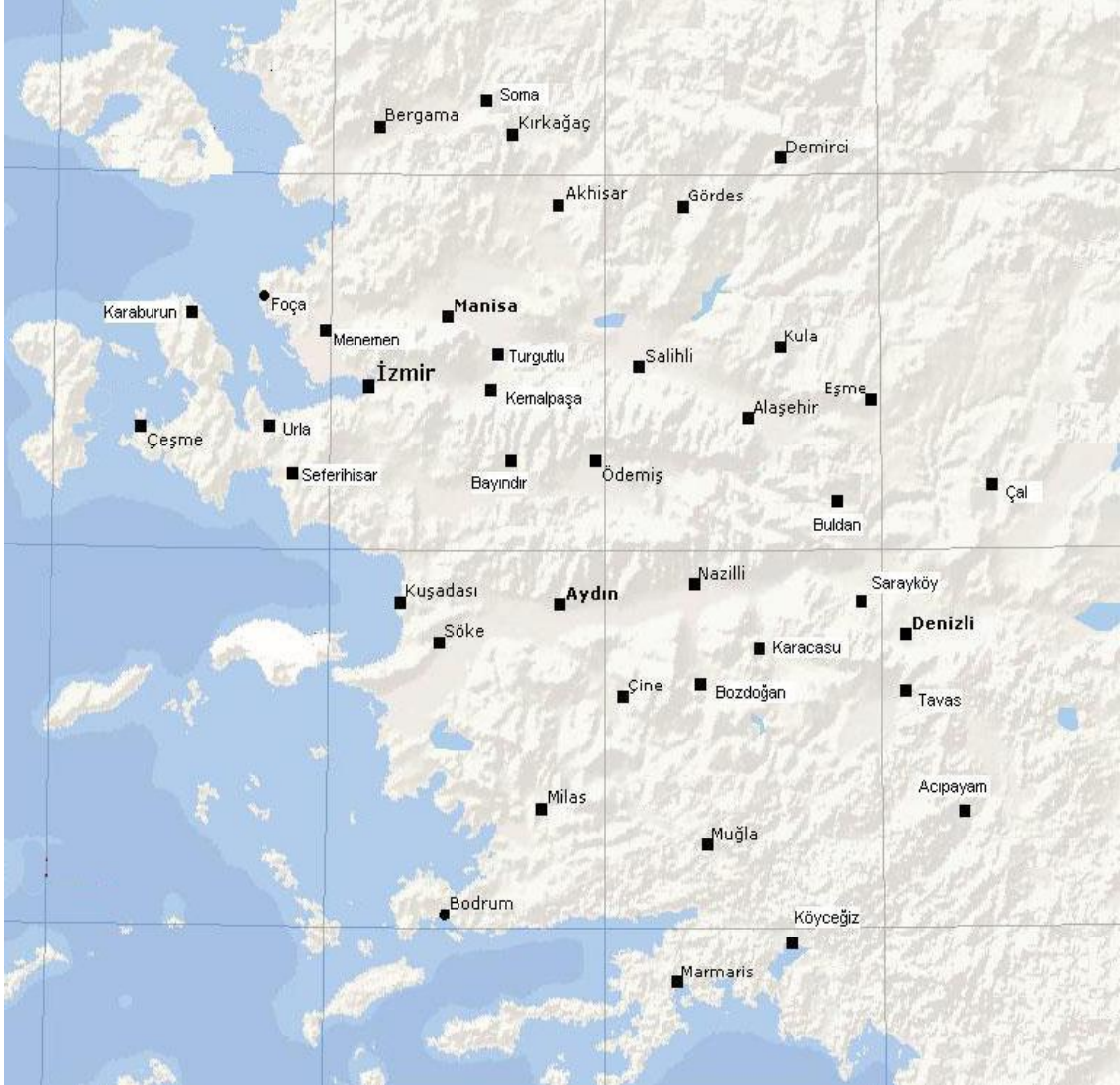

EKLER

EK 1: Aydın Vilayeti'nin Haritası

EK 2: XIX. yüzyıl sonları ve XX. yüzyıl başlarında Aydın Vilayeti'ndeki hapisaneler ve kürek merkezi

(■Hapishaneler, ●Kürek Merkezi)

DİZİN

A

Acısu.....	7, 47, 437
Adagidi.....	7, 378, 390, 391
Adagidi Köyü.....	378, 390
Adala	3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 44, 46, 75, 197, 322, 387, 542, 577, 578, 590, 591
Afşar.....	12, 588
Ağrıdos.....	3, 4
Ahmetli Köyü.....	310
Akçeşchir-i Aydın nam-ı diğer Söke.....	3
Akhisar	1, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 92, 94, 97, 99, 100, 102, 150, 151, 345, 370, 374, 375, 384, 464, 474, 475, 508, 509, 582
Akhisar-ı Saruhan.....	3
Akka	80, 81, 84, 86, 95, 177, 179, 243
Alaca.....	103, 105, 539, 571
Alaçatı.....	3, 4, 255, 355, 356, 402, 429
Alaçatı Nâhiyesi.....	3, 255, 356, 402, 429
Alangüllü.....	7, 226
Alangüllü Köyü.....	226
Alaçehir ..	1, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 47, 89, 92, 94, 111, 217, 285, 369, 417, 447, 451, 586, 602, 603
Alaybey Mahallesi.....	316
Alibey.....	7, 12
Amasya.....	3, 4, 7, 46, 104, 291, 292, 635
Amasya Köyü.....	46, 291
Amasya-yı Aydın.....	3
Anamashlı.....	13, 508, 509
Ankara	1, 2, 13, 14, 18, 19, 38, 42, 43, 63, 79, 82, 104, 105, 632, 633, 634, 635, 636
Arap Pınarı.....	383
Araplı.....	12, 70, 328
Armudabad.....	108, 404
Arnavut.....	44, 49, 55, 122, 130, 184, 204, 246, 250, 282, 289, 336
Arpaz.....	3, 4, 167, 553
Aşar.....	180
At 212.....	
Atinalı.....	224, 225
Avusturya.....	74, 212, 213, 294, 320
Avusturya Devleti.....	212, 213, 294, 320
Ayasulug.....	3, 4, 98
Ayazmend.....	9, 59, 108, 404, 405, 506, 534, 591
Aydın (Güzelhisar).....	4
Aydın Hapishanesi.....	89, 220
Aydın Koltuk Hanı.....	162
Ayvalık.....	7, 23, 85, 103, 108, 140, 176, 404, 405

B

Bab-ı Ali.....	149
Bademiye.....	7, 75, 211
Bademiye Köyü.....	75, 211
Bağdamları.....	461
Bağyüzü.....	7, 48, 624, 625
Bahçeburun.....	7, 503
Bakırköy.....	7, 399
Bakkal.....	56, 80, 138, 164, 165, 259, 294, 310, 390, 403, 592, 604

Bakova.....	270
Balasin Köyü.....	125
Balat.....	3, 4, 10, 253, 289, 290
Balat Nahiyesi.....	253, 289
Balık Dere.....	226
Balık Pazarı.....	330
Balıkesir.....	7, 197, 286
Balyanbolu.....	3, 4, 10, 12, 408, 626
Bardakçılar.....	45, 183
Başlamış.....	7, 296
Başlamış Köyü.....	296
Bayındır 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 46, 47, 48, 54, 91, 94, 96, 98, 100, 102, 103, 127, 150, 151, 204, 233, 244, 256, 264, 287, 288, 306, 307, 309, 415, 428, 444, 449, 453, 548, 571, 572, 615, 616	
Bayındır Kasabası.....	46, 47, 48, 96, 256, 309, 415, 449
Bayındır Kazası.....	91, 100, 150, 204, 264, 287, 428, 571
Bekçiler.....	7, 529
Belediye Dairesi.....	110
Belen.....	7, 11, 46, 78, 260, 261, 317, 421
Belen Nahiyesi.....	78, 260, 317
Bergama 1, 7, 9, 10, 11, 48, 59, 84, 94, 106, 154, 155, 170, 171, 197, 198, 280, 380, 381, 405, 506, 534, 553, 554, 557, 570, 580, 591, 624, 625	
Beşinci Piyade Alayı.....	208
Beylik-i Kebir Mahallesi.....	83, 177
Beytülmal.....	49, 146, 236, 482
Bezirgan.....	201, 254
Biyyıklı.....	7, 93, 228, 308, 498
Birgi.....	3, 4, 12, 402, 411, 492
Birün-âbâd.....	4, 213, 248, 320, 354
Bodrum 1, 3, 4, 5, 8, 9, 47, 68, 69, 95, 111, 201, 202, 216, 471, 611	
Bodrum Kazası.....	68, 201, 471
Boğalı.....	426
Boran Köyü.....	253
Borlu.....	3, 4, 12, 75, 197
Borlu, Kayacık.....	4
Bostancı.....	11, 388
Bozburun.....	7, 82, 514
Bozburunlu.....	514
Bozdoğan....	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 47, 74, 95, 291, 292, 298, 299, 351, 455, 459, 461, 462, 553, 593
Bozköy.....	7, 488
Bozöyük.....	3, 4, 5, 8, 12, 69, 260, 386, 623
Bölük.....	257, 347, 348, 517
Buca.....	7, 294
Bulacalı.....	12, 431
Bulacalı aşireti.....	431
Buldun ..	1, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 92, 94, 99, 100, 101, 115, 116, 333, 369, 551
Burgaz.....	7, 91, 264, 494, 571, 572, 602, 603
Burgaz Köyü.....	264, 571, 602
Burhan.....	13, 396, 425, 511, 593
Burhan aşireti.....	396, 425, 511
Burun Köyü.....	620
Buruncu.....	7, 308
Buruncu Köyü.....	308
Burunköy.....	7

C

Cabbar	13, 120, 168, 562
Cabbarlı	13, 619
Caber	12, 46, 52, 349, 454
Caber aşireti.....	46, 52, 349, 454
Cami-i Atik Mahallesi	268
Cerid.....	13, 47, 52, 396, 472, 546
Cerid aşireti	47, 52, 472, 546
Cezair-i Bahr-i Sefid	56, 115, 123, 143, 187, 240, 509
Cincin	8, 303, 574, 575
Cincin Köyü.....	303
Cuma Mahallesi.....	45, 125, 510

Ç

Çağırnan	8, 290
Çağırnan Köyü.....	290
Çakal.....	12, 333, 334, 573
Çakırlar.....	8, 69, 260
Çakırlar Köyü	69, 260
Çakmar	8
Çalık	12, 267, 268, 573
Çalışlı	8, 289, 290
Çalışlı Köyü.....	289
Çamköy	8
Çandarlı	84, 154, 155, 170, 171
Çandır	8, 333
Çanlı	3, 4
Çapaklı.....	8, 387
Çapan.....	12, 386
Çapar	12, 333
Çarık	12, 46, 47, 52, 349, 439, 454
Çarık aşireti	46, 47, 52, 349, 439, 454
Çarınan Köyü.....	68, 201
Çarıklar	12, 414
Çarıklar aşireti	414
Çatak.....	8, 46, 300
Çatak Köyü	46, 300
Çavdar	8, 351
Çavuş.....	45, 46, 58, 60, 62, 65, 71, 89, 92, 169, 237, 251, 259, 261, 262, 270, 310, 332, 333, 338, 361, 415, 419, 430, 447, 448, 462, 478, 486, 532, 533, 537, 540, 541, 556, 561, 575, 576, 577
Çepni	12, 47, 51, 75, 96, 197, 286, 287, 325, 367, 443
Çepni aşireti.....	286, 325, 367
Çeşme 1, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 22, 47, 69, 81, 94, 103, 107, 109, 111, 190, 191, 192, 193, 216, 238, 255, 288, 289, 354, 355, 356, 392, 393, 429, 509, 510, 536, 602, 611	
Çiğirşenbe.....	3
Çınar	13, 48, 489, 521
Çifte Kahveler	52, 344, 345
Çiftlik	8, 12, 551, 560
Çile	8, 68, 69, 314, 315
Çile Köyü	314
Çine1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 46, 47, 95, 99, 100, 101, 103, 127, 148, 149, 195, 196, 300, 329, 353, 437, 461, 462, 592, 593, 618	
Çine Kaymaklığı	195
Çiniyeri	8, 410
Çirid aşireti	411
Çirkince	8, 54, 362
Çöğürlük.....	8, 592, 593

Çökelek.....	8, 577, 578
Çömlekçi	8, 354

D

Dadya	3, 4, 5, 9, 138, 448
Dadya (Datça).....	3, 4, 5, 9, 448
Dağ Marmarası	3, 4
Dağıstan.....	59, 103, 106, 200, 553, 554
Dalaman.....	4, 9, 519
Dallica	4, 9, 46, 301, 302, 374, 603
Dallica Nahiyesi	301
Darüşşifa.....	382
Datça.....	9
Davut Yaylası	265
Dede Köyü.....	317
Değirmen	111, 215, 216
Değirmen Deresi.....	111, 215, 216
Demirci ... 1, 3, 4, 5, 7, 72, 90, 94, 166, 345, 348, 376, 481, 619, 634	
Demirci Kasabası.....	348
Demirciler.....	8, 394
Demircili.....	8, 47, 51, 96, 443
Demiryolu.....	108, 203, 336, 505
Denizli 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 48, 59, 90, 92, 94, 101, 111, 115, 116, 129, 152, 156, 157, 195, 196, 200, 203, 216, 217, 218, 338, 372, 484, 528, 605, 606, 624, 625, 633	
Denizli Sancağı İdare Meclisi.....	200
Derebaşı.....	8, 444, 548
Dereköy	8, 141
Dergah-ı Âli.....	151
Derici	12, 48, 524, 587
Derici aşireti	48, 524, 587
Derince	8, 63, 114
Deştiban.....	47, 275, 437, 560, 562
Divan-ı Ahkam-ı Adliye 38, 85, 93, 112, 181, 183, 185, 187, 189, 194, 195, 200, 204, 223, 232, 235, 236, 241, 313, 335, 458, 465	
Doğaköy	8
Doğan	8, 463
Doğanbey.....	8, 500
Domalan	8, 277
Domalan Köyü.....	277
Domatça.....	8, 500
Döğer.....	3, 4
Düğerek Köyü	230, 620
Düğrek	8

E

Ebu Tahir Kazası	100, 127
Edremit Kazası	210, 273
Eskihisar	3, 4
Eşen	3, 4
Eşme.....	1, 3, 4, 5, 6, 12, 47, 52, 94, 456, 513, 588
Evciler	8, 572, 573
Evkaf Nezareti	127, 164
Evkaf-ı Hümayun Nezareti	148
Eyalet Kapu Kethüdalığı.....	194
Ezine-i Lazkiye.....	3

F

Fırınlı.....	8, 287
Fırınlı Köyü.....	287
Filat Kazası.....	336
Foça Tuzlası.....	85, 284
Foçateyn 1, 3, 5, 7, 11, 22, 76, 103, 105, 133, 184, 185, 327, 488, 491, 492, 493	
Foçateyn Kazası.....	76, 105, 184, 327, 488, 491, 492
Fransa.....	202, 364
Futa.....	8, 501

G

Gediz Nehri.....	22, 103, 106, 218
Gelembe.....	111, 217
Gerçekli Köyü.....	298
Gereme.....	12, 460, 461
Germe.....	4
Gireğizli aşireti.....	396
Girenis (Kıranis).....	3, 4
Girit.....	68, 69, 166, 208, 209, 314, 461
Göçü Kazası.....	56, 125, 126
Gök-âbâd.....	3, 215
Gökbil (Mâhir).....	8
Gökçe.....	8, 45, 174, 175, 186
Gökçe Köyü.....	186
Gököyük.....	3
Göl Marmarası.....	4
Gölçekler Nahiyesi.....	236
Gördek.....	3
Gördüs.....	3, 4, 5, 6, 7, 11, 296, 525, 540
Gördüs Kazası.....	296, 525
Gureba Hastahanesi.....	107, 120, 237, 482
Gülbağçe.....	8, 81, 238, 354
Gülbağçe Köyü.....	81, 238, 354
Gümrük.....	80, 82, 108, 138, 139, 250, 505
Gümrük memuru.....	80, 138
Gümüş.....	8, 180, 181
Gümüş Köyü.....	180
Günay Nahiyesi.....	333, 372, 484
Güzelhisar.....	3, 5, 7, 46, 92, 275, 338, 488
Güzelhisar-ı Aydın.....	3, 46, 92, 275, 338
Güzelhisar-ı Aydın Kasabası.....	46, 275
Güzelhisar-ı Menemen.....	3, 7, 488

H

Hacegan.....	425
Hacı Cano mahallesi.....	80
Halep Vilayeti.....	169
Halim Ağa Çarşısı.....	205
Hamit Sancağı.....	117
Harezm.....	12, 501
Hariciye Nezareti.....	104, 188, 578
Hasanlar.....	8, 389, 390
Haseki Hapishanesi.....	341
Hasköy.....	9, 374
Hatunköy.....	9
Hazine İdaresi.....	109, 189
Hazine-yi Hassa.....	190
Hıdırbeyli.....	9, 329
Hıdırbeyli Köyü.....	329
Hıristiyan.....	75, 101, 113, 131, 149, 265, 352

Hisar Cami.....	110, 205
Honaz.....	3, 4
Horasancıoğulları.....	157
Horoz.....	9, 555
Hüdavendigâr Vilayeti.....	197

I

Ilıca.....	3, 4, 310
Ilıca Nahiyesi.....	310
Ilıca-yı Saruhan nâm-ı diğer Urganlı.....	3
Islahane.....	109, 189
Islahane İdaresi.....	109, 189

İ

İnay.....	3, 4
İnce.....	3, 4, 9, 264, 343, 399, 413, 414
İncesu.....	9, 91, 264
İne-âbâd.....	3, 4, 7, 8, 9, 10, 138, 181, 192, 226, 254, 278, 282, 330, 343, 367, 427, 538
İnegöl.....	3, 4, 12, 45, 46, 50, 88, 99, 100, 102, 150, 151, 158, 210, 222, 349, 602, 603
İngiliz.....	154, 204
İran.....	193, 399, 577, 578
İtalya.....	154, 155, 189, 209, 210, 291, 320, 441
İzmir 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 22, 23, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 65, 68, 69, 71, 74, 75, 76, 77, 80, 81, 83, 84, 85, 87, 90, 94, 95, 96, 98, 101, 102, 103, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 135, 136, 137, 139, 140, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 166, 169, 175, 176, 177, 179, 180, 181, 183, 184, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 199, 201, 205, 206, 209, 210, 211, 212, 213, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 233, 236, 237, 238, 242, 243, 246, 247, 248, 250, 251, 252, 255, 261, 262, 264, 267, 268, 269, 270, 271, 273, 274, 276, 277, 282, 283, 287, 288, 291, 294, 297, 301, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 311, 313, 314, 315, 316, 320, 324, 325, 326, 327, 330, 332, 336, 337, 341, 342, 345, 350, 353, 358, 362, 364, 365, 366, 368, 369, 380, 382, 385, 386, 387, 396, 397, 401, 402, 403, 404, 413, 414, 415, 423, 425, 426, 428, 429, 432, 433, 435, 436, 440, 444, 448, 449, 450, 453, 467, 470, 475, 478, 481, 482, 483, 490, 491, 492, 493, 495, 496, 505, 507, 508, 509, 510, 514, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 526, 527, 528, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 540, 541, 548, 549, 555, 556, 557, 558, 559, 566, 567, 569, 570, 571, 572, 573, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 588, 589, 591, 592, 594, 595, 596, 597, 599, 600, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 611, 612, 613, 616, 621, 622, 625, 627, 632, 634, 636	
İzmir Belediye Dairesi.....	110, 205
İzmir Hapishanesi.....	222
İzmir Limanı.....	106, 189, 218, 219
İzmir Meclisi.....	152, 181
İzmir Nâhiyesi.....	3

İzmir Ticaret Mahkemesi.....	221
İzmir Tütün Katibi.....	81, 179
İzmir Zaptiye Taburu.....	246

K

Kabakum	9, 591
Kadıköy	9, 567, 595
Kafaca.....	9, 503
Kahrat	9, 56, 403
Kakkalan.....	9, 74, 455
Kaklıç	9, 283
Kaklıç Köyü.....	283
Kalburcu Mahallesi.....	204
Kalem	9, 568
Kalınağıl	9, 337
Kalınağıl Köyü	337
Kamışlar	9, 47, 459
Kanbaş Köyü	594
Kandiye	254
Kantaracı	178, 550
Kantarçılar	613
Kara-âbâd	3, 4
Karaağaç 1, 10, 98, 100, 102, 150, 151, 347, 348, 559	
Karabağlı	12, 411
Karabağlı aşireti.....	411
Karabahçe.....	12, 46
Karaburun 1, 3, 4, 22, 85, 94, 103, 107, 151, 152, 284	
Karacaali.....	9
Karacasu	1, 4, 8, 10, 95, 141, 142, 257, 573, 610
Karaevli	13
Karagöl	12, 470
Karahayıt	4, 543
Karahisar	9, 264, 297, 298, 372, 452, 498
Karahisar-ı Şarki Sancağı	264
Karakeçili	12, 75, 197
Karaköy	9, 267, 268
Karamanlı	12, 626
Karamanlı aşireti	626
Karaot	9
Karapınar	3, 4, 9, 98, 343
Karapınar Köyü	343
Karapınar Nâhiyesi	3
Karatekeli	13
Karayağcı.....	12, 64, 339, 377
Karesi	13, 92, 166, 197, 198, 273, 369, 501
Karesi aşireti.....	501
Kargı.....	9, 519, 618
Karpuzlu	3, 4
Karşıyaka.....	4, 403, 627
Kasaba	1, 132, 336, 527
Kassam	164
Kastamonu Vilayeti	209
Kavacık.....	9, 303, 304
Kavacık Köyü.....	303
Kavaklı	9, 92, 98, 370
Kavaklıkuyu	390, 391
Kavaklıpınar	433
Kayacık.....	3, 9, 58, 97, 419
Kayaköy.....	9
Kaymakam.....	152
Kayseriye.....	92, 369, 370, 544
Kazıklı	9, 386
Keçili	9, 346, 347
Keçili Köyü	346
Kelasin.....	287
Keles	3, 4, 502, 546, 615
Keles (Kiraz)	3, 4, 502, 546
Kemer	9, 44, 46, 80, 85, 138, 139, 176, 210, 322
Kemeraltı	270
Kemerdere	9, 47, 450
Kemer-i Edremit İskelesi.....	80, 138
Kemerköy	210
Kerem Köyü	273
Keren(?).....	3
Kıbrıs.....	14, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 56, 62, 65, 68, 69, 72, 74, 84, 86, 92, 93, 94, 95, 101, 124, 125, 126, 130, 131, 135, 136, 149, 153, 154, 161, 162, 170, 172, 182, 183, 186, 210, 211, 222, 223, 225, 226, 227, 228, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 239, 241, 242, 243, 249, 250, 254, 257, 258, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 292, 300, 301, 302, 303, 305, 306, 307, 312, 313, 314, 315, 316, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 327, 331, 332, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 351, 352, 354, 355, 357, 358, 359, 361, 362, 363, 366, 370, 371, 372, 373, 374, 377, 378, 379, 380, 381, 383, 385, 386, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 403, 407, 408, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 425, 426, 428, 429, 430, 431, 432, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 443, 444, 446, 447, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 457, 458, 459, 460, 463, 464, 465, 467, 468, 470, 472, 473, 474, 475, 476, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 485, 486, 488, 490, 491, 493, 494, 495, 496, 499, 502, 503, 504, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 516, 518, 519, 521, 522, 525, 526, 527, 528, 530, 532, 534, 535, 536, 539, 540, 542, 543, 545, 547, 550, 551, 555, 556, 557, 558, 560, 561, 562, 563, 566, 569, 570, 572, 573, 574, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 588, 589, 591, 592, 594, 596, 597, 599, 600, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 616, 621, 622, 624, 625
Kıbrıs Mutasarrıflığı.....	124, 125, 126, 127, 130, 131, 135, 153, 154, 161, 162, 182, 183, 186, 223, 225, 227, 234, 236, 237, 240, 242, 250, 251, 258, 261, 262, 264, 265, 267, 268, 269, 272, 273, 274, 276, 277, 279, 281, 284, 286, 288, 293, 301, 302, 303, 306, 307, 313, 314, 315, 316, 319, 321, 322, 323, 324, 327, 332, 339, 343, 346, 352, 355, 358, 361, 363, 367, 371, 372, 374, 378, 379, 384, 386, 391, 392, 393, 395, 396, 398, 401, 402, 403, 408, 411, 415, 417, 418, 419, 425, 426, 428, 429, 430, 432, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 444, 451, 452, 454, 455, 458, 460, 461, 464, 465, 468, 471, 473, 474, 476, 478, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 491, 494, 495, 496, 500, 503, 504, 505, 555, 566
Kıran Nâhiyesi	3
Kırıklar	9, 74, 455
Kırkağaç	1, 7, 11, 87, 94, 111, 140, 197, 198, 217, 327, 328, 399, 442, 577
Kızılca	9, 193, 257, 347, 348, 473, 479
Kızılca Köyü.....	193, 473, 479
Kızılhisar	3, 10, 347, 348
Kızılhisar Köyü	347
Kızılhisar nâm-ı diğer Torbalı	3

Kızılkafalı.....	12, 584
Kızılkafalı aşireti	584
Kızılyaka	10, 363, 516, 561
Kilizman	4
Kıras	45, 174, 175, 186, 580, 581
Kiraz	8
Kireli.....	10, 44, 49, 124
Kireli Köyü.....	124
Kocaköy.....	10, 64, 339
Kolorbut Adası	253
Konya	1, 56, 117, 125, 126, 198, 420
Konya Vilayeti Umumi Meclisi.....	198
Koyuncular Köyü	298
Kozaklı	10, 325
Kozaklı Köyü.....	325
Kozluca.....	10, 47, 451
Köleler	12, 44, 46, 75, 197, 322
Köleler aşireti	44, 46, 322
Kömürdili Köyü.....	59, 251
Kör Oğlu Deresi	286, 287
Köşk	3, 4, 8, 10, 55, 226, 227, 455, 594
Köşk, Dalıca	3
Köşkdere.....	4
Köşkderesi	3
Köyceğiz.....	1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 45, 50, 51, 95, 99, 100, 118, 119, 153, 398, 519, 611
Kucak	3, 4
Kula.....	1, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 46, 52, 57, 94, 111, 129, 130, 210, 217, 218, 239, 331, 349, 372, 454, 568
Kundakçı	12, 29, 48, 76, 233, 234, 605
Kundakçılık	22
Kura Kanunnamesi	317
Kurşak	103, 105, 378, 539
Kuşadası	1, 3, 4, 5, 6, 8, 45, 49, 54, 61, 77, 95, 98, 138, 146, 159, 175, 176, 181, 182, 278, 362, 368, 423, 424
Kuyucak	3, 4, 9, 10, 99, 100, 101, 115, 116, 160, 161, 532
Küçükklü	12, 119
Kürdelli.....	265, 266
Kürdüllü.....	10, 395
Küre	3, 4, 10, 408
Küre(?).....	4
Kürt aşireti	470
Kürt Aşireti	12
Kütahya	80, 95, 138, 139
Kütüklü.....	12
Kütüphane	111, 217

L

Lamort	103, 105, 492, 493
Lazkiye nâm-ı diğer Buldan	3
Liva Temyiz Meclisi.....	335

M

Mahalli Mal Sandığı.....	180, 218
Mahmutlar	10, 12, 414
Malgaç	10, 407
Malta.....	62, 533
Manastır.....	181
Manavlı.....	12, 372
Mandalyat.....	3, 4, 8, 9, 11, 63, 114, 253, 473

Mandıca.....	3, 4, 98, 289, 290, 573, 620
Mandıca Nahiyesi	289, 620
Manisa	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 62, 64, 66, 71, 78, 86, 94, 102, 114, 115, 118, 134, 163, 164, 165, 182, 193, 197, 241, 251, 301, 317, 318, 323, 339, 345, 346, 367, 375, 377, 379, 382, 421, 422, 446, 479, 524, 526, 533, 535, 545, 555, 556, 569, 573, 596, 608
Manisa Nâhiyesi	3
Marmaracık.....	3, 474, 475
Marmaris 1, 6, 7, 9, 10, 70, 82, 95, 448, 514, 614, 615	
Mazun	3, 4
Meclis-i Kebir.....	181
Meclis-i Liva	152, 266
Meclis-i Tahkik	181
Medine.....	251
Mekri	1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 48, 97, 99, 100, 101, 103, 104, 118, 121, 122, 155, 156, 187, 188, 245, 432, 489, 517, 529
Mekri Limanı.....	103, 104, 187, 188
Mendehora.....	3, 4, 12, 54, 143
Mendehora, Selendi.....	4
Menemen	3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 46, 50, 58, 72, 94, 99, 100, 111, 118, 132, 214, 216, 217, 218, 259, 272, 283, 304, 321, 365, 389, 390, 478, 488, 497, 600, 601
Menteşe ..	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 54, 63, 64, 68, 69, 82, 97, 114, 120, 122, 144, 145, 151, 153, 155, 156, 161, 180, 188, 201, 202, 208, 214, 215, 229, 230, 231, 234, 239, 253, 257, 260, 294, 295, 306, 307, 318, 337, 347, 348, 353, 356, 357, 363, 373, 386, 398, 409, 432, 448, 460, 461, 463, 466, 471, 473, 489, 503, 504, 514, 517, 529, 561, 563, 564, 568, 579, 597, 598, 600, 607, 610, 611, 615, 620, 621, 622, 623, 634, 635
Menteşe Sancağı Meclisi	120, 122, 161
Mergenli	10, 426
Mesevli	3, 4, 10, 208
Mesken	10, 208
Mesken Köyü.....	208
Mevleve Köyü	250
Mevlevihane	111, 217
Midilli... ..	44, 45, 48, 58, 80, 86, 89, 95, 115, 123, 134, 139, 179, 185, 237, 240, 248, 250, 255, 298, 307, 353, 447, 509, 555, 591
Milas. 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 95, 99, 100, 101, 118, 151, 253, 318, 337, 386, 460, 461, 473, 503, 597, 598, 621, 622	
Molla Çelebi Mahallesi.....	45, 173, 174
Molla Şaban Mahallesi	43, 45, 163
Mora	122
Muğla . 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 45, 46, 47, 95, 111, 121, 122, 128, 144, 159, 160, 214, 215, 217, 218, 229, 230, 231, 239, 356, 357, 373, 409, 515, 517, 600, 620, 621	
Muğla Kasabası	45, 46, 111, 121, 122, 217, 218, 229, 230, 231, 356, 357, 373, 409, 600
Muhacirin Komisyonu	335
Muhtar	152, 240, 463
Murtakiye	96, 531, 541
Musluca	10, 55, 226, 227
Musluca Köyü	55, 226
Müdür	81, 100, 103, 115, 149, 281
Müftü.....	411

Mülazım.....143, 529

N

Nafia Nezareti..... 190, 216, 218, 614
Naibli Köyü 278
Nâipli 10
Namazgah Mahallesi 341
Narlidere 10, 60, 365, 366
Nazilli ... 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 46, 52, 95, 99, 100,
102, 135, 150, 151, 291, 301, 302, 342, 344, 390,
391, 399, 407, 413, 414, 572, 573, 574, 581, 583,
610
Nif1, 3, 4, 22, 103, 106, 181, 182, 193, 520, 614
Nif Kazası.....193
Niğde Sancağı..... 10, 325

O

Ok Kalesi 110, 205
Ortakçı 10, 160, 161
Ortakçı Köyü 160
Osmanbükü..... 10, 12
Ovacık 10, 47, 52, 472, 489, 579
Oynak 10, 575, 576

Ö

Ödemiş... 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 47, 51, 52, 62,
68, 75, 90, 94, 96, 168, 211, 225, 265, 266, 293,
354, 371, 378, 385, 390, 391, 392, 402, 406, 408,
411, 438, 443, 472, 492, 496, 499, 626
Ömerler.....10, 329
Ömerler Köyü.....329
Örenli 10, 570
Özbek 10, 61, 263
Özbek Köyü.....263

P

Palamut..... 3, 4, 8, 45, 174, 186, 234, 374, 569, 582
Palamut Nahiyesi 8, 174, 186, 234, 374, 569, 582
Pazar Köyü 342
Pazarköy 10
Pazaryeri Mahallesi 57, 65, 267, 589
Perakendi 13, 411
Perakendi aşireti 411
Pınar Köyü.....299, 428
Pınarköy.....10
Pırnaz.....3, 4
Pırnaz nâm-ı diğer Dalaman 3
Pisi 10, 45, 144, 160
Piyade 169
Portekiz Devleti 240
Posta 203, 280
Posta Katırcısı.....280

R

Recepli.....10, 535
Redif 315, 465, 538
Reftiye-i Berriye 84, 85, 186, 187
Reisdere 10

Rıhtım Kumpanyası 110, 205, 206, 359, 548, 567
Rıhtım Şirketi 23, 103, 112, 358, 548, 566
Rodos..... 45, 48, 49, 80, 81, 85, 86, 95, 98, 143, 183,
184, 187, 189, 210, 281, 282, 284, 285, 367, 507,
524, 525, 537, 538

Rum 622
Rumeli 1, 13, 14, 309, 347
Rusya 164, 165
Rüsumat Kolcusu.....81, 82, 238
Rüsumat Meclisi 243
Rüsumat Nezareti 177
Rüsumat Sandığı.....284

S

Saçıkaralı 12, 117
Salavathı 10, 583
Salurçiftliği 10
Samako 327, 328, 441, 442
Sandal 10, 57, 331
Sandal Köyü 57, 331
Sarayköy..... 1, 3, 5, 7, 9, 48, 94, 484, 595, 605, 606
Sarayköyü 4
Sarıkemer..... 10, 289, 290
Sarıyar 257
Sart 3, 4, 99, 100, 102, 150, 151, 542
Saruhanlı.....7, 8, 10, 11, 545
Sazak 386
Seferihisar..... 1, 3, 4, 11, 70, 71, 94, 261, 276, 328
Seferler 10, 610
Selanik 83, 177, 282
Selçikli 10, 92, 370
Selendi 3, 9, 11, 46, 260, 261, 345
Selendi Köyü 46, 260
Seraskerlik 14, 70, 208, 328, 537
Serçe 11, 603, 604
Servilihane.....205
Seydiköy4, 8, 11, 55, 68, 69, 102, 118, 130, 314, 315,
612, 622
Seydioba 11
Sığacık 11, 60, 430
Sımrtekeli 11, 249
Sımrtekeli Köyü.....249
Sıralos 3, 4
Sıralos (Sarulus) 3
Silivri Kazası 100, 102, 150
Sinekçiler 11, 301
Sinekçiler Köyü 301
Sirke 3, 4
Sirke(?) 4
Siroz Köyü.....167
Sisam 14, 253, 254, 523
Solmaz 11, 54, 306, 307, 507
Solmaz Köyü 306
Soma1, 11, 12, 94, 111, 217, 286, 287, 346, 347, 529,
530, 576
Söke.... 1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 46, 47, 51, 52, 67, 77,
95, 128, 158, 159, 176, 289, 290, 359, 439, 494,
500, 523, 546, 562, 563, 564, 565, 620
Subıca 3, 4, 8, 11, 69, 98, 303, 340, 341, 498, 547,
572, 573, 599
Subıca Nahiyesi 69, 303, 340, 547, 572, 599
Sultanhisar 10, 11, 52, 165, 166
Sultanhisarı 3, 46, 98, 166, 344

Suluhan.....	54, 59, 269, 522
Süleymanlı.....	11, 345, 600, 601
Süleymanlı Köyü.....	345, 600
Süvari.....	47, 422

Ş

Şahme.....	3, 4, 10, 575, 576
Şahme nâm-ı diğer Cumalı.....	3
Şeyhlü.....	12, 75, 197
Şeyhülislamlik.....	223
Şura-yı Devlet... 59, 85, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 180, 187, 190, 192, 197, 198, 200, 215, 217, 219, 246, 288, 492, 539, 554, 566, 585	

T

Tabur.....	251, 252, 537, 538
Tahta.....	12, 435
Tahta aşireti.....	435
Tahtacı... 12, 46, 52, 60, 193, 332, 359, 365, 366, 417, 461, 623, 626	
Tahtacı aşireti.....	46, 52, 60, 193, 359, 365, 417, 461, 623, 626
Tahtalı.....	11, 587
Talama nâm-ı diğer Karahayıt.....	3
Taraca.....	3
Tarahya.....	4
Tarazlı Çiftliği.....	45, 50, 222
Taryende Nahiyesi.....	244
Tatar.....	11, 42, 63, 447, 448, 508, 509, 599
Tavas 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 54, 64, 94, 99, 100, 101, 118, 144, 145, 257, 290, 294, 295, 298, 299, 306, 307, 347, 348, 409, 463, 466, 487, 504, 507, 563, 564, 579, 607, 610	
Tekeli. 12, 53, 313, 314, 386, 434, 447, 448, 513, 542	
Tekeli aşireti.....	53, 313, 386, 447
Tekeli Çiftliği.....	542
Tekkedere.....	11, 253
Tekkedere Köyü.....	253
Telgraf.....	23, 103, 109, 602
Teryanda.....	4
Tirazlı.....	12, 50, 222, 546
Tırha.....	11, 175, 176
Tırmanlar.....	11, 380, 381
Tire . 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 54, 56, 59, 90, 96, 98, 99, 100, 102, 105, 109, 124, 135, 150, 173, 174, 181, 182, 189, 190, 233, 269, 321, 378, 383, 395, 396, 403, 410, 411, 412, 413, 414, 426, 431, 436, 444, 450, 470, 501, 521, 522, 523, 539, 548, 587	
Tophane-i Amire İhtiyat Alayı.....	61, 246
Torbalı.....	4, 9, 45, 49, 102, 118, 184
Torul.....	100, 101, 116
Trabzon.....	298, 358
Turgut.....	11, 71, 261, 262
Turgut Köyü.....	71, 261
Turgutlu 1, 3, 4, 5, 44, 56, 74, 94, 106, 114, 115, 310, 312, 336, 391, 392, 420, 614	
Turgutlu (Kasaba).....	5
Turgutlu Kasabası.....	44, 56, 106, 114, 115, 310, 312, 336, 420, 614
Tuzburgazı.....	11
Tuzla.....	83, 177

Türkelli.....	11, 58, 304
Türkelli Köyü.....	304

U

Ula.....	3, 4, 10, 45, 145, 161, 561
Ulupınar.....	11, 327
Ulupınar Köyü.....	327
Umurlu.....	10, 11, 452, 603, 604
Urta... 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 23, 45, 60, 61, 71, 94, 96, 103, 109, 131, 132, 161, 190, 191, 192, 193, 232, 261, 262, 263, 276, 277, 350, 351, 363, 394, 397, 430, 468, 469, 479, 493, 516	
Urta Kasabası.....	23, 45, 71, 103, 109, 190, 191, 261, 262
Urta Nahiyesi.....	3, 363, 516
Uşak Kazası.....	59, 200

Ü

Üzümlü.....	3, 4, 11, 406
-------------	---------------

V

Vakıf Tuzlası.....	84, 170
Vapur.....	358
Varilhane.....	112, 566
Vasil Reis Tuzlası.....	85, 284
Vilayet Temyiz Divanı ... 98, 229, 230, 232, 235, 236, 241, 266, 313, 458, 564, 629	
Vilayet Temyiz Meclisi.....	184

Y

Yağmurlu.....	11, 576
Yahudi.....	162, 212, 302, 367, 374
Yaka.....	11, 62, 532, 533, 561
Yamanlar.....	4
Yanık.....	11, 478, 486
Yanya Kazası.....	92, 227, 308, 371
Yanya Sancağı.....	336
Yarbaşı Mahallesi.....	267, 268
Yârengüme 11, 257, 290, 295, 348, 486, 564, 579	
Yarengüme Köyü.....	257
Yaya köyü.....	582
Yayakırıldık.....	11
Yayaköyü.....	221, 234
Yenice..... 11, 44, 62, 78, 96, 114, 115, 309, 317, 499	
Yenice Köyü.....	78, 317, 499
Yenice Mahallesi.....	44, 96, 114, 115, 309
Yeniköy.....	11, 285, 460
Yenipazar-ı Aydın.....	3
Yenişehir-i Aydın nâm-ı diğer Karacasu.....	3
Yenişehirizade Çiftliği.....	283
Yerkesiği.....	3
Yortan.....	11, 388
Yörük 74, 92, 203, 275, 276, 312, 338, 418, 461, 462, 592, 593, 598	
Yuntdağı Nahiyesi.....	64, 339, 524
Yunus Mahallesi.....	241, 318
Yusuflar.....	11, 571, 572

Z

Zaptiye.. 14, 22, 25, 29, 31, 33, 36, 47, 48, 58, 60, 61,
81, 93, 99, 103, 106, 108, 119, 120, 226, 247, 259,
305, 320, 342, 368, 422, 424, 437, 471, 521, 522,
541, 554, 566, 585, 594
Zeamet 13, 444, 548
Zeamet aşireti 444, 548

Zenci... 43, 45, 57, 67, 71, 75, 98, 121, 122, 144, 160,
163, 197, 241, 261, 262, 267, 283, 291, 292, 324,
325, 365, 401, 413, 414, 444, 446, 447, 452, 453,
479, 480, 548, 549, 550, 552, 556, 564, 565, 612,
618, 627
Zeytin 12, 623
Ziraat Bankası.....107, 288